



רעיא מהימנא

אמר הרועה הנאמן, המלכות בשש ספירות היא עולה תמיד אצל אות ו' שאחונה בהן. בן י"ה, גנוז בבניה. ובאילו ספירות מאלו השש עולה אצלו? ביום השלישי, הנקרא תפארת. שביום השבת נוספת עמו נפש יתרה, שהיא בניה, ה' עליונה. י' – אות בשבת, חכמה עליונה, מלך מעטר בכתר, ומשום זה בתפלת מוסף כתר יתנו לך.

ובראשי חדשיכם – וכי כמה ראשים יש לה ללבנה? אלא הם שתי נקודות כדגמת זה נקדה תחתונה – הלבנה, שני ראשים שלה אלו שתי נקודות שהן עליה סגול. בראשונה היה כתר על שני מלכים כדגמת זה, והיתה סגולתא. ולבסוף שאמרה אי אפשר לשני מלכים להשתמש בכתר אחד, אמר לה הקדוש ברוך הוא: לכי ומעטי את עצמך. וירדה לרגליהם של שני מלכים כמו זה, וזהו נקוד סגול. מה שהיתה סגולתא, חזרה להיות סגול.

וסוד הדבר – כנגד שתי נקודות שהן שני מלכים, רומז בפסוק פרים בני בקר שנים. וכנגד נקדה שהיא עטרה על ראשיהם, אמר ואיל אחד, כמו כתר אחד. אחר שאמרה אי אפשר לשני מלכים שישתמשו בכתר אחד, הקטינה עצמה. אף כן, ושעיר עזים אחד לחטאת. איל של יצחק חזר להיות שעיר. התהפך מרחמים לדין, ונקטן.

ומשום זה נאמר שעיר עזים אחד לחטאת, ולא אמר לעולה, להיות כתר. ומנין לנו שיש ירידה בחטאת? שנאמר (ויקרא ט) וירד מעשת החטאת. ומדוע שתף עולה עם חטאת בירידה? אלא ללמד, שעולה היתה בהתחלה מדת הרחמים, ולבסוף התהפכה למדת הדין בירידה, ונקראת חטאת, והכל אחד.

ומשום זה נאמר הביאו עלי כפרה. עלי – היתה הלבנה כתר ודאי, כדגמת זה, ולבסוף התמעטה וירדה לרגליו כדגמת זה. ובזמן זה נאמר הביאו עלי כפרה, שנאמר ביה (שם ו) היא העלה, עולה מרגליו, שנאמר ביה (ישעיה טו) והארץ הדם רגלי, לומר ביה השמים



כסאי. וזהו סוד (שמואל-ב כג) צדיק מושל יראת אלהים. שמהפך דין לרחמים. וסוד הדבר - (תהלים קיח) אכן מאסו הבונים היתה לראש פנה. כדגמת זה הוה"י, יהוה.

ועוד, כבש אחד ושני כבשים בני שנה תמימים - כנגד שלש ספירות. שבעה כבשים בני שנה - כנגד שבע ספירות. שבעה כבשים - הם שבעה ימים של הלבנה. בני שנה - בני הלבנה שנקראת שנה, שהיא אחת מאותן שנים קדמוניות. (ע"כ רעיא מהימנא).

זהר

ובראשי חדשיכם וגו'. וכי כמה ראשים יש ללבנה? והרי אין ראש ללבנה אלא השמש, שהוא ראש בשבילה. אלא ראשי - שנים, בכל חדש וחדש, והם יעקב ויוסף שמתחדשים על הלבנה, ועל זה רצו לחדש אותה.

פריים בני בקר שנים - אלו הם שאמרה הלבנה איך ישתמשו בה פאחד, והמעיטה עצמה תחתייהם. ואיל אחד - זה אילו של יצחק. וכי אברהם להיכן הלך? אלא משום שהתעורר שם עשו, נאסף אברהם, שלא יראה אותו. ומי הוא? שעיר של ראש חדש. (שתי נסחאות) ומשום שמזמן להתעורר שם עשו, שהוא שעיר - נאסף אברהם ולא נמצא שם. יצחק נמצא שם, שהאהבה שלו אצלו כיון על שמריו. יעקב נמצא שם לשכר פניו. יוסף הוא השור (שטו) שלו אצל רחל.

רעיא מהימנא

אמר הרועה הנאמן, ודאי בני שנה נקראים על שם החמה (מלכות), האם הקדושה, שנאמר בה פני משה כפני חמה. (הלבנה שנקראת שנה, שיש בה שנה ימים כחשבון) שנה יש בה שש"ה ימים, כחשבון שש"ה מצוות לא תעשה, ולכן הוא לשמאל. אמא עליונה - הלבנה בימין. אסורה הבת לאב, שהוא לימין, חסד. והיא כלולה מרמ"ח מצוות. נמצאת ו' עם אמא לשמאל. הבת עם האב לימין החסד. (והיא כלולה מרמ"ח מצוות. נמצאת ו' עם אמא, והבת עם האב לימין). וסוד הדבר - (משלי ג) בחכמה יסד ארץ. חכמה - אבא. ארץ - בת. כונן שמים - שהוא בן, עם אמא, שהיא תבונה. וזהו צרוף יהו"ו, היות באמצע.

ועוד, ושעיר עזים אחד - שני שעירים הם, שנאמר עליהם (ויקרא טז) ולקח את שני השעירים וגו' גורל אחד לה' וגורל אחד



לעזאזל. שעיר לה', בגלל מעוט הלבנה, והוא שעיר אחד ליהו"ה לחטאת. אחד – מצד היחוד. אבל שעיר של עזאזל לא כתוב בו אחד, לא קרבן, ולא אשה, ולא עולה. אלא – ושלח ביד איש עתי המדברה. ושלח, כמו שאמר יעקב, (בראשית לב) מנחה היא שלוחה לאדני לעשו. אף כף שחד, לשבר הרגז של סמא"ל שלא יתקרב למקדש לקטרג.

מיש ללכלב שהוא רעב, ומי שרוצה שלא ינשף אותו, נותן לו בשר לאכל או לחם, וישקה אותו מים. וסוד הדבר – (משלי כה) אם רעב שנאף האכלהו לחם וגו'. ובזה יחזר לאהבתו של האדם. שלא די שלא ינשף אותו בכמה יסורים, אלא יחזר להיות עליו סגור, ויחזר להיות אוהבו.

ומדוע היו שולחים אותו ביד איש עתי, פגום? משום שהצדדים האחרים כלם בעלי מומים, ונקראו שעירים, שפתיב (ישעיה יג) ושעירים ירקדו שם. ונאמר בהם, (ויקרא יז) ולא יזבחו עוד את זבחייהם לשעירים. שעליהם נאמר (דברים לב) יזבחו לשדים לא אלה. ובשעיר זה נפרש מהכל, ונושא את כל חובות ישראל עליו, כמו שנאמר (ויקרא טז) ונשא השעיר עליו את כל עונתם. ועוד, אחר שנוטל הוא – ונשא. הקדוש ברוך הוא (שמות לד) נשא עון. מה בין נושא לנשא? נשא – משאוי. נשא – הרמת המשאוי. (ובחבור קדמון) (ע"כ רעיא מהימנא).

זהר

וישלישה עשרנים – שלש מדרגות ראשונות שלה, שכל אחת ואחת – עשר, כדגמא של מעלה – עשרנים, אחד מעשרה. ושעיר חטאת אחד, מדוע נקרא חטאת? משום שהוא חטאת, ומצד החטאת הוא. אמר רבי אלעזר, והרי כתוב לה'. אלא לשם ה' מקרב בודאי, שפתיב לכפר. לשבר פנים, והכל יתקרב למקדש, אלא נותנים חלק אחד לסמאל, ואוכל אותו, ולא אוחו בשאר הקרבנות. וזהו לבדו, שלא ישתתף אחר עמו לאכל בו.

הוא נהנה בתוך סעודת המלך בחלק זה, ועל זה שמח, ונפרד מישראל ולא מקטרג עליהם. ואם לא שהיה מעוט הלבנה, לא היו נותנים לו בסעודת המלך כלום. וכי במעוט הלבנה מה היה עושה? אלא כדי שיתקרב ויניק ויקח כח לעמו מתוך צד שמאל של



הִלְבְּנָה, וַיִּתְחַזַּק בּוֹ. וּבִשְׁעִיר זֶה נִפְרָד מֵהַכֹּל וְנִהְיָ בְּזֶה. וּמִשּׁוּם שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הִמְעִיט לָהּ לְהִלְבְּנָה, מִקְרִיבִים לוֹ לְזֶה הַשְּׁעִיר, כִּדִּי שִׁיפָּרֵד מִמֶּנּוּ וְלֹא יִתְקַרֵּב לְמִקְדָּשׁ. וְעַל זֶה שָׁנִינוּ, הִבִּיאוּ עָלַי כִּפְרָה. עָלַי - בְּגִלְלִי, שֶׁהִמְעַטְתִּי אוֹתָהּ. בְּגִלְלִי סִבָּה שְׁלִי אֲתֵם צְרִיכִים זֶה.

רעיא מהימנא

וּבְרֵאשֵׁי חֲדָשֵׁיכֶם (במדבר כח) - הֵם יַעֲקֹב וַיֹּסֵף. (בראשית לו) אֵלֶּה תִּלְדוּת יַעֲקֹב יוֹסֵף, שְׁמֵת־חֲדָשִׁים עַל הִלְבְּנָה. מְצִינוּ בְּסִפְרוֹ שֶׁל חֲנוּךְ שְׁאָמַר, כְּמוֹ שֶׁבְּרֵאשׁ חֲדָשׁ, שְׁנִטְהַרְתְּ הִלְבְּנָה לְהִתְקַרֵּב בְּכַעֲלָהּ, צָרִיךְ לְתַת לְצַד הָאֲחֵר חֶלֶק אֶחָד בְּאוֹתוֹ מִיַּן שְׁלָה - אִף כֹּף גַּם כֵּן צְרִיכָה הָאִשָּׁה בְּשַׁעֲהָ שְׁנִטְהַרְתְּ לְהִתְקַרֵּב בְּכַעֲלָהּ לְתַת חֶלֶק אֶחָד לְצַד הָאֲחֵר בְּאוֹתוֹ מִיַּן שְׁלוֹ.

וּמַהוּ? אוֹתוֹ חֶלֶק הַצְּפָרְנִים בְּלִכְלוּף שְׁלָהּם. וּמַעַט מִשְׁעֲרוֹת הָרֵאשׁ, כִּינּוּן שֶׁצָּרִיךְ לְסַרֵּק רֵאשָׁה, וְלִכְרֹךְ אוֹתָם זֶה בְּזֶה, וְלֹא יִלָּךְ אַחֲרֶיהָ אוֹתוֹ צַד הָרַע לְהַרַע לָהּ, וַיִּפְרָד מִמֶּנָּה בְּכָל הַצְּדָדִים. וּמַה תַּעֲשֶׂה מֵאוֹתוֹ שֶׁעַר וְצְפָרְנִים? לְאַחַר שֶׁתְּכַרֵּךְ אוֹתָם כְּאֶחָד, צָרִיךְ לְהַנִּיחַ אוֹתָם בְּמָקוֹם שֶׁלֹּא עוֹבְרִים שָׁם בְּנֵי אָדָם, אוֹ בְּתוֹךְ חוֹרִים תַּחְתּוֹנִים שֶׁל הַחֶצֶר, וַיִּגְנוּ אוֹתָם שָׁם.

רעיא מהימנא

וַיַּעֲוֹד וּבְרֵאשֵׁי חֲדָשֵׁיכֶם - אָמְרוּ חַכְמֵי הַמִּשְׁנָה, שֶׁכֶּאֱשֶׁר הָיוּ מְקַדְּשִׁים חֲדָשִׁים עַל פִּי בֵּית דִּין, הָיוּ מְשִׂיאִין מִשׁוֹאוֹת בְּרֵאשֵׁי הַהָרִים, וְהָיוּ אוֹמְרִים: כְּזֶה רֵאָה וְקָדַשׁ. לְפַעְמִים הִיְתָה הִלְבְּנָה כְּדָגְמָא זוּ הִיְתָה מְסַתְּכֶלֶת לְמַעְלָה בְּקַרְנֶיהָ. וְלְפַעְמִים מְסַתְּכֶלֶת לְמַטָּה כְּדָגְמָא זוּ לְפַעְמִים מְסַתְּכֶלֶת לְמִזְרַח כְּדָגְמָא זוּ לְפַעְמִים לְמַעַרֵב כְּדָגְמָא זוּ - כ. לְפַעְמִים לְדָרוֹם, וְלְפַעְמִים לְצָפוֹן, וְזוּהִי אוֹת כ, הַהִסְתְּכָלוֹת שְׁלָה לְשַׁעֲהָ צְדָדִים שְׁכוּלְלֶת אוֹתָם הַתְּפָאֶרֶת, שֶׁהִיא אוֹת ו', גְּדֻלָּה גְבוּרָה תְּפָאֶרֶת נִצַּח הוֹד יְסוּד.

נִקְדָּה שְׁמוֹשְׁכַת עָלֶיהָ מִבְּפָנִים הִיא חֲכָמָה. וְאוֹתוֹ הַחוּט הַסּוּבֵב עָלֶיהָ הוּא כְּתוּר. וְאוֹתָהּ הַנִּקְדָּה הִיא לְפַעְמִים עֲטָרָה, וְלְפַעְמִים כֶּסֶף לְשִׁבְתָּ עָלֶיהָ, לְפַעְמִים שְׂרָפָרף לְהַדוּם רַגְלָיו.

וּמַדּוּעַ נִקְרָאת לְבָנָה? עַל שֵׁם לְבוֹן הַהִלְכָה, שֶׁהִיא מִבְּפָנִים, (תהלים מה) כָּל כְּבוֹדָה בַּת מֶלֶךְ פְּנִימָה. וּבִאֵשׁ הַבִּינָה שִׁיּוּרֵד עָלֶיהָ



היא מתלבנת. וסוד הדבר – (ישעיה א) אם יהיו חטאיכם כשנים כשלג
ילבינו. ומה שהיתה אותיות אדני דין, אדמה בגבורה, ששם הבניה
– התלבנה מצד החסד, ששם חכמה, וחזרה אותיות יהוה.

ומה גרם להתהפך מדין לרחמים? צדיקים גמורים, שהלבנה מצד
של עץ הדעת טוב ורע, הקלפה שלה היא חשך, אם בהרת
שחורה, היא יצר הרע, שפחה. (ויקרא יג) ושפלה איננה, והיא כהה.
ואין לה משלה אלא אותו חוט שמאיר בה, שהוא לזה אותה בלילה,
שהיא גלות. ועובר ממנה ביום, שהוא עולם הבא, שבו (מלאכי ג)
וזרחה לכם יראי שמי שמש צדקה ומרפא בכנפיה.

אבל הלבנה של עץ החיים, אותה נקדה שבפנים ממנה, היא כמקור
המעין שאין לו הפסק, שכתוב בה (ישעיה נח) וכמוצא מים אשר
לא יכזבו מימיו. ונקראת אילת אהבים מצד החסד, כלומר (ירמיה לא)
אהבת עולם אהבתיך על כן משכתיך חסד. ושתי קרנים יש לה מן
האור, כדגמא זו לפעמים האחת גבוהה מן השניה כדגמא זו
לפעמים הקרנים הן שוות. (ע"כ רעיא מהימנא).

ובחודש הראשון וגו'. רבי אבא פתח, (תהלים מב) כאיל תערג על
אפיקי מים כן נפשי תערג אליך אלהים. פסוק זה פירושו,
כתוב כאן איל, וכתוב שם אילת. משום שיש זכר ויש נקבה (ואף על
גב שיש זכר ונקבה, הכל אחד. האיל הזה, הוא נקרא זכר, והוא נקרא נקבה. זהו שכתוב כאיל
תערג, ולא כתוב יערג. והכל אחד. אילת השחר).

מהי אילת השחר? אלא זוהי חיה אחת רחמנית שאין בכל חיות
העולם רחמנית כמותה. משום שבשעה שדחוקה לה השעה
וצריכה למזון לה ולכל החיות, היא הולכת למרחוק לדרך רחוקה,
ומביאה ומובילה מזון, ולא רוצה לאכל עד שתבא ותחזור למקומה.
מדוע? כדי שיתאספו אצלה שאר החיות ותחלק להן מאותו מזון.
וכאשר מגיעה, מתאספות אצלה כל שאר החיות, והיא עומדת
באמצע ומחלקת לכל אחת ואחת. וסימן לדבר – (משלי לא) ותקם בעוד
לילה ותתן טרף לביתה וגו'. וממה שמחלקת להן היא שבעה, כאלו
אכלה יותר אכל מכלן. (מתי מחלקת להן?).

וכאשר יגיע הבקר שנקרא שחר, יגיע לה חבלי גלות. ומשום זה
נקראת אילת השחר, על שם שחרות הבקר. שיש לה
כאבים כמו היולדת. זהו שכתוב (ישעיה כו) כמו הרה תקריב ללדת



תחיל תזעק בתכליה וגו'. מתי מחלקת להן? כאשר הבקר רוצה לבא, בעוד שהוא לילה והשחרות עולה להאיר, כמו שנאמר ותקם בעוד לילה ותתן טרף לביתה וגו'. כיון שהאיר הבקר, כלם שבעים במזון שלה.

אז קול אחד מתעורר באמצע הרקיע, קורא בכח ואומר: קרובים הכנסו למקומכם! רחוקים צאו! כל אחד ואחד יאסף למקומו הראוי לו. כיון שהאיר השמש, כל אחד ואחד נאסף למקומו. זהו שכתוב (תהלים קד) תזרח השמש יאספון וגו'. והיא הולכת ביום, ומתגלית בלילה, ומחלקת בבקר. ולכן נקראת אילת השחר.

לְבַסוּף מתגברת כגבור והולכת, ונקראת איל. לאיזה מקום הולכת? הולכת ששים פרסאות מאותו מקום שיצאה, ונכנסת לתוף הר של חשך. (וימשם מריחה מזון) הולכת בתוף אותו הר של חשך, ומריח את רגליה נחש אחד עקלתון, והולך למרגלותיה. והיא עולה משם אצל הר של אור. כיון שמגיעה שם, מזמן לה הקדוש ברוך הוא נחש אחד, ויוצא ונלחם זה בזה, והיא נצולית. ומשם נוטלת מזון ושבה למקומה בחצות הלילה. ומחצות לילה מתחילה לחלק, עד שעולה שחרות הבקר. כיון שמאיר היום, הולכת ולא מתראה, כמו שנתבאר.

ובישעה שהעולם צריך למטר, מתאספות אצלה כל שאר החיות, והיא עולה לראש הר גבוה, ומכניסה ראשה בין ברפיה, ובוכה בכיה אחר בכיה, והקדוש ברוך הוא שומע קולה ומתמלא רחמים וחס על העולם. והיא יורדת מראש ההר, ורצה, ומסתירה עצמה, וכל שאר החיות רודפות אחריה ולא מוצאות אותה. זהו שכתוב (תהלים מב) כאיל תערג על אפיקי מים. מהו על אפיקי מים? על אפיקי מים – מאלו שהתיבשו, והעולם צמא למים, ואז תערג.

בשעה שמתעברת, נסתמת. כיון שמגיע זמנה לילד, בוכה ומרימה קולות, קול אחר קול, עד שבעים קולות כחשבון תבות של מזמור (תהלים כ) יענה ה' ביום צרה, שהיא שירה של המעברת הזאת. והקדוש ברוך הוא שומע לה ומצוי אצלה. ואז מוציא נחש אחד גדול מתוף הרי החשך, ובא בין ההרים, פיו מלחך בעפר, מגיע עד איל זה, ובא ונושך לה באותו מקום פעמים.



פַּעַם ראשונה יוצא דם, והיא לוחכת. פעם שנייה יוצא מים, ושתו כּל אותן החיות שבהרים, ונפתחת ויולדת. וסימנך – (במדבר כ) ויך את הסלע במטהו פעמים. וכתוב ותשת העדה ובעירם.

באותו זמן שהקדוש ברוך הוא חס עליה על (מעשה) עבור של נחש (של חיה) זה, מה כתוב? (תהלים כט) קול ה' יחולל אילות ויחשף יערות וגו'. קול ה' יחולל אילות – אלו חבלים וצירים, לעורר אלו השבעים קולות. מיד – ויחשף יערות, להעביר (לעורר) אותו נחש ולהתגלות אותה חיה ביניהם ללכת. ובהיכלו, מהו ובהיכלו? בהיכלו של הקדוש ברוך הוא, כל אלו ההמונים פותחים ואומרים כבוד. מהו כבוד? (יחזקאל א) ברוך כבוד ה' ממקומו.

רעיא מהימנא

ואם תאמר שלשבעים שנה תחיל ולשתי שנים יולדת, אחר אלף ומאתים, כחשבון רע"ב – הרי כתוב (ישעיה סו) בטרם תחיל ילדה. וסוד הדבר – (שם סה) והיה טרם יקראו ואני אענה עוד וגו'. ומהו (היום) בטרם? אלא קדם שישלמו שבעים ושתיים שנים אחר אלף ומאתים אלו חבלי היולדת, יתגלו שני משיחים בעולם. ובאותו הזמן נאמר, (תהלים כט) ובהיכלו כלו אומר כבוד, וכבר פרושהו, (משלי א) כבוד חכמים ינחלו.

באותה שעה אלו בעלי התורה יהיו נכבדים. אלו שסבלו כמה חבלים וצירים כמו היולדת, והיו מבזים בין עמי הארץ – יהיו נכבדים. ומיד – (תהלים כט) ה' למבול ישב – לרשעים. אין מבול, אלא דינים של מבול. כמו שנפתחו מעינות תהום וארבת השמים נפתחו בימי המבול, אף כאן יתעוררו דינים עליהם למעלה ולמטה, עד שאין סוף ותכלית. וכל הבזויים והבושה שעשו אמות עובדי כוכבים ומזלות של העולם לשם ה' ולעמו, וכמה חרפות שסבלו ישראל מהם על שם ה' – מכלם יקח הקדוש ברוך הוא נקמה, ועל זה נקרא אצלם, (נחום א) נקם ה' ונוטר ובעל חמה.

ובחודש הראשון, מי הוא ראשון? זה ניסן. שם הולידה אותה חיה, לקיים מה שפרשו בעלי המשנה, בניסן נגאלו ובניסן עתידים להגאל. ובי"ד שלו, (שמות יז) ויאמר כי יד על כס יה. שם נשבע להעביר מהעולם זרעו של עשו עמלקיים. באותו זמן נאמר,



(שם יב) מִשְׁכּוֹ וְקָחוּ לָכֶם צֹאן לְמִשְׁפַּחְתֵיכֶם וְשַׁחֲטוּ הַפֶּסַח. מִשְׁכּוֹ -
(הושע ז) מִשֶּׁךְ יָדוֹ אֶת לְצִצִּים.

בְּאוֹתוֹ זְמַן, כֹּה אָמַר ה' לְרוּעֵים הַפּוֹשְׁעִים בִּי. וְאוֹמֵר, (יחזקאל יג) וְאֶל
אֲדַמַּת יִשְׂרָאֵל לֹא יָבֹאוּ. וְאֵלוֹ הֵם רוּעֵי הַצֹּאן, פְּרִנְסֵי הַדּוֹר.
וּמִשׁוֹם זֶה נֹאמַר עֲלֵיהֶם, (הושע ב) הִנֵּה אֲנֹכִי מִפְתִּיחַ וְהִלְכְתִּיָּהּ הַמְדַבֵּר.
(יחזקאל כ) וְנִשְׁפָּטְתִי אֶתְכֶם וְגו', כִּאֲשֶׁר נִשְׁפָּטְתִי אֶת אֲבוֹתֵיכֶם. שְׁהַרְג
אוֹתָם בְּמַכַּת חֶשֶׁךְ. (ע"כ רעיא מהימנא).

וּבַחֲדָשׁ הָרִאשׁוֹן (במדבר כח), מִיְהוּ הַחֲדָשׁ הָרִאשׁוֹן? זֶהוּ חֲדָשׁ שְׁזוֹ
הַחֲתִיָּה מִתְגַּלִּית בּוֹ וּמִתְחַזְקֶת בּוֹ, וְיוֹצֵאת לְעוֹלָם בְּאַרְבָּעָה
עָשָׂר יוֹם. בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר - אֵלּוֹ שְׁאָר הַחִיּוֹת שֶׁהֵן י' י' לְכָל צַד,
בְּאַרְבַּעַת צְדֵי הָעוֹלָם. וּבִסְפָרֵי הָרִאשׁוֹנִים, הוּא י', וְאַחַת לְכָל צַד
לְאַרְבָּעָה צְדָדִים, וְהֵן אַרְבַּע עֶשְׂרֵה. כִּיּוֹן שֶׁהֵן אַרְבַּע, מִתְחַבְּרוֹת
וְנִתְקַנּוֹת עִם אֵלּוֹ הָעָשָׂר שֶׁבְּצַד יְמִין, וְאָז י"ד בְּשִׁמְחָה לְתַקֵּן חֲתִיָּה זו
(לְתַקֵּן הַלְבָּנָה חֲתִיָּה זו) בְּתַקּוּנֶיהָ.

רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, וְדַאי כֶּף הוּא. וּבֹא רֵאָה, כְּתוּב (שמות יב) מִשְׁכּוֹ וְקָחוּ
לָכֶם צֹאן וְגו'. מִשְׁכּוֹ, (בַּחֲבוּר הַקְּדָמוֹן) מֵהוּ מִשְׁכּוֹ? כְּמִי שְׁמוֹשֶׁךְ
מִמָּקוֹם אַחַר לְמָקוֹם זֶה. מִשְׁכּוֹ יָמִים עֲלִיוֹנִים לְגַבֵּי יָמִים תַּחְתּוֹנִים.
יָמִים עֲלִיוֹנִים הֵם שִׁס"ו, כְּחֻשְׁבוֹן מִשְׁכּוֹ. יָמִים תַּחְתּוֹנִים, פְּעֻמִּים
שֶׁהֵם שִׁנ"ה. וּבְזִמָּן שְׁמֵאִירָה הַלְבָּנָה בְּשִׁלְמוֹתָהּ, עוֹלִים לְהִיּוֹת אֵלּוֹ
הַיָּמִים שִׁס"ה, כְּחֻשְׁבוֹן "מִשְׁכּוֹ" חֶסֶר אֶחָד.

מִשְׁכּוֹ יָמִים עֲלִיוֹנִים אֶצֶל יָמִים תַּחְתּוֹנִים לְהִיּוֹת כֻּלָּם כְּאֶחָד בְּחֻבּוֹר
אֶחָד. וּמִיְהוּ שְׁמוֹשֶׁךְ אוֹתָם? אֵלּוֹ עָשָׂר שְׁלֹצַד יְמִין, שְׁכַתּוּב
בְּעֵשׂוֹר. בְּעֵשׂוֹר?! בְּעֵשְׂרָה הָיָה צְרִיף לְכַתֵּב! מֵהוּ בְּעֵשׂוֹר? אֶלּא
תִּשַׁע הֵם לְכָל צַד, וְנִקְדָּה אַחַת שֶׁהוֹלְכַת בְּאִמְצָע כְּדָגְמַת זֶה: (צִיּוֹר
לְמַעֲלָה), וְאוֹתָהּ נִקְדָּה מְשַׁלֵּמָה לְעָשָׂר, וְעַל זֶה נֹאמַר בְּעֵשׂוֹר, כְּמוֹ
שֶׁנֹּאמַר זְכוֹר וְשָׁמֹר, לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בְּעֵשְׂרָה אֵלּוֹ הַתִּשְׁעָה יָמִים בְּאוֹתָהּ
נִקְדָּה. לְחֲדָשׁ הַזֶּה - יָמִים שְׁלֹצַד יְמִין כְּדִי לְהַתְחַבֵּר זֹאת בְּזֶה, לְהִיּוֹת
הַכֹּל אֶחָד.

וּבְזִמָּן שְׁאֵלּוֹ הָאַרְבָּעָה נִקְשָׁרִים לְאַרְבָּעָה צְדָדִים (וּמִתְחַבְּרִים) עִמָּהֶם, אִז
יּוֹלְדֶת אוֹתָהּ הַחֲתִיָּה, וְהַנְּחָשׁ הוֹלֵךְ לוֹ. וּבְאוֹתוֹ זְמַן מְקַדְּשִׁים
לְמַעֲלָה לְאוֹתָהּ חֲתִיָּה וְקוֹרְאִים לָהּ כְּבוֹד. וְאִז מִתְקַדֵּשׁ הַמוֹעֵד, מֵה



שלא הִיָּה עַד עֵתָהּ, וְעַתָּה קוֹרְאִים לָהּ כְּבוֹד. זֶהוּ שְׁכַתוֹב (תהלים כט)
וּבְהִיכְלוּ כָּלֹו אָמַר כְּבוֹד.

רעיא מהימנא

אָמַר הַרְוֵעָה הַנְּאָמָן, דְּבָרִים אֵלֹו סְתוּמִים, וְצָרִיךְ לִפְתַּח אוֹתָם אֲצֵל
הַחֲבָרִים. שְׁמִי שְׁסוּתָם לָהֶם סְתָרֵי הַתּוֹרָה, הוּא מְצַעַר אוֹתָם.
שְׁלַרְשָׁעִים, אִוְרוֹת שֶׁל הַסּוּדוֹת חוֹזְרִים לְהִיּוֹת לָהֶם חֶשֶׁךְ. וְהוּא מְשַׁל
לְמִמּוֹן שֶׁהוּא גָנוּז – מִי שֶׁחוֹפֵר אוֹתוֹ עַד שֶׁמוּצֵא אוֹתוֹ, וְאִינוּ שְׁלוֹ,
חוֹזֵר בְּשִׁכְלוֹ לַחֶשֶׁךְ וְאֶפְלָה. וְלָמִי שֶׁהוּא שְׁלוֹ, מְאִיר לוֹ. וּמִשּׁוּם זֶה
יֵשׁ לְבָן אָדָם לְגִלוֹת סוּדוֹת סְתוּמִים שְׁבַתּוֹרָה.

בְּעֵשׂוֹר – תְּשַׁעָה הֵם לְכָל כּוּוֹן, כְּנֶגֶד תְּשַׁעָה חֲדָשִׁים שֶׁל הַיּוֹלָדֵת,
כְּחֻשְׁבוֹן א"ח. מֵהִי יוֹלָדֵת? אוֹת ד' מְאָחַד. א"ח, הִיא ט',
לְאַרְבָּעָה צְדָדִים שֶׁל אוֹת ד', וְהֵם אַרְבָּעִים. א"ח – זְכוּר. ד' – שְׁמוּר.
הָרִי אַרְבָּעִים וּשְׁנַיִם.

נִשְׂאָר כְּבוֹד, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ בְרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד. וְהוּא
כְּבוֹד ל"ב, אַרְבַּע פְּעָמִים לְכָל צֵד שֶׁל אוֹת ד', הָרִי ס"ד
לְאַרְבָּעָה צְדָדִים – רנ"ו. וּפְרָשׁוּהוּ – כְּבוֹד לְמַעְלָה, ל"ב לְמַטָּה.
וּמִשּׁוּם זֶה מִיַּחְדִּים בְּכָל יוֹם פְּעָמִים, שְׁאוּמְרִים בָּהֶם פְּעָמִים כְּבוֹד,
שֶׁהֵם ס"ד. וּפְעָמִים ד' ד' מְאָחַד – הָרִי ע"ב. הָרִי ד' שֶׁל אָח"ד הִיא
שְׁלֵמוֹת שֶׁל מ"ב שְׁמוֹת, וּשְׁלֵמוֹת שֶׁל ע"ב שְׁמוֹת. וּמִשּׁוּם זֶה אוּמְרִים
בְּמִזְמוּר לְדָוִד, (תהלים כד) מִי זֶה מְלֶךְ הַכְּבוֹד ה' עֲזוּז וְגִבּוֹר. וּבְפַעַם
שְׁנַיִה אוּמְרִים, מִי הוּא זֶה מְלֶךְ הַכְּבוֹד. (ע"כ רעיא מהימנא).

זהר:

מִיָּהוּ הִיכְלוֹ? זֶה הִהִיכַל הָעֲלִיּוֹן הַפְּנִימִי שֶׁשֵּׁם מְתַקְדָּשׁ הַכֹּל. שֵׁם
מְקַדָּשִׁים לְמִי שְׁרָאוּי לְהַתְקַדָּשׁ. אִיךְ מְקַדָּשִׁים אוֹתוֹ בְּאוֹתוֹ
הִיכַל? בְּרֵאשׁוֹנָה נִפְתַּחִים שְׁעָרִים, וּמִפְתַּח אָחַד סְתוּם מְתַקֵּן וּפּוֹתַח
שְׁעַר אָחַד, לְצַד דְרוֹם, וְאֵז נִכְנָס הַכֶּהֵן הַגָּדוֹל בְּאוֹתוֹ פֶּתַח וּמִזְדַּרְז
לְחַגֵּר אֲבִנָּטוֹ וּמִלְבוּשָׁיו, וּמִתְעַטֵּר בַּעֲטָרָה שֶׁל קְדָשָׁה, וְלוֹבֵשׁ חֶשֶׁן
וְאַפּוֹד, וּמַעֲיֵל שֶׁל שְׁבָעִים פְּעָמוֹנִים וְרִמּוֹנִים, שֶׁהֵם (שְׁמוֹת כח) פְּעָמוֹן
זָהָב וְרִמּוֹן. וְצִיץ גִּזְרֵי הַקְּדָשׁ עַל מִצְחוֹ, וְנִקְרָא צִיץ גִּזְרֵי הַקְּדָשׁ,
וּמִתְקַשֵּׁט בְּאַרְבָּעָה בְּגָדֵי זָהָב וּבְאַרְבָּעָה בְּגָדֵי לְבָן. וְעַל אוֹתוֹ צִיץ יֵשׁ
מ"ב אוֹתִיּוֹת שְׁלוּהֻטוֹת בּוֹ וְנוֹצְצוֹת עָלָיו, וּמְאִיר כָּל אוֹתוֹ הִיכַל
בְּאוֹרוֹת עֲלִיּוֹנִים.



מסתובב אותו מפתח ופותח צד אחר שבצד צפון, ואז נכנס לוי, מעשר של יעקב שהפריש להקדוש ברוך הוא. וכנור של עשרה נימים עמו, ומתקשט בקשוטיו, ואז סובב המפתח, ופותח באותו היכל שער אחד, אותו שער שעומד באמצע. עמוד של צד מזרח עולה ומתקשט בשבעים עטורים, ומתקשט בארבע אותיות, שהם שתיים עשרה. ומתקשט בחקיקות של מאתים ושבעים אלף עולמות, ומתקשט בקשוטים של סוף העולם עד סוף העולם בכמה מלבושי כבוד, בכמה קשוטים קדושים.

ומסתובב אותו מפתח, ופותח לו כל השערים הגנוזים, וכל השערים הקדושים הנסתרים, ומתקדש בהם, ועומד שם כמלך. ומתברך בכמה ברכות, ומתקשט בכמה קשוטים. אז יוצאים כלם בחבור אחד, מתקשטים בקשוטים כמו שראוי. כיון שיוצאים, מעורר אותו בקשוטיו.

וחיה זו מתעוררת וממעטת עצמה מתוך אהבה של השירה. איך ממעטת עצמה מתוך אהבה של השירה? המעיטה עצמה מעט מעט, עד שנעשית נקדה אחת. כיון שהיא הקטינה עצמה (בשירה), אז כתוב (שמות ב) וילך איש מבית לוי ויקח את בת לוי. בת לוי ודאי, מצד השמאל. איך אוחו אותה? מושיט שמאלו תחת ראשה מתוך חבה.

ואם תאמר, כיון שהיא נקדה אחת, איך יכול לאחו בנקדה קטנה? אלא אצל העליון, כל מה שהוא דבר קטן, זה שבח וזו מעלה וגדלה בגדל העליון. מיד הפהן הגדול מעורר אותה, ואוחז בה ומחבק אותה. שאלו היתה גדולה, לא יכולים להתאחד כלל. אבל כיון שמקטינה עצמה, והיא נקדה אחת, אז אוחזים בה ומעלים אותה למעלה. וכיון שמעלים אותה ויושבת בין שני צדדים אלו, אז אותו עמוד שעומד באמצע מתחבר עמה בחבה של נשיקות, באהבה של חבור אחד. אז נאמר (בראשית כט) וישק יעקב לרחל, באהבה של הנשיקות שמתחברים זה בזה בלי פרוד, עד שלוקחת את הנפש של הענוגים כמו שראוי.

בשעה שלוקחת את הנפש של הענוגים כמו שראוי ורוצה לצוות לחילותיה, מתאספים כלם, וקוראים לה מתוך ההיכל הקדוש: כבוד כבוד כבוד. בהיכל הקדוש אבא ואמא פותחים



ואומרים: מקדש מקדש. ואז הלבנה מתקדשת כמו שראוי. ואז כתוב ובחדש הראשון. ראשון ודאי. ועל זה נאמר משכו וגו'. ועל זה נאמר בעשור לחדש הזה. שמתחברת הלבנה בשמש, ומה שהיתה לוקחת נקדה אחת, כאשר יורדת, מתפשטת מעט מעט ומתמלאת, ונעשית אות ה' מלאה מפל הצדדים, מתקדשת כמו שראוי.

רעיא מהימנא

מפתח אותו היכל, ופותח שער אחר של צד דרום (צפון) בשבעים ושנים עטרות. ואחר כך פותח שער שלישי לצד מזרח בחמשים (ושנים) אורות של חמשים שערי בינה. לבסוף פותח שער אחר של צד צפון (מערב) בשבעים ושנים עטרות, וכלם בחשבון רמ"ח תבות של פרשיות קריאת שמע. ומה שבהתחלה היתה אותה חיה קטנה, באותו זמן נגדלת. זהו שכתוב (ישעיה ו) מלא כל הארץ כבודו, שהוא כבוד עליון ותחתון.

כאשר מגיע לח"י עולמות, שבו ח"י ברכות התפלה, ופתח בו פסוק (תהלים נא) אדני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך. אז העמוד האמצעי מתחבר עמה בחביבות של נשיקות השפתיים, שהם נצח והוד, והלשון הוא צדיק ביניהם. לשון למודים. באותו זמן נאמר, (בראשית כט) וישק יעקב לרחל. ואז קוראים לאותה חיה כבוד כבוד, אבא ואמא, מקדש מקדש. אז הירח מתקדש כמו שראוי, ואז נאמר ובחדש הראשון, ראשון ודאי.

ואז משכו. ועל זה נאמר בעשור לחדש הזה, שמתחברת הלבנה הקדושה בשמש, שנאמר בו (תהלים פד) כי שמש ומגן ה' אלהים (צבאות). ומה שהיתה נקדה קטנה, (כמו זה) מתמלאת בלבנה, ואז הוא חדש מלא. והלבנה מתמלאת כמו זה, מלא כל הארץ כבודו. בהתחלה חסרה, וכעת בשלמות. (ע"כ רעיא מהימנא).

רבי חייא פתח, בארבעה עשר יום לחדש פסח וגו'. שה שהוא פסח, מדוע? אלא יראתם של המצרים ואלוהי שלהם היה שה. משום שהמצרים עובדים למזל טלה, ומשום זה עובדים לשה. בא וראה, כתוב (שמות ח) הן נזבח את תועבת מצרים. מהי תועבת מצרים? וכי על ששונאים אותו כתוב תועבת מצרים? אלא יראתם של המצרים והאלוהי שלהם נקרא תועבת מצרים, כמו שכתוב (דברים יח) כתועבת הגוים, יראתם של שאר האמות.



סדר הלימוד ליום ב סיון [יום 238 בשנה]

בא וראה חכמתו של יוסף, שכתוב (בראשית מז) ומקצה אחיו לקח חמשה אנשים, ומלמד אותם לומר, אנשי מקנה היו עבדיך. וכי יוסף שהיה מלך שהיה שולט על כל הארץ, ואב למלכות, עשה כך, ועשה לאחיו שישנאו אותם ולא יחשיבו אותם (שיעשו מהם רועי צאן)?! אלא ודאי תועבת מצרים, יראה ואלוה שלהם נקרא כך, ועל זה כתוב (שמות ח) הן נזבח את תועבת מצרים.

אמר יוסף, כל מיטב מצרים היא ארץ רעמסס, ואותה ארץ הפרישו ליראתם, לרעות וללכת בכל תענוגות העולם. וכל המצרים החשיבו לאלה שרועים ליראתם, כיראתם. אעשה לאחי שיירשו אותה ארץ, וישתחוו להם המצרים, ויחשיבו אותם כמו שראוי. וזהו שכתוב (בראשית מז) כי תועבת מצרים כל רעה צאן. מחשיבים אותם כיראתם.

אמר רבי יוסי, והרי למדנו, כמו שנפרע הקדוש ברוך הוא מאלו שעובדים לעבודה זרה – כך נפרע מעבודה זרה ממש. וכי יוסף עשה לאחיו עבודה זרה?! אמר לו, לא עשה יוסף לאחיו עבודה זרה, אלא עשה להם שישלטו על העבודה זרה שלהם, ולכפות העבודה זרה שלהם תחת ידיהם ולרדותם במקל. אמר יוסף, אם ישלטו אחי על העבודה זרה שלהם, כל שפן שישלטו על עצמם, ומשום זה הושיב אותם במיטב הארץ והשליט אותם על כל הארץ.

ועל זה ששה שהוא פסח – מדוע? אלא יראתם של המצרים ואלוה שלהם היה השה. אמר הקדוש ברוך הוא: מבעשור לחדש קחו את יראתם של המצרים, ותפשו אותו, ויהיה קשור ותפוס בתפיסה שלכם יום אחד ושנים ושלושה, וביום הרביעי הוציאו אותו לדין והאספו עליו.

ובשעה שהמצרים היו שומעים קול יראתם שתפוס בתפיסה של ישראל ואינם יכולים להציל אותו, היו בוכים, והיה קשה עליהם כאלו את עצמם קשרו להריגה. ואמר הקדוש ברוך הוא: יהיה תפוס ברשותכם יום אחר יום – ארבעה ימים, כדי שיראו אותו תפוס, וביום הרביעי הוציאו אותו להריגה, ויראו אותו המצרים איך



אתם עושים בו דין, וזה קשה להם מכל המכות שעשה להם הקדוש ברוך הוא, אלו הדינים שיעשו ביראתם.

לְבַסּוֹף דְּנִים אוֹתוֹ בְּאֵשׁ, שְׁכַתוֹב (דברים ז) פְּסִילֵי אֱלֹהֵיהֶם תִּשְׂרֹפוּן בְּאֵשׁ. אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: אֵל תֹּאכְלוּ מִמֶּנּוּ נָא. שְׁלֹא יֹאמְרוּ שְׁבָרְצוֹן וּבִתְאוּהַ שֶׁל יִרְאַתָּנוּ אֲכָלוּ אוֹתוֹ כֶּף. אֶלֶּא תִקְנוּ אוֹתוֹ צָלִי, וְלֹא מִבְּשָׁל, שְׂאֵם יִהְיֶה מִבְּשָׁל, יִהְיֶה מִסֶּתֶר וְלֹא יִרְאוּ אוֹתוֹ, אֶלֶּא תִקְנוּ שִׁירָאוּ אוֹתוֹ כֶּף שְׂרוּף בְּאֵשׁ, כְּדֵי שִׁיְהִי רִיחוֹ נוֹדֵף.

וְעוֹד, רֵאשׁוּ עָלָיו כְּפוּף עַל קַרְסְלָיו, שְׁלֹא יֹאמְרוּ שְׁחִיָּה אוּ דָבָר אַחֵר הוּא, אֶלֶּא שִׁיכִירוּ אוֹתוֹ שֶׁהוּא יִרְאַתָּם. וְעוֹד, שְׁלֹא יֹאכְלוּ אוֹתוֹ בְּתֹאבוֹן, אֶלֶּא עַל הַשְּׂבֵעַ, דֶּרֶךְ קְלוֹן וּבְזִיוֹן וְעוֹד, עֵצִים לֹא תִשְׁבְּרוּ בוֹ, אֶלֶּא שִׁירָאוּ עֲצֻמוֹתָיו מִשְׁלֹכוֹת בְּשׁוֹק, וְלֹא יִהְיוּ יְכוּלִים לְהַצִּיל אוֹתוֹ. וְעַל זֶה כָּתוּב, (במדבר לג) וּבִאֱלֹהֵיהֶם עָשָׂה ה' שְׂפָטִים. דִּינִים רַבִּים. וְעוֹד נֹאמֵר, וּמִקְלָכֶם בְּיַדְכֶם, וְלֹא חָרַב וְרַמַּח וְשָׂאָר כְּלֵי מִלְחָמָה.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, כְּבָר פְּרִשׁוּהוּ שֶׁהַמְצָרִים עוֹבְדִים לְמִזֵּל טָלָה, וּמִשׁוּם כֶּף עוֹבְדִים לְשָׁה. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, אִם כֵּן, יַעֲבֹדוּ טָלָה וְלֹא שָׁה. אָמַר לוֹ, הַכֹּל עוֹבְדִים, אֶלֶּא שְׁמִזֵּל טָלָה יוֹרֵד וְעוֹלָה בְּטָלָה וְשָׁה, וּמִשׁוּם זֶה עוֹבְדִים לְכֹלָם. אָמַר לוֹ, כֶּף שְׁמַעְתִּי, שְׁכָל בְּהֵמָה גְדוּלָה (שֶׁל צֹאן), יִרְאַה שְׁלָהֶם הִיְתָה, וְעַל זֶה הִרְגַּת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כָּל בְּכוֹר בְּהֵמָה. וְהָרִי נִתְבָּאָר שְׂאֵלוֹ הֵן מִדְּרָגוֹת שְׁלִמְעָלָה שְׁנַקְרָאוֹת כֶּף.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, כָּתוּב (שמות יב) כָּל מִחְמֶצֶת לֹא תֹאכְלוּ, וְכָתוּב (שם יג) לֹא יֹאכַל חֶמֶץ. אֶלֶּא זֶה זָכָר, וְזוֹ נִקְבָּה. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֶלְעָזָר בְּנִי, בָּזָה כָּתוּב לֹא תֹאכְלוּ, וּבָזָה כָּתוּב לֹא יֹאכַל. מִדּוּעַ לֹא כָּתוּב לֹא תֹאכְלוּ? אֶלֶּא נִקְבָּה שֶׁהִיא נוֹטָה מִדְּרָכָה – וְדַאי בְּאִזְהָרָה. זָכָר שֶׁהוּא אַחוּז בְּחוּט שֶׁל טְהָרָה יוֹתֵר – בְּבִקְשָׁה. וְעַל זֶה כָּתוּב לֹא יֹאכַל, לֹא תֹאכְלוּ.

אָמַר לוֹ, אָבָא, וְהָרִי כָּתוּב (דברים טז) לֹא תֹאכַל עָלָיו חֶמֶץ. אָמַר לוֹ, הִרְבֵּה תְבוֹת יְתוּרוֹת לְכַבּוּדוֹ שֶׁל הַקְּרָבָן. אֲבָל בְּתַחֲלָה בִקְשָׁה – לֹא יֹאכַל, אֲבָל לְבִסּוֹף בְּאִזְהָרָה – לֹא תֹאכְלוּ, שֶׁהוּא קָשָׁה מִשְׁנֵיהֶם. מִחְמֶצֶת, מַה טְעָמָה? מִשׁוּם שְׂרִיחַ שֶׁל מוֹת יֵשׁ שֵׁם. חֶמֶץ – זָכָר, מִחְמֶצֶת – נִקְבָּה. (משלי ה) רַגְלֶיהָ יִרְדוּת מוֹת, בְּרֵאשׁ וּבִסּוֹף הַתְּבָה מְמַצָּא אוֹתָהּ. וּמִשׁוּם זֶה מִי שְׂאוּכַל חֶמֶץ בְּפִסַּח הוּא מִקְדִּים לְעֲצֻמוֹ



הַמּוֹת, וְשִׁידַע שֶׁהוּא מֵת בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, שְׁכַתּוֹב (שְׁמוֹת יב) וּנְכַרְתָּה הַנֶּפֶשׁ הַהִיא.

מִצְּהָה, מִדּוּעַ (נִקְרָאת מִצְּהָה)? אֵלֶּא כֶּךָ שְׁנִינוּ, שְׂדִי – מִשׁוּם שְׁאָמַר לְעוֹלָמוֹ דִּי, שְׂיֵאמַר לְצָרוֹתֵינוּ דִּי. אִף כֶּךָ מִצְּהָה, מִשׁוּם שֶׁהִיא מְשַׁדְּדַת וּמְבַרִיחָה לְכָל צְדָדִים רְעִים וְעוֹשֶׂה קְטֻטָּה בֵּינֵיהֶם כְּדָגְמַת שֵׁם שְׂדִי שְׁבַמְזוּזָה, שְׁמְבַרִיחַ לְשָׂדִים וּמְזִיקִים שְׁבַשְׁעַר – אִף כֶּךָ הִיא מְבַרִיחָה אוֹתָם מִכָּל מְשַׁכְּנֵי הַקְּדֻשָּׁה, וְעוֹשֶׂה מְרִיבָה וּקְטֻטוֹת בָּהֶם, כְּמוֹ שְׁנֵאמַר (שְׁמוֹת יז) מָסָה וּמְרִיבָה. וְעַל זֶה כְּתוּב מִצְּהָה, וְהָרִי מָסָה נְכַתְּבַת בְּאוֹת סִמָּךְ? אֵלֶּא תַרְגּוּם שֶׁל מָסָה הוּא מִצְּוֹתָא.

רַעְיָא מְהִימְנָא

אָמַר הַרְוּעָה הַנְּאֻמָּן, כְּמוֹ לְשׁוֹן שֶׁהוּא מְקַל לְכָל אֲנָשֵׁי בֵיתוֹ, וְהוּא לְשׁוֹן צוּרַת אוֹת ו', וְהוּא מְטָה שָׁבוּ עֲשֶׂר אוֹתִיּוֹת, וְכוּ הִכָּה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל יְדוֹ עֲשֶׂר מְכוֹת. וּמִשׁוּם שְׁכָל הַמְכוֹת הָיוּ מִצַּד שֶׁל ה' ה', אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא, מִנִּין שְׁכָל מְכָה וּמְכָה שֶׁהִבִּיא הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל הַמְצָרִים בְּמְצָרִים הִיתָה שֶׁל חֲמֵשׁ מְכוֹת וְכוּ', אָמַר מַעֲתָה וְכוּ'. וְאוֹת ה' עוֹלָה בְּאוֹת י' לְחֲמֵשִׁים מְכוֹת. חֲמֵשׁ פְּעֻמִּים חֲמֵשִׁים הֵם מְאוֹתִים וְחֲמֵשִׁים. וּמִשׁוּם זֶה נֶאמַר, וְעַל הַיָּם לָקוּ מְאוֹתֵים וְחֲמֵשִׁים מְכוֹת.

אָמַר יוֹסֵף, כָּל טוֹב אֶרֶץ מְצָרִים הִיא רַעֲמָסֶס, וְאוֹתָהּ אֶרֶץ הַפְּרִישׁוֹ לְיִרְאָתָם, לְרַעוֹת וּלְהֵלֶךְ בְּכָל תַּעֲנוּגוֹת הָעוֹלָם. וְכָל הַמְצָרִים הֶחֱשִׁיבוּ לְאוֹתָם שְׁרוּעִים לְיִרְאָתָם – כִּי־רֵאָתָם. וְזֶה מֵה שֶׁשָּׂאֵל יוֹסֵף מִפְּרַעָה, שְׂיִשְׁלֹטוּ אַחֲיוֹ עַל יִרְאָתָם שֶׁל הַמְצָרִים, שְׁכַפּוּיִים תַּחַת יְדִיו כַּעֲבָדִים אַחַר מַלְכֵיהֶם, לְהִיּוֹת כְּלָם נְכַפִּים תַּחַת שֵׁם יְהוָה מִצַּדָּם, וְלֹא יִשְׁלַט בְּעוֹלָם אֵלֶּא שֵׁם יְהוָה, וְיִכְנְעוּ כָּל מְמַנִּים תַּחַת יְדִיו.

וְלִהְרֵאֹתָם לָהֶם שֶׁהוּא עֲתִיד לְהַפְרֵעַ מֵהֶם, זֶהוּ שְׁכַתּוֹב (שְׁמוֹת יב) וּבְכָל אֱלֹהֵי מְצָרִים אֲעֲשֶׂה שְׁפָטִים אֲנִי יְהוָה. כִּי־וְנָשָׂא שֶׁהִטְעוּ לְבָרִיּוֹת וְעָשׂוּ עֲצָמָם אֱלוֹהוֹת, וּמִשׁוּם שֶׁטָּלָה, מְמַנָּה שְׁלוֹ, הוּא גְדוֹל עַל כָּל הַמְמַנִּים שֶׁל אֱלֹהִים אַחֲרָיו, צְנוּהַ הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל, (שְׁמוֹת יב) וְיִקְחוּ לָהֶם אִישׁ שֶׁהָ לְבֵית אָבוֹת שֶׁהָ לְבֵית, וְהַשְּׁלִיט אוֹתָם עָלָיו, וְתַפְסוּ אוֹתוֹ תַּפּוּס בְּתַפְיֶסָה שֶׁלָּהֶם יוֹם וְשָׁנִים וְשָׁלַשׁ, וְלֹאֲחֵר זֶה הוֹצִיאָו לוֹ לְדִין לְעֵינֵי כָּל מְצָרִים, לְהַרְאוֹת שֶׁהָאֱלוֹהַ שֶׁלָּהֶם בְּרִשׁוֹת יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת בּוֹ דִין.



בַּגְּלִיל זֶה נֹאמֵר, (שם) אֵל תֹּאכְלוּ מִמֶּנּוּ נָא וּבָשֵׁל מִבָּשֵׁל בְּיָמִים כִּי אִם צָלִי אֵשׁ רֵאשׁוּ עַל כְּרַעְיוֹ וְעַל קֶרְבּוֹ, לְהִיּוֹת נִדּוּן בְּאֵשׁ צָלִי, וְצִוָּה לְזָרֵק לְעִצְמוֹתָיו בְּשׁוּק בְּבִזְיוֹן. וּמִשׁוּם זֶה נֹאמֵר, (שם) וְעִצָּם לֹא תִשְׁבְּרוּ בוֹ. וְצִוָּה לְיָוֵם הַרְבִּיעִי, אַחַר שֶׁהָיָה תְּפֹסֵם שְׁלֹשָׁה יָמִים קָשׁוּר, לְעִשׂוֹת בוֹ דִין. וְזֶה קִשָּׁה לָהֶם מְכַל נִגְעִים שֶׁהִכָּה לָהֶם הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל יְדֵי הַרְוּעָה הַנְּאָמָן. וְלֹא עוֹד, אֲלֵא שֶׁצִּוָּה שְׁלֹא לֶאֱכֹל אוֹתוֹ בְּתֵאוּהוּ. וּמִיָּד שָׂרְאוּ עִצְמוֹתָיו בְּשׁוּק וְלֹא יָכְלוּ לְהִצִּילוֹ, זֶה קִשָּׁה לָהֶם מִהֲכַל. וְלֹא עוֹד, אֲלֵא שֶׁנֹּאמֵר בָּהֶם (שם) וּמִקְלָכֶם בְּיַדְכֶם, לְכַפּוֹת כָּל יְרֵאתֶם שֶׁל הַמְצָרִים תַּחַת יְדֵיהֶם. וּמִשׁוּם שֶׁהֵם בְּכוֹרוֹת מְמַנִּים, כְּתוּב (שם) וְה' הִכָּה כָּל בְּכוֹר.

אַחַר כָּל זֶה, כְּתוּב (שם יג) לֹא יֵרָאֶה חֶמֶץ, (דברים טז) שְׁבַעַת יָמִים תֹּאכַל עָלְיוֹ מִצוֹת לֶחֶם עֲנִי. וְכְתוּב (שמות יב) כָּל מַחְמֶצֶת לֹא תֹאכְלוּ. אָמַר הַרְוּעָה הַנְּאָמָן, מִדּוּעַ צִוָּה שְׁלֹא לֶאֱכֹל חֶמֶץ שְׁבַעַת יָמִים וְלֶאֱכֹל בָּהֶם מִצָּה? וּמִדּוּעַ לֹא יֵאָכֵל, וּמִדּוּעַ נֹאמֵר לֹא תֹאכְלוּ? אֲלֵא שְׁבַעַת כּוֹכְבֵי לְכַת, וְהֵם: שַׁצ"ם חֲנֻכ"ל. וְהֵם מִצַּד שֶׁל טוֹב וְרַע, אוֹר הַפְּנִימִי, מִצָּה. קִלְפָה שְׁפָחוּץ – חֶמֶץ. וְהֵם, חֶמֶץ – זָכַר. מַחְמֶצֶת – נִקְבָּה.

מִצָּה שְׁבַפְנִים – שְׁמוּרָה. וְהֵם (אסתר ב) שְׁבַע הַנְּעֻרוֹת הַרְאִיּוֹת לְתַת לָהּ מִבֵּית הַמֶּלֶךְ. וְנֹאמֵר עֲלֵיהֶם (שמות יב) וּשְׁמַרְתֶּם אֶת הַמִּצּוֹת. מִצָּה הִיא שְׁמוּרָה לְבַעֲלָהּ, שֶׁהוּא אוֹת ו', וְבוֹ נַעֲשִׂית מִצָּה.

וּמִי שֶׁשׁוּמֵר לָהּ בְּשִׁבִיל י"ה הַגְּנוּזִים בְּאוֹתִיּוֹת מ"ץ מִמִּצָּה, וְהֵם י"ם ה"ץ. וְצִוָּה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְבָרֵךְ אוֹתָהּ בְּשִׁבַע בְּרָכוֹת לִיל פֶּסַח, שֶׁהֵן שְׁבַע הַנְּעֻרוֹת שְׁלָהּ, שֶׁהֵן שַׁצ"ם חֲנֻכ"ל. וְצִוָּה לְהַעֲבִיר מִהֵן חֶמֶץ וּמַחְמֶצֶת, שֶׁהֵם עֲנָנִים חֲשׂוּכִים שְׁמֻכְסִים עַל אוֹרוֹת שֶׁל שְׁבַעַת כּוֹכְבֵי לְכַת, שֶׁנֹּאמֵר בָּהֶם (בראשית מא) וַתִּבְאֲנָה אֵל קַרְבְּנָהּ וְלֹא נֹדַע כִּי בָאוּ אֵל קַרְבְּנָהּ וּמְרִאִיהֶן רַע. חֲשׂוֹךְ כֹּאשֶׁר בְּתַחֲלָה. שְׁכָל כֶּךָ הַחֲשֶׁךְ שֶׁל הַעֲנָנִים שְׁלָהֶם, שְׁלֹא יְכוּלִים אוֹרוֹת לְהֵאִיר לָהֶם, וּמִשׁוּם זֶה נֹאמֵר וְלֹא נֹדַע כִּי בָאוּ אֵל קַרְבְּנָהּ. (ע"כ רַעִיא מִהִימָנָא).

רְבִי שְׁמַעוֹן פֶּתַח וְאָמַר, (תהלים סח) גָּעַר חַיִּת קִנְיָה עֲדַת אֲבִירִים בְּעַגְלֵי עַמִּים. גָּעַר חַיִּת – זוֹ הַחֲתִיָּה שְׁאָחוּזָה בָּהּ עֵשׂוֹ. קִנְיָה – לְמַדְנּוּ, שְׁפִיּוּם שֶׁנִּשְׂאָ שְׁלֵמָה הַמֶּלֶךְ אֶת בֵּת פְּרָעָה, בְּאֵ גַבְרִיאֵל, נָעַץ קִנְיָה בֵּינָם הַגָּדוֹל, וְעָלְיוֹ נִבְנִית עִיר שֶׁל רוּמִי. מִהוּ קִנְיָה? זֶה הַזָּכַר שֶׁל זוֹ הַחֲתִיָּה רַעָה, שֵׁישׁ לוֹ צַד קָטָן בְּאַחִיזָתוֹ בְּקַדְשָׁהּ. וְזֵהוּ קִנְיָה שֶׁנַּעוּץ בֵּינָם



הגדול, ומשום זה היא שולטת על העולם, ועל שלטון זה כתוב, (ישעיה יט) קנה וסוף קמלו. קנה, שלטון וראש לכל המלכות. ועוד קנה, שעתיד הקדוש ברוך הוא לשבר אותו כקנה זה.

בא וראה, במצרים היא שולטת, וממנה יוצאים כמה שלטונים למיניהם, והכל בסוד של חמץ. כיון ששבר אותה הקדוש ברוך הוא, הוציא חמץ ומכניס מצה. במה? בחוט קטן מהכל שבר אות ח' של חמץ, ונעשה מצה. אלו אותיות, אלא ששבר ח' של חיה זו, שנקרא חמץ. ועל זה נקרא חית קנה, שנוח לשברו כמו קנה זה. במה נשבר? בחוט קטן כמו שערה שבר ח' ועבר מאיתנה, והיה מצה. ועל זה כתוב גער חית קנה. גער בה הקדוש ברוך הוא, ונשבר ח' של חמץ ונעשה ה'. (ועובר ח' של חמץ ונעשה).

ונתיד הקדוש ברוך הוא לשבר לו לאותו קנה כמו זה, ישבר רגל ק' מקנה, וישאר הנה. (ישעיה מ) הנה ה' אלהים בחזק יבוא וזרעו משלה לו הנה שברו אתו ופעלתו לפניו. מהו ופעלתו? זה פעל של אותה ק' (פעלה של אותו חמץ) שישבר אותה, והיא פעלה שלפניו, והוא יעביר רגלו ויהיה הנה, שנאמר (שם מא) ראשון לציון הנה הנם וגו'.

רעיא מהימנא

רבי שמעון פתח ואמר, גער חית קנה עדת אבירים בעגלי עמים. גער חית קנה - זה קנה שאחוז בו עשו, שהיא עיר רומי הגדולה, שנעץ גבריאל קנה בים הגדול, ובנו עליה כרך גדול של רומי. קנה של חמץ. וכאשר תבא גאלתם של ישראל, ישברו אותו. זהו שכתוב גער חית קנה עדת. ומיד עובר חמץ מהעולם. המחמץ שלו היא רומי. ותתגלה מצה בעולם, שהוא בית המקדש של בית ראשון ובית שני.

אמר המנורה הקדושה (הרועה הנאמן), שהם כנגד בת עין ימין, ובת עין שמאל. והם כנגד (לחם משנה) רומי הגדולה ורומי הקטנה, וכנגד שני עננים שמכסים על בת עין ימין ושמאל. והם כנגד שאור וחמץ. ועד שאלו יתבערו מהעולם, כל יראה וכל ימצא אחד מהם, בית ראשון ובית שני לא יתגלו בעולם.

והרפואה של ענני העין שהחשיכו לבת עין ימין ושמאל, מה תהיה רפואתם? המרירות של העגל. וזהו שכתוב (ישעיה כז) שם



יְרַעַה עֲגָל וְשֵׁם יִרְבֵּץ. שֵׁם יְרַעַה עֲגָל - זֶה מְשִׁיחַ בֶּן יוֹסֵף שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ (דברים לג) בְּכוֹר שׁוֹרוֹ הָדָר לוֹ. וְשֵׁם יִרְבֵּץ - זֶה מְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד. אַחַד לְהַעֲבִיר אֶת רוּמֵי הַגְּדוּלָּה, וְאַחַד לְהַעֲבִיר אֶת רוּמֵי הַקְּטָנָה. וּמִיכָאֵל וּגְבַרִיאֵל כְּנַגְדֵם הֵם.

וּמְשֻׁחִים זֶה ח', שֶׁהוּא חוּט קֶטֶן, תִּשְׁבֵּר אוֹתָהּ, וְתִכְנַס אוֹת ה' בְּמִקוּמָהּ. שֶׁבַתְחִלָּה נֶאֱמַר קָנָה וְסוּף קָמְלוֹ. קָנָה - שֶׁלְטוֹן שֶׁל רוּמֵי. וְסוּף - לְכָל הַמְלָכִיּוֹת, שֶׁעֲתִיד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְשַׁבֵּר אוֹתוֹ. גָּעַר חֵית קָנָה - גָּעַר חֵיהַ רְעָה, שֶׁהִיא אוֹת ח' מִחֲמַץ, וּשְׁבֵר רִגְלֶיהָ מִן הַמִּחְמָצָת, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ (משלי ה) רִגְלֶיהָ יִרְדוּת מוֹת. וְעוֹד גָּעַר חֵית קָנָה - שְׁבֵר רִגְלֵי הַקּוֹ"ף מִקָּנָה, וְיִשְׁאַר הַנְּהָ. מִיָּד - (ישעיה מ) הִנֵּה ה' אֱלֹהִים בְּחֹזֶק יָבָא, (שם מא) רֵאשׁוֹן לְצִיּוֹן הִנֵּה הִנָּם וְלִירוּשָׁלַיִם מִבְּשׂוּר אֲתָן. הִנֵּה - ס', אַחַר אֶלְף וּמֵאֵתַיִם.

וְנֶאֱמַר הַמְּנוּרָה הַקְּדוּשָׁה, נֶאֱמַר (בראשית מו) כָּל הַנֶּפֶשׁ לְבֵית יַעֲקֹב שְׂשִׁים וְשֵׁשׁ. שְׂשִׁים, לְהַתְעוֹרְרוֹת שֶׁל מְשִׁיחַ רֵאשׁוֹן. וְשֵׁשׁ, לְהַתְעוֹרְרוֹת מְשִׁיחַ שְׁנִי. נִשְׁאַרוּ שֵׁשׁ שָׁנִים לְשִׁבְעִים וְשָׁנִים, לְקַיֵּם בָּהֶם (ויקרא כה) שֵׁשׁ שָׁנִים תִּזְרַע שְׂדֵךְ וְשֵׁשׁ שָׁנִים תִּזְמַר כְּרֶמֶךְ וְאַסְפֹּת אֶת תְּבוּאָתָהּ, שֶׁנֶּאֱמַר (ירמיה ב) קִדְּשׁ יִשְׂרָאֵל לַה' רֵאשִׁית תְּבוּאָתָהּ.

אִם כֵּן, מַה כְּתוּב לְמַעְלָה (שם לא) רְנוּ לִיעֲקֹב שְׂמֵחָה? אֵלָּא אַרְבַּע גְּאֻלוֹת עֲתִידוֹת לְהִיּוֹת כְּנֶגְדַּ אַרְבַּע כּוֹסוֹת שֶׁל פֶּסַח. מִשׁוּם שֶׁיִּשְׂרָאֵל מְפֹזְרִים בְּאַרְבַּע פְּנוֹת הָעוֹלָם, וְאֵלוֹ שְׂיֵהִיו רְחוּקִים מִהֶאֱמוּת, יִקְדִּימוּ לְרִנּוֹ. וְהַשְּׁנַיִים - לְשִׁשִּׁים. וְהַשְּׁלִישִׁים - לְשִׁשִּׁים וְשֵׁשׁ. וְהַרְבִּיעִים - לְשִׁבְעִים וְשָׁנִים.

וּגְאֻלוֹת אֵלוֹ יֵהִיו בְּאַרְבַּע חֵיּוֹת, בְּשֵׁם יְהוָה שְׂרוּכֵב עֲלֵיהֶם. זֶהוּ שְׂכָתוּב (חבקוק ג) כִּי תִרְכַּב עַל סוּסֶיךָ מִרְכַּבְתִּיךָ יִשׁוּעָה. שֶׁכְּנֶגְדֵם יְעוֹרֵר לְמַטָּה אַרְבָּעָה דְגָלִים וְשָׁנִים עֶשְׂרֵי שְׁבָטִים, בְּסוּד שֶׁל יְהוָה מֶלֶךְ, יְהוָה מֶלֶךְ, (שמות טו) יְהוָה יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעַד. שְׂתִים עֶשְׂרֵה אוֹתִיּוֹת הֵן, כְּנֶגְדַּ שָׁנִים עֶשְׂרֵי שְׁבָטִים, וְשָׁנִים עֶשְׂרֵי פָנִים שֶׁל שְׁלֹשַׁת הָאֲבוֹת, שֶׁנֶּאֱמַר עֲלֵיהֶם, הָאֲבוֹת הֵן הֵן הַמְרַכְּבָה. וְהֵם עֶשְׂרֵה שְׁבָטִים, אֶלְף שָׁנִים. שְׁנֵי שְׁבָטִים - מֵאֵתַיִם שָׁנָה. וּמֵי"ב אוֹתִיּוֹת תְּלוּוִים ע"ב שְׁמוֹת, שֶׁהֵם ע"ב שָׁנִים אַחַר הָאֶלְף וּמֵאֵתַיִם.

וְהֵם כ"ד, לְכָל חֵיהַ מְשַׁלֵּשׁ חֵיּוֹת. כ"ד הַסּוּד שֶׁלוֹ, (ישעיה ה) וְקָרָא זֶה אֵל זֶה וְאָמַר. וְהֵם שְׁלֹשׁ כְּתוּב מִכ"ד צוּרוֹת. כַּת אַחַת אוֹמְרַת



קדוש, וכת שְׁנֵי־אֲמֵרֵת קְדוֹשׁ, וכת שְׁלִישִׁית אֲמֵרֵת קְדוֹשׁ. מִיָּד
מתעורר השמאל במ"ב אותיות, ועושה דין בעמלק.

(דברים כב) כִּי יִקְרָא קֶן צְפוּר לְפָנֶיךָ בַּדֶּרֶךְ - בְּעֲלֵי מִקְרָא. בְּכָל עֵץ -
בְּעֲלֵי מִשְׁנָה, שֶׁהֵם כְּאֶפְרוּחִים הַמְקַנְנִים בְּעֲנָפֵי הָאֵילָן. יֵשׁ שְׂאוּמְרִים,
בְּכָל עֵץ - אֵלוֹ יִשְׂרָאֵל, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם (ישעיה סה) כִּי כִימֵי הָעֵץ יְמֵי עַמִּי.
או על הארץ - אֵלוֹ בְּעֲלֵי תוֹרָה (משנה), שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם, עַל הָאָרֶץ תִּישָׁן
וְחַיֵּי צַעַר תַּחֲזִיק וּבַתּוֹרָה אַתָּה עֲמִל. אֶפְרָחִים - אֵלוֹ פְּרָחֵי כְהֵנָה. או
בִּיצִים - אֵלוֹ שֶׁזֶן אוֹתָם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִקְרָנֵי רְאֵמִים וְעַד בִּיצֵי
כְּנִים. וְהָאֵם רִבְצָת עַל הָאֶפְרָחִים - בְּזִמְנֵן שֶׁהֵיוּ מִקְרִיבִים קְרִבְנוֹת. מַה
כָּתוּב? לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים.

קָרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וּבִטְלוּ הַקְּרִבְנוֹת, מַה כָּתוּב? שֶׁלַח תִּשְׁלַח אֶת
הָאֵם. וְגָלוּ הַבָּנִים. וְזֶהוּ שֶׁנֶּאֱמַר וְאֵת הַבָּנִים תִּקַּח לָךְ, מִצַּד זֶה
שֶׁל הָאוֹת ו', שֶׁהוּא עוֹלָם אָרֶךְ שֶׁנֶּאֱמַר בוֹ (דברים כב) לְמַעַן יִיטַב לָךְ
וְהֶאֱרַכְתָּ יָמִים, לְעוֹלָם שְׁכָלוּ אָרֶךְ.

בְּמִקּוֹם הַקְּרִבְנוֹת תִּקְנוּ תְּפִלוֹת, וּמִצְפָּצְפִים בְּקוֹלוֹת שֶׁל שִׁירִים,
בְּקוֹל שֶׁל קְרִיאַת שְׁמַע, לִקְרֵאת הָעֲמוּד הָאֲמִצְעִי שֶׁהוּא
לְמַעְלָה. שֶׁהֵרִי אִמָּא וּבַת בְּגָלוֹת, וּמִיָּד שִׁיּוּרֵד, קוֹשְׁרִים אוֹתוֹ בַּבַּת,
שֶׁהִיא יָד כְּהָה, לְהִיּוֹת קְשׁוּרָה ו' עִם ה' בְּשֵׁשׁ סְפִירוֹת. מִיָּד לוֹחֲשִׁים
לְעַמַּת הַחֲכָמָה: בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלֻכוֹתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד.

אָחָד וְכְבוֹד גִּימַטְרִיא מ"ה מְחַכְמָה. שְׁמוּרִיד אוֹתוֹ אֲצֵל אִמָּא, וּמִיָּד
שִׁיּוּרֵד, קוֹשְׁרִים אוֹתוֹ עִמָּה בְּקֶשֶׁר שֶׁל תְּפִלִּין שֶׁל רֵאשׁ. וּמִשׁוּם
זֶה בְּאֶרְבַּע פְּרָשׁוֹת שֶׁל הַתְּפִלִּין, שֶׁהֵם: קִדְשׁ לִי - חֲכָמָה. וְהִיָּה כִּי
יָבִיאָךְ - בִּינָה. שְׁמַע יִשְׂרָאֵל - תְּפִאֲרַת שְׁכוּלָלֶת שֶׁסְּפִירוֹת בְּשֵׁשׁ
תְּבוֹת. וְהִיָּה אִם שְׁמַע - מְלֻכוֹת, יָד כְּהָה. תְּפִלָּה כְּתָר, כ' עַל רֵאשׁוֹ,
אֵין קְדוֹשׁ כִּיהוָה, שֶׁסְּנִדְלָפוֹן קוֹשֵׁר כָּל הַתְּפִלוֹת וְעוֹשֶׂה מֵהֵן כְּתָר.

בְּאוֹתוֹ זְמַן צְרִיף לְסִדֵּר מְנוּרָה (שְׁלַח) לְסַעֲוֹדָה שֶׁל הַמֶּלֶךְ, וּמִשְׁכָּן
וּמְנוּרָה וְאָרוֹן וּמִזְבֵּחַ, וְכָל מִינֵי שְׁמוֹשׁ שֶׁל בֵּית הַמֶּלֶךְ. וְלֹא
אֲחֵר שֶׁלְחָן אָנוּ הוֹלְכִים שְׁאֵינוּ עֹבְדֵת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁאֵין אָנוּ
הוֹלְכִים אֶלָּא אֲחֵר שֶׁלְחָן שֶׁהוּא מַעֲשֶׂה יָדָיו שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא,
שֶׁהוּא הַשְּׂכִינָה, מִשְׁכָּן שְׁלוֹ, שֶׁלְחָן שְׁלוֹ, מְנוּרָה שְׁלוֹ, אָרוֹן שְׁלוֹ,
מִזְבֵּחַ שְׁלוֹ. הִיא כְּלוּלָה מְכֹל כְּלֵי שְׁמוֹשׁ לְמֶלֶךְ הָעֲלִיוֹן.



הם אלו שמתקנים יין ולחם של המלך העליון, שנאמר בהם את קרבני לחמי לאשי, שאין להקריב לו אצלו אלא אלו שנקראים אשי ה'. ומשום זה נאמר את קרבני לחמי לאשי. שעליו נאמר (משלי ט) לכו לחמו בלחמי. ונקרא לחם הפנים, שהם י"ב פנים, שנאמר (במדבר ו) יברכה יהוה, יאר יהוה, ישא יהוה. שנים עשר פנים של שלש חיות.

מהו הלחם של אלו הפנים? זה לחם של אדם, שהוא יו"ד ה"א וא"ו ה"א. ויש לו לחם בארבעה פנים, שהם ארבע אותיות יהו"ה. זה הלחם של שלחן המלך, הוא סלת נקיה.

הכבשן שלו שאופה בו לחם היא השכינה, ששם מתבשל ונשלם. ומשום זה אין בוצעים אלא ממקום שנגמר בשולו. כדגמת שלמות הפרי, שהוא גמר בשולו. וזהו שם אדני, גמר ושלמות שם יהוה, שהוא לחם הפנים. אדני הוא הכבשן שלו. שהיא כבושה תחת בעלה. ובגללה נאמר, (שמות יט) והר סיני עשן כלו מפני אשר ירד עליו ה' באש ויעל עשנו כעשן הכבשן. ולא כמו כבשן של אש הדיוט, אלא כמו כבשן שבו כובש רחמיו על עמו כאשר מתפללים ומבקשים בקשות, כן יכבשו רחמיה את כעסה. ובו, דברים הכבושים של הקדוש ברוך הוא, למה לך לחקר?

ובלחם התורה יש סלת שנתן לו המלך לאותם שנאמר עליהם, כל ישראל בני מלכים. מאכל הצדיקים. ויש לחם של התורה שהוא פסלת לאותם עבדים ושפחות של בית המלך. ומשום זה במלכה נאמר, (משלי לא) ותקם בעוד לילה ותתן טרף לביתה וחק לנערתי, שהם בעלי משנה. ומשום זה נאמר במאכל של המלך, ועשירית האיפה סלת, ודאי. וזו יו"ד מאדני, שהיא עשירית. וזה סלת של היכל המלך, ומשתבחת (של מאכל המלך נמצאת).

קום המנוחה הקדושה, אתה ורבי אלעזר בנך, ורבי אבא, ורבי יהודה, ורבי יוסי, ורבי חייא, ורבי יודאי, לתקן מתנה למלך, ולהקריב כל איברים, שהם ישראל, קרבנות להקדוש ברוך הוא, זה שנקרא נשמה של האיברים, שכינה הקדושה, אש של גבוה. שאחוז בעצים שנקראים עצי העולה, שהם עץ החיים ועץ הדעת טוב ורע. עצי הקדש נקראים אלו בעלי תורה, שמתאחדת בהם התורה, שנאמר בה (ירמיה כג) הלא כה דברי כאש נאם ה'.



וְנֹאמַר בַּה עֲלֵה לֵה, קִרְבֵּן לֵה, אֲשֶׁה לֵה. וְנֹאמַר אֶת קִרְבְּנִי לַחֲמִי
 לְאִשִּׁי. וְהָרִי כְּתוּב שְׂאִין לְהִקְרִיב קִרְבֵּן אֶלֶּא לְשֵׁם ה', מֵהוּ
 אֶת קִרְבְּנִי לַחֲמִי לְאִשִּׁי? אֶלֶּא הִדְרָךְ, שְׂמִי שְׂמִקְרִיב דוֹרוֹן לְהִקְרִיב
 אוֹתוֹ לְמֶלֶךְ וְאַחַר כֵּן הוּא מְחַלֵּק אוֹתוֹ לְמִי שְׂרוּצָה, אִף כֵּן יִשְׂרָאֵל
 מִקְרִיבִים תּוֹרָה לְהִקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁהוּא לַחֲמוֹ, וְהוּא יִינוֹ, וְהוּא
 בְּשֵׁרוֹ, וְנֹאמַר בַּה (בראשית ב) עֵצִים מִעֵצִי וּבִשָּׂר מִבִּשְׂרִי. בְּשֵׁר קִדְשׁ,
 שְׂפָרְשׁוּ עֲלֵיהָ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, בְּבִשָּׂר הַיּוֹרֵד מִן הַשָּׁמַיִם אָנוּ עֲסוּקִים.

מָה עוֹשֶׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מֵאוֹתוֹ דוֹרוֹן? מְשַׁל לְמֶלֶךְ שְׂאֵכֵל עַל
 שְׁלֶחֶן, וּמִקְרִיבִים עַל שְׁלֶחֶנוּ מִכָּל מִין וּמִין – סֵלֶת, וּבִינּוֹנִי,
 וּפְסֵלֶת. וְהוּא מְחַלֵּק מִשְׁלַחְנוּ לְכָל בְּעֲלֵי הַסְּעוּדָה, לְכָל אֶחָד כְּמוֹ
 שְׂרָאוּי, עַל יְדֵי הַמַּמְנִים שְׁלוֹ. וּמֵאוֹתוֹ לַחֵם שֶׁהוּא סֵלֶת, שֶׁהִמְלִיךְ
 אוֹכֵל, הוּא מִצְוָה לְתַת לְאֵלוֹ שְׂאֵהוּבִים אֶצְלוֹ. זֶהוּ שְׂכַתוּב אֶת קִרְבְּנִי
 לַחֲמִי לְאִשִּׁי רִיחַ נִיחֻחִי. כְּלוֹמֵר, (דברים יח) אֲשִׁי ה' וְנִחַלְתוּ יֹאכְלוֹן (וְהוּא
 אוֹתוֹ שְׂנֵאמַר בו (משלי ט) לִכּוֹ לַחֲמוֹ בְּלַחֲמִי וּשְׂתוֹ בֵּינֵן מְסַכְתִּי) – זֶהוּ מִצְד
 שֶׁל עֵץ הַחַיִּים. אֲבָל מִצְד שֶׁל עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, מִצְוָה לְתַת בֵּינּוֹנִי
 לְמִלְאָכִים, וּפְסֵלֶת לְשָׂדִים וּמְזִיקִים, שֶׁהֵם מְשַׁמְשִׁים לְסוֹסִים
 לְפָרָשִׁים שֶׁל הַמֶּלֶךְ.

וְאִף כֵּן שְׂפָרְשֵׁי הַמֶּלֶךְ הָיוּ בְּעֲלֵי מִשְׁנָה, שֶׁהֵם כְּמִלְאָכִים – מְשַׁמְשִׁים
 לָהֶם שָׂדִים יְהוּדִיִּים, שֶׁהֵם רְשׁוּמִים בְּאוֹת שְׂדֵי (בְּאוֹת י'). וְיֵשׁ
 שָׂדִים וּמְזִיקִים מִצְד הַטְּמְאָה, שְׂנִקְרָאִים שָׂדִים עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים
 וּמְזִלוֹת. (קהלת ז) וְזֶה לְעֲמַת זֶה עֲשֵׂה הָאֱלֹהִים.

וּמִשׁוּם זֶה אָמְרוּ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, שֶׁהֵם ג' מִיָּנִים מֵהֶם: אֶחָד מִין
 שְׁלֵהֶם כְּמִלְאָכֵי הַשָּׂרֵת, וּמִין שְׁנֵי כְּבִנֵי אָדָם, וּמִין שְׁלִישִׁי
 כְּבִהְמוֹת. וְיֵשׁ בָּהֶם חֲכָמִים בְּתוֹרָה שְׂבִכְתָּב וְשְׂבִעֵל פֶּה. נִקְרָא יוֹסֵף
 הַשָּׂד, עַל שֵׁם שֶׁהוּלִיד אוֹתוֹ שָׂד. וְלֹא לְחֻנָּם אָמְרוּ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, אִם
 הָרַב דּוֹמָה לְמִלְאָךְ ה' צְבָאוֹת, תּוֹרָה יִבְקָשׁוּ מִפִּיהוּ. וְאֲשַׁמְדָּאֵי הַמֶּלֶךְ,
 הוּא וְכָל מְשַׁפְּחָתוֹ, כְּבָר בְּאֶרְנוּ שֶׁהֵם שָׂדִים יְהוּדִיִּים, שְׂנִכְנְעִים בְּתוֹרָה
 וּבִשְׂמוֹת הַתּוֹרָה.

וּבְנֵי אֶהְרֹן, מִשׁוּם שְׂעָרְכוּ קִרְבְּנוֹתֵיהֶם, בְּגִלְל זֶה נִעְנְשׁוּ. שְׂכָל
 הַקִּרְבְּנוֹת, אִף עַל גַּב שְׂנִקְרָבִים בְּשִׁבִיל הַמֶּלֶךְ, הוּא מְחַלֵּק לָהֶם
 לְכָל אֶחָד כְּמוֹ שְׂרָאוּי, וְנוֹטֵל לְחֻלְקוֹ מֵה שְׂרָאוּי לוֹ. (ע"כ רעיא מהימנא).



זהר:

וּבַחֲבוּר הַקְדָּמוֹן, נֹאמֵר (במדבר כח) וּבַיּוֹם הַבְּכוּרִים בְּהַקְרִיבְכֶם מִנְחָה חֲדָשָׁה וְגו'. אָמַר רַבִּי אֲבָא, יוֹם הַבְּכוּרִים, מִיְהוּ הַיּוֹם? זֶה נִהְיָ הַיּוֹם מֵעַדְן, שֶׁהוּא יוֹם מְאוֹתָם בְּכוּרִים עֲלִיוֹנִים. וְזֶהוּ שֶׁהַתּוֹרָה תְּלוּיָהּ בּוֹ, וְהוּא מוֹצֵיא כָּל סוּדוֹת הַתּוֹרָה. וּמִשּׁוֹם שֶׁהוּא עֵץ הַחַיִּים, צָרִיכִים לְהַבִּיא פְּרוֹת הָאֵילָן.

רעיא מהימנא

וּבַיּוֹם הַבְּכוּרִים בְּהַקְרִיבְכֶם מִנְחָה חֲדָשָׁה וְגו' (במדבר כח). רַבִּי אֲבָא אָמַר, יוֹם הַבְּכוּרִים הֵם בְּכוּרִים עֲלִיוֹנִים שֶׁל הַתּוֹרָה. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב (שמות כג) רֵאשִׁית בְּכוּרֵי אֲדָמָתְךָ תָּבִיא וְגו'. אָמַר הַרְוּעָה הַנֶּאֱמָן, כְּמוֹ הַבְּכוּרוֹת לְאֲמוֹתֵיהֶם, אֵף כִּי נִקְרְאוּ הַפְּרוֹת בְּכוּרִים, שֶׁל פְּרוֹת הָאֵילָנוֹת. (הושע ט) כְּבִכּוּרָה בַּתְּאֲנָה, כִּי יִשְׂרָאֵל קָדְמוֹנִים וּבְכוּרִים לְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְכַל אֲמוֹת הָעוֹלָם. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב (ירמיה ב) קִדַּשׁ יִשְׂרָאֵל לַיהוָה וְגו'. וּמִשּׁוֹם זֶה נֹאמֵר בָּהֶם, (שמות כג) תָּבִיא בֵּית ה' אֶלֶיְכֶם. וּמִשּׁוֹם זֶה אֲמוֹת עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמְזֹלוֹת שֶׁנֹּאמַר בָּהֶם (ישעיה ט) וַיֹּאכְלוּ אֶת יִשְׂרָאֵל בְּכָל פֶּה – יֹאשְׁמוּ רַעְיָה תָּבֵא אֲלֵיהֶם.

אָף כִּי ו' שְׁכַלּוּלָה מִשֵּׁשׁ סְפִירוֹת, וְהוּא בֶן י"ה, שֶׁנִּקְרָא בְּכ"ר. וְכָל עֲנָפִים שְׂיוּצָאִים מִמֶּנּוּ שֶׁבָּהֶם רָאשִׁים, כְּמוֹ זֶה (ציור למעלה) נִקְרְאִים בְּכוּרִים. אוֹת ו' הִיא נִהְיָ מְאֹלוֹ בְּכוּרִים עֲלִיוֹנִים, וְאוֹתוֹ נִהְיָ יוֹצֵא מֵעַדְן, וְזֶהוּ שֶׁהַתּוֹרָה תְּלוּיָהּ בּוֹ. וְכֹאשֶׁר יוֹצֵא, יוֹצֵאִים כָּל סוּדוֹת הַתּוֹרָה, וּמִשּׁוֹם שֶׁהוּא עֵץ הַחַיִּים שֶׁל הַתּוֹרָה, זֶהוּ (אחת היא) שֶׁכְּתוּב (משלי ג) עֵץ חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים בָּהּ. וְהַמְצוּוֹת שֶׁלָּהּ דוֹמוֹת לְפָרִי שֶׁל הָאֵילָנוֹת, צָרִיכִים לְהַבִּיאָן.

אָמַר הַרְוּעָה הַנֶּאֱמָן, וְאִם תֹּאמְרוּ מִדּוּעַ הַבְּכוּרִים שֶׁלָּהֶם נִקְרְאִים מִנְחָה חֲדָשָׁה, מִשֵּׁשׁ חֲדָשִׁים לְשֵׁשׁ חֲדָשִׁים, וּמֵאָדָם שֶׁנֹּאמַר בּוֹ (דברים כ) כִּי הָאָדָם עֵץ הַשָּׂדֶה – לְתִשְׁעָה חֲדָשִׁים אוֹ לְשִׁבְעָה. וּבְהַמּוֹת אֵף כִּי – שִׁבְעַת יָמִים יִהְיֶה (ויקרא כב) תַּחַת אִמּוֹ וּמִיּוֹם הַשְּׂמִינִי וְהַלָּאָה יִרְצָה לְקַרְבַּן אִשָּׁה לֵה', לְהַקְרִיב קָרְבַּן לְפָנֵי ה'. וְעוֹד, הַסְּפִירוֹת, בָּהֶן שֵׁם יְהוָה, וְכָל הַפְּנוּיִים שֶׁלוֹ, מִדּוּעַ נִקְרְאוּת בְּשֵׁם חַיּוֹת?

אָמַר מִנְחָה חֲדָשָׁה בְּדֶרֶךְ סוּד זוֹ הַשְּׂכִינָה. מִשֵּׁשׁ חֲדָשִׁים לְשֵׁשׁ חֲדָשִׁים אֵלּוֹ שֵׁשׁ סְפִירוֹת, שֶׁנִּקְרְאוּת שְׁנַיִם קָדְמוֹנִיּוֹת לְכַרְיָאָה



העולם, שהן שש אֶלֶף שָׁנִים שְׁקִים הָעוֹלָם, מִצַּד שֶׁל אִמָּא עֲלִיּוֹנָה. וּמִצַּד שֶׁל אִמָּא תַּחְתּוֹנָה נִקְרָאִים חֲדָשִׁים. וּמִשׁוּם שֶׁקָּדְמוּ לְעוֹלָם וּלְכָל הַבְּרִיּוֹת, נִקְרָאִים בְּכוֹרִים.

וְהַשְּׂבִינָה, מְנַחֵה חֲדָשָׁה, מִצַּד שֶׁל חַיָּה, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ (יחזקאל א) וְדַמּוֹת פְּנֵיהֶם פְּנֵי אָדָם. וְהוּא תִשַׁע לְחֻשְׁבוֹן קָטָן שֶׁל חֲנוּךְ. הוּא אָדָם שֶׁנוֹלָד לְתִשְׁעָה חֲדָשִׁים שֶׁל הַמַּעֲבָרָת, שֶׁהִיא עֲשִׁירִית. וּבִזְהָ כָּלוּל מְכֻלָּם, וְנִקְרָא בֶן בְּכוֹר, עַל שֵׁם אוֹת בְּרִית, שֶׁהִיא י', טָפָה רֵאשׁוֹנָה שֶׁנִּמְשָׁף מִמֶּנָּה זֶרַע יוֹרֵה כַּחֵץ, שֶׁהִיא ו', וְהִיא י' שֶׁעוֹלָה עַל ו' כִּפְרֵי שֶׁעוֹלָה עַל עֲנַף הָאֵילָן.

וְאֵף עַל גַּב שֶׁכֶּמָּה עֲנָפִים יֵשׁ בְּאֵילָן וְכֵמָּה תְּאֵנִים עֲלֵיהֶם – אֵלוּ שֶׁהִקְדִּימוּ בְּרֵאשׁוֹנָה נִקְרָאִים בְּכוֹרִים. אֵלוּ הֵם רֵאשִׁים שֶׁל כָּלֵם. כְּדִגְמָא שְׁלָהֶם נֶאֱמַר (תהלים כד) שָׂאוּ שְׁעָרִים רֵאשִׁיכֶם. (ישעיה מ) שָׂאוּ מְרוֹם עֵינֵיכֶם וְרֵאוּ מִי בָרָא אֱלֹהִים. (במדבר א) שָׂאוּ אֶת רֵאשׁ כָּל עֵדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

שָׂאוּ שְׁעָרִים רֵאשִׁיכֶם. שְׁעָרִים אֵלוּ הֵם חֲמֻשִׁים שְׁעָרִים שֶׁל בִּינָה, שֶׁהִיא יְשִׁיבָה שֶׁל מַעְלָה. וּשְׂאוּ פִתְחֵי עוֹלָם – שֶׁל יְשִׁיבָה שֶׁל מַטָּה. שֶׁכָּל מִי שֶׁמִּשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה, לְבִסּוּף מִתְנַשֵּׂא. זֶהוּ שֶׁפְּתוּב (משלי) אִם נִבְלַת בְּהַתְנַשֵּׂא. וּבְאֵרוֹהוּ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, כָּל הַמִּנְבֵּל עֲצָמוֹ עַל דְּבָרֵי תּוֹרָה, לְסוּף מִתְנַשֵּׂא, וְיָבֵא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד, וְאֵין כְּבוֹד אֶלָּא תּוֹרָה. **מִכָּאֵן**, מִי שְׁלוּמֵד תּוֹרָה שֶׁנִּקְרָאת כְּבוֹד, נִקְרָא מֶלֶךְ. וְלֹא תֵאֵמַר בְּאוֹתוֹ עוֹלָם הָבֵא וְלֹא יוֹתֵר – אֶלָּא מֶלֶךְ בְּשָׁנֵי עוֹלָמוֹת, בְּדַמּוֹת רְבוּנוֹ. וּמִשׁוּם זֶה כְּפוּל הַפְּסוּק פְּעָמִים. אַחַת – מִי זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד. שְׁתַּיִם – מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד. שָׂאוּ שְׁעָרִים רֵאשִׁיכֶם, מֵהוּ רֵאשִׁיכֶם? פְּעָמִים. אֵלוּ חַיּוֹת הַמְּרַכְּבָה הָעֲלִיּוֹנָה, וְחַיּוֹת הַמְּרַכְּבָה הַתַּחְתּוֹנָה. וּבַחֲבוּר הַקְּדָמוֹן. (ע"כ רעיא מהימנא).

רַבִּי שֶׁמְעוֹן פִּתַּח פְּסוּק וְאָמַר, שָׂאוּ שְׁעָרִים רֵאשִׁיכֶם וּגו'. פְּסוּק זֶה בְּאֵרוֹהוּ וְנִתְבָּאֵר. אָבֵל שָׂאוּ שְׁעָרִים רֵאשִׁיכֶם – אֵלוּ הֵם שְׁעָרִים עֲלִיּוֹנִים, שְׁעָרִים שֶׁל שֶׁכַל עֲלִיוֹן, וְאֵלוּ חֲמֻשִׁים שְׁעָרִים. רֵאשִׁיכֶם – אֵלוּ הָרֵאשִׁים מִי הֵם? אֶלָּא כָּל אֶחָד וְאֶחָד יֵשׁ לוֹ רֵאשׁ לְהַתְפַּשֵּׁט וְלַעֲלוֹת זֶה בְּזֶה וְלַהֲכַלֵּל זֶה בְּזֶה.

מִצָּאֵנוּ בְּסִפְרוֹ שֶׁל חֲנוּךְ: שָׂאוּ שְׁעָרִים – אֵלוּ הֵם שְׁעָרִים שֶׁלֹּמָטָה מְהֻאָבוֹת, וְאֵלוּ שְׁלֹשָׁה אַחְרוּנִים. רֵאשִׁיכֶם – אֵלוּ הֵם רֵאשִׁי



אלפי ישראל, ואלו האבות העליונים, ואלו ראשים של אותם שערים. ומשום אלו שהם אופנים, שסוככים ונוטלים אותם על כתפיהם, אומרים שאו שערים ראשיכם. שאו, למי? לראשיכם. שהם ראשים עליכם ושולטים עליכם. והנשאו פתחי עולם - אלו האמהות, וארבע הן שלמטה.

ויבוא מלך הכבוד - זה המלך העליון של הכל, שהוא מלך מאותו כבוד, שמאיר ללבנה. ומי הוא? ה' צבאות. ויבוא, לאיזה מקום? להקנים התורה בארון, בחבור אחד כמו שראוי. וכיון שזה נכנס למקומו, אז התורה נכנסת בארון, ומתחבר חבור אחד, תורה עליונה בתורה שבעל פה, מתחברות לפרש דברים סתומים.

מתי? בשבעתיכם, למנין שאתם מונים. שכל שעה שישראל עושים חשבון לחדשים וזמנים, הקדוש ברוך הוא מתקן תבה תוך אותם רקיעים, ומעביר פרוז: הנה בני למטה, קדשו החדש, קדשו זמן, התקדשו כלכם למעלה! ועושה לכל החילות שבשמים שמתקדשים כאחד בעם הקדוש, וכלם שומרים כאחד שמירה אחת, ועל זה נאמר בשבעתיכם, למנין שאתם מונים אותם שבע שבתות.

ואז מושך הקדוש ברוך הוא המשכה של שבע מדרגות למטה באותה מדרגה שמתאחדת בהן, באלו שבע שבתות. (באותן שבע שבתות. ואז מושך הקדוש ברוך הוא המשכה של שבע מדרגות שלמעלה באותה מדרגה שלמטה שמתאחדת באלו שבע שבתות). ואם תאמר, והרי שש הן ולא יותר - אלא כאשר אמא יושבת על האפרוחים ונמצאת רוכצת עליהם, ואנו משלחים אותה ולוקחים אלו הששה בנים בזו המדרגה שלמטה, לקיים שנאמר (דברים כב) שלח תשלח את האם ואת הבנים וגו'.

רב המנונא סבא אמר, ביום זה לא לוקחים ישראל אלא חמשה בנים, ואלו הם חמשה חמשי תורה. ואם תאמר ששה הם - אלא שבעה הם בצפור אחת שנמצאת בין כנפיה של אמא. וישראל יודעים לצוד ציד טוב, גדול וחשוב. מה עושים? מוציאים מתחת כנפיה של אמא אותה הצפור, בלחישת הפה מלחשים לה, לחישה אחר לחישה.

ואותה צפור שחוששת (שאוהבת) לאותן הלחישות ולאותם קולות שמלחשים לה, ואף על גב שהיא תחת כנפי אמא, זוקפת ראשה ומסתכלת אצל אותה לחישת הקול, ופורחת אליהם, ויוצאת



מתחת כנפיה של אמא. וכיון שישראל לוקחים אותה, מחזיקים בה ולוחשים אצלה, וקושרים אותה בקשר שלא תעוף ותלך. מיד לוקחים אותה ישראל באותו קשר, והיא מבקשת לעוף וללכת, ואינה יכולה ללכת לה.

ובעוד שהיא קשורה בידיהם, הם לוחשים בקולם, והיא מצפצפת עמהם, ומעופפת למעלה ויורדת. וכל אותם בנים שתחת כנפי אמותיהם, כיון ששומעים אותו הצפצוף של אחותם ולחישת אותו הקול, מיד יוצאים תחת כנפי אמותיהם ומעופפים אצל אותה הצפור. וישראל לוקחים אותם ואוחזים בהם. ואם לא אותה צפור שאוחזים בה בתחלה, לא היו אלו מעופפים אצלם לעולמים, ולא יכולים לאחז בהם.

איה צדים צידה של צפור קדושה זו? מתקנים לפניה מאכל מכבד בשמחה וכל תענוגים, ונכנסים לבתי כנסיות ולבתי מדרשות, ומצפצפים אליה בקול לחש כמו שראוי. והיא נספרת תחת כנפיה של אמא, וזקפת ראשה, ורואה שלחנות מתקנים וצפצופים אליה כמו שראוי. יוצאת ומעופפת אצלם כמו שנתבאר, ובה אחוזים כל אותם בנים.

ומשליחים לאותה שרובצת עליהם, והולכת. משום שהרי מהרקיע השביעי ולמעלה, במכסה ממה אל תדרש. שלח אותה, שלא תוכל להשיגה, ועל זה כתוב (דברים כב) שלח תשלח וגו'.

מקרא קדש - זוהי הקריאה והצפצוף שעושים לאותה צפור קדושה בראשונה. וכיון שאחוזים בה שאר הימים, נקראים מקראי קדש. צפור זו נקראת קדש, שכתוב כי קדש היא לכם. ומשום שהיא קדש, היא קוראת לכלם ובאים אצלה, ומשום זה נקראים מקראי קדש.

היא קוראת, וישראל מצפצפים עמה וקוראים גם כן. ועל זה הם באים אצלם ואוחזים בהם. ומשום זה (ויקרא כג) אלה מועדי ה' מקראי קדש אשר תקראו אתם. מקראי קדש - בצפצופים שלהם, ובאותה צפור קדושה. קדש - שקוראת להם.

הפשוט הוא לבוש הסוד



רעיא מהימנא

אָמַר הַרְוּעָה הַנְּאָמָן, דְּבָרִים אֱלוֹ כַּמָּה סְתוּמִים הֵם לְמִי שְׁלֵא יוֹדֵעַ, וְנִגְלִים לְמִי שְׁיֹדֵעַ בָּהֶם. וְדַאי אוֹתָהּ צְפוּרָה הִיא הַשְּׂכִינָה. הַקֵּן שְׁלָהּ זֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ. וְיִשְׂרָאֵל הֵם הָאֶפְרָחִים, שְׂאֵמָא יוֹשְׁבֵת עֲלֵיהֶם. זֶהוּ שְׁכֵתוֹב (דְּבָרִים ל"ב) וְהָאֵם רִבְצָת עַל הָאֶפְרָחִים, וְהֵם בְּעַלֵי מִשְׁנָה שְׁמַעוּפָפִים בְּמִצְוֹת שְׁלָהּ. אוּ בִיציִים – אֱלוֹ בְּעַלֵי מִקְרָא.

וּבְזִמְן שְׁחָטָאוּ יִשְׂרָאֵל וְנִחְרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, מַה כָּתוּב? שְׁלַח תִּשְׁלַח אֶת הָאֵם. זֶהוּ שְׁכֵתוֹב (יִשְׁעִיָּה נ') וּבְכַפְשֵׁיכֶם שְׁלַחָה אִמְכֶם. וְאֱלוֹ בְּעַלֵי שְׁשָׁה סְדָרֵי מִשְׁנָה כָּתוּב בָּהֶם, וְאֵת הַבְּנִים תִּקַּח לָךְ. שְׁהֵם שְׁשָׁה מִצַּד שֵׁל שְׁשָׁה בְּנִים שֶׁתַּחַת הָאֵמָא הָעֲלִיוֹנָה, שְׁהֵם בְּשֵׁשׁ תְּבוּת שֵׁל קְרִיאַת שְׁמַע, אוּ בְשֵׁשׁ סְדָרֵי מִשְׁנָה, אֶחָד הַמְרַבָּה וְאֶחָד הַמְמַעֵיט וּבִלְבָד שְׁיִכּוֹן לְבוֹ לְשָׁמַיִם. וְקוֹשְׁרִים אוֹתָם בְּקִשְׁרֵי הַתְּפִלִּין, עַל הָרֹאשׁ וְעַל הַזְּרוּעַ.

וּבְמַה לוֹקְחִים הַבְּנִים? בְּכַמָּה צְפִצְפוּפִים שֵׁל קוּלוֹת שֵׁל קְרִיאַת שְׁמַע. וּבְסוּף לוֹחֲשִׁים בְּלַחֲשֵׁת הַתְּפִלָּה שְׁבַחֲשָׁאֵי אֶצֶל אֵמָא וּבִתְהָ, וְאֱלוֹ ה' ה', וְיִוֹרְדִים אֶצֶל ו' בְּקִשְׁרֵי שְׁלוֹ, שְׁהִיא יו"ד. וְשׁוֹרָה ה' עֲלִיוֹנָה עַל ו', תְּפִלִּין עַל רֹאשׁוֹ. ה' קִטְנָה יוֹרְדַת אֶצֶל י', שְׁהִיא קִשְׁרֵי שֵׁל ה' עֲלִיוֹנָה, עַל רֹאשׁ ו', וְהִיא ו', קִשְׁרֵי עֲמָה בַּה' שֵׁל יָד כְּהָהּ.

וּמִשּׁוּם זֶה אֶפְרָחִים, מִצַּד שֵׁל אוֹת ו', כּוֹלֵל שְׁשָׁה סְדָרֵי מִשְׁנָה. אוּ בִיציִים – אֱלוֹ בְּעַלֵי מִקְרָא שְׁנֵאָמַר עֲלֵיהֶם בֵּן חֲמִשׁ שָׁנִים לְמִקְרָא, וְזוּ ה'. בְּנִים מִצַּד שֵׁל בֵּן י"ה, אֱלוֹ בְּעַלֵי קְבֻלָּה. עֲלֵיהֶם נֵאָמַר (דְּבָרִים כ"ב) לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבְּנִים.

וּבְעֵלֵי קְבֻלָּה אֱלוֹ בְּעַלֵי תְלִמוּד, וְנֵאָמַר עֲלֵיהֶם (ש"ס ו') וְשִׁנְנַתְּם. וּבְאֶרְוֵהוּ בְּעַלֵי הַמִּשְׁנָה, אֵל תִּקְרִי וְשִׁנְנַתְּם אֶלָּא וְשִׁלְשַׁתְּם. שְׁהֵם שְׁלִישׁ בְּמִקְרָא, שְׁלִישׁ בְּמִשְׁנָה, שְׁלִישׁ בְּתְלִמוּד. וְסוּד הַדְּבָר – (ש"ס כ"ב) כִּי יִקְרָא קֵן צְפוּרָה לְפָנֶיךָ בְּדֶרֶךְ, בְּבְעַלֵי מִקְרָא. (שְׁמוֹת כ"ה) וְעִשִׂיתָ מְנַרְתַּת זָהָב טָהוֹר. הָרִי בְּאֶרְוֵהוּ, מְנַרְתַּת – כָּלֵל. זָהָב – פָּרֹט. מְקֻשָּׁה – כָּלֵל. וְכַמָּה פְּסוּקִים בְּעַלֵי הַמִּשְׁנָה, אֱלוֹ מְרַבִּים וּמְמַעֵטִים, כְּגוֹן רַבָּה וּמַעֵט. אֵף כֵּן מְרַבִּים, אֵל תִּקְרָא מַה אֶלָּא מֵאָה.



אף כִּךְ אֵל תִּקְרָא וְשִׁנְנַתֶּם אֶלָּא וְשִׁלְשַׁתֶּם. וְדוֹרְשִׁים מִמֶּנּוּ, שְׁלִישׁ בְּמִקְרָא, שְׁלִישׁ בְּמִשְׁנָה, שְׁלִישׁ בְּתַלְמוּד. כְּמוֹ שֵׁשׁ בְּקִדּוּשֵׁי יוֹם. אֵף כִּךְ (במדבר ז) בְּיוֹם כָּלֵת מִשָּׁה, וְדוֹרְשִׁים בּוֹ כָּלֵת. אִם תֹּאמַר שְׁדוֹרְשִׁים לָהֶם מֵהֶם – כִּי צִד מֵאֶלֶף בֵּית וְלֹא מֵעֶצְמָם, שֶׁהֵם אֵין לָהֶם רְשׁוּת לְהוֹסִיף וְלֹא לְגַרֵעַ אוֹת מִמֶּנּוּ, (שֶׁהִיא ו') אוֹ לְהַחְלִיף אוֹת זֶה בְּאוֹת אַחֲרָת. הֲרִי כְּתוּב כָּלּוֹת מְלֵא בְּתוֹרָה, וּמִי נוֹתֵן לָהֶם רְשׁוּת לְגַרֵעַ אוֹת מִמֶּנּוּ, שֶׁהִיא ו'? הֲרִי אֵין כָּאֵן דְּבָר שְׁמַתְחֵלֶף בְּאֶלֶף בֵּית. אֶלָּא עַל אֱלוֹ תְבוֹת חֲסֻרוֹת שֶׁהֵן מְלֵאוֹת, וּמְלֵאוֹת שֶׁהֵן חֲסֻרוֹת, וְעַל כָּל פְּרוּשִׁים שֶׁיִּכְוָלִים לַעֲשׂוֹת לְקַשֵּׁט כָּלָה בְּתַכְשִׁיטִיָּה, הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְצַוָּה לַעֲשׂוֹת כְּמוֹ שִׁיאֲמָרוּ, וְלִהְיוֹת מְאֲמִין לָהֶם. זֶהוּ שְׁכַתּוּב (דברים יז) עַל פִּי הַתּוֹרָה אֲשֶׁר יוֹרוּךְ.

לְאָמֵן שְׁחַתְּךָ כְּלִי לְבוּשִׁים שֶׁל הַמְּלָכוֹת וְעָשָׂה מֵהֶם חֲתִיכוֹת רַבּוֹת – אֱלוֹ שְׁיִוְדָעִים הַמְּקוֹמוֹת שְׁחֲסָרִים אֱלוֹ הַחֲתִיכוֹת אוֹ אֱלוֹ שְׁנִשְׁאָרִים, אֱלוֹ מְתַקְנִים אוֹתָם הַלְבוּשִׁים, וְשָׂמִים אֱלוֹ הַחֲתִיכוֹת שְׁנוֹסְפוֹת בְּמִקּוֹם הַחֲסֻרוֹת, וְחֲתִיכוֹת שֶׁהֵן מוֹעֲטוֹת, מוֹסִיפִים עֲלֵיהֶן, וְזֶהוּ שְׁנִיאָמַר עַל פִּי הַתּוֹרָה אֲשֶׁר יוֹרוּךְ.

וְאִם תֹּאמַר, אִם כִּךְ הוּא, מֵהוּ שֶׁלְּפַעְעָמִים טוֹעָה אֶחָד מֵהֶם וַיֹּאמֶר חוֹזְרֵי בֵי? אֶלָּא עַד שֶׁיַּעֲשׂוּ הוֹרָאָה מֵאוֹתוֹ דְּבוּר שְׁחוֹלְקִים עָלָיו, יְכוּל אוֹתוֹ שֶׁהַקְּשָׁה עָלָיו לומר חוֹזְרֵי בֵי. שְׁלֹא כָּל אֱלוֹ שְׁמִפְרָקִים תַּכְשִׁיטִי הַכָּלָה יוֹדְעִים בְּחֲתִיכוֹת לְאֵן הוֹלְכוֹת, עַד שֶׁיִּהְיֶה הַפֶּסֶק עַל בְּרִיו, תְּרוּצִי הַהֲלָכוֹת עַל בְּרִים.

הַמְּנוֹרָה, שְׁבַעַת נְרוֹתֶיהָ הוּא שְׁנִיאָמַר, (אסתר ב) אֵת שְׁבַע הַנְּעֻרוֹת הַרְאִיוֹת לְתֵת לָהּ מִבֵּית הַמֶּלֶךְ. כְּנֶגֶד שִׁי"ן שֶׁל שְׁלֶשֶׁה רֵאשִׁים ש, וְאוֹת שִׁי"ן שֶׁל אַרְבַּעָה רֵאשִׁים שְׁבַתְּפִלִין, וְהֵם כְּנֶגֶד שְׁבַע בְּרוֹכוֹת שֶׁל קְרִיאַת שְׁמַע, שֶׁהֵן: בְּשַׁחַר מְבָרַךְ שְׁתֵּים לְפָנֶיהָ וְאַחַת לְאַחֲרֶיהָ, וּבְעֶרֶב מְבָרַךְ שְׁתֵּים לְפָנֶיהָ וְאַחַת לְאַחֲרֶיהָ. וְאַחַר כִּךְ כֵּהֵן גְּדוּל בְּעַבּוּדָה, שְׁמִשְׁמֵשׁ בְּכַנְפֵי מְצֻוָּה. פְּעֻמוֹנִים וְרִמּוֹנִים – אֱלוֹ הַקְּשָׁרִים וְהַחֲלִיוֹת. וְצִיץ – תְּפִלִין. מִשֵּׁם וְאֵילָף, (שמות ל) וְעָשִׂיתָ מִזְבַּח מִקְטָר קְטָרֶת.

פְּתַח הַרוּעָה הַנֶּאֱמָן (רבי שמעון) וַאֲמַר, כְּתוּב בְּפָרָשָׁה זֶה, וְהַקְּרִבְתֶּם אִשָּׁה עֲלָה לָהּ. וּפְרָשׁוּהָ, שְׁעוּלָה לְאִשִּׁים. וְלִכְן סִמַּךְ עוּלָה לְאִשָּׁה. וְעוֹד פְּרָשׁוּהוּ, שְׁאֵין עוּלָה בָּאָה אֶלָּא עַל הַרְהוּר הַלֵּב.



וְדַאִי, כָּל הַקְּרָבָנוֹת לֹא בָּאִים אֲלֵא לְכַפֶּרָה. כָּל קְרָבָן וְקָרְבָן עַל כָּל אִיבָרִים שֶׁל אָדָם כְּפִי אוֹתוֹ חֲטָא שֶׁל אוֹתוֹ אֵיבָר. עַל טְפוֹת הַמֶּח נֶאֱמַר, (שמות יב) עֲגַת מִצּוֹת כִּי לֹא חֲמֵץ. אִם זֹרֵק טְפוֹת רֵאשׁוֹנוֹת קִדְשׁ שֶׁהִחְמִיצוּ בְּמָקוֹם שֶׁלֹּא שָׁלוּ. וְעַל אֵלוֹ שֶׁהִחְמִיצוּ וְזָרַק אוֹתָן בְּמָקוֹם שֶׁלֹּא צָרִיךְ, צָרִיךְ לְהִבְיֵא עֲלֵיהֶן לַחֵם חֲמֵץ, וְאוֹתָם לַחֲמֵי תוֹדָה כִּךָּ הֵם – מֵהֶם חֲמֵץ וּמֵהֶם מִצָּה.

פָּרִים – מִצַּד הַדִּין, וְכֵן כְּבָשִׂים וְאֵילִים וְעֵתוּדִים וְעִזִּים. מִשּׁוֹם שֶׁהֵם פְּנֵי שׁוֹר, כָּלָם שֶׁחִיטָתָם בְּצַפּוֹן, וְקִבּוּל דָּמָם בְּכָלִי שָׂרֵת בְּצַפּוֹן. שֶׁחִיטָהּ וְקִבְלָהּ וְזִרְיָקָה כָּלָם בְּצַפּוֹן, לְבִסָּם מִדַּת הַדִּין שֶׁבָּאָה לְבֵית דִּין מִצַּד הַגְּבוּרָה. בֵּית דִּין הַגְּדוֹל מִצַּד הַגְּבוּרָה, שֶׁשָּׂם בִּינָה. בֵּית דִּין הַקָּטָן מִצַּד הַמְּלָכוּת. וְכָל אוֹתָם שׁוֹפְכֵי דָמִים לְמִצָּה הֵם מִצַּד הַגְּבוּרָה.

וּמֵה שֶׁבְּאֵרוֹהָ עֲלֵת שַׁבַּת בְּשַׁבְתּוֹ – וְלֹא בְּשַׁבַּת אַחֲרָת, מִשּׁוֹם שֶׁעֵבֶר יוֹמוֹ בָּטַל קָרְבָּנוֹ. שֶׁקָּרְבָן דּוּחָה שַׁבַּת, וּמִדְּלִיק אֵשׁ בְּשַׁבַּת, מִשּׁוֹם שֶׁהוּא אֵשׁ שֶׁל קִדְשָׁהּ. שֶׁכָּל אֵשׁ שֶׁל קְרָבָנוֹת הוּא קִדְשׁ, וְשַׁבַּת קִדְשׁ, אַחֲוִזִּים זֶה בְּזֶה.

אֲבִל אֵשׁ שֶׁל חַל אֲסוּר לְתַת לוֹ אַחֲיִזָּה בְּקִדְשׁ, וּמִשּׁוֹם זֶה צְוָה לָהֶם לְיִשְׂרָאֵל, (שמות לה) לֹא תִבְעֲרוּ אֵשׁ בְּכָל מִשְׁבְּתֵיכֶם בְּיוֹם הַשַּׁבָּת. שֶׁזֶהוּ כְּלָאִים שֶׁל טוֹב וְרַע. וּבְשַׁבַּת שֶׁשׁוֹלֵט עֵץ הַחַיִּים, שְׂאִין בּוֹ תַעֲרֹבֶת, (אֲסוּר לְהִבְעִיר בּוֹ חֲלִין, שֶׁזֶה הָאֵשׁ שֶׁל חֲלִין שֶׁל טְמָאָה, וְלֹא שֶׁל חֲלִין שֶׁל טְהָרָה) וְחֲלִין שֶׁל טְהָרָה אֲסוּר לְעָרֵב בָּאֵשׁ שֶׁל קִדְשָׁהּ. כָּל שֶׁכֵּן חֲלִין שֶׁל טְמָאָה שֶׁאֲסוּר לְעָרֵב אוֹתָם בְּקִדְשָׁהּ. אִף כִּךָּ כָּל קְרָבָנוֹת נִקְרָאִים בְּשׂוֹר קִדְשׁ, וְכָל קְרָבָנוֹת שֶׁל כָּל מִין יֵשׁ בָּהֶם חֲלִין שֶׁל טְהָרָה, וְיֵשׁ בָּהֶם קִדְשׁ וְקִדְשׁ הַקְּדָשִׁים.

וְהַפּוֹד שֵׁישׁ הַפָּרֶשׁ בֵּין קִדְשׁ לְקִדְשׁ, זֶהוּ שֶׁכְּתוּב (שמות כו) וְהִבְדִּילָהּ הַפְּרִכָת לָכֶם בֵּין הַקְּדָשׁ וּבֵין קִדְשׁ הַקְּדָשִׁים. אִף כִּךָּ אֲשִׁי הַקְּרָבָנוֹת אֵינָם שׁוּיִם. שְׂאֵשׁ שֶׁל גְּבוּהָ מְקַדְּשׁ מֵאֵשׁ שֶׁל קִדְשׁ שֶׁלֹּמְטָה, שֶׁנִּקְרָא אֵשׁ עֲצֵי הַקְּדָשׁ, אוֹ אֵשׁ בְּשׂוֹר הַקְּדָשׁ. וְאֵשׁ שֶׁל קִדְשָׁהּ יֵשׁ בּוֹ הִבְדִּילָהּ בֵּינוֹ לְבֵין אֵשׁ שֶׁל הַדְּיוֹט. אִף עַל גַּב שֶׁבְּאֵרוֹ עָלָיו שֶׁמִּצָּוָה לְהִבְיֵא מִן הַהַדְּיוֹט אִף עַל גַּב שֵׁישׁ אֵשׁ שֶׁל קִדְשׁ, שֶׁכָּל אֶחָד צָרִיךְ לְמָקוֹמוֹ. וּמִשָּׁל נִמְשָׁלוּ יִשְׂרָאֵל הַרְאִשׁוֹנִים לְסוּד זֶה יִשְׂרָאֵל.



(ישראל נמשלו לזה. שהרי ישראל בכלל) נקראים מלכים, כמו שבארנוהו, כל ישראל בני מלכים. אבל כאשר היו עולים לבית המקדש, כל אחד שורה במקומו כמו שראוי לו. אף כך כל הקרבנות אינם שוים, שאף על גב שבכלם כתוב קרבן לה', הוא מחלק הכל כל אחד ואחד כמו שראוי. וסוד זה נודע בפרי החג, שהיו מקריבים להם ישראל לפני ה'.

אמר המנורה הקדושה, קום רועה נאמן משנתך, שאתה והאבות נקראים ישני עפר, שעד כאן הייתם משתדלים בתורה באותם ישנים במשנה, שנאמר בהם על הארץ תישן. וביום הכפורים בהקריבכם מנחה חדשה לה'. אתם הם (בני) כפורים של השכינה, ובמעשים שלכם היא מתחדשת בתפלות של האבות בכל יום. שבארו בעלי המשנה, תפלות כנגד אבות תקנום. ובקריאת שמע שאמר הרועה הנאמן שמע ישראל, ופרשנה כל הקורא קריאת שמע בכל יום כאלו הוא מקים (יהושע א) והגית בו יומם ולילה.

ודאי בתפלות שלהם, בקריאת שמע שלכם, השכינה היא מתחדשת לפני הקדוש ברוך הוא. ומשום זה נאמר והקרבתם מנחה חדשה לה'. בתפלות שהן במקום הקרבנות. באילו קרבנות של התפלות היא מתחדשת? בשבעתיכם. כלומר שבועות, שבו מתן תורה, ונקרא חמשים יום לעמר. ובו שבועה שבועות, מצד אותו שנאמר בו (תהלים קיט) שבע ביום הללתיך. והיא מלכות, כלה, כלולה משבע ספירות, כלולה בבינה, שהיא מתפשטת בחמש ספירות לחמשים.

יסוד כל, כלול מאלו החמשים. כל"ה – כ"ל ה'. כלולה מחמשים, כלם נבלעים בתוך חמשים, חכמה שהיא י' עליונה מבלעת בתוך חמשים. ה' פעמים עשר. ה' – בינה. י' – חכמה. עשר פעמים ה', כלומר חמשים בחשבון כ"ל, ובחשבון י"ם, והוא ים התורה. המקור שלו כתר, שאין לו סוף. שאר הספירות נקראות על שמה שבעת ימים. והמלכות ים סוף, שהיא סוף כל הימים.

ומשום זה שהם חמשים, שבועה שבועות, מנחתם שלשה עשרונים וישני עשרונים, חמש, שהם חמש פעמים עשר. זהו שכתוב (במדבר כח) ומנחתם סלת כלולה בשמן שלשה עשרונים לפר האחד (ו) שני עשרונים לאיל האחד, עשרון עשרון לכבש האחד לשבעת



הכִּבְשִׁים. וּשְׁבַעַת הַכִּבְשִׁים כַּנֶּגֶד (ויקרא כג) שֶׁבַע שְׁבֹתוֹת תְּמִימֹת תִּהְיֶינָה. כָּל אֶחָד עִם שְׁשֵׁה הַיָּמִים שְׁלוֹ.

וּבַעֲשׂוֹר לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי (במדבר כט) – שֶׁהוּא תִּשְׁרִי. מִקְרָא קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם – זֶה יוֹם הַכַּפּוּרִים, שֶׁהוּא עֲשִׂירִי, י', כָּלֹל מַעֲשֵׂרֵת יָמֵי תְּשׁוּבָה. וְתִקְנּוּ בּוֹ חֲמֵשׁ תְּפִלוֹת, יִהְיֶה לָכֶם? זֶה יוֹם הַכַּפּוּרִים שֶׁהוּא עֲשִׂירִי, י', כָּלֹל מַעֲשֵׂרֵת יָמֵי תְּשׁוּבָה. וְתִקְנּוּ בּוֹ חֲמֵשׁ תְּפִלוֹת, לַחֲבָרוֹ עִם ה') מֵהוּ מִקְרָא קֹדֶשׁ? לְהַבְדִּילוֹ מִשָּׂאֵר יָמֵים שֵׁישׁ בָּהֶם עֲבוּדָה שֶׁל חֵל. וּמִשׁוֹם זֶה, כָּל מְלֹאכֶת עֲבוּדָה לֹא תַעֲשׂוּ.

שְׁיָמִים שֵׁישׁ בָּהֶם מְלֹאכָה שֶׁל חֵל, הֵם מֵצַד שֶׁל עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרָע. שֶׁהִתְהַפֵּךְ מִמָּטָה לְנַחֲשׁ, וּמִנַּחֲשׁ לְמָטָה, לְכָל אֶחָד כְּפִי מַעֲשָׂיו. וְזֶה מִטְרֹוֹן מָטָה, נַחֲשׁ, סְמָאֵל. אֲבָל בְּיוֹם זֶה, שֶׁהוּא יוֹם הַכַּפּוּרִים שֶׁנִּקְרָא קֹדֶשׁ, שׁוֹלֵט עֵץ הַחַיִּים, שֶׁלֹּא מִשְׁתַּתַּף עִמוֹ שְׁטָן וּפְגַע רָע. וּמֵצִדוֹ (תהלים ה) לֹא יִגְרָף רָע. וּמִשׁוֹם זֶה יֵשׁ בּוֹ מְנוּחָה לְעַבְדִּים בְּעֵץ הַחַיִּים, (וּמִשְׁתַּתְּפִים אֲצִלוֹ) וּבּוֹ יוֹצְאִים לַחֲרוּת, בּוֹ יוֹצְאִים מִשְׁלֹשְׁלוֹתֵיהֶם.

אֵלֹו שֵׁישׁ עֲלֵיהֶם גָּזַר דִּין בְּנֶדֶר וּבִשְׁבוּעָה, וּמִשׁוֹם זֶה הִתְקִינּוּ לוֹמַר בּוֹ: כָּל נְדָרִים וְאִסּוּרִים וְכוּ', כָּלֵם יִהְיוּ מִשְׁבֹּתִים וְעִזּוּבִים בְּלִי תִקָּף וְלֹא קִימִים. וּמִשׁוֹם זֶה נֶדֶר שֶׁל שֵׁם יְהוָה, שֶׁהִיא תְּפֹאֶרֶת. וּשְׁבוּעָה – שֶׁל אֲדָנִי, שֶׁהִיא מְלִכּוּת. שֶׁעָשׂוּ עַל גְּלוּת שְׁלָהֶם, בְּחֻכְמָה וּבִינָה יִהְיוּ נִעְזָבִים וּמִשְׁבֹּתִים לְלֹא תִקָּף וּבְלִי קִיּוֹם, (במדבר טו) וְנִסְלַח לְכָל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. שֶׁחֹסֵד הוּא מַיִם, וּגְבוּרָה אֵשׁ, וְתְּפֹאֶרֶת אֲוִיר. וּמִשׁוֹם זֶה בָּאָרוֹ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, הִתֵּר נְדָרִים פּוֹרְחִים בְּאֲוִיר.

וּמִשׁוֹם שֶׁשְׁבוּעָה מִמְלִכּוּת, שֶׁהִיא לְמָטָה מִמֶּנּוּ, פִּרְשׁוּהוּ, נְדָרִים עַל גְּבֵי שְׁבוּעוֹת עוֹלָיִם. וְעוֹד פִּרְשׁוּ, כָּל הַנִּשְׁבָּע כְּאֵלֹו נִשְׁבָּע בְּמֶלֶךְ עֲצָמוֹ, וְכָל הַנּוֹדֵר כְּאֵלֹו נוֹדֵר בְּחַיֵּי הַמֶּלֶךְ. הַמֶּלֶךְ עֲצָמוֹ – אֲדָנִי. חַיֵּי הַמֶּלֶךְ – יְהוָה. וּמִשׁוֹם זֶה נֶאֱמַר (במדבר ל) כִּי יִדַּר נֶדֶר לִיהוָה.

וְאִתָּה כֶּף יֵשׁ סוּד אַחַר, חַיֵּי הַמֶּלֶךְ – חֻכְמָה. זֶהוּ שְׁכֵתוֹב (קהלת ז) הַחֻכְמָה תַּחֲיָה בְּעֲלִיָּה. כָּל הַנּוֹדֵר בִּיהוָה, שֶׁהוּא תְּפֹאֶרֶת, כְּאֵלֹו נוֹדֵר בְּחֻכְמָה, שֶׁהוּא שֵׁם יו"ד ה"א וְא"ו ה"א, חַיֵּי הַמֶּלֶךְ. וְכָל הַנִּשְׁבָּע בְּאֲדָנִי, כְּאֵלֹו נִשְׁבָּע בְּמֶלֶךְ עֲצָמוֹ. עֲצָמוֹ, זוֹ אִמָּא עֲלִיוֹנָה, כְּאֵלֹו נִשְׁבָּע בָּהּ, שֶׁהִיא (שמות כד) עֲצָם הַשָּׁמַיִם לְטָהֵר. מֵצַד הַחֹסֵד – (בראשית ב) עֲצָם מַעֲצָמִי. וּבְשָׂר מִבְּשָׂרִי – מֵצַד הַגְּבוּרָה, זוֹ מְלִכּוּת. וּבְחֻכְמָה, שֶׁהִיא



חיי תפארת, הוא עולה לקראת אדם. זהו שכתוב (ישעיה מד)
כתפארת אדם.

ונאמר ביום הכפורים, (ויקרא טז) וענייתם את נפשתיכם. ובעשור
לחדש השביעי הזה תענו את נפשתיכם. תקנו בו חמשה
ענויים, כדי שתתלבן ה' קטנה בה' עליונה, שהיא חמש תפלות.
לקיים בישראל, (ישעיה א) אם יהיו חטאיכם פשנים כשלג ילבינו. וזהו
סוד של לשון זהורית, משום שכל החובות של ישראל מגיעים אצל
המלכות, ותשובה, שהיא בינה, מלבנת אותם, משום שנאמר בה
(ויקרא טז) השכן אתם בתוך טמאתם. וארבעה בגדי לבן וארבעה בגדי
זהב להלביש - יאהדוניה.

ותקנו לתקע שופר ביום הכפורים, להעלות קול, שהוא אות ו',
לחרות, שנאמר בה (ישעיה סג) בכל צרתם לו צר - בא' ובו',
קרי וכתוב. ועבודת יום הכפורים היא באריכות, והיא כלולה משלש
מדרגות - במחשבה, דבור ומעשה.

בחמשה עשר יום לחדש השביעי וגו' (ויקרא כג), שהוא תשרי, מקרא
קדש יהיה לכם. כל מלאכת עבודה לא תעשו. וחסותם אתו
חג לה' שבעת ימים וגו'. בחמשה עשר - מצד של י"ה. וחסותם אתו
- זו אות ו', העמוד האמצעי. (ח"ג - חסד גבורה) שבעת ימים - מצד של
בת שבע, שהיא מלכות. האבות, והרועה הנאמן, ואהרן, דוד ושלמה
- הרי הם שבעה, כנגד שבע ספירות. אני רוצה לתקן לכם סכה,
שהיא אמא עליונה, לסכך עליהם כאמא על בנים.

ומשום שבע ספירות אמר הפסוק, (ויקרא כג) כי בסכות הושבת את
בני ישראל, בצאתם מארץ מצרים, בשבעה ענני כבוד. סכה
(יש שכתובה באות ו', בסכת חסר ו', שנאמר בה בסכת תשבו שבעת ימים. היא אמא. אבל סכה)
באות ו' היא בסוד (התבות) של שני בנים - יהוה אדני. וכך עולה
סוכ"ה בחשבון יאהדוניה. שני כרובים, שהם (שמות כה) סככים
בכנפיהם על הכפרת ופניהם איש אל אחיו.

ויש עשרה טפחים בכרובים ממטה למעלה, מרגליהם עד ראשיהם,
ומראשיהם עד רגליהם, ושורים על טפח שהוא י'. ועשרה
עשרה ממעלה למטה, וממטה למעלה, כלומר יו"ד. ומשום זה
שעור סכה אמרו חכמים, לא פחות מעשרה, ולא למעלה מעשרים.
סכה העשויה ככבשן מצד של אמא, עליה נאמר (שמות ט) והר סיני



עֶשֶׂן כְּלוּ מִפְּנֵי אֲשֶׁר יֵרֵד עָלָיו ה' בָּאֵשׁ וַיַּעַל עֲשָׂנוּ כְּעֶשֶׂן הַכֹּבֵשֶׂן.
(ויפְרְשִׁיהוּ, מהו (יחזקאל א) וְהַחַיּוֹת רָצוּא וְשׁוֹב? כָּאוֹר הַיּוֹצֵא מִפְּנֵי הַכֹּבֵשֶׂן)
וְהַכֹּל אֶחָד.

וּסְכָה תְּהִיָּה לְצֵל יוֹמָם (ישעיה ד), שְׁצַרְיָךְ סְכָךְ. וּסְכָךְ נַעֲשֶׂה לְצֵל,
שְׁנַאֲמַר בּו (תהלים צא) בְּצֵל שְׂדֵי יִתְלוֹנֵן. וְלֹא בְּצֵל סִכַּת הַדְּיוֹט,
שְׁמַגֵּן עַל הַגּוֹף מִשֶּׁמֶשׁ. אֲלֵא צֵל לְהַגֵּן עַל הַנֶּשְׁמָה, כְּמוֹ שְׁנַאֲמַר (שיר
השירים ב) בְּצֵלוֹ חִמְדָּתִי וַיִּשְׁבָּתִי. (איכה ד) אֲשֶׁר אָמַרְנוּ בְּצֵלוֹ נַחֲיָה בְּגוֹיִם.
צֵל עִם ס' הוּא צֵלָם, שְׁנַאֲמַר בּו (תהלים לט) אַךְ בְּצֵלָם יִתְהַלֵּךְ אִישׁ. ס'
סְתוּמָה יֵשׁ לָהּ אַרְבַּע דְּפָנוֹת.

וּמָה שְׁפָרְשׁוּהוּ שְׁתִּים כְּהַלְכָתָן וּשְׁלִישִׁית אָפְלוּ טַפַּח, וְלָמִי שְׁאָמַר
שְׁלֹשָׁה כְּהַלְכָתָן וּרְבִיעִית אָפְלוּ טַפַּח, וְהֵם בְּגִלְלָה זֶה, שְׁתִּים,
שְׁלֹשׁ, אַרְבַּע – הָרִי תִשַׁע. וְטַפַּח הוּא עֲשִׂירִי, לְהַשְׁלִים כָּל חֶסֶד.
וּמִשׁוּם זֶה שְׁעוֹר סְכָה לֹא פָחוֹת מֵעֶשֶׂר, שְׁהִיא מְלֻכּוֹת, עֲשִׂירִית שֶׁל
כָּל הַדְּרָגוֹת. וְלֹא לְמַעְלָה מֵעֶשְׂרִים, שְׁהִיא אוֹת כ', כְּתָר עֲלִיּוֹן, שְׁלֹא
שׁוֹלְטָת בּו עֵינָן. כְּבוֹד עֲלִיּוֹן, עָלָיו אָמַר מֹשֶׁה, (שמות לג) הֲרֹאֲנִי נֹא אֶת
כְּבוֹדְךָ. וְהַשִּׁיב לוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, לֹא תוֹכַל לִרְאוֹת אֶת פָּנָי. וְאִין
כְּבוֹד בְּלִי אוֹת כ'.

וּמִשׁוּם זֶה שְׁעָרוּ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה כְּנִגְדָם, סְכָה הַעֲשׂוּיָה כְּמַבּוּי, מִצַּד
אוֹת ב', כְּמִין גַּא"ם, מִצַּד אוֹת ג'. כְּמִין צְרִיף, מִצַּד אוֹת ד'.
וְשִׁבַע אוֹתִיּוֹת הֵן, בְּגִלְלָה זֶה כִּפְר"ת: כ' – כְּבֶשֶׂן. ב' – בּוֹרְגָנִין. וְשִׁאָר
סְכוֹת. וְכָלֶם רְמָזִים אֲצֵל בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, וְאִין לְהֶאָרִיךְ בָּהֶם.

וְאֵלֶּוּ לְעַמְתָּם שְׁבַעַה כּוֹכְבֵי לְכַת, וְהֵם זָכָר וּנְקֵבָה. וּמִשׁוּם זֶה נִקְרָאִים
שְׁבַע כְּפוֹלוֹת, כְּמוֹ שְׁבַעַה קְנִים שֶׁל הַמְּנוֹרָה שְׁנַאֲמַר בָּה (תהלים
קט) שְׁבַע בַּיּוֹם הַלְלִיתִיךָ. כָּךְ (זכריה ד) שְׁבַעַה וְשְׁבַעַה מוֹצְקוֹת. כָּךְ שְׁבַע
סְפִירוֹת כְּפוֹלוֹת. וְשְׁבַעַה יְמֵי בְּרֵאשִׁית לְמַטָּה, שְׁבַעַה לְמַעְלָה, (קהלת
א) אִין כָּל חֲדָשׁ תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ.

לְיָבֵב זֶה צְדִיק, שְׁדוּמָה לְחוּט הַשְּׁדָרָה, שְׁבוּ שְׁמוּנָה עֲשָׂרָה
חֲלִיּוֹת, כְּנִגְדַּ שְׁמוּנָה עֲשָׂר נְעוּנָעִים שֶׁל הַלּוּלָב. וְהֵם כְּנִגְדַּ
שְׁמוּנָה עֲשָׂרָה בְּרֻכּוֹת הַתְּפִלָּה, כְּנִגְדַּ שְׁמוּנָה עֲשָׂר שְׁמוֹת שֶׁל (תהלים
כט) הָבוּ לָהּ בְּנֵי אֱלֹהִים, כְּנִגְדַּ שְׁמוּנָה עֲשָׂר שְׁמוֹת שֶׁל קְרִיאַת שְׁמַע.
וְנְעוּנָע לְשֵׁשֶׁה צְדָדִים, בְּחֶשְׁבוֹן ו'. וְשְׁלֹשָׁה נְעוּנָעִים בְּכָל צַד, הֵם
שְׁמוּנָה עֲשָׂר.



לוֹלֵב בְּיָמֵינוּ, כּוֹלֵל שְׁשֵׁה מִיָּנִים (שֶׁהֵם) שְׁלֹשֶׁה הַדָּסִים – גְּדֻלָּה גְבוּרָה תְּפָאֶרֶת. וְדוּמִים לְשִׁלְשֵׁת גּוֹנֵי הָעֵינַן. שְׁנֵי בְּדֵי עֲרֻבוֹת – נֶצַח וְהוֹד, וְדוּמִים לְשִׁתֵּי שְׁפָתַיִם. לּוֹלֵב – יְסוּד, דּוּמָה לְשִׁדְרָה, שָׁבוּ קִיּוּם שֶׁל כָּל הָעֲצָמוֹת, וְעָלְיוֹ אָמַר דָּוִד, (תהלים לה) כָּל עֲצָמוֹתַי תֹּאמְרָנָה ה' מִי כְמוֹךָ. אֶתְרוּג – מְלָכוּת, דּוּמָה לְלֵב, שָׁבוּ הַהֲרַהְרִים.

וְנִנְנוּעֵי הַהֵלֵל הֵם מְשִׁתְּפִים בְּנִעְנוּעֵים שֶׁל נְטִילַת לּוֹלֵב, וְהֵם שְׁמוֹנָה עָשָׂר בְּ"אָנָּא". שְׁמוֹנָה עָשָׂר שְׁמוֹנָה עָשָׂר בְּהוֹדוֹ תְּחִלָּה וְסוֹף, שְׁמוֹנָה עָשָׂר שֶׁל נְטִילַת לּוֹלֵב – הָרִי ע"ב. וּמִפְּנֵי זֶה לּוֹלֵב בְּחֻשְׁבוֹן ח"ס, וְאַרְבָּעָה מִיָּנֵי הַלּוֹלֵב – הָרִי חֶסֶד, זְרוּעַ יָמִין. וּמִפְּנֵי זֶה תִּקְנּוּ לּוֹלֵב בְּיָמֵינוּ, לְצַד הַחֶסֶד. אֶתְרוּג לְצַד הַגְּבוּרָה, לְשִׁמְאֵל הַלֵּב. וּמִפְּנֵי זֶה אֶתְרוּג הַדּוּמָה לְלֵב, תִּקְנּוּ לְהִיּוֹת בְּיַד שְׁמָאֵל. כְּמוֹ שֶׁפָּרְשׂוּהוּ, לּוֹלֵב בְּיָמֵינוּ, וְאֶתְרוּג בְּשִׁמְאֵלוֹ. וְהֵם כְּנֶגֶד זְכוּר וְשְׁמוֹר. וּמִי נָטַל שְׁנֵיהֶם? הָעֵמוּד הָאֲמָצְעִי. לּוֹלֵב בְּיָמֵינוּ, וְאֶתְרוּג בְּשִׁמְאֵלוֹ.

בְּאוֹ הָאָבוֹת, וְהַרְוּעָה הַנְּאָמָן, וְאַהֲרֹן וְדָוִד וְשְׁלֹמֹה, וּבִרְכוּ אוֹתוֹ וְאָמְרוּ לוֹ, אַתָּה הַמְּנוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְהַחֲבָרִים שֶׁלָּךְ שֶׁהֵם שְׁשֵׁה, כְּנֶגֶד אֵלֹהֵי שָׁהֵם שְׁבָעָה. וְאַתָּה הַמְּנוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, נֵר מְעַרְבֵי בְּאֲמָצְעַי, שְׁכָל שְׁשֵׁה נְרוֹת מְאִירִים מִמֶּךָ. בְּכָל אֶחָד נֹאמַר בּוֹ, (משלי ט) נֵר ה' נִשְׁמַת אָדָם. וְהַרְוּעָה הַנְּאָמָן מְאִיר בָּךְ, וְאַתָּה בְּחֲבָרִים שֶׁלָּךְ, וְהַכָּל אֶחָד בְּלִי פְרוּד כָּלֵל. וּמִשָּׁם וְאֵילָךְ מִתְּפַשְׁטִים עֲנָפִים לְכָל בְּעָלֵי הַחֲכָמָה, הַשְּׁלֵם דְּבָרֵי הַחֲבָרָה הַרְאִשׁוֹנָה שֶׁלָּךְ לְעֵטֶר אוֹתָם.

פְּתַח הַמְּנוֹרָה הַקְּדוּשָׁה וְאָמַר, בְּחֲבוּר הַרְאִשׁוֹן נֹאמַר, (שיר השירים ח) מִיִּם לֹא יוֹכְלוּ לְכַבּוֹת אֶת הָאֵהָבָה וְגו'. מֵהוּ בּוֹז? יוֹם שְׁנֵי יוֹם שְׁשֵׁי יוֹם שְׁבִיעֵי שֶׁל סְכוּת, שְׁבָהֵם הָיוּ מְנַסְכִּים מִיִּם וְיָיִן.

שְׁבָעָה יָמֵי סְכוּת בָּהֶם הָיוּ מְקַרְיָבִים יִשְׂרָאֵל שְׁבָעִים פָּרִים לְכַפֵּר עַל שְׁבָעִים מְמָנִים כְּדֵי שְׁלֹא יִשְׂאָר הָעוֹלָם חָרוּב מֵהֶם. זֶהוּ שְׁכָתוּב וּבַחֲמֹשֶׁה עָשָׂר יוֹם וְהַקְּרִבְתָּם עָלֶיהָ אִשָּׁה לְרִיחַ נִיחַח לְה' פָּרִים בְּנֵי בָקָר שְׁלֹשֶׁה עָשָׂר תְּמִימִים. וּבִיּוֹם הַשְּׁנֵי פָּרִים שְׁנַיִם עָשָׂר. וּבִיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי אֶחָד עָשָׂר. וּבִיּוֹם הָרְבִיעִי עֶשְׂרֵה. וּבִיּוֹם הַחֲמִישִׁי פָּרִים תִּשְׁעָה. וּבִיּוֹם הַשְּׁשִׁי פָּרִים שְׁמוֹנָה. וּבִיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שְׁבָעָה. וְכָלֵם שְׁבָעִים. וּבְכָל יוֹם הָיוּ חֲסָרִים. מִדּוּעַ חֲסָרִים?

אֶלָּא כֹּאן הוּא רְמוּז, (בראשית ח) וַתִּנַּח הַתֵּבָה בַּחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי. וּמֵה שָׁם בִּימֵי הַמַּבּוּל (סו) וְהַמִּים הָיוּ הַלוֹךְ וְחָסוּר – אֵף כֶּף בְּתִשְׁרֵי,



שהוא החדש השביעי, שבו כמה מצוות: ראש השנה, ויום הכפורים, סכה ולולב, אתרוג, מינים של הלולב, שופר – השכינה העליונה שורה על ישראל, שהיא תשובה, סכה, אתרוג, והקדוש ברוך הוא שהוא לולב. מיד – והמים היו הלוח וחסור. מתמעטים החטאים של ישראל. אף כך מתמעטים הממנים, שהם מלאכי החבלה שממנים עליהם שדומים למי המבול. כמו שפרשוהו, עשה עברה אחת, קנה לו קטגור אחד. באותו זמן שמתמעטים החטאים, מתמעטים הפרים שלהם, מתמעטים הממנים של שבעים אמות, מתמעטים שבעים אמות, מתמעט הטוב שלהם.

תבת נח, צוה הקדוש ברוך הוא להכניס עמו שנים שנים (בראשית ז) שבעה שבעה זכר ונקבה, לקרבן, להגן על נח ועל כל אלו שנכנסים עמו לתבה. אף כך אלו ששומרים חגים וזמנים, שהם ימים טובים, שנים שנים שבעה שבעה. שנים שנים – שני ימי ראש השנה ושני ימים של שבועות. ומפני שאלו שנים מהם בספק, הרי שני ימי הפורים במקומם. שבעה שבעה – שבעת ימי הפסח, שבעת ימי הסכות. נח כנגד יום השבת, וזהו (שם ו) מכל הדי.

הסכה מגנה על ישראל, זהו שכתוב (ישעיה ד) וסכה תהיה לצל יומם מחורב. הסכה היא מגנה. מה תבת נח להגן, אף כך סכה להגן. ועוד מכל הדי – ח"י ברכות התפלה, והן תשע תשע. ברכת המינים בה נשלמות עשר ספירות ממעלה למטה וממטה למעלה, והיא כנגד נח. ועוד מכל הדי – השכינה מגנה על אלו ששומרים י', אות שבת בתחום שלו, שהוא שמונת אלפים, אלפים לכל צד. ועוד מכל הדי – אלו ששומרים י', אות ברית, שהוא בשמונה ימים, שנאמר עליהם, (ויקרא יב) וביום השמיני ימול בשר ערלתו. ועוד מכל הדי – אלו ששומרים אות י', תפלין בשמונה פרשיות.

השכינה, שהיא סכה, מגנה עליהם, ופורשת כנפה עליהם כאמא על בנים, ומפני זה תקנו לברך הפורס סכת שלום עלינו. ומפני זה בחדש השביעי, שבו כל מצוות אלו, (שיר השירים ח) מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה, עם ישראל באביהם שבשמים. ואין מים רבים אלא כל האמות והממנים שלהם. אם יתן איש, שהוא סמאל, כל מה שיש לו בעולם הזה, כדי שישתתף באלו המצוות עם ישראל – בוז יבוזו לו.



וביום השמיני עצרת, פר אחד איל אחד. הרי פרושהו בעלי המשנה, למלך שזמן אורחים, לאחר ששלח אותם, אמר לאלו בני ביתו: אני ואתם נעשה סעודה קטנה. ומה עצרת? כמו שנאמר (שמואל-א ט) זה יעצר בעמי, ואין עצר אלא מלכות. מצד השכינה העליונה עושה סעודה גדולה, ומצד המלכות סעודה קטנה. ונוהגין לעשות ישראל עמה שמחה, ונקראת שמחת תורה. ומעטרים לספר תורה בכתר שלו, רמז ספר תורה לתפארת, השכינה - עטרת תפארת. **אמר רבי אלעזר, אבא, מדוע מצד האמא העליונה מזמן כל הממנים של כל האמות, ומצד השכינה התחתונה לא מזמן אלא אמה יחידה, כנגד פר יחיד?**

אמר לו, בני, טוב שאלת. מפני שמלכות היא רומזת לבת, שהיא צנועה בבית אביה ואמה. והיא ארוסה ולא נשואה. אין דרך ארץ לאכל עם אורחים. אבל אמא שהיא נשואה, דרך ארץ הוא (לאכל עם האורחים) אחר שמזמין בעלה אורחים לאכל על השלחן עם בעלה. ואם הם אורחים נכרים, לא אוכלים עמהם לא אבא ולא אמא, וכל שכן הבת. ומשום כך בסעודה של שבעים הממנים לא משתתף לאכל עמהם אחד מבעלי המלך, מפני שהם נכרים. אמר לו, ודאי עתה יתישב הדבר בלבי על בריו.

עלת תמיד - זו השכינה, שעולה למעלה באותה דרגה, שנאמר בה ערב ובקר בכל יום תמיד אומרים פעמים שמע ישראל. והיא עולה בעמוד האמצעי, שהוא תדיר עמה בלי פרוד כלל.

ולאן עולה? למקום שנגזרה משם, שהוא אין סוף, והוא גבוה מכל הספירות. ומפני זה פרושה, עולה - כלה לגבוה עולה. וכאשר הא עולה, אוחזות בה כל הספירות, והן עולות עמה. ומה העליה שלה? לריח ניחח, לתת ריח טוב לפני ה', ואחר כך נאמר בה, (ויקרא ט) וירד מעשת החטאת והעלה. ירדה מלאה כפרה מכל חטאי ישראל.

והרי העליה שלה היא בעמוד האמצעי. ומפני כך הירידה שלה היא בו, וכל הצבאות שלה. ומפני זה נקרא סלם, שבו כל ההיות (הכנויים) עולות ויורדות, שהן תלויות מן יהוה. ומפני זה כל הקרבנות והעולות הם ליהוה. ונקראת קרבן על שם שמתקרבים בה כל הכנויים ליהוה.



וּמִפְּנֵי זֶה נֶאֱמַר עָלֶיךָ, (במדבר ז) קָרְבָנוּ קַעֲרַת כֶּסֶף אַחַת. אֵין דְּרָגָה נִקְרַבְתָּ לְגַבֵּי יְהוָה פְּחוּתָהּ מִמֶּנָּה. וְאֵין תְּפִלָּה וּמִצְוָה מִכָּל מִצְוֹת הַתּוֹרָה, וְכָל קָרְבָנוֹת וְעוֹלוֹת, שֶׁהֵם לְחוּץ מִמֶּנָּה. בְּכָל דְּרָגוֹת הַסְּפִירוֹת לֹא מִתְקַבְּלוֹת לְפָנָי יְהוָה חוּץ מִמֶּנָּה. וּמִפְּנֵי זֶה נֶאֱמַר עָלֶיךָ, (ויקרא טז) בְּזֹאת יָבֵא אֶהְרֵן אֶל הַקֹּדֶשׁ. וּמִפְּנֵי זֶה אָמַר הַנְּבִיא, (ירמיה ט) כִּי אִם בְּזֹאת יִתְהַלֵּל הַמֵּתְהַלֵּל.

היא שְׁלֵמִים, שְׁלֵמוֹת הַשֵּׁם שֶׁל יְהוָה, בְּכָל דְּרָגָה וְדְרָגָה. היא ה'. אֲדַנִּי. י' שֶׁל יְהוָה. היא ה' מְאֲלֵהִים. היא ה' מְאֲהִיָּה. י' מְשֻׁדִּי. סוּף כָּל הַוְיָה וְכַנּוּי. וּמִפְּנֵי זֶה נֶאֱמַר בָּהּ, (קהלת יב) סוּף דְּבַר הַכֹּל נִשְׁמַע אֶת הָאֱלֹהִים יָרָא וְאֶת מִצְוֹתָיו שָׁמַר. היא סוּף מְעַשֵּׂר סְפִירוֹת, ים סוּף. שְׁלֵמוֹת עֲלִיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים. היא שְׁעַר לְהַכְנִס לְכָל חֻכְמָה, לְכָל כַּנּוּי וְהוּיָה, וּלְהַכְנִס בְּכָל סְפִירָה וְסְפִירָה, יְדִיעָה שֶׁל הַכֹּל. וּפְחוּת מִמֶּנָּה אֵין רְשׁוּת לְשׁוּם בְּרִיָּה לְהַשְׁגִּיחַ לְשׁוּם יְדִיעָה בְּעוֹלָם. עָלֶיךָ נֶאֱמַר, (תהלים קיח) זֶה הַשְּׁעַר לֵה' צְדִיקִים יָבֵאוּ בוּ.

היא שֵׁם שֶׁל מ"ב אוֹתוֹת, שֶׁבָּהֶן נִבְרָאוּ עֲלִיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים. (ואלו הן אוֹתוֹת כַּנּוּיִים לְאוֹתוֹת הַהֲרִיזוֹת שֶׁבָּהֶן נִבְרָאוּ עֲלִיוֹנִים). היא נִקְרָאת עֵין מִצַּד הַיְמִין, (תהלים לג) הִנֵּה עֵין יְהוָה אֶל יִרְאָיו. וְנִקְרָאת אֵזֶן מִצַּד הַשְּׂמָאל, (דניאל ט) הִטָּה אֱלֹהֵי אֲזַנָּךְ וּשְׁמַע. וְנִקְרָאת רִיחַ מִצַּד הָעֵמוּד הָאֲמֻצְעֵי. וְנִקְרָאת פֶּה מְעַצְמָה. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב (במדבר יב) פֶּה אֶל פֶּה אֲדַבֵּר בוּ.

נִקְרָאת מִצְוָה רֵאשׁוֹנָה אֲנֹכִי, מִצַּד הַכְּתָר, שֶׁהוּא אֵי"ן מְאֲלֵהֵינוּ. אֲנֹכִי - בוּ כ', כְּתָר. וְבוּ אֵין. וְכְתָר נִקְרָא מִצַּד הָאֲמָא הָעֲלִיוֹנָה, שֶׁהַזְכִּיר אֶצְלָהּ חֲמִשִּׁים פְּעֻמִּים יְצִיאַת מִצְרַיִם בַּתּוֹרָה. וְהִיא ב"ת מְבִרָאשִׁית, שֶׁכּוֹלֶלֶת עֶשְׂרֵת אֲמִירוֹת מִצַּד הַחֻכְמָה, בַּת י', (משלי ג) בְּחֻכְמָה יִסַּד אָרֶץ. בְּאֲבָא יִסַּד הַבַּת. וְהוּא (אויב כח) נְתִיב לֹא יִדְעוּ עֵיט, שֶׁכּוֹלֶל ל"ב נְתִיבוֹת, שֶׁהֵם ל"ב אֱלֹהִים מִצַּד הָאֲמָא הָעֲלִיוֹנָה, שֶׁנִּקְרָאת כְּבוֹד. וְכֹאשֵׁר נִכְלָלִים בַּבַּת, נִקְרָא ל"ב. וּמִפְּנֵי זֶה כְּבוֹד לְמַעְלָה, ל"ב לְמַטָּה. וְעֶשְׂרֵה דְבָרוֹת נִתְּנוּ. חֲמִשָּׁה בְּלוּחַ אֶחָד, וְחֲמִשָּׁה בְּלוּחַ שֵׁנִי. היא כּוֹלֶלֶת אוֹתוֹ, חֲמִשָּׁה מִכְּתָר עַד גְּבוּרָה, וְחֲמִשָּׁה מִהָעֵמוּד הָאֲמֻצְעֵי עַד הַבַּת. וְהֵם חֲמִשָּׁה חֲמִשָּׁה. וְכִי יֵשׁ לְדַבֵּר בְּעֶשְׂרֵה פִּיּוֹת? אֵלָּא כּוֹלֶל אוֹתָם בְּבַת יְחִידָה י', וְנַעֲשׂוּ כָלֶם אֶחָד. אֵף כֵּן ו' נִקְרָא קוֹל, וְלֹא מִכִּירִים בוּ עַד שֶׁמִּשְׁתַּתֵּף עַד (עם) דְּבוּר. וּמִפְּנֵי זֶה, (דברים ד) קוֹל דְּבָרִים אַתֶּם שֹׁמְעִים.



סדר הלימוד ליום ד סיון [יום 240 בשנה]

היא מצוה שנייה מצד הגבורה, יראה בחשבון. ורמוזה במלת בראשית, ירא בשת. ופרשוה, מי שאין לו בשת פנים, ודאי שלא עמדו אבותיו על הר סיני.

היא מצוה שלישית, שנקראת אהבת חסד. זהו שכתוב (ירמיה לא) אהבת עולם אהבתיה על כן משכתיך חסד. אהבה כלולה מהאבות, שנקרא בהם בכל מכל כל. וסוד הדבר - (שם ב) זכרתי לך חסד נעוריהך אהבת כלולתיך.

והיא מצוה רביעית, יחוד, מצד העמוד האמצעי, שמע ישראל. והיא כ"ה אותיות עמו בשש תבות, שהן שמע ישראל (וכו'). ובגללה אמר אברהם, (בראשית כב) גלכה עד כ"ה ונשתחנה. (שמות יט) כ"ה תאמר לבית יעקב.

הוא א"ח, עמוד האמצעי, והיא ד', שלמות היחוד שלו להשלים בו אחד. א"ח כולל תשע ספירות, שהן א' - אין סוף, ח' - שמונה ספירות, מחכמה עד יסוד. ד' - מלכות, הקוץ שלה, בה נשלמות לעשר, שהם יו"ד ה"א וא"ו ה"א. ד' כלולה מארבע אותיות יהוה. **מצוה חמישית**, (יהושע א) והגית בו יומם ולילה. היא תורה שבכתב מצד החסד, ותורה שבעל פה מצד הגבורה, שבהן חכמה ובינה. כמו שפרשוה בעלי המשנה, הרוצה להחכים - ידרים. להעשיר - יצפין. והעמוד האמצעי כולל את שניהם, ומפני זה נקרא שמים, כולל אש ומים, אש של גבורה ומים של חסד.

ומפני זה כתר, שהיא כף, (במדבר ז) עשרה עשרה הכף בשקל הקדש. שהם יה"ה, שלש אותיות, נעשות כף על ו'. וזהו כנגד כתר תורה. ו' זה ספר תורה. כף עטרה על ראשו. והכל יהו"ה, עשרים ושש בחשבון.

מצוה ששית היא תפלה של יד בזרוע שמאל. ומצד הגבורה ה' של יד כהה, מכתר ועד גבורה, חמש ספירות, והן תפלין של ראש של העמוד האמצעי. והיא קשר שלש רצועות, שהן נצח הוד יסוד.

והיא מצוה שביעית, מצות ציצית, כוללת תכלת ולבן, דין ורחמים. באש, אש לבנה לא אוכלת. תכלת אוכלת ומכלה, (מלכים א יח)



ותאכל את העלה. לבן מימין, תכלת משמאל. העמוד האמצעי יחוד בין שניהם, ירק. משום כך פרשוהו בעלי המשנה, מאימתי קורין את שמע בשחרית? משיכיר בין תכלת ללבן. ומפני זה תקנו פרשת ציצית לקרא אותה ביחוד.

והיא מצוה שמינית, מזוזה. השכינה נקראת מזוזה מצד העמוד האמצעי של אותיות יהו"ה. ומצד של צדיק, סוד הברית, נקראת שדי. שדי חותמת המלך, שהוא יהוה.

מצוה תשיעית, השכינה נקראת אות ברית מצד של צדיק יסוד עולם. (בראשית ט) זאת אות הברית. (שמות לא) בני, העמוד האמצעי, ובין בני ישראל, נצח והוד. אות - זה צדיק. היא - זו השכינה. כי ששת ימים עשה ה' את השמים - מכתר עד העמוד האמצעי. שאין ששה בכל מקום אלא מצד האות ו'. ואין שביעי אלא מצד האות י', עטרה על ראשו חכמה עליונה, אות הוא. חכמה תחתונה, אות היא.

ותקנו למול לשמונה, שהם ח', מחכמה עד יסוד. לקבל בהם י' קטנה, להעלות אותה עד פתח, להיות עטרה על ראשם. ותקנו לשם הערלה בכלי עפר, לקיים (ישעיה סה) ונחש עפר לחמו.

מצוה עשירית, (שמות לא) ושמו בני ישראל את השבת. השכינה נקראת שבת מצד שלש דרגות עליונות שהן ש', שלשה פתרים: פתח, חכמה, בינה. והיא בת, רביעית להם. ששה ימים, מחסד עד יסוד, בהם תעשה מלאכה, מפני שהבנין מתחיל מחסד. זהו שכתוב (תהלים פט) עולם חסד יבנה. אבל מבינה ולמעלה היא מנוחה וענג ושביטה לכל מעשה.

מצוה אחת עשרה היא נקראת תפלה של שחרית, מנחה וערבית, מצד שלשת האבות, והיא תפלת כ"ל פ"ה. אין כל אלא צדיק, שכתוב (דברי הימים-א כט) כי כל בשמים ובארץ, ותרגם יונתן בן עזיאל, שאוחז בשמים ובארץ. פ"ה כחשבון מילה. ומה ברית בה מתיחדים זכר ונקבה שלמטה - אף ביסוד מתיחד חתן וכלה שלמעלה, הוא חי העולמים כולל ח"י ברכות, זהו שכתוב (משלי י) ברכות לראש צדיק.

ומפני זה, כל הכורע - כורע בכרונך, וכל הזוקף - זוקף בשם. זו השכינה. בשם יהו"ה, בו צריך לזקף השכינה, ההיא שנאמר



בָּהּ, (עמוס ה) נִפְלָה לֹא תוֹסִיף קוֹם בְּתוֹלַת יִשְׂרָאֵל, עַל יְדֵי דְרָגָה אַחֲרֶת. וּמִפְּנֵי זֶה, (שם ט) בַּיּוֹם הַהוּא אָקִים אֶת סִכַּת דָּוִד הַנִּפְלֵת. אוֹתוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ, (תהלים קמו) יְהוָה זֹקֵף כְּפּוֹפִים.

מִצְוָה שְׁתִּים עֶשְׂרֵה, הִיא נִקְרָאת חַג הַמִּצְוֹת וְחַג הַשְּׁבוּעוֹת וְחַג הַסְּכּוֹת, מִצַּד שְׁלֹשֶׁת הָאֲבוֹת. וְרֹאשׁ הַשָּׁנָה מֵהֵצֵד שְׁלֵה, דִּין הַמְּלָכוֹת – דִּין וַיֵּשׁ שִׂיאֵמֶר, פֶּסַח זְרוּעַ יָמִין. שְׁבוּעוֹת, מִתַּן תּוֹרָה, שְׁנַתְנָה בַּמִּדְבָּר, שֶׁהוּא מְמַנֶּה עָלָיו שׁוֹר, מִצַּד הַגְּבוּרָה. סְכוֹת, (בראשית לג) וַיַּעֲקֹב נֹסַע סְכֵתָהּ.

מִצְוָה שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה, קְרִיאַת שְׁמַע. וַיֵּשׁ לְדַעַת שֶׁהוּא נִקְרָא חֲכָם בְּכָל מִינֵי חֲכָמוֹת, וּמִבֵּין בְּכָל מִינֵי תְבוּנוֹת, וְחֲסִיד בְּכָל מִינֵי חֲסִידִים, וְגִבּוֹר בְּכָל מִינֵי גִבּוֹרוֹת, וַיּוֹעֵץ בְּכָל מִינֵי עֲצוֹת, וְצַדִּיק בְּכָל מִינֵי צְדָקוֹת, וּמְלַךְ בְּכָל מִינֵי מְלָכוֹת, עַד אֵין סוּף. עַד (פְּתוּר) אֵין חֲקָר. וּבְכָל אֱלוֹ הַדְּרָגוֹת, בְּאַחַת נִקְרָא רַחֲמָן, וּבְאַחַת נִקְרָא דִּין. וְכֵן בְּכַמָּה דְרָגוֹת עַד אֵין סוּף. אִם כֵּן, שְׁנוּי יֵשׁ בֵּין רַחֲמָן לְדִין. אֲלֵא קִדָּם שֶׁבְּרָא הָעוֹלָם נִקְרָא הוּא בְּכָל אֱלוֹ הַדְּרָגוֹת, עַל שֵׁם בְּרִיּוֹת שֶׁהֵיוּ עֲתִידוֹת לְהִבְרָאוֹת. שָׂאֵם לֹא בְּרִיּוֹת הָעוֹלָם, מִדּוּעַ נִקְרָא רַחוּם, דִּין? אֲלֵא עַל שֵׁם הַבְּרִיּוֹת הָעֲתִידוֹת.

וּמִפְּנֵי זֶה כָּל הַשְּׁמוֹת הֵם כְּנוּיִים שְׁלוֹ, עַל שֵׁם הַמַּעֲשִׂים שְׁלוֹ. כְּמוֹ כֵן בְּרָא הַנִּשְׁמָה בְּדַמּוֹת שְׁלוֹ, שֶׁנִּקְרָאת עַל שֵׁם פְּעֻלוֹת שְׁלֵה בְּכָל אֵיבֵר וְאֵיבֵר שֶׁל הַגּוּף, שֶׁנִּקְרָא עוֹלָם קָטָן. כְּמוֹ שֶׁאֲדוֹן הָעוֹלָם נוֹהֵג בְּכָל הַבְּרִיּוֹת וּבְכָל דּוֹר כְּפִי מַעֲשָׂיו, כֵּן הַנִּשְׁמָה כְּפִי מַעֲשָׂיו שֶׁל כָּל אֵיבֵר וְאֵיבֵר. אוֹתוֹ אֵיבֵר שֶׁעוֹשֶׂה בּוֹ מִצְוָה, נִקְרָאת הַנִּשְׁמָה לְגַבְיּוֹ חֲמֵלָה וְחֲסִיד וְחֵן וְרַחֲמִים. וּבְאוֹתוֹ אֵיבֵר שֶׁעוֹשֶׂה בּוֹ עֲבָרָה, נִקְרָאת הַנִּשְׁמָה לְגַבְיּוֹ דִּין וְחֲמָה וְכַעַס. אֲבָל לַחּוּץ מִן הַגּוּף, לְמִי תִהְיֶה חֲמֵלָה אוֹ אֲכֻזְרִיּוֹת?

אָף כֵּן אֲדוֹן הָעוֹלָם, קִדָּם שֶׁבְּרָא אֶת הָעוֹלָם וּבְרָא בְּרִיּוֹתָיו, לְמִי נִקְרָא רַחוּם וְחֵנוּן אוֹ דִּין? אֲלֵא כָּל הַשְּׁמוֹת שְׁלוֹ הֵם כְּנוּיִים, וְלֹא נִקְרָא בָּהֶם אֲלֵא עַל שֵׁם בְּרִיּוֹת הָעוֹלָם. וּמִפְּנֵי זֶה, כַּאֲשֶׁר בְּעֲלֵי הַדּוֹר הֵם טוֹבִים, הוּא נִקְרָא אֲצֵלָם יְהוָה, בְּמִדַּת הַרַחֲמִים. וְכַאֲשֶׁר בְּעֲלֵי הַדּוֹר הֵם רָשָׁעִים, נִקְרָא אֲדֹנָי, בְּמִדַּת הַדִּין. לְכָל דּוֹר וְלְכָל בֶּן אָדָם כְּפִי מִדָּתוֹ. אֲבָל לֹא שֵׁשׁ לוֹ מִדָּה וְלֹא שֵׁם יְדוּעַ.



כמו הספירות, שכל ספירה יש לה שם ידוע ומדה וגבול ותחום. ובאלו השמות אדון העולם הוא מתפשט, ומולך בהם, ונקרא בהם, ונתכסה בהם, וגר בהם, כנשמה אצל אברי הגוף. ומה רבון העולמים אין לו שם ידוע, ולא מקום ידוע, אלא בכל צד שלטונו – אף כך אין לה לנשמה שם ידוע, ולא מקום ידוע בכל הגוף, אלא בכל צד שלטונה, ואין איבר פנוי ממנה.

ומפני זה אין לציר אותה במקום אחד, שאם לא הרי חסר השלטון בשאר האיברים. ולא לקרא לה בשם אחד, או בשנים, או בשלשה, לומר שהיא חכמה מבינה ויש לה דעת, ולא יותר. שאם עושה כך, הרי חסר לה משאר דרגות.

כ שכן לאדון העולם שאין לציר אותו במקום ידוע, או לקרא לו בשמות, או לשנות לו בהם, או (לשלש) להשליט לו כמו דרגת המרכבה שנאמר בה קדשה לך ישלשו. שכל הדרגות של המרכבות שלו הן משלשות, כמו האבות הן הן המרכבה, שהם דמות אריה שור נשר, שהם מרכבה לאדם, שנאמר עליו (יחזקאל א) ודמות פניהם פני אדם. ומצד הנקבה הם שולטים על אדם, והנקבה היא מרכבה לגביהם. ומפני זה נאמר עליה, קדשה לך ישלשו.

ואת כך האותיות, שהן פני החיות, משלשות, כמו זה: יה"ו. הו"י. וה"י. רביעית – קדשה לך ישלשו. היא שלמים של כלם, להשלים בכלם שם יהו"ה. אבל לאדון הכל אין לשלש בו בשמות ולא באותיות, אלא הוא נקרא בכל השמות, ואין לו שם ידוע, וכל שם ושם מעיד עליו שהוא אדון כל העולמות. מעיד עליו אדני.

ואין שיודעים שיש בן אדם שירש שלש מאות ועשרה עולמות, זהו שכתוב (משלי ח) להנחיל אהבי יש. כפי הדרגה שלו, שנקראת יש מאין. וזו חכמה עליונה. ויש בן אדם שלא יורש אלא עולם אחד, כפי הדרגה שלו, כמו שפרשוהו, כל צדיק וצדיק יש לו עולם בפני עצמו. וכך יורש עולמות כל אדם מישראל כפי הדרגה שלו למעלה. אבל לאדון העולם אין לציר לו עולמות בחשבון, אלא אדון כל העולמות, ואדני הוא מעיד עליו.

את כך יהו"ה, ממנו תלויות כל ההיות, והוא וכל ההיות שלו מעידים על אדון העולם, שהוא היה קדם כל ההיות, והוא



בתוך כל הַיָּהּ, והוא לאַחַר כָּל הַיָּהּ. וְזֶה סוּד שְׁמַעֲיִדוֹת הַהַיּוֹת עָלָיו
- הַיָּהּ, הַיָּהּ, וַיְהִיָּה.

דִּינָא בְּהַפּוֹף אוֹתִיּוֹת - אֲדַנְי. וּמִפְּנֵי זֶה אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוּם
לְבָרְכָהּ, דִּין הַמַּלְכוּת - דִּין. שֵׁם א"ל מַעֲיֵד עַל אֲדוֹן הַכֹּל,
שְׂאִין יִכְלַת לְכָל שֵׁם וְהַיָּהּ וְדַרְגָּהּ. כָּל שֶׁפֶן לְשֵׁאֵר בְּרִיּוֹת פְּחוֹת מִמֶּנּוּ.
זֶהוּ שְׁפָתוֹב (דְּנִיאל ד) כְּלֵא נַחֲשָׁבִים וְכַרְצוֹנוֹ עוֹשֶׂה בְּצַבָּא הַשְּׁמַיִם וְגו'.
אֱלֹהִיִּם מַעֲיֵד עַל אֱלֹהוֹת שְׁלוֹ, שֶׁהוּא אֱלֹהִיִּם וְאֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים, וְהוּא
אֱלוֹהַּ עַל הַכֹּל, וְאִין אֱלוֹהַּ עָלָיו. צַבָּאוֹ"ת מַעֲיֵד עָלָיו כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (שם)
וְכַרְצוֹנוֹ עוֹשֶׂה בְּצַבָּא הַשְּׁמַיִם. שְׂד"י מַעֲיֵד עָלָיו, שְׁפָאֵשֶׁר הוּא אָמַר
לְעוֹלָם דִּי, עֲמַד בְּתַחוּמוֹ וְלֹא הִתְפַּשֵּׁט יוֹתֵר. וְגַם לְמִים, וְרוּחַ וְאֵשׁ.
וְאֵף כֶּף, כָּל הַיָּהּ וְשֵׁם מַעֲיֵדִים עָלָיו. שְׁפָאֵשֶׁר הַיָּהּ הוּא יַחֲדֵי קָדָם
שְׁבָרָא הָעוֹלָם, מַדּוּעַ הַיָּהּ הוּא צָרִיף לְהַקְרָא בְּשֵׁמוֹת אֱלוֹ, אוֹ
בְּשֵׁאֵר כְּנֻיִים, כְּגוֹן (שְׁמוֹת לד) רַחוּם וְחַנוּן אַרְךָ אַפִּים וְגו', דִּין, אֲמִיץ,
חֲזַק. וְרַבִּים בְּכָל אֱלוֹ שְׁמוֹת וְכְנֻיִים. אֲלֵא נִקְרָא עַל שֵׁם כָּל עוֹלָמוֹת
וּבְרִיּוֹת שְׁלָהֶם, לְהַרְאוֹת שְׁלִטוֹנוֹ עֲלֵיהֶם.

אֵף כֶּף הַנְּשָׁמָה, עַל שְׁלִטוֹן כָּל אַבְרֵי הַגּוֹף הַמְּשִׁיל אוֹתָהּ אֲצֵלוֹ. לֹא
שֶׁהִיא דוֹמָה לוֹ הִיא בְּעֶצְמָהּ, שֶׁהוּא בְּרָא אוֹתָהּ, וְאִין לוֹ אֱלוֹהַּ
עָלָיו שְׁבָרָא אוֹתוֹ. וְעוֹד, הַנְּשָׁמָה יֵשׁ לָהּ כְּמָה שְׁנֻיִים וּמְקָרִים וְסִבּוֹת
שְׁקוֹרִים לָהּ, מַה שְׂאִין כֶּף לְאֲדוֹן הַכֹּל. וּמִפְּנֵי זֶה הִיא דוֹמָה בְּשְׁלִטוֹן
שְׁלָהּ עַל כָּל אַבְרֵי הַגּוֹף, אֲבָל לֹא בְּדַבָּר אַחֵר.

וְעוֹד, (דְּבָרִים ו) שְׁמַע יִשְׂרָאֵל - שֵׁם ע' רַבָּתִי, ד' מִן אַחַ"ד רַבָּתִי, זֶהוּ
ע"ד, בֵּין ש"ם מִן שְׁמַע, א"ח מִן אַחַ"ד. (שְׁמוּאֵל-א יב) עַד ה'
בְּכֶם. וְעַל כָּל אַחַד וְאֶחָד שְׁמִיחַד אוֹתוֹ בְּעוֹלָם. וְעַל כֵּן אָמַר דְּוֹד,
(תְּהִלִּים קד) אֲנֹכִי אֲשַׁמַּח בִּי. ש"מ מִן שְׁמַע, א"ח מִן אַחַ"ד, הָרִי אֲשַׁמַּח.
וְעוֹד, ד' רַבָּתִי - אַרְבַּעַה בְּתֵי תְּפִלִּין, שְׁמִנִּיחַ אוֹתָם א"ח וּמִתְעַטֵּר
בָּהֶם, וְהֵם פָּאֵר עַל רֵאשׁוֹ. וְהֵם יְהוֹ"ה (יְהוָה), י' עֲטָרָה עַל ה',
וְזוּהִי בַת, וְזֶהוּ (מְשָׁלִי ג) יְהוֹ"ה בְּחֻכְמָה יָסַד אֶרֶץ. אֲבָא יָסַד בַּת. ה',
אֲמָא עֲלִיוֹנָה, עֲטָרָה עַל ר', שֶׁהוּא בֵּן, וְזֶהוּ (מְשָׁלִי ג) כּוֹנֵן שְׁמַיִם
בְּתַבּוּנָהּ. בְּאֲמָא כּוֹנֵן בֵּן. וְזֶהוּ שְׁעוֹלָם הֵבֵא אִין בּוֹ לֹא אֲכִילָהּ וְלֹא
שְׁתִּיָּהּ, אֲלֵא צְדִיקִים יוֹשְׁבִים וְעֵטְרוֹתֵיהֶם בְּרֵאשֵׁיהֶם.

וּבַת הִיא תְּפִלָּה שֶׁל יָד כְּה"ה. י' קָשֶׁר שְׁלָהּ. ה' עֲלִיוֹנָה אֲמָא,
תְּפִלִּין שֶׁל רֵאשׁ עַל רֵאשׁ תְּפִאֲרַת. תְּפִלִּין שְׁלוֹ כְּסֻדְר יְהוֹ"ה,



שהוא: קִדְשׁ לִי. וְהָיָה כִּי יִבְאֶף. שְׁמַע. וְהָיָה אִם שָׁמַע. אָבֵל בְּעוֹלָם
הָבָא הַיּוֹי״ת בְּאֲמָצַע, שֶׁהֵם ה' ה'. וּמִפְּנֵי זֶה אָמַר הַנְּבִיא, (ירמיה ט)
בְּזֹאת יִתְהַלֵּל הַמִּתְהַלֵּל הַשָּׁכֵל וְיִדַע אוֹתִי כִּי אֲנִי יְהוָה. וּמִפְּנֵי
זֶה פִּרְשׁוּהוּ בַּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, שֵׁשׁ בְּרָאשׁ מְקוֹם לְהַנִּיחַ שְׁנֵי זִוְגוֹת
תְּפִלִּין. וְזֶה זִוְכָה לְשֵׁתֵי מִצְוֹת שֶׁפָּרְשׁוּ עֲלֵיהֶן, לֹא כָּל אָדָם זִוְכָה
לְשְׁנֵי שְׁלֶחֶנוֹת.

י' - חֲכָמָה, ה' - בִּינָה. ו' - הַעֲמוּד הָאֲמָצָעִי. ה' - מְלָכוּת קְדוּשָׁה.
הָרֹאשׁ שֶׁמִּתְעַטֵּר בְּאַרְבַּע אוֹתִיּוֹת זֶה כְּתָר הַקָּף הָרֹאשׁ שֶׁמְסוּבֵב
אוֹתָם וּמְכַסֶּה אוֹתָם. אֶהְבֶּה חֶסֶד קְרִיאַת שְׁמַע, שֶׁשְׁקוּלָהּ לַתּוֹרָה
שֶׁנִּתְּנָה מִיָּמִין. תְּפִלִּין עֵז, מִשְׁמַאל שֶׁל גְּבוּרָה. הַעֲמוּד הָאֲמָצָעִי כּוֹלֵל
הַכֹּל, כְּנִפְי הַמִּצְוָה, נֶצַח וְהוֹד, תְּכֵלֶת וְלָבָן. בְּמִזְוָה רְשׁוּם שְׁדֵי, צְדִיק.
וְהַשְׂכִּינָה שֶׁעַר הַמִּזְוָה, זֶה הַשֶּׁעַר לַה'.

וְעוֹד, ש' - שְׁלֵשׁ רְצוּעוֹת. ד' - קֶשֶׁר שֶׁל תְּפִלִּין מֵאַחֲרֵינוּ. י' - קֶשֶׁר
שֶׁל תְּפִלִּין שֶׁל יָד. וּמִפְּנֵי זֶה שְׁד״י מִבְּחוּץ, יְהוָה מִבְּפָנִים,
שֶׁהִיא אַרְבַּע פְּרָשִׁיּוֹת. שֶׁל אַרְבַּעַה רָאשִׁים רְמָז לְאַרְבַּעַה בְּתֵי הַתְּפִלִּין.
שְׁד״י, אוֹת שְׁלוֹ עוֹלָה מְטֻטְרוּן.

וְעוֹד, י' חֲכָמָה, קִדְשׁ לִי. ה' בִּינָה - וְהָיָה כִּי יִבְאֶף. ו' - שְׁמַע, שֶׁשׁ
תְּבוֹת, רוּמָז לְשֵׁשׁ סְפִירוֹת, שֶׁשֶׁה עֲנֵפֵי הָאֵילָן, שְׁכוּלֶלֶת אוֹתָם
תְּפִאָרֶת. ה' - וְהָיָה אִם שָׁמַע, מְלָכוּת. אֵלוֹ הֵם שֶׁל הָרֹאשׁ, שֶׁהוּא כְּתָר,
כ', (שמואל-א ב) אֵין קְדוּשׁ כַּה' כִּי אֵין בְּלִתְּךָ.

שְׁד״י, רְמוּז רְצוּעוֹת וּבְתֵי וְקֶשֶׁרֵי הַתְּפִלִּין מִבְּחוּץ. אָף כָּף בְּמִזְוָה,
יְהוָה מִבְּפָנִים, שְׁד״י מִבְּחוּץ, שֶׁל אַרְבַּעַה רָאשִׁים עִם ד',
רְמָז לְאַרְבַּעַה בְּתֵים וְלִקְשֶׁר תְּפִלִּין מֵאַחֲוֹר. ד' כְּפוּלָה, אָף כָּף ש'
כְּפוּלָה, י' קֶשֶׁר שֶׁל יָד כַּהֵה, שֶׁהוּא בֵּית חֲמִישִׁי. ד' (י) שֶׁל שְׁד״י הוּא
מַח, שֶׁפִּרְשׁוּהוּ עֲלָיו, בְּמָקוֹם שֶׁמַּחֲוֹ שֶׁל תִּינוּק רּוֹפֵס בּוֹ, וְהוּא תִּינוּק
יוֹנֵק מִשְׁדֵי אִמּוֹ, שְׁד״י.

תְּפִלִּין שֶׁל אֲדוּן הָעוֹלָם - כְּתָר. וּמַהוּ הַכְּתָר שֶׁל אֲדוּן הָעוֹלָם? שֵׁם
יְהוָה, שֶׁהוּא: י' - חֲכָמָה. ה' - בִּינָה. ו' - תְּפִאָרֶת, כּוֹלֶלֶת
שֵׁשׁ סְפִירוֹת. ה' - מְלָכוּת. וּמִפְּנֵי זֶה, (שמואל-ב ז) וּמִי כְּעַמָּךְ כִּי־שָׂרָאֵל.
(דברים ד) כִּי מִי גּוֹי גָדוֹל אֲשֶׁר לּוֹ אֱלֹהִים קְרֹבִים אֵלָיו כַּה' אֱלֹהֵינוּ בְּכָל
קְרָאֵנוּ אֵלָיו. אַרְבַּעַה פְּסוּקִים, בָּלֵם רְשׁוּמִים בְּכ'. סוּד הָאוֹת כ' - י'
י' שֶׁהוּא י' מִן יְאֵהֲדוּנָהִי, (במדבר ז) עֲשֶׂרָה עֲשֶׂרָה הַכָּף בְּשָׁקֵל הַקִּדְשׁ.



כ' מן כּתּוּר, כּלוּלָהּ מַעֲשֵׂר סְפִירוֹת, כּלוּלוֹת מַמְעֵלָה לְמַטָּה, וּמַעֲשֵׂר סְפִירוֹת מַמְטָה לְמַעֲלָה.

וְאֵלֵינוּ הֵם: (תהלים קמח) **וְהַמִּים אֲשֶׁר מֵעַל הַשָּׁמַיִם, מִים עֲלִיוֹנִים – זְכָרִים, מִים תַּחְתּוֹנִים – נְקֻבוֹת.** וְעֲלֵיהֶם אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא לְתַלְמִידָיו: כִּשְׁתַּגִּיעוּ לְאַבְנֵי שֵׁשׁ טְהוֹר, אֶל תֹּאמְרוּ מִים מִים, שְׁמָא תִסְתַּכְנוּ בְּנַפְשְׁכֶם. שְׂאִינֶם מִים כְּמִשְׁמַעֲם, אֶלָּא הוּא אֹר נֹבֵעַ, וּמִפְּנֵי זֶה נִדְמָו לְמִים נֹבֵעִים, וְזֶה הָאֹר אֵין לוֹ הַפְּסֵק, וְלֹא קִצּוֹץ וּפְרוּד. וּמִפְּנֵי שֶׁהֵם מְכַתֵּר, נִקְרְאוּ שְׂאִין לְהֵם סוּף, שְׁפַתֵּר נִקְרָא אֵין סוּף. (ע"כ רעיא מהימנא).

וְהַקְרָבָתָם עוֹלָה לְרִיחַ נִיחַח לַה' (במדבר כח). **בֹּא וּרְאֵה, בְּפֶסֶח כְּתוּב וְהַקְרָבָתָם אֵשָׁה עֲלֵה לַה'.** וְכֹאֵן לֹא כְּתוּב אֵשָׁה (שְׁהָרֵי בְיוֹם זֶה אֵשָׁה לֹא כְּתוּב בּוֹ), אֶלָּא וְהַקְרָבָתָם עוֹלָה. מָה הַטַּעַם? יוֹם זֶה, יוֹם שְׁנִכְנַסְתָּ כָּלָה לַחֲפָה הוּא, וְיִשְׂרָאֵל מוֹנִים יְמֵי טְהָרָה, יְמִים וְשְׁבוּעוֹת, וְנִכְלָלִים וְנִכְנָסִים בְּיַמֵּי הַטְּהָרָה. וְהִיא יוֹצֵאת מִכָּל צַד רַע, וְשׁוֹמֶרֶת יְמֵי טְהָרָה כְּמוֹ שְׂרָאוּי. וְסוּד זֶה, הַמְּלֶךְ טַעַם בְּתוֹלָה טוֹעֵם. מְשׁוּם כִּף לֹא כְּתוּב בּוֹ אֵשָׁה, שְׁהָרֵי אַחַר לֹא קָרַב לְמִשְׁכָּן, וְהָרֵי מִתְרַחֵק מִשָּׁם. וְעַל כֵּן אֲשִׁים לֹא כֹאֵן, וְלֹא צְרִיכִים לְכֹאֵן, וְיִשְׂרָאֵל מְרַחֵקִים הֵם מִצַּד רַע (וּמוֹנִים יְמֵי טְהָרָה, יְמִים וְשְׁבוּעוֹת, וְנִכְלָלִים וְנִכְנָסִים בְּיַמֵּי הַטְּהָרָה). אָמַר רַבִּי אַבָּא, עֲדִין צְרִיכִים אֲנַחְנוּ לְפַתַּח זֶה לְפַתַּח.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, הַרְמַתִי יָדַי בְּתַפְלָה לְמִי שֶׁבָּרָא הָעוֹלָם, וְסוּד זֶה מְצִאֲנוּ בְּסִפְרֵי הָרַאשׁוֹנִים. אֲשִׁים הֵם בְּאִמְצַע, וּבְכַאִים בְּצַד זֶה וּבְצַד זֶה, נִדְבָקִים בְּעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע. נִדְבָקִים בְּרַע וְנִדְבָקִים בְּטוֹב. וּמְשׁוּם כִּף בְּשָׂר הַיְמִים כְּתוּב בְּהֵם אֵשָׁה עוֹלָה, אֲכָל בְּאֵלוֹ הַיְמִים שְׁעֵץ הַחַיִּים קִיָּם וְלֹא אַחַר, אֵין אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְאֵשָׁה, וְלֹא צְרִיף לְהִיּוֹת שָׁם. וְיוֹם זֶה יוֹם שֶׁל עֵץ הַחַיִּים הוּא, וְלֹא שֶׁל דַּעַת טוֹב וְרַע. וּמִפְּנֵי זֶה, וְהַקְרָבָתָם עוֹלָה לְרִיחַ נִיחַח לַה', וְלֹא אֵשָׁה לַה' עוֹלָה. וְעוֹלָה לְשׁוֹן (לְשֵׁם) עוֹלָה, כְּמוֹ שְׁנַאֲמַר, וְהָרֵי הַעֲרָנוּ דְבָרִים שֶׁל פָּרִים בְּנֵי בָקָר, וְכָל אוֹתוֹ קָרְבָּן.

וּבַחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי (במדבר כט), כְּמוֹ שְׁנַאֲמַר, יוֹם שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה דִּין שֶׁל כָּל הָעוֹלָם, דִּין חֲזַק וְדִין רַפָּה. וְעַשִׂיתֶם עוֹלָה?! וְהַקְרָבָתָם הִיָּה צְרִיף לוֹ, כְּשָׂר כָּל הַיְמִים! מַהוּ וְעַשִׂיתֶם? אֶלָּא בְיוֹם זֶה כְּתוּב (בְּרַאשִׁית כז) וְעַשִׂה לִי מִטְעָמִים. כְּמָה מִטְעָמִים וְתַבְשִׁילִים עוֹשִׂים



ישראל באלו הימים, בעוד שהמקטרג הולך לפשפש בחטאי העולם. ועל כן לא כתוב והקרבתם, אלא ועשיתם עולה, ולא אשה עולה. וכן בכל שאר הימים (בקרבתם) לא כתוב אשה, שאין להם חלק בכל אלו הימים. כל שכן בזה היום, שאנחנו עושים מטעמים ותבשילים בלי דעת הצד האחר, שהרי יצחק שולח אותו לצוד צידה של חטאי בני העולם ולהביא אצלו.

ובעוד שהוא הולך, ישראל לוקחים עצה מרבקה ועושים כל אלו העבודות, כל אלו התפלות, מזמנים שופר ותוקעים בו כדי לעורר רחמים. והרי בארנו, (שם) ויבא לו יין וישת, שבא (שאכל) מרחוק, מתוך מקום היין העתיק, ושותה. וטועם אותו, ושמח. ואחר כך מברך אותו בכמה ברכות, ומעביר על חטאיו. מה כתוב? (שם) ויהי אך יצא יצא יעקב, ועשו אחיו בא מצידו. טעון מכמה משאות כמו שנתבאר, והרי בארנו הדבר.

ומשום כך הוא יום של יבבה, והקרין הוא עולה. איל אחד, כמו שנאמר, מפני אילו של יצחק. ושעיר עזים אחד לחטאת, שחד לסמאל לכפר (לשבר) פניו באותה בכה שהוא בוכה בזה היום כיון שרואה שלא נעשה רצונו והרי לחנם צד צידה, כמו שנתבאר. כמו כן יום הכפורים, והרי כתוב בפרשת אמר.

ובחמשה עשר יום וגו' (במדבר כט). רבי אבא פתח, (בראשית ח) ותנח התבה בחדש השביעי וגו'. בא וראה, כל אלו הימים הולכת אמה על הבנים כדי שלא ישלט הצד האחר עליהם ובכדי להציל אותם. כיון שנצלו בניה והרי יושבים בסכות, שמורים בשמירה, יום ראשון ויום שני צוּתה להם לישראל לעשות סעודה לממני שאר העמים, והיא לא שורה שם. ביום שלישי, שהוא י"ז לחדש, מתחילה לשרות עליהם. זהו שכתוב ותנח התבה בחדש השביעי בשבעה עשר יום לחדש על הרי אררט. הרים שכל קללות ויסורים שרויים בתוכם.

אמר רבי אלעזר, יום ראשון של חג לא שורה עליהם, ולא יום שני, אלא יום שלישי, שמוסיף וגורע שורה עליהם. מוסיף אותיות וגורע קרבנות, שכתוב עשתי עשר וגו'. וכך ראוי לרע עין, מפני שיום ראשון ויום שני שמחת בניה, והם מחלקים שללם להם. מיום שלישי והלאה, שהיא שורה עליהם, מה כתוב? (שם) והמים היו הלוך



וְחֶסֶד עַד הַחֲדָשׁ הַעֲשִׂירִי בַעֲשִׂירֵי בְּאֶחָד לַחֲדָשׁ נִרְאוּ רְאֵשֵׁי הַהָרִים.
וְהַמִּים הָיוּ הַלֹּךְ וְחֶסֶד – אֵלֹהֵי הַקְּרִבְנוֹת שֶׁהוֹלְכִים וּמִתְמַעֲטִים. וְכִמּוֹ
שֶׁהֵם מִתְמַעֲטִים, כִּךָּ גַם מִתְמַעֲט הַטּוֹב שְׁלֵהֶם.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֲלַעְזֹר, בֵּא וּרְאֵה, מִיּוֹם שְׁנֵי מִתְחִילִים הַמִּים
לְהֵרָאוֹת. כִּיּוֹן שֶׁהִתְחִילוּ הַמִּים – מִיּוֹם שְׁלִישִׁי הִיא שׁוֹרָה
עֲלֵיהֶם, וְאֵלֹהֵי הַמִּים לֹא הָיוּ יוֹדְעִים הַבְּבָלִים (בְּכָל) מַדּוּעַ רְשׁוּמִים כָּאֵן,
שֶׁהָרִי הַטּוֹב שֶׁל יִשְׂרָאֵל אֵינּוּ בְּמִקּוֹם הַמַּעוֹט, אֲלֵא בְּמִקּוֹם הַרְבּוּי.
וּמִפְּנֵי שֶׁאֵלֹהֵי הַמִּים שְׂרֻשׁוּמִים כָּאֵן מִתְמַעֲטִים, בָּא הַפְּסוּק לְהַשְׁמִיעֵנוּ,
שֶׁכְּתוּב וְהַמִּים, אֵלֹהֵי שְׂיִדּוּעִים בִּימֵי הַחֵג, אֵלֹהֵי שְׂרֻשׁוּמִים תּוֹךְ
הַקְּרִבְנוֹת, שֶׁהֵם הָרִי קָלְלוֹת, הָיוּ הַלֹּךְ וְחֶסֶד הַטּוֹב שְׁלֵהֶם. וּמִשִּׁכָּה
שֶׁנִּמְשַׁכֶּת עֲלֵיהֶם הָיוּ הַלֹּךְ וְחֶסֶד. וּמִפְּנֵי שֶׁאֵלֹהֵי הַמִּים שְׁלֵהֶם הוּא,
לֹא מִתְחַבְּרוֹת אוֹתִיּוֹת, שְׁלֵא יִתְחַבֵּר הַטּוֹב שְׁלֵהֶם אֲלֵא מַעַט מַעַט.

אָבִי לְיִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם מֵהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, מַה כְּתוּב? (תהלים לד) וְדַרְשִׁי
ה' לֹא יִחְסְרוּ כָּל טוֹב. רֹאשׁ הַפְּסוּק – כְּפִירִים רְשׁוּ וְרַעְבוּ – אֵלֹהֵי
הַמְּנִינִים שֶׁל שְׂאֵר הָעַמִּים. וְדַרְשִׁי ה' – אֵלֹהֵי יִשְׂרָאֵל – לֹא יִחְסְרוּ כָּל
טוֹב. אֵלֹהֵי הוֹלְכִים וְעוֹלִים לְמַעְלָה לְמַעְלָה. וּמִשׁוּם כִּךָּ הַטּוֹב שְׁלֵהֶם,
שֶׁהֵם מִים, הָיוּ הַלֹּךְ וְחֶסֶד, עַד הַחֲדָשׁ הַעֲשִׂירִי, זֶה טַבַּת, שֶׁהָרִי אֵז
יְמֵי הָרַעָה הֵם, וּמִתְעוֹרְרֵת אוֹתָהּ רַעָה וּמִתְחַזְּקֵת, וְהַכֹּלָה הַקְּדוּשָׁה לֹא
מְאִירָה מִתּוֹךְ הַשֶּׁמֶשׁ. אֵז נִרְאוּ רְאֵשֵׁי הַהָרִים, אֵלֹהֵי הָרִי הַחֲשֵׁף,
הָרִי הַקָּלְלוֹת נִרְאִים וּמִתְחַזְּקִים וְעוֹשִׂים רַעוֹת בְּעוֹלָם.

בְּיָמִים אֵלֹהֵי אִשָּׁה בְּזוֹ הָעוֹלָה, שֶׁהָרִי אֵז אֵלֹהֵי הָאֲשִׁים אוֹכְלִים חֶלְקִים.
שְׁבָעִים פָּרִים אֵלֹהֵי הֵם כְּנֶגֶד שְׁבָעִים מְמַנִּים שְׁשׁוּלְטִים עַל
שְׁבָעִים עַמִּים, וְעוֹלִים בְּיוֹם רֵאשׁוֹן, וְיוֹרְדִים בְּכָל יוֹם וְיוֹם, וְנִקְרָאִים
פָּרִים מְנַגְּחִים בְּיָמִים שְׁלֵהֶם. אֵילִם אֲרַבְּעָה עֶשֶׂר, שְׁנַיִם בְּכָל יוֹם הֵם
י"ד יְהוֹ"ה. יָד שְׁשׁוּלְטָת עֲלֵיהֶם תְּדִיר, בְּכָל יוֹם וְיוֹם. כְּבָשִׂים בְּנֵי
שָׁנָה, הַמְּנִינִן שְׁלֵהֶם ח"ץ.

וְאֵם תֹּאמֶר, אִם כִּךָּ, רַע עֵינַי אֲנִי אֲצַלֵּם – כֵּן, שֶׁהָרִי כְּתוּב (משלי כה) כִּי
גִחְלִים אֶתָּה חֲתָה עַל רֵאשׁוֹ. אֲבָל אֲנַחְנוּ לֹא נוֹתְנִים אֲלֵא
בְּשִׁמְחָה, שְׂאִין בִּימֵי הַשָּׁנָה שִׁמְחָה כְּאֵלֹהֵי הַיָּמִים. וּמִפְּנֵי שֶׁאֲנַחְנוּ
נוֹתְנִים בְּטוֹב לֵב וּבְשִׁמְחָה שֶׁל רְצוֹן – מִתְהַפֵּף עֲלֵיהֶם גִּחְלִים עַל
רְאֵשֵׁיהֶם, גִּחְלִים לוֹהֵטוֹת שֶׁל הַשִּׁמְחָה שְׁלָנוּ עוֹשׂוֹת לָהֶם רַע. י"ד (ה),
ע', וּח"ץ, כִּךָּ עוֹלִים בְּחֻשְׁבוֹן שְׁלֵהֶם.



וְכֵן זֶה אִם תֹּאמַר מִי נָתַן לָנוּ לְהִקְרִיב עֲלֵיהֶם, אוֹלֵי הֵם לֹא רוֹצִים אֶת כָּל זֶה? אֲלֵא אֵין שְׂמִיחָה לְכָל אֱלֹהֵי הַמַּמְנִים בְּכָל אֱלֹהֵי הַתּוֹרִים, הָאֵלִים, וְהַכֹּכָבִים כְּאֵלוֹ, בְּשַׁעַת שִׁישְׂרָאֵל נָתַנוּ לָהֶם סְעוּדוֹת אֱלֹהֵי. וְעַם כָּל זֶה לֹא קָרַב הַכָּל אֲלֵא לְהִקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּלַבְדּוֹ, וְהֵם מִתְקַרְבִּים שָׁם וְהוּא מְחַלֵּק לָהֶם. וְעַל זֶה כָּתוּב, (שם) אִם רָעַב שֹׁנְאָךְ הָאֲכַלְהוּ לָחֶם – אֱלֹהֵי הֵם קָרְבָנוֹת הַחֵג. וְאִם צָמָא הִשְׁקֵהוּ מַיִם – אֱלֹהֵי מַיִם שְׂרָשׁוּמִים כָּאֵן בֵּימֵי הַחֵג, וּבַיּוֹם שְׁנִי, וּבַיּוֹם שְׁשִׁי וּשְׁבִיעִי, וְסִימָן – (שיר השירים ח) בּוֹ"ז יְבוֹזוּ לוֹ.

מַיִם רַבִּים לֹא יוּכְלוּ לְכַבּוֹת אֶת הָאֵהָבָה – אֱלֹהֵי הֵם מַיִם אֲשֶׁר מְנַסְכִּים יִשְׂרָאֵל בְּשִׂמְחָה וּבְאֵהָבָת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׂכָתוּב (ישעיה יב) וּשְׂאֲבַתְּ מַיִם בְּשִׁשׁוֹן. וּנְהָרוֹת לֹא יִשְׁטַפּוּהָ – אֱלֹהֵי הֵם נְהָרוֹת אֲפֶרֶסְמוֹן טְהוֹר, שְׁפֶלֶם דְּבוּקִים וּמִתְקַשְׂרִים בְּאֵהָבָה זוֹ. אִם יִתֵּן אִישׁ אֶת כָּל הוֹן בֵּיתוֹ בְּאֵהָבָה בּוֹז יְבוֹזוּ – זֶה סְמָאֵל, בְּאֵהָבָת יִשְׂרָאֵל, לְהִיּוֹת לוֹ חֵלֶק אִתָּם בְּאֵלוֹ הַמַּיִם שְׂרָשׁוּמִים כָּאֵן בְּפִרְשָׁה, שְׂכָתוּב אִם יִתֵּן אִישׁ אֶת כָּל הוֹן בֵּיתוֹ בְּאֵהָבָה בּוֹז יְבוֹזוּ, סִימָן שֶׁל אֱלֹהֵי הַמַּיִם בּוֹ"ז – יְבוֹזוּ לוֹ וְדַאי, שְׁהָרִי כְּלָם נִחְשָׁבִים אֲצִלְנוּ חֶרֶשׁ נִשְׁבֵּר, שְׂאֵין לוֹ תִקְנָה לְעוֹלָמִים.

הַמַּיִם שֶׁלָּהֶם נִחְלָקִים בֵּימֵי בּוֹ"ז. וְנִשְׂאָרוֹ שְׂאָר יְמִים, שֶׁהֵם ג' ד' ה' (נוטריקון) חֲמִישִׁי רְבִיעִי שְׁלִישִׁי, וְסִימָן – (ישעיה מה) חֶרֶשׁ אֶת חֶרְשֵׁי [ה]אֲדָמָה, וְאֵין לָהֶם תִּקּוֹן אֲתָנוּ וְלֹא לְעוֹלָמִים. וְאִם תֹּאמַר, בּוֹז יְבוֹזוּ לוֹ כְּתוּב שָׁם, (תהלים כב) כִּי לֹא בָזָה וְלֹא שִׁקַּץ עֲנוּת.

יוֹם רֵאשׁוֹן מָה עוֹשֶׂה לוֹ? אֲלֵא לֹא נִקְרָא רֵאשׁוֹן וְלֹא נִקְרָא אַחַד, אֲלֵא חֲמִשָּׁה עָשָׂר סֵתֶם, בְּלִי רֵשׁוֹם כָּלָל. אֲבָל הַתְּחִלַּת רֵשׁוֹם הַמַּיִם מַיּוֹם שְׁנִי הוּא. וְכֵן רֵאשׁוֹן, מִפְּנֵי שְׂאֵין טוֹב בְּשְׁנֵי, וּמִשׁוֹם כֵּן לֹא רֵשׁוֹם רֵאשׁוֹן וְלֹא אַחַד כָּלָל, וְהוּא בְּסֵתֶם, וּמִתְחִיל רֵשׁוֹם הַמַּיִם בַּיּוֹם שְׁנִי. וְנִחְלָקוּ מַיִם בְּבוֹ"ז, וְנִשְׂאָרוֹ בֵּימֵי חֶרֶשׁ"שׁ, כְּמוֹ שֹׁנְאָמֵר, וְהַכָּל כְּמוֹ שְׂצָרִיךְ.

אֲשֵׁרֵי חֵלֶקֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל שְׂיֻדְעִים לְהַכְנִס לְתוֹךְ מַחַ הָאֲגוּז, וְכֵדִי לְהַכְנִס לְתוֹךְ הַמַּחַ מְשֻׁבְּרִים קְלָפוֹת אֱלֹהֵי וְנִכְנְסִים. מָה כְּתוּב לְאַחַר כָּל זֶה? בַּיּוֹם הַשְּׂמִינִי עֲצַרְתָּ תְהִיָּה לָכֶם. לְאַחַר שֶׁשְׁכַּרְנוּ כָּל אֱלֹהֵי הַקְּלָפוֹת, וְשְׁכַרְנוּ כְּמָה חֲתִיכוֹת, וְכְמָה נִחְשִׁים הֶרְגוּ, וְכְמָה עֲקַרְבִּים שְׁהִיּוּ לָהֶם בְּאֵלוֹ הָרִי הַחֲשֵׁף, עַד שֶׁמְצָאוּ מְקוֹם יָשׁוּב וְעִיר קְדוּשָׁה



מקפת חומות סביב סביב - אז נכנסים אצלה, לעשות מנוחה שם ולשמח בה. והרי בארנו הדבר.

וזהו עצרת, אסיפה, מקום שנאסף הכל אצלה. תהיה לכם, ולא לאחר, לשמח אתם באדונכם, והוא אתכם. ועל כן פתוב, (תהלים לב) שמחו בה' וגילו צדיקים והרנינו כל ישרי לב.

ראשי המטות

וכל הטף בנשים אשר לא ידעו משכב זכר. שם שנינו, אמר רבי יהודה, אין העולם מתנהג אלא בשני גונים שבאו מצד אשה שנמצאה חכמת לב. זהו שכתוב (שמות לה) וכל אשה חכמת לב בידיה טוו ויביאו מטוה את התכלת ואת הארגמן. ומה הביאו? את התכלת ואת הארגמן, גונים שכלולים בתוף גונים.

זהו שכתוב (משלי לא) דרשה צמר ופשתים ותעש בחפץ כפיה. וכתוב בידיה טוו, מה זה טוו? אמר רבי יהודה, טוו בדין, טוו ברחמים. אמר רבי יצחק, למה נקראה אשה? אמר לו, שכלולה בדין, וכלולה ברחמים.

בא וראה, שאמר רבי אלעזר, כל אשה נקראת בדין עד שטועמת טעם הרחמים. שלמדנו, מצד האיש בא הלבן, ומצד האשה בא האדם. טעם אשה מלבן, ולכן עדיף.

ובא וראה, למה נשות שאר עמים עובדי כוכבים ומזלות שיצעו משכב זכר אסורות? משום ששנינו, יש ימין ויש שמאל, ישראל ושאר העמים עובדי כוכבים ומזלות, וגן עדן וגיהנם, עולם הזה ועולם הבא. ישראל כנגד הרחמים, ושאר העמים עובדי כוכבים ומזלות כנגד הדין. ושנינו, אשה שטעמה טעם הרחמים - הרחמים מנצחים. ואשה שטעמה טעם הדין - דין בדין נדבק, ועליהם קראו, (ישעיה נז) והכלבים עזי נפש לא ידעו שבעה.

ועל זה למדנו, הנבעלת לעובדי כוכבים ומזלות קשורה בו ככלב. מה הכלב תקיף ברוחו, חצוף - גם כאן דין בדין, חצופה בכל. הנבעלת לישראל, שנינו, כתוב (דברים ה) ואתם הדבקים בה' אלהיכם חיים כלכם היום. מה הטעם? משום שנשמת ישראל באה מרוח אלהים חיים, שכתוב (ישעיה נז) כי רוח מלפני יעטוף. משמע שכתוב מלפני. ומשום זה, אשה שהיא בתולה, ולא נדבקה בדין הקשה של שאר העמים, ונדבקה בישראל - הרחמים מנצחים, ונכשרת.



בא וראה, כתוב (תהלים פט) אמרתי עולם חסד יבנה. מה זה חסד? הוא אחד מכתרים עליונים של המלך, שנשמת ישראל קרא לה הקדוש ברוך הוא חסד, על תנאי שיבנה, ולא ישמד חסד מהעולם, משמע שכתוב יבנה. ומשום כך שנינו, מי שמשמיד חסד מהעולם, ישמר הוא לעולם הבא. ועל זה כתוב, (דברים כה) לא תהיה אשת המת החוצה, בשביל לעשות חסד עם המת. ויעשה הבנין, שכתוב עולם חסד יבנה.

ללמד זהר הקדוש קדם התפלה

קבלתי מרבתי שצריה בר ישראל ללמד אחר התפלה איזה למוד גם כן או מדרש או דף אחד או ב' דפין גמרא הקדושה, ולא ילמד אז זהר הקדוש כלל, כי זמן הזהר דיקא הוא קדם התפלה, והמשכיל דקדשה יבין זאת, כי למוד אחר גמר התפלה מונע את האדם ממדות רעות ובפרט בביתו, שלא יכעס, כי כשמתפלל בר ישראל הקדוש בלב אמתי כנתבאר לעיל, אז יכולין הקלפות להתגבר עליו, כי יש להם קנאה להביא לו אש זרה כדי להפיל אותו ממדרגתו, ולא עוד, שלמוד הזה הוא תקון הנפש לשמר אותו כל היום ממחשבות ומדרכים מקלקלים, וכך זה הוא כשהוא אין עוד בתקון השלמות גמור, לזה יכול לאחז בו אחר התפלה אש זרה, אבל אם הוא בתקון השלם בשלמות גדול, אז אין לו שום פחד מזה, ותקון הזה מייירי מתפלה זו שתהיה בשלמות גדול, ואם הוא אינו בשלמות גדול אז נאחז בו אש זרה חס ושלום, כנודע למשכיל דקדשה.

(הנהגות צדיקים - כללים מרבי אליעזר צבי מקאמרא)

באשמרת הבקר ילמד ספר הזהר.

(הנהגות צדיקים - הנהגות ודרך האדם מרבי שלמה ברוך מבזפסט)

אף מי שלא יבין הזהר ילמד בכל יום

אף מי שלא יבין הזהר ילמד בכל יום דבר מה, כי הלשון הוא מסגל לנשמה.

(הנהגות צדיקים - הנהגות ודרך האדם מרבי שלמה ברוך מבזפסט)

זהר הוא חלק מהתקון על חטאת נעורים

לשוב באמת על חטאת נעורים... להיות נעור כל ליל ששי וללמד באותו לילה תנ"ך. משנה. גמרא. זהר. ראשית חכמה. תקונים. עין יעקב. שלחן ערוך ארח חיים. שלחן ערוך יורה דעה. ולקרות קריאת שמע של האר"י זכרונו לברכה בכל לילה הנדפס בשערי ציון ...

(הנהגות צדיקים - הדרכות מרבי מרדכי מטשערנאביל)



דברים

פרשת ואתחנן (דף רס ע"א - דף ער ע"א)

וְאֶתְחַנֵּן אֵל ה' בְּעֵת הַהוּא לֵאמֹר. אֲדַנְי יְהוֹ"ה אֶתָּה הַחֲלוֹת לְהִרְאוֹת אֶת עֲבָדֶיךָ וְגו'. רַבִּי יוֹסִי פָתַח, (ישעיה לח) וַיִּסַּב חֲזַקְיָהוּ פָּנָיו אֶל הַקִּיר וַיִּתְפַּלֵּל אֶל ה'. בֹּא וּרְאֵה כִּמָּה הוּא הַכַּח הַחֲזֵק שֶׁל הַתּוֹרָה וְכִמָּה הוּא עֲלִיּוֹן עַל הַכֹּל, שְׁכָל מִי שֶׁמִּשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה, לֹא פוֹחַד מֵעֲלִיּוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים, וְלֹא פוֹחַד מִמְּקָרִים רְעִים שֶׁל הָעוֹלָם, מִשּׁוּם שֶׁהוּא אָחוּז בְּעֵץ הַחַיִּים וְאוֹכֵל מִמֶּנּוּ בְּכֹל יוֹם.

שְׁהָרִי הַתּוֹרָה מְלַמֶּדֶת אֶת הָאָדָם לְלַכֵּת בְּדַרְךְ אֱמֶת, מְלַמֶּדֶת אוֹתוֹ עֲצָה אֵיךְ יֵשׁוּב לְפָנָיו רַבּוֹנוֹ (לְבַטֵּל לְאוֹתָהּ הַגּוֹרָה), וְאֶפְלוּ שֶׁתִּגְזֹר עָלָיו מִיָּתֵהּ - הַכֹּל יִתְבַטֵּל וְיִסְתַּלַּק מִמֶּנּוּ וְלֹא יִשְׁרֶה עָלָיו. (עֲצָה שֶׁל אָדָם בְּעוֹלָם הַזֶּה) וְעַל כֵּן צָרִיךְ לְהִשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה יוֹמָם וְלַיְלָה וְלֹא יִזוּז מִמֶּנָּה, זֶהוּ שְׁכַתוֹב (יהושע א) וְהִגִּיתָ בּוֹ יוֹמָם וְלַיְלָה. וְאִם מִזִּז מִמֶּנּוּ אֶת הַתּוֹרָה אוֹ נִפְרָד מִמֶּנָּה, כְּאִלוֹ נִפְרָד מִן הַחַיִּים.

בֹּא וּרְאֵה, עֲצָה שֶׁל הָאָדָם, כְּשֶׁהוּא בַּלַּיְלָה עַל מִטָּתוֹ, צָרִיךְ לְקַבֵּל עָלָיו עַל מַלְכוּת שֶׁל מַעֲלָה בְּלִב שָׁלֵם, וְלְהִקְדִּים לְמִסַּר אֱלֹיו פְּקֻדוֹן נִפְשׁוֹ. וְהָרִי פִּרְשׁוּהָ, מִשּׁוּם שְׁכָל הָעוֹלָם טוֹעֵמִים טַעַם הַמּוֹת, שְׁהָרִי עֵץ הַמּוֹת שְׂרוּי בְּעוֹלָם, וְכֹל רוּחוֹת בְּנֵי אָדָם יוֹצְאוֹת וְעוֹלוֹת וּמִתְחַבְּאוֹת (וּנְמַסְרוֹ) אֶצְלוֹ. וּמִשּׁוּם שֶׁהֵן בְּפִקְדוֹן, כְּלֵן שְׁבוֹת לְמִקְוֵמוֹתֶיהֶן.

בֹּא וּרְאֵה, כְּשֶׁמִּתְעוֹרְרֵת רוּחַ צָפוֹן בַּחֲצוֹת הַלַּיְלָה, וְכִרוּז יוֹצֵא, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בָּא לְגַן עֵדֶן לְהִשְׁתַּעֲשַׁע בְּרוּחוֹת הַצַּדִּיקִים, אֲזַי מִתְכַּוְּנִים (מִתְעוֹרְרִים) כָּל בְּנֵי הַמַּלְכָּה וְכֹל בְּנֵי הַהֵיכָל לְשַׁבַּח אֶת הַמֶּלֶךְ הַקְדוּשׁ. וְאֲזַי כָּל אוֹתָם פְּקֻדוֹנוֹת שֶׁל הַרוּחוֹת שֶׁנִּמְסְרוּ בְּיָדָהּ, אֶת כָּלֵם מְשִׁיב לְבַעֲלֵיהֶם. וְרַב בְּנֵי הָעוֹלָם מִתְעוֹרְרִים בְּאוֹתָהּ שְׁעָה, וְהָרִי פְּקֻדוֹן שֶׁל כָּלֵם מְשִׁיב אֲלֵיהֶם.

אוֹתָם שְׁבִנֵי הַהֵיכָל הָעֲלִיּוֹן עוֹמְדִים בְּעַמְדָם מִתְעוֹרְרִים, מִשְׁתַּדְּלִים בְּתִשְׁבַּחוֹת הַתּוֹרָה, וּמִשְׁתַּתְּפִים בְּכַנְסַת יִשְׂרָאֵל עַד שֶׁמֵּאִיר



היום. כְּשֶׁמִגִּיעַ הַבֶּקֶר, הִיא וְכֹל בְּנֵי הַהֵיכָל (הַמֶּלֶךְ), כֻּלָּם בָּאִים לְמֶלֶךְ הַקְדוּשׁ, וְהֵם נִקְרָאִים בְּנֵי הַמֶּלֶךְ וְהַמְלָכָה, וְהָרִי פְּרִשׁוּהָ.

כְּשֶׁמִּגִּיעַ הַבֶּקֶר צָרִיף לְנִקּוֹת עֲצָמוֹ בְּכַל וְלַחְגֹר כְּלֵי מְלַחְמָתוֹ לְהִשְׁתַּדֵּל עִם הַמֶּלֶךְ הַקְדוּשׁ, שֶׁהָרִי בְּלִילָה הִשְׁתַּדֵּל בַּמְלָכָה. כָּעֵת בָּא עִם הַמְלָכָה לְזוּג אוֹתָהּ עִם הַמֶּלֶךְ.

בֵּא לְבֵית הַכְּנֻסֶת, מְטַהֵר עֲצָמוֹ בְּקַבְּנוֹת, מְשַׁבַּח בְּתִשְׁבְּחוֹת דָּוִד הַמֶּלֶךְ, אוֹחֵז תְּפִלִּין בְּרֵאשׁוֹ (בְּיָדוֹ וּבְרֵאשׁוֹ) וְצִיצִית בְּכַנְפָיו, אוֹמֵר "תְּהִלָּה לְדָוִד". וְהָרִי פְּרִשׁוּהָ, מִתְּפַלֵּל תְּפִלָּה לְפָנָיו רְבוּנוֹ, בְּתִפְלָה צָרִיף לְעַמֵּד, כְּמוֹ (בְּזוּג) מְלֹאכִים הָעֲלִיוֹנִים, לְהִתְחַבֵּר עִמָּם, שֶׁהֵם נִקְרָאִים הָעוֹמְדִים, כְּמוֹ שְׁנֹאמֵר (זְכִירָה ג) וְנִתְתִי לָךְ מֵהַלְכִים בֵּין הָעַמְדִים, וְלִכְוֹן רְצוֹנוֹ לְפָנָיו רְבוּנוֹ, וְיִתְבַּע בְּקִשְׁתּוֹ.

בֵּא וּרְאֵה, בְּשַׁעַת שְׁאָדָם קָם בְּחֻצוֹת הַלֵּילָה מִמִּשְׁתּוֹ לְהִשְׁתַּדֵּל בְּתוֹרָה, הַכְּרוֹז קוֹרֵא עָלָיו וְאוֹמֵר: (תְּהִלִּים קלד) הִנֵּה בְּרָכּוֹ אֵת ה' כֹּל עַבְדֵי ה' הָעוֹמְדִים בְּבֵית ה' בְּלִילוֹת. עֲכָשׁוּ כִּשְׁהוּא עוֹמֵד בְּתִפְלָה לְפָנָיו רְבוּנוֹ, אוֹתוֹ כְּרוֹז קוֹרֵא עָלָיו וְאוֹמֵר: וְנִתְתִי לָךְ מֵהַלְכִים בֵּין הָעַמְדִים הָאֵלֶּה.

אַחֵר שְׁמֻסִים תְּפִלָּה בְּרִצּוֹן (וְעוֹמֵד בְּעֵצָה) לְפָנָיו רְבוּנוֹ, הָרִי פְּרִשׁוּהָ שְׁצָרִיף לְמִסֵּר נַפְשׁוֹ בְּרִצּוֹן הַלֵּב לְאוֹתוֹ מְקוֹם שְׁצָרִיף. וְכִמְהָ עֲצוֹת יֵשׁ לְאָדָם בְּכֹל. וּבְשַׁעַת שֶׁהִתְפַּלֵּה קִיַּמַת (הַסְתִּימָה), כֹּל אוֹתָם דְּבוּרִים שְׁמוֹצִיא אָדָם מִפִּיּוֹ בְּאוֹתָהּ תְּפִלָּה, כֻּלָּם עוֹלִים לְמַעְלָה וּבּוֹקְעִים אֲוִירִים וְרִקִּיעִים, עַד שְׁמִגִּיעִים לְאוֹתוֹ מְקוֹם שְׁמִגִּיעִים, וּמִתְעַטְרִים בְּרֵאשׁ הַמֶּלֶךְ וְעוֹשִׂים מֵהֶם עֲטָרָה. וְהָרִי פְּרִשׁוּהָ הַחֲבָרִים, תְּפִלָּה שְׁצָרִיף לְקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לְכוֹן שֶׁתְּהִיָּה תְּפִלַת תְּחִנוּנִים. מִנֵּן לָנוּ? מִמֶּשָׁה, שְׁכָתוּב וְאַתְחַנֵּן אֶל ה'. זוֹהִי תְּפִלָּה מְעֻלָּה.

בֵּא וּרְאֵה, מִי שְׁעוֹמֵד בְּתִפְלָה, צָרִיף לְכוֹן רִגְלָיו, וּפְרִשׁוּהָ. וְצָרִיף לְכֻסּוֹת רֵאשׁוֹ כְּמִי שְׁעוֹמֵד לְפָנָיו הַמֶּלֶךְ, וְצָרִיף לְכֻסּוֹת (לְכֻסּוֹת) (לְסַתָּם) עֵינָיו כְּדִי שֶׁלֹּא יִסְתַּכֵּל בְּשִׁכְיָנָה. וּבִסְפָרוֹ שֶׁל רַב הַמְנוּנָא סָבֵא אָמַר, מִי שְׁפּוֹקֵחַ עֵינָיו בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה אוֹ שֶׁלֹּא מְנַמִּיף אֵת עֵינָיו לְאַרְץ, מְקַדֵּים עָלָיו מְלֶאךְ הַמּוֹת, וּכְשֶׁתִּצָּא נַפְשׁוֹ לֹא יִסְתַּכֵּל בְּאוֹר הַשִּׁכְיָנָה וְלֹא יָמוּת בְּנִשְׁיָקָה. מִי שְׁמְזַלְזֵל בְּשִׁכְיָנָה הוּא מִתְזַלְזֵל בְּאוֹתָהּ שַׁעַת שֶׁהוּא צָרִיף אוֹתָהּ, זֶהוּ שְׁכָתוּב (שְׁמוּאֵל-א ב) כִּי מְכַבְּדִי אֶכְבֵּד וּבּוֹי יִקְלוּ.



זֶה מִי שְׁמִסְתַּכֵּל בְּשִׁכְיָהּ בְּשַׁעָה שֶׁהוּא מִתְפַּלֵּל. וְאִיךָ יָכוֹל לְהִסְתַּכֵּל
בְּשִׁכְיָהּ? אֵלָּא לְדַעַת שְׂוֵדָאֵי הַשִּׁכְיָה עוֹמְדַת לְפָנָיו. זֶהוּ שְׁכָתוֹב
וַיִּסַּב חֲזָקָיָהוּ פָּנָיו אֶל הַקִּיר, שֶׁשֵּׁם שׁוֹרָה הַשִּׁכְיָה. מִשּׁוּם כֶּךָ לֹא צָרִיךְ
לְהִיּוֹת חוֹצֵץ בֵּינוֹ וּבֵין הַקִּיר, וּפְרָשׁוּהָ.

מִי שְׁעוֹמֵד בְּתַפְלָה צָרִיךְ לְסַדֵּר שְׁבַח רְבוּנוֹ בְּתַחֲלָה, וְאַחַר כֶּךָ יִבְקֹשׁ
בְּקִשְׁתּוֹ. שְׁהָרִי מֵשֶׁה כֶּךָ אָמַר בְּתַחֲלָה, אַתָּה הַחֲלוֹת וְגו', וּלְבִסּוֹף
אֶעֱבְרָה וְגו'. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, מֵה שׁוֹנֶה כָּאֵן שְׁכָתוֹב אֲדַנִּי בְּהַתְחַלָּה,
בְּאֵלֶּיךָ דְלִ"ת נוֹיִן יוֹד, וּלְבִסּוֹף יְהוֹ"ה, וְקוֹרְאִים אֱלֹהִים? אֵלָּא
הַסְדּוֹר כֶּךָ הוּא – מִלְמַטָּה לְמַעְלָה, וּלְהַכְלִיל מֵדַת יוֹם בְּלִילָה וּמֵדַת
לִילָה בַּיּוֹם, וּלְזוּג הַכֹּל כְּאֶחָד כְּרֵאוּי.

אַתָּה הַחֲלוֹת לְהִרְאוֹת אֶת עַבְדְּךָ. מֵה הִרְאִשִּׁית כָּאֵן? אֵלָּא וְדָאֵי מֵשֶׁה
רֵאשִׁית הָיָה בְּעוֹלָם לְהִיּוֹת שָׁלֵם בְּכֹל. וְאִם תֹּאמַר, יַעֲקֹב הָיָה
שָׁלֵם, וְהָאֵילָן הַשְּׁתֵּלֵם לְמַטָּה כְּמוֹ לְמַעְלָה – כֶּךָ זֶה בּוֹדָאֵי, אֲבָל מֵה
שְׁהָיָה לְמֵשֶׁה לֹא הָיָה לְאָדָם אַחַר, שְׁהָרִי הַתַּעֲטָר בְּשִׁלְמוֹת יִתְרָה
בְּכַמָּה אֲלָפִים וּרְבָבוֹת מִיִּשְׂרָאֵל, בְּתוֹרָה, בְּמִשְׁכָּן, בְּכַהֲנִים, בְּלוּיִם,
בְּשִׁנִּים עֶשֶׂר שְׁבַטִים, גְּדוּלִים מְמַנִּים עֲלֵיהֶם, בְּשִׁבְעִים סְנֵהֲדָרִין. הוּא
הַשְּׁתֵּלֵם בְּגוֹף שָׁלֵם. אַהֲרֹן לְיִמִּין, נַחֲשׁוֹן לְשְׂמָאל, וְהוּא בֵּינֵיהֶם.

מִשּׁוּם זֶה אֶת גְּדֻלָּךְ, מִיְמִין, זֶה אַהֲרֹן. וְאֶת יָדְךָ הַחֲזָקָה, מְשִׂמָּאל,
זֶה נַחֲשׁוֹן. וְהָרִי נִתְבָּאֵר. מִשּׁוּם כֶּךָ מֵשֶׁה הָיָה רֵאשִׁית
בְּעוֹלָם. וְאִם תֹּאמַר, מִי הָיָה הַסִּיּוֹם (שְׁהָרִי מֵשֶׁה הָיָה הִרְאִשִּׁית)? הַסִּיּוֹם הוּא
מִלֶּךְ הַמְּשִׁיחַ, שְׁהָרִי אֲזַ תִּמְצָא שְׁלֵמוֹת בְּעוֹלָם מֵה שְׁלֵא הָיָה בֵּין
לְדוֹרֵי דוֹרוֹת. בְּאוֹתוֹ זְמַן תִּמְצָא שְׁלֵמוֹת לְמַעְלָה וּלְמַטָּה, וַיְהִי
הַעוֹלָמוֹת כְּלָם בְּזוּג אֶחָד, וְאֲזַ כְּתוּב (זְכַרְיָה יד) בַּיּוֹם הַזֶּהוּ יִהְיֶה ה'
אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד.

וַיֹּאמֶר ה' אֵלַי רַב לָךְ אֵל תּוֹסֵף וְגו'. אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא, אָמַר לוֹ
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ- הוּא לְמֵשֶׁה, מֵשֶׁה, רַב לָךְ שְׁהַזְדוּגְתָּ
בְּשִׁכְיָהּ, מִכָּאֵן וְאֵילָךְ אֵל תּוֹסֵף. רַבִּי יִצְחָק אָמַר, רַב לָךְ בְּאוֹר הַשְּׁמֶשׁ
שְׁהָיָה לָךְ, אֵל תּוֹסֵף, שְׁהָרִי זְמַן הַלְבָּנָה הַגִּיעַ, וּלְבָנָה לֹא יָכוֹלָה לְהָאִיר
עַד שְׁיִתְכַּנַּס הַשְּׁמֶשׁ. אֲבָל, וְצוֹ אֶת יְהוֹשֻׁעַ וְחֲזָקָהוּ וְאִמְצָהוּ. אַתָּה,
שֶׁהוּא הַשְּׁמֶשׁ, צָרִיךְ לְהָאִיר לְלְבָנָה, וְהָרִי נִתְבָּאֵר.

וְאַתָּם הַדְּבָקִים בְּה' אֱלֹהֵיכֶם וְגו'. רַבִּי יוֹסִי אָמַר, (תְּהִלִּים קמ"ד) אֲשֶׁרִי
הָעַם שְׁכָכָה לוֹ וְגו'. אֲשֶׁרִי הָעַם שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בָּחַר



בהם מכל עמים עובדי כוכבים ומזלות, והעלה אותם לגורלו וברכם
בברכתו, בברכת שמו, זהו שכתוב (ישעיה סא) כי הם זרע ברך ה', ברך
ה' ממש.

בא וראה, את כל שאר עמי העולם נתן הקדוש ברוך הוא לממנים
גדולים ששולטים עליהם, ואת ישראל אחז הקדוש ברוך הוא
לגורלו ולחלקו, להאחז בו ממש. ונתן להם תורה קדושה כדי
להאחז בשמו, ועל זה ואתם הדבקים בה', ולא בממנה אחר כשאר
העמים, והרי פרשיה בכמה מקומות.

וידבר ה' אליכם מתוך האש קול דברים אתם שמעים וגו' (דברים
ד). אמר רבי אלעזר, בפסוק זה יש להסתכל. קול דברים,
מה זה קול דברים? אלא קול שנקרא דבור, שכל דבור תלוי בו. ועל
זה כתוב וידבר ה' אליכם, שהרי דבור במקום זה תלוי, לזה נקרא
קול דברים.

אתם שמעים, ששמיעה לא תלויה אלא בזה, משום ששמיעה
תלויה בדבור, ומשום כך אתם שמעים. (אתם שמעים, שהשמיעה
תלויה בדבור) והרי פרשיה, (שמות כא) ורצע אדניו את אָזְנוֹ בַּמְרִצֵּעַ, משום
שפגם מקום שנקרא שמיעה, והוא דבור והוא שמיעה.

קול דברים אתם שמעים ותמונה אינכם ראים. מה זה ותמונה? כמו
שנאמר (במדבר יב) ותמונת ה' יביט. דבר אחר ותמונה – זה קול
פנימי שלא היה נראה כלל. זולתי קול, זה קול אחר שאמרנו.
ותמונה, למה נקרא כך? משום שכל תקון הגוף יוצא ממנה.

ואם תאמר, אחר נקרא גם כך – כן. שזה האחר התקון שלמטה
ממנו יוצא. ומשום זה ה' עליונה ה' תחתונה. ה' עליונה – קול
גדול ולא יסף (דברים ה), שלא פוסקים המבועים לעולמים, וכל אותם
קולות נמצאים שם כשנתנה תורה לישראל, והכל יוצא מאותו קול
פנימי של הכל, משום שבו תלוי הדבר.

זה שנקרא משנה תורה, משה מפי עצמו אמר אותם, והרי בארנו את
הדבר. למה כך? אלא חכמה עליונה, כלל התורה נקראת, וממנה
הכל יוצא באותו קול פנימי. אחר כך הכל מתישב ומתאחד במקום
שנקרא עץ החיים, ובו תלוי כלל ופרט, תורה שבכתב ותורה שבעל
פה, והוא נקרא תורה ומשנה תורה. בהתחלה גבורה שלא פוסקת,
ועכשו הכל כאחד. משום כך כאן באותם עשרת הדברות, הכל רשום



בְּאִ"ו, וְלֹא תֵאֲנָף, וְלֹא תִגְנֹב, וְלֹא תַעֲנֶה, וְלֹא תַחְמַד, וְלֹא תִתְאַוֶּה, וְהָרִי פִרְשֻׁהָ.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, מַה זֶה וְלֹא תִתְאַוֶּה, כִּינּוּן שְׁכֵתוֹב וְלֹא תַחְמַד, שֶׁהָרִי בְּזֶה מְסַפֵּיק? אָמַר לוֹ, אֲשֶׁרִי בְּעַלֵּי הָאֲמֵת, חֲמִידָה דְרָגָה אַחַת, תִּתְאַוֶּה דְרָגָה אַחֶרֶת. חֲמִידָה – שָׂאם יְכוּל, הוֹלֵךְ לְקַחַת אֶת שְׁלוֹ מִשׁוּם אוֹתָהּ חֲמִידָה שְׁלֵקַח, הוֹלֵךְ לַעֲשׂוֹת מַעֲשֵׂה. תִּתְאַוֶּה לֹא כָּךְ, שֶׁהָרִי אֶפְלוּ שְׁלֹא יִקַּח דְרָךְ לְלַכֵּת אַחֲרֵי זֶה, וְהָרִי פִרְשֻׁהָ הַחֲבָרִים.

אָמַר לוֹ רַבִּי יוֹסִי, לָמָּה לֹא כָתוּב וְלֹא תִרְצַח, כְּמוֹ הָאֲחֵרִים הַלְלוּ? אָמַר לוֹ, מִשׁוּם שֶׁדְרָגַת הַדִּין תְּלוּיָהּ בְּגִבּוֹרָה, וְלֹא בְמִקּוּם הַרְחָמִים, וּמִשׁוּם זֶה לֹא כָתוּב וְאִ"ו בְּלֹא תִרְצַח. וּמִשׁוּם שֶׁצְרִיכִים חֲמֵשׁ וַי"ם, הַתּוֹסֵף וְאִ"ו וְלֹא תִתְאַוֶּה, שֶׁהָרִי בְּלֹא תִרְצַח לֹא צְרִיךְ לְשִׁים וְאִ"ו, וְהַתּוֹסֵף כָּאֵן.

שָׁמַע רַבִּי פִּנְחָס שֶׁיֵּשֶׁב אַחֲרָיו וַיִּנְשָׁקוּ. בְּכָה וַחֲרִיף. אָמַר, גּוֹר אַרְיָה, אֵין מִי שֶׁיַּעֲמִד לְפָנֵיהֶם, מִי יְכוּל לַעֲמִד לְפָנָיו וְאָבִיו בְּעוֹלָם. אֲשֶׁרִי חֲלָקָם שֶׁל הַצְּדִיקִים, וְאֲשֶׁרִי חֲלָקֵי בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא שְׁזָכִיתִי לָזֶה. עַל זֶה כָתוּב, (אִיּוֹב כב) יִרְאוּ צְדִיקִים וַיִּשְׁמְחוּ.

רַבִּי אֶלְעָזָר פִּתַּח וְאָמַר, קָרַב אֶתָּה וּשְׁמַע וּגּוֹ'. בֹּא וּרְאֵה, בְּשַׁעַה שֶׁנִּתְנָה תּוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל, כָּל הַקּוֹלוֹת נִמְצְאוּ, וְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יֵשֶׁב עַל הַכִּסֵּא, וְזֶה מִתּוֹךְ זֶה נִרְאָה, וְדַבּוּר שֶׁל זֶה יֵצֵא מִתּוֹךְ הָעֲלִיּוֹן שֶׁמַּעֲלִיו. וְזֶהוּ סוּד הַכְּתוּב פָּנִים בְּפָנִים דְּבַר ה' עִמָּכֶם בְּהַר מִתּוֹךְ הָאֵשׁ. שֶׁדַּבּוּר יֵצֵא, וְדַבּוּר מִתּוֹךְ אֵשׁ וְשִׁלְהֵבֶת שֶׁדָּחָה אוֹתוֹ הַחוּצָה בְּדַפֵּק שֶׁל רוּחַ וּמִים שְׁנוֹתָנִים כַּח. שָׂאֵשׁ וְרוּחַ וּמִים מִתּוֹךְ שׁוֹפָר שְׁכוּלֵל אֶת כָּלֶם יוֹצְאִים, וַיִּשְׂרָאֵל הִתְרַחֲקוּ מִפָּחַד זֶה.

וּמִשׁוּם כָּךְ, וְאֶת תְּדַבֵּר אֲלֵינוּ. לֹא רוֹצִים בְּכַח עֲלִיּוֹן שְׁלִמְעָלָה, אֶלֶּא מִמְקוֹם שֶׁל הַנִּקְבָּה וְלֹא יוֹתֵר, וְאֶת תְּדַבֵּר אֲלֵינוּ וּגּוֹ'. אָמַר מֹשֶׁה, וְדַאי הִחֲלַשְׁתֶּם אֶת כַּחֲזִי, הִחֲלַשְׁתֶּם כַּח אַחֵר, שֶׁאֲלֵמָּלָה לֹא הִתְרַחֲקוּ יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׁמְעוּ כָּל אוֹתוֹ דְּבַר כְּמוֹ בַתְּחִלָּה, לֹא הָיָה יְכוּל הָעוֹלָם לִהְיוֹת חָרֵב אַחֵר כָּךְ, וְהֵם הָיוּ קִימִים לְדוֹרֵי דוֹרוֹת.

שֶׁהָרִי בְּשַׁעַה רֵאשׁוּנָה מִתּוֹ. מַה הַטַּעַם? מִשׁוּם שֶׁכָּךְ צְרִיךְ, שֶׁהָרִי עֵץ הַמּוֹת גֵּרָם. אַחֵר שֶׁחֲזִיו וְקָמוּ וְהִתְרַבּוּ וְרָצָה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַכְנִיסָם לַעֵץ הַחַיִּים שֶׁעוֹמֵד עַל אוֹתוֹ עֵץ הַמּוֹת כְּדִי לִהְיוֹת קִימִים לַעוֹלָמִים, הִתְרַחֲקוּ וְלֹא רָצוּ, וְאִזּוּ נִחְלַשׁ כַּח מֹשֶׁה



עליהם ונחלש כח אחר. אמר הקדוש ברוך הוא, אני רציתי לקים אתכם במקום עליון ולהדבק בתיים - אתם רציתם מקום ששרויה הנקבה, ולכן לך אמר להם וגו'. כל אחד ילך לנקבה שלו וייתחד עמה.

ועם כל זה, כיון שישראל לא עשו אלא בפחד עליון שהיה עליהם, לא נאמר עליהם, אלא מי יתן והיה לבכם זה להם וגו'. מכאן למדנו, כל מי שעושה דבר, ולבו ורצונו לא שם בצד הרע, אף על גב שהוא רע - הואיל ולא עשה ברצון, לא שורה עליו ענש, ולא כאדם אחר, והקדוש ברוך הוא לא דן אותו לרע.

ואתה פה עמד עמדי. מכאן נפרד מכל וכל מאשתו, ונדבק ועלה במקום אחר של הזכר, ולא בנקבה. אשרי חלקו של משה, נביא האמת, שזכה לדרגות עליונות, מה שלא זכה אדם אחר לעולמים. ועל זה כתוב, (קהלת ז) טוב לפני האלהים ימלט ממנה. מה זה טוב? זה משה, שכתוב (שמות ב) כי טוב הוא. ומשום שהיה טוב, עלה לדרגה אחרת עליונה. ועל זה כתוב (שם ג) כי המקום אשר אתה עומד עליו אדמת קדש הוא. עומד עליו דוקא. מה הטעם? משום כי טוב הוא, וטוב הוא זכר.

ואם תאמר שהרי אמר רבי יהודה, הרי דוד שכתוב בו טוב, כמו שנאמר (שמואל א-טז) וטוב ראוי, למה לא היה יותר? אמר לו, כתוב וטוב ראוי. טוב ראוי זה שהוא מראה להסתפל, כך היה דוד. טוב ראוי - היה טוב שהוא מראה. ובמשה כתוב טוב הוא, ממש, וכאן טוב ראוי, ועם כל זה בשניהם היה אחוז, שהרי זה בזה אחוז. ומשה, אחר שהיה טוב, עלה להיות גוף איש. (דברים לג) איש האלהים. (במדבר יב) והאיש משה ענו מאד.

אמר רבי יהודה, בכל מעשיו צריך האדם לשים כנגדו את הקדוש-ברוך-הוא, והרי בארנו את הדבר. רבי יהודה לטעמו. שאמר רבי יהודה, מי שהולך בדרך יכון לשלשה דברים, ועליון מכלם זו התפלה. ואף על גב שתפלה יותר עליונה מהכל, שני דברים או שלשה שעוסקים בדברי תורה, שהרי לא יפחדו, כי השכינה (ולמעלה מהם תפלה, ועליונה מכלם, דברים בדברי תורה. שהרי השכינה משתתפת עמם.



(כמו זה ש) רבי אלעזר ורבי חייא היו הולכים בדרך. אמר רבי אלעזר, כתוב (בראשית ג) ויעש ה' אלהים לאדם ולאשתו כתנות עור. וכי עד עכשו מפשטים היו מאותו העור? כן. אלא כלי לבושי כבוד היו. אמר לו רבי חייא, אם כך לא ראוי להם אפלו כתנות עור. ואם תאמר שעד שלא חטאו הלבישו אותם - לא. אלא אחר שחטאו כתוב (בראשית ג) ויעש ה' אלהים לאדם ולאשתו כתנו עור וילבשם וגו'.

אמר לו, כך זה בודאי. בהתחלה היו כמו שלמעלה, ומפשטים מהגונים שלמטה, והיה האור העליון סובב עליהם. אחר שחטאו החזירם בצורות העולם הזה, והעביר מהם הצורות שלמעלה. מה כתוב? ויעש ה' אלהים לאדם ולאשתו כתנות עור וילבשם, מצורת העולם הזה. כתוב (שמות כט) [ואת אהרן] ואת בניו תקריב והלבשתם כתנת. שם כגון עליון, כאן כגון תחתון. שם כתנות שש, כאן כתנות עור. ואף על גב שפך הוא, היפי של אותם לבושים עלה על הכל.

ותפקחנה עיני שניהם (בראשית ג). (בצורת) (בדפוס) העולם הזה, מה שלא היה קדם שהיו משגיחים ופוקחים למעלה, לעתיד לבא כתוב (ישעיה מב) והולכתי עורים בדרך לא ידעו וגו'. עתיד הקדוש ברוך הוא לפקח עינים של אנשים לא חכמים, ולהסתכל בחכמה עליונה ולהדבק במה שלא נדבקו בעולם הזה, כדי שידעו את רבונם. אשרי הצדיקים שיזכו לאותה חכמה, שאין חכמה כאותה חכמה, ולא ידיעה כאותה ידיעה, ולא דבקות כאותה דבקות.

עד שהיו הולכים ראו אותם ליסטים הולכים אחריהם לקפח אותם. הסתכל בהם רבי אלעזר. באו שתי חיות שדה והרגו אותם. אמר רבי אלעזר, ברוך הרחמן שהצילנו. קרא עליהם, (משלי ד) בלכתך לא יצר צעדה ואם תרוץ לא תכשל, וכתוב (תהלים לא) כי מלאכיו יצוה לך וגו', וכתוב (שם) כי בי חשק ואפלטוהו.

למדנו בסוד עליון בספרא דצניעותא, שלשה חללים של אותיות רשומות התגלו בגלגלת של זעיר אנפין. ושנינו, שלשה מחות הם שנסתרים באותם חללים. ומראשית (וממשכיכות) המזח העליון הנסתר של העתיק הקדוש שנמשך באותו זעיר אנפין נמצאו ארבעה מחות. וארבעה המחות הללו (דין אין פתר מכל פתרי המלך) נמצאים



ומתפשטים (בכל, והם) בכל הגוף, והם ארבע פרשיות של ארבעה בתי התפלין שמניח הקדוש ברוך הוא.

וְלִכֵּן צְרִיךְ הָאָדָם לְהִנִּיחַ בְּכָל יוֹם, מְשׁוּם שֶׁהֵן שֵׁם קָדוֹשׁ עֲלִיּוֹן בְּאוֹתִיוֹתָיו רְשׁוּמוֹת, שְׁכָתוֹב (דברים כח) וְרָאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שֵׁם ה' נִקְרָא עָלֶיךָ. וְשָׁנִינוּ שֵׁם ה' מִמֶּשׁ, וְאֵלוֹ תִפְלִין שֶׁל רֹאשׁ. (מח עליון שנמשך במח תחתון נקראו שני מחין, והם שכתוב חכמות, והתפרשו באחד).

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, הוּא שְׁכָתוֹב (שמות יג) קָדֵשׁ לִי כָּל בְּכוֹר. זֶהוּ כֶּתֶר שְׁכָלוֹל וּמְסֻתָּר כָּל אוֹתָם הָאֲחֵרִים. (כל בכור, כל בכור סתם, לעליון) מְשִׁיכוֹת (מחנה) שְׁלֹמְעֵלָה נִסְתָּרָת בּוֹ. (של הכל) וְזֶה נִקְרָא פֶטֶר כָּל רַחֵם, פְּתִיחוֹת שֶׁל כָּל מְשִׁיכוֹת הָרַחֲמִים וְיִסוּד (ואור) עֲלִיּוֹן.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְנִסְתָּר בִּיּוֹד שֶׁל הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ. וְזֶה (יוד) בֵּית אֶחָד שֶׁל תִּפְלִין, שֶׁהוּא קָדֵשׁ לִי כָּל בְּכוֹר סֶתֶם. מִחַ (אבא) עֲלִיּוֹן, חֲכָמָה.

בֵּית שְׁנֵי - וְהָיָה כִּי יִבְיָאָךְ ה' (אלהיך). אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מִחַ שְׁשַׁעְרֵיו יּוֹצְאִים לְחַמְשֵׁים שְׁעָרִים, שְׁעָרִים גְּדוֹלִים, וְהֵם כְּנֶגֶד זְמָנִים רַבִּים, שְׁכָתוֹב (שם כ) אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאָרֶץ מִצְרַיִם. (שם יג) הוֹצִיאָךְ ה' מִמִּצְרַיִם. וְנִזְכָּר פְּעָמִים רַבּוֹת זְכוּרֹן מִצְרַיִם, וְהֵם חַמְשֵׁים כְּנֶגֶד חַמְשֵׁים.

וְשָׁנִינוּ בְּסִפְרוֹ שֶׁל רַב הַמְּנוּנָא סָבָא שְׁאָמַר, שְׁעָרִים רַבִּים שְׁלֹמְעֵלָה וְשְׁלֹמֹטָה שְׁבַר הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁהֵיוּ נִסְתָּרִים וּקְשׁוּרִים בְּשִׁלְשָׁלוֹתֵיהֶם כְּדִי לְהוֹצִיא אֶת יִשְׂרָאֵל (לחיוץ), שֶׁהָיָה מִהַשְׁעָרִים הִלְלוּ שֶׁל אוֹתוֹ הַמַּח נִפְתָּחִים וּמִתָּרִים כָּל שְׁאָר הַשְׁעָרִים, וְאֵלְמָלָא שֶׁהִתְעוֹרְרוּ וְנִפְתָּחוּ אוֹתָם שְׁעָרִים שֶׁל הַמַּח הַזֶּה, לֹא הָיוּ נִפְתָּחִים אוֹתָם הָאֲחֵרִים לַעֲשׂוֹת דִּין וְלְהוֹצִיא אֶת יִשְׂרָאֵל מִן הָעַבְדּוֹת.

וְהַבַּיִת נִסְתָּר בְּזֶה שְׁנִקְרָאת אִם הָעֲלִיּוֹנָה, שְׁמִמְנָה מִתְעוֹרֵר כַּח לְאֵם הַתַּחְתּוֹנָה. וּמַהוּ? שְׁכָתוֹב בָּהּ, (ישעיה נא) וְלֹאֲוָמִי אֵלֵי הָאֲזִינוּ. אֵל תִּקְרִי לְאוֹמִי אֵלָא לְאֲמִי. שְׁלֹא זֹו הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְלַחֵב אֶת כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל עַד שֶׁקָּרָא לָהּ אֲמִי. וְזֶה יוֹצֵא מִהָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה, שֶׁהִיא בֵּית שְׁנֵי, שְׁנִקְרָאת ה' שֶׁל הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ, שְׁנִפְתַּח לְחַמְשֵׁים שְׁעָרִים, וּמִזֶּה יוֹצֵא רוּחַ לְנֶקֶב אֶחָד שֶׁל חוֹר הַחֹטֵם.

וְשָׁנִינוּ, הַיּוֹבֵל שִׁיוֹצְאִים בּוֹ הָעַבְדִּים לְחֵרוֹת, בְּמַחַ הַזֶּה נֶאֱחָז, וְהֵם חַמְשֵׁים שָׁנוֹת הַיּוֹבֵל, וְהֵם חַמְשֵׁים יְמֵי סְפִירַת הָעֵמֶר בּוֹ



נֶאֱחָזִים, שְׂבָהֶם נְחוּת רִוּחוֹת הַעֲבָדִים וּמוֹצִיאִים רוּחָם (וּמוֹצִיא רוּחוֹ)
לְמִנוּחָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שם יד) בְּיוֹם הַנִּיחַ ה' לָךְ מֵעֲצָבֶךָ וּמִרְגָּזֶךָ וּמִן
הָעֲבֹדָה וְגו'. וּמִשׁוּם זֶה, ה' מְנוּחַת הַרוּחַ, וְלִהְיוֹצִיא רוּחַ לַחֲרוּת.
וּבְבֵית זֶה תְלוּיָה יִצְיָאת מִצְרַיִם, וּבָאוֹת ה' שֶׁל הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ, כְּמוֹ
שֶׁנִּתְבָּאֵר. עַד כָּאן כָּלֵל שֶׁל י"ה שֶׁל הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ.

בא וְרָאָה, מִצַּד אֲבָא יוֹצֵא חֶסֶד, מִצַּד אֲמָא יוֹצֵאת גְבוּרָה, וְהַכֵּל אוּחוֹ
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וּמִתְעַטֵּר בָּהֶם אוֹת וְא"ו.

בית שְׁלִישִׁי – שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, יִשְׂרָאֵל סְבָא. וְאֶהְבֵּת אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ.
שָׁנָה רַבִּי שְׁמַעוֹן, זֶהוּ סוּד עֲלִיוֹן שִׁישְׂרָאֵל הָעֲלִיוֹן הַתְּעַטֵּר בְּצַד
הָאֲבָא, וּמַהוּ? אֲבָרְהָם. וְהַתְּעַטֵּר בְּצַד הָאֲמָא, וּמַהוּ? יִצְחָק.

שנינו, וְאֶהְבֵּת – מִי שְׂאוּהֵב אֶת הַמֶּלֶךְ, עוֹשֶׂה יוֹתֵר טוֹב חֶסֶד עִם
הַכֵּל. וְחֶסֶד יוֹתֵר, אוֹתוֹ שֶׁנִּקְרָא חֶסֶד שֶׁל אֲמָת, שֶׁלֹּא רוּצָה
עָלָיו שָׂכָר, אֲלֵא בְשִׁבִיל אֶהְבֵּת הַמֶּלֶךְ שְׂאוּהֵב אוֹתוֹ יוֹתֵר, וּבְאֶהְבֵּת
הַמֶּלֶךְ תְלוּי הַחֶסֶד. וְעַל זֶה נִקְרָא (ישעיה מא) אֲבָרְהָם אוּהֵבִי. וּמִשׁוּם
שְׂאוּהֵב אוֹתוֹ יוֹתֵר, מִגְדִּיל חֶסֶד בְּעוֹלָם. וְעַל זֶה כָּאן וְאֶהְבֵּת. וּבְאֶהְבֵּת
תְלוּי הַחֶסֶד, וְזֶהוּ הַבֵּית הַשְּׁלִישִׁי.

הבית הַרְבִּיעִי – (דברים יא) וְהָיָה אִם שְׁמוּעַ הַשְּׁמָרוֹ לָכֶם. וְחָרָה אַף
ה'. גְבוּרָה חֲזָקָה וְדִין קָשָׁה הִיא, וְיוֹצֵאת מִצַּד הָאֲמָא
הָעֲלִיוֹנָה. וְשְׁנִינּוּ, אַף עַל גַּב שֶׁהִיא אֵינָה דִין, מִצְדָּה יוֹצֵא דִין, (שׂוֹצֵא)
גְבוּרָה עֲלִיוֹנָה. וְאִם תֹּאמַר, וְהָיָה אִם שְׁמוּעַ שְׂאֵינְנוּ דִין, אֵין כְּתוּר
בְּכָל כְּתָרֵי הַמֶּלֶךְ שֶׁלֹּא יִכְלָלוּ בוּ דִין וְרַחֲמִים, כָּל שֶׁכֵּן גְבוּרָה שְׁנִכְלָל
טוֹב וְרַע.

וארבעה אֵלֶּה לּוֹקַח אוֹתָם וְא"ו וּמִתְעַטֵּר בָּהֶם, וְאֵלוּ הֵן תְּפִלִּין
שְׁמִנִית הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. שְׁנִינּוּ, הוּא"ו הַזֶּה עוֹלָה
וּמִתְעַטֵּר בְּעִטְרוֹתָיו, וְאוּחוֹ אֶת זֶה וְאֶת זֶה וּמִתְעַטֵּר בְּכָלֶם, וְעַל
זֶה וְא"ו אֲמַצֵּעַ הַכֵּל, שְׁלִמְעָלָה וְלִמְטָה, לְהִרְאוֹת חֲכָמָה שְׁלֵמָה
מִכָּל צְדָדָיו.

(שְׁנָה רַבִּי אֲבָא) כְּתוּב (דברים י) רַק בְּאֲבִתֶיךָ חֶשֶׁק ה'. מִכָּאן אָמַר רַבִּי
שְׁמַעוֹן, הָאֲבוֹת הֵם מְרַכְּבָה קְדוּשָׁה עֲלִיוֹנָה, וְכְתוּב חֶשֶׁק ה'. בֹּא
וְרָאָה, כְּמוֹ שִׁישׁ מְרַכְּבָה קְדוּשָׁה לְמִטָּה, כֵּן יֵשׁ מְרַכְּבָה קְדוּשָׁה
לְמַעְלָה. וּמַה הִיא? זֶה שְׂאֵמְרָנוּ, מְרַכְּבָה קְדוּשָׁה הַכֵּל נִקְרָא, וְהַכֵּל
נִקְשָׁר זֶה בְּזֶה, וְנַעֲשֶׂה הַכֵּל אֶחָד.



רק באבתיך - שלשה, ומרכבה - ארבעה. ארבעה מנין לנו? שכתוב ויבחר בזרעם אחריהם. מה משמיע? להכליל בהם את דוד המלך, שהוא רביעי להתתקן במרכבה הקדושה. ששנינו, האבות תקון שלמות הכל, והגוף משתכלל בהם ונבנה, ובהם נאחז. בא דוד המלך ושכלל הכל, והתקין הגוף והשלימם בהם. ואמר רבי יצחק, כמו שזכו האבות להתעטר במרכבה הקדושה, כך זכה דוד להתתקן בעמוד הרביעי של המרכבה.

אמר רבי יהודה, כתוב בדרוד (שמואל-א טז) והוא אדמוני עם יפה עינים וטוב ראי. מה הטעם אדמוני? משום שחלק גורלו גרם לו. אדמוני, דין ודאי. עם יפה עינים, דין ברחמים, כמו שכתוב (ישעיה נה) חסדי דוד הנאמנים.

אמר רבי יצחק, חסדי דוד, במקומו בארנו. אלא והוא אדמוני, כמו שאמרנו. עם יפה עינים - אלו האבות. בא וראה, ירושלים וציון - דין ורחמים, ואף על פי כן כתוב (מלכים-א ח) [מ]עיר דוד היא ציון, וכתוב (הושע יא) בקרבך קדוש ולא אבוא בעיר. נשבע הקדוש ברוך הוא שלא יכנס בירושלים של מעלה וכו'. אימתי? אמר רבי יהודה, כשתחזר מלכות בית דוד למקומה למטה.

רבי יצחק אמר, ש' שמצירת בשלשת הקשרים, (של ארבעה קשרים, רמוזה היא לשלשה, ורמוזה לארבעה. שלשה זה שאמרנו. ארבעה, להיות מרכבה קדושה כאחד, שהרי הוא כלל התקון העליון. ומכאן נפרדים ונמשכים התחתונים בדרכיהם ברצועותיהם, שתלויים בשערות הללו של הראש שתלויים בהם, ונמשכים מהם כל אותם אחרים, עד שנקשרים במקומם).

שנינו, ו' נוטל אותם עליונים שאמרנו, ואלו תפלין שמניח הקדוש ברוך הוא. משום כך צריך אדם להתפאר בהם, עליהם כתוב וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך, שם ה' מממש. ואלו אותם תפלין של ראש. תפלין של זרוע היא שמאל, שנקרא עז, וירשה מעז, זהו שכתוב (שמות יג) והיה לאות על ידכה, בה"א, והיא ה"א שבארנו. אשרי חלקם של ישראל. ועל זה ה"א אחרונה לקחה תפלין, שהיא שמאל.

למי הם ארבע אלה, שהם גוף אחד, ועל זה כלולים באחד, ומי הם? תפארת נצח הוד יסוד. והיא ה"א של ידכה, וכלם אחוזים בה בשביל להתברך מהם, וכלולה מכלם.



אָמַר רבי חייא, אַם כָּךְ, הָרִי כְּתוּב (שמות לג) וְרֵאִיתָ אֶת אַחֲרָי, וְשָׁנִינוּ, זֶה קֶשֶׁר שֶׁל תְּפִלִּין. אָמַר לוֹ, הָרִי פְּרִשׁוּהָ, וְיָפֶה הוּא, וְהַכֵּל בְּרוּר הַדָּבָר. וְעַל זֶה מְזַה תְּלוּיָה רְצוּעָה אַחַת לְמִטָּה, שֶׁהָרִי מְמַנָּה תְּלוּיִים הַתְּחַתּוֹנִים וְנִזְוֹנִים מְמַנָּה. וְעַל זֶה נִקְרָא אוֹת, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (בראשית ט) זֹאת אוֹת הַבְּרִית. וְכְתוּב וְהָיָה לְאוֹת עַל יַדְכָּה, בְּה"א, וְהָרִי פְּרִשׁוּהָ.

שָׁמַע יִשְׂרָאֵל. אָמַר רבי יִיסָא, יִשְׂרָאֵל סָבָא. רבי יִצְחָק אָמַר, ע' גְּדוּלָּה, לְכֻלֵּל שְׁבַעִים שְׁמוֹת, עֲדוּת הַכֵּל שָׁמַע יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (ישעיה א) שָׁמְעוּ שְׁמַיִם. וְכְתוּב (דברים לב) הֶאֱזִינוּ הַשְּׁמַיִם. גַּם כָּאֵן שָׁמַע יִשְׂרָאֵל. וְהַכֵּל דָּבָר אֶחָד הוּא. יְהוָה – רֵאשׁ הַכֵּל בְּאוּר הָעֵתִיק הַקְּדוּשׁ, וְזֵהוּ שֶׁנִּקְרָא א"ב. אֱלֹהֵינוּ – עֵמֶק הַנְּחָלִים וְהַמְּבוּעִים שִׁיּוּצָאִים וְשׁוֹפְעִים לְכֻלֵּי.

יְהוָה – גּוֹף הָאֵילָן, שְׁלֵמוֹת הַשְּׂרָשִׁים. אֶחָד – כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. וְהַכֵּל שְׁלֵמוֹת אַחַת, וְנִקְשָׁר זֶה בְּזֵה, וְלֹא נִמְצָא פְּרוּד, אֶלֶּא הַכֵּל אֶחָד.

שָׁנָה רבי יִצְחָק, מְרַכְּבָה קְדוּשָׁה עֲלֵיוֹנָה, אַרְבַּעַת בְּתֵי תְּפִלִּין שְׁמִנִּיחַ ו', כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר. מְרַכְּבָה קְדוּשָׁה אַחֲרֵת, אַרְבַּעַת אַחֲרֵים שְׁכֻלּוּלִים בְּאֶחָד, שְׁמִנִּיחַ ה' הָאֲחֲרוֹנָה, כְּמוֹ שֶׁבְּאֲרוּהָ.

רעיא מהימנא

שָׁמַע יִשְׂרָאֵל יי' אֱלֹהֵינוּ יי' אֶחָד. מִצְוָה זֹו לְיַחַד שֵׁם הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּכֹל יוֹם, שֶׁהָרִי כְּמוֹ שֶׁמִּיחָדִים שֵׁם הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמִטָּה, כֵּן מִתְיַחַד שְׁמוֹ לְמַעְלָה. נִמְצָא שֶׁהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יַחֲדִי מַעְלָה וּמִטָּה. מִי שֶׁמִּיחָד שֵׁם הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, יִשִּׁים לְבוֹ וְרְצוֹנוֹ בְּאוֹתוֹ יַחֲדִי שְׁאֲמַרְנוּ, וְיַחַבֵּר כָּל אֵיבָרָיו בְּאוֹתוֹ יַחֲדִי לְהִיּוֹת כָּלֵם אֶחָד. כְּמוֹ שֶׁשֵּׁם כָּל אֵיבָרָיו בְּסוּד אֶחָד, כֵּן לְמַעְלָה מְחַבֵּר כָּל הָאֵיבָרִים הָעֲלִיוֹנִים בְּאוֹתוֹ יַחֲדִי לְהִיּוֹת כָּלֵם אֶחָד.

בְּשָׁעָה שְׁבָא אָדָם לְיַחַד אֶת שֵׁם הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, כָּל חִילוֹת הַשְּׁמַיִם עוֹמְדִים שׁוֹרוֹת שׁוֹרוֹת כְּדִי לְהַתְּתַקֵּן וּלְהַכְּלִל כָּלֵם בְּאוֹתוֹ יַחֲדִי, לְעַמֵּד בְּסוּד אֶחָד בְּיַחֲדִי אֶחָד. כָּלֵם מִתְּתַקְּנִים בְּתַקּוּנֵיהֶם כְּרָאוּי. בְּאוֹתָהּ שָׁעָה עוֹמֵד מְמַנָּה אֶחָד שֶׁמֶשׁ שְׁעוֹמֵד תַּחַת מְאֵתִים אַרְבַּעִים וְשְׁמוֹנָה עוֹלָמוֹת, וְכָלֵם נִקְרָאִים אֵיבָרֵי הַגּוּף. וְזֵה נִקְרָא



הלני"ו, עומד ומחכה לאותו יחוד, וזהו מלקט שושנים, כמו שנאמר (שיר השירים ו) וללקט שושנים, שהם איברי הגוף.

האיברים העליונים לוקט אותם השם העליון בסוד היחוד שהתיחד בסוד ארבעים ושנים שמות, ולוקט כל אותם שושנים עליונים, ושמש זה לוקט כל אותם התחתונים, שכלם ממנים בכלל של שבעים ושנים שמות, ונלקטים כלם באותו היחוד, ונעשים כלם גוף אחד בסוד אחד. ואותו היחוד עולה, ומיחד הכל בשני צדדים ביחוד אחד. באותה שעה מתלקטים כל האיברים ומתחברים בחבור אחד, להיות כלם בסוד אחד, למעלה ולמטה, בסוד של ה' אחד ושמו אחד.

ועל כן מאריכים באחד בשתי אותיות, ללקט שושנים, להתיחד בסוד של אחד ביחוד שלם. כיון שכל האיברים מתיחדים בסוד אחד של יחוד אחד, אז נקרא הכל קרבן שלם, ועל סוד זה הכניס הקדוש ברוך הוא את אדם הראשון לגן עדן, כמו שכתוב (בראשית ב) לעבדה ולשמרה. ושנינו שאלה אותם קרבנות שנים, סוד של ה' אחד ושמו אחד. שבאלו קרבנות כתוב וללקט שושנים. (שהקדוש ברוך הוא הוא לוקט שושנים, לוקט כל אותם איברים שלמעלה ומטה לחבר אותם ביחוד באותו שאמרנו. אז מתעורר מי שמתעורר ללקט שושנים) אלו האיברים של שני צדדים שהם אחד. **שושנים**, סוד הוא. שכשמתחברים כל (אותם) איברים כאחד, להיות כלם ביחוד אחד, סוד הקרבן, אז מתעטר הקדוש ברוך הוא בעטרה בראש של כתרם פז, להיות בכבודו מתעטר. וסוד זה היה, שכתוב שושנים, סוד של כל אותם איברים שלמעלה ולמטה. וסוד של אותו פז, עטור שמתעטר ועולה מביניהם, והכל נמצא בו. **בשושנים** הללו יש שש מאות ושלוש עשרה מצוות, שהם איברים של שני צדדים, סוד של יהו"ה אחד ושמו אחד. ויש בו עליה של אותו פז שעולה מביניהם. ובכל מקום שהם נמצאים, אותה עליה עליונה נמצאת מביניהם לעלות. וסוד זה (שיר השירים ב) תפוח בעצי היער, ושושנה בין החוחים. זה וזה צריכים לעלות כאחד ביחוד שלם. אשרי מי שמקריב קרבנות אלו, ודאי לרצון לו בעולם הזה ובעולם הבא.

מצודה ליראה (ה) בדרך כלל ובדרך פרט. והרי יראה בארנו, משום שיש על האדם לפחד מלפני הקדוש ברוך הוא תמיד, כמו



שְׁנָאֵמַר (דברים כח) לִירְאָה אֶת הַשֵּׁם הַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא הַזֶּה אֵת ה' אֱלֹהֶיךָ. וּבִשְׁבִיל יִרְאָה זו יִשְׁמַר בְּדַרְכָיו. וִירְאָה, מְקוֹם הוּא שְׁנִקְרָא יִרְאָה, מִשּׁוֹם שֶׁשֵּׁם נִמְצָאת יִרְאָת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, הִיא יִרְאָת ה' לִירְאָה מִמֶּנּוּ, וְזֶהוּ סוּד הַכְּתוּב (ויקרא ט) וּמִקְדָּשֵׁי תִירָאוּ. בִּירְאָה הַזֹּאת שְׁרוּיָה מִכַּת אֵשׁ, לְהִלְקוֹת אֶת הָרְשָׁעִים שֶׁלֹּא שׁוֹמְרִים מִצְוֹת הַתּוֹרָה, וְעַל זֶה בְּדַרְךְ כָּלֵל יֵשׁ לִירְאָה.

וְאַחַר כֵּן בְּדַרְךְ פָּרֵט, כְּשִׁיּוֹדֵעַ הָאָדָם מֵהִי יִרְאָת ה', וְזוֹהִי יִרְאָה שֶׁל חִבִּיבוּת, שֶׁהִיא עֶקֶר וְיִסוּד לְאַהֲבָה אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. (אחר) יִרְאָה זו עוֹשֶׂה כְּדֵי לִשְׁמַר כָּל מִצְוֹת הַתּוֹרָה, לְהִיּוֹת אָדָם עֹבֵד נֶאֱמָן לְקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּרָאוּי. (ירְאָה)

קִדְּם הַתְּפִלָּה לְלַמַּד אֵיזָה עֲנִין בְּזֵהר

קִדְּם הַתְּפִלָּה לְמַעַט בְּדַבּוּר כָּל מַה דְּאֶפְשָׁר, וְלְלַמַּד אֵיזָה עֲנִין בְּזֵהר אוֹ תְּקוּנִים אוֹ זֵהר חֲדָשׁ. (הַנְּהַגוֹת צְדִיקִים - סֵדֵר הַיּוֹם מְרַבֵּי אֶהְרוּ מְקַרְלִין)

דָּף זֵהר הַקְּדוֹשׁ אֲלִיבָא רִיקְנִיָּא מוֹנֵעַ כָּל מִילֵי בִישָׂא

דָּף זֵהר הַקְּדוֹשׁ אֲלִיבָא רִיקְנִיָּא מוֹנֵעַ כָּל מִילֵי בִישָׂא, וְהַשְׁמַר פִּן יִשְׁיֵאָה לְכַבָּר לְחַדֵּל מְזָה, מִחֲמַת שְׁמַטָּל עֲלֶיהָ לְעַסְקָ... וְכִיּוֹצֵא בְּזֵה. כִּי יְדוּעַ מַה שֶּׁפִּרְשֵׁתִי, אִם בְּטִלְתָּ מִן הַתּוֹרָה יֵשׁ לָהּ בְּטָלִים הַרְבֵּה אַחֲרִים כְּנִגְדָה, וְהַרְבֵּה פְּעָמִים דְּמִיתִי שְׁטוּב יוֹתֵר לְעַסְקַ עִתָּה בְּשַׁעוֹר עֵינִין וְדַחֲתִי לְמוֹד הַנּוֹכַח לְעִיל לְזַמֵּן אַחַר, וּמִן הַשָּׁמַיִם נִדְּמַנּוּ לִי בְּטוּלִים אַחֲרִים קִדְּם הַתְּפִלָּה.

(הַנְּהַגוֹת צְדִיקִים - הַנְּהַגוֹת יִשְׂרָאֵל מְרַבֵּי מִשָּׁה גְּרִינּוּאֵלְד מַחוּסֵט בַּעַל עֲרוּגַת הַבְּשָׂם)

לְקַבֵּעַ עֵתִים לַתּוֹרָה, דְּהֵינּוּ לְלַמַּד בְּכָל יוֹם תַּנְיָה מִשְׁנֵיּוֹת שֶׁהוּא תְּקוּן לְנִשְׁמָה וְזֵהר וְשִׁלְחוֹן עֲרוּף וְעֵין יַעֲקֹב קִדְּם הַשְּׁנָה וְקִרְיַאת שְׁמַע שֶׁל הָאָר"י זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה (כַּמְבָּאָר בְּשַׁעֲרֵי צִיּוֹן) וְלִילָף בְּמַקְוֵה לְטַבֵּל ט' פְּעָמִים בְּכַדֵי לְקַבֵּל עֲלֵינוּ קִדְּשָׁה וְטִהָרָה מִן הַמַּקְוֵה הָעֲלִיּוֹנָה וְהַבּוּ.

(הַנְּהַגוֹת צְדִיקִים - הַדְּרָכוֹת מְרַבֵּי מְרַדְכֵי מִטְשַׁעֲרָנָאבִיל)

וְאַחַר הַתְּפִלָּה יִקְבַע עֵתִים לַתּוֹרָה, דְּהֵינּוּ תַנְיָה מִשְׁנֵיּוֹת שֶׁהוּא תְּקוּן לְנִשְׁמָה. וְאַחַר כֵּן לְמוֹד שִׁלְחוֹן עֲרוּף אֲרוֹחַ חַיִּים וְשִׁלְחוֹן עֲרוּף יוֹרֵה דְעָה, וְזֵהר. וְגַם לוֹמַר בְּכָל יוֹם תְּהִלִּים שֶׁהוּא נְעִים זְמִירוֹת יִשְׂרָאֵל. וְזְמִירוֹת הֵיא מְלִשׁוֹן לְזַמֵּר עֲרִיצִים, שֶׁבְּזֵה מְזַמֵּר וּמְכַרִּית כָּל הַקְּלָפוֹת וְהַדְּיָנִים וְהַמְּסַכִּים שֶׁנַּעֲשׂוּ מִחֲמַת עוֹנוֹת בְּנֵי אָדָם. וּבְכָל עֵת וְרַגַע יְדַמָּה בְּעֵינָיו כְּאִלוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא תּוֹפֵס אוֹתוֹ שֶׁלֹּא יָשׁוּב אַחַר תְּאוּוֹתָיו הַשְּׁפִלוֹת וְהַזְרוּת, כַּמְאֵמַר הַחֶכֶם "תְּפִסּוּ בְּבִגְדֵי" וְיַפֵּל עֲלָיו אֵימָה גְדוּלָה וְיִרְאָה.

(הַנְּהַגוֹת צְדִיקִים - הַדְּרָכוֹת מְרַבֵּי מְרַדְכֵי מִטְשַׁעֲרָנָאבִיל)



מִצְוָה (ו) לְאַהֲבָה, וְהָרִי בְּאַרְנוֹ אֶהְבֵּת הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁצַרִיף הָאָדָם לְאַהֲבֵב אוֹתוֹ אֶהְבֵּה רַבָּה כְּמוֹ אֲבָרְהָם שְׁאַהֲבֵב אֶת הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּכִמְהָ אֶהְבֹּת וּמָסַר אֱלֹו גּוֹפוֹ וְנַפְשׁוֹ. מִכָּאֵן לְמַדְנִי, מִי שְׁאוּהֵב אֶת הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, מְקַיֵּם עֲשׂרַ אֲמִירוֹת מְעֻלָּה וּמְטָה. וְעַל זֶה כָּל אוֹתָם עֲשָׂרָה נְסִיוֹנוֹת שֶׁהִתְנַסָּה אֲבָרְהָם וְעַמְד בְּכֻלָּם, כְּנִגְדַ עֲשׂרַ אֲמִירוֹת, כָּל נְסִיוֹן הִיא אֲמִירָה, וְהִתְנַסָּה בְּאוֹתָהָ אֲמִירָה וְעַמְד בָּהּ.

וְעַל זֶה אוֹתָם עֲשָׂרָה נְסִיוֹנוֹת, וּבְכֻלָּם עַמְד אֲבָרְהָם, מִשׁוּם שֶׁהִתְקַשֵּׁר וְנִדְבַק בִּימִינוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁהִיא אֶהְבֵּה רַבָּה. מָה הַטַּעַם נִקְרָאת אֶהְבֵּה רַבָּה? מִשׁוּם מִי שֶׁעוֹמֵד בְּאַהֲבָה הַזֹּו, מִתְקַשֵּׁר בְּעוֹלָם הָעֲלִיוֹן. אֶהְבֵּת עוֹלָם, זֶה סוּד הָעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן, שֶׁהִתְקַשֵּׁר בּוֹ אֶהְבֵּתוֹ, וְהַכֵּל סוּד אֶחָד בְּלִי פְרוּד. וְהָרִי נִתְבָּאָר סוּד הָאֶהְבֵּה, אֶהְבֵּה זֹו עוֹלָה עַל כָּל עֲבוּדוֹת הָעוֹלָם, בְּזֶה נִכְבַּד שֵׁם הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יוֹתֵר מִהַכֵּל וּמִתְבָּרַךְ. בְּרוּךְ הוּא לְעוֹלָם וּלְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים, וְסוּד הָאֶהְבֵּה נִתְבָּאָר.

מִצְוָה (ז) לְקַרְא קְרִיאַת שְׁמַע פְּעַמִּים בְּכָל יוֹם, אַחַת כְּנִגְדַ דְּרָגַת יוֹם, וְאַחַת כְּנִגְדַ דְּרָגַת לַיְלָה, לְהַכְלִיל בַּיּוֹם דְּרָגַת הַלַּיְלָה, וְלַהַכְלִיל בַּלַּיְלָה דְּרָגַת יוֹם, וְהָרִי נִתְבָּאָר. וְעַל זֶה פְּעַמִּים בְּכָל יוֹם, אֶחָד בַּיּוֹם וְאַחַד בַּלַּיְלָה.

מִצְוָה שִׁיקְבַע אָדָם מְזוּזָה לְשַׁעְרוֹ, לְהִיּוֹת כָּל אָדָם שְׁמוּר מֵעַם הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּשִׁיּוּצָא וּכְשִׁנְכָנְסוּ. וְהַסּוּד – (תהלים קכא) ה' יִשְׁמַר צְאֲתָךְ וּבִאָךְ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. מִשׁוּם שֶׁסּוּד הַמְזוּזָה עוֹמֵד תָּמִיד לְפִתַח, וְזֶהוּ פִתַח שְׁלִמְעֻלָּה, וְזֶהוּ דְרָגָה שֶׁנִּקְרָאת שׁוּמַר, לְהַמְצִא בְּשִׁמְרָהּ.

שְׂאָדָם אֵינוֹ שְׁמוּר, רַק מְשִׁמְרַת הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא תָּמִיד שׁוּמַר, וְעוֹמֵד לְפִתַח, וְהָאָדָם בְּפָנִים. וְעוֹד, שֶׁלֹּא יִשְׁכַּח אָדָם זְכוֹרֹן הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְעוֹלָמִים. וְזֶהוּ כְּמוֹ הַצִּיצִית, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר טו) וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת יְגוּוֹ. כִּיּוֹן שֶׁרוּאָה הָאָדָם אֶת הַזְכוֹרֹן הַזֶּה, נִזְכָּר בְּעַצְמוֹ לְעַשׂוֹת מִצְוֹת רַבּוֹנוֹ. וְסוּד הָאָמוּנָה, מְזוּזָה כָּלֵל שֶׁל זְכוֹר וּנְקֵבָה כְּאַחַד.



בספרו של שלמה, סמוך לפתח, כנגד שתי דרגות, מזדמן שד אחד (וזהו) ויש לו רשות לחבל, והוא עומד לצד שמאל. מרים האדם את עיניו, ורואה את סוד שם רבנו, ונזכר בו, ולא יכול להרע לו. ואם תאמר, אם כך, כשהאדם יוצא מהשער החוצה הרי אותו שד עומד לימינו, ומזוזה לשמאלו, ואיך נשמר האדם כשהוא שורה לשמאלו?

אף כל מה שעשה הקדוש ברוך הוא, כל דבר ודבר נמשך אחר מינו. באדם יש שתי דרגות, אחת מימין ואחת משמאל. אותו שמיימין נקרא יצר הטוב, ואותו של השמאל נקרא יצר הרע. כיון שיצא אדם משער ביתו, אותו שד מרים עיניו, ורואה את היצר הרע ששורה לשמאל, נמשך לאותו צד וזו מימין. ובאותו צד עומד שם של רבנו, ולא יכול להתקרב ולהרע לו, ויוצא האדם ונצול ממנו. כשנכנס, הרי השם הקדוש עומד לימין ולא יכול לקטרג עמו.

ועל זה צריך האדם שלא יעשה (יעביר) טנוף ולכלוף בשער ביתו ולא ישפך מים עכורים. אחד, שלא יעשה קלון לשם רבנו. ואחד, שיש רשות לאותו המחבל לחבל. ולכן יזהר האדם מזה, ויזהר האדם שלא ימנע משער ביתו שם רבנו.

וכשאדם מתקין מזוזה לפתחו, כשנכנס (אותו האדם), אותו יצר הרע ואותו שד בעל פרחם שומרים אותו, ואומרים (תהלים קיח) זה השער לה' צדיקים יבאו בו. וכשלא עומדת מזוזה בפתח האיש, יצר הרע ואותו שד מתתקנים כאחד, שמים ידיהם על ראשו בזמן שנכנס, פותחים ואומרים: אוי לו לפלוני שיצא מרשות רבנו! מאותו זמן הוא עומד בלי שמירה, שאין מי שישמר עליו. הרחמן יצילנו.

שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד, זהו יחוד אחד. ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד, זהו יחוד אחר, להיות שמו סוד אחד. וסוד זה - ה' הוא האלהים, זה כתוב כשהם ביחוד אחד.

ואם תאמר, אם כך כמו שכתוב (זכריה יד) ה' אחד ושמו אחד, לא היא ה' הוא האלהים. שאם כתוב ה' ושמו הוא אחד, היתיי אומר כך. לא כתוב אלא ה' אחד ושמו אחד, וצריך לומר בגון זה, ה' הוא האלהים הוא, ויראה ה' אחד ושמו אחד.



אָלֵא הכל אחד. שְׁכַשְׁמַתְאֲחַדִּים שְׁנֵי הַשְּׁמוֹת הַלְלוּ, זֶה בְּיַחְוֹד זֶה, וְזֶה בְּיַחְוֹד אֶחָד, אִז שְׁנֵי הַשְּׁמוֹת הָאֵלֶּה נַעֲשִׂים אֶחָד וְנִכְלָלִים זֶה בְּזֶה, וְנִהְיָה הַכֹּל שֵׁם שְׁלָם בְּיַחְוֹד אֶחָד, וְאִז ה' הוּא הָאֱלֹהִים, שְׁהָרִי אִז נִכְלָל הַכֹּל זֶה בְּזֶה לְהִיּוֹת אֶחָד, וְעַד שֶׁהִתְיַחְדּוּ כָּל אֶחָד, זֶה בְּלִבְדּוֹ וְזֶה בְּלִבְדּוֹ, לֹא נִכְלָלוּ זֶה בְּזֶה לְהִיּוֹת הַכֹּל אֶחָד.

כָּלֵל כָּל הַתּוֹרָה כֶּךָ הוּא וְדַאי, שְׁהָרִי הַתּוֹרָה הִיא תּוֹרָה שְׁבִכְתָּב, וְהִיא תּוֹרָה שְׁבַעֲל פֶּה. תּוֹרָה שְׁבִכְתָּב זֶהוּ שְׁכָתוּב ה'. תּוֹרָה שְׁבַעֲל פֶּה, שְׁכָתוּב הָאֱלֹהִים. וּמִשּׁוֹם שֶׁהַתּוֹרָה הִיא סוּד הַשֵּׁם הַקְּדוּשׁ, נִקְרָאת כֶּךָ.

תּוֹרָה שְׁבִכְתָּב וְתּוֹרָה שְׁבַעֲל פֶּה, זֶה כָּלֵל וְזֶה פָּרֵט. הַכָּלֵל צָרִיךְ אֶת הַפָּרֵט, וְהַפָּרֵט צָרִיךְ אֶת הַכָּלֵל, וְהִתְיַחְדּוּ זֶה בְּזֶה וְנִהְיָה הַכֹּל אֶחָד. וְעַל זֶה כָּלֵל הַתּוֹרָה הוּא כָּלֵל שְׁלִמְעָלָה וּמִטָּה, מִשּׁוֹם שֶׁשֵּׁם זֶה לְמַעְלָה, וְשֵׁם זֶה לְמִטָּה. זֶה סוּד הָעוֹלָם הָעֶלְיוֹן, וְזֶה סוּד הָעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן. וְעַל זֶה כָּתוּב אֲתָה הָרֵאֶת לְדַעַת כִּי ה' הוּא הָאֱלֹהִים. זֶה הַכָּלֵל שֶׁל הַכֹּל. וְכֹל זֶה שְׁאֲמַרְנוּ צָרִיךְ אָדָם לְדַעַת בְּעוֹלָם הַזֶּה.

וְאִם תֹּאמַר, מִצְּוֹת הַתּוֹרָה אֵיפֹה הֵן כָּאֵן בְּכָלֵל הַזֶּה? אֵלֶּא זֶהוּ זְכוֹר וְזֶהוּ שְׁמוֹר. וְכֹל מִצְּוֹת הַתּוֹרָה בְּאֵלֶּה כְּלוּלִים, בְּסוּד שֶׁל זְכוֹר וּבְסוּד שֶׁל שְׁמוֹר, וְהַכֹּל הוּא אֶחָד.

פְּתַח רַבִּי יוֹסִי וְאָמַר, זֶה שֶׁשָּׁנִינוּ שֶׁתְּפִלַּת עַרְבִית הִיא חוֹבָה, וְדַאי מִשּׁוֹם שֶׁקְרִיאַת שְׁמַע שֶׁל עַרְבִית חוֹבָה, וְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מִתְיַחַד בְּלִילָה כְּמוֹ שֶׁמִּתְיַחַד בְּיוֹם. וּמִדַּת לִילָה נִכְלָלֶת בְּיוֹם, וּמִדַּת יוֹם נִכְלָלֶת בְּלִילָה, וְנַעֲשֶׂה יַחְוֹד. וּמִי שְׁאָמַר רְשׁוּת, מִשּׁוֹם אֲמוּרַיִם וּפְדָרַיִם שֶׁמִּתְעַכְּלִים בְּלִילָה, וְהָרִי בְּאֲרָנוּ.

שְׁכָתוּב וְאֶהְבֶּת אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ. פְּסוּק זֶה בְּאֲרָנוּ, וּפְרָשׁוּהוּ הַחֲבָרִים. אֲבָל יֵשׁ לְשָׂאֵל, אִם בְּיַחְוֹד הַזֶּה שֶׁל שְׁמַע יִשְׂרָאֵל נִכְלָל הַכֹּל, יְמִין וּשְׂמָאל, לְמָה כָּתוּב אַחַר כֶּךָ וְאֶהְבֶּת, וְהִיָּה אִם שְׁמוּעַ, שְׁהָרִי בְּיַחְוֹד נִכְלָלוּ? אֵלֶּא שֵׁם בְּכָלֵל, כָּאֵן בְּפָרֵט, וְכֶךָ צָרִיךְ.

וּבְסוּד הַיַּחְוֹד שְׁהָרִי הַתְּעוֹרְרָנוּ בּוֹ, יַחְוֹד הוּא כְּמוֹ תְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ וְתְּפִלִּין שֶׁל זְרוּעַ. בְּתְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ יֵשׁ אַרְבַּע פְּרָשְׁיּוֹת, וְהָרִי נִתְבָּאָר. וְכָאֵן שְׁלֶשֶׁה שְׁמוֹת הֵם. שֵׁם אַרְבַּע פְּרָשְׁיּוֹת, וְכֹל אַחַת וְאַחַת בְּלִבְדָּה. וְכָאֵן שְׁלֶשׁ שְׁמוֹת. מַה בֵּין זֶה לְזֶה?



אָפֶּא באַותן אַרבע פּרשיות הרי התעוררו בהן, אחת נקדה (עליונה) ראשונה, ואחת סוד העולם הבא, ואחת ימין, ואחת שמאל. אלה סוד תפלין של ראש. וכאן בסוד זה, יחוד זה שלשה שמות עליונים הם כמו אותן ארבע פרשיות. ה' הראשון זו נקדה עליונה, ראשית הכל. אלהינו, סוד העולם הבא. ה' האחרון, כלל של ימין ושמאל כאחד, בכלל אחד, ואלה הם תפלה של ראש, וזהו יחוד ראשון.

תַּפְּלִין של זרוע כלל (תוף תפלין של זרוע) של כל האלה כאחד, וזהו סוד ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד. פאן כלל של אותן תפלין של ראש שנכללו בתוף תפלין של זרוע.

וְסוּד זה, ברוך - זה סוד של נקדה עליונה, שהוא ברוך, שכל הברכות נובעות משם. ואם תאמר, העולם הבא נקרא ברוך - לא כן, שהרי נקדה עליונה היא זכר, עולם הבא נקבה. הוא ברוך והיא ברכה. ברוך זכר, ברכה נקבה. ועל זה ברוך הוא נקדה עליונה. שם - זה העולם הבא, שהוא שם גדול, כמו שנאמר (יהושע ז) ומה תעשה לשמך הגדול. כבוד - זה כבוד עליון, שהוא ימין ושמאל, וכלם כלולים בתפלה זו של יד, שהיא מלכותו. ולוקח הכל לתוכה, ובזה נכללים במלכות הזאת כל העולמות לזון אותם ולהנות אותם במה שהצטרכו.

וזהו יחוד של תפלין של ראש ותפלין של זרוע, כמו סוד היחוד של תפלין, כן הוא יחוד הכל, וזהו ברור הדבר. והרי סדרנו יחוד זה לפני המנורה הקדושה, ואמר לי שהרי בארבעה גונים הסתדר היחוד, וזה הברור של כלם. וכך הוא בודאי, וכלם סוד היחוד. אבל סדור התפלין זהו יחוד עליון כראוי.

ומתוך שנכללו ימין ושמאל בסוד של שם אחד בדרך כלל, צריך אחר כך להוציא אותם בדרך פרט, אבל לא בדרך יחוד, שהרי היחוד הוא בפסוקים הראשונים, להיות ה' אחד, בתפלין של ראש. ושמו אחד, בתפלין של זרוע. ונהיה הכל אחד. כיון שהיחוד הסתדר הכל בכלל מראש הנקדה העליונה, צריך אחר כך להתעטר מהראש של האור הראשון, שהוא ראש הכל. (ע"כ

רעיא מהימנא).



זהר:

חֲקֹק וְהִתְקִין מִשֶּׁה כ"ה אוֹתִיּוֹת בְּסוּד שֶׁל הַפְּסוּק שֶׁל הַיְחוד, שְׁכַתּוֹב שָׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד. וְהֵן כ"ה אוֹתִיּוֹת חֲקוּקוֹת מְחַקְקוֹת בְּסוּד שְׁלֹמְעֵלָה. יַעֲקֹב רָצָה לְהִתְקִין לְמִטָּה בְּסוּד הַיְחוד, וְהִתְקִין בְּכ"ד אוֹתִיּוֹת, וְהֵן: בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלָכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד. וְלֹא הַשְּׁלִים לְכ"ה אוֹתִיּוֹת, מִשּׁוּם שֶׁעֲדִין לֹא הִתְתַּקֵּן הַמִּשְׁכָּן. כִּיּוֹן שֶׁנִּתְתַּקֵּן הַמִּשְׁכָּן וְהַשְּׁתַלֵּם דְּבַר שֶׁהָיָה יוֹצֵא מִמֶּנּוּ, כְּשֶׁהַשְּׁתַלֵּם לֹא דִבֵּר אֶלָּא בְּכ"ה אוֹתִיּוֹת, לְהִרְאוֹת שֶׁהָרִי זֶה הַשְּׁלֵם כְּמוֹ שְׁלֹמְעֵלָה, שְׁכַתּוֹב (ויקרא א) וַיְדַבֵּר ה' אֵלָיו מֵאֵהָל מוֹעֵד לֵאמֹר. הָרִי כ"ה אוֹתִיּוֹת.

וְעַל זֶה כ"ה מֵינִים לְהַשְּׁלִים תִּקּוּן הַמְקַדָּשׁ, וְכֹל הָאוֹתִיּוֹת הִלְלוּ בְּאַרְנוֹ בְּאוֹתָן אוֹתִיּוֹת חֲקוּקוֹת שְׁלֹמְדָנוּ מִמֶּר. וּמִשּׁוּם שֶׁהַמִּשְׁכָּן הַשְּׁתַלֵּם בְּסוּדוֹת הִלְלוּ, נִקְרָא כ"ה בַּיְחוד שֶׁל שְׁלֵמוֹת הַמִּשְׁכָּן, וְעַל זֶה כָּתוּב (תהלים קמה) וַחֲסִידֶיךָ יְבָרְכוּכָה, סוּד הַשְּׁלֵמוֹת שֶׁל כָּל הַמִּשְׁכָּן וְתִקּוּנוֹ.

כ"ה כְּנֻגַד כ"ב אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה, וְתוֹרָה וּנְבִיאִים וְכַתוּבִים, שֶׁהֵם כָּלֵל אֶחָד, סוּד אֶחָד. בְּשַׁעַה שִׁישְׂרָאֵל מִיְחֻדִים יְחוּד בְּפְסוּק זֶה בְּסוּד כ"ה אוֹתִיּוֹת, שֶׁהֵם שָׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד, וּבְרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד כְּבוֹד מְלָכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד, שֶׁהֵם כ"ד אוֹתִיּוֹת, וַיְכּוֹן כָּל אֶחָד בָּהֶם, הָאוֹתִיּוֹת כָּלֵן מִתְחַבְּרוֹת כְּאַחַת, וְעוֹלוֹת לְחִבּוּר אֶחָד, אַרְבָּעִים וְתִשְׁעָה שְׁעָרִים בְּסוּד הַיּוֹבֵל. וְאִזְ צְרִיף לְעֵלוֹת וָעֶד, לֹא יוֹתֵר. וְאִז נִפְתָּחִים הַשְּׁעָרִים, וּמִחֲשִׁיב הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְאוֹתוֹ אָדָם כְּאֵלוֹ קִיָּם אֵת כָּל הַתּוֹרָה, שֶׁהִיא בָּאָה בְּמ"ט פָּנִים בְּכָל.

וְעַל זֶה צְרִיף לְכּוֹן רְצוֹן בְּעִשְׂרִים וְחֲמֵשׁ וּבְעִשְׂרִים וְאַרְבַּע לְהַעֲלוֹתָן בְּרְצוֹן הַלֵּב בְּאַרְבָּעִים וְתִשְׁעָה שְׁעָרִים שְׁאֲמַרְנוּ. כִּיּוֹן שֶׁהִתְכַּוֵּן בְּזֶה, יִתְכַּוֵּן בְּאוֹתוֹ יְחוּד שְׁאֲמַר מֶר, שָׁמַע יִשְׂרָאֵל וְגו' בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלָכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד, כָּלֵל שֶׁל כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה. אֲשֶׁרִי חֲלָקוֹ שֶׁל מִי שִׁיתְכַּוֵּן בָּהֶן, וְדַאי כָּלֵל הוּא שֶׁל כָּל הַתּוֹרָה שְׁלֹמְעֵלָה וּמִטָּה. וְזֶהוּ סוּד שֶׁל אָדָם, שְׁלֵמוֹת שֶׁל זְכָר וּנְקֵבָה, וְסוּד כָּל הָאֲמוּנָה. (עד כאן)

רְבִי אַבְא שְׁלַח לוֹ לְרַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר לוֹ, זֶה שְׁבָאֵר מֶר, בְּתַפְלִין שֶׁל רְבוֹן הָעוֹלָם אַרְבַּע פְּרָשִׁיּוֹת הֵן קִדְשׁ הַקְּדוּשִׁים – יְפָה. עוֹר שְׁעַל הַתְּפִלִּין, וְאוֹתָן רְצוּעוֹת נִקְרְאוֹת קִדְשָׁה, אֲסַמְכָתָא מִנֵּין לָנוּ? שְׁלַח לוֹ,



(בראשית ג) וַיַּעַשׂ ה' אֱלֹהִים לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ וַגּוֹ' דוֹקָא, וְכִף בְּאָרוֹ רַב הַמְנוּנָא סָבָא. וְאַלֶּה אֹתָם שֶׁל רֵאשׁ, וְזִרְעֵ יְדָכָה בְּה"א, וְהָרִי פְרִשׁוּנָה. **אָמַר** רַבִּי שְׁמַעוֹן, יֵשׁ מִי שְׁשׁוּנָה בְּצוּרָה זֹו: וְהָיָה – זִרְעֵ שְׁמַאֲל שֶׁל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְנִקְרָאת גְּבוּרָה, אִם כֵּף לֹא נִשְׁאָרוּ בְּרֵאשׁ אֶלָּא שְׁלֵשׁ, וְהֵן אַרְבַּע. אֲבָל שְׁתֵּי מִרְכָּבוֹת קְדוּשׁוֹת הֵן, זֶה נִקְשָׁר בְּלֵב וְזֶה נִקְשָׁר בְּמַח. וְהַלֵּב וְהַמַּח נִקְשָׁרוּ זֶה בְּזֶה, וְזוּג אֶחָד לָהֶם, וַיִּפֶּה אָמְרוּ הַחֲבֵרִים. וְהָיָה לְאוֹת עַל יְדָכָה, כְּמוֹ שְׁנַאֲמַר, וְלֹא נִקְרָא אֶלָּא אוֹת.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּשַׁעֲה שְׁהָאָדָם מִקְדִּים בְּחֻצוֹת הַלִּילָה וְקָם וּמִשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה עַד שְׁמַאֲרֵי הַבֶּקֶר, בְּבִקְר מְנִיחַ תְּפִלִּין בְּרֵאשׁוֹ וְתְפִלִּין בְּרֵשֶׁם קְדוּשׁ בְּזִרְעוֹ וּמִתְעַטֵּף בְּעִטּוֹף שֶׁל מְצוּהָ וּבָא לְצֵאת מִשְׁעַר בֵּיתוֹ, פּוֹגֵשׁ אֶת הַמְזוּזָה, רֵשֶׁם הַקְדוּשׁ בְּשַׁעַר בֵּיתוֹ, אַרְבַּעַה מְלֵאכִים קְדוּשִׁים מְזַדְדָּגִים עִמּוֹ וַיּוֹצֵאִים עִמּוֹ מִשְׁעַר בֵּיתוֹ וּמְלֹאִים אוֹתוֹ לְבֵית הַכְּנֶסֶת, וּמְכַרְיָזִים לְפָנָיו: תְּנֵנו כְּבוֹד לְדַמוֹת הַמֶּלֶךְ הַקְדוּשׁ! תְּנֵנו כְּבוֹד לְבֵן הַמֶּלֶךְ, לְפָרְצוֹף הַיָּקָר שֶׁל הַמֶּלֶךְ הַקְדוּשׁ! רוּחַ קְדוּשָׁה שׁוֹרָה עָלָיו, מְכַרְיָזָה וְאוֹמְרָת: (ישעיה מט) יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּךְ אֶתְפָּאֵר.

השלמה מההשמטות סימן יד

אָחַר כֵּן יֵשׁ לוֹ לְקֵרָא פְרִשְׁת בְּרֵאשִׁית, עַד וַיְהִי עָרֵב וַיְהִי בֹקֵר יוֹם אֶחָד. שְׁהִיא מְעֵלָה וְשֹׁבַח שֶׁל הַכֹּל. אַחַר כֵּן יִתְעַסֵּק בְּפִרְשֵׁת הַקְרָבָנוֹת לְכַפֵּר עָלָיו. וַיֹּאמֶר, צוֹ אֶת אֶהֱרֵן, עַד תּוֹקֵד בּוֹ, כְּדִי שְׁכָל הַרְהוּרִים וּמַחְשָׁבוֹת שֶׁל הַלִּילָה יִתְכַפְּרוּ. אַחַר כֵּן יִשְׁבַּח בְּתִשְׁבַּחוֹת שֶׁל דָּוִד, וּמִשׁוֹם זֶה יִכְנֶס אָדָם בְּשַׁעֲרֵים שְׁבָהֶם הַכֹּל, וְהוּא מִתְקַן הַמְדְרָגוֹת.

בֵּינָן שְׁהִגִּיעַ לְיוֹצֵר אוֹר, שְׁהוּא תַחֲלַת הַתְּפִלָּה דְּמִיִּשְׁב, אֲזַ כָּל אוֹתָן הַמְדְרָגוֹת פּוֹתְחוֹת שְׁעָרִים, וְאֲזו (שיר השירים ג) כְּתִימְרוֹת עֶשֶׂן כְּתוּב. מֵה תִימְרוֹת עֶשֶׂן שֶׁל קִטְרֵת עוֹלָה וּמִתְחַבְּרִים מְדְרָגוֹת אֵלוּ בְּאֵלוּ, אִף כָּאֵן הִיא תְּפִלָּה, שְׁהִיא כְּתִימְרוֹת עֶשֶׂן שְׁמִתְחַבְּרִים וּמִתְקַשְּׂרִים אֵלוּ בְּאֵלוּ. שְׁהָרִי הוּא קוֹשֵׁר לָהֶם וְאוֹמֵר, כָּלֶם אֶהוּבִים כָּלֶם קְדוּשִׁים וְכו'.

אַחַר כֵּן אֶהֱבֶה רַבָּה, לְעֵלוֹת וּלְהִתְקַשֵּׁר בְּיָמִין וַיְחַוֵּד שֶׁל שְׁמַע. ע' גְּדוּלָה, ד' גְּדוּלָה, וְהִסִּימָן – ע"ד. זֶה שְׁכָתוּב (שמואל א יב) ע"ד



ה' בכ"ם. נשָאָרו אוֹתוֹת ש"מ בְּמ' פְּתוּחָה. לְפִי שְׁמ' פְּתוּחָה מְלֻךְ תַּחְתּוֹן, מ"ם סְתוּמָה מְלֻךְ עֲלִיּוֹן. נשָאָרו אוֹתוֹת ש"מ א"ח, מֵהֶצֶד הַזֶּה ש"מ, וּמֵהֶצֶד הַזֶּה א"ח.

אָמַר רב הַמְנוּנָא סְבָא, כָּל מִי שְׁמִיחַד זֶה בְּכָל יוֹם, שְׁמַחָה מְזַמְנַת לוֹ מְלַמְעֵלָה מֵאוֹתוֹת אֱלוֹ. ש"מ מְצַד זֶה, א"ח מְצַד זֶה. וּמְצַרְף אוֹתוֹת אֱלוֹ - בְּסוֹף מִתְחִיל וּבִישָׁר סִיִּם. וְסִימְנָךְ - אֲשַׁמַּח, שְׁפָתוֹב (תהלים קד) אֲנֹכִי אֲשַׁמַּח בְּה'. בְּה' מִמֶּשׁ. וְכָךְ נִמְצָא בְּסִפְרוֹ שֶׁל חֲנוּךְ.

עוֹד, יֵשׁ בּוֹ אוֹת ע' גְּדוּלָה, רְמֵז לְאֱלוֹ שְׁבַעִים שְׁמוֹת, סוּד שֶׁל הָאֲבוֹת הַקְּדוּשִׁים. יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' - אֱלוֹ אַרְבָּעָה כְּתִים שֶׁל הַתְּפִלִּין שְׁמֵאֲחַד לָהֶם (א"ח). ד' גְּדוּלָה זֶה קָשֶׁר שֶׁל תְּפִלִּין שֶׁהִיא אַחוּזָה בָּהֶם, וְהוּא סוּד לְחֻכְמִים, וְלֹא נִמְסָר לְגִלוּת. וּשְׁתֵּי רְצוּעוֹת יוֹצְאוֹת מְצַד זֶה וּמְצַד זֶה - סוּד שֶׁל שְׁתֵּי יָרְכִים שֶׁל זֶה א"ח שְׁנִבְיָאִי אֲמַת אַחוּזִים בּוֹ. וְעוֹד א"ח, רְמֵז לְפִסּוּק שְׁאָמַר (שִׁיר הַשִּׁירִים ה) פְּתַחֲלִי לִי אַחֲתִי, וְאַחַר כֵּךְ אֲמַת וְיִצִיב. וּמִדּוּעַ וְיִצִיב זֶה תְּרַגְמוּ? אֲלֹא זֶה יַעֲקֹב וְזֶה יוֹסֵף, וְצָרִיךְ לְהִתְדַבֵּק בְּשִׁנְיָהֶם.

וְאַחַר כֵּךְ תְּפִלָּה שֶׁל עֲמִידָה. שְׁלֹשָׁה רֵאשׁוֹנוֹת שֶׁהֵן מְגֵן, וּמְחִיָּה, וְהֵאֵל הַקְּדוֹשׁ. מְגֵן יֵשׁ בָּהּ אַרְבָּעִים וּשְׁתֵּים תְּבוּת, סוּד שֶׁל שֵׁם הַקְּדוֹשׁ שֶׁל אַרְבָּעִים וּשְׁתֵּים אוֹתוֹת. וְיֵשׁ לְכֹל לּוֹ בְּלֵב וְלֵהִתְקַשֵּׁר כְּשֶׁלֶּהֶבֶת בְּגַחֲלַת בְּאֵהָבָה. וְזוֹ הִיא בְּרָכָה שֶׁל הַיָּמִין.

מְחִיָּה - יֵשׁ בָּהּ מ"ט תְּבוּת, בְּסוּד שֶׁל חֲמֵשִׁים שְׁעָרִים חֲסֵר אֶחָד. וְיֵשׁ שֵׁם בְּגִבּוֹרָה ה', וְהוּא א'ת"ה ג'בוֹר ל'עוֹלָם א'דנ"י, וְסוּד שֶׁלּוֹ אגל"א, וּבְסוּד אַחַר יגל"א. וְהִכּוֹל סוּד אֶחָד מְגִבּוֹרוֹת שֶׁל הַבְּרָכוֹת שֶׁל יְהוּדָה (בְּרֵאשִׁית מֵט): א'תָּה יוֹדוּךְ אַחִיךְ, ג'וֹר אַרְיָה יְהוּדָה, ל'א יְסוּר שְׁבֹט מִיְהוּדָה, א'סְרִי לְגַפְּנִי עִירָה. בְּזֶה מִתְעוֹרֵר יְהוּדָה בְּגִבּוֹרָה קְדוּשָׁה, וְזוֹ הִיא בְּרַכַּת הַשְּׂמֵאל.

בְּקֶדְשָׁה יֵשׁ אַרְבַּע עֲשָׂרֵה תְּבוּת, עֲשָׂר אַמִּירוֹת וְאַרְבַּע אוֹתוֹת. וְזֶה כּוֹלֵל לְכֹל הַצְּדָדִים וּמֵאֲחַד מְסוּפֵי הָעוֹלָם וְעַד סוֹף הָעוֹלָם. שְׁלֹשׁ אַחֲרוֹנוֹת אֵינָן בְּחֻשְׁבוֹן זֶה שֶׁל הַתְּבוּת, וְהֵן רְצָה וּמוֹדִים, שְׁנֵי עֲמוּדִים תּוֹמְכֵי הַתּוֹרָה.

שִׁים שְׁלוֹם - עֵץ הַחַיִּים שֶׁהוּא שְׁלוֹם הַבֵּית, שְׁלוֹם שֶׁל הַכֹּל. וּבִינְיָהֶם בְּאֲמֻצְעֵיתָם אֱלוֹ הַבְּרָכוֹת שֶׁתְּקַנּוּ הַקְּדָמוֹנִים, וְכָךְ בְּאֵרוּחָה.



לְאַחַר שְׁסִים תְּפִלְתוֹ וְהוֹדָה עַל חֲטָאָיו – נְפִילַת אֲפִים. שָׁכַךְ בְּאַרוּחָה, שִׁיעֲשֶׂה כָּל מָה שֶׁעָשָׂה מִשָּׁה רַבְּנוּ, עָלְיוֹ הַשְּׁלוֹם, תְּפִלוֹת וְתַחֲנוּנִים וּבִקְשׁוֹת וּנְפִילַת אֲפִים, שְׁכַתוֹב (דברים ט) וְאַתְּנַפֵּל לְפָנֶי ה'. וְכִיּוֹן שֶׁנִּכְנַס בְּכָל אֵלוֹ הַמְּדַרְגּוֹת הָעֲלִיוֹנוֹת וְנִקְשַׁר הַכָּל בְּכָלָם, יִשְׁלַח לְמַטָּה. הוֹאִיל וַיִּרְדַּ לְמַטָּה, צָרִיךְ נְפִילַת אֲפִים בְּאֶלֶף בֵּית.

מָה הַטַּעַם? כִּיּוֹן שֶׁהַתְּפִלָּה תְּפִלְתוֹ וְהוֹדָה עַל חֲטָאָיו, מִכָּאן וְלַהֲלָא מִרְאָה עֲצָמוֹ שְׁמוּסָר נִפְשׁוֹ לְקוֹנוֹ בְּאַהֲבָה, שְׁכַתוֹב (תהלים כה) אֵלֶיךָ ה' נִפְשִׁי אֲשָׂא. וְנוֹחַ לוֹ לְאוֹתוֹ צַד שְׁמִצּוּיָהּ בּוֹ מִיָּתָהּ, עוֹשֶׂה לוֹ נַחַת. וְעַל זֶה בְּאֶלְפָא בֵּיתָא זֶה אֵין בְּהָ לָא וְאִי וְלֹא קו"ף וְלֹא בֵּיתָא, וַיִּשְׁלַח בְּהָ אוֹת פ' בְּמִקוּמָהּ (בסופה). מִי שְׁמוּסָר טַעְמוֹ מִשׁוּם שְׁנִפְלִיָּהּ זֶה שְׁמוּסָר בֵּין אָדָם נִפְשׁוֹ לְמִיָּתָהּ, צָרִיךְ לְכַוֵּן רְצוֹנוֹ וְלַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ לְצַד הַהוּא שְׁמִצּוּיָהּ בּוֹ מִיָּתָהּ, כְּמוֹ שֶׁעוֹשֶׂה הַקּוֹף בְּחֶרֶבָה בְּהָרִים; מִרְאָה עֲצָמוֹ כְּמוֹ מֵת בְּפָנֵי הַחַיּוֹת, מִשׁוּם שְׁמִפְחָד מֵהֶם, וְכֹאשֶׁר מִתְקַרְבִּים אֵלָיו וְחוֹשְׁבִים לְאַכֵּל וְלַהֲרִיג אוֹתוֹ, רוֹאִים אוֹתוֹ שְׁנוּפֵל וּמֵת, וְחוֹשְׁבִים שֶׁהוּא מֵת, וְאִזְ חוֹזְרִים לְאַחֲרֵיהֶם. וְעַל זֶה הַסְּתַלְקוּ שְׁלַשׁ אוֹתִיּוֹת אֵלוֹ שְׁלֹא יִדְעוּ בְּהֶם אֵלָא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּעֲצָמוֹ.

וְעַם כָּל זֶה, בְּרְצוֹן הַלֵּב מִשִּׁים עֲצָמוֹ וּמוּסָר לוֹ נִפְשׁוֹ בְּאַהֲבָה, וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא חוֹשֵׁב עָלָיו כְּאֵלוֹ נוֹטֵל נִשְׁמָתוֹ מִמֶּנּוּ. מִשׁוּם שִׁישׁ חֲטָאִים שֶׁעוֹשֶׂה אָדָם שְׁלֹא מִתְּכַפְּרִים אֵלָא בְּשַׁעָה שִׁיּוּצָאֵת נִשְׁמָתוֹ מִמֶּנּוּ מִזֶּה הָעוֹלָם. זֶהוּ שְׁכַתוֹב (ישעיה כב) אִם יִכְפֹּר הָעוֹן הַזֶּה לָכֶם עַד תִּמְתּוּן.

וְעַתָּה שְׁנַחֲשֵׁף בְּעַדוֹ, שְׁנִטֵּל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת נִשְׁמָתוֹ וְהוּא נָתַן לוֹ בְּרְצוֹנוֹ, וְאוֹתָהּ שַׁעָה עוֹמְדָת לְכַפְּרָה עַל כָּל חֲטָאָיו וְהַשְּׁלִים לְכָל הַצְּדָדִים וְלְאוֹתוֹ צַד שְׁנַתְּבָאָר. וְעַם כָּל זֶה עוֹלָה וְנִכְנָסֵת בֵּין שְׁתֵּי זְרוּעוֹת בְּחִבּוּק שֶׁל אַהֲבָה כְּמוֹ שְׁצָרִיךְ, וְהִיא מְקַטְרֵת מֵר וּלְבוּנָה מִכָּל אַבְקַת רוּכָל.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֲסוּר לוֹ לְאָדָם לְטַעַם כְּלוּם עַד שִׁיאַכֵּל הַמֶּלֶךְ הָעֲלִיוֹן, וּמָה הוּא? תְּפִלָּה. וְתְּפִלָּה שֶׁל אָדָם כְּגוֹן זֶה. בְּרֵאשׁוֹנָה מִזְמִין לְצוּרוֹת שְׁחִקוּקוֹת בְּכִסָּא עַל אֵלוֹ הַבְּרִיּוֹת שְׁמִתְפַּשְׁטוֹת הַרוּחֹת שְׁלָהֶם (סוד) בְּיַחּוּד בְּזֶה הָעוֹלָם מֵהֶם, וְזֶה שְׁכַתוֹב (תהלים קד) מָה רַבּוּ מַעֲשֵׂיךָ ה' כָּלָם בְּחֶכְמָה וְגו'.



שְׂאִיבָרִים שְׂרָאוּיִים לְקָרְבָן, רוּחַ שְׁלֵהֶם מִתְפַּשֵּׁט עֲלֵיהֶם אַרְבַּע צוּרוֹת וּמְזַמְנֵת עַל כְּרִיּוֹת אֱלֹהֵי. וְזֶה שְׂאָנוּ אוֹמְרִים וְהַאֲפָנִים וְחִיּוֹת הַקֹּדֶשׁ, וְכָל אוֹתָם חִילוֹת אַחֲרֵים שְׁהֵם מִתְפַּשֵּׁטִים מֵהֶם.

וְלִבְפוֹף כִּהֵן גְּדוֹל אוֹמֵר שֵׁם אֶחָד קָדוֹשׁ, וְזֶה אֶהְבֵּת עוֹלָם אֶהְבְּתָנוּ וְגו'. וְיַחְוֹד גְּדוֹל מִיַּחְדִּים, וְזֶה (דְּבָרִים ו') שְׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד. וְאַחַר כֵּן הַלְוִיִּם הֵם מְעוֹרְרִים לְנִגּוֹן, וְזֶהוּ (דְּבָרִים יא) וְהָיָה אִם שָׁמַע תִּשְׁמְעוּ וְגו'. זֶה נִגּוֹן הַלְוִיִּם כְּדִי לְעוֹרֵר צַד אֶחָד. וְאַחַר יִשְׂרָאֵל, זֶה אֱמֶת וְיִצִיב, יִשְׂרָאֵל סָבָא שְׁעוֹמֵד עַל הַקָּרְבָן. זֶה הִיא מִדְּרָגוֹת עֲלִיוֹנוֹת פְּנִימִיּוֹת, וְהַכֹּל עוֹמֵד עַל הַשְּׁלֶחָן.

אֲבֵל אֵין רְשׁוּת לְאֶחָד מֵהֶם לְהוֹשִׁיט יָדוֹ וְלֶאֱכֹל מִן הַקָּרְבָן עַד שֶׁהַמֶּלֶךְ הַעֲלִיּוֹן יֹאכֵל, וְהֵם שְׁלֵשׁ רֵאשׁוֹנוֹת וְשְׁלֵשׁ אַחֲרוֹנוֹת. כִּיּוֹן שֶׁהוּא אוֹכֵל, נוֹתֵן רְשׁוּת לְאַרְבַּע צוּרוֹת וְלִכָּל אֱלֹהֵי הַצְּדָדִים שֶׁמִּתְפַּשֵּׁטִים מִמֶּנּוּ, לֶאֱכֹל.

אִז אָדָם שֶׁהוּא צוֹרֵה שְׁכוֹלֵל כָּל הַשְּׂאָר, יוֹרֵד וְנוֹפֵל עַל פְּנָיו וּמוֹסֵר רוּחוֹ וְעֵצְמוֹ לְגַבֵּי אָדָם שֶׁחֲקוֹק עַל אֱלֹהֵי הַצּוּרוֹת וְלְעוֹרֵר לוֹ עָלָיו כְּמוֹ שְׂרָאוּי, וְזֶה אֵלֶיךָ ה' נִפְשִׁי אֶשָּׂא. שְׁלֵשׁ צוּרוֹת אַחֲרוֹת, וְכָל אֱלֹהֵי שֶׁמִּתְפַּשֵּׁטִים מֵהֶם – תִּהְיֶה לְדוֹד, וְזֶה יִבִּיעוּ יִרְנְנוּ יֹאמְרוּ יִדְבְּרוּ – כָּלֵם אוֹכְלִים וְנִהְנִים כָּל אֶחָד וְאֶחָד כְּרָאוּי לוֹ.

מִכְּאֵן וְאֵילֶךְ יֹאמֵר אָדָם צָרַת לְבוֹ, (תְּהִלִּים כ) יַעֲנֶךָ ה' בְּיוֹם צָרָה. צָרָה עַל הַמְּעַבְרֵת שִׁישְׁבֵּת עַל הַמַּשְׁבֵּר, וּמִתְהַפְּכִים כָּלֵם לְהִיּוֹת סְנִיגוֹרִים עַל הָאָדָם. וְשְׁלֵשׁ פְּסִיעוֹת שְׁעוֹשָׂה, הַכּוֹנֵה בְּהֵן לְמִיכָא"ל וּגְבִרִיא"ל רְפָא"ל שִׁיִּצָא מִשְׁלֵשׁ מַחְנוֹת שְׁכִינָה, וְעַל זֶה כְּתוּב (תְּהִלִּים קמד) אֲשֶׁרֵי הָעַם שְׁכָכָה לוֹ אֲשֶׁרֵי הָעַם שֶׁה' אֱלֹהֵיו. (ע"כ מֵהַהֲשַׁמְטוֹת)

אִז אוֹתָהּ רוּחַ קָדוֹשָׁה עוֹלָה לְמַעְלָה, וּמַעֲדִידָה עָלָיו לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ, וְאִז מְצִיָה הַמֶּלֶךְ הַעֲלִיּוֹן לְכַתֵּב לְפָנָיו אֵת כָּל אוֹתָם בְּנֵי הַיְכָלוֹ, כָּל אֱלֹהֵי הַנוֹדְעִים לְפָנָיו. זֶהוּ שְׁכָתוּב (מֵלָאכִי ג) וַיִּכְתֹּב סֵפֶר זְכָרוֹן לְפָנָיו לְיִרְאֵי ה' וְלַחֲשָׁבֵי שְׁמוֹ. מַה זֶה וְלַחֲשָׁבֵי שְׁמוֹ? כְּמוֹ שְׁנֵאֵמַר (שְׁמוֹת לה) (חֲשַׁב הָאֲפוֹד) וְחֲשָׁבֵי מַחֲשָׁבוֹת, אוֹתָם שְׁעוֹשִׂים לְשְׁמוֹ אֲמָנוֹת כָּלֵם. אֲמָנוֹת הַתְּפִלִּין – בְּכַתִּיבָן, בְּרַצוּעוֹתֵיהֶן וּכְתִיבָתָן. אֲמָנוֹת הַצִּיצִית – בְּחוּטֵיהֶן בְּחוּט הַתְּכֵלֶת. אֲמָנוֹת הַמְּזוּזָה. וְאֵלֶּה הֵם חֲשָׁבֵי שְׁמוֹ, וְכָתוּב (שם) וְחֲשָׁבֵי מַחֲשָׁבוֹת.



וְלֹא עוד, אלא שהקדוש ברוך הוא משתבח בו ומכריז עליו בכל העולמות: ראו איזו בריה בראתי בעולמי! ומי שיכנס לפניו לבית הכנסת, כשיוצא מהשער שלו ואין תפלין בראשו וציצית בלבושו, ואומר (תהלים ה) אשתחוה את היכל קדשך ביראתך – הקדוש ברוך הוא אומר: איזה הוא מוראי? הרי מעיד עדות שקר!

אָמַר רבי יוסי, אשרי חלקו של משה, שכאן אמר אלהינו (אלהיך). שאמר רבי שמעון, משה נאחז בדרגה יותר עליונה על שאר הנביאים הנאמנים. ואמר רבי שמעון, אלמלא היו יודעים בני אדם דברי תורה, שידעו שהרי אין שום דבר או אות בתורה שאין בה סודות עליונים ונכבדים.

בֵּא וראה, כתוב (שמות יט) משה ידבר והאלהים יענו בקול. ושנינו, מה זה בקול? בקולו של משה. ויפה הוא. דוקא בקולו של משה, באותו קול שהוא אחוז בו על כל שאר הנביאים. (משם משה נזון על כלם) ומשום שהוא נאחז על כלם באותו קול, דרגה עליונה, היה אומר לישראל: ה' אלהיך. היא דרגה שנקראת שכניה, ששורה בתוכם. אשרי חלקו.

וְאָמַר רבי שמעון, שנינו, קללות שבתורת כהנים – משה מפי הגבורה אמרן, ושכמשה תורה – משה מפי עצמו אמרן. מה זה מפי עצמו? וכי תעלה בדעתך שאפלו אותו קטנה בתורה אמר אותה משה מעצמו?!

אָמַר יפה הוא, והרי התעוררנו. לא שנינו מעצמו, אלא מפי עצמו, ומהו? אותו קול שהוא אחוז בו. ועל זה, הללו מפי הגבורה, והללו מפי עצמו, מפי אותה דרגה שנקשר בה על שאר נביאים הנאמנים. ועל זה בכל מקום אלהיך, וכאן אלהינו.

בֵּא וראה כמה יש להם לבני אדם לשמר דרכיהם כדי שישתדלו בעבודת רבונם ויזכו לחיי העולמים. תחת כסא המלך הקדוש יש מדורים עליונים, ובאותו מקום של הכסא נקשרת מזוזה להנצל מכמה בעלי דינים שעתידים להתעורר בהם בבני האדם באותו העולם. כמו זה עשה הקדוש ברוך הוא לישראל, ונתן להם מצוות התורה כדי שישתדלו בה, וינצלו בעולם הזה מכמה בעלי דינים ומכמה מקטרגים שמזדמנים לבני אדם בכל יום.



רבי חייא אָמר, זֶה מִי שְׁרוּצָה שִׁישְׁמַר דְּרַכְיוֹ, לֹא יַעֲבֹר עַל מַיִם שֶׁשָּׁפְכוּ לְפָנָי הַפֶּתַח, כִּי שָׁם שׁוֹרָה שַׂד אֶחָד, וְהוּא בֵּין שְׁנֵי מִשְׁקוּפֵי הַפֶּתַח, וּפְנֵיו כְּנֶגֶד הַפֶּתַח, וּמִסְתַּכֵּל עַל כָּל מֵה שֶׁעוֹשִׂים בַּבַּיִת, וְלֹא צָרִיךְ לְאָדָם לְשַׁפֵּךְ מַיִם בֵּין בְּנֵי שְׁעָרִים. רַבִּי יִצְחָק אָמַר, אֵינן לָנוּ עֶסֶק בְּמַיִם צְלוּלִים, וְהוּא שְׁלֵא יִשְׁפֹךְ אוֹתָם בְּדֶרֶךְ קָלוּן. מָה הֵטַעַם? מִשׁוּם שֵׁישׁ לוֹ רְשׁוּת לְהִזְיֵק. וְלֹא עוֹד, אֲלֵא שִׁיחֲזִיר רֵאשׁוּ כְּנֶגֶד הַבַּיִת, וּבְכָל מֵה שֶׁמִּסְתַּכֵּל – מִתְקַלֵּל.

יֵשׁ לוֹ שְׁלֵשׁ מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים וְחֲמִשָּׁה שְׁמָשִׁים כְּמִנֵּין יְמוֹת הַשָּׁנָה, שֶׁהוּא שׁוֹלֵט עֲלֵיהֶם, וְכֻלָּם יוֹצְאִים עִם הָאָדָם כְּשִׁיוֹצֵא מִשְׁעַר בֵּיתוֹ. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, כָּל זֶה רוּצָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְשַׁמֵּר אֶת יִשְׂרָאֵל, וְהַתְקִין שְׁמוֹ הַקְּדוֹשׁ לְמַעְלָה, שֶׁהִיא הַתּוֹרָה, וְהַתּוֹרָה כְּלָהּ הִיא שֵׁם קְדוֹשׁ אֶחָד, וּמִי שֶׁמִּשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה מִשְׁתַּדֵּל בְּשָׁמוֹ.

בא וְרֵאָה, צָרִיךְ אָדָם לְרַשֵׁם בְּפֶתַח בֵּיתוֹ שֵׁם הַקְּדוֹשׁ, שֶׁהוּא אֱמוּנַת הַכֹּל. שֶׁהָרִי בְּכָל מְקוֹם שֶׁהֵשֵׁם הַקְּדוֹשׁ נִמְצָא, לֹא נִמְצָאִים שָׁם מִינִים רְעִים, וְלֹא יְכוּלִים לְקַטְרֵג לְאָדָם, שְׁכָתוּב (תהלים לא) לֹא תֵאָנֶה אֵלַיךְ רָעָה וְגו'.

(מְזוּזָה נִקְרָאת) מְקוֹם שֶׁפֶתַח הַבַּיִת שׁוֹרָה, כְּדָגְמָא שְׁלִמְעֵלָה, מְקוֹם שֶׁפֶתַח הַבַּיִת הָעֲלִיּוֹן שׁוֹרָה נִקְרָא מְזוּזָה, שֶׁהוּא תְקוּנַת הַבַּיִת וּפֶתַח הַבַּיִת. מֵאוֹתָהּ מְזוּזָה בּוֹרְחִים בְּעֲלֵי שְׁמִירַת הַחֲקִים. בְּעֲלֵי הַדִּינִים לֹא נִמְצָאִים לְפָנֶיהָ. וְכֶנֶד זֶה לְמַטָּה, כְּשֶׁאָדָם מִתְקִין מְזוּזָה לְבַיִת וְהֵשֵׁם הַקְּדוֹשׁ הַזֶּה רְשׁוּם בְּאוֹתִיוֹתָיו, הָאָדָם הַזֶּה מִתְעַטֵּר בְּעֵטְרוֹת רְבוּנוֹ, וְלֹא קָרְבִים לְפֶתַח בֵּיתוֹ מִינִים רְעִים וְלֹא נִמְצָאִים שָׁם.

רַבִּי אַבָּא הִיָּה בָּא מִלְּרֵאוֹת אֶת רַבִּי שְׁמַעוֹן, פָּגַע בּוֹ רַבִּי יִצְחָק, אָמַר לוֹ, מֵאֵינן בָּאתָ בְּעַל הָאוֹר? אִישׁ שֶׁנִּדְבַּק בְּאֵשׁ אוֹכֵלֶת כָּל יוֹם, הָרִי הָאוֹר שׁוֹרָה עִמּוֹ. אָמַר לוֹ, שְׁנִינוּ שְׁחִיּוּב עַל הָאָדָם לְקַבֵּל פְּנֵי שְׁכִינָה בְּכָל רֵאשׁ חֲדָשׁ וְשִׁבְתוֹת, וּמִיֵּהוּ? רַבּוֹ. כָּל שֶׁכֵּן מְנוֹרָה הָעֲלִיּוֹנָה הַקְּדוּשָׁה שְׁכָל בְּנֵי הָעוֹלָם רוֹצִים לְקַבֵּל פְּנֵיו. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, אֲחִזֹּר עִמָּךְ וְאֶקְבֵּל פְּנֵי הַשְּׁכִינָה, וְאֵטַעֵם מֵאוֹתָם דְּבָרִים עֲלִיּוֹנִים שֶׁטַעַמְתָּ לְפָנָיו.

פֶּתַח רַבִּי אַבָּא וְאָמַר, (שם קכג) שִׁיר הַמַּעֲלוֹת אֵלַיךְ נִשְׂאתִי אֶת עֵינַי הַיֹּשְׁבֵי בְּשָׁמַיִם. שִׁיר זֶה לֹא כָתוּב מִי אָמְרוּ. אֲלֵא בְּכָל מְקוֹם



שהוא סתום, רוח הקדש אמרה על כנסת ישראל בגלות. הישבי בשמים?! היושב צריך לו לכתב! מה זה הישבי?

אָאָ בארנו, מי שרוצה להתפלל תפלתו לפני המלך הקדוש, צריך לבקש מעמק הכל להוריק ברכות למטה, כמו שכתוב (שם קל) שיר המעלות ממעמקים קראתיה ה'. ויו"ד זו היא יתרה, עמק הכל היא, ובזה צריך לבקש בקשתו, להוריק ברכות לאותו מקום שנקרא שמים, להזין ממנו את הכל. ועל זה הישבי בשמים, בשמים ממש. שפשוטן ברכות שופעות ונמשכות מאותו מקום עמק הכל, ומתישבים במקום שנקרא שמים, אז ברכות נמצאות בעליונים ובתחתונים.

כְּעִינֵי עֲבָדִים אל יד אדוניהם, מה זה כעיני עבדים? אלו אותם שאר גדולי העמים שלא נזונים אלא משירי (גוף) נוף האילן שישראל נדבקים בו. וכשישראל לוקחים ברכות מאותו מקום, כלם מתברכים מישראל.

כְּעִינֵי שִׁפְחָה אל יד גברתה – זוהי השפחה שבארנו, שהקדוש ברוך הוא הרג את הכח שלה במצרים, שהרי אין כח שלה אלא רק כששופע מתמצית של ארץ ישראל. וארץ ישראל נקראת גברתה, ועל זה כתוב (משלי ל) תחת שלוש רגזה ארץ. איזו ארץ? זו ארץ ישראל, כמו שנתבאר. תחת עבד פי ימלוך – אלה אותם עבדים שאמרנו, כשנתן השלטון לאחד מהם. וזהו שכתוב אשר הוצאתיה מארץ מצרים מבית עבדים. שפחה פי תירש גברתה (מי היא) – זוהי שפחה כמו שאמרנו.

בֵּא וראה, מצד השפחה הזו יוצאים כמה שומרי חק בעלי דינים, מקטרגים כנגד ישראל כדי לקטרג עליהם, והקדוש ברוך הוא עושה לישראל שמירה כאב שרוצה לשמר את בנו מהכל. אמר הקדוש ברוך הוא לישראל, כמה מקטרגים מזמנים כנגדכם, השתדלו בעבודתי, ואני אשמר אתכם מבחוז, ואתם תהיו זמינים בכתייהם בפנים וישנים במטותיכם, ואני אשמר אתכם מבחוז וסביב מטותיכם.

וּבֵא וראה, בשעה שאותם מינים רעים קרבים לפתחו של האדם, זוקפים ראש ומסתכלים בשם הקדוש שנראה בחוז, שהוא



שְׂדֵי, שְׂמַתְעֵטֶר בְּעֵטְרוֹתָיו. שֵׁם זֶה שׁוֹלֵט עַל כָּלָם, מִמָּנוּ הֵם פּוֹחֲדִים וּבּוֹרְחִים, וְלֹא קִרְבִּים לְפֶתַח הָאָדָם.

אָמַר לוֹ רַבִּי יִצְחָק, אִם כֵּן, שִׁירְשֵׁם הָאָדָם שֵׁם זֶה בְּפֶתַח הַבַּיִת וְלֹא יוֹתֵר. לָמָּה כָּל הַפְּרָשָׁה? אָמַר לוֹ, יָפֵה הוּא, שֶׁהָרִי שֵׁם זֶה לֹא מִתְעַטֵּר אֲלָא בְּאוֹתָן אוֹתִיּוֹת כְּלָן, רְשׁוּמוֹת בְּרִשָׁם הַמֶּלֶךְ, וּכְשֶׁנִּכְתְּבַת כָּל הַפְּרָשָׁה, אִזּוֹ שֵׁם זֶה מִתְעַטֵּר בְּעֵטְרוֹתָיו, וְיוֹצֵא הַמֶּלֶךְ עִם כָּל חֵילוֹתָיו, כָּלָם רְשׁוּמִים בְּרִשָׁם הַמֶּלֶךְ, וְאִזּוֹ פּוֹחֲדִים מִמָּנוּ וּבּוֹרְחִים מִפָּנָיו.

בֵּא וּרְאֵה, וְהִי"ה שֵׁם קְדוֹשׁ מְלִמְטָה לְמַעֲלָה, וְעַל זֶה שְׂדֵי נִרְשָׁם מִבְּחוּץ כִּנְגַד שֵׁם זֶה. וְהִי"ה מִבְּפָנִים, שְׂדֵי"י מִבְּחוּץ. שִׁיְהִיָּה הָאָדָם שְׂמוֹר מִכָּל הַצְּדָדִים, מִבְּפָנִים וּמִבְּחוּץ. אָמַר רַבִּי אַבָּא, כַּמָּה חֲלֵלוֹת קְדוֹשִׁים זְמִינִים בְּאוֹתָהּ שְׁעָה שְׂמַנִּיחַ אָדָם מְזוּזָה בְּשַׁעַר שְׁלוֹ, כָּלָם מְכַרְזִים וְאוֹמְרִים: (תהלים קיח) זֶה הַשַּׁעַר לֵה' וְגו'.

קִבְּלָנוּ עַל עֲצָמָנוּ בְּלִי נֶדֶר שְׁלֵא לְבַטֵּל שְׁעוּרֵין כְּסֻדְרָן בְּתוֹרַת הַשֵּׁם, דְּהֵינּוּ תוֹרָה נְבִיאִים כְּתוּבִים, זֶה־אוֹ שְׁאָר קְבֵלָה, מְשֻׁנְיּוֹת, גְּמָרָא, מְדְרָשׁ, מוֹסָר, זֶה בְּכָל יוֹם עַל דְּבַר כְּבוֹד שְׁמוֹ, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲזָרֵנוּ לְהוֹסִיף אִמְצָא גַם שְׁלֶחַן עֲרוּהָ, כְּאֲשֶׁר יִתְבָּאֵר לְקַמּוֹ, וּשְׁאָר פּוֹסְקִים.

(הנהגות צדיקים - הנהגות ואזהרות מרבי צבי אלימלך מדינאב)

לְלַמַּד בְּכָל יוֹם זֶה־וְשַׁעְרֵי אוֹרָה.

(הנהגות צדיקים - הנהגות פְּרִטְיּוֹת מִרְבִּי יוֹסֵף זׁוּנְדֵל מְסֻלְנֵט עַל פִּי הַגָּר"א)

לְלַמַּד מְשֻׁנְיּוֹת וְזֶה־הַקְּדוֹשׁ וּגְמָרָא.

(הנהגות צדיקים - סֵדֶר עֲבוּדַת הַיּוֹם מִרְבִּי נַחֲמָן מְסוּלְטָשׁוּן)

בִּי"ת רִאשִׁי תְּבוּת: י'רְבֵה תִלְמוּדוֹ ב'זֶה־ר.

(הנהגות צדיקים - תְּקוּנִים וְאִזְהָרוֹת מִרְבִּי אֱלִיהוּ מְנִי)

סֶפֶר הַתְּקוּנִים הוּא תְּקוּן גָּדוֹל לְנַפְשׁ

לְלַמַּד כָּל אֶחָד מִחִבְרַתָּנוּ בְּהַתְּמָדָה סֶפֶר הַתְּקוּנִים, כִּי הוּא תְּקוּן גָּדוֹל לְנַפְשׁ.

(אגרות שומרי אמונים אגרת ה')

לְלַמַּד תְּקוּנֵי זֶה־ר בְּכָל יוֹם

וְאֵנִי מְצוּהָ לְכָל אֶחָד מִהֶאֱבָרְכִים לומר איִזָּה דְפִים תְּקוּנֵי זֶה־ר בְּכָל יוֹם, הַמְסַגֵּל מְאֹד לְנַפְשׁ, וְלֹא לְהַתְּרֵשֶׁל מְזָה חֲלִילָה, כִּי אֵין לְשַׁעַר גָּדֹל וְעֵצָם הַטּוֹבָה הַנְּצַמַח מְזָה וְיִמְתְּקוּ הַדִּינִים.

(שם אגרת ט"ו)



סדר הלימוד ליום ז סיון [יום 243 בשנה]

אֲשֶׁרִי חִלַּקְם שֶׁל יִשְׂרָאֵל, אֶז נִדְעִים יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם בְּנֵי הַמֶּלֶךְ הַקְדוֹשׁ, שֶׁהֲרִי כָּלֵם נִרְשָׁמוּ מִמֶּנּוּ. נִרְשָׁמוּ בְּגוֹפֶם בְּרֶשֶׁם קְדוֹשׁ, נִרְשָׁמוּ בְּלְבוּשָׁם בְּעֻטּוֹפֶם שֶׁל מְצוּהָ, נִרְשָׁמוּ בְּרֵאשִׁיָּהֶם בְּכַתְּמֵי הַתְּפִלִּין בְּשֵׁם רְבוּנָם, נִרְשָׁמוּ בִּידֵיהֶם בְּרְצוּעוֹת הַקְּדוּשָׁה, נִרְשָׁמוּ בְּנַעֲלֵיהֶם בְּנַעֲלֵי מְצוּהָ, נִרְשָׁמוּ בַחוּץ בְּזִרְעָה בְּקִצְרָהּ, נִרְשָׁמוּ בְּכַתְּיָהֶם בְּמִזוֹת הַפֶּתַח. רְשׁוּמִים כָּלֵם שֶׁהֵם בְּנֵי הַמֶּלֶךְ הַעֲלִיּוֹן. אֲשֶׁרִי חִלַּקְם.

עַד שֶׁהָיוּ הוֹלְכִים אָמַר רַבִּי אֲבָא, מַה זֶה שֶׁכָּתוּב (ירמיה ב) אֲתִי עֲזָבוּ מְקוֹר מַיִם חַיִּים לְחֻצַּב לָהֶם בְּאֵרוֹת וְגו'? אֲתִי עֲזָבוּ – זֶהוּ מִי שֶׁמְשַׁקֵּר בְּאוֹת הַרְשָׁם הַקְדוֹשׁ. וּבִמָּה מְשַׁקֵּר בּוֹ? שֶׁמְכַנְּסוּ בְּרִשׁוֹת אַחֲרָת, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (מלאכי ב) וּבָעַל בַּת אֶל נָכַר, שֶׁנִּקְרָאת בְּאֵרוֹת נִשְׁבָּרִים. שֶׁהֲרִי עַמִּים עוֹבְדֵי עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמִזְלוֹת נִקְרָאוּ בּוֹרוֹת נִשְׁבָּרִים.

וְיִשְׂרָאֵל נִקְרָאת בְּאֵר מְקוֹר מַיִם חַיִּים, זֶה הַרְשׁוֹת הַקְדוּשָׁה, הָאֲמוּנָה הַקְדוּשָׁה, וְנִקְרָאת בְּאֵר נּוֹבַעַת, שְׁמִים צְלוּלִים יוֹצְאִים וְנוֹזְלִים מִמֶּנּוּ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שיר ד) וְנוֹזְלִים מִן לְבָנוֹן. (משלי ה) וְנוֹזְלִים מִתּוֹךְ בְּאֵרֶךְ. וְכָתוּב (שיר ד) מַעֲיֵן גַּנִּים בְּאֵר מַיִם חַיִּים. הַצַּד הָאֲחֵר נִקְרָא בְּאֵרֵת נִשְׁבָּרִים אֲשֶׁר לֹא יָכְלוּ הַמַּיִם. (מהו? אֵלָא הַהוּא וְכו').

בְּאֵר וְרֵאָה, נִהָר שֶׁשׁוֹפֵעַ וְיוֹצֵא מִשְׁקָה לְכָל הַגֵּן (וּמְרֻוּה לְכָל הַגֵּן) וּמְרֻוּה לְכָל מְקוֹם וּמְקוֹם, כְּמוֹ שֶׁבְּאֵרְנוּ, עַד שֶׁמְמַלֵּא (שְׁמַגִּיעַ) אוֹתוֹ מְקוֹם בְּגֵן, שֶׁנִּקְרָא בְּאֵר מַיִם חַיִּים. וּמִשָּׁם נִזְוָנִים עֲלִיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים (עוֹלָמוֹת תַּחְתּוֹנִים), כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (בראשית ב) וּמִשָּׁם יִפְרֹד.

וְכָל אוֹתָם צְדָדִים שֶׁל צַד שְׁמַאֵל לֹא מְשַׁקִּים מְאוֹתָהּ נִבְיַעַת הַמַּיִם הַנוֹבְעִים, מִשׁוּם שֶׁהֵם מְצַד שְׁאֵר הָעַמִּים, וְנִקְרָאוּ בְּאֵרֵת נִשְׁבָּרִים. וּמִי שֶׁמְשַׁקֵּר בְּשֵׁם (בְּרֶשֶׁם) הַקְדוֹשׁ בְּאוֹתוֹ צַד, נִדְבֵּק בְּבְּאֵרֵת נִשְׁבָּרִים אֲשֶׁר לֹא יָכְלוּ הַמַּיִם, וְלֹא נִכְנָסִים לָשֵׁם. וְאוֹתוֹ שְׁזוֹכָה לְשִׁמּוֹר אוֹתוֹ, זוֹכָה לְהִיּוֹת מִשְׁקָה מְאוֹתוֹ מְבוּעַ שֶׁל הַנַּחַל (בְּעוֹלָם הַזֶּה) בְּעוֹלָם הַבָּא, וְזוֹכָה שֶׁתְּמַלֵּא אוֹתָהּ בְּאֵר עֲלִיוֹנָה לְהַשְׁפִּיעַ בְּרִכּוֹת לְמַעְלָה וּלְמַטָּה. אֲשֶׁרִי בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא. עַל זֶה כָּתוּב, (ישעיה נח) וְהָיִיתָ כְּגֵן רְוָה וּכְמוֹצֵא מַיִם אֲשֶׁר לֹא יִכָּזְבוּ מִימּוֹ.



או למי שמשקר ברשם הקדוש, שהרי משקר בשם העליון, ולא עוד, אלא שגורם לבאר הזאת שלא תתברך, וקוראים עליו (דברים כב) כי הוציא שם רע על בתולת ישראל. בתולת ישראל דוקא. וביארו רבי שמעון במקומו, מי ששם עלילות דברים על אשתו הראשונה ומוציא עליה שם רע – כמו שהוציא למעלה, שכתוב כי הוציא שם רע על בתולת ישראל סתם.

והלך זה, כמו זה שאמר רבי חייא אמר רבי יוסי, בתולה ירשה שבע ברכות, שמתברכת בשבע, משום שבתולת ישראל ירשה שבע ברכות, ועל זה נקראת בת שבע.

ואשה אחרת, מי הברכות שלה? ברכת בעז ורות, כמו שנאמר (רות ד) ויאמרו כל העם אשר בשער והזקנים עדים יתן ה' את וגו'. שודאי בתולה מתברכת בשבע, ולא אשה אחרת בסוד זה. כיון שהגיעו לשדה אחד, ראו אילנות וישבו תחתיהם.

אמר רבי אבא, הרי צחות של דברי תורה. נשב.

פתח ואמר, (ישעיה כז) והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול ובאו האבדים בארץ אשור והנדחים בארץ מצרים וגו'. והיה ביום ההוא, מה זה ביום ההוא? אלא אותו יום הידוע לקדוש ברוך הוא, כמו שנאמר (זכריה יד) והיה יום אחד הוא ינדע לה'. עוד ביום ההוא, כמו שנאמר (יחזקאל לח) ביום בא גוג על אדמת ישראל.

יתקע בשופר גדול. מה לנו בו אם הוא גדול או קטן? אלא אותו השופר העליון שבו יוצאים העבדים לחרות תמיד, וזהו היובל, שהיובל עליון וגדול הוא. וכשזה מתעורר, כל החרות של העולמות מתעוררים בו, וההוא נקרא שופר גדול.

ובאו האבדים בארץ אשור. האבדים צריך היה לו לכתב! או הנאבדים. מה זה האבדים? האובדים ממש, משום שהם בארץ אחרת, ומי ששרוי בארץ אחרת יונק מרשות אחרת, וכאלו לא שרוי באמונה, משום כך נקראים אובדים. הם אובדים בכל הצדדים, שכאשר ישראל שרויים בארץ הקדושה, הם צדיקים, צדיקים תמיד בכל, צדיקים למעלה ולמטה.

השלמה מההשמטות מחלק א' סימן כ"ב

וישחטו הפסח. אמר הקדוש ברוך הוא, מבצע שור לחדש קחו יראתם של מצרים ותפסו אותו, ויהיה אסור ותפוס שלשה ימים,



וביום הרביעי הוציאו אותו לדין ותתכנסו עליו להרגו, ויראו אותו המצרים איך אתם עושים בו דין, וזה קשה להם מכל המכות שעשה להם הקדוש ברוך הוא, אלו הדינים שעשו באלהיהם. ואחר כך דנים אותו באש, משום שכתוב (דברים ז) פסילי אלהיהם תשרפון באש. אמר הקדוש ברוך הוא, (שמות יב) אל תאכלו ממנו נא, שלא יאמרו בתאבון של פחד אכלו אותו, אלא תתקנו אותו צלי ולא מבשל. שאם היה מבשל, יהא מסתר ולא יראו אותו. אלא תקנו אותו צלי באש, שריחו נודף. ועוד, ראשו עליו, שלא יאמרו שחיה או דבר אחר היא. ועוד, עצם לא תשברו בו, אלא שיראו עצמותיו משלכים בשוק ולא יהיו יכולים להציל אותו, ועל זה כתוב (במדבר לג) ובאלהיהם עשה ה' שפטים.

אותו ראשון שנמצא בבית הכנסת ומאריך בבית הכנסת, אשרי חלקו, שהוא עומד במדרגה של צדיק עם השכינה, וזהו סוד (משלי ח) ומשחרי ימצאנני. זה עולה במדרגה ראשונה. ואם תאמר, הרי שנינו, בשעה שבא הקדוש ברוך הוא לבית הכנסת ולא מוצא שם עשרה – מיד כועס. משל למלך ששלח לכל מלכי (אנשי) המדינה שימצאו עמו ביום פלוני במקום פלוני. עד שהיו מכינים עצמם אלו בני העיר, הקדים אחד ובא לאותו מקום. בין כך ובין כך בא המלך ומצא לאותו אדם שהקדים שם. אמר לו, בני עיר פלונית היכן הם? אמר לו, אדוני, אני הקדמתי מהם והנה הם באים אחרי לצווי המלך. אז טוב בעיני המלך וישוב שם עמו ומדבר עמו ונעשה אהוב של המלך. בין כך באו כל העם והתפייס עמהם.

אבל אם בני העיר לא באים ואחד לא מקדים ומדבר לפני המלך להראות בשבילם, מיד כועס המלך. מה כתוב? (ישעיה ג) מדוע באתי ואין איש. ומי שמדבר בבית הכנסת – אוי לו שמראה פרוד! אוי לו שגורע מהאמונה! אוי לו שאין לו חלק באלהי ישראל, שמראה שאין לו אלוה ואלא נמצא שם, ומנהיג קלון בגבורה העליונה. כל הצבעים טובים בחלום חוץ מתכלת, משום שהוא כסא לדון דינים של הנשמות, והרי מדרגה אחת היא. אלא בשעה שעומדים בדיני נפשות, אז הוא צבע תכלת, והרי בארנו.

ובשעה שרואה אדם לזה הצבע, נזכר אדם לעשות מצות אדונו, כגון הנחש שהיו רואים אותו והיו יראים מפני הקדוש



ברוך הוא ושומרים עצמם, ובאותה יראה של הקדוש ברוך הוא עלה עליהם מים ומתכסים. מי גרם להם? אותו הנחש, אותה רצועה שמסתכלים בה. אף כך התכלת – וראיתם אתו וזכרתם את כל מצות ה'. מאותה יראה שלו:

דבר אחר ובאו האבדים, מי הם? אלו הצדיק וכנסת ישראל שנקראים אובדים. מנין לנו? כנסת ישראל, שכתוב (ירמיה ט) על מה אבדה הארץ. לא כתוב אבודה או נאבדת, אלא אבדה הארץ, זו כנסת ישראל. הצדיק, שכתוב (ישעיה נז) הצדיק אבד. לא כתוב אבוד או נאבד, אלא אבד, והרי פרשה.

ואם תאמר, ובאו, מאיזה מקום באים האובדים הללו? אלא כנסת ישראל, מן הגלות. והצדיק, כמו שבארונה, שכתוב (תהלים קכו) בשוב ה' את שיבת ציון, כדי שישוב למקומו ויבא להתחבר עם כנסת ישראל. ועל כן, ובאו האבדים בארץ אשור, והשתחוו לה' בהר הקדש בירושלם. מה זה אומר? אלא הדבר הזה שהנדחים בארץ מצרים, כביכול לא יצאו ישראל מן הגלות אלא עם השכינה, כמו שבארונה, ואותם נדחים השתחוו לה'.

עוד אמר רבי אבא, כתוב (שם קכא) ה' ישמר צאתך ובואך מעתה ועד עולם. ישמר צאתך ברור, אלא ובואך מה זה אומר? שהרי מי שנכנס לביתו אינו פוחד. אלא האדם הזה ששם רשם קדוש לביתו בדברים של השם העליון, זה נשמר מהכל. וכשיוצא ההוא שמדורו לשער ביתו, זוקף ורואה את השם הקדוש ומעיין (נעוץ) בפתחו. כשיוצא האדם, הוא מלווה אותו ושומר אותו. כשנכנס לביתו הוא מכריז לפניו: הזהרו בדיוקן של המלך הקדוש! וכל זה משום אותו הרשם של השם הקדוש שנרשם בשער שלו.

ולא די לו לאדם שנשמר בביתו, אלא הקדוש ברוך הוא שומר אותו כשנכנס וכשיוצא, שכתוב ה' ישמר צאתך ובואך מעתה ועד עולם. אשריהם ישראל בעולם הזה ובעולם הבא.

בא וראה, הרוח הרעה הזו ששרויה בין השערים, אוי לו לאדם שלא יודע להזהר ממנו ולא רושם על פתח ביתו את השם העליון הקדוש שימצא עמו, שהרי יש לו שלש מאות ששים וחמשה שמשים רעים שמקטרגים, כל אחד משמש ביומו, וכלם נמצאים



עמו כל ימות השנה ומקטרגים עליו למעלה ולמטה, וכלם נמצאים עמו ביום ובלילה. ביום לקטרג לו, בלילה לצער אותו בחלומו.

בשיוצא לקטרג עליו, כשנכנס, שמים ידיהם על כתפו ואומרים לו: אוי לו לפלוני שיוצא מרשות אדונו! אוי לו לפלוני בעולם הזה ובעולם הבא! משום כך צריכים בני האמונה להיות רשומים בכל, להיות רשומים ברשם של רבונם, שיזדעזעו מהם כל הצדדים המינים הרעים, שיהיו שמורים בעולם הזה ובעולם הבא. אשרי חלקם של ישראל, עליהם כתוב (ישעיה ס) ועמך כלם צדיקים לעולם יירשו ארץ וגו'.

ואהבת את ה' אלהיך. רבי יוסי פתח, (שם נב) ועתה מה לי פה נאם ה' כי לקח עמי חנם וגו'. בא וראה אהבת הקדוש ברוך הוא לישראל, אף על גב שחטאייהם גרמו להסתלק מביניהם והתפזרו בין העמים, הוא תובע את עלבונם.

ובא וראה, בשעה שישאל שרויים בארצם, הקדוש ברוך הוא משתעשע בגנו ומתקרב לישראל, ושומע קולם ומשתבח בהם. **ביון** שגרמו חטאייהם והגלו ישראל מהארץ הקדושה, הקדוש ברוך הוא לא נכנס לגנו ולא משתעשע בו. ולא עוד, אלא שהוא צונח ואומר, ועתה מה לי פה נאם ה'? וכתוב שם, (תהלים קלב) פה אשב כי אותיך. כי לקח עמי חנם, כמו שנאמר (ישעיה נב) חנם נמכרתם.

ומאותו יום שגלו ישראל מארצם לא נמצאת שמחה לפני הקדוש ברוך הוא, זהו שכתוב (ישעיה ו) אלביש שמים קדרות ושק אשים כסותם. וכל זה משום אהבתם שהקדוש ברוך הוא אוהב אותם, כמו שנאמר (מלאכי א) אהבתי אתכם אמר ה'. (ועל זה) ואהבת את ה' אלהיך, ואהבת, שצריך אדם להתקשר עמו באהבה עליונה. שכל עבודה שאדם צריך לעבד את הקדוש ברוך הוא, שיעבד באהבה, שאין לה עבודה כמו אהבת הקדוש ברוך הוא. רבי אבא אמר, הדברים הללו הם הפלל של התורה, משום שעשר האמירות של התורה כאן נכללו, והרי פרשה החברים.

בא וראה, אין לה דבר בחיבות לפני הקדוש ברוך הוא כמי שאוהב אותו כראוי. ומה הוא? כפתוב בכל לבבך. בכל, מה זה אומר? היה צריך לו לכתב בלבבך, בנפשך, במאדך. מהו בכל לבבך? אלא



להכליל שני לבבות, אחד טוב ואחד רע. בכל נפשך, אחד טוב ואחד רע. בכל מאדך, זה לא בא לדרשה. אמר רבי אלעזר, ואפלו זה הוא לדרשה. מה הטעם? בין שנפל לו ממון מירשה, או מצד אחר, או בין שהוא הרויח אותו, ועל זה כתוב בכל מאדך.

אמר רבי אבא, חזרנו לפסוק של ואהבת. מי שאוהב את הקדוש ברוך הוא, מתעטר בחסד מכל הצדדים ועושה חסד עם הכל, ולא חס על גופו ועל ממונו. מנין לנו? מאברהם, כמו שנאמר, שהרי לא חס באהבת רבונו על לבו (שהוא יצרו) ועל נפשו ועל ממונו.

על לבו לא השגיח, על רצונו, משום אהבת רבונו. על נפשו – שלא חס על בנו ועל אשתו בשביל אהבת רבונו. על ממונו – שהיה עומד בפרשת דרכים ומתקן מזונות לכל העולם. משום כך התעטר בעטרה של חסד, ככתוב (מיכה ז) חסד לאברהם. ומי שמתקשר באהבת רבונו זוכה לזה, ולא עוד, אלא שכל העולמות מתברכים בגללו. זהו שכתוב (תהלים קמה) וחסידך יברכוכה. אל תקרי יברכוכה, אלא יברכו כ"ה. (שכתוב בראשית יב) ונברכו בך כל משפחות האדמה.

יום אחד היה חלש רבי יוסי, נכנסו אליו רבי אבא ורבי יהודה ורבי יצחק, ראו אותו שהיה נופל על פניו וישן. ישבו. כשהתעורר, ראו שפניו מחיכות. אמר לו רבי אבא, דבר חדש ראית? אמר לו, ודאי, שעכשו עלתה נפשי, וראיתי את הכבוד של אותם שמסרו עצמם על קדשת רבונם, שהיו נכנסים בשלשה עשר נהרות אפרסמון טהור והקדוש ברוך הוא משתעשע עמם, וראיתי מה שלא נתנו לי רשות לומר. ושאלתי אותם, אמרתי של מי הכבוד הזה? אמרו לי, של אותם שאהבו את רבונם באותו העולם. וממה שראיתי הוארו נפשי ולבי, ועל כן פני מחיכות.

אמר לו רבי אבא, אשרי חלקך, אבל התורה מעידה עליהם, שכתוב (ישעיה סד) עין לא ראתה אלהים זולתך יעשה למחכה לו. אמר לו רבי יהודה, הרי שאלו החברים, זה שכתוב יעשה, היה צריך לו להיות תעשה!

אמר לו, הרי נתבאר, אבל סוד הדבר הינו שכתוב (תהלים כז) לחזות בנעם ה' ולבקר בהיכלו. ופרשוה, נעם ה', אותו שבא מהעתיק הקדוש שהקדוש ברוך הוא משתעשע בו, שהרי אותו נעם יוצא מהעתיק. ולבקר בהיכלו, בהיכל העליון על הכל. אף



כָּאֵן, עֵינַי לֹא רָאִיתָ אֱלֹהִים זֹלָתְךָ יַעֲשֶׂה – מִי? אוֹתוֹ הָעֵתִיק הַנִּסְתָּר
שֶׁל הַכֹּל, שֶׁהָרִי בּוֹ תְלוּי. אָמַר לוֹ, וַדַּאי כִּף הוּא. אֲשֶׁרִי חֲלַקְמִי שֶׁל
אוֹתָם שֶׁבְּאֵהֶבֶת רְבוּנָם נִדְבָקִים בָּהֶם, לְאֵלֶּה אֵינִי שְׁעוֹר לְחֲלַקְמִי
בְּעוֹלָם הַהוּא.

אָמַר רַבִּי יַצְחָק, כִּמָּה מְדוּרִים עַל מְדוּרִים יֵשׁ לְצַדִּיקִים בְּעוֹלָם
הַהוּא, וְהַמְדוּר הָעֲלִיּוֹן שֶׁל הַכֹּל – אוֹתָם שֶׁנִּקְשְׁרָה בָּהֶם אֶהֱבֶת
רְבוּנָם, שֶׁהָרִי מְדוּרָם נִקְשֵׁר לְהִכָּל שְׁעוֹלָה עַל הַכֹּל. מָה הַטַּעַם?
מִשּׁוּם שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מִתְעַטֵּר בְּזָה.

בֵּא וְרָאֵה, (הַכֹּל אֶהֱבֶה) הַהִיכָל הַזֶּה נִקְרָא אֶהֱבֶה, וּבִשְׂבִיל הָאֶהֱבֶה הַכֹּל
קָיָם, כִּפְתוּב (שִׁיר הַשִּׁירִים ח) מִיָּם רַבִּים לֹא יוּכְלוּ לְכַבּוֹת אֶת
הָאֶהֱבֶה. וְהַכֹּל קָיָם בְּאֶהֱבֶה, שֶׁהָרִי הַשֵּׁם הַקְדוּשׁ כִּף נִמְצָא, שֶׁהָרִי
פְּרֻשָׁה, י' לֹא נִפְרָד הַקּוֹץ שֶׁלְמַעַלָּה מִן י' לְעוֹלָמִים, שֶׁהָרִי בְּאֶהֱבֶה
שׁוּרָה עָלָיו, וְלֹא נִפְרָד מִמֶּנּוּ לְעוֹלָמִים. ה' הָרִי פְּרֻשָׁה, שִׁי' לֹא
נִפְרָדֶת מִמֶּנּוּ, וְנִמְצָאוֹת יַחַד בְּחִבִּיבוּת, לֹא נִפְרָדוֹת זֶה מִזֶּה. כְּמוֹ כֵּן
ה', וְהָרִי נִתְבָּאֵר, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בְּרֵאשִׁית ב) וְנִהַר יֵצֵא מֵעֵדֶן, יוֹצֵא תְמִיד
לְעוֹלָמִים, נִדְבָקִים בְּחִבִּיבוּת.

וְי"ה כִּשְׁנִדְבָקוֹת זֶה בְּזוֹ, נִדְבָקוֹת יַחַד בְּחִבִּיבוּת, חָתָן עִם כְּלָה, שְׁדַרְכָּן
תְּמִיד נִמְצָאֵת בְּחִבִּיבוּת. י' עִם ה', ה' עִם ו', ו' עִם ה', וְזוֹ עִם זֶה
נִקְשְׁרוֹת בְּחִבִּיבוּת, וְהַכֹּל נִקְרָא אֶהֱבֶה. וְעַל כֵּן מִי שְׁאוּהֵב אֶת הַמְּלֶךְ,
הָרִי הוּא נִקְשֵׁר בְּאוֹתָהּ הָאֶהֱבֶה, וּמִשּׁוּם כִּף וְאֶהֱבֶת אֶת ה' אֱלֹהֵיךָ.

וְהָיָה הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְגו'. רַבִּי יַצְחָק פָּתַח, (תְּהִלִּים לֵה) כָּל עֲצַמְתִּי
תִּאֲמַרְנָה ה' מִי כְמוֹךָ מִצִּיל עֲנִי מִחֶזֶק מִמֶּנּוּ וְעֲנִי וְאֲבִיּוֹן מִגְּזֵלוֹ.
פְּסוּק זֶה אָמַר אוֹתוֹ דָּוִד בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ. כָּל עֲצַמְתִּי תִאֲמַרְנָה, וְכִי מִי
רָאֵה עֲצָמוֹת שְׁאוּמְרוֹת שִׁירָה? אֵלֶּה הַפְּסוּק הַזֶּה בְּזִמְנֵן שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא עֲתִיד לְהַחֲיוֹת אֶת הַמֵּתִים, וְעֲתִיד הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַתְקִין
הָעֲצָמוֹת וּלְקַרֵּב כָּל אַחַת וְאַחַת לְמְקוֹמָן, שֶׁכְּתוּב (יִחְזָקָא לֵה) וְתִקְרְבוּ
עֲצָמוֹת עֲצָם אֶל עֲצָמוֹ, וְכְתוּב (יִשְׁעִיָּה נח) וְעֲצַמְתֵּיךָ יִחְלִיץ. אֲזַי עֲתִידוֹת
הֵן לוֹמַר שִׁירָה.

אֵיזוֹ שִׁירָה אוֹמְרוֹת? ה' מִי כְמוֹךָ (מְקַדִּימִים), וְזוֹ הַשִּׁירָה הַמְעֲלָה מִמָּה
שְׁאֲמָרוּ יִשְׂרָאֵל עַל הַיָּם, שֶׁהָרִי הֵם לֹא הִזְכִּירוּ אֶת הַשֵּׁם הַקְדוּשׁ
אֵלֶּה אַחֲרֵי שֶׁלֵּשׁ מַלְיָם, שֶׁכְּתוּב (שְׁמוֹת טו) מִי כְמוֹכָה בְּאֵלֶם ה'. וְכֵאֵן הֵם
מְקַדִּימִים אֶת הַשֵּׁם הַקְדוּשׁ, שֶׁכְּתוּב ה' מִי כְמוֹךָ. מִצִּיל עֲנִי מִחֶזֶק



ממנו – זה יצר טוב מיצר הרע, משום שיצר הרע תקיף הוא כמו אבן, ככתוב (יחזקאל לו) וְהִסְרֵתִי אֶת לֵב הָאֲבָן, וַיֵּצֵר הַטּוֹב הוּא בָּשָׂר, שְׁכַתּוֹב וְנִתַּתִּי לָכֶם לֵב בָּשָׂר.

בא וראה, יצר הרע למה הוא דומה? בשעה שהוא בא להזדוג עם האדם הוא כמו ברזל, עד שמכניסים אותו לאש. אחר שיתחמם, הכל חוזר כאש.

רבי חייא אמר, כשפא יצר הרע להזדוג עם האדם, דומה לאיש שקרב לפתח ורואה שאין מי שמוחה בידו, נכנס לבית ונעשה לו אורח. רואה שאין מי שמוחה בידו, וילך לו לדרך. כיון שנכנס לבית ואין מי שימחה בידו, מתמנה עליו ונעשה בעל הבית, עד שנמצא שכל הבית עומד לרשותו.

ממי למדנו? מפרשת דוד למדנו. מה כתוב? (שמואל ב יב) וַיְבֹא הַלֵּךְ לְאִישׁ הָעֶשְׂרִי. הַלֵּךְ שֶׁקָּרַב לַפֶּתַח וְלֹא רוּצָה לְהִתְעַכֵּב שָׁם, אֲלֹא לֵלְכֵת לְדַרְכּוֹ. כֵּן הוּא יֵצֵר הָרַע, כְּמוֹ שֶׁקָּרַב לְבֵית מִתְעוֹרֵר עָלָיו בְּחֹטֵא קָטָן, זֶהוּ אֹרַח עֲרֵאִי. רוּאָה שְׂאִין מִי שְׁמוּחָה בְּיָדוֹ, מַה כְּתוּב? לַעֲשׂוֹת לְאַרְחַ הַבָּא לוֹ [אֵלָיו], נַעֲשֶׂה לוֹ אֹרַח אַכְסָנָאִי בְּבֵית, מִתְעוֹרֵר עָלָיו בְּחֹטֵא יוֹתֵר, יוֹם אֶחָד אוֹ יוֹמִים, כְּאֹרַח הַזֶּה שְׁמֻשֵׁהִים אוֹתוֹ בְּבֵית יוֹם אֶחָד אוֹ יוֹמִים, (בגלל שהוא אורח) כִּיּוֹן שְׂרוּאָה שְׂאִין מִי שְׁמוּחָה בְּיָדוֹ, מַה כְּתוּב? (שם) וַיַּעֲשֶׂה[ה] לְאִישׁ הַבָּא אֵלָיו, נַעֲשֶׂה בַעַל הַבַּיִת, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (בראשית מב) הָאִישׁ אֲדֹנָי הָאָרֶץ. (רות א) אִישׁ נַעֲמִי. כֵּן הוּא יֵצֵר הָרַע, נַעֲשֶׂה כְּנֶגֶד הָאָדָם אִישׁ, בַּעַל הַבַּיִת, וְהֵנָּה נִקְשָׁר הָאָדָם לְעִבּוּדָתוֹ, וְהוּא עוֹשֶׂה בּוֹ כְּרֻצוֹנוֹ.

ועל כן צריך אדם לשים דברי תורה עליו תמיד, כדי שיהיה אותו יצר הרע שבור בהם, שאין ליצר הרע מקטרג פרט לדברי תורה, ועל כן כתוב והיו הדברים האלה וגו', על לבבך – על שני יצריך, שיצר הטוב מתעטר בהם, ויצר הרע נכנע בהם. אמר רבי יהודה, מה יצר הטוב צריך דברי תורה? אמר לו, יצר הטוב מתעטר בהם. ויצר הרע, כיון שרואה שאדם לא שב ולא רוצה להשתדל בתורה, אז הוא עולה למעלה ומלמד עליו חובה, זהו שכתוב (משלי א) וְכַסִּילִים מְרִים קְלוֹן.

בשפא רבי שמעון, אמר, הרי ודאי פרשת קריאת שמע רמוזה בו עשר אמירות כמו שבארוה, וכך הוא ודאי. והיו הדברים



הָאֵלֶּה, הֵם הַכֹּלֵל שֶׁל עֶשֶׂר הָאֲמִירוֹת, וּמִשּׁוֹם כִּךָ יֵשׁ כָּאֵן עֶשֶׂר מִצְוֹת, כִּנְגַד עֶשֶׂר מִצְוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה. וּמִי הֵן? וְשִׁנְנַתְּם לְבַנְיָהּ. וְדַבַּרְתָּ בָּם. בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ. וּבְלִכְתְּךָ בְּדַרְךָ. וּבְשִׁכְבְּךָ. וּבְקוּמְךָ. וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל יָדְךָ. וְהָיוּ לְטֹטְפֹת בֵּין עֵינֶיךָ. וּכְתַבְתָּם עַל מְזוֹזוֹת בֵּיתְךָ. וּבְשַׁעֲרֶיךָ. הָרִי עֶשֶׂר כִּנְגַד עֶשֶׂר אֲמִירוֹת. וְעַל כֵּן הַפְּרָשִׁיּוֹת הִלְלוּ הֵן כָּלֵל גְּדוּל בַּתּוֹרָה. אֲשֶׁרִי חִלְקוּ שֶׁל מִי שִׁמְשָׁלִים אוֹתוֹ בְּכָל יוֹם פְּעָמִים, שֶׁהָרִי הִתְקַדַּשׁ בְּפִיו הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ כְּרָאוּי.

רַבִּי אַחָא הָיָה עוֹמֵד עִם רַבִּי אֶלְעָזָר לִילָה אַחַד אַחֲרֵי חֲצוֹת הַלַּיְלָה, וְהָיוּ עוֹסְקִים בַּתּוֹרָה. פָּתַח רַבִּי אֶלְעָזָר (רַבִּי אַחָא) וְאָמַר, (דְּבָרִים ל) כִּי הוּא חַיִּיךָ וְאַרְךָ יָמֶיךָ וְגו'.

בֵּא וְרָאֵה, עַל כָּל הַתְּנָאִים (הַמִּצְוֹת) שֶׁגִּזַּר הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּשִׁנְכֻנְסוּ לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל, גִּזְרַת הַתּוֹרָה הֵיטְהָ. מַה הַטַּעַם? מִשּׁוֹם שֶׁהַשְּׂכִינָה לֹא מְתִישְׁבַת בְּאַרְץ אֶלֶּא בַּתּוֹרָה, וְלֹא מְתִישְׁבַת לְמַעְלָה אֶלֶּא בַּתּוֹרָה. **שִׁבְךָ** אָמַר (רַבִּי שְׁמַעוֹן) אָבֵא, תּוֹרָה שֶׁבַעֲל פֶּה לֹא נוֹדַעַת, אֶלֶּא בְּשִׁבִיל תּוֹרָה שֶׁבַכְתָּב. הַשְּׂכִינָה לֹא מְתִישְׁבַת לְמַעְלָה וְלִמְטָה, אֶלֶּא עִם הַתּוֹרָה שֶׁלְמַטָּה. שֶׁכָּל זְמַן שֶׁהַתּוֹרָה נִמְצָאָת עִמּוֹ, יְכוּל לְעַמֵּד בְּעוֹלָם. (תּוֹרָה שֶׁבַכְתָּב לֹא נוֹדַעַת אֶלֶּא מִשּׁוֹם תּוֹרָה שֶׁבַעֲל פֶּה, וְתּוֹרָה שֶׁבַעֲל פֶּה לֹא נוֹדַעַת אֶלֶּא מִתּוֹרָה שֶׁבַכְתָּב. וְדָאִי כָּלֵל הַצְּרִיךְ לְפָרְט, וּפָרְט הַצְּרִיךְ לְכָלֵל. הַשְּׂכִינָה לֹא מְתִישְׁבַת לְמַעְלָה אֶלֶּא בַּתּוֹרָה שֶׁלְמַטָּה. שֶׁכָּל זְמַן שֶׁהַתּוֹרָה נִמְצָאָת, יְכוּלָה לְהִתְקַיֵּם בְּעוֹלָם) זֶהוּ שֶׁכְּתוּב כִּי הוּא חַיִּיךָ וְאַרְךָ יָמֶיךָ לְשִׁבְתָּ עַל הָאֲדָמָה. עַל הָאֲדָמָה סָתַם. וְאִם לֹא שִׁמְפָּסִיק דְּבָרֵי תּוֹרָה, לֹא יְכוּל לְעַמֵּד, שֶׁכְּתוּב (יִרְמִיָּה ט) עַל מָה אֲבָדָה הָאָרֶץ. וְכְתוּב, וַיֹּאמֶר ה' עַל עֲזָבְתֶם אֶת תּוֹרָתִי.

בְּעוֹדָם יוֹשְׁבִים, הִנְמִיךְ רַבִּי שְׁמַעוֹן אֶת רֵאשׁוֹ וְאָמַר, וְדָאִי כִּךָ הוּא, זֶהוּ הַסּוּד שֶׁמְצָאנוּ בְּסִפְרוֹ שֶׁל רַב הַמְּנוּנָא סְבָא, וּבְאֵר הַפְּסוּק הַזֶּה בְּסוּד שֶׁל כְּנַסַת יִשְׂרָאֵל, שֶׁכְּתוּב (שְׁמוֹת כֹּא) שְׂאֲרָה כְּסוּתָהּ וְעִנְתָהּ לֹא יִגְרַע. וְאִם מוֹנְעִים מִמֶּנָּה, מַה כְּתוּב? וַיִּצְאָה חֲנָם אֵין כְּסָף, כְּמוֹ שֶׁנֶּאמַר (יִשְׁעִיָּה ג) אֵי זֶה סִפֵּר כְּרִיתוֹת אִמְכֶם אֲשֶׁר שְׁלַחְתִּיהָ. וְכְתוּב (שִׁם נב) חֲנָם נִמְכַרְתֶּם וְלֹא בְּכֶסֶף תִּגְאַלּוּ. וּמִי שֶׁמוֹנֵעַ מִמֶּנָּה תּוֹרָה, כְּמִי שֶׁלּוֹקַח בְּעַל (שְׂאֲרָה) שֶׁל אִשָּׁה וּמוֹנֵעַ אוֹתוֹ מִמֶּנָּה. זֶה נִשְׂאֲרַת כְּאַלְמָנָה, וְלֹא אֶלְמָנָה. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב (אֵיכָה א) הֵיטְהָ כְּאַלְמָנָה, וְלֹא אֶלְמָנָה.

יִשְׁבוּ וְהִתְעַסְקוּ בַּתּוֹרָה עַד שֶׁהָאִיר הַיּוֹם. אַחַר שֶׁהָאִיר הַיּוֹם, קָמוּ וְהִלְכוּ. עַד שֶׁהָיוּ הוֹלְכִים, רָאוּ אִישׁ אַחַד שֶׁהָיָה הוֹלֵךְ בְּדַרְךָ



וּרְאוּ עָטוּף. קָרְבוּ אֵלָיו, וְהָיָה מְרַחֵשׁ בְּשִׁפְתוֹתָיו וְלֹא הָשִׁיב לָהֶם דְּבַר. אָמַר רַבִּי אֲלֵעָזָר, וּדְאִי זֶה נִמְלֵךְ בְּרַבּוֹנוֹ. יֵשְׁבוּ רַבִּי אֲלֵעָזָר וְרַבִּי אֲחָא וְהִתְפַּלְלוּ תְּפִלָּה, וְאוֹתוֹ הָאִישׁ עָמַד בְּמִקּוּמוֹ בְּמִקּוּם אַחֵר. אַחֵר שְׁסִימוּ הִתְפַּלֵּה הֵלְכוֹ לְדֶרֶךְ, וְאוֹתוֹ הָאִישׁ נִשְׁמַט מֵהֶם. אָמַר רַבִּי אֲלֵעָזָר, הָאִישׁ הַזֶּה, אוֹ שֶׁהוּא טַפֵּשׁ, אוֹ שֶׁדִּרְכָּיו לֹא יִשְׁרוּת. אָמַר, נִתְעַסַּק בַּתּוֹרָה, שֶׁהָרִי הַשָּׁעָה הִיא לָזֶה.

פְּתַח רַבִּי אֲלֵעָזָר וְאָמַר, (משלי ג) כְּבוֹד חֲכָמִים יִנְחָלוּ וְכִסְיִלִּים מָרִים קָלוֹן. כְּבוֹד חֲכָמִים יִנְחָלוּ, אֲשֶׁרִי אוֹתָם שְׁמַתְעַסְקִים בַּתּוֹרָה. וְטָרִם שֶׁפְּתַח בְּדַבָּר, קָרַב אֵלֵיהֶם אוֹתוֹ אָדָם. אָמַר רַבִּי אֲלֵעָזָר, אֵין לָנוּ לְהַפְסִיק בְּדַבְרֵי תּוֹרָה, שֶׁכָּל מִי שֶׁמִּשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה, זוֹכֵה לְרִשְׁתָּהּ יִרְשָׁה שֶׁל הַנְּחִלָּה שֶׁלֹּא מְעַלָּה, בְּכָבוֹד שֶׁל הַמֶּלֶךְ הָעֵלְיוֹן הַקָּדוֹשׁ, וְזוֹכֵה לְרִשְׁתָּהּ יִרְשָׁה שֶׁל נְחִלָּה בְּעוֹלָם הַזֶּה. וּמִי הִיא? אוֹתוֹ שֶׁנִּקְרָא כְּבוֹד ה', שֶׁלֹּא פוֹסֵק מֵהֶם לְעוֹלָם. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב כְּבוֹד חֲכָמִים יִנְחָלוּ, הֵהוּא שֶׁנִּקְרָא כְּבוֹד ה'.

וְכִסְיִלִּים מָרִים קָלוֹן, מֵה הוּא? בֵּא וּרְאֵה, כְּשֶׁאָדָם הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ יִשְׁרָה לְפָנֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וּמִשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה, הָרִי אוֹתוֹ כְּבוֹד ה' הוּא יוֹרֵשׁ לְעַצְמוֹ, וְכִמָּה אֶפִּיטְרוֹפְסִים וְסִנְגוֹרִים נִמְצָאִים לְמַעְלָה עַל הָאָדָם, וְכֵלִם מְלַמְדִים עָלָיו זְכוּת לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ. וְאִם אֵין הָאָדָם מִשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה וְלֹא הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ רַבּוֹנוֹ, הוּא נַעֲשֶׂה עָלָיו קְטָגוֹר. וְאוֹתוֹ קְטָגוֹר מְשׁוֹטֵט בְּאֹוִיר (וְהוֹלֵךְ לוֹ), וְלֹא עוֹלָה לְמַעְלָה, אוֹלֵי יָשׁוּב הָאָדָם מִחֲטָאוֹ. כִּיּוֹן שְׁרוּאָה שֶׁאֵין הָאָדָם שָׁב וְלֹא רוּצָה לְהִשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה, אָז הוּא עוֹלָה לְמַעְלָה וּמְלַמֵּד עָלָיו חוֹבָה. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב וְכִסְיִלִּים מָרִים קָלוֹן, וְעוֹלָה לְמַעְלָה וְעוֹשֶׂה קְטָרוֹג.

פְּתַח וְאָמַר, (זכריה יד) וְאִם מִשְׁפַּחַת מִצְרַיִם לֹא תַעֲלֶה וְלֹא בָּאָה וְלֹא עָלִיהֶם תִּהְיֶה הַמַּגָּפָה וְגו' . מֵה שׁוֹנֶה מִצְרַיִם כָּאֵן מְכַל שֶׁאָר הָעַמִּים, שֶׁהָרִי לְכֵלִם כְּתוּב וְלֹא עָלִיהֶם יְהִי הַגָּשֶׁם, וְכָאֵן לֹא? אֲלֹא הָרִי פְּרִשׁוּהָ הַחֲבֵרִים, שֶׁהָרִי אֶרֶץ מִצְרַיִם אֵינָה צְרִיכָה מְטָר, וְעַל כֵּן אֵינָה בְּכָלֵל אוֹתָן שֶׁצְרִיכוֹת מְטָר, אֲבָל הֵם, דִּין אַחֵר עוֹלָה עָלֵיהֶם, וְיָפָה אָמְרוּ.

בֵּא וּרְאֵה, כְּתוּב (דברים יא) כִּי הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתָּה בֵּא שְׁמָה לְרִשְׁתָּהּ לֹא כְּאָרֶץ מִצְרַיִם הִיא אֲשֶׁר יִצְאָתָם מִשָּׁם וְגו' . שֶׁהָרִי הַנִּהְרָה הָעוֹלָה, מִמֶּנּוּ מִשְׁקִית הָאָרֶץ, אֲבָל כָּאֵן - לְמִטְר הַשָּׁמַיִם תִּשְׁתָּה מַיִם, שֶׁהָרִי



הָאָרֶץ הַקְּדוּשָׁה מְשֻׁקֶת תָּמִיד מִן הַשָּׁמַיִם, וּכְשֵׁי־יִשְׂרָאֵל הָיוּ עוֹסְקִים
בַּתּוֹרָה, הִיָּתְהָ מְשֻׁקֶת כְּרָאוּי. וּמִי שֶׁמוֹנֵעַ מִמֶּנָּה תּוֹרָה, כְּאִלוּ מוֹנֵעַ
טוֹב מִכָּל הָעוֹלָם. נִכְנָסוּ לְתוֹךְ מְעָרָה אַחַת שֶׁהִיָּתְהָ בְּדֶרֶךְ, נִכְנָס עִמָּהֶם
אוֹתוֹ הָאִישׁ. יִשְׁבוּ.

**זהר כתבי מרן האר"י זכרונו לחיי העולם הבא כל אחד לפי כחו ונשמתו ויכלתו
חצי שעה קדם זמן התפלה**

דע אחי הנעים, שאמירת תקון חצות הוא חביב לפני המקום ברוך הוא בלי
שעור, והוא כל אחד כפי אמתיות לבבו בבכיות גדולות על גלות השכינה ועל
צער ודחקות ישראל הקדושים דיקא, והחיצונים הרשעים מתגברים בכל יום
יותר ויותר והם הם המצערים לבני ישראל הקדושים בפרנסת אנשי ביתם,
ואחר כך שירות ותשבחות ותהלים משניות גמרא או מדרש זהר כתבי מרן
האר"י זכרונו לחיי העולם הבא, והוא כל אחד לפי כחו ונשמתו ויכלתו,
ונמשך זאת עד חצי שעה קדם זמן התפלה, ובחצי שעה זו יעין בספרי מוסר
שנתיסדו על פי רוח הקדש דיקא, ועל פי הקדמת אמת, וזהו כדי שלא יעמד
להתפלל מתוך ישות לבבו אפלו שהוא דקדשה, כי קדם התפלה כל עניני
ישות שבעולם יש בו חלק מצד היצר הרע חוץ משמחה של מצוה, כדברי
רבותינו זכרונם לברכה, וכן הוא הדין בתוך התפלה צריך לחזק ולקיים ויגבה
לבו בדרכי השם יתברך בשמחת לבבו דקדשה, והוא כל אחד כפי כחו ונשמתו
ומזג גופו דקדשה.

(הנהגות צדיקים - כוללים מרבי אליעזר צבי מקאמרנא)

אור ששת הימים גנוז בזהר

...על דרך ששמעתי, פעם אחד שאלו להבעל שם טוב זכרונו לברכה לחיי
העולם הבא אחת מהדברים, ואזי פתח ספר הזהר שהיה מנח על השלחן
והסתכל בו ואמר להם כל המאדע, ואחר כך נמצא האמת אתו שכן בדבריו.
ושאלו פיו הקדוש, וכי בשביל שפתח את ספר הזהר והסתכלות מעט בזהר
יתכן לדעת ולראות מרחוק? ואז השיב: הלא מצינו אור שברא בו הקדוש
ברוך הוא את עולמו היה מאיר מראש העולם ועד סופו, וגם האדם יכול
לראות מראש העולם ועד סופו עם אור הבהיר ומאיר לארץ ולדרים עליה,
וכיון שראה הקדוש ברוך הוא שאין העולם כדאי להשתמש עם זה האור,
גנזו לצדיקים, ואיזה אפוא המקום המכיל את האור והיכן גנזו, גנז את האור
בתורה, שתורה אוצרו הטוב של הקדוש ברוך הוא, וכשאדם לומד תורה
לשמה מסתכל בה בעין שכלו, המאור הגנוז מאיר לו נתיב להשכיל ולראות
מראש העולם, כאשר מאז קדם שנגנז האור.

(אור המאיר (זיטאמיר פרשת פקודי, דף כ"ח טור ג')



פָּתַח אוֹתוֹ הָאִישׁ וְאָמַר, (שמות לג) וְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה פָּנִים אֶל פָּנִים כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר וגו'. הַפְּסוּק הַזֶּה אֵין רֵאשׁוֹ סוּפוֹ וְאֵין סוּפוֹ רֵאשׁוֹ, וְלֹא מִלָּה זֹו כְּמִלָּה זֹו. בַּתְּחִלָּה וְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה פָּנִים אֶל פָּנִים – יָפֵה. אַחַר כֵּן וְשָׁב אֶל הַמַּחֲנֶה, אַחַר כֵּן וּמִשְׁרְתוֹ יְהוֹשֶׁעַ בֶּן נוּן נֶעַר, מֵהוּ? אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, וְדַאי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הַתְּרַצָּה בְּכַבּוּדְנוֹ, שְׂכַעַת הַזּוּוֹג שְׁלָנוּ עִם הַשְּׂכִינָה, וְהַשְּׂכִינָה לֹא סָרָה מֵעַמָּנוּ. מִי שְׂפוֹתַח פָּתַח, יֹאמַר דָּבַר.

פָּתַח וְאָמַר, וְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה פָּנִים אֶל פָּנִים, בְּכַמָּה דְרָגוֹת עֲלִיוֹנוֹת וְנִכְבְּדוֹת נִפְרָד מֹשֶׁה הַנְּבִיא הַנְּאֻמָּן עַל כָּל שְׂאֵר נְבִיאֵי הָעוֹלָם, שְׁהָרִי כָּלֵם כְּנִגְדּוֹ כְּמוֹ קוֹף בְּפָנָי בְּנֵי אָדָם. שְׂאֵר הַנְּבִיאִים הָיוּ מְסִתְּכִלִים בְּאַסְפִּקְלָרְיָה שְׂאִינָה מְאִירָה, וְעַם כָּל זֶה לֹא הָיוּ זוֹקְפִים פָּנִים לְמַעְלָה לְהַסְתַּכֵּל, אֲלֹא כְּמוֹ שְׂכַתוֹב (דניאל י) וְאֲנִי הָיִיתִי נִרְדָּם עַל פָּנָי וּפָנָי אֲרַצָּה. וְלֹא עוֹד, אֲלֹא שְׁהַדְּבָרִים לֹא הָיוּ אֲלֵיהֶם בְּגִלּוּי.

וּמִשָּׁה הַנְּבִיא הַנְּאֻמָּן לֹא כֵן, שֶׁהוּא הָיָה מְסִתְּכֵל בְּאַסְפִּקְלָרְיָה הַמְּאִירָה וְעוֹמֵד בְּקִיּוּמוֹ, וְלֹא עוֹד, אֲלֹא שְׁהָיָה זוֹקֵף רֵאשׁוֹ לְהַסְתַּכֵּל, כְּמִי שְׂאֹמֵר לְחִבְרוֹ: זָקֵף רֵאשְׁךָ, וְיִסְתַּכְּלוּ פָּנֶיךָ בְּפָנָי, כְּדִי שְׂתַדַּע הַדְּבָרִים שְׁלִי. כֵּן מֹשֶׁה, פָּנִים אֶל פָּנִים זוֹקֵף רֵאשׁוֹ, בְּלִי פַחַד, פָּנִים זְקוּפוֹת, וּמְסִתְּכֵל בְּזִיו הַכְּבוֹד הָעֲלִיּוֹן, וְלֹא הַשְׂתַּנְּתָה דַּעְתוֹ וּפָנָיו כְּמוֹ שְׂאֵר הַנְּבִיאִים, שְׂכַשְׁהוּ מִתְּנַבְּאִים (רוצים) לְהַסְתַּכֵּל, יֵצְאוּ מִרְשׁוֹתָם וּמִדַּעְתָּם וְהַשְׂתַּנְּהוּ זִיו פָּנֵיהֶם, וְלֹא הָיוּ יוֹדְעִים מִהָעוֹלָם הַזֶּה כָּלוּם.

וּמִשָּׁה לֹא כֵן, שְׂמִשָּׁה הָיָה מְסִתְּכֵל מִמֶּשׁ בְּדַרְגָּה הָעֲלִיוֹנָה הַהִיא, וְלֹא יֵצֵא מִרְשׁוֹתָו וּמִדַּעְתּוֹ, שְׁהָרִי בְּשַׁעַה שְׁהָיָה מְסִתְּכֵל בְּזִיו הַכְּבוֹד הָעֲלִיּוֹן, מִיָּד וְשָׁב אֶל הַמַּחֲנֶה, לְדַבֵּר עִמָּהֶם בְּכָל מָה שְׁהַצְטָרְכוּ, וְדַעְתּוֹ מִתִּישְׁבֵּת בּוֹ כְּבָרֵאשׁוֹנָה, וְיֹתֵר. וְזֵהוּ וְשָׁב אֶל הַמַּחֲנֶה. וּמִשְׁרְתוֹ יְהוֹשֶׁעַ בֶּן נוּן נֶעַר, וְדַאי שְׁהָיָה יוֹנֵק מִתּוֹךְ הָאֵהָל, לְמַד לְהַסְתַּכֵּל בְּרוּחַ הַקְּדוֹשׁ, כְּמוֹ שְׂנַאֲמַר (שמואל א-ג) וְהִנְעַר שְׂמוּאֵל מִשְׁרַת אֵת ה'.

בֹּא וּרְאֵה, כָּל זְמַן שְׁהָיָה יְהוֹשֶׁעַ אֲצֵל מֹשֶׁה, הָיָה לוֹמֵד וְיוֹנֵק מִתּוֹךְ הָאֵהָל וְלֹא פוֹחַד. אַחַר שְׂנַפְרָד מִמֹּשֶׁה וְהָיָה לְבָדוּ, מָה כְּתוּב?



(יהושע ה) ויפל יהושע אל פניו ארצה וישתחו. שלא היה יכול להסתכל. וזה משליח אחד, כל שכן ממקום אחר.

לְאָדָם אחד שהפקיד אצלו המלך כלי זהב ואבנים יקרות. כל זמן שנמצאים אצלו, השמש של ביתו אוחז בהם ומסתכל בהם. כיון שהסתלק אותו אדם מהעולם, לא השאיר המלך אצל השמש כלום, ואחז את פקדונו. אמר אותו שמש: אוי על מה שאבדתי. בימי אדוני היו כל אלה בידי.

כָּךְ יהושע, בימי משה היה יונק בכל יום מתוך האהל ולא פוחד. אחר שנפטר, ויפל יהושע על פניו. ואני, משום שאני מצוי בתוכם, אסתכל בדברי התורה ולא אפחד. אחר שאפרד מכם, ולא אוכל להסתכל לבדי.

עוֹד פתח ואמר, ושננתם לבניך ודברת בם וגו'. כמו שנאמר (תהלים מה) חציו שנונים. שצריך אדם לחדד דברי תורה לבנו כחרכ שיהא שנונה בשני הצדדים, כדי שיכניס לו החדוד והשמחה בתורה, ולא ימצא לבו בטפשות. ודברת בם, כל דברי התורה, לכל אחד ואחד יש לו דרך לבדו. ודברת בם?! ותדבר היה צריך לו לכתב! אלא צריך אדם להנהיג עצמו בהם, ולהנהיג עצמו שלא יסטה לימין ולשמאל.

בְּשִׁבְתָּךְ בביתך, להנהיג עצמו בביתו בדרך ישרה ובדרך תקינה, שילמדו ממנו בני ביתו להנהיג עצמם בנחת ובשמחה, ולא יטיל פחד בבני ביתו יותר, וכל מעשיו בביתו בדרך תקינה. ובכתבך בדרך, להנהיג בדברי תורה, ולתקן את עצמו בהם כמו שצריך, ולהנהיג עצמו בדרך התורה. ומה הוא? כמו שיעקב, לדורון, לקרב ולתפלה. והתפלה צריך להתפלל לרבנו, ומעל כלם דברי תורה.

וּבְשִׁכְבְּךָ, להנהיג עצמו ביראת רבנו, בקדשה ובענוה, שלא ימצא חצוף כנגד רבנו. ובקומך, לתת תשבחות לרבנו שהשיב נשמתו. שהרי בכמה חיובים הוא נמצא לפני רבנו, והקדוש ברוך הוא עושה עמו חסד ומשיב אותה לגופו. וקשרתם לאות על [ידיך] ידכה, הרי פרשוה על יד כהה, וזוהי השמאל. ובספר האגדה אמר, על יד כ"ה, כמו שנאמר (בראשית טו) כ"ה יהיה זרעך.



וְחִבְרִינוּ יוֹשְׁבֵי הַדְּרוֹם פָּרְשׁוּהָ בַסּוּד שְׁלֵהֶם, אַרְבַּע בְּתֵי הַתְּפִלִּין כְּמוֹ
 זֶה (בְּצוּרָה אַחֲרָת). קָדַשׁ לִי כָל בְּכוֹר, סֵתָם - כְּנֶגֶד הַפֶּתַח
 הָעֲלִיּוֹן שֶׁל הַכֹּל. וְהָיָה כִּי יִבְיָאֶךָ - כְּנֶגֶד חֻמָּה. שְׁמַע יִשְׂרָאֵל וְאָהַבְתָּ
 - כְּנֶגֶד בֵּינָה. וְהָיָה - כְּנֶגֶד חֶסֶד. אַחַר כֵּךְ כְּלוּלִים כָּלֶם בְּזֵרוּעַ שְׁמָאל
 שְׁנִקְרָאת עֵז, וְכָתוּב (ישעיה סב) וּבְזֵרוּעַ עֵזוֹ. וְאִין עֵז אֵלָא תוֹרָה, וְאִין
 עֵז אֵלָא תְּפִלִּין.

וְהַדְּבָרִים לֹא מֵיִשְׁבִּים אֶצְלָנוּ. מָה הַטַּעַם? מִשּׁוּם שֶׁהַפֶּתַח הָעֲלִיּוֹן
 כּוֹלֵל הַכֹּל, שְׁאִינוּ בְּחֻשְׁבוֹן. וְעוֹד, וְהָיָה כִּי יִבְיָאֶךָ תְּלוּי
 בִּיציאת מצרים, אותו מקום שנמצאת בו חרות לעבדים, ועל כן לא
 מתקנים בדרכיהם. ואנו שרויים מחכמה, וכך הוא, והקדוש ברוך
 הוא נוטל אותם; (וכן) ארבע למעלה, וארבע למטה, וארבע במקום
 המוח, וארבע במקום ששרוי הלב. משום שזה נקשר בזה.

וְצָרִיךְ הָאָדָם לְהִתְעַטֵּר בָּהֶם, מִשּׁוּם שֶׁהוּא שֵׁם קָדוֹשׁ עֲלִיּוֹן, שְׁכָתוּב
 (דברים כח) וְרָאוּ כָל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שֵׁם ה' וְגו'. וְכָל מִי שֶׁמִּתְעַטֵּר
 בַּעֲטֻרָה קְדוֹשָׁה עֲלִיּוֹנָה זו, נִקְרָא מֶלֶךְ בְּאָרֶץ, וְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מֶלֶךְ
 בְּרַקִּיעַ. זֶהוּ שְׁכָתוּב (שיר ו) מֶלֶךְ אֲסוּר בְּרֵהֻטִים. כְּמוֹ שֶׁהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא מֶלֶךְ לְמַעְלָה, כֵּךְ גַּם הוּא מֶלֶךְ לְמַטָּה. וְכִתְבְתָם עַל מְזוֹזוֹת בֵּיתָךְ,
 כְּדִי שִׁיְהִיָּה אָדָם שָׁלֵם בְּכָל, וַיִּמָּצֵא שָׁלֵם בְּמִצְוֹת שֶׁל רַבּוֹנוֹ, רְשׁוּם
 לְמַעְלָה רְשׁוּם לְמַטָּה. אֲשֶׁרִי חִלַּקְתָּ שֶׁל יִשְׂרָאֵל.

פֶּתַח רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר, שְׁנֵי פְסוּקִים מְצֵאתִי, שְׂאֵף עַל גֵּב שֶׁהַכֹּל
 תְּלוּיִים בְּדַרְגָּה אַחַת, אֵינָם מְדַרְגָּה אַחַת. בְּפְסוּק אֶחָד כְּתוּב,
 (חגי א) כֹּה אָמַר ה' צְבָאוֹת. וּבְפְסוּק אֶחָד כְּתוּב, כֹּה אָמַר ה' אֱלֹהִים.
 מָה בֵּין זֶה לְזֶה? אֵלָא בְּזִמְנֵי שְׁכָתוּב כֹּה אָמַר ה' צְבָאוֹת, אֲזִי הַדְּבָר
 בָּא בְּרַחֲמִים. וּבְזִמְנֵי שְׁכָתוּב כֹּה אָמַר ה' אֱלֹהִים, אֲזִי הַדְּבָר בָּא בְּדִין.

כֹּה אָמַר ה' צְבָאוֹת, מִשּׁוּם שֶׁהִכָּה הָזוֹ מִתְבַּרְכֵת מְצַדִּיק וּמִנְצַח וְהוּד,
 שְׁנִקְרָא ה' צְבָאוֹת. וְאֲזִי הַדְּבָר בָּא בְּהַתְבַּסְמוֹת, שְׁהָרִי מֵהַמְקוֹם
 הַזֶּה הוּא בָּא. כֹּה אָמַר ה' אֱלֹהִים, אֲזִי הִכָּה הָזוֹ יוֹנֵקֵת מִצַּד הַדִּין
 מִמְקוֹם הַגְּבוּרָה הָעֲלִיּוֹנָה, וְלִמְדָנוּ מֵאֲבָא שֶׁהַדִּין הוּא בְּרַחֲמִים, מִשּׁוּם
 שְׁכָתוּב ה' אֱלֹהִים.

שְׁהָרִי אֱלֹהִים הוּא גְבוּרָה בְּכָל מְקוֹם. אֲדִנִּי, גְבוּרָה תַחְתּוֹנָה הִיא
 בְּכָל מְקוֹם. וְעַל כֵּן נוֹדְעִים הַדְּבָרִים מִפִּי הַנְּבִיא, וְהוּא הָיָה



מתכונן לומר דבר ממקומו. ואז היו יודעים בני האמונה הללו, מאיזה מקום תלוי הדבר.

פְּתַח רבי אחא ואמר, (שופטים ה) אורו מרוז אמר מלאך ה' וגו'. בא וראה, הפסוק הזה הוא סוד בסודות העליונים. בשעה שהמלאך הקדוש מסר את ביתו בידי הגבירה, כל כלי הזין והרמחים והבליסטראות שלו הפקיד בידיה, וכל אותם לוחמי הקרב שלו הפקיד עמה. זהו שכתוב (שיר השירים ג) הנה מטתו של שלמה ששים גברים סביב לה מגברי ישראל, והרי פשוה. וכשנלחם הקדוש ברוך הוא בקרב, עם אותם הגבורים לוחמי הקרב שאמרנו הוא נלחם, והם נקראים מלמדי מלחמה.

כְּתוּב (שופטים ה) מן שמים נלחמו הכוכבים ממסלותם נלחמו עם סיסרא וגו'. ושנינו, בשעה הזו שהתנדבו ישראל לגלות את הרשם הקדוש בבשרם, אז זו (ויקרא כו) חרב נקמת נקם ברית, כנסה את כל חילותיה וכל כלי הזין וכל אותם לוחמי הקרב להלחם בקרב עם (הלכנה) סיסרא, והכוכבים היו שופכים אש מלמעלה. ואמר רבי שמעון, כל כוכב וכוכב יש לו שם לבדו, וכלם נקראים בשמות.

אָמַר להם הקדוש ברוך הוא, הזדמנו לנקם את נקמת בני. שתי נקמות אני עתיד להפרע מהם. נקמה אחת של שש מאות מרכבות שהלונה לשר הגדול של המצרים כדי להלחם בקרב עם ישראל, שכתוב (שמות יד) ויקח שש מאות רכב בחור וכל רכב מצרים. ונקמה אחת של הבנים שלי, שהציקו להם עד עכשו. ומשום כך נדונו בשני דינים – אחד במים ואחד באש. במים, שכתוב (שופטים ה) נחל קישון גרפם. באש, שכתוב הכוכבים ממסלותם.

וּבְאוֹתָם הכוכבים יש כוכב אחד שלא בא לאותה הנקמה, והתקלל לעולמים, שכאשר מתחיל להאיר, באים שאר הכוכבים וכולעים אותו ואת כל סיעתו, וכלם אובדים יחד, כמו שנאמר אורו מרוז אמר מלאך ה'. וכי יש רשות למלאך בזה? אלא זה הוא המלאך שכתוב בו (שמות יד) ויסע מלאך האלהים ההלך לפני מחנה ישראל. וזה הוא שכל הקרבות הן שלו.

כִּי לא באו לעזרת ה' – כשיצאו ישראל ממצרים. לעזרת ה' בגבורים – עם אותם ששים גבורים שהזדמנו בקרב עם סיסרא. והמלאך הזה, הסוד של כל הדינים והקרבות של המלאך הם ברשותו,



ועל כן אמר מלאך ה', וזהו שכתוב (בראשית מח) המלאך הגאל אתי וגו', והרי פרשוה החברים. וזה עתיד להיות עליון ונכבד לעתיד לבא, ובזה יתגדל השם הקדוש, ובזה עתיד הקדוש ברוך הוא להפרע מהעמים עובדי כוכבים ומזלות. ועל זה כתוב (יחזקאל לח) והתגדלתי והתקדשתי וגו'. הלכו עד שהגיעו אל רבי שמעון. כיון שראו אותם, אמר רבי שמעון, הנה השכינה כאן, ודאי צריכים אנו להחזיק טובה לפנים של השכינה.

פְּתַח וְאָמַר, (בראשית כט) הן עוד היום גדול וגו'. הפסוק הזה פרשוהו, שכאשר ישראל יתעוררו בתשובה לפני הקדוש ברוך הוא, בזכות התורה ישובו לארץ הקדושה ויתקבצו מן הגלות. שהרי ודאי יום אחד תהיה גלות לישראל, ולא יותר, זהו שכתוב (איכה א) נתנני שממה כל היום דוה. ואם לא ישובו, אומר הקדוש ברוך הוא: הן עוד היום גדול לא עת האסף המקנה בלי זכות ובלי מעשים כשרים. אבל רפואה אחת יש לי לכם: השקו הצאן, השתדלו בתורה, שתשקו מהמים של התורה, ולכו רעו, למקום של מנוחה, למקום טוב וכסוף של נחלתכם.

דָּבָר אַחֵר הֵן עוֹד הַיּוֹם גָּדוֹל – זהו היום שנקרא (ישעיה כב) יום מהומה ומבוסה ומבוכה, שבאותו היום נחרב בית המקדש ונפלו ישראל בגלות. ומשום המעשים הרעים, היום ההוא נמשך והתגדל. זהו שכתוב, הן עוד היום גדול לא עת האסף המקנה, משום שהם מושכים את אותו היום. השקו הצאן, כמו שנאמר בדברי תורה, שהרי בזכות התורה יצאו ישראל מן הגלות.

ומה ישראל אומרים? ויאמרו לא נוכל עד אשר יאספו כל העדרים, עד שיתכנסו כל שאר הימים העליונים, וגללו את האבן, ויבטלו אותו הדין הקשה של אותו היום ששולט על פי הבאר, ונמצאת אותה הבאר עמנו בגלות. וכשמתגלה הבאר הזו ואותה האבן לא שולטת עליה, מיד והשקינו הצאן.

וְעֵתִיד הקדוש ברוך הוא בסוף הימים להחזיר את ישראל לארץ הקדושה ולכנס אותם מן הגלות. ומי הם סוף הימים? אותה שהיא אחרית הימים. באחרית הימים הזו ישראל סבלו את הגלות. זהו שכתוב, (דברים ה) בצר לך ומצאוך כל הדברים האלה באחרית הימים, וכתוב (שם לא) וקראת אתכם הרעה באחרית הימים. באחרית



הַיָּמִים דוֹקָא, וְזוֹ הִיא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל בְּגָלוֹת. וְעַם אַחֲרִית הַיָּמִים הַזֶּה קִבְּלוּ עָנֵשׁ בְּגָלוֹת, וּבְזוֹ יַעֲשֶׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נְקֻמוֹת לְיִשְׂרָאֵל תָּמִיד. זֶהוּ שְׁכַתּוֹב (במדבר כד) אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה הָעַם הַזֶּה לְעַמּוֹ בְּאַחֲרִית הַיָּמִים. וּבְכָל מְקוֹם זֹאת הִיא, וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עֲתִיד לְהַשִּׁיבָה לְמִקְוָמָה. זֶהוּ שְׁכַתּוֹב (ישעיה ב) וְהָיָה בְּאַחֲרִית הַיָּמִים נִכּוֹן יִהְיֶה הַר בֵּית ה' וְגו', וְזֶהוּ יוֹם.

וּמִשְׁהֵתְחִיל הֲצֵל לְהַעֲשׂוֹת בְּרֵאשִׁית הַיּוֹם הָאֶחָד, הָיָה כְּמוֹ בְּזִמְנֵן שֶׁנִּחְרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, וְנִטָּה הֲצֵל לְהַכְנִס. זֶהוּ שְׁכַתּוֹב (ירמיה ו) אוֹי לָנוּ כִּי פָנָה הַיּוֹם כִּי יִנְטוּ צְלָלֵי עָרֵב. יוֹם וְצֵל הוּא סוּף הַגְּלוֹת, וְהַשְּׁעוֹר שֶׁל הֲצֵל הַזֶּה שֶׁשָּׂה קְמָצִים וְחֲצִי, וּגְדוּל שֶׁל מְדָה שֶׁל אָדָם, גָּבֵר בֵּין גָּבֵרִים. וְהַזְכָּרוֹן שֶׁל הַסּוּד הַזֶּה שֶׁבֵּין הַחֲבָרִים, שְׁכַתּוֹב (איוב ח) כִּי תִמּוֹל אֲנַחְנוּ וְלֹא נִדְעֵ עַל יָמֵינוּ עָלֵי אֶרֶץ. כִּי תִמּוֹל אֲנַחְנוּ – בְּגָלוֹת, וְלֹא הָיִינוּ יוֹדְעִים כִּי צֵל יָמֵינוּ עָלֵי אֶרֶץ, לְהַשְׁרוֹת אוֹתָם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עָלֵי אֶרֶץ.

אֲשֶׁרִי חָלְקוּ מִי שְׁרוּאָה אוֹתוֹ, וְאֲשֶׁרִי חָלְקוּ מִי שֶׁלֹּא רוּאָה אוֹתוֹ. אוֹי לָמִי שֶׁיִּזְדָּמֵן כְּשִׁיבְקֵשׁ הָאֲרִיָּה הַגְּדוֹל לְהִתְחַבֵּר עִם נִקְבָּתוֹ, כָּל שָׂכָן כְּשִׁיזְדוּגוּ יַחַד. עַל אוֹתָהּ שָׁעָה כְּתוּב, (עמוס ג) אֲרִיָּה שָׂאָג מִי לֹא יִירָא וְגו'.

בֹּא וּרְאָה, בְּהִתְחַלָּה כְּתוּב (ירמיה כה) שָׂאָג יִשָּׂאָג עַל נְוֹהוּ. וּבִבְאוֹתוֹ הַזֶּמֶן כְּשִׁיִּצֵּא לְקַבֵּל אֶת בַּת זוּגוּ, אֲזִי אֲרִיָּה שָׂאָג מִי לֹא יִירָא ה' אֱלֹהִים דָּבָר מִי לֹא יִנְבֵּא. בְּאוֹתָהּ שָׁעָה כְּתוּב, (דברים ל) וְשָׁב ה' אֱלֹהֶיךָ אֶת שְׁבוּתָךְ וְגו'. מַה זֶה וְשָׁב? אֲלֹא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְשִׁיב אֶת כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל מִהַגְּלוֹת, וְשָׁב הַצְּדִיק לְהַזְדוּג בְּמִקְוָמוֹ. אֲזִי כְּתוּב, (תהלים קמ) אִךְ צְדִיקִים יוֹדוּ לְשִׁמְךָ יִשְׁבּוּ יִשְׂרָאֵל אֶת פְּנִיךָ.

מִשְׁנָה. לָכֶם בְּנֵי אָדָם, בְּעָלֵי הַחֲכָמָה, בְּעָלֵי הַתְּבוּנָה, קוֹל קוֹרָא: מִי מִכֶּם שֶׁהִתְחַכַּם וְיוֹדֵעַ, בְּשָׁעָה שֶׁהָרֹאשׁ הַלְּבָן הַתְּקִין הָרֹאשׁ, רְשׁוּם מִמְעָלָה לְמִטָּה וּמִמְטָה לְמְעָלָה, הַתְּקִין צַד הַצָּפוֹן בְּעֶטוֹר שֶׁל אָגָם מִיָּם, בּוֹ רְשׁוּם הַעֲמָק שֶׁל הַתְּהוֹם הַעֲלִיּוֹן שֶׁעוֹלָה וְיורֵד בְּתוֹכוֹ, יְרֵדָה דְרָגָה טְמִירָה אַחַת בְּאֶלְף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת רְשׁוּמִים שֶׁל אֶלְף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת עוֹלָמוֹת.

תְּחִתָּיו בְּצֵלוֹ חוֹסֵה חַיִּת בְּרֵאשִׁית בְּרֵאשִׁית, (דניאל ז) וְלֵה עֲשֶׂר קַרְנָיִם, (שם) וְאֵלוֹ עֵינַיִם כְּמוֹ עֵינַי אֲנוֹשׁ לְחַיָּה, וּפָה מְדַבֵּר גְּדוֹלוֹת. כְּשֶׁעוֹלָה,



הולכת ביום, נסתרת בלילה. כשיוֹרדת, נסתרת ביום, והולכת בלילה. כשנוסעת, מזדעזעים ארבע מגרפות שאחוזים בידיה. ונוסעים עמה ששים שבטי אש, כל אחד חרב שנונה על ירכו.

עָרָה ברצון, להוציא אדם שליט למטה. התקין בחיה הזו עפר דקיק אחד שפלול מהכל. נשב בו והתפשט בארבעת צדדי העולם. וארבע חתיכות התגלגלו, אחת למעלה, אחת למטה, אחת לצפון, אחת לדרום.

אֵילָן אחד גדול וחזק התחבר והזדוּג עמה בענף אחד יפה שמראהו שמחת הכל, כמו שנאמר (תהלים מח) יפה נוף משוש כל הארץ. עמו הזדוּג, הוציאו רוח טמירה אחת, ומלא אותה עסת העפר, ועמד על רגליו, והמליך אותו על כל העולם והשליט אותו על הכל. זהו שכתוב (שם ח) תמשילהו במעשי ידיך וגו'. נצטוה על אותו האילן, לא שמר את המצוה. השיב המלך את רוחו אליו, ואותה החיה לקחה אותו. אז הזמינו כלי אחר ועמד ביניהם, בקשר החקוקים בין מלאכים קדושים שנאחזו בציור (בדפוס) של העטורים.

הדורות האחרונים תפוסים בחטאייהם. נשלפה רוחם מאותו הכלי של הלבוש, אחר כך נגנו בעפר בין רגבי הנחל. נטמנו ונגנזו בעצם קשה אחת של אותו הכלי, ויקומו שנית חילות חילות, מתעוררים בארץ הקדושה.

ועתיד הקדוש ברוך הוא ללוש אותו העפר הראשון של אותו הכלי ממש, ולהכניס בו גבול דק כמו השאור הזה של העסה. ומאותה עסה, שהיא הצחות שלמעלה, יתתקן ויתישר כלי כשר, כמו שאמר הכתוב, (יואל ד) ומעין מבית ה' יצא והשקה את נחל השטים. משום שאותו הנחל מגדיל החביבות (הזנות) בעולם. וכשאותו המעין הקדוש יצא ויכנס אליו, אזי יתתקן ויתישר, ולא יהיה בסרחונו כבראשונה.

ואותם שלא זוכים, יקומו להדון בדין של המלך העליון. זהו שכתוב (דניאל יב) ורבים מישני אדמת עפר יקיצו אלה לחיי עולם ואלה לחרפות [ו]לדראון עולם. ואז כתוב, (ישעיה סו) כי כאשר השמים החדשים והארץ החדשה אשר אני עשה עמדים לפני נאם ה' כן יעמד זרעכם ושמכם. ברוך ה' לעולם אמן ואמן. ימלך ה' לעולם אמן ואמן.



פְּרִשֵׁת עֵקֶב (דף ער ע"ב - דף עדר ע"ב)

רעיא מהימנא

וְהָיָה עֵקֶב תִּשְׁמְעוּן אֶת הַמְּשַׁפְּטִים הָאֵלֶּה וְגו', וְאָכַלְתָּ וּשְׂבַעְתָּ וּבִרְכַתְּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ וְגו'. מִצְוָה (י"ח) זֶה לְבָרֵךְ אֶת הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל כָּל מָה שְּׂאוּכַל וְשׁוֹתָה וְנִהְיָה בְּעוֹלָם הַזֶּה. וְאִם לֹא בָרַךְ, נִקְרָא גִזְלָן לְקָדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׂכָתוֹב (משלי כח) גִּזְלָן אָבִיו וְאָמוֹ. וְהָרִי פְּרִשׁוּהָ הַחֲבָרִים. מִשׁוּם שֶׁהַבְּרָכוֹת שֶׁמְבָרֵךְ אָדָם אֶת הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בָּאוֹת לְהַמְשִׁיךְ חַיִּים מִמְּקוֹר הַחַיִּים לְשֵׁמוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הַקָּדוֹשׁ, וְלְהַרְיֵק עָלָיו מְאוֹתוֹ הַשְּׂמָן הַעֲלִיּוֹן, וְכֹא לְהַמְשִׁיךְ מִשֵּׁם לְכָל הָעוֹלָם.

וְכָתוּב וְאָכַלְתָּ וּשְׂבַעְתָּ וּבִרְכַתְּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ. וְאוֹתָן הַבְּרָכוֹת מוֹרִיק אָדָם בְּאוֹתָם הַדְּבָרִים מְאוֹתוֹ הַמְּקוֹר הַעֲלִיּוֹן, וּמִתְבָּרְכִים כָּל אוֹתָן הַדְּרָגוֹת וְהַמְּקוֹרוֹת, וּמִתְמַלְאִים לְהַרְיֵק עַל כָּל הָעוֹלָמוֹת, וְכֹלָם מִתְבָּרְכִים כְּאֶחָד.

וְעַל זֶה צָרִיךְ אָדָם לְשִׁים רְצוֹנוֹ בְּסוּד הַבְּרָכוֹת, כְּדִי שִׁיתְבָּרְכוּ אָבוֹת וּבָנִים, הַכֹּל כְּאֶחָד. וּמִי שֶׁמְבָרֵךְ אֶת הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא - מִתְבָּרֵךְ, וְלוֹקַח חֵלְקוֹ מְאוֹתָן הַבְּרָכוֹת, בְּתַחֲלָה שֶׁל כָּל הָעוֹלָם שֶׁלְמַטָּה. כִּיּוֹן שֶׁשֵּׁמוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִתְבָּרֵךְ מִשֵּׁם, יוֹרֵד וְשׁוֹרָה עַל רֵאשׁוֹ הַחֵלֶק הָרֵאשׁוֹן. וְהָרִי בְּאַרְנוֹ שְׂכָתוֹב, (שְׁמוֹת כ) בְּכָל הַמְּקוֹם אֲשֶׁר אֶזְכִּיר אֶת שְׁמִי אָבִא אֵלֶיךָ וּבִרְכַתִּיךָ. (אֶזְכִּיר, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תְּהִלִּים כ) יִזְכֹּר כָּל מְנַחֲתֶךָ) כִּיּוֹן שֶׁאוֹתָהּ בְּרָכָה בָּאָה וְשׁוֹרָה עַל רֵאשׁוֹ, מִשֵּׁם מִתְפַּשְּׁטת בְּכָל הָעוֹלָם.

בְּשַׁעֲהָ שְׁאוֹתָן הַבְּרָכוֹת יוֹרְדוֹת, מִתְעַטְרוֹת בְּתוֹךְ שְׂדֵה הַתְּפוּחִים הַקָּדוֹשִׁים, וּפּוֹגְשׁוֹת בְּהֵן כְּמָה דְּרָגוֹת שֶׁל מְמַנִּים בְּעוֹלָם, וְיוֹרְדוֹת עִמָּן, וְאוֹמְרוֹת וּמְכַרִּיזוֹת: זֶהוּ הַדְּרוֹן שֶׁשָּׁלַח פְּלוֹנִי לְקָדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. מֵאִיזָה מְקוֹם יוֹרְדוֹת? לְאַחַר שִׁיּוֹרְדוֹת מִמְּקוֹם רֵאשׁ אֶחָד שֶׁל הַצְּדִיק, שֵׁם עוֹלוֹת, מִתְעוֹרְרוֹת לְהוֹרִיד אַחֲרוֹת מְלַמְעֵלָה, וּמִתְמַלֵּא מְלַמְעֵלָה וּמְלַמְטָה. זֶהוּ שְׂכָתוֹב (משלי י) בְּרָכוֹת לְרֵאשׁ צְדִיק. כִּיּוֹן שֶׁדְּרָגָה זֹאת מִתְמַלֵּאת, מוֹרִיקָה לְכָלָה הַזֶּה, וּמִשֵּׁם שׁוֹפְעוֹת וְנִמְשְׁכוֹת לְמַטָּה.

בְּשַׁעֲלוֹת אוֹתָן הַבְּרָכוֹת מְלַמְטָה, אֵין פֶּתַח וּפְתַח לְמַעְלָה, וְאֵין מְמַנָּה לְמַעְלָה שְׁלֹא פּוֹתַח אֶת כָּל אוֹתָם הַפְּתָחִים.



ומכריזים ואומרים בכל אותם הרקיעים: זהו דורון של המלך ששלח פלוני, זהו דורון בקיום פראוי. ומי הוא? הברכה שהשיבו עליה אמן. שכל ברכה שהשיבו עליה אמן, זוהי בקיום פראוי.

וביון שהברכה הזו עולה, כל הדרגות שלמעלה מזמנות לאותו האור שלא מאיר פדי להאיר לה. וכל שפן אם היא ברכה שרבים מברכים אותה ומעטרים אותה בעטרות קדושות בסוד של אמן. אמן הוא סוד הקשרים של כל יחוד וקדשה בסוד של רבנו, ומעטר אותה הברכה בעטרות עליונות פראוי.

והקדוש ברוך הוא מתרצה בהם, באותם שמברכים אותו, ותשוקתו בברכה שלמטה, שאותה ברכה עולה, ומאיר המאור שלא מאיר, ומחזק אותה בתקף חזק לעלות למעלה. ועל הסוד הזה כתוב, (שמואל-א כ) כי מכבדי אכבד - אלה אותם שמברכים את הקדוש ברוך הוא. ובזי יקלו - אלה אותם שלא מברכים את הקדוש ברוך הוא, ומונעים ברכה מפיהם.

סוד הסודות לאותם שיודעים חכמת רבונם, לדעת את סוד הברכות במצוות התורה ובכל ההנאות והכסופים של העולם הזה, להוריק ברכות מלמעלה למטה.

באשר (פרט) ברכות התפלה, שהן תקון של רבונם מלמטה למעלה ומלמעלה למטה. הברכות שאינן בתפלה עולות מלמטה למעלה, עד שמגיעות לתוף האור שלא מאיר, ומתעוררים (למעלה) בתקף לאותו האור שלא מאיר באותה הברכה, ועולה התעוררות למעלה, עד שמגיעים לכפס העליון, מקור כל החיים. ואז יוצאות מאותו המקור העליון ברכות אחרות, ופוגשות אלה באלה, ונושקות אלה לאלה, ובאות ושורות על ראש הצדיק להריק למטה. וכשיורדות, מתברכים האבות והבנים וכל גרותיהם.

וסוד הברכות הללו לעורר מלמעלה למטה בסוד זה: ברוך: זה הסוד של המקור העליון מהכל, להריק ולהמשיך ולהאיר את כל המאורות. והוא תמיד ברוך (מברך), שלא פוסקים מימיו. ומשם הראשית שנקראת העולם הבא, והוא קצה השמים, שאותו קצה הוא קצה עליון. משום שיש קצה כמו זה למטה, והוא העולם התחתון. וגם הוא נקרא ברוך, כנגד התחתונים, להריק למטה, ולהתעורר מלמטה למעלה בברכות התפלה. והברוך (הראשון) הזה נקרא כאן,



בסוד החכמה העליונה, שממלא אותו המקום, בשביל אחד דקיק שנכנס בו.

אתה: אחר כך מתחיל להתגלות, שהרי הברוך הזה הוא נסתר, ולכן נקרא בדרך נסתר ברוך, המקור העליון שלא התגלה. אתה: הראשית להתגלות בחוץ, ולכן נקרא אתה. ומיהו? זה סוד הימין, ונקרא כהן אצל אותו מקום. וזה סוד (תהלים ק) אתה כהן לעולם. מי הכהן לאותו עולם? אתה. וזהו הימין העליון, שהרי נמצא להתגלות. **יהודה:** זה סוד האמצע, סוד האמונה בכל הצדדים. אלהינו: זה סוד השמאל שכלול בימין, והימין בו, ונכללים זה בזה להיות אחד. ועד כאן נקשרו הברכות, שפיון שאלה מתברכים, כלם שלמטה מתברכים.

לאחר שהם מתברכים ולוקחים ברכות לעצמם, חוזרים כלולים כאחד לאותו המקור, שהם לא יכולים לחזור לאותו המקום עד שמתברכים. כיון שהתברכו בתחלה, חוזרים ונכנסים לאותו מקום, לקחת ברכות יתרות אחרות להריק למטה. ועד שהם מתברכים, לא נכנסים ולא תאבים אליו, וזה סוד (שמות כג) ולא יראו פני ריקם.

ובששבים לאותו מקום ונכנסים לשם, אז אותו מקום נקרא מלך. ומלך לא נקרא, רק כשהם מתקרבים אליו, ומתברכים. ומלך מתי נקרא מלך? כשגדוליו באים אליו עשירים, מספקים בכל מה שהצטרכו, בלא חסרון, ואז הוא מלך. מלך למטה, כשאלו מעטרים אותו בספוק בעטרות קדושות. וכאן נקרא מלך. ומיהו? העולם אשר קדשנו וצוננו. ומשום שהוא עולם שלא התגלה בחוץ, והוא נסתר, קורא לו כך בדרך נסתר. ועל זה לא נקרא, אלא בדרך נסתר.

ולעולם אתה זה ימין, כמו שנתבאר. ועל זה כהן כפוף לאותו מקום בראש ובסוף. והעולם התחתון, כשנקשר לימין ונדבק בו, קורא למטה למעלה ברוך, ולא נקרא ברוך, רק בסוד המקור שדבק בו ונכנס בו וממלא אותו. אתה, הסוד של אותו הכהן להדבק אתו, ועל זה בתפלה האדם כורע בברוך, שהוא העולם שכפוף אל מעלה, וזהו השוני בין ברוך של התפלה ובין ברוך של שאר ברכות. והכל הוא בסוד עליון, להריק ברכות לכל העולמות.



בְּבְרוּךְ שֶׁל הַתְּפִלָּה אָדָם כּוֹרֵעַ בְּכַרְכְּיוֹ, וְגוֹחֵן רֵאשׁוֹ בְּאַתָּה, מְשׁוּם שֶׁאַתָּה נִקְרָא רֵאשׁ. וְעַל זֶה כִּהֵן לּוֹקֵחַ בְּרֵאשׁ, וְהוּא תָּמִיד רֵאשׁ. וְלָכֵן כְּרִיעָה בְּבְרוּךְ, וְגַחֲיִנֵת הָרֵאשׁ בְּאַתָּה. וְהִכְפִּיחַ, בְּכָל מְקוֹם שֶׁנִּקְרָא אַתָּה, גּוֹחֵן בַּתְּפִלָּה. הַמְּלֶךְ אַחֵר שֶׁגּוֹחֵן, שׁוֹב לֹא זוֹקֵף, מָה הַטַּעַם? הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אָמַר לְלִבְנָהּ, לְכִי וְהִקְטִינִי אֶת עַצְמִךְ, וְשׁוֹב לֹא זָקֵפָה. וְלָכֵן הַבְּרָכָה שֶׁל אָדָם לְקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִתְעוֹרְרֵת לְהוֹרִיק בְּרֻכּוֹת מִלְּמַעְלָה לְעוֹלָמוֹת כָּלָם, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר. אֲשֶׁרֵיהֶם יִשְׂרָאֵל בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא.

כְּתוּב (ישעיה סג) כִּי אַתָּה אָבִינוּ כִּי אֲבָרְהֶם וְגו'. שְׁנִינוּ, לְעֵתִיד לְבֹא אוֹמְרִים לְיִצְחָק וְכו', מְשׁוּם שֶׁהַשְּׂמֵאל נִכְלָל בְּיָמִין. אָבֵל הַיָּמִין מִנִּין לָנוּ שֶׁנִּקְרָא אָב? שֶׁכְּתוּב וַיִּשְׁמְהוּ לוֹ לְאָב וּלְכִהֵן. וְאִף עַל גַּב שְׁלִמְעֵלָה נִקְרָא אָב, וְאֶפְלוּ לְאוֹר שֶׁלֹּא מְאִיר בְּשַׁעַר שֶׁנִּדְבַק בְּיָמִין נִקְרָא אַתָּה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר אַתָּה ה' אָבִינוּ גּוֹאֲלָנוּ וְגו'.

בֵּין כֶּף הַזְדַּמָּן אֵלָיו זָקֵן וְאָמַר, רוּעָה הַנְּאָמָן, תִּקַּן שְׁלַחַן לְרִבּוּנָךְ, לוֹ וּלְמַלְכָּה, מִכָּל מִינֵי עֵדוּנִים, לְקַיֵּם בּוֹ (יחזקאל מא) זֶה הַשְּׁלַחַן אֲשֶׁר לְפָנַי ה', וְהָרִי עַד עֵתָה כָּל־מִתְעַנְּגִים מִשְׁלַחַן הַמְּלֶךְ, זֶהוּ שֶׁכְּתוּב (משלי ט) לְכוּ לַחֲמוּ בְּלַחְמִי. וְזֶה לַחֵם הַתּוֹרָה שֶׁבְּכַתָּב, וַיִּין הַתּוֹרָה שֶׁבְּעַל פֶּה. וְשֵׁם כְּמָה מְטַעֲמִים, מִינֵי טַעֲמֵי תּוֹרָה, שֶׁמְתוֹקִים מִכָּל הַמֵּאֲכָלִים וְהָעֵדוּנִים שֶׁל הָעוֹלָם וְשֶׁל הַמְּלֶךְ.

קָם הַרוּעָה הַנְּאָמָן, פָּתַח וְאָמַר, אַהֲרֹן הִכְהֵן קוּם מִשְׁנַתְךָ לְזַבַּח שְׁוֹרִים וְצֹאן וְכִבְשִׁים וְעוֹפּוֹת, וְכָל הַמִּינִים שֶׁצָּרִיכִים לְסַעֲוֹדַת הַמְּלֶךְ. וְלַחֵם הַפָּנִים, שֶׁהֵם כְּנֶגֶד שְׁנֵי לַוְחוֹת הַתּוֹרָה, שֶׁמִּזֶּה וּמִזֶּה הֵם כְּתָבִים (שמות לב). זֶה – שְׁתֵּים עָשָׂר פָּנִים, שֶׁהֵם: (במדבר ו) יְבָרְכֶךָ ה', יֵאָר ה', יִשָּׂא ה'. זֶה שְׁנֵי – אֲדֹנָי אֲדֹנָי אֲדֹנָי. שֶׁהֵם שְׁתֵּים עָשָׂר חַיּוֹת, שֶׁבִּהֵן נֶאֱמַר (יחזקאל א) וּפָנַי אֲרִיָּה אֵל הַיָּמִין לְאַרְבַּעַתָּם וּפָנַי שׁוֹר מִהַשְּׂמֵאוֹל לְאַרְבַּעַתָּן וּפָנַי נֶשֶׁר לְאַרְבַּעַתָּן. וְעַלֵּיהֶם נֶאֱמַר אֲרַבְּעָה פָּנִים לְאַחַת (להם). וְזֶהוּ (ישעיה ו) וְקָרָא זֶה אֵל זֶה וְאָמַר, כְּנֶגֶד עֲשָׂרִים וְאַרְבַּעָה סְפָרֵי תּוֹרָה. וְזֶהוּ זֶה הַשְּׁלַחַן אֲשֶׁר לְפָנַי ה'. הַכָּלִים שֶׁל שְׁלַחַן הַמְּלֶךְ הֵם בְּעַלֵּי הַמְּשָׁנָה, בְּעַלֵּי הַתְּפִלוֹת, שֶׁתִּקְנוּם כְּנֶגֶד הַקְּרַבְנוֹת.

פָּתַח וְאָמַר, (שמות כה) וְעָשִׂיתָ שְׁלַחַן עֲצֵי שִׁטִּים וְגו'. בֹּא רֵאֵה, מִנְהַגִּים טוֹבִים וְיָפִים הָיוּ נוֹהֲגִים בְּעַלֵּי הַסַּעֲוֹדָה שֶׁל הַמְּלֶךְ לְהִרְאוֹת שֶׁהֵם מְבַנִּי שְׁלַחַן הַמְּלֶךְ. גְּדוֹל אַחַד מְבַנֵּי הַסַּעֲוֹדָה נוֹטֵל יָדָיו



בזמן שיכנסו לסעודה להסב. הגדול מסב בראש, השני תחתיו, והשלישי תחת השני. ואלה נקראו שלשה מטות, כנגד שלשה אבות, וכנגד כהנים לויים וישראלים. מכאן ואילך אין להם סדר, אלא כל הקודם זוכה.

שנית, בעל הבית בוצע, כדי שיבצע בעין יפה, ומשלים הברכה, ואחר כך בוצע. ופרשוה רבותינו של המשנה, שאין המסבים רשאים לטעם עד שיטעם המברך, ואין הבוצע רשאי לטעם עד שיכלה אמן מפי המסבים. ואם רצונו לחלק כבוד, הרשות בידו. ועוד פרשוה שהאורח מברך, בשביל שיברך את בעל הבית.

ודרך סוד, בעל הבית בוצע - זה העמוד האמצעי, שהוא קו האמצעי. ובשבת צריך לבצע משתי כפרות, שהן ה' ה'. בעל הבית - זה ר' של האמצע. (ובצורה זו. ומשום זה) וכדי שלא יראה כרעבתנות, יכול לבצע בה לכל אחד ואחד כפיצה. מה זה כפיצה? 'י'. והן הנקודות של השם הקדוש, נקראים פרוורים שבכזית. ואלו כנגד טפות הזרע. ומי שמזלזל בהן וזורקן במקום שלא צריך, העניות רודפת אחריו, והולך נע ונד. זהו שכתוב (איוב טז) נודד הוא ללחם איה. ואין לחם אלא תורה, והוא צונח: איה מי שמרחם עליו? ולא מוצא.

ופרוורים בכזית, הם בצדיק, והוא כותש כתישות מאותם הזיתים. והאורח מברך, (משלי ד) וארח צדיקים כאור נגה. ברכות לראש צדיק חי העולמים, ולכן האורח מברך.

אמר לי מורי זכרוננו לברכה כששאלתי לו איך זכה לכל החכמה הזאת, והשיב לי, שטרח במאד מאד בחכמה הזאת, ואמרתי לו כי גם הרמ"ק זכרוננו לברכה וגם אני חיים טרחתי במאד מאד בחכמה הזאת. ואמר לי, שהאמת הוא שטרחנו מאד מאד יותר משאר אנשי דורנו, אבל לא עשינו כמוהו, כי כמה לילות היה נשאר בלתי שנה על מאמר אחד של ספר הזהר, ולפעמים ששה לילות של ימי החל שבשבויע היה מתבודד ויושב על עיון מאמר אחד בזהר בלבד, ולא היה ישן כל הלילות ההם רב פעמים.

(הרב חיים ויטאל בשער רוח הקדש י"א)



בין כִּן הָרִי בָּא אֵלָיו הַמְּנֹרָה הַקְּדוּשָׁה וְאָמַר, רֹעֵה הַנְּאֻמָּן, יוֹם אֶחָד הִלְכְּתִי אֲנִי וְהַחֲבָרִים לְאַכְסִנְיָה אַחַת, וְהָיָה שָׁם תִּינוּק אֶחָד, קָם וְהִתְקִין לָנוּ מְנֹרָה וְשִׁלְחָן, הוּא מַעְצָמוּ כְּאֵלוֹ הָיָה מַעֲשָׂרִים שָׁנָה, וְלֹא הָיָה אֵלָּא מִבֶּן חֲמֵשׁ שָׁנִים, וְהִתְקִין שִׁלְחָן מִכָּל מִינֵי מַאֲכָל וּמִשְׁתֵּה. אָמַר, הָרִי פְּרִשׁוּהָ רְבוּתֵינוּ שֶׁפָּעַל הַבַּיִת בּוֹצֵעַ וְאוֹרַח מְבָרֵךְ, אָבֵל (אִיּוֹב ל"ב) צָעִיר אֲנִי לְיָמִים וְאַתֶּם יְשִׁישִׁים עַל כֵּן זָחַלְתִּי וְאִירָא מַחֹת דְּעֵי אַתְכֶם, עַד שֶׁאֲטַל רְשׁוֹת מִכֶּם. אָמַרְתִּי לוֹ, אָמַר בְּנֵי מִלְּאָךְ ה'.

אָמַר לָנוּ, אַתֶּם רְצִיתֶם לֶחֶם תִּפְנוּקִים בְּלֵי קָרֵב, אוֹ לֶחֶם עִם קָרֵב. שֶׁכֶּךָ פְּרִשׁוּהָ רְבוּתֵינוּ שֶׁל הַמְּשָׁנָה, שְׁעַת אֲכִילָה שְׁעַת מִלְחָמָה. וְאִם רְצִיתֶם שִׁיְהִיָּה עֲלֵיו קָרֵב, אֵין אֶחָד אוֹכֵל. אֵלָּא מִי שִׁיִּנְצַח בְּקָרֵב, הוּא אוֹכֵל וּבוֹצֵעַ לְכָלֶם. אָמְרוּ לוֹ הַחֲבָרִים, בְּנֵי, אַתָּה קָטָן, וְעַדִּין לֹא יָדַעְתִּי אֵיךְ נִלְחָמִים גְּבָרִים גְּדוּלִים בְּחָרֵב, בְּנַעֲנוּעַ הַחָרֵב, בְּרַמַּח, בְּקֶשֶׁת, בְּחֻצֵי הַקֶּשֶׁת, בְּמַקְלָע וּבְאֲבָנֵי מַקְלָע.

אָמַר לָהֶם, (מַלְכִים-א כ) אֵל יִתְהַלֵּל חוּגְר כְּמַפְתַּח. שֶׁהָרִי וְדָאֵי בְּקָרִיאַת שְׁמַע פְּרִשׁוּהָ, כָּל הַקּוֹרָא קָרִיאַת שְׁמַע עַל מְטָתוֹ, כְּאֵלוֹ אוֹחַז חָרֵב פִּיפִיּוֹת, שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים קמ"ט) רוּמָמוֹת אֵל בְּגִרוֹנָם וְחָרֵב פִּיפִיּוֹת בִּידָם. וְנַעֲנוּעַ הַחָרֵב צָרִיךְ לְנַעֲנָעָה לְשֵׁשֶׁה צְדָדִים, כְּמוֹ שֶׁבְּאֵרוּהָ, כְּדֵי שֶׁתְּמַלִּיכוּהוּ עַל הַשָּׁמַיִם וְעַל הָאָרֶץ וְעַל אֲרַבַּע רוּחוֹת הָעוֹלָם. וְזוֹ ו', גּוֹף הַחָרֵב. י' רֹאשׁ הַחָרֵב. ה"ה, שְׁתֵּי פִיפִיּוֹת. נִרְתִּיק הַחָרֵב, אֲדָנִי.

רַמַּח, רמ"ח בְּקָרִיאַת שְׁמַע, עִם שֵׁשׁ תְּבוֹת הַיְחוּד, הָרִי רוּמ"ח. מְגִ"ן עִם חָרֵב, מִיכָּאֵל גְּבָרִיאֵל נוּרִיאֵל, הַשְּׁמָשִׁים שֶׁל שְׁלֶשֶׁת הָאֲבוֹת. קֶשֶׁת שִׁיּוּרָה חֲצִים, וְכָל זֶרַע שְׁאִינוֹ יוֹרָה כַּחַץ אֵינוֹ מוֹלִיד. מַקְלָע, זֶה קָרִיאַת שְׁמַע. חֲמִשָּׁה אֲבָנֵי מַקְלָע, (דְּבָרִים ו) שְׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה'. כְּנַגְדָם, וַיִּקַּח דָּוִד (שְׁמוּאֵל-א י"ז) חֲמִשָּׁה חֲלָקֵי אֲבָנִים מִן הַנַּחַל. וּכְשֶׁשָּׂם אוֹתָם בְּמַקְלָע, שֶׁהִיא שְׁפָה, וְהִיא שְׁכִינָה, נַעֲשׂוּ אֶחָד כָּל הַחֲמִשָּׁה, וְהָרַג אֶת הַפְּלִשְׁתִּי.

וְעַד עֲכָשְׁיו זָרְקִיתִי אָבֵן זוֹ לְסַמָּאֵל, שֶׁהוּא אָבֵן מְצוּר, וְהִרְסִיתִי אֶת הַמְּצוּר שֶׁלוֹ וְהִשְׁפַּלְתִּיו לְמַטָּה. וְלָכֵן אָמַרְתִּי לָכֶם, אֵל יִתְהַלֵּל חוּגְר כְּמַפְתַּח. כְּעַת יִתְבָּרַר לָכֶם שֶׁאֲנִי יוֹדֵעַ אֵיךְ נִלְחָמִים גְּבָרִים גְּדוּלִים בְּחָרְבוֹת, בְּרַמַּח, בְּקֶשֶׁת, בְּמַקְלָע. תְּמַהְנֵנוּ וְלֹא יִכְלָנוּ לְדַבֵּר



לפניו. אמרו לו חכמים, כעת נראה מי יהיה מרויח את הלחם, שהוא לחם המוציא.

פְּתַח ואמר, (במדבר טו) והיה באכלכם מלחם הארץ תרימו תרומה לה'. במה נתרמת שכינה, שהיא ה' של המוציא, שבארו עליה בעלי המשנה, כל הבוצע צריך לדקדק בה"א? אלא ודאי הרי פרשוה רבותינו של המשנה, מוץ ותבן פטורים מן המעשר. וכשהיא במוץ ותבן, היא בבית האסורים, ואין לה רשות להרים למ' לעשות עמה מ"ה. וזוהי תרומה, תוך"ה שהיא חמשה חמשי תורה, שבה (שמות כד) ויהי משה בהר ארבעים יום וגו'.

ובמוץ ותבן של חטה, עליה בארו רבותינו, אילן שאכל אדם הראשון חטה היה. קרב ח"ט, שהוא מוץ ותבן, לאות ה', והסתלקה ממנו י', שהוא עשור שלה. ולכן כשהוא במוץ ותבן (שלה), שם כנגד ערלה ופריעה, פטור מן המעשר. ואין רשות לאות י' לחבר באות ה', שהם איש ואשה. ולכן כל הבוצע צריך לדקדק בה. וצריך לבצע מהמקום שבשולו יפה, משום שבשול הוא גמר הפרי, וזה ו'. **ונעשרה** דברים צריך אדם לעשות בסעודה: אחד – נטילת ידים. שני – לתקן שתי כפרות לשבת. שלישי – לאכל שלש סעודות, ולהוסיף מחל על הקדש. רביעי – להאיר את השלחן בנר, כמו שבארוה, שלחן בצפון ומנורה בדרום. וצריך הסבה, כמו שבארוה, הסבו – אחד מברך לכלם.

ובשבת, בכל דבריו צריך להוסיף מחל על קדש, בין במאכליו ומשקיו, בין בלבושיו, בין בהסבתו, שצריך להתקין לו מסבה יפה, בכמה כרים וכסתות מרקמים מכל שיש בביתו, כמו שמתקין חפה לכלה, ששבת היא מלכה, והיא כלה. ולכן היו יוצאים בעלי המשנה ערב שבת לקדם את האורחת, והיו אומרים: באי כלה, באי כלה. וצריכים לעורר שירה וחדוה לשלחן אליה.

ולא עוד, אלא שיש סוד אחר. כמו שצריך לקבל את גברתה בכמה אורות של נרות שבת, ובכמה ענוגים ולבושים יפים, ובית מתקן בכמה כלים של תקון, בהסבה יפה לכל אחד ואחד, ובזאת החדוה והתקון גורמים שנשארת שפחה רעה בחשך, ברעבון, בכביה, בהספד, בלבושים שחורים כאלמנה. שאם מלאה זו – חרבה זו.



יצר טוב גבירה קדושה, מלכות הקדש שיוֹרדת בשבת, כלולה מעשר ספירות, מעטרות בשבעה שמות שאינם נמחקים, בכמה מרכבות של חיות ובכמה חילות ומחנות. והמלך יוצא לקבלה בכמה מחנות, ונשאֵר יצר הרע, השפחה הרעה בחשך, כאלמנה בלי בעלה, בלי מרכבות.

ואלה שנאמר עליהם, למזבחים ולמקטרים למלאכת השמים ולמזלות אשר לא צויתי, היא עבודה של השפחה הרעה, ששולטת בערבי שבתות וערבי לילות רביעי, מה היו עושים אלה? היו לוקחים לבושים שחרים, ומחשיכים את האורות, ועושים הספד בלילי שבתות להשתתף עמה כמו שהיא שרויה, כי (קהלת ז) גם [את] זה לעמת זה עשה האלהים.

אחר שחטאו ישראל ונחרב בית המקדש, נאמר בשכינה האם הקדושה, (איכה א) איכה ישבה בדד העיר רבתי עם היטה כאלמנה, ומכבים בליל תשעה באב אורות ונרות, ועושים הספד ויושבים כמו אבלים, להשתתף בצער השכינה, משום שהם גרמו לה כל אותו השבר.

חמישי – כוס של ויכלו. ששי – להיות על השלחן דברי תורה. שביעי – להאריך על השלחן כדי שעניים יבאו לשלחנו. שמיני – נטילת ידים במים אחרונים. תשיעי – ברכת המזון. עשירי – כוס של ברכה. וצריך לחזר עליהם ולתקנם בסוד קדוש, שהיא כלולה מעשר ספירות, והוא השלחן של הקדוש ברוך הוא מצד הגבורה, ולכן פְּרְשׁוּהָ רבותינו שלחן בצפון.

אחד – נטילת ידים, שפארוה רבותינו של המשנה, ידים מזהמות פסולות לברכה, משום שהן שניות לטמאה, שהוא אב הטמאה, שהוא ראשון כשהן טמאות, וכשהן טהורות הן שניות לברכה, שהברכה לו שורה אלא על טהרה. הכהן, שהוא איש טהור, איש חסד, שורה עליו ברכה. זהו שכתוב (תהלים קלג) כשמן הטוב על הראש וגו'. ולכן, (במדבר ו) דבר אל אהרן ואל בניו לאמר כה תברכו את בני ישראל וגו'. ופרשוה, כל כהן המברך – מתברך. ושאינו מברך – אין מתברך. ופרשוה בעלי המשנה, כל ברכה שאין בה אזכרה ומלכות, אין שמה ברכה. מלכות אדני.



וְעוֹד, נְטִילַת יָדִים צָרִיךְ לְטַל אוֹתָן עַד הַפָּרֶק, שְׁגִזְרוּ עָלָיו י"ד פְּרָקִים, בְּאוֹתָהּ שָׁעָה שׁוֹרָה עָלָיו יד ה', וְהִיא יָד שֶׁל בְּרָכָה מִצַּד הַחֹסֵד שָׁבוּ חֲכָמָה בְּיַד יְמִינוֹ. וְהִיא יָד שֶׁל קִדְשָׁה מִצַּד הַגְּבוּרָה, וְשְׂרוּיָה בְּדִין. (וַיֵּד שְׂמַאל) וְהִיא יָד הַיְחִוּד מִצַּד הַתְּפָאֶרֶת, שְׂשׁוּרָה בִּי"ד פְּרָקֵי הַגּוּף, שֶׁהֵם שְׁנַיִם עָשָׂר פְּרָקִים בְּשִׁתֵּי זְרוּעוֹת וּשְׁתֵּי שׁוֹקִים, וּשְׁנַיִם בַּגּוּף וּבְבֵרִית.

וְשֵׁשׁ פְּעָמִים אַרְבָּעָה עָשָׂר הוּא אַרְבָּעִים וּשְׁנַיִם. יי"י מִי"ד י"ד י"ד, רְמוּז י"בְּרָכָה י"אָר י"שָׂא, מֵהוּי"ה הוּי"ה הוּי"ה. ד' ד' ד' מִי"ד י"ד י"ד, הֵם רְמוּזִים בְּאֲדָנִי אֲדָנִי אֲדָנִי. וְאָמַר הַנְּכִיבֵי עָלֶיהֶם, (יְרֵמִיָּה ז) הֵיכַל ה' הֵיכַל ה' הֵיכַל ה' הֵמָּה. וְהַנְּטִילָה הַזֹּאת בְּיַד שֶׁהִתְקַנְּנָה.

וְכָל צַד מְשַׁלֵּשֵׁת פְּנֵי הַחַיּוֹת, שֶׁהֵם יי יי יי, וּמְשַׁלֵּשׁ כְּנָפֵי הַחַיּוֹת, שֶׁהֵן ד' ד' ד', כָּלֶם צָרִיךְ לְהִיּוֹת מִכַּח אָדָם. וְהוּא יו"ד ה"א וְא"ו ה"א. הַכַּח שְׁלוֹ – יו"ד וְא"ו דָּל"ת, ה"א אָל"ף, וְא"ו אָל"ף וְא"ו, ה"א אָל"ף. וְהַמְלָכָה לֹא שְׂרוּיָה בַּכַּח שְׁלוֹ, בְּפְרָקֵי הָאֲצָבָעוֹת, עַד שְׁעוֹבֶרֶת מֵהֶם הַזְּהֵמָה, הַשְּׂפָחָה הַרְעָה הַפְּסוּלָה, אֲשֶׁת הַפְּסוּל. וְלִכְן פְּרִשׁוּהָ בְּעֲלֵי הַמְּשָׁנָה, יָדִים מְזַהְמוֹת פְּסוּלוֹת לְבְרָכָה.

וְהֵם מִיָּם לְטַהֵר הַיָּד, שְׂשׁוּרָה שָׁם יד יי. יד יי זֶה מִיָּם שֶׁל הַתּוֹרָה. שְׂעִמֵי הָאָרֶץ הֵם שְׂרָץ, מֵה מוֹעִילָה לָהֶם טְבִילָה, וְהַשְּׂרָץ, שְׂפָחָה רָעָה בְּיָדָם, בְּגִזְל שְׂבִידֵיהֶם, בְּגִזְל שֶׁל הַבְּרִכוֹת שְׁגוּזִלִים אֶת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁלֹּא יוֹדְעִים לְבָרֶךְ, וְלֹא יוֹדְעִים מֵהִי בְּרָכָה וּמֵהִי זְהֵמָה.

מִיָּד כְּשֶׁשָּׁמְעוּ הַחֲבָרִים דְּבָרִים אֵלָיו, וְאָנִי עִמָּהֶם, לֹא יִכְלָתִי לְסַבֵּל שִׁישְׁלִים עֲשָׂרָה דְּבָרִים שֶׁל בְּרָכָה, וְהַשְׂתַּטַּחְתִּי אֲצִלוֹ, וּבִוְדָאֵי אֵין אִישׁ שִׁיאֲמַר דְּבָרִים אֵלָיו אֲלֹא אֶתָּה, שְׂאֶתָּה הוּא כְּמוֹ אַרְבַּע מַחְצוֹת שֶׁל גֵּן עֵדֶן. שֶׁהָאָדָם נִכְנָס בְּהֵן (שְׂכַאֲשֵׁר אֶתָּה) בְּמַחְצַת הַתִּינּוּקוֹת וְנִעְשָׂה תִינּוּק, וּבְמַחְצַת נְעָרִים וְנִעְשָׂה נֶעֶר, וּבְמַחְצַת בַּחּוּרִים וְנִעְשָׂה בַּחּוּר, וּבְמַחְצַת זְקֻנִים וְנִעְשָׂה זָקֵן. וְלִכְךָ נֵאמַר עָלֶיךָ, (תְּהִלִּים לג) 'מִמְּכוּן שְׂבַתוֹ הַשְּׂגִיחַ אֶל כָּל יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ. וְאֶתָּה הוּא שְׂנֵאמַר עָלֶיךָ (בְּרֵאשִׁית ו) בְּשִׁגְמֵם הוּא בָּשָׂר, בְּדוֹר שֶׁל דוֹר הַפְּלָגָה הִיִּיתָ, וּבְכָל דוֹר וְדוֹר בְּגִלְגּוֹל, כְּגִלְגַּל שְׂמַתְהַפֵּךְ לְכַמָּה גְּוֻנִים. וְלֹא נִגְלִיתָ אֲלֵא בְּדוֹר שְׂנַתְנָה בּו תּוֹרָה עַל יָדֶךָ.



מִיָּד שֶׁהַתְּכַנְסָתָּ מֵהָעוֹלָם, אֶתָּה הוּא כְּשָׁמַשׁ שְׁמַאִיר בְּכָל דּוֹר וָדוֹר. שְׁכַשְׁמַתְכֵנִס הַשְּׁמַשׁ בְּלִילָה, הוּא מֵאִיר בְּלִבְנָה וּבְשָׁשִׁים רְבוּא כּוֹכְבִים. כִּךְ אֶתָּה, שְׁאֶתָּה מֵאִיר בְּשָׁשִׁים רְבוּא בְּכָל דּוֹר וָדוֹר. וְזֶהוּ שְׁרָמְזוּ קִזְהָלָת, (קהלת א) דוֹר הַלֵּךְ וְדוֹר בָּא. וּפְרָשׁוּהָ רְבוּתֵינוּ, אֵין דּוֹר פְּחוּת מִשָּׁשִׁים רְבוּא. וְעוֹד פְּרָשׁוּהָ, הַדּוֹר שֶׁהוֹלֵךְ הוּא שָׁבָא, לְקִים מֵה שְׁהִיָּה הוּא שְׁהִיָּה. מִכָּאן וְאֵילָךְ הַשְּׁלֵם עֲשֶׂרָה דְבָרִים שֶׁל הַשְּׁלֵחָן בְּגִלְוִי. אָמַר רוּעָה הַנְּאָמָן, הַמְּגוֹרָה הַקְּדוּשָׁה אֲשֶׁרִי חֲלַקְךָ, שֶׁהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא גְלָה לָךְ מֵה שְׁלֵא גְלָה לְכָל נְבִיא וְחוּזָה, וְלֹא לְמִי וְלְמִי.

שְׁנִי – לְבַצֵּעַ עַל שְׁתֵּי כְּפָרוֹת בְּשַׁבָּת, שֶׁהֵן רְמוּזוֹת בְּשְׁנֵי לִוְחוֹת הַתּוֹרָה, שְׁנַתְנוּ בְּשַׁבָּת זִוּגוֹת. שְׁבִיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי יָרְדוּ, שְׁבוּ פְעֻמִים טוֹב, וּבְשַׁבָּת נִתְנָה, שְׁתֵּי נְקֻבוֹת לְשָׁנִים טוֹבִים. וְאָף עַל גֵּב שְׁבָאָרוּהָ שֶׁהַשְּׂדִים מְמַנִים עַל זִוּגוֹת, כְּמוֹ שְׁבָאָרוּהָ שְׁתֵּי בִיעִים, שְׁנֵי אֲגוּזִים – הַלְכָה לְמִשָּׁה מְסִינִי: שְׁלוּחִי מִצְוָה אֵינָן נִזְדַּקִין.

וְאִם תֹּאמַר, וְהִרִי שְׁנִינוּ, אֵין מִתְחִילִין בְּשְׁנֵי וְאֵין מְסִימִים בְּרִבְעֵי, דְהֵינוּ בְּכ' ד' עִם עֶרְב רַב, שְׁלֵא הִיוּ שְׁלוּחִי מִצְוָה, שְׁלֵא הַתְּגִירוּ לְשֵׁם שָׁמַיִם, וְלֹאֲחֹר שְׁעֶבְרוּ מִן הָעוֹלָם, צְוָה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְטַל (שמות לד) שְׁנֵי לַחַת אֲבָנִים כְּרֹאשָׁנִים, וְאָמַר, וְכַתְּבֵתִי עַל הַלַּחַת אֶת הַדְּבָרִים אֲשֶׁר הִיוּ עַל הַלַּחַת וְגו'.

וְשְׁתֵּי כְּפָרוֹת בְּשַׁבָּת רְמוּזוֹת לְשְׁנֵי יוֹדִי"ם יֶאֱהוּנָהִי. שְׁאֲדָנִי הִיא יַחֲדָה מִבְּעֻלָּה בְּשִׁשֶׁת יָמוֹת הַחַל, וּבְשַׁבָּת יוֹרֵד אֲלֶיהָ. וּמְשׁוּם זֶה בְּשַׁבָּת כָּל הַנְּשָׁמוֹת וְהַרוּחוֹת וְהַנְּפָשׁוֹת יוֹצְאוֹת וְיוֹרְדוֹת זִוּגוֹת, וְאֵין שְׁטָן וְאֵין מִזִּיק שׁוֹלֵט בְּיוֹם הַשַּׁבָּת. וְאֶפְלוּ גִיְהֵנִם לֹא שׁוֹלֵט וְלֹא בּוֹעֵר בְּשַׁבָּת. וּמְשׁוּם זֶה, (שמות לה) לֹא תִבְעֵרוּ אֵשׁ בְּכָל מִשְׁבְּתֵיכֶם בְּיוֹם הַשַּׁבָּת. וְזוֹ אֵשׁ נִכְרִיָּה, אֲלֵא אֵשׁ הַקְּרִבָּן, אֵשׁ שֶׁל קְדֻשָּׁה. וְאֵין לְהֶאֱרִיךְ בְּבִצִיעָה שְׁלֵהָן, שֶׁהִרִי נִתְבָּאָר לְמַעְלָה.

שְׁלִישִׁי – לְאָכַל שְׁלֹשׁ סְעוּדוֹת בְּשַׁבָּת, כְּפִי שְׁבָאָרוּהָ רְבוּתֵינוּ שֶׁל הַמְּשָׁנָה, שְׁאָמַר אֶחָד מֵהֵם: יְהֵא חֲלָקִי עִם גּוֹמְרֵי שְׁלֹשׁ סְעוּדוֹת בְּשַׁבָּת. שֶׁהֵן שְׁלֵמוֹת שֶׁל שֶׁבַע בְּרָכוֹת שֶׁל הַתְּפִלָּה, לְהַשְׁלִים בְּהֵן לְעֶשֶׂר. וְהַסּוּד שֶׁל עֲנַג – (בראשית ב) וְנָהָר יִצְא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֵּן. וּמִי שְׁלֵא מְקִים אוֹתָן וַיֵּשׁ לוֹ רְשׁוּת לְקִימָן, הוֹפֵךְ לוֹ לְנִגְעַ צְרָעַת. וְכִדִּי שְׁלֵא יְבֵא לְזֶה, אָמַר הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא: לוֹו עָלִי וְאֲנִי פּוֹרְעַ, (ישעיה נח) אֲזַ תִּתְעַנַּג עַל ה'.



רביעי – להאיר שלחן במנוחה, כמו שבארנה הקדמונים, שלחן בצפון, מנוחה בדרום. ששלחנו של הקדוש ברוך הוא כף צריך להיות.

חמישי – כוס של ויכלו. כו"ס בחשבון אלהים. ויכלו – ע"ב, שכוללת אותם הכלה הקדושה. שהכוס הזאת המלאה יין של תורה, צריכה להעיד על מעשה בראשית.

ששי – להיות על השלחן דברי תורה, שכה פרשה בעלי המשנה, (אבות פ"ג) שלשה שאכלו על שלחן אחד ולא אמרו עליו דברי תורה וכו'. וסוד הדבר – משום שהרי פרשה שלחן בצפון, והתורה נתנה מימין. לחבר ימין, שהוא רחמים, עם שמאל, שהוא דין. שהתורה היא יי מימין, שלחן אדני משמאל, וצריך לחבר אותם. משום שהשלחן משמאל, פרשה בעלי המשנה, קשים מזונותיו של אדם כקריעת ים סוף. ומשום כף צריך תלמיד חכם לזמן עמו, למי שישתדל בדברי תורה.

שביעי – להאריך על השלחן משום העניים. ומשום זה, כל המאריך על שלחנו מאריכים לו ימיו ושנותיו, ומשום כף (משלי י) וצדקה תציל ממות. שעני חשוב כמת, והוא מחיה אותו, גם כף הקדוש ברוך הוא מחיה אותו.

ועוד בדרך סוד, שכל העניים מצד האות ד', שנאמר בה (תהלים קטז) דלותי ולי יהושיע. ואות ד' של אחד שצריך להאריך בה, זהו שכתוב (דברים יז) להאריך ימים על ממלכתו, ולכן צריך להאריך על השלחן, שהיא ד', כלולה מארבע רגלים של השלחן. בשביל כבוד האות ד' צריך להאריך על השלחן בשביל העניים.

ובשביעי בארו רבותינו, שבקש הקדוש ברוך הוא מדה יפה לישראל ולא מצא כמו מדת הדלות. והקשו על זה, משום שבארנה הראשונים, כחשבון מיני מיתות שהם כחשבון תוצאות, וחסרון כיס קשה מכלם, ואיך הם אומרים שלא נמצאה לישראל מדה יפה כמו עניות?

אף משום שכל עם ולשון, (ישעיה ח) והיה כי ירעב והתקצר וקלל במלכו ובאלהיו ופנה למעלה. אבל ישראל הם קיום הקדוש ברוך הוא במדה הזו, ולא מכחישים בו. ולכן במדה הזו הם יגאלו. זהו שכתוב (שמואל ב כב) ואת עם עני תושיע. ועני לשון וענוי. שאפלו



יש לאדם עֶשֶׂר וְהוּא בְּחֻלָּאִים וּבְמַכּוֹת, נִקְרָא עָנִי, או שְׂמֻצְעָרִים אוֹתוֹ בְּגִלְלוֹ, וּמֻצְעָרִים אוֹתוֹ בְּכָל יוֹם. כָּל שֶׁכֵּן מִי שֶׁהוּא רָשׁ מִמֶּנּוּ, וְהוּא הוֹלֵךְ מִמָּקוֹם לְמָקוֹם.

וְעוֹד יֵשׁ עָנִי שֶׁהִסְתַּלְקָה מִמֶּנּוּ דַעְתּוֹ, כְּמוֹ אִיּוֹב, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ (אִיּוֹב ל"ד), אִיּוֹב לֹא בִדְעַת יְדַבֵּר. גַּם כִּף הִיא ד', שֶׁהִיא הַשְּׂכִינָה, כְּשֶׁמִּסְתַּלַּק מִמֶּנָּה א"ח, שֶׁהוּא הָעַמּוּד הָאֲמֻצְעִי שֶׁנִּקְרָא דַעַת. וְזֶה אֵין לוֹ חֻטָּאִים בְּדַבָּר שִׁיאֲמַר. וְעוֹד, א"ח הוּא תוֹרָה, כּוֹלֵל תְּרִי"ג מֻצְוֹת, זֶהוּ שֶׁכְּתוּב (שְׁמוֹת ג') זֶה שְׁמִי לְעֵלָם וְגו'. שְׁמ"י עִם י"ה – שִׁס"ה. זְכָרִי עִם ו"ה – רמ"ח. וּמִשׁוּם זֶה פִּרְשׁוּהָ, אֵין עָנִי אֲלֵא מִן הַתּוֹרָה וּמִן הַמֻּצְוֹת, שֶׁשָּׂאָר עָנִי אֵינוֹ אֲלֵא עָנִי. וְהָאוֹת ד' מִן אֲדָנִי, גַּם כִּף הוּא עָנִי בְּלִי יְהוָה.

שְׂמִינִי – מֵיָם אַחֲרוֹנִים שֶׁתִּקְנֶנּוּ לָהֶם מִשׁוּם מְלַח סְדוּמִית הַמְּסַמָּא אֶת הָעֵינַיִם. לָמָּה נִקְרָאוּ חוֹבָה? אֲלֵא בְּדַרְךְ סוּד, סֵם הַמּוֹת שׁוֹרָה עַל יָדַיִם מְזַהְמּוֹת, שְׁעוֹשִׁים בָּהֶם בְּרָכָה. וְעַל כּוֹס שְׂמִבְרָכִים עָלֶיהָ בְּלִי טְהָרָה נִקְרָאת טְמֵאָה. וּמָה כּוֹס שְׁשׁוֹתִים בָּהּ טְמֵאָה לְבְרָכָה, עַד שֶׁהָיוּ מְטַהְרִים אוֹתָהּ בְּהַדְחָה מִבִּפְנִיָּם וּמִבְּחוּץ – כָּל שֶׁכֵּן יָדִיו. וּמִשׁוּם זֶה מֵיָם אַחֲרוֹנִים חוֹבָה. וְסוּד הַדְּבָר, (וִיקְרָא י"א) וְהִתְקַדְּשִׁתֶּם – אֵילוֹ מֵיָם רִאשׁוֹנִים. וְהִיָּתֶם קְדוֹשִׁים – אֵילוֹ מֵיָם אַחֲרוֹנִים. כִּי קְדוֹשׁ – זֶה שֶׁמֶן עָרֵב. כִּנְגֵד (יִשְׁעִיָּה ו') קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ ה' צְבָאוֹת. וּמִשׁוּם זֶה וְהִתְקַדְּשִׁתֶּם וְגו', לְהוֹדִיעַ שֶׁאַתֶּם בָּנִים לְקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב (דְּבָרִים י"ד) בָּנִים אַתֶּם לַה' אֱלֹהֵיכֶם.

תְּשִׁיעִי – כּוֹס שֶׁל בְּרָכָה, וּפִרְשׁוּהָ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, עֲשֶׂרָה דְּבָרִים נֶאֱמָרוּ בְּכוֹס שֶׁל בְּרָכָה, וְאֵילוֹ הֵם: עֲטוּ"ר. עֲטוּ"ף. הִדְחָ"ה. שְׁטִיפָ"ה. ח"י. מְל"א. וּמְקַבְּלוֹ בְּשִׁתֵּי יָדָיו. וְנוֹתְנוֹ בְּיָמָיו. וּמִסְלִקוֹ מִן הַקְּרָקַע טַפַּח. וְנוֹתֵן עֵינָיו בּוֹ. וּמִשְׁגָּרוֹ בְּמִתְנָה לְאַנְשֵׁי בֵיתוֹ. וְעַכְשָׁו אֵין לָנוּ אֲלֵא אַרְבָּעָה, שֶׁהֵם: הִדְחָה. וּשְׁטִיפָה. חֵי. מְלֵא. וַיֵּשׁ אוֹמְרִים חֵי, מִן הַחֲבִית. וַיֵּשׁ אוֹמְרִים חֵי, הַכוֹס שֶׁלֶם. שֶׁשְׁבִירְתּוֹ זֶה הִיא מִיתָתוֹ.

כּוֹס עַל דְּרָךְ הַחֲכָמָה הוּא אֱלֹהִים, וְהוּא (מְלֵא בְּיָ"ה וְהֵם) וְכָאֵן שְׁלֵם. כ"ס בְּלִי ו', כְּמוֹ כֶּסֶף, שֶׁהוּא פָּגוּם וְחָסֵר בְּלֵא אֶלְף, כֵּן הוּא חָסֵר בְּלִי י"ו, וְהוּא פָּגוּם. הַכֶּסֶף א כֵּן עוֹלָה בְּגִימְטְרִיא כּוֹס.



כּוּם היא ה"א, וְצָרִיךְ עֲשֶׂה דְבָרִים כְּנֶגֶד י', וְהֵם: עֲטוּר בְּסוּד הַעֲטָרָה, עֲטָרַת תְּפָאֶרֶת. וְזֶהוּ סוּד עֲטוּר שְׁאֲמְרוּ זְכוּרָנָם לְבִרְכָה, מְעַטְרוּ בְּתַלְמִידִים, וְהִיא עֲטָרַת הַבְּרִית. עֲטוּרָף, (תהלים קב) תְּפִלָּה לְעֵנִי כִי יַעֲטֶף. שְׁכַל הַבְּרָכוֹת וְהַתְּפִלוֹת מִתְעַטְפִים עַד שֶׁתְּעַלֶּה תְּפִלַּת הָעֵנִי. הַדְּחָה וְשִׁטְפָה, כְּמוֹ (ויקרא טז) וְטִהַרוּ וְקִדְּשׁוּ. הַטְּהַרָה מִיָּמִין הַחֶסֶד, וְהַקְּדָשָׁה מִשְׁמָאל הַגְּבוּרָה. כּוּם שֶׁל בְּרָכָה מְלֻכּוֹת, מֵצַד בֵּינָה הַנִּקְרָאת אֱלֹהִים. וְנִקְרָא עֲטָרָה מֵצַד הַפֶּתֶר. ח"י מֵצַד יְסוּד הַנִּקְרָא שְׁלוֹם, שְׁנַאֲמַר (ישעיה נד) וּבְרִיתִי שְׁלוֹמִי לֹא תִמוּט אֲמַר מִרְחֻמְךָ ה'. מְלֹא מֵצַד תְּפָאֶרֶת. מְקַבְּלוּ בְּשֵׁתֵי יָדָיו, ה' ה'.

וְנוֹתְנוּ בְּיָמִין, כִּי ה' עֲלִיוֹנָה לְחֶסֶד, ה' שְׁנִיָּה לְגְבוּרָה. וּמְסַלְקוּ מִן הַקְּרָקַע טַפַּח, בְּסוּד יו"ד, כִּי סְלוּק ה' הוּא יו"ד. וְנוֹתֵן עֵינָיו בּוֹ, שֶׁהֵם בְּסוּד יְאֵהֲדוֹנְהִי. יי מְאִיר בְּכַת עֵין. יְהו"ה בְּשִׁלְשָׁה צְבָעֵי הָעֵין. אֲדָנִי מְאִירָה בְּשָׁנֵי כְּרוּבֵי הָעֵין וְאִישׁוֹנֵי עַפְעָפֵי הָעֵין. וּמְשַׁגְּרוּ בְּמַתְנֶה לְאֲנָשֵׁי בֵיתוֹ, הִיא בֵּינָה, שְׁנַאֲמַר בָּהּ יִשְׁמַח מִשָּׁה בְּמַתְנַת חֶלְקוֹ.

עֲשִׂירֵי – בְּרַכַּת הַמְּזוּן, הָרִי פְּרִשׁוּהָ רְבוּתֵינוּ, בְּשִׁלְשָׁה צָרִיךְ כּוּם. וְסוּד הַדְּבָר – מִשׁוּם שֶׁהִיא (ירמיה ב) אֲהַבַת כְּלוּלֵתֶיךָ, שֶׁהֵם הָאָבוֹת, בְּכ"ל מְכ"ל כ"ל. וְאֵין לְהֶאָרִיךְ יוֹתֵר.

בְּרַכַּת הַמְּזוּן מִן הַתּוֹרָה מְנִינ? שְׁנַאֲמַר (דברים ח) וְאֶכְלֵת וְשִׁבְעַתָּ וְגו'. וְשָׁנִינוּ בְּבְרִיתָא, וּבְרַכַּת – זֶה בְּרַכַּת הַזֵּן. אֵת ה' אֱלֹהֶיךָ – זֶה בְּרַכַּת הַמְּזוּן. עַל הָאָרֶץ – זֶה בְּרַכַּת הָאָרֶץ. הַטְּבָה – זֶה בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַיִם. וְכֵן הוּא אוֹמֵר, (שם ג) הָהָר הַטּוֹב הַזֶּה וְהַלְּבָנוֹן. אֵין לִי אֵלָא לְאֶחָרָיו. לְפָנָיו מְנִינ? שְׁנַאֲמַר אֲשֶׁר נָתַן לָךְ. מִשְׁעָה שְׁנַתֵּן לָךְ, חֲיֵב אֶתְּהָ לְבָרְכוֹ. וְדַרְשׁוּ חֲכָמִים זְכוּרָנָם לְבִרְכָה, מִשָּׁה תִקְּן לָהֶם לְיִשְׂרָאֵל בְּרַכַּת הַזֵּן בְּשָׁעָה שִׁירָד לָהֶם הַמֶּן. יְהוֹשֻׁעַ תִּקְּן לָהֶם בְּרַכַּת הָאָרֶץ בְּשָׁעָה שֶׁהַכְּנִיסָן לְאָרֶץ. דָּוִד וְשִׁלְמָה תִקְּנוּ בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַיִם. עוֹד נִמְצָא בְּפִרְשַׁת הַמֶּן רֵמֵז לְבְּרַכַּת מְזוּן בְּמֶן עֲצָמוֹ, שְׁנַאֲמַר (שמות טז) וּבִבְקָר תִּשְׁבְּעוּ לָחֶם וַיִּדְעֶתֶם כִּי אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, הַסּוּד שֶׁל אוֹתָן שְׁבַע זִי"נִים שֶׁרְשׁוּמוֹת בְּתַפְלִין, שֶׁהוּא שְׁבַעָה שְׁבַעָה, שְׁרוּמְזוֹת לְשְׁבַע אוֹנוֹת שֶׁל הָרָאָה שֶׁל הָאָדָם, שְׁבָהָן שׁוֹאֵב רוּחַ, וּמִמֶּנָּה מִפִּיק הַתְּנוּצָצוֹת אֲשֶׁ שְׁדוּלְקַת מִפִּיו. וְעוֹד, שֶׁהֵן רֵמֵז לְשְׁבַעָה יָמִים, וְהַשְּׁבוּעוֹת שֶׁמִּפְסַח לְעֶצְרַת. וְעוֹד,



שהן רומזות לשבעה קני המנורה שיש עליהם שבעה מאורות קדושים. ועוד, שהן רומזות לשבעה כוכבי לכת שהם מאירים ברקיע. ועוד, שהן רומזות לשבע מדרגות שהעולם עומד עליהן, והן יסוד ושרש ועקר הכל, ועליהן אמרו החברים, כל מי שרוצה להניח תפלין של ראש, צריך להסתכל באותן שתי שי"נים, שהם רומזות לאותן שבע זי"נים, שיש בהן רמז סודות נסתרים, עמקים רמוזים.

פי ה' אלהיכם הוא אלהי האלהים ואדני האדנים האל הגדל וגו' (דברים י). שנינו, (יחזקאל א) ודמות פניהם פני אדם, אלו אינם כאותם כרובים. אלו פנים גדולות. הפרובים פנים קטנות, כמו תינוק. פני אדם, כל דמות כלולים בהם, משום שהם פנים גדולות, ומצטיירים בהם ציורים חקוקים בחקיקות השם המפרש בארבעה צדדים, מזרח מערב צפון דרום.

מובא רשום ברשם לצד דרום, וכל הפנים מסתכלות אל פני אדם, פני אריה פני נשר פני שור. אדם הוא זכר ונקבה, ולא נקרא אדם רק כך. וממנו מצטיירים ציורים של (תהלים סו) רכב אלהים רבתיים אלפי שנאן.

שנאן, הפלל של כל הציורים – שור, נשר, אריה, וזהו אדם. פשיטות שנכללת כאחד בסוד של זכר ונקבה. וכלם אלפים ורבבות, כלם יוצאים מאלה סוד שנאן. מהדמיות הללו נפרדים כל אחד ואחד בצדו כמו שראוי להם.

אריה אותם המשלבים אחד באחד, וכלולים אחד באחד, להיות הכל אחד כלול בחברו, שור נשר אריה אדם, מתנהגים בסוד ארבעה שמות חקוקים עולים להתנהג ולהסתכל.

עוף להתנהג ולהסתכל שור לפני אדם, עולה שם אחד מתעטר חקוק בסוד שני גונים, והוא אל. אז חוזר לאחור, והפסא חוקק וגולף אותו, ונרשם להתנהג בסוד השם הזה.

ועוף להתנהג ולהסתכל נשר לפני אדם, עולה שם אחד מתעטר מתנהג בסוד שני פנים וגונים, להתנהג לעלות בעליה בעטור, והוא גדול. אז חוזר לאחור, והפסא חוקק וגולף אותו, ונרשם להתנהג בסוד השם הזה.

עוף להתנהג ולהסתכל אריה לפני אדם, עולה שם אחד מתעטר חקוק בסוד שני פנים וגונים, להתחזק ולהתקשר בתקפו,



והוא גבור. אז חוזר לאחור, והכפסא חוקק וגולף אותו, ונרשם
להתנהג בסוד השם הזה.

אדם מסתכל בכלם, וכלם עולים ומסתכלים בו, אז כלם מצטיירים
בחקוקיהם בצירור זה, בסוד של שם אחד שנקרא נורא. ואז
כתוב עליהם, ודמות פניהם פני אדם. כלם כלולים בדמות הזו,
והדמות הזו כוללת אותם.

ינעל סוד זה נקרא הקדוש ברוך הוא האל הגדול הגבור והנורא,
שהרי שמות אלה חקוקים הם למעלה בסוד המרכבה
העליונה, כלולה בארבע אותיות יהוה, שהוא שם שכולל כל
הדמיות. אלה חקוקים וגלופים בכפסא, והכפסא הגלוי מרקם בהם,
אחד לימין, ואחד לשמאל, ואחד לפני, ואחד לאחור. רשום
בארבעת צדדי העולם.

הכפסא כשעולה, רשום בארבע דמיות אלו. ארבעה השמות
העליונים הללו לוקחים את הכפסא, והכפסא נכלל בהם, עד
שלוקח ולוקט אותם ענוגים וכסופים, יורד מלא כעץ שמלא ענפים
לכל צד ומלא פרות. כיון שיוורד, יוצאות ארבע הדמיות הללו
מצירות בציריהן, חקוקות ונאורות, נוצצות ולוהטות, והן זורעות
זרע על העולם.

פְּרִשֵׁת שִׁפְטִים (דף עדר ע"ב - דף ערה ע"א)

רעיא מהימנא

שִׁפְטִים ושטרים תתן לה בכל שערך אשר ה' אלהיך נתן לך וגו'
(דברים טז) במצוה זו למנות שופטים ושוטרים. ועוד, (תהלים
עה) כי אלהים שפט. כי י' (מ', ממנו), יו"ד שחשבנו כ', אחר כאן, כי
אלהים שפט, זה ישפיל, ה"א ה"א, וזה ירים, זה ו' ו'.

מצוה אחר זו - לדון בסיף, לדון בחנק, לדון בדין סקילה, לדון
בדין שרפה. לדון בסיף למי? לסמא"ל. זהו שכתוב (ישעיה לד)
כי רותה בשמים חרבי הנה על אדום תרד.

חרב של הקדוש ברוך הוא - י' ראש החרב, ו' גוף החרב, ה"א ה"א
שתי פיפיות שלה. צדק צדק תרדה, חותכים שני דינים, דין
מפי בית דין של מעלה ודין מפי בית דין של מטה. ומכאן נודע, אין
אדם נוקף אצבעו מלמטה עד שנתנת לו רשות מלמעלה.



נְרַתִּיק שֶׁל הַחֶרֶב – אֲדַנִּי, שֵׁם נִמְצָא דִין. בְּקִרְיַת שְׁמַע – יְהוֹ"ה.
חֶרֶב שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, עָלֶיהָ נֶאֱמַר (תהלים קמט) רוֹמְמוֹת
אֶל בְּגִרוֹנִים וְחֶרֶב פִּיפִיּוֹת בִּיָּדָם. בְּצַדִּיק חַי הָעוֹלָמִים, כּוֹלֵל חַי
בְּרֻכּוֹת, שָׁבוּ אֲדָנִי שְׁפָתַי תִּפְתָּח וּפִי, בּוֹ נִכְנָסֶת הַחֶרֶב בְּנִרְתִיקָה, (אסתר
ז) וְחִמַּת הַמֶּלֶךְ שָׁכְכָה, וּמִתְחַבְּרִים שְׁנֵי שְׁמוֹת – יֵאֱהַדוּנָהּ.

לְדוֹן בְּחֶנֶק – זִרְקָא. שֵׁם קו, י' כְּרוּכָה בּו, וְקו, אוֹת ו' שְׁמֵת־פְּשֻׁט
מִמֶּנָּה. בּוֹ תּוֹפֵס לְסִמְא"ל, (במדבר יג) וַיִּשְׁאַהּוּ בְּמוֹט בְּשָׁנִים. מֵהוּ
מוֹט שֶׁל אוֹתוֹ רָשַׁע? אָדָם, שֶׁהוּא יו"ד ה"א וְא"ו ה"א, מ"ה, וְאַרְבַּע
אוֹתִיּוֹת יֵהוּה – הָרִי אַרְבָּעִים וְתִשַׁע, כַּחֲשׁבוֹן תִּשַׁע וְאַרְבָּעִים אוֹתִיּוֹת
שֶׁהֵן בְּשֵׁשׁ תְּבוּת שֶׁל הַיְחוד הָעֲלִיּוֹן וּבְשֵׁשׁ תְּבוּת שֶׁל הַיְחוד הַתַּחְתּוֹן,
שֶׁהֵן אוֹתִיּוֹת ו' ו'. וְזֵהוּ וַיִּשְׁאַהּוּ בְּמוֹט בְּשָׁנִים, בְּנִפְרָד מֵהֶם, בְּלִי א'
בְּאַמְצַע ו'ו, שְׁאִין יְחוד לְצַד הָאֲחֵר, אֲלֵא וַיִּשְׁאַהּוּ בְּמוֹט בְּשָׁנִים,
סִמְא"ל וּבַת זוּגוּ, עוֹלָם הַנִּפְרָדִים.

בְּחֶבֶל שִׁיחַנֵּק בְּהַ אַחוֹזוֹת ה"א ה"א בְּחֶמֶשׁ אֶצְבָּעוֹת שֶׁל יָד יְמִין
וּבְחֶמֶשׁ שֶׁל יָד שְׂמָאל. ו' – הַחֶבֶל. י' – הַחֲנִיקָה שֶׁלָּהֶם. שֵׁם
יְהוֹ"ה – מִיֵּתָה לְסִמְא"ל וְהַנְּחָשׁ, וְחַיִּים לְיִשְׂרָאֵל, וּמִשׁוּם זֶה (דברים לב)
רָאוּ עֵתָה כִּי אֲנִי אֲנִי הוּא וְאִין אֱלֹהִים עִמָּדִי, אֲנִי אֲמִית – יֵאלֹהִים
אַחֵרִים בְּשָׁמִי וּלְכֹל שֶׁלֹּא הֶאֱמִינוּ בּו, וְאַחֲיָה – לְאֵלוֹ שְׂמֵאֲמִינִים
וְשׁוֹמְרִים מִצְוֹת שְׁלִי.

לְדוֹן בְּסִקְלָה – לְסִמְא"ל, בְּאַבָּן שֶׁהִיא י' זוּרֵק לָהּ (צדיק) אֶצְלָהּ
בְּחֶמֶשׁ אֶצְבָּעוֹת שֶׁהֵם ה', וּבִקְנָה שֶׁל הַזְרוּעַ שֶׁהוּא ו', וּבְכַתְּף
שֵׁשׁ ה'. וְזוּרֵק אוֹתָהּ אֶל הַמַּחְשָׁבָה, שֶׁהוּא שֵׁם הַמִּפְרָשׁ יו"ד ה"א
וְא"ו ה"א.

לְדוֹן בְּשֶׁרֶפָה – לְסִמְא"ל, עֲצִים לְהַדְלִיק בָּהֶם אֵשׁ. אֲשָׁרִיו הַגּוֹף
שֶׁהוּא עֵץ, וְאֵיבָרִים שֶׁלוֹ עֵץ, לְהַדְלִיק בָּהֶם אֵשׁ, שֶׁהוּא נֵר
מִצּוּהָ, כְּכֹל אֵיבָר, לְהַבְעִיר אֶת סִמְא"ל בְּשִׁכְנָה הָעֲלִיּוֹנָה בְּעֵץ, שֶׁהוּא
תִּפְאָרֶת, וּבְכֹל עֲצִים שְׂאֲחוּזִים בּו. שְׁבִזְמָן שֶׁאֵשׁ שֶׁל גְּבוּהָ הִיָּה יוֹרֵד
עַל גְּבֵי הָעֲצִים שֶׁל הַקְּרָבָן, (במדבר א) וְהָזַר הַקְּרָב יוֹמֵת, שֶׁנִּשְׁרַף בּו.
זֵהוּ שְׁכָתוּב (ויקרא ו) וְהָאֵשׁ עַל הַמִּזְבֵּחַ תּוֹקֵד בּו. אֲשָׁרִיו מִי שְׂאֲחוּזוֹ
בְּאֵילָן הַחַיִּים בְּגוֹפּוֹ, בְּאֵיבָרִים שֶׁלוֹ, נֵר – כָּל עֵנָף וְעֵנָף נֵר מִצּוּהָ
בְּמֵאֲתִים וְאַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנָה מִצְוֹת שֶׁלוֹ.



בְּאִשׁר אַחֲוִיזִים בּוֹ שְׁנֵיהֶם, יִתְקִים (שמות ג) וַיֵּרָא וְהָיָה הַסֵּנֶה בְּעַר בְּאִשׁ
וְהַסֵּנֶה אֵינָנו אֶכָּל. וְסִמָּא"ל וְהִנְחָשׁ וְכָל הַמַּמְנִים שְׁלוֹ, שֶׁהֵם
קוֹצִים, נִשְׂרָפוּ. וְהַעֲנָפִים שֶׁל הַסֵּנֶה, וְהַפְּרִי שְׁלוֹ, וְהַעֲלִים שְׁלוֹ, לֹא
נִשְׂרָפוּ. זֶה הָרָאָה לוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

אָמַר הַמְּנֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, וְדַאי יִשְׂרָאֵל הֵם עֲצִים יְבֹשִׁים בַּתּוֹרָה,
מִשּׁוּם שְׁאֲחֻזִים בְּאִשׁ שֶׁל הַדִּיּוּט, אֵינָם כְּמוֹ שְׂרָאֵי לַעֲשׂוֹת
לָהֶם נֶס. מִיָּד שְׂאֲתָה יוֹרֵד עֲלֵיהֶם בַּתּוֹרָה, בְּגִלְלָךְ יֵרֵד עֲלֵיהֶם עַץ
הַחַיִּים, וּמִצְוָה שֶׁהִיא נֵר ה', וְאוֹחֲזֹת בָּהֶם וְיִהְיוּ חַיִּים. וְאֲמוֹת
עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמִזְלוֹת שֶׁל הָעוֹלָם נִשְׂרָפִים בְּאוֹתוֹ נֵר. וְזֶהוּ שְׂאֲמַר
הַנְּבִיא, (ירמיה מו) וְאֲתָה אֵל תִּירָא עֲבָדֵי יַעֲקֹב וְאֵל תַּחַת יִשְׂרָאֵל כִּי
אֲתָךְ אָנִי וְגו'.

לֹא יָקוּם יַעֲקֹב אֶחָד בְּאִישׁ לְכָל עוֹן וְגו', עַל פִּי שְׁנֵי עֲדִים אוֹ עַל פִּי
שְׁלֹשָׁה עֲדִים יָקוּם דְּבָר (דברים יט). מִצְוָה זוֹ לְהַעֲיֵד עֲדוֹת בְּבֵית
דִּין, שֶׁלֹּא יִפְסִיד חֲבֵרוֹ מִמּוֹן בְּגִלְלוֹ אִם יֵשׁ לוֹ עֲדוֹת עִמוֹ. וְאֵין עֲדוֹת
פְּחוֹת מִשְׁנֵים, זֶהוּ שְׁכַתּוֹב עַל פִּי שְׁנַיִם [שְׁנֵי] עֲדִים וְגו' יָקוּם דְּבָר,
לֹא יָקוּם עַל פִּי עַד אֶחָד. וּמִשּׁוּם זֶה בְּאֲרוּהוּ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, מִי מַעֲיֵד
עַל הָאָדָם? קִירוֹת בֵּיתוֹ. וְלֹא עוֹד, אֶלֶּא אֲנֹשִׁי בֵּיתוֹ מַעֲיֵדִין עֲלָיו. מִהֵם
קִירוֹת בֵּיתוֹ? אֵלוֹ קִירוֹת לְבוֹ. (ישעיה לח) וַיִּסַּב חֲזַקְיָהוּ פָּנָיו אֶל הַקִּיר.
וּבְאֲרוּהוּ רְבוּתֵינוּ, מִלְּמַד שֶׁהַתְּפִלָּל חֲזַקְיָהוּ מִקִּירוֹת לְבוֹ.

אֲנֹשִׁי בֵּיתוֹ, אֵלוֹ מְאֲתִים אַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנֶה אֵיבָרִים שְׁלוֹ. שְׁכַף בְּאֲרוֹ
בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, רִשָּׁע, עוֹנוֹתָיו חֲקוּקִים עַל עֲצֻמוֹתָיו. וְכַף צְדִיק,
זְכוּתָיו חֲקוּקִים לוֹ עַל עֲצֻמוֹתָיו. וּמִשּׁוּם זֶה אָמַר דָּוִד, (תהלים לה) כָּל
עֲצַמֹתַי תֹּאמְרָנָה. וּבְגִלְלוֹ נֹאמַר, וּמִי מַעֲיֵדִין עַל הָאָדָם? קוֹרוֹת בֵּיתוֹ.
עֲצֻמוֹת בְּנוֹיוֹת עַל הַמַּח, שֶׁהוּא מִים. וְעֲלֵיהֶם הוּא רוּמָז, (תהלים קד)
הַמְּקַרָּה בְּמִים עֲלִיוֹתָיו. הַמְּקַרָּה, לְשׁוֹן קוֹרוֹת.

וּמִדּוֹעַ בְּעֲצֻמוֹת יוֹתֵר מִבְּשָׂר וְגִידִים וְעוֹר? מִשּׁוּם שֶׁעֲצֻמוֹת הֵן
לְבָנוֹת, וְכַתִּיבָה שְׁחָרָה לֹא נוֹדַעַת אֶלֶּא מִתּוֹךְ לֶבֶן, כְּדַגְמַת
הַתּוֹרָה, שֶׁהִיא לְבָנָה מִבְּפָנִים וּשְׁחָרָה מִבְּחוּץ. שְׁחֹר וְלֶבֶן, חֲשֵׁךְ וְאוֹר.
וַיֵּשׁ חֲשֵׁךְ תְּכֵלֶת, וְנֹאמַר בּוֹ (תהלים קלט) גַּם חֲשֵׁךְ לֹא יַחֲשִׁיךְ מִמֶּךָ.
וְתַכְלֵת שְׁחֹר הִיא נִקְבָּה לְגַבֵּי הַלֶּבֶן.

וְלֹא עוֹד, אֶלֶּא שֶׁהַגּוֹף עַל הָעֲצֻמוֹת עֲתִיד לַעֲמֹד, וּמִשּׁוּם זֶה זְכוּתָיו
וְחֻבוֹתָיו חֲקוּקוֹת עַל הָעֲצֻמוֹת שְׁלוֹ, וְאִם יִזְכָּה, יָקוּם הַגּוֹף עַל



העצמות שלו. ואם לא, לא יקום ולא יהיה לו תחית המתים. ולא עוד, אלא שני עדים הם על האדם - עין רואה ואזן שומעת, ובית דין סופר ודן חובותיו. ולא עוד, אלא שמש וירח מעידים על האדם, כמו שבארנוהו (תהלים פא) תקעו בחדש שופר בכסה ליום חגנו. מהו בכסה? ביום שהלבנה מתכסה. ומדוע מתכסית? משום שכאשר מגיע ראש השנה, מגיע סמא"ל לתבע דין לבניו לפני הקדוש ברוך הוא, והוא אומר לו שביאי עדים. והוא מביא לשמש עמו. הולך להביא הלבנה, והיא מתכסה. באיזה מקום מתכסית? אלא עולה למקום שהוא שנאמר בו במכסה ממך אל תחקר, לפיס לו על בניה.

ה"מגיד" הבטיח להבית יוסף ששילמד תורת הסוד יפתחו לו שערי אורה

(אמר המגיד למרו הבית יוסף): אם תקבע עתים בחכמת הקבלה, אפתח לך בה תדביק רזין סתימין דלא ידע יתהון בר נש. (מגיד מישרים פרשת בא)

הזהירני מאד לכתב הנאמר לי וללמד וללמד פעמים ושלש בשבוע בחכמת הקבלה, ושיפתחו לי בה פתחים גדולים. עוד הזהירני פעמים אחרים ללמד בחכמת הקבלה לפחות פעם אחת בשבוע ב' שעות או יותר, ויפתחו לי בה פתחים גדולים. (שם פרשת עקב)

באשמרת הבקר ילמד ספר הזהר.

(הנהגות צדיקים - הנהגות ודרך האדם מרבי שלמה ברוך מבחדפסט)

סגלה לפרנסה - לומר זהר בכל יום.

(מדרש פנחס ובארות המים)

שני דפים זהר

תאמר כמה דפים ממסכת ברכות בלי רש"י ותוספות ושני דפים זהר, ואחר כך אם יש לך פנאי, לומר תפלת השבת או אם תרגיש חיות בנפשך לומר קונטרס התבוננות בקצור או האריכות, לכל הפחות פעם אחת בשבוע.

(הנהגות צדיקים - סדר התנהגות מרבי אהרן ראטה)

ללמד זהר בכל ערב שבת קדש

יגמר הפרשה שנים מקרא ואחד תרגום בערב שבת מיד לאחר חצות בכונה רצויה, ויראה להשים אל לבו לקיים המצוות שקורא. ואחר כך הפטרה ומזמור השם מלך, ומאמר אחד מזהר, ומשנה יציאות השבת, וירחץ פניו ידיו ורגליו לכבוד שבת, ויקבל שבת בשמחה.

(הנהגות צדיקים - דרך חיים לאחד מגדולי גאוני קדמאי)



סדר הלימוד ליום י סיון [יום 246 בשנה]

וְזֶהוּ שְׁאָמַר הַפְּסוּק, תִּקְעוּ בַחֲדָשׁ שׁוֹפָר בַּכֶּסֶה לְיוֹם חַגְגּוֹ. לְמָקוֹם שָׁבוּ עוֹלָה הַשְּׂכִינָה, שְׁנֵאָמַר בּוֹ וּבַמְכֶסֶה מִמֶּךָ אֵל תִּחְקֹר. וְחֻטָּאִים בַּכֶּסֶה, שֶׁם צָרִיךְ לְדוֹן בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנּוֹ. וְעֵבְרוֹת בְּגִלּוּי שְׁעֵשֶׂה אוֹתָם, נֵאָמַר (משלי כח) מְכֶסֶה פִּשְׁעָיו לֹא יִצְלִיחַ. שֶׁהַשְּׂכִינָה מֵצַד הַכֶּתֶר הִיא עוֹלָם הַנְּעָלָם, וּבִאֲרוּחָ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה שְׁצָרִיךְ אָדָם לְחַבֵּר אוֹתָהּ לְמָקוֹם הַהוּא. בְּזִמְנָן הַהוּא מְגִיעַ זְמַן הַרְחָמִים וְעוֹבֵר הַדִּין. וּמִשּׁוֹם זֶה לְחַבְּרוֹ אָמַר לְזִכּוֹת אוֹתוֹ בְּעֵדוּתוֹ, אֲבָל לְרָשָׁע אֵין מְזַכֵּין לוֹ.

וְעוֹד, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשְׂכִינָתוֹ עֲדִים עַל הָאָדָם, זֶהוּ שְׁפָתוֹב (דברים ל) הַעֲיִדְתִּי בְכֶם הַיּוֹם אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ. אֶת הַשָּׁמַיִם – אוֹתוֹ שְׁנֵאָמַר בּוֹ (מלכים א-ח) וְאֵתָה תִשְׁמַע הַשָּׁמַיִם. וְאֵת הָאָרֶץ – אוֹתוֹ שְׁנֵאָמַר בּוֹ (ישעיה סו) וְהָאָרֶץ הִדָּם רִגְלִי. וְעוֹד, שְׁנֵי עֲדִים – הַעֲמוּד הָאֲמָצְעִי וְצַדִּיק. וְהֵם אוֹתִיּוֹת ע"ד מִשְׁמַע אֶחָד. ע"ד – מִבְּרוּךְ שֶׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד.

ע"ל פִּי שְׁנַיִם עֲדִים אוֹ שְׁלֹשָׁה עֲדִים יוֹמַת הַמַּת. זֶה סְמָא"ל, מַת מַעֲקָרוֹ, (במדבר יג) וַיִּשָּׂאֵהוּ בַמּוֹט בְּשָׁנַיִם. לֹא יוֹמַת עַל פִּי עַד אֶחָד, שְׁלֹא יִהְיֶה לוֹ חֶלֶק בְּאֵל אֶחָד.

כִּי יָקוּם עַד חֶמֶס בְּאִישׁ וְגוֹ' וְדָרְשׁוּ הַשְּׁפָטִים הַיֵּטִב וְגוֹ', וְעֵשִׂיתֶם לוֹ כַּאֲשֶׁר זָמַם וְגוֹ'. מִצְוָה זוֹ לְדָרֵשׁ וְלַחְקֹר הָעֲדִים בְּשִׁבְעַת חֻקֵּי הַקִּירוֹת קֹדֶם שִׁדּוֹן לוֹ בְּעֵנֶשׁ מִיָּתָהּ. בְּשִׁבְעַת חֻקֵּי הַקִּירוֹת, שְׁבַע כְּנָגֵד (זכריה ד) שְׁבַע־אֵלֶּה עֵינֵי ה' הֵמָּה מְשׁוֹטְטִים בְּכָל הָאָרֶץ. בָּהֶם (ויקרא כו) וַיִּסְרְתִי אֶתְכֶם. אַף אֲנִי שְׁבַע.

מִצְוָה אַחַר זֶה – לְעֵשׂוֹת לְעַד זֹמַם כַּאֲשֶׁר זָמַם לְעֵשׂוֹת לְאַחִיו. שְׁנֵי עֲדֵי שְׁקָר, שֶׁהֵם סְמָא"ל וְנִחְשׁ, אִם יָבוֹאוּ לְהַעֲיִד עֵדוֹת שֶׁל שְׁקָר עַל יִשְׂרָאֵל, שֶׁטָּעוּ בֵּין שֵׁשׁ לְשִׁבְעַת, שֶׁהֵם אוֹתִיּוֹת ז"ו. וְזֶהוּ (ישעיה מג) עִם זֶה יִצְרַתִּי לִי תִהְלֵתִי יִסְפְּרוּ.

וְלֹא יִתְיַחַד ו' עִם ז' אֶלָּא בְּשִׁרְפַת חֶמֶץ, שֶׁבֵּין שְׁעָה שְׁשִׁית לְשִׁבְעִית. וְאַף עַל גַּב שְׁמֵהַתּוֹרָה הוּא עַד סוֹף שֵׁשׁ, גָּזְרוּ רַבּוֹתֵינוּ, אוֹכְלֵין כָּל אַרְבַּע, וְתוֹלֵין כָּל חֶמֶשׁ, וְשׁוֹרְפִין בְּתַחֲלַת שֵׁשׁ. וּמִלְמָדִים בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה מַעֲדוֹת שֶׁל שְׁעוֹת הַחֶמֶץ לְעֵדוֹת שֶׁל בְּדִיקוֹת הָעֲדִים שֶׁל אוֹתוֹ



שְׁהַרְג אֶת הַנֶּפֶשׁ. וְהַכֵּל מִפְּרֵשׁ בַּמִּשְׁנָה. וַיִּקִּים בָּהֶם, כִּי בַדְבָר שֶׁחָשְׁבוּ
מִצְרִים לְדוֹן וְכוּ'. וְזֶהוּ וַעֲשִׂיתֶם לוֹ כַּאֲשֶׁר זָמַם. (דף ע"ה ע"ב)

מִצְוָה אחר זו – לְקַבֵּל בֵּית דִּין הַגָּדוֹל עֲלֵיהֶם. בִּינָה, מִצַּד הַגָּדוֹלָה
נִקְרָאת אֱלֹהִים, בֵּין דִּין הַגָּדוֹל, גָּדוֹל בְּדִינָיו, וְגָדוֹל בְּזִכְיוֹתָיו,
כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר שׁוֹם תְּשִׁים עָלֶיךָ מֶלֶךְ, בַּמִּצְוָה. שׁוֹם – לְמַעְלָה, תְּשִׁים –
לְמַטָּה. כִּף לְקַבֵּל עָלָיו בֵּית דִּין הַגָּדוֹל, אִף עַל גַּב שֶׁקַּבֵּל עָלָיו בֵּית
דִּין הַקָּטָן. בֵּין דִּין הַקָּטָן, בֵּית דִּין שֶׁל שְׁלֹשָׁה, מִצַּד הַשְּׂכִינָה
הַתַּחְתּוֹנָה. בֵּין דִּין הַגָּדוֹל, מֵאלוֹ סְנֵהֲדָרִין גְּדוֹלָה.

אָמַר הַמְּנוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, שֶׁבְּעֵים אִישׁ הָיוּ בְּסְנֵהֲדָרִין גְּדוֹלָה, וְאֵתָה
הַגָּדוֹל עַל כָּלָם, (שמות יח) וְהָיָה כָּל הַדְּבָר הַגָּדֹל יָבִיאוּ אֵלֶיךָ
וְכָל הַדְּבָר הַקָּטָן יִשְׁפָּטוּ הֵם. אֵלוֹ (הם סְנֵהֲדָרִין גְּדוֹלָה, סְנֵהֲדָרִין קָטָנָה).
סְנֵהֲדָרִין גְּדוֹלָה מִצַּד הַשְּׂכִינָה הָעֲלִיוֹנָה, סְנֵהֲדָרִין קָטָנָה מִצַּד
הַשְּׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה.

מִשָּׁה שׁוֹשְׁבֵין הַמֶּלֶךְ, אַהֲרֹן שׁוֹשְׁבֵין הַמֶּלֶכָה. וְעַמָּהֶם שֶׁבְּעֵים וּשְׁנַיִם
סְנֵהֲדָרִין, כְּמִנְיַן חֹסֵד, וּמִכָּאֵן סְנֵהֲדָרִין גְּדוֹלָה. סְנֵהֲדָרִין קָטָנָה
מִצַּד הַשְּׂמָאל, (בראשית א) אֵת הַמָּאוֹר הַקָּטָן לְמַמְשַׁלֵּת הַלֵּילָה.

וּמִשׁוֹם זֶה, תִּפְאָרֶת – אֵת הַמָּאוֹר הַגָּדֹל לְמַמְשַׁלֵּת הַיּוֹם, שֶׁנֶּאֱמַר בּו
(תהלים מב) יוֹמָם יִצְוֶה ה' חֹסֵדוֹ. אֵת הַמָּאוֹר הַקָּטָן לְמַמְשַׁלֵּת
הַלֵּילָה, (שם) וּבַלַּיְלָה שִׁירָה עִמִּי. שִׁיר הַלְוִיִּם, וְזֶה יִסּוּד. (שמואל-א כ) בֶּן
יִשִׁי חִי עַל הָאָדָמָה, שֶׁתִּקַּן עֲשָׂרָה מִיְּנֵי תְהִלִּים בְּשִׁירָה. וְהוּא צָדִיק
לְשָׂמָאל, אֵת הַמָּאוֹר הַקָּטָן, וְזוֹ שְׂכִינָה, שֶׁנוֹטְלֶת מֵהַשְּׂמָאל.

פָּרָשַׁת כִּי תֵצֵא (דף ע"ה ע"א – דף ע"ג ע"א)

רַעֲיָא מֵהִימְנָא

וְעִנְשׂוּ אֶתוֹ מֵאָה כֶּסֶף וְגו' (דברים כב). מִצְוָה זוֹ לְדוֹן בְּדִין מוֹצִיא שֵׁם
רָע, זֶהוּ שֶׁכְּתוּב וְעִנְשׂוּ אֶתוֹ מֵאָה כֶּסֶף וְנָתַנּוּ לְאַבִּי הַנְּעָרָה כִּי
הוֹצִיא שֵׁם רָע עַל בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל. רְבוּתִינוּ, וְזֶהוּ אַחַר נִשְׁוֹאֵין, שֶׁאָמַר
לֹא מִצְּאֵתִי לְבַתְּךָ בְּתוּלִים. וְלֹא כָּל שֵׁם רָע שֶׁקוֹל, שֶׁמְרַגְּלִים שֶׁהוֹצִיא
שֵׁם רָע עַל הָאָרֶץ נִעְנְשׂוּ בְּגִלְגָּלָה וּמֵתוּ, וְלֹא זָכוּ בָּהּ. וְאִשָּׁה הִיא קָרָקַע
בְּאָרֶץ, כְּמוֹ שֶׁבְּאֵרוֹהָ, אֲסִתָּר קָרָקַע עוֹלָם הֵיִתָּה.

וְאִם תֵּאֱמָרוּ, שֵׁם רָע עָלֶיךָ, שֶׁנִּטְמָאָה בְּאַחֲשׁוּרוֹשׁ, וְזָכַתָּה לְהִתְלַבֵּשׁ
בָּהּ רוּחַ הַקֹּדֶשׁ, זֶהוּ שֶׁכְּתוּב (אסתר ה) וְתִלְבַּשׁ אֲסִתָּר מְלָכוֹת. הָרִי



אמר הקדוש ברוך הוא, (ישעיה מב) אני ה' הוא שמי וכבודי לא אחר לא אתן ותהלתי לפסילים. ורוח הקדש שכונה היתה, שהיא שם שהתלבשה באסתר.

אב רבותינו, אוי לאותם שאוכלים תבן תכל של התורה (חמור של התורה שנחשב ח'כס מ'פלא ו'רב ר'בנו) ולא יודע בסתרי תורה, אלא קלים וחמורים של התורה. קלים תבן של התורה. וחמרה של התורה חטה, חט ה', עץ של טוב ורע.

אין דרך של מלך ומלכה לרכב על חמור, אלא על סוסים, זהו שכתוב (חבקוק ג) כי תרכב על סוסים מרכבתיך ישועה. שאין מזלזלים במלכות להרכיב המלכה על חמור. כל שכן מלך, אין זה מקום הדיוט עבד, שדרכו לרכב על חמור. ולכן כתוב במשיח (זכריה ט) עני ורוכב על חמור. עני הוא שם בסימן: ערובין, נדה, יבמות. ושאר משניות בכלל. ולא נקרא שם מלך, עד שרוכב בסוסה שלו, כנסת ישראל.

בשהקדוש ברוך הוא מחוץ למקומו, אינו מלך. וכשחזר למקומו, (זכריה יד) והיה ה' למלך. וכך ישראל, נאמר בהם, כל ישראל בני מלכים. כמו שהאב, הם בניו. אינם בני מלכים, עד שיחזרו לארץ ישראל. ואם תאמר שהדיוט זה, אף על גב שהוא הדיוט לרבונו, ברכה עליו נאמר אל תהי ברפת הדיוט קלה בעיניך. והדיוט זה לגבי המלך עבד מטטרון. ואדם הראשון שלא שמר את הכבוד שנתנו לו, הורידו אותו לאכל עם חמורים, ואמר, אני וחמורי נאכל באבוס אחד. ויששכר זכה להקרא בחמור הזה, (בראשית מט) יששכר חמור גרם.

ורבותינו בעלי המשנה, במלכה נאמר (תהלים קג) ומלכותו בכל משלה. אחר שהתלבשה בה אסתר, שלטה אסתר על אחשורוש ואמתו, ונאמר בהם (אסתר ט) והרוג בשנאייהם. ואם תאמר שהתיחד עמה, אף על גב שהיו בבית אחד – חס ושלום, אלא כמו יוסף, שנאמר בו (בראשית לט) ותנח בגדו אצלה, ולא לבושו, אלא בגדו, לשון (ישעיה טז) בוגדים בגדו.

וכאן סוד גדול. ומשום זה אסתר, לשון הסתרה, (תהלים לב) אתה סתר לי. השכינה הסתירה אותה מאחשורוש, ונתנה לו שדה במקומה, והיא חזרה לזרעות מרדכי. ומרדכי שיזע את שם המפרש



ושבעים לשון, עשה כל זה בחכמה. ולכן פרשוה בעלי המשנה, שאפלו בלי זה יש לאדם לפני שיתיחד עם אשתו לדבר עמה, משום ששמא התחלפה שדה באשתו.

וזה באשה מעץ טוב ורע. אבל אם היא משכינה, אין לה שנוי, זהו שכתוב (מלאכי ג) אני ה' לא שניתי. אני - זו השכינה. ואין לה פחד מכל הצדדים האחרים, זהו שכתוב (ישעיה מ) כל הגוים כאין נגדו.

ובמקום שיש שם שכינה, כמה סגלות יש שם. ומשום שאסתה התלבשה בה השכינה, ראויה היתה לעשות לה כמה סגלות (צומות). כמו שרה, שהקדוש ברוך הוא שמר אותה, משום השכינה שהיתה עמה שמר אותה מפרעה, ואפלו לבושה ותכשיטיה, בכלם שם הקדוש ברוך הוא סגלות משום השכינה. ומשום זה בא פרעה לסנדלה, הכה אותו בו. וכך גם בכל תכשיטיה. בכל תכשיט ותכשיט שהיה נוגע בו, היה מכה אותו, עד שאותו הטמא נפרד ממנה, והחזירה לבעלה.

ואם בתכשיטיה כף, כל שכן מי שנוגע בגופה, ואפלו באצבע שלה, לצד היחוד, (במדבר א) והזר הקרב יומת. שהקדוש ברוך הוא לא נתן לו רשות לקרב אליה, זהו שכתוב אני ה' הוא שמי וכבודי לאחזר לא אתן.

ומשום זה לא כל שם רע שקול. מרגלים שהוציאו שם רע על ארץ ישראל, מתו. מי שמוציא שם רע על השכינה, כל שכן שלוקים בנשמתם. שאלה שהוציאו שם רע על הארץ, לקו בגופם, ומיתת עצמם מתו. אבל מי שמוציא שם רע על השכינה, נשמתם לוקה. וזה למי שיודע סוד זה ועיניו פתוחות. אבל מי שעיניו סתומות, אין לו כל כף ענש.

ומה שרבותינו של המשנה שמו לפניהם, שאשה אנוסה מתרת לבעלה, ודאי אסור והתר של המשנה לא מדבר אלא בדברים של האדם, ואשה שהיא מעץ הדעת טוב ורע. אבל אשה שהיא מעץ החיים, אין דינה כאלה. (שהם מאילן עץ הדעת טוב ורע) שאותו עץ החיים צדיק וטוב לו, ובשכילו נאמר (משלי יב) לא יאנה לצדיק כל און, ולא לכת זוגו הצדקת. ולמדנו משרה בבית פרעה, שלא היתה לו רשות להתקרב אליה.



ומי שהוא צדיק ורע לו, זה שהוא מעץ של טוב ורע, שפיון שרע עמו, אין צדיק אשר לא יחטא באותו רע, מאחר שהוא עמו. רשע וטוב לו, שהתגבר יצר הרע על יצר הטוב, נאמר וטוב לו. טוב הוא תחת רשותו, ומשום שהרע שולט על הטוב, הוא רשע, שאותו שהתגבר לקח את השם. רשע ורע לו, אל אחר, סמאל. ורע לו, סם המות שלו עובדי כוכבים ומזלות, (תהלים לד) תמותת רשע רעה. ומשום זה אינה אנוסה, אלא יש בה תערכת באותה נשמה של טוב ורע.

והתורה שנבראה (שנתנה), נשברו לוחותיה, שמשולים לפתולים. והקדוש ברוך הוא חזר ונתן אותם לישראל לשמר אותה. תורה שבעל פה נקראת הלכה למשה מסיני, והחתן שלה שבר את בתוליה. ומי שמוציא עליה שם רע, שיאמר שהתורה היא איננה זו, שהרי לוחותיה נשברו – הקדוש ברוך הוא, שהוא אבי הנערה, יאמר לו: בת, שהיא בתבת בראשית, היא בת המלך. הקדוש ברוך הוא אומר: (דברים כב) ופרשו השמלה, ונפתחת יריעה מספר תורה, ויראו שנאמר בה (שמות לד) פסל לך שני לחת אבנים כראשנים וכתבתי על הלחת את הדברים אשר היו על הלחת הראשנים אשר שברת.

מיד קם אליהו וכל בעלי הישיבה, וברכו אותו ואמרו: סיני סיני, כך ראוי לשמע דברים שלך ולשתק, אבל ברשות הקדוש ברוך הוא ושכינתו אני רוצה לדבר דבר אליך, לכבודך. אמר לו, אמר.

פתח ואמר, רוצה הנאמן, הפלה הזו שלך נתן אותה הקדוש ברוך הוא לאברהם לגדלה אליך, ומשום שהוא שמר אותה, נקראה בתו, זהו שכתוב בת היתה לו לאברהם ובכל שמה. ובה קים כל התורה כלה, ואפלו ערובי תבשילין, זהו שכתוב (בראשית כו) וישמר משמרתי וגו'. והוא היה אומן אליה, כמו (אסתר ב) ויהי אמן את הדסה. והקדוש ברוך הוא ברך אותו בגללה, זהו שכתוב (בראשית כד) וה' ברך את אברהם בכל. וגדלה מכל טובות טובות, וגמל עמה חסד, והעלה אותו בגדלה במדת חסד של אברהם, והיה ביתו בגללה פתוח לרוחה, לגמל חסד עם כל באי עולם.

ומשום שהוא גמל עמה חסד, כשבני אברהם היו ממשכנים בכמה חטאים במצרים, אמר לך הקדוש ברוך הוא: רוצה הנאמן, לך וגמל טובות למי שגמל עמך, שהרי הפלה שלך נתתי לו אותה



לגדלה במדות טובות, והוא גדלה בשלש עשרה מדות הרחמים שרמוזות בשלש תבות וה"ו אג"י וה"ו, שהן וא"ו, שכלולים בהן שבעים ושנים שמות כמנין חסד, שבהם היה מתגבר אברהם על שבעים ושנים שמות, ובכלה שלף היה לו סגלה בשבעים ושנים שמות, והיה מנצח כל אמה ולשון.

ומשום זה, (ישעיה סג) מוליק לימין משה זרוע תפארתו. ובוקע מים, שקרעת לו את הים לפני בניו לשנים עשר קרעים, בהשבון ו"ו, ובזכות א' (ובגללה) עברת (עשית) את הים ליבשה, ובה טבעו המצרים שלא מאמינים בוא"ו, שהוא אחד. ולעתיד לבא, (מיכה ז) כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות, יתקיים בישראל, זרעו של אברהם. ובך יתקיים, מוליק לימין משה זרוע תפארתו (זרע אברהם) ובוקע מים של התורה לפנייהם להיות לה שם עולם. ושם תרויח את הכלה שלף.

ומשום שבת זו נתנה לישראל, שהיא הלכה שלף מצד השמאל, הלכה למשה מסיני, שהרי מצד הימין ה' הלכה שלף, מצד השם של אברהם. י' של יצחק. והכל ה"י מאלהים. ואתה וא"ו, מלא שלף, שלמות שלף, כוס מלא. בתחלה כ"ס י"ה, ולבסוף כוס מלא ברפת ה'.

ומשום שנתנה לישראל על ידך, שהם מצד העמוד האמצעי, יש לגלות למה נתנה להם, שהרי ודאי אברהם הרי נאמר למה נתנה לו, ואתה גמלת חסד עם בניו, כמו שהוא גמל לה. ליצחק נתן הקדוש ברוך הוא לו ולזרעו לשמר (לעשר) אותה מעץ טוב ורע, ועשו לה כמה גדרים, וחתכו לה כמה לבושים, שהם לבושי זהב, בכמה פסקות. והיו חולקים ומקשים עליהם, על הפסקות הללו, לתקנה בכמה פרוקים, לקשט אותה בכמה מיני קשויים לשבתות וימים טובים, להיות מקשטת אליה בזמן שתבא אליה בגאלה האחרונה, שנאמר בה (קהלת א) מ"ה ש"היה ה"וא.

ומשום שהם גרמו לה ועשו עמה טובות, אתה סבלת בגללם כמה מכות כדי שלא יהרג משיח בן יוסף, שנאמר בו (יחזקאל א) ופני השור מהשמאל, מזרע יוסף שנאמר בו (דברים לג) בכור שורו הדר לו. ובשביל שלא יתחלל הוא וזרעו בין עובדי כוכבים ומזלות בחטא של ירבעם שעשה עבודה זרה, היה הוא להתחלל בעובדי כוכבים



ומזלות הוא וזרעו, משום שִׁירְבָעָם בֶּן נִבְטָה הוּא מְזָרְעוֹ, וּבְגִלְלוֹ נֹאמֵר
בָּהּ, (ישעיה נג) וְהוּא מִחֲלָל מִפְּשָׁעֵינוּ וְגוֹ' וּבְחִבְרָתוֹ נִרְפָּא לָנוּ.

וישראל, משום שהם כלולים ימין ושמאל, שם ה"י שלף היתה
בשלמות, יש לך להתיחד עמה ביניהם. ומשום שבה
נאמר כי הוציא שם רע על בתולת ישראל, נאמר בה ולו תהיה לאשה
לא יוכל לשלחה כל ימיו. בגלות לא יכול לפרש אותו ממנה כל ימיו.
ואיך הוא שם רע שהוצאת עליה? אלא אחר שהיא נתנה לישראל,
כל מי שמוציא שם רע על ישראל, כאלו הוציא עליה. והשם
רע היה, שאמרת לקדוש ברוך הוא, (שמות לב) למה ה' יחרה אפך
בעמך. והקדוש ברוך הוא אומר, וכי אתה הוצאת שם רע על ישראל
שעשו את העגל? לך רד כי שחת עמך. ודאי ערב רב שאתה גירת
אותם עשו את העגל, ומשום זה - כי הוציא שם רע על בתולת
ישראל ולו תהיה לאשה.

קם הרועה הנאמן, נשק לו בפניו ועל עיניו וברך אותו, ואמר לו:
תהיה מברך מפי הקדוש ברוך הוא ושכינתו בכל מדה ומדה
שלו, ובעשר הספירות שלו, ובכל השמות שלו, ובכל בעלי
הישיבות ובכל המלאכים. וענו כלם ואמרו אמן. והקדוש ברוך הוא
ושכינתו הודו בברכתו. אליהו, קום פתח פיה במצוות עמי, שאתה
הוא עוזר שלי מכל צד, שהרי עליך נאמר בתחלה, (במדבר כה) פניחם
בן אלעזר בן אהרן הכהן. בן אהרן ודאי, בן אהרן שלי הוא, (משלי יז)
ואח לצרה יולד.

כי ימצא איש נערה בתולה אשר לא ארשה וגו'. מצוה זו לדון
במפתח חמשים כסף, זהו שכתוב כי ימצא איש נערה בתולה
אשר לא ארשה. אלו ישראל, מצד השכינה נקראו בת. ותפשה ושכב
עמה ונמצאו. ונתן [וגו'] לאבי הנער[ה] חמשים כסף ולו תהיה
לאשה [וגו'] לא יוכל [ל]שלחה כל ימיו. רבותינו וכל בעלי הישיבה,
איש - אלה ישראל מצד הקדוש ברוך הוא. ותפשה, בקשר של
תפלין, ותפשה בכנפי מצוה. אשר לא ארשה, בת יחידה, זו הנשמה.
ושכב עמה, בתפלת שכיבה, בהשכיבנו. ונתן לאבי הנערה חמשים
כסף, כ"ה אותיות היחוד.

קום רועה נאמן, שודאי מי שמשתדל בהלכה שלא לשמה והרויח
הלכה, ודאי היא בתפיסה אליו. ועם כל זה פרשה, לעולם



יעסק אדם בתורה אפלו שלא לשמה, שמתוך שלא לשמה בא לשמה, והלכה זו מצד של נער טוב, שנפרד מעץ של טוב ורע, שהוא אסור והתר, טמאה וטהרה, כשר ופסול. ועל שם נער נקראת היא נערה, שעתידי לקיים בה, (אייב לח) וינערו רשעים ממנה, שהם אסור טמא ופסול, סמאל ומרכבותיו.

דבר אחר כי ימצא איש נערה בתולה – אלו ישראל, שכתוב (הושע יא) כי נער ישראל ואהבהו. נער מצד מטטרו"ן. ואין איש אלא הקדוש ברוך הוא, שנאמר (שמות טו) ה' איש מלחמה. כי ימצא איש נערה בתולה, בתולת ישראל, שנאמר בה (עמוס ה) נפלה לא תוסיף קום בתולת ישראל. (הושע ב) הנה אנכי מפתיה והולכתיה המדבר. ואחר כך פתח להם חמשים שערי חרות, שהם חמשים שערי רחמים מצד של אברהם אביהם. וזהו ונתן לאבי הנערה חמשים כסף, וכסף מדרגת החסד, דרגת אברהם.

שביציאת מצרים פתח להם חמשים שערי חרות מצד דין השמאל, שהוא אדני, ששם דן אנכי. קדם דין – (בראשית טו) דן אנכי, ואחר כך יצאו. אבל בגאלה האחרונה, (ישעיה נד) וברחמים גדולים, מצד אברהם, וגאלה דרגה של אברהם. שבינה, שם היא היד הגדולה, שם היא חמשים כסף. ואחר כך לא יוכל שלחה בגלות כל ימיו, משום שלו תהיה לאשה, כמו שנאמר (הושע ב) וארשתיה לי לעולם. וכתוב אחר, (ישעיה נד) כי בעליך עשיך ה' צבאות שמו. (שם סב) לא יאמר לך עוד עזובה. שאף על גב ששכינה בגלות, הקדוש ברוך הוא לא זו ממנה.

מצנה אחר זו, לשא אנוסתו. שודי אנוסה יש משני צדדים: אנוסה באהבתו אליה, והיא לא אוהבת אותו. ויש אנוסה שהיא אוהבת אותו, ופוחדת להזדוג עמו בלי קדושין וברכה, והיא לא רוצה אם היא פשוטה אליו, ולו תהיה לאשה.

בסתרי תורה יש לנו להמשיל משל. יש נשמה שהיא מלכה, ויש נשמה שהיא אמה, כמו (שמות כא) וכי ימכר איש את בתו לאמה. ויש נשמה שהיא שפחה פשוטה של האדם. גם כן, יש שהוא עבד שפחה אל הנשמה, ולפעמים הנשמה הולכת בסוד הגלגול, זהו שכתוב (בראשית ח) ולא מצאה היונה מנוח לכף רגלה. ויצר הרע רודף אחריה להכנס בגוף, שהיא שפחה ליצר הרע. הוא שד יהודי. ונשמה



י', אָמָה הָעֲבָרְיָהּ. וְבָהּ אוֹתוֹ הַשֵּׁד וְחֹזֵר לְשָׂדֵי, שְׁשׁוּמֵר אֶת אוֹתָהּ הַנְּשֻׁמָּה, וְשָׁב בָּהּ בְּתִשְׁבּוּכָהּ, וּמְבָרֵךְ בָּהּ אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּכָל יוֹם בְּבִרְוֵךְ, וּמְקַדֵּשׁ בָּהּ אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּקְדוֹשׁ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ, וּמִיַּחַד עֲמָה אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּקִרְיַאת שְׁמֵעַ.

מִה שְׁהִיָּה אוֹתוֹ שֵׁד, חֹזֵר מִלְּאָךְ שְׁלוֹ מְטֻטְרוּ"ן (רַחֵם מִמֶּנּוּ), וְחֹזֵר לְהִיּוֹת שָׂדֵי, שְׁכַף עוֹלָה מְטֻטְרוֹן בְּחֻשְׁבוֹן שָׂדֵי. וּמִיַּד יִתְקִים בּוֹ, וְלוֹ תִהְיֶה לְאִשָּׁה לֹא יוּכַל לְשַׁלְּחָהּ כָּל יָמָיו. וְאִם לֹא חֹזֵר בְּתִשְׁבּוּכָהּ, הִיא מִשְׁתַּעֲבֶדֶת אֵלָיו בְּחֻטָּאִים שְׁעֵשְׂתָהּ, וְיִתְקִים בָּהּ, הָאִשָּׁה וְיִלְדֶיהָ תִּהְיֶה לְאֲדֻנְיָהּ. וְנֹאמֵר בְּאוֹתוֹ שֵׁד בְּעַל חוּבוֹ, וְהוּא יֵצֵא בְּגִפּוֹ. וְהַשֵּׁד הַזֶּה הוּא כְּמוֹ הַמְּטָה שֶׁל מֹשֶׁה, שֶׁהִתְהַפֵּף מִמְּטָה לְנַחֵשׁ, וּמִנַּחֵשׁ לְמְטָה. כִּף הַשֵּׁד הַזֶּה, מִתְהַפֵּף מִשֵּׁד לְמִלְּאָךְ, וּמִמִּלְּאָךְ לְשֵׁד, כְּפִי מַעֲשֵׂי הָאָדָם. וּמִכָּאן נוֹדַע יוֹסֵף הַשֵּׁד לְמָה נִקְרָא כִּף.

וְעַל שֵׁם שָׂדִים שְׁבָאוּ מִזֶּה, פִּרְשׁוּהָ בְּעַלֵי הַמְּשָׁנָה, שְׂיֵשׁ מֵהֶם כְּמוֹ מִלְּאֲכֵי הַשָּׂרֵת, וְהֵם תְּלַמִּידֵי חֲכָמִים שְׂיֹדְעִים מִה שְׁהִיָּה וּמֵה שְׁעֵתִיד לְהִיּוֹת. וְהֵם בְּדַמְיוֹתֵיהֶם בְּאַרְץ, אֵלוֹ בְּעַלֵי פִילוֹסוֹפִיָּה, אֲצֻטְגְנִינֵי יִשְׂרָאֵל, שְׂיֹדְעִים מִה שְׁהִיָּה וּמֵה שְׁעֵתִיד לְהִיּוֹת מֵאוֹתוֹת הַחֲמָה וְהַלְבָּנָה, מִלְּקוּי שְׁלָהֶם, וְכָל כּוֹכָב וּמִזְל, וּמֵה הוּא מִרְאָה בְּעוֹלָם.

וְיֵשׁ מֵהֶם כְּמוֹ בְּהֵמָה, פָּרִים וְרִבִּים כְּבֵהֵמָה, דְּמוּתָם לְמְטָה הֵם עֲמֵי הָאָרֶץ, וּפִרְשׁוּהָ בְּעַלֵי הַמְּשָׁנָה, שְׁהֵם שְׁקָךְ וּבְנוֹתֵיהֶם שְׂרָךְ. וְעַל בְּנוֹתֵיהֶם נֹאמֵר, (דְּבָרִים כ"ז) אֲרוּר שְׁכָב עִם כָּל בְּהֵמָה. וְהֵם שׁוֹנְאִים אֶת תְּלַמִּידֵי הַחֲכָמִים בְּעַלֵי הַמְּשָׁנָה, שְׁהֵם מִמֶּשׁ מִלְּאֲכֵי הַשָּׂרֵת. וּמִשׁוּם זֶה פִּרְשׁוּהָ בְּעַלֵי הַמְּשָׁנָה עַל אָדָם, אִם יִהְיֶה כְּמוֹ מִלְּאָךְ ה' צְבָאוֹת - תּוֹרָה יִבְקֶשׁוּ מִפִּיהוּ, וְאִם לֹא - לֹא יִבְקֶשׁוּ תּוֹרָה מִפִּיהוּ.

וְיֵשׁ אַחֲרֵים בְּעַלֵי סִתְרֵי תּוֹרָה, בְּעַלֵי מְדוֹת, שְׁהֵם יוֹרְשִׁים נְשֻׁמוֹת מִצַּד הַמַּלְכוּת הַקְּדוֹשָׁה שְׁכָלוּלָה מַעֲשֵׂר סְפִירוֹת. שְׁמֵי שְׂיֹרֵשׁ אוֹתָהּ וְזוֹכָה בָּהּ, זוֹכָה לְעֵשֶׂר סְפִירוֹת בְּלִי פְרוּד, עֵשֶׂר וְלֹא תִשַׁע. שְׁאִם הָיוּ יוֹרְשִׁים אֶת הַמַּלְכוּת הַיְחִידָה, הָיוּ תִשַׁע בְּפְרוּד מִמֶּנָּה. מִשׁוּם שְׁאִין שֵׁם פְרוּד, אָמַר בְּעַל סֵפֶר יִצְרָה עֵשֶׂר וְלֹא תִשַׁע.

וְאִם תֹּאמֵר שְׁעוֹלָה לְמַעְלָה מַעֲשֵׂר - שֵׁם הַמְּפָרֵשׁ יו"ד ה"א וְא"ו ה"א, הָרִי עֵשֶׂר. יו"ד שְׁמֵתִיחַד עֲמָה, וְלֹא עוֹלָה לְמַעְלָה מַעֲשֵׂר. וּמִשׁוּם זֶה י', וְלֹא י"א. אֲבָל מִי שְׁמַחְבֵּר יו"ד, שְׁהִיא אוֹת



ברית, בשפחה, והמלכה כלולה מי, בשד של עבודה זרה סמא"ל, נדון בגיהנם.

שמי שירש בת המלך מלכות, לא זוכה בה, אלא בן המלך, שנקרא (שמות ד) בני בכרי ישראל, שמצד זה נקראו ישראל בנים לקדוש ברוך הוא. זהו שכתוב (דברים יד) בנים אתם לה' אלהיכם. ומלכות זו של אצילות.

ויש כנגדה מלכות של בריאה, והיא מלכות למלאכים של הבריאה. והיא נערת המלכה, משמשת שלה, והיא דמות הגבירה שלה, כלולה מי. זו בחטאי ישראל יכולה להתחלל בין אמות העולם. אבל מלכות של אצילות של הקדוש ברוך הוא, עליה נאמר (ישעיה מב) אני ה' הוא שמי וכבודי לאחר לא אתן ותהלתי לפסילים. לא נותן אותה למי שמחלל שבתות וימים טובים, אלא למי שהוא בן המלך ושומר תורה ומצוות ביראת ואהבת רבנו, ולא על מנת לקבל פרס, אלא כבן שהוא מחיב לעשות צווי אביו, שעליו נאמר (שמות כ) כבד את אביך ואת אמך. את אביך - זה הקדוש ברוך הוא. ואת אמך - זו שכניה. ועם כל זה, מי שמחלל נערת המלך, נחשב לו כאלו חלל את המלכה שלו.

ורבותינו, כל השדים אינם שקולים, ולא כל העבדים של השכינה, שכתוב בה (תהלים קג) ומלכותו בכל משלה. יש לה כמה נערות עבריות ושפחות עבריות, ויש לה עבדים ושפחות נכריות, כדי שלא תמצא מלכות אחרת בעולם בזמן שהיא שולטת.

והשפחות הנכריות הללו מצד של סם המות, נקבה של סמאל. ששפחה היתה למלכה. נקבה וסמאל אל אחר, היתה עבד לקדוש ברוך הוא לאחר שעשו עצמם אלהות, והקדוש ברוך הוא עתיד להעבירם מהעולם ולמחות אותם.

ואם תאמרו, אם בני אדם עושים להם אלהות, ולא ברצונם, למה נענשו? אלא כשהיו דור המבול ודור הפלגה יודעים בהם, והיו מקטרגים (מקטרים) להם ומשתחווים להם, ובאותו כח שהיו מקטרגים (מקטרים) להם ומשתחווים להם, היו יורדים אליהם ועושים רצונם, ומדברים עמם באותם צלמים, הרי נעשו אלהות ועבודת כוכבים ומזלות. משום זה הקדוש ברוך הוא עתיד להעבירם, וימחה



אותם מהעולם צלמים שלהם שהיו עובדים בהם, ונשאבו מהם רוחות וצלמים.

ובשיש בעולם ערב רב, יורדים להתגשם בהם, והקדוש ברוך הוא יעבירם מהעולם. זהו שכתוב (זכריה יג) ואת רוח הטמאה אעביר מן הארץ. ואם תאמרו, בזמן של הגלות האחרונה אין עבודת כוכבים ומזלות – משום שבני העולם לא יודעים בהם. ואלו שיודעים בערב רב שם, נמצא להם שמכעיסים את הקדוש ברוך הוא ושכינתו, וישראל ביניהם, וערב רב מצליחים בהם, לקים מה שכתוב (דברים ז) ומשלם לשנאיו אל פניו להאבידו.

קמו כל התנאים והאמוראים וברכו את הרועה הנאמן ואמרו לו, סיני סיני, מי יכול לדבר לפניך, שאתה בדמות רבונך. שבזמן שדבר בהר סיני, כל חיות המלאכים, וחיות הכסא, ועליונים ותחתונים שתקו, ולא נמצא דבור אחר, אלא שלו. ובשביל שאתה בנו בדמותו, צריכים כל בעלי הישיבה לשמע דברים מפיך, אל תתן שתיקה לדבריך.

כי יקח איש אשה חדשה לא יצא בצבא וגו'. ושמח את אשתו אשר לקח (דברים כח). מצוה (טו) זו שחתן ישמח באשתו שנה אחת, שכתוב נקי יהיה לביתו שנה אחת. ואותם שנים עשר חדשים הם משלה, שהרי שנה היא כלה, ואין כלה פרט בשנים עשר חדשים, שכתוב (מלכים א-ז) עמד על שני[ם] עשר בקר. והואיל ואין תקון הכלה, רק בשנים עשר, צריך החתן לשמחה ולביתה, לה ולתקונייה, כמו שלמעלה. ועל זה כתוב ביעקב (בראשית כח) ויקח מאבני המקום. אבני המקום היו שתיים עשרה, ומי שמשמח כלה משמח את עלמותיה, ועלמותיה היו שתיים עשרה. והכל הוא סוד של שנה. לכן צריך חתן לשמח באשתו שנה אחת.

והרי בארו, שחדנה זו אינה שלו, אלא שלה, שכתוב ושמח את אשתו. וישמח את אשתו לא כתוב, אלא ושמח, ישמח את הכלה. כמו זה אין שמחה לכלה אלא בגופה ותקונייה. ומי משמח אותם? צדיק. ועל זה נקי יהיה לביתו. נקי, שלא יעמל בדברי העולם, שיהיה בו רצון לשמח אותה. נקי מהכל. נקי ממסים ומארגוניות וממס גלגלת. נקי, שלא יצא לצבא להלחם בקרבות. להמצא חדנה



מעלה ומטה, ולעורר חֲדוּהָ לְמַעֲלָה. אֲשֶׁרֵי הָעַם הַקְּדוֹשׁ שְׂרַבּוֹנִים שָׂמַח בָּהֶם. אֲשֶׁרֵיהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְאֲשֶׁרֵיהֶם בְּעוֹלָם הַבָּא.

בְּיוֹמוֹ תִּתֵּן שְׂכָרוֹ וְגו' (דברים כד). פֶּתַח רוּעָה הַנֶּאֱמָן וְאָמַר, מִצְוָה אַחַר זו לִתֵּת שְׂכָר שְׂכִיר בְּזַמְנוֹ. זֶהוּ שְׂכֵתוֹב בְּיוֹמוֹ תִּתֵּן שְׂכָרוֹ וְלֹא תֵבֵא עָלָיו הַשֶּׁמֶשׁ. בְּעָלֵי הַיְשִׁיבוֹת עֲלִיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים שְׂמָעוּ, מְטַטְרוֹן הוּא שְׂכָר שְׂכִיר מִחֲ"י הָעוֹלָמִים, שְׁלִיחַ שְׁלוֹ, כְּנֶגֶד חֲ"י בְּרִכּוֹת הַתְּפִלָּה בְּכָל יוֹם שְׁלֹשׁ פְּעָמִים. וְלִכֵּן בְּיוֹמוֹ תִּתֵּן שְׂכָרוֹ – זו תְּפִלַּת שְׁחִרִית. וְלֹא תֵבֵא עָלָיו הַשֶּׁמֶשׁ – זו תְּפִלַּת מִנְחָה, שְׂאֵם עֶבֶר יוֹמוֹ, בְּטַל קָרְבָּנוֹ. כִּי עָנִי הוּא (שֵׁל צְדִיק) וְדָאֵי. עָנִי הוּא בְּגָלוֹת. אֵין לוֹ מְשָׁלוֹ אֲלֵא מַה שְׁנוֹתָנִים לוֹ בַּתְּפִלָּה, מְשׁוּם זֶה תְּפִלָּה הִיא תְּפִלָּה שְׁלוֹ, (תהלים קב) תְּפִלָּה לְעָנִי כִי יַעֲטֶף, בְּעֻטִּיפַת צִיצִית, תְּפִלָּה שֶׁל יָד הִיא.

וְאֵלָיו הוּא נִשְׂא אֶת נַפְשׁוֹ – זו תְּפִלַּת עֲרֻבִית, שֶׁהִיא אִמּוּרִים וּפְדָרִים, שְׁיָרֵי קָרְבָּנוֹת הַיּוֹם. וְהֵם כְּמוֹ פֶּרֶט הַכֶּרֶם וּפֶאֶת שְׂדֵה, שְׁעָלֵיהֶם נֹאמַר, שְׁיָרֵי מִצְוָה מְעַכְבִּים אֶת הַפְּרָעָנוֹת. (ויקרא יט) לְעָנִי וְלַגֵּר תֵּעֲזֹב אַתָּם, שֶׁהַעֲמוּד הָאֲמֻצְעֵי מַחוּץ לְמִקְוָמוֹ נִקְרָא גֵר. וּמְשׁוּם זֶה, אָנִי שְׂדֵרְגָתִי עֲמוּד הָאֲמֻצְעֵי, קוֹרָא לְעֻצְמֵי גֵר בְּגָלוֹת הָרֵאשׁוֹנִים. זֶהוּ שְׂכֵתוֹב (שְׁמוֹת ב) גֵר הֵייתִי בְּאֶרֶץ נְכַרְיָה, שֶׁהוּא בְּגָלוֹת רְבִיעִית בְּגָלָם.

שְׂאֵלוֹ אוֹתוֹ בְּעָלֵי הַמְּשָׁנָה, רוּעָה הַנֶּאֱמָן, הָרֵי מִצְוָה זו הֵיוּ מְקִימִים יִשְׂרָאֵל בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל (או לא). אָמַר לָהֶם, כְּדֵי לְעוֹרֵר רַחֲמִים עַל אֱלוֹ שֶׁגִּדְּשׁוּ מִמְּקוֹמָם. שֶׁהָאֲדָם, שֶׁהוּא מַחוּץ לְמִקְוָמוֹ, נִקְרָא גֵר, כָּל שֶׁכֵּן עַל נְשָׁמוֹת שֶׁהוֹלְכוֹת מְעַרְטְלוֹת מֵאוֹתוֹ עוֹלָם וּבָאוֹת לְעוֹלָם הַזֶּה. בְּגָלָם זֶהוּ מַה שֶׁאָמַר הַכֶּתוּב, (משלי כז) כְּצַפּוֹר נוֹדְדַת מִן קִנְיָה, זו הַנְּשָׁמָה שֶׁשְׂכִינָה לֹא זָזָה מִמֶּנָּה. כֵּן אִישׁ, שֶׁנֹּאמַר בּוֹ (שְׁמוֹת טו) ה' אִישׁ מִלְחָמָה, נוֹדֵד מִמְּקוֹמוֹ, שֶׁהוּא נֶעַ וְנָד מִמְּקוֹמוֹ, שֶׁהוּא עוֹלָם הַבָּא בִּינָה, וְנָד אַחֲרֶיהָ בְּעוֹלָם הַזֶּה, עַד שֶׁתְּשָׁלִים יָמִים שֶׁהַתְּחִיבָה לְלַכֵּת מַחוּץ לְמִקְוָמָה, וְהוּא שׁוֹמֵר אוֹתָהּ עַד שֶׁיִּחְזִירָנָה לְמִקְוָמָה, וְנִשְׁבַּע שֶׁהוּא לֹא יִחְזֹר לְמִקְוָמוֹ עַד שֶׁיִּחְזִירָנָה לְמִקְוָמָה. וּמִי שֶׁחֹזֵר בַּתְּשׁוּבָה, כְּמִי שֶׁהִחְזִיר אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְהִשְׁכִּינָה לְמִקְוָמָה. וְזֶה סוּד הַגְּאֻלָּה, שֶׁאָמַר (תהלים צה) הַיּוֹם אִם בְּקָלוֹ תִשְׁמָעוּ.



סדר הלימוד ליום יא סיון [יום 247 בשנה]

אָמְרוּ בַּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה שֶׁל הִיְשִׁיבָה הָעֲלִיּוֹנָה וְהַתְּחַתּוֹנָה, רוּעָה הַנֶּאֱמָן, אָנוּ שְׁלוּחֵי רַבּוֹן הָעוֹלָם אֵלֶיךָ, אֲשֶׁרִי חִלַּקְךָ שְׂאֲתָהּ בַּעַל תְּשׁוּבָה, שְׁקוּל לְשָׁשִׁים רַבּוּא יִשְׂרָאֵל, וְאֲתָהּ הַחֲזַרְתָּ אֶת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשָׁכַנְתּוּ לְמִקְוָמוֹ, מַעֲלָה וּמִטָּה. וּבִגְלָלְךָ יִגְאָלוּ יִשְׂרָאֵל וְיַחֲזְרוּ לְמִקְוָמָם, וְאִין כַּח לְמַשִּׁיחִים לְגָאֵל אֶת יִשְׂרָאֵל חוּץ מִמֶּךָ, וּבִגְלָלְךָ הֵם מִתְעַכְּבִים. הַשֵּׁלֶם דְּבָרִים נִכְבְּדִים הִלְלוּ, שְׁעֲלִיהֶם נֶאֱמַר (תהלים ט) הַנִּחַמְדִים מִזֶּהָב וּמִפֶּזֶז רַב וּמִתּוֹקִים מִדְּבַשׁ וְנִפְתַּח צוּפִים.

אָמַר לָהֶם, בַּעֲלֵי הִיְשִׁיבָה, בְּגִלְלַת הַשְּׁכִיר הַזֶּה, שֶׁהוּא עֶבֶד, שָׂבָא לְקַבֵּל שְׁלֹשׁ תְּפִלוֹת, תִּקְנוּ בַּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה שְׁלֹכֶם לְהִיּוֹת הָאָדָם בְּשֵׁלֶשׁ בְּרָכוֹת רֵאשׁוֹנוֹת כְּעֶבֶד שְׂמֻסְדָּר שְׂבָחִים לְפָנָי רַבּוֹנוֹ, וּבְאֻמְצָעִיּוֹת כְּמוֹ עֶבֶד שְׂמֻקַּבֵּל פָּרַס מִרַבּוֹנוֹ, וּבְאֻחְרוֹנוֹת כְּמוֹ עֶבֶד שְׁנוּטֵל פָּרַס מִרַבּוֹנוֹ וְהוֹלֵךְ לוֹ.

וּמִשׁוּם זֶה עֶבֶד אֲבָרְהָם וְרַבֵּקָה הוּא מְשַׁל לָזֶה. כִּשֶׁהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יִשְׁלַח אֶת מַטְטְרוֹן, שֶׁהוּא עֶבֶדוֹ, בְּגִלְלַת תְּפִלָּה, הוּא יֹאמֵר אֵלָיו: (בראשית כד) אוֹלֵי לֹא תֵאָבֶה הָאִשָּׁה לְלָכֶת אַחֲרַי. כְּלוֹמַר, אוֹלֵי הַתְּפִלָּה לֹא רוּעָה לְלָכֶת אַחֲרַי. אָמַר לוֹ הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא: וְנִקִּיתִי מִשְׁבַּעְתִּי זֹאת. שְׁחַכְמָה הִיא אֲבָא, שִׁיּוּרְדַת בְּצַדִּיק, לְשִׁמּוֹר שְׁכִינָה בְּגִלוֹת, וּמִשָּׁם שְׁלַח בְּגִלְלָהּ.

אָמַר לוֹ אוֹתוֹ שְׁלִיחַ: תֵּן לִי סִימָנִים לְדַעַת בְּתִפְלָה, שְׁשָׁם הַבַּת. אָמַר הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא: וְהִיָּה הַנֶּעֱרַךְ [ה] אֲשֶׁר אִמַּר אֵלֶיךָ הֵטִי נָא כַדָּךְ וְאִשְׁתָּה וְאִמְרָה שְׁתֵּה. וְאִם לֹא, אֲלֹא שְׂאֻמְצָא כָּל אִיבְרֵי הַגּוֹף מְלֵאִים חֲטָאִים וְלֹא נִמְצָא בּוֹ אִיבָר (בְּפָנָי אֲבָרְהָם) לְשֵׁרוֹת בּוֹ תוֹרָה, שֶׁהִיא בְּדָמוֹת הָעֵמוּד הָאֻמְצָעִי, וְלֹא מִצְוָה, שֶׁהִיא דְמוּת שֶׁל רַבֵּקָה, שֶׁהִיָּתָה שׁוֹשְׁנָה בֵּין הַחוּחִים, שֶׁהֵם רְשָׁעִים גְּמוּרִים – צְוָה לְמַטְטְרוֹן עֶבֶדוֹ: הַשְּׁמַר לָךְ פֶּן תִּשָּׁיב אֶת בְּנֵי שְׂמָה, שֶׁהִיא רוּחַ הַקְּדוּשׁ. שֶׁהִיא מִצְוָה הִיא נֶפֶשׁ, רוּחַ הִיא תוֹרָה.

וְלָכֵן פְּרִשׁוּהָ בַּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, לֹא הַמְדַרְשׁ הוּא הָעֵקֶר אֲלֹא הַמַּעֲשֵׂה. וּבְמִקּוֹם אַחַר אָמְרוּ, כָּל שִׁירְאֵת חֲטָאוֹ קוֹדֶמֶת לְחֲכָמָתוֹ, חֲכָמָתוֹ מִתְקִימָת וְכוּ'. יִרְאֵת חֲטָאוֹ – הָאִם הָעֲלִיּוֹנָה, תְּשׁוּבָה. חֲכָמָה – הָאֵב הָעֲלִיּוֹן. כִּשְׂמֻקְדִים ה' קִטְנָה, שֶׁהִיא מִצְוָה, שׁוֹרָה עֲלָיו תוֹרָה,



שְׁהִיא ו'. וּכְשֶׁמִּקְדִּים יִרְאֶה לְחַכְמָה, שְׁהִיא ה' הַעֲלִינָה, שׁוֹרָה עָלָיו חַכְמָה, שְׁהִיא י', וְנִקְרָא בֶן. וּמִכָּאן (דברים יד) בָּנִים אַתֶּם לַה' אֱלֹהֵיכֶם. וְזֶהוּ (שמות ג) זֶה שְׁמִי - י"ה - לְעֹלָם, וְזֶה זְכָרִי - ו"ה. שְׁמִי עִם י"ה - שִׁס"ה. זְכָרִי עִם ו"ה - רמ"ח. וְכֹלֶם תְּרִי"ג, שְׁהִינּוּ תְּרִי"ג מִצְוֹת שֶׁנִּתְּנוּ לְבָנִים קְדוּשִׁים לְהִיּוֹת לָהֶם חֵלֶק בְּשִׁמוֹ. זֶהוּ שְׁכַתּוּב (דברים לב) כִּי חֵלֶק ה' עִמּוֹ.

וּכְשֶׁמִּקְדִּים תּוֹרָה לְמִצְוָה אוֹ חַכְמָה לִירְאָה, מִתְּהַפֵּךְ שְׁמוֹ עָלָיו לְנִקְבָה, מִדַּת הַדִּין, כְּמוֹ זֶה - הוּהוּ". שְׁמִתְהַפֵּךְ לוֹ הַכֹּל לְדִין, וְקָשִׁים מְזוֹנְוֹתָיו בַּתּוֹרָה כְּמוֹ קְרִיעַת יַם סוּף. וְכְמוֹ זֶה הַגָּאֹלָה, אִם זָכוּ - יֵצְאוּ בְּרַחֲמִים, זֶהוּ שְׁכַתּוּב (ישעיה טו) בְּטָרֶם יָבֹא חֶבֶל לָהּ וְהַמְּלִיטָה זָכָר, וְיֵצְאוּ בְּרַחֲמִים. וְאִם לֹא - מִקְדִּים הַרְחֲמִים, וְיֵצְאוּ בְּצַעַר. וְיִפֶּה שְׁהַקְדִּים צַעַר וְדִין לְרַחֲמִים. וְלָכֵן פְּרִשְׁוּהָ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוֹם לְבִרְכָה בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, לְפִיּוֹם צַעֲרָא אֲגָרָא.

וְיִצְיָאת הַנֶּפֶשׁ, מִקְדָּם שְׁיִוְצָאת יֵשׁ לָהּ צַעַר, לְאַחַר שְׁיִוְצָאת בְּרַחֲמִים. וְסוּד הַדְּבָר - (ירמיה לא) בְּכִי יָבֹאוּ, אַחַר כֶּף - וּבִתְחִנּוּנִים אוֹבִילִם. וְלָכֵן, (שם ל) וְעַת צָרָה הִיא לִיעֲקֹב וּמִמֶּנָּה יִוָּשַׁע, וְיֵצְאוּ בְּרַחֲמִים. וְכְמוֹ שְׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁלַח אֶת הַיּוֹנָה וְלֹא מִצָּאָהּ מָקוֹם לְשָׂרוֹת, כֶּף שֶׁלַח אוֹתָהּ, רוּעָה הַנְּאֻמָּן, בַּהֲתַחֲלָה.

וַיִּמָּה כְּתוּב בָּהֶם? (שמות ב) וַיִּפֶן כֹּה וַיִּרְא כִּי אֵין אִישׁ. שְׁכֹלֶם רְשָׁעִים, וְלֹא מִצָּאתָ בָּהֶם אִישׁ זוֹכֵה לְהוֹצִיאֵם מִהַגְּלוּת. וְלָכֵן סִרְבַּת לְלַכֵּת לְשָׁם, וְאַמְרַת שֶׁלַח נָא בְיַד תִּשְׁלַח. וְהָרִי אֶתָּה כְּמוֹ בְּאוֹתוֹ זְמַן, כֶּף יִתְקַיֵּם עִם יִשְׂרָאֵל, (מיכה ז) כִּימִי צִאתָךְ מֵאַרְץ מִצְרַיִם אֲרָאֵנוּ נִפְלְאוֹת. וּבְגָלוֹת הָאֲחֵרוֹנָה יִשְׁלַח עִמָּךְ שְׁנֵי מְשִׁיחִים, כְּנֶגֶד שְׁתֵּי כֹנָפֵי יוֹנָה. שְׂאֵתָה כְּמוֹ גּוֹף בְּגָלוֹת הַרְבִּיעִית, אֵין לָהּ כְּנָפִים. וְלֹא עוֹד, אֶלָּא בַּהֲתַחֲלָה הָיוּ יִשְׂרָאֵל כְּמוֹ גּוֹף, וְאַתָּה וְאַהֲרֹן כְּשְׁתֵּי כֹנָפֵי יוֹנָה, וּבָהֵן פָּרְחוּ יִשְׂרָאֵל.

השלמה מההשמטות סימן טו

צִלָּם עַל אָדָם כִּסָּא מְרַבַּע בְּאַרְבַּע חַיּוֹת וְאָדָם לְשִׁבְתָּ עַל הַכִּסֵּא. כָּל אֵיבָר וְאֵיבָר שֶׁל זֶה הַצֵּלָם הוּא מְלֻאָךְ שֶׁהוּא מִמֶּנָּה עַל כָּל מִצְוָה וּמִצְוָה, כְּמוֹ שֶׁבְּאֵרוֹהוּ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, עֲשֵׂה מִצְוָה אַחַת - קִנְיָה לוֹ פְּרַקְלִיט אַחַד.



צִלָּם בְּרִשְׁעִים עֲבוּדָה זָרָה, אַרְבַּע חֵיות שְׁלוֹ – עוֹן מִשְׁחִית אֶף וְחִמָּה, אַרְבַּע פָּנִים שֶׁל עֲבוּדָה זָרָה – נִדְהָ שִׁפְחָה גּוֹיָה זּוֹנָה. וּמִשּׁוּם זֶה, (בראשית א) וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצִלְמוֹ, זֶה מְטַטְרוּ"ן. מִי הָאֱלֹהִים שֶׁבָּרָא אוֹתוֹ? זֶה אֱלֹהִים חַיִּים וּמְלַךְ עוֹלָם.

בְּצִלָּם אֱלֹהִים בָּרָא אוֹתוֹ, סְמָא"ל, שִׁמְמָנוּ אֱלֹהִים אַחֲרֵי, שְׁנֵאמַר בּוֹ (שמות כ) לֹא יִהְיֶה לָךְ אֱלֹהִים אַחֲרַי עַל פְּנֵי. אִם זָכָה – בָּרָא אוֹתוֹ אֱלֹהִים בְּצִלָּם שֶׁל מְטַטְרוּ"ן, עֶבֶד תַּחַת רַבּוֹ. וְזֶהוּ וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצִלְמוֹ, בְּזוֹ הַצּוּרָה. וְאִם לֹא זָכָה – צִלָּם שֶׁל סְמָא"ל.

לְמַדְנּוּ, מִלֵּאךְ הַמּוֹת שֶׁהוּא תַחַת רִשּׁוֹת שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְדוֹן בּוֹ אָדָם בְּגִיחָנָם, אִם לֹא שֶׁהוּא צָדִיק. וּמִשּׁוּם זֶה וַיִּצְרָ, יִצְרָה לְטוֹב, מְטַטְרוּ"ן, לַעֲשׂוֹת (לְהִיּוֹת) לוֹ עוֹזֵר בַּתּוֹרָה בְּמַצּוֹת, וְזֶהוּ אֶעֱשֶׂה לוֹ עֶזֶר. וְאִם לֹא זָכָה, יִצְרָה לְרַע, סְמָא"ל, שֶׁהוּא כִנְגָדוֹ לְהַחֲטִיא אוֹתוֹ לְדוֹן אוֹתוֹ בְּגִיחָנָם. וּשְׁנֵי־הֵם הוֹלְכִים עִם הָאָדָם בְּשְׁנֵי צִלָּמִים.

וַיַּפְח בְּאֶפְיוֹ נִשְׁמַת חַיִּים – זֶה הַצִּלָּם שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁכִינָה, שְׁנֵאמַר בָּהּ וּמִלְכוּתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה. וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שׁוֹלֵט בְּצִלָּם הַזֶּה עַל שְׁנֵי־הֵם, וְהַצִּלָּם הַזֶּה תַּבַּת נַח. עוֹרֵב וּבַת זּוּגוֹ, כִּנְגָד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וּשְׁכִינָתוֹ בְּגִלּוֹת רוּמָז סוּד זֶה.

וַיִּשְׁלַח אֶת הָעֶרֶב – בְּרֵאשׁוֹנָה. זֶה יִצְרָ הָרַע שֶׁשְּׁלַח לוֹ עִם הָאָדָם בְּעוֹלָם הַזֶּה שִׁמְקָדִים, כְּמוֹ שֶׁהַקְּדוֹשׁ לִיעֲקֹב וּכְמוֹ שֶׁתְּבַן מְקָדִים לַחֲטָה. אִם נִמְצָא הַגּוֹף הַהוּא מְחֻיָּב בְּכַמָּה חוּבוֹת, מְלַכְלֵךְ בְּטַנְפַת הָעֵבְרוֹת, נֵאמַר בּוֹ וְלֹא תִזְרַח הָעוֹרֵב בְּשְׁלִיחוֹת שֶׁל אֲדוֹנּוֹ. לְבַסּוֹף – וַיִּשְׁלַח אֶת הַיּוֹנָה מֵאֲתוֹ. זֶה יִצְרָ הַטּוֹב (ע"כ מההשמשטות):

אֵין מַצּוּהָ שֶׁלֹּא נִכְלְלוּ שֵׁם עֶשֶׂר סְפִירוֹת. בְּתַבָּה – (בראשית ו) תַּחֲתֵי־הַיָּם וּשְׁלִישִׁים תַּעֲשֶׂה, לְהַכְלִיל בָּהּ כְּהַנִּים לוֹיִם וַיִּשְׂרָאֵלִים. תַּבָּה שְׁכִינָה עִמָּהֶם, תּוֹרַת ה', הִיא רְבִיעִית הַיִּין, ה' רְבִיעִית. וּמִשְׁלֶשֶׁת בֵּיהִ"ו, לְהַשְׁלִים בּוֹ יְהוֹ"ה. וְעֶשֶׂר דְּרָגוֹת שֶׁנִּכְלְלוּ בּוֹ, שֶׁהֵן יו"ד ה"א וְא"ו ה"א. לְהַתְקִים בָּהֶם בְּיִשְׂרָאֵל, (דברים ד) וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בָּה' אֱלֹהֵיכֶם וְגו', (שם יד) בָּנִים אַתֶּם לַה' אֱלֹהֵיכֶם. שֵׁם זֶה שֶׁלְטוֹנוֹ בְּצִלָּם הָאָדָם, וְעַל כָּל אֵיבָר וְאֵיבָר שְׁלוֹ.

מַצּוּהָ אַחֲרַי זֶה לְדוֹן בְּדִינֵי חֲגָבִים, שְׁנֵאמַר דְּגִים וְחֲגָבִים אֵינָם טְעוֹנִים שְׁחִיטָה, אֲלֵא אֲסִיפְתֶם הִיא הַמַּתְרַת אוֹתָם. כִּף בְּעֲלֵי הַמַּשְׁנָה,



אינם צריכים שחיטה, אלא שנאמר בהם (בראשית מט) ויגוע ויאסף אל [על] עמיו. מה דגיי הים חיותם בים, אף תלמידי חכמים בעלי המשנה חיותם בתורה, ואם נפרדים ממנה, מיד מתים. התנין (התנאים) של המשנה, שבה התרבו תניני הים. ואם אלו שביבשה יעלו (יפלו) למים ולא יודעים לשחות, הם מתים. אבל אדם שהם בעלי קבלה, הם למעלה מכלם, בהם נאמר (בראשית א) וירדו בדגת הים ובעוף השמים, שהם בעלי המשנה, תנינים, (יחזקאל כט) התנינים [ן] הגדול, נחש בריח, כנגד (שמות כו) והבריח התיכן בתוך הקרשים.

בזמן שתנינים בעלי המשנה יש בהם מחלקת ומקשים זה על זה, בולע את חברו. וזהו תלמיד קטן שלא הגיע להוראה ומורה, חייב מיתה. ואם הם שוים זה לזה ויש בהם מחלקת וקשיה, נאמר בהם בסוף, (במדבר כא) ואת זהב בסופה, ופרשוה אהבה בסופה.

בין כף הרי דג גדול הזדמן אליו ואמר, רועה הנאמן, (שם כד) איתן מושבך ושים בסלע קנף. תניא שמסיע לך, שהרי דגים בסלע הקן שלהם, איתן בהפוף – תניא. איתנים בהפוף אותיות – תנאים. השמר מהם, שהרי אתה כבד פה וכבד לשון, ומי שרוצה להחזיק בסלע של דגיי הים, של בעלי המשנה, שהם תנאים, צריך להיות תקיף, לשון מתדדת חריפה, לנקב עד שמגיעה לתהום הגדולה ששם.

כי עוד חזון למועד ויפח לקץ ולא יכזב (חבקוק ב). ופרשוה שפסוק זה נוקב ויורד עד תהום רבה. מיהו שיורד לתהום רבה למצא זמן זה? אלא אתה, שנאמר בך (תהלים לו) צדקתך כהררי אל משפטך תהום רבה. כמה בעלי משנה שרצו לרדת לעמק ההלכה למצא שם את קץ הגאולה, וירדו שם ולא עלו. ואף על גב שלשונם היתה כפטיש יפוצץ סלע, חלש הפטיש שלהם לנקב באותו סלע. ומי שנקב שלו באותו סלע בלא רשות, בא נחש לנשך אותו. ויש אחרים שנקבו אותו, עד שהגיעו לתהום רבה, ולא עלו משם.

ובזמן שהנקב פתוח, כל מי שהיה נופל שם, לא היה עולה. ומשיח בן דוד נפל שם עם משיח בן יוסף. שאחד הוא (זכריה ט) עני ורכב על חמור, ואחד הוא (דברים לג) בכור שורו, זה משיח בן יוסף. וזהו (שמות כא) כי יכרה אש בור ולא יכסנו ונפל שמה שור או חמור. ולכן נקרא המשיח בר נפלי. והיא נפלה אחריהם, ונאמר עליה, (עמוס



ה) נפלה לא תוסיף קום בתולת ישראל. ואתה הוא בעל הבור ישלם כסף ישיב לבעליו (שמות שם). והמת יהיה לו - זה משיח בן יוסף שעתיד להרג.

יך בגללו. שודאי ארבע גליות היו. שלש כנגד שלש קלפות האגוז, שהם: תהו - קו ירק, קלפה ירקה של האגוז. שני בהו - אבנים מפלמות, שהם סלעים חזקים, שבעלי המשנה פסקו מהם כמה פסקות, ולקחו אותם להוציא מים של התורה, ולכן נקראו אבנים מפלמות, שמהם יוצאים מים. קלפה שלישית, דקיקה, גלות שלישית, שהיתה קטנה, וזהו וחשף. גלות רביעית - תהום רבה, חלל האגוז. וזהו (בראשית א) וחשף על פני תהום.

ונקרא בור, שנפל שמה שור, זה שכתוב ביוסף (דברים לג) בכור שורו הדר לו, שנאמר בו (בראשית לו) וישלכו אתו הברה, נקבה רעה. והבור רק - זכר (דבור), רק בלי תורה, אבל נחשים ועקרבים יש בו. וזו הגלות הרביעית, דור של רשעים מלא נחשים ועקרבים, ומאים כנחשים ועקרבים, שעוקרים דברי רבותינו ודנים לשקר, עליהם נאמר (איכה א) היו צריה לראש.

ויפן כה וכה וירא כי אין איש (שמות ב), של ישראל המערכים ברשעים הללו, ערב רב, וזה בסוף הגלות. ומשום כך קץ הגלות נוקב עד תהום רבה. ורועה הנאמן, תהום הוא המות בהפוך אותיות, ואין מות אלא עניות, אתה ירדת שם. והרי זה התברר למעלה לפני התנאים והאמוראים, וכלם יורדים בגללה לתהום לסייע לה.

ואתה תניא שמסייע לה יותר מכלם, משום שאתה לוייתן (נחש בריח) של ים התורה, בעל כל הדגים נקרא לוייתן, על שם התורה שנאמר בה (משלי א) כי לויית חזן הם לראשך, ובך (תהלים לו) אדם ובהמה תושע ה'. אדם - שנאמר בו (כמדבר יט) אדם כי ימות באהל, ובארו בעלי המשנה, אין התורה מתקימת אלא במי שממית עצמו עליה, ואין מיתה אלא עניות. ובהמה - אלו עמי הארץ, שהם נכפים כמו סוס ופרד תחת בעלי המשנה.

בין כך הרי (בא) המנורה הקדושה. פתח הרועה הנאמן ואמר, בעלי המשנה, מהו לוייתן? אמר לו המנורה הקדושה, זהו שדרגתו עמוד האמצעי, וצדיק, שנאמר בו גוף וברית נחשבים לאחד.



והתגדל בים זה, שהיא האם העליונה, ים, שבה מיחדים את הקדוש ברוך הוא כ"ה אותיות, שהם ים בחשבון, והוא בה. אמר רועה הנאמן, ודאי שלויתן שעומד על שפת הים והעולם עומד על סנפיריו, זה צדיק יסוד עולם, שכל העולם עומד עליו. אמר המנורה הקדושה, אשרי חלקך רועה הנאמן.

בת קול בגלות, עד שתבא אתה אליה, שאתה קול שלה, שכל אשה בת בעלה, כמו שנאמר ותהי לו לבת. מארשת היא לך, ועדין לא עשית (נכנסת) עמה לחפה.

נאמר (דברים כב) צעקה הנער[ה] המארשה ואין מושיע לה. כך השכינה, האם שלה (העליונה), צועקת על בנה ואין מושיע לה, עד שייבא העמוד האמצעי בשבילה, שהוא מושיע, שבגללה נאמר (זכריה ט) הנה מלכך יבא לך צדיק ונושע. הוא מושיע למעלה, ואתה למטה. ומשום שאתה בדמותו, נאמר כך, (דברים ה) ואתה פה עמד עמדי. שכל ישראל חזרו לאהליהם, ואתה לא, עד הגאלה האחרונה. ומי גרם את זה? ערב רב, שבגללם (שמות לב) וישלך מידו את הלחת. ומאותה שעה נפלה ולא נגאלה מערב רב, שבהם נאמר (שם יב) וגם ערב רב עלה אתם. בכל זה לא נפרדו מישראל, ושפחה מגברתה, עד הגאלה האחרונה.

אתה בן המלך, כמו שלך נאמר בעמוד האמצעי בכל, חדוה שלך כחדוה שלו תהיה כשיבא לגאל את כלתו, (תהלים יט) והוא כחתן יצא מחפתו וגו'. שהרי לבושיה בגלות חשוכים, ובזמן שהיא מתלבשת בהם, היא אומרת, (שיר השירים א) אל תראני שאני שחרחרת. והקלפות הללו הם משחית אף וחסמה, נקבה רעה, שפחה רעה, שבתאי, (משלי ל) ושפחה כי תירש גברתה, שהיא שבת המלכה. משחית אף וחסמה סוככים את שלשת האבות.

ולא עוד, אלא מה שהיתה בת המלך, י' על הו"ה, שכלולים באבות – ה' ראשונה באברהם, ה' שניה ביצחק, ו' ביעקב, והיתה י' ראש עליהם. נאמר (איכה ה) נפלה עטרת ראשנו. והמשילו רבותינו משל למלך שהיתה לו עטרה על ראשו, ואילן יפה לפניו. באה לו שמועה רעה – הרים העטרה מעל ראשו, ומה שהיה י' על הו"ה, י' למעלה, חזר הו"ה י', י' למטה. ולכן אמר דוד, (תהלים קיח) אבן מאסו הבונים היתה לראש פנה מאת ה' היתה זאת.



קום רועה הנאמן, קח אֶבֶן זו בַּיָּדָה, שְׁנֵאָמַר בָּהּ (זכריה ג) על אֶבֶן אַחַת שְׁבַעָה עֵינַיִם, לְשֹׁבֵר קִלְפַת הָאֲגוּז. שֶׁהָרִי כַּמָּה רֹעִים פְּרַנְסִי הַדּוֹר הַתְּכַנְסוּ עַל הָאֶבֶן הַזֹּאת, שֶׁהִיא סֹלַע שְׁלֵף לְהוֹצִיא מִיָּם מָשֶׁם, שְׁכֻלָּה שְׁלֵף מַעֲיֵן הַחֲכָמָה בְּסֹלַע הַזֶּה, שְׁנֹבְעֵתוֹ בַּתּוֹרָה בְּסוּדוֹת נִסְתָּרִים אֵין סוּף, וְעָלֶיהָ נֹאמַר (איוב כח) וְהַחֲכָמָה מֵאֵין תִּמְצָא.

וְכִי תִקַּף שְׁלֵהֶם לְהַעֲבִיר אֶת הַקִּלְפָּה שְׁלִמְעָלָה, וְכִשְׁמַגִּיעִים לְקִלְפָּה הַשְּׁנִיָּה, שֶׁהִיא חֲזָקָה, הִיא קָשָׁה לָהֶם, וּמַכִּים בָּהּ כָּל יְמֵיהֶם כָּלֶם בְּלִשׁוֹנָם, שֶׁהִיא חֲזָקָה כְּמוֹ פְּטִישִׁים, וְאֵין לָהֶם רְשׁוּת לְהוֹצִיא מִמֶּנָּה מַיִם, אֲלָא הַטְּפוֹת הַלָּלוּ שִׁיִּצְאוּ עַל יָדָהּ בְּזִמְנֵי שְׁנֵאָמַר בָּהּ (במדבר ט) וַיִּךְ אֶת הַסֹּלַע בְּמַטְהוֹ פְּעָמָיִם. וּבַמַּכָּה הַשְּׁנִיָּה יִצְאוּ הַטְּפוֹת הַלָּלוּ, וְאֵלוּ הֵם רְמָזִים שֶׁל חֲכָמָה, רְמָזִים שֶׁל קִבְלָה, שֶׁהֵם בַּחֲגִיגָה, וְשָׂאֵר הַמְּשָׁנִיּוֹת. וּמֵהָאֶבֶן הַזֹּאת אֵין מִי שִׁיִּצְיֵא חֲכָמָה, שֶׁהִיא מִבְּפָנִים, שֶׁאֵין לָהּ סוּף, (שֶׁהוּא הַמַּחַם מִבְּפָנִים) חוּץ מִמֶּה, שְׁנֵאָמַר בְּךָ הִלְכָה לְמֹשֶׁה מִסִּינַי.

פְּתַח רועה הנאמן ואמר, סְבֵא סְבֵא, יֵשׁ סֹלַע וַיֵּשׁ סֹלַע, יֵשׁ אֶבֶן וַיֵּשׁ אֶבֶן. יֵשׁ אֶבֶן שֶׁל שֵׁם שֶׁל יְהוָה, וְעָלֶיהָ נֹאמַר (דניאל ב) וְהָאֶבֶן שֶׁהִכְתָּה אֶת הַצֵּלָם נַעֲשִׂית לְהַר גְּדוֹל. וַיֵּשׁ אֶבֶן שֶׁהִיא (ויקרא כו) אֶבֶן מְשֻׁכֵּת, שֶׁאֵין שֵׁם נֹבֵיעַת מִי הַחֲכָמָה וְלֹא דְבוּר.

אֲפֵא אֶבֶן שֶׁהִיא סֹלַע שֶׁל מֹשֶׁה, עָלֶיהָ נֹאמַר (במדבר ט) וּדְבַרְתֶּם אֶל הַסֹּלַע לְעֵינֵיהֶם וְנָתַן מִימִיּוֹ, שֶׁהִיא בַת קוֹל, וְלֹא תִלּוּי בָּהּ אֲלָא דְבוּר וּפְיוּס. אֲבָל שִׁפְחָה סֹלַע אַחַר, שְׁנִקְרָאָה (קִלְפָּה) מִשְׁנֵה נִקְבָּה שֶׁל עֶבֶד נֶעַר. עָלֶיהָ נֹאמַר, (משלי כט) בְּדַבְרִים לֹא יוֹסֵר עֶבֶד. אֲלָא שְׂמִכִּים וּמְשַׁבְּרִים מִמֶּנָּה כַּמָּה פְּסָקוֹת, וּמְלַקְטִים אוֹתָם, וְנִקְרָאוּ לְקוּטוֹת. וְעַל שְׂמֻלְקָטִים אוֹתָם נִקְרָאוּ לְקוּטוֹת, בְּלִי נֹבֵיעַת חֲכָמָה וְקִבְלָה.

אֲבֵל סֹלַע שְׁלִי הִיא בַת הַמְּלֶךְ, בְּשִׁבְלָה נֹאמַר וּדְבַרְתֶּם אֶל הַסֹּלַע לְעֵינֵיהֶם וְנָתַן מִימִיּוֹ, בְּדְבוּר וּפְיוּס, כְּמוֹ בַת הַמְּלֶךְ. וּמִשׁוּם שֶׁהִכִּיתִי בָּהּ, לְקִיתִי עָלֶיהָ, וְנִגְזַר עָלֵינוּ מוֹת. שְׁמִי שְׂמִסְרֵב לְמַלְכָּה, חֵיב מִיתָה. כָּל שְׂכֵן לְמִי שְׂמִכָּה אֶת בַּת הַמְּלֶךְ. וְלִכֵּן נִגְזַר עָלַי שְׁלֹא אֶכְנֵס לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְאֲנִי קְבוּר בְּאֶרֶץ נִכְרִיָּה וְנֶעְבְּרָה מִמֶּנִּי. וְנֹאמַר (שמואל ב-ב כג) וַיֵּרֶד אֵלָיו בְּשִׁבְט. וְהַשְּׁבֵט הַזֶּה הוּא אֶחָד מִן הַשְּׁבֵטִים שְׁלִי, שֶׁאֲנִי עֹתִיד לְרַדֵּת לְשֵׁם לְהִיּוֹת עִם יִשְׂרָאֵל בְּגָלוּת. וְהַכֹּל נִרְמַז, וּבְמִקוּם אַחַר פְּרִשׁוּת חֲכָמֵי הַמְּשָׁנָה.



שְׁבִית הַמְקַדֵּשׁ וְשֵׁם הַמְּשִׁיחַ נִקְרָאוּ בְּשֵׁם יְהוָה. וְזֶה אַרְבַּע פְּנֵי אָדָם, וְהֵם שִׁבְט לְוִי, הֵם יֵצְאוּ מִחַיּוֹת שְׁהֵם שְׁאָר הַשְּׁבִטִים, וְנִכְנְסוּ בְּחִלְקוֹ שֶׁל אָדָם, שְׁהֵם אַרְבַּע פְּנֵים שְׁלוֹ. וּמִשָּׁה הוּא אָדָם בְּדַמוֹת שֶׁל אוֹתוֹ אָדָם הֶרְאִישׁוֹן שְׁלִמְעֵלָה. (משלי ל) מֵה שָׁמוּ וּמֵה שֵׁם בְּנוֹ. וּמִשׁוֹם זֶה פְּהָנִים וְלוֹיִם, מְזוֹנֵם עַל יְדֵי שְׁהַמְלֵךְ אוֹכֵל בְּשִׁלְחָן, וּשְׁאָר חֵילוֹת הַמְּלֵךְ, לְכָל אֶחָד נוֹתְנִים לוֹ לְאָכֵל בְּבֵית מוֹשְׁבּוֹ. וְרוּעָה הַנְּאָמָן הוּא כְּמוֹ בֶן הַמְּלֵךְ, קְרוֹב לְמֵלֶךְ יוֹתֵר מֵאֵלוֹ שְׁאוֹכְלִים לְשִׁלְחָנוֹ, שְׁאִין מִי שְׁמַתְקָרֵב לְמֵלֶךְ מִכָּל בְּנֵי הַמְּלָכוֹת כְּמוֹ בְּנוֹ.

קָם הַמְּנוֹרָה הַקְּדוּשָׁה וְאָמַר, סָבָא סָבָא, בְּדַבְרִים שֶׁלֶךְ נוֹדַע מִי אַתָּה. אַתָּה הוּא אָדָם הֶרְאִישׁוֹן. מֵה שָׁמוּ, נֹאמַר עֲלֶיךָ. מֵה שֵׁם בְּנוֹ, נֹאמַר עַל רוּעָה הַנְּאָמָן. וּמִשׁוֹם שֶׁהוּא חֲדָשׁ כְּמֵה חֲדוּשִׁים בְּתוֹרָה, מַעֲתֶדֶת לֶךְ חֲדוּדָה, שְׁבֵן חֲכָם יִשְׁמַח אָב (משלי ט).

רוּעָה הַנְּאָמָן, בְּפִרְשָׁה זֶה נִזְכָּרָה הַתְּכַנְסוֹת שֶׁלֶךְ לְאוֹתוֹ הָעוֹלָם, שְׁכָתוֹב (דְּבָרִים לב) עֲלֵה אֶל הַר הָעֹבְרִים הַזֶּה הַר נָבוֹ וְגו'. וְרֵאִיתָ אוֹתָהּ וְנֹאסַפְתָּ אֶל עַמֶּךָ וְגו'. כֹּאֲשֶׁר נֹאסַף אֶהְרֵן אַחֲרֶיךָ וְגו' (שם). וּבְפִרְשָׁה זֶה יֵשׁ לֶךְ לְחֹזֵר לְעוֹלָם, וְלֵהֲחַיּוֹת, וְלֵהֲכַנֵּס לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל, וְלֵהֲתַחֲבֵר בְּפִרְשָׁה זֶה בְּכֹלָה שֶׁלֶךְ, שְׁכָתוֹב בָּהּ (בַּמִּדְבָּר כה) הַנְּנִי נִתֵן לוֹ אֶת בְּרִיתִי שְׁלוֹם. וְלִכֵּן לֹא אָמַר לֶךְ הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא כֹּאֵן רַד, אֶלָּא עֲלֵה. שְׁמַמְנוּ אַתָּה תְּכַנֵּס לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל.

וּמֵה שְׁאָמַר בָּךְ, (דְּבָרִים לד) וְלֹא יָדַע אִישׁ אֶת קְבֻרָתוֹ עַד הַיּוֹם הַזֶּה, אוֹי לְאוֹתָם אֲטוּמֵי לֵב, סְתוּמֵי עֵינַיִם, שְׁלֹא יוֹדְעִים קְבוּרָתְךָ, שְׁהֵייתָ אַתָּה מִבְּקֵשׁ רַחֲמִים מִהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁלֹא יִכְנִיס אוֹתְךָ לְאוֹתָהּ קְבוּרָה שְׁבָה אַתָּה נִקְרָא מֵת. זֶהוּ שְׁכָתוֹב (יְהוֹשֻׁעַ א) מִשָּׁה עֲבָדֵי מֵת. וְאוֹתָם טַפְשִׁים אוֹמְרִים, וְכִי מִשָּׁה הָיָה מִפְּחָד מִמִּיתָה, לְצִאת מֵהָעוֹלָם הַזֶּה לְעוֹלָם הַבָּא, כְּשֶׁאֵר הַבְּרִיּוֹת?! וְהֵם לֹא יוֹדְעִים שְׁקְבוּרָתְךָ וּמִיתָתְךָ אִיךָ הִיא.

שְׁכָךְ פִּרְשׁוּהָ חֲכָמֵי הַמִּשְׁנָה, שְׁמִתִּי חוּץ לְאַרְץ אֵינָם חַיִּים. לֹא אָמְרוּ שְׁאֵינָם עֲתִידִים לְהַחַיּוֹת, שְׁאֵלְמֵלָא כְּךָ הָיוּ כּוֹפְרִים בְּתַחֲחִית הַמֵּתִים. אֶלָּא כֹּאֵן סוּד גְּדוֹל. קְבוּרָתוֹ כְּצֵלֵם שְׁאֵינּוּ הַגּוֹן לוֹ, שְׁהִיא (תהלים ג) אֶרֶץ צִיָּה וְעַיִף בְּלֵי מַיִם, וְאִין מַיִם אֶלָּא תוֹרָה, וּבָהּ (ישעיה ג) לֹא תֵאָר לוֹ וְלֹא הִדָּר. וּמִי שְׁרוּאָה אוֹתוֹ בְּאוֹתוֹ צֵלֵם – וְנִרְאָהוּ



ולא מראה ונחמדהו. ולכן נבואת ישעיה (שם נב) הנה ישכיל עבדי, רומז עליו.

ומשום אותה קבורה הנה מבקש רחמים שלא ימות שם בחוץ לארץ, לפי שהיה בארץ ציה רעב ועיף וצמא בלי מים, שהיא התורה. ולכן נאמר עליו, עלה אל הר העברים הזה. משפלותו הראה לו את מעלתו. אף על גב שאתה קבור במקום שלא הגון לך, ערם בלי לבושים שלך, שהם עור ובשר (תלבישני), נע ונד ממקומך ומטלטל וגולה, הרי פנחס שעשית עמו טוב, שעליך נאמר (במדבר כה) הנני נתן לו את בריתי שלום, הרי הוא יעשה עמך טובה, ובו תסתלק בפרשה שלו. שבה הפלה שלך, שם תתיחד עמה כחתן עם כלתו.

שהרי אתה (תועלת גדולה לישראל בקבורתך), אם לא היית קבור מחוץ לארץ הקדושה, מחוץ לפלה שלך, לא היו ישראל יוצאים מהגלות, ובגללך נאמר (ישעיה נג) והוא מחלל מפשעינו. נעשית חל משום חטא ופשע של ישראל בקבורה שלך, שנאמר בך (דברים לה) ויקבר אתו בגי. ומה כתוב בקבורתך? (ישעיה מ) וכל גיא ינשא. כל שפל ונמוך ינשא בגללך, שהם ישראל, שהם שפלים מכל אמה ולשון. וכל הר וגבעה ישפלו, שהם הרשעים וגסי הרוח.

וזהו ובחברתו נרפא לנו. בחבור שהתחבר עמנו בגלות, נרפא לנו. שאתה הוא כשמש שמאיר, שאף על גב שמתכנס בלילה, מאיר הוא ללבנה ולכל הכוכבים והמזלות. כך אתה מאיר בכל בעלי הלכות וקבלות. ולך נשקים בנסתר, כמו מבוע שמשקה את האילנות תחת שרשיהם בנסתר עד שהתבקעו מימיו בגלוי. זהו שכתוב (משלי ה) יפוצו מעינתך חוצה.

שאתה הוא גם כך, כמו שמש שהולך בימי החורף תחת המבועים, וכשמגיעה הגאולה, תהיה כמו שמש שהולך בקיץ למעלה מהמבועים, ויהיו צוננים ברחמים. שכשאתה תחתיהם, הם חמים בדין. בא רועה הנאמן וברך את המנורה הקדושה ואמר, ודאי אתה הוא שמאיר לי בזמן שנאמר עלי (בראשית כח) כי בא השמש. ככה השמש, שהחשיך את אורו. יהי רצון שה' יאיר שמו עליך.

ועוד אמר המנורה הקדושה, ודאי אתה הוא הכל, שאמר (במדבר יב) אם יהיה נביאכם וגו'. ולכן כשהתגלתה האם העליונה לך,



אמרת (שמות ג) אסרה נא ואראה את המראה הגדל הזה מדוע לא יבער הסנה. משום שהיא רחמים, נאמר בה לא יבער הסנה.

ובחמשה אורות יש לה, שנקראו קרני החמה, עד הוד. ומשם ועד הוד היו מאירים בך, רועה הנאמן. וזהו ונתן הוד למשה, להודיע שכלם נתנו לך, אפלו עד הוד. ולכן פני משה כפני חמה. וחמשה אלה עולים לחמשים שערי בינה.

ובחמשה אלה נאמר שהם חמשה אור של יום הראשון, שהם כנגד חמש אצבעות של הימין נראו לך בסנה. משום שאתה עתיד להוציא את זרע אברהם מהגלות, שהוא דרגת (אברהם) ימין. ומשם בינה, היא רחמים גמורים, היד הגדולה. (אבל) מצד הגבורה, היד החזקה, חמשה רקיע ביום שני, כנגד חמש אצבעות השמאל. אבל מצד דרגתך – (שמות יד) ובני ישראל יצאים ביד רמה. שגוף ושתי זרועות ושתי שוקים כנגד חמש אצבעות, ה' ה' ה'. חמש אצבעות של יד ימין, וחמש של יד שמאל, ושתי זרועות ושתי שוקים וגוף, שהם חמש שעולים י"ה.

אמר לו רועה הנאמן, ברוך אתה לאם העליונה, אבל הי"ה הזה שם לי"ה ה', משום מטה האלהים, שהוא ו'. ואמר, ודאי כך הוא. אמר לו רועה הנאמן, המנורה הקדושה, לחזק את דבריך, שמראה הוא לימין, חשוב במראה, שנאמר בו (במדבר יב) במראה אליו אתודע. ותמצא מאתים ארבעים ושמונה, שעולה בחשבון אברהם. אמר המנורה הקדושה, בהתחלה נראה לך מראה זה שנאמר בו במראה אליו אתודע, ולאחר שאמרת (שמות ג) אסרה נא ואראה את המראה הגדל הזה, שהזכיר בו חמש פעמים הסנה – כעת התגלה לך המראה הזה במאתים ארבעים ושמונה מצוותיו, שהם בחמשה חמשי תורה. קם רועה הנאמן ונשקו וברכו.

אמר לו המנורה הקדושה, המראה הזה לפעמים הוא באות ה' – המראה הגדל, ולפעמים הוא באות ב' – במראה אליו אתודע, ולפעמים במ"ם – (יחזקאל א) ממראה מתניו ולמטה, ולפעמים בכ' – כמראה אדם עליו, ולפעמים בו' – (שמות כד) ומראה כבוד ה', ולפעמים למראה. לא היה לו להיות תוספת אות כלל חוץ מב', במראה. אלא ודאי המראה הזה כלול הוא מעשר ספירות, וכל אות מראה ספירה שלה, כמו כמראה באות כ' מראה על כתר, וכך שאר



האותיות, כל אחת מראה על ספירה שלה. ולא צריך כאן להאריך, ולחכם ברמיזה.

ובמה חזיונות יש לה, ודמיונות ומראות יש לה. והכל נודע בעין השכל של הלב, שנאמר בה, הלב יודע הלב מבין. ומה שאמר (הושע יב) ובני הנביאים אדמה, הדמיון אינו אלא בשכל הלב, ולא בדמיון העין. זהו שכתוב (ישעיה מ) ואל מי תדמיני ואשונה. ואל מי תדמיני אל. ויש חזיונות כמו החושים בפוככים, אבל חזיון הנבואה הוא כחזיון לילה.

דמיונות וחזיונות, כמו המבין דבר מתוך דבר, והמדמה דבר לדבר. אבל מראה, שהוא בעין השכל, הוא כאור שמאיר בבת עין. שבת היא עין שחרה. (שיר השירים א) שחורה אני ונאנה, אור שמאיר בה אותו לכן שלפנים. ובת עין זו היא נר מצוה, אור שמאיר לה מבפנים, ותורה אור.

אמר המנורה הקדושה, הינו מה שאמרתי, שפעת בתורה התגלה לך הקדוש ברוך הוא ושכינתו, וזהו יהו"ה. במראה אליו אתודע. במראה - אמא העליונה. נודע לך בדעת. בן י"ה. בחלום אדבר בו, אות ה"א אחרונה.

חלום - בסתום עינים, ומשום זה נקראת אספקלריה שאינה מאירה. נבואה היא מראה בפתיחת עינים. ושלישה גונים בעין כנגד שלשת האבות, שבהם מאירה בת יחידה, שתי כנפי העין, נצח והוד. המראה לא נראה אלא בהם, כשהם פתוחים, הוא מראה בהקין. וכשהם סגורים, הוא מראה בחלום.

אמר לי מורי זכרוננו לברכה כששאלתי לו איך זכה לכל החכמה הזאת, והשיב לי, שטרם במאד מאד בחכמה הזאת, ואמרתי לו כי גם הרמ"ק זכרוננו לברכה וגם אני חיים טרחתו במאד מאד בחכמה הזאת. ואמר לי, שהאמת הוא שטרחנו מאד יותר משאר אנשי דורנו, אבל לא עשינו כמוהו, כי כמה לילות היה נשאר בלתי שנה על מאמר אחד של ספר הזהר, ולפעמים ששה לילות של ימי החל שבשבוע היה מתבודד ויושב על עיון מאמר אחד בזהר בלבד, ולא היה ישן כל הלילות ההם רב פעמים.

(הרב חיים ויטאל בשער ריח הקדש י"א:)



אָמַר לוֹ רוּעָה הַנְּאֻמָּן, בְּרוּךְ אַתָּה לְקָדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, קוּם הַשֵּׁלֶם מִצְוֹת לְהַאִיר בְּהֵן מִרְאָה אִיהִ"ו עֲלִיוֹן בְּהֵם לְקָדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. אָמַר לוֹ הַמְּנַרְהָ הַקְּדוּשָׁה, י' הִיא בַת עֵינַן, (משלי י) כִּי נָר מִצְוָה וְתוֹרָה אֹר. הִ"ו שְׂמַאִיר בְּה ה', שְׁלֶשֶׁת גּוֹנֵי הָעֵינַן וְשְׁתֵּי כִנְפֵי הָעֵינַן. חֲמֻשָּׁה אֹר מְאִירִים בְּה מִבְּחוּץ, ה' עֲלִיוֹנָה שְׁהִיא אֹר הַמִּרְאָה.

השלמה מההשמטות סימן טז

מִצְוָה לִיבֵם אֲשֶׁת הָאֵח. וְסוּד זֶה הָרִי בְּאַרְנוֹ, שֶׁהוּא עוֹשֶׂה טוֹב וְאַמַּת עִם אָחִיו הֵמֶת שְׁלֵא יִכְרַת מִהָעוֹלָם הַהוּא. מִשׁוּם שְׁאוֹתוֹ אָדָם שְׂמֵת בְּלֵא בָנִים, לֹא עֵבֶר כְּתָל שֶׁל בְּרָזֶל לְהַכְנִס תוֹךְ הַיֵּכָל הַמְּלֶךְ. מִשׁוּם שְׂכַתֵּל שֶׁל בְּרָזֶל קָיָם בֵּין הָעוֹלָם הַזֶּה לְעוֹלָם הָאַחֵר, וְאַחַר אוֹתוֹ הַכְּתָל עוֹמְדִים אֵלָיךְ וְשׁוֹשִׁים רַבּוּא מִלְּאַכִּי חֲבֵלָה, וְכֻלָּם נִקְרָאִים בְּעֲלֵי מְגָנִים, בְּעֲלֵי אֵיבָה. חֲרָבוֹת מְשַׁנְּנוֹת שֶׁל אִשׁ לוֹהֵטוֹת בִּידֵיהֶם.

וְתוֹךְ אוֹתוֹ כְּתָל יֵשׁ (ב) שְׁשִׁים אֵלָף הַיֵּכָלוֹת שֶׁל חֲשֵׁךְ. וְכָל הַיֵּכָל וְהַיֵּכָל יֵשׁ בּוֹ חֲלוֹנוֹת פְּתוּחִים לְגִיּהֵנָם. וְכָל אֵלוֹ שְׁלֵא זָכוּ בְּבָנִים בְּעוֹלָם הַזֶּה, כְּאֲשֶׁר יוֹצְאִים מִמֶּנּוּ וְהוֹלְכִים לְהַכְנִס לְאוֹתוֹ עוֹלָם אַחֵר וּפְגָעוּ תוֹךְ אוֹתוֹ כְּתָל, וְיוֹצְאִים כָּל אֵלוֹ בְּעֲלֵי מְגָנִים וְטוֹרְדִים אוֹתָם, וּמְכַנְּסִים אוֹתָם תוֹךְ אֵלוֹ הַהֵיכָלוֹת וְיוֹשְׁבֵים שָׁם עַד שְׁיִגָּאֻלוֹ.

וּבַכָּ"ט יוֹם יוֹם טוֹעֲמִים טַעַם שֶׁל גִּיּהֵנָם, אָף עַל גַּב שֶׁהוּא זָכָאִי, חוּץ מֵאֵם שְׂזֻכוֹתוֹ גְּדוּלָה וְזָכוֹת אַבוֹתָיו. וְאֵלוֹ הֵם שֶׁהִשְׁתַּדְּלוּ בְּהֵם וְלֹא יָכְלוּ. מִשׁוּם שְׂכָל אֵלוֹ שְׁלֵא הִתְפַּשְׁטָה מֵהֶם הַצּוּרָה שֶׁל מַעֲלָה בְּזֵה הָעוֹלָם, לֹא עוֹלִים תוֹךְ הָעוֹלָם הַהוּא. וְכָל אֵלוֹ שְׁלֵא הִשְׁתַּדְּלוּ בְּזֵה הָעוֹלָם בְּבָנִים, כְּאֲשֶׁר יוֹצְאִים מִזֵּה הָעוֹלָם מִתְקַרְבִּים תוֹךְ הַכְּתָל הַזֶּה, וְיוֹצְאִים אוֹתָם בְּעֲלֵי מְגָנִים וְטוֹרְדִים אוֹתָם בְּאִשׁ לוֹהֵטָה.

וְתוֹךְ אֵלוֹ הַהֵיכָלוֹת יֵשׁ הַיֵּכָל אֶחָד, וְאוֹתוֹ הַיֵּכָל נִקְרָא הַיֵּכָל פּוֹעֲלֵי אָנָן, וְלוֹקְחִים אוֹתוֹ וּמְכַנְּסִים אוֹתוֹ בְּאוֹתוֹ הַיֵּכָל, וְשֵׁם נִטְרָד בְּכָל יוֹם יוֹם, וְזֶה קֶשֶׁה מְגִיּהֵנָם. אִם יֵשׁ לוֹ גּוֹאֵל – טוֹב, וְאִם לֹא – לֹא יוֹצֵא מִשָּׁם לְעוֹלָמִים. וְעַל זֶה כְּתוּב (תהלים קכז) אֲשֶׁרִי הַגְּבֵר אֲשֶׁר מִלֵּא אֶת אֲשַׁפְּתוֹ מֵהֶם וְגו'. כְּאֲשֶׁר יֵשׁ לָהֶם גּוֹאֵל לְאֵלוֹ שְׁלֵא זָכוּ, צָרִיךְ לְאוֹתָהּ אֲשֶׁה מִמֶּשׁ שֶׁהוּא עֹזֵב שָׁם, בְּמִקּוֹם שֶׁנִּפְשׁוּ וּרְצוּנוֹ הִזָּה



שם תמיד ונדבק ברצון והשתוקקות. וכאשר השתמש באתו מקום אחריו של המת, אותה התדבקות של התשוקה של הנפש שעזב באתו מקום מתעוררת בהתעוררות האשה שמתעוררת אליו ואחריו ששם רצונו באחזה באתו מקום. אז התעוררות זו מעוררת לאותו מת באלו ההיכלות ויוצא משם.

וממנה אחד מאלו בעלי מגנים בא עמו, וחוזר אדם לאותו מקום וישוב לימי עלומיו. אותו ממנה קורא עליו: אוי שיצא שכרו בהפסדו. מי שהיה זקן, חוזק תינוק לצחק בו. ועם כל זה, הקדוש ברוך הוא רצונו לעשות עמו טובה לתקנו בזה העולם, וזהו שאדונו מתרצה בו. נער משתים עשרה שנים שלא השלים לעשרים או שהוא נער שלא נשוי, הקדוש ברוך הוא עוקר אותו, ושותל אותו לבסוף בצד אביו בקשי, וזה לא הולך לאותו כהלל.

בין גן עדן וגיהנם יש סלע אחד, וזה הוא סלע המחלקת. מדוע נקרא כך? משום שכל בני העולם עושים מחלקת ברבונם על אותו נער. והקדוש ברוך הוא רואה בו שלא יצליח, שאם יתקשה, לא ננטע בנטיעה טובה. ועתה שהוא רך וראוי לעקרו, נעקר, ושותל אותו הקדוש ברוך הוא.

כאשר נעקר, עולה אצל אותו סלע, ושם היכלות ידועים לאלו, וחילות ומחנות רבים עומדים שם שממנים עליהם. וכלם בחשבון עומדים, ועומדים שם עד שינגאלו מצד של אביו. ואם לא אביו, לעתים עומדים לחמשים שנה, ועושה בו הקדוש ברוך הוא טובה ונגאל בקרובו שקרוב לו או אחריו.

וכמה גאלות מזמין הקדוש ברוך הוא לאותו אדם. הגוף הראשון מה יהיה ממנו? שאלה שאלו לפני החברים, אם יתקיים אותו גוף אם לא. אם תאמר שלא יתקיים, וכי יאבדו מעשה ידיו של הקדוש ברוך הוא! אם תיב היה הרבה ולא ראוי להתקיים, לא שאלתי. שודאי נאבד ולא יתקיים.

אבל כמה הם שחוזרים לזה העולם ונתקנו גופם, מה יהיה ממנו? הגוף ההוא לא נאבד, שהרי הקדוש ברוך הוא לא יאבד מעשה ידיו, ובריות מזמנות לעשות ממנו. ואלו היו גופים שחוזרים בלי רוח.



בְּאִשֶּׁר עֲתִיד הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַחֲיוֹת הַמֵּתִים, אֵלּוּ יִבְנוּ וְיִקְוּמוּ אַרְבָּעִים יוֹם בְּלֵי רוּחַ. וְהַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא חָס עֲלֵיהֶם וְשׁוֹלַח עֲלֵיהֶם רוּחַ שְׁנוּשְׁבֶת בְּגַן עֵדֶן, וְיִקְוּמוּ עַל עֲמָדָם וְיִהְיוּ שְׁמֹשִׁים לְצַדִּיקִים שְׁעוֹסְקִים בַּתּוֹרָה. וְאֵלּוּ יָמוּתוּ כַּמְקָדָם, וְאַחַר כֵּן יִקְוּמוּ לָהֶם, וְעַל זֶה כָּתוּב (קהלת ד) וְשָׁבַח אֲנִי אֶת הַמֵּתִים שֶׁכָּבַר מֵתוֹ, מִזְמַן קִדְמוֹן.

בְּאִשֶּׁר יִקְוּמוּ, יִדְעוּ אֶת קוֹנֵם יְדִיעָה שְׂאִינָה בְּרוּרָה כְּשֶׁאֵר בְּנֵי אָדָם, וְאֵלּוּ שְׁמֹשִׁים שֶׁל הָעַם הַקָּדוֹשׁ. בְּסִפְרוֹ שֶׁל שְׁלֹמֹה עַל אֵלּוּ הַגּוֹפִים כָּתוּב, (דניאל יב) וְרַבִּים מִיִּשְׁנֵי אֲדָמַת עֶפְרַיִם יִקְיָצוּ אֱלֹהִים וְגוֹ' וְאֱלֹהִים וְגוֹ'. בֵּין צַדִּיקִים בֵּין רָשָׁעִים – יִקְוּמוּ, וְעַל זֶה כָּתוּב בָּהֶם בְּאַרְחַס סְתוּם – וְרַבִּים, וְלֹא כָתוּב מִי אֵלּוּ.

וּמִשׁוּם כָּל זֶה, אֵף עַל גַּב שְׂאֵמְרָנוּ שְׁנִשְׁבְּרוּ – לֹא כֵן. שֶׁהָרִי אֵין לָנוּ גּוֹף מֵאֵלּוּ שֶׁלֹּא יִקְוּמוּ מִדּוֹר הַמְּבוּל וְדוֹר הַפְּלָגָה, וְיִשְׁבְּרוּ כַּמְקָדָם. דוֹר הַמְּבוּל מֵהַ כָּתוּב בָּהֶם? כִּי הַשְּׁחִית כָּל בָּשָׂר אֶת דְּרָכּוֹ, מִשְׁחִיתִים אוֹתוֹ אֵיבָר. מִשׁוּם זֶה נֶעְנְשׂוּ. אֵף כֹּאן, כָּל אֵלּוּ שֶׁלֹּא זָכוּ לְבָנִים, אֵין לָהֶם חֵלֶק בְּאוֹתוֹ עוֹלָם עַד שְׁמַתְתְּקָנִים. וְאֵפֶלּוּ לְחַמְשִׁים דּוֹרוֹת מִחֲזִיר לָהֶם הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, כְּמוֹ שְׁנַתְבָּאֵר. מִצְוָה לְחַלֵּץ אֶת יְבִמְתּוֹ, הָרִי נִתְבָּאֵר הוֹאִיל וְאֵין רִצּוֹן שֶׁל זֶה אוֹ שֶׁל זֶה וְלֹא נִתְקַן בְּחִבּוּבֹת, יֵשׁ לְחַלֵּץ.

וְאֵם תֹּאמֵר, בְּמָקוֹם שְׁמִצּוּיִים חַיִּים יֵשׁ סַנְדָּל בֵּיפִי שֶׁל תְּקוּנֵי הַרְגָּלִים, שֶׁכָּתוּב (שיר השירים ז) מֵה יָפוּ פַעְמִיךָ בְּנַעֲלִים בֵּת נְדִיב וְגוֹ', מִשׁוּם שֶׁזֶה הוּא מָקוֹם שְׁמִצּוּיִים בּוֹ חַיִּים. וּבְמָקוֹם שְׁמִצּוּיָהּ בּוֹ מִיִּתָּה אֵין סַנְדָּל כָּלֵל, מִשׁוּם שֶׁהוּא צַד שְׂאֵין בּוֹ תְּקוּן שֶׁל רְגְלֵי בְּנֵי אָדָם, וּמִשׁוּם זֶה אֵין בּוֹ סַנְדָּל. וְכָל אֵלּוּ הַצְּדָדִים שְׁמַתְפְּשָׁטִים מִמֶּנּוּ, כָּלֵם מִשְׁנֵי רְגְלִים עַד שְׁמַשְׁתַּנָּה כְּרְגְלֵי הַתְּרַנְגוּל.

בְּמִלְכַת שְׁבָא כָתוּב (מלכים א-י) וְתָבֵא לְנִסְתּוֹ בְּחִידוֹת, אַחַד שְׁעֵשֶׂה לְרְגְלָיו סַנְדָּל שֶׁל הַצַּד הָאַחֵר. מֵהַ כָּתוּב? (שם) וַיִּגַּד לָהּ הַמֶּלֶךְ אֶת כָּל לִבְבָּהּ [דְּבָרֶיהָ], וְלֹא כָתוּב וַיַּעַשׂ לָהּ. גְּלָהּ לָהּ הַסּוּד וְלֹא הַצְּטָרֶךְ לַעֲשׂוֹת לָהּ סַנְדָּל, שְׂאֵין דְּרָךְ לְאוֹתוֹ צַד בְּזֵה.

וּמִשׁוּם זֶה מִי שְׂרוּאָה בְּחִלּוּמוֹ שְׁנוֹתְנִים לוֹ סַנְדָּלִים לְרְגְלָיו, וְדָאֵי שְׁחִיִּים נִמְסְרוּ לוֹ. וּמִי שְׂרוּאָה שְׁפוּשְׁטִים מִמֶּנּוּ סַנְדָּל, בְּדִין צַד הָאַחֵר יִמָּסֵר אִם לֹא יִשׁוּב. וְעַל זֶה יֵשׁ לְשַׁלֵּף לָזֶה וְלִתֵּת אוֹתוֹ תוֹךְ



עָפָר, סוּד זֶה סַנְדָּל שֶׁהוּא רָגִיל בּוֹ לֹא יִשְׁלַף, כְּדֵי שֶׁלֹּא יִסּוּר מִמֶּנּוּ.
אָבֵל צָרִיךְ סַנְדָּל אַחֵר לְשִׁלֵּף מִמֶּנּוּ, וְכַמָּה הֵם.

אָלוֹהֵי בְּעָלֵי מַגְנִים בְּאוֹתוֹ צַד שְׁמִתְאֲסָפִים שֶׁם לְהַנְעִיל אוֹתוֹ סַנְדָּל
לְאוֹתוֹ צַד, וְלֹא יְכוּלִים. חוֹזֵר אֶצֶל אוֹתוֹ מֵת וּבֹא בְטַעֲנוֹת עָלָיו
לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְחוּס עָלָיו, וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא חָס עָלָיו.

וּמִשׁוּם אוֹתוֹ סַנְדָּל חוֹזֵר לְאוֹתוֹ מְקוּם אַרְבָּעִים יָמִים וְסָר מֵאוֹתוֹ מֵת,
וְכָל אֵלֹהֵי בְּעָלֵי מַגְנִים שָׁלוּ. וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נוֹתֵן לוֹ עֲנֹשׁ
וְגוֹאֵל אוֹתוֹ, אָבֵל לֹא נִכְנַס תוֹךְ הַמְּקַדָּשׁ. וּמְקוּם מְתַקֵּן לָהֶם מַחוּץ לְגַן
עֵדֶן, וְשֵׁם עוֹמְדִים וּמוֹדִים וּמְשַׁבְּחִים לְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְרוֹאִים
אוֹתוֹ מֵרְחוֹק וְאֵת אוֹתוֹ הָאוֹר שֶׁל עֵדֶן הַצְּדִיקִים שֶׁבְּגֵן עֵדֶן
וּמִתְבִּישִׁים בְּמַעֲשֵׂיהֶם. אֲשֶׁרֵיהֶם הַצְּדִיקִים בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא.

(ע"כ מההשמטות).

אַרְבָּעִים יָפְנוּ לֹא יִסִּיף וְגו' (דברים כה). מִצְוָה זוֹ לְהִלָּקוֹת הַרְשָׁע,
שֶׁהוּא סְמָאֵל, שֶׁעֲתִיד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַכּוֹתוֹ
חֲמִשִּׁים מְכוֹת, מִשׁוּם שֶׁעָשָׂה עֲצָמוֹ אֱלוֹהֵי יָבֵא הַיַּחֲוֹד שְׁמִיחָדִים
בּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּכָל יוֹם בְּכ"ה אוֹתִיּוֹת, וַיִּכֶּה בָהֶם אֵת מִי שֶׁשָּׂם עֲצָמוֹ
אֱלוֹהֵי. וְאֵינוֹ אֶלָּא עֶבֶד מְטֻנֵּף. וְאֵלוֹ שֶׁסָּרְחוּ בְה', תִּקֵּן לָהֶם הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא (לְהַכּוֹת) בְּיוֹ"ד ה"א וְא"ו, שֶׁהֵם אַרְבָּעִים חֲסֵר אַחַת. וּבְשֵׁם
זֶה מְכָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עֹשֶׂר מְכוֹת אֵת הָאָדָם וְעֹשֶׂר לְחֹנֶה,
עֹשֶׂר לְנַחֵשׁ וְתִשַׁע לְאָרֶץ, מִשׁוּם שֶׁכָּלֶם סָרְחוּ בְּאוֹת ה'. וְלִכֵּן (כְּרֵאשִׁית
ג) כִּי עֲשִׂיתָ זֹאת.

כִּי יִשְׁבוּ אַחִים יַחְדָּו וּמֵת אֶחָד מֵהֶם וּבֵן אֵין לוֹ וְגו', יְבָמָה יָבֵא עָלֶיהָ
וְלִקְחָהּ לוֹ לְאִשָּׁה וְיְבָמָה (דברים שם). מִצְוָה זוֹ לְיִבָּם אִשְׁתְּ אָח.
שֶׁאִשְׁתְּ אָח הִיא ד', וְעַם א"ח הִיא אָחָד. וְאֵם חָס וְשָׁלוֹם שֶׁלָּבוּ אֵינוֹ
לְהִבִּיא אָח עַל ד', שֶׁהִיא אִשְׁתּוֹ וּבֵת זוּגוֹ שֶׁל א"ח, הוּא עוֹשֶׂה פְּרוּד,
וְנִכְנַס סְמָאֵל, אֵל אַחֵר, בְּאֲמָצַע, וְנֶאֱמַר בּוֹ (כְּרֵאשִׁית לח) וְשַׁחַת אֲרָצָה
לְבַלְתִּי וְגו', שֶׁהִסְתַּלַּק קוֹץ שֶׁל אוֹת ד' מִן אָחָד. וּמִשׁוּם זֶה, וְהָיָה אִם
בָּא אֵל אִשְׁתְּ אָחִיו וְשַׁחַת אֲרָצָה לְבַלְתִּי נָתַן זֶרַע לְאָחִיו. וְהַשְׁחַתַּת
הַזֶּרַע מְנַעֶה מִמֶּנּוּ כְּמָה בְּרִכּוֹת וּפְרוּד הַיַּחֲוֹד. וְלִכֵּן וַיְהִי עַר בְּכוֹר
יְהוּדָה רַע בְּעֵינֵי ה' וַיִּמְתְּהוּ ה'.

וַיַּחֲוֹד שֶׁל אָח עִם ד' בְּצַדִּיק. וּבְעֵז מִשׁוּם שֶׁהַתְּגַבֵּר עַל יְצֵרוֹ נִקְרָא
צַדִּיק. וְזֶהוּ בּוֹע"ז, ב"ו ע"ז, תְּקִיף בְּיְצֵרוֹ. (אִיּוֹב לג) הֵן כָּל אֵלֶּה



יפעל אל פעמים שלוש עם גבר, וזה יה"ו שכלולות שלש אותיות
(אבות) בצדיק, ליבם ה'.

ובינה - בן י"ה, בגללה נאמר (רות ד) וזאת לפנים בישראל על
הגאולה ועל התמורה לקים כל דבר. כאן רומז שנוי השם,
וזה מצפ"ץ כאן, וזאת לפנים בישראל. וזה שנוי מקום, אהי"ה, איה
מקום כבודו להעריצו. יה"ו הוא אהי"ה, וזה שנוי מקום. שנוי
מעשה, אדנ"י, א' אהי"ה, י' יהוה, שניהם משתנים באדנ"י.

וזאת התעודה בישראל. התעודה - אם העליונה, (ישעיה ח) צור
תעודה חתום תורה בלמדי. הוא חותם העולם, חותם השמים
והארץ. על התמורה - שכינה תחתונה. באיזה מקום התחבאה?
בעלם שלה, מטטרו"ן, וישנה, שם היא משתנה. ואדם שנאמר בו (שם
מד) כתפארת אדם לשבת בית, (איוב יד) משנה פניו ותשלחהו.

ולכן פרשוה חכמי המשנה, לא כשאני נכתב אני נקרא. בעולם הזה
נכתב יהוה, ונקרא אדנ"י. והרי כתוב (מלאכי ג) אני ה' לא שניתתי.
בכתיבה לא משתנה, אבל בקריאה משתנה. שכתובה שהוא מקומו,
לא משתנה. בקריאה שהיא מחוץ למקומו, משתנה. (שמות כג) השמר
מפניו ושמע בקלו אל תמר בו. משום ששפחה שלו אדנ"י, שמה
כשם המלכה, והקדוש ברוך הוא בו משתנה, משום שהוא נער. בו
סוד (רומ) (איוב לג) ישוב לימי עלומיו.

אבל שכינה אצל הקדוש ברוך הוא לא משתנה, והקדוש ברוך הוא
לא משתנה אליה, זהו שכתוב אני ה' לא שניתתי. אני -
השכינה. ה' - העמוד האמצעי. שלף איש נעלו - זה סנדלפון, סנדל
הוא לקדוש ברוך הוא, ונעל לשכינה. אבל תפארת, שכולל שש
ספירות, הוא גוף ליהו"ה. ומלכות גוף לשכינה, שהוא אדנ"י.

ונגשה יבמתו אליו לעיני הזקנים וחלצה נעלו מעל רגלו וגו'.
מצנה זו לחלץ, וזוהי חליצת רוח מאותו גוף, שצריך לנהג
עמו כאח, ואותו קשר האחוה שעם אחיו מתיר ממנו, ואותה רוח
הולכת נע ונד עד שמוצאת גואל. זהו שכתוב (ויקרא כה) או דדו או
בן דדו יגאלנו או משאר בשרו וגו'. ואם לא מצא - והשיגה ידו
ונגאל. כאורח שהולך ממקום למקום, או כעבד שהולך בשלשלת
על צנארו עד שמוצא פדיון מאדונו על חטאו. אוי למי שלא הניח
בן לגאל אותו.



וְאֵלֶיהוּ וְחֻכְמִי וּבְעֲלֵי הַיְשִׁיבוֹת, כָּאֵן רְמוֹז אֵין חֲבוּשׁ מִתִּיר עֲצָמוּ מִבֵּית הָאֲסוּרִים. שֶׁהוּא קָשׁוּר בְּקָשָׁר שֶׁל תְּפִלִּין שֶׁל יָד, וְאֲסוּר בְּתְפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ, כְּשֶׁאֵין (לו) בֶּן לְגֵאל אוֹתוֹ מִצַּד שֶׁל בֶּן י"ה. בְּאוֹתוֹ קָשָׁר הוּא אָח חֲבוּשׁ וְאֲסוּר, שֶׁאֵין לוֹ רְשׁוּת לְגֵאל אֶת עֲצָמוֹ, שֶׁהוּא ד' עֲצָמוֹ שֶׁל אָח. (בראשית ב) עֲצָם מִעֲצָמֵי קָרָא לָהּ אֱלִיוּ בְּקָרְקַפַּת שֶׁל תְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ, וּבִשָּׁר מִבִּשְׂרֵי קָרָא לָהּ מִצַּד הַלֵּב.

וְלֹא לְחִנּוּם אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, כָּל הָעוֹסֵק בַּתּוֹרָה וּבִגְמִילוּת חֻסְדִּים וּמִתְפַּלֵּל עִם הַצְּבוּר, מַעֲלָה אָנִי עֲלָיו כְּאִלוֹ פְּדָאֲנִי לִי וּלְבְנֵי מִבֵּין הָעוֹבְדֵי כוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת. וְכִמְהָ בְנֵי אָדָם שֶׁמִּשְׁתַּדְּלִים בַּתּוֹרָה וְעוֹשִׂים גְּמִילוּת חֻסְדִּים וּמִתְפַּלְלִים, וְלֹא נִגְאָל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשִׁכְנֵתוֹ וְיִשְׂרָאֵל. אֲלֹא שִׁישְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה לְחַבֵּר אוֹתָהּ עִם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. וּגְמִילוּת חֻסְדִּים הֲרִי פְרִשׁוּהָ, שֶׁהֲרִי אֵין חֻסִּיד אֲלֹא הַמִּתְחַסֵּד עִם קוֹנוֹ, שֶׁכָּל הַמְצוּוֹת שֶׁעָשָׂה, לְגֵאל בּוֹ שִׁכְנֵתוֹ, וּבְזֶה עוֹשֶׂה חֻסְדִּים עִם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

מִי שֶׁגוֹמֵל חֻסְדִּים עִם שִׁכְנֵתוֹ, הוּא גוֹמֵל עִם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. מִשׁוּם שֶׁכְּשֶׁחֻטְאוֹ יִשְׂרָאֵל וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הָיָה רוֹצֵה לְיִסְרוֹ, הָאֵם הִיָּתָה רוֹבֶצֶת עֲלֵיהֶם, עַד שֶׁיִּצְאוּ לְתִרְבוֹת רְעָה. מֶה עָשָׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא? גֵּרַשׁ אֶת בְּנֵי הַמֶּלֶךְ וְהַמְלָכָה, וְנִשְׁבַּע שֶׁלֹּא יִחְזוֹר לְמְקוֹמוֹ עַד שֶׁהַמְלָכָה תִּחְזוֹר לְמְקוֹמָהּ. וּמִי שֶׁחֻזַּר בַּתְּשׁוּבָה וְגוֹמֵל חֻסְדִּים עִם הַשִּׁכְנָה וּבְכָל הַתּוֹרָה וּבְמִצְוֹתֶיהָ, וְלֹא הִיא (הוּא) אֲלֹא לְגֵאל אֶת הַשִּׁכְנָה, זֶה עוֹשֶׂה חֻסְדִּים עִם קוֹנוֹ, וּכְאִלוֹ גֵאל אוֹתוֹ וְאֶת שִׁכְנֵתוֹ וְאֶת בְּנָיו.

אָמַר אֱלֹהֵינוּ וְכָל רָאשֵׁי הַיְשִׁיבוֹת, רוֹעֵה הַנְּאֻמָּן, אֵתָהּ הוּא הָאִישׁ הַזֶּה, אֵתָהּ הוּא בֶּן מִהַמֶּלֶךְ וְהַמְלָכָה, שֶׁהִשְׁתַּדְּלוּתָהּ לְקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא כְּמִי שֶׁעוֹשֶׂה חֻסְדִּים עִם קוֹנוֹ, אֲלֹא כְּמוֹ בֶּן שֶׁמְחַיֵּב לְשִׁים עֲצָמוֹ וְכֹחוֹ לְפָדוֹת אָבָא וְאִמָּא וּמְסוֹר עֲצָמוֹ לְמִיתָה עֲלֵיהֶם. שְׁמִי שֶׁאֵינוֹ בֶּן הַמֶּלֶךְ וְעוֹשֶׂה טוֹבָה עִם הַמֶּלֶךְ וְהַמְלָכָה, וּדְאִי זֶה נִחְשָׁב שֶׁעוֹשֶׂה חֻסְדִּים עִם קוֹנוֹ.

קָם רוֹעֵה הַנְּאֻמָּן וְהִשְׁתַּטַּח לְפָנָיו הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וּבִכָּה וְאָמַר, בֶּן יְהִי רְצוֹן שְׁלוֹ שִׁיחֲשִׁיב אוֹתִי כְּבֶן, שֶׁהִמְעָשִׂים שְׁלִי לְקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשִׁכְנֵתוֹ יְהִיוּ אֲלִיוֹ כְּמוֹ בֶּן שֶׁמִּשְׁתַּדֵּל בָּהֶם אַחֵר אָבִיו וְאִמּוֹ, שֶׁאוֹהֵב אוֹתָם יוֹתֵר מִעֲצָמוֹ וְנַפְשׁוֹ, רוֹחוֹ וְנִשְׁמָתוֹ, וְכָל מֶה שֶׁהִיָּה לוֹ,



הִיָּה חוֹשֵׁב לָהֶם לְאִין לַעֲשׂוֹת בָּהֶם רְצוֹן שֶׁל אָבָא וְאֵמָא וּלְפָדוּת אוֹתָם בָּהֶם. וְאָף עַל גַּב שְׂיִדְעָתִי שֶׁהַכֵּל בְּרִשׁוּתוֹ, הִרְחַמְן רוּצָה אֶת הַיָּלֵב. בְּאוֹתוֹ זְמַן בָּא הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְנִשְׁק אוֹתוֹ, וְאָמַר, רוּעָה הַנְּאָמָן, וְדַאי שְׁאַתָּה הוּא בֶּן שְׁלִי וְשֶׁל הַשְּׂכִינָה. רַבְּנָן וּמְלָאכִים נִשְׁקוּ בֶּן! קָמוּ כֻלָּם וְנִשְׁקוּ לוֹ, וְקָבְלוּ אוֹתוֹ לְרַב וּמְלִיךָ עֲלֵיהֶם.

וְהָיָה בְּהַנִּיחַ ה' אֱלֹהֵיךָ וְגו', תִּמְחַה אֶת זִכְר עֲמֶלְק וְגו' (דברים כה). מִצְוָה זוֹ לְהַכְרִית אֶת זִרְעוֹ שֶׁל עֲמֶלְק, שֶׁהָרִי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נִשְׁבַּע שֶׁלֹּא יִחְזַר לְכִסְאוֹ עַד שִׁיקַח נִקְמָה מִמֶּנּוּ. פֶּתַח רוּעָה הַנְּאָמָן וְאָמַר, וְדַאי מִשׁוּם זֶה הָיוּ הוֹלְכִים בְּמַדְבָּר וְעַל הַיָּם, וְלֹא יִכְנָסוּ בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, עַד שִׁיטֵּל נִקְמָה מֵעֲמֶלְק.

עֲמֶלְק מֵהוּ לְמַעֲלָה? שֶׁהָרִי רְאִינוּ שֶׁבִלְעָם וּבִלְק הָיוּ נִשְׁמוּתֵיהֶם מִשָּׁם, וּמִשׁוּם זֶה שָׁנְאוּ אֶת יִשְׂרָאֵל יוֹתֵר מִכָּל אֲמָה וְלִשׁוֹן, וְלָכֵן עֲמֶלְק רָשׁוּם בְּשָׁמַם – ע"ם מִבִּלְעָם, ל"ק מִבִּלְק. וְזָכַר וְנִקְבָּה הֵם עֲמֶלְקִים, וְעֲלֵיהֶם נֶאֱמַר (במדבר כג) לֹא הִבִּיט אֶן בִּיעַקֵּב וְלֹא רָאָה עֵמֶל בְּיִשְׂרָאֵל.

כְּמוֹ שֶׁיֵּשׁ בְּיִשְׂרָאֵל אַרְבַּע פָּנִים: יַעֲקֹב, יִשְׂרָאֵל, רַחֵל, לָאָה. יִשְׂרָאֵל עִם לָאָה, יַעֲקֹב עִם רַחֵל, כְּנָגֵד (יחזקאל א) וּפְנֵי נִשְׂר לְאַרְבַּעַתָּן – כִּף יֵשׁ אַרְבַּע פָּנִים לְעֲמֶלְק: קָסֵם, וְנַחֲשׁ, עֵמֶל, וְאֶן. עֵמֶל רָשׁוּם בְּעֲמֶלְק, וְהָמָן שֶׁהָיָה מִצַּד עֲמֶלְק – (תהלים ז) יָשׁוּב עִמְלוֹ בְּרָאשׁוֹ. וְכֵל אֲלוּפֵי עֲשׂוֹ מֵעֲמֶלְק הָיוּ. וְלַמַּעֲלָה עֲמֶלְק, סְמָאֵל. עֵמֶל, נַחֲשׁ, אֶן, וּמְרָמָה. שֶׁמִּפְתָּה אֶת הָאָדָם לְחֵטָא לְקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. קָסֵם – ק' מֵעֲמֶלְק, ס"ם מִסְמָאֵל. נַחֲשׁ, א"ל מִסְמָאֵל (כאן חסר).

עֲלָיו נֶאֱמַר לְאַבְרָהָם, (בראשית יב) לָךְ לָךְ מֵאַרְצָךְ וּמִמּוֹלַדְתְּךָ וּמִבֵּית אָבִיךָ. בֵּית מוֹלָד שֶׁלָּךְ מִבְּתֵי הַלְבָנָה הַלְלוּ, אוֹ בְּתֵי שְׁבַתָּאֵי, אוֹ בְּתֵי מְאָדִים. שְׁעַל בְּתֵי מְאָדִים וּבְתֵי שְׁבַתָּאֵי וְלִבְנָה נֶאֱמַר, אִין מִתְחִילִים בְּשַׁנֵּי וְרַבִּיעֵי, (ואִין מִתְחִילִין בְּשַׁנֵּי וְאִין מִסִּימִים בְּרַבִּיעֵי) שְׁמְאָדִים אָדָם הַחֲמָה, גִּיהֵנָם אִם שֶׁל עֲשׂוֹ, שְׁנוּלָדָה בְּיוֹם הַשַּׁנֵּי. וְהַלְבָנָה הִיא טוֹב וְרַע. טוֹב בְּמִלּוּאָה, וְרַע בְּחִסְרוּנָה.

וּמִשׁוּם שֶׁהִיא כְּלוּלָה מִטוֹב וְרַע, מוֹנִים בָּהּ יִשְׂרָאֵל וּמוֹנִים בָּהּ בְּנֵי יִשְׁמַעֲאֵל. וּכְשֶׁלּוּקָה בְּמִלּוּאָה, סִימָן לֹא טוֹב לְיִשְׂרָאֵל. וּכְשֶׁלּוּקָה בְּחִסְרוּנָה, סִימָן רַע לְיִשְׁמַעֲאֵלִים. וּבִזְהָ (ישעיה כט) וְאַבְדָּה חֲכָמַת חֲכָמִיו, חֲכָמָה שֶׁל יִשְׁמַעֲאֵלִים. וּבִינַת נְבוֹנִים תִּסְתָּר, שֶׁהֵם לֹא



יודעים בבריאתם, אלא בשמושם, כפי שנוי העולם בהליכתם ובשמושם. והלבנה נבראה ביום הרביעי, ובחסרונה עניות, נבראה לילית, שבתאי, שהוא רעב וצמאון ולקוי המאורות. עליה נאמר יהי מארת חסר. (משלי ג) מארת ה' בבית רשע. (קהלת ז) וחוטא ילקד בה, בבית הסהר שלה, וצדיק ימלט ממנה.

ויש כוכב אחר, נקדה קטנה, נקוד על שפחה (הלבנה), שהוא מארת, וזה חולם, בת מלך, שבת המלכה. ששלטון שניהם ביום השביעי, שנאמר בו (דברים ה) למען ינוח עבדך ואמתך. שסדר בריאתם לא כסדר שמושם. ולכן חמ"ה ומאדי"ם, אדמים של הגיהנם, נבראו ביום שני. לבנה שבתאי נבראו ביום רביעי, רעב וחשך. ולכן אין מתחילים בשני ורביעי, משום שגיהנם נברא ביום שני, ולקוי מאורות ביום רביעי.

כ"ב, עליו נאמר (במדבר כד) דרך כוכב מיעקב. שדרגתו ביום שלישי, ובו (שמות יט) ויהי ביום השלישי בהיות הבקר, שבו ירד הקדוש ברוך הוא לתת את התורה לישראל, בת יחידה, להיות עמו שבת המלכה, שהוא יום שלישי, כולל שלשת ענפי האבות, ש' הבת (המלכה) היחידה, ששלטונה בליל שבת, בו נעשית שבת.

ולכן חולקים חכמי המשנה על מתן תורה, בת יחידה. זה אמר בשלישי נתנה תורה, וזה אמר בשביעי נתנה תורה. והיא בת יחידה שאוחזת בעמוד האמצעי, שלישי לאבות. ובצדיק, שביעית לו בת יחידה. וכשהיא עטרה על ראשו, נקרא בו שביעי, שהוא היה ששי, שכוכו צדק, ובת יחידה שבת המלכה נקראת צדק. ומשום זה תורה אוחזה בו בין יום ג' וז'.

והוא כ"ב מן כוכ"ב, כ"ו - (תהלים פד) פי שמש ומגן יהו"ה צבאות, שכינה מלכות הקדש, (בראשית מח) בך יברך ישראל, כ"ב אותיות התורה. כוכב כלול משלש דרגות: כ' פתח, ב' בינה, יהו"ה כולל שניהם - חכמה. וכוכ"ב כולל הכל, דרגת העמוד האמצעי ושכינה.

והשכינה היא לבנה, לבון ההלכה, רחמים, בצד החסד. ונקראת חמה, ברה כחמה, מצד הגבורה, פני משה כפני חמה. הלבנה אפלה, מעוט הלבנה, שפחה שלה גיהנם, חמה רעה. שפחה שלה שבתאי, לקוי המאורות, חלול שבת. שפחתה, שמחזירה ערף



לגברתה בכל יום ויום, ומתגברת עליה בחטאי ישראל בניה. זהו שפתוב (משלי ל) ושפחה כי תירש גברתה. ששלטון השפחה לא היה אלא ביום השני בגיהנם. ובכביעי בלקוי המאורות, וחזרה לשלט בכל יום ויום.

ובת מלך אסורה בסרכות, בבית הסהר, בגלותה. והיא קן של סמאל בין הכוכבים. והקדוש ברוך הוא נשבע, (עובדיה א) אם תגביה פנשר ואם בין כוכבים שים קנף משם אורידך נאם ה'. ושכינה נגה, ונגה לאש (יחזקאל א), ומכאן קראו לבית הפנסת אש נגה.

איש מאדים לשון של אדם, (שמות כח) טור אדם פטדה. נגה, אש לבנה. ושניהם פני חמה ופני לבנה. נצח והוד, אותם שלקחו לבן מחסד ואדם מגבורה, אהרן ודוד משם היו. אחד לקח רחמים, ואחד לקח דין. דוד מצד השמאל, (שמואל א-טז) והוא אדמוני. אהרן איש חסד. ושניהם נביאי אמת משם. פני משה היו מאירים בנבואה של בינה, היא חמה (אמא) עליונה, משם נבואתו.

בהם עשו הרשע עבד אדום, ונקבה שלו מאדים, היא שפיכות דמים של ישראל, וגרמה שבמלכה התקיים, (איכה א) נתנני ה' בידי לא אוכל קום. (שם) נתנני שממה כל היום דוה. הוד הפך לדוה, שנצח והוד כנגדם. יכין ובעז. שתיהן אשר הבית נשען עליהם. שבת הפנסת נקרא על שמם אש נגה כמו שאמרנו.

ושפחה רעה היא קבורה, ובה אסורה לגברת. והיא שבתאי, קרה ויבשה, בקבורת העפר, והיא מות של עניות של התורה, והיא קבורת עני, מכסה בה בשבעה מיני מדורות, שהיא כלולה משבעה כוכבים, כמו ששבת המלכה כלולה משבע. והם שבעה כוכבים מצד של הגבורה (הגבירה), (בראשית מא) שבע שני השבע. מצד של שפחה, שבע שני הרעב. שעליהם אמר הנביא, (עמוס ח) לא רעב ללחם ולא צמא למים כי אם לשמע את דברי ה'.

גברתה גן. שפחה אשפה מטנפת, מצד של ערב רב אשפה מערכת בגן לגדל זרעים, מצד של עץ הדעת טוב ורע. מצד של עבודה זרה נקראת שבתאי, לילית, אשפה מטנפת, משום שצואה מערכת מכל מיני טנוף ושרץ, שזורקים בה כלבים מתים וחמורים מתים. בני עשו וישמעאל קבורים בה. עובדי כוכבים ומזלות, שהם כלבים מתים, קבורים בה. והיא קבר של עבודה זרה שקבורים בה



עֲרָלִים, שֶׁהֵם כָּלִבִּים מִתִּים, שֶׁקֶץ וְרִיחַ רַע, מְטַנֵּף, מְסַרַח, מְשַׁפְּחָה רָעָה הִיא סִרְכָּה, שְׁאֲחֻזָּה בְּעַרְב רַב מְעַרְבִים בִּישְׂרָאֵל. וְאֲחֻזָּה בְּעֵצָם וּבָשָׂר, שֶׁהֵם בְּנֵי עֲשׂוּ וַיִּשְׁמַעְאֵל, עֵצָם מִתּוֹ וּבָשָׂר טָמֵא, בְּשָׂר בִּשְׂדֵה טֶרְפָּה, שֶׁעָלְיָה נֶאֱמַר (שְׁמוֹת כב) לְכָלֵב תִּשְׁלַכְוּן אֹתוֹ.

וּכְמוֹ שֵׁשׁ שָׁנִים עָשָׂר מְזֻלוֹת מִצַּד שֶׁל הַטּוֹב, כִּף יֵשׁ שָׁנִים עָשָׂר מְזֻלוֹת מִצַּד הָרָע. זֶהוּ שְׁכַתּוֹב (בְּרֵאשִׁית כה) שָׁנִים עָשָׂר נִשְׂיָאֵם לְאַמְתָּם. שְׂזִיה לְעַמַּת זֶה עֲשֵׂה הָאֱלֹהִים (קֹהֶלֶת ז), וְהִרְשָׁעִים הֵם אָבִי אָבוֹת הַטָּמְאָה, שֶׁהֵם טָמֵא מִתּוֹ וְשָׂרֵץ, שֶׁמְטַמֵּא אֶת הָאָדָם מֵאִוִּירוֹ וּמִתּוֹכּוֹ וּמִגְבוּ. וְאֶפְלוּ תוֹךְ תּוֹכּוֹ שֶׁל הַכֹּהֵן נְטָמָא בְּהֵם. וְלִכֵּן (וַיִּקְרָא כא) [וְ]עַל כָּל נִפְשֹׁת מֵת לֹא יָבֵא. שָׂרְשַׁע קְרוּי מֵת. וְהַמְּנוּרָה הַקְּדוּשָׁה, לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ לֹא יִטְמָא.

כָּאֵן מְצָאנוּ רְפוּאָה אֵלֵי, שֶׁנֶּאֱמַר בִּי (יִשְׁעִיָּה נג) וַיִּתֵּן אֶת רִשְׁעִים קִבְּרוֹ. אַחַר שֶׁקְּבוּרָה זֶה מְשׁוּם אָבִא וְאִמָּא, שֶׁהֵם בְּגָלוֹת עִם יִשְׂרָאֵל, הַתְּקִים בִּי הַכְּתוֹב וְלֹא יִטְמָא. אֵלֵיהוּ, לֹא תִתְעַכֵּב מִלְּרֹדֶת, שְׂאָף עַל גֵּב שְׂאִתָּה כֹּהֵן, לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ (לא) יִטְמָא. שֶׁהִרִי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשִׁכְנֵתוֹ בְּגָלוֹת, שֶׁהִיא קְבוּרָה לָהֶם, וְאִנִּי קְבוּר בִּינֵיהֶם. בְּשִׁבּוּעָה עָלֶיךָ בְּשֵׁם ה' חַי וְקַיִם, אֵל תִּתְעַכֵּב מִלְּרֹדֶת. מִלְּאָכִים קְדוּשִׁים בְּעָלֵי כְּנָפַיִם, בְּשִׁבּוּעָה עֲלֵיכֶם, קָחוּ שְׁבֻעָה זֶה וְהִעֲלוּהָ עַל כְּנָפֵיכֶם, שְׁבֻעַת ה' בַּח"י צְדִיק וְקַיִם עֲמוּד הָאֱמֻצָּעִי, קָחוּ שְׁבֻעָה זֶה וְהִעֲלוּ אֹתָהּ עַל כְּנָפֵיכֶם בַּמְּלָכָה, בְּכָבוֹד שְׁלָה, לְקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא.

מִלְּאָכִים עֲלִיוֹנִים, שְׁלִיחֵי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מִיָּמִין, וּמִלְּאָכִים שְׁלוּחָיו מִשְּׂמָאל, וּמִלְּאָכִים שֶׁל אָבִא וְאִמָּא, יֵהִיוּ מִסְתִּירִים לָהּ לְמַעַלָּה וּלְמַטָּה, וּמְכַסִּים אֹתָהּ בָּאוֹת ו' בְּשֵׁשׁ כְּנָפָיו, שָׁבוּ נֶאֱמַר (יִשְׁעִיָּה ו) שְׂרָפִים עֲמָדִים מִמַּעַל לוֹ שֵׁשׁ כְּנָפִים וְגו'. שְׁשִׁבּוּעָה שְׁלוֹ, שֶׁהִיא ה', רְבִיעִית. וּבְשִׁתִּים יְכַסֶּה רַגְלָיו שְׁלָה, וּבְשִׁתִּים מְעוֹפְפִים אֹתָהּ.

וְאִתָּה אֵלֵיהוּ, שֶׁעָלִיתָ לְמַעַלָּה לְעֵלֵת הָעֲלוֹת, וְהוּא טוֹעֵן אֹתָךְ מִכָּל טוֹב, רַד אֵלֶיךָ, וְתִהְיֶה כְּרוּב תַּחְתֶּיךָ לְהוֹרִידָה בְּךָ מִלְּאָה כָּל טוֹב. וּמִלְּאָכִים שֶׁל אָבִא וְאִמָּא, שֶׁהֵם י"ה, (הַסְתִּירוּ אֹתָהּ) סוּבְבוּ אֹתָךְ בִּירִדְתָּהּ. וּמִלְּאָכִים שֶׁל בְּעֵלָה, בֶּן אָבִא וְאִמָּא, ו', כִּסּוּ אֹתָהּ, וּמְעוֹפְפִים אֹתָהּ בְּשֵׁשׁ כְּנָפִים – אב"ג ית"ץ, וּבְל"ו שְׁתַּלְוִיִּים מֵהֶם כַּחֲשִׁבוֹן ל"ו. וְדָאֵי זֶה שְׂרָפִים עֲמָדִים מִמַּעַל לוֹ. וַיּוֹרְדָת ה' (י"ה) שְׁלוֹ,



טמירה מכסה בהם. ומלאכים שהם של צדיק ח"י העולמים, הסמיכו אותה עליכם כמו החיות שסומכות את הכסא.

שאת על גב שה"א של אצילות של שם של יהו"ה היא תומכת לכלם, אין לכם לפרח למעלה ולרדת למטה חוץ ממנה, כאיברי הגוף שאין להם תנועה, חוץ מהנשמה, שהאיברים שיש לה התפשטו עליכם לתמוך אתכם בהם. שכך היא ה', כמו ים. אם יש לה כלים, מתמלאים ממנה ומתפשטים בהם כמו נחלים שמתפשטים מהים על הארץ. ואם לא, היא ה' בעצם יחיד, בלי התפשטות הנחלים.

כך כלי השכינה, הם מלאכים קדושים למעלה, וישראל למטה, אם יש בהם בעלי מדות, בעלי חסד חסידים, גבורים בעלי תורה נביאים וכתובים, צדיקים אנשי מלכות, שנאמר בהם (דניאל א) ואשר כח בהם לעמד בהיכל המלך, בעמידת התפלה, בהיכל המלך אדנ"י, מלך שלה יהו"ה. והם חכמים ונבונים ראשי ישראל, ולא ראשי ערב רב שנאמר בהם (איכה א) היו צריה לראש. היא התפשטה עליהם בעשר ספירות שלה. באותו זמן ירד עלת העלות ביו"ד ה"א וא"ו ה"א, לרדת עליהם ולהקים שכינה עליהם.

ובזמן של (שמות ב) ויפן כה וכה וירא כי אין איש, היא אומרת: (שיר השירים א) שלמה אהיה כעטיה, מעטפת בעצמה שלא התפשטה עליהם. והקדוש ברוך הוא צווח עליו ואומר: איכה ישבה בדד.

בין כך קם המנורה הקדושה ואמר, רבון העולם, הרי כאן רועה הנאמן, שבו נאמר (במדבר יב) והאיש משה ענו מאד, עד כעת (שמות ב) וירא כי אין איש. הרי כאן והאיש משה, ששקול לשמים רבוא של ישראל, ובו (תהלים לג) ממכון שבתו השגיח. שבו נאמר על דור הגלות האחרונה, (ישעיה נג) וה' הפגיע בו את עון כלנו. והוא כלול בעשר מדות, שבגללן אמרת (בראשית יח) לא אשחית בעבור העשרה. רד עליו להשגיח על העולם וקים דבריה, שאתה אמת וכל דבריה אמת.

שהוא גמל חסד עם השכינה, וקשר שפחתה בגבורה, להיות שפחה אסורה תחת גברתה בקשר של תפלין, והשתדל בגללה בתורת אמת, (מלאכי ב) תורת אמת היתה בפיהו. והשתדל בה בנביאים



ובכַּתּוּבִים. בְּנִבְיָאִים בְּכַמָּה נְחֻמוֹת. בְּכַתּוּבִים בְּעֶשְׂרֵה מִיַּי תְּהִלִּים.
בְּצַדִּיק בְּשִׁמוֹנֵה עֶשְׂרֵה בְּרֻכּוֹת הַתְּפִלָּה.

וּבַעֲלֵי הַמִּשְׁנָה לֹא נוֹדְעוּ לְרוּעָה הַנְּאֻמָּן. אֵלֶיהוּ, בְּשִׁבּוּעָה עֲלִיף בְּשֵׁם
יְהוָה וּבִשְׁמוֹ הַמְּפָרֵשׁ, גִּלָּה אוֹתוֹ לְכָל רָאשֵׁי בְעֲלֵי הַמִּשְׁנָה
שִׁדְּעוּ אוֹתוֹ וְלֹא יִתְחַלֵּל יוֹתֵר, שָׁבוּ נְאֻמֵּר (לְגַבֵּי הָעוֹלָם) (ישעיה נג) וְהוּא
מְחַלֵּל מִפְּשָׁעֵינוּ. אֵינן לָךְ צַרְךָ לְקַחַת רְשׁוֹת, שְׁהָרִי אֲנִי שְׁלִיחַ שֶׁל רַבּוֹן
הָעוֹלָם, וַיִּדְעַתִּי שְׂאֵם אֶתָּה עוֹשֶׂה כֵּן, שְׂיֻדָּה לָךְ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
עָלָיו, וַיַּעֲלוּ בְּנִיךָ בַּגְּלָלוֹ, מַעֲלָה וּמִטָּה. וְלֹא תִתְעַכֵּב לַעֲשׂוֹת לֹא
שָׁבוּעַ, וְלֹא חֹדֶשׁ, וְלֹא שָׁנָה, אֲלֵא מִיָּד.

רוּעָה הַנְּאֻמָּן, בְּעֲלֵי הַפֶּסַח, בְּזִמְן שֶׁשׁוֹלֵט עֲלֵיהֶם לַיִל שְׁמוּרִים, כָּלֵם
צְרִיכִים לְהִיּוֹת שְׁמוּרִים, וְשְׁמוּרִים מִחֻמֵּץ וּשְׂאוֹר בְּכָל שָׁהוּא,
וְכָל הַמֵּאֲכָלִים וְהַמִּשְׁקִים (כָּלֵי הַפֶּסַח) כָּלֵם שְׁמוּרִים. וּמִי שֶׁשׁוּמְרָם
מִחֻמֵּץ וּשְׂאוֹר, גּוֹפוֹ שְׁמוֹר מִיִּצְרַר הָרַע לְמִטָּה, וְנִשְׁמָתוֹ לְמַעֲלָה, וְבוֹ
נְאֻמֵּר (תהלים ה) לֹא יִגְרָף רַע. מִשׁוֹם שְׁהָרִי גּוֹפוֹ נַעֲשֶׂה קֹדֶשׁ, וְנִשְׁמָתוֹ
קֹדֶשׁ קֹדְשִׁים, וְנְאֻמֵּר בִּיִּצְרַר הָרַע (ויקרא כה) וְכָל זֶר לֹא יֹאכַל קֹדֶשׁ, (במדבר
א) וְהִזָּר הַקָּרֵב יוֹמֵת.

פֶּסַח, זְרוּעַ יָמִין שֶׁל אֲבֵרָהֶם, כֶּסֶף מְזַקֵּק. מִי שֶׁעָרַב בוֹ עוֹפֹרֶת,
מִשְׁקַר אוֹתוֹ. כֶּךָ מִי שֶׁעָרַב חֻמֵּץ אוֹ שְׂאוֹר כָּל שֶׁהוּא בַּמִּצֵּה,
כָּאֵלוֹ מִשְׁקַר בְּחוֹתֵם הַמֶּלֶךְ. וְכֶךָ מִי שֶׁעָרַב בְּטַפָּה שְׁלוֹ שׁוֹם תְּעַרְבֵת,
כָּאֵלוֹ מִשְׁקַר אֶת חוֹתֵם הַמֶּלֶךְ. זֶה בְּזֵה תְלוּי.

רֹאשׁ הַשָּׁנָה, זְרוּעַ שְׂמֵאל שֶׁל יִצְחָק, שֵׁם דִּינֵי נְפִשׁוֹת, וְעַקְדַת יִצְחָק
שֵׁם הֵיטָה, שֶׁעַקְדוֹ אֲבֵרָהֶם. קֶשֶׁר שֶׁל תְּפִלָּה שֶׁל יָד כְּמוֹ עַקְדַת
יִצְחָק. אֲשֶׁרֵי הַבֵּן שֶׁנֶּעְקַד בְּאֵבִיו וְנִקְשַׁר בוֹ לַעֲשׂוֹת מַעֲשֵׂהוּ בַתּוֹרָה
וּבַמִּצְוָה, וְאֲשֶׁרֵי הָעֶבֶד שֶׁנִּקְשַׁר תַּחַת רַבּוֹ לַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ, הוּא בְּמִקּוֹם
שֶׁל בֵּן הַמֶּלֶךְ.

מִטְטָרוֹן, אֲשֶׁרֵי וְאֲשֶׁרֵי בְּנִיךָ, שֵׁהֶם קְשׁוּרִים וְעַקּוּדִים בַּתְּפִלִּין
תַּחַת רְשׁוֹת רַבּוֹנֵךְ. וְלִכֵּן, אֵף עַל גַּב שֶׁאֶתָּה עֹבֵד לְרַבּוֹנֵךְ,
מֶלֶךְ אֶתָּה עַל כָּל הַמִּמְנִים שֶׁל שְׂאֵר הָעַמִּים, מֶלֶךְ עַל כָּל הַמְּלֹאכִים,
מֶלֶךְ שְׁשִׁדִים וְכָל מַחְנוּתֵיהֶם פּוֹחֲדִים מִמֶּךָ. מִי גֵרָם אֶת זֶה? מִשׁוֹם
שֶׁאֶתָּה שְׂרַפְרָף לְרַבּוֹנֵךְ וְאֶתָּה מִשְׁמֵשׁ אֶת רַבּוֹנֵךְ. שְׂדֵי שֶׁל הַמְּזוּזָה
מִבְּחוּץ, שׁוֹמֵר הַפֶּתַח. יְהוָה שֶׁהוּא רַבּוֹנֵךְ מִבְּפָנִים.



וְכַף הוא כְּשֶׁהִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יוֹרֵד לְשֵׁלֵט עַל עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרָע, שהוּא טוֹב מְטַטְרוּ"ן. רַע סְמָאֵל, שֵׁד, מְלַךְ הַשְּׂדִים. מְטַטְרוּן מְלֵאךְ, מְלַךְ הַמְּלָאכִים. אָבֵל מֵצַד עֵץ הַחַיִּים, שְׂדֵי הוּא יְסוּד. וְלִכְן לְמַטָּה שְׁנַיִם, עֶבֶד וְרֵבּוּ, שְׂאִינָם יְחוּד אֶחָד, וְלִמְעָלָה אֶחָד. תְּפַאֲרַת יְסוּד, שְׁגוּף וּבְרִית נְחֻשְׁבִים לְאֶחָד, שֶׁהִיא עֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי וְצָדִיק. כְּמוֹ שֶׁתְּפַלִּין שֶׁל רֵאשׁ, שֶׁהוּא בִּינָה עַל תְּפַאֲרַת, מֵצַד שֶׁל עֵץ הַחַיִּים שֶׁל אֲצִילוּת, וּמְלֻכּוּת תְּפִלָּה שֶׁל יָד – כִּךָ לְמַטָּה בְּעֵץ הַחַיִּים שֶׁל בְּרִיאָה, מֵצַד הַכֹּסֵא הָעֲלִיוֹן, תְּפַלִּין שֶׁל רֵאשׁ מְטַטְרוּן. תְּפַלִּין שֶׁל יָד שְׁלוֹ, כֹּסֵא תַּחְתּוֹן. וְזֶהוּ מָה שֶׁאָמַר עֲלֵיו הַנְּבִיא, (ירמיה יז) כֹּסֵא כְבוֹד מְרוֹם מְרֵאשׁוֹן.

אָבֵל מֵצַד עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרָע, בְּקֶשֶׁר הַתְּפַלִּין נִקְשָׁר יֵצֵר הָרַע תַּחַת יֵצֵר הַטוֹב כְּמוֹ עֶבֶד תַּחַת רֵבּוּ, בְּקוֹל הַתּוֹרָה, בְּקוֹל הַתְּפִלָּה, בְּקוֹל הַשׁוֹפָר. קוֹל שֶׁהוּא רומ"ח אֲלֵיו, וְזֶה קוֹל הַשׁוֹפָר, קוֹל הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי, שֶׁכֹּלֵל מֵאֵשׁ מִים וְרוּחַ, שֶׁהֵם שְׁלֹשָׁה אֲבוֹת שְׁבָהֵם הִי"ו, ה' בְּאַבְרָהָם, י' בְּיִצְחָק. בְּכָל מְקוֹם ה' שְׁשׁוּלְטַת עַל י' – דִּין הוּא, וְזֶהוּ ה' מֵאֱלֹהִים, וְלִכְן (תהלים מז) עָלָה אֱלֹהִים בְּתַרוּעָה. ו' מִן וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב, וְזֶה רוּחַ הַשׁוֹפָר. שְׂכִינָה כְּלִי שֶׁל כָּל הַשָּׁלֵשׁ, וְהוּא ה' מִן הַשׁוֹפָר. שְׁבָהֵם עֲשָׂרָה שׁוֹפְרוֹת, שֶׁהֵם קש"ק קש"ק קר"ק, מְתַלְבְּשִׁים בָּהֶם ה"א יו"ד וְא"ו ה"א. שְׁכָל הָאוֹתִיּוֹת הִלְלוּ (הז) דִּינָיִם לְצַדִּיקִים אַחֲרֵים וְלְרָשָׁעִים.

השלמה מההשמטות סימן יז

וְכַף הָאוֹתִיּוֹת הָאֵלוּ הֵן (דינאים) לְצַדִּיקִים אַחֲרֵים וְלַחֲיִבִים, הֵן כְּשֶׁלְשָׁלוֹת וּרְמָחִים לְאִיבָרִים. תְּרוּעָה שֶׁלְשָׁלֵת וּשְׁתֵי תְרוּעוֹת בְּעֲשָׂרָה שׁוֹפְרוֹת, וְהֵם אֶחָד מִן קש"ק, וְשְׁנַיִ מִן קר"ק, וְהֵם הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי.

וְלִמְדָנוּ, צָדִיק כָּל אֶחָד הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי – יִשְׂרָאֵל. שְׁלִישִׁיהָ לְתַקִּיעָה שֶׁל אַבְרָהָם רְחֵמִים פְּשׁוּטִים, וְלְשִׁבְרִים שֶׁל יִצְחָק דִּינָיִם שׁוֹבְרִים אֶת הַלֵּב, שְׁשִׁבְרִים לְשׁוֹן שְׂבִירָה הֵם, זֶהוּ שְׁכָתוּב (שמות כג) [ו] שִׁבְרָתְךָ תִּשְׁבֵּר מִצְבַּתִּיהֶם. צָדִיק הוּא שֶׁלְשָׁלֵת שְׁלִישִׁי מִמְצָע בֵּין צְבָאוֹת שְׁלוֹ שְׁתֵי שְׁפָתַיִם, תְּקִיעָה לְפָנֶיהָ וְתַקִּיעָה לְאַחֲרֶיהָ.



שְׁתֵּי חֲצוּצֹת כֶּסֶף נִקְרְאוֹת כְּאִשֶּׁר נוֹטְלִים מִרְחֻמִּים שֶׁהוּא יְמִין.
 שָׁנִים כְּרוֹבִים זָהָב נִקְרְאִים מֵצַד הַגְּבוּרָה שֶׁשָּׁם כְּרוֹבִים, וּפְנֵי
 שׁוֹר מֵהַשְּׂמָאל. וְכֹל הָעֶשֶׂר נִקְשָׁרִים בְּקֶשֶׁר אֶחָד שֶׁהוּא סִימֵן קֶשֶׁר –
 תְּקִיעַ"ה שְׁבָרִי"ם תְּרוּעָה.

בְּנִגְדוֹ קֶשֶׁר שֶׁל תְּפִלִּין, וּבְאֲרוֹהוּ חֲכָמִים, הִרְאָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 לְמִשֵּׁה קֶשֶׁר שֶׁל תְּפִלִּין, וְזֶה עֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי, קֶשֶׁר שֶׁל שְׁלֹשֶׁת
 הָאָבוֹת לְמַעַלָּה, וְצַדִּיק קֶשֶׁר שֶׁל נְצִ"ח הו"ד יסו"ד. וְזֶהוּ קֶשֶׁר בְּתוֹךְ
 קֶשֶׁר, חוֹתֵם בְּתוֹךְ חוֹתֵם, לְהִיּוֹת הֵיִן שֶׁל הַתּוֹרָה שְׁמוֹר מִבְּפָנַיִם, וְכֹךְ
 חֲלִיָּה אֵין פְּחוֹת מִשְׁלֵשׁ כְּרִיכוֹת. וְזוֹ הַשְּׂכִינָה שֶׁהִיא בֵּת יַחֲדָה קֶשֶׁר
 בָּאוֹת שִׁי"ן שֶׁל שְׁבֹת, הִיא אוֹת שֶׁל תְּפִלִּין קֶשֶׁר בָּאוֹת שִׁי"ן שֶׁל
 הַתְּפִלִּין, שֶׁהִיא שְׁלֹשָׁה עֲנָפִים שֶׁל הָאָבוֹת, וְזֶה אוֹתִיוֹת י"ש שֶׁל שְׂד"י.
 נִשְׁאַרָה אוֹת דְּלִי"ת לְהִיּוֹת אַרְבָּעָה בְּתֵי הַתְּפִלִּין.

בְּזֶה הַקֶּשֶׁר נִקְשָׁר שִׁ"ד בְּשִׁלְשֵׁלֶת בְּקֶשֶׁר שֶׁל הַתְּפִלִּין בְּזִמְן שֶׁהוּא
 קֶשֶׁר. אִם יִצְלִיחוּ אֱלֹהֵי, יִפְטֹר עֲצֻמוֹ מִשְׁלֹשְׁאוֹת הַמְּלֶךְ,
 מִשׁוּם שֶׁתְּרוּעָה הִיא בְּדַעַת וְהִיא הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי, קֶשֶׁר שֶׁל שְׁלֹשָׁה
 אָבוֹת. אֲשֶׁרֵי הָעַם יוֹדְעֵי תְּרוּעָה, וְלֹא אָמַר שׁוֹמְעֵי. וּמִיֵּד שֶׁנִּקְשָׁר
 הַשְּׂמָאל בִּימִין, נִכְפָּה הַדִּין וּמִתְגַּבְּרִים הַרְחֻמִּים.

וְהַקֶּשֶׁר שֶׁל שְׁנֵיהֶם – דַּעַת. שְׁלֹשֵׁלֶת קֶשֶׁר שֶׁל הַתְּפִלִּין וְשְׁבָרִים. וְעַל
 זֶה פָּסַח הוּא יְמִין, רֹאשׁ הַשָּׁנָה הוּא שְׂמָאל, הָעֲמוּד
 הָאֲמֻצָּעִי הוּא מִתֵּן תּוֹרָה. וְאֵלוֹ שְׁבַע בְּשַׁבְּעָה [וְשַׁבְּעָה] מוֹצְאוֹת,
 וְהֵם שְׂכִינָה עֲלִיוֹנָה כְּלוּלָה מִשְׁבַּע סְפִירוֹת. שְׂכִינָה תַּחְתּוֹנָה בֵּת שְׁבַע,
 וְהֵם אַרְבַּע עֶשְׂרֵה. הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי כְּלוּל מִשְׁנֵיהֶם בִּי"ד – יְהו"ה יו"ד
 ה"א וְא"ו ה"א. וְכֹל שְׁבַע מֵצַד הַשְּׂכִינָה. זֶהוּ שְׁכָתוֹב (תְּהִלִּים קִיט) שְׁבַע
 בַּיּוֹם הַלְלֵתִיךָ. כְּנִגְדָה עוֹשִׂים שְׁבַע הַקְּפוֹת.

סוּפָ"ה יֵאֱהוּדוֹנָה"י, כ"ו ה"ס. וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לוּלָב, וְהַשְּׂכִינָה
 אֲתָרוּג. לוּלָב דּוּמָה לְגוֹף, וְאֲתָרוּג דּוּמָה לְלֵב. וּבִגְנוֹף יֵשׁ
 שְׁמוֹנָה עֶשְׂרֵה חֲלִיּוֹת, לוּלָב שְׁמוֹנָה עֶשֶׂר נְעֻנוּעִים שֶׁל הַלוּלָב.
 וּבִנְטִילַת הַלוּלָב שְׁמוֹנָה עֶשֶׂר נְעֻנוּעִים בְּאֲנָא ה', שְׁמוֹנָה עֶשֶׂר נְעֻנוּעִים
 בְּהוֹדוֹ לַה', שְׁמוֹנָה עֶשֶׂר נְעֻנוּעִים תַּחֲלָה וְסוּף – ע"ב. לְהַבְרִיחַ בָּהֶם
 ע"ב מְמַנִּים שְׁמַמְנִים עַל רוּחוֹת רְעוֹת וְטַלְלִים רְעִים.

שְׁבַעַת יְמֵי הַסֵּכָה – שְׁבַע סְפִירוֹת. סֵכָה – אֲמָא עֲלִיוֹנָה שְׁמִסּוּכְכַת
 עֲלֵיהֶם. נְסוּף הַמִּים וְנְסוּף הַיַּיִן – מֵצַד שֶׁל יְמִין וְשְׂמָאל, וְחַג



שמיני חג עצרת שכינה תחתונה, בת המלך והמלכה. אלה מועדי ה' מקראי קדש אשר תקראו אתם במעדם. לצפור שמצפצפים לה בניה בכל יום בכמה צפצופים, והיא רובצת עליהם. אחר שנגדלו כנפיהם של בניה, עפו כלם אחר אדם.

ציד אחד היה חכם, רצה לצוד אותם. מה עשה הציד? נטל את האם שלהם וקשר אותה, והיא צונחת בגלל בניה. שמעו הבנים קולה וירדו אצלה וקשרו אותם. כמו זה האמא העליונה שנאמר בה (דברים כב) והאם רבצת על האפרחים או על הביצים, ואלו ישראל מצפצפים אליה בכמה צפצופים של תפלות וכו': (עד כאן מההשמטות) **הם** כמו שלשלאות ורמחים וחרבות. תרועה היא שלשלת. ושתי תרועות יש בעשרה שופרות, והן אחת.

שנאמר בה (דברים כב) והאם רבצת על האפרחים (או על הביצים. והם). ישראל מצפצפים לה בכמה צפצופי תפלה, והיא לא רוצה לרדת אליהם. מה עושים ישראל? לוקחים את האמא, שהיא שכינה אליהם, וקושרים אותה בקשר של תפלין, וכשמגיעים לקריאת שמע, קוראים בניה בשש תבות היחוד, שהן (דברים ח) שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד. הרי הם יורדים לאמם וקושרים אותם עמה. וזוהי (ויקרא כג) אשר תקראו אתם, שהוא עונתה, כמו מועדי.

כך כמו זה מצה, בה מזמנים לשבעת ימי הפסח. מזמנים את שבעת ימי הספה בשבעה מינים, שהם לולב ואתרוג ושלשה הדסים ושני בדי ערבה. שבועות קוראים להם בתורה. ראש השנה יום הדין. כל אחד במינו.

כל מי שקרא כל דרגה במינה, יתקיים בו (ישעיה נח) אז תקרא וה' יענה. א"ז - שבעה ימי סכות, וחג שמיני עצרת. א"ז - מצה, ושבעה ימי הפסח. א"ז - ספה, ושבעה מיני הלולב, שהם שלשה הדסים ושתי ערבות, לולב ואתרוג. וכלולים בארבעה. הרי אחד עשר כחשבון ה"ו. וצריך לומר הלל עליהם, הללויה, להשלים שם ה'.

וצריך להעלותה במחשבה בארבעה מינים, זהו שכתוב (שיר השירים ז) אמרתי אעלה בתמר. אעל"ה סימן: אתרו"ג, ערב"ה, לול"ב, הד"ס. ומחשבה שם המפרש, נשלים בה י"ד, כמו י"ד פרקי יד ימין, שבה צריך לטל הלולב. הרי מתן תורה, שבועות, שבעה



בשבעה - י"ד. בראש השנה י"ד בקול השופר, ובעשר שופרות, כמו שבארנו למעלה.

בפסח היא שכינה, י"ד הגדולה מצד החסד. בראש השנה היא י"ד החזקה מצד הגבורה. במתן תורה י"ד רמה, מצד העמוד האמצעי. ושלש פעמים י"ד - מ"ב. ושלשה אבות שתלויים מהם עולים ארבעים וחמשה, כחשבון יו"ד ה"א וא"ו ה"א. ברוך ה' לעולם אמן ואמן. ימלך ה' לעולם אמן ואמן.

פְּרִשֵׁת וַיִּלֶךְ (דף רפג ע"א - דף רפו ע"א)

וַיִּלֶךְ מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֶל כָּל יִשְׂרָאֵל. רבי חזקיה פתח, (ישעיה סג) מוליך לימין משה זרוע תפארתו בוקע מים מפניהם וגו'. אשריהם ישראל שהקדוש ברוך הוא התרצה בהם, ומשום שהתרצה בהם קרא להם בנים בכורים קדושים, אחים (כביכול), וירד לדור עמם. זהו שכתוב (שמות לה) ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם. ורצה להתקיים כמו למעלה, והשרה עליהם שבעה ענני כבוד, שכינה הלכה לפניהם, זהו שכתוב (שם יג) וה' הלך לפניהם יומם.

שְׁלֹשָׁה אַחִים קְדוּשִׁים הִלְכוּ בֵּינֵיהֶם, ומי הם? משה, אהרן ומרים. ובזכותם נתן להם הקדוש ברוך הוא מתנות עליונות (והרי נתבאר). כל ימי אהרן לא זזו ענני הכבוד מישראל, והרי פרשה (משום) שאהרן היה זרוע ימין של ישראל, והינו שכתוב (במדבר כא) וישמע הכנעני מלך ערד וגו', כי בא ישראל דרך האתרים וגו'. כאדם שהולך ללא זרוע וסומך עצמו לכל מקום, ואז - וילחם בישראל וישב ממנו שבי, משום שהיו בלי זרוע ימין. (ועל זה הצטרכו ישראל לגדר גדר עליו. זהו שכתוב (במדבר כא) ויירד ישראל גדר לה' ויאמר אם נתן תתן וגו').

בא וראה, אהרן היה זרוע ימין של הגוף, ועל זה כתוב מוליך לימין משה זרוע תפארתו. ומי הוא? אהרן.

וַיִּלֶךְ מֹשֶׁה. מה זה וילך? לאן הלך? אלא וילך, כגוף בלי זרוע, כמו שנאמר (איכה א) ויילכו בלא כח לפני רודף. שהרי מת אהרן, זרוע ימין, ורצה להסתלק הגוף. (כל ימיו של משה השמש האיר בעולם).

כֵּן ימי משה אכלו ישראל לחם מן השמים. כיון שבא יהושע מה כתוב? (יהושע ה) וישבת המן ממחרת וגו'. ויאכלו מעבור הארץ ממחרת הפסח. מה בין זה לזה? אלא זה מלמעלה וזה למטה. (מכאן



למדנו) כל הזמן שמשה נמצא, גוף השמש שולט ומאיר לעולם. כיון שהסתלק משה, התכנס גוף השמש, ויצא גוף הלבנה.

כתוב (שמות לג) אם אין פניך הלכים אל תעלנו מזה ובמה יודע אפוא וגו'. כך למדנו, כיון שאמר הקדוש ברוך הוא למשה (שם לב) הנה מלאכי ילך לפניך, אמר משה, ומה הנהגת השמש שתתכנס ותנהיג הלבנה – גוף הלבנה איני רוצה. אם אין פניך הלכים, אני רוצה את גוף השמש, ולא את של הלבנה. ואז גוף השמש הוא, ונעשה משה כמו גוף השמש לפני ישראל. כיון שהתכנס משה, התכנס השמש והוארה הלבנה, והיה יהושע משתמש לאור הלבנה. אוי לאותה בושה!

ויאמר אלהם בן מאה ועשרים שנה וגו' (דברים לא). הינו שאמר רבי אלעזר, ארבעים שנה האיר השמש לישראל, והתכנס לסוף ארבעים שנה, והאירה הלבנה. אמר רבי שמעון, ודאי כך הוא, הינו שכתוב (משלי יג) ויש נספה בלא משפט, והרי התעוררו החברים, ואנו נבאר את הפסוק. אבל על מה שהתעוררו החברים, הכל הוא צריך לעולם לגלות (לתועלת האדם), שהאדם שנאסף עד שלא יגיעו ימיו.

בא וראה, והרי נתבאר, שכל הרוחות שיוצאות מלמעלה, יוצאות זכר ונקבה ונפרדות. ולפעמים תצא נשמת הנקבה עד שלא יוצאת הזכר, שהוא בן זוגה. וכל פעמים שזכר לא הגיע זמנו להזדווג עם נקבתו ובא אחר ונשא אותה – כיון שמגיע זמן של זה להזדווג, כשמתעורר צדק בעולם לפקד על חטאי העולם, כונס את האחר הזה שנשא אותה, ובא האחר ולקח אותה. ועל זה קשים זווגים לפני הקדוש ברוך הוא.

וכי זה משום שהזכר סרח במעשיו. ואף על גב שלא סרח כל כך מעשיו בחטאו, התכנס באותו זמן עד שלא הגיעו ימיו, שלא עושה בן במשפט, ועליו כתוב ויש נספה בלא משפט. ופוגש בית דין של צדק בחטאו, משום שהגיע זמנו של האחר, ולקח אותה, שהרי היא שלו.

אמר לו רבי אלעזר, ולמה יפריד אותם הקדוש ברוך הוא ויבא אחר ויתן לו? אמר לו, זוהי תועלתו של האדם, וטוב שעושה עמו שלא תגיע (וראה את) אשתו ביד אחר.



ובא וראה, אם זה מעשיו אינם כשרים, אף על גב שהאשה הזו היא שלו, לא ידחה אחר מלפניו.

בא וראה, שאול המלך נטל מלכות, (למה?) משום שעדין לא הגיע זמנו של דוד לזה, שהרי מלכות הייתה ודאי של דוד, ובא שאול ולקח אותה. כיון שהגיע זמנו של דוד לרשת את שלו, אז התעורר צדק (מלכות שלמעלה) וכנס את שאול בחטאו, ונדחה מלפני דוד, ובא דוד ולקח את שלו.

ולמה לא הסיר הקדוש ברוך הוא את שאול מהמלכות ולא ימות? אלא טובה עשה עמו הקדוש ברוך הוא שפנס אותו במלכות, ולא יראה עבדו שולט עליו ולוקח מה שהיה שלו בתחלה. כך זה. משום כך צריך האדם לבקש רחמים לפני הקדוש ברוך הוא כשמזדוג, שלא ידחה מלפני אחר.

כתוב (דברים ג) ויאמר ה' אלי רב לך אל תוסף דבר אלי וגו'. והרי בארנו, אמר לו הקדוש ברוך הוא למשה, משה, התרצה לחדש (להחליש) עולם?! ראי ממיך שמש עובד ללבנה?! ראי ממיך שתשלט הלבנה בעוד שהשמש עומד?! אלא – הן קרבו ימיך לימות קרא את יהושע. יתפנס השמש ותשלט הלבנה. ולא עוד, אלא אם אתה תפנס לארץ, תתפנס הלבנה מלפניך ולא תשלט. ודאי ששלטון הלבנה הגיע, ולא תשלט בעוד שאתה קים בעולם.

קרא את יהושע וגו'. ומה אמר? הנך שכב עם אבתיך וקם העם הזה וגו'. ולא מצאנו שצוה הקדוש ברוך הוא את יהושע, אלא את משה. שאמר לו למשה כל זה, שכתוב (שם לא) ועזבני והפר את בריתי. וחרה אפי בו ביום ההוא. ועתה כתבו לכם את השירה הזאת ולמדה את בני ישראל שימה בפיהם. אם כן, מהו ואצוננו?

אף הכתוב אמר, הנך שכב עם אבתיך. אמר לו הקדוש ברוך הוא למשה, אף על גב שתשכב עם אבותיך, הרי אתה תמיד קים להאיר ללבנה, כמו שהשמש, שאף על גב שמתכנס, לא מתכנס אלא להאיר ללבנה, ואז מאיר ללבנה כשמתכנס. ועל זה הנך שכב, להאיר, וזהו ואצוננו. ואז (הקשר) התבשר יהושע להיות מואר, ועל זה כתוב הנך שכב עם אבתיך, להאיר ליהושע, וזהו (דברים ג) וצו את יהושע וחזקהו. וצו את יהושע, הכל כדי להאיר.



כִּי אַתָּה תָּבֵא, וְאַחַר כֵּךְ תָּבִיא, מֵה בֵּין זֶה לְזֶה? אֲלֵא אֶחָד תָּבֵא, לְבָשָׂר לֹו שְׂיִכְנֹס לְאַרְץ וַיִּתְקַים בָּהּ. וְאַחַד תָּבִיא, לְבָשָׂר לֹו אֵת הַשְּׁלֹטוֹן עַל יִשְׂרָאֵל, וְהִתְבָּשָׂר עַל קִיּוֹם שֶׁל עֲצָמוֹ, וְהִתְבָּשָׂר עַל שְׁלֹטוֹן שֶׁל יִשְׂרָאֵל.

רַבִּי שְׁמַעוֹן פְּתַח, (ישעיה כד) מִכַּנְף הָאָרֶץ זְמַרְתָּ שְׁמַעְנוּ צְבִי לְצַדִּיק וְגו'. אוֹי לָהֶם לְבַנֵּי אָדָם, לְאוֹתָם שְׁלֵא מִשְׁגִּיחִים וְלֹא מִשְׁתַּדְּלִים בְּכַבוֹד רְבוּנָם וְלֹא מִסְתַּכְּלִים בְּקִדְשָׁהּ הַעֲלִיּוֹנָה לְהִתְקַדֵּשׁ בְּעוֹלָם הַזֶּה, לְהִיּוֹת קְדוּשִׁים בְּעוֹלָם הַבָּא. מִכַּנְף הָאָרֶץ – זֹו כְּסוּת עֲלִיּוֹנָה קְדוּשָׁה. זְמַרְתָּ שְׁמַעְנוּ, כְּמוֹ שְׁנֵאמַר (איוב לה) נָתַן זְמַרוֹת בְּלִילָה. זְמַרוֹת, תְּשַׁבְּחוֹת שֶׁל כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּלִילָה. בְּלִילָה, בְּזִמְן שֶׁהִיא הַזְּדִמְנָה (שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא) (מִזְדַּנְגַּת וּמִצְוִיָּה) וּמִצְוִיָּה לְשַׁבַּח אֵת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וּמִשְׁתַּעֲשֵׂע עִם הַצַּדִּיקִים בְּגֵן עֵדֶן.

וּמַתִּי? מַחְצוֹת הַלֵּילָה וְאֵילָךְ. וְאֵז זְמַרְתָּ שְׁמַעְנוּ (בְּלִילָה), תְּשַׁבְּחוֹת. וְזְמִירוֹת, כְּמוֹ שְׁנֵאמַר (ויקרא כה) לֹא תִזְמַר. וְכָתוּב (ישעיה כה) זְמִיר עָרִיצִים יַעֲנֶה, עַקוֹר מִמְּקוֹמָם שֶׁל כָּל אוֹתָם תְּקִיפִים. שְׁהִרִי כְּשֶׁנִּכְנַס הַלֵּילָה, כְּמָה עָרִיצִים מַחְנוֹת מְזִיקִים שׁוֹמְרֵי הַחֲקִים מְצוּיִים בְּעוֹלָם, הוֹלְכִים וּמְשׁוֹטְטִים בְּעוֹלָם לְקַטְרֵג. מַחְצוֹת הַלֵּילָה וְאֵילָךְ מִתְעוֹרֶרֶת רוּחַ אַחַת וְעוֹקֶרֶת אֵת כָּלֵם מִמְּקוֹמוֹתֵיהֶם, וּמַעֲבִירָה אוֹתָם כְּדִי שְׁלֵא יִשְׁלֹטוּ. זְמַרְתָּ שְׁמַעְנוּ, תְּשַׁבְּחוֹת שֶׁל כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל בְּלִילָה. וְכָל זֶה לְמָה? צְבִי לְצַדִּיק, לְהַזְדַּוֵּג בְּזוּוֹג אֶחָד (לְקַדוּשׁ) שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְלְהִתְקַדֵּשׁ בְּקִדְשָׁהּ אַחַת.

וְאֵמַר רְזִי לִי רְזִי לִי – זֶהוּ סוּד עֲלִיוֹן, זֶהוּ רוּחַ קְדוּשָׁה. אָבֵל, אוֹי לִי – עַל הַדּוֹר וְעַל הָעוֹלָם. בּוֹגְדִים בְּגֵדוֹ, שְׁכָלֵם מְשַׁקְרִים בּוֹ, מְשַׁקְרִים בְּהֵם בְּעֲצָמָם. וְלֹא דִי שְׁמִשְׁקָרִים בְּעֲצָמָם (מִמֶּשׁ), אֲלֵא אוֹתָם בְּנִים שְׁיִלְדוּ מִשְׁתַּקְרִים בְּאוֹתוֹ שְׁקַר שְׁלָהֶם, וְנִמְצָאִים פְּגוּמִים לְמַעְלָה וּמִטָּה.

כִּיּוֹן שְׂיִשְׁעִיהוּ הַסְתַּכַּל בְּזֶה, כְּנֶסֶת אֵת אוֹתָם יִרְאִי חֲטָא וְלַמַּד אוֹתָם דְּרַךְ קְדוּשָׁה לְהִתְקַדֵּשׁ בְּקִדְשַׁת הַמֶּלֶךְ וְלְהַמְצִיא בְּנֵיהֶם קְדוּשִׁים. כִּיּוֹן שְׂאֵלָה הִתְקַדְּשׁוּ, אוֹתָם בְּנִים שְׁיִלְדוּ נִקְרְאוּ עַל שְׁמוֹ. זֶהוּ שְׁכָתוּב (ישעיה ח) הִנֵּה אֲנֹכִי וְהַיְלָדִים אֲשֶׁר נָתַן לִי ה' לְאַתּוֹת וּלְמוֹפְתִים בְּיִשְׂרָאֵל, שְׁפָרוּשִׁים מִשְׁאָר הָעַמִּים.

דְּבַר אַחַר מִכַּנְף הָאָרֶץ זְמַרְתָּ שְׁמַעְנוּ – בְּשַׁעַה שְׁנִכְנְסוּ יִשְׂרָאֵל לְאַרְץ וְהָאָרוֹן הַקְּדוֹשׁ עוֹמֵד לְפָנֵיהֶם, שְׁמַעוּ יִשְׂרָאֵל שְׁמַצַּד אֶחָד שֶׁל



הָאָרֶץ תִּשְׁבַּחְתָּ וְשִׁמְחָה וְקוֹל מְזַמְרִים עֲלֵיוֹנִים שְׂמֵזְמֵרִים בְּאָרֶץ, וְאִזְ צָבִי לְצַדִּיק, תִּשְׁבַּחְתָּ מִשֶּׁה הִיְתָה בְּאוֹתָהּ שְׁעָה. שְׁבַכְל מְקוֹם שָׁבוּ הָיָה שְׂרוּי הָאָרוֹן, הָיוּ שׁוֹמְעִים קוֹל שְׂאוֹמֵר: (דברים ד) וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר שָׂם מֹשֶׁה לְפָנָי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. אָבֵל אוֹי לִי שְׂבוּגָדִים בְּגָדוֹ, שְׁעֵתִידִים יִשְׂרָאֵל לְשִׁקֵּר בְּהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְלִהְעַקֵּר מִהָאָרֶץ פֶּעַם אַחַת. וּמִשׁוֹם שֶׁנֶּאֱחָז בִּינֵיהֶם הַשִּׁקֵּר שְׁלָהֶם, יַעֲקֹר פֶּעַם שְׁנֵיָהּ, עַד שִׁשְׁלָם חֲטָאתָם בְּאָרֶץ אַחֶרֶת.

לְקַח אֶת סֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֶּה וְגו'. הָרִי בְּאֵרְנוּ הַדְּבָרִים. אֲלֵהֶיכֶם. אֲלֵהֶיךָ. אֵל. אֲלֵהִינוּ. שְׂאֹמֵר רַבִּי אַבָּא אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מִהוּ שְׁכָתוּב (שמות ג) כִּי הִמְקוֹם אֲשֶׁר אַתָּה עוֹמֵד עָלָיו אֲדַמַּת קֹדֶשׁ הוּא? אֲדַמַּת קֹדֶשׁ וְדָאִי, שְׁהִינּוּ אָרֶץ חַיִּים. אָרֶץ אֲשֶׁר אַתָּה עוֹמֵד עָלָיו, עָלָיו וְדָאִי, הִינּוּ בְּתַחֲלָה, וְכָל שְׁכָן לְאַחַר כָּךְ. לְמַדְנּוּ, אָמַר רַבִּי יוֹסִי, כְּתוּב וְהָיָה שָׁם בְּךָ לְעַד, לְעַד וְדָאִי, שְׁיַעֲיֵד עֵדוֹת.

שְׁלִישֶׁה הֵם שְׁעוֹמְדִים בְּעֵדוֹת לְהַעֲיֵד, וְאֵלֶּה הֵם: בְּאֵר יַצְחָק, גּוֹרֵל, וְהָאֲבָנִים שְׁשָׁם יְהוֹשֻׁעַ. וְשִׁירָה זֹו עֵדוֹת יוֹתֵר מִהַכֹּל. אָמַר רַבִּי יַצְחָק, אִם כֵּן, אֲרַבְּעָה הֵם. אָמַר לוֹ, וְדָאִי, אָבֵל בְּגוֹרֵל לֹא כְּתוּב עֵדוֹת.

בְּאֵר שֶׁל יַצְחָק מִנֵּיִן לָנוּ? שְׁכָתוּב (בראשית כא) בְּעֵבוֹר תִּהְיֶה לִי לְעֵדָה וְגו'. גּוֹרֵל – שְׁכָתוּב (במדבר כו) עַל פִּי הַגּוֹרֵל תִּחְלַק נַחֲלָתוֹ. שְׁהִיָּה אוֹמֵר: זֶה לִיהוּדָה, וְזֶה לְבִנְיָמִן, וְכֵן לְכָלֶם. הָאֲבָנִים שֶׁל יְהוֹשֻׁעַ – שְׁכָתוּב (יהושע כד) הִנֵּה הָאֲבָן הַזֹּאת תִּהְיֶה בְּנֵי לְעֵדָה. וְכָאֵן, וְהָיָה שָׁם בְּךָ לְעַד. וְכְתוּב וְעֲנִתָּה הַשִּׁירָה הַזֹּאת לְפָנָיו לְעַד. הִיא וְדָאִי הַעֲיֵדָה בְּהֵם בְּיִשְׂרָאֵל.

לְמַדְנּוּ, אָמַר רַבִּי אֲלֵעָזָר, מִה שְׁכָתוּב וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה וְגו', אֶת דְּבָרֵי הַשִּׁירָה הַזֹּאת עַד תִּמָּם? כָּאֵן יֵשׁ לְהַסְתַּכֵּל, מִהוּ אֶת דְּבָרֵי? אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת צָרִיךְ לוֹ לְהִיּוֹת! וּמִה זֶה עַד תִּמָּם? אֵלֹא כֵּן לְמַדְנּוּ בְּסוּד הַמְּשֻׁנָּה, כָּל אוֹתָם דְּבָרִים שְׂאֹמֵר מֹשֶׁה, כָּלֶם נִחְקְקוּ בְּשֵׁם הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְכָל אוֹתָם דְּבָרִים הָיוּ בְּאֵים, וְעוֹלִים וַיּוֹרְדִים, וְנִחְקְקִים שָׁם. וְכָל דְּבָר וְדָבָר הָיָה בָּא לְפָנָי מִשֶּׁה לְהַחֲקֵק עַל יָדוֹ וְעוֹמֵד לְפָנָיו. וְהִינּוּ מִה שְׁכָתוּב עַד תִּמָּם.

רַבִּי אַבָּא אָמַר, אֶת דְּבָרֵי הַשִּׁירָה הַזֹּאת, שִׁירָה הַזֹּאת צָרִיךְ לוֹ לְהִיּוֹת! מִה זֶה רוּמָז? אֵלֹא שִׁירָה שְׂאֹמֵר הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר



שיר השירים אשר לשלמה, מלך שהשלום כלו שלו, והרי בארנו הדברים. (ששנינו שכתוב) (תהלים צב) מזמור שיר ליום השבת, ליום השבת ממש. שיר שהקדוש ברוך הוא אמר. (שיר השירים אשר לשלמה, שיר שהקדוש ברוך הוא אמר. וכאן את דברי השירה הזאת, שיר שהקדוש ברוך הוא אמר).

אָלֵא כאן יש להסתכל, שם שיר, וכאן שירה. זה זכר, וזו נקבה. והרי שנינו, כל הנביאים כלם לגבי משה כמו קוף בעיני בני אדם, והם אמרו שיר, ומשה אמר שירה. (ומנין לנו שזו היא נקבה? שכתוב וענתה השירה וגו') משה היה לו לומר שיר, והם שירה. אלא זהו סוד הדבר, משה לא אמר את זה לעצמו, אלא לישראל.

אָמַר לו רבי שמעון, לא כך, אלא משה ודאי נודע מכאן שהוא בדרגה יותר עליונה מהכל. משה עלה מלמטה למעלה, והם ירדו מלמעלה למטה. הוא עלה מלמטה למעלה, כמו ששנינו, מעלין בקדש ואין מורידין. משה עלה מלמטה למעלה, שאמר שירה, תשבחת המלכה שהיא משבחת למלך. ומשה נאחז בכל (במלך). והם ירדו מלמעלה למטה, שאמרו שיר, שהוא שבח שמשבח המלך את המלכה, והם נאחזו במלכה. ועל זה בזה נודע שבחו של משה יותר מכלם. והינו שכתוב, (שמות טו) אז ישיר משה ובני ישראל את השירה הזאת לה'. שיר המלכה. למי? לה'. ולכן ויכתב משה את דברי השירה הזאת, וענתה השירה הזאת.

וְעָנְתָה השירה הזאת?! וענו הדברים האלה היה צריך לו להיות! אלא סוד הדבר כפי שבארנו, שכתוב (איוב כ) וארץ מתקוממה לו, ומשה הסתכל בכל, ועל זה אמר שירה, כדי לאחז דברים במקום הזה להיות עליהם דין, שכתוב וענתה השירה הזאת לפניו. ולמה? שכתוב כי אני ידעתי את יצרו, וכתוב כי ידעתי אחרי מותי וגו'. וכשתעשו את זה, מיד – וענתה השירה הזאת לפניו לעד.

בֹּא וראה, כתוב יגלו שמים עונו, ולא יותר, אבל – וארץ מתקוממה לו. בזה נעשה דין למי שנעשה. כתוב, (שמואל ב כב) וידבר דוד לה' את דברי השירה הזאת. כאן תשבחת של דוד היא, משום שאמר שירה מלמטה למעלה, וזכה לדרגה הזו, ולא אמר שירה זו אלא בסוף ימיו, שהיה יותר בשלמות מהשירה הזו, כמו ששנינו (אבות פ"ב) אל תאמן בעצמך עד יום מותך. וכאן למה זכה דוד לומר שירה



מלמטה למעלה בסוף ימיו? שהיה במנוחה מכל צדדיו, שכתוב ביום
הציל ה' אתו מכף כל איביו.

אמר רבי שמעון, שירה מעלה מהכל מהי? כמו ששנינו בסוד
המשנה, בדבורים ובמעשה כף (הוא) גם מלמטה למעלה
ומלמעלה למטה, ואחר כף לכונן את הלב, ולקשר הכל בקשר אחד.
מונין לנו? ממשה, בהתחלה מלמטה למעלה, (דברים לב) כי שם ה'
אקרא. מה זה אקרא? כמו שכתוב ויקרא אל משה - זו
השכינה. אחר כף, הבו גדל לאלהינו - זה מלך העליון. אחר כף ירד
בדרגותיו מלמעלה למטה, שכתוב צדיק וישר. אחר כף קושר קשר
האמונה ואומר הוא, וזהו קשר לכל.

משום כף צריך אדם לסדר שבח רבוננו כמו זה. בהתחלה מלמטה
למעלה, להעלות כבוד רבוננו למקום שהשקאת עמק הבאר
שופעת ויוצאת. אחר כף (שופע) להמשיך מלמעלה למטה מאותה
השקאת הנחל לכל דרגה ודרגה, עד הדרגה האחרונה, להמשיך
ברכות לכל מלמעלה למטה. אחר כף צריך לקשר קשר בכל, קשר
האמונה. וזהו האדם שמכבד שם רבוננו ליחד את השם הקדוש, ועל
זה כתוב (שמואל-א ב) כי מכבדי אכבד. כי מכבדי - לעולם הזה. אכבד
- לעולם הבא.

ובזי יקלו. מה זה ובזי יקלו? זהו מי שלא יודע ליחד את השם
הקדוש, ולקשר קשר האמונה, ולהמשיך ברכות למקום
שצריך ולכבד שם רבוננו. וכל מי שלא יודע לכבד את שם רבוננו, טוב
לו שלא נברא.

אמר רבי יהודה, ובזי יקלו, מי שלא לכבד את רבוננו ולא מתכונן
באמן, ששנינו, גדול העונה אמן יותר מן המברך. והרי בארנו
לפני רבי שמעון, שאמן מושך ברכות ממבוע המלך, ומהמלך
למלכה (זו כנסת ישראל). ובאותיות חקוקות של רבי אלעזר, מאל"ף
למ"ם, וממ"ם לנו"ן. פיון שמגיעות הברכות לנו"ן, משם שופעות
ויוצאות ברכות לעליונים ולתחתונים ומתפשטות בכל. וקול יוצא:
השקו מהשקאת הברכות שהוציא פלוני עבד המלך הקדוש.

ובשישראל למטה משמרים להשיב אמן, לכונן לבם כמו שצריך, כמה
פתחי ברכות פתוחים לו למעלה, כמה טובות נמצאות
בכל העולמות, כמה שמחה בכל. מה השכר לישראל שגרמו את זה?



שָׁכַר לָהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא. בְּעוֹלָם הַזֶּה בְּשַׁעַה שְׁמַצִּיקִים לָהֶם (לישראל) ומתפללים תפלה לפני רבונם, קול מכריז בכל העולמות: (ישעיה כו) פתחו שערים ויבא גוי צדיק שמר אמונים. אל תקרי אמונים אלא אמונים. פתחו שערים, כמו שלישראל פותחים שערי הברכות, כך כעת פתחו שערים, ותקבל תפלתם מאותם שמציקים להם.

זֶה בְּעוֹלָם הַזֶּה. בְּעוֹלָם הַבָּא מֶה שְׁכַרְם? שְׁכַשִּׁיצָא אָדָם מֵהָעוֹלָם הַזֶּה, שֶׁהִיָּה שׁוֹמֵר לְהִשָּׁיב אָמֵן, מֶה זֶה שׁוֹמֵר? כְּלוֹמֵר, שׁוֹמֵר אוֹתָהּ בְּרָכָה שְׁאָמַר אוֹתוֹ הַמְּבָרֵךְ, וּמַחֲכֶה לוֹ לְהִשָּׁיב אָמֵן כְּמוֹ שְׁצָרִיךְ. נִשְׁמַתוּ עוֹלָה, וּמְכַרְיִים לְפָנֶיהָ: פִּתְחוּ שְׁעָרִים לְפָנָיו, כְּמוֹ שֶׁהוּא הִיָּה פּוֹתֵחַ שְׁעָרִים כָּל יוֹם כְּשֶׁהִיָּה שׁוֹמֵר אָמוּנִים.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מֶה זֶה אָמֵן? אָמַר רַבִּי אַבָּא, הָרִי פִּרְשׁוּהָ הַכֹּל. אָמֵן נִקְרָא מִבּוֹעַ שֶׁל אוֹתוֹ הַנֶּחַל שְׁשׁוֹפֵעַ, אָמֵן נִקְרָא, שְׁכַתּוֹב (משלי ח) וְאֵהִיָּה אֶצְלוֹ אָמוֹן. אֵל תִּקְרִי אָמוֹן אֶלָּא אָמֵן. קִיּוֹם הַכֹּל אוֹתוֹ הַנֶּחַל (הטל) שְׁשׁוֹפֵעַ וְיוֹצֵא, אָמֵן נִקְרָא. שְׁלִמְדָנוּ, (תהלים קו) מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם - עוֹלָם שְׁלִמְעָלָה, עוֹלָם שְׁלִמְמָטָה. גַּם כִּךְ אָמֵן וְאָמֵן - אָמֵן שְׁלִמְעָלָה, אָמֵן שְׁלִמְמָטָה. אָמֵן קִיּוֹם שֶׁל כָּלֵם, וְהָרִי בְּאַרְנוֹ אָמֵן בְּאוֹתָן אוֹתִיּוֹת.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, אֶלֶף עֵמֶק הַבְּאֵר שֶׁכָּל הַבְּרָכוֹת, מִשָּׁם נּוֹבְעוֹת וְיוֹצְאוֹת וְנִמְצְאוֹת. מ"ם פְּתוּחָה, נֶהָר שְׁשׁוֹפֵעַ וְיוֹצֵא, וְנִקְרָא מ"ם. וְהוּא סוֹד שְׁשָׁנִינוּ, מ"ם פְּתוּחָה, מ"ם סְתוּמָה, כְּמוֹ שְׁבְּאַרְנוֹ (ישעיה ט) לְסַרְבָּה הַמְּשָׁרָה.

נ״ן פְּשׁוּטָה, כָּלֵל שֶׁל שְׁתֵּי נוּנִין. נו"ן כְּפּוֹפָה, כָּלֵל שֶׁל הָאוֹת וָאו", כָּלֵל שֶׁל נוּן כְּפּוֹפָה (פְּשׁוּטָה). (מ"ם פְּתוּחָה, כָּלֵל שֶׁל שְׁתֵּי נוּנִין - נוּן פְּשׁוּטָה, נוּן כְּפּוֹפָה. נוּן פְּשׁוּטָה כָּלֵל שֶׁל הָאוֹת וָאו") מִשׁוּם כִּךְ הַכֹּל נִקְרָא נוּן וָאו נוּן. וּבְסוֹד הַמְּשֻׁנָּה כִּךְ שְׁנִינוּ, ו' זָכַר, ן' פְּשׁוּטָה כָּלֵל שֶׁל זָכַר וְנִקְבָּה. נוּן כְּפּוֹפָה בְּכָלֵל שֶׁל פְּשׁוּטָה הִיא. וּבְסִפְרוֹ שֶׁל רַב הַמְּנוּנָא סְבָא, מ"ם שֶׁל כָּאן הִיא נוֹטְרִיקוֹן מְל"ךְ, וְהִינוּ אָמֵן. אָמֵן נוֹטְרִיקוֹן א"ל מְלִךְ נִ"אָמֵן. כָּלֵל שֶׁל הַכֹּל, וְיָפָה הוּא, וְהָרִי נִתְבָּאֵר.

לְמִדְּנוּ, כָּל מִי שֶׁשָּׁמַע בְּרָכָה מֵאוֹתוֹ מְבָרֵךְ וְלֹא מְכוּן בְּאָמֵן, עָלָיו נֶאֱמַר וּבְזֵי יִקְלוּ, כְּמוֹ שְׁנֵאֱמַר (מלאכי א) לָכֵם הַכֹּהֲנִים בּוֹזֵי שְׁמִי. מֶה עָנְשׁוּ? כְּמוֹ שֶׁלֹּא פָתַח בְּרָכוֹת לְמַעְלָה, כִּךְ לֹא פּוֹתְחִים לוֹ. וְלֹא עוֹד, אֶלָּא כְּשִׁיּוֹצֵא מֵהָעוֹלָם הַזֶּה, מְכַרְיִים לְפָנָיו וְאוֹמְרִים:



סגרו הפתחים לפני פלוני ולא יכנס, ואל תקבלו אותו. אוי לו!
אוי לנשמתו!

למדנו, כל רשעי הגיהנם נכנסים למדורים ידועים, וכמה פתחים יש לגיהנם, וכל הפתחים כנגד פתחי הגן עדן. ובשעה שמוציאים אותם רשעים שקבלו ענשם, הם פותחים פתחים, ושמים (ושואבים) אותם לחוץ. וכל הפתחים נקראו בשם כנגד פתחי הגן עדן, וכל פתח ופתח נקרא שם כנגד אותו פתח הגיהנם, והפתחים נודעים כנגד הפתחים, אותם פתחי הגן עדן.

בגיהנם יש מדור אחרון תחתון של כלם, ואותו מדור הוא מדור על מדור, ונקרא (איוב ז) ארץ עיפחה. מה זה עיפחה? כמו שנאמר (שמות כח) רבוע יהיה כפול, ומתרגמים – מרבע יהיה עיף. גם כאן עיפחה, כלומר כפולה. ואותו נקרא שאל תחתית, שאל הוא מדור אחד, תחתית הוא מדור תחתון. ולכן נקראת ארץ עיפחה תחתית, ונקראת אבדון, ועל זה כתוב (משלי טו) שאל ואבדון. וכל המדורים לא נכפלו, וכלם לא מתעייפים חוץ מזה.

ולמדנו, מי שיורד לאבדון, שנקרא תחתית, לא עולה לעולמים. והוא נקרא איש שמשמד ונאבד מכל העולמות. ולמדנו, לאותו מקום מורידים אותם אנשים שמבזים להשיב אמן, ועל אמן הרבה שנאבדו ממנו, שלא החשיב אותם, דנים אותו בגיהנם, ומורידים אותו לאותו מדור תחתון שאין בו פתח, ונאבד ולא עולה ממנו לעולמים. ועל זה כתוב (איוב ז) כלה ענן וילך בן יורד שאל לא יעלה. ולא?! והרי כתוב (יונה ב) מבטן שאל שועתי שמעת וגו'. וכתוב (שמואל א-ב) מוריד שאל ויעל. אלא כאן שאל, שם תחתית. ובארנו, זה כשחזר בו, וזה כשלא חזר בו.

אמר רבי יוסי, מהו שכתוב (ירמיה ב) כי שתים רעות עשה עמי אתי עזבו מקור מים חיים לחצב להם בארות וגו'? אתי עזבו מקור מים חיים – זהו מי שלא רוצה לקדש שם הקדוש ברוך הוא באמן. מה ענשו? כתוב לחצב להם בארות בארת נשברים. שיורדים לגיהנם דרגה אחר דרגה, עד שיורדים לאבדון שנקרא תחתית. ואם הוא קדש שם הקדוש ברוך הוא לכוון באמן כראוי, עולה דרגה אחר דרגה להתעדין מאותו עולם הבא, ששופע תמיד לא פוסק. זהו שכתוב (תהלים לא) אמונים נצר ה' ומשלים על יתר עשה גאון.



לְמִדְנֹו, שִׁירָה מוֹשְׁכַת בְּרָכוֹת מְלַמְעֵלָה לְמַטָּה, עַד שְׂיִמְצָאוּ בְּרָכוֹת בְּכָל הָעוֹלָמוֹת. (אָמַר רַבִּי יוֹסִי, עֲתִידִים הֵם יִשְׂרָאֵל לֹאמַר שִׁירָה שְׁלֵמָה, שִׁירָה שְׁכוּלְלַת כָּל שְׂאֵר הַשִּׁירִים, זֶהוּ שְׁכָתוֹב (ישעיה יב) וְאִמְרָתֶם בַּיּוֹם הַהוּא הוֹדוּ לָהּ קְרָאוּ בְּשֵׁמוֹ הוֹדִיעוּ בְּעַמִּים עֲלִילְתִּיּוֹ) אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, עֲתִידִים יִשְׂרָאֵל לֹאמַר שִׁירָה מְלַמְטָה לְמַעְלָה וּמְלַמְעָלָה לְמַטָּה וְלִקְשֹׁר אֶת קֶשֶׁר הָאֲמוּנָה, שְׁכָתוֹב (במדבר כא) אֲזַיְשִׁיר יִשְׂרָאֵל אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת. אֲזַי שֶׁר לֹא נֶאֱמַר, אֲלֵא אֲזַיְשִׁיר. וְכֵן כָּלֶם כְּמוֹ זֶה. אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת, מְלַמְטָה לְמַעְלָה. עָלֵי בָּאָר עָנּוּ לָהּ. עָלֵי בָּאָר, כְּלוֹמַר עָלֵי לְמִקוּמָךְ לְהִתְאַחַד בְּבַעֲלָךְ, זֶהוּ מְלַמְטָה לְמַעְלָה.

וְאַחַר כִּךְ מְלַמְעֵלָה לְמַטָּה, (שְׁהָרֵי עַד עַכְשָׁו בְּגִלוֹת נִמְצְאוּ עִמָּנוּ) בָּאָר חֲפְרוּנָה שָׁרִים, שְׂיִלְדוּ אוֹתָהּ אָבָא וְאִמָּא (לְמַעְלָה). כְּרוּנָה נְדִיבֵי הָעַם – אֵלוּ הָאֲבוֹת שֶׁנִּקְרְאוּ (תהלים מז) נְדִיבֵי עַמִּים. כְּרוּנָה, מְקוֹם לְהִזְדוּג בְּהַמְלִיךְ בְּבְרָכוֹת. וּבִמָּה הוּא הִזְדוּג? בְּמַחֲקָק – זֶה יְסוֹד. בְּמַשְׁעֲנַתֶם – זֶה נִצָּח וְהוֹד, מְלַמְעֵלָה לְמַטָּה. וּמְמַדְבֵּר מִתְּנָה, וּמְמַתְּנָה נִחְלִיאֵל, וּמְנַחֲלִיאֵל בְּמוֹת. זֶהוּ קֶשֶׁר שְׁלֵם, קֶשֶׁר הָאֲמוּנָה, קֶשֶׁר קִיָּם שְׁבוּ הַכֹּל.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, עֲתִידִים יִשְׂרָאֵל לֹאמַר שִׁירָה שְׁלֵמָה, שִׁירָה שְׁכוּלְלַת כָּל שְׂאֵר הַשִּׁירִים. זֶהוּ שְׁכָתוֹב (ישעיה יב) וְאִמְרָתֶם בַּיּוֹם הַהוּא הוֹדוּ לָהּ קְרָאוּ בְּשֵׁמוֹ הוֹדִיעוּ בְּעַמִּים עֲלִילְתִּיּוֹ. בְּאוֹתוֹ זְמַן כָּתוּב, (זכריה יד) וְהָיָה ה' לְמִלְךָ עַל כָּל הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יְהִיָה ה' אֶחָד וְשֵׁמוֹ אֶחָד. וְכָתוּב (תהלים קכו) אֲזַי מִלְּא שְׁחֹק פִּינוּ וְלִשׁוֹנֵנוּ רִנָּה, אֲזַי יֹאמְרוּ בְּגוֹיִם הַגְדִּיל ה' לַעֲשׂוֹת עִם אֵלֶּה. כְּרוּן ה' לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן. יְמִלְךָ ה' לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן.

פְּרִשֵׁת הָאוּינוּ (דף רפו ע"א – דף רצט ע"ב)

הָאוּינוּ הַשָּׁמַיִם וְאֲדַבְרָה וְתִשְׁמַע הָאָרֶץ אֲמַרִי פִי (דברים לב). רַבִּי יְהוּדָה פִּתַּח, (שיר השירים ה) פִּתַּחְתִּי אֲנִי לְדוֹדִי וְדוֹדִי חָמַק עִבְרָ וְגו', בְּקִשְׁתִּיהוּ וְלֹא מִצְאָתִיהוּ קְרָאֲתִיו וְלֹא עָנְנִי. מַה כָּתוּב לְמַעְלָה? אֲנִי יִשְׁנָה וְלִבִּי עַר וְגו'. אֲנִי יִשְׁנָה. אֲמַרָה כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל, אֲנִי יִשְׁנָה – מְמַצּוֹת הַתּוֹרָה, בְּזְמַן שֶׁהִלְכְתִי בְּמַדְבָּר. וְלִבִּי עַר – לַעֲלוֹת לְאָרֶץ, לַעֲשׂוֹת אוֹתָם (חובות), שְׁהָרֵי כָּל מְצוֹת הַתּוֹרָה נִמְצְאוּ בְּאָרֶץ. קוֹל



דודי דופק – זה משה, שהוכיח להם לישראל בכמה וכוחים, בכמה מריבות, שכתוב (דברים א) אלה הדברים וגו', (שם ט) ממרים הייתם וגו', (שם) ובחרב הקצפתם וגו'. זהו שכתוב דופק.

וְעַם כל זה שמשה הוכיח להם לישראל, באהבה היו כל דבריו, שכתוב (דברים ז) כי עם קדוש אתה לה' אלהיך, (שם יד) ובך בחר ה' אלהיך להיות לו לעם וגו', בנים אתם לה' אלהיכם, (שם ד) ואתם הדבקים בה'. ועל זה (שם כז) ושמעת בקול ה' אלהיך. (שם ז) כי מאהבת ה' אתכם. זהו שכתוב (שיר השירים ה) פתחי לי אחתי רעיתי.

מַה כתוב? (שם) קמתי אני לפתח לדודי. אמרו ישראל, בעוד שהיינו מזמנים לעלות לארץ ולקבל מצוות התורה האלו על ידי משה, מה כתוב? (שם) ודודי חמק עבר, שכתוב (דברים לד) וימת שם משה עבד ה'. בקשתיהו ולא מצאתיהו, שכתוב ולא קם נביא עוד בישראל כמשה. קראתיו ולא ענני, שלא היה דור כדורו של משה, שהקדוש ברוך הוא שמע לקולם ועשה להם נסים וחקים, כמו שעשה על ידיו.

רַבִּי יצחק אמר, קמתי אני לפתח לדודי – זה הקדוש ברוך הוא בימיו של משה, שכל ימיו לא רצה שמלאך או שליח להנהיג עמו, שכתוב (שמות לג) אם אין פניך הלכים וגו'. אשרי חלקו של משה שהקדוש ברוך הוא מסכים לרצונו. ודודי חמק עבר, בימיו של יהושע, שכתוב (יהושע ה) לא כי אני שר צבא ה'.

בֵּא ראה, משה היה שומע קול קדוש של המלך העליון ולא נזדעזע, וכל שכן מלאך שלא רצה (ולא קבלו). אחר שמת משה, מה כתוב? ויאמר לא כי אני שר צבא ה'. וכתוב (שם) ויפל יהושע אל פניו ארצה. עתה באתי, בימיו של משה רבך באתי ולא קבלני. באותה שעה ידעו ישראל שבחו של משה. באותו זמן בקשו ישראל להקדוש ברוך הוא ולא נזדמן להם כך כבימי משה. זהו שכתוב בקשתיהו ולא מצאתיהו וגו'.

הָאֲזִינוּ השמים ואדברה (דברים לב). רבי חזי' אמר, אשרי חלקו של משה יותר מכל נביאי העולם.

בֵּא ראה, כתוב (ישעיה א) שמעו שמים והאזיני ארץ כי ה' דבר. שמעו שמים. ישעיה שהיה רחוק יותר מהמלך, כתוב שמעו שמים. משה שהיה קרוב יותר למלך, כתוב האזינו השמים.



לְמוֹדְנוּ, באותו זמן שאמר ישעיהו שמעו שמים והאזיני ארץ, כמה בעלי דינים מאירים הזדמנו לשבר את ראשו. יצא קול ואמר: מי הוא זה שרוצה להרעיש עולמות? עד שפתח ואמר: לא אני ולא שלי, אלא כי ה' דבר, ולא אני. במשה מה כתוב? האזינו השמים ואדברה, אני ולא אחר. ואדברה – בלא פחד. ותשמע הארץ אמרי פי – ולא מאחר. אשרי חלקו. אמר רבי אבא, באותיות חקוקות של רבי אלעזר, האזינו השמים ואדברה ותשמע הארץ – כאן נרמז שם הקדוש העליון.

רבי יוסי אמר, עוד מה בין משה לישעיהו? משה אמר האזינו השמים. השמים – השמים העליונים, אלו הנודעים, שנקראים שמו של הקדוש ברוך הוא. ותשמע הארץ – הארץ העליונה, אותה הנודעת, והיא ארץ החיים. בישעיה כתוב שמעו שמים, ולא השמים. האזיני ארץ, ולא הארץ. ואלו שמים וארץ תחתונים. ועם כל זה רצו להעניש אותו, עד שאמר כי ה' דבר, ולא אני. ומשה אמר כל זה, שכתוב האזינו השמים ואדברה ותשמע הארץ אמרי פי.

רבי יצחק פתח, (שיר השירים ב) כתפוח בעצי היער וגו'. אשרי חלקם של ישראל מכל אמות עובדי כוכבים ומזלות, שהרי כל שאר האמות נתנו לשרים ממנים שליטים עליהם. וישראל קדושים, אשרי חלקם בעולם הזה ובעולם הבא, שלא נתן אותם הקדוש ברוך הוא לא למלאך ולא לשליט אחר, אלא הוא יחד אותם לחלקו. זהו שכתוב כי חלק ה' עמו, וכתוב (תהלים קלה) כי יעקב בחר לו יה. כתפוח בעצי היער, מה תפוח מתחלק בגונו על כל שאר עצי השדה, כך הקדוש ברוך הוא מתחלק ונרשם על כל חילות עליונים ותחתונים, משום זה (ישעיה מח) ה' צבאות שמו, אות הוא בכל צבא של מעלה.

בא ראה, הקדוש ברוך הוא כתפוח, שיש בו שלשה גונים. כנסת ישראל כמו שושנה. איזו שושנה? אמר רבי אבא, שושנה מקפת, סתם שושנה שנכללת בששה עלים. שושנה זו גוניה לבן ואדם, והכל הוא בשני גונים – אדם ולבן. כך כנסת ישראל.

הקדוש ברוך הוא כמו תפוח, כנסת ישראל כמו שושנה. שכך אמרה כנסת ישראל, (שיר השירים ח) תחת התפוח עוררתיך. תחת התפוח – באיזה מקום זה? אלא אלו האבות שאמרנו. רבי יוסי



אמר, זה יובל. רבי אבא אמר, הכל יפה, אלא אלו האבות שאנו
אומרים, אלו הם שלשה גונים שמתחברים בתפוח.

רבי יצחק אמר, באיזה מקום נכללת כנסת ישראל? בשושנה. באלו
הנשיקות של אהבה שנדבקות במלך העליון, לוקחת שתי
שושנים, כמו שנאמר (שם ה) שפתותיו שושנים. ומשום זה אמרה
כנסת ישראל, (שם א) ישקני מנשיקות פיהו (כמו שנאמר (בראשית מא) ועל
פיך ישק כל עמי), משום שנכללת בשושנים בשתי שפתים שלו.

רבי יהודה אמר, הקדוש ברוך הוא נקרא שמים, ומשום שנקרא
שמים, כל אלו הרקיעים שנכללים בשם זה, (שבעה הם שכאשר
מתחברים וכו') כאשר מתחברים כאחד, נקראים שמים, ונקראים שם של
הקדוש ברוך הוא. מה אלו הרקיעים? שבעה הם.

כמו שלמדנו, וילון, רקיע, שחקים, זבול, מעון, מכון, ערבות.
ובאגדות של ישיבת רב המנונא סבא כך למדנו. רבי יצחק אמר,
אלו הבריתות של ישיבת רב המנונא סבא כך, ורבים הם בכל אלו
האפנים. כמו שלמדנו, אמר רבי שמעון, שנינו באלו הבריתות
(החיצוניות), שאצל כל אלו השבעים כתרם של המלך, כנגדם יש שבעה
רקיעים ושבעה כוכבים שרצים והולכים, וקוראים להם שמות
כשמותם, ואף על גב ששונים כלם. כסאות הרקיעים של שבעה כוכבים
- שפתאי, צדק, מאדים, חמה נגה, כוכב, לבנה. ושנים אלו כנגד אלו
בכסוי הדברים. אצל אלו כתוב, (ישעיה מז) יעמדו נא וישיעך הברי
שמים החזים בכוכבים. כל הדברים נעלמים, ואף על גב שאינם דרכי
התורה. ואנו אחר דרכי התורה אנו הולכים, כמו שכתוב (בראשית כו)
ויקרא להן שמות כשמת אשר קרא להן אביו. כמו שדבר הקדוש ברוך
הוא אנו הולכים, ועמו הולכים, כמו שכתוב (דברים כח) והלכת בדרכיו.
אמר רבי יוסי, פשוטים דברים אלו אצל החברים, ונודעים דברים
בהם, ואף על גב שמכסים. אמר לו, וכך שנינו, כמו שאמר
רבי יהודה, אמר רבי חייא לפנינו. וכך למדנו מאלו הבריתות,
ששנינו, בימיו של שלמה המלך עמדה הלבנה בשלמותה,
ובמקומות רבים נודעים דברים שהם בריתות.

אמר רבי שמעון, הרמתי ידי בתפלה לקדוש העליון, שדברים אלו
התגלו על ידי בעולם ההוא כמו שהיו מכסים בלבי. ואין אנו
באותם דרכים של אלו הבריתות, דרכי התורה אנו אוהזים.



שְׁנֵינּוּ, אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מִי לֶךְ גָּדוֹל בְּחֻכְמָה כְּדוֹר הַמֶּלֶךְ וּשְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ בָּנוּ בַּכֶּתֶר הַזֶּה שְׁנוּדַע בְּבְרִיתוֹת אֱלֹהֵינוּ. וְהַלְבָּנָה, קָרָא אוֹתָהּ דָּוִד הַמֶּלֶךְ צְדֵק, שֶׁהָרִי שָׁלוֹ הוּא, שְׁכָתוּב (תהלים קיח) פִּתְחוּ לִי שַׁעֲרֵי צְדָק אֲבֹא בָם אוֹדָה יְהוָה. שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ כֵּף גַּם, וְהוּא נִקְרָא צְדֵק, וְהִשְׁמַשׁ שְׁנִקְרָא בְּבְרִיתוֹת בְּרִית, הוּא נִקְרָא מִשְׁפָּט, וְאֵלֹהֵי כִסְאוֹת הַכְּבוֹד שֶׁל הַמֶּלֶךְ, שְׁכָתוּב (תהלים פט) צְדֵק וּמִשְׁפָּט מְכוּן כִּסְאָךְ. צְדִיק וְצְדָק כֵּף גַּם בְּמַדְרָגָה אַחַת הֵיוּ. לְמַדְנֹה, שְׁבַעַה כְּתָרִים בְּאֶרְוֵה, תִּשְׁעָה נִקְרָאִים. וְאֶפְלוּ בְּאֵלֹהֵי הַבְּרִיתוֹת, שְׁבַעַה רְקִיעִים אֱלֹהֵינוּ – תִּשְׁעָה הֵיוּ.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, עַד מָתִי יִקְרָאוּ הַחֲבָרִים בְּאֵלֹהֵי הַדְּבָרִים. הָרִי אָנוּ אַחַר הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הוֹלְכִים, וְאָנוּ יוֹדְעִים דְּבָרִים, וְהִנֵּה מִתְגַּלֶּה עַל יְדֵינוּ דְּבַר זֶה מֵה שֶׁלֹּא נִגְלָה לְקַדְמוֹנִים. מִכַּאן וְלַהֲלָאָה, כָּל אֵלֹהֵי הַדְּבָרִים וְכָל אֵלֹהֵי הַבְּרִיתוֹת סִלְקוּ אוֹתָם לְאוֹתָם שֶׁלֹּא נִכְנָסוּ וַיֵּצְאוּ, וּבְנֵיהֶם בָּאִים לְשֹׁאֵל. וְכֹאשֶׁר יִשְׁאֲלוּ, יֹאמְרוּ הַחֲבָרִים: אוֹי לְדוֹר שְׂרָבִי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי יִסְתַּלַּק מִמֶּנּוּ. אֲבָל בֹּא רְאֵה, מִכַּאן וְלַהֲבֹא לֹא יִהְיֶה דוֹר כְּדוֹר זֶה, וְלֹא תִתְגַּלֶּה תוֹרָה עַל הַחֲבָרִים.

בֹּא רְאֵה, דוֹר אַחֲרוֹן שֶׁיֵּצְאוּ מִמִּצְרַיִם יִדְעוּ הַכֹּל, שֶׁהָרִי מֹשֶׁה גָּלָה לָהֶם כָּל אוֹתָן אֲרַבְעִים שָׁנָה שֶׁהָיוּ בְּמַדְבָּר, כְּמוֹ שֶׁאֲמַרְנוּ. לְמַדְנֹה, אָמַר רַבִּי יִצְחָק, וְאִם מֹשֶׁה לֹא גָלָה זֶה אֵלָּא בְּאוֹתוֹ יוֹם שֶׁהָיָה מִסְתַּלַּק מִן הָעוֹלָם, שְׁכָתוּב (דברים לא) בֶּן מֵאָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה אָנֹכִי הַיּוֹם, בְּאוֹתוֹ יוֹם מִמֶּשׁ. וְעַם כָּל זֶה לֹא אָמַר, עַד שֶׁנִּתְּנָנוּ לוֹ רְשׁוּת, שְׁכָתוּב (שם) וְעַתָּה כָּתְבוּ לָכֶם אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת. וְכֹאשֶׁר גָּלָה, לֹא אָמַר הָאֲזִינוּ יִשְׂרָאֵל, אֵלָּא הָאֲזִינוּ הַשָּׁמַיִם.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, כְּתוּב אֶת הַשִּׁירָה, וְכִי שִׁירָה נִקְרָאת? אָמַר רַבִּי יִצְחָק, שִׁירָה וְדָאִי. מֵה שִׁירָה נִמְשָׁכָה בְּרוּחַ הַקְּדוֹשׁ מִמַּעַלָּה לְמַטָּה, אִף כֵּף דְּבָרִים אֵלֹהֵינוּ נִמְשָׁכִים בְּרוּחַ הַקְּדוֹשׁ מִמַּעַלָּה לְמַטָּה, וּמִשׁוּם זֶה אָמַר מֹשֶׁה שִׁירָה.

בֹּא רְאֵה, כָּל זֶה אָמַר מֹשֶׁה וְקָרָא לְעֵלְיוֹנִים טְרַם יֹאמַר דְּבַר, שְׁכָתוּב הָאֲזִינוּ הַשָּׁמַיִם. יַעֲרַף כְּפִטְרָה וְגו'. וְכָל כֵּף לְמָה? מִשׁוּם כִּי שֵׁם ה' אֲקָרָא. עַד שֶׁיֹּאמַר דְּבַר, הִרְעִישׁ כָּל הָעוֹלָמוֹת.

לְמַדְנֹה, בְּאוֹתָהּ שְׁעָה שֶׁאֲמַר מֹשֶׁה הָאֲזִינוּ הַשָּׁמַיִם וְאֲדַבְּרָה, הִתְרַגְּשׁוּ הָעוֹלָמוֹת. יֵצֵא קוֹל וְאָמַר: מֹשֶׁה מֹשֶׁה, מִדּוֹעַ אֶתְּהָ מְרַעִישׁ



את כל העולם? אתה בנו של אדם, ובגללך נרגש העולם?! פתח
ואמר, כי שם ה' אקרא. באותה שעה נשתתקו והקשיבו לדבריו.

השלמה מההשמטות סימן י"ח

שְׁנֵי רבותינו, כשחלה רבי שמעון בן יוחאי, נכנסו לפניו רבי פנחס
ורבי חייא ורבי אבא. אמרו לו, מי (שהוא) עמודו של העולם,
שוכב (מת)?! אמר להם, לא בית דין של מעלה מעינים בדיני, שהרי
אני רואה שאין אני נתן למלאך ולדין של מעלה, שאני לא כשאר
בני אדם. אלא זה הדין שלי, הקדוש ברוך הוא דן אותו ולא בית
דינו. וזה שאמר דוד בבקשתו לפניו, (תהלים מג) שפטני אלהים וריבה
ריבי. וכן שלמה אמר, (מלכים א-ח) לעשות משפט עבדו, הוא לבדו
ולא אחר.

שְׁהָרִי למדנו, כשאדם חולה, בית דין של מעלה מסתכלים בדיניו;
יש מהם שנוטים לכף זכות, שמראים זכותו של האדם, ויש
מהם שנוטים לכף חובה, שמראים חובתו של האדם. ולא יוצא איש
מן הדין כמו שהיה רוצה.

אָבֵל מי שדן אותו המלך העליון, ששולט על הכל – הוא טוב, ולא
יכול אדם להיות בדין הזה חוץ מטוב. מה טעמו? שהרי
שנינו, מדותיו של המלך העליון נוטים לזכות תמיד, והוא פלו צד
של האמונה, ובדיו לעזב לחטאים וחובות. זהו שכתוב (תהלים קל) עמך
הסליחה. למען תנרא. עמך ולא עם אחר.

וּמִשּׁוּם זה בקשתי מלפניו שהוא ידון דיני, ואני אכנס בשלשה עשר
פתחים לעולם הבא, ועוד, שלא עברו אותם חוץ מהאבות,
ולא יהיה מי שימחה בדי, שלא אתבע רשות מהם.

אָמַר רבי שמעון דבר, וראו בית חליו שלא היה שם. תמהו, ולא
יכל אחד מהם לדבר בפיו מאימה גדולה שהיתה עליהם. עד
שהיו יושבים, עלה להם ריחות של בשמים רבים וכל אחד התישב.
עד שראו לרבי שמעון, והיה מדבר דברים, ולא היו רואים אחרים
חוץ ממנו. לאחר זמן אמר להם רבי שמעון, ראיתם משהו? אמר לו
רבי פנחס, לא. אלא כלנו תמהים על שלא ראינו אותך בבית חליו
זמן רב, וכאשר ראינו אותך, עלה לנו ריחות בשמים של גן עדן,
ושמענו קול אחד מדבר, ולא ידענו מי מדבר עמך. אמר להם, ולא



שְׁמַעְתֶּם דְּבַר אַחַר חוּץ מִמֶּנִּי? אָמְרוּ, לֹא. אָמַר לָהֶם, אֵין אַתֶּם רְאוּיִים לְרֵאוֹת סֵבֶר פָּנָיו שֶׁל עֲתִיק הַיָּמִים.

אָמַר לָהֶם, אָמַר לָכֶם דְּבַר, תְּמַהְתִּי עַל רַבִּי פְּנַחֵס שְׁלֵא רָאָה, שְׁאַנִּי רְאִיתִי אוֹתוֹ כְּעַת בְּעוֹלָם הַבָּא, לְמַטָּה מִמֶּנּוּ מְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּנֵי. וְכַעַת שְׁלַחוּ בְּשִׁבְלִי מִלְמַעְלָה וְהִרְאוּ לִי מְקוֹם שֶׁל הַצְּדִיקִים לְעוֹלָם הַבָּא, וְלֹא הִתִּישַׁב בְּלִבִּי מְקוֹמִי, חוּץ מֵעַם אַחִיָּה הַשִּׁילוּנִי. וּבְרַרְתִּי מְקוֹמִי וּבִאֲתִי, וּבָאוּ עִמִּי נְשָׁמוֹת שֶׁל צְדִיקִים, וְעֲלִיוֹן מֵהֶם מְנַשְׁמוֹת הַצְּדִיקִים – אָדָם הָרֵאשׁוֹן, שֶׁהָיָה יוֹשֵׁב אֶצְלִי וְהָיָה מְדַבֵּר עִמִּי, וּבִקֵּשׁ שְׁלֵא יִתְגַּלֶּה חֲטָאוֹ לְכָל הָעוֹלָם, חוּץ מֵאוֹתוֹ שְׁאַמְרָה הַתּוֹרָה בְּגִלְלוֹ וְנִסְתֵּר בְּאוֹתוֹ אֵילָן שֶׁל גֵּן עֵדֶן. וְאַנִּי אָמַרְתִּי לוֹ שֶׁהָרִי הַחֲבָרִים (כָּבֵר) גָּלוּ.

אָמַר, אוֹתוֹ שֶׁגָּלוּ הַחֲבָרִים בֵּינֵיהֶם – טוֹב, אֲבָל שְׁאַר בְּנֵי הָעוֹלָם לֹא. מָה הַטַּעַם? שְׁחָס הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל כְּבוֹדוֹ וְלֹא רָצָה לְפָרְסָם חֲטָאוֹ, אֲלֵא בְּאוֹתוֹ אֵילָן שְׁאַכַּל מִמֶּנּוּ. וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא גָּלָה לוֹ בְּסוּד הַקְּדוֹשׁ לְחֲבָרֵינוּ, חֲבָרִים שְׁלֵא יְדַבְּרוּ הֵם בְּהֵם בֵּינֵיהֶם, וְלֹא לְרוֹקִים מֵהַחֲבָרִים וְלֵאלוֹ שְׁיִבְאוּ לְעוֹלָם.

וְהוּא דְבַר שְׁלֵא צָרִיךְ כָּל אָדָם, וְטוֹעָה בּוֹ, לֹא מִשּׁוֹם הַחֲטָא שְׁחָטָא, אֲלֵא מִשּׁוֹם כְּבוֹד הַשֵּׁם הָעֲלִיוֹן שְׁבָנִי אָדָם לֹא זֶהִירִים בּוֹ, וְכַתּוּב (שְׁמוֹת ג) זֶה שְׁמִי לְעֵלָם. וְיִבְאוּ לְשֵׁאל מָה שְׁלֵא צָרִיךְ לָהֶם. וְזֶה שְׁכַתּוּב (שְׁמוֹת יט) פֶּן יִהְרָסוּ אֵל ה' לְרֵאוֹת וְנִפְּל מִמֶּנּוּ רַב. הֵרַב נוֹפֵל וְנִתְפָּס בְּאוֹתוֹ עוֹן. כִּךְ אֲנִי גּוֹזֵר, אֵלוֹ הַחֲבָרִים (חֲבֵר) שְׁמֵלְמָדִים הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ, הוּא נוֹפֵל וְנִמְצָא בְּאוֹתוֹ חֲטָא יוֹתֵר מֵהֶם, שְׁכַתּוּב וְנִפְּל מִמֶּנּוּ רַב. הֵרַב נוֹפֵל וְנִתְפָּס בְּאוֹתוֹ עוֹן.

קָרַב אֶצְלוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר בְּנוֹ. אָמַר לוֹ, אֲבָא, מָה אֲנִי שֵׁם? אָמַר לוֹ, (אֲשֶׁרִי חִלַּקְךָ בְּנִי, זְמַן רַב יִהְיֶה שְׁלֵא תִקְבֵר אֶצְלִי, אֲבָל) בְּנִי, שְׁלֵא תִזְכֵּר כְּאֵן. אֲבָל בְּאוֹתוֹ עוֹלָם, מְקוֹם שֶׁלְךָ וְשֶׁלִּי מְבָרְרִים. זְכָאִים אֲנַחְנוּ עִם אֵלוֹ הַצְּדִיקִים שְׁמוֹמְנִים לְשִׁבְחַ לְאֲדוֹן הָעוֹלָם, שְׁאֵלוֹ הַמְּלֶאכִים שְׁמֵשְׁמֵשִׁים לְפָנָיו. זֶהוּ שְׁכַתּוּב (תְּהִלִּים קמ) אַךְ צְדִיקִים יוֹדוּ לְשִׁמְךָ יִשְׁבוּ יִשְׂרָיִם אֵת פָּנֶיךָ

עַל יְדֵי עֵינַן עֲמֵק בְּסוּדוֹת הַתּוֹרָה יְכוּלִים לְפַקֵּד עֲקָרוֹת וּלְרַפְּאוֹת חוֹלֵאת חֲזָק. (סֵפֶר הַמִּדּוֹת אוֹת סוּד, מִבְּעַל לְקוּטִי מוֹהֲר"ן זְכָרוֹנוֹ לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא)



סדר הלימוד ליום טו סיון [יום 251 בשנה]

לשון ארמית

האדרא זוטא קדישא (דף רפז ע"ב - רצו ע"ב)

תאנא בההוא יומא דרבי שמעון בעא לאסתלקא מן עלמא והוה מסדר מלוי. אתכנשו חבריא לבי רבי שמעון. והוה קמי רבי אלעזר בריה ורבי אבא ושאר חבריא. והוה מליא ביתא.

זקיף עינוי רבי שמעון וחמא דאתמלי ביתא. בכה רבי שמעון ואמר. בזמנא אחרא כד הוינא בבי מרעי, הוה רבי פנחס בן יאיר קמאי. ועד דברירנא דוכתאי אוריכו לי עד השתא. וכד תבנא אסחר אשא מקמאי ומעלמין לא אתפסק. ולא הוה עאל בר נש אלא ברשותא. והשתא חמינא דאתפסק והא אתמלי ביתא. עד דהוה יתבי. פתח עינוי רבי שמעון וחמא מה דחמא ואסחר אשא בביתא. נפקו כלהו ואשתארו רבי אלעזר בריה ורבי אבא. ושאר חבריא יתבו אבראי.

אמר רבי שמעון לרבי אלעזר בריה, פוק חזי אי הכא רבי יצחק דאנא מערבנא ליה. אימא ליה דיסדר מלוי ויתבי לגבאי זכאה חולקיה.

קם רבי שמעון ויתבי וחייה וחדוי. אמר אן אנון חבריא. קם רבי אלעזר ואעיל לון יתבו קמיה. זקיף ידוי רבי שמעון ומצלי צלותא והוה חדי ואמר. אנון חבריא דאשתכחו בבי אדרא יזדמנן הכא. נפקו כלהו ואשתארו רבי אלעזר בריה ורבי אבא ורבי יהודה ורבי יוסי ורבי חייא. אדהכי עאל רבי יצחק. אמר ליה רבי שמעון כמה יאות חולקך כמה חידו בעי לאתוספא לך בהאי יומא. יתבי רבי אבא בתר כתפוי ורבי אלעזר קמיה.

אמר רבי שמעון הא השתא שעתא דרעותא הוא. ואנא בעינא למיעל בלא כסופא לעלמא דאתי. והא מלין קדישין דלא גליאן עד השתא, בעינא לגלאה קמי שכנתא, דלא ימרונ דהא בגריעותא אסתלקנא מעלמא. ועד כען טמירן הוה בלבאי, למיעל בהו לעלמא דאתי. וכך אסדרנא לכו, רבי אבא יכתוב, ורבי אלעזר ברי ילעי, ושאר חבריא ירחשון בלבייהו. קם רבי אבא מבתר



כתפוי. ויְתִיב רַבִּי אֶלְעָזָר בְּרִיָּה קַמְיָה, אָמַר לִיהָ קוּם בְּרִי, דְּהָא אַחְרָא יְתִיב בְּהָהוּא אַתְר, קָם רַבִּי אֶלְעָזָר.

אֲתַעֲפֹתָ רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְיְתִיב. פְּתַח וְאָמַר, (תהלים קטו) לֹא הִמַּתִּים יְהַלְלוּ יְהוָה וְלֹא כָּל יוֹרְדֵי דוּמָה. לֹא הִמַּתִּים יְהַלְלוּ יְהוָה, הֲכִי הוּא וְדָאִי, אֵינּוֹן דְּאֶקְרוּן מַתִּים, דְּהָא קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא חֵי אַקְרִי, וְהוּא שְׂאֲרֵי בֵּין אֵינּוֹן דְּאֶקְרוּן חַיִּים, וְלֹא עִם אֵינּוֹן דְּאֶקְרוּן מַתִּים. וְסוּפִיָּה דְקָרָא כְתִיב, וְלֹא כָּל יוֹרְדֵי דוּמָה, וְכָל אֵינּוֹן דְּנַחְתִּין לְדוּמָה, בְּגִיָּהֶם יִשְׁתְּאָרוּן. שְׂאֲנֵי אֵינּוֹן דְּאֶקְרוּן חַיִּים, דְּהָא קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעֵי בִיקְרִיהוֹן.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, כְּמָה שְׁנֵיאָ שְׁעֵתָא (דף רפ"ח ע"א) דָּא מֵאֲדָרָא. דְּבֵאֲדָרָא אֲזִדְמֵן קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְרַתִּיכוּי. וְהִשְׁתָּא, הָא קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא הֲכָא, וְאֲתִי עִם אֵינּוֹן צְדִיקֵיָא דְבִגְנַתָּא דְעָדָן, מַה דְּלֹא אַעְרַעְרוּ בְּאֲדָרָא. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעֵי בִיקְרִיהוֹן דְּצְדִיקֵיָא יְתִיר מִיְקָרָא דִּילֵיהָ, כְּמָה דְכְתִיב בִּירְבָּעָם, דְּהוּוּ מְקִטֵּר וּמְפֻלַּח לְעַבּוּדָּה זְרָה, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲוִרִיךְ לֵיהָ. וְכִיּוֹן דְּאֲוִשִׁיט יְדֵיהָ לְקַבְּלֵי דְעֵדוּ נְבִיאָה, אֲתִיבֵשׁ יְדֵיהָ, דְכְתִיב, (מלכים א' יג) וַתִּבְשֵׁשׁ יָדוֹ וְגו'. וְעַל דְּפֻלַּח לְעַבּוּדָּה זְרָה לֹא כְתִיב, אֲלֵא עַל דְּאֲוִשִׁיט יְדֵיהָ לְעֵדוּ נְבִיאָה. וְהִשְׁתָּא קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעֵי בִיקְרָא דִילָן, וְכִלְהוּ אֲתָאֵן עֲמִיהָ.

אָמַר, הָא רַב הַמְּנוּנָא סְבָא הֲכָא, וְסַחְרִיָּה שְׁבַעִין צְדִיקֵי גְלִיפָן בְּעִיטְרִין, מְנַהֲרִין כָּל חַד וְחַד מְזִיְהָרָא דְזִיּוּא דְעַתִּיקָא קַדִּישָׁא, סְתִימָא דְכָל סְתִימִין. וְהוּא אֲתִי לְמִשְׁמַע בְּחַדְוֹתָא, אֲלִין מְלִין דְאַנָּא אִימָא. עַד דְּהוּוּ יְתִיב, אָמַר, הָא רַבִּי פְּנַחֶס בֶּן יְאִיר הֲכָא, אֲתַקִּינוּ דּוּכְתִיָּה, אֲזִדְעֻזְעוּ חֲבֵרֵיָא דְהוּוּ תַמָּן, וְקָמוּ וְיָתְבוּ בְּשִׁפּוּלֵי בֵיתָא. וְרַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי אַבְבָּא, אֲשְׁתְּאָרוּ קַמְיָה (נ"א עמ"ה) דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּאֲדָרָא אֲשַׁתְּכַחֲנָא דְכָל חֲבֵרֵיָא הוּוּ אֲמָרִי, וְאַנָּא עֲמַהוֹן. הִשְׁתָּא אִימָא אַנָּא בְּלַחְוֹדָאִי, וְכִלְהוּ צִיִּיתִין לְמַלּוּלֵי, עֲלָאִין וְתַתְּאִין. זְכָאָה חוּלְקֵי יוּמָא דִין.

פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, (שיר השירים ז) אָנֹכִי לְדוּדֵי וְעֲלֵי תְשׁוּקָתוֹ. כָּל יוּמִין דְּאֲתַקְטְרָנָא בְּהָאֵי עֲלָמָא, בְּחַד קְטִירָא אֲתַקְטְרָנָא בֵּיהָ בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וּבְגִין כְּדָּהּ שְׁתָּא וְעֲלֵי תְשׁוּקָתוֹ. דְּהוּא וְכָל סִיעֵתָא קַדִּישָׁא דִּילֵיהָ, אֲתוּ לְמִשְׁמַע בְּחַדְוָה, מְלִין סְתִימִין, וְשְׁבַחָא דְעַתִּיקָא



קדישא, סתימא דכל סתימין, פריש ואתפרש מכלא, ולא פריש, דהא
כלא ביה מתדבק, והוא מתדבק בכלא הוא כלא.

עתיקא דכל עתיקין, סתימא דכל סתימין, אתתקן ולא אתתקן.
אתתקן, בגין לקיימא כלא. ולא אתתקן, בגין דלא שכית.

כד אתתקן, אפיק תשעה נהורין, דלהטין מניה, מתקונוי. ואינון
נהורין מניה, מתנהרין ומתלהטין, ואזלין ומתפשטין לכל עיבר.
כבוצינא דאתפשטין מניה נהורין לכל עיבר. ואינון נהורין
דמתפשטין, כד יקרבו למנדע לון, לא שכית אלא בוצינא בלחודוי.
כך הוא עתיקא קדישא, (הוא) בוצינא עלאה, סתימא דכל סתימין. ולא
שכית בר אינון נהורין דמתפשטין, דמתגליין, וטמירן. ואינון אקרונ
שמא קדישא. ובגין כך כלא חד.

ומה דאמרי חברנא בספרי קדמאי, דאינון דרגין דאתבריאו, ועתיקא
קדישא אתגלי בהו, בכל חד וחד. משום דאינון תקונין דעתיקא
קדישא. לאו השתא עידנא להני מלין דהא אמינא לון באדרא
קדישא. וחמינא מה דלא ידענא הכי, ועד השתא אסתיים בלבאי
מלה. והשתא אנא בלחודאי אסהידנא קמי מלכא קדישא, וכל הני
זכאי קשוט דאתו למשמע מלין אלין.

גולגלתא דרישא חנורא, לאו ביה שירותא וסיומא. קולטרא
דקטפוי, אתפשט ואתנהיר, ומניה ירתון צדיקייא ארבע
מאה עלמין דכסופין לעלמא דאתי. מהאי קולטרא דקטפא, דהיא
גולגלתא חנורא, נטיף טלא כל יומא, לההוא זעיר אנפין, לאתר
דאתקרי שמים, וביה זמינין מיתייא לאחייא לזמנא דאתי. דכתיב,
(בראשית כז) ויתן לך האלהים מטל השמים. ואתמלייא רישיה,
ומההוא זעיר אפין, נטיף לחקל תפוחין. וכל חקל תפוחין, נהירין
מההוא טלא.

האי עתיקא קדישא טמיר וגניו. וחכמתא עלאה סתימאה, בההוא
גולגלתא משתכח, ודאי בהאי עתיקא, לא אתגלייא אלא רישא
בלחודוי, בגין דאיהו רישא לכל רישא. חכמתא עלאה, דאיהי רישא,
ביה סתיים, ואקרי מוחא עלאה. מוחא סתימא. מוחא דשכיך ושקיט.
ולית דיידע ליה, בר איהו.

תלת רישין אתגלפן, דא, לגו מן דא. ודא, לעילא מן דא. רישא
חדא, חכמתא סתימאה, דאתכסייא, ולאו מתפתחא. וחכמתא



דא סתימאָה, רישא לְכָל רישיה, דְשָׂאָר חֲכָמוֹת. רישא עלָּאָה, עתיקא קדישא, סתימא דְכָל סתימין. רישא דְכָל רישא, (דף רפ"ח ע"ב) רישא דְלָאו רישא. ולא ידע, ולא אתידע, מה דְהוּי בְּרִישָׁא דָא, דְלָא אֲתִדְבֵק בְּחֲכָמְתָא, וְלָא בְּסוּכְלִתְנֹו. וְעַל הָאֵי אַקְרִי, (במדבר כד) בְּרַח לְךָ אֶל מְקוֹמֶךָ. (יחזקאל א) וְהַחִיּוֹת רָצוּא וְשׁוּב.

וּבְגִין כִּךְ עֲתִיקָא קִדְיִשָׁא אַקְרִי אִין. דְּבִיָּה תִלְיִיא אִין. וְכָל אֵינֹון שְׁעָרִי, וְכָל אֵינֹון גִּימִין, מְמוּחָא סִתִּימָאָה נְפָקִין. (תליון) וְכִלְהוּ שְׁעִיעִין, (ס"א יתבין) בְּשִׁקוּלָא. וְלָא אֲתַחֲזִי קְדָלָא.

כְּלָא הוּא, בְּגִין דְּהָאֵי עֲתִיקָא קִדְיִשָׁא בְּחַד הוּי. כְּלָא בְּחִידוּ, וְלָא שְׁנִיא מְרַחְמֵי לְעֵלְמִין. בְּתַלְת עֶשֶׂר מְכִילָן דְּרַחְמִין אֲשַׁתְּכַח. בְּגִין דְּהָאֵי חֲכָמְתָא סִתִּימָאָה דְּבִיָּה, מִתְפָּרֵשׁ תַּלְת זְמַנִּין לְאַרְבַּע אַרְבַּע. וְהוּא עֲתִיקָא, כְּלִיל לֹון, וְשְׁלִיט עַל כְּלָא.

חַד אַרְחָא דְנִהִיר בְּפִלְגוּתָא דְשְׁעָרֵי דְנְפָקֵי מְמוּחָא, הוּא אַרְחָא דְנִהִירִין בִּיָּה צְדִיקָאֵי לְעֵלְמָא דְאַתִּי, דְכְּתִיב (משלי ד) וְאַרְח צְדִיקִים כְּאוֹר נֹוֹגָה וְגו'. וְעַל דָּא כְּתִיב, (ישעיה נח) אֲזַ תִּתְעַנֵּג עַל יְי'. וּמֵהָאֵי אַרְחָא מִתְנַהֲרִין כָּל שְׂאָר אַרְחִין, דְּתִלְיִין בְּזַעִיר אֲנָפִין.

הָאֵי עֲתִיקָא סְבָא דְסָבִין, כְּתָרָא עֲלָּאָה, לְעֵילָא. דְּמִתְעַטְרִין בִּיָּה כָּל עַטְרִין, וְכְתָרִין, מִתְנַהֲרִין כָּל בּוּצִינִין מְנִיָּה וּמִתְלַהֲטִין (ומתנהרין). וְהוּא, הוּא בּוּצִינָא עֲלָּאָה, טְמִירָא דְלָא אֲתִידַע. (וכל שְׂאָר בּוּצִינִין מְנִיָּה מִתְלַהֲטִין וּמִתְנַהֲרִין).

הָאֵי עֲתִיקָא אֲשַׁתְּכַח בְּתַלְת רִישִׁין, וְכִלְיָן בְּחַד רִישָׁא. וְהוּא (ג"א וְהוּא) רִישָׁא עֲלָּאָה, לְעֵילָא לְעֵילָא. וּבְגִין דְּעֲתִיקָא קִדְיִשָׁא אֲתַרְשִׁים בְּתַלְת, אוּף הָכִי כָּל שְׂאָר בּוּצִינִין דְּנִהֲרִין מְנִיָּה, כְּלִילָן בְּתַלְת. עוּד, עֲתִיקָא אֲתַרְשִׁים בְּתָרִין. כְּלָלָא דְּעֲתִיקָא בְּתָרִין. הוּא כְּתָרָא עֲלָּאָה דְכָל עֲלָּאִין, רִישָׁא דְכָל רִישִׁי. וְהוּא דְּהוּי לְעֵילָא מִן דָּא, דְּלָא אֲתִידַע. כִּךְ כָּל שְׂאָר בּוּצִינִין, סִתִּימִין בְּתָרִין. עוּד עֲתִיקָא קִדְיִשָׁא אֲתַרְשִׁים וְאַסְתִּים בְּחַד, וְהוּא חַד, וְכִלָּא הוּא חַד. כִּךְ כָּל שְׂאָר בּוּצִינִין, מִתְקַדְשִׁין, מִתְקַשְׁרִין, וּמִתְהַדְרִין בְּחַד, וְאֵינֹון חַד.

מִצְחָא דְּאַתְגְּלֵי בְּעֲתִיקָא קִדְיִשָׁא, רְצוֹן אַקְרִי, דְּהָא רִישָׁא עֲלָּאָה דָּא סְתִים לְעֵילָא, דְּלָא אֲתִידַע פְּשִׁיט חַד טוּרְנָא בְּסִימָא, יָאָה, דְּאַתְכְּלִיל בְּמִצְחָא. וּבְגִין דְּאִיָּהוּ (ג"א דְּהוּא) רְעוּא דְכָל רְעוּין,



אתתקן במצחא, ואתגלייא בבוסיטא (ס"א אתגליף בפסיטא), האי מצחא אקרי רצון.

וכד רצון דא אתגלייא, רעוא דרעוין אשתכח בכלהו עלמין, וכל צלותין דלתתא מתקבלין, ומתנהרין אנפוי דזעיר אנפין, וכלא ברחמי אשתכח, וכל דינין אתטמרן ואתכפין.

בשבתא בשעתא דצלותא דמנחה, דהוא עידן דכל דינין מתערין, אתגלייא האי מצחא, ואתכפין כל דינין, ואשתכחו רחמין בכלהו עלמין. ובגין כך אשתכח שבת בלא דינא, לא לעילא ולא לתתא. ואפילו אשא דגיהנם אשתקע (ס"א אשתכד) באתריה, ונייחין חייביא. ועל דא אתוסף נשמתא דחדו בשבתא.

ובעיי בר נש למחדי בתלת סעודתי דשבתא, דהא כל מהימנותא, וכל כלא דמהימנותא, ביה אשתכח, ובעי בר נש לסדרא פתורא, ולמיכל תלת סעודתי דמהימנותא, ולמחדי בהו.

אמר רבי שמעון, אסהדנא עלי לכל אלין דהכא, דהא מן יומאי לא בטילנא אלין תלת סעודתי, ובגיניהון לא אצטריכנא לתעניתא בשבתא. ואפילו ביומי אחרני לא אצטריכנא, כל שכן בשבתא. דמאן דזכי בהו, זכי למהימנותא שלימתא. חד, סעודתא דמטרוניתא. וחד, סעודתא דמלכא קדישא. וחד, סעודתא דעתיקא קדישא, סתימא דכל סתימין. ובההוא עלמא זכי בהו לאלין. האי רצון כד אתגלייא, כל דינין אתכפין משולשליהון.

תקונא דעתיקא קדישא אתתקן בתקונא חד, כלא דכל תקונין. והיא חכמה עלאה, סתימאה. כלא דכל שאר, והאי אקרי עדן עלאה סתימא. והוא מוחא דעתיקא קדישא. והאי מוחא אתפשט לכל עיבר, מניה אתפשט עדן אחרא. ומהאי עדן אתגלף.

וההוא (דף רפ"ט ע"א) רישא סתימא דברישא דעתיקא דלא אתידע, כד פשיט חד טורנא (ס"א גונא), דהנה מתתקן לאתנהרא, בטש בהאי מוחא (נ"א מצחא), ואתגלף, ואתנהיר בכמה נהירין, ואפיק וארשים כבוסיטא דא, בהאי מצחא. ואתרשים ביה חד נהורא, דאקרי רצון. והאי רצון אתפשט לתתא בדיקנא, עד ההוא אתר דמתישבא בדיקנא, ואקרי חסד עלאה. ודא איהו נוצר חסד. ובהאי רצון כד אתגלייא, מסתכלין מארי דדינא ומתכפין.



עינאי דרישא דעתיקא קדישא, תרין בתר שקילן. דאשגחין תדירא, ולא נאים. דכתיב, (תהלים קכא) לא ינום ולא ישן שומר ישראל, ישראל קדישא, בגין כף לא אית ליה גבינין על עינא, ולא כסותא.

דהוא מוחא אתגליף ונהיר בתלת חוורין דעילא (נ"א דעינא), בחוורא חדא מסתחין עינין דזעיר אנפין, דכתיב, (שיר השירים ה) רוחצות בחלב. דהוא (נ"א בהוא) חוורא קדמאה. ושאר חוורין אסתחין ונהרין לשאר בוצינין.

מוחא אקרי נביעא דברכתא, נביעא דכל ברכאן מניה אשתכחו. ובגין דהאי מוחא להיט בתלת חוורין דעינא, בעינא תלא ביה ברכתא, דכתיב, (משלי כב) טוב עין הוא יבורך, דהא במוחא תליין חוורו דעינא. האי עינא כד אשגח בזעיר אנפין, (עלמין) (ס"א אתנהרן אנפין בלהו בחדו) אנהרן בלהו בחדו. עינא דא, הוא כלא ימינא, לית ביה שמאלא. עינין דתתא, ימינא ושמאלא, תרי, בתרי גוונין.

בציניעותא דספרא אוליפנא, דהא י' עלאה, י' תתאה. ה' עלאה, ה' תתאה. ו' עלאה, ו' תתאה. פל אלין עלאין, בעתיקא תליין. תתאין, בזעיר אנפין אינון. לאו תליין, אלא אינון מממש. ובעתיקא קדישא תליין. דהא שמא דעתיקא אתפסייא מכלא, ולא אשתכח. אבל אלין אתוון דתליין בעתיקא. בגין דיתקיימון אינון דלתתא. דאי לאו הכי לא יתקיימון.

ובגין כף, שמא קדישא סתים וגלייא. ההוא דסתים לקבליה דעתיקא קדישא, סתימא דכלא. וזהוא (אתגלייא בגיניה דתלייא) (ס"א דאתגלי בגיניה דהוא דאתגלייא דתלייא) בזעיר אפין. ובגין כף, כל ברכאן בעיין סתים וגלייא. אלין אתוון סתימן דתליין (בעתיקא קדישא. תליין, אמאי תליין י' לקיימא י' דלתתא) (ס"א ודאי בגולגלתא במצחא בעינין תליא י' (ס"א אמאי) אמא תליא לקיימא לי' דלתתא).

חוטמא, בהאי חוטמא, בנוקבא דפרדשקא, דביה נשיב רוחא דחיי לזעיר אפין. ובהאי חוטמא, בנוקבא דפרדשקא, תלייא ה', לקיימא ה' אחרא דלתתא. ודא רוחא נפיק ממוחא סתימאה, ואקרי רוחא דחיי. ובהאי רוחא, זמינין למנדע חכמתא, בזמנא דמלכא משיחא. דכתיב, (ישעיה יא) ונחה עליו רוח יי' רוח חכמה



ובינה וגו'. האי חוטמא, חיינ מכל סטרינ, חדו שלימא. נחת רוח. אסוּתא. בחוטמא דזעיר אנפין (כמה דאוקימנא) כתיב, (שמואל ב כב) עלה עשן באפו וגו'. והכא כתיב (ישעיה מח) ותהלתי אחטם לך.

ובספרא דאגדתא, דבי רב ייבא סבא, אוקים, ה' בפומא, והכא לא מתקימא הכי, ולא אצטרפא (ס"א אצטריכנא), אף על גב דבחד סלקא, אלא בה' דינא תליא, ודינא בחוטמא תליא, דכתיב עלה עשן באפו. ואי תימא, הא כתיב ואש מפיו תאכל. עקרא דרוגזא בחוטמא תליא.

כף תקונין דעתיקא קדישא, במוחא שקיט וסתים מתתקנן. וכל תקונין דזעיר אנפין, בחכמה תתאה מתתקנן. דכתיב, (תהלים קד) כלם בחכמה עשית, וה' כללא דכלא ודאי. מה בין ה' לה'. ה' דהכא, דינא אתער מנה. ודהכא רחמי גו רחמי.

בדיקנא דעתיקא קדישא, תליא כל יקירו דכלא. מזלא דכלא אקרי. מהאי דיקנא, מזלא יקירותא (ג"א מהאי מזלא יקירא) דכל יקירין, מזלי עלאי ותתאי. כלהו משגיחין לההוא מזלא. בהאי מזלא תליא חיי דכלא, מזוני דכלא. בהאי מזלא תליין שמיא וארעא. גשמין דרעוא. בהאי מזלא, אשגחותא דכלא. בהאי מזלא תליין כל חיילין עלאין ותתאין. (דף רפ"ט ע"ב)

תלת עשר נביעין, דמשחא דרבותא טבא, תליין בדיקנא דמזלא יקירא דא. וכלהו נפקין לזעיר אנפין. לא תימא כלהו, אלא תשעה מנייהו, משתכחין בזעיר אנפין, לאכפייא דינן.

(וכד) האי מזלא, תליא בשקולא עד טבורא. כל קדושי קדושין דקדושא ביה תליין. בהאי מזלא, פשיט פשיטותא דקוטרא עלאה. ההוא רישא דכל רישין, דלא אתידע, ולא אשתמודע, ולא ידעין עלאין ותתאין. בגין כך כלא בהאי מזלא תליא.

בדיקנא דא, תלת רישין דאמינא, מתפשטן. וכלהו מתחברן בהאי מזלא, ומשתכחין ביה. ובגין כך, כל יקירו דיקירותא, בהאי מזלא תליא. כל אלין אתון דתליין בהאי עתיקא, כולהו תליין בהאי דיקנא, ומתחברן בהאי מזלא, ותליין ביה, לקיימא אתון אחרנין. דאלמלי לא סליק אלין אתון בעתיקא, לא קיימין אלין אחרנין. ובגין כך אמר משה כד אצטריד, יי' יי', תרי זימני, ופסיק



טעמא בגווייהו. דהא במזלא תלייא כלא. מהאי מזלא, מתכספי עלאי ותתאי, ומתכפיין קמיה. זכאה חולקיה מאן דזכי להאי.

האי עתיקא קדישא, סתימא דכל סתימין, לא אדבר, ולא אשתכח. ובגין דאיהו רישא עלאה לכל עלאין, לא אדבר, בר רישא חדא, בלא גופא, לקיימא כלא.

והאי (נ"א דכל סתימין (ס"א בגין דאיהו) רישא עלאין לכל עלאין, לא אדבר, אלא רישא חדא, בלא גופא, לקיימא כלא. והוא) טמיר וסתיים וגניזי מכלא, תקונוי אתתקנו, בההוא מוחא סתימאה דכלא, דאתפשט ואתתקן כלא ונפיק חסד עלאה ותתאה, וחסד עלאה אתפשט ואתקן ואתכליל כלא במוחא סתימאה דא. כד אתתקן חורא דא בנהירו דא, בטש מאן דבטש, בהאי מוחא ואתנהיר, ותלייא ממזלא יקירא מוחא אחרא, דאתפשט ונהיר לתלתין ותריין שבילין. כד אתנהיר נהיר ממזלא יקירא. אתנהירו תלת רישין עלאין, תריין רישין, וחד דכליל לון. ובמזלא תליין, ואתכלילין ביה.

מבאן שארי לאתגלייא יקירו דדיקנא, דאיהו מזלא סתימאה. ואינון מתתקנו, כמה דעתיקא קדישא תלת רישין מתעטרין ביה, הכי כלא בתלת רישין. וכד אתנהרין, תליין כלהו דא בדא בתלת רישין, תריין מתריין סטרין, וחד דכליל לון.

ואי תימא, מאן עתיקא קדישא. תא חזי, לעילא לעילא, אית דלא אתידע, ולא אשתמודע, ולא אתרשים, והוא כליל כלא, ותריין רישין ביה כליין (ס"א תליין). וכדין כלא (חדא) הכי אתתקן. וההוא לאו במגנינא, ולא בכללא ולא בחושבן אלא ברעותא דלבא, על דא אתמר, (תהלים לט) אמרתי אשמרה דרכי מחטא בלשוני.

אתר דשירותא אשתכח, מעתיקא קדישא, דאתנהיר ממזלא, הוא נהירו דחכמתא, דאתפשט לתלתין ותריין עיבר. ונפקא מההוא מוחא סתימאה, מנהירו דביה. ומה דעתיקא קדישא נהיר בקדמיתא (ס"א בחכמתא), דא היא. ושירותא ממה דאתגלייא (תרי), ואתעביד לתלת רישין, ורישא חדא כליל לון. ואלין תלת מתפשטן לזעיר אנפין, ומאלין נהרין כלא.

אתגליית האי חכמתא, ואפיק חד נהרא, דנגיד ונפיק לאשקאה גנתא ועייל (נ"א ועיילן) ברישא דזעיר אנפין, ואתעביד חד מוחא



וּמִתְמַן אֲתַמְשִׁיד וְנִגִּיד בְּכָל גּוֹפָא, וְאַשְׁקִי כָּל אֵינוֹן נְטִיעָאן. הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, (בראשית ב) וְנָהָר יוֹצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֶּן וְגו'.

תוֹ אֲתַגְלִיף הָאִי חֲכַמְתָּא, וְאַתְמַשֵּׁךְ וְעֵייל בְּרִישָׁא דְזַעִיר אֲנַפִּין, וְאַתְעֵבִיד מוֹחָא אַחְרָא (ההוא אַחְרָא). הֵהוּא נְהִירוֹ דְאַתְמַשְׁכָּא מִנִּיה אֵלִין תְּרִין מְשִׁיכֵן אֲתַגְלִיפוּ, מִתְחַבְּרֵן בְּחַד רִישָׁא דְעַמִּיקָא דְבִירָא, דְכְּתִיב, (משלי ג) בְּדַעְתּוֹ תְּהוֹמוֹת נִבְקְעוּ. וְעֵייל בְּרִישָׁא דְזַעִיר אֲנַפִּין, וְאַתְעֵבִיד מוֹחָא אַחְרָא, וּמִתְמַן אֲתַמְשִׁיד וְעֵייל לְגוֹ גּוֹפָא, וּמְלִיֵּיא כָּל אֵינוֹן אֲדָרִין וְאַכְסְדִּרִין דְּגוֹפָא. הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, (משלי כד) וּבִדְעַת חֲדָרִים יִמְלָאוּ.

וְאַיִן נְהָרִין, מְנַהִירוֹ דְהֵהוּא מוֹחָא עֲלָאָה סְתִימָאָה, דְנְהִיר בְּמַזְלָא (עֲתִיקָא קְדִישָׁא). וְכֻלָּא דָּא בְּדָא תְלִיִין. וְאַתְקֶשֶׁר דָּא בְּדָא, וְדָא בְּדָא, עַד דִּישְׁתַּמוּדַע דְכֻלָּא חַד, וְכֻלָּא הוּא עֲתִיקָא, (דף ר"צ ע"א) וְלֹא אֲתַפְּרֵשׁ מִנִּיה כְּלוּם. אֵלִין תְּלַת נְהוּרִין, נְהָרִין לְתַלַּת אַחְרָנִין, דְאַקְרוּן אֲבָהֵן. וְאַלִין נְהָרִין לְבָנִין. וְכֻלָּא נְהִיר מֵאַתֵּר חַד. כֹּד אֲתַגְלִיֵּיא הָאִי עֲתִיקָא, רַעְוָא דְרַעְוֹן, כֻּלָּא נְהִיר וְכֻלָּא אֲשַׁתְּכַח בְּחַדוֹ שְׁלִימָתָא.

הָאִי חֲכַמְתָּא אֲקָרִי עֵדֶן, וְהָאִי עֵדֶן אֲתַמְשֵׁךְ מֵעֵדֶן עֲלָאָה, סְתִימָאָה דְכָל סְתִימִין. וּמֵהָאִי עֵדֶן, אֲקָרִי שִׁירוּתָא. דְבַעֲתִיקָא לָא אֲקָרִי, וְלֹא הוּי שִׁירוּתָא וְסִיּוּמָא. וּבְגִין דְלֹא הוּי בֵּיה שִׁירוּתָא וְסִיּוּמָא, לָא אֲקָרִי אֲתָהּ. בְּגִין דְאַתְכַּסְיָא וְלֹא אֲתַגְלִיֵּיא. וְאַקָרִי הוּא. וּמֵאַתֵּר דְשִׁירוּתָא אֲשַׁתְּכַח אֲקָרִי אֲתָהּ, וְאַקָרִי אָב. דְכְּתִיב, (ישעיה סג) כִּי אֲתָהּ אָבִינוּ.

בְּאַגְדָּתָא דְבִי רַב יִיבָא סְבָא, כְּלָלָא דְכֻלָּא, זַעִיר אֲנַפִּין אֲקָרִי אֲתָהּ. עֲתִיקָא קְדִישָׁא דְאַתְכַּסְיָא, אֲקָרִי הוּא. וְשִׁפִּיר. וְהֵשְׁתָּא קְרִינֵן בְּאַתֵּר דָּא דְשִׁירוּתָא אֲשַׁתְּכַח, אֲתָהּ. אֲף עַל גַּב דְאַתְכַּסְיָא, מִנִּיה הוּי שִׁירוּתָא, וְאַקָרִי אָב. וְהוּא אָב לְאַבְהָן. וְהָאִי אָב נְפִיק מֵעֲתִיקָא קְדִישָׁא, דְכְּתִיב (איוב כח) וְהִחְכְּמָה מֵאִין תִּמְצָא. וּבְגִין כֹּף לָא אֲשַׁתְּמוּדַע.

תָּא חֲזִי, כְּתִיב (איוב כח) אֱלֹהִים הִבִּין דְרִכָּה, דְרִכָּה מִמֶּשׁ. אָבֵל וְהוּא יָדַע אֶת מְקוֹמָהּ, מְקוֹמָהּ מִמֶּשׁ. וְכָל שְׁכֵן דְרִכָּה. (מְקוֹמָהּ מִמֶּשׁ. וְלֹא דְרִכָּה. מְקוֹמָהּ מִמֶּשׁ. וְכָל שְׁכֵן דְרִכָּה.) וְכָל שְׁכֵן הֵהוּא חֲכַמָּה דְסְתִימָא בֵּיה בְּעֲתִיקָא קְדִישָׁא.



האי חֲכָמָה שִׁירוּתָא דְכָלְא, מְנִיָּה מִתְפַּשְׁטֵן תְּלָתִין וּתְרִין שְׁבִילִין. (שבילין ולא ארְחִין) וְאוּרִייתָא בְּהוּ אֲתַכְלִילַת בְּעֵשְׂרִין וּתְרִין אֲתוּן, וְעֵשֶׂר אֲמִירָן. הַאי חֲכָמָה אָב לְאַבְהָן. וּבְהַאי חֲכָמָה, שִׁירוּתָא וְסִיּוּמָא אֲשַׁתְּכַח. וּבְגִין כֶּן, חֲכָמָה עֲלָאָה חֲכָמָה תִּתְאַה. כַּד אֲתַפְּשֵׁט חֲכָמָה, אֲקָרִי אָב לְאַבְהָן. כֹּלָא לֹא אֲתַכְלִיל אֱלָא בְּהַאי. (ס"א כד מתפשטן חכמות, אתקרי אב לאבְהן. כֹּלָא לֹא אֲשַׁתְּכַלֵּל אֱלָא בְּהַאי) דְּכַתִּיב, (תהלים קד) כָּל־ם בְּחֲכָמָה עָשִׂיתָ.

זְקַף רְבִי שְׁמַעוֹן יְדוּי, וְחַדִּי, אָמַר, וְדָאִי עֵידָן הוּא לְגַלְאָה, וְכָלְא אֲצִטְרִיד בְּשַׁעְתָּא דָּא. תְּאַנָּא, בְּשַׁעְתָּא דְעִתִּיקָא קְדִישָׁא, סְתִימָאָה דְכָל סְתִימִין, בְּעָא לְאַתְקָנָא כֹּלָא, אֲתַקִּין כְּעִין דְּכַר וְנוֹקְבָא. בְּאַתְרֵי דְאַתְכְּלִילוּ דְכַר וְנוֹקְבָא לֹא אֲתַקִּימוּ, אֱלָא בְּקִיּוּמָא אַחְרָא (ס"א כְּעִין דְּכַר) דְּדְכַר וְנוֹקְבָא. וְהַאי חֲכָמָה כָּלְאָה דְכָלְא, כַּד נִפְקָא וְאַתְנַהִיר מְעִתִּיקָא קְדִישָׁא, לֹא אֲתַנַּהִיר אֱלָא בְּדְכַר וְנוֹקְבָא. דְּהַאי חֲכָמָה אֲתַפְּשֵׁט, וְאַפִּיק מְנִיָּה בִּינָה, וְאַשְׁתַּכַּח דְּכַר וְנוֹקְבָא. הוּא, חֲכָמָה אָב. בִּינָה אִם. חֲכָמָה וּבִינָה, בְּחַד מִתְקַלָּא אֲתַקְלוּ, דְּכַר וְנוֹקְבָא. וּבְגִינִיָּהוּ כֹּלָא אֲתַקִּיָּים בְּדְכַר וְנוֹקְבָא, דְּאַלְמָלָא הַאי, לֹא מִתְקִימִין.

שִׁירוּתָא דָּא אָב לְכָלְא, אָב לְכָלְהוּ אַבְהָן, אֲתַחְבְּרוּ דָּא בְּדָא, וְנַהִירוּ דָּא בְּדָא. (חֲכָמָה אָב. בִּינָה אִם. דְּכַתִּיב (משלי ב) כִּי אִם לְבִינָה תִקְרָא) כַּד אֲתַחְבְּרוּ, אוֹלִידוּ, וְאַתְפַּשְׁטַת מְהִימְנוּתָא. בְּאַגְדָּתָא דְבִי רַב יִבְאָ סְבָא, הֲכִי תְאַנִּי, מַהוּ בִּינָה. אֱלָא כַּד אֲתַחְבְּרוּ דָּא בְּדָא, יו"ד בְּה"א, אֲתַעְבְּרַת, וְאַפִּיקַת בֶּן, וְאוֹלִידַת. וּבְגִין כֶּן, בִּינָה אֲקָרִי, בֶּן י"ה, שְׁלִימוּתָא דְכָלְא. אֲשַׁתְּכַחוּ תְרוּוֹיָהוּ דְמִתְחַבְּרוּ, וּבֶן בְּגוּוֹיָהוּ. כֹּלְאָה דְכָלְא. בְּתַקוּנִיָּהוּ אֲשַׁתְּכַח שְׁלִימוּתָא (ג"א בֶּן י"ה, תְרוּוֹיָהוּ דְמִתְחַבְּרוּ, וּבֶן בְּגוּוֹיָהוּ. בְּתַקוּנִיָּהוּ אֲשַׁתְּכַחוּ שְׁלִימוּתָא דְכָלְא כֹּלְאָה) דְכָלְא, אָב וְאִם. בֶּן וּבַת.

מַלְיָן אֲלִין, לֹא אֲתִיָּהְבוּ לְגַלְאָה, בְּרֵי לְקְדִישֵׁי עֲלִיוֹנִין, דְּעָאלוּ וְנִפְקוּ, וְיַדְעִין אַרְחוּי דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְלָא סְטָאן בְּהוּ לִימִינָא וְלִשְׁמָאָלָא. דְּכַתִּיב, (הושע יד) כִּי יִשְׂרָיִם דְרָכֵי יִי' וְצַדִּיקִים יִלְכוּ בָם וְגו'. וְזַכָּאָה חוֹלְקִיָה, דְמֵאן דְזָכִי לְמַנְדַּע אוּרְחוּי, וְלֹא סְטִי, וְלֹא יִטְעִי בְּהוּ. דְמַלְיָן אֲלִין סְתִימִין אִינוּן וְקְדִישֵׁי עֲלִיוֹנִין נְהִירוּן בְּהוּ, כְּמֵאן דְנַהִיר מְנַהִירוּ דְבוּצִינָא. לֹא אֲתַמְסְרוּ מַלְיָן אֲלִין, אֱלָא לְמֵאן דְעָאל וְנִפְיק. דְמֵאן דְלֹא עָאל וְנִפְק, טַב לִיָּה דְלֹא אַבְרִי. דְהַאי גְלִיָּא קָמִי עִתִּיקָא קְדִישָׁא, סְתִימָא דְכָל סְתִימִין, דְמַלְיָן אֲלִין נְהִירוּן בְּלִבָּאִי,



בְּאֲשֶׁלְמוֹתָא דְרַחֲמֵימוֹתָא וּדְחִילוֹ דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. וְאֵלִין בְּנֵי
דְהֶכָא, יַדְעֵנָא בְּהוּ דְהָא עָאלוּ וְנִפְקוּ, וְאַתְנַהֲרִין בְּאֵלִין מְלִין, וְלֹא
בְּכֻלְהוֹן. וְהִשְׁתָּא אַתְנַהֲרֵירוּ בְּשִׁלְמוֹתָא כְּמָה דְאַצְטְרִיךְ. זְכָאָה חוֹלְקֵי
עִמְהוֹן, בְּהֵהוּא עֲלָמָא.

אָמַר רַבֵּי שְׁמַעוֹן, כָּל מַה דְאַמְיֵנָא דְעִתִּיקָא קְדִישָׁא. וְכָל מַה דְאַמְיֵנָא
דְזַעֲרֵי אַנְפִּין. כָּלֵא חַד, כָּלֵא הוּא חַד מְלָה. לֹא (דף ר"צ ע"ב) תְּלִיָּא
בִּיה פִּירוּדָא. בְּרִיךְ הוּא בְרִיךְ שְׁמִיה לְעֵלְמָא וְלְעֵלְמֵי עֲלָמִין.

תָּא חֲזִי, שִׁירוֹתָא דָּא דְאַקְרִי אָב, אַתְכְּלִיל בְּיוֹ"ד, דְתְּלִיָּא מִמְזָלָא
קְדִישָׁא. וּבְגִין כֶּךָ, יוֹ"ד כְּלִיל אַתְוֹן אַחְרָנִין. י' סְתִימָא דְכָל
אַתְוֹן אַחְרָן. י' רִישָׁא וְסִיפָא דְכָלֵא.

וְהֵהוּא נֶהָר דְנָגִיד וְנִפְיָק, אַקְרִי עֲלָמָא דְאַתִּי, דְאַתִּי תְדִיר וְלֹא פְסִיק.
וְהֵאֵי הוּא עֲדוּנָא דְצַדִּיקָא, לְזְכָאָה לְהֵאֵי עֲלָמָא דְאַתִּי,
דְאַשְׁקֵי תְדִיר לְגַנְתָּא, וְלֹא פְסִיק. עֲלִיהַ כְּתִיב (ישעיה נח) וּכְמוֹצָא מִים
אֲשֶׁר לֹא יִכְזָבוּ מִימֵינוּ. וְהֵהוּא עֲלָמָא דְאַתִּי, אַבְרִי בְּיוֹ"ד, הֵדָּא הוּא
דְכְתִיב, (בראשית ב) וְנֶהָר יוֹצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֶּן. י' כְּלִיל תְּרִין
אַתְוֹן ו"ד.

בְּאַגְדָתָא דְבֵי רַב יִיבָא סְבָא תְנִינָן, אָמַאי ו"ד כְּלִילָן בְּיוֹ"ד. אֵלָא
נְטִיעָה דְגַנְתָּא (ס"א ודאי) דָּא, אַקְרִי ו'. אֵית גַּנְתָּא אַחְרָא,
דְאַיְהִי ד'. וּמַהֲאֵי ו', אֲשֶׁתְּקִיָּא ד'. (דאִיְהִי אַרְבַּעַה), (ס"א רָאשִׁים) וְהִינְנוּ רָזָא
דְכְתִיב, וְנֶהָר יוֹצֵא מֵעֵדֶן וְגו'. מָאֵי עֵדֶן. דָּא חֲכָמָה עֲלָאָה, וְדָא י'.
לְהַשְׁקוֹת. אֶת הַגֶּן, דָּא הוּא ו'. וּמִשָּׁם יִפְרֹד וְהִיָּה לְאַרְבַּעַה רָאשִׁים,
דָּא הוּא ד', וְכָלֵא כְּלִיל בְּיוֹ"ד.

וּבְגִין כֶּךָ, אַקְרִי אָב לְכָלֵא. אָב לְאַבְהָן. שִׁירוֹתָא דְכָלֵא, (אַקְרִי) בֵּיתָא
דְכָלֵא, דְכְתִיב, (משלי כד) בְּחֲכָמָה יִבְנֶה בֵּיתָא. (מַהֲאֵי י' שִׁירוֹתָא וְסִימָא
דְכָלֵא) וּכְתִיב, (תהלים קד) כָּלֵם בְּחֲכָמָה עֲשִׂיתָ. בְּאַתְרֵיהַ, לֹא אַתְגַּלְיָא,
וְלֹא אַתִּידַע. מְדַאֲתַחְבֵּר בְּאִימָא אַתְרַמִּיז בְּאִימָא וּבְגִין כֶּךָ אִימָא כְּלָלָא
דְכָלֵא, בְּהַ אַתִּידַע וּבְהַ אַתְרַמִּיז, שִׁירוֹתָא וְסִימָא דְכָלֵא. (חֲכָמָה אַקְרִי)
דְבָה סְתִים כָּלֵא.

בְּרִשָׁא דְכָלֵא, שְׁמָא קְדִישָׁא. עַד הִשְׁתָּא רְמִיזָנָא, וְלֹא אָמַינָא כָּל אֵלִין
יוֹמִין. וְהֵאִידְנָא מִתְגַּלְפִּין סְטְרִין, י', כְּלִיל בְּהֵאֵי חֲכָמָה. ה' דָּא
אִימָא, וְקִרְיָנָן בִּינָה. ו"ה, אֵלִין תְּרִין בְּנִין, דְמִתְעַטְרָן מֵאִימָא. וְהֵא



תנינן, דבינה אתכליל מכלא. יו"ד דמתחברא באימא, ומפקין ב"ן.
והיינו בינה, א"ב וא"ם דאינון י"ה, בן בגווייהו.

השפא אית לאסתכלא, בינה, ואקרי תבונה, אמאי אקרי תבונה,
ולא בינה. אלא תבונה אקרי, בשעתא דינקא לתרין בנין,
ב"ן וב"ת, דאינון ו"ה, וההיא שעתא אקרי תבונה. דכלא כליל באלין
אתוון, ב"ן וב"ת, אינון ו"ה. וכלא חד פללא, והיינו תבונה.

בספרא דרב המנונא סבא אמר, דשלמה מלכא, תקונא קדמא
דגלי ואמר, (שיר השירים א) הנה יפה רעיתי מהאי הוא.
ותקונא תניינא, אקרי כלה, דאיהי נוקבא דלתתא. ואינון דאמרי,
דתרנוייהו להאי נוקבא דלתתא אינון, לאו הכי. דה"א קדמא לא
אקרי כלה. וה"א בתרא, אקרי כלה, לזמנין ידיעין (לזמנין סגיאין). דהא
זמנין סגיאין אינון, דדכורא לא אתחבר עמה, ואסתלק מינה. בההוא
זמנא כתיב, (ויקרא יח) ואל אשה בנדת טמאתה לא תקרב. בשעתא
דאתדפאת נוקבא, ודכורא בעי לאתחברא עמה, כדין אקרי כל"ה.
ככל"ה ממש אתייהא.

(אבל) האי אימא, לא אפסיק רעותא דתרנוייהו לעלמין, בחד נפקין,
בחד שריין. לא אפסיק דא מן דא, ולא אסתלק דא מן דא. ובגין כך
כתיב ונהר יצא מעדן, יוצא תדיר, ולא אפסיק. הך הוא דכתיב,
וכמוצא מים אשר לא יכזבו מימיו. ובגין כך כתיב רעיתי, ברעותא
דאחוה שריין, באחדותא שלימותא. אבל הכא אקרי כלה, דכד אתא
דכורא לאתחברא עמה, היא כלה, ככלה איהי אתייהא ממש.

ובגין כך, תרי (ויחי רמ"ב) תקונין דנוקבי פריש שלמה. תקונא
דקדמיתא סתימא, בגין דאיהי סתימא. ותקונא תניינא פריש
יתיר, ולא סתים כולי האי. ולבתר תליא כל שבחא בההיא דלעילא.
דכתיב, (שיר השירים ו) אחת היא לאמה ברה היא לילדתה. ובגין דאיהי
אימא מתעטרא בעטרא דכלה, ורעותא דיו"ד לא אפסיק מנה
לעלמין, אתיהיב ברשותה כל חירו דעבדין. כל חירו דכלא. כל חירו
דחייביא, לדפאה לכלא. דכתיב, (ויקרא טז) כי ביום הזה יכפר עליכם.
וכתיב (ויקרא כח) וקדשתם את שנת החמשים שנה יוכל היא. מאי יוכל.
כמה דאת אמר (ירמיה יז) ועל יוכל ישלח שרשיו. משום ההוא נהר
דאתי ונגיד ונפיק, ואתי תדיר, ולא פסיק.



כְּתִיב (דף רצ"א ע"א) (משלי ב) **כִּי אִם לְבִינָה תִקְרָא לְתַבּוּנָה תִתֵּן קוֹלְךָ. כִּי־בֵן דָּאָמַר כִּי אִם לְבִינָה תִקְרָא, אֲמַאי לְתַבּוּנָה. אֶלֶּא כֻלָּא כֻמָּה דְאֲמִינָא. הִי מְנַיִיהוּ עֲלָאָה. בִּינָה עֲלָאָה מְתַבּוּנָה. בִּינָה אָב וְאִם וּבֵן. י"ה: אָב וְאִם, וּבֵן בְּגוּוֹיֵיהוּ. תַבּוּנָה: כֻלָּא דְכֻנֵּין, בֵּן וּבֵת, ו"ה. וְלֹא אֲשַׁתְּכַח אָב וְאִם, אֶלֶּא בְאִימָא, דְאִימָא וְדְאִי (ס"א אֶלֶּא בְבִינָה. וּבְתַבּוּנָה וְדְאִי אִימָא) רְבִיעָא עֲלֵיהוּ, וְלֹא אֲתַגְלִיֵּיא. אֲשַׁתְּכַח דְכֻלָּא דְתַרִּין בְּנִין, אֶקְרִי תַבּוּנָה. וְכֻלָּא דְאָב אִם וּבֵן, אֶקְרִי בִינָה. וְכַד בְּעֵי לְאֶכְלָלָא כֻלָּא, בְּהַאי אֲתַכְלִיל.**

וְהַאי אָב וְאִם וּבֵן, אֶקְרוּן חֻכְמָה בִּינָה וְדַעַת. בְּגִין דְּהַאי בֵּן נָטִיל סִימְנִין דְּאָבוּי וְאֲמִיָּה, אֶקְרִי דַעַת, דְּהוּא סְהַדוּתָא דְתַרְוֵיהוּ. וְהַאי בֵּן, אֶקְרִי בּוּכְרָא. דְכְּתִיב, (שמות ד) **בְּנֵי בְכוּרֵי יִשְׂרָאֵל.** וּבְגִין דְּאֶקְרִי בּוּכְרָא, נָטִיל תַרִּין חוּלְקִין. וְכַד אֲתַרְבִּי בְעֵטְרוּי, נָטִיל תַלְת חוּלְקִין. וּבֵין כַּף וּבֵין כַּף, תַרִּין חוּלְקִין, וְתַלְת חוּלְקִין כֻלָּא חַד מְלָה. וְהַאי וְהַאי הֵכִי (ס"א חד) הָוִי, יְרוּתָא דְאָבוּי וְאֲמִיָּה יְרִית.

מְאִי יְרוּתָא דָא. אַחְסַנְתָא דְאָבוּי וְאֲמִיָּה, וְתַרִּין עֵטְרִין דְהוּו גְנִיזִין בְּגוּוֹיֵיהוּ, וְאַחְסִינוּ לְבֵן דָא. מְסֻטְרָא דְאָבוּי, הָוִה גְנִיז בְּגוּוֹיָה חַד עֵטְרָא, דְאֶקְרִי חֶסֶד. וּמְסֻטְרָא דְאִימָא, חַד עֵטְרָא דְאֶקְרִי גְבוּרָה. וְכֻלָּהוּ מִתְעֵטְרִין בְּרִישִׁיָּה, וְאַחִיד לֹון. וְכַד נְהַרִין אֶלֶּין אָב וְאִם עֲלֵיה, כֻלָּהוּ אֶקְרוּן תְּפִילִין דְרִישָׁא. וְכֻלָּא נָטִיל בֵּן דָא, וְיְרִית כֻלָּא, וְאַתְפָּשֵׁט בְּכָל גּוּפָא. וְהַאי בֵּן יְהִיב לְבַרְתָּא. וּבְרַתָּא מְנִיָּה אֲתָזֵן. וְעַל כָּל פְּנִים מְפָאן, בְּרָא יְרִית וְלֹא בְרַתָּא. בְּרָא יְרִית לְאָבוּי וְלֹא אֲמִיָּה וְלֹא בְרַתָּא. וּמְנִיָּה אֲתָזֵן בְּרַתָּא. כֻמָּה דְכְּתִיב, (דניאל ד) **וּמְזוֹן לְכֻלָּא בִיָּה.** (וְאִי תִימָא כָל הַאי וְהַאי אֶקְרוּן צְדִיק וְצַדִּיק בְּחַד אִינוּן וְחַד כֻלָּא).

הַנִּי אָב וְאִם, כְּלִילֵן וּמִתְחַבְּרֵן דָא בְדָא. וְאָב טְמִיר יְתִיר. וְכֻלָּא אַחִיד מַעַתִּיקָא קְדִישָׁא, וְתַלְיָא מְמֻזְלָא קְדִישָׁא, יְקִירוּ דְכָל יְקִירִין. וְאֶלֶּין אָב וְאִם, מְתַקְנִין בֵּיתָא, כֻמָּה דְאֲמִינָא דְכְּתִיב, (משלי כד) **בְּחֻכְמָה יִבְנֶה בַּיִת וּבְתַבּוּנָה יִתְכַוֵּן וּבְדַעַת חֲדָרִים יִמְלֹאוּ כָל הוֹן יֶקֶר וְנַעֲמִים.** וְכְּתִיב (משלי כב) **כִּי נַעֲמִים כִּי תִשְׁמְרֵם בְּבִטְנְךָ.** (הַנִּי כֻלָּא דְכֻלָּא, כֻמָּה דְאֲמִינָא וְתַלְיִין מְמֻזְלָא קְדִישָׁא יְקִירָא).

אָמַר רְבִי שְׁמַעוֹן, בְּאֶדְרָא לָא גְלִינָא כֻלָּא. וְכָל הַנִּי מְלִין, טְמִירִין בְּלַבְּאֵי הָוִו עַד הַשְׁתָּא, וּבְעֵינָא לְאֶטְמָרָא לֹון לְעֲלָמָא דְאֲתִי, מְשׁוּם דְתַמָּן שְׁאֲלַתָּא שְׁאִיל לְנָא, כֻמָּה דְכְּתִיב, (ישעיה לג) **וְהָיָה**



אָמוּנַת עֵתָּךְ חוֹסֵן יְשׁוּעוֹת חֲכָמָה וְדַעַת וְגו', וְחֲכָמָה בְּעֵינֵי מִינִי,
וְהִשְׁתָּא רַעוּתָא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בְהַאי, הָא בְּלָא כְּסוּפָא אִיעוּל
קָמִי פְּלִטְרוּי.

בְּתִיב (שמואל א ב) כִּי אֵל דְּעוֹת יִי'. דְּעוֹת וְדָאִי. הוּא הִדְעַת. בְּדַעַת כָּל
פְּלִטְרוּי אֲתַמְלִיין. דְּכְתִיב, וּבְדַעַת חֲדָרִים יִמְלָאוּ. (בגין פֶּד) דַּעַת
אֲחָרָא לָא אֲתַגְלִיא, דְּהָא טְמִירָא אֲזִיל בְּגוּוּיָה, וְאֲתַכְּלִיל בִּיה. דַּעַת
נְהִיר בְּמוֹחִין, וְאֲתַפְּשֵׁט בְּמוֹחָא כְּלָא. (בְּמוֹחָא, בְּגוּפָא כְּלָא, כִּי אֵל דְּעוֹת יִי').

בְּסַפְרָא דְּאֲגֻדָּתָא תְּנִינָן, כִּי אֵל דְּעוֹת יִי', אֵל תְּקַרֵי דְּעוֹת, אֶלָּא עֲדוּת.
דְּהוּא סְהֵדוּתָא דְּכְלָא, סְהֵדוּתָא דְּתַרִין חוֹלְקִין, כְּמָה דַּאֲתָ
אָמַר (תהלים עח) וַיִּקֶּם עֲדוּת בְּיַעֲקֹב. וְאִי עַל גַּב דְּהַאי מְלָה, אֲוֹקְמוּהָ
בְּסַפְרָא דְּצִנִיעוּתָא בְּגוּוּנָא אֲחָרָא. הֵתָם בְּאַתְרֵיהָ שְׁלִים, הֵכָא כְּלָא
שְׁפִיר, וְכְלָא הוּי, כַּד אֲסֵתִים מְלָה.

הַאי אָב וְאָם, כְּלָהוּ כְּהוּ כְּלִילָן, כְּלָא כְּהוּ סְתִימָן, וְאִינוּן סְתִימָן
בְּמִזְלָא קְדִישָׁא, עֲתִיקָא דְּכָל עֲתִיקִין. בִּיה סְתִימָן. בִּיה כְּלִילָן.
כְּלָא הוּא, כְּלָא הוּי. בְּרִיךְ הוּא, בְּרִיךְ שְׁמִיה, לְעֵלָם וּלְעֵלְמֵי עֲלָמִין.

כָּל מְלִין דְּאֲדָרָא יָאוּת, וְכְלָהוּ מְלִין קְדִישִׁין, מְלִין דְּלָא סְטָאן לִימִינָא
וְלִשְׁמָאלָא, כְּלָהוּ מְלִין דְּסְתִימִין, וְאֲתַגְלִיין לִיאִינוּן דְּעָאלוּ וְנִפְקוּ,
וְכְלָא הֵכִי הוּא. וְעַד הִשְׁתָּא הוּוּ מִתְּכַסְּיין אֵלִין מְלִין דְּדַחִילָנָא לְגַלְאָה,
וְהִשְׁתָּא אֲתַגְלִיין. וְגַלֵי קָמִי (מְלָכָא) עֲתִיקָא קְדִישָׁא, דְּהָא לָא לִיקְרָא
דִּילֵי וְדָבִית אָבָא עֲבִידָנָא, אֶלָּא בְּגִין דְּלָא אִיעוּל בְּכְסוּפָא קָמִי פְּלִטְרוּי
עֲבִידָנָא. וְעוּד, הָא חֲמִינָא, דְּקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא וְכָל הַנִּי זְכָאֵי קְשׁוּט
דְּהֵכָא מִשְׁתַּכְּחֻן, כְּלָהוּ מִסְתַּכְּמִין עַל יְדֵי. דְּהָא חֲמִינָא דְּכְלָהוּ חֲדָאן
בְּהַאי הִלּוּלָא דִּילֵי, וְכְלָהוּ זְמִינִין (דִּף רצ"א ע"ב) בְּהַהוּא עֲלָמָא בְּהִילּוּלָא
דִּילֵי, זְכָאָה חוֹלְקִי.

אָמַר רַבֵי אָבָא, כַּד סִיִּים מְלָה דָא בּוּצִינָא קְדִישָׁא, בּוּצִינָא עֲלָאָה,
אָרִים יְדוּי, וּבְכָה וְחִיִּיךְ. בְּעָא לְגַלְאָה מְלָה חֲדָא. אָמַר, בְּמְלָה
דָא אֲצִטְעֵרנָא כָּל יוּמָאֵי, וְהִשְׁתָּא לָא יְהִבִין לִי רְשׁוּתָא. אֲתַתְּקַף,
וְיִתִיב, וְרַחֵשׁ בְּשִׁפּוּתֵיהָ, וְסָגִיד תְּלַת זְמַנִין, וְלָא הָוָה יְכִיל בְּרַנְשׁ
לְאֲסַתְּכְּלָא בְּאַתְרֵיהָ, כָּל שְׁכֵן בִּיה. אָמַר, פּוּמָא פּוּמָא, דְּזָכִית לְכָל
הַאי, לָא אֲנַגִּיבוּ מִבּוּעָךְ. מִבּוּעָךְ נִפְיָק וְלָא פְּסִק. עֲלֵךְ קְרִינָן (בראשית ב)
וְנָהָר יוּצָא מִעֵדֶן. וְכְתִיב (ישעיה נח) וְכִמּוּצָא מִים אֲשֶׁר לֹא יִכְזָבוּ מִימֵיו.



האי־דנא אֶסְהַדְנָא עָלַי. דְּכָל יוֹמִין דְּקְאִימְנָא, תְּאִיבְנָא לְמַחְמֵי יוֹמָא דָא, (נ"א רעוּתָא לְגַלְאָה רְזָא דָא) וְלֹא סְלִיק בְּרַעוּתֵי (ס"א בִּידֵי), בַּר הָאִי־דְנָא, דְּהָא בְּעַטְרָא דָא מְתַעְטֵר הָאִי יוֹמָא. וְהַשְׁתָּא בְּעִינָא לְגַלְאָה מְלִין, קַמִּיהָ דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּהָא כְּלָהוּ מְתַעְטְרִין בְּרִישֵׁי. וְהָאִי יוֹמָא לֹא יִתְרַחַק לְמִיעַל לְדוּכְתִּיהָ, כְּיוֹמָא אַחְרָא. דְּהָא כָּל יוֹמָא דָא בְּרִשׁוּתֵי קִיִּמָא. וְהַשְׁתָּא שְׂרִינָא לְגַלְאָה מְלִין, בְּגִין דְּלֹא אִיעוּל בְּכַסּוּפָא לְעֵלְמָא דְאַתִּי. וְהָא שְׂרִינָא אִימָא.

כְּתִיב, (תהלים פט) צֶדֶק וּמִשְׁפָּט מְכוּן כְּסָאךָ חֶסֶד וְאַמֶּת יִקְדְּמוּ פְּנֵיךָ. מֵאֵן חֲכִימָא, יִסְתַּכַּל בְּהָאִי, לְמַחְמֵי אוֹרְחוּי (ס"א דִּינוּי) דְּקִדִּישָׁא עֲלָאָה, דִּינִין דְּקִשׁוּט, דִּינִין דְּמְתַעְטְרִין בְּכַתְרֵי עֲלָאִין. דְּהָא חֲמִינָא דְכְּלָהוּ בּוּצִינִין נְהָרִין מְבוּצִינָא עֲלָאָה, טְמִירָא דְכָל טְמִירִין, כְּלָהוּ דְרִגִּין לְאַתְנַהֲרָא. (נ"א וְכָלָהוּ אִינוּן דְּרִגִּין לְאַתְנַהֲרָא) וּבְהַהוּא נְהוּרָא דְבְּכָל דְרִגָא וְדְרִגָא, אֲתַגְלִיָּא מֵהָ דְאַתְגְּלִיָּא, וְכָלָהוּ נְהוּרִין אַחֲדוּן, נְהוּרָא דָא בְּנְהוּרָא דָא, וְנְהוּרָא דָא, וְנְהוּרָא דָא, וְנְהוּרָא דָא, וְלֹא מְתַפְרִשֵׁן דָא מִן דָא.

נְהוּרָא דְכָל בּוּצִינָא וּבּוּצִינָא, דְאַקְרוּן תְּקוּנֵי מְלָכָא, כְּתִרֵי מְלָכָא, כָּל חַד וְחַד, נְהִיר וְאַחֲדִיד בְּהַהוּא נְהוּרָא דְלִגּוּ לִגּוּ, וְלֹא מְתַפְרִשֵׁן לְבַר. וּבְגִין כֶּף כְּלָא בְּחַד דְרִגָא אֶסְתַּלַּק, וְכָלָא בְּחַד מְלָה אֲתַעְטֵר, וְלֹא מְתַפְרִשֵׁן דָא מִן דָא, אִיהוּ וְשְׁמִיהָ חַד הוּא. נְהוּרָא דְאַתְגְּלִיָּא, אַקְרִי לְבוּשָׁא דְמְלָכָא. נְהוּרָא דְלִגּוּ לִגּוּ, (בְּהַהוּא נְהוּרָא הוּא מֵהָ) נְהוּרָא סְתִים, וּבִיהָ שְׂרִיָּא הַהוּא דְלֹא אֲתַפְרִשֵׁן וְלֹא אֲתַגְּלִיָּא.

וּכְלָהוּ בּוּצִינֵי, וְכָלָהוּ נְהוּרִין, נְהָרִין מְעַתִּיקָא קִדִּישָׁא סְתִימָא דְכָל סְתִימִין, בּוּצִינָא עֲלָאָה. וְכַד מְסַתְּפְלֵן, כְּלָהוּ נְהוּרִין דְאַתְפְּשֵׁטֵן. לֹא אֲשַׁתְּכַח בַּר בּוּצִינָא עֲלָאָה, דְאַטְמֵר וְלֹא אֲתַגְּלִיָּא.

בְּאִינוּן לְבוּשֵׁין דִּיקָר, לְבוּשֵׁי קִשׁוּט, תְּקוּנֵי קִשׁוּט, בּוּצִינֵי קִשׁוּט, אֲשַׁתְּכַחוּ תְרִין בּוּצִינִין, תְּקוּנָא דְכוּרְסִיָּא דְמְלָכָא, וְאַקְרוּן צֶדֶק וּמִשְׁפָּט. וְאַינוּן שִׁירוּתָא, וְשְׁלִימוּתָא, בְּכָל מְהִימְנוּתָא. וּבְהִנֵּי מְתַעְטְרִין כָּל דִּינִין דְלַעֲיָלָא וְתַתָּא, וְכָלָא סְתִים בְּמִשְׁפָּט. וְצֶדֶק מְהִימְנוּתָא מְשַׁפֵּט אֲתַזֵּן. וְלִזְמַנִּין קְרִינֵן לָהּ, (כְּרַאשִׁית יֵד) וּמְלַכֵּי צֶדֶק מְלַךְ שְׁלָם.

כַּד מְתַעְרִין דִּינִין מִמִּשְׁפָּט, כְּלָהוּ רַחֲמֵי, כְּלָהוּ בְשְׁלִימוּ. דְּהָאִי מְבַסֵּם לְהָאִי צֶדֶק, וְדִינִין מְתַקְנִין, וְכָלָהוּ נַחְתִּין לְעֵלְמָא בְשְׁלִימוּ,





ברחמי. וכדין (אקרי) שעתא דמתחברן דכר ונוקבא, וכל עלמין בלהו
ברחמי, ובחדוותא.

ובד אסגיאו חובי עלמא, ואסתאבת מקדשא, ודכורא אתרחק מן
נוקבא, וחויא תקיפא שריא לאתערא, ווי לעלמא דמתזן
בההוא זמנא מהאי צדק. כמה חבילי טריקין מתערין בעלמא, כמה
זכאין מסתלקין מעלמא. וכל כן למה. בגין דאתרחק דכורא מן
נוקבא, ומשפט לא קרב בצדק דא. ועל האי כתיב, (משלי יג) ויש נספה
בלא משפט, דמשפט אתרחק מהאי צדק, ולא אתבסמא, וצדק ינקא
מאתר אחרא.

ועל דא אמר שלמה מלכא, (קהלת ז) את הכל ראיתי בימי הבל
יש צדיק אויב בצדקו וגו', הבל דא, (ס"א ל"ג הבל דא) הבל
חדא, מהבלים דלעילא, דאקרון אפי מלכא, ודא איהו מלכותא
קדישא, דכד היא מתערא בדינוי, כתיב יש צדיק אויב בצדקו.
מאי טעמא. משום דמשפט אתרחק מצדק. ובגין כן אקרי, ויש
נספה בלא משפט.

האר"י זכרונו לברכה זכה להשגותיו על ידי יגיעתו הגדולה בזהר הקדוש

בענין השגתו אמר לי [האר"י זכרונו לברכה], כי בתחלת ימי השגתו היה טורח
לפעמים שבוע אֶחָד על מאמר אֶחָד מן הזוהר כְּדִי לְהַבִּין אוֹתוֹ, וְלֹא הָיוּ
אוֹמְרִים לוֹ פְּרוּשׁוֹ, דָּאִם כֵּן נִמְצָא שְׁלֹא הִיְתָה הַתּוֹרָה הַהִיא שְׁלוֹ, וְצָרִיף שֶׁהוּא
יְחַדֵּשׁ בְּשִׁכְלוֹ מֵעֲצָמוֹ בַּתּוֹרָה מֵהַ שֶׁקִּבְּלָהּ נִפְשׁוֹ בְּחִלְקָהּ בְּהַר סִינַי כְּנוֹדָע,
וְלִכֵּן כִּאֲשֶׁר הָיָה טוֹרַח אִז הָיוּ אוֹמְרִים לוֹ: בְּעֵנֶיךָ פְּלוֹנִי וּבְמֵאֲמַר פְּלוֹנִי עֵינֶיךָ
וְעֵמְדֶיךָ עַל הָאֲמֵת, אֲבָל עֲדִין צָרִיף קִצְתָּ עִמָּךְ יוֹתֵר, וְלִפְעֻמִּים הָיוּ אוֹמְרִים לוֹ:
טְעִיתָ בְּעֵנֶיךָ פְּלוֹנִי בְּכֹל אוֹ בְּמִקְצָתוֹ, וְהָיָה חוֹזֵר וּמְעִין עַד שֶׁהָיָה עוֹמֵד עַל
הָאֲמֵת. (הרב חיים ויטאל בשער רוח הקדש דף ט:)

שבת מסגל ללמודי קבלה

כתבו המקבלים, ששבת מסגל ללמודי קבלה, ולכן בסעדה שניה סעדת
דעתיקא יש מקום להשיג סודות התורה שהוא נשמטא לנשמטא רק כל
אחד לפי מדרגתו. ולזה מבקשים בסעדה זו על סודות ונחזי ביקריה וכו'.
שהו נתקן לכל אחד מישראל שכל אחד יכול להשיג בשבת מעין האור הזה
שהוא סודות התורה.

(ספר פרי צדיק, רבי צדוק הכהן מלובלין זצ"ל, פְּרֻשַׁת בְּהַעֲלָתְךָ - אוֹת י)



סדר הלימוד ליום טז סיון [יום 252 בשנה]

תא חזי, כד אשתכח זכאה עלאה בעלמא, רחימא דקודשא ברין הוא, אפילו כד אתער צדק בלחודוי, יכיל עלמא לאשתזבא בגיניה. וקודשא ברין הוא בעי בקריה, ולא מסתפי (דף רצ"ב ע"א) מן דינא. וכד ההוא זכאה לא קיימא בקיומיה, מסתפי אפילו ממשפט, ולא יכיל למיקם ביה. כל שכן בצדק.

דוד מלכא, בקדמיתא אמר, (תהלים כו) בחנני יי' ונסני. דהא אנא לא מסתפינא מכל דינין, אפילו מהאי צדק, וכל שכן דאחידנא ביה, מה כתיב. (תהלים יז) אני בצדק אחזה פניי, בצדק ודאי. לא מסתפינא למיקם בדינוי. בתר דחב, אפילו ממשפט מסתפי, דכתיב, (תהלים קמג) ואל תבא במשפט את עבדיי.

תא חזי, כד מתבסמא האי צדק ממשפט, כדין אקרי צדקה. ועלמא מתבסמא בחסד, ואתמליא מניה. דכתיב, (תהלים לג) אוהב צדקה ומשפט חסד יי' מלאה הארץ.

אסהדנא עלי, דכל יומאי הוינא מצטער על עלמא, דלא יערע בדינוי דצדק, ולא יוקיד עלמא בשלהובוי. כמה דכתיב, (משלי ל) אכלה ומחתה פיה. מכאן ולהלאה, כפום כל חד, כפום בירא עמקא, והא בדרא דא אית ביה זכאין, וזעירין אינון דיקומון לאגנא על עלמא, ועל עאנא, מארבעה זיוין. (ס"א על עלמא, ועלינא בעיין).

עד כאן אחידן מלי דא בדא, ומתפרשן מלין דסתימין בעתיקא קדישא, סתימא דכל סתימין, והייך אחידן אלין באלין. מכאן להלאה, מלין דזעיר אנפין, אינון דלא אתגליין באדרא. אינון דהוו סתימין בלבאי, ותמן לא אתקנו. (עד כאן סתימן מלין) השתא אתתקנו ואתגליין, וכלהו מלין סתימין, וביריין בלהו. זכאה חולקי, ואינון דירתו ירותא דא, דכתיב, (תהלים קמד) אשרי העם שפכה לו וגו'.

האי דאוקימנא, אב ואם בעתיקא אחידן, בתיקונוי, הכי הוא. דהא ממוחא סתימאה דכל סתימין תליין, (גי'א נפקין) ומתאחדן ביה. (ואף על גב דעתיקא קדישא אתתקן בלחודוי) וכד יסתכלון (בכל) מלי. כללא הוא עתיקא בלחודוי, הוא הוי, והוא יחא. וכל הני תקונין ביה. אחידן ביה סתימן לא מתפרשן מניה מוחא סתימאה לא אתגלייא ולא תליא



בִּיה אָ"ב וְא"ם מֵהָאֵי מוֹחָא נִפְקוּ, אֲתַכְּלִילוּ בְּמִזְלָא, וּבִיה תְּלִינן,
וּבִיה אַחֲדָן. זְעִיר אֲנַפִּין, בְּעֵתִיקָא קִדִּישָׁא תְּלִיָּא וְאַחֲדִיד. וְהָא
אוֹקִימָנָא מְלִי בְּאֲדָרָא. זַכָּאָה חוֹלְקִיה דְּמָאן דְּעָאל וְנַפִּיק, וְיִנְדַע
אוֹרְחִין דְּלָא יִסְטִי לִימִינָא וְלִשְׁמָאלָא. וּמָאן דְּלָא עָאל וְנַפִּיק, טַב לִיה
דְּלָא אֲבָרִי. וְכַתִּיב (הושע יד) כִּי יִשְׂרָיִם דְּרָכִי יִי'.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, מִסְתַּכֵּל הָוִינָא כָּל יוֹמָא בְּהָאֵי קָרָא, דְּכַתִּיב, (תהלים
לד) בֵּינִי תַתְּהַלֵּל נַפְשִׁי יִשְׁמְעוּ עֲנוּיִם וְיִשְׁמְחוּ. וְהָאִידְנָא אֲתַקִּיִּים
קָרָא כְּלָא. בֵּינִי תַתְּהַלֵּל נַפְשִׁי וְדָאֵי, דְּהָא נִשְׁמַתִּי בִּיה אַחֲדָא, בִּיה
לְהֵטָא, בִּיה אֲתַדְּבַקַת וְאֲשַׁתְּדַלַת וּבְאֲשַׁתְּדַלוּתָא דָּא תִסְתַּלַּק לְאַתְרָהָא.
יִשְׁמְעוּ עֲנוּיִם וְיִשְׁמְחוּ, כָּל הַנִּי צְדִיקֵיָּא, וְכָל בְּנֵי מְתִיבְתָא קִדִּישָׁא,
וְזַכָּאִין דְּאֲתִיִּין הַשְׁתָּא עִם קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כְּלָהוּ שְׁמַעִין מְלִי,
וְחֲדָאן. בְּגִין כֶּן, (תהלים לד) גִּדְלוּ לִינִי אֲתִי וְנִרְוֹמְמָה שְׁמוּ יַחְדָּיו.

פָּתַח וְאָמַר, כְּתִיב, (בראשית לו) וְאֵלֶּה הַמַּלְאָכִים אֲשֶׁר מָלְכוּ בְּאֶרֶץ אָדָם.
הָדָא הוּא דְּכַתִּיב, (תהלים מח) כִּי הִנֵּה הַמַּלְאָכִים נוֹעְדוּ עִבְרוּ יַחְדָּיו.
נוֹעְדוּ, בְּאֵן אֲתֵר. בְּאֶרֶץ אָדָם. בְּאֲתֵר דְּדִינִין מִתְּאַחְדִּין תַּמָּן. עִבְרוּ
יַחְדָּיו, דְּכַתִּיב וַיָּמָת וַיִּמְלוֹךְ תַּחֲתָיו. הִמָּה רָאוּ כֵן תַּמָּהוּ נִבְהַלּוּ נַחֲפָזוּ,
דְּלָא אֲתַקִּימוּ בְּאַתְרֵיהוּ, בְּגִין דְּתַקּוּנִין דְּמִלְכָּא לָא אֲתַקְּנוּ, וְקִרְתָּא
קִדִּישָׁא וְשׁוּרֵי, לָא אֲזַדְּמָנוּ.

הָדָא הוּא דְּכַתִּיב, כְּאֲשֶׁר שְׁמַעְנוּ כֵּן רָאִינוּ וְגו', דְּהָא כְּלָהוּ לָא
אֲתַקִּימוּ, וְהִיא אֲתַקִּימַת הַשְׁתָּא, בְּסִטְרָא דְּדְכוּרָא, דְּשִׁרְיָא
עִמָּה. הָדָא הוּא דְּכַתִּיב, וַיִּמְלוֹךְ תַּחֲתָיו הָדָר וְשֵׁם עִירוֹ פָּעוּ וְשֵׁם
אֲשֶׁתּוֹ מְהִיטְבָּאֵל בֵּת מִטְרָד בֵּת מִי זָהָב. מִי זָהָב וְדָאֵי כְּמָה
דְּאוֹקִימָנָא בְּאֲדָרָא.

(וְהָא) בְּסִפְרָא דְּאֲגֻדְתָּא דְּרַב הַמְּנוּנָא סָבָא אֲתָמַר, וַיִּמְלוֹךְ תַּחֲתָיו הָדָר.
הָדָר וְדָאֵי, כְּמָה דְּאֲתָ אָמַר, (ויקרא כג) פְּרִי עֵץ הָדָר. וְשֵׁם אֲשֶׁתּוֹ
מְהִיטְבָּאֵל, כְּמָה דְּאֲתָ אָמַר כַּפּוֹת תְּמָרִים. וְכַתִּיב, (תהלים צב) צְדִיק
כַּתְּמָר יִפְרַח, דְּאִיהִי דְּכָר וְנוֹקְבָא. הָאֵי אֲתַקְרִיאַת בֵּת מִטְרָד, בֵּת
מֵהָהוּא אֲתֵר דְּטְרָדִין כְּלָא לְאַתְדְּבַקָּא, וְאַקְרִי אָב. וְכַתִּיב (איוב כח) לָא
יִדַע אָנוּשׁ עֲרֻכָּה וְלֹא תִמְצָא בְּאֶרֶץ חַיִּים. דְּכָר אַחֵר, בֵּת מְאִימָא,
דְּמִסְטְרָהָא מִתְּאַחְדִּין דִּינִין, דְּטְרָדִין (דף רצ"ב ע"ב) לְכֻלָּא. בֵּת מִי זָהָב,
דִּינְקָא בְּתַרְיִן אֲנַפִּין, דְּנִהִירוּ בְּתַרְיִן גְּוֹנִינִי. בְּחֻסְדִּי וּבְדִינָא.



עַד לֹא אֲבָרִי עֲלֵמָא, לֹא הוּוּ מִשְׁגִּיחִין אֲנַפִּין בְּאַנְפִּין, וּבִגְזִין כְּדָ, עֲלֵמִין קַדְמָאֵי אֲתַחְרְבוּ, וְעֲלֵמִין קַדְמָאֵי בְּלֹא תְקוּנָא אֲתַעְבִּידוּ. וְהָהוּא דְלֹא הָהָה בְּתַקוּנָא, אֲקָרִי זִיקִין נְצוּצִין, כְּהָאֵי אֹמְנָא, מְרַצְפָא (ס"א מְרֻפְתָא), כַּד אֲכַתְּשׁ בְּמִנְא דְפְרֻזְלָא, אֲפִיק זִיקִין לְכָל עֵיבָר, וְאַיְנוּן זִיקִין דְנִפְקִין, נִפְקִין לְהִיטִין וְיִנְהִירִין, וְדַעְכִּין לְאַלְתֵּר. וְאַלִּין אֲקָרוּן עֲלֵמִין קַדְמָאֵי. וּבִגְזִין כְּדָ אֲתַחְרְבוּ וְלֹא אֲתַקְיָמוּ. עַד דְאַתְתַּקֵּן עֲתִיקָא קַדִּישָׁא, וְנִפְיק אֹמְנָא (ד"א מֵאָנָא) לְאַוּמְנוּתִיהָ.

וְעַל הָאֵי תְנִינָא כְּמִתְנִיתָא דִילָן, דְנִיצוּצָא אֲפִיק זִיקִין בְּזִיקִין (נ"א דְבוּצִינָא אֲפִיק זִיקִין נִיצוּצִין) לְתַלְתַּת מְאָה וְעֶשְׂרִין עֵיבָר. וְאַיְנוּן זִיקִין, עֲלֵמִין קַדְמָאֵי אֲקָרוּן, וּמִיתוּ לְאַלְתֵּר. לְבַתֵּר נִפְיק אֹמְנָא (ס"א מֵאָנָא) לְאַוּמְנוּתִיהָ, וְאַתְתַּקֵּן בְּדַכְר וְנוֹקְבָא, וְהִנֵּי זִיקִין דְאַתְדַּעְכוּ וּמִיתוּ, הִשְׁתָּא אֲתַקְיָים כְּלָא. מְבוּצִינָא דְקַרְדִּינוּתָא, נִפְקִי נִיצוּצָא, פְּטִישָׁא תְקִיפָא, דְבִטְשׁ, וְאַפִּיק זִיקִין עֲלֵמִין קַדְמָאֵי, וּמִתְעַרְבִי (ד"א וּמִתְדַכִּי) בְּאַוּרָא דְכִיָּא, וְאַתְבְּסֵמוּ דָא כְּדָא.

כַּד אֲתַחְבַּר אֲב"א וְאַיְמ"א, וְהָהוּא אָב הוּא, מְרוּחָא דְגִנְזוּ בְּעִתִּיק יוּמִין, בֵּיה אֲתַגְנִזוּ הָאֵי אֹוּרָא, וְאַכְלִיל לְנִיצוּצָא, דְנִפְקִי מְבוּצִינָא דְקַרְדִּינוּתָא דְגִנְזוּ בְּמַעוּי דְאַיְמָא. וְכַד אֲתַחְבְּרוּ תְרוּוּיָהוּ, וְאַתְפְּלִילוּ דָא כְּדָא. נִפְיק גּוּלְגֻלְתָא חַד תְּקִיפָא, וְאַתְפְּשֵׁט בְּסִטְרוּי, דָא בְּסִטְרָא דָא, וְדָא בְּסִטְרָא דָא. כְּמָה דְעִתִּיקָא קַדִּישָׁא תַלְתַּת רִישֵׁין אֲשַׁתְּכַחוּ בְּחַד, כְּדָ כְּלָא אֲזַדְמֵן בְּתַלְתַּת רִישֵׁין, כְּמָה דְאַמְיָנָא.

בְּהָאֵי גּוּלְגֻלְתָא דְזַעִיר אֲנַפִּין, נְטִיף טְלָא מְרִישָׁא חַוּוּרָא (וְאַחִיד לִיהָ), וְהָהוּא טְלָא אֲתַחְזִי בְתַרִי גּוּוּנִי. וּמְנִיָה מִתְזֵן חַקְלָא דְתַפּוּחִין קַדִּישֵׁין. וּמִהָאֵי טְלָא דְגּוּלְגֻלְתָא דָא, טַחְנִין מְנָא לְצַדִּיקֵיָא לְעֲלֵמָא דְאַתִּי, וּבֵיה זְמִינִין מִתְיָיא לְאַחֵיָא. וְלֹא אֲזַדְמֵן מְנָא דְנִפְל מִהָאֵי טְלָא, כַּד הָהוּא זְמָנָא בְּזְמָנָא דְאַזְלוּ יִשְׂרָאֵל בְּמַדְבָּרָא, וְזֵן לְהוּ עֲתִיקָא דְכָלָא, מִהָאֵי אֲתֵר. מַה דְלֹא אֲשַׁתְּכַח לְבַתֵּר. הִדָּא הוּא דְכְתִיב, (שְׁמוֹת טז) הִנֵּנִי מִמְטִיר לָכֶם לֶחֶם מִן הַשָּׁמַיִם. כְּמָה דְאַתְ אֲמַר (בְּרַאשִׁית כז) וַיִּתֵּן לָךְ הָאֱלֹהִים מִטַּל הַשָּׁמַיִם וְגו'. הָאֵי בְהָהוּא זְמָנָא. לְזְמָנָא אַחְרָא תְנִינָן, קָשִׁים מְזוּנוּתֵיו שֶׁל אָדָם קָמִי קַדְשָׁא כְרִיף הוּא. וְהָא בְּמִזְלָא תְלִיָּא כְּמִזְלָא וְדָאֵי. וְעַל כֵּן בְּנֵי חַיִּי וּמְזוּנֵי, לָאוּ בְּזְכוּתָא תְלִיָּא מְלִתָּא, אֲלֹא כְּמִזְלָא תְלִיָּא מְלִתָּא, וְכָלָא תְלִיָּין בְּהָאֵי מְזָלָא, כְּמָה דְאַוּקִימָנָא.



תשעה אלפין רבוא עלמין, נטלין וסמכין על האי גולגלתא. והאי אוירא דכיא אתכליל בכלא, כיון דהוא כליל מכלא וכלא אתכליל ביה, אתפשטו אנפוי לתרין סטרין, בתרי נהורין כלילין מכלא. וכד אסתכלו אנפוי, באנפין דעתיקא קדישא, כלא ארך אפים אקרי. מאי ארך אפים. (אריך אפים מיכעי ליה) אלא הכי תנינן, בגין דארין אפיה לחייביא. אבל ארך אפים, אסוותא דאנפין. דהא לא אשתכח אסוותא בעלמא, אלא בזמנא דאשגחין אנפין באנפין.

בחסלא דגולגלתא, נהירין תלת נהורין. ואי תימא תלת, ארבע אינון, כמה דאמינא, אחסנתיה דאבוי ואמיה, ותרין גניזין דלהון, דמתעטרן פלהו ברישיה, ואינון תפלין דרישא. לבתר מתחברן בסטרוי, ונהרין ועאלין בתלת חללי דגולגלתא. נפקין כל חד בסטרוי, ומתפשטין בכל גופא.

ואלין מתחברין בתרי מוחי. ומוחא תליתאה כליל לון, ואחיד (ואינון תפלין דרישא. ואלין מתחברן בתרי מוחי. ומוחא תליתאה כליל לון, ונהרין ועאלין בתלת חללי דגולגלתא. לבתר נפקין כל חד בסטרוי, ומתפשטין בכל גופא. והאי מוחא תליתאה אחיד) בהאי סטרא ובהאי סטרא, ומתפשט בכל גופא, ואתעביד מניה תרי גוויי כלילין פחדא. ומהאי נהיר אנפוי, ואסהיד באבא ואימא גוויי דאנפוי. והוא אקרי דעת, בדעת (ס"א בדא) כתיב, (שמואל א ב) כי אל דעות ה' וגו', בגין דאיהו בתרי גוויי לו נתכנו עלילות. אבל לעתיקא קדישא סתימאה, לא נתכנו. מאי טעמא נתכנו להאי. בגין דירית תרין חולקי, וכתיב (שמואל ב כב) עם חסיד תתחסד וגו'.

והא בקשוט אוקימו חברייא, דכתיב, (בראשית כט) ויגד יעקב (דף רצ"ג ע"א) לרחל כי אחי אביה הוא. ויגד, הא אוקמוה, דכלא רזא דחכמתא. וכי בן רבקה הוא. בן רבקה, ולא כתיב בן יצחק. רמז, וכלא רמיזא בחכמתא. ועל האי אקרי שלים בכלא. וביה אתחזי מהימנותא. ובגין כן כתיב, ויגד יעקב, ולא כתיב ויאמר.

הני גוויי, כמה דנהרין בעטרא דרישא, ועאלין בחללי דגולגלתא. הכי מתפשטין בכל גופא, וגופא אתאחיד בהו. לעתיקא קדישא סתימא, לא נתכנו, ולא ייאן ליה, דהא כלא בחד אשתכח, חידו לכלא, חיים לכלא. לא תלייא ביה דינא. אבל בהאי, לו נתכנו עלילות ודאי.



בגולגולתא דרישא, תליין כל אינון רבוון ואלפין מקוצי דשערין,
 דאינון אוכמין. ומסתבכין דא בדא, אַחידן דא בדא,
 דאחידן בנהירו עלאה דמעטר ברישיה מאבא, וממוחא דאתנהיר
 מאבא. לבתר נפקין נימין על נימין, מנהירו דמתעטר ברישיה
 מאימא, ומשאר מוחי. וכלהו אחידן, ומסתבכי באינון שערי דאחידן
 מאבא, בגין דאינון מתערבין דא בדא, ומסתבכין דא בדא.

וכלהו מוחי אחידן בגולגולתא, במוחא עלאה. וכלהו משיכן
 אתמשכן מתלת חללי דמוחא, אחידן במוחי מתערבן דא
 בדא, בדכיא במסאבא. בכל אינון טעמין ורזין, סתימין ומתגליין.
 ובגין כך בלהו מוחי רמיזי (כך נמצא בס"י) באנכי יי' אלהיך וכו', כמה
 דנהרין בעטרא דרישא, ועאלין בחללי דגולגולתא.

כל אינון קוצין אוכמין, חפיין ותליין לסטרא דאודנין. והא
 אוקימנא, דבגין כך כתיב, (מלכים ב' יט) הטה יי' אזנך ושמע. מפאן
 אוקימנא, מאן דבעי דירפין מלכא אודניה לקבליה, יסלסל ברישיה
 דמלכא, ויפנה שערי מעל אודנוי, וישמע ליה מלכא בכל מה דבעי.

בפלגותא דשערי, מתאחדא חד אורחא, באורחא דעתיק יומין,
 ומתפרשן מניה כל אורחוי דפקודי אורייתא, (ואתמנן
 עליהו) כל מאריהון דיבבא ויללא תליין בכל קוצא וקוצא, ואינון
 מפרשין רשתא לחייבא, דלא ידעין אינון ארחין. הדא הוא דכתיב,
 (משלי ד) דרך רשעים כאפלה. וכל אלין תליין בקוצין תקיפין, ובגין
 כך בלהו תקיפין. ואוקימנא באינון שעיען אתאחדן מאריהון
 דמתקלא, (ס"א דרחימותא) דכתיב, (תהלים כה) כל ארחות יי' חסד ואמת.
 וכל כך, בגין דמשכין ממוחין סתימין דרהיטי דמוחא.

ובגין כך משתכחי כל חד כפום אורחוי, מחד מוחא באינון קוצין
 שעיען, אתמשכן מאריהון דמתקלא, דכתיב כל ארחות יי'
 חסד ואמת.

ממוחא תניינא, באינון קוצין תקיפין, אתמשכן ותליין מאריהון
 דיבבא ויללא דכתיב בהו דרך רשעים כאפלה לא ידעו
 כמה יכשלו. מאי קא מיירי. אלא לא ידעו, כלומר לא ידעין, ולא
 בעאן למנדע, כמה יכשלו. אל תקרי במה, אלא באימא יכשלו.
 באינון דמתאחדין בסטר דאימא. מאי סטרא דאימא. גבורה תקיפא
 מינה מתאחדן מאריהון דיבבא ויללא.



ממוחא תליתאה, באינזן קוצין דאינזן באמצעיתא, אתמשכן ותליין מאריהון דמידין (דמאריז). ואקרון אפין נהירין ולא נהירין. ובהני כתיב (משלי ד) פלס מעגל רגליך. וכלא אשתכח באינזן קוצין ושערי דרישא.

מצחא דגולגלתא, מצחא לאתפקדא (ס"א לאתקרא) חייביא על עובדיהון. וכד האי מצחא אתגלייא, מתערין מאריהון דדינן, לאינזן דלא מתכספין בעובדיהון. האי מצחא סומקא כוורדא. ובשעתא דאתגלייא מצחא דעתיקא בהאי מצחא, אתהדרת חוורא כתלגא. והיא שעתא, עת רצון אקרי לכלא.

בספרא דאגדתא דבי רב ייבא סבא אמר, מצח. זכי מצח, מצחא דעתיקא. ואי לאו, אשדי ח' בין תרין אתוון, כמה דאת אמר (במדבר כד) ומחץ פאתי מואב.

ואוקימנא, דאקרי נצח באתוון רצופין. וכמה נצחים הוו. ואף על גב דנצח אחרא (באתרא) בנצח אחרא אסתלק, ואית נצחים אחרנין דמתפשטין בכל גופא. ובגין דשבתא בשעתא דצלותא דמנחה, בגין דלא יתער דינן, גליא עתיקא קדישא מצחא דיליה, וכל דינן אתכפין ואשתככו ולא אתעבידו.

בהאי מצחא תליין ארבעה ועשרין בתי דינן, לכל אינזן דחציפין בעובדיהון. כמה דכתיב, (תהלים עג) ואמרו איכה ידע אל ויש דעה בעליון. והא עשרים אינזן, ארבעה (דף רצ"ג ע"ב) למה. לקבליהון דארבעה מיתות בית דינא לתתא, דתליין מלעילא. ואשתארו עשרין. ובגין כך לא מענישין בי דינא עלאה, עד דישלים (נ"א עשרין) וסלקא לעשרין שנין, לקבליהון דעשרין בתי דינא. במתניתא סתימאה דילן תנינן, לקבליהון דארבעה ועשרין ספרים דאתכלילן באורייתא.

עיינין דרישא, אינזן עיינין דלא מסתמרין מנייהו חייביא. עיינין דניימין ולא ניימין. ובגין כך אקרו (שיר השירים ה) עיניו כיונים. מאי יונים. כמה דאת אמר, (ויקרא כה) ולא תונו איש את עמיתו. ועל דא כתיב, (תהלים צד) ויאמרו לא יראה ייה וגו'. וכתיב (שם) הנוטע און הלא ישמע וגו'.

תקונא דעל עינא, שערי דמתשערן בשעורא שלים. מאינזן שערין תליין אלף ושבעה מאה מארי דאשגחותא, לאגחא קרבא. וכדין קיימי כלהו משולשליהון ומתפקחין עיינין.



כְּסוּתָא דְּעַל עֵינֵינִי, גְּבִינִין מִתְאַחֲדִין בְּהוּ. וְאַלְף רַבּוּן מְאִרֵי תְרִיסִין
 אֲתַאחֲדִין בְּהוּ, וְאִינוּן אַקְרוּן כְּסוּתָא דְעֵינֵינִי. וְכָל אִינוּן
 דְּאִקְרוּן עֵינֵי יִי, לָא פְקַחִין, וְלֹא אֲתַעְרוּן, בְּרַ בְּזַמְנָא דְאִלִין כְּסוּתֵי
 דְּגְבִינִין, מִתְפָּרְשִין אִינוּן תְּתַאי מַעְלָאי. וּבְשַׁעְתָּא דְאֲתַפְרָשִין גְּבִינֵי
 תְּתַאי מַעְלָאי, וְיִהְיִין אֲתֵר לְאֲשַׁגְחָא מִתְפַּקְחִין עֵינֵינִי, וְאֲתַחֲזִי כְּמֵאן
 דְּאֲתַעַר מְשִׁנְתֵיהָ. אֲסַתְחֲרוּ עֵינֵינִי וְחָמָא לְעֵינָא פְקִיחָא, וְאֲסַתְחֲן
 בְּחַוּרָא דִילֵיהָ. וְכַד אֲסַתְחֲיִין, אֲתַכְפִּיִן מְאִרֵיהוֹן דְּדִינִין לְיִשְׂרָאֵל.
 וּבְגִין כַּד כְּתִיב, (תהלים מד) עוֹרָה לְמָה תִישֵׁן יִי הַקִּיצָה וְגו'.

אַרְבַּע גְּוונִין אֲתַחֲזִיִן בְּאִינוּן עֵינֵינִי. מְאִינוּן נְהִירִין אַרְבַּעָה בְּתֵי
 דְתַפְלִיִן, דְּנְהִירִין בְּרֵהִיטֵי מוּחָא. שְׁבַעָה דְאִקְרוּן עֵינֵי ה'.
 וְאֲשַׁגְחוּתָא נְפָקֵי, מְגוּון אוּכְמָא דְעֵינָא. כְּמָה דְאוּקִימָנָא בְּאֲדָרָא,
 דְכְתִיב, (זכריה ג) עַל אֶבֶן אַחַת שְׁבַעָה עֵינַיִם. וְאִינוּן גְּוונִין
 מִתְלַהֲטִין בְּסִטְרֵיהוּ.

מְסוּמְקָא, נְפָקִין אוּחְרָנִין, מְאִרֵי דְאֲשַׁגְחוּתָא לְדִינָא. וְאִינוּן אַקְרוּן,
 (דברי הימים ב טז) עֵינֵי יִי מְשׁוּטְטוֹת בְּכָל הָאָרֶץ.
 מְשׁוּטְטוֹת, וְלֹא מְשׁוּטְטִים. בְּגִין דְכְלָהוּ דִינָא. מִירוּקָא, נְפָקִין
 אוּחְרָנִין, דְקִימִין לְגַלְאָה עוּבְדִין, בֵּין טַב וּבֵין בִישׁ. דְכְתִיב (איוב לד)
 כִּי עֵינָיו עַל דְרָכֵי אִישׁ. וְאִלִין אַקְרוּן, (זכריה ד) עֵינֵי יִי מְשׁוּטְטִים.
 מְשׁוּטְטִים, וְלֹא מְשׁוּטְטוֹת. בְּגִין דְאִינוּן לְתֵרִין סִטְרִין, לְטַב וּלְבִישׁ.
 מִחַוּרָא, נְפָקִין כָּל אִינוּן רַחֲמֵי, כָּל אִינוּן טְבָאן, דְמִשְׁתַּכְחֵי בְעַלְמָא,
 לְאוּטְבָא לְהוּ לְיִשְׂרָאֵל. וְכַדִין אֲסַתְחֲיִין (ג"א אֲסַתְחֲרוּ) כָּל אִינוּן תְּלַת
 גְּוונֵי, לְרַחֲמָא עֲלֵיהוּ.

אַלְיִין גְּוונִין מִתְעַרְבִין דָּא בְּדָא, וְאֲתַדְבַקֵן דָּא בְּדָא. כָּל חַד אוּזִיף
 לְחַבְרִיהָ מְגוּוֹנֵי דִילֵיהָ, בְּרַ מִחַוּרָא, דְכְלָהוּ כְלִילִין בֵּיהָ כַד
 אֲצַטְרִיף, וְהוּא חָפִי עַל כְּלָא. כָּל גְּוונִין דְלִתְתָא, לָא יְכַלִין כָּל בְּנֵי
 עַלְמָא, לְאֲסַחֲרָא לוֹן חַוּרָא, לְאוּכְמָא לְסוּמְקָא וּלְירוּקָא. וְהָכָא
 בְּאֲשַׁגְחוּתָא חַד, כְּלָהוּ אֲתַאחֲדִין וְאֲסַתְחֲיִין בְּחַוּרָא.

גְּבִינֵי לָא מְשַׁתְּכִין, בְּרַ כַּד בְּעֵיִן גְּוונִין דְחַוּרָא לְאֲשַׁגְחָא, בְּגִין
 דְּגְבִינֵי יִהְיִין אֲתֵר לְאֲשַׁגְחָא, לְכְלָהוּ גְוונֵי. וְאִי אִינוּן לָא
 יִהְיִין אֲתֵר, לָא יְכַלִין לְאֲשַׁגְחָא וּלְאֲסַתְכְּלָא. גְּבִינֵי לָא קִימִין, וְלֹא
 מְשַׁתְּכִין שַׁעְתָּא חָדָא שְׁלִימוּתָא, אֲלֵא פְקַחִין וְסַתְמִין, סַתְמִין





ופקחין, משום עינא פקיקא דקאי עליהו. ועל דא כתיב, (יחזקאל א)
והחיות רצוא ושוב. והא אוקימנא.

כתיב (ישעיה לג) עיניך תראינה ירושלם נוה שאנן, וכתיב (דברים יא)
תמיד עיני יי' אלהיך בה מרשית השנה וגו'. דהא ירושלם
בעיא כן, דכתיב, (ישעיה א) צדק ילין בה. ובגין כך ירושלם, ולא ציון.
דכתיב, (ישעיה א) ציון במשפט תפדה וגו', דכלא רחמי.

עיניך, עיניך כתיב, עינא דעתיקא קדישא, סתימא דכלא. השתא,
עיני יי' אלהיך בה, לטב ולביש, כמה דאתחזי. (לסומקא
ולירוקא. והכא באשגחיתא חדא, בלהו אסתחין ואסתחין בחוורא. גבינו לא משתכחי. פד
בעין גונון לאשגחא) בגין כך לא אתקיימו בקיומא תדיר. והתם עיניך
תראינה ירושלם, כלא לטב, כלא ברחמי. דכתיב, (ישעיה נד) וברחמים
גדולים אקבצך.

תמיד עיני יי' אלהיך בה מרשית השנה. מרשית חסר א' כתיב, ולא
ראשית באלף. מאן היא. ה"א דלתתא. ולעילא כתיב, (איכה ב)
השליך משמים ארץ תפארת ישראל. מאי טעמא השליך משמים
ארץ. משום דכתיב, (ישעיה נ) אלביש (דף רצ"ד ע"א) שמים קדרות, ועינין
בקדרותא, בגוונא אוכמא אתחפו.

מרשית השנה, מאן אתר מסתכלין בירושלם אלין עיני יי', חזר
ופירש, מרשית השנה, דהוא דינא בלא אלף, ודינא
אתאחד מסטרהא, אף על גב דלאו הוא דינא ממש. ועד אחרית שנה,
אחרית שנה ודאי דינא אשתכח. דהא כתיב, (ישעיה א) צדק ילין בה,
דהיא אחרית השנה.

תא חזי, א' בלחודוי אקרי ראשון, דכר. באל"ף סתים וגניזו מה דלא
אתידע. פד אתחבר האי אל"ף באתר אחרא, אקרי ראשית. ואי
תימא דאתחברא. לא. אלא אתגליא ביה, ונהיר ליה, וכדין אקרי
ראשית. ואפילו בהאי ראשית, לא אשגח בירושלם, דאלמלא הות
בהאי, אתקיימת תדירא. אבל מרשית כתיב. ולעלמא דאתי כתיב,
(ישעיה מא) ראשון לציון הנה הנם וגו'.

חוטמא דזעיר אנפין, תקונא דפרצופא. כל פרצופא ביה אשתמודע.
חוטמא דא, לא כחוטמא דעתיקא קדישא סתימא דכל
סתימין. דחוטמא דעתיקא, חיים דחיים (לכלא). דהא מתרין נוקבין,



נִפְקִין רוּחִין דְּחַיִּין, לְכֹלָא. בְּהַאי זְעִיר אֲנַפִּין כְּתִיב, (שמואל ב כב) עֲלֵה עֵשֶׂן בְּאִפּוֹ וְגו'.

בְּהַאי תַּנְנָא כָּל גְּוֹנִי (תרי גווי) אַחֲדִין בֵּיה, בְּכָל גְּוֹנָא וְגְוֹנָא, אַחֲדִין כְּמָה מְאָרִיהוֹן דְּדִינָא קִשְׂיָא. דְּאַחֲדִין בְּהֵוּא תַּנְנָא. (ובגין כך) וְלֹא מִתְבַּסְּמִין כְּלָהוּ, אֲלֵא בְּתַנְנָא דְּמַדְבְּחָא דְּלִתְמָא. וְעַל דָּא כְּתִיב, (בראשית ח) וַיֵּרַח יְיָ אֶת רִיחַ הַנְּיַחֵחַ. מַהוּ הַנְּיַחֵחַ. אֲתַבְּסָמוּתָא דְּמֵאֲרִי דִּינָא, נַחַת רוּחַ.

וַיֵּרַח יְיָ אֶת רִיחַ הַנְּיַחֵחַ, אֶת רִיחַ הַקָּרְבָּן לֹא כְּתִיב, אֲלֵא אֶת רִיחַ הַנְּיַחֵחַ. דְּכֹלְהוּ גְבוּרָאן דְּאַחֲדִין בְּחוּטְמָא, וְכָל דְּאֲתַאחְדִין בְּהוּ, כְּלָהוּ מִתְבַּסְּמִין. וְכַמָּה גְבוּרָאן מִתַּאחְדִין כְּחָדָא, דְּכְתִיב (תהלים קו) מִי יִמְלֵל גְבוּרוֹת יְיָ יִשְׁמִיעַ כָּל תְּהִלָּתוֹ. וְהַאי חוּטְמָא, מַחַד נּוֹקְבָא נִפְקִי אִשָּׁא דְּאֲכֹלָא כָּל שְׂאֵר אֲשִׁין. בְּחָד נּוֹקְבָא תַּנְנָא. וְהַאי וְהַאי אֲשִׁתְּכַח בְּאִשָּׁא וְתַנְנָא דְּמַדְבְּחָא. וְאֲתַגְּלִיָּא הַאי עֲתִיקָא קְדִישָׁא, וְאֲשִׁתְּכַד כְּלָא. הֵינּוּ דְּאֲתַמַּר (ישעיה מח) וְתַהֲלִתִּי אַחְטָם לְךָ.

חוּטְמָא דְּעֲתִיקָא קְדִישָׁא אָרִיךְ, וּמִתְפַּשֵּׁט. וְאֲקָרִי אָרִיךְ אֲפִים. וְהַאי חוּטְמָא, זְעִיר. וְכַד תַּנְנָא שְׂרִי נִפְיָא בְּבֵהִילוֹ, וְאֲתַעְבִּיד דִּינָא. וּמֵאֵן מְעַכְב לְהַאי. חוּטְמָא דְּעֲתִיקָא. וְכֹלָא כְּמָה דְּאֲמִינָא בְּאֲדָרָא, וְאֲתַעְרוּ חֲבַרְיָא.

וּבְסַפְרָא דְּרַב הַמְּנוּנָא סְבָא, אוֹקִים הֵנִי תְּרִי נּוֹקְבִי. מַחַד תַּנְנָא וְאִשָּׁא. וּמַחַד נִיחָא וְרוּחָא טְבָא. דְּאִית בֵּיה יְמִינָא וְשְׂמָאלָא, וְכְתִיב (ס"א דְּכְתִיב) (הושע יד) וַיֵּרַח לוֹ כְּלָבָנוּן. וּבְנוֹקְבָא כְּתִיב, (שיר השירים ז) וַיֵּרַח אֶפְדָּן כְּתַפּוּחִים. וּמַה בְּנוֹקְבָא הָכִי, כָּל שְׂכָן בֵּיה. וְשְׂפִיר קְאָמַר.

וּמַה דְּאָמַר וַיֵּרַח יְיָ אֶת רִיחַ הַנְּיַחֵחַ. הַנְּיַחֵחַ בְּתַרִּי סְטְרִי, חַד נִיחָא, דְּאֲתַגְּלִיָּא עֲתִיקָא קְדִישָׁא סְתִימָא דְּכָל סְתִימִין, דְּהַאי הוּא נִיחָא וְאֲתַבְּסָמוּתָא לְכֹלָא. וְחַד אֲתַבְּסָמוּתָא דְּלִתְמָא, בְּהֵוּא תַּנְנָא וְאִשָּׁא דְּמַדְבְּחָא. וּבְגִין דְּאִיהוּ מִתְרִין סְטְרִין, כְּתִיב נִיחֵחַ. וְכֹלָא בְּזְעִיר אֲנַפִּין אֲתַמַּר.

תְּרִי אוּדְנִין, לְמִשְׁמַע טַב וּבִישׁ. וְתַרְוִוִּיהוּ סְלִקִין לְחַד. דְּכְתִיב, (מלכים ב יט) הִטָּה יְיָ אֲזַנְךָ וּשְׁמָע. אוּדְנָא לְגוּ בְּגוּ דִּילִיה, תַּלְיָא בְּרִשְׁמִין עֲקִימִין, בְּגִין דִּיתַעְכְּב קָלָא לְאֲעֹלָא בְּמוּחָא, וַיִּבְחִין



ביה מוחא, ולא בבהילו, דכל מלה דהוי בבהילו, לא הנה
בחכמתא שלימתא.

מאודננין אלין תליין כל מאריהון דגדפין, דנטלין קלא מעלמא,
וכלהו הכי אקרון אזני יי', דכתיב בהו, (קהלת י) כי עוף
השמים יוליך את הקול וגו'. כי עוף השמים יוליך את הקול, האי
קרא קשיא, השתא מאי קול איכא הכא, דהא רישא דקרא כתיב גם
במדעף מלך אל תקלל, במדעף כתיב, ובחדרי משכבך וגו'. מאי
טעמא כי עוף השמים יוליך את הקול, והא ליכא הכא קלא.

אף ודאי כל מה דחשיב בר נש, וכל מה דיסתכל בלבוי, לא עביד
מלה, עד דאפיק ליה בשפנותיה, והוא לא אתכון ביה. וההיא
מלה דאפיק, מתבקעא באורא, (דף רצ"ד ע"ב) ואזלא וסלקא וטסא
בעלמא, ואתעביד מניה קלא. וההוא קלא נטלין ליה מארי דגדפין,
וסלקין ליה למלכא, ועייל באודנני. הך הוא דכתיב, (דברים ה) וישמע
יי' את קול דבריכם. (במדבר יא) וישמע יי' ויחר אפו.

ובגין כה, כל צלותא ובעותא דבעי בר נש מקמי קדשא בריך הוא,
בעי לאפקא מלין בשפנותיה, דאי לא אפיק לון, לאו צלותיה
צלותא, ולאו בעותיה בעותא. וכיון דמלין נפקין, מתבקעין באורא,
סלקין וטסין ואתעבידו קלא, ונטיל לון מאן דנטיל, ואחיד לון
לאתרא (ג"א לכתרא) קדישא, ברישא דמלכא.

מתלת חללי דמוחי, נטיף נטיפא לאודנני, וההוא אקרי נחל כרית.
כמה דאת אמר, (מלכים א יז) נחל כרית, כלומר, כרותא
דאודנני. וקלא עייל בההוא עקימא, ואשתאב בההוא נהרא, דההוא
נטיפא. וכדין אתעכב תמן, ואתבחין בין טב לביש. הך הוא דכתיב,
(איוב לד) כי אזן מלין תבחן. ומאי טעמא אזן מלין תבחן. משום
דאתעכב קלא בההוא נהרא דנטיפא, בעקימותא דאודנני, ולא עייל
בבהילו. ובגין כה אתבחין בין טב לביש, (איוב לד) וחיך יטעם לאכול.
מאי טעמא חיך יטעם לאכול. בגין דיתעכב תמן, ולא עייל בבהילו
בגופא, ועל דא יטעם ויתבחן, בין מתיקא למרירו.

בהאי נוקבא דאודנני, תליין נוקבין אוחרנין, נוקבא דעינין. נוקבא
דפומא. נוקבא דחוטמא. מההוא קלא דעייל בנוקבא
דאודנני, אי אצטריך עייל לנוקבי דעינין, ונבעין דמעין. מההוא
קלא אי אצטריך, עייל לנוקבא דחוטמא דפרדשקא, ומפקי תננא



וְאִשָּׁא מֵהָהוּא קָלָא. הָדָא הוּא דְכָתִיב, (במדבר יא) וַיִּשְׁמַע יי' וַיַּחַר אָפוּ וַתִּבְעַר בָּם אֵשׁ יי'. וְאִי אֶצְטְרִיךְ, עֵייל הָהוּא קָלָא לְנוֹקְבָא דְפּוֹמָא, וּמְלִיל וְגִזְר מְלִין (נ"א גזרין) מֵהָהוּא קָלָא. כִּלָּא מֵהָהוּא קָלָא דְאוּדְנִין. עֵייל בְּכָל גּוֹפָא וְאֶתְרַגִּישׁ מְנִיָּה כִּלָּא. (ס"א כמה תלייא) תְּלִיָּא בְּהָאִי אֻדְנָא. זְכָאָה מָאן דְנָטִיר מְלוּי. עַל דָּא כְּתִיב, (תהלים לד) נִצּוֹר לְשׁוֹנֵךְ מֵרַע וּשְׁפָתֶיךָ מִדְּבַר מֵרָמָה.

הָאִי אֻדְנָא קָרִי בִּיה שְׁמִיעָה. וּבְשְׁמִיעָה אֶתְכְּלִילֵן אֵינּוֹן מוּחִי. חֲכָמָה אֶתְכְּלִיל בִּיה, דְכָתִיב, (מלכים א ג) וְנָתַתָּ לְעַבְדְּךָ לֵב שׁוֹמֵעַ. בִּינָה, כְּמָה דְאֶתְ אָמֵר (שמואל א ג) דְּבַר כִּי שׁוֹמֵעַ עַבְדְּךָ. (מלכים ב יח) כִּי שׁוֹמְעִים אֲנַחְנוּ. (ויבהני תליין כלא) דַּעַת, כְּמָה דְאֶתְ אָמֵר, (משלי ד) שְׁמַע בְּנִי וְקַח אִמְרֵי. (משלי ב) וּמִצְוֹתַי תִּצְפוּן אִתְךָ. הָא כִּלָּא תְּלִיָּין בְּאוּדְנִין בְּהָאִי אֻדְנָא תְּלִיָּין צְלוֹתִין וּבְעוֹתִין וּפְקִיחָא דְעֵינִין. הָדָא הוּא דְכָתִיב, (מלכים ב ט) הִטָּה יי' אֲזַנְךָ וּשְׁמַע פִּקְח עֵינֶיךָ וַיִּרְאֶה. הָא כִּלָּא בִּיה תְּלִיָּא.

בְּהָאִי אֻדְנָא, תְּלִיָּין רְזִין עֲלָאִין, דְלָא נְפַקִין לְבַר, בְּגִין כֶּף הָא עֶקִימָא לְגוּ. וְרְזָא דְרְזִין סְתִימִין בִּיה, וּוִי לְהָהוּא מְגַלָּה רְזִין. וּבְגִין דְּהָאִי אֻדְנָא כְּנִישׁ רְזִין, וְעֶקִימוּתָא דְלְגוּ נְטִיל לֹון, לָא גְלִי רְזִין לְאֵינּוֹן דְּעֶקִימִין בְּאַרְחֻיָּהוּ, אֶלָּא לְאֵינּוֹן דְלָא עֶקִימִין. הָדָא הוּא דְכָתִיב, (תהלים כה) סוּד יי' לִירְאִיו וּבְרִיתוֹ לְהוֹדִיעֵם, דְנְטִילֵי אַרְחֻוִי וּנְטִילֵי מְלִין.

וְאֵינּוֹן דְּעֶקִימִין בְּאַרְחֻיָּהוּ, נְטִילֵי מְלִין וְעֵיילִין לֹון בְּבְהִילוֹ, וְלִית בְּהוּ אֶתְר לְאֶתְעַכְבָּא. וְכָל נוֹקְבִין אַחְרַנִין, מִתְּפַתְחִין בִּיה, עַד דְנְפַקִין מְלִין בְּנוֹקְבָא דְפּוֹמָא. וְאֶלִין אַקְרוּ חֲזִיבֵי דְרָא, שְׁנוּאֵי דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. בְּמִתְנִיתָא דִילָן תְּנֹן, כְּאֵילוּ קְטִיל גּוּבְרִין, וּכְאֵלוּ פְלַח לְעַבּוּדָה זְרָה. וְכִלָּא בְּחַד קָרָא, דְכָתִיב, (ויקרא יט) לֹא תִלֵךְ רְכִיל בְּעַמֶּךָ לֹא תַעֲמֹד עַל דָּם רַעַף אָנִי יי'. מָאן דְּעֶבֶר עַל הָאִי רִישָׁא דְקָרָא, כְּאֵילוּ עֶבֶר עַל כִּלָּא.

וּמִי שְׁאֵינוּ מֵאֲמִין בְּסוּד נְשָׂאָר פְּר'ד'

"אל תהיו כסוס כפרד", ותדעו כי כל התורה שמוותיו של הקדוש ברוך הוא, ונדרשת פ'ר'ד'ס, ומי שאינו מאמין בסוד נשאר פ'ר'ד'." (יוסף תהלות להחיד"א, תהלים לב, ט)



זָכָאָה חולקיהון דְּצַדִּיקַיָּא, דְּעַלְיָהוּ כְּתִיב, (משלי יא) וְנֶאֱמַן רוּחַ מְכֹסֶה דָּבָר. נֶאֱמַן רוּחַ וְדָאִי, דְּהָא רוּחָא דְּלֵהוּן מֵאֲתֵר עֲלָאָה קַדִּישָׁא אֲשֶׁתְּלִיף, וּבִגִּין כֶּךָ נֶאֱמַן רוּחַ אֲקֵרוּן. וְסִימָן דָּא אוֹקִימְנָא, הֵהוּא דְּמַגְלָה רְזִין, בְּיָדוּעַ דְּנִשְׁמַתִּיהָ, לָאוּ אִיהוּ מְגוּפָא דְּמִלְכָּא קַדִּישָׁא. וּבִגִּין כֶּךָ לִית בֵּיהּ רְזָא, וְלֹא מֵאֲתֵר דְּרְזָא הוּא. וְכַד תִּיפּוּק נִשְׁמַתִּיהָ, לָא אֲתַדְבָּקָא בְּגוּפָא דְּמִלְכָּא, דְּהָא לָא אֲתַרִּיהָ הוּא. וְוִי לְהֵהוּא בְּרַ נֶשׁ, וְוִי לִיהָ, וְוִי לְנִשְׁמַתִּיהָ. זָכָאָה חוּלְקִיהוּן דְּצַדִּיקַיָּא, דְּמְכֹסִין רְזִין, כֹּל שְׂכָן רְזִין עֲלָאִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. (רזין עלאין דְּמִלְכָּא קַדִּישָׁא) עֲלִיָּהוּ כְּתִיב, (ישעיה ס) וְעַמּוּד כּוֹלֵם צַדִּיקִים לְעוֹלָם יִירְשׁוּ אֶרֶץ.

(דף רצ"ה ע"א)

אַנְפּוּי, כְּתָרִין תְּקֻרוּבִין דְּבוּסְמָא. (בלהו) סְהַדוּתָא עַל מַה דְּאִמְיָנָא, דְּהָא סְהַדוּתָא בְּהוּ תְּלִיא. וּבְכֹלֵא תְּלִיא סְהַדוּתָא. אָבֵל הַגִּי תְּקֻרוּבֵי דְּבוּסְמָא, חוּוֹרָא וְסוּמְקָא, סְהַדוּתָא לְאַבָּא וְאִמָּא. סְהַדוּתָא לְאַחְסָנָא דִּירִית וְאַחִיד לֹון. וְהָא בְּמַתְנִיתָא דִּילָן אוֹקִימְנָא, כְּמַה פְּרִסִי בֵּין חוּוֹרָא לְסוּמְקָא, וְאַתְּכְּלִילָן בֵּיהּ כְּחָדָא בְּסִטְרָא דְּחוּוֹרָא.

כַּד אֲתַנְהִיר מְנַהִירו דְּחוּוֹרָא דְּעַתִּיקָא, חֲפִיָּא הֵהוּא חוּוֹרָא עַל סוּמְקָא. וְכִלְהוּ בְּנַהִירו אֲשֶׁתְּכַח. וּכְדִין כְּתִיב, (במדבר ו) יָאֵר יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ. וְכַד חֲיִיבִין סְגִיאִין, תְּלִיין דִּינִין בְּעֲלָמָא, אֲשֶׁתְּכַחַת סְגִירוּתָא בְּכֹלֵא (ס"א בְּעֲלָמָא). וְסוּמְקָא אֲתַפְּשֵׁט בְּאַנְפִּין, וְחֲפָא כֹל (נ"א עַל) חוּוֹרָא. וּכְדִין כֹּלֵא אֲשֶׁתְּכַח בְּדִינָא. וּכְדִין כְּתִיב (תהלים לד) פָּנֵי יְיָ בְּעוֹשֵׂי רָע. (בגדי קנאה כתיב (ישעיה נט) בְּגַדֵי נְקָם) וְכֹלֵא בְּהָאִי תְּלִיא, וּבִגִּין דָּא סְהַדוּתָא הוּא בְּכֹלֵא.

כְּמַה וְכְמַה מְאִרֵי תְּרִיסִין מְחַפְּאֵן לְהַגִּי גּוּוּנִי, מְצַפְּאֵן לְהַגִּי גּוּוּנִי. כַּד נַהִירִין גּוּוּנִי, כֹּל עֲלָמִין כִּלְהוּ בְּחָדוּ. בְּזַמְנָא דְּנַהִיר חוּוֹרָא, כֹּלֵא אֲתַחְזוּ בְּהֵהוּא גּוּוּנָא. וְכַד אֲתַחְזוּ בְּסוּמְקָא כֹּלֵא הָכִי אֲתַחְזוּ בְּהֵהוּא גּוּוּנָא.

בְּאַלְיִין תְּקֻרוּבִין דְּבוּסְמָא, שְׂאִרֵי דִּיקְנָא לְאַתְחַזָּא, מְרִישָׁא דְּאוּדְנִין, וְנַחֲתִית וְסִלִיק בְּתְּקֻרוּבָא דְּבוּסְמָא, שְׁעָרִין אוֹכְמִין דְּדִיקְנָא, בְּתַקּוּנָא יָאָה שְׁפִיר. כְּגִיבְר תְּקִיף, שְׁפִיר. מִשְׁחָא דְּרְבוּת דְּדִיקְנָא עֲלָאָה דְּעַתִּיקָא, בְּהָאִי דִּיקְנָא דְּזַעִיר אֲנַפִּין אֲתַחְזוּ, וְנַהִיר.



שפירו דהאי דיקנא, בתשעה תקונין אשתכח. וכד משחא דרבות, דתלת עשר נביעין דדיקנא דעתיקא קדישא נהיר בהאי דיקנא, אשתכחו עשרין ותריין תקונין. וכדין מתברכין כלהו. וישאל סבא מתברכא בהאי, וסימן, (בראשית מח) בך יברך ישראל. כל תקונין דדיקנא דא, אוקימנא באדרא קדישא, דכלהו מתיקונין דעתיקא קדישא אתקנו. והכא בעינא לגלאה, מה דלא אתגלי תמן, בגין למיעל בלא כסופא. (הא כל תקונין דדיקנא אוקימנא דכלהו מתיקונין דדיקנא עתיקא קדישא אוקימנא באדרא קדישא).

שיתא אינון, תשעה אקרון. תקונא קדמאה, נפק ההוא ניצוצא בוצינא דקרדינותא, ובטש בתחות שערא דרישא, מתחות קוצין דעל אודנין, ונחית מקמי פתחא דאודנין עד רישא דפומא. הא תקונא דא מעתיקא קדישא לא אשתכח, אלא כד נגיד מזלא דעתיקא קדישא, ותלייא מניה ההוא מבוועא דחכמתא (חסר), כד אימא אתמשכא ואתכלילת באורא דכיא, ההוא חוורא נקיט אימא (חסר), וניצוצא עאלת ונפקת, ואתאחד דא בדא, ואתעבידת חד תקונא. **וכד** אצטריף סלקא דא על דא, ואתכסיא חד מקמי חדא. ובגין כך כלא אצטריף, חד למעבד נוקמין. וחד לרחמא. ועל האי תאיב להאי דיקנא דוד מלכא, כמה דאוקימנא.

בהאי דיקנא תשעה תקונין אשתכחו, שיתא רבוון דתליין בהו, ומתפשטין בכל גופא. ואלין שיתא דתליין, תליין בשערי דתחות תקרובא דבוסימין. תלת מהאי סטרא, ותלת מהאי סטרא. ובקירוותא דדיקנא, תליין תלת אחרנין. חד לעילא בשפון, ותריין באינון שערין דתליין עד טבורא. וכל הני שיתא, תלת מכאן ותלת מכאן, אתמשכן ותליין כלהו, באינון שערי דתליין ומתפשטין בכל גופא.

ובגין דהני תלתא אינון בקירו דדיקנא יתיר מפלהו, כתיב בהו שמא קדישא. דכתיב, (תהלים קיח) מן המצר קראתי יה, ענני במרחב יה, יי' לי לא אירא. והא דאוקימנא באדרא, מן המצר קראתי יה, מאתר דשרי דיקנא לאתפשטא, דהוא אתר (ס"א דחיק) רחיק מקמי אודנין, שפיר הוא.

ובספרא דאגדתא דבי רב ייבא סבא, הכי אמר ואוקים, דשירוותא דדיקנא מחסד עלאה, דכתיב, (דברי הימים א כט) לך יי'





הגדולה והגבורה והתפארת וגו'. וכלא הוא, והכי שארי, ותשעה
אתמשכן ותליין בדיקנא, ומקמי אודנין, הכי שארי, וקיומא לא
מתקיימין אלא באתר אחרא, כמה דאוקימנא.

וכד אצטריך עלמא לרחמי, אתגלייא מזלא קדישא. וכל הני תקונין
דבדיקנא יקירא דזעיר אנפין, כלהו רחמי משתכחי. וכד
אצטריך לדינא, מתחזייא דינא, וכדין עבדין נוקמין לשנאיהון
דישראל, לאינון דעקין להו. (דף רצ"ה ע"ב) כל יקירו דדיקנא, באינון
שערי דתליין אינהו, משום דכלא בהאי תליין.

כף הני שערי דדיקנא דזעיר אנפין, כלהו קשישין תקיפין, משום
דכלהו אכפייין לדינין, בשעתא דמזלא קדישא אתגלי. וכד בעא
לאגחא קרבא, בהאי דיקנא אתחזי כגבר תקיף, מארי נצחון קרבא.
וכדין מריט מאן דמריט, ואגליש מאן דאגליש.

הני תשעה תקונין, אמרן משה זמנא תניינא, בשעתא דאצטריך
לאהדרא לון כלהו רחמי. דאף על גב דתליסר תקונין לא
אמרן השתא, בכונא תלייא מלתא, דהא לא ייעול בהני תקונין
לאדכרא, אלא במזלא אתפון, ואדכר ליה. הדא הוא דכתיב, (במדבר
יד) ועתה יגדל נא כח יי'. מאן כח יי'. ההוא דאקרי מזלא קדישא,
סתימא דכל סתימין. דחילא דא, ונהירו דא, ממזלא תלי. וכיון
דאמר משה דא, ואדכר דא, ואתפון ביה, אמר הני תשעה תקונין,
דתליין בזעיר אנפין. בגין דינהירו כלהו, ולא ישתכח דינא. ועל דא
כלא במזלא תלי.

האי דיקנא כד שראן שערי (ס"א לאתערבא) לאתערא (נ"א לאתארבא),
אתחזי כגיבר תקיף כגיבר מארי נצח קרבין. בהאי דיקנא, נגיד
משח דרבנות מעתיקא סתימאה. כמה דאת אמר, (תהלים קלג) כשמן
הטוב על הראש יורד על הזקן זקן אהרן.

אלין שערי לא חפייין על שפון, ושפון כלהו סומקין כוורדא.
דכתיב, (שיר השירים ה) שפתותיו שושנים. שפון מרחשן גבורה,
מרחשן חכמתא. באינון שפון תליין טב וביש, חיי ומותא. מאלין
שפון תליין מאריהון דאתערותא, דכד מרחשין אלין שפון, מתערין
כלא למגזר (מארי) דינא, בכל בתי דינין, (דמדוניהון בהון, ובגין כד) דאקרונ
עירין. דכתיב, (דניאל ד) בגזרת עירין פתגמא ומאמר וגו'.



מאי עיר. בספרא דאגדתא, תנינן כמה דאת אמר, (שמואל א כח) ויהי ערה. דמתערין דינין לאינון דלא אתרחימו לעילא, בגין כן מתערין אלין דאינון מארי דבבו, (ס"א להו) (דכלהו) ועם כל דא בתרי גוויי ברחמי ודינא, ועל דא אקרון עיר וקדיש דינא ורחמי.

ובאלין שפון, אתחזי פומא כד אתפתח. רוחא דנפיק מן פומא, ביה מתלבשין כמה אלף ורבבן. וכד אתפשט, מתלבשין ביה נביאן מהימני. וכלהו פה יי אקרון. כד מלין נפקין מן פומא, ומתרחשין בשפון, מתנהרין לכלהו תמני סרי אלפין עלמין, עד דמתקטרין כלהו כחדא, בתמניסר אורחין ושבילין, דאשתמודען.

וכלא מחכאן לפומא דא, (בדא) בלישן ממלל רברבן בקיטרא דטיהרא בעוטרא. ועל דא כתיב, (שיר השירים ה) חכו ממתקים, ממתקים ודאי. מאי חכו. כמה דאת אמר, (איוב לד) וחיך יטעם לאכול. וכלו מחמדים, אש ומים. אשא ומיאי מתתקנן, (ס"א מתדבקין ויאן) ויאן בציוורי, דהא גוויי מתחברן כחדא.

חכו, באתוןן רשימן, דמתגלפן בעטרוי גלידין אחה"ע בגרון. א', דטריד מלכין, (דניאל ב) ומהעדה מלכין, ומהקם מלכין. ח', דטריד ונחית, וסליק ועטיר, כביש באשא גליד ברוחא. ה' יניקה דאימא, סטיר לנוקבא, אתפשט לנוקבא רבא, בתיאובתא דקרתא קדישא, דמתקטרי אתרין דא בדא. כמה דאת אמר, (שיר השירים ד) הר המור גבעת הלבונה. ע' טיהרא דטיפסא, גליפא בשיפסא, רהיטין דענפין מתאחדן, לסטרוי לרוחין גליפין.

והא ברזי דאתוןן דשלמה מלכא, אתעטרו אלין אתוןן ארבע בארבע, גיכ"ק בחיך כמה דאת אמר וחיך יטעם לאכול, (איוב ו) היאכל תפל מבלי מלח וגו'. וכתוב (ישעיה לב) והיה מעשה הצדקה שלום. (תהלים יט) הנחמדים מזהב ומפז רב ומתוקים וגו'. מתוקים ודאי.

דוד מלכא אמר, גם עבדך נזהר בהם וגו'. אסהדנא עלי דכל יומאי אזדהרנא בהו, דלא לאטעאה בהו, בר יומא חד דעטירנא עטרי מלכא, במערתא דמרוניא, וחמינא בוצינא דאשא מתלהטא אפותיא דמרוניא (נ"א דמערתא), ואזדעזענא. מההוא יומא אזדהרנא בדעתאי בהו, ולא שביקנא לון כל יומאי. זכאה חולקיה מאן דאזדהר



במתיקא דמלכא, וטעים בהו כדקחזי. על דא כתיב, (תהלים לד) טעמו וראו כי טוב יי' וגו'. וכתב (משלי ט) לכו לחמו בלחמי וגו'.

אתפשט דכורא בדעת, ואתמליין אכסדרין ואדרין, מרישא דגולגלתא שרי, ואתפשט בכל גופא, מחדוי ודרועוי ובכלא. מאחורי, אתדבק ניצוצא דבוצינא דקרדינותא, ולהטא ואפיק (דף רצ"ו ע"א) גלגלתא חדא, סתימא מפל סטרוי, ונהירו (ס"א ונחיתו) דתרי מוחי גליפן בה, ואתדבקת בסטרוי דדכורא. בגין כך אתקרי (שיר השירים ה) יונתי תמתי, אל תקרי תמתי אלא תאומתי ודאי. **שערוי** דנוקבא כלילן ביה גווי (ס"א גווי בגו גווי), כדכתיב, (שיר השירים ז) ודלת ראשך פארגמן. אתקטר גבורה בחמש גבוראן, ואתפשט נוקבא בסטרהא, ואתדבקת בסטרוי דדכורא.

עד דאתפרשא מסטרוי. ואתיאת לאתחברא עמיה אפין באפין. וכד מתחברן מתחזיין חד גופא ממש. מהכא אולפנא, דכר בלחודוי, אתחזי פלג גופא, וכלהו רחמי. וכך נוקבא. וכד מתחברן כחדא, אתחזי כלא חד גופא ממש, והכי הוא. אוף הכא, כד דכר אתחבר בנוקבא, כלא הוא חד גופא, ועלמין פלהו בחידו, דהא כלהו מגופא שלים מתברכן.

והיינו רזא, (שמות כ) על כן ברוך יי' את יום השבת ויקדשהו. דהא אשתכח כלא בחד גופא שלים, דהא מטרוניתא אתדבקת במלכא, ואשתכח גופא חד. ועל כן ברכאן משתכחין בהאי יומא. ומהכא, מאן דלא אשתכח דכר ונוקבא, אקרי פלג גופא, ולית ברכתא שריא במלה פגימא וחסירא, אלא באתר שלים, במלה שלים, ולא בפלגות מלה, ופלגות מלה לא אתקיים לעלמין, ולא אתברכן לעלמין.

נוי דנוקבא, כלא מנוי דדכורא הוא. והא אוקימנא מלי, ואשתמודען ביני חברייה. מהאי נוקבא מתאחדן כל אינון דלתתא. מנה ינקין, ובה תבין, והיא אתקריאת אם לכלהו. כמה דאחרא אם לגופא, וכל גופא מנה (ס"א לגנתא וכל גנתא מנה) ינקא. כך האי אם לכלהו אחרנין דלתתא.

כתיב, (משלי ז) אמור לחכמה אחתי את. אית חכמה ואית חכמה, והאי נוקבא, אתקרי חכמה זעירא לגבי אחרא ועל דא כתיב, (שיר השירים ח) אחות לנו קטנה ושדים אין לה וגו'. דהא דא בגלותא



אֶתְמַשֶׁף. אַחֹת לָנוּ קִטְנָה, וְדַאי קִטְנָה אֶתְחַזִּי אָבֶל רַבְרָבָא הִיא, וְסָגִיָּאָה הִיא, דְּהָא הִיא שְׁלִימוּ דְנָטִיל מִפְּלָא. כְּמָה דְכְּתִיב, (שם) אָנִי חוֹמָה וְשָׂדֵי כַמְגַדְלוֹת. וְשָׂדֵי, דְּהָא מְלִיִן אֵינּוֹן לִינְקָא לְכָלֵא. כַּמְגַדְלוֹת, דְּאֵינּוֹן נַהֲרִין רַבְרַבִּין דְנַפְקֵי מֵאִמָּא עַלְאָה.

תוּ אֶתְפָּשֵׁט דְכוּרָא בִימִינָא וּשְׂמָאלָא, בִּירוּתָא דְאַחְסָנָא. וְכַד גּוּוּנֵי אֶתְחַבְרוּ, אַקְרִי תַפְאָרְתָּ. וְאַתְתַּקֵּן כָּל גּוּפָא, וְאַתְעַבִּיד אֵילְנָא רַבְרָבָא, וְתַקִּיף, שְׁפִיר וְיָאָה, (דְנִיאל ד) תַּחֲוֹתוּהִי תַטְלַל חֵיוֹת בְּרָא, וּבַעֲנַפּוּהִי יְדוּרוֹן עוֹפֵי שְׂמִיָּא, וּמְזוֹן לְכָלֵא בִיה. דְרוּעוּי יְמִינָא וּשְׂמָאלָא. בִימִינָא חֵיִים וְחֶסֶד, בְּשְׂמָאלָא מִיְתָה וּגְבוּרָה. מְעוּי, אֶתְתַּקֵּן בְּדַעַת, וְאַתְמְלִיִן כָּל אַכְסְדְרִין וְאַדְרִין, כְּמָה דְאַמִּינָא, דְכְּתִיב, (משלי כד) וּבְדַעַת חֲדָרִים יִמְלָאוּ.

תוּ אֶתְפָּשֵׁט גּוּפָא, בְּתַרִּין שׁוֹקִין. וּמִתְאַחֲדֵן בִּינֵייהוּ תַרִּין כּוּלְיִין, וְתַרִּין בִּיעֵי דְכוּרָא. דְּכָל מְשַׁחָא וּרְבוּתָא וְחֵילָא (דְדְכוּרָא) דְּכָל גּוּפָא, בַּהוּ אֶתְכַנְשׁ, דְּכָל חֵיילִין דְנַפְיק, מְנַהוֹן נַפְקִין. וְשְׂרִיִן כָּלֵא בְּפוּם אַמָּה. וּבְגִין כְּךָ אַקְרוּן צְבָאוֹת, (דְּכָל גּוּפָא, בַּהוּ אֶתְכַנְשׁ, וְשְׂרִיִן כָּלֵא בְּפוּם אַמָּה. וּבְגִין כְּךָ אַקְרוּן צְבָאוֹת, דְּכָל חֵיילִין דְנַפְיק, מְנַהוֹן נַפְקִין) וְאֵינּוֹן נְצַח וְהוּד. תַּפְאָרְתָּ, יְהוָה. נְצַח וְהוּד, צְבָאוֹת. וּבְגִין כְּךָ יְהוָה צְבָאוֹת.

אַמָּה דְדְכוּרָא, סִיּוּמָא (נ"א כְּסוּתָא) דְּכָל גּוּפָא, וְאַקְרִי יְסוּד. וְדָא הוּא דְרָגָא דְמַבְסָם לְנוּקְבָא. וְכָל תִּיאוּבְתָא דְדְכוּרָא לְגַבֵּי נוּקְבָא, בַּהֲאֵי יְסוּד עֵייל לְנוּקְבָא, לְאַתָּר דְאַקְרִי צִיּוֹן. דְּהֵתָם הוּא אַתָּר כְּסוּתָא דְנוּקְבָא, כְּבֵית רַחֵם לְאַתְתָּא. וּבְגִין כְּךָ, י"י צְבָאוֹת אַקְרִי יְסוּד.

כְּתִיב (תהלים קלב) כִּי בָחַר י"י בְּצִיּוֹן אֲנֹה לְמוֹשֵׁב לוֹ. כַּד אֶתְפָּרְשַׁת מְטְרוֹנִיתָא, וְאַתְחַבְרַת בְּמַלְכָּא אַנְפִּין בְּאַנְפִּין, בְּמַעְלֵי שְׁבָתָא. אֶתְעַבִּיד כָּלֵא חַד גּוּפָא, וּכְדִין יְתִיב קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בְכוּרְסֵייה. וְאַקְרִי כָּלֵא שְׂמָא שְׁלִים, שְׂמָא קַדִּישָׁא, בְרִיךְ שְׁמִיה לְעֵלְמֵי לְעֵלְמֵי עֵלְמִין. כָּל אֵלִין מְלִין סְלִיקְנָא עַד יוּמָא דָּא, דְאַתְעֵטֵר בַּהוּ לְעֵלְמָא דְאַתִּי, וְהַשְׁתָּא אֶתְגַּלְיִין הָכָא, זַכָּאָה חוּלְקֵי.

הֲאֵי מְטְרוֹנִיתָא, כַּד אֶתְחַבְרַת עִם מַלְכָּא, כָּל עֵלְמִין מִתְבָּרְכִין, וְאַשְׁתַּכְּחוּ בְחַדְדוּתָא דְכָלֵא. (דף רצ"ו ע"ב) כְּמָה דְדְכוּרָא כְּלִיל בְּתַלְתָּא, וְשִׁירוּתָא בְּתַלְתָּא. כְּךָ כָּלֵא הָכִי, וְסִיּוּמָא דְכָל גּוּפָא הָכִי, וּמְטְרוֹנִיתָא לָא מִתְבָּרְכָא, אֲלָא בְּכָלֵא דְתַלְתָּא אֵלִין, דְּאֵינּוֹן נְצַח הוּד יְסוּד, וּמִתְבַּסְמָא וּמִתְבָּרְכָא בְּאַתָּר דְאַקְרִי קַדְשׁ הַקְּדוּשִׁים דְלִתְתָּא.



דְּכַתִּיב, (תהלים קלג) כִּי שָׁם צִוָּה יי' אֶת הַבְּרָכָה. דְּהָא תְרִין דְרַגִּין אֵינּוּן לְעֵילָא וְתַתָּא. וּבְגִין כּוֹד לִית רְשׁוּתָא לְמִיעַל תַּמָּן, בְּר כְּהֵנָּא רַבָּא, דְּאֵתִי מִן סַטְרָא דְחֶסֶד. בְּגִין דְּלֹא עֵייל לְהֵהוּא אַתְר דְּלְעֵילָא, אֲלֵא הֵהוּא דְאֶקְרִי חֶסֶד, וְעֵייל בְּקֹדֶשׁ הַקְּדוּשִׁים, וּמִתְבַּסְּמַת נּוֹקְבָא. וּמִתְבַּרְכָּא הָאִי קֹדֶשׁ הַקְּדוּשִׁים בְּגוֹ לְגוֹ, אַתְר דְּאֶקְרִי צִיּוֹן. צִיּוֹן וִירוּשָׁלַם, תְּרִין דְרַגִּין אֵינּוּן, חַד רַחֲמִי, וְחַד דִּינָא. צִיּוֹן, דְּכַתִּיב, (ישעיה א) צִיּוֹן בְּמִשְׁפַּט תִּפְדֶּה. יְרוּשָׁלַם, דְּכַתִּיב, (ישעיה א) צְדָק יְלִין בָּהּ כְּמָה דְּאִוְקִימָנָא.

וְכֵּל תִּיאוּבְתָא דְדְכוּרָא לְגַבֵּי נּוֹקְבָא, הֵכָא הוּא, וְקִרְיָן לְהוּ בְרָכָה, דְּמִתַּמָּן נְפָקִי בְרַפְּן לְכַלְהוּ עֲלָמִין, וְכַלְהוּ מִתְבַּרְכִין. הָאִי אַתְר אֶקְרִי קֹדֶשׁ. וְכֵּל קֹדֶשִׁים דְדְכוּרָא עֵיילִין תַּמָּן, בְּהֵהוּא דְרַגָּא דְאַמִּינָא, וְכַלְהוּ אַתִּיין מְרִישָׁא עֲלָאָה דְגוּלְגֻלְתָּא דְדְכוּרָא, מַסְטְרָא דְמוּחִי עֲלָאִי, דְשְׂרִיין בֵּיהּ, וְנָגִיד הֵהוּא בְרָכָה בְּכֵל שִׁיפֵי גּוּפָא, עַד אֵינּוּן דְאֶקְרוּן צְבָאוֹת. וְכֵּל הֵהוּא נְגִידוּ דְאַתְנַגִּיד מִכָּל גּוּפָא, מִתְכַּנְשֵׁי תַמָּן, וְעַל דָּא אֶקְרוּן צְבָאוֹת, דְּכָל צְבָאוֹת דְעֲלָאִין וְתַתָּאִין תַּמָּן נְפָקִין. וְהֵהוּא נְגִידוּ בְּתַר דְאַתְכַּנִּישׁ, תַּמָּן שְׂרִיין לִיה בְּהֵהוּא יְסוּד קֹדִישָׁא, כְּלָא חוּרָא, בְּגִין כּוֹד אֶקְרִי חֶסֶד. וְהֵהוּא חֶסֶד עֵייל לְקֹדֶשׁ הַקְּדוּשִׁים, דְּכַתִּיב (תהלים קל"ג) כִּי שָׁם צִוָּה יי' אֶת הַבְּרָכָה חַיִּים עַד הָעוֹלָם.

אָמַר רַבִּי אַבָּא, לֹא סִיִּים בּוּצִינָא קֹדִישָׁא לְמִימַר חַיִּים, עַד דְאַשְׁתַּכְּכוּ מְלוּי, וְאַנָּא כְּתַבְנָא, סְבַרְנָא לְמַכְתַּב טְפִי, וְלֹא שְׂמַעְנָא. וְלֹא זְקִיפְנָא רִישָׁא, דְנִהוּרָא הָוָה סְגִי, וְלֹא הָוָה יְכִילְנָא לְאַסְתַּפְּלָא. אַדְהֵכִי אַזְדַּעְזַעְנָא, שְׂמַעְנָא קְלָא דְקֹדֶשׁ וְאָמַר (משלי ג) אַרְךָ יָמִים וּשְׁנוֹת חַיִּים וְגו'.

כֵּל הֵהוּא יוֹמָא, לֹא אֶפְסִיק אֲשָׁא מִן בֵּיתָא, וְלֹא הָוָה מָאן דְּמַטִּי לְגַבֵּיהּ, דְּלֹא יְכִילוּ דְנִהוּרָא וְאֲשָׁא הָוָה בְּסוּחְרַנְיָה. כָּל הֵהוּא יוֹמָא נְפִילְנָא עַל אַרְעָא, וְגַעֲינָא. בְּתַר דְאַזִּיל אֲשָׁא, חֲמִינָא לְבוּצִינָא קֹדִישָׁא קֹדֶשׁ הַקְּדוּשִׁים, דְאַסְתַּלַּק מִן עֲלָמָא, אַתְעַטֵּף שְׂכִיב עַל יְמִינָהּ, וְאַנְפוּי חַיִּיכִין.

קָם רַבִּי אֲלַעְזָר בְּרִיָּה, וְנָטִיל יְדוּי וְנָשִׁיק לוֹן, וְאַנָּא לְחִיכְנָא עַפְרָא דְתַחוּת רַגְלוּי. בָּעוּ חַבְרַיָּיא לְמַבְכִּי, וְלֹא יְכִילוּ לְמַלְלָא. שְׂאֵרוּ חַבְרַיָּיא בְּבַכְיָה, וְרַבִּי אֲלַעְזָר בְּרִיָּה נְפִיל תַּלְת זְמַנִּין, וְלֹא יְכִיל לְמַפְתַּח פּוּמִיָּה. לְבַתֵּר פְּתַח וְאָמַר, אַבָּא אַבָּא. תַּלְת הוּו, חַד אַתְחַזְרוּ. הִשְׁתָּא



תנוד חיותא, צפראן טאסין, משתקען בנוקבאן דימא רבא, וחברייא כלהו שתיין דמא.

קם רבי חייא על רגלוי ואמר, עד השתא בוצינא קדישא מסתפל (ס"א משתדל) עלן. השתא לאו הוא עדן, אלא לאשתדלא ביקריה. קם רבי אלעזר ורבי אבא, נטלו ליה בטיקרא דסיקלא, מאן חמא (ס"א ערעורא וערבוביא) ערבוביא דחברייא, וכל ביתא הוה סליק ריחין סליקו ביה בפורייה, ולא אשתמש ביה, אלא רבי אלעזר ורבי אבא.

אתו טריקין, ומארי תריסין דכפר צפרי וטרדאן בהו (ס"א דצפרי וטרדאן ויהו) בני מרוניא, צווחין בקטירין, דחשיבו דלא יתקבר תמן. בתר דנפק פורייא, הוה סליק באוירא. ואשא הוה להיט קמיה, שמעו קלא, עולו ואתו, ואתכנשו להילולא דרבי שמעון, (ישעיה נז) 'בא שלום ינוחו על משכבותם.

בד עאל למערתא שמעו קלא במערתא, זה האיש מרעיש הארץ מרגיז ממלכות, כמה פטרין ברקיעא משתכחין (ס"א ולא משתכחין) ביומא דין בגינה, דנא רבי שמעון בן יוחאי, דמאריה משתבח ביה בכל יומא. זכאה חולקיה לעילא ותתא. כמה גניזין עלאין מסתמרן ליה, עליה אתמר (דניאל יב) 'ואתה לך לקץ ותנוח ותעמוד לגורלך לקץ הימין'. (עד כאן האדרא זוטא קדישא).

פרשת האזינו

אמר רבי יוסי, כמה חביבין ישראל לפני הקדוש ברוך הוא. בראשונה קרא להם גוי קדוש, שכתוב (דברים יד) כי עם קדוש אתה וגוי, ולבסוף קרא להם קדש, שכתוב (ירמיה ב) קדש ישראל לה' ראשית תבואתה. מה בין זה לזה? אמר רבי אבא, קדש – עליון מכלם. שפך למדנו, כאשר מתחברים כל הקדושים כאחד, נקראים קדוש. וכלם עולים ומתכנסים לאותו מקום עליון שנקרא קדש.

ומשום זה קדוש קדוש קדוש. קדש ישראל נעשה מהם. ומשום שישאל מכתרים בשלש מדרגות, כאשר מתחברים כאחד נקראים קדש ישראל לה', שהיא ראשית. והרי בארנו תבואתה, בה"א. כל אכליו יאשמו. מהו כל אכליו יאשמו? אמר רבי אבא, הרי נאמר, שכתוב (ויקרא כב) 'ואיש כי יאכל קדש בשגגה. וכתוב (שם) וכל זר לא יאכל קדש, וישאל נקראו קדש, משום כך כל אכליו יאשמו.



אמר רבי אלעזר, התחלה וסיום של הכל נכלל בקדש. (א) וחקמה עליונה נקראת קדש, וכאשר מאירה החכמה העליונה הזו, מאירה חכמת שלמה, כמו שכתוב (מלכים-א ה) ותרב חכמת שלמה, שעומדת הלכנה בשלמותה, והרי בארנו. וכאשר מתברכת מהיסוד, כך קוראים לה - קדש, שהיא מאירה בשלמות. וכאשר לא מאירה ונכתרת בשלמותה, קוראים לה רוח הקדש, ולא נקראת קדש כאותו של מעלה. וכאשר מתברכים מזה היסוד ומיניקה לכל אלו של מטה, נקראת אם, כאותה שלמעלה, וקוראים לה קדשים. ואז קוראים לה קדש הקדשים, שבו כלה, שכתוב (שיר השירים ד) אתי מלבנון כלה וגו'. מהו לבנון? זה עדן, שהלבין מכל הצדדים. ועדן הרי ידוע אצל החברים.

למדנו, כתוב כי שם ה' אקרא. מהו כי שם ה' אקרא? אמר רבי שמעון, הרי כתוב הבו גדל לאלהינו. אמר רבי אבא, הבו גדל - זו גדלה. הצור תמים פעלו - זו גבורה. כי כל דרכיו משפט - זו תפארת. אל אמונה - זה נצח. ואין עול - זה הוד. צדיק - זה יסוד. וישר - זה צדק. הרי הכל שם קדוש של הקדוש ברוך הוא, ומשום זה כי שם ה' אקרא.

אמר רבי יוסי, שם ה' ממש. ומשה באותה שעה גלה להם לישראל, שכתוב (דברים לא) בן מאה ועשרים שנה אנכי היום וגו'. מכאן למדנו, אותו צדיק שחקמה עליונה בו, כאשר מגיע יומו להסתלק מהעולם, צריך לגלות אותה החכמה לאלו שרוח קדושה ביניהם. מנין לנו? ממש, שכתוב בן מאה ועשרים שנה אנכי היום, וכתוב (שם) ועתה כתבו לכם את השירה הזאת וגו'.

ואם לא, עליו כתוב, (משלי ג) אל תמנע טוב מבעליו. כמו שנאמר (משלי ד) כי לקח טוב נתתי לכם וגו'. (משלי ג) בהיות לאל ידך לעשות. טרם תסתלק מן העולם, ולא נתנה לך רשות לגלות.

אמר רבי חייא, פסוק זה למדנו ממנו חכמה עליונה, וכך הוא. אבל סוף הפסוק מקשר קשר של האמונה במה שכתוב הוא, כמו שנאמר צדיק וישר הוא. כלומר, הוא הכל, הוא אחד בלא פרוד. שאם תאמר שכל אלו רבים הם - חזר ואמר הוא, כלם עולים ומתקשרים ומתאחדים באחד. והכל - הוא הנה, והוא הנה, והוא ינה, והוא אחד. ברוך שמו לעולם ולעולמי עולמים. (על) עד כאן



מתקשרים דברים ומתאחדים דברים קדושים של שמו של הקדוש ברוך הוא.

אשרי חלקו של מי שקורא למלך ויודע לקרא כמו שצריך. ואם הוא קורא ולא יודע למי קורא, מתרחק הקדוש ברוך הוא ממנו, שכתוב (תהלים קמה) קרוב ה' לכל קראיו וגו'. קרוב ה' לכל קראיו, למי קרוב? חזר ואמר, לכל אשר יקראהו באמת. וכי יש מי שיקרא לו בשקר? אומר רבי אבא, כן, אותו מי שקורא ולא יודע למי קורא. מנין לנו? שכתוב לכל אשר יקראהו באמת. מהו באמת? בחתימה של חותמת המלך, שהוא שלמות הכל. זהו שכתוב (מיכה ז) תתן אמת ליעקב חסד לאברהם. ומשום כך, לכל אשר יקראהו באמת כתוב. אשרי חלקו של מי שנכנס ויצא לדעת דרכיו של הקדוש ברוך הוא, ועל זה כתוב, (משלי ד) וארח צדיקים כאור נגה וגו'. וכתוב (ישעיהו ס) ועמך כלם צדיקים וגו'.

למדנו, אומר רבי יצחק, כל אלו התקונים וכל אלו הדברים נמסרו לקוצרי השדה. ולמדנו, רשעים כביכול עושים פגם למעלה. איזה פגם? כמו שכתוב, שחת לו לא בניו מומם, שהרי כל אלו התקונים לא נמצאים כמו שצריך. כתוב אחד אומר, (ישעיהו נט) וילבש צדקה כשריץ, וכתוב אחד אומר, (שם) וילבש בגדי נקם תלבשת. אלא אומר רבי יצחק, וילבש צדקה – בזמן שישראל זכאים. לא זכו – וילבש בגדי נקם וגו'.

אמר רבי יוסי, מה הפגם? כמו שלמדנו, שהאבות לא מסתפקים (מסתפקים) להתברך מאותה ההשקיה של הנחל, כל שכן הבנים, כמו שנאמר שחת לו לא בניו מומם. מהו לו לא – שתי פעמים. אלא אחד למעלה ואחד למטה.

וזהו שאמר רבי שמעון, כל זמן שהרשעים מתרבים בעולם, כביכול שם הקדוש לא מתברך בעולם. וכל זמן שהרשעים לא מתרבים בעולם, שם הקדוש מתברך בעולם. זהו שכתוב (תהלים קד) תמו חטאים וגו', ברכי נפשי את ה' הללויה. אומר רבי אבא, מקרא זה ממש הוא, שכתוב שחת לו לא בניו מומם. מי גורם למום זה? דור עקש ופתלתל. משום שאלו הרשעים והדור נמצא כף.

משום זה, אחר שאמר משה כל אלו הדברים והזכיר השם הקדוש כמו שצריך, אומר, ודאי צדיק וישר הוא, דבר כתקונו. אבל



שחת לו לא בְּנֵי מוֹמָם. מָה הַטַּעַם כִּי? מִשּׁוּם שֶׁהֵם דוֹר עֲקָשׁ וּפְתִלְתַּל. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, לֹא לֹא, כְּלוּמַר לְעֲצָמָם עוֹשִׂים כִּי הִרְשָׁעִים, שְׂגוּרָמִים לְבָרְכוֹת לְהַסְתַּלֵּק מִהָעוֹלָם. אָמַר רַבִּי אָבָא, לֹא לֹא, הִרִי בְּאַרְנוֹ וְכִי הוּא. מָה כְּתוּב אַחֲרָיו? הֲלֵה' תִּגְמְלוּ זֹאת, לְשֵׁלָם גְּמוּלָה זֶה לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל כָּל אֵלוֹ הַטּוֹבוֹת שְׂגָרָם לְךָ וְעָשָׂה עִבּוּרָךְ.

רַבִּי אֶלְעָזָר פֶּתַח, (ויקרא כו) וְאִיךָ גַם זֹאת בְּהִיּוֹתָם בְּאַרְץ אֲיִבֵיהֶם וְגו'. זָכָאִים הֵם יִשְׂרָאֵל עַל כָּל אֲמוֹת עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמִזְלוֹת, שְׂאִי עַל גַּב שְׂהַרְגִיזוּ לְפָנָי אֲדוֹנָם, הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא רוֹצֵה לְעֹזֵב אוֹתָם. שְׂבָכַל מְקוּם שְׂגָלוֹ בֵּין הָעַמִּים, הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עִמָּהֶם בְּגָלוֹת. זֶהוּ שְׂכָתוֹב וְאִיךָ גַם זֹאת בְּהִיּוֹתָם בְּאַרְץ אֲיִבֵיהֶם וְגו'.

רַבִּי אָבָא אָמַר, וְאִיךָ גַם זֹאת בְּהִיּוֹתָם.

בֵּא רָאָה כַּמָּה הַחֲכִיבוֹת שֶׁל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּלָפֵי יִשְׂרָאֵל, שְׂאִי עַל גַּב שְׂגוּרָמִים לְגָלוֹת בֵּין הָעַמִּים, הַשְׂכִּינָה לֹא סָרָה מֵהֶם לְעוֹלָמִים. שְׂלֹא תֹאמַר שֶׁהֵם לְבָדָם בְּגָלוֹת נִמְצָאִים, אֲלֹא – וְאִיךָ גַם זֹאת, עִמָּהֶם נִמְצָאִים. זֶהוּ שְׂכָתוֹב וְאִיךָ גַם זֹאת בְּהִיּוֹתָם בְּאַרְץ אֲיִבֵיהֶם וְגו'.

לְמַלְךָ שְׂהַתְרַגְזוּ עַל בְּנֵי, גִזַּר עָלָיו עֲנֵשׁ לְהַתְרַחֵק מִמֶּנּוּ וּלְלַכֵּת לְאַרְץ רְחוֹקָה. שְׂמַעָה הַמְלָכָה וְאָמְרָה: הוֹאִיל וּבְנֵי הוֹלֵךְ לְאַרְץ רְחוֹקָה וּמְשַׁלֵּיךְ אוֹתוֹ הַמְלָךְ מֵהִיכָלוֹ, אֲנִי לֹא אֶעֱזֹב אוֹתוֹ. אוֹ שְׂנִינּוּ כְּאֶחָד נָשׁוּב לְהִיכָל שֶׁל הַמְלָךְ, אוֹ שְׂנִינּוּ כְּאֶחָד נָשׁוּב בְּאַרְץ אַחֲרָת. לְעֵתִים פּוֹקֵד הַמְלָךְ עַל הַמְלָכָה, וְלֹא מוֹצֵאָה, שְׂהִיְתָה הוֹלְכַת עִם בְּנוֹ. אָמַר: הוֹאִיל וְהַמְלָכָה שֵׁם, שְׂנִינָהּ יִשׁוּבוּ.

וּבְזִמְנָן שְׂיִפְקֵד הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמַלְכָּה, פּוֹקֵד אוֹתָהּ בְּתַחֲלָה, וּבְגָלְלָהּ פּוֹקֵד אֶת בְּנֵיו. זֶהוּ שְׂכָתוֹב (שמות ו) וְגַם אֲנִי שְׂמַעֲתִי אֶת נְאֻקַּת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו'. מִי גוֹרֵם שְׂאֲנִי שׁוֹמֵעַ צְרָתָם? כְּכִיכּוֹל הַמְלָכָה. שְׂאֲנִי זוֹכֵר אוֹתָהּ. זֶהוּ שְׂכָתוֹב (שם) וְאֶזְכֹּר אֶת בְּרִיתִי. וְכְתוּב (שם ב) וַיִּזְכֹּר הָאֱלֹהִים אֶת בְּרִיתוֹ. וְכֹאשֶׁר הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יַחֲזִיר אֶת יִשְׂרָאֵל מִן הַגָּלוֹת, מָה כְּתוּב? (דברים ל) וְשָׁב ה' אֱלֹהֶיךָ אֶת שְׂבוּתֶךָ וּרְחַמְךָ. זֶה הַמְלָכָה. וְעוֹד כְּתוּב, (תהלים פה) רְצִיתָ ה' אֶרְצֶךָ שְׂבִתָּ שְׂבוֹת יַעֲקֹב.



אָמַר רבי יהודה, הֲלֵה' תִּגְמְלוּ זֹאת, מִשּׁוּם שְׂאֵתֶם דּוֹר עֲקָשׁ וּפְתִלְתֵּל, אַתֶּם הֵייתֶם גּוֹרְמִים שְׂתַגְלֶה זֹאת בְּגִלוּת. הֲלֵה' תִּגְמְלוּ זֹאת! זֶהוּ הַגְּמוּל שְׁעָשָׂה עִמָּכֶם בְּכָל אוֹתָם מוֹפְתִים שֶׁל מִצְרַיִם, בְּכָל אוֹתָם אוֹתוֹת שְׁעָשָׂה לָכֶם, הַזֶּהוּ הַגְּמוּל שְׂאֵתֶם מְשַׁלְמִים לְזֹאת הַזֶּוּ? מִי גָרַם לָכֶם זֶה? מִשּׁוּם שְׂאֵתֶם עִם נָבֵל וְלֹא חָכָם, וְלֹא מִסְתַּכְּלִים בְּכָל אוֹתָן טוֹבוֹת שְׁעָשָׂה לָכֶם עַד עַתָּה.

הֲלֵה' תִּגְמְלוּ זֹאת – זֶו הַשְּׂכִינָה. וְהָרִי בְּאַרְנוֹ הַדְּבָרִים, שְׁלֹמְדָנוּ, אוֹת הֵ"א שֶׁל בְּהַבְרָאָם (בראשית ב) – קִטְנָה. הֵ"א שְׁבַהֲלָה' – גְּדוּלָה. וְהָרִי נִתְבָּאָר שְׁלֹמְדָנוּ, אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, הֵ"א שְׁבַכְלֵ מְקוּם – הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְנִקְרָאת אִם. וּשְׁנֵי עוֹלָמוֹת הֵם, שְׁכָתוֹב (תהלים קו) מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם. וְהָרִי לְמַדְנֹו בְּסוּד הַפְּסוּקָה, (במדבר כח) בְּשִׁמְן כְּתִית רְבִיעֵת הַהֵינִן.

לְמַדְנֹו, רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, בְּכַמָּה מְקוֹמוֹת הַסְּתַכְּלֵתִי שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא הִסִּיר אֶהְבְּתוֹ מֵהֶם מִיִּשְׂרָאֵל, שְׁבַכְלֵ מְקוּם שֶׁהֵם הָיוּ, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בִּינֵיהֶם, שְׁכָתוֹב (ויקרא כו) לֹא מְאַסְתִּים וְלֹא גַעַלְתִּים לְכֻלְתֶּם לְהַפִּיר בְּרִיתִי אִתְּם. אַתֶּם דּוֹקָא, בִּינֵיהֶם עִמָּהֶם, לֹא סָר מֵהֶם לְעוֹלָמִים.

מִי שֶׁהוּא שְׁלֵם גַּם בְּסִתְרֵי תוֹרָה נִקְרָא מְשַׁכֵּיל

מִי שֵׁישׁ בִּידוֹ מִקְרָא מֵאוֹת ה' אַחֲרוֹנָה שְׁבַשֵּׁם, נִשְׁלַח לוֹ מִלֵּאף לְשִׁמְרוֹ, וְאִם יֵשׁ בִּידוֹ מִשְׁנֵה וְתִלְמוּד עִם הַמִּקְרָא נִזְקָקִין לוֹ ב' אוֹתִיוֹת אַחֲרוֹנוֹת ו"ה מִשֵּׁם הַיּוֹי"ה לְשִׁלַּח לוֹ ב' מִלֵּאכִים לְשִׁמְרוֹ, וְאִם יֵשׁ בִּידוֹ מִקְרָא, מִשְׁנֵה, תִּלְמוּד, אַגְּדָה, וְסִתְרֵי תוֹרָה וְסִפְרֵי יְצִירָה, וְאִינוּ שְׁלֵם בְּחֻכְמַת הַקְּבֵלָה, נִקְרָא חָכָם וְנִבּוֹן, וְאִינוּ נִקְרָא מְשַׁכֵּיל. וְכָל הַשֵּׁם הַמִּיחֵד רְבוּ כְּכֹל זְקוּק לְשִׁמְרוֹ, וְמִי שֶׁהוּא שְׁלֵם בְּכָל הַדְּבָרִים הַנּוֹזְהָרִים כָּל אוֹתִיוֹת הַיּוֹי"ה זְקוּקִים לְשִׁמְרוֹ לְעוֹלָם.

(מורי זקני זכרונו לברכה חסד לאברהם. עין הקורא נהר י"א.)

וְעַם הַקְּדָמָה זֶו פִּרַשׁ רַב אֲשֶׁכְּנֵזִי כּוֹנֵת הַכְּתוּב "וַיְהִי דוֹד לְכָל דָּרְכוֹ מְשַׁכֵּיל וְה' עִמּוֹ", שְׁמִי שֶׁהוּא שְׁלֵם בְּמִקְרָא בְּמִשְׁנֵה בְּאַגְדָה וְסִתְרֵי תוֹרָה וְסִפְרֵי יְצִירָה בְּעַמְקָה נִקְרָא מְשַׁכֵּיל, וְכָל אוֹתִיוֹת הַשֵּׁם הַמִּיחֵד כְּבִיכּוֹל זְקוּקִין לְשִׁמְרוֹ.

(מְדַבֵּר קְדָמוֹת לַהַחֲדָ"א. מַעֲרַכַת ת' אוֹת י"ד)



רבי יצחק היה מהלך בדרך ופגע בו רבי חייא. אמר לו, רואה אני
 (אותם) בפניך שהרי במדור של השכינה מקומך. מהו שכתוב
 (שמות ג) וארד להצילו מיד מצרים? וארד?! ארד היה צריך לו! וארד
 – בראשונה. מתי? כאשר ירד יעקב למצרים. ולמה? להצילו מיד
 מצרים. שאם לא היה ביניהם, לא יכולים לסבל הגלות, כמו שנאמר
 (תהלים צא) עמו אנכי בצרה אחלצהו ואכבדהו.

אמר לו, ודאי בכל מקום שישראל נמצאים, הקדוש ברוך הוא
 ביניהם. וכל מקום שחכמי הדור הולכים, הקדוש ברוך הוא
 הולך עמם, שכתוב (שם) כי מלאכיו יצוה לך וגו'. מנין לנו? שכתוב
 (בראשית לב) ויעקב הלך לדרך וגו', ויאמר יעקב כאשר ראם מחנה
 אלהים זה. עתה נשתתף כאחד ונלך בדרך, שהרי ידעתי שלמקום
 אחד אנו הולכים, לקבל פני שכינה. אמר לו, בודאי. אמר רבי יצחק,
 למדנו, שלוחי מצוה אינן נזוקין, לא בהליכתן ולא בחזרתן. ואנחנו
 להראות לפני הקדוש ברוך הוא אנו הולכים, ולא יראים.

עד שהיו הולכים, אמר רבי חייא, כתוב (שם ב) אלה תולדות השמים
 והארץ. השמים – לכלל את הקדוש ברוך הוא. והארץ – לכלל
 את הקדוש ברוך הוא וכל מה שלמטה, אלו נקראים תולדות
 השמים, מהם.

אמר לו, אם כן, מהו בהבראם, ונאמר בה' בראם? אמר לו, הכל
 דבר אחד. כאשר השמים התחברו, ה' הזו הוציאה תולדות,
 והם נקראו תולדות השמים והארץ. אמר לו, אם כן, במה בארנו בה'
 בראם – באברהם? אמר לו, הכל דבר אחד הוא. באברהם – אלו
 השמים, שמשם מתחילים להתפשט. בה' בראם, וזהו והארץ, והכל
 דבר אחד.

אמר לו, ודאי כן הוא, והרי למדנו, שכתוב אלה תולדות השמים
 והארץ. ולמדנו, העולם הזה נברא בה', שכתוב בהבראם.
 והעולם הבא נברא בי', שכתוב (בראשית ב) ונהר יצא מעדן להשקות
 את הגן – לכלל השמים. את הגן – לכלל את הארץ.

והרי בארנו, שכתוב (שיר השירים ד) מעין גנים, זהו השמים, באר מים
 חיים, שכתוב (בראשית כו) ויכרו שם עבדי יצחק באר, שכתוב



(שם) ויעתק משם ויחפר באר אחרת וגו'. ונזלים מן לבנון, שאילו מתקשטים למעלה ועולים בראשו של המלך, שכתוב (תהלים קח) כי גדול מעל שמים חסדך.

מן לבנון – משם יוצאים לבניה. ונמשך ומתפשט לכל הקצוות, עד שנמשכים אלו המקורות ויורדים להתפנס למקום שנקרא הים הגדול, שכתוב (קהלת א) כל הנחלים הלכים אל הים וגו'. וכתוב (ישעיה נא) הביטו אל צור חצבתם וגו'. ואחר כך כתוב, (שיר השירים ד) גן נעול אחתי כלה וגו'. ומכאן יצאו תולדות לכלם, שכתוב בהפראם, בה' בראם ממש, באברהם. אמר רבי יצחק, ואפלו ביעקב ממש. והכל דבר אחד.

אמר רבי יצחק, כאשר אנו יושבים לפני רבי שמעון, הכל נאמר לפניו בגלוי ולא הצטרכנו לכל זה. אמר לו, אין רבי שמעון כשאר בני אדם, שכלם לפניו כמו שאר הנביאים כלפי משה. עד שהיו הולכים, אמר רבי חייא, כתוב (ישעיה מט) התשכח אשה עולה מרחם בן בטנה וגו'. פסוק זה בארוהו, וכאן מה הוא עוסק? אמר רבי יצחק, אם בקשר של החברים, סמיכה לא נסמכתי, אנו מה נאמר?

אמר לו, שהרי קול של רמז אחד שמעתי יום אחד כאשר הייתי הולך בדרך, ולא ידעתי מי אמר, ולא ידעתי דבר.

ובא ראה, שבעה ימים היו שנחלשתי על זה ולא טעמתי דבר, ועתה הולך אני אצל המנורה הקדושה שיאמר לי, שמא אזכר. אמר לו, שמא אותו היום שהיה הולך רבי אלעזר אצל חמיו, ואותו היום הלכתי עמו, והנה נזכרתי בדבר.

בא ראה, כך אמר רבי אלעזר משמו של אביו, אמרו ישראל לפני הקדוש ברוך הוא: מיום שנפלנו בגלות, הקדוש ברוך הוא עזב אותנו בגלות ושכח אותנו. זהו שכתוב (ישעיה מט) ותאמר ציון עזבני ה' וה' שכחני. אמרה השכינה: התשכח אשה עולה?! וכי ישראל שנקראים בנים, כמו שנאמר (דברים יד) בנים אתם לה' אלהיכם, מרחם בן בטנה, כמו שנאמר (ירמיה ב) ואנכי נטעתיך שורק כלה זרע אמת, גם אלה תשכחנה, שכתוב (בראשית ב) אלה תולדות השמים והארץ?! ואנכי לא אשכחך. מכאן שהקדוש ברוך הוא לא עזב אותם את ישראל לעולמים.



עוד אָמַר, הַתְּשַׁכַּח אִשָּׁה עוֹלָה מֵרַחֵם בֶּן בְּטָנָה. זֶהוּ סוּד עֲלִיוֹן שְׁאָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. הִנֵּה דְבָרִים אֵלּוּ בִשְׁמוֹ אֲחוּזִים. כְּמוֹ שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא שׁוֹכַח שְׁמוֹ שֶׁהָרִי הוּא הַכֹּל – כִּי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא שׁוֹכַח אוֹתָם אֶת יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם אֲחוּזִים בִּשְׁמוֹ מִמֶּשׁ. הַתְּרַגֵּשׁ רַבִּי חֵיִיא, אָמַר, וְדַאי זֶהוּ דְבַר חֲדוּשׁ. בְּרוּךְ יְהִי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁנִּפְגַּשְׁתִּי בְּךָ וַיִּדְעַתִּי דְבָר, וַיִּדְעַתִּי מִי אוֹתוֹ שֶׁשְׁמַעְתִּי מִמֶּנּוּ.

ובא רֵאָה, שְׁאוֹתוֹ יוֹם שֶׁרָצַתִּי אֲרַבְעָה מִלִּין, וְלֹא מִצָּאתִי מִי הָיָה. אָמַר לוֹ, מִשׁוּם שֶׁנִּכְנַסְתִּי בַמַּעְרָה אַחַת שְׁרַבִּי אֶלְעֶזֶר נָח שְׁעָה אַחַת. קָרָא עֲלָיו רַבִּי חֵיִיא אֵלּוּ הַפְּסוּקִים, (ישעיה נח) אִזּוּ יִבְקַע כְּשֶׁחָר אֹרֶךְ וְגו'. אִזּוּ תִקְרָא וְהוּא יַעֲנֶה וְגו', אִזּוּ תִתְעַנֵּג עַל ה' וְגו'.

(דברים לג) זָכַר יְמוֹת עוֹלָם בֵּינוֹ שְׁנוֹת דֹּר וְדוֹר וְגו'. זָכַר יְמוֹת עוֹלָם. רַבִּי אַבָּא אָמַר, מִי אֵלּוּ יְמוֹת עוֹלָם? אֵלּוּ שֶׁשָּׂה יָמִים שֶׁעָשָׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הָעוֹלָם בָּהֶם, שֶׁכְּתוּב (שמות לא) כִּי שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה ה' וְגו'. שֵׁשֶׁת יָמִים, וְלֹא בְּשֵׁשֶׁת יָמִים, וְהָרִי בְּאַרְנוֹ. בֵּינוֹ שְׁנוֹת דֹּר וְדוֹר. כְּלוּמַר, אֵלּוּ יְמוֹת עוֹלָם, יָדְעוּ וַיִּתְדַעוּ כָּל אֵלּוּ הַשָּׁנִים וְהַיָּמִים וְכָל דוֹר וְדוֹר, עַד דוֹר זֶה שְׁאַתֶּם עוֹמְדִים בּוֹ.

שאל אָבִיךָ וַיִּגְדֶּךָ – זֶה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב הֲלֹא הוּא אָבִיךָ קִנְיָךְ. וַיִּגְדֶּךָ, וְהוּא יִגְלֶה עִמָּךְ הַחֲכָמָה. וּמָה הִיא? אֵלֹא כַּאֲשֶׁר שֵׁשָׁה יָמִים אֵלּוּ בָּנוּ אֶת הָעוֹלָם, לֹא בָּנוּ אוֹתוֹ אֶלָּא בְּגִלְגֵּלָה, שֶׁתְּבֹא אֵתָהּ וּתְקַיֵּם אֶת הַתּוֹרָה. שֶׁלְּמַדְנוּ, כָּל מָה שֶׁעָשָׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא – עַל תְּנָאֵי עָשָׂה, שֶׁכַּאֲשֶׁר יִבְאוּ יִשְׂרָאֵל, אִם יִקְבְּלוּ אֶת הַתּוֹרָה – מוּטָב, וְאִם לֹא – שְׁיִחַזְרֶהוּ לְתַהוֹ וְכַהֲנוּ. וּמִשׁוּם זֶה, אֵלּוּ יְמוֹת עוֹלָם יוֹדְעִים וּמְבִינִים הַכֹּל.

והרי לְמַדְנוּ, אֵלּוּ עֲנִפֵי הָאֵילָן אֵיךְ נֶאֱחָזִים בְּתוֹךְ הָאֵילָן? וְהָרִי בְּאַרְנוֹ, שֶׁכַּאֲשֶׁר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בָּרַר לָהֶם לְמַמְנֵי הַמְּגַנְנִים עַל שֶׁאֵר הָאֲמוֹת, וְאַתֶּם מָה כְּתוּב? כִּי חָלַק ה' עִמּוֹ יַעֲקֹב חֶבֶל נַחֲלָתוֹ. שֶׁלֹּא נָתַן אוֹתָם לְשׂוֹר, וְלֹא לְמִלְאָךְ, וְלֹא לְמַמְנָה אַחֵר, וְזֶה הָעַם שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נָטַל לְחֻלְקוֹ.

באיזה מְקוֹם מִצָּא אוֹתוֹ? יִמְצָאֶהוּ בְּאַרְץ מִדְבָּר וּבְתַהוֹ יִלַּל יִשְׁמַן וְגו'. שֶׁכְּתוּב (יהושע כד) תִּרְחַ אָבִי אֲבִרְהֵם וְגו', וְאַקַּח אֶת אֲבִיכֶם אֶת אֲבִרְהֵם וְגו'. וּמִכַּאֵן מְנַהֵיג אוֹתָם אֶת יִשְׂרָאֵל בְּכָל דוֹר



ודור ולא נפרד מהם ומנהיג אותם ברחמים. זהו שכתוב (דברים לב)
כנֶשֶׁר יַעִיר קִנּוּ וְגו'.

כְּנֶשֶׁר יַעִיר קִנּוּ. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, לֹא מֵצָאנוּ מִי שְׁמַרְחֵם עַל בְּנָיו כְּנֶשֶׁר הַזֶּה. וְעַל זֶה לְמַדְנוּ, כְּתוּב (יחזקאל א) וּפְנֵי אַרְיָה אֶל הַיָּמִין לְאַרְבַּעַתָּם וּפְנֵי שׁוֹר מֵהַשְּׂמָאל. הַנֶּשֶׁר, הֵיכֵן מְקוּמוֹ? בְּמָקוֹם שִׁיעֶקֶב עוֹמֵד. זֶהוּ שְׁכָתוֹב (משלי ל) דֶּרֶךְ הַנֶּשֶׁר בְּשָׁמַיִם. בְּאוֹתוֹ מְקוֹם מִמֶּשׁ. מָה טַעְמוֹ? מִשׁוֹם שֶׁהוּא מְרַחֵם עַל בְּנָיו, וּבָדִין עִם אֲחֵרִים. כִּף הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְנַהֵג אֶת בְּנָיו כְּנֶשֶׁר זֶה.

מָה כְּתוּב? ה' בְּדָד יִנְחֵנוּ וְאֵין עִמּוֹ אֵל נֹכַר. הוּא בְּלִבְדּוֹ, שְׁכָתוֹב (שמות ג) וְה' הִלֵּךְ לִפְנֵיהֶם וְגו'. וְאֵין עִמּוֹ אֵל נֹכַר, שְׁלֹא הִנְהִיג לָהֶם לְיִשְׂרָאֵל לֹא מִלְּאָךְ, וְלֹא מִמְּנָה אַחֵר, שֶׁהֵם נִקְרָאִים אֵל נֹכַר. וְזֶהוּ שְׁאָמַר מֹשֶׁה, (שמות לב) אִם אֵין פְּנִיךָ הַלְּכִים אֶל תַּעֲלֵנוּ מִזֶּה. זֶהוּ שְׁכָתוֹב ה' בְּדָד יִנְחֵנוּ. הוּא בְּלִבְדּוֹ, וְאֵין עִמּוֹ אֵל נֹכַר.

אֲשֵׁרֵי חֻלְקָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְתַנְהֵג אֹתָם (בְּיִשְׂרָאֵל) כִּף, עֲלֵיהֶם כְּתוּב (תהלים קלה) כִּי יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ יְהוָה יִשְׂרָאֵל לְסִגְלָתוֹ, וְכָתוּב (שמואל א יב) כִּי לֹא יֵטֵשׁ ה' עִמּוֹ וְגו'. מָה הַטַּעַם לֹא יֵטֵשׁ ה' אֶת עִמּוֹ? בְּעִבּוֹר שְׁמוֹ הַגְּדוֹל, מִשׁוֹם שֶׁזֶה בְּזֶה נִדְבָק. וְעַל זֶה לֹא יַעֲזֹב אוֹתָם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. שְׁבֻכָל מְקוֹם שֶׁהֵם נִמְצָאִים, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עִמָּהֶם, כְּמוֹ שְׁבָאֲרוֹנוּ.

לֹא חָכְמוּ יִשְׁכִּילוּ זֹאת (דברים לב). אָמַר רַבִּי יוֹסִי, כָּל אֵלוֹ הַפְּסוּקִים שְׁכָאן תּוֹכְחוֹת הֵם שֶׁהוֹכִיחַ אוֹתָם מֹשֶׁה לְיִשְׂרָאֵל, חוּץ מֵאוֹתוֹ שֵׁם קְדוֹשׁ שֶׁגִּלָּה בְּתַחֲלַת דְּבָרָיו. אָמַר רַבִּי אַבָּא, וְאִפְלוּ מָה שֶׁהוֹכִיחַ לְיִשְׂרָאֵל הוּא בְּכֻלָּל הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ, שְׁאֵין דָּבָר בְּתוֹרָה שִׁוּצָא מְכֻלָּל הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ, שֶׁהַתּוֹרָה כְּלָה שְׁמוֹתָיו שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הֵם.

וְאֵלֵינוּ הַפְּסוּקִים יְדוּעִים הֵם. אֲבָל מִשׁוֹם שֶׁשְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא רָשׁוּם בְּפִרְשֵׁה זו, הֵייתִי צָרִיךְ עַד עֵתָה. וְכָאן הָרִי כְּתוּב, לוֹ חָכְמוּ יִשְׁכִּילוּ זֹאת, זֹאת וְדָאֵי. וְהָרִי בְּכֻמָּה מְקוּמוֹת בְּאֲרוֹנוֹ זֹאת, שְׁאֵם יִשְׂרָאֵל יִדְעוּ אֶת זֶה אֵיךְ זֹאת אֲחוּזָה בְּדִינָיָה לְהַפְרַע מִן הָרָשָׁעִים – יְכִינּוּ לְאַחֲרֵיתָם, וְיִשְׁתַּמְרוּ לְהִיּוֹת בָּהּ, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (איוב כ) וְאָרַץ מִתְקוּמָהּ לוֹ.

דָּבָר אַחֵר לוֹ חָכְמוּ יִשְׁכִּילוּ זֹאת – שֶׁהִיא קְשׁוּרָה בְּהֵם בְּיִשְׂרָאֵל. כְּאֲשֶׁר שׁוֹמְרִים מִצְוֹת הַתּוֹרָה וְיוֹשְׁבִים עִמָּה בְּשָׁלוֹם, יִדְעוּ



שְׁעֲזָרָה שֶׁל זֹאת הִזו עִמָּהֶם, לְהַפְרֵעַ מִשׁוֹנְאֵיהֶם. וְיִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם מְעַטִּים בֵּין הָאֲמוֹת, יִדְעוּ אֵיכָה יִרְדֹּף אֶחָד אֲלֵף וּשְׁנַיִם יִנִּסּוּ רַבָּכָה. וּמִי גָרַם לָהֶם? הַזֹּאת הִזו שֶׁהִיְתָה בִּינֵיהֶם בְּשָׁלוֹם כַּאֲשֶׁר עוֹשִׂים מִצְוֹת הַתּוֹרָה, וְלַעוֹלָמִים לֹא זֶה מֵהֶם לַעֲשׂוֹת לָהֶם נִקְמֹת.

אם לֹא כִי צוּרָם מְכָרָם וְה' הַסְּגִירָם (דְּבָרִים ל"ב). מָה הֵטַעַם כִּי צוּרָם מְכָרָם? מִשׁוֹם שֶׁצוּר יִלְדֹּף תְּשִׁי, שֶׁהַתְּקוּנִים לֹא נִמְצְאוּ כְּמוֹ שֶׁצָּרִיף בְּמִקּוֹמָם. אִם לֹא כִי צוּרָם מְכָרָם. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, זֶה אֲבָרָהֶם, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוֹ, שֶׁאָמַר אֲבָרָהֶם, יִתְחַיְבוּ יִשְׂרָאֵל בְּגִלוֹת וְלֹא יִכְנָסוּ בְּגִיּהֵנָם, שֶׁשְׁנֵי אֱלוֹ – גִּלוֹת וְגִיּהֵנָם – לֹא יִסְבְּלוּ יִשְׂרָאֵל. וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הַסְּפִים עַל יְדוֹ, שֶׁכָּל זְמַן שֶׁיִּתְחַיְבוּ יִשְׂרָאֵל, יִפְלוּ לְגִלוֹת וְיִשְׁתַּעַבְדוּ בָּהֶם שׁוֹנְאֵיהֶם. וּמִשׁוֹם זֶה צוּרָם מְכָרָם, וְדָאִי, וְה' הַסְּגִירָם, וְהַסְּפִים עַל יְדִיו.

לְמִדְּנֹו, אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מָה הֵטַעַם שֶׁהוֹכִיחַ לָהֶם מֹשֶׁה בְּשִׁירָה הִזו כִּךְ? מִשׁוֹם שֶׁהֵם מְזַמְּנִים לְהַכְנִס לְאַרְץ וְלַהֲשִׁירָתָהּ עֲלֵיהֶם שְׂכִינָה, וּמִשׁוֹם זֶה הוֹכִיחַ אוֹתָם עַל כִּךְ.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, בְּשִׁנֵּי מְקוֹמוֹת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הִיָּה מְזַמֵּן לְהוֹכִיחַ אֶת יִשְׂרָאֵל, וְשִׁמְחוּ אֲמוֹת הָעוֹלָם. אֶחָד – שְׁכָתוֹב (הוֹשֵׁעַ י"ב) וְרִיב לְה' עִם יְהוּדָה וְלִפְקֹד עַל יַעֲקֹב כְּדַרְכָּיו וְגו'. שְׁמְעוּ אֲמוֹת הָעוֹלָם, שִׁמְחוּ. אָמְרוּ, עֲתָה יִפְרָתוּ מִהָעוֹלָם. כַּאֲשֶׁר רָאָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁהֵם שְׂמֵחִים, מָה כָּתוּב אַחֲרָיו? בְּכַטָּן עָקַב אֶת אַחֲיו וְגו'. כַּאֲשֶׁר שׁוֹמְעִים, אוֹמְרִים, זֹה הִיא תְּשׁוּבָה.

מֹשֶׁה לֹא אָשָׁה שֶׁהִיְתָה לָהּ קִטְטָה בְּכִנָּה, הִלְכָה לְתַבַּע עֲלָיו דִּין. רָאָתָה לְדִין שֶׁדִּין דִּינֵי נַפְשׁוֹת – חֲלָקָם לְמַלְקוֹת, לְתַלְיָה, לְשִׁרְפָה. אָמְרָה: אוֹי, מָה אַעֲשֶׂה מִן הַבֵּן? כַּאֲשֶׁר סִים הַדִּין, אָמַר לְאוֹתָהּ אָשָׁה: אַמָּא, מָה עָשָׂה לָךְ בְּנִךְ? אָמְרָה, מִתְּלוֹנְנֶת, עַכ"מ.

יִמְצְאוּהוּ בְּאַרְץ מְדָבָר וּבְתַהוֹ. וְדָאִי לְבִסּוּף עָשָׂה לְכָל אוֹתָן קִלְפוֹת שֶׁיְהִיוּ כְּלָן מִשְׁתַּעַבְדוֹת לוֹ. עַד כָּאֵן הִיָּה כְּתוּב בְּאוֹתוֹ סִפּוֹר שֶׁל קִרְטָנָא הַרוּפָא. לְבִסּוּף הִיָּה רְשׁוּם בְּזֶה הַפְּסוּק, כָּל שְׂמִירָה שְׁנִצְרָף רוּפָא חָכָם לַעֲשׂוֹת לְחוּלָה שֶׁשׁוֹכֵב בְּבֵית חָלְיוֹ, בֵּית אֲסִירֵי הַמֶּלֶךְ – לַעֲבֹד לְאֲדוֹן הָעוֹלָם!

שְׁכַּאֲשֶׁר הוֹלֵךְ רוּפָא חָכָם אֲצִלוֹ, יִמְצְאוּהוּ בְּאַרְץ מְדָבָר וּבְתַהוֹ יִלְלֵי שְׂמֵן, מִחֲלוֹת הַשּׁוֹרוֹת עֲלָיו. מוֹצֵא אוֹתוֹ בְּמַאֲסַר הַמֶּלֶךְ.



אם תאמר, הואיל והקדוש ברוך הוא (פוקד) יפקד לתפס אותו, שלא ישתדל אדם אחריו – לא כן, שהרי אמר דוד, (תהלים מא) אֲשֶׁרִי מִשְׁכִּיל אֶל דָּל וְגו'. דל הוא אותו ששוכב בבית חליו. ואם רופא חכם הוא, הקדוש ברוך הוא נותן לו ברכות לאותו שישתדל בו.

ואותו רופא, ימצאהו בארץ מדבר, בבית חליו שוכב. ובתהו ילל ישמן, שאותן מחלות מצרות לו. מה צריך לו לעשות? יסובבנהו – יסובב סבות ויביא עלות כדי שימנע ממנו אותם דברים שמזיקים לו. יקזו לו, ויוציא ממנו דם רע. יבוננהו – יסתכל ויבין אותו חולה ממה היה, ויסתכל כדי שלא יכבד עליו וימעט אותו. לבסוף – יצרנהו פאישון עינו, כדי שיהיה שמור כמו שצריך באותם משקים, באותן רפואות שצריכות לו, ולא יטעה (מהם) ביניהן. שאם יטעה אפלו בדבר אחד, הקדוש ברוך הוא חושב על אותו רופא כאלו שפך דמים והרגו.

משום שהקדוש ברוך הוא רוצה, שאף על גב שאותו אדם הוא בבית אסירי המלך והוא אסור בבית האסורים, שישתדל אדם עליו ויעזר לו להוציאו מבית האסורים. והיה אומר כן: הקדוש ברוך הוא דן דינים של בני העולם למעלה, הן למות, הן לשרשו, הן לעקר, הן לענש בנכסיו, ולאסר אותו. מי שנראה לענש נכסים, נופל בבית חליו, ולא יתרפא עד שיתן כל מה שנגזר עליו. כיון שנענש בממונו ונותן כל מה שנגזר עליו, יתרפא, ויוצא מבית האסורים. ועל זה צריך להתעסק עמו שיתן ענשו ויצא.

מי שראוי לשרשו, יתפסו אותו, ויתנו אותו בבית האסורים עד שישתמש מהכל. ולפעמים משתמש באיבריו או מאחד מהם, ולבסוף יוציאו אותו מבית האסורים. מי שראוי למות – כן הוא, שאלו יתן כל הכפר וכל ממון שבעולם, לא ינצל.

ועל זה צריך לרופא חכם שיעסק ברפואתו. אם יכול לתת לו רפואה מן הגוף – מוטב, ואם לא – יתן לו רפואה לנשמתו, וישתדל ברפואת נשמתו. וזהו רופא שהקדוש ברוך הוא ישתדל עליו בעולם הזה ובעולם הבא.

אמר רבי אלעזר, עד עתה לא שמעתי מרופא זה ומספר זה, חוץ מפעם אחת שאמר לי סוחר אחד, ששמע לאביו שרופא אחד היה בימיו, שכאשר היה מסתכל בבן אדם כאשר הוא בבית חליו,



הִיָּה אֹמֵר, זֶה חַי וְזֶה מֵת. וְהָיוּ אֹמְרִים עָלָיו שֶׁהוּא צַדִּיק אֲמִתִּי, יֵרָא חֲטָא, וְכָל מָה שֶׁלֹּא יָכֹל לְהַשִּׁיג מֵה שֶׁנֶּצְרָךְ, הוּא הִיָּה קוֹנֵה וְנוֹתֵן מְשָׁלוֹ. וְהָיוּ אֹמְרִים שְׂאִין חֲכָם בְּעוֹלָם כְּמוֹהוּ, וּבִתְפִלָּתוֹ הִיָּה עוֹשֶׂה יוֹתֵר מִמָּה שֶׁהִיָּה עוֹשֶׂה בְיָדָיו. וְכַמְדָּמָה לָנוּ, זֶה הִיָּה אוֹתוֹ רוֹפֵא.

אָמַר אוֹתוֹ סוֹחֵר, וְדָאֵי סִפְרוּ בְיָדֵי הוּא, שְׂרִישְׁתִּי אוֹתוֹ מֵאֲבֵי אֲבָא, וְכָל דְּבָרָיו שֶׁל אוֹתוֹ סִפֵּר, כָּלֵם מִיִּסְדִּים עַל סוּדוֹת הַתּוֹרָה, וְסוּדוֹת נְעֻלָּמִים מִצָּאֵתִי בּוֹ וּדְבָרִים שֶׁל רְפוּאָה רַבִּים, שֶׁהוּא אָמַר שֶׁלֹּא רָאוּי לַעֲשׂוֹת אוֹתָם חוּץ (אס) הוּא יֵרָא חֲטָא.

וְהֵם מִמָּה שֶׁהִיָּה עוֹשֶׂה בְלַעַם, שֶׁהִיָּה לוֹחֵשׁ לְחַשִּׁים עַל חוּלָה, וְהִיָּה אֹמֵר בְּפִיו וּמִתְרַפֵּא מִיָּד. וְכָלֵם מְבַרֵּר אוֹתָם בְּאוֹתוֹ סִפֵּר. וְאָמַר, זֶה אֲסוּר, וְזֶה מִתֵּר לְמִי שֶׁיֵּרָא חֲטָא. מִשּׁוּם שֶׁחֲלָאִים רַבִּים אָמַר שֶׁתְּלוּיָהּ רְפוּאָתָם בְּלַחֲיִשְׁת הַפֶּה. וְאֵלּוּ מִצַּד הַנְּחָשׁ, וּמֵהֶם מִצַּד שֶׁל קָסָם. וְכָל אוֹתָם שֶׁאֲסוּר לוֹמַר בְּפֶה וְאֲסוּר לַעֲשׂוֹת בְּמַעֲשֵׂה הִיָּה אֹמֵר. עַד שֶׁמִּצָּאֵתִי עַל חֲלָאִים יְדוּעִים שֶׁצָּרִיךְ לוֹמַר כֶּךָ, וּלְנִדּוֹת בְּנִדּוּי וּבְשִׁמְתָא עַל אוֹתוֹ חֲלִי, וְהוּא תְּמִיּהָה גְדוּלָה אֲצִלִּי.

שְׂמַח רַבִּי אֶלְעָזָר, וְשִׁמְחוּ הַחֲבֵרִים. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, אִם אוֹתוֹ סִפֵּר הִיָּה אֲצִלָּנוּ, הֵיִינוּ רוֹאִים מָה הוּא אֹמֵר. אֲנִי אֲמַסֵּר בְּמִסְרֵיהָ עַל מְנַת לְהִרְאוֹת לְמַנּוּרָה הַקְּדוּשָׁה. וְלִמְדֵנוּ, אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, אוֹתוֹ הַסִּפֵּר הִיָּה בְיָדֵי שְׁנַיִם עֶשֶׂר חֲדָשׁ, וּמִצָּאֵתִי בּוֹ אוֹרוֹת עֲלִיוֹנוֹת וַחֲשׂוּבִים. כְּאִשְׁר הַגַּעַתִּי לְאוֹתָם סוּדוֹת שֶׁהָיוּ מִבְּלַעַם, תְּמַתֵּי.

יוֹם אֶחָד לְחַשְׁתִּי בְּמָקוֹם אֶחָד, וְהָיוּ הָאוֹתִיּוֹת עוֹלוֹת וַיּוֹרְדוֹת. עַד שֶׁרָאִיתִי בְּחִלּוּם וְאָמַר לִי, מָה לָךְ לְהַכְנִס בְּתַחוּם שְׂאִינוּ שְׁלָךְ וְשְׂאִינוּ נֶצְרָךְ לָךְ? הַתְּעוֹרְרָתִי. וְרַע בְּעֵינַי עַל סוּדוֹת הַסְּתוּמִים שֶׁהָיוּ שָׁם. שְׁלַחְתִּי לְאוֹתוֹ יְהוּדִי, וְרַבִּי יוֹסִי בְּרַבִּי יְהוּדָה שָׁמוּ, וְנִתְתִּי לוֹ אֶת הַסִּפֵּר.

וּבַסּוּדוֹת שֶׁל בְּלַעַם מִצָּאֵתִי מֵאוֹתָם שְׁמוֹת שֶׁל מְלָאָכִים שֶׁשָּׁלַח לוֹ בָּלָק, וְלֹא הָיוּ מִסְתַּדְרִים עַל תְּקוּנָם כְּמוֹ שֶׁצָּרִיךְ. אֲבָל כְּמָה מִיָּנִי רְפוּאָה מִצָּאֵתִי בּוֹ שֶׁהֵם מְתַקְנִים עַל תְּקוּנֵי הַתּוֹרָה וְסוּדוֹת סְתוּמִים שְׁלָה. וְרָאִיתִי שֶׁהֵם בְּחִסְדֵיּוֹת, וּתְפִלוֹת וּבִקְשׁוֹת לְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְאִם תֵּאמַר שֶׁהִיָּה עוֹשֶׂה רְפוּאָה בְּפִסּוּקֵי הַתּוֹרָה אוֹ בְּסוּדוֹת הַתּוֹרָה – חַס וְשְׁלוֹם. אֲלֵא הִיָּה אֹמֵר סוּדוֹת הַתּוֹרָה, וְעַל



אותו סוד הוציא סודות של רפואה שלא ראיתי באפן זה לעולם.
אמרתי, ברוך הרחמן שהחכים לבני אדם מחכמה של מעלה.

וימאלו הדברים של בלעם לקחתי, וראיתי בהם שלא היה בעולם
חכם בכשופים כדגמתו. אמרתי, ברוך הרחמן שבטל
מהעולם הכשופים, שלא יטעו בני אדם מאחר יראתו של הקדוש
ברוך הוא יתברך ויתעלה שמו אמן.

ברוך ה' לעולם אמן ואמן.

ימלוך ה' לעולם אמן ואמן.

תיקוני הזוהר (דף א ע"א - דף קמה ע"א)

הקדמת תקוני הזוהר

רבי שמעון הלך לו וברח למדבר לוד ונגנז במערה אחת הוא ורבי
אלעזר בנו. התרחש נס ויצא להם חרוב אחד ומעין מים אחד.
אכלו מאותו חרוב ושתו מאותם מים, והיה אליהו, זכור לטוב, בא
אליהם בכל יום פעמים ומלמד אותם, ולא ידע איש עליהם וכו',
בזהר חדש פרשת תבא כתוב שם.

וזה נקרא תקוני הזוהר, שהם שבעים פנים לתורה, שפרש רבי שמעון
בר יוחאי במלת "בראשית" מסתרי תורה.

קום רבי שמעון ופתח דברים לפני השכינה. פתח ואמר: והמשכלים
יזהרו בזהר הרקיע וגו'. והמשכלים - אלו רבי שמעון
והחברים, יזהרו - כשהתכנסו לעשות את החבור הזה, רשות נתנה
להם, ולאליהו עמם, ולכל הנשמות של הישיבות לרדת ביניהם ולכל
המלאכים בנסתר ובדרך שכל.

ועלת על הכל נתן רשות לכל השמות הקדושים ולכל ההיות ולכל
הפנויים לגלות להם סודות טמירים, כל שם בדרגתו, ורשות
נתנה לעשרת הספירות לגלות להם סודות טמירים שלא נתנה רשות
לגלות להם עד שיבא דורו של מלך המשיח.

בזהר הרקיע שהוא כולל כל צבע, זהר טמיר וגנוז, זהר בהיר
בשחקים, זורק ניצוצות ומבהיק כמו ברק לעינים, זהר זוהר
לכן פלבנה, זהר זוהר אדם כמו מאדים, זהר מבהיק, כולל ירק
בחמה, זהר ירק ככוכב, זהר כולל לכן ואדם, זהר זוהר לכל עבר כמי



שְׁמֵכָה בְּפִטְיֵשׁ וְזוֹרֵק שְׁבִיבִים לְכָל צַד, כִּךְ מֵהִזְהַר הַזֶּה זוֹהָרוֹת כְּמָה
נְשָׁמוֹת, שֶׁהֵם זוֹהָרוֹת כֻּלָּן בְּרָקִיעַ.

נִסְחָא אַחֲרָת

שְׁיִנְיָו, וְהַמְשַׁכְּלִים יִזְהִירוּ כְּזֹהַר הָרָקִיעַ, שֶׁהוּא זֹהַר טָמִיר וְגִנּוּז, זֶה
כְּתָ"ר. זֹהַר בְּהִיר בְּשִׁחָקִים, זֶה חֲכָמָה. זֹהַר זוֹרֵק נִיצוּצוֹת
וּמִבְהִיק כְּבָרֵק לְעֵינַיִם, זֶה בִּינָ"ה. זֹהַר לְבָן כְּלִבְנָה, זו גְּדֻלָּ"ה. זֹהַר
זוֹהַר אָדָם כְּמֵאָדָם, זו גְּבוּרָ"ה. זֹהַר מִבְהִיק כּוֹלָל יָרֵק כְּחֲמָה, זו
תְּפָאֲרָ"ת. זֹהַר יָרֵק כְּכּוֹכֵב, זֶה נִצְ"ח. זֹהַר כּוֹלָל שָׁחַר וְאָדָם, זֶה
הו"ד. זֹהַר זוֹהַר לְכָל עֵבֶר כְּמִי שְׁמֵכָה בְּפִטְיֵשׁ וְזוֹרֵק שְׁבִיבִים לְכָל
צַד, זֶה יִסוּ"ד.

וְאֵלֵינוּ הֵם נְשָׁמוֹת מְאֵלוֹ הַמְשַׁכְּלִים שֵׁישׁ בָּהֶם שְׁכָל לְדַעַת בְּסוּדוֹת
רְבוּנָם, כְּלָם רְשׁוּמִים וּמְצִירִים בְּמַלְכוּת הָרָקִיעַ כְּכּוֹכְבִים
שְׁמֵאִירִים בְּרָקִיעַ. וְהֵינּוּ יִזְהִירוּ כְּזֹהַר הָרָקִיעַ, מֵהַ רָקִיעַ שְׁמֵאִירִים
בו - אֵף אֵלֶּה הַנְּשָׁמוֹת שֶׁל הַמְשַׁכְּלִים כְּכּוֹכְבִים בְּרָקִיעַ, כִּךְ
מֵאִירִים בְּכֶסֶף.

וּכְבָּלָם פּוֹרְחוֹת מִן הָרָקִיעַ, וְזֶה צְדִיק חַי הָעוֹלָמִים, שְׁמֵמְנוּ פּוֹרְחוֹת
נְשָׁמוֹת הַצְּדִיקִים וּמֵאִירוֹת בְּלִבְנָה, וְעַלֵּיהֶם כְּתוּב וַיִּתֵּן אֹתָם
אֱלֹהִי"ם בְּרָקִיעַ הַשָּׁמַיִם לְהֵאִיר עַל הָאָרֶץ.

וְהוּא הָרָקִיעַ שְׁמַעַל לַחַיּוֹת, זֶהוּ שְׁכָתוּב וּמִמַּעַל לָרָקִיעַ אֲשֶׁר עַל
רֵאשִׁים. וְהַפֶּךְ רָקִיעַ, וְתִמְצָא אוֹתוֹ עֵיקָ"ר, וַיִּסוּד הַמְרַכְּבָה
שְׁעָלָיו עוֹמְדִים הַחַיּוֹת וְכֶסֶף הַמְרַכְּבָה עֲלִיוֹן, וְעָלָיו נֶאֱמַר וְצְדִיק יִסוּד
עוֹלָם, עַל הַצְּדִיק שְׁלֹמֶעֱלָה עוֹמֵד הָעוֹלָם הַמְכֻסָּה, וְעַל הַצְּדִיק
שְׁלֹמֶטָה עוֹמֵד עוֹלָם הַנִּגְלָה, וְהֵינּוּ מְצְדִיקֵי הָרַבִּים - מֵאוֹתוֹ צְדִיק שֶׁל
הָעוֹלָם תְּלוּוִיִּים. מִי הֵם הָרַבִּים? אֵלֶּה שְׁנֵאֱמַר עַלֵּיהֶם הִלְכָה כְּרַבִּים,
שֶׁהֵם מְצַד הָאֲבוֹת, שְׁאִין רַבִּים פְּחוֹת מְשָׁלֵשׁ, הִלְכָה כְּרַבִּים זוֹ שְׁכִינָה.
וּמִשָּׁם, וְעַמּוּד כְּלָם צְדִיקִים לְעוֹלָם יִירָשׁוּ אָרֶץ, זוֹ שְׁנֵאֱמַר בָּהּ וְהָאָרֶץ
הָדָם רַגְלֵי. זוֹ הַשְּׁכִינָה שֶׁהִיא כְּלוּלָה מֵעֶשֶׂר סְפִירוֹת, וּמִשָּׁם
נִקְרָאוּ יִשְׂרָאֵל מְלָכִים, צְדִיקִים, חוֹזִים, נְבִיאִים, בְּעֲלֵי תוֹרָה, גְּבוּרִים,
חֲסִידִים, נְבוֹנִים, חֲכָמִים, רֵאשֵׁי אֱלֹפֵי יִשְׂרָאֵל.

וּרְשׁוֹת נִתְּנָה לְנְשָׁמוֹת הַלָּלוּ שֶׁגִּרְשׁוּ מִמְּקוֹמָן אַחַר הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא וְשְׁכִינָתוֹ לְקַנֵּן בְּחִבּוּר הַזֶּה, שְׁנֵאֱמַר בָּהּ כְּצִפּוֹר נוֹדְדָת



מן קנה פן איש נודד ממקומו, ואין צפור אלא שכונה, שהיא מגרשת ממקומה. זהו שכתוב שלח תשלח את האם ואת הבנים תקח לך. את, לרבות שכונה תחתונה, האם, שכונה עליונה. זהו שכתוב ובפשעיעכם שלחה אמכם, ששתייהן גרשו ממקומן, ולכן שלח תשלח – שני שלוחים, אחד מבית ראשון, ואחד מבית שני, לקיים בו אני יהו"ה הוא שמי וכבודי לא אחר לא אתן. שכונה עליונה – ותהלתי לפסילים, שכונה תחתונה – פן איש נודד ממקומו, זה הקדוש ברוך הוא שנאמר בו ה' איש מלחמה, שגרש אחריהן.

ועוד, פן איש נודד ממקומו, זה משה, שכתוב והאיש משה ענו מאד, שגרשה רוחו אחריהם. ועוד, פן איש נודד ממקומו – מי שהוא איש צדיק שהולך נע ונד ממקומו כמו השכונה, שנאמר בה ולא מצאה היונה מנוח, שכן פרשוהו רבותינו, בזמן שנחרב בית המקדש, גזר על בתי הצדיקים שיחרבו, שהולכים כל אחד נודד ממקומו, שדיו לעבד להיות כרבו. וסוד הדבר – נדד הוא ללחם איה, אי"ה שמרחם עליו, אף כך – אין מנהל לה וגו', ומשום זה, דיו לעבד להיות כרבו, ואין לחם אלא תורה, זה גורם לבעלי התורה שהולכים מגרשים.

אשרי הוא בעל הישיבה, בעל המדרש, בעל התורה, שגם צפור מצאה בית, בית שנשמעים בו דברי תורה, שבמקום שיש שם תורה, שהוא עמוד האמצעי – גם צפור מצאה בית שם, ולכן פרשוהו רבותינו, כל בית שאין נשמעים בו דברי תורה, לסוף תחרב, ואלו שנשמעים בהם דברי תורה, נקראו ביצים, אפרוחים, בנים. ביצים – בעלי מקרא, אפרוחים – בעלי משנה, בנים – בעלי קבלה.

ועליהם נאמר והאם רבצת על האפרוחים או על הביצים, שלח תשלח מהם. אבל על בעלי קבלה נאמר לא תקח האם על הבנים, שאין שכל לדעת את השכונה כאותם בעלי קבלה, ואלו עושים לה דירה ולקדוש ברוך הוא ופורחים עמה, בכל מקום שהיא פורחת, כלם נודדים עמה בשליחותה. אבל האפרוחים אין כנפיהם שלמים, שפורחים בהם, שהם מצוות עשה, כל שכן ביצים, ולכן נאמר עליהם כלפי האם שלח תשלח את האם.

עד שאמר דברים אלו, הנה זקן הזדמן לו ואמר: והרי כתוב ואת הבנים תקח לך! אמר לו: זקן, כל האתין לרבות, ולכן לא אמר



והבנים תקח לך, אלא ואת, לרבות אפרוחים, אבל לא אמר הבנים תקח לך. אמר לו: ברוך אתה המגורה הקדושה, שכך זה ודאי, והבנים הם ודאי תחת האם העליונה, חסידים, גבורים, בעלי תורה, חוזים, נביאים, צדיקים. חסידים - מצד החסד, דרגתו של אברהם, ובארו עליו, אין חסיד אלא המתחסד עם קונו, שעושה לו קן שהוא אכסניה שלו, וזו השכינה שהיא הקן שלו, הבית שלו, ההיכל שלו, המלון שלו, ובארץ הקדושה היא יחודו וביתו, ולא מלון ואכסניה, אלא כפי אותו האיש שתקן אותה, ולכן נתן מדת החסד לאברהם.

גבורים - מצד הגבורה, שנותנים כח לרבונם לכבש עבד תחת רבו ושפחה תחת גברתה בקשר של תפלין, שמי שאין לו תפלין בשעת קריאת שמע, מהצד שלו שולט עבד ושפחה על העולם, ובאותה שעה רוגזת השכינה, זהו שכתוב תחת עבד כי ימלך ושפחה כי תירש גברתה.

ואף כך היא רוגזת יותר על נבל כי ישבע לחם, שנאמר בו לכו לחמו בלחמי, שהוא קמצץ, נבל בממונו נבל שמו, שאינו נדיב ואינו מזרע האבות, שנאמר עליהם נדיבי עמים נאספו, שהרי קמצץ הוא עני הדעת, אחר שלא עושה חסד לבעלי תורה להיות מחזיק בידיהם, ותורה ללא מצוות אינה תורת יהו"ה.

אינו דעבדין לאורייתא יבשה, ולא בעאו לאשתדלא בחכמה דקבלה, דגרמין דאסתלק נביעו דחכמה דאיהי ' מינה, ואשתארת ב' יבישה, וי לון דגרמין ענייתא וחרבא וביזה והרג ואבדו בעלמא.
(תקוני זהר תקון ל' דף ע"ג:)

זה המאמר הביאו מורנו הרב חיים ויטאל זכרוננו לברכה בהקדמתו לספר עץ חיים, להודיע כמה גדול החיוב המטיל על הלומדים החרדים לדבר השם ללמד קבלה, וענשם כמה גדול אם אינם לומדים, כי יעשה בשעה אחת בלמוד הקבלה מה שלא יעשה בלמוד חדש ימים בפשטי התורה.
(כסא מלך לתקוני זהר שם)

מאן דגרין דאסתלק קבלה וחכמתא מאורייתא דבעל פה ומאורייתא דבכתב, וגרים דלא ישתדלון בהון, ואמרין דלא אית אלא פשט באורייתא ובתלמודא, בודאי כאלו הוא יסלק נביעו מההוא נהר ומההוא גן, ווי ליה טב ליה דלא אתברי בעלמא ולא יוליף ההיא אורייתא דבכתב ואורייתא דבעל פה, דאתחשב ליה כאלו אחזר עלמא לתהו ובהו, וגרים ענייתא בעלמא ואורף גלותא.
(תקוני זהר תקון מ"ג דף פ"ב.)



סדר הלימוד ליום יט סיון [יום 255 בשנה]

בַּעֲלֵי תוֹרָה – מצד עמוד האמצעי שבו חצות לילה, היה קם דוד לחבר אותו לשכינה שנקראת לילה, והוא שומר מה מלילה, ליל ה', ליל שמורים הוא ליהו"ה, ובגללה נאמר, כל העוסק בתורה בלילה, הקדוש ברוך הוא מושך עליו חוט של חסד ביום, שנאמר יומם יצוה ה' חסדו ובלילה שירה עמי.

חוזים נביאים – מצד של נצח והוד, שבהם כלולים שני שמות, שהם יאהדונה"י, שבהם שמונה אותיות, כנגד שמונה ספרי נביאים, ונביאים שנים – הרי עשר, כנגד עשר ספירות, כנגדו ראה יחזקאל עשר מראות צדיקים – מצד של הצדיק. ועל כל אלו נאמר לא תקח האם על הבנים.

ועוד, אלו שעוסקים בתורה לשמה ושומרים מצוותיה, שהן תרי"ג מצוות שתלויים משם יהו"ה כענבים באשכול, כדי ליחד בהם את שם יהו"ה עם השכינה, כאדם שמתיחד עם בת זוגו בכל איבריו להוציא זרע מעלה, נאמר בהם לא תקח האם על הבנים. ואלו שלא משתדלים בתורה לשמה, נאמר בהם שלח תשלח את האם. את – לרבות שם יהו"ה שהסתלק עמה מאותו האיש.

ועוד, אלו שמוקירים שבתות וימים טובים, עליהם נאמר לא תקח האם על הבנים, שעושים מעשה של בנים עם שבת המלכה ועם הקדוש ברוך הוא, שהוא יום השבת. מי שקים בו וכבדתו מעשות דרכיה, זהו כבוד את אביה ואת אמה וגו'.

שש"ש עולמות הן – שנים יורש בכבוד אב ואם, והשלישי יורש בתורה, שכולל אותם ב"ן י"ה. זהו שכתוב כי הוא חייך וארץ ימיה. כי הוא חייך – בעולם הזה, זה הגן שלמטה, וארץ ימיה – זה העולם הבא, העולם הארץ, על האדמה אשר יהו"ה אלהיך נתן לך – עולם שפל.

ועוד, אלו שקושרים את השכינה עם הקדוש ברוך הוא בקשר של תפלין, נאמר עליהם לא תקח האם על הבנים, ואלו שלא קושרים אותם יחד, נאמר בהם שלח תשלח את האם. ועוד, אלו שמיחדים אותם יחד, את העמוד האמצעי ואת השכינה התחתונה



בקריאת שמע, נאמר עליהם לא תקח האם על הבנים, ואלו שלא מיחדים אותם ביחוד של קריאת שמע, כתוב בהם שלח תשלח את האם, בכל מקום את – לרבות, וכאן – לרבות חכמה העליונה, אב האמונה שהיא בינה, ועליה נאמר כאן לא תקח האם, שלח תשלח את האם. זהו שכתוב כי אם לבינה תקרא, והיא התורה שלמעלה, שנאמר בה אל תטש תורת אמה.

ועוד, אלו ששומרים אות הברית בתחומה, שהם שמונה ימים, ושומרים אות שבת בתחומה, שהם י' מן יאהדונה", שבגללם בארו בעלי המשנה שלא נמצא איש פחות משניהם, כתוב לא תקח האם על הבנים. ואותם שלא נמצאים בכל יום עם שני האותות האלו, שהם אות תפלין ואות ברית מילה, ובשבת – אות ברית ואות שבת, כתוב בהם שלח תשלח את האם.

ואם תאמרו, למה צריכים להיות שניהם בכל אדם בכל יום? כדי שלא תמצא השכינה, שהיא יו"ד מן אדני", יחידה בלי הקדוש ברוך הוא, שהוא יו"ד מן הוי"ה, וצריך אדם שלא ימצא בכל יום פחות משניהם, ואם לא – עליו נאמר ונרגן מפריד אלוף, שהפריד אלופו של עולם מהשכינה. הנקבה, נאמר בה אות הוא לעלם, הזכר הוא ברית מלח עולם, ולכן אות תפלין – נקבה, אות הברית – זכר. וסוד הדבר, מ"י י"עלה ל"נו ה"שמ"מה, בראשי תבות מיל"ה, ובסופי תבות יהו"ה. בתפלין נקבה, זהו שכתוב והיה לאות על ידכה, יד כהה.

ועל קן צפור הנה נאמר וספה תהיה לצל יומם וגומר, והוא לשון סכה, שמסוככת בו האם על בניה. האפרוחים שלה – שלשה הדסים ושני בדי ערבות ולולב, או ביצים – אלו הם אתרוגים, שכל אחד שעורו בכביצה, ואלו שרשומים בהם, כתוב עליהם לא תקח האם על הבנים, ששלשה הדסים רומזים לשלשה האבות, שני בדי ערבות לשני נביאי אמת, ולולב – צדיק כתמר יפרח, אתרוג רומז לשכינה, ספה רומזת לאם שמסככת עליהם – הרי הם שמונה, כנגד יאהדונה", שהוא חשבון סוכ"ה כ"ו ה"ס. ואלו שלא נוטלים הסימנים הללו בידיהם, בהם כתוב שלח תשלח, כת"ר חכמ"ה, שלא שורים אלו בשמונה האלו, להיות כל עשר הספירות בכל נענוע ונענוע של נענועי הלולב ומיניו, בכל מצוה ומצוה.



וְעַל הַצֵּפּוֹר הַזֶּה רָמְזוּ רַבָּנֵי בְהַגְדָּה שֶׁל בְּתָרָא, שֶׁרַבָּה בַּר בַּר חֲנָה שֶׁהִיָּה הוֹלֵךְ בְּסַפִּינָה, וְרָאָה אֶת אוֹתָהּ צֵפּוֹר שֶׁל הַיָּם מְגִיעָה עַד קַרְסְלִיו, וּמִי הַצֵּפּוֹר כָּאֵן? אֶחָד מֵהָאֲפֻרֹחִים הִלְלוּ אוֹ מֵאוֹתָם בִּיצִים, אֲפֻרֹחִים כְּמוֹ פְּרָחִים שְׂאִינָם גָּמַר פְּרִי מְלֻמָּטָה לְמַעְלָה, אוֹ מִשֵּׁשׁ הַבָּנִים שֶׁהֵם מְלֻמְעָלָה לְמֻטָּה תַּחַת הָאֵם הָעֲלִיוֹנָה, שֶׁהָרִי הַבִּיצִים הֵם מִצַּד הָאֵם הַתַּחְתּוֹנָה, שֶׁהִיא בִּיצָה, הָאֲפֻרֹחִים מִצַּד שֶׁל הַצַּדִּיק, מְלֻמְטָה לְמַעְלָה, אֲלֵא לֹא הִיָּה אֲלֵא מֵהָאֲפֻרֹחִים הִלְלוּ, וְצַדִּיק שְׂמוֹ, עֲמוּד אֶחָד מֵהָאֲרָץ עַד לְרַקִּיעַ, וְהַיָּם מְגִיעַ עַד קַרְסְלִיו, אֵלּוּ נִצַּח וְהוֹד, שֶׁהָאֵם הָעֲלִיוֹנָה הִיא יָם שֶׁמִּתְפַּשֵּׁט לְחַמְשִׁים שְׁעָרִים עַד קַרְסְלִי אוֹתוֹ הָעוֹף.

כְּמוֹ זֶה יו"ד, הוּא עֶשֶׂר, ה' חֲמֵשׁ. עֶשֶׂר פְּעָמִים ה' הֵם חֲמֵשִׁים. עֶשֶׂר בְּכָל סְפִירָה מִחֲמֵשׁ הָאֵלּוּ, מִחֲסֹד עַד הוֹד, הַיְסוּד נוֹטֵל אֶת כָּלָם וְנִקְרָא כ"ל, כָּלֵל מֵהַחֲמֵשִׁים הִלְלוּ, וְהַכֶּסֶף שֶׁלְמֻטָּה יָם הַמֶּלַח כֶּסֶף הַדִּין.

הַעוֹף שֶׁהוּא הַצֵּפּוֹר שָׁלוּ הוּא מִטְטְרוּ"ן, עָלָיו נֶאֱמַר כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיךְ אֶת הַקּוֹל, הַקּוֹל שֶׁל קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁהוּא כּוֹלֵל שֵׁשֶׁת יָמֵי הַחֵל וְשׁוֹלֵט עֲלֵיהֶם, וְנוֹטֵל אוֹתוֹ הַקּוֹל וּפּוֹרַח בּוֹ עַד הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי, שֶׁהוּא קוֹל יְהו"ה עַל הַמַּיִם, וְאֵין מַיִם אֲלֵא תוֹרָה, וְהוּא קוֹל יְהו"ה בְּהַדָּר, עַד שֶׁשָּׁה קוֹלוֹת, וְהוּא הַשְּׂבִיעִי לָהֶם בְּאֵם.

וּבַעַל כְּנָפִים יִגִּיד דְּבַר – זֶה תְּפִלָּה, שֶׁמְגִיעָה לָהּ עַד צַדִּיק ח"י הָעוֹלָמִים, כּוֹלֵל שְׂמוֹנֶה עֶשְׂרֵה בְּרָכוֹת, שֶׁבָּהֶם נֶאֱמַר וּבְרָכוֹת לְרֹאשׁ צַדִּיק, חֵי הָעוֹלָמִים, וְתְּפִלָּה הִיא דְּבוּר שְׂרוּכְכַת עָלָיו, וְהוּא מְרַכְּבָה אֵלֶיהָ בִּימּוֹת הַחֵל, וְזוֹ שְׂכִינָה, וְזֶה אֲדֻנִּי. קוֹל רוֹכֵב בְּפִיו זֶה יְהו"ה, וְסוּד הַדְּבוּר אֲדֻנִּי שֶׁפְּתִי תִּפְתַּח וְגוֹמֵר, וְהוּא מְרַכְּבָה לְשִׁנְיָהֶם כְּמוֹ זֶה – יֵאֱהוּדוֹנָה"י, וְכַךְ עוֹלָה מִלֶּא"ן כַּחֲשִׁבּוֹן שְׁנֵי שְׁמוֹת כְּאֶחָד. וְלִכְּנֵן נִקְרָא מִלֶּא"ן שֶׁר הַפְּנִיָּם, שֶׁעַל יְדֵי שְׁלִיחַ זֶה מִתְיַחֲדִים בְּשֵׁשֶׁת יָמֵי הַחֵל, אֲבָל בְּיוֹם שַׁבָּת לֹא עוֹלִים שְׁנֵי שְׁמוֹת אֵלּוּ, שֶׁהֵם עֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי וְשְׂכִינָתוֹ, וְלֹא מִתְיַחֲדִים עַל יְדֵי שְׁלִיחַ, אֲלֵא בְּצַדִּיק חֵי הָעוֹלָמִים, וְעָלָיו נֶאֱמַר כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיךְ אֶת הַקּוֹל – הַקּוֹל שֶׁל קְרִיאַת שְׁמַע, וּבַעַל כְּנָפִים יִגִּיד דְּבַר – דְּבוּר שֶׁל תְּפִלָּה, וְלֹא עַל יְדֵי שְׁלִיחַ, וְלִכְּנֵן צַדִּיק יְסוּד עוֹלָם הוּא כּוֹלֵל הַכֹּל, וְבוֹ מִתְיַחֲדִים שְׁנֵי שְׁמוֹת אֵלּוּ, וְעַל שְׁנֵי שְׁמוֹת אֵלּוּ נֶאֱמַר אֲזִי יִרְנְנוּ עֲצֵי הָיָעַר. וְנַעֲנֶה



מלאך מתוך אש משמים ואומר, הן הן מעשה מרכבה, והיו מתקבצים מלאכי השרת כמו במזמוטי חתן וכלה. אָמַר רוּעָה הַנְּאֻמָּן: בְּרוּךְ יְהִי־הַמְּנוּרָה הַקְּדוּשָׁה שְׁאָמַר דְּבָרִים אֵלּוּ לְיַחַד בְּהֵם אֵת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עִם שְׂכִינָתוֹ.

קום אליהו הנביא לכבוד הקדוש ברוך הוא ושכינתו, ויתעוררו עמך שאר הנביאים, ועשה לו קן בחבור הזה, ולכל המחנות שהולכים מגרשים אחר הקדוש ברוך הוא ושכינתו, לחברם בחבור הזה שתמצא בו מנוחה למחנות של הנשמות הללו שהולכים מגרשים מהשכינה, שהיא יחידה, איכה ישבה בדר, ולהמצא בו מנוחה למחנות הקדוש ברוך הוא, שנאמר בהם הן אראלם צעקו חצה מלאכי שלום מר יבכיון, ואין שלום אלא הקדוש ברוך הוא.

קום לחברם בחבור הזה, שהרי פשיש בישראל משכילים, מאלו שנאמר בהם והמשכילים יזהרו כזהר הרקיע, זה שנקרא ספר הזהר, שיודעים לעבד את רבונם ולהוציא אזכרות של השמות של הקדוש ברוך הוא ושכינתו בכונה, ולחברם בקול של קריאת שמע ובדבור של תפלה, שהם שני השמות – יאהדונה"י, שבהם כלולים כל ההיות והכנויים ועשר הספירות.

כמה מלאכים, שהם חיות המרכבה ושרפים ואופנים וכל עשר הכתות שכלולים בהם, שמשמשים את עשר הספירות, כלם ופניהם וכנפיהם פרודות לפיו כנגד האזכרות הללו שהן יאהדונה"י, בין בקריאת שמע, בין בתפלה, בין בשירות ותשבחות והודאות, שבכל אזכרה שיוציא מפיו בכל מקום ובכל דבור, צריך לכוון הדבור באדני"י וקול ביהו"ה וליחדם כאחד ביחוד שהוא יחיד נעלם שמחבר אותם ומיחד אותם כאחד, ובו צריך הכונה, שלא תלוי לומר בו קול ודבור, אלא מחשבה.

כשיורד הקדוש ברוך הוא בקריאת שמע, נאמר בחיות ואשמע את קול כנפיהם, בעשרה מיני הלולים: בשיר פשוט שהוא י' כת"ר, כפול שהוא י"ה חכמ"ה ובין"ה, משלש ביה"ו שהוא חס"ד גבור"ה תפארת, מרבע ביהו"ה שהוא נצ"ח הו"ד יסו"ד מלכו"ת, ששומרים את הצפור הקדושה – ישראל – ביניהם, וקוראים בה לישראל שהוא העמוד האמצעי, והינו שמע ישראל הרי יורד אליה,



צָרִיךְ לְקַשְׁרוֹ עִמָּה, וּלְיַחְדָּם בְּיַחְדָּם לְאֵל פְּרוּד כָּלֵל. וְלִכְנָן מִי שֶׁשָׁח בֵּינֵתִים אוֹתָהּ שִׁיחָה, עֲבָרָה הִיא בְּיָדוֹ.

וְלָמָּה קוֹשְׁרִים אוֹתוֹ עִמָּה לֹא י"ח עִם ד' כְּלוּלָה מֵאַרְבַּע פְּרָשִׁיּוֹת? כִּדִּי שְׁלֹא יִהְיֶה פּוֹרֵחַ מִמֶּנָּה וְתִשָּׂאֵר יַחֲדָה, אֵיכָה יִשְׁבֶּה בְּדָד, וּמִשׁוֹם זֶה קוֹשְׁרִים אוֹתוֹ עִמָּה בְּכַמָּה קְשׁוּרֵי תַּפְלִין בְּכַמָּה קְשׁוּרֵי צִיצִית שְׁלֹא יִזְוֶה מִמֶּנָּה.

וְכֵן קָשָׁר הוּא מִצַּד שֶׁל הָאוֹת י', וּשְׁנֵי קְשָׁרִים הֵם, שֶׁהֵם קָשָׁר שֶׁל רֹאשׁ, הַקָּשָׁר שֶׁל זְרוּעַ שְׁמַאל. וְהֵם י' י' מִן יֵאוּדוֹנָה י". יְהוּ"ה – אַרְבַּע פְּרָשִׁיּוֹת הַתַּפְלִין, וְרָאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שֵׁם יְהוּ"ה וְכוּ'. אֲדָנִי – אַרְבָּעָה בְּתֵי הַתַּפְלִין. אֵהִי"ה אֲשֶׁר אֵהִי"ה – מִבְּפָנִים שֶׁל הַתַּפְלִין, בְּעֵשְׂרִים וְאַרְבַּע אֲזָכְרוֹת הַתַּפְלִין שֶׁל רֹאשׁ וּבְעֵשְׂרִים אַרְבַּע אֲזָכְרוֹת הַתַּפְלִין שֶׁל יָד, וְזוֹ הָאֵם הַעֲלִיוֹנָה, תַּפְלִין שֶׁל רַבּוֹן הָעוֹלָם קוֹרְאִים לוֹ, תַּפְלִין עַל רֹאשׁ הָעֵמוּד הָאֲמֻצָּעִי. מְכַסֶּה אוֹתוֹ הָאֵם בְּכַנְפֶיהָ, שֶׁהֵן רְצוּעוֹת הַתַּפְלִין, וְקוֹשְׁרִים אוֹתוֹ יִשְׂרָאֵל עִם הַשְּׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה בְּתַפְלִין שֶׁל יָד, וְלוֹ אוֹמְרִים שִׁמְעֵ יִשְׂרָאֵל, הִבֵּן שֶׁל זִקֵּן הַזְּקֵנִים, וְזוֹ חֲכָמָה עֲלִיוֹנָה, וְעַל שְׁמוֹ נִקְרָא הָעֵמוּד הָאֲמֻצָּעִי יִשְׂרָאֵל, שִׁיר א"ל, שִׁיר מִשְׁמַאל, שִׁיר שֶׁל לְוִים, א"ל מִיָּמִין שֶׁל הַכְּהֵנִים, הָעֵמוּד הָאֲמֻצָּעִי יִשְׂרָאֵל כּוֹלֵל אֶת שְׁנֵיהֶם. הַחֲכָמָה יוֹרֵדֶת בְּבִרְכַּת הַכְּהֵן בְּיָמִין, וְכוּ הַרוּצָה לְהַחֲכִים יְדָרִים, הָאֵם יוֹרֵדֶת בְּקִדְשַׁת הַלְוִים מִשְׁמַאל, וְכוּ הַרוּצָה לְהַעֲשִׁיר יְצִפִּין. עֵמוּד הָאֲמֻצָּעִי הַקָּשָׁר שֶׁל שְׁנֵיהֶם, הַיַּחְדָּד שֶׁל שְׁנֵיהֶם.

אִתָּה כִּךְ יִסוּד חַי הָעוֹלָמִים, הַקָּשָׁר שֶׁל הָעֵמוּד הָאֲמֻצָּעִי וְהַשְּׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה בְּאִיזָה מְקוֹם בְּתַפְלָה, שְׁבוּ כְּלוּלִים שְׁמוֹנָה עֶשְׂרֵה בְּרִכּוֹת, וְכוּ מְתִיחָדִים שְׁנֵי שְׁמוֹת כְּאֶחָד – הֵם יֵאוּדוֹנָה י", וְחַבּוּרָם שֶׁל שְׁנֵי הַשְּׁמוֹת צְרִיכִים בְּחֻשָׁאֵי, וְסוּד הַדְּבָר – בְּעֵמָדָם תַּרְפִּינָה כְּנַפְיָהֶן. בְּעֵמָדָם יִשְׂרָאֵל בְּתַפְלַת הָעֵמִידָה, הַחַיּוֹת תַּרְפִּינָה כְּנַפְיָהֶם שְׁלֹא לְהַשְׁמִיעַ בָּהֶם קוֹל, שֶׁשֵּׁם קוֹל דְּמָמָה דְקָה, קִדְשׁ הַקְּדוּשִׁים שֶׁהוּא בְּעֵמִידָה, מִשׁוֹם שֶׁשֵּׁם בָּא הַמְּלֶךְ.

שְׂהָרֵי בְּרוּחַ גְּדוּלָה וּבְרַעַשׁ גְּדוּל וּבְאֵשׁ, שְׁנִשְׁמָעִים בָּהֶם כְּנַפֵּי הַחַיּוֹת, לֹא בָּא הַמְּלֶךְ, אֶלָּא בְּקוֹל דְּמָמָה דְקָה, שֶׁהִיא אַחַר רוּחַ רַעַשׁ וְאֵשׁ, וְהִיא רְבִיעִית לָהֶם, וְעַלֵּיהֶם אָמַר יְחֻזְקָאֵל, וְאַרְאָ וְהִנֵּה רוּחַ סְעָרָה בָּאָה מִן הַצָּפוֹן עֲנָן גְּדוּל וְאֵשׁ מִתְּלַקְחָת. הָרֵי הֵם שְׁלֵשׁ,



שְׂרוּכָבִים בָּהֶם שֶׁלֹּשׁ הָאוֹתִיּוֹת הו"ה. קוֹל דְּמָמָה דָּקָה, זוּ י' מִן הוה"י, וְהִיא י' מִן אֲדֹנָי, שֵׁם בָּא הַמֶּלֶךְ שֶׁהוּא יְהו"ה, שְׁכָל הו"י"ה שְׁשׂוּלֶטֶת ה' עַל ו', ה' עַל י', נִקְבָּה הִיא הַהו"ה, כְּמוֹ טָפָה שֶׁל נִקְבָּה כְּשִׁשׂוּלֶטֶת עַל הַטָּפָה שֶׁל זָכָר, הִיא בַת.

בא אֲלֵיהֶוּ וְכָל רֵאשֵׁי הַיְשִׁיבָה, וְהַשְׁתַּטְחוּ לְפָנָיו וְאָמְרוּ: סִינִי, סִינִי, מִי יִכּוֹל לֹאמַר דְּבָרִים לְפָנֶיךָ, אֶלָּא בְּקוֹל דְּמָמָה דָּקָה שְׁכַפְיָךְ בָּא הַמֶּלֶךְ. קוֹם אֲלֵיהֶוּ, תִּקַּן לְבוּשֵׁי הַמֶּלֶךְ וְהַגְבִּירָה, שְׂאֵתָה כְּהֵן. תִּקַּן לְקָדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אַרְבַּעַה בְּגָדֵי לְבָן, וְאַרְבַּעַה בְּגָדֵי זָהָב לְגַבִּירָה, שְׁנָאֵמַר בָּהּ כָּל כְּבוֹדָה בַּת מֶלֶךְ פְּנִימָה מִמְּשַׁבְצוֹת זָהָב לְבוּשָׁה.

אַרְבַּעַה בְּגָדֵי לְבָן כְּלָם רַחֲמִים בְּשֵׁם שֶׁל יְהו"ה, וְאֵין מִי שְׁמוּחַל בָּהֶם עֲרִיּוֹת אֶלָּא הוּא. אַרְבַּעַה בְּגָדֵי זָהָב כְּלָם דִּין מִצַּד שֶׁל אֲדֹנָי, וְאֵין מִי שְׁמוּחַל עַל עֲבוּדָה זָרָה אֶלָּא הִיא, שְׁשׂוּלֶטִים שְׁפָחָה בְּמָקוֹם גְּבוּרָתָהּ.

כְּשָׂמוֹ כֵּן כְּסָאוֹ, כֵּן לְבוּשׁוֹ, וּבְלְבוּשֵׁים הִלְלוּ לֹא מְתַלְבֵּשׁ עַד כְּעַת מִיּוֹם שְׁנַחֲרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, שֶׁהָרִי כָּתוּב אֲלֵבִישׁ שָׁמַיִם קְדֻרוֹת, וּבְשִׁכִּינָה נֹאמַר אֵל תְּרַאנִי שְׂאֲנִי שְׁחַרְחַרְתָּ, מְשׁוּם שֶׁהִיא בְּגִלּוֹת, וְהַכֶּסֶּא שֶׁלָּהּ פָּגוּם בְּחַטָּאֵי יִשְׂרָאֵל, שֶׁשֵּׁם הַנְּשָׁמוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וְלִכֵּן אֲשַׁרִּי מִי שְׁמַתְקֵן לָהּ כֶּסֶא בַתְּפִלָּתוֹ, בְּמִצְוֹת שְׁלוֹ. אַחַר שֶׁהוּא מְשֵׁם, הַכֶּסֶּא פָּגוּם בְּגִלְלָם, וּמִסְתַּלֵּק שֵׁם יְהו"ה מְשֵׁם, שֶׁהוּא לֹא שׁוֹרָה בְּמָקוֹם פָּגוּם. זֶהוּ שְׁכָתוּב כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִהְיֶה בּוֹ מוֹם לֹא יִקְרַב, אִף כִּף בְּנִשְׁמָה פָּגוּמָה לֹא שׁוֹרָה.

אֲשַׁרִּי מִי שְׁמַשְׁלִים נִשְׁמָתוֹ לְהַשְׁרוֹת בָּהּ שֵׁם יְהו"ה וְעוֹשֶׂה לוֹ כֶּסֶא אֵלָיו, וְאֲשַׁרִּי הִפָּה שְׁמַתְחַבֵּר בּוֹ הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשִׁכִּינָתוֹ, שֶׁהִיא תּוֹרַת יְהו"ה, וְאֲשַׁרִּי הוּא מִי שְׁמַלְבִּישׁ הַמֶּלֶךְ וְהַגְבִּירָה בְּעֶשֶׂר הַסְּפִירוֹת שֶׁל בְּרִיאָה שְׁכָלוּלִים בְּשֵׁם יֵאֱהֹדוּנָה"י, כְּשָׂמוֹ כֵּן לְבוּשָׁיו.

וּמִי שְׁמַתְקִין לוֹ סוּסָה, שְׁנָאֵמַר בָּהּ לְסִסְתִּי בְּרִכְבִּי פָרְעָה דְּמִיתִיךָ רַעֲיָתִי, שֶׁהִיא מְרֻכָּבָה שְׁלוֹ, שְׁכִימֵי הַשְּׁבָתוֹת וְיָמִים טוֹבִים הוּא לְבוּשׁ בְּלְבוּשֵׁי מַלְכוּת, שֶׁהֵן עֶשֶׂר סְפִירוֹת שֶׁל בְּרִיאָה, וּבִימֹת הַחַל לְבוּשׁ בְּעֶשֶׂר כְּתוֹת שֶׁל מְלָאכִים שְׁמַשְׁמֵשִׁים אוֹתָם, אֵת עֶשֶׂר סְפִירוֹת הַבְּרִיאָה.



שְׁעֵשֶׁר סְפִירוֹת שֶׁל הָאֲצִילוֹת, הַמֶּלֶךְ בָּהֶם, הוּא וְעֲצָמוּ אֶחָד בָּהֶם, הוּא וְחֵייו אֶחָד בָּהֶם, מֵה שְׂאִין כֵּן בְּעֵשֶׁר הַסְּפִירוֹת שֶׁל הַבְּרִיאָה, שֶׁהֵם וְחֵייהֶם אֵינָם אֶחָד, שֶׁהֵם וְעֲצָמָם אֵינָם אֶחָד.

וְנִעְלָת עַל הַכֹּל, הוּא מְאִיר (יורד) בְּעֵשֶׁר סְפִירוֹת שֶׁל אֲצִילוֹת, וּבְעֵשֶׁר הַסְּפִירוֹת שֶׁל בְּרִיאָה, וּמְאִיר בְּעֵשֶׁר כַּתוּת שֶׁל מְלָאכִים, וּבְעֵשֶׁר גִּלְגְּלֵי הָרְקִיעַ, וְלֹא מִשְׁתַּנֵּה בְּכֹל מְקוֹם. קוּם יַחְזָקֵאל הַנְּבִיא לְגַלוֹת אֶת הַמְּרָאוֹת הַלְלוּ לַפָּנִי הַשְּׂכִינָה, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם וּדְמוֹת הַחַיּוֹת מְרִאִיהֶם כְּגַחְלֵי אֵשׁ, בְּנִקְוֵי הַתּוֹרָה וְטַעְמֵי הַתּוֹרָה, שֶׁעַל הָאוֹתִיּוֹת נֶאֱמַר וּדְמוֹת הַחַיּוֹת, מְרִאִיהֶם כְּגַחְלֵי אֵשׁ אֵלּוּ הֵם הַנִּקְדוֹת, בְּעָרוֹת כְּמִרְאֵה הַלְּפָדִים אֵלּוּ הַטַּעְמִים, וּבָהֶם וְהַמְשַׁכְּלִים יִזְהָרוּ כְּזֹהֵר הָרְקִיעַ. וְהַמְשַׁכְּלִים – אֵלּוּ הָאוֹתִיּוֹת, יִזְהָרוּ – אֵלּוּ הַנִּקְדוֹת שֶׁמְאִירוֹת בָּהֶם, כְּזֹהֵר – אֵלּוּ הַטַּעְמִים.

וְהַשְּׂכִינָה כְּלוּלָה מִכָּלֶם, עָלֶיהָ נֶאֱמַר הִיא מְתַהַלֶּכֶת בֵּין הַחַיּוֹת, שֶׁהֵן הַחַיּוֹת הָעֲלִיוֹנוֹת שֶׁל נִקְדוֹת הַטַּעְמִים, וְחַיּוֹת הַתַּחְתּוֹנוֹת שֶׁל נִקְדוֹת הָאוֹתִיּוֹת, כְּמוֹ זֶה: ה' וְהֵם סְגוּלַת־א לְמַעְלָה, שְׁלֹשׁ חַיּוֹת עֲלִיוֹנוֹת שְׁרָמוּזוֹת י' י' י' בְּרִאשֵׁי תְבוּת יְהו"ה יְהו"ה יְהו"ה יְהו"ה, וְהֵם יְהו"ה מְלָךְ, יְהו"ה מְלָךְ, יְהו"ה יְמִלְךְ, פְּנֵי שְׁלֹשֶׁת הַחַיּוֹת הָעֲלִיוֹנוֹת שֶׁהֵן חֶסֶד גְּבוּרָה תַּפְאָרֶת. וְלִמְטָה סְגוּלַת שֶׁהֵם הַחַיּוֹת הַתַּחְתּוֹנוֹת – פְּנֵי נִצְח יְסוּד וְהוֹד, שְׁרָמוּזִים בִּיבְרָכָךְ יְהו"ה, יְאֹר יְהו"ה, יִשְׂא יְהו"ה. הַנִּקְדָּה שֶׁל הָאֲמֻצָּע – חָיָה שְׁשֻׁמָּה אָדָם, כְּמוֹ זֶה: ה', הִיא מְתַהַלֶּכֶת בֵּין הַחַיּוֹת, שֶׁהֵם שְׁלֹשׁ לְמַעְלָה וְשְׁלֹשׁ לְמַטָּה, כְּמוֹ זֶה: ה'

הִיא רְבִיעִית לְכֹל הַשְּׁלֹשׁ וְשְׂבִיעִית לְשֵׁשׁ. וְהַסוּד שֶׁל שְׁלֹשׁ הַחַיּוֹת הַתַּחְתּוֹנוֹת, עָלֶיהֶם הוּא רוּמוֹ וְיֵהִי בְשְׁלֹשִׁים שָׁנָה, וְעַל הַנִּקְדָּה שְׂבָאֲמֻצָּע רוּמוֹ בְּרְבִיעִי, שֶׁהוּא אַרְבַּע פְּנֵי אָדָם, חֲכָמָה עֲלִיוֹנָה – כ"ח מ"ה, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ דְמוֹת כְּמִרְאֵה אָדָם עָלָיו מְלֻמְעָלָה, וְהַכֹּל בְּסוּד הַנִּקְדוֹת שֶׁל אוֹת ה'

בְּחַמִּישָׁה לַחֲדָשׁ, זוֹ הָאוֹת ה', שֶׁהִיא אֱלֹהִים, כְּנוּי לְשֵׁם יְהו"ה, וְהִיא הַכֶּסֶא, שְׁכֵן עוֹלָה הַכֶּסֶא כְּשׁוֹבֵן אֱלֹהִים.

וְהִיא כְּתוּר עֲלִיוֹן חֲמִישִׁית לְאַרְבַּע הַחַיּוֹת הָעֲלִיוֹנוֹת, וְחֲמִישִׁית לְאַרְבַּע הַתַּחְתּוֹנוֹת, וְהִיא כֶּסֶא לְרַבּוֹן הַכֹּל, אָדוֹן עַל הַכֹּל, שֶׁהוּא טַמִּיר וְגָנוּז.



וְאִם תֹּאמַר שְׁסוּד זֶה רָאָה יַחְזְקָאֵל – לֹא הָיָה אֱלֹא דְמוּת הַחַיּוֹת הָאֵלֶּה, וְלֹא שָׂרְאָה חַיּוֹת, אֱלֹא כְּמוֹ מֶלֶךְ שֶׁשָּׁלַח שְׁטָר בְּחוֹתְמוֹ, וְדִיוּקָן הַמֶּלֶךְ רְשׁוּם עַל שַׁעוֹת מַחֲוֹתְמוֹ, שֶׁבְּסִפְּרֵי הָאֲצִילוֹת הוּא דִּיוּקָן הַמֶּלֶךְ מִמֶּשׁ, וּבְסִפְּרֵי הַבְּרִיאָה – חוֹתֵם הַמֶּלֶךְ, וּבְסִפְּרֵי הַיְצִיָּה וּבְמִלְאָכִים שֶׁהֵם חַיּוֹת – הַצִּיּוֹר שֶׁל הַחוֹתֵם בְּשַׁעוֹה. וְלִכְן נֹאמַר בְּמִרְאוֹת יַחְזְקָאֵל, דְּמוּת כְּמִרְאָה אָדָם, וְדְמוּת הַחַיּוֹת, וְלֹא הַחַיּוֹת מִמֶּשׁ. לְמִי שֶׁכָּל יָמָיו לֹא רָאָה מֶלֶךְ וְהָיָה בֶּן כֶּפֶר, וְשָׂאֵל בְּשִׁבְלֵו, וְרוֹשְׁמִים לוֹ עַל טִבְלָה אוֹ עַל גֵּיזָר אֶת דִּיוּקָנוֹ.

וַיֵּשׁ נִקְדָּה שֶׁכָּל הָעוֹלָם תְּלוּי תַּחְתִּיָּה, כְּמוֹ הַשֶּׁמֶשׁ אֵל הַתַּחְתּוֹנִים נִרְאִית לְבִנְי אָדָם תַּחַת הָרְקִיעַ כִּנְקֻדַּת קַמִּיץ, וְהִיא כְּמֵה פְּעָמִים גְּדוּלָּה מִכָּל הָאָרֶץ, כָּל שָׁכֵן נִקְדוֹת הַתּוֹרָה לְגִבֵּי גְבָהֶם, וְנִרְאוֹת לָנוּ הַנִּקְדוֹת. (עַד כָּאן).

וְאֲנִי בְּתוֹךְ הַגּוֹלָה עַל נְהַר כְּבָר – זֶה נְהַר דִּינּוֹר שֶׁשׁוֹפֵעַ וַיּוֹצֵא מִלְּפָנָיו, אֶלְף אֲלָפִים יִשְׁמְשׁוּ אוֹתוֹ, וְרַבּוֹא רַבְּבוֹת שֶׁל מִלְאָכִים עוֹמְדִים לְפָנָיו, הַדִּין יוֹשֵׁב, וְהַסְּפָרִים נִפְתָּחוּ, שֶׁהֵם שְׁלֹשֶׁת הַסְּפָרִים שֶׁנִּפְתָּחוּ בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, וּבוֹ טוֹבְלוֹת הַנְּשָׁמוֹת בְּנְהַר דִּינּוֹר הַזֶּה מִזְהַמְתָּן שֶׁמִּזְהָמִים בְּעוֹלָם הַשֶּׁפֶל, וְזֶה מִטְטְרוּן בְּדְמוּת שֶׁל צְדִיק יְסוּד עוֹלָם, שֶׁהוּא נְהַר דִּינּוֹר. מִצַּד הַגְּבוּרָה – נְהַר פְּלִגְיוֹ, מִצַּד הַחֶסֶד – פְּלִגְי מִים. וְזֶהוּ עַל נְהַר כְּבָר. מַה זֶה כְּבָר? זֶה מִטְטְרוּן, רַכָּב לְעַמּוּד הָאֲמָצְעִי. וַיִּרְכַּב עַל כְּרוֹב וַיַּעֲף, וְהוּא רַכָּב אֵשׁ וְסוּסֵי אֵשׁ, כּוֹלֵל שְׁשִׁים רַבּוֹא מְרַכְּבוֹת, וּמִצַּד שֶׁל צְדִיק חַי הָעוֹלָמִים הוּא כּוֹלֵל שְׁמוֹנֶה עָשָׂר רַבּוֹא מְרַכְּבוֹת, וְזֶהוּ רַכָּב אֱלֹהִיִּם רַבְתִּים אֲלָפֵי שְׁנָאן, וּבְעֲלֵי הַמִּשְׁנָה פְּרִשׁוּהָ שְׁנֵי אֲלָפִים, שְׁאִינָם מִשְׁנֵי רַבּוֹא, שֶׁהֵם כָּל רַבּוֹא עֲשָׂרֵת אֲלָפִים, רַבּוֹתִים – עֲשָׂרִים אֲלָף. שְׁנַיִם שְׁאִינָן, נִשְׂאָרוֹ שְׁמוֹנֶה עָשָׂר שְׁיִוְרָדִים עִם מִטְטְרוּן לְקַבֵּל שְׁמוֹנֶה עָשָׂר בְּרַכּוֹת שֶׁל תַּפְלוֹת יִשְׂרָאֵל לְהַעֲלוֹתָם לְפָנֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, חַי הָעוֹלָמִים, צְדִיק יְסוּד עוֹלָם, וּבְרַכּוֹת לְרֵאשׁ צְדִיק.

וְאֲנִי בְּתוֹךְ הַגּוֹלָה – זוֹ שְׁכִינָה. נִפְתָּחוּ הַשָּׁמַיִם – חִמְשָׁה רְקִיעִים שֶׁל הַיּוֹם הַשְּׁנִי. ה' שֶׁל הַשָּׁמַיִם, שֶׁכָּה רְשׁוּמֵי הַחַיּוֹת, שֶׁמְקוֹרָם יו"ד ה"י נֹא"ו ה"י (יו"ד ה"א וֹא"ו ה"א) – יְהו"ה, וְאֶרְאָה מִרְאוֹת אֱלֹהִיִּם – חִמְשָׁה אוֹר שֶׁל יוֹם הָרֵאשׁוֹן כִּנְגֵד ה' רֵאשׁוֹנָה, כְּלוּלָה מִחִמְשָׁה אוֹר שֶׁהוּא אֲאֵאֵא פִתּוּחֵי חוֹתֵם קִדְשׁ לַיהו"ה.



וְכֹל אֶחָד מֵרְאֵה אֱהִי"ה, וְנִקְדוּת אֱלוֹ עוֹלוֹת אֱלֹהִי"ם, שְׂבָהּ שְׂבַע נִקְדוּת - שְׁלֹשׁ לְמַעְלָה, שְׁלֹשׁ לְמַטָּה, חֲלִ"ם בְּאֲמֻצָּע. וְרִקִּיעַ שְׂמִינִי אֶחָד לָהֶם, שְׁנֵאמַר בּוֹ וַיִּתֵּן אוֹתָם אֱלֹהִים בְּרִקִּיעַ הַשָּׁמַיִם.

וְשִׁבְעָה נִיצוּצוֹת שֶׁל נִקְדוּת אֲאֵאֵא כַּנֶּגֶד שְׂבָעָה כּוֹכְבֵי לֶכֶת - שְׁלֹשָׁה מִכָּאן וְשְׁלֹשָׁה מִכָּאן, חֲמ"ה בְּאֲמֻצְעִיתוֹ, רְבִיעֵי לְכָל הַשְּׁלֹשָׁה, וּשְׂבִיעֵי לְשָׁשָׁה, וְהִיא בְּצוּרַת חֲל"ם בְּאֱלוֹ הַחֲמֵשׁ, וְקִמֵּץ מִשֵּׁם מְלֹא קִמְצוֹ - קִמ"ץ הוּא י', כְּשֶׁנִּפְתַּח בְּחֵמֶשׁ נִקְדוּת הוּא ה', חֲמֵשׁ אֲצַבְעוֹת שְׂבָהֶן נִפְתַּח קִמֵּץ, שֶׁהוּא י', לְחֲמִשִּׁים שְׁעָרֵי הַחֲרוּת.

וְאוֹתֵיזוֹת י"ה כְּחֶשְׁבוֹן חוֹל"ם, שֶׁהוּא אֲמֻצְעִי, וְחֲר"ק כְּחֶשְׁבוֹן ו"ה, ו' זְרוּעַ, ה' כְּתֵף, קִמ"ץ י"ד פְּרָקֵי הָאֲצַבְעוֹת, וְזֶהוּ וַיֹּאמֶר כִּי י"ד עַל כֶּסֶם י"ה, וְהֵם רְמוּזִים יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ יְהו"ה, וּבְחֲמֵשׁ אֲצַבְעוֹת שֶׁל יָד שְׁמֹאל י"ד פְּרָקִים, רְמוּזִים כּוּז"ו בְּמוֹכַס"ז כּוּז"ו, וְהֵם כ"ח, שְׁנֵאמַר עֲלֵיהֶם וְעַתָּה יִגְדֵל נֹא כ"ח יְהו"ה, וְכֵן עוֹלָה אִי"ה או"ה כ"ח, שְׁרֵמוּזִים בְּכֶסֶף כְּבוֹד מְרוֹם מְרֹאשׁוֹן.

מִיָּד שֶׁהִסְתַּלְקוּ, וַיִּלְכוּ בְּלֹא כַח לִפְנֵי רוּדֵף, וְלִכֵּן פִּרְשׁוּהָ בְּעֲלֵי הַמְּשֻׁנָּה, כָּל הָאוֹמֵר אֲמֵן יְהִי שְׁמִיָּה רַבָּא בְּכָל כַּחוֹ, קוֹרְעִים לוֹ גְזוֹר דִּינוֹ שֶׁל שְׂבָעִים שָׁנָה, שֶׁהֵם שְׂבָעִים שָׁנִים אַחַר אֶלְף וּמֵאתִים שָׁנִים שֶׁנִּחְרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, וַיֵּשׁ מִי שְׁמַחֲשֵׁב אוֹתָם מְשַׁבְּטֵל הַתְּמִיד, מְשׁוּם שֶׁבְּדִרְגַּת יַעֲקֹב תְּלוּי קֵץ הַגְּאֻלָּה, שֶׁדְּרַגְתּוֹ אֲמֵת. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב תִּתֵּן אֲמֵת לַיַּעֲקֹב, שֶׁהוּא סִימָן אֶלְף מֵאתִים תְּשַׁעִים. וַיֵּשׁ מִי שֶׁהוֹסִיף בּוֹ ב', קָרוֹב יְהו"ה לְכָל קְרָאִיו לְכָל אֲשֶׁר יִקְרָאֵהוּ בְּאֲמֵת, לְדַעַת בְּאֶרֶץ דְּרָכָף. אֵף כֵּן אֶרֶץ - אֶלְף ר"ץ, מֵאתִים וְתֵשַׁעִים, לְקִים בְּהֵם אֲמֵת מֵאֶרֶץ תְּצַמַּח, כְּשִׁיחֵיו בַּחוּץ כְּחֶשְׁבוֹן אֶרֶץ, אֲבָל גְזוֹר דִּינָם שְׂבָעִים שָׁנָה.

דְּבָר אַחַר וְהַמְשַׁכְּלִים - הֵם הַנִּקְדוּת, יִזְהָרוּ - שְׁמֵאִירִים בְּאוֹתֵיזוֹת, שֶׁהֵם נִקְדוּת עֲגֻלוֹת, אוֹתֵיזוֹת מְרַבְּעוֹת, שְׂבָאוֹתֵיזוֹת נִבְרָאוּ אַרְבַּע חֵיוֹת הַכֶּסֶף, שְׁנֵאמַר עֲלֵיהֶם בְּעִנְיָנוּ שֶׁל יַחְזֻקָאֵל, דְּמוֹת הַחֵיוֹת מְרֹאֲיָהֶם כְּגַחְלֵי אֵשׁ, אֱלוֹ הֵם נִקְדוּת הַתּוֹרָה, שֶׁהֵן תִּשְׁעַ, שְׂבָהֶן נִבְרָאוּ תִשְׁעָה גִלְגְּלֵי הַכֶּסֶף. הַכֶּסֶף הוּא עֲשִׂירֵי לְתִשְׁעָה גִלְגְּלִים שְׁמֵאִירִים בְּהֵם עֲשׂוֹר הָאוֹתֵיזוֹת, שֶׁהֵן יו"ד ה"א וַא"ו ה"א, וּבְהֵם נִבְרָאוּ, וְאַרְבַּע הָאוֹתֵיזוֹת שֶׁהֵן יְהו"ה, מֵאִירוֹת בְּאֶרְבַּע הַחֵיוֹת, וּבְהֵן נִבְרָאוּ.



וַיֵּשׁ יהו"ה הוא העמוד האמצעי, אמת, ושכינתו תורת אמת, בה נברא הכפא שהוא אלהי"ם, והינו בראשית ברא אלהים. בתורה, שהיא ראשית, ברא הכפא שהוא אלהי"ם, שכן עולה הכפ"א לחשבון אלהי"ם.

וַיֵּשׁ תורה של בריאה ותורה של אצילות. תורה של בריאה - ה' קנני ראשית דרכו, ותורה של אצילות - תורת יהו"ה תמימה. ובה תמים תהיה עם יהו"ה אלהיה, ומן הצד שלה נאמר על ישראל בנים אתם לה'. ומנין לנו שתורה של אצילות היא תורת ה' שתלוייה בשמו? אלא כך פרשוה, זה שמי לעלם. שמי עם י"ה - שס"ה, זכרי עם ו"ה - רמ"ח, תורה בחשבון אותיותיה - תרי"א, ועם אנכי ולא יהיה לך היא תרי"ג, והינו ב' שנתוספה בתורה. זאת התורה אדם - זה יו"ד ה"א וא"ו ה"א, ומשום זה כבוד חכמים ינחלו, ופרשוהו רבני המשנה אין כבוד אלא תורה. ויש כבוד נברא, ויש כבוד נאצל. מצד של תורה של בריאה, נאמר בישראל כי לי בני ישראל עבדים, ומצד של אצילות - בנים אתם ליהו"ה וגומר.

וּמַעַל לכל - עלת על הכל שאין אלוה עליו ולא תחתיו ולא לארבעת צדדי העולם, והוא ממלא כל העולמות והוא מקיף, ומקבל בה יסורים ומחלות ומכאובים ביראת רבנו, אהבה בסופה, כמו שבארוה בעלי המשנה על בעלי הקשיות והמחלוקות הללו - את זה בסופה, ופרשוה אהבה בסופה. שמה שהיתה להם השכינה סוף כל הדרגות, קשיה ודין מצד הגבורה, חזרה להיות להם אהבה מצד הימין, אהבת חסד, ולכן כל המקים את התורה מעני, סופו לקימה מעשר, וזה הוא אהבה בסופה. וכל מי שאינו מקימה מעשר, לא יקימה מעני.

דְּרָגָה חמישית ביראת ה', פרשוה בעלי המשנה, כל הקודם יראתו לחכמתו, חכמתו מתקימת, וכל הקודם חכמתו ליראת חטאו, אין חכמתו מתקימת. שכל הקודם חכמתו ליראתו למה הוא דומה? למי שמסרו לו מפתחות הפנימיים ולא מסרו לו מפתחות החיצוניים, במה יכנס?

וּבְדֶרֶךְ סוד, אדנ"י שם י' יראת ה', ואלו ארבע האותיות הן מפתחות החיצוניים שלה, י' מן יהו"ה, היא חכמה וארבעת אותיות השם הזה הן מפתחות הפנימיים, ולכן הקדימו



בַּתְּפִלָּה אֲדַנְיָ שְׁפָתַי תִּפְתָּח, וְאַחַר כֵּן חוֹתָמִים אוֹתָהּ בְּשֵׁם יְהוָה:
 בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מִגֵּן אַבְרָהָם. וְאַף כֵּן הַקָּדִים שְׁבִ"א, שֶׁהִיא יְרָאָה,
 בְּשֵׁם יְהוָה, לְאַהֲבָה שֶׁהִיא קַמ"ץ רַחֲמִים, שְׁבִ"א מִצַּד הַגְּבוּרָה, כִּי
 בָּאֵשׁ ה' נִשְׁפָּט. קַמ"ץ מִיָּמִין, וְקַמֶּץ הִפְהֵן מִשָּׁם, מִשׁוּם שֶׁמַּעֲלִין
 בְּקֹדֶשׁ וְלֹא מוֹרִידִין, וּמִשׁוּם זֶה הַקָּדִימוֹ שֶׁס"ה לֹא תַעֲשֶׂה, שֶׁהֵם
 יְרָאָה, לְרַמ"ח מִצְוֹת, שֶׁהֵם אַהֲבָה. זֶהוּ שְׁכָתוּב זֶה שְׁמִי לְעֹלָם וְכוּ'.
 שְׁמִי עִם י"ה - שֶׁס"ה, זְכָרִי עִם ו"ה - רַמ"ח.

דְּרָגָה שְׁשִׁית בִּירְאָת ה' - וְהִיא אֲמוּנַת עֲתִיד וְכוּ'. אֲמוּנַת - סֹדֵר
 זְרַעִים, עֲתִיד - סֹדֵר מוֹעֵד, חֶסֶן - סֹדֵר נָשִׁים, יְשׁוּעַת - סֹדֵר
 גְּזִיקִין, חֲכָמָה - סֹדֵר קְדָשִׁים, וְדַעַת - סֹדֵר טְהוֹרוֹת. אִם יֵשׁ יְרָאָת ה'
 - כֵּן, וְאִם לֹא - לֹא. וְסִימָן: זמ"ן נק"ט.

וְאֵלֹהֵי שֵׁשֶׁת סֹדְרֵי הַמִּשְׁנָה בְּדֶרֶךְ סוֹד, הֵם מַעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי שְׁכוּלֵל
 שֶׁשֶׁה סֹדְרֵי מִשְׁנָה, וּמִי שְׁרוּצָה לְקַחְתּוֹ לֹלֵא שְׁכִינָתוֹ, שֶׁהִיא
 יְרָאָת ה', עָלָיו נֶאֱמַר וְנִרְגַּן מִפְּרִיד אֱלוֹף, כִּאֲלוֹ עֲשֶׂה קִצּוֹץ וּפְרוּד בֵּין
 הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְשְׁכִינָתוֹ, וְכַדִּי שְׁלֵא יַעֲשׂוּ פְרוּד, אִף עַל גַּב שְׁלֹמֹד
 אָדָם שֶׁשֶׁה סֹדְרֵי מִשְׁנָה וְלֹא הַקָּדִים לוֹ יְרָאָת ה', שֶׁהִיא שְׁכִינָתוֹ,
 הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא שׁוֹרָה עָלָיו. וְלִכֵּן אִם יֵשׁ יְרָאָת ה' - כֵּן, וְאִם
 לֹא - לֹא, כִּאֲלוֹ לֹא הָיָה כְּלוּם בִּידוֹ.

אֲמוּנָה, הִיא הָאֵם הָעֲלִיוֹנָה מִצַּד הַחֶסֶד, שְׁבָה קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁהִיא
 אֲמוּנָה, וְהִיא עֲתִיד מִצַּד הַגְּבוּרָה, שְׁבוּ נֹאמֵר וְאֵל יִבֹּא בְּכֹל
 עַת אֵל הַקָּדוֹשׁ וְגוֹמֵר. חֶסֶן הוּא מִצַּד שֶׁל הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי. יְשׁוּעַת
 נִקְרְאָת מִצַּד שֶׁל גִּצְח, וְגַם גִּצְח יִשְׂרָאֵל לֹא יִשְׁקֵר וְלֹא יִנָּחֵם. חֲכָמָה
 הִיא סֹדֵר קְדָשִׁים, שֶׁהוּא הוֹד, וְדַעַת הוּא יְסוּד, שֶׁהוּא סֹדֵר טְהוֹרוֹת.
וַיֵּשׁ שִׁיאֵמַר בְּהַפּוּךְ - מִצַּד הַשְׁכִּינָה הַתַּחְתּוֹנָה הִיא אֲמוּנָה, וּמִצַּד
 שֶׁל צְדִיק שְׁבוּ כְּלוּלִים שְׁנֵי שְׁמוֹת אִמ"ן, שֶׁהֵם יֵאֱהוּדוּנָה"י,
 וּבְצְדִיק עֵץ פְּרִי עֲשֶׂה פְרִי לְמִינוֹ אֲשֶׁר זָרְעוּ בוֹ עַל הָאָרֶץ, וְלִכֵּן נִקְרָא
 סֹדֵר זְרַעִים.

עֲתִיד, הוּא מִצַּד שֶׁל הוֹד שֶׁהוּא סֹדֵר מוֹעֵד, שְׁבוּ אוֹכְלִים כָּל אַרְבַּע,
 וְתוֹלִים כָּל חֲמֵשׁ, וְשׁוֹרְפִים בַּתְּחִלַּת שֵׁשׁ. חֶסֶן, הוּא מִצַּד שֶׁל
 הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי שְׁבוּ סֹדֵר נָשִׁים, יְשׁוּעַת הוּא סֹדֵר גְּזִיקִין מִצַּד
 הַגְּבוּרָה, שְׁמִשָּׁם כָּל הַדִּינִים יוֹצְאִים לְמִי שֶׁעוֹשֶׂה גִזְק לְחֻבְרוֹ. חֲכָמָה
 נִקְרְאָת מִצַּד הַחֶסֶד, שְׁבָה הַרוּצָה לְהַחֲכִים יְדָרִים, וְהוּא סֹדֵר קְדָשִׁים,



ועמו נצח. זהו שכתוב נעמות בימינך נצח. דעת שהיא סדר טהרות. והוא ששה סדרי משנה, בסוד של להט החרב המתהפכת, מרחמים לדין ומדין לרחמים.

דְרָגָה שביעית ביראת ה' – שאין לו חסר. זהו שכתוב יראו את ה' קדשיו כי אין מחסור ליראיו. לא יהיה מאותם שנאמר בהם וחושך מישר אף למחסור, ולא יהיה לו חסר בתורה אם הוא בעל תורה, שבלי תורה אין יראה, כמו שנאמר אין בור ירא חטא, כמו שאין תורה בלי יראה, אף כף אין יראה בלי תורה, לא יהיה חסרון בנשמתו, ולא יהיה חסרון במעשיו הטובים, שאין חסר ועניות כחסר של תורה ומצוות טובות, כמו שבארנו בעלי המשנה, אין עני אלא מתורה ומן המצוות, שגוף הוא מעשה ידי האדם שאין חסר רב ממנו אחר שאינו מעשה הקדוש ברוך הוא. זהו שכתוב אם יהו"ה לא יבנה בית שוא עמלו בוניו בו, וזה גרם שיחרב בית המקדש, שלא היה מעשי יהו"ה.

דְרָגָה שמינית ביראת ה' – להיות לו בשת פנים. מי שיש לו בשת פנים שלא לעשות עברה שבאה לידו בגלל יראת הקדוש ברוך הוא, כאלו בו נברא העולם, ומשום זה בראשית יר"א בש"ת, הרי יראה עם בשת הכל אחד, ומי שאין לו בשת פנים, פרושהו בעלי המשנה, בודאי שלא עמדו רגלי אבותיו על הר סיני.

והפך בש"ת ותמצא שב"ת, והינו בראשית יר"א שב"ת, שלא תחלל אותה בפרהסייה, כבן אדם שאין לו בשת פנים. אוי לו למי שמחלל שבת המלכה, שהיא קדש, לעשות אותה חל, שבארנו בעלי המשנה, כל המשתמש בכתר חלף, זה המשתמש במי ששונה הלכות, כל שכן בשבת המלכה.

ועוד, בשת פנים לגן עדן, עז פנים לגיהנם. אותם שעוברים עברה ביד רמה ואין להם בשת פנים מהקדוש ברוך הוא, שנאמר בו משמים הביט יהו"ה ראה את כל בני האדם, ונאמר בו מלא כל הארץ כבודו, ונאמר בו חופש כל חדרי בטן רואה כליות ולב.

ועננה קשורה ביראה, זהו שכתוב עקב עננה יראת יהו"ה. מי שיש בו יראת יהו"ה, היא מביאה אותו לידי עננה, שהיא שכינה עליונה, שיראת יהו"ה עקב לגביה, וזו דרגת משה, שנאמר בו



וְהָאִישׁ מִשֶּׁה עָנָו מְאֹד, וּמִשּׁוֹם שֶׁהִירָאָה הִיא עֶקֶב אֵלֶיהָ, פְּרִשׁוּהָ
בְּעֵלֵי הַמִּשְׁנָה, יִרְאָה דְּבַר קָטָן הִיא לְגַבֵּי מִשָּׁה.

דְּרָגָה תְּשִׁיעִית בִּירְאָתָהּ ה' – כָּל מִי שֶׁיֵּשׁ בּוֹ יִרְאָת יְהו"ה, יִתְהַלֵּל. וְכִי
יֵשׁ לְאָדָם לְשִׁבַח אֶת עֲצָמוֹ? אֵלָּא הוּא מְשַׁבַּח לְפָנֵי יְהו"ה.
זֶהוּ שִׁפְתוֹב שֶׁקָּר הַחֵן וְהֵבֵל הִיפִי וְגוֹמֵר. זֶה דוֹרוֹ שֶׁל חֲזָקִיָּהוּ,
שֶׁבִירְאָתָהּ ה' בָּא בֶן אָדָם לְקַיֵּם תְּרִי"ג מִצְוֹת כְּחֻשְׁבוֹן בִּירְאָתָהּ.

הִנֵּה מְבֹאֵר בְּשֵׁל"ה, עֲשֶׂרָה מְאֻמְרוֹת, מְאֻמֵּר רֵאשׁוֹן, שֶׁהַחֲבוּר מִהַזְהָר הִיָּה
עֲתִיד לְהִיּוֹת גְּנוּז וְכו' עַד שֶׁיָּבֹא הַדּוֹר הָאַחֲרוֹן בְּסוֹף הַיָּמִים שָׂאז יִתְגַּלֶּה
לְתַחְתּוֹנִים, וּבְזָכוֹת הָעוֹסְקִים יְבֹא מְשִׁיחַ, כִּי אִז תִּמְלֵא הָאָרֶץ דְּעָה בְּסִבְתּוֹ,
אֲשֶׁר זֶה תִּהְיֶה סִבָּה קְרוּבָה לְבִיאָתוֹ. וְזֶהוּ שֶׁאֲמַר וּבְגִינִיָּה וְשִׁבְתֶּם אִישׁ אֶל
אֲחֻזָּתוֹ וְכו', כְּדִי שֶׁבְּזָכוֹתוֹ יִגְאָלוּ יִשְׂרָאֵל, כְּשֶׁם שֶׁלֹּא נִגְאָלוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם
עַד שֶׁהֲצַרָּה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְקַדְּשֵׁם בְּדָם פֶּסַח וּבְדָם מִילָה, כֵּן גְּאֻלָּה
הָעֲתִידָה לֹא תִהְיֶה הַגְּאֻלָּה עַד שֶׁיִּזְכְּנוּ לְתוֹסְפוֹת הַקְּדוּשָׁה הַזֹּאת, וְהוּא רְצוֹן הָאֵל
יִתְבָּרָה, וְאֲשֶׁרִי הַזֹּכָה בָּהּ.

וְלִשׁוֹן דְּגַל מַחֲנֶה אֶפְרַיִם פְּרִשְׁתָּ שְׁמִינִי: זֶהוּ דְרֵשׁ דְּרֵשׁ דְּרֵשׁ מִשָּׁה, הִינּוּ כְּשִׁיתְגַּלֶּה
(כִּי בְּכָל דּוֹר וְדוֹר יֵשׁ בְּחִינַת מִשָּׁה, וְאִתָּא דְּרַבֵּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי הִיָּה בְּחִינַת מִשָּׁה), וְיִדְרֵשׁ מַה
שֶׁדְּרֵשׁ כְּבַר מִשָּׁה, הִינּוּ רַבֵּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי, סֵפֶר הַזֹּהָר, אִז וְהִנֵּה שֶׁרָפָה, הִינּוּ
שֶׁיִּתְבַּטְּלוּ כָּל הַקְּלָפוֹת וּמִמִּילָא יִהְיֶה הַגְּאֻלָּה שֶׁיִּבְנֶה בְּמַהְרָה בְּיָמֵינוּ אֲמֹן סֵלָה
וְעַד.

וְגַם עַל יְדֵי הַחֲבוּר הַהוּא יִהְיֶה בְּטוֹל הַקְּלָפוֹת וְקִלוֹת הַגְּלוּת וְהַשְׁבָּתָת
הַקְּטְרוּגִים (חֲסֵד לְאַבְרָהָם מֵעַן רֵאשׁוֹן נֶהַר כ"ד).

הַכֵּל תְּלוּי בְּעֶסֶק הַחֲכָמָה הַזֹּאת, וּמִנִּיעֲתֵנוּ מִלְּהַתְעַסֵּק בָּהּ הִיא גּוֹרְמַת אַחוֹר
וְעֹכּוֹב בְּנֵן בֵּית מִקְדָּשֵׁנוּ וְתַפְאֲרָתֵנוּ (הַקְּדָמַת הַרֵב חַיִּים וְיִטְאֵל לַעֲזֵי חַיִּים).

אִם עַד כְּדִי כֶּף גְּדוֹל וְעֲצוּם כַּחוֹ שֶׁל הַלְמוּד בְּסֵפֶר הַזֹּהָר, אִין לָנוּ אֵלָּא
לְחִזְקָא אֶת יְדֵי עוֹשֵׂי מְלָאכְתָּהּ הַקְּדוּשָׁה, לְהוֹסִיף לָהֶם אֲמֵץ וְכַח וְחִזְקָא בְּעִבּוּדָתָם
הַקְּדוּשָׁה, אֲמִצּוֹ מִתְנִים וְחִגְרוּ עַז לְהַמְשִׁיף וּלְהַפִּיץ אֶת אוֹרוֹ שֶׁל רַבֵּי שְׁמַעוֹן
בֶּר יוֹחָאִי, לְפָרְסָם כַּחוֹ בְּעוֹלָם וּלְסִיעַ בְּכָל מַה דְּאֶפְשָׁר.

נִשְׂאָר לָנוּ אִיפֹה לְבָרְכָכֶם, הוֹסִיפוּ לַעֲשׂוֹת חֵיל לְהַרְבוֹת חִילִים לְקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא וְאוֹרִיָּתָא, וְיִהִי הַבְּרָכָה בְּמַעֲשֵׂי יְדֵיכֶם עַד אֲשֶׁר תִּשְׁלַם כָּל הַמְּלָאכָה,
לְהִבְיָא אֶת הָעוֹלָם לְשִׁלְמוֹתוֹ הָאֲמִתִּית, וְיִהִי שֵׁם ה' שְׁלֹם וְכִסְאוֹ שְׁלֹם וְתִכּוֹן
כְּסָאוֹ לְעַד בְּבִיאַת מְלִכְנוּ וּמִשִּׁיחֵנוּ בְּמַהְרָה בְּיָמֵינוּ אָמֵן.

(מִתּוֹךְ מִכְתָּב חֲזוֹק שֶׁכָּתַב כ"ק אֲדָמוֹר מִהַאֲלָמִין רַבֵּי שְׁלֹם יְהוּדָה גְּרָאס שְׁלִיט"א ל"מִפְעַל הַזֹּהָר הַיּוֹמִי")



דְרָגָה עֲשִׁירִית בִּירָאת ה' – יֵשׁ יִרְאָה וְיֵשׁ יִרְאָה, לֹא כָל הַפְּנִים שָׁוִים. יֵשׁ יִרְאָה שְׁפוּחַד אָדָם מִהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּדֵי שֶׁלֹּא יִלְקָה בְּרִצּוּעָה, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ וְהָאֲרֶץ הִיְתָה תֵהוּ וּבָהּ מִצַּד שֶׁל הָעֵץ שֶׁל טוֹב וְרָע, שֶׁהִיא אֲרֶץ רִיקָה, שֶׁפָּחָה רָעָה, כְּמוֹ שֶׁאֶחָד מֵאַרְבָּעָה אַבוֹת נִזְיָקִין שֶׁהוּא הַבוֹר, וְכְמוֹ שֶׁהַבוֹר שֶׁל יוֹסֵף שֶׁבָּאָרוֹ עָלָיו הַבְּרָה, וְהַבוֹר רִיק וְכוּ'. הַבְּרָה – נִקְבָה רָעָה, בּוֹר – זָכָר, וְבוֹר, מִשּׁוֹם שֶׁהוּא מִשָּׁם, פָּרְשׁוּהוּ עָלָיו אֵין בּוֹר יִרָא חֲטָא, מֵאַחַר שֶׁאֵין בּוֹ יִרָאת ה'.

מִי שֶׁהוּא פּוֹחַד מִתּוֹךְ תּוֹרָה שֶׁהִיא תַפְאֵרֶת, שֶׁמִּמֶּנּוּ יִצָּא, כְּגוֹן זוֹ הִיא שְׁקוּלָה אֵלָיו, וּמִשּׁוֹם זֶה אֵין כָּל יִרְאָה שְׁוֵה, שֶׁהִרִי יִרָאת ה', הִיא מִלְכוּתוֹ, כְּלוּלָה מְכֹל מִצְוֹת הַתּוֹרָה, מִשּׁוֹם שֶׁהִיא יִרְאָה שְׁיוּצֵאת מִתּוֹךְ תּוֹרָה, שֶׁהוּא עֲמוּד הָאֲמִצְעֵי שֶׁהוּא יְהו"ה, שֶׁבְּגִלְלָה פָּרְשׁוּהוּ בְּעֵלֵי הַמִּשְׁנָה, גְּדוּלָה תּוֹרָה שֶׁמְבִיאָה אָדָם לִידֵי מַעֲשֵׂה, שָׂאָם אָדָם לֹא יוֹדֵעַ אֶת הַתּוֹרָה וְשֶׁכָּר מִצְוֹתֶיהָ, וְעֹנְשִׁים שֶׁלָּהּ לְמִי שֶׁעוֹבֵר עַל הַמִּצְוֹת, וּמִי בָּרָא אֶת הַתּוֹרָה, וּמִיֵּהוּ שֶׁנִּתְּנָה לְיִשְׂרָאֵל – אֵיךְ יִפְחַד מִמֶּנּוּ וְיִשְׁמַר מִצְוֹתָיו? וְלָכֵן אָמַר דָּוִד לְשִׁלְמָה, דַּע אֶת אֱלֹהֵי אָבִיךָ וְעַבְדֵהוּ.

שָׂאָם אָדָם לֹא מְכִיר אֶת אוֹתוֹ שֶׁנִּתְּן לוֹ תּוֹרָה וְצִוָּה אוֹתוֹ לְשַׁמְרָהּ, אֵיךְ יִפְחַד מִמֶּנּוּ וְיַעֲשֶׂה מִצְוֹתָיו? וְלָכֵן פָּרְשׁוּהוּ רַבְּנֵי, וְלֹא עִם הָאֲרֶץ חֲסִיד, וְאֵין בּוֹר יִרָא חֲטָא.

מִשּׁוֹם שֶׁתּוֹרָה, שֶׁהִיא תְּרִי"א, מִשְׁתִּי דְרָגוֹת נִתְּנָה, מִחֲסֵד וּגְבוּרָה, שֶׁמִּשָּׁם שְׁתֵּי מִצְוֹת – אֶהְבֵּת חֲסֵד וְיִרָאת גְּבוּרָה, שֶׁהִיא יִרְאָה, שֶׁבָּהֶם הִשְׁתַּלְּמוּ תְּרִי"ג מִצְוֹת. וּמִשּׁוֹם שֶׁכָּל הַתּוֹרָה וּמִצְוֹתֶיהָ מִשְׁנֵי צְדָדִים נִתְּנוּ, פָּרְשׁוּהוּ רַבְּנֵי וְלֹא עִם הָאֲרֶץ חֲסִיד וְאֵין בּוֹר יִרָא חֲטָא.

וְאָם תֹּאמַר, הִרִי חֲסֵד וּגְבוּרָה, שֶׁמִּשָּׁם מִלְכוּת, הִיא אֶהְבָּה וְיִרְאָה, אֵיךְ פָּרְשׁוּהוּ חֲכָמִים גְּדוּלָה תּוֹרָה שֶׁמְבִיאָה לְאָדָם לִידֵי מַעֲשֵׂה, שֶׁמִּכָּאן מִשְׁמַע, שֶׁכָּל הַקּוֹדֵם יִרָאתוֹ לְחֲכָמָתוֹ, חֲכָמָתוֹ מִתְקַיֶּמֶת? אֶלֶּא הַכֹּל אָמֵת. תַּפְאֵרֶת נִקְרָא אָדָם, כְּמוֹ שֶׁהוּא הִיָּה אָדָם ה"א שֶׁלְמָטָה, שֶׁבָּאָרוֹ עָלָיו שֶׁהִיָּה רֵאשׁוֹן לְמַחֲשָׁבָה וְאַחֲרוֹן לְמַעֲשֵׂה, וְלָכֵן פָּרְשׁוּהוּ חֲכָמִים, יִשְׂרָאֵל עָלָה בְּמַחֲשָׁבָה לְבִרָאתָ, שֶׁנֶּאֱמַר עָלֵיהֶם אָדָם אִתָּם.



אף כף תפארת, שהוא יהו"ה, הוא ראשון למחשבה, שהיא חכמה עליונה, ואחרון למעשה, שהיא י' מן אדנ"י, חכמה תחתונה, יראת יהו"ה מלכות שלו.

וְלִכֵּן נֹאמַר בְּה אֵשָׁה כִּי תִזְרִיעַ. אֵשָׁה, יֵשׁ לָהּ לְהַקְדִּים בְּכָל הַמְצוּוֹת, שֶׁנֹּאמַר בְּה אֵשָׁה יִרְאֵת ה' הִיא תִתְהַלֵּל, וְלִכֵּן מְצָא אֵשָׁה בַתְּחִלָּה – מְצָא טוֹב, שֶׁנֹּאמַר בּו טוֹב יְהו"ה לְכָל.

וְאִם הַקְדִּים אוֹתָהּ בַתְּפִלָּה, כְּמוֹ שֶׁבָּאָרוֹ אֲדַנְי"י שְׁפָתַי תִּפְתָּח, מִיָּד – וַיִּפֶק רְצוֹן מֵה', וְלִכֵּן הִפְנִינָה, שֶׁהִיא מִחֲשָׁבָה, צָרִיךְ לְהַקְדִּים לְמִצְוָה, וְלִכֵּן שָׁמוֹ חֲכָמִים כְּנִגַּת מִחֲשָׁבַת הַתְּפִלָּה בַּבְּרָכָה הָרִאשׁוֹנָה, שֶׁכָּךְ פְּרֻשׁוֹהוּ, אִם לֹא כִּוֵּן בַּבְּרָכָה רִאשׁוֹנָה – חוֹזֵר לְרֹאשׁ. וְלִכֵּן צָרִיךְ לְהַקְדִּים יִרְאָה מְצַד הַשְּׂכִינָה, בֵּין בַּתּוֹרָה בֵּין בַּמְצוּוֹת, אֲבָל מְצַד שֶׁל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא צָרִיךְ לְהַקְדִּים תּוֹרָה לִירְאָה בְּכָל הַמְצוּוֹת, שִׁירְאָה שֶׁל תּוֹרָה יֵשׁ, שֶׁנִּקְרְאָת הַנִּקְבָּה תּוֹרָה שְׁבַע-פָּה, שֶׁבִשְׂבִילָהּ נֹאמַר שָׁם אִזּוֹ יִרְנְנוּ עֲצֵי הַיַּעַר.

עֲנָה מְלֶאכֶּה מִן הַשָּׁמַיִם וְאָמַר: הֵן הֵן מַעֲשֵׂה מְרַכְּבָה. מִן הָא"ז הִזָּה תְלוּיִים בּו ע"ב שְׁמוֹת, שֶׁהֵינּוּ חֶסֶד, שְׁבוּ צָרִיךְ לְהִתְקִין כְּסֵא לְרַבּוֹנוֹ בְּכַנְפֵי מִצְוָה, וַיֵּשֶׁב עָלָיו בְּאַמַּת. עֲשׂוֹר אַמַּת מ"ה, יו"ד ה"א וְא"ו ה"א מוֹרִיד הַטַּל לְהָאִיר אֶל הַה"א.

שֶׁהוּא כוֹלֵל שְׁלֹשׁ בְּרָכוֹת רִאשׁוֹנוֹת שֶׁל הַתְּפִלָּה וְשְׁלֹשׁ אַחֲרוֹנוֹת, וְזֶה עֲשׂוֹר סְפִירוֹת בְּלִי מָה, שֶׁהֵם כְּנִגְדֵי שְׁנֵי שְׁמוֹת יְהו"ה אֲדַנְי"י, וְשְׁמוֹנֶה אוֹתִיּוֹת, שֶׁהֵם עֲשָׂרָה עֲשָׂרָה הַכֹּף בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ, וְזֶה כ' מִן כֶּתֶר, עֲשָׂרָה מֵהַשְּׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה אֲדַנְי"י, מְלִמְטָה לְמַעְלָה מִן אֲנִי עַד אִי"ן, עֲשָׂרָה מְלִמְעָלָה לְמִטָּה מַעֲמוּד הָאֲמֻצְעֵי שֶׁהוּא יְהו"ה. וּמִשׁוֹם זֶה כ' כוֹלֵל אוֹתָם.

וּבְקִיץ הַגְּאֻלָּה מְדַלֵּג עַל ה' הָרִים – זֶה מ"ה, וְאִין הָרִים אֵלָּא הָאֲבוֹת, שֶׁהֵם מְרַכְּבָתוֹ, אֵף כֶּף מ'קֶפֶץ עַל הַגְּבָעוֹת – הֵן הָאֲמָהוֹת, אֵהִי"ה אֲדַנְי"י. בְּאוֹתוֹ זְמַן א"ז יִשִּׁיר מִשֶּׁה וְכוּ', וְהַכֹּל נִקְשָׁר וְנִכְלָל בַּח"י הָעוֹלָמִים. זֶהוּ שְׁכָתוֹב בְּרָכוֹת לְרֹאשׁ צְדִיק.

וַיֵּשׁ כְּבוֹד נִבְרָא, כְּמוֹ שֶׁכְּבוֹד נִאֲצַל. מְצַד שֶׁל כְּבוֹד נִבְרָא אוֹמְרִים יִשְׂרָאֵל אֵל אֲדוֹן עַל הַכֹּל, אִם כְּעִבְדִּים. וּמְצַד שֶׁל כְּבוֹד נִאֲצַל נֹאמַר בָּהֶם אִם כְּבָנִים, הוּא עֲלֵת עַל הַכֹּל, אִין אֵלֹהֵי עָלָיו, וְלֹא תַחְתָּיו, וְלֹא לְאַרְבָּעָה צְדָדִים, הוּא מְמַלֵּא כָּל הָעוֹלָמוֹת.



והוא טובב את כל הצדדים, שלא מתפשטים יותר מהגבול ששם לכל אחד, והמדה ששם לכל אחד, וכלם ברשותו, ברשות היחיד.

אדנ"י מרכבה ליהו"ה, ובה התעטף, ואף כף יהו"ה מתעטף באהי"ה לברא עולם, אבל שם יהו"ה הוא מרכבה לרבנו לכתר עליון, ולכן אין קדוש פיהו"ה, עלת על הכל, טמיר וגנוז בכתר, וממנו מתפשט אורו על יהו"ה, שהיא י' חכמה, ה' בינה, ו' כולל שש ספירות, ה' מלכות. וזוהי התפשטותו מלמעלה למטה. ואף כף מתפשט אורו על י' מן אדנ"י מלמעלה למטה עד אין סוף שנרמז באדנ"י אי"ן, ומשום זה י' מן יאהדונה"י, עשרה עשרה הפך, זה כ' מן פתר, ובעל הכל, אין בו ציור של אות ונקדה. זהו שכתוב ואל מי תדמיוני ואשׁוה, ואל מי תדמיון א"ל ומה דמות תערכו לו.

הוא ציר בשתי אותיות שני עולמות. באות י' ציר העולם הבא, ובאות ה' – העולם הזה. זהו שכתוב כי ביה ה' צור עולמים.

והמקורות של כל השמות הם יו"ד ה"י וי"ו ה"י – יהו"ה, יו"ד ה"א וא"ו ה"א – יהו"ה. כל יו"ד מראה יהו"ה, כל א' מראה אהי"ה למעלה, אדנ"י למטה. כף שם יהו"ה הוא בכנויו אחד, משום שממנו נמצא כנויו, אבל מצד של עשר הספירות של בריאה אין שם יהו"ה וכנויו אחד. זהו שכתוב כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו וכו'. הרי ספירות שנקראו בשם יהו"ה ובשם אדנ"י, ואותם של אדנ"י נבראו.

ולכן יש שמות דומים לחותם המלך, שבהם נודעת דמות המלך והגבירה ציור ממש, ויש שמות שהם כמו שרשם של ציור של חותם בשענה, וכך פוחדים מאותו רשם כאלו היה המלך ממש, אבל אדון על הכל, אין לו מכל הציורים הללו כלל. זהו שכתוב ואל מי תדמיון א"ל וכו'.

ומצד של ציורי השענה ראה יחזקאל כל המראות הללו שראה, ולכן נאמר בהם ודמות כמראה אדם, ולא מראה אדם ממש, כמראה חשמ"ל ולא חשמל, כמראה אש בית לה סביב, הוא מראה דמות כבוד יהו"ה, ולא כבוד יהו"ה ממש, אלא מראה ציור שלו.



פְּתַח וְאָמַר: יִחְזְקָאֵל הַנְּבִיא, קוּם מִשְׁנַתְךָ לְגִלּוֹת כְּאֵן הַמְּרָאוֹת
שֶׁהַתְּגִלוֹת לְךָ, שְׁכַלְסֵם אֵלֶיךָ בְּדֶרֶךְ נִסְתָּר וּבִהְתַּגְּלוֹת, בְּהַתְּגִלוֹת
צִיּוּרִים, אָבֵל בְּסִתִּימוֹת הָעֵינַיִם דְּמוֹת שֶׁל הַמֶּלֶךְ וְהַגְּבִירָה, כָּל שְׁכֵן
וְכָל שְׁכֵן אוֹתוֹ שְׁאִין לוֹ דְּמוֹת, שְׁבַגְלָלוּ נְאֻמַּר פְּסוּק זֶה לְמִי שְׁצִיר בּוֹ
דְּמוֹת, אָרוּר הָאִישׁ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה פֶסֶל וְכוּ' וְשֵׁם בְּסִתָּר, בְּסִתָּרוֹ שֶׁל
עוֹלָם, וְאֶפְלוּ מִכָּל מָה שְׁאָדָם יְכוּל לְהַסְתִּיבֵל בְּעֵינַי, וְאֶפְלוּ מִכָּל
הַדְּמִיוֹת שֶׁהָרָאָה לְנְבִיאִים.

צוּרַת הַדְּמוֹת שְׁכִלּוּלָה מִכַּמָּה אוֹרוֹת, אֶחָד וּמִמַּעַל לְרַקִּיעַ אֲשֶׁר עַל
רֵאשִׁים א, כְּמִרְאָה אֲבָן סְפִיר דְּמוֹת כֶּסֶף, זוֹ אֲבָן סְפִיר דְּמוֹת
כֶּסֶף, וְהוּא לְמַעְלָה כְּמוֹ זֶה, וְתַחַת רַגְלָיו כְּמַעֲשֶׂה לְבַנַּת הַסְּפִיר כְּמוֹ
זֶה א, וְהַכֵּל א, נִקְדָּה זוֹ הִיא כְּמוֹ חַל"ם לְמַעְלָה כְּתוּר עֲלִיוֹן שְׁרוּכֵב
עַל י"ה, שֶׁהֵם חֲכָמָה וּבִינָה כְּחֻשְׁבוֹן חַלָּם, וְתַחַת רַגְלָיו כְּמַעֲשֶׂה לְבַנַּת
הַסְּפִיר חִירָק, וְזוֹ מְלָכוּת, וְהָאֲרֶץ הַדּוּם רַגְלֵי. הִיא תַחַת ו"ה, שֶׁהִיא
חֻשְׁבוֹן חֲר"ק, וְכַךְ עוֹלָה א יְהו"ה יו"י.

וְעוֹד, רַקִּיעַ זֶה עֲמוּד הָאֲמָצְעִי שְׁכוּלָל שֵׁם יְהו"ה, וְהוּא כּוֹלָל שֵׁשׁ
סְפִירוֹת שֶׁל הָאֲמָצְעַ, שְׁעָלָיו נְאֻמַּר נְטוּי עַל רֵאשִׁיָּהֶם
מְלַמַּעְלָה, שְׁעָלָיו נְאֻמַּר נוֹטָה שָׁמַיִם כִּירִיעָה, כְּמוֹ זֶה א בְּאֲמָצְעַ א.
נְטָה שָׁמַיִם לְבַדִּי – מִי נְטָה אוֹתוֹ? עֲלַת עַל הַכֵּל לְבַדּוֹ, יְחִיד בְּלִי שְׁנֵי
לְעֶזֶר לוֹ.

הַיְשָׁנִי, וְעַל דְּמוֹת הַכֶּסֶף דְּמוֹת כְּמִרְאָה אָדָם עָלָיו מְלַמַּעְלָה, זֶהוּ יוֹד
הָא וְאוּ הָא כּוֹלָל תְּשַׁע נִקְדוֹת, וְעֵשִׂירֵי שְׁכִינָה כְּלוּלָה מִכָּלָם,
וְהַכֵּל א, שְׁאִין אָדָם בְּלִי א, וְהַכֵּל הוּא עֲמוּד הָאֲמָצְעִי, שֶׁהוּא יְהו"ה
שְׁכוּלָל א, וְהוּא הַשֵּׁם הַמְּפָרֵשׁ שְׁכוּלָל א. לְהִרְאוֹת, שְׂאָם רֶץ לְבָךְ,
שׁוֹב לְאַחֹר.

הַשְּׁלִישִׁי, כְּמִרְאָה אִשׁ בֵּית לָה סְבִיב, וְזוֹ הַשְּׁכִינָה. שְׁכַף פְּרָשׁוּהוּ
חֲכָמִים, שֶׁהַנְּשָׁמוֹת דּוּמוֹת לְפָנֵי שְׁכִינָה כְּנֹרוֹת לְפָנֵי
הָאֲבוּקָה, וּמִשּׁוּם זֶה כְּמִרְאָה אִשׁ בֵּית לָה, וְהִיא בֵּית הַכְּנֶסֶת
שְׁלַמַּעְלָה, א"ש נג"ה, כִּי בֵּיתִי בֵּית תְּפִלָּה יִקְרָא לְכָל הָעַמִּים, וְהִיא
אִשׁ בֵּית לָה מְצַד הַגְּבוּרָה שֶׁהִיא ב', הַיּוֹם הַשְּׁנֵי שָׁבוּ נִבְרָא גִיְהֵנָם, א'
יוֹם רֵאשׁוֹן שְׁנִבְרָא בּוֹ גֵן עֵדֵן, וְזֶה חֶסֶד. עֲמוּד הָאֲמָצְעִי כְּמִרְאָה אָדָם
הַכוּלָל שְׁנִיָּהֶם, וְא"ו לִימִין אֶחָד, ל"ב לְשִׁמְאֵל יו"ד ה"א ה"א.



מַמְרָאָה מְתַנְיוּ וּלְמַעְלָה, וּמַמְרָאָה מְתַנְיוּ וּלְמַטָּה – אֵלּוּ שְׁתֵּי שׁוּקִים, שְׁנֵי נְבִיאֵי אָמֶת, וְהֵם רְבִיעֵי וְחֲמִישֵׁי לְחֹסֶד, שְׁמֶשֶׁם בְּנִין הָעוֹלָם. זֶהוּ שְׁכָתוּב עוֹלָם חֹסֶד יִבְנֶה. ה' עֲלִיוֹנָה הַתְּפֹשֶׁטָה עַד הוּד, חֲמִשִּׁים שְׁעָרִים, וּמִשׁוֹם זֶה רוֹמֵז עָלֶיהָ רְאִיתִי כְּמַרְאֵה אִשׁ בַּיִת לָהּ, וּבָהּ שֵׁשׁ מְרָאוֹת.

הַשְּׁבִיעִי, כְּמַרְאֵה הַקֶּשֶׁת, הַקֶּשֶׁת זֶה צְדִיק יְסוּד עוֹלָם, כְּמַרְאֵה שְׁלָה לְמַטָּה מִטְטְרוּ"ן, זֶה רָאָה יְחִזְקָאֵל, שֶׁהוּא כּוֹלֵל כָּל הַמְרָאוֹת.

הַמְרָאָה הַשְּׁמִינִי, כֵּן מַרְאֵה הַנִּגָּה סְבִיב, זו שְׁכִינָה תַּחְתּוֹנָה, שְׁנֶאֱמַר בָּהּ נִקְבָּה תְּסוּבֵב גָּבֵר, וּמִשׁוֹם זֶה, כֵּן מַרְאֵה הַנִּגָּה סְבִיב, אִשׁ נִגָּה.

הַתְּשִׁיעִי, הוּא מַרְאֵה דְמוֹת כְּבוֹד יְהו"ה, חֲכָמָה עֲלִיוֹנָה, הַדְּמוֹת שְׁלָה רָאָה יְחִזְקָאֵל לְמַטָּה, וְלֹא חֲכָמָה.

וּכְשֶׁהֲגִיעַ לְדְמוֹת הַכֶּתֶר, שֶׁהוּא הַדְּרָגָה הָעֲשִׁירִית, רָאָה מַה כָּתוּב בּוֹ, וְאַרְאֶה וְאֶפֶל עַל פָּנָי, שְׁלֹא יָכֹל לְסַבֵּל. וְאִם הַמְרָאוֹת שְׁלֹמֹה כָּךְ, כָּל שְׁכֵן וְכָל שְׁכֵן מַרְאוֹת הָעֲלִיוֹנוֹת שֶׁל סְפִירוֹת הַבְּרִיאָה, כָּל שְׁכֵן וְכָל שְׁכֵן מַרְאוֹת שֶׁל אֲצִילוֹת.

וּבַסּוּד שֶׁל הָאוֹת א' תִּמְצָא חֲל"ם חֲר"ק שׁוּר"ק כְּמוֹ זֶה: וְ הוּא גִלְגַּל שְׁמַתְהַפֵּךְ לְשֵׁשׁ צְדָדִים – לְמַעְלָה וּלְמַטָּה וּלְאַרְבָּעָה צְדָדִים, מִתְהַפֵּךְ לְיָמִין וּמַעֲיֵד עַל עֲלֹת עַל הַכֹּל שְׁאִין אֱלו"ה אַחֵר לְיָמִין הָעוֹלָם. מִתְהַפֵּךְ לְשִׂמְאַל וּמַעֲיֵד עָלָיו, וְכֵן לְכָל צַד מַעֲיֵד עַל יְחוּדוֹ שְׁאִין אֱלו"ה אַחֵר לְמַעְלָה וּלְמַטָּה וּלְאַרְבָּעָה צְדָדִים. זֶהוּ שְׁבָאוֹהוּ חֲכָמִים בְּעֲלֵי הַמְּשָׁנָה, כְּדֵי שֶׁתְּמַלִּיכֵהוּ עַל הַשָּׁמַיִם וְעַל הָאָרֶץ וְעַל אַרְבַּע רוּחוֹת הָעוֹלָם.

וְ כוֹלֵל שְׁלֹשׁ נִקְדוֹת – מַעְלָה וּמַטָּה וְאַמְצַע, שְׁמַעֲיֵדִים, וּשְׁלֹשׁ עֲדִים תַּחְתֵּיהֶם לְמַטָּה, עַל עֲלֹת עַל הַכֹּל, שֶׁהוּא רֵאשׁוֹן וְאַחֲרוֹן, וּמִבְּלַעְדָּיו אֵין אֱלֹהִים שֶׁהוּא כּוֹלֵל שֵׁשׁ נִקְדוֹת כְּחֶשְׁבוֹן ו', שְׁמַעֲיֵדִים עַל עֲלֹת עַל הַכֹּל, שְׁאִין אֱלו"ה אַחֵר לְשֵׁשׁ צְדָדִים אֲלֵא הוּא. הָרִי תִשַׁע נִקְדוֹת הַכְּלוּלוֹת בְּאוֹת ו' מִן א', וְהָאוֹת א' בָּהּ הִשְׁתַּלְּמוּ לְעֵשֶׂר, וּבּוֹ כֹּלֵם הוֹלְכִים לְמָקוֹם אֶחָד, הָרִי כְּאֵן סוּד הַבְּנִין שֶׁל יְחִזְקָאֵל בְּסוּד הַנִּקְדוֹת.



וְעוֹד, הסוד של הנקודות צריך לחזור עליהם, פתח, בחשבון
אותיותיו הוא יו"ד, וכתוב פותח את ידך ומשביע לכל חי
רצון, ופרשוהו, אל תקרי ידך אלא יודי"ך, והם י' מן יאהדונה",
ובאיזה מקום נפתחים ברקיע שהוא פתח, והוא מפתח הפולל
אהדונ"ה. יש אותיות באמצע י' י', ושני יודיים עם רקיע שהוא ו',
עולה לחשבון יהו"ה.

קמ"ז רקיע וניצוץ הם י"ו, הוא קומץ כל הנקודות שהן שש עשרה,
כחשבון שש עשרה פני החיות, ולכן הוא קומץ כל הנקודות.
צרי הוא חשבון ו' ו', ותחת הצדיק שני ניצוצות שהם י' י', את
שני המאורות הגדולים, והם ו' ו' י' עולים ל"ב, והם ל"ב
נתיבות פליאות חכמה ונקדה תחת ר' מן צר"י שהיא י' עשר
ספירות, הרי מ"ב, ומשום זה צרי בו ציר העולמות, וייצר – שם
צר"י, בו ציר אדם, הרי סוד הנקוד צרי מ"ב, ושלש אותיות הרי
מ"ה, כחשבון אדם.

שְׁבֵא, אף כף – את המאור הגדל לממשלת היום ואת המאור הקטן
וכו', בו סוד מ"ב, ובו סוד של אדם כמו זה: חשבון שְׁבֵא ו',
ושלש ניצוצות ורקיע י' י' ו' שחשבונם ל"ו, הרי מ"ב, ושלש
אותיות שְׁבֵא הרי מ"ה. וסוד הדבר, ואמרו לי מה שמו מ"ה אמר
אליהם, ונקוד שְׁבֵא נקוד בשם יהו"ה בתורה.

סגול, שמונה עשר חשבוננו, הוא ו' ו' מן ו'יסע ו'יבא ו'יט, ושלש
נקודות י' י' הוא ח"ם, וארבע אותיות מן סגול"ל הוא חמ"ד,
ותבה – הרי הם חמ"ה, פני משה כפני חמה

חל"ם חסר ו' חשבוננו י"ה, ושלש ניצוצות י' י' הרי הם מ"ה. השם
המפרש יו"ד ה"א וא"ו ה"א, ועם שלש אותיות ותבה הרי
הוא מ"ט, כחשבון מ"ט אותיות של שמע ישראל וכו', ברוך שם
כבוד מלכותו וכו', ופרשוהו חכמי המשנה, חמשים שערי בינה
נבראו בעולם ונתנו למשה חוץ מאחד, שנאמר ותחסרהו מעט
מאלהי"ם. ולמטה במלאכים הם מ"ט פנים טהור ממטטרו"ן, שהיא
חל"ם במלאכים.

חיר"ק עם חשבון אותיות הוא א"ם, חירק חשבוננו ו"ה, ושלשה
ניצוצות י' י' י' – שלשים, הרי הוא א"ם.



שַׂרְק הוא חֲשֹׁבֹן אוֹתוֹתָיו ו', וְחֲמֶשֶׁה נִיצוּצוֹת חֲמִשִּׁים, הָרִי נ"ו,
שֶׁלֶשׁ אוֹתוֹת וְתִבְהָ הָרִי הֵם ס', סוּד יְהו"ה לִירָאִיו, וְבוּ רַנְנוּ
לִיעֲקִיב שְׁמִיחָה, נוֹטְרִיקוֹן שׁוּר"ק.

שָׁפָל הַנְּקֻדוֹת מְחַכְמָה עֲלִיוֹנָה מִתְפַּשְׁטִים, תְּשַׁעָה עַד מַלְכוּת,
וְהַטְּעָמִים מִפְתֵּר עַד מַלְכוּת, וְשׁוּרְק – צְדִיק יְסוּד עוֹלָם, בּוּ
סוּד שׁוּרְק שְׁנֵי בְתוּסְפֹת ו' מ"ב.

וְעוֹד קַמ"ץ, פֶּרְשׁוּהוּ בְעֲלֵי הַדְּקֻדוּק, שֶׁהוּא תְנוּעָה גְדוֹלָה, מְשׁוּם
שֶׁהוּא רֵאשׁוֹן לְכָל הַנְּקֻדוֹת שֶׁל הַסְּפִירוֹת. אֵף עַל גַּב שְׁכָלָם
שְׁמוֹת קְדוּשִׁים, נַעֲשׂוּ זֶה כֶּסֶף לְזֶה, כְּמוֹ בֶן שְׁצָרִיךְ לְעַבֵּד אֶת אָבִיו
וְאֵת אִמּוֹ וְלַעֲשׂוֹת אֶת עֲצָמוֹ עִבְדֵּם, וְשִׁמְשׁ, וְכֶסֶף, וּמִצָּב
תַּחְתֵּיהֶם, כִּן הֵן הַסְּפִירוֹת זֹו לְזֹו, וְלִכֵּן יֵשׁ נִקְדָּה מְלֶךְ, וְיֵשׁ נִקְדָּה עִבְדֵּ
אֱלֹוִי, כְּמוֹ שְׁב"א שֶׁהוּא עִבְדֵּ לְקַמ"ץ, וְרִץ בְּשְׁלִיחוֹתוֹ וּמִזְנֵב אַחֲרָיו,
אֲבָל בְּמִקוּמוֹ הוּא מְלֶךְ.

וְסוּד הַקַּמ"ץ, חֲשֹׁבֹן קַמ"ץ י"ד, וְשֶׁלֶשׁ נִיצוּצוֹת וְרִקִיעַ נ', מ' שֶׁהוּא
מְלֶךְ, הֵם רְמוּזִים אַרְבַּע יוֹדִים מִן י"ד ה"י וי"ו ה"י, וְלֹא לְחִנָּם
נֹאמַר בּוּ מְלֶךְ, שֶׁהוּא מְלֶךְ גְדוֹל עַל כָּל הַמְּלָכִים.

פְּתַח הוּא מ"ב, חֲשֹׁבֹן פְּתַח הוּא כ', וְנִיצוּץ וְשְׁנֵי רִקִיעִים וו"י
הָרִי מ"ב, כ"י ב"י חֲשֶׁק וְאֶפְלֹטָהוּ, פְּתַחוּ לִי שְׁעָרֵי צְדָק אָבִא
בָּם וְכו'. ב"ם אַרְבַּעִים וְשִׁתִּים, כִּי בִי חֲשֶׁק וְאֶפְלֹטָהוּ, חֲשֶׁק – חֲרִיק
שְׁבָא קַמֶץ מִן אֲבִגִית"ץ. קַמֶץ – קַמֶץ סְתוּם בְּאוֹת יו"ד, פְּתַח – נִפְתַּח
בּוּ בְחֲמֶשׁ אֲצַבְעוֹת שֶׁהֵם ה', וְכִמָּה סוּדוֹת בְּנִקְדוֹת, וְזֶהוּ אָבִא בָּם
אוֹדָה י"ה, וּפְתַח – עֲלִיו נֹאמַר פְּתַחוּ לִי וְכו' זֶה הַשְּׁעָר לִיהו"ה.

מִלְּאָכִים יֵשׁ שְׁמֵשְׁמֵשִׁים לְנִקְדוֹת הַלָּלוּ, וְהֵם הָאוֹתוֹת, שֶׁהֵם כְּמוֹ
סוּסִים לְנִקְדוֹת, וְהַטְּעָמִים מְנַהֲיָגִים אוֹתָם, וְהֵם תְּנוּעוֹת
אֱלִיָּהִם, כְּמוֹ עַל פִּי יְהו"ה יִחַנוּ וְעַל פִּי יְהו"ה יִסְעוּ, וְהֵם נִקְדוֹת
אֶל הַטְּעָמִים, כְּמוֹ צֶאֱן אַחַר הָרוּעִים שֶׁמְנַהֲיָגִים אוֹתָם לְכָל צַד,
לְעֵלוֹת וְלָרֶדֶת מֵעֵלָה וּמִטָּה, וְלַהֲנַהֲיָג אוֹתָם לְכָל צַד, לְיָמִין וּשְׂמָאל,
לְפָנִים וּלְאַחֹר.

וְהַטְּעָמִים הֵם נְשָׁמוֹת, וְהַנְּקֻדוֹת רוּחוֹת, וְהָאוֹתוֹת נְפֹשׁוֹת, אֱלוּ
מִתְנַהֲיָגִים אַחַר אֱלוּ, וְאֱלוּ אַחַר אֱלוּ. הָאוֹתוֹת מִתְנַהֲגוֹת
אַחַר הַנְּקֻדוֹת, וְהַנְּקֻדוֹת אַחַר הַטְּעָמִים, כִּי גְבוּהָ מַעַל גְבוּהָ שׁוֹמֵר.
וְעוֹד, אוֹתוֹת הֵן אֵשׁ, נִקְדוֹת רוּחַ, אֶל אֲשֶׁר יִהְיֶה שְׁמָה הָרוּחַ לְלַכֵּת



לכו, והם כמעטנות המים, שנאמר עליהם המשלח מעינים בנחלים...
ישקו כל חיתו שדי וגו', אלו האותיות.

ויש ששם אותם לאותיות, מים אש רוח ועפר - ארבע רגלי הפסא.
הנקדות - אדם לשבת על הפסא, מצד של האבא - יודיין
למעלה, מצד הבת - יודיין למטה, מצד הבן - ווי"ם למעלה, כמו
זה: ווי", מצד האבא ווי"ם למטה, כמו זה: יו". ההי"ן של האם
כמו זה: הה"ו הה"י, ההי"ן של הבת כמו זה: יה"ה וה"ה, וכן בכל
הויה והויה.

ועוד, מי שלומד את ההגיות הללו, צריך ללמד אותם לבנות בנן
לקדוש ברוך הוא, שנאמר בו וירפא את מזבח ה' ההרוס.
וסוד הדבר, שיכולים להרס באותיות שמו, זהו שכתוב פן יהרסו אל
ה', ולכן, כשיהרסו אותם בחטאייהם, צריך לבנותם בתפלותיהם.

שאות י' היא אבן יסוד הבנין, י' מן יי"ה, מן יי"ו, מן וי"י, בהם
אבנים שלמות תבנה את מזבח יהו"ה אלקיך, זה ה', ו' זו
קורה ועמוד לסמך עליה הבית, ולכן חבור של שלש אותיות בית.
ב' בנין, י' יסוד בנין, ת' תפארת. והם, ב' מלכות, י' יסוד, ספירה
תשיעית, שהוא סומך גאלה לתפלה ובו סומך יהו"ה לכל הנפלים,
ת' תפארת, שנאמר בו כתפארת אדם לשבת בית, ובו כל הזוקף -
זוקף בשם, אבל אל היסוד - כל הכורע, כורע בכורע. זהו שכתוב
ברכות לראש צדיק.

והוא ערוב שבו ישפיל הקורה אם היא למעלה מעשרים, שהיא
יו"ד, שלמעלה מעשרים, שהוא כ' כתר, הוא עלת העלות על
הכל, שאין העין שולטת עליו, ומשום זה מבוז, שהוא שכינה
תחתונה, שהיא י' קטנה, עשרה טפחים שעורה, בו צריך להשפיל
הקורה שהיא ו', אבל לגבי סכה שהיא אם, ששעורה יו"ד, שהוא כ'
כתר, מעל לכתר אין אדם של מרכבה דר בו תוף סכה, שאין העין
שולטת עליו.

והמקור של ההגיות הללו כחשבון חסד, שבהם צריך לבנות בנין
זה שהם חסד, שמקור הגיותו הוא יו"ד ה"י וי"ו ה"י,
שעולים לשבעים ושתים הגיות כחשבון חס"ד, כלם אבן וקורה
ובנין שנבנה בשניהם, ואלה הם ע"ב הגיות שיוצאים מן יו"ד ה"י
וי"ו ה"י



סדר השמות כמצויר למעלה

שם יהו"ה, י' שלו בראש החרב, שאין מי שמונצח ודאי לבעל החרב
 הזו, ובה מנצח את כל הצדדים האחרים, ואין אחד עומד
 לפניה, גוף החרב הזאת ו', אשרי מי שיודע להניפה בידו לכל צד,
 מעלה ומטה וארבעה צדדים בשש ספירות. שתי פפיות שחותף
 בהם מעלה ומטה משני צדדים הם ה' ה', ונקוד אלהיים, והינו
 הנרתיק שלו, ולכן בינה נקודה אלהיים כמו זה: יהוה, כמו שנאמר.
 וזהו שבארו בעלי המשנה, כל הקורא קריאת שמע כאלו אוהז חרב
 פפיות בידו, והרי פרשוהו, על מטתו - להגן מן המזיקים.
 אבל בקריאת שמע של התפלה, אדון המזיקים קשור, אין לו רשות
 לברח, ואשרי מי ששוחט אותו באותו זמן, לקיים (בא להרגו) השכם
 להרגו בתפלה, שנאמר בה וישכם אברהם בבקר, כל שכן מי שלא
 חושש לכבודו לשחט יצרו ושונאו, שאין שונאו לחוד, אלא שונאו
 של הקדוש ברוך הוא, שבכל יום תובע את חטאי בניו, לשחט אותם.
 ואף כף צריך להעבירו מן השמים והארץ, כמו שהעבירו משמש
 והלבנה, ואף כף צריך להעביר אותו ואת בת זוגו משני
 כסאות. זהו שכתוב פסא כבוד מרום מראשון, ששם הקדוש ברוך
 הוא ושכינתו בשני כסאות, ושם הקדוש ברוך הוא ושכינתו כמו
 השמש והלבנה, ועל שם נקרא כי שמש ומגן יהו"ה אלהיים.
 ובאותו זמן יתקיים בו, לא יבוא עוד שמשך וירחך לא יאסף.
 וכך צריך להעבירו משמאלו של הקדוש ברוך הוא, שהיא גבורה,
 שמשם, מצפון תפתח הרעה, ושם יבא לתבע חטאים מאלו
 שנאמר בהם בנים אתם ליהו"ה אלהיכם.

מישם ואילך, אותם שרים ועבדים, מצד של חיות הכסא שרים
 וממנים, מצד של הכוכבים שמאירים בשמים ובארץ עבדים,
 וזהו אם כבנים אם כעבדים, וזהו שצריך להניף אותו חרב לששה
 צדדים, שהם שמים וארץ, שמש ולבנה, כסא דין וכסא רחמים,
 להעביר סמא"ל ונחש מהם, שמצדם שולט סמא"ל וכת זוגו.

וצריך לקשר אותו ברצועות התפלין - שנים בשני קרניו, ואחד
 ברוע. ואחר כך ישחט אותו בקריאת שמע כדי שלא יתקרב
 לצד הגבורה, אבל מצד של הספירות וההיות שלהן, נאמר לא יגרף
 רע, והזר הקרב יומת.



וְעוֹד, ה' של יד פָּהָה, שְׁהִיא יוֹנָה קְדוּשָׁה, מְצַפְצָפִים לָהּ בְּנִיָּה בְּכַמָּה צְפָצוּפִים שֶׁל זְמִירוֹת, שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת וְהוֹדָאוֹת, עַד שְׁמוֹרִידִים אוֹתָהּ אֲלֵיהֶם. הָרִי כְּשְׁמוֹרִידִים אוֹתָהּ אֲלֵיהֶם, קוֹשְׁרִים אוֹתָהּ בְּרִצּוּעָה, שְׁהִיא ו', שֶׁשׁ תְּבוֹת הַיַּחּוּד, וְהִנּוּ הַסּוּד שֶׁל וְהָיָה לְאוֹת עַל יְדָכָה, הַקָּשֶׁר שֶׁל שְׁנֵיהֶם, זֶה י' וְזֶה יַחּוּד, וְלִכְן בְּקָשֶׁר שֶׁל שְׁנֵיהֶם – מִי שֶׁשָּׁח שִׁיחָה בֵּינֵיהֶם, שְׁהִיא שִׁיחַת חֲלִין, עֲבָרָה הִיא בְּיָדוֹ, שְׁעֲשֵׂה בָּהּ פְּרוּד בֵּין ו"ה, שְׁהוּא עֲמוּד הָאֲמָצְעִי וּמְלָכוּתוֹ.

תַּפְּלִין שֶׁל רֹאשׁ שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁהוּא ו', הִיא ה' עֲלִיוֹנָה הָאֵם הָעֲלִיוֹנָה, עֲטָרַת תַּפְּאֲרַת, עָלֶיהָ נֹאמַר פֶּאֶרְךָ חֲבוּשׁ עָלֶיךָ, אֱלוֹ תַּפְּלִין שְׁבִרָאשׁ, וְזֶהוּ סוּד הַיּוֹי"ה, שְׁנֹאמַר בּוֹ הִנֵּה יָד יְהו"ה הַיּוֹי"ה וְכוּ', וְלִכְן פֶּרְשׁוּהוּ בְּעֲלֵי הַתְּלִמוּד הִירוּשָׁלַיִם, הַיּוֹי"ה בְּאֲמָצֵעַ.

יָד יְהו"ה מִיְמִין, שְׁנֹאמַר בָּהּ וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד הַגְּדוּלָּה, מִצַּד הַחֹסֶד – יָד רָמָה מִצַּד הַתַּפְּאֲרַת, שְׁנֹאמַר בָּהּ וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יִצְאִים בְּיָד רָמָה. יָד חֲזָקָה בְּאֲמָצֵעַ, שְׁהִיא יָד יְהו"ה הַיּוֹי"ה, לְהִיּוֹת רַחֲמִים מְכַל צַד, דִּין כְּבוֹשׁ בְּאֲמָצֵעַ, יָד רָמָה עָלֶיהָ נֹאמַר וְהָיָה יְהו"ה לְמִלְךָ עַל כָּל הָאָרֶץ. וְשֶׁלֶשׁ פְּעָמִים י"ד הֵם מ"ב אֲזָכוֹרוֹת שֶׁל תַּפְּלִין שֶׁל יָד וְתַפְּלִין שֶׁל רֹאשׁ.

י"ד, שְׁכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה, הִיא הַיָּד הַגְּדוּלָּה מִיְמִין שֶׁל חֹסֶד, שְׁשֵׁם חֲכָמָה. יָד הַחֲזָקָה מִצַּד שֶׁל גְּבוּרָה, שְׁשֵׁם בִּינָה. יָד רָמָה מִצַּד שֶׁל עֲמוּד הָאֲמָצְעִי מְעֻטָר בְּכֶתֶר עַל רֹאשׁוֹ, תַּפְּלִין שֶׁל רְבוּן הָעוֹלָם.

שִׁין שֶׁל תַּפְּלִין הַלְּכָה לְמֹשֶׁה מְסִינֵי. שֶׁל שְׁלֹשׁ רֵאשִׁים, שֶׁל אַרְבַּע רֵאשִׁים, כְּנֶגֶד שְׁבַע הַנְּעֻרוֹת הַרְּאוּיוֹת לְתַת לָהּ מִבֵּית הַמֶּלֶךְ, וְהֵם בְּשִׁחַר שְׁתִּים לְפָנֶיהָ, וְאַחַת לְאַחֲרֶיהָ, וּבְעֶרְבֵי שְׁתִּים לְפָנֶיהָ וּשְׁתִּים לְאַחֲרֶיהָ, וּכְנֶגֶד הַשְּׁבַע הָאֵלֶּה, יֵשׁ שְׁבַע רוּאֵי פְּנֵי הַמֶּלֶךְ הַיּוֹשְׁבִים רֵאשׁוֹנָה בְּמְלָכוּת.

וְתַפְּאֲרַת הוּא כְּבוֹשׁ בְּאוֹת יו"ד עִם ה' הַתַּחְתּוֹנָה, וְנִפְשׁוּ קְשׁוּרָה כְּנִפְשׁוֹ, וְהוּא חֲבוּשׁ עִם אוֹת י' מִצַּד שֶׁל ה' הָעֲלִיוֹנָה, וּמִשׁוּם זֶה אֵין חֲבוּשׁ מִתִּיר עֲצָמוֹ מִבֵּית הָאֲסוּרִים, שְׁהוּא בְּגָלוּת עִם יִשְׂרָאֵל. זֶהוּ שְׁכָתוּב בְּכָל צָרְתָם לוֹ צָר, כּוּ', לֹא צָר בֹּא'. בְּאוֹתוֹ זְמַן שְׁהוּא עִם יִשְׂרָאֵל, וְדַאי לֹא צָר, וְאֵין צָר אֶלָּא יִצָר הָרַע, שְׁהַזָּר הַקָּרֵב יוֹמֵת.



וְסוּד הַדָּבָר – כִּי בִי חֶשֶׁק וְאַפְלָטָהוּ, כִּי בִי בְגִימַטְרִיא מ"ב אֲזָכְרוֹת
 שֶׁל תְּפִלִּין, אֲשַׁגְּבֶהוּ כִּי יָדַע שְׁמִי, יִקְרָאֵנִי – בְּקִרְיַאת שְׁמַע –
 וְאַעֲנֶהוּ. זֶהוּ שְׁפָתוֹב אֲזִ תִּקְרָא וַיְהִי וַיֵּעָנֶה. ה' בְּאַרְבַּע בְּתֵי הַתְּפִלִּין
 שֶׁל רֹאשׁ, שֶׁהֵם אַרְבַּע אוֹתִיּוֹת אֱהִי"ה, וַיְהו"ה יֵעָנֶה. יְהו"ה בְּאַרְבַּע
 בְּתֵי הַתְּפִלִּין שֶׁל יָד שֶׁהֵם אֲדֹנָי. וְאִם תֹּאמֶר, אֵינֶם בְּיָד, אֲלֵא בֵּית
 אֶחָד חֲמִישִׁי, יָד כִּפְהָ? כִּן זֶה וְדֹאֵי, שֶׁהִיא חֲמִישִׁית וְהִיא רְבִיעִית,
 רְבִיעִית לִיהו"ו יָד כִּפְהָ, יְהו"ו הוּא אֱהִי"ה, וְעוֹלָה לְחֶשְׁבוֹן כ"א,
 וְאַרְבַּע אוֹתִיּוֹת בְּכָלֵל כ"ה. ה' מִן יְהו"ה רְבִיעִית לִיהו"ו וְחֲמִישִׁית
 לְאֱהִי"ה, שֶׁהִיא אַרְבַּע בְּתֵים, וְהוּא הַבֵּית הַחֲמִישִׁי.

וְעוֹד אֱהִי"ה אֲדֹנָי עוֹלָיִם לְחֶשְׁבוֹן אֱלֹהִי"ם, שֶׁהוּא הַכָּלֵל שֶׁל
 חֲמִשָּׁה בְּתֵי תְּפִלִּין. יְהו"ה – אַרְבַּע פְּרָשִׁיּוֹת, י' – קֹדֶשׁ לִי, וְזוֹ
 חֲכֻמָּה, ה' – וְהָיָה כִּי יִבְיָאָךְ, וְזוֹ בִּינָה, וְהֵם לְיָמִין וּשְׂמָאל, שֶׁהֵם חֶסֶד
 וּגְבוּרָה, ו' – שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, תְּפָאֶרֶת כּוֹלֵל שֵׁשׁ תְּבוֹת הַיְחוּד, ה' – וְהָיָה
 אִם שְׁמוֹעַ, מַלְכוּת – שְׂכִינָה תַּחְתּוֹנָה.

שְׁלֹשׁ רְצוּעוֹת – נִצַּח הוֹד וַיְסוּד. יְסוּד רְצוּעָה שְׁקוּשְׁרַת וְא"ו עִם ה',
 כִּי כָל בְּשָׂמִים וּבְאָרֶץ, שְׂאוּחָזוּ בְּשָׂמִים וּבְאָרֶץ. שְׁתֵּי רְצוּעוֹת
 נִצַּח וְהוֹד, שְׂאֲחוּזִים בָּהֶן עֲלִיוֹנָה, וְהַקְּרָנִים גְּבוּהִים, וְהָאֶחָת גְּבוּהָה
 מִן הַשְּׁנִיית, אֵף כִּן שְׁתֵּי רְצוּעוֹת – אֶחָת אַרְכָּה וְאֶחָת קְצָרָה. קְצָרָה עַד
 הַחֲזָה, אַרְכָּה עַד הַטְּבוּר.

וְהַתְּפִלָּה שֶׁל ה' הַעֲלִיּוֹנָה עַד הוֹד בְּאוֹת י' הִיא, שֶׁהוּא הַקָּשֶׁר
 שֶׁל תְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ, שֶׁהִיא ה' עֲלִיוֹנָה, עוֹלָה
 לְחֲמִשִּׁים, חֲמֵשׁ פְּעָמִים עֶשֶׂר בְּאוֹת י', וְהִינּוּ ה' י' מִן אֱלֹהִי"ם, חֲמֵשׁ
 פְּעָמִים ה' בְּאוֹת י' – חֲמֵשִׁים, בְּחֲמֵשׁ סְפִירוֹת, יְסוּד כ"ל, נוֹטֵל אוֹתָם
 כָּלֵם, וּמוֹרִישׁ אוֹתָם לְכָלֵה, וְהִינּוּ כ"ל כָּלֵה.

בְּאוֹת ה' תַּחְתּוֹנָה קָרָן אֶחָת, וְסוּד הַדָּבָר פְּרָשׁוּהוּ רְבוּתִינוּ, שׁוֹר
 שֶׁהַקָּרִיב אָדָם הָרֹאשׁוֹן, קָרָן אֶחָת הִיָּתָה לוֹ בְּמִצְחוֹ, שְׁנָאֵמַר
 מִשׁוֹר פֶּר מִקָּרָן מִפָּרִים, מִקָּרָן חֶסֶר יו"ד כְּתוּב, וְזוֹ רְצוּעָה שֶׁל יָד שֶׁל
 תְּפִלִּין שֶׁל רְבוּן הָעוֹלָם.

כ' כְּתָר שֶׁל רְבוּן הָעוֹלָם, הוּא שְׁמוֹ הַתְּפִלִּין שְׁשָׁם, אֲבָל כְּתָר תְּפִלִּין
 עֲלָיו, וְסוּד הַדָּבָר – אֵין קְדוּשׁ כִּהָּ כִּי אֵין בְּלִתְּךָ, אֵין מִצְוָה שְׁלֵא
 כָּלוּלִים בָּהֶן עֶשֶׂר סְפִירוֹת.



וְעָקַר שֶׁל הַתְּפִלִּין מִשְׁמָאל, וּמִשּׁוּם כֶּךָ נִשְׁבַּע יְהוָה בְּיָמֵינוּ – זוּ תוֹרָה, וּבְזָרוּעַ עֵזוֹ – אֵלוֹ תְּפִלִּין. וּמִצַּד הַשְּׁמָאל ה' תְּפִלִּין עַל ו', אִם עַל בְּנֵה, מִשּׁוּם שְׁבָה נִבְּנָה. זֶהוּ שְׁכָתוֹב כּוֹנֵן שָׁמַיִם בְּתִבּוּנָה. י' אֲבָא תְּפִלִּין עַל הַבֵּת ה', שָׁבוּ נִבְּנִית. זֶהוּ שְׁכָתוֹב יְהוָה בְּחֻכְמָה יִסַּד אֶרֶץ, וְזֶהוּ הוֹי"ה, וְזֶה סוּד אֶרְבַּע מִשְׁמֵרוֹת הוּא הַלִּילָה.

וַיֵּשׁ אֹמְרִים הַיּוֹי"ת בְּאִמְצַע, כְּמוֹ זֶה: יַהֲוֹ, י' קִדְשׁ לִי, ה' ה' וְהָיָה כִּי יִבְיָאֵךְ וְהָיָה אִם שָׁמוּעַ, ו' שָׁמַע יִשְׂרָאֵל, הוֹי"ה – ו' י' בְּאִמְצַע, יַהֲוֹ – ה' ה' בְּאִמְצַע.

וּבְצִרְוֶתָהּ שֶׁל שְׁתֵּים עָשָׂר הַיּוֹי"ת נּוֹדְעוּ כֻּלָּם, וְאַלְהָ הֵם: יְהוָה יַהֲוֹ יוֹה"ו יוֹה"ה, שְׁרַמּוּזִים בְּשֵׁם יוֹד ה"י וַי"ו ה"י. הַשֵּׁם הַזֶּה מְקוּר הָאוֹתִיּוֹת, וְהַמְקוּר שְׁלֵהֶן בְּפִסּוּקִים בְּנִקְדוּת: יְהוָה יִשְׁמַחוּ הַשָּׁמַיִם וְתִגַּל הָאָרֶץ – מְקוּר הַנִּקְדוּת מִן יְהוָה יְתַהַלֵּל הַמַּתְהַלֵּל הַשָּׁכֵל וְיַדוּעַ, יוֹה"ה יְדוּתִיו וְלְצִלְעַ הַמִּשְׁכָּן הַשְּׁנִית.

שְׁלֹשָׁה וַי"ם בְּשֵׁם הַזֶּה יוֹד ה"י וַי"ו ה"י, וְהוֹי"ה וְהוֹי"ה וְהוֹי"ה, וְנִקְדוּתֵיהֶם וַיִּרְאוּ אוֹתָהּ שְׁרֵי פְרַעַה וְהוֹי"ה, וְהוֹי"ה וְדִבְשׁ הַיּוֹם הַזֶּה יְהוָה, וְיִהְיֶה וַיִּרְא יוֹשֵׁב הָאָרֶץ הַכּוֹנֵנִי. הוֹה"י הוֹי"ה הַהוֹי"ו – מְקוּרָם הוֹה"י וְכָל זֶה אֵינָנוּ שׁוֹה לִי, הַיּוֹי"ה הַמַּר יְמִירָנוּ וְהָיָה הוּא, הַהוֹי"ו עִירָה וְלִשְׁרָקָה בְּנֵי אֲתָנוּ, הַיְהוֹי"ה הוֹי"ה הוֹי"ה, הַיְהוֹי"ו לַיְהוֹי"ה אֲתִי וְנִרְוּמָה שָׁמוּ, הוֹי"ה הֵנָּה יַד יְהוָה הוֹי"ה, הַהוֹי"ה וְצִדְקָה תִּהְיֶה לָנוּ כִּי.

וְכָל הַפִּסּוּקִים שְׁבָאִים הַהוֹי"ת הִלְלוּ בְּרָאשֵׁי אוֹתִיּוֹת אוּ בְּסוֹפֵי אוֹתִיּוֹת, בֵּין מִן הַתּוֹרָה, בֵּין מִן הַנְּבִיאִים, בֵּין מִן הַכְּתוּבִים, יְכוּל לְנַקֵּד אוֹתָם בְּנִקְדוּתָהֶם, אִךְ כֶּךָ כָּל הַהוֹי"ת שְׁבָאוֹת מְשָׁלֵשׁ אוֹתִיּוֹת, נִקְדָּה שְׁלֵהֶם בְּפִסּוּקִים, כְּמוֹ יְהֵה מְקוּרוֹ: כִּי יְהוָה יְהָיָה בְּכִסְלָךְ. וַיֵּשׁ שְׁמֵנֶקֶד אוֹתָם מְרָאשֵׁי תִבּוֹת לַהוֹי"ה שְׁבָסוֹפֵי תִבּוֹת, וְאִם הַוֹי"ה בְּרָאשֵׁי תִבּוֹת – הַנִּקְוֹד שֶׁלוֹ בְּסוֹפֵי הַתִּבּוֹת. וַיֵּשׁ נִקְוֹד בְּסוּד אַחַר כְּמוֹ זֶה: יְהוָה מְלָךְ יְהוָה מְלָךְ יְהוָה יְהוָה מְלָךְ, הַשְּׁמוֹת לְמַעְלָה, הַנִּקְדוּת שְׁלֵהֶם כְּתוּבוֹת תַּחְתִּיָּהֶם.

אַרְבַּעַה שְׁמוֹת תְּלוּוִיִּים מְכָל שֵׁם וְשֵׁם, וְעֲלִיָּהֶם נֶאֱמַר וְקָרָא זֶה – כְּנֶגֶד שְׁתֵּים עָשָׂר פְּנֵי שְׁלֹשׁ הַחַיּוֹת, אֵל זֶה – שְׁתֵּים עָשָׂר כְּנֶפֶי שְׁלֹשׁ הַחַיּוֹת, וְעַל כָּלָם פְּנֵי אָדָם, וְתְּפִלִּין הוּא פְּנֵי אָדָם, צִיצִית פְּנֵי הַחַיּוֹת וְכִנְפֵי הַחַיּוֹת, וּפְרָשׁוּהוּ רְבוּתֵינוּ, שֵׁם בֶּן שְׁתֵּים עָשָׂר –





כָּל הַיּוֹדְעוֹ וְהַזְהִיר בּוֹ, כָּל תְּפִלוֹתָיו מִתְקַבְּלוֹת, וּמְקוּרוֹ יוֹד ה"י וּא"ו
ה"י. כָּל י' הוּא פְּנֵי יְהו"ה, א' וּדְמוּת פְּנֵיהֶם פְּנֵי אָדָם. כָּאֵן בְּשֵׁם הַזֶּה
הַסּוּד שֶׁל תְּפִלִּין וְצִיצִית.

בא רָאָה, כָּל הַיּוֹי"ה שֶׁהִיא ה' עַל י', ה' עַל ו' – נִקְבָּה, כָּל הַיּוֹי"ה
שְׁנַיִם הַיּוֹי"ן פְּאָחַד בְּאֲמִצֵּעַ, הֵן אַחִיוֹת, כְּמוֹ זֶה: יְהו"ו. כָּל
הַיּוֹי"ה י' ו' פְּאָחַד בְּאֲמִצֵּעַ – הַיּוֹי"ה (הַיּוֹי"ה), הֵם אַחִים, כִּי יֵשְׁבוּ אַחִים
יַחְדוֹ – שְׁנַיִם הַיּוֹי"ן פְּאָחַד, וְתִלְכְּנָה שְׁתֵּיהֶן – י' ו' רְחוּקִים זֶה מִזֶּה אוֹ
קְרוּבִים זֶה מִזֶּה, עֲלֵיהֶם נֹאמַר שְׁלוֹם שְׁלוֹם לְרַחוּק וְלִקְרוּב, שֶׁהֵינּוּ
קָרְבָן עוֹלָה וַיּוֹרֵד יְהו"ו, ה' שֶׁהִיא אִם עוֹלָה, עוֹלָה אֶל י', הִיא
הָעוֹלָה, ה' שֶׁהִיא בַת יוֹרֶדֶת אֶל הו', וַיֵּרֵד מֵעֶשֶׂת הַחֻטָּאת, עַל כֵּן יַעֲזֹב
אִישׁ אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ, וְזֶהוּ קָרְבָן עוֹלָה וַיּוֹרֵד, חֲמֵשׁ אֲשׁוֹת עוֹלוֹת
וְחֲמֵשׁ יוֹרְדוֹת.

אין הַיּוֹי"ה שֶׁלֹּא מֵרָאָה עַל סוּד עֲלִיוֹן. הוּוה"י כְּשֶׁהִנְקָבוֹת שׁוֹלְטוֹת
עַל הַזְכָּרִים, הַדִּין נִרְאָה בְּעוֹלָם וּמִיתָה וְעֲנִי, וְזֶה הוּא סוּד שֶׁהַפֶּךָ
מֹשֶׁה שָׁמוֹ וְהָרַג אֶת הַמִּצְרִי, שֶׁנֹּאמַר בּוֹ וְאָמַרְוּ לִי מָה שָׁמוֹ מָה, וּמֹשֶׁה
הַפֶּךָ אוֹתוֹ כְּמוֹ זֶה: מָה שָׁמוֹ מָה לִי – הוּוה"י, וּנְקוּדָה הַיּוֹי"ה, מִצְרִי
שֶׁמְזַלְזֵל בְּשָׁמוֹ וְאָמַר מָה שָׁמוֹ, מָה יָכוֹל לַעֲשׂוֹת לִי, לְהָרַג אוֹתוֹ בּוֹ,
וְאִם הָאוֹתִיּוֹת בְּסוֹפֵי תְבוּת, הַנְּקוּדוֹת הֵם מֵרָאשִׁית תְבוּת.

תקוין ה': בְּרָאשִׁית ב"ת רָאש"י, אֵלֶּה רָאשֵׁי בֵּית אַבּוֹתֶם, בַּת עֲלִיָּה
בְּאֵרוֹ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, בַּת בַּתְחִלָּה סִימֵן יִפְהָ בָּנִים, וְהִיא י' מִן
אֲדנ"י, מִרְגְּלִית יִקְרָה כְּלוּלָה מִכָּל הַגְּוֹנִים, שְׂאוֹת י' מִן יְהו"ה לֹא
תוֹפֵס בּוֹ גֹּן כָּלָל. זֶהוּ שְׁכָתוּב אֲנִי יְהו"ה לֹא שְׁנִיתִי, לֹא יִשְׁתַּנֶּה בְּשׁוֹם
גֹּן כָּלָל, אֲלֹא מֵאִיר מִבְּפָנִים שֶׁל הַגְּוֹנִים שֵׁם יְהו"ה כְּמוֹ נִשְׁמָה בְּגוֹף
הָאָדָם אוֹ כֶּנֶר בְּהִיכָל.

והאות י' מִן אֲדנ"י הוּא סִפִּיר, נוֹטֵל גֹּן תְּכֵלֶת וְשָׁחַר מִצַּד הַדִּין
וּמֵאִיר בּוֹ אוֹר לְבָן מִצַּד הַרְחָמִים, וְהוּא אוֹת י' מִן אֲדנ"י,
אָדָם מִצַּד הַגְּבוּרָה, פְּטוּדָה מִצַּד הַיְמִין, בְּרִקְתָּ מִצַּד הָעֲמוּד
הָאֲמִצְעִי, הִיא אֶלֶף דַּל"ת נוּ"ן יו"ד, כְּלוּלִים מִשְׁנַיִם עֶשֶׂר גְּוֹנִים,
וְכֻלָּם מְשֻׁלָּשִׁים בְּאַבּוֹת, מְשֻׁלָּשִׁים בְּכַהֲנִים לְוִיִּם וְיִשְׂרָאֵלִים, קִדְשָׁה
לָךְ יִשְׁלָשׁוּ.

כף אָבֵן שֶׁהֵגוֹן שֶׁלָּהּ לְבָן, נוֹטֵלֶת מִחֶסֶד, וְהַסְּגֵלָה שֶׁלּוֹ אֶהְבָּה, וְסוּד
הַדְּבָר – וְאֶהְבַּת עוֹלָם אֶהְבְּתִיךָ עַל כֵּן מִשְׁכַּתִּיךָ חֶסֶד. אָבֵן אֲדָמָה



נוטלת מגבורה, והסגלה שלה להיות אימתו מטלת על בריות העולם. האבן כלולה משני גונים - לבן ואדם - היא מעמוד האמצעי. ירק כזהב מצד האם העליונה, שהיא תשובה, קו ירק שמקיף כל העולם.

ויש גון פשוט כפול משלש מרבע, עד שעולה לעשרה גונים שמאירים בהם עשר אותיות שהן י י"ה יה"ו יהו"ה, ואלה עולות י לע"ב אורות שמאירים בע"ב גונים.

חש"ק - חל"ם שב"א קמ"ץ, הם נקוד צבאו"ת, נצח והוד יסוד, וכלם מאירים באבן הנכבדה מלכות, כלולה מכל הסגלות. שב"א - גון אדם של גבורה, שנוטל ממנה הוד. קמ"ץ - גון לבן, ולא צריך להאריך בהם, שהרי נאמרו למעלה.

כאשר עוסק בפנימיות התורה ומתחבר עץ הדעת בעץ החיים, אז נעשה לו למוד הנגלה בחינת סמא דחיי

והנה על פי כל הדברים הנאמרים לעיל תדעו ותבינו נחיצות והכרחיות עסק פנימיות התורה ואשר היא עקר חיינו ואם כי בזמן ביום צריכים לעסק יותר בתורה הנגלית בכדי לברר ברוחין וכו' אבל זה גופא שיהיה עסק התורה רצוי ומכון אל אמתית הפונה הוא על ידי עסק התורה הפנימיות ובה דוקא יחיה בלמוד התורה הנגלית ובלעדה אין למוד הנגלה רצוי ומכון כלל כי חס ושלום יפל הנופל ממנה שנעשה יש ודבר ויורד ונפל חס ושלום ומתדבק באילנא דמותא רחמנא ליצלן כי אם כאשר עוסק בפנימיות התורה ומתחבר עץ הדעת בעץ החיים וכו' אז נעשה לו למוד הנגלה בחינת סמא דחיי כו'.

(קונטרס עץ החיים שם פרק כא)

תקוני הזהר הקדוש - קדם השנה ממש

לכבוד קדשת תלמידי המבהק וכו' מורנו הרב דוד נרו יאיר וכו' ומאד יש לי צער גדול מזה, אבל איעצך ויהי אלקים אתך. בכל לילה קדם השנה ממש תלמד מאמר אחד מתקוני הזהר הקדוש ואז תישן בטח ובל תירא בעזרת השם יתברך, והשם יתברך יטע בלבנו אהבתו ויראתו דוקא, אמן בן יהי רצון, מנאי מורו ישראל בן מורנו הרב רבי אלעזר בעל שם מעעזבזו.

(כתר שם טוב)



ועוד תקוין ו', והמשכלים יזהרו, אלו הם שיודעים סוד במצוה השנייה במלת בראשית, שהיא אהב"ה, שהיא לחשבון קטן בראשית במשקל אחד עולים, וזו אהבת חסד, שהיא ע"ב בחשבון, כנגד השם המפרש ויסע ויבא ויט, שבו וא"ו כחשבון אה"ד, שהינו מאמר אחד שהוא בראשית, שבארוה עליו, והלא במאמר אחד יכול להבראת, וזהו אהוב רבנו. מי שמוסר נפשו באחד, באהבת רבנו, ומשום זה ואהבת את ה' אלהיך, אפלו נוטל את נפשו. שאם חביבה עליו נפשו מגופו, לכה נאמר ובכל נפשו. ואם חביב עליו גופו מממונו, לכה נאמר ובכל לכה. ואם חביב עליו ממון מגופו, לכה נאמר בכל מאדך. במה שחביב עליך, מסר אותה באהבת רבונך בעת צרה.

וזהו הנסיון שעתידים ישראל להתנסות בשבעים השנים של הגלות האחרונה, שעני חשוב כמת, וכאלו נוטלים נפשו, גוף ונפש וממון - כלם שקולים. במה שחביב עליו, מסר אותו באהבת רבנו, ובאותו זמן נקשר במלת אהב"ה שהיא בראשית, וכאלו בו ברא עולם, ומי שלא מוסר נפשו או ממנו באהבת רבנו בשעת השמד, כאלו החזיר עולם לתהו ובהו, ומי שמוסר נפשו וגופו וממונו בשעת השמד באהבת רבנו, זהו שנקרא אהוב רבנו ודאי, ובאותו עולם אין למעלה ממנו, ומשום זה הכתוב סמך לו והארץ היתה תהו ובהו. **ואהבת** ה' היא המלכות שפלוהה מכל הספירות, והיא מצות הקדוש ברוך הוא בכל תרי"ג מצוות, ובגללה נאמר מדוע אתה עובר את מצות המלך, והיא בנין עולם. השפחה הרעה היא חרבן עולם, ומשום זה נאמר בה והארץ היתה תהו ובהו, והיא רצועה ביד הקדוש ברוך הוא להלקות בה הרשעים.

ומשום זה, מי שאוהב את הקדוש ברוך הוא מתוך נפשו או גופו או ממנו, שישמר אותו הקדוש ברוך הוא, הרי אהבתו תלוייה באותה שנתן לו, ואינה עקר אהבתו, שזו לא אהבה, שאם נוטל ממנו או גופו כופר בו. אינו עקר האהבה, עד שמוסר נפשו באהבת רבנו. ואם כל השלש שקולים לגביו, ימסר את כלם על קדשת שמו באהבה, וזהו עקר האהבה, שהיא אהבת יהו"ה מלכות, שהיא אהבת



חסד, שִׁירָאָה היא מצד הגבורה, ומחסד היא מלכות, אהבת יהו"ה, כמו שנאמר מגבורה היא יראת ה'.

והתורה שהיא תרי"א - משניהם נתנה לישראל, וזה עמוד האמצעי, מצדו נקראת המלכות תורת יהו"ה (תמימה), והיא מצוה שלו בכל תרי"ג מצוות שתלויים משמו, שהם שמ"י עם י"ה - שס"ה. זכרי עם ו"ה - רמ"ח, היא בצלמו כדמותו.

ועוד תקון ז', והמשכלים יזהרו, אלה שיודעים במלת בראשית מצוה שלישית, שהיא ברית מילה, והינו בראשית - ברית א"ש, וברית היא י', ועם א"ש נעשה אי"ש, ואף כך האות ה' עם אש היא נקבה, ועל שתי האשות נאמר בתחלה כתנות אור, שבהן עקבו מכהה לגל חמה.

והינו בורא מאורי האש, שהם בהבדלה, י"ה מן איש ואשה, אחר שחטאו - ויעש יהו"ה אלהים לאדם ולאשתו כתנות עור וילבשם, והינו בורא מאורי האש, (אשה), וזה עור של נחש להטהר במה שחטא. ומשום זה, צדיקים ששומרים הברית, שוב לא חוזרים לעפרם, שהוא עור הנחש, שנברא מעפר, שנאמר בו ונחש עפר לחמו.

ומשום זה, מי שלא שומר הברית, נדון בחבוט הקבר באותו עפר, ואלו הם שגופם הוא קבר להם בחייהם, שדוחקים להם את השעה בכל יום, ובמלאכתם מתבקע דם בצפרניהם, ומשום זה תקנו להראות הצפרנים בהבדלה, שהיה אדם מלבש בכתנות צפרנים שהיו מאירים כמו ענני כבוד, והוא בהבדלה מהם. וידעו כי עירמם הם - מהם, בגוף ונשמה ורוח ונפש, ערמים מכתנות אור, שהם מאורי האש, ומשום שבשבת נראה להם בהדלקת נר שבת בשתי פתילות אש, ובמוצאי שבת יעברו מהם, תקנו לומר במוצאי שבת הבדלה באש.

ומשום שבשבת נימים טובים מתלבשות נשמות בכתנות אור, אחר הנביא, על כן בארים כבדו יהו"ה, ופרשוהו רבותינו, כבדהו בכסות נקייה. מיד כשאמר דברים הללו, השתטחו לפניו כל בני הישיבה, שאין חדוה ביניהם כמו החדוה כשמתחדש ביניהם סוד של תורה.



ומשום כן, מי ששומר ברית אש, נקרא איש צדיק תמים, ואות י' של שדי היא חלקיה על צנאר השד יצר הרע, חלית השלשלת, ומשום כך רשום שד"י בברית, ורשום במזוזה, שכלם מזדעזעים מהשלשלת הזאת, שהיא אות ברית, אות ימים טובים, אות תפלין.

ומיד שהוא תופס בה יצר הרע, שהוא ש"ד, לוקח האיש חרב, שנאמר בה רוממות אל בגרונם, שהוא י' - ראש החרב, ו' גוף החרב, ה' ה' - שתי פיפיות שלה, ושוחט אותו, ובגללו נאמר הבא להרגך השכם להרגו, בתפלה, שנאמר בה וישכם אברהם בבקר.

ועוד, קריאת שמע היא רמ"ח, כלולה משש תבות היחוד, וממאתים ארבעים ושמונה תבות עם יהו"ה אלהיכם אמת, והוא קלע, והרי נתבאר חמש אבנים ה', שנעשו אבן אחת באות י', והורג בה יצר הרע, ובאיזה מקום הוא הקלע? בתפלין. חוט של קלע שכורף ביד זו רצועה של יד, שהוא חוט של זריקה, והיא קריאת שמע, קשת שזרקת חצים מצד של ברוך שם כבוד מלכותו, וברכות לראש צדיק, שהוא קשת הברית.

רמח זה העמוד האמצעי, בחמש האצבעות של היד, שהיא ה' תחתונה, והיא לימין החסד, הדרגה של אברהם שחשבונו מאתים ארבעים ושמונה, ועם ו' של עמוד האמצעי נעשה רמ"ח, קלע ה' עליונה לשמאל, י' אבן הקלע, י"ה של תפלין, והכל י"ה עם שמ"י - שס"ה, זכר"י עם ו"ה - רמ"ח.

ומי ששומר י' בשמונה ימים של מילה, בשמונת אלפים תחום שבת, בשמונה פרשיות התפלין, הוא שמור מכל המזיקים שתחת יד היצר הרע, שהוא ממנה על ששים רבוא, כל שכן מי שקושר אותו בשלשלאות והורג אותו.

ועוד, הברית שתקנו לו כלי של עפר לזרק בעפר, ודם שמטיפים ממנו, נחשב לו כאלו עשה אותו עולה, ואותו עפר, לתקן בו מזבח אדמה, ודם הברית כאלו זבח עליו עולות. זהו שכתוב מזבח אדמה תעשה לי וגו', ומציל אותו באותו עפר מחבוט הקבר, וכדם מילה מצילו משחיטת מלאך המות.



וְאֵם אוֹתוֹ שֶׁקִּבַּל בְּרִית הוּא מִמְזֹר, אוֹתוֹ הֶעֱפָר תִּקַּן לְנַחֵשׁ, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ וְנַחֵשׁ עֶפְרָ לַחֲמוֹ, וְהוּא מִן הָאֲדָמָה אֲשֶׁר אֶרְרָה יְהו"ה, שֶׁנֶּאֱמַר בְּהָ אֲרוּרָה הָאֲדָמָה, וְהִיא עֶפְרָ, מִזֶּה שֶׁנֶּאֱמַר בְּהָ וְהָאָרֶץ הִיְתָה תְהוֹ וְבָהּ, שֶׁנֶּאֱמַר בְּהָ וְהָאָרֶץ כִּבְגָד תִּבְלָה, עִמּוֹ יִהְיֶה חֶלְקוֹ, כְּאִלּוּ קָשָׁר אוֹתוֹ לַעֲשׂוֹת עוֹלָה לַעֲבוּדָה זָרָה, שְׂאוֹתוֹ בֵּן אוֹ בַת הֵם פֶּסֶל וּמִסְכָּה, וְעַל זֶה נֶאֱמַר אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה פֶּסֶל וּמִסְכָּה, וְנֶאֱמַר וְשֵׁם בִּסְתֵר - בִּסְתֵרוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְאָמַר כָּל הָעַם אִמֵּן - שְׂאוֹתוֹ הַבֵּן הוּא מִהַנְחֵשׁ הַקְּדֻמוֹנִי שֶׁגָּרַם מוֹת לְאָדָם וּלְאִשָּׁתוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ אָרוּר אַתָּה מְכַל הַבְּהֵמָה וְכו'.

קְלָפֹת הֶעֱרְלָה שֶׁמְכַסֶּה עַל י', יֵשׁ לָהּ שְׁלֹשׁ קְלָפֹת כְּמוֹ גִלְדֵי בְּצָלִים זוֹ עַל זוֹ, וְהֵם כְּקְלָפֹת הָאֲגוּזָה, שֶׁנֶּאֱמַר עֲלֵיהֶם וְהָאָרֶץ הִיְתָה תְהוֹ - זֶה קוֹ יָרֵק, הַקְּלָפָה הֶרְאֵשׁוֹנָה שֶׁל הָאֲגוּזָה, וְבָהּ - אֲבָנִים מְפִלְמוֹת, זוֹ הַקְּלָפָה הַשְּׂנִיָּה שֶׁל הָאֲגוּזָה קָשָׁה כְּאֲבֵן, וְחֶשֶׁךְ - קְלָפָה שְׁלִישִׁית. וּבָהֶם פֶּרְשׁוּהוּ רַבּוֹתֵינוּ, אֵינן דוֹרְשִׁים בְּעֲרִיּוֹת בְּשִׁלְשָׁה, שֶׁלֹּשׁ שָׁנִים יִהְיֶה לָכֶם עֲרָלִים, וּכְנֻגָד הַמַּח הוּא, וּבְשָׁנָה הַרְבִּיעִית יִהְיֶה כָּל פְּרִי קֹדֶשׁ הַלּוּלָיִם לָהּ.

וּבָהֶם מֵצֵד שֶׁל עֲרָלָה, אַרְבָּעָה נִכְנְסוּ לַפְּרָדֵס - שְׁלֹשָׁה אָכְלוּ מִהַקְּלָפֹת הַלּוּלָיִם וּמַתּוֹ, הַרְבִּיעִי אָכַל הַפְּרִי וְזָרַק הַקְּלָפֹת וְחִי. כְּמוֹ זֶה נֶאֱמַר, רַבִּי מֵאִיר רִמּוֹן מְצָא - תּוֹכוֹ אָכַל, קְלָפָתוֹ זָרַק.

וּכְמוֹ שֶׁהַקְּלָפֹת הַלּוּלָיִם הֵם קִשְׁיּוֹת שֶׁמְכַסּוֹת עַל הַלֵּכָה, שֶׁהִיא מַח מִבְּפָנָיִם, וְאֵין אָדָם יָכוֹל לְאָכַל בְּלֶחֶם הַתּוֹרָה, שֶׁנֶּאֱמַר בְּהָ עֵץ חַיִּים הִיא, עַד שֶׁזָּרַק קִשְׁיּוֹת מִהַלְכוֹת, וַיֵּשׁ הַלֵּכָה שְׁכָל קִשְׁיּוֹתֶיהָ הֵם כְּאֵילָן, שֶׁקְלָפָתוֹ וְקִנְיָה שְׁלוֹ וְעֵצִים וְעָלִים וְהַפְּרִי - כֻּלָּם שׁוֹיִם לְמֵאֲכָל, וְעָלָיו נֶאֱמַר נִרְדַּ וְכִרְכַּם וְכו', וְלִכְּן אֵין כָּל הַקִּשְׁיּוֹת שְׁוֹת.

מִצְוָה רַבִּיעִית בְּמִלַּת בְּרֵאשִׁית זוֹ תּוֹרָה, שֶׁנֶּאֱמַר בְּהָ ה' קִנְיֵי רֵאשִׁית דְּרָכּוֹ, וְזוֹ שְׂכִינָה תַחַתּוֹנָה, שֶׁהִיא רֵאשִׁית לְנִבְרָאִים, וְהִיא אַחֲרִית לְחֻכְמָה עֲלִיוֹנָה, וּבִגְלָלָה נֶאֱמַר מִגִּיד מִרֵּאשִׁית אַחֲרִית.

כְּשֶׁנִּשְׁטְלָה מִכֶּתֶר נִקְרָאת עֲטֹרַת תְּפָאֶרֶת, עֲטֹרָה בְּרֵאשׁ כָּל צְדִיק, הַכֶּתֶר שֶׁל סֵפֶר תּוֹרָה, וּבִגְלָלָה נֶאֱמַר כָּל הַמִּשְׁתַּמֵּשׁ בְּתֵגָא חֶלֶף. כְּשֶׁנִּשְׁטְלָה מִהַחֻכְמָה הָעֲלִיוֹנָה הַזֹּאת, שֶׁהִיא רֵאשִׁית, נִקְרָאת עַל שְׂמָה, וּכְשֶׁנִּשְׁטְלָה מִבִּינָה, נִקְרָאת עַל שְׂמָה - תְּבוּנָה.



וּכְשֶׁנִּזְמַרְתָּהּ מחסד נקראת תורה שבכתב, שנתנה מימין, שכתוב מימינו איש דת למו, וכשנשטלה מגבורה נקראת תורה שבעל פה, שכך פרשוה בעלי המשנה, תורה שבעל פה מפי הגבורה נתנה, ומשם גבורים לעמד בפרץ, ולא יכול לעמד בה אלא גבור במלחמתה של תורה, גבור ביצרו.

וביום השלישי ירדה לעמוד האמצעי על ידי משה. זהו שכתוב ויהי ביום השלישי בהית הבקר. בשני לוחות אבנים – נצח והוד. זהו שכתוב, כתובים משני עבריהם, והם שני נביאי אמת, ומצד של עמוד האמצעי נקראו נביאי האמת, ושכינה תורת אמת. זהו שכתוב תורת אמת היתה בפיהו, ונקראת מראה נבואה, ורוח הקדש מצד של שניהם.

וביום השביעי נתנה, זה צדיק יסוד עולם, ובדרגה שלו, המלכות, הוא דבר עמו, והרי פרשוהו לעשרה מלכים שמא לא יוכלו לדבר על פה אחד, ונגע בבת וכלל בה כל העשרה, וזו ' ב"ת אחת, תחת הי' מן אלה"ם, ' מן אדנ"י, ' מן שד"י, כלולה מכל הכנוניים, ומכל ההויות כמו הוה"י, או כמותו, שיהיה ' תחת ה', בכל שם של כנוי, והו"ה היא נקבה.

ומשום שהתורה נתנה ממנה, אמר למשה וראית את אחרי וכו', שאין נביא וחכם יכול להכנס למעלה פחות מזה, ולכן נקראים מפתחות החיצוניים הפנים שלה, ופנים שבפנים – מפתחות הפנימיים, והרי נתבאר למעלה שאם אין לאיש בידי מפתחות החיצוניים – במה יכנס? ומשום זה נאמר בה זה השער ליהו"ה.

ומשום שאין השגה לנביא וחזוה וחכם פחות ממנה, אמר הנביא, כה אמר יהו"ה אל יתהלל חכם בחכמתו, כי אם בזאת יתהלל וכו' השכל וידע אותי. ולכן יעקב למד אותה לבניו, ונתן להם קבלה ממנה. זהו שכתוב וזאת אשר דבר להם אביהם. ודוד שהיה לו קבלה ממנה, אמר לה אם תחנה עלי מחנה. רמז אותה בכתר הזה, והעלה מחשבתו אליה, ואמר לא ירא לבי וכו'.

ואהרן שהיה לו קבלה ממנה, לא היה נכנס לפני ולפנים פחות ממנה. זהו שכתוב בזאת יבא אהרן אל הקדש, שהיה יודע שהיא עקר של הכל, שהיא קרבן ליהו"ה, עולה ליהו"ה אשה ליהו"ה. וישראל שהיה להם קבלה ממנה, לא רצו מן הקדוש ברוך



הוא משפון אחר שיפדה אותם מהגלות בגללה אלא זאת, שכתוב
 ואף גם זאת בהיותם בארץ איביהם. והנביא אמר בשבילה, כשראה
 בנבואה את דחקם של ישראל תקיף, אמר זאת אשיב אל לבי וכו',
 וזאת ליהודה ויאמר.

היא מרגלית כלולה מכל הגונים המאירים שמאירים מעצמם,
 וסגלתו בכל הנקדות של האותיות והטעמים. בכל שם ושם,
 מצד של חל"ם היא סגולתא.

חול"ם מלא בוא"ו עולה באותיותיו אהי"ה, ושלשה ניצוצות י' י'
 כחשבון יהו"ה, שהוא כ"ו, וארבע אותיותיו עולה
 לחשבון יהו"ה אהי"ה נ"א, בסוד יהו"ה של י' י' י', וסגלתו א"ל נא
 רפא נ"א לה, אנה יהו"ה הושיעה נא. אהי"ה כ"א, כ' כתר, א' אין
 סוף, אין קדוש כה' וגו'.

וחל"ם סגלתו לחלם, שבו נאמר ויחלם והנה סלם מצב ארצה וכו',
 ועוד חול"ם - מוחל עוונות ישראל. חל"ם חסר הוא ה"י מן
 אלהי"ם, שלשה ניצוצות ל' מן אלהים - נשאר א"ם, שנאמר בה כי
 אם לבניה תקרא, ולא צריך להאריך בנקדות, שהרי נתבאר.

דבר אחר והמשכלים, אלו שיודעים במצוה חמישית במלת
 בראשית - יר"א שב"ת, אזהרתו שלא לחלל את בת המלך
 בט"ל מלאכות, שהן ארבעים מלאכות חסר אחת, כנגד ארבעים
 מלקיות חסר אחת. הרצועה להלקות, היא שפחה רעה, שעטנז,
 כלולה משור וחסור, שאמר יעקב ויהי לי שור וחסור. על כל דבר
 פשע - על שור על חסור - שאין מלקין בשבת, שלא שולטת
 השפחה הרעה על העולם. אוי למי שמשליט אותה על העולם.

ומשום זה את שבתתי תשמרו - זו בת יחידה, שהיא שמירה אחת
 לשבתות הרבה, בה תלויים כל שמירתן של עשר ספירות,
 שנקראו שבתות הרבה. ושמרו בני ישראל את השבת - זו בת
 יחידה, שהיא שמירה לישראל בכל שבת ושבת, ומי שמחלל אותה,
 אינו שמור על ידי הקדוש ברוך הוא, ולא עוד, אלא שנאמר בה
 מחלליה מות יומת. מי שמכניס ברשות שלה שפחה חללה זונה,
 שרשות שלה הוא תחום שבת כמו שתחום וגבול של הים, שנאמר
 שמתי חול גבול לים. ומי הוא? והיה מספר בני ישראל כחול הים,
 ואין ים אלא תורה.



מי שעובר עליה כאלו החזיר את העולם לטהו ובהו, ולכן הפתוב סמך לה והארץ היתה תהו ובהו, שהוא חול לים. כמו חליה של שלשלת לכלב - מי שמוציא אותו משלשלאותיו, גורם כמה נשיכות של יסורים שנושף אותו, ובגללו אמר דוד הצילה מחרב נפשי מיד כלב יחידתי. וזה סמא"ל, שהוא תפוס בקולר מצד של אלו שקושרים אותו באות של תפלין, ורצועה בקשר על זרועו, וקשור בשתי רצועות על קרניו, שהוא שור מועד.

ושכינה שבת יחידה, היא רשות של יחוד של העולם, שהוא גבהו עשר אותיות של השם המפרש - יו"ד ה"א וא"ו ה"א, ורחבו ד' יהו"ה. ענ"ג שבת בהפוך - נג"ע. מי שיש לו ולא מקים אותו, מתהפך לו לנג"ע צרעת, שפחה שמחריבה ביתו, ונתן את הבית, את איבריו ואת עציו, וזוהי עניות, שהיא במקום של נגע צרעת. חזר בתשובה, וטהרו הפה - זה מיכא"ל כהן גדול ממנה תחת יד החסד.

ענ"ג הוא נה"ר יוצא מעד"ן להשקות את הגן, שהוא עדון הנשמות. ו' נהר שיוצא מעד"ן, מבין י"ה, ואין עדן אלא כתר עליון שהוא מפלא ומכסה, ומשום כך נאמר בעדן, עין לא ראתה אלהים זולתך. להשקות את הגן, זה ה' תחתונה.

ארבעים מלקיות חסר אחת - כחשבון ט"ל. מי ששומר אותה מהם, יורד עליו ט"ל, שהוא יו"ד ה"א וא"ו - ט"ל להחיות מתים. ועליו בארו רבותינו של המשנה, כל העוסק בטל תורה, טל תורה מחייהו. ועוד, והמשכלים יזהרו - אלו שיודעים במצוה הששית שנגמזה במלת בראשית - בי"ת שם, שעליה נאמר גם צפור מצאה בית ודרור קן לה, והרי תינוקות יודעים שדרור קן לה, ובא דוד ואמר ברוח הקדש? אלא זו מצות קן צפור, שיש בה כמה סודות, ועליה נאמר גם צפור מצאה בית, שפתוב בשבילה פי ביתי בית תפלה - זה בית הכנסת. ודרור קן לה - זה בית המדרש. אשר שתה אפרחיה - אלו בעלי תורה, בעלי משנה, בעלי קבלה, שבגללם לא זזה שכינה מישראל.

בראשית ברא אלהים. פתח רבי שמעון ואמר: והמשכלים יזהרו כזהר הרקיע - אלו האותיות, שהן לבושי התורה,



רקומים מכל גוני האש - לבן, אדם, ירק ושחור, ומהם נפרדים
לכמה גונים.

וכך הגונים הם מרקמים בעור של גוף האדם, שהוא בגן עדן,
והרקיע באלו האותיות מציר ומרקם משום שהוא נברא בהם.

יזהרו - אלו הנקדות שמאירות באותיות, ובהם מאירים כוכבים
ברקיע הגן עדן, וכלם מאירים בעינים של הגוף בגן עדן.

כזהר - אלו טעמי התורה שבהם מנהגים אותיות ונקדות וכאותו
גוף של הגן. כזהר - זו הנשמה שהיא תנועה של אותיות
ונקדות, שמאירות בפנים ובעינים, והנפש היא כלל האותיות, והיא
שתוף של הגוף. הרוח היא כלל הנקדות שמאירות בעינים.

קם זקן אחד, פתח ואמר: מנורה הקדושה, כמה חילות שומרים
עליך בגן עדן, כמה מחנות מלאכים מסתכלים ממשקופי
הרקיע בגן בזמן שתכנס לשם, וכלם מסתכלים בך, וגוני הרקיע בך
יזהירו, משום שבך מאירה השכינה, שהיא זהר הרקיע, והגן הוא
נסתר וחתום עד שתכנס בו שכינה. זהו שכתוב גן נעול אחתי כלה.

והגונים לא מאירים ברקיע עד שיכנס לשם הקדוש ברוך הוא, ומיד
כשיכנס לשם, נאמר בהם נפתחו השמים ואראה מראות
אלהים. מה זה מראות? אלא מ"ר או"ת. מר - שנאמר בו מלאכי
שלום מר יבכיון, והוא אות בצבא שלו, לו נפתחים הרקיעים, ובו
מאירים כל הגונים שלהם. וכעת, מנורה הקדושה, קום ותאיר את
גוני הרקיע באותיות התורה, ותאיר הכוכבים בהם בנקדות, כמו
הזהר הזה, כסא הכבוד, שכל הנשמות הקדושות משם נגזרו.

קם המנורה הקדושה, פתח כמו מקדם ואמר: והמשכלים יזהרו -
אלו האותיות שכלן כלולות באות ב' של בראשית. ב' היא בית,
בית המקדש, ששם מאירות בה כל האותיות. ראשית נקדה בהיכלו
כמו זה: ב, שעליה נאמר כל כבודה בת מלך פנימה. תשע נקדות
תלויות ממנה, והיא ספיר גזרתם, עשירית להם.

ואלו הם שמאירים באות ב', שהיא בית המקדש שלמעלה, וספירים
נקראו על שם השמים מספרים כבוד א"ל, ואחרי שהם
מספרים כבוד א"ל, נקראו עשר ספירות בלי מה, ויורד בהם יו"ד
ה"א וא"ו ה"א להאיר בהם, שעל שמו נקראו, וכלם מאירים



באותיות, אלו הספירות, והאותיות שבהם נבנית, שהיא ב', כמו זה, וזהו סוד הדבר - בחכמה יבנה בית.

ולבית הזה יש שלשה גגות, והם שלשה עמודים התומכים אותה, והם ו' ו' ו'. עליהם נאמר ווי העמדים וחשקיהם כסף. שלשת העמודים, אלו שלשת האבות שתומכים לבית, שהוא שכינה. וחשקיהם, אלו שני עמודי אמת, שנאמר בהם יכין ובעז, ועליהם הבית עומד, והברית התיכון זו נקדה מבפנים שנסתרת מבפנים. מברית זה ו', התפשטות של אותה נקדה שהיא י', מברית ודאי מן קצה, זו ה"א עליונה, אל הקצה, זו ה"א תחתונה. קשר של שלשת העמודים שהם ווי העמודים זה ח"י העולמים, שכך הם עולים שלש ו' ו' ו' לחשבון שמונה עשרה, שהוא צדיק יסוד עולם. ה' ה' כשנסועים מעמוד האמצעי, שנקרא הברית התיכון, נקראו אותם בריחים על שמו. זהו שכתוב וחמשה בריחים לקרשי צלע המשכן. **ותקון** המשכן היה ציור של מעשה בראשית וגן עדן, ובאלו הציורים של הנקדות ורקמת הגונים ששם, המשכלים יזהרו, והכל בראשית - ב' ראשית, בה והמשכלים יזהרו, כזהר זה אלהי"ם, והוא הכפא לחשבון.

בין כך חזר הזקן כמו מקדם ואמר: מנורה הקדושה, חזר בד! נכנסת לגן ונבהלת לצאת משם, ומשם נכנסת למשכן שהוא ציור של מעשה בראשית ויצאת משם, יש לה לחזר לשם, שהרי כמה חילות שומרים עליה מהעם הקדוש לשמע מי הציורים ששם, שהם כמו דיורי השכינה, שנאמר בהם ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם. שודאי משכן ומנורה ומקדש ומזבח ושלחן, הכל הוא דיוקן של דיורי השכינה למעלה ולמטה.

מיד פתח רבי שמעון ואמר: ויעשו כל חכם לב בעשי המלאכה וגו'. מה זה כל חכם לב? אותו שהוא חכם בחכמה ובל"ב נתיבות שלה, שהם כלולים בששת ימי בראשית, והינו שש משזר, שהם ששת ימי בראשית כלולים מעשר אמירות ול"ב שבילים, שהם ל"ב פעמים אלהי"ם שבמעשה בראשית.

והמשכלים, בהם נודעים האותיות, שנאמר בהם, יודע היה כצלאל לצרף אותיות שבהן נבראו שמים וארץ, והם כ"ח אותיות וארבע עשרה אחרות גנוזות בהן, ואלו הן כ"ח אותיות



בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, וְעָלִיָּהֶן נֹאמֵר כַּחַ
מֵעֲשׂוֹי הַגִּיד לְעַמּוֹ. וּבִגְלוֹת הַסְּתֵלֶק כ"ח זֶה מֵהֶם, וְנֹאמֵר בָּהֶם וַיִּלְכוּ
בְּלֹא כַח לִפְנֵי רוּדְף. וּמִשׁוּם זֶה אוֹמְרִים בְּקִדְיֵשׁ וְעִתָּהּ יִגְדֵל נָא כַח
אֲדנ"י, כִּנְגֵד כ"ח אוֹתוֹת אַחֲרוֹת שֵׁישׁ בְּאֵלוֹ שֶׁבַע הַתְּבוֹת, שֶׁהֵן אֲמֵן
יְהֵא שְׁמִיָּה רַבָּא מְבָרַךְ לְעֵלַם וּלְעֵלְמֵי עֵלְמִיָּא. וְזֵהוּ הָעוֹנָה אֲמֵן יְהֵא
שְׁמִיָּה רַבָּא בְּכָל כַּחוֹ, י"ד אַחֲרוֹת, הֵם יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ יְהו"ה, וְסִימָן:
אוֹר לְאַרְבָּעָה עָשָׂר בּוֹדְקִין אֶת הַחֲמִיץ לְאוֹר הַנֵּר. וּבִאֲלֵה הַי"ד אוֹתוֹת
שְׁבוּעָה, זֵהוּ שְׁכָתוֹב כִּי י"ד עַל כֵּס יְהֵ.

קָם הַזְקֵן וְאָמַר: מְנוּרָה הַקְּדוּשָׁה, בְּנֻדְאֵי אֵלוֹ אַרְבָּעָה עָשָׂר שָׁל פּוּרִים
הֵם, בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר בּוֹ וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר בּוֹ – זֶה י"ד י"ה, אָבֵל
סִימָנִים שָׁל כ"ח הֵם אוֹר אַרְבָּעָה עָשָׂר, י"ד רֵאשׁוֹנִים שָׁל כ"ח, י"ד
הַשְּׁנָיִים הֵם בְּרֵאשׁוֹן בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם וְכוּ', וְהֵם י"ד פְּרָקֵי יַד יְמִין
וְיַד שְׁמָאל וְי"ד פְּרָקֵי הַגּוּף, וְהֵם שְׁלֹשָׁה פְּרָקִים שָׁל זְרוּעַ יְמִין, וְשְׁלֹשׁ
שָׁל זְרוּעַ שְׁמָאל, וְשְׁלֹשׁ שָׁל שׁוֹק יְמִין, וְשְׁלֹשׁ שָׁל שׁוֹק שְׁמָאל, וְשְׁנָיִם
שָׁל הַגּוּף. וְסוּד הַדְּבָר – וְשְׁלֹשָׁה פָּנִים יְמָה, וְשְׁלֹשָׁה פָּנִים נִגְבָּה, וְהַכֹּל
זֶה כְּמוֹ זֶה – תְּקוּן הַגּוּף כְּתֻקוֹן הַמְּשָׁכָן. הָרִי שְׁלֹשׁ פְּעָמִים אַרְבָּעָה
עָשָׂר: פּוּרִים בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר בּוֹ, פֶּסַח אוֹר לְאַרְבָּעָה עָשָׂר, שְׁלִישֵׁי –
בְּרֵאשׁוֹן בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם, וְעוֹלִים לְאַרְבָּעִים וְשָׁנַיִם יָמִים, וְזֵהוּ
וַיַּעֲשׂוּ כָל חֲכָם לֵב.

וַיַּעֲשׂוּ אַרוֹן – זֶה שַׁבָּת, שְׁמֵשָׁכָן הוּא שֵׁשׁ מְשֻׁזָּר, כּוֹלֵל שֵׁשׁ יָמֵי
בְּרֵאשִׁית, שֶׁהֵם שְׁתֵּי זְרוּעוֹת – חֶסֶד וּגְבוּרָה, וְגוּף – הָעַמּוּד
הָאֲמָצְעִי, וְשְׁתֵּי שׁוֹקִים – שְׁנֵי נְבִיאֵי אֱמֶת, וְצַדִּיק אוֹת בְּרִית בִּינִיָּהֶם.
הַמְּשָׁכָן, שְׁכִינָה הַתְּחַתּוֹנָה כְּלוּלָה מִכָּל תְּקוּנֵי הַגּוּף. צֵלַע הַמְּשָׁכָן זֶה
מִטְטְרוּן, שְׁפָחָה שָׁל הַגְּבִירָה, עָלֶיהָ נֹאמֵר עֲצָם מֵעֲצָמֵי, עֲצָם
הַשָּׁמַיִם לְטָהֵר. אַרוֹן וְדָאֵי זֶה ל"ב, אֵשׁ דּוֹלְקָת, כּוֹלֵל ל"ב נְתִיבוֹת,
וְהוּא שַׁבָּת, וּבּוֹ שְׁכִינָה עֲלִיוֹנָה שֶׁהִיא תּוֹרַת חֲכָם, וּבָהּ לֵב מְכִין, וְהִיא
נִשְׁמָה יִתְרָה בְּשַׁבָּת, הִיא חֲרוֹת שָׁל שַׁבָּת שְׁבַגְלָלָה לֹא שׁוֹלְטִים בְּעָלֵי
הַגִּיהֶנָם עַל הָעוֹלָם. וּמִיָּהוּ הַגִּיהֶנָם בְּגוּף? זֶה הַכְּבֵד, וְהִיא מְזַבַּח
הַנְּחֻשֶׁת לְהַעֲבִירוֹ מִן הָעוֹלָם, וּבְכַבֵּד מְרָה, גִּיהֶנָם שְׁבוּעָתָה בּוֹ.

כַּפָּרַת הַלֵּב, זו פְּרִישַׁת סִכַּת שְׁלוֹם, שְׁנֹאמֵר בָּהּ הַפּוּרֵשׁ סִכַּת שְׁלוֹם.
מְנוּרָה זֶה הָרֵאשׁ, וְשַׁבָּעָה נְרוֹתֶיהָ עָלֶיהָ – הֵם שְׁתֵּי אֲזִנִּים,
וְשְׁתֵּי עֵינַיִם, וְשְׁנֵי נְקָבֵי הַחֲטָם, וְפָה, וּמְנוּרָה לְיָמִין, וְנֹאמֵר בָּהּ,



הרוצה להחכים – ידרים, משום ששם המזח בראש, והחכמה שורה בראש, ובו מאירה המנורה, משום שהוא שמן, שנאמר בו כשמן הטוב על הראש. כנפי הראה נאמר ויהיו הכרכים פרשי כנפים למעלה סככים בכנפיהם על הכפרת, זו כפרת הלב.

שֶׁלְחָן זה הלב, ונאמר בו שלחן בצפון, וזו השכינה התחתונה, היא מנורה, כשנוסעת מימין, ושורה עליה חכמה, ונאמר בה, הרוצה להחכים – ידרים. וכשנוסעת משמאל, שהיא גבורה, נקראת שלחן, ונאמר בה, הרוצה להעשיר – יצפין, ושורה עליה בינה, שנאמר בה ברפת יהו"ה היא תעשיר. וכשנוסעת מהגוף, שהיא עמוד האמצעי, נקראת משפן כלול משניהם.

הפיור וכנו הם שתי כליות, ובהם שורים שני עמודי אמת. המזח, עליו נאמר ופני אריה אל הימין, ושם דולקת המנורה. הלב, ופני שור מהשמאל, ושם שלחן מתקן, משום שלב הוא בשמאל. על הגוף נאמר ופני נשר, ושם המשפן מתקן, ושכינה שהיא דמות אחד לארבעתן, והיא ד' של אחד, והיא ארבע הפנים של כל חיה.

משום שבה מאירות ארבע אותיות, שהן יהו"ה והיא דמות אדם, שהוא יו"ד ה"א וא"ו ה"א, ועשר אותיות אלו הן שעור קומה של הגוף הזה שהוא משפן, ועליהם נאמר עשר אמות ארך הקרש, ואמלא אותו רוח אלהים בחכמה ובתבונה ובדעת ובכל מלאכה. בחכמה זו י', בתבונה זו ה', ובדעת זה ו', ובכל מלאכה זו ה'.

דבר אחר והמשכלים – אלו ארבעת יסודות הגוף, יזהירו בהם ארבע חיות, שהן מזל אריה, מזל שור, מזל נשר, מזל אדם, שפרצופו של אדם נפר בהם בפני האדם, וזוהי הכרת פניהם ענתה בם. כזהר זו הנשמה, ומצדיקי הרבים באיברי הגוף, יהיו מאירים את מזלם, כככים לעולם ועד.

דבר אחר והמשכלים – אלו ארבעת צדי העולם. יזהרו – אלו ארבעה מלאכים, שהם מיכאל גבריאל רפאל נוריא"ל. כזהר – זה כסא הכבוד.

דבר אחר והמשכלים – אלו השפתים, שנאמר בהם ושפתותינו שבת, ובהם אחה"ע בומ"ף גיכ"ק דטלנ"ת זסשר"ץ, שמשמשים בפה עשרים ושתיים אותיות, ובהם תתוף דבור התפלה



לשבח למלך. יזהרו - אלו העינים, שנאמר בהם ועינינו מאירות כשמש וכירח. שבעת גלדי העין הם, שמשאירים בהם שבעה כוכבי לכת ושמש ולבנה, שנאמר בהם ועינינו מאירות כשמש וכירח, הרי תשעה, כמו שתשע נקודות התורה, והרי חמה ולבנה בכלל שבעה כוכבים הם, איך מחשיב אותם כתוספת על ז' אלא החמה היא נקבה לגבי השמש, הלבנה נקבה לגבי ירח, ושמש וירח מאירים לשבעה כוכבי לכת, שהם כשבעת גלדי העין ושמש ולבנה, הרי תשעה. בת עין עשירית להם, כלה שכלולה מכלם.

בזרה הרקיע, זו אספקלריה המאירה בפני אדם, שממנה תלויים האזנים והעינים וחטם ופה שהם מנהיגי הגוף ואיבריו, כמו שהטעמים הם מנהיגי האותיות והנקודות שבתורה, כמו ששפתים ושנים וחד ולשון וגרון משמשים לאותיות, כך כמו זה פנפי העין ועפעפים של העין, ושלשת גוני העין הם משמשים את העין, והכל נקשר בחמש נקודות כמו זה: אאאאא. אותיות ונקודות חמש בתוך חמש, ועליהם נאמר ראשיכם שבטיכם זקניכם ושטריכם כל איש ישראל - הרי חמשה. טפכם נשיכם וגרף אשר בקרב מחנך מחטב עציף עד שאב מימך - הרי חמשה אחרים, חמש בתוך חמש, אלה ה"ה, ומהם נתנו עשרת הדברות, זה י', וכל העם ראים את הקולת, מצד של ו'.

דף זהר הקדוש אליבא ריקניא

דף זהר הקדוש אליבא ריקניא מונע כל מילי בישא והשמר פו ישיאף לבבך לחדל מזה. (הנהגות רבי משה גרינולד מחוסט אות כא)

אחר פטירתו יזכה להבין

ואפלו מה שאינו יכול להבין על בוריו, אף על פי כן הלמוד בעצמו הוא תועלת, שאחר פטירתו שיזדכך חמרו אז יזכה להבין וכו'. לכה ילמד אדם אף על פי שאינו יודע. (מאור עינים חדושים שכת)

ללמד ספר הזהר הרבה, ואין מספיק שאר הלמוד

אמר לי (רבי פנחס מקאריץ זצ"ל) שאני צריך ללמד ספר הזהר הרבה (ז"ה אריינטאן) כי מחמת חשכות הגלות צריך להאיר באור גדול ואין מספיק שאר הלמוד אפלו שהוא מתמיד בלמודו בשאר השעורים, וכן הוא בזהר שאמר רבי שמעון בן יוחאי שהזהר יגן בדרא דמלכא משיחא, עין שם.

(נפת צופים קמ"ד - מדרש פנחס)



דָּבָר אחר והמשכלים – אלו בעלי מקרא בעשיה. יזהרו – אלה בעלי משנה ביצירה, שהם חכמי המשנה ארבעים ותשעה פנים טהור וארבעים ותשעה פנים טמא. ארבעים ותשעה פנים טהור הם ארבעים ותשע אותיות של פְּרַשְׁת הַיְחֻד הָעֲלִיּוֹנָה, שהיא שמע ישראל, עשרים וחמש אותיות, ועשרים וארבע אותיות של הפְּרָשָׁה הַשְּׁנִיָּה של היחוד, שהיא בְּרוּךְ שֵׁם כְבוֹד מְלֻכּוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד, עשרים וחמש אותיות שעליהן נאמר כ"ה תאמר לבית יעקב. ובעשרים וארבע אותיות שכוללים בהם עשרים וארבעה ספרים, שהם כ"ד ששואב מים התורה, נאמר בהם ותגיד לבני ישראל. ומיהו ששואבים ממנו כ"ד הללו, שהיא שכינה, כלולה מעשרים וארבעה ספרי התורה? זה צדיק, שהוא נהר יוצא מעדן העליון, משום שיורד בו ו', שהוא בן י"ה.

וּבְגָלוֹת הסתלק ממנו, ונאמר בו ונהר יחרב ויבש. יחרב בבית ראשון, ויבש בבית שני. והוא דף בעשרים וארבעה ספרים. ועם כל זה שהוא יבש וחרב, נאמר בו אל ישב דף נכלם. אל ישב דף, שהוא צדיק, ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד, דף בשכינה שהיא עשרים וארבע אותיות היחוד, עליה נאמר והמלך שלמה ברוך. ועל אלו עשרים וארבע האותיות נאמר, ושמתי כדכ"ד שמשתיך וכו'. העניי הזה הוא ד"ף, ובת זוגו דפ"ה, והיא כד"ה על שכמה. כ"ד ה', שהיא חמשה חמשי תורה, והם ה' אצבעות שבהם נאמר ותמלא כד"ה ותעל.

וּמֵאַיִן שואבים? מעשרים וחמש אותיות, וסוד הדבר – כ"ה תברכו את בני ישראל, את ודאי, במה מתברכת ומתמלאת? באות ו' שהוא כולל שש תבות היחוד, שהם שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד, ובו היא נעשית אות.

כ"ה היא אם העליונה, הים של התורה, ו' נהר שיוצא משם, וממנו מתמלאת כ"ד, שהיא שכינה תחתונה, וממנו נשקית בגלות. מה שהיה בהתחלה – היא השקתה ממנו. וסוד הדבר – ותמהר ותדר פדה על ידה ותשקהו. ועליה נאמר ותאמר שתה אדני, שהוא אדון שלה. ותכל להשקתו ותאמר גם לגמלי"ך אשאב. אלו מאתים



אַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנֶה תְּבוּת שֶׁל קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁשְּׁקוּלוֹת לְמֵאֵתִים אַרְבָּעִים
וּשְׁמוֹנֶה מְצוֹת הַתּוֹרָה, שֶׁבֶּהֶן גָּמוּל"י חָלָב יוֹנְקִים וְעֵתִיקֵי מְשָׁדִים,
שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם שְׁנֵי שְׁדִיךְ תְּאוּמֵי צְבִיָּה, וְהֵם שְׁנֵי לוחות התורה.

כ"ה היא השכינה העליונה שבה יצאו ישראל ממצרים, כמו שנאמר
כֹּה אָמַר יְהוָה כַּחצוֹת הַלַּיְלָה וְכוּ'. היא עֲשָׂרִים וְחָמֵשׁ אוֹתִיּוֹת
שֶׁל הַיַּחֲדוּד שֶׁל שְׁחָרִית, וְעֲשָׂרִים וְחָמֵשׁ אוֹתִיּוֹת הַיַּחֲדוּד שֶׁל עֲרֵבִית.
וְשִׁמְתֵי כ"ד שְׁמֻשְׁתֵּיךְ - זוֹ שְׁכִינָה תַּחְתּוֹנָה, שֶׁהִיא כ"ד אוֹתִיּוֹת
הַיַּחֲדוּד שֶׁל שְׁחָרִית וְכוּ' אוֹתִיּוֹת הַיַּחֲדוּד שֶׁל עֲרֵבִית.

כ"ה כ"ד שֶׁל שְׁחָרִית הֵם אַרְבָּעִים וְתִשְׁעָה פָּנִים, וְיֵשׁ אַרְבָּעִים
וְתִשְׁעָה פָּנִים לְמִטָּה מִצַּד שֶׁל יִשְׂרָאֵל הַקָּטָן, שֶׁהוּא מִטְּרוּן,
וְהוּא אַרְבָּעִים וְתִשְׁעָה פָּנִים. וּבָהֶם יִזְהִירוּ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, שֶׁהִיא
שְׁנֵי הַלְּכָה, הַשְּׁפָחָה שְׁלוּ, מִשּׁוּם כִּי מְרַדְּכֵי הַיְּהוּדִי מִשְׁנָה לְמֶלֶךְ,
כְּמוֹ זֶה מִשְׁנָה - מִשְׁנָה לְמֶלֶךְ, וּבוֹ יִזְהִירוּ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה. כְּזֹהֵר
הָרְקִיעַ, זוֹ הַלְּכָה, שֶׁהִיא קְבֵלָה לְמִשֶּׁה מְסִינִי, וְכִמְהָ עֲלָמוֹת יֵשׁ לָהּ,
שֶׁהֵן הַלְּכוֹת פְּסוּקוֹת, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶן וְעֲלָמוֹת אֵין מְסֹפֵר, וְהִיא עוֹלָה
עַל כָּלֵם. זֶהוּ שְׁכָתוּב וְאֵת עֲלִית עַל כָּלָנָה, וְהִיא עִם כָּלֵם, כְּמוֹ
שֶׁבְּאֲרוֹהוּ הַלְּכָה כְּרַבִּים.

וּמִצְדִּיקֵי הַרְבִּים בָּהּ יִהְיוּ כְּכוֹכְבִים לְעוֹלָם וָעֶד. כְּכוֹכְבִים וְדָאֵי,
שְׂאִין לָהֶם חֲשִׁבוֹן. שְׁכָל כּוֹכֵב וְכוֹכֵב נִקְרָא עוֹלָם יַחֲדָי, וְזֵהוּ
וְעֲלָמוֹת אֵין מְסֹפֵר. וְאֵלוֹ הַעֲלָמוֹת אֵל תִּקְרִי עֲלָמוֹת אֵלָא
עוֹלָמוֹת. וּמִשּׁוּם שֶׁהַצְּדִיקִים הֵם כְּכוֹכְבִים וְלִכְלֵ אֶחָד יֵשׁ כּוֹכֵב, בְּגִלְל
זֶה פְּרָשׁוּהוּ הָרֵאשׁוֹנִים, כֹּל צְדִיק וְצְדִיק יֵשׁ לוֹ עוֹלָם בְּפָנָי עֲצָמוּ, וְכֹל
מִי שֶׁזָּכָה לְהַלְּכָה אַחַת - יוֹרֵשׁ עוֹלָם אֶחָד, כֹּל שֶׁכֵּן מִי שֶׁזָּכָה לְמִסְכַּת
אַחַת אוֹ שְׁתֵּים אוֹ לְשִׁשִּׁים, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם שְׁשִׁים הֵמָּה מְלָכוֹת, שְׁכָל
מִסְכַּת הִיא גְּבִירָה בְּעֲצָמָה. אֲשֶׁרִי הוּא מִי שִׁיּוֹרֵשׁ אוֹתָהּ בְּעוֹלָם הַזֶּה,
שֶׁהַלְּכָה הִיא עֲלָמַת הַגְּבִירָה, שֶׁהִיא קְבֵלָה. אֲשֶׁרִיֵּהֶם אוֹתָם
שֶׁמִּשְׁתַּדְּלִים בְּשְׁכִינָה, שֶׁהִיא עַל כָּלֵם בְּהַלְּכָה, לְהוֹצִיאָהּ מֵהַגְּלוּת,
שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ וּבִפְשָׁעֵיכֶם שְׁלַחָה אִמְכֶם, וְלֵהוֹלִיכָהּ אֵל בְּעֲלָה שְׁתַּהֲיָה
לָהּ קְבֵלָה בְּזוֹרְעוֹתָיו, וְלִקְיָם בָּהּ שְׁמָאלוֹ תַּחַת לְרֵאשֵׁי וְכוּ'.

שְׁבַגְלוֹת מִשְׁנָה, שֶׁהִיא מִטְּרוּן, שׁוֹלֵט, וְהוּא מִשְׁנָה לְמֶלֶךְ,
בְּמָקוֹם שֶׁהַגְּבִירָה יוֹשֶׁבֶת מִשְׁנָה, וְזֵהוּ וְשִׁפְחָה כִּי תִירֵשׁ
גְּבִרְתָּהּ. וּבִימֵי מִשֶּׁה לֹא שְׁלִטָּה הַשְּׁפָחָה אֵלָא הַגְּבִירָה. אַחַר שֶׁמִּשֶּׁה



מת וירש יהושע, שהוא נער, במקום המלכות שלטה השפחה, כמו שנאמר אני שר צבא יהו"ה עתה באתי.

והרי בארנו שמטטרו"ן הוא מעשה מרכבה, ועליו נאמר אין דורשין במרכבה ביחיד. מה זה ביחיד? ביחידו של עולם, אלא אם כן היה חכם ומבין מדעתו. חכם בחכמה ומבין בבינה ויודע בדעת, שנאמר בהם ואמלא אותו רוח אלהים בחכמה בתבונה ובדעת, משום שהוא משכן שהתמלא בשלשת הדרגות הללו. ובכל מלאכה - זה מעשה בראשית, שכינה תחתונה, שאין דורשים לה במעשה בראשית בשנים, אלא ביחוד של העולם, המרכב"ה שלה הוא מטטרו"ן, גוף השכינה.

ושכינה, היא מ"ה, יו"ד ה"א וא"ו ה"א נקראת, משום שהיא הכלל של עשר ספירות. הרכב שלה מטטרו"ן, שעליו נאמר רכב אלהים רבותים אלפי שנא"ן. מה זה שנא"ן? שור, נשר, אריה, אדם. וזהו סוד המרכבה - רכ"ב מ"ה ודאי.

ומטטרו"ן הוא ארון, גוף לתורה שבכתב, שהוא עמוד האמצעי, והוא שלחן, שלחן השכינה, שהיא ל"ב, שנאמר בה ל"ב מבין, והוא לשמאל. ומשום זה אמרו בעלי המשנה שלחן בצפון.

והוא מנורה אש דולקת מצד השכינה, שנאמר בה נר יהו"ה, וצריך להיות לימין שיקבל שמן, ומשום זה מנורה בדרום. זהו כלי לקבל פתילה ושמן ואור. פתילה - שכינה, השמן שלה - צדיק, שמן כתיב. האור שלה - עמוד האמצעי. כמו זה הנפש, שהיא שתוף הגוף, היא פתילה, הרוח זה השמן, האור זו הנשמה, הכלי זה הגוף, הוא עבד, והוא רכב לשלשת הצדדים הללו, שהם קשר של יחוד אחד, שהם נר יהו"ה נשמת אדם.

ועבד זה הוא כנוי לכל השמות, שנוי לכל השמות, ובו מרכיבים כל האילנות העליונים מצד של טוב. המרכבות של צד הרע, עליהם נאמר ולא בעריות בשלשה. מה זה עריות? סמא"ל ונח"ש, לא צריך להיות בשלשה, שהם משחי"ת א"ף וחס"ה, להיות שלישי ביניהם, שלא מתקשרים בהם, אלא שיהיו שניהם בפרוד, ומשום זה אין דורשין בעריות בשלשה. ובמעשה בראשית בהפוך - אין



דורשים במעשה בראשית בשנים, שלא יעשו פרוד, אלא ביחיד, שהוא יחוד אחד, ומשום זה לא יאכל אדם שנים ולא ישתה שנים. **ולא** במרכבה ביחיד, משום שיחיד אין לו שתוף, שהוא מטטרו"ן, כמו שהנשמה אין לה שתוף בגוף. ולמה אמר אלא אם פן היה חכם ומבין מדעתו? כאן משמע שיש לו מרכבה למעלה לקדוש ברוך הוא, שהיא מלאכה שלו, ומהי? אותה שפלוה מחכמה בינה ודעת, שהם יה"ו, המלאכה של שלש אותיות, היא ה' שכינה תחתונה, השלמות של שלש אותיות, עליה נאמר ותכל כל עבדת משכן וגו', והיא ה' של היום הששי. ומשום זה, אף על גב שאומרים אין דורשים במרכבה ביחיד, חזר ואמר, אלא אם פן היה חכם ומבין מדעתו. שודאי באלה השלש דורשים במרכבה ביחיד, ובלא אלו השלש אינו יחוד שלו, וזהו סוד, שהקדוש ברוך הוא למעלה אחד עם שכינתו.

ובשמהו למטה במטטרו"ן בלי שכינתו, משתנה בו, ומשום זה אמר אלישע אחר, שמא חס ושלום יש שתי רשיות, ומשום כך אמר אל תמירני בו, כי שמי בקרבו, משום שמטטרו"ן הוא שני למלך, וכשהשכינה בלי בעלה, נקרא המלאך הזה משנה לה, ומשתנית, שלא יודעים בה החילות ומה שהיא גבירה. ובמה היא מתכפית? באותה שנקראת אמה.

וזהו שאמר הכתוב וכי ימכר איש את בתו לאמה. איש – זה הקדוש ברוך הוא, בתו – זו שכינה, לאמה – בת זוגו של מטטרו"ן, שהיא מיטטרו"ן בתוספת יו"ד, ששפחה רעה היא אמה של ערב רב, ומשום אותה שפחה רעה ובניה לא מכירים אותה, היא מכסה בעבד שלה כמו הנשמה לגוף.

ובגלות הראשונה שלא חזרה למלכותה בת המלך ולא יצאה מאותו הגוף, לא יצאה חפשית, ובגולה נאמר בהם עבדים היינו לפרעה במצרים, משום שהיו תחת רשות אותו עבד, ומשום זה אמר פרעה במקום הזה, לא ידעתי את יהו"ה, וגם את ישראל לא אשלח, ומשום זה יצאו במנוסה כעבד שאין לו כתב שחרור וברח מאדונו.

אבל בגולה האחרונה לא יוצאת הבת בעבד הזה כמו שפחה, אלא בקדוש ברוך הוא, משום שתורה, שהיא חרות, היא עמה



בגלות האחרונה, שהיא חרות של, מה שלא היה כף בגאלה הראשונה, שלא היה לה ולבניה תורה שהיא חרות, שתורה היא ודאי חרות, במלכות של, בכבוד של. זהו שכתוב יקרה היא מפנינים, ומשום זה לא תצא כצאת העבדים. וזה שאמר כי לא בחפזון תצאו ובמנוסה לא תלכוני כי הלך לפניכם יהוה. יהוה ודאי, הוא יקים אותם מהעפר, והוא מאיר על פני ישראל, ובו נודעים כל העולמות שהם זרע ברך ה'.

והתפשט הקדוש ברוך הוא מכל הכנונים ומרכבות של מטטרוין, שהם כוז"ו במוכס"ז כוז"ו מצפ"ץ, ונאמר בו ולא יפנה עוד מוריה והיו עיניך ראות את מוריה. באותו זמן כי עין בעין יראו בשוב יהוה ציון, והתפשט ממרכבות שלמטה והתלבש במרכבה שלו, שהיא אדני". שם המרכבה זה יהוה, כנני זה אלהים, שעולה לחשבון אהיה אדני", והוא כנני של שני השמות הללו, ובו הם מתכסים.

אהיה הוא יהוה ו', שהוא כלול מששה צדדים שבהם חותם ששה צדדים, והם: יהוה הו"י וה"י וה"י וה"י וה"י וה"י. יהוה נוטל לו ימין, שהוא חסד, וחותם בו לחכמה, ובו הרוצה להחכים ידרים. הו"י נוטל לשמאל, שהוא גבורה, וחותם בו לעשר, ובו הרוצה להעשיר יצפין. וה"י פנה למזרח ונוטל לו עמוד האמצעי, וחותם בו בנים. וה"י נוטל לו ירך ומסתכל בו למעלה, וחותם בו חיים. וה"י נוטל (נוסף) לו ירך שמאל ומסתכל למטה, וחותם בו מזונות. מסתכל למעלה לחכמה ונקשר בירך ימין, וחותם בו חיים, משום שעל החכמה נאמר, והחכמה תחיה בעליה. מסתכל למעלה לאם העליונה ונקשר בירך שמאל וחותם בו מזונות. וה"י פנה למערב, בצדיק שהוא ערוב, ששם מתערבים כל החילות, ונכלל בשמונה עשרה אותיות, שהם: יהוה הו"י וה"י וה"י וה"י וה"י. אלו הן שמונה עשרה אותיות שבהן ח"י העולמים נקרא, והצדיק בהן נקרא ח"י העולמים.

כ ההיו"ת הללו תלויים מהאם העליונה שהיא חיים, וצדיק על שמו נקרא ח"י, חיות המרכבה על שמה נקראו, משום שהאם העליונה היא חיים, כמו שנאמר עץ חיים היא למחזיקים בה, והיא מרכבה לחכמה.



מַלְכוּת שָׁם ה', וּבָה נִקְרָא יְהו"ה בְּשֵׁלֵמוֹת, שְׁבַע פְּעָמִים נִקְרָאָה בָּה: יְהו"ה יְהו"ה יְהו"ה יְהו"ה יְהו"ה יְהו"ה יְהו"ה יְהו"ה, וְיֵשׁ בָּהֶם כ"ח אוֹתוֹת, שְׁנַאֲמַר בָּהֶם (במדבר יד) וְעַתָּה יִגְדֵל נֶאֱמַר כ"ח יְהו"ה, וּבְאֵלוֹ שְׁבַע הַשְּׁמוֹת הַיָּא נִקְרָאת בַּת שְׁבַע, וְעַלֵּיהֶם נֶאֱמַר שְׁבַע בַּיּוֹם הַלְלֵתִיךָ.

י"ה שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם פְּעָמִים בְּשֵׁלֵשִׁים וּשְׁנַיִם אֱלֹהִי"ם, הֵם ל"ב נְתִיבוֹת חֲכָמָה, א' עִם י"ה - אֵיךְ מְקוֹם כְּבוֹדוֹ.

וְהַמְשַׁבְּלִים - אוֹתָם הַיְכָלוֹת וְצִיּוּרִים שֶׁל גֵּן עֵדֶן, כְּלָם מְצִיּוּרִים וּמְרַקְמִים בְּאוֹתוֹת.

א - צִיּוּר שֶׁל הַיְכָל גִּנוּז, שֶׁהוּא אֲנֹכ"י, שְׁעוּלָה לְחֶשְׁבוֹן כֶּסֶף, וְהוּא מְצִיּוּר בְּנִקְדוֹת, שֶׁהֵם כְּפוֹכָבִים שְׁמַאֲרִים בְּרָקִיעַ, וּבָהֶם מְצִיּוּרוֹת נְשָׁמוֹת וְרוּחוֹת וּנְפָשׁוֹת שֶׁל הַצְּדִיקִים.

וְצִיּוּר שֶׁלוֹ כְּמוֹ זֶה: זוּהִי דְמוּת הַקֶּמֶץ, שֶׁהוּא נִיצוּץ וְרָקִיעַ. הַנִּיצוּץ הוּא כּוֹכֵב, וְעַלֵּיו נֶאֱמַר דֶּרֶךְ כּוֹכֵב מֵיַעֲקֹב. רָקִיעַ - וְקָם שְׁבֹט מִיִּשְׂרָאֵל. נִיצוּץ הוּא כּוֹכֵב חֲמָה שְׁמַאֲרִי בְּרָקִיעַ, וְעַטְרָה עַל רֹאשׁוֹ לְמַטָּה נִחְלָק אֵל כֵּזֶה: לְבָנָה שְׁמַתַּחַת הַרָקִיעַ, וּשְׁנֵיהֶם בְּצִיּוּר זֶה: כְּשֵׁיבָא סְמָא"ל לְהַסְתַּפֵּל בָּה לְמַטָּה, מְסַתַּפְלָת לְמַעְלָה וּמְכַסָּה אֶת פְּנֵיהָ מִמֶּנּוּ, וּמְחַזֵּירָה פְּנֵיהָ מִמֶּנּוּ לְמַטָּה, וְהִיא מְתַרַחֶקֶת מִמֶּנּוּ.

בְּאוֹתוֹ זְמַן, תִּקְעוּ בַּחֲדָשׁ שׁוֹפָר בְּכֶסֶף לַיּוֹם חַגְגּוֹ. בְּאֵיזָה חֲדָשׁ? בַּחֲדָשׁ שֶׁכּוֹ מְתַכֶּסֶה הַלְבָּנָה. וּמִי הוּא שְׁמַכֶּסֶה עָלֶיהָ? יְהו"ה, שֶׁכֵּן עוֹלָה אֶבְחָשְׁבוֹן: י' לְמַעְלָה, י' לְמַטָּה, ו' בְּאֶמְצַע, וְהוּא שׁוֹמֵר אוֹתָהּ. זֶהוּ שְׁכַתוּב אֲנִי ה' הוּא שְׁמִי וְכו'.

ב - הַיְכָל לְנִקְדָּה, הַגַּג שְׁלָה הוּא רָקִיעַ, וְהִיא פֶּתַח - עַלֵּיו נֶאֱמַר נוֹטָה שָׁמַיִם כִּפְרִיעָה, וְהוּא ו' שְׁמַכֶּסֶה עַל הַנִּקְדָּה הָעֲלִיוֹנָה וְהַתַּחְתּוֹנָה וְהָאֶמְצָעִית, כְּמוֹ זֶה: (א) (ב) - שְׁנֵי נִיצוּצוֹת שֶׁל הָאוֹת צ' הֵם צִיּוּרִי. שְׁנֵי הָרָאשִׁים שֶׁל צ' הֵם שְׁנַיִם שֶׁל ע'.

ש - יֵשׁ לָהּ שְׁלֹשָׁה רָאשִׁים, וְהֵם סְגוּ"ל, וְהֵם שְׁלֹשׁ נִקְדוֹת שְׁר"ק, ז' (ו') הָרָאשׁ שְׁלָה חֲל"ם חִיר"ק שׁוּר"ק בּו', קוּץ מְבַפְּנִים, חִיר"ק קוּץ שֶׁל אוֹת ג', וְהַכֹּל נִרְמָז בְּאוֹת א'. נִקְדָּה לְמַעְלָה - חֲל"ם, נִקְדָּה לְמַטָּה - חִיר"ק, בְּאֶמְצַע - שׁוּר"ק, כְּמוֹ זֶה: וְעוֹד שְׁתֵּי נִקְדוֹת שֶׁל אוֹת א', הֵם צִיּוּרֵי וְהֵם שְׁב"א, וְהֵם בְּדְמוּת אַחֲרַת א, כְּמוֹ י' לְמַעְלָה,



ו' באמצע, ד' למטה. א (ה) היא קוץ למעלה, קוץ למטה, קוץ באמצע, והוא סגול והוא שור"ק שלש נקודות, הכל הוא א. האותיות האחרות - היכלות וכסויים לאותיות הללו, והכל מרקם ומציר בפסא. ו' - שש דרגות לכפא. ס' - ששים גלגלי הכפא שאותיות התורה נאמר בהן, אין מקדם ומאחר בתורה, אבל בכפא - כלם מתקנים כראוי, וסוד זה נמסר לחכמי לב.

ענין אחר, והמשפלים יזהרו - אלו הם אותיות, שהיה להם שכל להכנס לפני המלך כל אחת על תקונה. מצד של גבורה נכנסו כלן למפרע, משום שהיא זרוע שמאל תשר"י, וזה בראשית - ב"א תשר"י, בגלל שבמדת הדין נברא העולם, ומשום זה נכנסו למפרע, והרי פרשה שבמין נברא העולם ובו נכנסו אותיות כסדרן, וסוד הדבר - אמרתי עולם חסד יבנה. ולכן כשנכנסו האותיות למפרע, ומהם כסדרן, לא רצה הקדוש ברוך הוא לברא בהן את העולם, עד ששתף אותן בימין ובשמאל וברא בהן את העולם.

נמ"ל א"ב מכסדרן, ונטל תשר"ר מלמפרע, ושתף בהן האות י' משמו, וברא בהם את העולם כדי שיתקיים הבנין, והם אב"י תשר"ר. אב"י - אש"ר בידו נפש כל ח"י, ת' - תורת ה' תמימה, ש' - שבת, ר' - ראשית חכמה יראת ה'. ובכלם לא רצה להתחיל אלא באות ב', משום שהיא בנין אב, בנין העולם, ובה התחיל להתחיל, משום שבה עתיד לבנות ירושלים, כמו שנאמר בונה ירושלים יהו"ה. שאם יהו"ה לא יבנה בית שוא עמלו בוניו בו. ובנין התורה והעולם באות ב' עתיד להבנות, ועליה קים העולם, ובאותו זמן שנבנית, כאלו שבאותו זמן יברא העולם ויבנה. וזה בראשית ברא אלהים. אבל כשחרב בית ראשון, כאלו היה העולם תהו ובהו, וזהו והארץ היתה תהו מיד שנבנית, ויאמר אלהים יהי אור, משום שכל האותיות מאירות בה. ואף על גב שאור הוא א - האור שלו שמאיר בה ב' בחמשה אורות, שהם ה' עליונה של השם הקדוש.

ג - העמוד שתומך את הבית, שהוא גמילות חסדים טובים, הוא תומך את ד' שהוא דל"ת, ובאיזה מקום סומך אותו? בגלות. א' תומך ומאיר לב', ג' גומל חסד עם ד', ובמה? ג' היא גלגל, ובה כל האותיות מתגלגלות בכמה גלילי זהב. זהו שכתוב ידיו גלילי זהב ממלאים בתרשיש. מה זה בתרשיש? אלא בתרי שש, והם



בשתי זרועות - גדלה וגבורה, שבהן מתחילה התורה ב'ב', ובהן שש פרקים, שהם שש אותיות בראשית שכוללות בעמוד האמצעי שהוא ו', ועליו נאמר וירא ראשית לו, לו - לאות ו', כי שם חלקת מחוקק ספון.

ד' - הדלת של הבית של ירושלים, ו' - העמוד שסמוך לדלת (לכ), והיא דלת של שני שערים, שנאמר בהם פתחו לי שערי צדק, ומשום זה יש לדלת שני גגות, והם שתי זרועות, בלא ו', שהם ששה פרקים, היא דלת, וזהו דלותי ולי יהושיע. ואות ד' היא זרוע שיש בה שתי אמות. ה' - שלמות של שתי זרועות וגוף, שהיא כלל של שלשת האבות. ו' - יחוד שלמות של אות ד', שהיא הלכנה.

בשמאיר בה, נאמר בה והיה אור הלכנה כאור החמה, ואור החמה יהיה שבעתים כאור שבעת הימים. וזו שלמות של חמה ולכנה שהם ה"ה, משום שהוא ז' כולל י"ו, ומשום זה הוא זכור ושמור. זכור - מצד של ה' עליונה, שמור - מצד של ה' תחתונה.

ח יש לה שלשה גגות, והם ו' ו' ו' שכוללים בח"י עולמות. ח' היא פותרת חלומות טובים בט', והרי פרשוה, שחלום טוב מצד של האות ט', שהיא סביב לה, כמו שבארוהו, חלום טוב ראית - ודאי משם זה בא. משום שאות ט' היא ספירה תשיעית למעלה למטה, ח' ספירה שמינית ממטה למעלה, ח' מצד של אות א', י' ספירה עשירית, עשירית האיפה. כשירדת ח' אליה, נעשית ח"י, והאות י' כשעולה עם כ', נקראת כתר עליון, ועליו נאמר כתר לך יהו"ה אלהינו, אבא ואמא, מלאכים המוני מעלה - אלו נשמות שהן מלאכים מצד המלכות, יחד כלם קדשה לך ישלשו, קדשה ודאי שהיא שכינה, לך ישלשו - אלו שלשת האבות שהם קדוש קדוש קדוש. יהו"ה צבאו"ת, מה זה צבאו"ת? אלו שני נביאי אמת. מלא כל - זה צדיק. הארץ כבודו - זו שכינה, שהיא קדשה שעליה נאמר, אין קדשה פחות מעשרה. וזהו כ' כתר.

ט - ויחלם והנה סלם מצב ארצה - זו השכינה התחתונה, וראשו מגיע השמימה - זו השכינה העליונה, והנה מלאכי אלהיים - זה מ', עלים בל' וירדים בנ', שנאמר בה איה נפלת משמים הילל בן שחר. נאמר בו וירדים בו.



אב בס', בה עולים, משום שהיא סנ"ה, היא סל"ם לעלות בל'.
 ע - בה מסתכל ובו מצפה. וסוד הדבר - וכל עין לך תצפה.
 פ - בה כל לשון לך תשבח, בזמן שעולה למקומו. וכי כעת לא
 משבחים אותו כל לשון? לא, עד שיתקיים הכתוב והיה ה' למלך,
 למלך ודאי, באות ל', ובאותו זמן יתקיים כל פה וכל לשון יתנו
 הדר למכותך.

צ - באותו זמן נאמר בה צדקה תרומם גוי, ואין צדקה אלא תפלה,
 הרי פרושהו, והיא אם העליונה שיורדת אל הצדק ונעשית צדקה,
 ונכלל י"ה בשניהם, בצדיק וצדקה. ק - באותו זמן יעלו אותו
 הקולות של התפלות, הקולות של התורה, ובאותו זמן יהיה הקל
 קול יעקב.

ר - ראשון לציון הנה הנם ולירושלים מבשר אתן. ש - בה
 שלום שלום לרחוק ולקרוב אמר יהו"ה ורפאתיו. לרחוק
 שנתקרב, שקרוב קרוב (שרחוק רחוק) היה. ת - בה תם עונך בת
 ציון לא יוסיף להגלותך.

הקדמה אחרת לתקוני הזהר

בראשית ברא אלהים וגומר. כתוב המשפלים יזהרו כזהר הרקיע
 וגו', אלו הם רבי שמעון בן יוחאי וחבריו - רבי אלעזר
 בנו, ורבי אבא ורבי יוסי ורבי חייא ורבי יצחק ושאר החברים,
 שהזהירו זהר למעלה כזהר הרקיע. מה זה כזהר? אלא כשעשו את
 החבור הזה, הסכימו עליו למעלה, וקראו לו ספר הזהר. ומצדיקי
 הרבים בו יהיו רבים כפוככים לעולם ועד, שלא יחשיך האור שלהם
 לעולם ולעולמי עולמים. באותו זמן שהתחבר החבור הזה, נתנה
 רשות לאליהו להסכים עמם בו, ולכל בעלי הישיבה שלמעלה
 ולמטה וכל חילות המלאכים העליונים, ונשמות עליונות, להיות
 עמם בהם בהסכמה ורצון כאחד.

פתח רבי שמעון ואמר: בראשית ברא אלהים, סוד יהו"ה ליראיו
 ובכריתו להודיעם. סו"ד אלו הם שבעים פנים שהתפרשה מלת
 בראשית בפרשה הזו.

תקון ראשון

בראשית, ב' ראשית, זה השער לה' צדיקים יבאו בו. זהו שער
 הצדיקים שיש להם רשות להכניס לשם, ואחרים



וְשֵׁאִינָם צְדִיקִים נְדָחִים מִשָּׁם, בּוֹ רְשׁוּמִים וּמְצִירִים וַחֲקוּקִים דְּמִיּוֹת
 שֶׁל עֲלִיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים, הַצִּיּוֹר שֶׁל אָדָם רְשׁוּם שָׁם, וְהוּא דְמוּת אָדָם,
 הַרְשָׁם שֶׁל אַרְיָה שָׁם לְיָמִין, וְרְשָׁם שֶׁל שׂוֹר לְשְׂמָאל, וְרְשָׁם שֶׁל נֶשֶׁר
 בְּאִמְצָע, וְסוּד הַדְּבָר – וְדְמוּת פְּנֵיהֶם פְּנֵי אָדָם, וּפְנֵי אַרְיָה אֶל הַיָּמִין
 לְאַרְבַּעַתָּם וְכוּ'. לְכָל חֲזִיהַ אַרְבַּע פָּנִים, אֵלּוּ אַרְבַּע אוֹתִיּוֹת שֶׁל הַשֵּׁם
 הַקָּדוֹשׁ שֶׁל יְהו"ה שְׂמֵאִיר בָּהֶם. הַמֶּלֶךְ שֶׁל כָּל הַחַיּוֹת זֶה אָדָם, שֶׁהוּא
 יו"ד ה"א וא"ו ה"א שְׁעוֹלָה בְּחֻשְׁבוֹן אֶחָד. דְּמוּת אָדָם זוֹ הַשְּׂכִינָה
 הַקָּדוּשָׁה, שֶׁהִיא דְמוּתוֹ.

היא חוֹתָם שְׁלוֹ, דְמוּת שְׁלוֹ, וְעָלֶיהָ נֹאמַר שִׁימְנֵי כַחוֹתָם עַל לְבָבְךָ.
 שְׂפָךְ אִמְרָה הַשְּׂכִינָה, שְׂאָף עַל גֵּב שְׂאֵתָה תִסְתַּלֵּק לְמַעְלָה
 מִהָעוֹלָם, דְמוּתָךְ לֹא תִזוּז מִמְּנֵי לְעוֹלָם, כְּמוֹ אוֹתוֹ חוֹתָם שְׂבֵאוֹתוֹ
 מְקוֹם שֶׁנִּדְבַק בּוֹ רְשָׁם שֶׁל בְּעַל הַחוֹתָם, לֹא יִזָּה מִמְּנֵי הַדְּמוּת שֶׁל
 הַחוֹתָם לְהִיּוֹת נִיכָר, וְלִכֵּן אִמְרָה כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל בְּגִלּוֹת, שִׁימְנֵי כַחוֹתָם
 עַל לְבָבְךָ, כְּצִיּוֹר הַתְּפִלִּין שֶׁל יָד שֶׁהֵן כְּנִגְד הֵלֵב. כַּחוֹתָם עַל זְרוּעֶךָ,
 כְּמוֹ תְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ שֶׁתְּלוּיּוֹת רְצוּעוֹת לְכָל הַצְּדָדִים עַל הֵלֵב וְהַזְרוּעַ,
 וּבְהֵן רְשׁוּמִים אֵלּוּ שֶׁהֵם עִמּוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְעוֹד, שִׁימְנֵי
 כַחוֹתָם עַל לְבָבְךָ, זֶהוּ חוֹתָם שֶׁל אוֹת בְּרִית קֹדֶשׁ, וְהוּא אוֹת בְּרִית שְׁבַת
 קֹדֶשׁ וְיָמִים טוֹבִים.

כי עֲזָה כְּמוֹת אֶהְבֶּה – תִּזְקָה הִיא הַפְּרִדַּת הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְהַשְּׂכִינָה
 מִיִּשְׂרָאֵל כְּמוֹ הַפְּרִדַּת הַנְּשָׂמָה וְרוּחַ וּנְפֶשׁ מִהַגּוֹף. וְעוֹד, כִּי עֲזָה
 כְּמוֹת אֶהְבֶּה – כְּשִׁיִּשְׂרָאֵל מִיַּחַדִּים אֵת שֵׁם הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּאֶהְבֶּה
 וְאוֹמְרִים הַבוֹחֵר בְּעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאֶהְבֶּה, קָשָׁה כְּשֵׂאוֹל קִנְאָה שֶׁל
 הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא מְקַנָּא עֲלֵיהֶם בְּזִמְן שִׁיִּצְאוּ מִהַגְּלוּת, שֶׁהוּא
 יִהְיֶה בְּאוֹתוֹ זִמְן קִנְאָ וְנוֹקָם וּבְעַל חֲמָה, רְשָׁפִיהָ רְשָׁפֵי אֵשׁ. בְּאוֹתוֹ
 הַזִּמְן יִתְעוֹרֵר הַשְּׂמָאל בְּשִׁלְהֵבוֹת שְׁלוֹ, שֶׁהֵם רְשָׁפֵי אֵשׁ שִׁלְהֵבַת י"ה,
 וְיִשְׂרָף כְּמָה הַיְכָלוֹת שֶׁל בְּתֵי עֲבוּדָה זָרָה וְיִטַּל נְקֻמוֹת מִעַמְּלֵק, שֶׁהוּא
 נִשְׁבַּע בְּשֵׁתֵי הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ, שֶׁהֵם י"ה, לְטַל נְקֻמָּה מִמְּנֵו.
 זֶהוּ שְׂכָתוֹב וַיֹּאמֶר כִּי יָד עַל כַּס י"ה, וְזֶהוּ רְשָׁפֵי אֵשׁ שִׁלְהֵבַת י"ה.

ויִשְׂרָאֵל אוֹמְרִים, רַבּוֹן הָעוֹלָם, אָף עַל גֵּב שְׂאֲנֵי בְּגִלּוֹת רַחוּקָה
 מִמֶּךָ, שִׁימְנֵי כַחוֹתָם עַל לְבָבְךָ, וְלֹא תִזוּז מֵאִתְּנֵו דְמוּתָךְ,
 שֶׁהִיא הַחוֹתָם שְׁלָךְ, הַשְּׂכִינָה שְׁלָךְ, שֶׁבְּגִלְלָה הִיִּית זוֹכֵר אוֹתְנֵו בְּגִלּוֹת,
 וְהַחוֹתָם שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְדַאי הִיא הַשְּׂכִינָה.





בְּרֵאשִׁית בְּרָא, ב' הִיא וְדָאִי, בָּהּ פִּתְחָה הַתּוֹרָה כָּב', וְזוֹ בְּרֵאשִׁית,
ב' רֵאשִׁית, ב' הִיא וְדָאִי, הָאוֹצָר שֶׁל הַכֹּל, עָלֶיהָ נֶאֱמַר
יִרְאֵת ה' הִיא אוֹצְרוֹ.

וְזֶה תְּקוּן שְׁנִי

(בְּרֵאשִׁית, פְּעָמִים רַבּוֹת יֵשׁ בַּתּוֹרָה רֵאשִׁית, וְכָל אֶחָד הַתּוֹרָשׁ בְּמִקוּמוֹ. הָרֵאשׁוֹן הוּא – יְהוּ"ה קָנְנִי רֵאשִׁית דְּרָכּוֹ, וְזוֹ הַתּוֹרָה שֵׁשׁ בָּהּ טַעְמִים וּנְקֻדּוֹת וְאוֹתִיּוֹת, וְכַמָּה מִצְוֹת עֲשֵׂה וְלֹא תַעֲשֵׂה, שֶׁכֵּלֵן תְּלוּיּוֹת בְּשֵׁם יְהוּ"ה. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב זֶה שָׁמַי לְעֵלָם וְכוּ'. שְׁמִ"י עִם י"ה – שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שְׁשִׁים וְחָמֵשׁ, זָכַר"י עִם ו"ה – מֵאַתִּים אַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנֶה. שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שְׁשִׁים וְחָמֵשׁ מִשְׁמָאל, מִיִּרְאֵת הַגְּבוּרָה נִתְּנָה, פֶּחַד יִצְחָק).

(תְּקוּן שְׁלִישִׁי) תְּקוּן שְׁנִי

בְּרֵאשִׁית, שֵׁם יִרְאֵת. מַה נִּשְׁאַר מֵאוֹתָן אוֹתִיּוֹת? ש"ב, וְסוּד הַדְּבָר
– שָׁב בִּירְאֵת ה', וְאִם אֵין יִרְאֵה אֵין חֲכָמָה, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרוּהָ
אִם אֵין יִרְאֵה אֵין חֲכָמָה. מִשּׁוֹם שִׁירְאֵה הִיא אוֹצָר לְחֲכָמָה, הִיא
הַגְּנִיזָה שְׁלָה, הִיא הַטְּמָנָה שְׁלָה, הִיא בֵּית הַמֶּלֶךְ.

וְזֶה תְּקוּן שְׁלִישִׁי כְּמוֹ זֶה:

בְּרֵאשִׁית רֵא"ש בִּי"ת, וְסוּד הַדְּבָר – בְּחֲכָמָה יִבְנֶה בֵּית. וּמִי שְׁרוּצָה
לְרֵאוֹת אֶת הַמֶּלֶךְ, אֵין לוֹ רִשׁוּת לְרֵאוֹתוֹ אֲלֹא בְּבֵיתוֹ, וְסוּד
הַדְּבָר – הַחֲכָמָה לֹא נוֹדַעַת אֲלֹא בְּבֵיתוֹ.

כְּמוֹ זֶה הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי, שֶׁהוּא יְהוּ"ה, לֹא נוֹדַע לְנִבְיָא וְחוּזָה
אֲלֹא בְּהִיכְלוֹ שֶׁהוּא אֲדֹנָי, וְסוּד הַדְּבָר – וְה' בְּהִיכַל קָדְשׁוֹ,
וְהִיא כְּלוּלָה מִשְׁבַּע הַיְכָלוֹת, מִשְׁבַּע אֲרָצוֹת, וְעָלֶיהֶם אָמַר דָּוִד
אֶתְהַלֵּךְ לִפְנֵי יְהוּ"ה בְּאֲרָצוֹת הַחַיִּים. וְעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי הוּא כּוּלֵל
שְׁבַע רְקִיעִים, וְעָלֶיהֶם אָמַר דָּוִד הַשָּׁמַיִם שָׁמַיִם לִיהוּ"ה, וְאֵין
יְדִיעָה כָּלֵל בְּמֶלֶךְ וּבְמַלְבוּשׁוֹ וּבְתַקּוּנוֹ לְבֵן אָדָם בְּעוֹלָם עַד שֶׁיִּכְנָס
לְבֵיתוֹ וְלִהְיֵכְלוֹ, שֶׁהִיא ב', וְעָלֶיהָ נֶאֱמַר כִּי בֵּיתִי בֵּית תְּפִלָּה יִקְרָא
לְכָל הָעַמִּים.

וּמִי שֶׁהוּא אָדָם בְּדַמוֹת הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי, עָלָיו נֶאֱמַר אֵין תְּפִלָּתוֹ שֶׁל
אָדָם נִשְׁמַעַת אֲלֹא בְּבֵית הַכְּנֻסֶת, וְהָרִי פִּרְשׁוּהָ בְּעָלֵי הַמִּשְׁנָה, וּמִי
שֶׁשׁוּמֵר בְּרִית נִקְרָא אִישׁ תָּמִים, וְשֵׁם בְּרֵאשִׁית בְּרִי"ת א"ש, שֶׁשׁוּמֵר
אוֹתוֹ מֵאֵשׁ הַגִּיהֵנּוּם. אֲבָל מִי שֶׁמִּתְעַסֵּק בַּתּוֹרָה וְשׁוּמֵר אוֹתָהּ נִקְרָא
אָדָם, בְּדַמוֹת שֶׁל אוֹתוֹ שְׁלֹמֶעֱלָה, זֶהוּ שֶׁכְּתוּב כְּתַפְּאֶרֶת אָדָם לְשִׁכְת
בֵּית. בֹּא רֵאֵה, כָּל מִי שֶׁשׁוּמֵר אוֹת הַבְּרִית, דְּמוּתוֹ רְשׁוּמָה בְּשִׁכְנֵיהָ
וְצִדִּיק, וּמִי שֶׁמִּשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה, דְּמוּתוֹ רְשׁוּמָה בְּעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי.



תקון רביעי

בראשית, כתוב פתחו לי שערי צדק אבא בם אוֹדָה י"ה. פתחו לי – אלו שני עפעפי העין שהם פותחים וסוגרים, ועליהם נאמר והיו הכרובים פְרָשֵׁי כְנָפַיִם לְמַעַלָּה. הכרובים, אלו שני כרובי העין, פְרָשֵׁי כְנָפַיִם – עפעפי העין. ועוד, פתחו לי שערי צדק, אלו הם שתי העינים. בזמן שהן מסתכלות בדרך ישרה, נאמר בהם ופניהם איש אל אחיו, ובזמן שאינם מסתכלים בדרך ישרה, הרי נחש עקלתון שם, עליו נאמר כי המות יפריד וגומר.

שלש צבעי העין הם שלש האבות, שנאמר בהם אלה ראשי בית אבותם. בת עין שהיא דקיקה קטנה, זו שכונה שמשותפת באבות, ועליה נאמר שמרני פאישון בת עין, והכל בסוד של בראשית, שם ראש"י, שם ב"ת.

קם רבי שמעון על רגליו ואמר: רבון העולמים, פתח עיני להסתכל בהם למעלה, אבא ב"ם בארבעים ושתים אותיות של השם המפורש, לדעת כל אות ואות על תקונה, בראשית וכו' והארץ היתה תהו ובהו, והם: אב"ג ית"ן, קר"ע שט"ן, נג"ד יכ"ש, בט"ר צת"ג, חק"ב טנ"ע, יג"ל פז"ק, שק"ו צי"ת, ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד. לכל אות ואות יש מאמר ויש לה נתיב. עשר אמירות הן ול"ב שבילים, וכלם תלויים מן אי"ה. וזהו אבא ב"ם אוֹדָה י"ה. אי"ה בחשבון אוֹדָה י"ה. י"ה חכמה ובינה, א' פתר עליון, ואותן שבע ספירות כלולות בשבעה שמות.

ואת כלם כוללת בת שבע, ואין ספירה מכל הספירות שיהיה לה רשות להוריק ברכות ולהשפיע לתחתונים אלא בכבת שבע, משום שהיא הקשר של כל הספירות, שאם הספירות היו מריקות מחוץ לה, היתה פרוד. ומשום זה אין רשות לשום ספירה להריק לשום מקום פרט לה, אלא התחתונים, ומשום כך נאמר בה אלה יתהלל חכם בחכמתו וגומר, כי אם בזאת. בזאת יבא אהרן אלה הקדש, שאין רשות לנביא וחכם לדעת למעלה שום מדע אלא בה, ובשכילה נאמר ומשה עלה אלה האלהים, ודוד אמר בגללה אם אתן שנת לעיני לעפעפי תנומה עד אמצא מקום ליהו"ה, הוא שלמות האדם, שלמות היחוד, שלמות השם הקדוש, שלמותה של כל ספירה וספירה.



תקון חמישי

בראשית, ב' ראשית, נקדה בהיכלו, והנקדה הזו היא מחשבה סתומה. בינתים הנה אליהו מזדמן אל רבי שמעון. אמר לו: רבי רבי, והרי ב' היא פתוחה, אם כן, במה המחשבה סתומה בה? אלא בתחלת שלטון וממשלת המלך, הניצוץ הקשה, כשמדר החבל, הנקדה הזו יצא ממנה קו שהסתיר הניצוץ אותה מחשבה כמו זה: ם. בהתחלה היא מ"ם סתומה, וכשהתפשט הקו שהוא ו' מהמדה, היא נפתחה ונעשתה ב', וזה בראשית, ב' ראשית, נקדה בהיכלו.

וכשהיא ם סתומה, היא מ"ם גדולה מלמרה המשרה, ונעשית טבעת, ובגללה נאמר אל הכלה, תהא לי מקדשת בטבעת זו ם, ועליה נאמר, הקשר בהתגלמותו נעוץ בטבעת, והיא לא לבנה ולא אדמה ולא שחרה ולא ירקה וללא שום צבע כלל, וכשמתפשטת להאיר, היא עושה גונים להאיר.

וסוד הדבר - עוטה אור כשלמה וכו', כשהיא אור מעטף ולא מתפשט, והוא נסתר, נקרא אור, אור נסתר באות יו"ד, נקדה בהיכלו, כשמוציא י' מאי"ר נתגלה או"ר, וזהו ויאמר אליהם יהי אור, וחמש פעמים אור יש במעשה בראשית, והם ה', ועליהם נאמר מי מדר בשעלו מים, וזו זרוע ימין, והוא גון לבן, ושמים בזרת תפן - זו זרוע שמאל, שהוא צבע אדם, וכל בשלש עפר הארץ - זה הגוף, העמוד האמצעי, וזה גון ירק, ושקל בפלס הרים וגבעות במאזנים - שני עמודי אמת, וה' הזו מתפשטת להאיר בחמשה גונים, שהם חמש פעמים אור, י' היא מדה שלה, ה' עליונה חמשה אור, ה' תחתונה חמשה גונים שמאירים בהם חמשה אור, וכשמתפשטת ה' העליונה להאיר בה' התחתונה בחמשת הגונים (שמאירים) שלה, מיד מתפשטת ו' אליה, וזהו נוטה שמים כיריעה, שודאי כשהיא מאירה בגוניה, נאמר בה וראיתה לזכר ברית עולם, וראיתה בתכשיטיה, כמו כלה שמתקשטת לבעלה, ומיד נוטה שמים כיריעה, שבא אליה בעלה.



וְזֶהוּ סוּד שֶׁל קוּ הַמִּדָּה שֶׁהוּא ו', מֵאוֹתָהּ מִדָּה שֶׁהִיא י', וְאַחַר שֶׁהִיא נוֹטֶלֶת אֶת הַשֵּׁם הַקְּדוּשׁ, הִיא נֶעֱשִׂית מִדָּה מִמָּטָה לְמַעְלָה.

כְּמוֹ שֶׁנִּקְרָא י' הִיא מִדָּה לְעֶשֶׂר יְרִיעוֹת, כִּי הִיא אִמָּה מִצַּד הָאוֹת ו' כְּלוּלָה מֵעֶשֶׂר אִמוֹת. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב עֶשֶׂר אִמוֹת אֲרֶךְ הַקָּרֶשׁ, וְזֶה י', וְאִמָּה ה' עֲלִיוֹנָה, וְחִצֵּי הָאִמָּה ה' תַּחְתּוֹנָה. אֲרֶךְ הַיְרִיעָה הָאֶחָת זו ו'. וְלָמָּה נִקְרָאת ה' הַתַּחְתּוֹנָה חִצֵּי הָאִמָּה? מִשּׁוּם שֶׁנִּקְרָאת מִצָּה פְרוּסָה, לֶחֶם עֲנִי.

וּכְשֶׁעוֹלָה הַנִּקְרָה הַזֶּה אֶל א' שֶׁהוּא אֲוִיר סְתוּם, נִקְרָא קַמ"ץ, קִמְץ סְתוּם, בְּגִלּוֹל וְקִמְץ הַכֶּהֵן מִשֵּׁם מְלֵא קִמְצוֹ, וְהִיא מִחֻשְׁבָּה סְתוּמָה, ם סְתוּמָה. מִי הוּא הַמִּפְתָּח שְׁלֵה? פֶּת"ח, וְזֶה ו', וְהוּא נְטוּי כְּמוֹ זֶה (צִיּוּר לְמַעֲלָה) כְּשֶׁנִּפְרָד מֵהַנִּקְרָה, הוּא רִקִּיעַ פְּתוּחַ וְדָאִי.

נְטוּי עַל רְאשֵׁי הַחִיָּה, שֶׁהִיא נִיצוּץ שֶׁל קַמ"ץ, זֶהוּ שֶׁכְּתוּב וּדְמוּת עַל רְאשֵׁי הַחִיָּה רִקִּיעַ. מִי הַחִיָּה? זו מְלָכוֹת, שֶׁהִיא נִיצוּץ לְמָטָה מִן רִקִּיעַ כְּמוֹ זֶה א Q מִי הַרִקִּיעַ? זֶה צְדִיק, וְזוֹהִי הַחִיָּה אֲשֶׁר תַּחַת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל. רְאשֵׁי הַחִיָּה שְׁלֵמָטָה – נִצַּח וְהוֹד.

וַיֵּשׁ חִיָּה עֲלִיוֹנָה כְּמוֹ זֶה: וְזֶה י', שֶׁהִיא עֲלִיוֹנָה, שֶׁהִיא עַל הַרִקִּיעַ, וְהִיא מִחֻשְׁבָּה עֲלִיוֹנָה, כְּתוּר בְּרֹאשׁ הַכְּלָה. הַרִקִּיעַ שְׁלֵה ו' עֲלִיוֹנָה, וְזוֹ הִיא עֲטֻרַת תְּפָאֲרֶת. הָרֹאשִׁים שְׁלֵה שְׁתֵּי זְרוּעוֹת.

וַיֵּשׁ עֲטֻרָה בְּרֹאשׁ אָבָא וְאִמָּא, וְהִיא כְּתוּר עֲלִיוֹן וְדָאִי, וְהָרֹאשִׁים שְׁלֵה לְמַעְלָה הֵם אָבָא וְאִמָּא, הִיא י' בְּכָל מְקוֹם, הַקּוּץ שְׁלֵה לְמַעְלָה, וְגוּה בְּאִמְצַע, וְסוּפָה לְמָטָה. הַכְּלָל שֶׁל אוֹתִיּוֹת הַשֵּׁם הַמְּפָרֵשׁ.

הָרֹאשׁ שְׁלֵה לְמַעְלָה בְּסוּד הַטְּעָמִים, וְגוּה בְּאִמְצַע בְּסוּד (כְּלָל) הָאוֹתִיּוֹת, גוּף לְשִׁנְיָהֶם, וְקוּצָה לְמָטָה בְּסוּד הַנִּקְדוּת, וְלְמָטָה הַנִּקְדָּה הַזֶּה הִיא מִים נְקִבִיִּים, וְלְמַעְלָה מִים זְכָרִיִּים, הַרִקִּיעַ בְּאִמְצַע כְּמוֹ זֶה: א. עֲלִיָּה נֹאמֵר וְיֵהִי מִבְּדִיל בֵּין מִים לְמִים.

וְזוֹהִי מִחֻלְקַת שֶׁהִיא לְשֵׁם שְׁמַיִם, שֶׁהִיא סוּפָה לְהַתְקִים וּלְהַכְנִים שְׁלוֹם וְיִחּוּד בְּשִׁנְיָהֶם, וְלֹא מִחֻלְקַת שֶׁל פְּרוּד כְּמוֹ מִחֻלְקַת קֶרֶח וְעֲדָתוֹ עִם אֶהָרָן, וּמִחֻלְקַת הַזֶּה שֶׁהִיא לְשֵׁם שְׁמַיִם, מִשּׁוּם שֶׁהַמִּים הַתַּחְתּוֹנִים בּוֹכִים וְאוֹמְרִים, אָנּוּ רוֹצִים לְהִיּוֹת לְפָנֵי הַמְּלֶךְ עֶלְת הָעֲלוֹת, וְרוֹצִים לְעֲלוֹת לְמַעְלָה. הַרִקִּיעַ מְפָרִיד בֵּינֵיהֶם, עַד שֶׁעֲלֵת הָעֲלוֹת שֵׁם אוֹתָם שְׁוִים, י' מִצַּד זֶה, ו' מִצַּד זֶה, ו' בְּאִמְצַע,



כמו זה: יו"י, שהיא א. וְכָל אֱלֹהִים קְרוּבִים לְעֵלְתָּ הָעֲלוֹת, וְסוּד הַדָּבָר – וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת שְׁנֵי הַמְּאֹרֹת הַגְּדוֹלִים, וְהֵם שָׁוִים. זֶהוּ שְׁכַתוֹב וְהָיָה אֹרֶךְ הַלְּבָנָה כְּאֹרֶךְ הַחֲמָה.

תקונת חמישאה

בא וְרָאָה, קמ"ץ הוא סתום באות י' מכל צד, מעלה אמצע ומטה, וְזֶה הַקֶּמֶץ סתום בשלש ספירות. הפתיחה שלו הוא בחמשה אור, שהם חמש האצבעות העליונות, והם ה' עליונה, חמש אאאא, שהם אור אור אור אור, חמש פעמים, חמשה אורות של מעשה בראשית, והנקוד שלהם אאאא, חמש שעולים לעשר.

וסוד הדבר – והנה אנחנו מאלמים וגומר, והנה קמה אלמתי וגם נצבה. זה א' בחל"ם, שהוא למעלה מכל הנקודות, בקומה זקופה, ובו התעלה (הסתכל) יוסף בחלום, וכן יעקב. זהו שכתוב ויחלם והנה סלם מצב ארצה וראשו מגיע השמימה. זה א שהוא ראש. והנה מלאכי אלהים עולים ויורדים בו, אמרו בעלי המשנה, עולים שנים ויורדים שנים, והם אאאא.

והאות הזו שהיא אל"ף חל"ם שהיא באמצע, היא כתר עליון שסובב על ראשו של העמוד האמצעי, ומשום כך והנה תסבינה אלמתיכם ותשתחוין לאלמתי. הכתר הזה נאמר בה אבן מאסו הבונים היתה לראש פנה. והיא אבן שנגזרת שלא בידיים, זהו שכתוב עד די התגזרת אבן די לא בידין וגומר, ומשום שלא מוצאים לה את המקום מאיפה שנגזרה, שואלים המלאכים הקדושים איזה מקום כבודו להעריצו, ולא מוצאים לה מקום, עד שאומרים ברוך כבוד יהו"ה ממקומו. (בינתיים הרי הזקן אצלו ואמר, רבי רבי, זה בשכינה התחתונה שאין לה שם אלא אצילות, וזהו התגזרת אבן, משום שהיא גזרת מלכין, ובה גזורים דין רפה, זה דין אחרון, וכתר מלכות נקרא ספירה, שאין ספירה שלמה חוץ ממנה למטה).

והאבן הזו היא סגלת מלכים, היא שיחת מלאכי השרת, שיחת חיות ושרפים ואופנים, שיחת כל העליונים והתחתונים, ידיעת השמש והלבנה בעתים, עת וזמן לכל.

כל הטעמים והנקודות והאותיות כלולים בה, קול, דבור ומחשבה כלולים בה. היא כתר תורה וכתר כהנה וכתר מלכות, והיא כתר בראש כל האותיות, כמו זה: ש, ועל האבן הזו אמר רבי עקיבא לחבריו, כשתגיעו לאבני שיש טהור, אל תאמרו מים מים.



וְהִיא הקוץ של כל האותיות. ב כמו זה ד. קוץ של כל אות ואות, שעור קומה שלהן ו' ממעלה למטה וממטה למעלה, וסוד הדבר - מקצה השמים ועד קצה השמים, וזה סוד לך יהו"ה הגדלה והגבורה והתפארת וגומר. לך יהו"ה הממלכה - זו מלכות, שהיא בכל.

וְהִיא צפצוף של העופות הקדושים, שנאמר בהם פי עוף השמים ויליך את הקול, הצפצוף של כל הצפרים, שהן נשמות קדושות שמצפצפים בכמה תפלות, שיחת חיות, שהם תלמידי חכמים, ובגללה נאמר ויצא יצחק לשוח בשדה וכו', ואין שיחה אלא תפלה.

וּבְגִלְתָּהּ נאמר, תפלת שחרית חובה, תפלת ערבית רשות, שהיא רשות הלילה בפני עצמה, ומשום כך אין לה קביעות בלילה, שדומה לגלות, אלא פעמים נמצאת שם ופעמים אין נמצאת. **אֲשֶׁרִי** מי שפוגש אותה, כמו יעקב שנאמר בו ויפגע במקום וילן שם עמה כי בא השמש, עד שבא בעלה ושמר אותה ולן שם עמה. משם ואילך קבעוה חובה.

אָבֵל בשבת היא רשות היחיד, שהיא ברשות בעלה, ולא כמו שהלילה שהיתה יחידה ברשותה. זהו שכתוב איכה ישבה בדר.

וַיַּעֲקֹב, משום שקרבה לבעלה בפגיעה שלו, ודאי עשה אותה חובה, וכשבא השמש בשחרית, שנאמר בו כי שמש ומגן יהו"ה אלהים, נאמר בו ויזרח לו השמש, משם ואילך קשר אותה עמו, שהוא קשר של תפלין של יד, קשר אותה עמו שלא תזוז ממנו לעולמים. מצד השמאל קשר אותה עם תפלין של יד, שהן בזרוע שמאל, מצד הימין שם אותה כתר על ראשו, תפלין של ראש, וזה ביום שהיא קשורה עם בעלה, נאמר בה ישחרונני ואז ימצאונני. אבל בלילה, שהיא הגלות, שהיא מחוץ לבעלה, והיא רשות בפני עצמה, נאמר בה אל תתודע לרשות, ומשום כך אמר דוד אם אתן שנת לעיני וגומר עד אמצא מקום לה.

עַד כאן סוד הקמ"ץ, שהוא סוד המחשבה העליונה והתחתונה (מעלה ומטה) שהיא נקדה ברשות בעלה שהוא ו' רקיע, ופת"ח בלי נקדה רשות בפני עצמה, ונקדה בלי פת"ח רשות בפני עצמה. שכמו



שְׁהֵאוֹתִיּוֹת הֵן זָכָר וּנְקֵבָה, כִּן הַנְּקֻדּוֹת הֵן זָכָר וּנְקֵבָה, אָבֵל הָאוֹתִיּוֹת
הֵן לְנְקֻדּוֹת כְּמוֹ הַגּוֹף לְרוּחַ, וְכֵן נְקֻדָּה בּוֹ כְּמוֹ חַל"ם אוֹ חִיר"ק אוֹ
שׁוּר"ק. חַל"ם לְמַעְלָה מִן ו' נַעֲשֶׂה ז', חִיר"ק לְמַטָּה נַעֲשֶׂה זָנָב
גִּימ"ל, שׁוּר"ק בְּאֲמֻצֵּעַ הַקּוֹץ שֶׁל הָאוֹת ד' קוֹץ בְּאֲמֻצֵּעַ, וְהַכֹּל אֶחָד,
אֲנִי רֵאשׁוֹן וְאֲנִי אַחֲרוֹן וּמִבְּלַעֲדֵי אֵין אֱלֹהִים.

שְׁב"א מִיְהוּ? כַּאֲשֶׁר יִהְיֶה הָאוֹפֵן בְּתוֹךְ אוֹפֵן, וְהֵם אֵת הַמְּאוֹר הַגָּדֹל
וְאֵת הַמְּאוֹר הַקָּטָן, וְהֵם גּוֹף וּבְרִית, וּכְנַגְדָם חֲמָה וּלְבָנָה,
שֶׁהֵם כְּנַגְדֵּי הָאֵם הָעֲלִיוֹנָה וְהַתַּחְתּוֹנָה.

וְהִנֵּה, אוֹפֵן אֶחָד בְּאֶרֶץ אֶצֶל הַחַיּוֹת, זֶה נְקֻדָּה שֶׁתַּחַת סְגוּלַת הַנְּקֻדָּה
שֶׁלְמַטָּה, אֶצֶל הַחַיּוֹת שֶׁהֵן צִר"י, אֵת שְׁנֵי הַמְּאוֹרֹת הַגָּדֹלִים.

וְכֵן הוּא בְּתוֹךְ הָאוֹפְנִים שׁוּר"ק, אוֹפֵן אֶחָד לְמַעְלָה וְאוֹפֵן אֶחָד
לְמַטָּה, וְהוּא הָעַמּוּד הָאֲמֻצְעִי בֵּינֵיהֶם. וְהִנֵּה אוֹפֵן אֶחָד בְּאֶרֶץ
זֶה חִיר"ק, שֶׁהוּא לְמַטָּה. כֹּל נִיצוֹץ הוּא י', וְכֹל רְקִיעַ הוּא ו'.

יְהו"ה שְׁב"א הוּא דִין. קַמ"ץ רַחֲמִים, שְׂמַאל וְיָמִין, שְׂמֶשֶׁם נִתְּנָה
תּוֹרָה, שֶׁהוּא הָעַמּוּד הָאֲמֻצְעִי, וּבְזִמְנֵן שֶׁהֵם שְׁב"א קַמ"ץ
חַל"ם, הוּא רְמוּזֵ כִי בִי חֲש"ק וְאֶפְלָטָהוּ, רַק בְּאֲבוֹתֵיךָ חֲש"ק יְהו"ה.

מִצַּד זֶה שֶׁהוּא יו"י שְׁעוֹלָה יְהו"ה, הִיָּה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשְׂמוֹ
לְחַדוֹ בְּכֶתֶר לְפָנָי שֶׁנִּבְרָא הָעוֹלָם, עַד שֶׁעָלָה בְּמַחְשַׁבְתּוֹ לְבְרָא
אָדָם, שֶׁהוּא י' בְּרֵאשׁ שֶׁל א'. כֶּתֶר לְמַעְלָה, וּלְמַטָּה נְקֻדָּה, וּבְנְקֻדּוֹת
שֶׁל הָאוֹתִיּוֹת נוֹדְעוֹת כֹּל הַסְּפִירוֹת, שֶׁהֵם תִּשְׁעַ נְקֻדּוֹת, וּבְהֵם י"ד
נִיצוּצוֹת, וְעֲלִיָּהֶם נֶאֱמַר וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יֵצְאִים בְּיַד רְמָה, וְהֵם כְּנַגְדֵּי
הַפְּרָקִים שֶׁל חֲמֵשׁ הָאֲצָבָעוֹת שֶׁהֵם י"ד, וְשְׁנֵי רְקִיעִים שֶׁם – אֶחָד מִן
קַמ"ץ וְאֶחָד מִן פֶּת"ח, כְּנַגְדֵּי שְׁנֵי הַקְּנִים שֶׁל הַזְּרוּעוֹת, וְכֹל נִיצוֹץ הוּא
פְּרָק, וְהוּא מְדָה, וְרְקִיעַ אֲמָה, וְקִנָּה, וְקוֹ הַמְּדָה.

הַטְּעָמִים הֵם מִן הַכֶּתֶר, וְהֵם בְּרֵאשׁוֹ שֶׁל הָעַמּוּד הָאֲמֻצְעִי. הַנְּקֻדּוֹת
מִן הַמַּחַ, וְהֵם בְּרֵכּוֹת עַל רֵאשׁ הַצַּדִּיק, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בְּרֵכּוֹת
לְרֵאשׁ צַדִּיק, וְהֵם שְׁלֹשׁ הַטְּפוֹת שֶׁנִּמְשָׁכוֹ מִן הַמַּח אֶל בְּרִית הַמִּלָּה.
הָאוֹתִיּוֹת מִצַּד הָאֵם הָעֲלִיוֹנָה, וְכֵלֶן נִכְלָלוּ בַּמְּלָכוֹת, וְהַנְּקֻדּוֹת
לְאוֹתִיּוֹת כְּנִשְׁמָה לַגּוֹף, שֶׁהַגּוֹף הוּא כְּסוּס לְרוֹכֵב, וְהָאוֹתִיּוֹת פְּתוּחוֹת
לְנְקֻדּוֹת לְקַבֵּל אוֹתָן, וְעֲלִיָּהֶם נֶאֱמַר וּכְנִפְיָהֶם פְּרוּדוֹת מְלַמְעָלָה, לְקַבֵּל
עֲלֵיהֶם נְקֻדּוֹת, וּנְקֻדּוֹת בְּכֹל מְקוֹם בַּת קוֹל.



הַטְעָמִים אלו הם בגדי הקרב, רפ"ה הוא למעלה מהאותיות, ועליהם נאמר ודמות על ראשי החיה רקיע, כעין הקרח הנורא נטוי על ראשיהם מלמעלה. נטוי זהו רפ"ה, נטוי על ראשי החיות שהם יהו"ה, ארבע אותיות ודאי. דג"ש הוא מתוך האותיות, כמו זה: יהו"ה, רפ"ה מבחוץ כמו זה: יהו"ה, והם כמו מתג ורסן לאותיות, ובהן והחיות רצוא ושוב, רצוא בדג"ש, ושו"ב ברפ"ה.

תקון ששי

בראשית, קם רבי שמעון, (פתח) ואמר לאליהו: אליהו אליהו, בשבועה עליך במלכות הקדושה, שהיא נפולה בגלות, טל רשות שלא תזוז מעמנו, שהרי השכינה וחילותיה שומרים אותך, מלאכי השרת, שנאמר בהם הן אראלם צעקו חצה, צועקים מחוץ להיכלות. אין שם מי שמקבל את תפלות ישראל, כמה צפרים מצפצפות בתפלות אל אמם, שהם מקננות על הארץ, ששומרים אותך, וכלם נקראו צפרים, על שם קן צפור, שהיא האם הקדושה, שנאמר בה כי יקרא קן צפור לפניך, ועליה נאמר גם צפור מצאה בית, וזו ב' מבראשית, שנאמר בה בחכמה יבנה בית. ודרור קן לה - זו האם העליונה יובל, שנאמר בה וקראתם דרור בארץ. בזמן שצפור מצאה בית, שהיא בית המקדש, ונבנתה ונתתקנה, מיד הדרור, שהיא שכינה עליונה, מצאה קן לה למעלה.

ומיד אשר שתה אפרוחיה, אלו ששת בניה, שש ספירות, שהם ששת ימי המעשה, כלם פורחים אליה, בכמה חגים וזמנים וימים טובים. ואפרוחים, שהם ישראל למטה, כלם פורחים עמה בגלות, ובזמן שהם ביצים, שאין להם כנפים במצוות עשה לפרח, נאמר בה לא תקח האם על הבנים.

אם כך, מה זה כי יקרא קן? אלא בזמן שאין לשכינה מקום לשרות שם בקביעות, היא הולכת במקרה, וזהו כל הקובע מקום לתפלתו. כמו שנשמות עושות, כך שורה עמה שכינה. הנשמה שהיא קבועה בתפלה או בתורה, היא מקום קבוע לשרות בו שכינה, אבל נשמה שאין לה קביעות בתפלה או בתורה, אלא אם מזדמנת לה במקרה, כך היא שורה עליה במקרה, וזהו כי יקרא קן צפור לפניך וכו'.



שְׁנֵי יָמֵי נְשֻׁמָּה היא קַן צְפוּר, וְכֵן אוֹתָהּ נִשְׁמַת הָאָדָם נִקְרָאת קַן צְפוּר, וְהַגּוֹף הַקָּן שֶׁל הַנְּשֻׁמָּה, וְכֵן הַנְּשֻׁמּוֹת שֶׁהֵן עַל־מוֹתֶיהָ, שֶׁנִּקְרָאוּ בְּתוּלוֹת אַחֲרֶיהָ רְעוּתֶיהָ, יוֹשְׁבִים בְּגוּפוֹת, שֶׁהֵם קַן שְׁלֵהֶם בְּדֶרֶךְ מִקְרָה, בְּזִמְן שְׁאִינֶם קְבוּעִים בְּבֵיתִי כְּנִסְיוֹת וּבְבֵיתִי מִדְּרָשׁוֹת, וְזֶהוּ כִּי יִקְרָא קַן צְפוּר לְפָנֶיךָ.

וְעוֹד, קַן צְפוּר לְמַעְלָה הוּא כֶּסֶף, וְהַקָּן שְׁלֵהּ לְמַטָּה הוּא מִטְרֹוֹן, וְעָלָיו נֶאֱמַר וְנִקְהָ לֹא יִנְקָה, שְׁשֵׁם קַן, וְהוּא קִנְיָ וְנוֹקֵם בְּזִמְן שְׁלֵהּ נִמְצָא קַן לְשֵׁרוֹת. בְּדֶרֶךְ, זֶה שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ מִתּוֹ בְּמִדְבָר בְּדֶרֶךְ בְּצִאתֶם מִמִּצְרָיִם. וְעוֹד בְּדֶרֶךְ, זֶה קְבוּרַת רַחֵל, שֶׁהִיא בְּפָרֶשֶׁת דְּרָכִים, וְעָלֶיהָ נֶאֱמַר מִי יִתְנַנֵּי בְּמִדְבָר מְלוֹן אֲרָחִים, וְהֵם שְׁנֵי מְשִׁיחִים, שְׁמֵשֵׁם עוֹבְרִים כְּשֶׁבָּאִים לְגֹאֵל אֶת יִשְׂרָאֵל.

בְּכָל עֵץ, זֶהוּ עֵץ הַחַיִּים, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ עֵץ חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים בָּהּ, וְעָלֶיהָ נֶאֱמַר כִּי הָאָדָם עֵץ הַשְּׂדֵה. וְעוֹד בְּכָל עֵץ, זֶה צְדִיק, שֶׁהוּא עֵץ פְּרִי עֹשֶׂה לְמִינוֹ, וְזֶה יוֹם הַשְּׁבֵת, שְׁשֵׁם זְוִיגָה שֶׁל הַשְּׂכִינָה עִם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְשֵׁם יֵשׁ לָהּ נַחַת, וְעָלָיו נֶאֱמַר וְהָיָה כְּעֵץ שְׁתוּל עַל פְּלָגֵי מַיִם אֲשֶׁר פְּרִיּוֹ יִתֵּן בְּעֵתוֹ. זֶה עֵתוֹ שֶׁל צְדִיק שֶׁהוּא לִיל שְׁבֵת, שֶׁמֵּהצְדִיק פּוֹרְחוֹת נְשֻׁמוֹת חֲדָשׁוֹת בְּיִשְׂרָאֵל עָרֵב שְׁבֵת, שֶׁנִּקְרָאוּ פָּנִים חֲדָשׁוֹת.

אֲפָרָחִים – אֵלוּ תַלְמִידֵי חֲכָמִים, שֶׁבְּגִלְלָם שׁוֹרָה שְׂכִינָה עַל יִשְׂרָאֵל. אוֹ בִּיצִים, אֵלוּ הֵם תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן שֶׁבְּגִלְלָם שׁוֹרָה שְׂכִינָה עַל יִשְׂרָאֵל, וְאֵלוּ הֵם בְּעָלֵי מִקְרָא, וּבְזִמְן שֶׁהֵם עוֹסְקִים בְּתוֹרָה אוֹ בְּמִצְוָה, שֶׁהֵם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וּשְׂכִינָתוֹ, וְגוֹרְמִים לְחַבֵּר אוֹתָם יַחַד, יוֹרְשִׁים מִשֵּׁם נְשֻׁמוֹת, וְנִקְרָאִים בָּנִים שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, מִשׁוּם שֶׁבְּעָלֵי מִקְרָא וּבְעָלֵי מִשְׁנָה הֵם מֵהַכְּנָפִים שְׁלֵהּ, וּמִשׁוּם זֶה וְהָאֵם רֹכֶצֶת עַל הָאֲפָרָחִים אוֹ עַל הַבִּיצִים, הִיא רוֹכֶצֶת עֲלֵיהֶם בְּאַרְבַּע הַכְּנָפִים שְׁלֵהּ, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם וְאַרְבַּע כְּנָפִים, יוֹנְקִים פָּנִים קִטְנוֹת, וְהֵם אַרְבַּע פָּנִים לְכָל אֶחָד וְאֶחָד, וּבָהֶם הָאֵם רוֹכֶצֶת עֲלֵיהֶם, וְלִפְעָמִים הִיא עֲלֵיהֶם, וְלִפְעָמִים מִסְתַּלֶּקֶת מֵהֶם, אֲבָל מִשׁוּם שֶׁהֵם מֵהַמַּעֲעִים שְׁלֵהּ, (שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם יִרְמִיָּהוּ לֹא) הָמוּ מְעִי לוֹ), מִשׁוּם אֲהָבָה שֶׁרָאוּ אֶת מַעֲיָהּ עֲלֵיהֶם, וְהֵם בְּעָלֵי קִבְלָהּ, נֶאֱמַר בָּהֶם לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים, שֶׁהָאֵם לֹא זְזָה מֵהֶם לְעוֹלָם.



שְׁדָאֵי הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הוּא תוֹרָה, וְשִׁכְיָנָה הִיא מְצוּהָ. אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמִּתְעַסֵּק בָּהֶם לְיַחַד אוֹתָם. וְכֵן זְכוּר וְשִׁמּוּר הֵם הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשִׁכְיָנָתוֹ. אֲשֶׁרֵי הוּא מִי שֶׁמִּיַּחַד אוֹתָם בְּיוֹם שַׁבָּת, שֶׁהוּא יְסוּד, וּבִאֲהָבָה וְיִרְאָה שֶׁל י"ה, שֶׁהֵם אָבָא וְאֵמָא. זְכוּר וְשִׁמּוּר, הֵם כְּנֶגֶד תְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ - י', וְתְּפִלִּין שֶׁל יָד - ה', זְכוּר וְנִקְבָּה, וְאֲשֶׁרֵי הוּא מִי שֶׁמִּיַּחַד אוֹתָם בְּקִרְיַאת שְׁמַע בְּיִרְאָה וְאֲהָבָה, שֶׁבְזִמְן שִׁישְׁרְאֵל מִתְעַסְקִים בַּתוֹרָה שֶׁבְכֻתָּב וּבַתוֹרָה שֶׁבְעַל פֶּה בִּאֲהָבָה וְיִרְאָה, נֶאֱמַר בָּהֶם לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים, וּבְזִמְן שֶׁלֹּא מִתְעַסְקִים בָּהֶם בִּאֲהָבָה וְיִרְאָה, נֶאֱמַר בָּהֶם שֶׁלַּח תִּשְׁלַח אֶת הָאֵם.

בְּזִמְן שִׁישְׁרְאֵל שׁוֹמְרִים שַׁבָּת בְּזְכוּר וְשִׁמּוּר בְּיִרְאָה וְאֲהָבָה, נֶאֱמַר בָּהֶם לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים. וְאֵם לֹא, כְּתוּב בָּהֶם שֶׁלַּח תִּשְׁלַח וְגו', שְׁנֵי גְרוּשִׁים. וּבְזִמְן שִׁישְׁרְאֵל מִיַּחַדִּים אֶת הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּתְּפִלִּין שֶׁל יָד וּבְתְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ בְּיִרְאָה וְאֲהָבָה, נֶאֱמַר בָּהֶם לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים, וְאֵם לֹא - שֶׁלַּח תִּשְׁלַח. וּבְזִמְן שֶׁמְקִימִים מְצוּת בְּרִית מִיְלָה וּמַעֲבִירִים מֵהֶם הָעֶרְלָה וְעוֹשִׂים פְּרִיעָה בְּיִרְאָה וְאֲהָבָה, נֶאֱמַר בָּהֶם לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים, וְאֵם לֹא - שֶׁלַּח תִּשְׁלַח אֶת הָאֵם. בְּזִמְן שֶׁמִּיַּחַדִּים בְּזוּגָם בְּקִדּוּשֵׁין וְשַׁבַּע בְּרֻכּוֹת, שֶׁהֵם הַיַּחֲדוּד שֶׁלָּהֶם בְּקִדּוּשָׁה וּבְבִרְכָה, נֶאֱמַר בָּהֶם לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים, וְאֵם לֹא - שֶׁלַּח תִּשְׁלַח וְכו'.

וְיִשְׂרָאֵל הֵם בְּגִלוּת בְּרִשׁוֹת אַחֲרַת, שֶׁכְּשֶׁלֹּא מִתְיַחַדִּים בְּזוּגָם בְּקִדּוּשֵׁין וְשַׁבַּע בְּרֻכּוֹת, שֶׁהֵם הַיַּחֲדוּד שֶׁלָּהֶם בְּקִדּוּשָׁה וּבִבְרָכָה, בְּמִקּוֹם הַקְדוּשָׁה שׁוֹרָה עֲלֵיהֶם טְמֵאָה, וּבְמִקּוֹם שֶׁל בְּרָכָה שׁוֹרָה עֲלֵיהֶם קִלְלָה, וּבְמִקּוֹם שֶׁל יַחֲדוּד שׁוֹרָה עֲלֵיהֶם פְּרוּד, וְזֶה גוֹרֵם גִּלוּת לְשִׁכְיָנָה, שֶׁגִּרְשָׁה מִמְּקוֹמָהּ וּמִקְנָהּ, שֶׁהִיא יְרוּשָׁלַיִם. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב וּבִפְשָׁעֵיכֶם שֶׁלַּחְתֶּם אִמְכֶם, שְׁנֵי שְׁלוּחִים, שֶׁלַּח תִּשְׁלַח, אֶחָד מִבֵּית רֹאשׁוֹן וְאֶחָד מִבֵּית שֵׁנִי.

וְאֵם תֵּאֱמַר שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא גִרְשָׁה עִמָּה - מִשּׁוּם כֵּן אֶמַר הַכְּתוּב כְּצַפּוֹר נוֹדְדָת מִן קְנָה כֵּן אִישׁ נוֹדֵד מִמְּקוֹמוֹ, כְּדִי לְשַׁמֵּר אוֹתָהּ בְּגִלוּת מִרְשׁוֹת נְכַרְיָה. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב אֲנִי יְהו"ה הוּא שְׁמִי וּכְבוֹדִי לֹא אֶחָד לֹא אֶתֵּן וְגוֹמַר. לְאַחַר - זֶה אֵל אַחֵר, זֶה סַמָּא"ל, לְפָסִילִים - אֵלוֹ הַמְּמַנִּים עַל שְׁבָעִים אֲמוֹת.



ובשבייליה הקדוש ברוך הוא הוא מלך אסור ברהטים, הוא אסור עמם בתפלין של ראש, שהם הפאר של הראש, שתפלין של ראש הם במקום של הרהטים של המח, וזהו אסור ברהטים, והוא חבוש עמם בתפלין של יד בקשר של יד, וזהו שכתוב פארך חבוש עליך, ומשום שהוא חבוש עמם בגלות, נאמר בו אין חבוש מתיר עצמו מבית האסורין, והשכינה היא בית האסורים שלו, בגלל האהבה שלה הוא אסור בה, וסוד הדבר – צרור המור דודי לי בין שדי ילין.

ומשום כך, מי שרוצה להשיג את המלך, אין לו רשות להשיג אותו אלא עם השכינה. זהו שכתוב אל יתהלל וכו', כי אם בזאת יתהלל וגומר. ואהרן כשנכנס לקדש הקדשים ביום הכפורים, בה היה נכנס, שכתוב בזאת יבא אהרן אל הקדש, שהיא עת לעשות ליהו"ה, ומשה בשבילה התקיים בעולם. זהו שכתוב וזאת הברכה אשר ברך וגומר, ובה עשה עשר מכות לפרעה. זהו שכתוב ואולם בעבור זאת העמדתיך. ויעקב, משום שהיה יודע שכל רצונו של המלך בה, צוה את בניו עליה שלא יכנסו לפני המלך אלא בה, וכל משאלותיהם בתפלות ובקשות למלך שיהיו בה. זהו שכתוב וזאת אשר דבר להם אביהם וגומר. ודוד, משום שהיה יודע שכל הרצון והכח והתקף של המלך הוא בה, אמר אם תחנה וגומר, בזאת אני בוטח, שנאמר עליה ומלכותו בכל משלה, ומי שלא שת לבו גם לזאת, עליו נאמר וכסיל לא יבין את זאת.

ומשום כך, כשישראל מבקשים בקשות למלך, אומרים לה אנה הלך דודך, שנאמר בו ברח דודי, אנה פנה דודך ונבקשנו עמך, בכמה בקשות של תפלות ובקשות, שבשבילך הוא ירד עלינו, שלא זו ממנו אלא משום שלא נהגנו כך כבוד, שבשבילך היה אסור עמנו כל ששת הימים. זהו שכתוב יהיה סגור ששת ימי המעשה, וביום השבת יפתח וביום החדש יפתח, שפך היא השכינה נסתרת עמו בימי החל, כמו שושנה שהיא אטומה, וביום השבת וביום החדש ובמים טובים נפתחת לקבל ריחות ובשמים ולירש נפשות וענוגים לבניהם.

אוי להם לבני אדם, שהקדוש ברוך הוא אסור עמם בגלות והשכינה אסורה עמם, ונאמר בה אין חבוש מתיר את עצמו



מבית האסורים, והגאלה שלה, שהיא תשובה, האם העליונה היא תלויה בידיהם, שחמשים שערי חרות עמה, כנגד חמשים פעמים שנזכרה יציאת מצרים בתורה. זהו ויפן כ"ה וכ"ה, בחמשים האותיות הללו שמיוחדים אותו בכל יום פעמים שמע ישראל, שיש בהן כ"ה וכ"ה אותיות, וירא כי אין איש שיעורר אותה בתוכם.

והוא משגיח מן החלונות, שנאמר בהם חלו נא פני א"ל ויחננו, לאותה שנאמר בה א"ל נא רפא נא לה, שהרפואה בידו, שהיא יד פשוטה לקבל שבים, וירא כי אין איש. והיא בעד החלון נשקפה ותיבב בתרועה, שהיא יבבה, שנאמר בה ויפתח נח את חלון התבה אשר עשה, וזה יום הכפורים של תבת נח, היא האם העליונה, החלון שלה הוא העמוד האמצעי, שבו אור, ותורה אור, והוא האור הגנוז.

ויפן כה וכה, מציץ מן החרכים, אלו עשרת ימי תשובה, וירא כי אין איש. ועוד, משגיח מן החלונות, אלו החלונות של בית כנסת, שהאב ובנו הם בבית (הכנסת) אסורים, והוא בכל יום השגחתו עליהם ונותן להם מזון.

ויפן כה וכה, אם יש מי שיתעורר בתשובה לשבר את בית האסורים שלהם, זהו שכתוב לאמר לאסורים צאו ולאשר בחשך הגלו, ויפן כה וכה וירא כי אין איש, אלא איש לדרך פנו, לעסקים שלהם, לדרכים שלהם, איש לבצעו מקצהו, בבצע של העולם הזה, לירש את העולם הזה, ואינם מצד אלו שנאמר בהם אנשי חיל, יראי אלהים, אנשי אמת, שנאי בצע, אלא כלם צועקים בתפלה ביום הכפורים כמו כלבים, הב לנו מזון וסליחה וכפרה וחיים, כתבנו לחיים, והם עזי נפש ככלבים. שהם אמות העולם שצועקים כנגדו ואין להם בשת פנים, שאין מי שקורא לו בתשובה שיחזיר את שכנתו אל הקדוש ברוך הוא, שהיא מרחקת ממנו, לחזר אליו, ונדמים לכלבים, שנאמר בהם ויתערבו בגוים וילמדו מעשיהם, ואותם ערב רב, שכל חסד שעושים, הם עושים אותו לעצמם.

ועוד הם מבקשים מזון וכסות ועונה, שהיא עונת זיווגם, שנאמר בה שארה כסותה וענתה לא יגרע, ואין מי ששואל מזון, שהוא תורה, שארה של השכינה, והיא האם העליונה שנאמר בה ואל תטש תורת אמו. כסותה זה כסוי הציצית ועטוף שלה, ותפלין של יד,



שְׁנָאֵמַר בְּהַ תְּפִלָּה לְעֵנִי כִי יַעֲטֵף. וְעֲנֵתָהּ זֹו קְרִיאַת שְׁמַע בְּעֹנֵתָהּ. שְׁאֵם שְׁלֹשׁ אֵלֶה לֹא יַעֲשֶׂה לָּהּ, לְשִׁכְיִנָּה, וְיִצְאָה חֲנָם אֵינן כֶּסֶף, אֵינן לֹו בּוֹשָׁה מִן הַשִּׁכְיִנָּה, הוּא חֲצוּף. וְעוֹד אֵינן כֶּסֶף, לֹא יִהְיֶה לֹו כְּסוּפִים לְעוֹלָם הַבָּא.

וְהֵן כָּל אֵלֶה יַפְעֵל א"ל פְּעֻמִּים שְׁלוֹשׁ עִם גָּבַר, וּמִשׁוּם כֶּךָ כִּי הִיא כְּסוּתָהּ לְבִדָּה – זֶה גִלְגוּל הָרֵאשׁוֹן, הִיא שְׁמֵלְתוֹ לְעוֹרוֹ – זֶה גִלְגוּל שְׁנִי, בְּמָה יִשְׁכַּב – זֶה גִלְגוּל שְׁלִישִׁי, וְאֵלֹו הֵם שְׁלֹשָׁה לְבוֹשִׁים שֶׁל שְׁלֹשָׁה כְּסוּיִים שֶׁל שְׁלֹשָׁה צְבָעֵי הָעֵינן, שֶׁהֵם לְבוֹשִׁים לְבַת עֵינן שֶׁהִיא נִשְׁמָה.

וּבִשְׁלֹשֶׁת אֵלֶה אָמַר, שְׁלֹשׁ פְּעֻמִּים בְּשָׁנָה יִרְאֶה כָּל זְכוּרָה, וּכְנָגַד שְׁלֹשֶׁת הַצְּבָעִים, פְּעֻמִּים הֵם שְׁלֹשֶׁת הַצְּבָעִים שֶׁל הַנֶּר, שְׁנָאֵמַר בָּהֵם וְיִרְא מִלְּאֻךְ יְהו"ה אֵלֵיוּ בְּלִבַּת אֵשׁ מִתּוֹךְ הַסֵּנֶה. וְיִרְא – הָרִי צָבַע אֶחָד, בְּלִבַּת אֵשׁ מִתּוֹךְ הַסֵּנֶה – הָרִי צָבַע שְׁנִי, וְיִרְא וְהִנֵּה הַסֵּנֶה בְּעַר בָּאֵשׁ – הָרִי שְׁלֹשָׁה, וְהֵם כְּנָגַד שְׁלֹשֶׁת צְבָעֵי הָעֵינן. בְּלִבַּת אֵשׁ זֹו בַת עֵינן, בְּאוֹתוֹ זְמַן שֶׁיְהִיּוּ מְאִירִים שְׁלֹשֶׁת צְבָעֵי הָעֵינן, שֶׁהֵם כְּנָגַד שְׁלֹשֶׁת צְבָעֵי הַקֶּשֶׁת, מִיַּד וּרְאִיתֶיהָ לְזִכּוֹר בְּרִית עוֹלָם, וּבְאוֹתוֹ הַזְּמַן – כִּי עֵינן בְּעֵינן יִרְאוּ בְּשׁוּב יְהו"ה צִיּוֹן.

אוֹר הָעֵינן הוּא עֲמוּד הָאֲמָצְעִי, בַּת עֵינן הַבֵּית שְׁלֵה, בְּאוֹתוֹ הַזְּמַן שֶׁיִתְפַּנֵּה הָעֵינן מִבַּת הָעֵינן, שְׁנָאֵמַר בְּהַ סִּכְתָּהּ בְּעֵינן לָךְ וּגּוֹמַר, שֶׁהִיא הַתְּבַלּוּל שֶׁל הָעֵינן, זֹו רּוֹמָא רְבַתִּי, הַשִּׁכְיִנָּה הָעֲלִיּוֹנָה עֲתִידָה לִּזְמַן לְקַדּוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, לְמָה תַעֲמוּד בְּחוּץ וְאֲנִכִּי פְּנִיתִי הַבֵּית, אֲנִכִּי שֶׁל יְצִיאַת מִצְרַיִם. וְאֵף עַל גַּב דְּאֵינן חֲבוּשׁ מִתִּיר אֶת עֲצָמוֹ מִבֵּית הָאֲסוּרִים, שֶׁהִיא שְׁכִינָה, שֶׁהִיא אֲסוּרָה בְּגִלּוֹת, שְׁכִינָה הָעֲלִיּוֹנָה תִפְדֶּה אוֹתָהּ. זֶהוּ שְׁכָתוּב אִם יִגְאָלְךָ טוֹב יִגְאָל, וְאִם לֹא יִחַפֵּץ לְגְאָלְךָ וּגְאָלְתֶיךָ אֲנִכִּי, חֵי יְהו"ה שְׁכָבִי עַד הַבְּקָר, שֶׁהִיא יְמִין פְּשוּטָה לְקַבֵּל שְׁבִים, שְׁאֵינן הַדְּבָר הַזֶּה תְּלוּי אֵלֶּה בְּתִשְׁבּוּבָה, הַיְמִין הָעֲלִיּוֹנָה שֶׁל הַשִּׁכְיִנָּה.

בְּאוֹתוֹ זְמַן הַשִּׁכְיִנָּה הָעֲלִיּוֹנָה כְּנִשְׂרָ יַעֲיִר קְנוֹ, שֶׁהִיא יְרוּשָׁלַיִם, ק"ן ו', עַל גּוֹזְלֵיוּ יִרְחַף, יִפְרוֹשׁ כְּנָפָיו יִקְחֶהוּ יִשְׁאַהּוּ עַל אֲבָרְתוֹ. זֶהוּ שְׁכָתוּב וְאֵשׁ אֶתְכֶם עַל כְּנָפֵי נְשָׂרִים וְאָבִיא אֶתְכֶם אֵלַי.



סדר הלימוד ליום כד סיון [יום 260 בשנה]

שְׁבִיזְמֵן שֶׁהִשְׁכִּינָה בְּגִלּוֹת, נֹאֲמֵר בָּהּ וְלֹא מִצָּאָה הַיּוֹנָה מְנוּחַ וְגוֹמֵר, אֲלֹא בַשֶּׁבֶת וַיָּמִים טוֹבִים. וּבָאוּתוֹ זְמַן מִתְיַחֵדֵת עִם בְּעֵלָהּ, וְכַמָּה נִפְשׁוֹת יִתְרוֹת יוֹרְדוֹת עִמָּה לְדוֹר עִם יִשְׂרָאֵל. זֶהוּ שְׁכַתוֹב וְשָׁמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשֶּׁבֶת לְדִרְתָּם. אֲשֶׁרִי הוּא מִי שֶׁמִּתְקַן לָהּ דִּינָהּ נָאָה בְּלִבּוֹ, וְכֻלָּים נָאִים בְּאֵיבָרִים שְׁלוֹ, וְאִשָּׁה נָאָה, שֶׁהִיא נִשְׁמָתוֹ, שֶׁבְּשִׁבְלָהּ שׁוֹרָה הַשְּׁכִינָה הָעֲלִיּוֹנָה שֶׁהִיא נִשְׁמַת כָּל חַי עָלָיו, וְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הוּא שׁוֹבֵת בְּאֶחָד, וַיִּנְפֹשׁ בְּאֶחָד, בַּשְּׁכִינָה הָעֲלִיּוֹנָה הוּא שׁוֹבֵת עֲלֵיהֶם, וּבַשְּׁכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה הוּא וַיִּנְפֹשׁ עֲלֵיהֶם, וְנוֹתֵן לָהֶם נִפְשׁוֹת יִתְרוֹת.

שְׁאוֹתָן בְּתוֹלוֹת אַחֲרֶיהָ רַעוּתֶיהָ, שְׁבָאוֹת עִמָּה, וְכַמָּה מְלֹאכִים מְמַנִּים, וּמְשָׁרְתִים שְׁלֵהֶם בָּאִים עִמָּם, שֶׁהֵם שְׁבַעִים, שְׁתְּלוּיִים מִן זְכוֹר וְשָׁמּוֹר, וְזֶהוּ וַיְכַלֵּנוּ, כּוֹלֵל שְׁבַעִים וּשְׁתִּים, וְנִקְרְאוֹת הַנִּפְשׁוֹת הֵלְלוּ אֲשֶׁפִיזִין, מִכִּיּוֹן שְׁלֹא שׁוֹרוֹת עִם יִשְׂרָאֵל אֲלֹא בְיוֹם הַשֶּׁבֶת, וּכְשִׁיּוֹצֵאת שְׁבַת, כִּלְן חוֹזְרוֹת לְמִקְוָמָן.

וְהַנְּשָׁמוֹת שֶׁהֵם מִצְדָּה שֶׁל הַשְּׁכִינָה הָעֲלִיּוֹנָה נִקְרְאוּ אֶפְרוֹחִים, וְנִפְשׁוֹת שְׁמַצַּד הַשְּׁכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה נִקְרְאוּ בֵּיצִים, וְזֶהוּ הַסוּד שֶׁל הַפּוֹרֵס סִכַּת שְׁלוֹם עָלֵינוּ, הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה שֶׁהִיא סִכַּת שְׁלוֹם שְׁסוֹכְכַת עֲלֵיהֶם, וְשְׁלוֹם עִמָּה, שֶׁנֹּאֲמֵר בּוֹ הַנְּנִי נוֹתֵן לוֹ אֶת בְּרִיתִי שְׁלוֹם, וַיֵּשׁ סִכָּה לְמִטָּה כִּי הִ"ס, שֶׁהוּא יֵאֱהוּדוֹנָה"י, סִכַּת שְׁלוֹם, כּוֹס, ת' שֶׁהוּא תַפְאֶרֶת. בָּאוּתוֹ הַזְּמַן יִהְיוּ הַבְּנִים בְּרִשׁוֹתוֹ שֶׁל הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְקוֹל יֵצֵא וַיֹּאמֶר לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבְּנִים. מִיַּד שִׁיּוֹצֵא זְכוֹר וְשָׁמּוֹר שֶׁל שְׁבַת וַיָּבֵא הַלֵּילָה שֶׁל יוֹם הָרֵאשׁוֹן שֶׁל שְׁבַת, קוֹל שְׁנֵי יוֹצֵא שְׁלַח תְּשַׁלַּח.

וַעֲזוּד, כִּי יִקְרָא קֵן צְפוּר לְפָנֶיךָ – זוֹ סִכָּה, שֶׁהִיא הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה. בְּכָל עֵץ, זֶהוּ שְׁכַתוֹב וּלְקַחְתֶּם לָכֶם בְּיוֹם הָרֵאשׁוֹן פְּרִי עֵץ הָדָר. אֶפְרוֹחִים, אֵלוֹ שְׁבַעֲת יְמֵי הַסְּכוֹת. אוֹ בֵּיצִים, שְׁבָהֶם עוֹשִׂים שְׁבַע הַקְּפוֹת, וְסוּד הַדְּבָר – נִקְבָּה תְּסוּכְבֵּךְ גְּבֹר.

פְּרִי עֵץ הָדָר, הָאֵם הַתַּחְתּוֹנָה. עֵץ הוּא לוּלָב, ל"ו ל"ב נְתִיבוֹת, שֶׁהוּא אֶתְרוּג, וְצָרִיךְ לְנַעֲנַע בּוֹ לְשֵׁשֶׁה צְדָדִים – אֶרְבַּע רוּחוֹת, מַעֲלָה וּמִטָּה, לְעוֹרֵר עָלָיו ו', וּשְׁלֵשָׁה נַעֲנוּעִים לְכָל צֵד עוֹלָים שְׁמוֹנָה



עָשָׂר, וְצָרִיךְ אַרְבַּע פְּעָמִים שְׁמוֹנֵה עָשָׂר, אֶחָד בְּנִטְלֵת לַיּוֹלָב, וְהַשְּׁנִי בְּאֵנָא יְהוּ"ה, שְׁנֵי אַחֲרִים בְּהוֹדוֹ לֵה' הַתְּחִלָּה וְסוֹף, וּבִנְעֻנּוּעִים הִלְלוּ הֵם מִשְׁפִּילִים מִמַּעַלָּה לְמַטָּה אֶת שִׁבְעִים וּשְׁתַּיִם הָאֲמוֹת, וְאַחַר שְׁמִנְצָחִים אוֹתָם, אוֹמְרִים אֲנִי וְהוּ' הוֹשִׁיעָה נָא פְּעָמִים, שֶׁהֵם וְאִי מִן וְהוּ', אֲנִי וְהוּ' מִן וְיִסְ"ע וְיִבְ"א וְיִטְ, וּבְאוֹתוֹ הַזְּמַן לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים.

בִּיצִיִּים הֵם מִצַּד שֶׁל אוֹפְנִים, הָאֶפְרוּחִים מִצַּד שֶׁל הַנְּעַר מִטְטְרוּ"ן, הַבָּנִים מִצַּד שֶׁל הַפֶּסֶא, שֶׁהִיא סֶכֶת שְׁלוֹם, שֶׁהִיא הַקֵּן שֶׁל הַשְּׂכִינָה, שֶׁהֵאֵם הָעֲלִיוֹנָה מְקַנְנֵת בַּפֶּסֶא בְּשֵׁלֶשׁ הַסְּפִירוֹת הָעֲלִיוֹנוֹת, הָעֵמוּד הָאֲמָצְעִי כוֹלֵל שֵׁשׁ סְפִירוֹת, שֶׁמְקַנְנוֹת בְּמִטְטְרוּ"ן, הָאֵם הַתְּחִתּוֹנָה, מְקַנְנֵת בְּאוֹפֵן, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ וְהִנֵּה אוֹפֵן אֶחָד בְּאֶרֶץ.

וְעוֹד, שְׂכִינָה מִצַּד הַפֶּסֶא נִקְרָאת נֶשֶׁר, וּמִצַּד שֶׁל נְעַר יוֹנָה, וּמֵהַצַּד שֶׁל אוֹפֵן צְפוּר, וְהַשְּׂכִינָה דְמוּת אָדָם לְהִנָּה.

וְעוֹד, שֶׁלַח תְּשַׁלַּח, בֹּא וּרְאֵה, יֵשׁ מֵלֶאךָ מְמַנָּה עַל הָעוֹפוֹת, שֶׁהֵן נִפְשׁוֹת שֶׁנִּקְרָאוֹת צְפָרִים, וְסַנְדַּלְפוּ"ן שְׂמוֹ. וּבִזְמַן שִׁישְׂרָאֵל מְקַיְמִים אֶת הַמְצִוָּה הַזֹּאת וְהֵאֵם הוֹלֶכֶת מְגֵרֶשֶׁת, וְהַבָּנִים צוֹעֲקִים, הוּא מְלַמֵּד זְכוּת עַל הָעוֹפוֹת שְׁלוֹ, וַיֹּאמֶר לְקִדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְהָרִי כְּתוּב כֶּף וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו, לָמָּה גִזַּרְתָּ עַל הָעוֹף הַזֶּה שֶׁנִּתְגַּרְשָׁה מִקְנָה? וְכֵן מִטְטְרוּ"ן מְלַמֵּד זְכוּת עַל הָעוֹפוֹת שְׁלוֹ, שֶׁהֵן רוּחוֹת שְׁפוּרְחוֹת בְּבִנֵי הָאָדָם, שֶׁמֵּהַפֶּסֶא הֵם נִשְׁמָוֹת, וּמֵהַחִיָּה הַזֹּאת רוּחוֹת, וּמֵהָאוֹפֵן נִפְשׁוֹת, וְהֵם בְּבִרְיָאָה יִצִּירָה עֲשִׂיָּה.

בְּשִׁבְתָּ וַיְמִים טוֹבִים יוֹרְדוֹת עֲלֵיהֶם נִשְׁמָוֹת וְרוּחוֹת וּנְפִשׁוֹת בְּדֶרֶךְ אֲצִילוֹת, שֶׁהֵם רוּחַ הַקִּדְשׁ מֵעֵשֶׂר סְפִירוֹת, וְכָל מְמַנָּה מְלַמֵּד זְכוּת עַל הָעוֹפוֹת שְׁלוֹ, שֶׁהֵם נִשְׁמָוֹת שְׁפוּרְחוֹת בְּבִנֵי אָדָם. וּבִזְמַן שִׁישְׂרָאֵל מְקַיְמִים מְצִוָּה זוֹ, כָּל מְמַנָּה מְלַמֵּד זְכוּת עַל הָעוֹפוֹת שְׁלוֹ. וּמָה עוֹשֶׂה הַקִּדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא? הוּא מְכַנֵּס אֶת כָּל חִילוֹתָיו וַיֹּאמֶר, וְכִי (הָרִי) כָּל מְמַנָּה שֶׁל הָעוֹפוֹת שֶׁלְמַטָּה מְלַמֵּד זְכוּת עַל הָעוֹפוֹת שְׁלוֹ שֶׁהוּא מְמַנָּה עֲלֵיהֶם, וְאֵין בְּכֶם מִי שֶׁיִּלְמַד זְכוּת עַל בְּנֵי שֶׁהֵם יִשְׂרָאֵל, בְּנֵי בְּכָרִי יִשְׂרָאֵל, וְעַל הַשְּׂכִינָה שֶׁהִיא בְּגִלוֹת, שֶׁהֵקֵן שָׁלָה הוּא יְרוּשָׁלַיִם חֲרֻבָּה, וּבְנֵיו בְּגִלוֹת תַּחַת יַד אֲדוֹנִים קָשִׁים, אֲמוֹת הָעוֹלָם, וְאֵין מִי שֶׁמְבַקֵּשׁ עֲלֵיהֶם רַחֲמִים וַיִּלְמַד עֲלֵיהֶם זְכוּת? בְּאוֹתוֹ זְמַן



צועק הקדוש ברוך הוא ואומר, למעני למעני אעשה, ואעשה למען שמי. ובזה יתעוררו רחמים על שכנתו ועל בניו בגלות.

קם רפי אלעזר ואמר: והרי קדם שגלו ישראל והשכינה, במה היו מקימים שלוח הקן? אמר לו רבי שמעון: בני, כדי לעורר רחמים על אותן נפשות ורוחות ונשמות שהיו הולכות בגלות בגלגול, מגרשות מגופיהם שנחרבו, שעליהם נאמר שהקדוש ברוך הוא היה בונה עולמות ומחריבן, שנשארו חרבות גופותיהם מהם, ומניעת הברכות למעלה גרמה, ונהר יחרב ויבש. וכך פרושהו, נחרב בית ראשון – והארץ הייתה תהו ובהו. נחרב בית שני – וחשך על פני תהום. ובשביל הנשמות הללו שנבראו קדם שנברא העולם ואין להם גופות, כדי לעורר עליהם רחמים היו מקימים את המצוה הזו. אמר לו: אבא, אם כן, תלמיד חכם שהוא מצד המחשבה, שנאמר בו ישראל עלה במחשבה להבראת, התורה הזו היא בן לתלמיד חכם, אם כן, למה אשתו צריכה יבום, שהרי לא שמו הבדל בעלי המשנה בין תלמידי חכמים לשאר בני אדם? אמר לו: בני, היא ודאי צריכה יבום לנשמות הללו שהולכות ערטילאיות מששת ימי בראשית.

אמר לו: והרי כתוב לא יחליפנו ולא ימיר אתו וגומר, וכי האשה הזו, שהיא קדש קדשים, תהיה קן למי שאינו ממינה, שהרי כתוב תוצא הארץ נפש חיה למינה, ואין לה הרפכה אלא ממינה? אמר לו: בני, הגלגולים הם סוד של הרפכה, כמו מי שמרפכ עץ שאינו מינו בעץ אחר, כמו מי שמרפכים עצים זה עם זה, אבל העקר של אם המר ימירנו, צריך שיהיה קדש בקדש, שיש עץ מצד הטמאה שהוא רע, ובשבילו נאמר לא ימיר אתו טוב ברע או רע בטוב, שזהו סוד של צדיק ורע לו רשע וטוב לו, אבל אם המר ימירנו, והיה הוא ותמורתו יהיה קדש, ובזה מרפכים קדש בקדש ומקבלים זה מזה, וסוד הדבר – מקבילות הללאת, ומין במינו זהו צדיק וטוב לו, וכשאותה נשמה, שהיא קדש, אינה מוצאת את מינה, נאמר בה ולא מצאה היונה מנוח לכף רגלה.

וכך סוד של קן צפור, שנאמר בה שלח תשלח את האם, והולכת נודדת מקנה, והן כל אלה יפעל אל פעמים שלוש עם גבר, כנגד שלשה שלוחים של היונה, וכשמוצאת מקום לשרות שם, נאמר בה ולא יספה שוב אליו עוד. להביא זמן אחר בהרפכה.



ומי שיום כִּף שלוחֵת הַקֵּן הוּא בְּכָל הָעוֹפוֹת הַקְּדוּשִׁים, וְלֹא בְּטַמְאִים, שֶׁהֵם נְשָׁמוֹת שֶׁהוֹלְכוֹת מְגַרְשׁוֹת, לְעוֹרֵר עֲלֵיהֶם רַחֲמִים. וּמָה כָּתוּב בָּהֶם? גַּם צְפוּר מְצַאָה בֵּית - זֶהוּ גִלְגּוּל רֵאשׁוֹן שֶׁהוּא נֶפֶשׁ, וְדָרוֹר קֵן לָהּ - זֶהוּ הַגִּלְגּוּל הַשֵּׁנִי שֶׁל הָרוּחַ, אֲשֶׁר שָׁתָה אֶפְרוּחֶיהָ - זֶהוּ גִלְגּוּל שְׁלִישִׁי שֶׁל הַנְּשֻׁמָה, וּמִשּׁוּם זֶה שִׁלַּח תְּשַׁלַּח, כְּנֶגֶד נֶפֶשׁ וְרוּחַ. אֵת הָאֵם, לְרַבּוֹת הַנְּשֻׁמָה, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ וּבְפִשְׁעֵיכֶם שִׁלַּחְתֶּם אִמְכֶם. אֵת הָאֵם, אֵת לְרַבּוֹת גִּלְגּוּל שְׁלִישִׁי.

ומי שיום זֶה, מִי שֶׁמְקַבְּלִים אוֹרְחִים, שֶׁהֵם נְשָׁמוֹת יְתֵרוֹת שֶׁהֵם מֵרַפְיָבִים עֲלֵיהֶם בְּעָרֵב שַׁבָּת, בְּפָנִים צְהֵבוֹת, בְּשִׁמְחָה וּבַעֲנַג בְּעוֹלָם הַזֶּה, כְּשֶׁהַנְּשֻׁמָה וְהָרוּחַ וְהַנֶּפֶשׁ יוֹצְאוֹת מִן הַגּוֹף מִהָעוֹלָם הַזֶּה, כִּף מְקַבְּלִים אוֹתָם בְּעוֹלָם הַבָּא, וְנֶאֱמַר בָּהֶם גַּם צְפוּר מְצַאָה בֵּית וְכוּ'. אֲשֶׁרִי הוּא מִי שֶׁמְקַבֵּל אוֹרְחִים בְּרִצּוֹן שְׁלֵם, כְּאִלּוּ מְקַבֵּל פָּנֵי שְׂכִינָה, שֶׁבְּמִדָּה שְׁאֵדָם מוֹדֵד בָּהּ מוֹדְדִים לוֹ. בָּא רַבִּי אֶלְעָזָר בְּנֵי וְנֶשֶׁק יְדִיו, וְהִשְׁתַּטַּחְו לוֹ כָּל הַחֲבָרִים וְאָמְרוּ לוֹ: אֵלּוּ לֹא כְּאִנּוּ לְעוֹלָם אֶלָּא לְשִׁמְעַת הַדְּבָרִים הַלְלוּ - דִּי.

בין כִּף הָרִי אֵלֵיהֶו יוֹרֵד מִלְּמַעְלָה עִם כְּמָה חִילּוֹת שֶׁל נְשָׁמוֹת וְכְמָה מְלֹאכִים סְבִיבוּ, וְהִשְׂכִּינָה הָעֲלִינָה מְעַטְרֵת עַל כָּלָם, כְּתָר בְּרֹאשׁ שֶׁל כָּל צְדִיק. בְּאוֹתוֹ זְמַן הַתְּעוֹרֵר קוֹל בְּעֵץ שֶׁלְּמַעְלָה בְּנִגּוֹן, וְכְמָה עוֹפוֹת שֶׁל נְשָׁמוֹת שׁוֹרוֹת שָׁם בְּעֵנָפִים שְׁלוֹ. זֶהוּ שְׁכָתוּב גְּדַל הָאֵילָן וּמִתְחַזֵּק וְכוּ', וַיֹּאמֶר: כֵּן, רַבִּי רַבִּי אֶתָּה, אֶתָּה הוּא עֵץ שֶׁגְּדוּל וְתַקִּיף בַּתּוֹרָה, בְּעֵנָפִים שְׁלֵף, שֶׁהֵם אֵיבָרִים קְדוּשִׁים, כְּמָה עוֹפוֹת שׁוֹרִים שָׁם, שֶׁנְּשָׁמוֹת קְדוּשׁוֹת כְּמוֹ שֶׁלְּמַעְלָה, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ וּבַעֲנָפָיו יִקְנְנוּ עוֹפוֹת הַשָּׁמַיִם, וְכְמָה בְּנֵי אָדָם לְמִטָּה יִתְפַּרְנְסוּ מִהַחֲבוּר הַזֶּה שְׁלֵף, כְּשִׁיתְּגַלֶּה לְמִטָּה בְּדוֹר הָאֲחֵרוֹן בְּסוֹף הַיָּמִים, וּבְגִלְלוֹ וּקְרֵאתֶם דָּרוֹר בְּאֶרֶץ וּגְוֹמֵר.

פְּתַח אֵלֵיהֶו וְאָמַר: כְּשִׁיוֹצֵאת שַׁבָּת וַיָּמִים טוֹבִים, וַיִּשְׂרָאֵל הֵם תַּחַת מְמִשְׁלַת סְמָא"ל וְשִׁבְעִים מְמַנִּים וְדוּחֻקִּים אֵת יִשְׂרָאֵל, קוֹל יוֹצֵא מִהַשָּׁמַיִם אֵלָיו, וַיֹּאמֶר כִּף, יְר"א בִּשְׁ"ת, וְזֶה בְּרֵאשִׁי"ת, תְּהִיָּה לָךְ בּוֹשָׁה מִן הַשָּׁמַיִם, וְזֶה (בְּרֵאשִׁית).

תקון שביעי

בְּרֵאשִׁית יְר"א בִּשְׁ"ת, אוֹי לוֹ לְסִמָּא"ל, כְּשִׁיבָא הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְפָדוֹת אֵת הַשְּׂכִינָה וְאֵת יִשְׂרָאֵל בְּנִיָּה, וְתוֹבֵעַ



ממנו ומשבעים האמות ומהממנים שלהם כל הצרות שהציקו לישראל בגלות, משום שלפני שגלו ישראל גלה לו הקדוש ברוך הוא שיהיו עתידים ישראל להיות תחת שעבודם (לצאת מתחת שעבודם), והראה לו ולשבעים הממנים שתחת ידו את שכרם, אם היו מכבדים ים את ישראל בגלות. זהו שכתוב ויברך יהו"ה את בית המצרי בגלל יוסף. והוא והממנים שלו לא עושים להם כבוד, אלא עושים בהם ובשכינה קלון, שאומרים להם כל היום איך אלהי"ך, ומשום זה יוצא קול אליו כל יום מן השמים ואומר יר"א בש"ת, תהיה לך בוששה מן השכינה. יר"א שמים, תהיה לך בוששה מהקדוש ברוך הוא שהוא שמים. זהו שכתוב ואתה תשמע השמים, וזה (בראשית).

תקון שמיני

בראשית, ש' שמים, (יר"א שמים), יר"א בי"ת שלו, שהוא רא"ש בי"ת, פחד ממנו בביתו, זהו בראשית. והוא והממנים שלו לא פחדו ממנו והחריבו ביתו, בית ראשון ובית שני, ומשום זה וחרפה הלבנה, שהיא נחש אשת זנונים, ובושה החמה, שהיא גיהנם, שנחש אשת זנונים החריבה את בית השכינה, וחמה, שהיא גיהנם, סם המות, שרפה את ההיכל.

ובזמן שהקדוש ברוך הוא יבנה אותם כמו מקדם, זהו שכתוב בונה ירושלים יהו"ה, באותו זמן וחרפה הלבנה ובושה החמה, אימתי? בזמן שכי מלך יהו"ה צבאו"ת, שהבנין הראשון נעשה על ידי אדם, ומשום כך שלטו עליהם, משום שאם יהו"ה לא יבנה בית שוא עמלו בוניו בו, ומשום שהבנין האחרון יהיה על ידי הקדוש ברוך הוא – יתקיים, ועל זה אמר הכתוב, גדול יהיה כבוד הבית הזה האחרון מן הראשון.

ובאותו זמן שיבנה הבנין על ידי הקדוש ברוך הוא למעלה ולמטה, נאמר בשכינה העליונה והתחתונה, והיה אור הלבנה כאור החמה, וחרפה הלבנה ובושה החמה, שהם הנקבות של סמא"ל, ומשום שלא פחד סמא"ל מהקדוש ברוך הוא, שהוא שמים, ובת זוגו לא פחדה משכינתו, שהיא הארץ, נאמר בהם, פי שמים כעשן נמלחו והארץ ככגד תבלה, הוא סמא"ל ובת זוגו.



תקון תשיעי

בראשית, יר"א שב"ת, שהיא שכ"נה, שעליה נאמר מחלליה מות יומת, שנכנסו אויבים בחלל שלה, שהוא קדש קדשים, ונאמר בהם את מקדש יהו"ה טמא, חלל ממלכה ושריה, ושפחה נכנסת במקום הגבירה, שהיא נדה שפחה גויה זונה, וטמאה את מקומה, ששם היתה מנוחת השכ"נה, וקול היה יורד ואומר, ירא שבת, והיא לא עשתה כן, אלא חלל ממלכה ושריה, וברחה השכ"נה משם. באותו זמן שחקו על משבתיה, ואמרה השפחה, לא זה כמו שעשתה שרי לשפחתה. זהו שכתוב מפני שרי גברתי אנכי ברחת. אמר הקדוש ברוך הוא: בת הרשע החיב, והרי אף על גב ששרה גרשה אותה, אני רחמתי עליה ועל בנה, ואתם לא עשיתם כן, אלא גרמתם (גמלתם) רע תחת טוב, אני נשבעתי להעביר את מלכות הרשעה מן העולם, ולא תהיה שמחה לפני עד שיאבדו מן העולם, ובאותו הזמן תהיה שמחה לפני. זהו שכתוב ובאבד רשעים רנה.

תקון עשירי

בראשית, שי"ר תא"ב, וזהו השיר המשבח מכל השירים, תאב מכל השירים, ועליו נאמר שיר השירים אשר לשלמה, למלך שהשלוש שלו, כך פרושהו. ומתי יתעורר השיר הזה? בזמן שיאבדו סמא"ל והממנים שלו הרשעים מן העולם, ובאותו זמן אז ישיר משה, לא כתוב אז שר, אלא אז ישיר, והרי פרושהו.

והשיר הזה באז, עולה בפה, אבל השיר הוא ודאי חכמת שלמה. באותו זמן ותרב חכמת שלמה.

ומי העלה אותה למקומה? זה משה, וסוד הדבר – אז ישיר משה. באיפה מעלה אותה? בתלשא. הכתר הזה של תלשא היא י' ישיר, ותקום מן ה' של משה, ושורה על הראש של ו', ונעשית ז' כתר, ומעלה אותה עד המקום שנגזרה משם.

כשעוליה אל י' העליונה נקראת שיר זכר, וכשיורדת אל ה' נקראת שירה. זהו שכתוב אז ישיר משה ובני ישראל את השירה הזאת ליהו"ה וגומר, שעליה נאמר אכן מאסו הבונים וגומר, שהיא אכן שמכה את צלם העבודה זרה. באותו זמן שנמחה הצלם של העבודה זרה, הדמות הרעה, נאמר בה והאכן שהכתה את הצלם



נהייתה להר גדול ומלאה את כל הארץ. זהו שכתוב מלא כל הארץ כבודו, וכך עולה עד שלא מוצאים לה מקום, ושואלים המלאכים בגללה, איזה מקום כבודו להעריצו, ולא מוצאין לה שעור, עד שאומרים ברוך כבוד יהו"ה ממקומו, משום שמעלה אותו עד אין סוף, שהוא י' הראש של א'.

ואיפה עולה? בעמוד האמצעי שהוא ו', עטרה על ראשו. כשעולה העטרה על ראשו, נאמר בה אשת חיל עטרת בעלה, וכשירדת תחתיו, נקראת בת זוגו יחודו, הוא כתר למעלה, הכתר של ספר תורה, בגללה נאמר ודאשתמש בתגא חלף, והיא נקדה של קמץ א' למטה, כמו זה א יחודו למעלה הוא כמו זה א תג על ספר תורה, למטה כמו זה א' נקדה של התורה, ובגללה נאמר מגיד מראשית אחרית.

כשהוא חיה ביניהם, אומרים ממקומו הוא יפן ברחמיו לעמו, כשהסתלקה מהם, שואלים איזה מקום כבודו להעריצו. ובאותו זמן שעולה היא, כל החיות תרפינה כנפיהם. ומתי היא עולה למעלה? בעמדם ישראל בעמידה. זהו שכתוב בעמדם תרפינה כנפיהם, שעולה עד אין סוף לשאל מזון מעלת העלות, וכשירדת יורדת מלאה מכל הטובות. באותו זמן החיות פותחות כנפיהן אליה בכמה שירות ותשבחות לקבל אותה בשמחה.

ובאיזה מקום יורדת? באות ו' שהיא באמצע של א' עמוד האמצעי, בו קוראים לו שמע ישראל, שי"ר א"ל, ובאותו זמן שירדת מה כתוב בחיות? ואשמע את קול כנפיהם.

קם אליהו ואמר: רבי רבי, חזר בך, בודאי כשהיא עולה, כל החיות מצפצפות אליה בכמה שירים ותשבחות, והיא עולה על כלם עד אין סוף. זהו שכתוב רבות בנות עשו חיל ואת עלית על כלנה. **עד** שקוראים לה ישראל למטה בקריאת שמע שתד אליהם. ואיפה קוראים לה? עם בן זוגה שהוא ו', ישראל סבא, והוא שי"ר א"ל, השיר שלו, שאם לא קוראים לה בו, לא יורדת עליהם.

ובאותו זמן שירדת, קושרים אותה בתפלה של יד למטה, שתהיה קשורה עמו, וסוד הדבר – ונפשו קשורה בנפשו, והקשר של שניהם הוא שור"ק למטה, ולמעלה שלש"ת, תפלין על ראשו, בסוד הטעמים נקראת תנועה מהצד של הנקדה יחוד, וצריך להאריך



אותה עם תנועה, שהיא רביע עד אין סוף למעלה, וצריך להוריד אותה בחיר"ק עד אין תכלית, להמליך אותה על התחתונים.

ובשור"ק צריך ליחד אותה עם בעלה, ובחל"ם היא כתר על ראשו, ובחיר"ק היא כסא תחתיו, ובשור"ק היא יחוד אליו, כגון ו, וכשהיא למעלה, כתר על ראשו, והיא בת (יורדת) תחת רגליו, והיא ביחוד שלו בחיקו נעשית שור"ק הקשר שלו, וכשצריך לשבר הקלפות של אותם צלמים, בה נקראת שב"א תב"ר, ובה שבר תשבר מצבותיהם.

אבל היחוד שלה בנקדת שור"ק ושהוא יסוד חי העולמים, שמונה עשרה הברכות של התפלה בזמן שהם ביחוד אחד, צריכים ישראל לעמד בתפלה בחשאי, וסוד הדבר - הביאו לה בחשאי, ומשום זה, בעמדם ישראל בעמידה לעורר אליה שמונה עשרה ברכות בחשאי להריק לה ברכות, נאמר בחיות בעמדם תרפינה כנפיהם, שלא צריך לשמע את כנפיהם (קול), כמו שבחנה נאמר בה וקולה לא ישמע.

וכך צריכים ישראל להתיחד עם בת זוגם בחשאי, בענוה, באימה, ברדת ובזיע, בבושה, כמו שבארו הראשונים כמי שכפאו שד, שהיא שד מן שד"י, שבאותו הזמן נעבר מן השער, וזה סוד המזוזה, שנאמר בה וכתבתם על מזוזת ביתך. מזוזת כתוב, זו מות. ואם הוא נשמע קולו, מיד לפתח חטאת רבץ, ולא עוד, אלא שהוא קטן באמונה, ולא לחנם פרושוהו הראשונים כל המשמיע קולו בתפלתו הרי זה מקטני אמנה.

באותו זמן שמתיחד הקדוש ברוך הוא עם שכנתו, כל החיות מקבלים זה מזה ברכות, וכלם בקדשה, ומשום כך תקנו קדושין וברכות לפלה, וכנגד ברכה וקדשה ויחוד של הקדוש ברוך הוא, כך צריכים ישראל שהיחוד שלהם יהיה בקדשה וברכה. וכן כל מזונם בברכה וקדשה, ואין קדשה פחות מעשרה, שהיא י', ומשום שטבעת היא י', כמו זה - ס, בה מתקדשת פלה, וצריך להכניס אותה באצבע שלה, שהוא דיוקן של האות ו', ונעשית ז', וצריך שני עדים, שהם כנגד ה"ה. וכשהטבעת היא בראש האצבע ונעשית ז', באותו זמן צריך לברך אותה בשבע ברכות שיורשת הכלה.



באותו זמן שמתִיחדים, ישקני מנשיקות פיהו. מה זה נשיקות פיהו? שתי השפתיים שלו ושתיים שלה, הם ארבע כנפיי החיות, שנאמר בהם וארבע כנפים לאחת מהן, וכשנכללים שני הפנים שלו ושנים שלה, וארבעת הזרועות של שניהם, נאמר בהם וארבעה פנים לאחת וארבע כנפים לאחת מהם. והם ארבעה פנים יהו"ה, ארבע כנפים אדנ"י, בחבור אחד יאהדונה"י.

כשמתחברות האותיות נקרא חשמ"ל, חיות אש ממללות, לפעמים חשות לפעמים ממללות, ובגללם נאמר גדול העונה אמן יותר מן המברך, משום שמתחברים חתן וכלה שמונה אותיות כאחד.

אותן ארבע חיות, והם אריה שור נשר אדם. אריה מקבל עליו י' במח, ובזמן שהוא בימין, שנאמר בו ופני אריה אל הימין לארבעתם, הרוצה להחכים ידרים. השור לשמאל כנגד הלב, ה' הבל הלב, שם ה' מצפון זהב יאתה. באותו זמן שה' היא בלב, הרוצה להעשיר יצפין.

י"ה יראה ואהבה, אבא ואמא, זרוע ימין ושמאל, ויעב"ר חסד וגבורה, שעולים לחשבון ע"ב תבות ורי"ו אותיות של ע"ב שמות, וזה הסוד של ויעב"ר, עבור הכלל של שניהם.

ו' זו תורה ששורה בפה, וכרוח של הפה פורחת על נשר, שנשר הוא חטם, שני הכנפים שלה שתי שפתיים, ועליה נאמר כי עוף השמים יוליך את הקול ובעל כנפים יגיד דבר, וזה העמוד האמצעי, שחכמה ובינה הם נסתרות במח והלב באהבה ויראה, ותורה בלי יראה ואהבה לא פורחת למעלה, ובכתר תלויים בנים חיים ומזונות, שהוא המזל של כלם, והוא לא תלוי במזל, ומשום זה פרשוהו, בנים חיים ומזונות לא בזכות הדבר תלוי, אלא הדבר תלוי במזל, שחסד הוא זכות.

ה' קטנה דמות אדם, בה השתלם יהו"ה, והיא המלכות הקדושה, היא מצוה, עשית המצוות, שהיא שורה במאיתם ארבעים ושמונה איברים, ועל התורה והמצוה נאמר והנגלת לנו, ומצוה בלי יראה ואהבה, לא יכולה לעלות ולעמד לפני י"ה.



היא כלולה מהכל, ועל הכל אָדָם, יו"ד ה"א וא"ו ה"א, זו מחשבה, שעולה כלה עד אין סוף, במלכות נשלים הכל, מעלה ומטה.

והיא כלולה מארבע פרשיות של קריאת שמע, שהן מאתים ארבעים ושמונה תבות עם אל מלך נאמן, וכדי שלא יעשו הפסקה, תקנו שיחזיר השליח צבור יהו"ה אלהיכם אמת, וכשישראל אומרים שמע, אדוני החיות שומטות כנפיהם. באיזה מקום? בכנפי מצוה, שנאמר בהם על ארבע כנפות כסותך אשר תכסה בה, שהיא כמו מעיל האפור, שהפעמונים והרמונים הם כנגד חליות וקשרים, שולי המעיל הם כנגד כנפי מצוה.

והם חמשה קשרים, כנגד שמע ישראל יהו"ה אלהינו יהו"ה, שהם כנגד חמש נימין של כנור דוד שהיה מנגן מאליו. שמונה עשרה חליות כחשבון אָח"ד, שקול הנגון עולה באחד, וזה שמונה עשרה בין חליות וקשרים לכל צד עולים שבעים ושתיים, וזהו והוכן בחסד כס"א, חס"ד ע"ב, כל מי שמתעטף בעטוף של מצוה כאלו תקן כסא לקדוש ברוך הוא, והם יאהדונה", לכל אחד ארבע פנים וארבע כנפים, עולים ס"ד, ושמונה אותיות יאהדונה"י עולים ע"ב, וכנפי מצוה מלמדים סוד, שהם ח' חוטים לכל צד, כנגד ארבע פנים וארבע כנפים של כל חיה, ובחשבון קטן של חנוך, א"ז הוא שד"י, אז ישיר בכל מקום. ואמרו בעלי המשנה, כל מי שפוחת, לא יפחת משבע, וכל מי שמוסיף, אל יוסיף על שלש עשרה, והם שבע כנגד שבעה ימי בראשית, שרומזים לשבעה שמות אבגית"ן וכו', ועליהם נאמר שרפים עמדים ממעל לו שש כנפים שש כנפים לאחד, שבהן פורחת התפלה למעלה, והם שם מ"ב, כנגד מ"ב אזכרות שהם בתפלין של יד ותפלין של ראש, ועליהם נאמר וראו כל עמי הארץ כי שם יהו"ה וכו'.

ואותם תכשיטי הכלה, תפלין של ראש עטרת זהב בראש הכלה, ותפלין של יד טבעת הזרוע, הרי כלה מתקנת בתכשיטים שלה, צריך לקרא לחתן שלה, זהו שכתוב שמע ישראל, והרי הם בחפה, צריכים העם הקדוש לעמד בעמידה בפניהם, עם חזן, לברכם בשבע ברכות ולקדש את החתן עם הכלה בראשונה בקדושים,



ובְעַמְדָם הָעַם הַקְדוֹשׁ וְהַחַזָן לְבָרֵךְ אוֹתָם, הַחַיּוֹת הַקְדוֹשׁוֹת שֶׁהֵיוּ מְנַגְנוֹת בְּכַנְפֵיהֶם, תִּרְפִּינָה כְנַפֵיהֶן.

ש של תפלין זו האם העליונה, עליה נאמר וראו כל עמי הארץ כי שם יהו"ה נקרא עליך ויראו ממך. שי"ן עולה אותיותיו ש"ס, ה' של יד כהה – שלש מאות ששים וחמשה, ומאתים ארבעים ושמונה מצוות שפלולות במאתים ארבעים ושמונה תבות של קריאת שמע בארבע פרשיות הנה תרי"ג, עליהם נאמר זה שמי לעלם וזה זכרי לדר דר. שמ"י עם י"ה – שס"ה, זכר"י עם ו"ה – רמ"ח, והכל תרי"ג, התורה היא שמו של הקדוש ברוך הוא.

ויעוד, ציצית היא כסא, התפלין הקדוש ברוך הוא יורד על הכסא, שקוראים אותו בקריאת שמע, הרי הקדוש ברוך הוא יושב על כסא – צריכים לעמד בשבילו בתפלת עמידה, שלשה חילות שלה באים עם זמירות שירות ותשבחות.

באותו זמן שהוא על כסאו, מה אומרים? אל מלך יושב על כסא רחמים ומתנהג בתסידות. התקון הזה הוא לצדיקים גמורים שמתקנים כסא לקדוש ברוך הוא בציצית ומורידים אותו בתפלין, ועומדים לפניו בתפלה. לבינוניים ציצית ותפלין הם כמו שור לעל וכחמור למשא, ובשבת נאמר בהם למען ינוח שורך ויחמורך. לרשעים הם קשר לכל המקטרגים שלהם, שכהם הם עשרה הכתרים התחתונים, שהרי זה כנגד זה ברא הקדוש ברוך הוא, אבל הכתרים התחתונים הם קלפות אל הכתרים העליונים, שמתלבשות בהן עשר אותיות בתפלה שיהיו כפותים תחתיו הכתרים התחתונים.

ובזמן שצדיקים מתקנים בכנפי מצוה ובתפלין, נכנעים תחתיהם הכתרים התחתונים. באותו זמן יכנס המלך להיכלו, שהוא אדנ"י, כמו זה: יאהדונה"י, הרי המלך בהיכלו, מי שרוצה לשאל את שאלותיו יכנס, ומשום זה אדנ"י שפתי תפתח. בשלש הראשונות יסדר אדם את שבחו, כמו עבד שמסדר את שבחו לפני רבו, ששלש אלה כותבים כל הזכויות, ושלש האחרונות חותמים, ומשום זה צריך אדם להיות בהם כעבד שמקבל פרס מרבו והולך לו, ששם הוא בית קבול החותם של הקשר, והיא המלכות הקדושה.

באמצעיות צריך לשאל, ששם ו' ו', אחד בעלי הכתיבה ואחד בעלי החתימה, והם ו' עליונה ו' תחתונה, כוללים



שנים עשר פרקים. שלש הראשונות – הראש ושתי זרועות, שלש האחרונות – הגוף ושתי שוקים, הרי נפטר מן המלך. משום זה צריך לתת שלש פסיעות לאחור, וסוד הדבר – ויאסוף רגליו אל המטה.

תקון אחד עשר

בראשית ברא"א שי"ת, ומה הוא? ששה היכלות כנגד ששת ימי בראשית. אלהי"ם, האם העליונה עליהם, שהיא היכל השביעי, וכמו שהאם העליונה הוציאה שש, כך האם התחתונה הוציאה שש, ומה הם? את השמים ואת הארץ, והם ששה כלים, שנאמר בהם כי ששת ימים עשה יהו"ה את השמים ואת הארץ, וההיכלות התחתונים הם כלים להיכלות העליונים.

ובשישירא היו מתפללים, כל ההיכלות הללו היו נפתחים אליהם, וכעת בגלות נאמר בהם כל השערים ננעלו, והשכינה מחוץ להיכלה, והקדוש ברוך הוא מחוץ להיכלו, והמלאכים הממנים על התפלות מחוץ להיכליהם. זהו שכתוב הן אראלם צעקו חצה, ואין לתפלות מקום להכנס, וזהו כל השערים ננעלו, אבל שערי דמעה לא ננעלו, ואין מי שיפתח את השערים הללו עד שיבא בעל הדמעה, שנאמר בו ותפתח ותראהו את הילד והנה נער בכה, ואין ההיכל נפתח אלא בו, וזהו ותפתח, שנפתח ההיכל הזה אליו. במה נפתח לו? בדמעה. זהו שכתוב והנה נער בכה, ומיד ותחמל עליו.

ועוד ותפתח, כשישירא פותחים בתשובה בבכיה, מיד ותחמל עליו, וזהו בבכי יבאו, בזכות הבכיה שלו יתכנסו מן הגלות.

שיש היכל של דמעה שאין לה רשות לפתח אלא בדמעה, ויש היכל הנגון שאין לה רשות לפתח אלא בנגון, ומשום זה דוד מתקרב לאותו ההיכל בנגון, זהו שכתוב והיה פנגן המנגן. ויש היכל של אור שלא נפתח אלא לאדם שהיה מתעסק באור התורה.

ויש היכל של נבואה שלא נפתח אלא לאדם שהוא חכם גבור ועשיר, ויש היכל של יראה שנקרא היכל היראה, שלא נפתח אלא למי שיש בו יראה, ויש היכל של עניים שלא נפתח אלא לעניים שהיו מתעטפים לפני יהו"ה בתפלה, בעטוף של מצוה של ציצית ותפלין, ועליהם נאמר תפלה לעני כי יעטף.



וַיֵּשׁ שַׁעַר שֶׁל צְדִיקִים שֶׁלֹּא נִפְתָּח אֶלָּא לְצְדִיקִים. זֶהוּ שְׁכַתוֹב זֶה הַשַּׁעַר לַיהוָה צְדִיקִים יָבֹאוּ בוֹ, וְזֶהוּ הַשַּׁעַר שֶׁל צְדִיק ח"י הָעוֹלָמִים, שֶׁנֶּאֱמַר בוֹ וְלֹא רָאִיתִי צְדִיק נֶעְזֵב וְזָרְעוּ מִבְּקֶשׁ לַחֵם, וְכַעַת בְּגִלוֹת נֶאֱמַר בוֹ הַצְדִיק אָבָד. מַה זֶה אָבָד? אָבָד לַגְּבִירָה, וְנֶאֱמַר בוֹ וְנִהַר יַחֲרַב וַיִּבֶשׁ, יַחֲרַב בְּבֵית רֵאשׁוֹן, וַיִּבֶשׁ בְּבֵית שְׁנִי. וּמִשׁוֹם שָׂאִין לוֹ מִשְׁלוֹ, הָעֲנִיִּים צוֹעֲקִים בְּח"י בְּרִכּוֹת הַתְּפִלָּה אֶל ח"י הָעוֹלָמִים, וְהָרִי הַסְּתֵלֵק מִשֵּׁם הַנְּבִיעָה שֶׁל כָּל הַבְּרִכּוֹת וְאִין מִי שִׁיתֵן לָהֶם, וְהַשַּׁעֲרִים הָאֲחֵרִים סְתוּמִים, וְשַׁעַר הַצְדִיק חָרַב וַיִּבֶשׁ, כְּמוֹ שֶׁעֲנִי חָרַב וַיִּבֶשׁ, וְסוּד הַדְּבָר - יָקוּוּ הַיָּמִים מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל מָקוֹם אֶחָד וְתִרְאֶה הַיִּבְשָׁה.

וְאִין שַׁעַר פְּתוּחַ אֶלָּא שַׁעַר שֶׁל דְּמָעָה, וּמַה הִיא בַת עֵינַי? שְׁדַמְעָה יוֹצֵאת מִמֶּנָּה, וְעֲלֶיהָ נֶאֱמַר שְׁמֵרֵנִי כְּאִישׁוֹן בַּת עֵינַי, וּבָהּ וְהִנֵּה נֶעַר בְּכַה, לְקָדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שִׁירְחֵם עֲלֶיהָ בְּגִלוֹת. זֶהוּ שְׁכַתוֹב אָתָּה תִּקּוּם תִּרְחֵם צִיּוֹן, מִשׁוֹם שֶׁהִיא לְבַת אִשׁ שֶׁנִּרְאָתָּה לְמִשָּׁה בְּסִנְיָה, שְׁכַתוֹב וַיִּרְא מִלְּאֵךְ יְהוָה אֵלָיו בְּלִבַּת אִשׁ מִתּוֹךְ הַסִּנְיָה, הִיא ב"ת מִן בְּרֵאשִׁית, וְזֶה בְּרֵאשִׁית.

אֵף מִי שֶׁאִינוּ מִבֵּין פְּנִימִיּוֹת דְּבָרָיו, כָּל חַד הַטּוֹעֵמוֹ מִסְּגֵל לְנִשְׁמָה לְהַאֲרִיחַ וּלְזַכְּכָה וּמִי יְכוֹל שִׁיחַ גְּדֹל קִדְשֵׁת סִפְרֵי הַזֵּהר וְתוֹעֵלָתוֹ אֲשֶׁר דְּבָרָיו צְפוּנִים וְנִסְתָּרִים כְּלִפְדִּים בּוֹעֲרִים מְאִירִים וּמְזַהֲרִים. פְּתַח עֵינֵים מִקּוֹר הַחַיִּים, ח"י הַנִּפְשׁוֹת תּוֹכוֹ רְצוּף אֶהְבָּה, דְּבָרָיו מְלַהֲיִים אֶת הַלְּבָבוֹת לְאַהֲבָה וּלְרִאָה אֶת הַשֵּׁם הַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא. וְאֵף מִי שֶׁאִינוּ מִבֵּין תּוֹכִיּוֹת פְּנִימִיּוֹת דְּבָרָיו כָּל חַד הַטּוֹעֵמוֹ וְלוֹמַד לְשׁוֹנוֹ, דְּבָרָיו הֵמָּה מִסְּגֵלִים לְנִשְׁמָה לְהַאֲרִיחַ וּלְזַכְּכָה כְּנוֹדַע.

(הקדמת בית דין אמסטרידם לרפוס הזהר תקס"ד)

לְשׁוֹן הַזֵּהר מִסְּגֵל לְנִשְׁמָה אֵף דְּלֹא יָדַע מֵאֵי קָאָמַר

כְּבָר נּוֹדַע גְּדֹל יְקָר תְּפָאֲרַת וּגְדֹל תְּהִלּוֹת סִפְרֵי הַיְקָר וְהַקְדוּשׁ תְּקוּנֵי זֶהר שֶׁחִבֵּר הַתְּנַא הָאֱלֹקִי רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחָאֵי זָכַר צְדִיק לְבִרְכָּה, אֲשֶׁרִי אָדָם שׁוֹמֵעַ לוֹ לְשִׁקֵּד עַל דְּלִתּוֹתָיו יוֹם יוֹם, אֲשֶׁר חֲכָמִים הִגִּידוּ שֶׁאֵף לְשׁוֹנוֹ לְשׁוֹן הַזֵּהב (הזהר) מִסְּגֵל מֵאֵד לְנִשְׁמָה אֵף דְּלֹא יָדַע מֵאֵי קָאָמַר. (הסכמת הרב הקדוש מאפסא תקוני זהר רפוס מעזבוז)

לְלַמַּד חֲמֵשׁ דְּפִין בְּזֵהר בְּכָל יוֹם

וְרֵאוּ לְקַבַּע עֲצָמוֹ לְלַמַּד חֲמֵשׁ דְּפִין בְּזֵהר בְּכָל יוֹם, וְהוּא תוֹעֵלַת גְּדוֹל וְתִקּוּן גְּדוֹל לְנִפְשׁ לְהַאֲרִיחַ וּלְזַכְּכָה וּלְתַקְנָה וּלְכַלּוֹת קוֹצִים מִדּוֹת רְעוּת וְתִאֲוֹת רְעוּת לְזִכּוֹת בְּנַעַם הַשֵּׁם, וְהוּא מְרַפָּא וְתִקּוּן לְחֻטָּאִים וּפְשָׁעִים שֶׁל הַנִּפְשׁ.

(מורה באצבע להחיד"א אות מ')



תקון שנים עשר

בְּרֵאשִׁית הוא מאמר ראשון של הכל, כלול מעשר אמירות, והיא ל"ב אלהיים של מעשה בראשית ומצד שמאל נתנה, שהיא גבורה, אש אדמה, ומשום זה בלבת אש, ומשה היה מצד הלויים מהצד שלו ממש, ולמה התגלה לו בסנה? להראות שהיתה בדחק בין הקוצים, ועם כל זה והסנה איננו אכל, בשביל השושנים, שהם בניה, שהם ישראל, שהיו עתידים להיות בגלות בין הערב רב שהם קוצים, וזהו הסוד כי אעשה כלה בכל הגוים אשר הדחתיך שמה, ואותך לא אעשה כלה.

הֲרָאָה לו שכר הפלה, והיא לבת אש בין הקוצים, שהם הרשעים, כשהם דוחקים את השכינה ואת ישראל, השכר שלהם כלה, יוצאת השכינה הפלה מביניהם, ויבא החתן בשבילה, וזהו שכר הפלה - הדחק, ויגאל אותם מן הגלות בשבילה, והדחק של הגלות של הערב רב את ישראל, ממהר להם את הגאולה, והרפיון שלהם מעכב לישראל את הגאולה, בגלל זה נראה למשה בלבת אש מתוך הסנה, מתוך הקוצים.

כְּשֶׁהִתְקַרַּב לשם לראות המעשה הזה, אמר לו הקדוש ברוך הוא אל תקרב הלום, של נעליך. כאן רמז שהתפשט מן הגוף שלו, שהיא נעל, לגוף אחר שהתלבש כשהתקרב, ויש מי שיאמר שהוא אשתו, והכל אמת, זה וזה.

וּבֵן הָרְאָה לו שבית המקדש, שהוא בנין של אדם, שעתיד להחרב, ויבנה פעם אחרת על יד הקדוש ברוך הוא, זהו שכתוב גדול יהיה כבוד הבית הזה האחרון מן הראשון, משום שנאמר בו ואני אהיה לה נאם יהוה חומת אש סביב, נאמר בבית המקדש בונה ירושלם יהוה.

וּנְאָמַר שם אצל אדם ויבן יהוה אלהיים את הצלע אשר לקח מן האדם, זו חכמה, ויביאה אל האדם, זה עמוד האמצעי הדרגה של משה, והצלע הזו היא ודאי כלת משה, ועליה נאמר ויבן אליו מלאך יהוה בלבת אש, שהיא בת יחידה שממנה יוצא אור התורה.



כמו זה נאמר ותפתח ותראהו את הילד, ותראהו זו השכינה, שהיה בוכה בשבילה, מיד ותחמל עליו, וזהו בבכי יבאו ובתחנונים אוכילם. בתחנונים ודאי, לקיים וברחמים גדולים אקבצו.

בזמן הזה כל החיות יתעוררו בקול, והעופות מצפצפים בשיר, לקבל את הבת בשמחה בנגון, לקבל קדושין מהחתן, שהם קדוש קדוש וכו', ואין קדשה פחות מעשרה, והקדושין הם מצד של החכמה שהיא י', קדש ישראל ליהו"ה ראשית תבואתה, ראשית ודאי, ומתברכים בשבע ברכות מצד האם העליונה שהיא ברכה, ועליה נאמר להניח ברכה אל ביתך. ושבע ברכות הן – בשחרית שמים לפניך ואחת לאחריה, ובערבית שמים לפניך שמים לאחריה, והם שבע ספירות שפלולות בחתן וכלה, וזהו שמע ישראל וגומר, הרי כאן קדשה וברכה ויחוד. באותו זמן מתעורר דוד בכנור שהוא מנגן מאליו בעשרה מיני נגונים, ראשון באשרי, וזה בראשית.

תקון שלשה עשר

בראשית, שם אשר"י, וזהו אשרי האיש, והוא אהי"ה אשר אהי"ה, ראש לכל הראשים, ועליה נאמר ראשך עליך ככרמל, וזה תפלין של ראש, ודלת ראשך כארגמן זה תפלין של יד, ובו משבחים את הבת באשרי הזה. זהו שכתוב באשרי כי אשרוני בנות.

מי זוכה להפנס שם? אשר לא הלך בעצת רשעים, שהיא עצה רעה מצד של עץ הדעת טוב ורע, ובדרך חטאים לא עמד, מי זו דרך חטאים? אותה שנאמר בה (משלי ל) כן דרך אשה מנאפת אכלה ומחתה פיה וגומר. ובמושב לצים לא ישב, מי זה מושב לצים? זו לילית, אמם של ערב רב, שמטמאת כנדה במושבה, וכן ערב רב מטמאים במושבים את הצדיקים שיושבים ביניהם כנדה.

ומי שדבק באשרי הזה, שהוא כתר וראש של התורה, נאמר בו והיה כעץ שתול על פלגי מים, וזה עץ חיים, שנאמר בו ועלהו לא יבול, וזה תקון ראשון.

השני בשיר זה חכמה, שר י', ושלש יודיים הן י' י' י', והם ראש וסוף ואמצע של האות י', והם רמוזים בשם נסתר שהוא יו"ד ה"י וא"ו ה"י. באלו השלש שבח דוד המלך את בת המלך. זהו



שְׁכַתּוֹב שִׁיר לְמַעְלוֹת, ל' מַעְלוֹת הֵן וְדַאי, אוֹתָן שְׁלֹשִׁים דְּרָגוֹת שְׁבָהֶם
הַבַּת עוֹלָה לְאָב.

בְּחַמִּישָׁה נִימִין שֶׁל כְּנוֹר, שֶׁהֵם חֲמֵשׁ אַזְכָּרוֹת שֶׁהַזְכִּיר חֲמֵשׁ פְּעָמִים
יְהו"ה בְּמִזְמוֹר הַזֶּה, אֶחָד - עֲזָרִי מֵעַם יְהו"ה, ב' -
יְהו"ה שִׁמְרָךְ, ג' - יְהו"ה צִלְךָ, ד' - יְהו"ה יִשְׁמְרָךְ מִכָּל רָע, ה' -
יְהו"ה יִשְׁמַר צַאֲתָךְ וּבּוֹאֲךָ. וּבָהֶם הַמְּלָךְ אוֹמֵר לְכֹלָה, צִהְלִי קוֹלְךָ
בַּת גְּלִים, בַּת עֲשָׂרָה גְּלָגְלִים, שְׁעוֹלָה בָּהֶם יו"ד ה"א וּא"ו ה"א
בְּעֲשָׂרָה מִיָּנִי נְגוּנִים.

וּבְאַרְבַּע חֵיוֹת שְׁעוֹלָה יְהו"ה, בְּשִׁיר פְּשׁוּט, כְּפוּל, מְשֻׁלָּשׁ, מְרַבֵּעַ,
שֶׁהוּא יְהו"ה, שְׁקוּלוֹ עוֹלָה כְּגִלֵי הַיָּם, וְגִלֵי הַיָּם שְׁלֹמְעֵלָה
הֵם עֲשָׂרָה גְּלָגְלִים, וְעֲלִיָּהֶם נֹאמַר יְדִיו גְּלִילֵי זָהָב מְמַלְאִים בַּתְּרִשִׁישׁ,
בְּשִׁתֵּי זְרוּעוֹת הַבַּת.

וּבָהֶם שִׁשָּׁה פְּרָקִים, וְהֵם שֵׁשׁ דְּרָגוֹת שֶׁל הַכֶּסֶּא, שֵׁשׁ מַעְלוֹת לְכֶסֶּא,
וּכְשֶׁעוֹלָה בָּהֶם ו', יִתְעוֹרְרוּ אֱלֹוֵי לְקַבֵּל אוֹתוֹ הַשְּׂרָפִים
בְּכַנְפֵיהֶם. זֶהוּ שְׁכַתּוֹב שְׂרָפִים עוֹמְדִים מִמַּעַל לוֹ שֵׁשׁ כְּנָפִים וְגוֹמֵר,
וּמִי שְׁעוֹלָה עַל כְּנָפֵיהֶם וּפּוֹרַח בָּהֶם הוּא ו', כּוֹלֵל שֵׁשׁ תְּבוֹת הַיַּחֲדוּד
שֶׁל שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, וּבְגִלְלוֹ נֹאמַר כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם וְגוֹמֵר.

וּכְשֶׁעוֹלָה הַבַּת, עוֹלָה בְּשִׁתֵּי זְרוּעוֹתָיו שֶׁהֵם חֶסֶד וּגְבוּרָה, שְׁבָהֶם
שִׁשָּׁה פְּרָקִים שֶׁהוּא ו', וְסוּד הַדְּבָר - שְׁמַאלוֹ תַּחַת
לְרֵאשִׁי וַיִּמֵּינוּ תַּחֲבָקְנִי.

כְּשֶׁעוֹלָה הַשִּׁיר הַזֶּה, עוֹלָה בְּשֵׁשׁ תְּבוֹת, שֶׁהֵן שְׁמַע יִשְׂרָאֵל וְגוֹמֵר,
וּכְשִׁיּוֹרֵד, יוֹרֵד בְּשֵׁשׁ, שֶׁהֵם בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלֻכּוֹתוֹ
לְעוֹלָם וָעֶד, וְהַנְּגוּן כְּשֶׁעוֹלָה, עוֹלָה בְּשֵׁשׁ, וּכְשִׁיּוֹרֵד, יוֹרֵד בְּשֵׁשׁ,
וְעֲלִיָּהֶם נֹאמַר שׁוֹקִיו עֲמוּדֵי שֵׁשׁ.

וְעֲשָׂרָה גְּלָגְלִים הֵם י', שֶׁהֵם כְּנָגֵד עֲשׂוֹר אַצְבָּעוֹת שְׁמַכִּים בְּנְגוּן,
חֲמֵשׁ בְּחֲמֵשׁ, וְהֵם ה"ה, שְׁעוֹלִים בִּי בְּשֵׁשׁ דְּרָגוֹת שֶׁהוּא
ו', בּוֹ עוֹלִים וַיּוֹרְדִים, וְהוּא כְּמוֹ הַסֵּלֶם שֶׁנֹּאמַר בּוֹ וְהִנֵּה סֵלֶם מֵצֵב
אַרְצָה וְגוֹמֵר, וְהִנֵּה מְלֹאכֵי אֱלֹהִים עֲלִים וַיּוֹרְדִים בּוֹ, וְהִכַּל יְהו"ה,
יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, י"ד, וְדוּד מְנַגֵּן בְּיָד, ו' הוּא גוֹף, כְּנָפֵיו ה"ה,
רֵאשׁוֹ י', בּוֹ עוֹלָה קוֹל הַנְּגוּן.



וְעוֹד ו' היא מְנוּחָה, שְׁלֹשָׁה קְנֵי מְנוּחָה מְצַדָּה הָאֶחָת וְגוֹמֵר, ו' מְנוּחָה
בְּאֲמֻצָּע, נֵר עַל רֵאשׁוֹ י', כְּשִׁשׁוּרָה בָּאוֹת ו' נַעֲשֶׂה ז', וְסוּד
הַדָּבָר - יֵאִירוּ שְׂבַעַת הַיָּנוּחוֹת.

כְּנֶגֶד הַמְּנוּחָה שֶׁהִיא ו', וְשִׁשָּׁה קְנֵי הַמְּנוּחָה שֶׁהֵם ה' ה', שֵׁשׁ וְי"ן,
וְסוּד הַדָּבָר - שְׂבַעָה וְשְׂבַעָה מוֹצְקוֹת, עַד שְׁעוּלִים לִי"ד,
שֶׁהוּא יְהו"ה, יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, וְזֶהוּ וְדוּד מְנַגֵּן בְּיָד, י"ד כְּנֶגֶד
י"ד, וְעוֹלָה ה' בָּאוֹת ו', וְאַחַר כֵּךְ עוֹלָה ו' בִּי שֵׁשׁ פְּעָמִים עֲשֶׂה,
עַד שְׁעוֹלָה לְשָׁשִׁים, וְהֵם אוֹתִיּוֹת הַדְּבָקוֹת בְּקִרְיַאת שְׁמַע,
שְׂבַשְׁבִּילִם נֹאמֵר כָּל הַמְּשִׁים רִיחַ בֵּין הַדְּבָקִים מְצַנְנִים לוֹ גִּיהֵנָם,
וְשִׁלְמָה אָמַר עֲלֵיהֶם, הִנֵּה מִטְּתוֹ שְׁלֹשְׁמָה שְׁשִׁים גְּבוּרִים סָבִיב לָהּ,
וְהֵם שׁוֹמְרִים [ס"א נוֹטְלִים] אֶת מִטְּתוֹ, וְכִנְגָדֵם שְׁשִׁים הֵמָּה מְלָכוֹת,
אֱלוֹ זְכָרִים - וְאֱלוֹ נְקֻבוֹת, אֱלוֹ שֶׁל קִרְיַאת שְׁמַע שֶׁתִּקֵּן מִשָּׁה -
זְכָרִים, אֱלוֹ שֶׁל שְׁלֹמָה - נְקֻבוֹת, וְאֱלוֹ בֵּית קַבּוּל לְאֵלָהּ, הַדְּרָגוֹת
שֶׁל שְׁלֹמָה הֵן בֵּית קַבּוּל לְדְרָגוֹת שֶׁל מִשָּׁה, וְכִשְׁמַתְחַבְּרִים הַכֹּל
כְּאֶחָד, שְׁלֹמ"ה מִתְּהַפֵּךְ לְמִשָּׁה.

בְּתַקוּנֵים שֶׁל אַרְבַּע הָאוֹתִיּוֹת נִתְקַן הַשִּׁיר, וְעֲלִיהֶן נֹאמֵר וְהִנֵּה
מְלֹאכֵי אֱלֹהִים וְגוֹמֵר, עֲלִים - שְׁתִּים, וְהֵן י"ה, וְיִרְדִּים
- שְׁתִּים, וְהֵן ו"ה, וְכֵן גִּלְגְּלֵי הַיָּם עוֹלִים בְּעֶשֶׂר, וְהֵן יו"ד ה"א וּא"ו
ה"א, וְאַרְבַּע חִיּוֹת, כְּשִׁעוֹלָה הַבַּת בְּשִׁיר, הַנֶּשֶׁר נוֹטֵל י' בְּפֶה וְעַל
רֹאשָׁה, ו' בְּגוֹף, ה"ה בְּכַנְפֶיהָ, אָדָם יו"ד ה"א וּא"ו ה"א רוֹכֵב עַל
הַכֹּל. וְדַמוֹת פְּנֵיהֶם פְּנֵי אָדָם, זֶה עוֹלָה עַל הַכֹּל, וּפְנֵי אֲרִיָּה אֵל הַיָּמִין
לְאַרְבַּעַתָּם, זֶה יְהו"ה, וּפְנֵי שׁוֹר וּפְנֵי נֶשֶׁר, הֵם מְרַכְּבָה לְשֵׁם שֶׁל
יְהו"ה, וְאָדָם עַל הַכֹּל.

בְּזִמְן שֶׁהִיא עוֹלָה בְּכָל הַתַּקוּנִים הַלְלוּ, הוּא מְשַׁבַּח אוֹתָהּ. זֶהוּ
שְׁכָתוֹב כַּחוֹט הַשָּׁנִי שֶׁפְּתוּתִיךְ וּמְדַבְּרֶךְ נֶאֱוָה. הָרִי שְׁנֵי מִיָּנִי
נְגוּנִים שְׁשַׁבַּח דָּוִד הַמֶּלֶךְ - בְּאֲשֵׁרֵי בְּשִׁיר.

שְׁלִישִׁי בְּכַרְכָּה, וְזוֹ הַשְּׂכִינָה הָעֲלִיוֹנָה, וְעֲלִיָּה נֹאמֵר בְּרַכִּי נִפְשֵׁי אֶת
יְהו"ה, מְזוֹ נִתְּנָה בְּאָדָם נְשִׁמַּת חַיִּים שֶׁנֹּאמֵר בָּהּ חֲמִשָּׁה
תַּקוּנִים. מָה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא זֶן אֶת כָּל הָעוֹלָם, כֵּךְ הַנְּשִׁמָּה זָנָה אֶת
כָּל הַגּוֹף. מָה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא רוֹאֵה וְאֵינוֹ נִרְאָה, כֵּךְ הַנְּשִׁמָּה רוֹאֵה
וְאֵינָה נִרְאִית. מָה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יוֹשֵׁב בְּחִדְרֵי חִדְרִים, כֵּךְ הַנְּשִׁמָּה
יוֹשֶׁבֶת בְּחִדְרֵי חִדְרִים. מָה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְלֹא כָּל הָעוֹלָם, כֵּךְ



הנשמה מלאה את כל הגוף. מה הקדוש ברוך הוא דן את כל העולם, כף הנשמה דנה את הגוף. וסוד הנשמה שהיא שנה לקדוש ברוך הוא, זו בינה, מ"י, ועליה נאמר ואל מי תדמיני ואשנה, אל מ"י ודאי, והרי פרושהו בעלי המשנה חמשה דברים אלו, חמשה ודאי, משום שהם מצד ה' העליונה.

והם כלם תקונים בלב, כמו שבארוהו בעלי המשנה, הלב מבין, הלב רואה, הלב שומע - הרי שלש. ה' היא חמש, הבל ורוח הפה שעולה בו קול ואמירה ודבור, זה ו', עורקי הלב הם כמו חילים אחר מלפם, וסוד הדבר - אל אשר יהיה שמה הרוח ללכת ילכו, כף מתנהגים עורקי הלב אל הרוח, הרי לה רוח בלב, שיוצא מאזן שמאל של הלב, והיא היתה הרוח הצפונית שהכיתה בכנור דוד, וברוח הזו היה מכה בחמשת הנמים של הכנור, שהם חמש כנפי ראה, ובקנה עולה הקול ללב, והיא אש אוכלת, מאזן ימין של הלב שהיא כלפי כבד, וממנו יוצא הדבור, זהו שכתוב הלא כה דברי פאש, ואם לא כנפי הראה שנושבות על הלב, היה שורף כל הגוף. המחשבה בלב, וזה י', שה' ה' הם אמירה ודבור, ו' קול כולל הכל. **רביעי במזמור, וזהו הוא זרוע ימין. זהו שכתוב מזמור שירו ליהו"ה שיר חדש כי נפלאות עשה הושיעה לו ימינו, ועליה נאמר הושיעה ימינה, והוא בגלות עם השכינה, והוא תומך אותה, וסוד הדבר - וזרוע יהו"ה על מי נגלתה, ובו שבועת הגאולה. זהו שכתוב נשבע יהו"ה בימינו וברזע עזו, ועוד, חי יהו"ה שכבי עד הבקר.**

ולמה נקראת זרוע יהו"ה? משום שבכף היד בו י', חמש אצבעות ה', הקנה של הימין שהוא הזרוע, ו' הכתף, בו ה', וזה העמוד האמצעי שנקשר בימין, להקים בו שכינה בגלות, ומשה שהוא הדמות של העמוד האמצעי, נאמר בו (ישעיה סג) מוליך לימין משה זרוע תפארתו. והוא בוקע את מי התורה לזרע אברהם, שהוא ימין, להיות לו שם עולם, ונקשר בה' של אברהם, שהוא חמשה חמשי תורה, ובה השתלם משה, ומיד כשהשתלם נגלתה עליו הימין, וזהו זרוע יהו"ה על מי נגלתה.

החמישי בנגון, משום שהנגון הזה עולות ממנו כמה נגינות, עלמות מצד השמאל, שמשם רוח צפון היתה יורדת בכנור דוד והיה מנגן מאליו. זהו שכתוב והיה כנגן המנגן וגומר.



ומשם יוצאים רעמים. זהו שכתוב ורעם גבורותיו מי יתבונן, ומשם רעה התרעעה הארץ בתרועה, מצד של מטה כלפי חסד, מוט התמוטטה ארץ בתקיעה, פור התפוררה ארץ בשברים. באותו זמן שלשת האבות מתקשרים עם גבורה, ונעשים בה תרועה שברים תקיעה, ובקם רעה התרועעה וגומר, וזה יהיה בסוף הימים, וכל האותות הללו יהיו בארץ ישראל, משום ששם חברון, ששם קבורים האבות.

הששי הללויה הללויה, וזה ה"ו, עליו נאמר ליל שמונים הוא ליהו"ה, וזהו העמוד האמצעי, וסוד הדבר – השמיעו הללו, ואמרו הושע יהו"ה את עמך את שארית ישראל, לקים את הכתוב כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות.

וסוד הדבר – מ"ה ש"היה ה"וה ש"יהיה, ובו מ"מכון ש"בתו ה"שגיח, משום שהוא הדמות של העמוד האמצעי. באותו זמן מתקים סוד המשנה שאמר, אוכלין כל ארבע ותולין כל חמש, שהינו האלף החמישי, ושורפים בתחלת שש, שהוא האלף הששי.

וכדי שלא יפרידו בין שש, שהוא העמוד האמצעי, ובין שבע, שהיא בת זוגו, צריך לבער שאור וחמץ, שהם ערב רב, שלא יראו בין שש, שהוא ו', ובין שבע, שנאמר בה שבע ביום הללתיך, משום שערב רב הפרידו בין שש לשבע במתן תורה, כמו שנאמר וירא העם כי בשש משה, ופרשוהו בשש, בשש השעות הללו עשו את העגל, והפרידו בין ו"ה, שהם שש לשבע, כך יפריד אותם הקדוש ברוך הוא בין שש לשבע.

שבגלגלם היתה מצה פרוסה לחם עני, עני ודאי, ובאותו זמן תהיה שלמה, כמו שחברתה שהיא מצה שלמה. זהו שכתוב והיה אור הלבנה כאור החמה, ולמה היתה מצה פרוסה? משום שהסתלק ממנה ו', הרגל שלה, להיות בו כמו מצוה, ומצה פרוסה נשארה ד', ומשום זה מצה פרוסה ד', מצה שלמה ה', ומשום כך אומרים הלל גמור והלל שאינו גמור בפסח, כנגד מצה שלמה ומצה פרוסה.

ואומרים מרור, על שם ו' שנפרד מה', וזה גרם לה שוימרו את חיייהם, הוא מרור והיא מרה. זהו שכתוב קרא לי מרה



כי המר שד"י לי, בעבודה קשה בקשיה, בחמר, בקל וחמר, בין אמות העולם.

ומי גרם זה? "מן שד"י, הרשם של הברית, שנתן משה בערב רב, משום כך ירד משה מדרגתו. זהו שכתוב לך רד כי שחת עמך, עמך ולא עמי, ועל ידו עתידה השכינה להתיחד עם הקדוש ברוך הוא. משום שהוא הפריד אותם, הוא צריך ליחד אותם, לתקן במה שחטא. קמו כל החברים ונשקו אותו, ואמרו: אם לא באנו לעולם אלא לשמע את זה - די.

השביעי בנצוח, שהוא נצח ישראל, ועליו נאמר וגם נצח ישראל לא ישקר, ועליו נאמר למנצח על אילת השחר, למנצח על השמינית. מי השמינית? הוד, והוא נצח עליה.

השמיני בהודאה, ובו היה משבח דוד הודו ליהו"ה, וזה הוד ודאי, למנצח הודו, בהם רמוזים נצח והוד, והם נסים, ובו שבח משה אז, זהו שכתוב אז ישיר משה, משום שהוא הוד שנתן למשה, אז תקרא ויהו"ה יענה, והוא שמונה ימי מילה, ואחריו ברית שהוא יסוד צדיק העולם, ובו התגלה "של מילה, עשירי לעשר ספירות, וההוד הוא שמונה ימי החנכה, לארבעה ועשרים ימים, שהם ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד, ומיד שעלה זית טרף בפיה, שורה כ"ה על ישראל בכ"ה בכסלו, ואלו הם כ"ה אותיות היחוד, שהם שמע ישראל וגומר, וזה הוא חנוכה, חנו"ו כ"ה.

אבל בנצח נאמר ותנח התבה בחדש השביעי, משום שנצח בו רמוז נח צדיק, ובו והמים גברו מאד, כשלא שומרים ישראל ברית מילה, מתגברים אמות העולם, שהם המים הזידונים, וכששומרים אותו, נאמר בהם והמים היו הלך וחסור, עד החדש העשירי, זה "של מילה, שהיא מלכות, העשירית לעשר ספירות.

ויעקב באותה ירך נאמר בו, והוא צולע על ירכו, שפרחה ממנו י', ונשאר עקב, וסוד הדבר - הוא ישופך ראש ואתה תשופנו עקב. כשנשלמה סכה בירך שלה, נאמר ביעקב ויבא יעקב שלם, ויעקב הוא ודאי דמותו של העמוד האמצעי מצד החיצוני, והרי משה היה שם, אלא מהצד שלפנים הוא היה, זה מהגוף - וזה מהנשמה, ומשום זה שתי הירכים של העמוד האמצעי שלם הם נצח והוד.



ומתי יהיה העמוד האמצעי שלם? כשמתחבר עם השכינה. זהו שכתוב ויעקב נסע ספתה ויבן לו בית. זהו שכתוב ויבן יהו"ה אלהים את הצלע. באותו זמן שהתחבר עמה, ויבא יעקב שלם, באותו זמן תהיה הספה שלמה, כ"ו ה"ס, יאהדונה"י.

קם רבי אלעזר ואמר: אבא אבא, למה נאמר ביום הראשון של סכות, ולקחתם לכם ביום הראשון פרי עץ הדר? אמר לו: בני, את כלי הקרב נוטלים בימין, ובכלי הקרב הללו רשומים ישראל שמנצחים בדין. משל למלך שהיה לו דין וקרב עם שבועים אמות, ולא היו יודעים מי נצח בדין. ושואלים אותו, מי נצח בדין? אמר, תסתכלו באלו שרשומים עם כלי קרב בידיהם ותדעו מי נצח בדין. ולקחתם לכם ביום הראשון פרי עץ הדר, זה אתרוג, שהיא שכינה, הלב, שהוא העקר של כל האיברים של הגוף, שהם שלשה הדסים, ולולב, ושני בדי ערבה. הלב באמצע, והאיברים סביב סביב לו. ומשום כך אתרוג זו שכינה, וכך פרשה בעלי המשנה, אם נטלה בוכנתו ואם עלה חזזית על רבו, פסול, משום שהוא דומה לשכינה, שנאמר בה כלך יפה רעיתי ומום אין בה.

כפת תמרים זה לולב, ועליו נאמר נפרצו עליו פסול, משום שזה הוא מקצץ בנטיעות, מי שמברך עליו ביום ראשון של סכות, משום שהוא קשור ויחוד של הכל, ח"י העולמים, שהוא כנגד שמונה חליות של השדרה, ומשום זה פרשהו בעלי המשנה, לולב דומה לשדרה, וסוד הלולב – צדיק בתמר יפרח, וזהו כי כל בשמים ובארץ, ותרגם אונקלוס שאחוז בשמים ובארץ.

וצריך לנענע שמונה עשר נענועים לששה צדדים, שהם חותם מזרח ביה"ו וכו', שש הויות שיש בהם שמונה עשרה אותיות, וכלם רמוזים בספר יצירה בששה צדדים, וכך פרשהו בעלי המשנה, מוליק ומביא למי שארבע רוחות העולם שלו, מעלה ומוריד למי ששמים וארץ שלו.

שלשה הדסים – גוף עם שתי זרועות, והם כנגד העין וכנפי העין, שני בדי ערבות כנגד שתי שוקים וכנגד שתי שפתיים, וכשהם כלם אגדה אחת עם לולב, שהוא שדרה, מה כתוב? אמרתי אעלה בתמר. א' אתרוג, ע' ערבה, ל' לולב, ה' הדס. כלם נעשים כנגד ארבעת מיני המרכבה, הרוכב בהם הוא יהו"ה, וצריך לסדר



בהם בהקפה, כמו המזבח, ולמי? לגן שננטעו בו הנטיעות הללו, וסוד הדבר – נקבה תסובב גבר, נקבה נ' מן גן, גבר ג' מן גן. ג"ן הוא כולל שלשה וחמשים סדרים של תורה שבכתב, ושבעת ימי סכות – הרי ששים, כנגד ששים מסכתות.

שמיני עצרת חג בפני עצמו, בו נביעת התורה, להשקות את האילן שהוא נטוע בגן, ושרשו וענפיו הוא כמו חוג הארץ, שכל החגים נחגגים בו.

התשיעי ברנה, וזהו רננו צדיקים ביהו"ה, וזו דרגת צדיק ח"י העולמים, משם רנה, וכו' הגאלה. זהו שכתוב (ירמיה כג ה) צמח צדיק ומתחתיו יצמח, מתחתיו ודאי, אותה שהיא עשירית לכל, וצדיק נוטל משמאל, והעמוד האמצעי מימין. זהו שכתוב מימינו אש דת למו.

באותו זמן שיהיו שני השמות כאחד, מתעוררת בת המלך בשיר השירים ומשלי וקהלת, שהם שלשת אלפים משל, שלש יודי"ן, שהן שלש טפות המח, שירדות מן י'. ולאן נמשכו? אל הצדיק שהוא קשת הברית, ומה שהיה קטן נעשה גדול, וסוד הדבר – שופר הולך פזר גדול. מתי יהיה זורק חץ בדיוקן זה:

פתח רבי שמעון ואמר: עליונים, התתקנו והזדרזו בכלי קרב אל הנחש, שהוא מקנן בהרים הגדולים, והוא הרג את אדם הראשון, ואת כל הדורות שהיו אחריו, ומשום זה הכרוז יוצא בכל יום: מי שהורג את אותו הנחש שמקנן בהרים הגדולים, נותנים לו את בת המלך, שהיא תפלה, שיושב על המגדל, שנאמר בה מגדל עז שם יהו"ה בו ירוץ צדיק ונשגב.

בינתים בא הרועה הנאמן בכמה צאן ושורים ותישים, ומטה בידו, העלה עיניו למגדל, וראה איש אחד, עלם צדיק שמו, שהיה יושב על המגדל, וקשת בידו, והיה זורק חצים לנחש, וזהו פזר גדול, והנחש לא היה מחשיב אותם.

והקשת היא לשון הפה, אגוז הקשת של הפה חוט השני, חוט של קשת, שבו היה הצדיק זורק חצים, שהם דברי תפלה, אל הנחש, והנחש לא היה מחשיב אותם, ולא בגלל חלשתו של אותו צדיק ח"י העולמים, אלא בגלל חלשתו של אותו שזרק אותם, שהוא הצדיק שלמטה ממנו, כשאינו שלם, ומשום כך לא החשיב אותם.



עַד שְׁבַא רוּעָה הַנְּאֻמָּן וְנִטְלַח חֵץ אֶחָד וְזָרַק אֵלָיו זֶה אַחַר זֶה בְּתַפְלָתוֹ. עד יפּלח חץ כּבֵּדוֹ, שֶׁל הַנְּחָשׁ, שֶׁהוּא סַמָּא"ל אֵל אַחַר, שֶׁשֵּׁם יְסוּדוֹ וְעַקְרוֹ, וּמִשּׁוּם כֶּן הַכֶּבֶד כּוֹעֵס. בְּמָה הוּא כּוֹעֵס? בְּמָרָה שֶׁהִיא דְבוּקָה בּוֹ, וְזֶה סֵם הַמּוֹת, הַנְּקֵבָה שְׁלוֹ. הַזָּנָב שְׁלוֹ יוֹתֵרֵת הַכֶּבֶד, נִקְרָאת יוֹתֵרֵת, שֶׁאַחַר שֶׁעָשְׂתָה נְאוּפִין הִיא נּוֹתֵנֵת שִׁירִים לְבַעֲלָהּ, וְהַזָּנָב הִיא שֶׁפָּחָה שְׁלוֹ, בְּמָרָה כּוֹעֵס, וּבְזָנָב הוֹרֵג. הַמָּרָה הִיא הַפְּרִצוּף שְׁלוֹ, הַיּוֹתֵרֵת – זָנָב שְׁלוֹ, כְּמוֹ שֶׁאָדָם שֶׁעָשָׂה לוֹ פְּרִצוּף וְאַחַר כֶּן זָנָב, שֶׁהָאָדָם הַזֶּה נִקְרָא רַע, וְזֶה כְּמוֹ זֶה, זֶה אָדָם הָרָאוּן שֶׁנִּטְלַח מֵעֵץ הַחַיִּים, וְזֶה אָדָם שֶׁנִּטְלַח מֵעֵץ הַמּוֹת.

אַחַר שֶׁיִּפְלַח חֵץ כֶּבֶדוֹ, זֶרַע יוֹרֵה כַּחֵץ לְגַבֵּי כְּלָה, יו"ד זֶרַע שֶׁנִּמְשָׁף מִמֶּנּוּ, וְזֶה ז', וְנִאָּמַר בָּהּ לְשַׁלַּח לִי לְמַטְרָה, וְזוֹ בַת עֵינַן, בֵּית קַבּוּל לְזֶרַע שֶׁהוּא ז' וְדָאִי. מַה זֶה מַטְרָה? זֶה יֶרֶחַ בֶּן יוֹמוֹ, הַלְּבָנָה הַקְּדוּשָׁה, מַטְרָה הִיא וְדָאִי לְבַת עֵינַן, נִקְדָּה קִטְנָה מִבְּפָנִים, אֵלֶיהָ הוּא שׁוֹלַח חֲצִים בְּאַהֲבַת הָעֵינַיִם, מַטְרָה וְדָאִי הַשְּׂכִינָה, שֶׁהִיא מְגַנָּה עַל יִשְׂרָאֵל מִהַנְּחָשׁ הָרַע סַמָּא"ל.

וְלָמִי שֶׁהִיא מְגַנָּה עָלָיו, נֹאמַר בּוֹ לֹא תִירָא מִפְּחַד לְיָלָה מִחֵץ יַעֲוֹף יוֹמָם, בְּאַבְרָתוֹ יִסֵּף לָךְ, זֶה אֵיבָר מִן הַחַי, צִדִּיק, וְתַחַת כְּנָפָיו תַּחֲסֶה, הֵם ה"ה, שְׁאוֹת ז' הִיא אַבְרָתוֹ כְּלוּל י"ו, הַגּוֹף שְׁלוֹ ו', הָרֹאשׁ שְׁלוֹ י', כְּנָפָיו ה"ה, וּמִשּׁוּם זֶה וְתַחַת כְּנָפָיו תַּחֲסֶה צָנָה וְסוֹחֲרָה אָמְתוֹ. צָנָה וְסוֹחֲרָה שְׂכִינָה עֲלִיוֹנָה וְתַחֲתוֹנָה, אָמְתוֹ זֶה הָעֲמוּד הָאֲמָצְעִי, הָרֹאשׁ שְׁלוֹ חֲכָמָה הָעֲלִיוֹנָה, הַצִּדִּיק הוּא בְּצִלְמוֹ כְּדַמוֹתוֹ, אֲשֶׁרִי הוּא מִי שֶׁשׁוֹמֵר בְּרִית מִלְּהָ, וְהַתּוֹרָה, שֶׁהִיא הָעֲמוּד הָאֲמָצְעִי, שֶׁשְׁנֵיהֶם מְגַנָּים עָלָיו, אֶחָד בְּעוֹלָם הַזֶּה וְאֶחָד בְּעוֹלָם הַבָּא.

תקנו ארבעה עשר

בְּרֵאשִׁית, עָלֶיהָ נֹאמַר רֵאשִׁית בְּכוּרֵי אֲדָמָתְךָ תָּבִיא בֵּית יְהו"ה אֱלֹהֵי"ךָ, לֹא תִבְשַׁל גְּדֵי בַחֲלָב אִמּוֹ. בֹּא וּרְאֵה, הַחֲכָמָה הָעֲלִיוֹנָה, עָלֶיהָ נֹאמַר קִדֵּשׁ לִי כָּל בְּכוֹר, שְׁכָל הַבְּכוּרִים נִקְרָאוּ עַל שְׁמָהּ, וְהַשְּׂכִינָה נִקְרָאת מִשֵּׁם בְּכוֹרָה, חֲכָמָה וְדָאִי, עָלֶיהָ נֹאמַר רֵאשִׁית כָּל בְּכוּרֵי כָּל, וּבְנָה בְּכוֹרָה הָרֹאשׁוֹן שֶׁל הַכֹּל, זֶהוּ ו' הָעֲמוּד הָאֲמָצְעִי.

בְּכוּרֵי אֲדָמָתְךָ, שְׁנֵי עֲמוּדֵי אָמְת. מַה זֶה אֲדָמָתְךָ? שְׂכִינָה תַּחֲתוֹנָה, וְהֵם כָּל בְּכוּרֵי כָּל מִצַּד צִדִּיק שֶׁהוּא כָּל, וְהַשְּׂכִינָה הִיא אֶרֶץ



שְׁבַה גְדִלִים וְצוּמְחִים אֵילָנוֹת, שְׁעָלֶיהָ נֹאמֵר צִמַּח צְדִיק, שֶׁהוּא עֵץ פְּרִי, אֵילָן גָּדוֹל וְחֹזֵק, הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי, עֲשָׂבִים וּדְשָׂאִים שֶׁהֵם תְּלַמִּידי חֻכְמִים, מִשֶּׁם צוּמְחִים בְּגֵן, מִשּׁוּם שֶׁהִיא תוֹרָה שְׁבַעֲלָ פָה.

וּמִי מִשְׁקָה וּמְרוֹה (וּמְגִדֵל) בַּה אֵילָנוֹת וְעֲשָׂבִים וּדְשָׂאִים? מֵעֵין גְּנִים, שֶׁהִיא חֻכְמָה, רֵאשִׁית כָּל בְּכוּרֵי כָל, וּמֵאֵין יוֹצֵא מֵעֵין הַמַּיִם? מִבֵּית יְהו"ה. זֶהוּ שְׁכֶתוֹב וּמֵעֵין מִבֵּית יְהו"ה יֵצֵא, וּמִשּׁוּם זֶה רֵאשִׁית בְּכוּרֵי אֲדַמְתָּהּ תָּבִיא בֵּית יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ, וְכֵן רֵאשִׁית הַצֹּאן וְהַכִּבְשִׁים. זֶהוּ שְׁכֶתוֹב וְרֵאשִׁית גֹּז צֹאנֶךָ תִּתֵּן לוֹ.

וּסְמוּךְ לוֹ, לְרֵאשִׁית בְּכוּרֵי אֲדַמְתָּהּ וְכו', לֹא תִבְשַׁל גְּדִי בַחֲלָב אָמוֹ. מַה זֶה אֵל זֶה? קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן עַל רַגְלָיו, פָּתַח בְּקוֹל גְּדוֹל וְאָמַר: אֵלֶיהוּ אֵלֶיהוּ, רַד לְכָאן בְּרִשׁוֹת רְבוּנְךָ וְהֵאָר אֶת עֵינֵי הַזְּקֵנִים הִלְלוּ בְדַבָּר הַזֶּה, שְׁלֹא יָבֹאוּ לֵאכֹל בְּשָׂר בַּחֲלָב.

בֵּינֵתִים בָּא אֵלֶיהוּ, יָרַד וְלֹא הִתְעַכֵּב, אָמַר: מְנוּרָה הַקְדוּשָׁה, וְהָרִי סוּד זֶה וְדָאֵי הוּא הַסּוּד שֶׁל לֹא תִחְרַשׁ בְּשׂוֹר וּבַחֲמֹר יִחְדָּו, כְּשֶׁבָכוֹר שֶׁהוּא יִשְׂרָאֵל, הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי, לֹא מְבִיאִים אוֹתוֹ לְבֵית יְהו"ה, מִתְעַרֵּב חֲלָב עִם בְּשָׂר וְגוֹרְמִים לְעֵרֵב שׂוֹר בַּחֲמֹר, וְזֶהוּ כְּלָאִים, מִיֵּן בְּשָׂאֵינוּ מִיֵּנוּ.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן: אֵלֶיהוּ אֵלֶיהוּ, וְהָרִי הַשׂוֹר הוּא מֵצַד הַטְּהָרָה, וְהַחֲמֹר מֵצַד הַטְּמָאָה, זֶהוּ כְּלָאִים טוֹב וְרַע, אֲבָל חֲלָב הוּא מֵצַד הַטְּהָרָה, וּבְשָׂר מֵצַד הַטְּהָרָה? אָמַר לוֹ: וְדָאֵי כֶּף זֶה, אֲבָל הַסּוּד הַזֶּה נוֹדַע בְּפִסּוּק הַזֶּה, תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינָהּ, שְׂאֵף עַל גֵּב שֶׁהֵם מֵצַד הַטְּהָרָה, כָּלֵם זָכָר וְנִקְבָּה, וְהֵם זוּגוֹת, וּמִי שְׁנוּטֵל מִמֵּי שְׂאֵינוּ מִיֵּנוּ, אוֹתוֹ בֵּן שְׁמֵרֵכֵב מִשְׁנִיָּהֶם, עָלָיו נֹאמֵר לֹא תִבְשַׁל גְּדִי בַחֲלָב אָמוֹ.

אָמַר הַמְנוּרָה הַקְדוּשָׁה: בְּוֹדָאֵי כְּעַת הַדְּבָר הוּא בְּמִקוּמוֹ, וְזֶהוּ בְרוּר הַדְּבָר, וְזֶהוּ מִלְּאֲתָהּ וְדַמְעָה לֹא תֵאָחֵר, כְּמוֹ שֶׁנֹּאמֵר שְׁמָא יִקְדַּמְנוּ אַחֵר בְּרַחֲמִים, חֲטָא זֶה שֶׁעֲרַב אָדָם טֶפֶה בְּכוּרָה בְּזוּוֹג נִדָּה שֶׁפָּחָה גוֹיָה זוּנָה, זֶה גוֹרֵם שְׁנוּטֵל אַחֵר אֶת בֵּת זוּגוֹ, וְהוּא מִדָּה כְּנִגְדַּי מִדָּה, וּמִשּׁוּם כֶּף רֵאשִׁית בְּכוּרֵי אֲדַמְתָּהּ תָּבִיא בֵּית יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ, וְלֹא תִבְשַׁל גְּדִי בַחֲלָב אָמוֹ, שְׂאוֹתוֹ בֵּן הוּא עֲרַבּוּבִיא שְׂיוֹצֵא כְּלָאִים, מֵאֲשֶׁה שְׂאֵינָה מִיֵּנוּ, שֶׁהִיא כְּנִגְדוֹ, וּמִשּׁוּם זֶה זָכָה? עֶזֶר, בֵּת זוּגוֹ שֶׁהִיא עֶזֶר לוֹ בְּתוֹרָה בְּמִצְוָה בִּירְאָה וּבְאֵהָבָה, עֶזֶר לוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה



ובְעוֹלָם הַבָּא, וְאִם לֹא, אַחַר שְׂאִינוֹ מִיָּנֹו הִיא כְּנִגְדּוֹ לְאַבְדּוֹ מִשְׁנֵי הָעוֹלָמוֹת, וְכָל זֶה גֵרָם לֹו מִשּׁוֹם שְׁלֹא שְׁמַר טֶפֶה רֵאשׁוֹנָה לְבַת זִוְגוֹ. וְעַם כָּל זֶה, אִם חָזַר בְּתִשְׁבּוּכָה, עָלָיו נֶאֱמַר וְשָׁב וּרְפָא לוֹ, וְנֹתַן לוֹ בֵּית זִוְגוֹ, שְׁנֶאֱמַר בְּהַ רְפָאוֹת תִּהְיֶה לְשָׁרְךָ, וְהִיא דְמוּת שֶׁל הַתּוֹרָה, שֶׁהִיא רְפוּאָה וְהִיא חַיִּים. זֶהוּ שְׁכָתוֹב עֵץ חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים בָּהּ, וְאֲשֶׁתּוֹ הִיא בְדַמוּתָהּ. זֶה שְׁכָתוֹב רֵאָה חַיִּים עִם אִשָּׁה אֲשֶׁר אֶהְבֶּתָּ. הַתּוֹרָה הִיא טוֹב. זֶהוּ שְׁכָתוֹב כִּי לְקַח טוֹב נִתְּתִי לָכֶם, וְאֲשֶׁתּוֹ הִיא בְדַמוּתָהּ. זֶה שְׁכָתוֹב מְצָא אִשָּׁה מְצָא טוֹב. סוּף סוּף עֲשֶׂרָה דְבָרִים נֶאֱמָרוּ בְּזֶה וְעֲשֶׂרָה בְּזֶה, וְהָרִי פִרְשׁוּהָ הַחֲבָרִים.

תקנו חמשה עשר

בְּרֵאשִׁית זֶה יִשְׂרָאֵל, זֶהוּ שְׁכָתוֹב קֹדֶשׁ יִשְׂרָאֵל לִיהו"ה רֵאשִׁית תְּבוּאָתָהּ, רֵאשִׁית בְּלִי עֲרֻבוּכֵיָא אַחֲרֵת, וּמִשּׁוֹם שֶׁהִיא קֹדֶשׁ, אֵין לוֹ הֶרְכָּבָה מִמִּין אַחַר, וּמִשּׁוֹם שֶׁהוּא קֹדֶשׁ, אֵין לוֹ הֶרְכָּבָה שְׁצָרִיךְ בּוֹ שְׁמִירָה אֶל בֵּית זִוְגוֹ שֶׁהִיא ה', וּמִשּׁוֹם זֶה רֵאשִׁית תְּבוּאָת ה', אֵין בּוֹ פָגָם. זֶהוּ שְׁכָתוֹב וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם, אֵין בּוֹ פְּסֻלָּת, (צָרִיךְ לִהְיוֹת שְׁמוֹר) פְּרִי זֶה לְמֶלֶךְ רֵאוּי, וּמִשּׁוֹם כֶּךָ, כָּל אוֹכְלָיו יֶאֱשָׁמוּ רָעָה תְּבֵא אֲלֵיהֶם נֶאֱמָם יְהו"ה.

שְׁזָהוּ עֵץ הַחַיִּים, שְׁפָרְיוֹ סַם חַיִּים, בֵּית זִוְגוֹ שְׁמוּרָה לוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, עָלֶיהָ נֶאֱמַר וְלָקַח גַּם מִעֵץ הַחַיִּים וְאָכַל וְחִי לְעוֹלָם, גַּם – לְרַבּוֹת בֵּית זִוְגוֹ, סַם הַחַיִּים שְׁלוֹ, וְהוּא שׁוֹמֵר אוֹתוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, וּמִי שְׁרוּצָה לְטַל אֶת בֵּית זִוְגוֹ, כְּמוֹ אוֹרְיָה שֶׁהַקָּדִים אֶת דָּוָד, נֶאֱמַר בּוֹ כָּל אוֹכְלָיו יֶאֱשָׁמוּ רָעָה תְּבֵא אֲלֵיהֶם נֶאֱמָם יְהו"ה.

שֶׁבֶת זִוְגוֹ שֶׁל צְדִיק הִיא מְצָה שְׁמוּרָה, לְגַבֵּי מְצָה שְׁלֵמָה עֲשִׂירָה, וּמִי גֵרָם אֶת זֶה שֶׁתִּהְיֶה בֵּית זִוְגוֹ מְצָה שְׁמוּרָה לְגַבְיֹו? מִשּׁוֹם שְׁשֹׁמֵר הַטֶּפֶה שְׁלוֹ, וּמִי שְׁפוּגָם הַטֶּפֶה שְׁלוֹ, נִקְרָאת בֵּית זִוְגוֹ מְצָה פְּרוּסָה, לָחֶם עֲנִי, וְסוּד הַדְּבָר – כָּל מִי שְׁמֻזְלָזַל בְּלָחֶם אוֹ בְּפִרוּרֵי לָחֶם, שֶׁהֵם טְפוֹת בְּכִזִּית, עֲנִיּוֹת וְרֹדְפֵת אַחֲרָיו, אֶלָּא צָרִיךְ לְשֹׁמֵר הַטְּפוֹת שְׁלוֹ שְׁלֹא יִזְרַק אוֹתָם בְּמָקוֹם שְׁלֹא צָרִיךְ, וּמִשּׁוֹם זֶה פִּרְשׁוּהוּ בְּעַלֵּי הַמִּשְׁנָה, כְּבָדוֹ אֶת נְשׁוֹתֵיכֶם כִּי כֵן תִּתְעַשְׂרוּ, וְהַכְּבוֹד שְׁלָהֶן לְשֹׁמֵר טֶפֶה רֵאשׁוֹנָה שְׁלֹא יַעֲשֶׂה בָּהּ פְּסֻלָּת.





שְׁפֹסֶלֶת של אֲבָרָהֶם וַיִּצְחַק גְּרָמוּ לְאִמָּהּ שֶׁל עֶשָׂו וַיִּשְׁמַעֲאֵל שֶׁהִשְׁתַּעֲבָדוּ בְּבִנְיָהֶם בְּגִלוֹת, וְהִנְסִיּוֹן שְׁלָהֶם בְּאֵשׁ וְסַכִּיּוֹן הִצִּיל אוֹתָם מִשְׂרָפָה וְהֵרַג שְׁלָהֶם.

יעקב, משום שלא היתה בו פסלת, נאמר בזרעו בגלות, וישכן ישראל בטח בְּדָד עֵין יַעֲקֹב. נאמר כאן בטח בְּדָד, וְנֶאֱמַר שֶׁם בִּיצִיאַת הַגְּלוֹת יְהוּ"ה בְּדָד יִנְחֲנוּ וְאֵין עִמּוֹ אֵל נֹכַח, לֹא הִתְעַרְבוּ בְּבִנְיֵי עַרְבוֹב שֶׁל גְּרִים, וּמִשׁוֹם זֶה אֵין מְקַבְּלִים גְּרִים לִימֹת הַמְּשִׁיחַ, שְׁעֲלִיָּהֶם, עַל זֶרַע יַעֲקֹב נֶאֱמַר גִּפְּן מִמְּצָרִים תִּסְיַע. מֵה גִּפְּן לֹא מְקַבְּלַת הִרְכָּבָה מִמִּין אַחַר, כִּךְ זָרְעוּ הָיוּ שׁוֹמְרִים אוֹת בְּרִית וְלֹא מְקַבְּלִים הִרְכָּבָה מִמִּין אַחַר, וְכָל מִי שֶׁשׁוֹמֵר אוֹת הַבְּרִית, זֹכֵה לְמַלְכוּת, כְּמוֹ שְׁיוֹסֵף, וְיִשְׂרָאֵל בְּגִלָּל שְׁשׁוֹמְרִים בְּרִית זֹכִים לְמַלְכוּת, וְנֶאֱמַר בְּהֶם כָּל יִשְׂרָאֵל בְּנֵי מַלְכִים, וּמִשָּׁה מִשׁוֹם שֶׁשֹּׁמֵר אֶת הַבְּרִית, נֶאֱמַר בּוֹ וַיְהִי בִישְׂרוֹן מֶלֶךְ. אֲשֶׁרִי הוּא מִי שֶׁשׁוֹמֵר הַבְּרִית.

חֲלֹק הַזֶּהר עַל פִּי דְפִים וְלִרְשָׁם כָּל חֲלֹק עַל פְּתָקָא אֶחָד, וַיִּחְלְקוּ הַפְּתָקָאוֹת לְאֲנָשֵׁי עִירָם הַחֲרָדִים עַל דְּבַר הַשֵּׁם, לְלַמֵּד כָּל אֶחָד חֲלֹק הַרְשׁוּם בְּכָל יוֹם.

גַּם אֵלֶּה הַחֲכָמִים, רֵאשִׁי וּמִנְהִיגֵי כָּל עִיר וְעִיר וְכָל פְּלָה וּפְלָה, שֶׁיִּשְׁיִמוּ לִב חֲלֹק דְּפֵי הַזֶּהר הַקְּדוֹשׁ ג' חֲלָקִים לְכַמָּה חֲלָקִים, וְלִרְשָׁם כָּל חֲלֹק עַל פְּתָקָא אֶחָד, וַיִּחְלְקוּ הַפְּתָקָאוֹת לְאֲנָשֵׁי עִירָם הַחֲרָדִים עַל דְּבַר הַשֵּׁם לְלַמֵּד כָּל אֶחָד חֲלֹק הַרְשׁוּם בְּכָל יוֹם, וּבָזָה יוֹכְלוּ לַעֲשׂוֹת שֶׁיִּגְמְרוּ בֵּין כָּלָם כָּל הַזֶּהר הַקְּדוֹשׁ בְּכָל יוֹם וְיוֹם, וּכְבָר נֹדַע כִּי בְּזִכּוֹת לְמוֹד הַזֶּהר הַקְּדוֹשׁ יְבוֹא הַגּוֹאֵל בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ, אֲמֵן כֵּן יְהִי רְצוֹן.

מי שלא למד רזין דאורייתא לא זכה לפנימיות הקדוש ברוך הוא

מי שלא למד חכמת הקבלה של סודות ורזין דאורייתא, לא זכה לפנימיות הקדוש ברוך הוא יתברך ויתעלה כו'. (ספר ברית מנוחה דף ב')

אם ימצא אדם בעיר ושנים ממשפחה הלומד סתרי תורה, האיש הזה הוא בעקר בדעת השלם בלי חסרון. (ספר קנה הגדול דף מ"א עמוד ג')

לומר בכל יום כמה דפים תקוני זהר וימתקו הדינים.

ותראה לומר בכל יום אם אפשר קדם התפלה יותר טוב כמה דפים תקוני זהר, וימתקו הדינים בעזרת השם. (שם כ')



סדר הלימוד ליום כו סיון [יום 262 בשנה]

תקון ששה עשר

בְּרֵאשִׁית זו חֵלָה, זֶהוּ שְׁכָתוּב רֵאשִׁית עֲרֹסְתְּכֶם חֵלָה תְּרִימוּ תְּרוּמָה, וְהָרִי פִּרְשׁוּהוּ שְׁאָדָם הִיָּה חֵלְתוּ שֶׁל עוֹלָם, וּמִנִּין לָנוּ שְׁחֵלָה הִיא רֵאשִׁית? שֶׁהַכְּתוּב מוֹכִיחַ, זֶהוּ שְׁכָתוּב רֵאשִׁית עֲרֹסְתְּכֶם תְּרִימוּ תְּרוּמָה לִיהו"ה. מַה זֶה חֵלָה? אֵלָּא שְׁבַעַה מֵיָנִים הֵם – חֲטָה וְשַׁעֲרָה וּגְפֵן וְתֹאנָה וְרִמּוֹן אֶרֶץ זֵית שֶׁמֶן וּדְבַשׁ, שֶׁהוּא דְבַשׁ תְּמָרִים. חֲטָה הוּא הָעֵץ שֶׁמֶמֶנוּ אֲכָל אָדָם הִרְאִשׁוֹן, וְהוּא לֹא הוֹצִיא מִשָּׁם חֵלָה, וּמִשׁוֹם זֶה לֹא חָל בּוֹ ה', וְשׁוֹרָה בּוֹ ח' ט' וְגֵרָם לֹא מוֹת. וְהַחֲלָה הִיא שְׁכִינָה, כְּלוּלָה מִשְׁבַּעַת הַמֵּיָנִים הַלְלוּ, וּבָהּ חֲטָא אָדָם הִרְאִשׁוֹן. טְפָה זֹו י'. עֵסָה צָרִיךְ לְהוֹצִיא מִמֶּנָּה חֵלָה, וּמִיָּד חָל עַל אוֹתָהּ טְפָה, וְנוֹתֵן לֹו זֶרַע כְּלוּל מִשְׁנֵיָהֶם, שֶׁהוּא ו', וְסוּד הַדְּבָר – ה"א לְכֶם זֶרַע.

וּמִשׁוֹם זֶה חֵלָה הִיא וְדָאִי מְצוּהָ שֶׁנִּצְטוּתָהּ לְאִשָּׁה, שְׁבַגְלָלָה מֵת אָדָם שֶׁהוּא חֵלְתוּ שֶׁל עוֹלָם, צָרִיכָה הִיא לְהַפְרִישׁ חֵלָה, וְלְהוֹצִיא אוֹתָהּ מֵעֲסוּתָהּ, שֶׁהִיא טְפָה שְׁלָה, לְהַחֲזִירָה עַל הָאָדָם.

וְהִיא כִּבְתָהּ אֵת גֵּרוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ נֵר יְהו"ה נִשְׁמַת אָדָם, צָרִיכָה לְהַדְלִיק אוֹתוֹ בְּלֵיל שַׁבָּת בְּהַתְּעוֹרְרוֹת שְׁלֵהֲבוֹת שֶׁל אֶהְבָּה לְכַעֲלָהּ, וְסוּד הַדְּבָר – מִים רַבִּים לֹא יוּכְלוּ לְכַבּוֹת אֵת הָאֶהְבָּה, וְהַתְּעוֹרְרוֹת שֶׁל חֵם שֶׁל לֵיל שַׁבָּת, מֵאֲשֶׁתוֹ צָרִיכָה בְּאֶהְבָּה וְיִרְאָה, וְזֶהוּ אִשָּׁה כִּי תִזְרִיעַ וְיִלְדָה זָכָר.

הִיא שְׁפָכָה אֵת הַדָּמִים שֶׁל אָדָם, גִּזְרֵק דָּמָה, וְעַל כָּל זֶה צָרִיכָה לְשַׁמֵּר אוֹתוֹ מִדָּם גִּדָּה, וּמִשׁוֹם זֶה עַל שְׁלִשָּׁה דְבָרִים אֵלוֹ נִשְׁמֵם זְהִירוֹת, בְּגִדָה וּבְחֵלָה וּבְהַדְלָקַת הַנֵּר. עַד כָּאֵן סוּד הַחֲטָה, שֶׁמִּשָּׁם חֵלָה, חֲטָ"ה הוּא סוּד שֶׁל עֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה.

תקון שבעה עשר

בְּרֵאשִׁית, עָלֶיהָ נֶאֱמַר רֵאשִׁית מֵעֵשֶׂר דְּגָנְךָ, וְזוֹ מַלְכוּת שֶׁהִיא מֵעֵשֶׂר, וְהִיא עֲשִׂירִית לְעֵשֶׂר סְפִירוֹת, וּבְשִׁבְלָהּ מֵעֲשָׂרִים, וּמוֹץ וְתִבְנֵן שֶׁהֵם הַלְּבוּשִׁים שֶׁל הַחֲטָה, בְּעוֹלָם הַזֶּה פְּטוּרִים מִמֵּעֵשֶׂר, וּמִי שְׂרוּצָה לְהוֹצִיא מֵעֵשֶׂר מַחֲטָה, צָרִיךְ לְנַקּוֹתוֹ מִן הַמוֹץ



והתבן שהם ח"ט, והיא נשארת ה' נקיה. באותו זמן יהיה זורק בה טפה שהיא י'.

וכמו זה בזווגו של אדם, צריך לנקות טפה מחט"א, שהוא יצר הרע, להיות זרע נקי בה'. זהו שכתוב ה"א לכם זרע.

אבל בעולם הבא, החטה היא נקיה, היא ולבושה, והיא עשירים וישתים האותיות של התורה, ומשום זה בהמוציא, בעל הבית צריך לדקדק בה', שהיא תהיה נקיה בלי פסלת, ושני עשורים הם, שאמר הכתוב עשר תעשר, למה? אלא בשביל לקשר אותה עם שתי זרועות, שהם כהן ולוי, שהם מעשר ראשון ללוי, מעשר מן המעשר לכהן, שכל הספירות עולות לעשר (בשכינה), עד שעולות למאה, והיא נעשית תרומה לכל המאה, ומשום זה שעור תרומה שנים ממאה, כנגד שני לוחות התורה, שהיא תורה שנתנה בארבעים ימים, וזהו תורה מ', ובה נעשו הספירות כלן עשרונים, שלשת האבות שלשה עשרונים, שני נביאי אמת הם עשרון עשרון.

תקון שמונה עשר

בראשית, בר"א שי"ת, הם שש דרגות של נבואה, שנאמר בהם שוקיו עמודי שש, וכמו שהם שש למטה, כך הם שש למעלה, ואותם שש עולים לששים, באיזה מקום? ביסוד ח"י העולמיים, נשאר י"ד מן יסוד, זו שכינה תחתונה כלולה מארבעה עשר פרקים של היד שהם בחמש אצבעות, והם יהו"ה, יו"ד ה"א וא"ו ה"א, ארבע עשרה אותיות של הקדוש ברוך הוא שכלולות בה, וזהו וכיד הנביאים אדמה.

ס"ו מן יסוד, הם כנגד שש הדרגות של הכפא, שנאמר בו שש מעלות לכפא, ואות ו' עולה ב', שהיא עטרה של הברית לששים, שש פעמים עשר, ועולים לששים כנגד ששים גלגלים שסובבים את הכפא, והכפא שם השכינה.

שהוא הדמיון ומראה של הכל, הדמיון, הרי נאמר וכיד הנביאים אדמה, ועליה נאמר ותמונת יהו"ה יביט. על שם שכל הפרצופים של הנביאים הם רשומים בה, נקראת דמיון, ועל שם שכל האורות שלמעלה ממנה בה הם נראים, היא נקראת מראה. זהו שכתוב יהו"ה במראה אליו אתודע, בסתימת העינים נקראת מראה



בחלום, וסוד הדבר - אני ישנה ולבי ער, ובפתיחת העינים הוא מראה בהקיץ, ושני ממנים שם, אחד סגרו"ן ואחד פתחו"ן, ומטטרו"ן שנקרא בשם שניהם, ממנה על שני המפתחות הללו. מצד של העמוד האמצעי, השכינה היא מראה בהקיץ, ומשה בצדו, שכתוב בו פה אל פה אדבר בו ומראה ולא בחידות, ותמונת יהו"ה יביט.

מן הצד של צדיק, שהוא אור הגנוז לצדיקים לעולם הבא (נ"א לעתיד לבא) נקראת מראה בחלום, והוא שנקראה בה מצד הגוף, הוא יהו"ה העמוד האמצעי, שנטל משני צדדים, והוא רוכב על ארבע חיות, שהם פני אדם, פני אריה, פני שור, פני נשר. יו"ד ה"א וא"ו ה"א נקרא מלפנים של הגוף, והוא אדם לשבת על הכסא.

למי שהוא אדם - נראה לו בדמות אדם, למי שהוא כשאר החיות - נראה לו בדמות חיות הכסא, לכל אחד כפי כחו, ואל יתהלל המתהלל השכל אותו, אלא בשכינתו, שלא יכול להשיג אותו שום נביא וחוזה אלא עם השכינה, ויש אדם למעלה מאדם מצד של חכמה, כ"ח מ"ה ודאי, ונאמר בו חכם עדיף מנביא.

קם רבי שמעון וכל החברים ואמר: רועה הנאמן, רבן של כל הנביאים, קום התעורר משנתך, שאתה הוא בכל הנביאים כמו השמש, שהלכנה והכוכבים מאירים ממנו, ואין להם אור מצד אחר, ובזמן שאתה נאספת מן העולם, נאמר בהם יחשכו ככבי נשפו, קום האר אורך.

ולא עוד, אלא בזמן שאתה נאספת מן העולם, בית הנבואה, שנאמר בה לא כן עבדי משה בכל ביתי נאמן הוא, היא סתומה, קום פתח אותה, שהיא בית עליון גנוז, שכל הגנוזים שלמעלה סתומים, שהמלך העליון שם, ואתה היית כבן בית, בנו של אותו הבית. בי"ת, ב' האם העליונה, י' חכמה, אבא, ת' תפארת, בן בית של מעלה, ואתה היית בדיוקנו, שבאותו בית לא הייתה רשות לנביא וחוזה להכנס לשם אלא ברשות, ואתה היית נכנס בלי רשות, כבן המלך שאין שם שער שסתום לו.

ולא עוד, אלא שנביאים אחרים לא היו נכנסים לראות את המלך אלא בשעות ידועות, ובמים ידועים, כמו שמצאנו באהרן שהיה עליון מכלם, שנאמר בו ואל יבא בכל עת אל הקדש, אלא



בזאת יבא אהרן אל הקדש, כל שפן אחרים, ואתה בכל שעה ושעה ובכל יום שהיית רוצה, היית נכנס לראות את המלך.

ולא עוד, אלא כל הנביאים היו רואים את נבואתם באיברי המלך, כל אחד ואחד באיבר ידוע ולא יותר. מהם בראש המלך, מהם בנימים של הראש, שהם כוכבים ומזלות שאין להם חשבון, מהם בעינים, מהם באזנים, מהם בפנים, מהם בחטם, מהם בפה, מהם בצואר, מהם בידים, מהם בקומה שהוא הגוף, מהם בשוקים, מהם באות ברית, מהם בלבושי המלך, שלא הייתה להם רשות להסתכל יותר.

אבל משה, בכל איבר ובכל מקום היה משיג נבואתו, ובכל איבר ואיבר היא הייתה יורדת אליו, מה שלא היה כף לשאר כל הנביאים, שכל אחד עולה לאיבר שלו, ונשמתו הייתה אצילות מאותו האיבר, ואותו האיבר היה לו אביו.

ובת המלך היא ההיכל של כל איבר ואיבר, המצוה של כל איבר ואיבר, אדנ"י הוא כחשבון היכ"ל, ומשום זה נאמר אדנ"י שפתי תפתח, יהו"ה הוא בכל איבר ואיבר, יהו"ה בכל איבר ואיבר, והיא נבואה של כל איבר ואיבר, המראה של כל איבר ואיבר נקרא, ולכל איבר ואיבר יש לו ספירה ידועה, ההיכל של כלם, שכינה התחתונה אדנ"י, וכמה ממנים שומרי שערם הם להיכל שלא יכנסו שם נביאים אלא ברשות.

קום רועה הנאמן, קום פתח ההיכל, שהרי כמה בעלי נבואה הם דופקים על השערים של ההיכל, ואומרים אדנ"י שפתי תפתח, והיא סתומה אליהם, עד שאתה תבא לשם היא לא נפתחת. למלך שהיו צריכים אותו עבדיו והשרים והממנים ושליטי הארץ להראות עמו, כל אחד כפי צרכו, וכל אחד כפי שלטונו, וכל אחד כפי עסקו. מה עשה המלך? שם את הכל בידי הגבירה, ואמר, כל מי שרוצה לבקש בקשתו, יבא לגבירה שהיא הבית שלי, הבית של י, ההיכל שלי. וזהו אל יתהלל המתהלל השכל וידוע אותי, כי אם בזאת.

באותו זמן כלם דופקים לפתח, ששם סגרו"ן שסוגר, ושם פתחו"ן שפותח. מיד יבא רועה הנאמן ויאמר, אדנ"י שפתי תפתח, קמ"ץ פתח, זה סוגר וזה פותח, שתי שפתיים (שבא) שערי צדק, עליהם נאמר פתחו לי שערי צדק.



מבפנים היא סגולת"א, סגול"ל, הוא בעלה, והיא סגולת"א עטרה על ראשו, חל"ם, עליו נאמר אבוא בם אודה י, אבו"א היא עשר, שהיא נקדת חל"ם, ובו אודה י"ה, שהוא כתר על כלם, זה – זה צרי, והם שני עמודי אמת. צדיקים יבאו בו, זה צדיק שהוא אות ברית בשניהם, הוא חיר"ק תחת צר"י, והוא שור"ק, הקשר של שניהם, ומשום זה אודך כי עניתני ותהי לי לישועה, זו שכינה, שהיא מצדו של הצדיק, שור"ק אל בעלה, הקשר שלו.

והיא חיר"ק תחת צר"י, שני עמודי אמת, והוא סגול"ל תחת שתי זרועות, והיא חל"ם למעלה בכתר, ומשום זה אבן מאסו הבונים היתה לראש פנה, כלם אומרים מאת יהו"ה היתה זאת היא נפלאות בעינינו, בזמן שהיא לראש פנה נקראת ראש, ועליה נאמר ראשך עליך כפרמל.

בשעוזה למלך, כמה מלאכים וכמה נשמות עולים עמה, שהם הנימים שלה, שתלויים ממנה כמו ענבים באשכול, וכמה מלאכים ונשמות מאירים לפניה, שנקראים עיני יהו"ה, ועליהם נאמר כי עיניו על דרכי איש, וכמה מצוות עולות לפניה, שנקראת בכלם מצות יהו"ה ברה מאירת עינים.

וכמה מלאכים עולים עמה, שנקראו אזני יהו"ה, שממנים על קולות התפלות ועל שיחת בני אדם, לשמע התפלות, וכמה מלאכים עולים עמה, שנקראים פני יהו"ה, שנאמר בהם ודמות פניהם פני אדם וגומר, מאירים בכמה גונים, וכמה מלאכים עולים עמה שנקראו רוחות ואשים, שנאמר בהם עושה מלאכיו רוחות משרתיו אש להט, שממנים על ריח ועשן הקרבנות, והם בעלי החטם.

וכמה בעלי קולות ודבורים של הפה עולים עמה, שנאמר בהם כי עוף השמים יוליד את הקול ובעל כנפים יגיד דבר, וכמה בעלי צוארים עולים עמה, ששם קנה וושט, שממנים על קרבנות ותפלות, שנאמר בהם את קרבני לחמי לאשי, ואלו נקראו אשי"ם, וכמה מלאכים עולים עמה, שנקראים בעלי ידים, שנאמר בהם וידי אדם מתחת כנפיהם, וכמה בעלי גוף עולים עמה, שנאמר בהם וגויתו כתרשיש, וכמה בעלי ברית עולים עמה, שנאמר בהם כמראה



הקֶשֶׁת, וְהֵם בְּעֲלֵי אוֹתוֹת, וְכִמָּה בְּעֲלֵי רַגְלִים עוֹלִים עִמָּה, שְׁנֵאמַר
בָּהֶם וּרְגָלֵיהֶם רָגַל יִשְׂרָאֵל.

וּכְשֶׁהוּא בְּהִיכָלָהּ, כָּל הַנְּבִיאִים עוֹלִים שָׁם, וְדוֹפְקִים בְּשַׁעַר,
וְאוֹמְרִים אֲדֹנָי שְׁפָתַי תִּפְתָּח. שְׁלֶשֶׁת הָרָאוּשׁוּנִים שֶׁל
הַתְּפִלָּה הֵם מְסֻדְרִים בְּקִשּׁוֹת עַל הַנֶּפֶשׁ, לְהַכְנִס בָּהֶם לִפְנֵי עֶלְת
הָעֲלוֹת, שְׁשֵׁם חַיֵּי הַנֶּפֶשׁ. הָאֲמֻצָּעִיּוֹת מְמַנּוֹת עַל שְׂאֵלוֹת לְבַקֵּשׁ
בְּקִשּׁוֹתֵיהֶם עַל צְרֻכֵי הַגּוּף. שְׁלֶשֶׁת הָאֲחֵרוֹנוֹת מְקַבְּלִים תְּשׁוּבָה שֶׁל
כָּל הַשְּׂאֵלוֹת מִן הַמֶּלֶךְ.

וּמֵעַל כָּלֵם יָד כּוֹתֶבֶת, וּמִתַּחַת כָּלֵם יָד חוֹתֶמֶת. זֶהוּ שְׁכַתּוֹב וּבִיד כָּל
אָדָם יַחְתּוֹם, יָד כּוֹתֶבֶת תּוֹרָה שְׁבַכְתָּב שֶׁהִיא לְיָמִין, יָד חוֹתֶמֶת
תּוֹרָה שְׁבַעֲלֵ פֶה שֶׁהִיא לְשִׂמְאֵל. תּוֹרָה שְׁבַכְתָּב הִיא לְיָמִין, עָלָיו נֶאֱמַר
וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יִצְאִים בְּיַד רְמָה, וְזֶה הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי, שֶׁהוּא תּוֹרָה
שְׁנֵתָנָה מִיָּמִין, שְׁשֵׁם חֲכָמָה.

תּוֹרָה שְׁבַעֲלֵ פֶה, שְׁשֵׁם שְׂכִינָה תַּחְתּוֹנָה, נִקְרָאת פֶּה מִצַּד הַצַּדִּיק,
שְׁכַף עוֹלָה פ"ה לְחֻשְׁבוֹן מִל"ה, שֶׁהוּא כָּל פֶּה, וּמִשּׁוֹם זֶה
וּבִיד כָּל אָדָם יַחְתּוֹם, וְהִיא לְשִׂמְאֵל, שְׁשֵׁם הִיא הָאֵם הָעֲלִיוֹנָה,
שְׁנֵאמַר בָּהּ חֲתַמְנוּ לְחַיִּים, וְצַדִּיק עַל שְׁמָה נִקְרָא סֶפֶר חַיִּים, כְּמוֹ
שְׁאֲמַרְנוּ וּבִסְפֵר חַיִּים וְגוֹמֵר. הָרִי נִפְתָּח הַהִיכָל, וְהָרִי בָּאִים הַנְּבִיאִים
בְּעֲלֵי הָרַגְלִים שְׁדוֹפְקִים בְּשַׁעַר, וְאוֹמְרִים לְאוֹתוֹ שְׁסוּגֵר הַהִיכָל,
סִגְרוּן, וְנִקְרָא אֲדֹנָי, שְׁמוֹ כְּשֵׁם רַבּוֹ, אוֹמְרִים לוֹ, אֲדֹנָי שְׁפָתַי
תִּפְתָּח, פֶּתַח שַׁעְרֵי הַהִיכָל. בְּאוֹתוֹ זְמַן נִכְנָסִים שׁוֹמְרֵי הַשַּׁעַר לְמֶלֶךְ,
וְאוֹמְרִים לוֹ, רַבּוֹן הָעוֹלָמִים, הָרִי בְּעֲלֵי הָרַגְלִים דוֹפְקִים בְּשַׁעַר, שֶׁהֵם
שְׁלוּחֵי מְצוּהָ, שְׁעוֹמְדִים בְּעֲמִידָה שֶׁל תְּפִלָּה לְפָנָיֶךָ.

בְּאוֹתוֹ זְמַן נוֹתֵן לָהֶם רִשׁוּת לְהַכְנִס, הַגְּבִירָה שֶׁהִיא מְצוֹת הַמֶּלֶךְ,
הָאֲפוּטְרוֹפּוֹס שֶׁל כָּל הַמְּצוּוֹת, מְלַמֶּדֶת זְכוּת לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ
בְּשִׁבְלֵם, וְתֹאמַר לוֹ: רַבּוֹן הָעוֹלָם, הָרִי אֵלּוֹ שְׁעוֹמְדִים לְפָנֶיךָ
בְּתַפְלוֹת, צְרִיךְ לְתַת לָהֶם אֶת בְּקִשּׁוֹתֵיהֶם. בְּאוֹתוֹ זְמַן יוֹצֵא קוֹל אֶל
בְּעֲלֵי הָרַגְלִים, וְאוֹמֵר: בֶּן אָדָם, עֲמַד עַל רַגְלֶיךָ וְאֲדַבֵּר אִתְּךָ, דַּבֵּר עִמִּי
מֵה שְׂאֵלְתְּךָ בְּאֲמֻצָּעִיּוֹת שֶׁל הַתְּפִלוֹת, וַיִּנְתֵּן לָךְ בְּאֲחֵרוֹנוֹת. הַגְּבִירָה
מְקַבֶּלֶת אֶת בְּקִשּׁוֹתֶיךָ, וְצְרִיךְ לָשׁוּב שְׁלֵשׁ פְּסִיעוֹת לְאַחֹר, שֶׁלֹּא יַחְזִיר
כְּתַפְּיוֹ אֶל הַמֶּלֶךְ. אֵלּוֹ יוֹצֵאִים, וְסִגְרוּן סוּגֵר אֶת הַשַּׁעַר אַחֲרֵיהֶם.



וְהָרִי בְעֲלֵי הָאוֹתוֹת דּוֹפְקִים בַּפֶּתַח, וְאוֹמְרִים אֲדֹנָי שְׁפָתַי תִּפְתָּח.
תִּפְתָּח זֶה פֶּתַח חוֹן, וְאֵלֹהֵי הַמַּלְאָכִים בְּעֲלֵי שְׁמוֹנֵה עֶשְׂרֵה בְרָכוֹת שֶׁל
הַתְּפִלָּה, מִצַּד שֶׁל ח"י הָעוֹלָמִים שְׁמִינִידִים אֶת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
וְשָׁכֵנֵתוּ שָׁם, שֶׁהַצְּדִיק הוּא תְּשִׁיעֵי מִמַּעַלָּה לְמַטָּה וּמִמַּטָּה לְמַעַלָּה,
תִּשְׁעַ נְקֻדּוֹת, תִּשְׁעָה טַעֲמִים, וְעֲלִיָּהֶם נֶאֱמַר וַיִּתֵּן אוֹתָם אֱלֹהֵי"ם
בְּרָקִיעַ הַשָּׁמַיִם, וְזֶה צְדִיק שָׁבוּ כָּל הַנְּקֻדּוֹת. לְהָאִיר עַל הָאָרֶץ, זֶה
שְׁכִינָה, שֶׁהִיא כְּלוּלָה מְכֹל הָאוֹתִיּוֹת.

מִיָּד בְּעֲלֵי הַשְּׂאֵלוֹת דּוֹפְקִים בַּשַּׁעַר, כְּמָה שׁוֹמְרֵי הַשַּׁעַר נִכְנָסִים לְפָנֵי
הַמַּלְאָךְ, וַיֹּאמְרוּ: רַבּוֹן הָעוֹלָם, הֲרִי בְעֲלֵי הַצְּדִיקִים, בְּעֲלֵי
הַתְּפִלוֹת שְׁמִבְרָכִים אוֹתָךְ בְּשְׁמוֹנֵה עֶשְׂרֵה בְרָכוֹת, רוֹצִים לְהִכְנִס
לְפָנֶיךָ. מִיָּד מְצִוָּה לִפְתָּח לָהֶם וּלְתַת אֶת שְׂאֵלוֹתֵינוּ, וְאֵלֹהֵי הַמַּלְאָכִים
הָאוֹתוֹת, מִצַּד שֶׁל אֱלֹהֵי שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם בְּהֵם וְהֵיוּ לְאֵתָת וּלְמוֹעֲדִים וּלְיָמִים
וּלְשָׁנִים, וְאֵלֹהֵי הַשְּׁמֵתִחוּיִם עַל בְּרַכְיָהֶם בַּח"י עוֹלָמוֹת, בְּשְׁמוֹנֵה
עֶשְׂרֵה בְרָכוֹת אֶל הַשְּׁכִינָה.

אֵלֶּיךָ יוֹצֵאִים, הֲרִי בְעֲלֵי הַקּוֹמָה דּוֹפְקִים בַּפֶּתַח, שֶׁהֵם כּוֹרְעִים
וּמְשַׁתְּחִוּים לְמַלְאָךְ בַּתְּפִלוֹת, כְּמוֹ שְׂאֵמְרוּ, כָּל הַכוֹרֵעַ כּוֹרֵעַ
בְּכַוֵּנְךָ, וְכָל הַזּוֹקֵף זּוֹקֵף בְּשֵׁם. כּוֹרֵעַ אֶל אֲדֹנָי בְּצְדִיק, שְׁנֵאֵמַר בּו
וְהַמַּלְאָךְ שְׁלֵמָה בְּרוּךְ, וְזוֹקֵף אֶל יְהוָה, לְחַבֵּר אוֹתָם שְׁנֵי־הֵם כְּמוֹ
זֶה: יֵאֱהוּדוֹנָה יי.

וְעַל כָּלֵם מְלַמֵּדֵת הַשְּׁכִינָה זְכוּת. וְהֵם, כְּשֶׁמַּעֲלִים אֶת נִשְׁמָתָם
לְמַעַלָּה, כְּמָה חַיּוֹת מְקַבְּלוֹת אוֹתָם עַל כְּנַפְיָהֶם, וּמַעֲלִים אוֹתָם
עַד לְשַׁעַר הַיִּכַּל הַמַּלְאָךְ. מִיָּד שְׂאֵלָה דּוֹפְקִים בַּפֶּתַח, מְלַמְּדִים זְכוּת
לְפָנֵי הַמַּלְאָךְ בְּשִׁבְלֵם, וּמְצִוָּה הַמַּלְאָךְ לִפְתָּח לָהֶם, וְאֵלֹהֵי הַשְּׁמַדְבָּרִים
לְפָנֵי הַמַּלְאָךְ בַּחֲשָׁאֵי, וְשׂוֹאֲלִים מִמֶּנּוּ אֶת בְּקִשׁוֹתֵיהֶם בַּחֲשָׁאֵי, יַחֲדִידִים
לְפָנֵי הַמַּלְאָךְ, וְהַמַּלְאָךְ נוֹתֵן לָהֶם אֶת שְׂאֵלוֹתֵיהֶם.

מִיָּד הֲרִי הַגְּבִירָה אוֹחֶזֶת בָּהֶם וּמְלַמֵּדֵת זְכוּת בְּשִׁבְלֵם לְפָנֵי שְׂיִצְאוּ
מִן הַיִּכַּל, וְאוֹמְרָת: רַבּוֹן הָעוֹלָמִים, אֵלֶּה הֵם שְׁהִיוּ, מְכַסִּים
אוֹתִי בְּעֶטּוֹף שֶׁל מְצִוָּה שֶׁל צִיצִית, בַּחֲמִשָּׁה קְשָׁרִים וּשְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה
חֲלִיּוֹת לְכָל צַד, וּבְשִׁלְשִׁים וּשְׁנַיִם עֲנָפֵי מְצִוָּה. מִיָּד מְצִוָּה הַקְּדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא לְמַלְאָכֵי הַמְּרַכְבָּה שֶׁל מַעַלָּה לְטַל אוֹתָם בְּכַנְפֵיהֶם, וּלְפָרַח
עִמָּם מְמָקוֹם לְמָקוֹם, וּלְכַסּוֹת עֲלֵיהֶם מְכֹל הַמְּזִיקִים וּמְלַאָכֵי הַחֲבָלָה.



הָרִי אֱלוֹ יוֹצְאִים, וְהִנֵּה אַחֲרֵים דּוֹפְקִים בְּשַׁעַר. מִיָּד נִכְנָסִים שׁוֹמְרֵי
הַשְּׁעָרִים, וְאוֹמְרִים: רַבּוֹן הָעוֹלָם, הָרִי בְּעֵלֵי הַיָּדַיִם שְׁקוּשְׁרִים
תְּפִלָּה שֶׁל יָד עַל זְרוּעַם הַשְּׁמַאלִית בְּתַפְלָה, וּתְפִלִּין עַל הָרֹאשׁ,
נִכְנָסִים, וְאֱלוֹ הֵם שְׁנוֹתָנִים דּוֹרוֹן לָךְ בְּיָמֶיךָ, שֶׁהִיא צְדָקָה, צ' תְּשַׁעִים
אֲמִנִים, ד' אַרְבַּע קְדוּשׁוֹת, ק' מְאָה בְּרֻכּוֹת, ה' חֲמִשָּׁה חֲמִשֵּׁי תוֹרָה.
וּמִיָּד מְצִיָּה אוֹתָם לִפְתַּח לָהֶם. בְּאוֹתוֹ זְמַן וַיְדִי אָדָם יוֹצְאִים, שֶׁהָן
גְּדֻלָּה וַגְּבוּרָה וּמְקַבְּלִים אֶת הַדּוֹרוֹן שֶׁלָּהֶם. זֶהוּ שְׁכַתּוֹב וַיְדִי אָדָם
מִתַּחַת כְּנַפְיָהֶם. מַה זֶה אָדָם? אוֹתוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ כְּתַפְאֶרֶת אָדָם, וּמֵהֶם
מְקַבְּלִים הַדּוֹרוֹן וְנוֹתְנִים לְמֶלֶךְ. וְאִם הַדּוֹרוֹן אֵינוֹ כְּרְאוּי, נִמְסָר לְכָלֵב,
וְדוּחִים אֶת בְּקִשְׁתּוֹ הַחוּצָה, שֵׁשׁ שְׁלֹא פוֹתְחִים לָהֶם שְׁעָרִים, וְנֶאֱמַר
בָּהֶם בַּחוּץ תַּעֲמֹד, וּמְדַבֵּר הַמֶּלֶךְ עִמָּם מִבַּחוּץ, וְנוֹתֵן לָהֶם שְׁאֵלוֹתֵיהֶם
מִבַּחוּץ, וְהוֹלְכִים לָהֶם.

שְׁלֹא כֻּלָּם נִכְנָסִים לְבֵית הַמֶּלֶךְ, אֲלֵא אֱלוֹ בְּעֵלֵי הַבַּיִת, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם
יְלָדִים אֲשֶׁר אֵין בָּהֶם כָּל מוֹם, לֹא בְּתַפְלָתָם וְלֹא בְּנִשְׁמָתָם,
וְטוֹבֵי מְרָאָה בְּכָל מַעֲשֵׂיהֶם, וּמְשֻׁכְּלִים בְּכָל חֲכָמָה, וְנֹאִים לְמְרָאָה,
וְעֲלִיָּהֶם נֶאֱמַר הֲרֵאֵינִי אֶת מְרֵאִיךָ הַשְּׁמִיעֵנִי אֶת קוֹלְךָ כִּי קוֹלְךָ עָרַב
וּמְרֵאִיךָ נֹאנָה, וַיְדַעֵי דַעַת וּמְבִינֵי מַדְעָה, שֵׁיּוֹדְעִים בְּחֲכָמָה וּבְתַבּוּנָה
וְדַעַת, שֶׁאֵין דּוֹרְשִׁים בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, אֲלֵא אִם הוּא חָכֵם בְּחֲכָמָה
וּמְבִין בְּבִינָה וַיּוֹדַע בְּדַעַת, וְאֲשֶׁר כָּח בָּהֶם, זֹו שְׁכִינָה הָעֲלִיוֹנָה, שֶׁהִיא
כ"ח אוֹתוֹת שֶׁל מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית לַעֲמֹד בְּכֻלָּם בְּעַמִּידָה בְּתַפְלָה, אֱלוֹ
יִכְנָסוּ לְהֵיכַל הַמֶּלֶךְ, שֶׁהֵם צְדִיקִים גְּמוּרִים.

לְבִינּוֹנִיִּים נוֹתֵן לָהֶם אֶת בְּקִשׁוֹתֵיהֶם מִבַּחוּץ, וְלֹא נִכְנָסִים פְּנִימָה.
הַרְשָׁעִים נִדְחִים מִשָּׁם, וְלֹא נוֹתֵן לָהֶם אֶת בְּקִשׁוֹתֵיהֶם,
אֲלֵא עֲלִיָּהֶם נֶאֱמַר, מִי בִקֵּשׁ זֹאת מִיְדָכֶם רַמֵּס חֲצָרִי, וְאֱלוֹ הֵם
הַרְשָׁעִים שֶׁהֵיוּ מְבִזִים אֶת הַמֶּלֶךְ בְּתַפְלָתָם, שֶׁמְנִיחִים לְשִׁמְעָה אֶת
הַתְּפִלָּה וּמִפְּסִיקִים אוֹתָהּ עַל שִׁיחָה בְּטָלָה.

אֱלוֹ יוֹצְאִים, וְהָרִי אַחֲרֵים נִכְנָסִים, אוֹתָם בְּעֵלֵי צְנֹאֵר שֶׁהֵיוּ מְבָרְכִים
אֶת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל מְאֻכְלִים וּמְשָׁקִים שֶׁל הַקְּרָבָנוֹת,
שֶׁאוֹמְרִים בְּכָל יוֹם צוֹ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְאֶמְרַתְּ אֲלֵיהֶם אֶת קְרָבָנִי
לְחֲמֵי לֶאֱשִׁי רִיחַ נִיחּוּחִי, שֶׁהֵיוּ מְקַרְיָבִים לַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְלְשְׁכִינָתוֹ
בְּכַמָּה קְרָבָנוֹת שֶׁל תְּפִלוֹת. וְאֱלוֹ הֵם שְׁנֵהֲנִים בְּעַנְגַּ שְׁבַת וּמְבָרְכִים אֶת
הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נוֹתֵן לָהֶם שְׁאֵלוֹתֵיהֶם, וְלֹא אַחֲרֵים



שְׁהִיוּ אוֹכְלִים בְּלֵי תַפְלָה, נִדְחִים מִשָּׁם, וְנוֹתְנִים אוֹתָם בְּיַדֵי כַּמָּה
מִלְאָכֵי חֲבָלָה שֶׁהֵם מְזִיקִים.

הָרִי אֵלוּ יוֹצְאִים, וְהָרִי בְעֲלֵי קוֹלוֹת וְדַבּוּרִים בְּזַמִּירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת
וְהוֹדָאוֹת שֶׁל תַּפְלָה דּוֹפְקִים, וּבְעֲלֵי הַקּוֹלוֹת שֶׁקּוֹרְאִים לְקָדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא בְּקִרְיַאת שְׁמֵעַ, שְׁמַע יִשְׂרָאֵל פְּעָמִים בַּיּוֹם, עָרַב וּבִקְרָ.

בֵּין כֶּךָ הֵנָּה בְעֲלֵי הַרְגָלִים דּוֹפְקִים בַּפֶּתַח, בְּעֲלֵי הָעֲמִידָה שֶׁל תַּפְלָה,
שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם וְאָשֶׁר כָּח בָּהֶם לַעֲמֹד בְּהִיכַל הַמֶּלֶךְ. הַמֶּלֶךְ סֵתָם זֶה
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, הִיכַל הַמֶּלֶךְ זֶה אֲדֹנָי, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ אֲדֹנָי שְׁפָתַי
תִּפְתָּח, אֲדֹנָי עוֹלָה לְחֶשְׁבוֹן הִיכַל, וְנֶאֱמַר וַיְהוּ"ה בְּהִיכַל קָדְשׁוֹ הֵס
מִפְּנֵי כָל הָאָרֶץ.

אֲשָׁרִי הוּא מִי שְׁזוֹכָה לְהַכְנִס לְהִיכָלוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְרְאוֹת
אֶת הַמֶּלֶךְ וְהַגְבִּירָה, אֲשָׁרִי הִפָּה שְׁשׂוּרָה בּוֹ תַפְלָה שֶׁהִיא
אֲדֹנָי, שְׂאוֹמְרִים לָהּ אֲדֹנָי שְׁפָתַי תִּפְתָּח, וְאֲשָׁרִי הַשְּׁפָתִים שֶׁהֵם
שְׁעָרֵי הַהִיכָל, כְּמוֹ שֶׁאֵלֶּה שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם פִּתְחוּ לִי שְׁעָרֵי צְדָק, שֶׁכְּשִׁפּוֹ
פּוֹתַח בְּתַפְלָה עִם הַשְּׂכִינָה, וַיְהוּ"ה יַעֲנֵה מִיָּד, זֶהוּ שְׁפָתוֹב אֲזוֹ תִקְרָא
וַיְהוּ"ה יַעֲנֵה. אֲזוֹ שְׂמוֹנֶה אוֹתִיּוֹת יְהוּ"ה אֵהִי"ה, וַיְהוּ"ה יַעֲנֵה, הוּא
וּבֵית דִּינּוֹ, וְזֶה יְהוּ"ה אֲדֹנָי יֵאֱהָדוֹנָה"י כְּנֶגֶד שְׂמוֹנֶה אוֹתִיּוֹת, אֵלוּ
הֵם הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל חֲשֵׁמ"ל, שֶׁהֵם חִיּוֹת הָאֵשׁ, פְּעַם חֲשׂוֹת וּפְעַם
מְמַלְלוֹת, בְּתַפְלַת מִישָׁב מְמַלְלוֹת, בְּתַפְלַת מְעַמֵּד חֲשׂוֹת.

וּבֵא וְרָאָה, אִם אָדָם מַעֲלָה בְּמַחְשַׁבְתּוֹ בְּתַפְלָתוֹ לְשְׂכִינָה, אוֹ בְכָל
מְצוּהָ וּמְצוּהָ שְׁעוֹשָׂה, מִיָּד כְּשֶׁדּוֹפֵק לְפִתַח הִיכַל הַמֶּלֶךְ, נִבְיָא
אוֹ חוֹזֶה אוֹ חֲכָם אוֹ צַדִּיק אוֹ חֲסִיד, מִיָּד כְּשֶׁקּוֹרָא לְשַׁעַר, אִם שְׂכִינָה
עוֹלָה שָׁם, יְהוּ"ה יַעֲנֵה מִיָּד, וְלֹא מִמְתִּין לְעַבֵּד אוֹ מִמְנָה שִׁיפְתַּח לוֹ,
אֲלֵא הוּא מִמֶּשׁ פּוֹתַח לוֹ, מִחֲבִיבוֹת וְהֶאֱהָבָה שִׁישׁ לוֹ אֵלֶיהָ, כְּמוֹ חֲתָן
אֶל הַכֶּלֶה, וְאִם שְׂכִינָה לֹא עוֹלָה בְּאוֹתָהּ תַפְלָה אוֹ מְצוּהָ, לֹא מַחְשִׁיב
אוֹתוֹ הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְפִתַח לוֹ אֶת הִיכָלוֹ, וְאֶפְלוּ עַל יְדֵי שְׁלִיחַ,
וְאִינוּ כְּדָאֵי לְהַכְנִס לְהִיכַל הַמֶּלֶךְ, וְעָלְיוֹ נֶאֱמַר בַּחוּץ תַּעֲמֹד, וּמִבְּחוּץ
נוֹתְנִים לוֹ אֶת בְּקָשְׁתּוֹ עַל יְדֵי שְׁלִיחַ אוֹ מְמַנָּה, וְאִם לֹא עוֹלָה תַפְלָתוֹ
כְּרָאוּי, דּוֹחִים אוֹתוֹ הַחוּצָה, וְסוֹגְרִים אֶת הַשְּׁעָרִים בְּפָנָיו, וְעָלְיוֹ נֶאֱמַר
אֲזוֹ יִקְרָאנִי וְלֹא אֶעֱנֶה יִשְׁחַרְנֵנִי וְלֹא יִמְצָאנִי.

וְכִף כְּשֶׁקּוֹרְאִים יִשְׂרָאֵל כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְקָדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, בְּקִרְיַת
שְׁמֵעַ אוֹ בְּתַפְלָה אוֹ בְכָל מְצוּהָ – אִם שְׂכִינָה אֵינָה שָׁם, לֹא יוֹרֵד



לשם. זהו שכתוב בכל מקום אשר אזכיר את שמי אבא אליך וברכתך, ותרגם אונקלוס, בכל מקום שאשרה את שכניתי שם וגומר. שפשאדם מעלה את השכינה במצוות שלו לקדוש ברוך הוא, הקדוש ברוך הוא יורד עליו בשבילה, ומשום זה אמר הנביא אל יתהלל וגומר, כי אם בזאת, ויהי פרושהו.

וכך כשאדם מעלה את השכינה בתפלתו לקדוש ברוך הוא, הקדוש ברוך הוא יורד כנגד תפלתו, ושכינתו מקדימה לפתח לו. זהו שכתוב ויהי הוא טרם כלה לדבר והנה רבקה יוצאת, וזהו הסוד שבארורהו בעלי המשנה, אם שגורה תפלתי כפי, יודע אני שהוא מקבל, ואם לאו, יודע אני שהוא מטרח, וטורפים לו תפלתו בפניו, ומשום זה, ויהי הוא טרם כלה לדבר, ולדבר בתפלתו בשם יהו"ה, מיד שכינה יוצאת אליו, ובשבילו יורדת שכינה לרגלו. זהו שכתוב צדק לפניו יהלך וישם לדרך פעמיו.

וכשישכינה עומדת על ישראל, וישראל הם הרגלים שעומדת עליהן בגלות, הקדוש ברוך הוא משבח אותה בהן, מה יפו פעמיה בנעלים וגומר. ועוד מה יפו פעמיה, כשישראל היו מקימים שלש פעמים בשנה. ועוד מה יפו פעמיה בנעלים, בזמן שעמדו ישראל על הר סיני, שעליהם נאמר ועמדו רגליו ביום ההוא. ועוד מה יפו פעמיה בנעלים, כשעומדים בראש השנה ביום הדין בתפלה, הקדוש ברוך הוא בשבילם עומד מכסא דין ויושב על כסא רחמים, בזמן שהם עומדים עם השכינה בגלות וסובלים עליהם כמה דינים וכמה יסורים, שאומרים פי עליך הורגנו כל היום נחשכנו כצאן טבחה.

וכשאדם מתפלל, צריך בהתחלה להוריד את הקדוש ברוך הוא, שהוא יהו"ה, בקריאת שמע, ואין אומרים שמע ישראל בכל שבתות וימים טובים, משום שבמים של חל, שער ההיכל הפנימי הוא סתום. זהו שכתוב כה אמר אדנ"י אלהי"ם שער החצר הפנימית הפנה קדים יהיה סגור ששת ימי המעשה, ולמה? משום שמתטרו"ן שולט עליהם, וביום השבת שיבא בעלה יפתח, וכן ביום החדש יפתח, ומשום זה, כשמוריד אדם יהו"ה בקריאת שמע, צריך להוריד אותו באדנ"י, שהוא בפיו, ומשום זה אדנ"י שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך.



שְׁשֵׁלִישׁ תְּפִלוֹת הֵן בְּשַׁבָּת, וּרְבִיעִית תְּפִלַּת מוֹסֵף, תְּפִלַּת עֲרֻבֵית אֶתָּה קִדְשָׁתָּ, וְזוֹ שְׂכִינָה תַחְתּוֹנָה שֶׁהִיא מְצַד הַשְּׂמָאל, שְׁשֵׁם הַלְוִיִּם, שְׁנֹאמַר בָּהֶם וְקִדְשָׁתָּ אֶת הַלְוִיִּם. תְּפִלַּת שַׁחֲרִית, יִשְׂמַח מִשֶּׁה בְּמִתְנַת חֶלְקוֹ, וְזֶה נִשְׁמַת כָּל חַי, שֶׁהִיא הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה, עָלֶיהָ נֹאמַר אִם תִּשְׁכַּבּוּן בֵּין שְׁפֵתַיִם, אֵל תִּקְרִי אִם אֵלָא אִם, שְׁעָלֶיהָ נֹאמַר וַיִּשְׁכַּב בְּמָקוֹם הַהוּא, בְּמָקוֹם שֵׁישׁ כ"ב אוֹתִיּוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה, שׁוֹכֶכֶת שָׁם. אֲשֶׁרִי הוּא הַפֶּה שֶׁהַתּוֹרָה שֶׁל אוֹתָהּ שְׁעָה שׁוֹכֶכֶת שָׁם.

הַתְּפִלָּה הַשְּׁלִישִׁית, אֶתָּה אֶחָד וְשִׁמְךָ אֶחָד, זֶה יְהו"ה הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי שְׁאוּחִזוּ בְּשִׁנְיָהֶם, וְהֵן נִשְׁמָה יִתְרָה וְרוּחַ יִתְרָה וְנִפְשׁ יִתְרָה. נִפְשׁ יִתְרָה בְּעֶרְבׁ שַׁבָּת – אֶתָּה קִדְשָׁתָּ. נִשְׁמָה יִתְרָה – נִשְׁמַת כָּל חַי, שְׁנֹאמַר בָּהּ יִשְׂמַח מִשֶּׁה בְּמִתְנַת חֶלְקוֹ. רוּחַ יִתְרָה – אֶתָּה אֶחָד וְשִׁמְךָ אֶחָד. אֲשֶׁרִי הוּא מִי שְׁפוֹתַח אֶת פִּי בְּשֵׁלֶשׁ תְּפִלוֹת לְקַבֵּל אוֹתָם בְּשַׁבָּת. תְּפִלַּת מוֹסֵף זֶה צְדִיק, שְׁכוֹלֵל אֶת כָּל הַתְּפִלוֹת, וְבוֹ אוֹמְרִים בְּתְּפִלַּת מוֹסֵף כְּתוּר יִתְנוּ לָךְ יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ, וְהַכְּתוּר הוּא כְּתוּר עֲלִיּוֹן, יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ – אָבָא וְאִמָּא, וְקִדּוּשׁ קִדּוּשׁ קִדּוּשׁ – שְׁלֹשֶׁת הָאֲבוֹת, יְהו"ה צְבָאוֹת – בְּרִית מִלֵּה וּשְׁתֵּי יָרְכִים שֶׁל אִמָּת, מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ זֶה שְׂכִינָה.

אֲשֶׁרִי הַשְּׁפֵתַיִם שֶׁהֵם שְׁעָרֵי הַהֵיכָל לְקַבֵּל בָּהֶם אֶת הַתְּפִלוֹת הַלְלוּ, וּמִשׁוֹם זֶה אֲדַנִּי שְׁפֵתִי תִפְתַּח, פִּתְחוּ לִי שְׁעָרֵי צְדָק, שְׁכַשְׂאֲדָם פִּתַּח פִּי בְּתְּפִלָּה עִם שְׂכִינָתוֹ, מִיָּד אֲזַ תִּקְרָא וַיְהו"ה יַעֲנֵה, הוּא וּבֵית דִּינּוֹ, אֲזַ שְׁמוֹנֶה אוֹתִיּוֹת שֶׁהֵן יְהו"ה אֱהִיָּה, אָבָא וְאִמָּא, וַיְהו"ה יַעֲנֵה מִיָּד, הוּא וּבֵית דִּינּוֹ, יְהו"ה אֲדַנִּי.

בְּשֵׁהֶם בָּאָבָא וּבְאִמָּא, לְיָמִין וּשְׂמָאל, כָּל אֶחָד הוּא שֵׁם בְּפָנָי עֲצָמוֹ, וּכְשֶׁהֶם בְּכְתוּר עֲלִיּוֹן, הֵם בְּיַחְוֹד אֶחָד כְּמוֹ זֶה: יֵאָהוּיָה"ה, בְּחֶסֶד וּגְבוּרָה, הֵם יְהו"ה אֱהִיָּה, הָעֲנָפִים נְפָרְדִּים לְיָמִין וּלְשְׂמָאל, בְּעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי הֵם שְׁנִיָּהֶם בְּיַחְוֹד אֶחָד, וְכֵן הָעֲנָפִים נְפָרְדִּים בְּנִצְח וְהוּד, יְהו"ה לְיָמִין, אֱהִיָּה לְשְׂמָאל, בְּצְדִיק מִתְיַחֲדִים. הָרִי כָּאֵן סוּד הָאֵילָן, שְׁמֵתִפְשָׁטִים עֲנָפֵיו מִמְעָלָה וּמִתְיַחֲדִים לְמַטָּה בְּשֶׁרְשׁוֹ, וְזֶה עֵץ הַחַיִּים.

עֵץ הַדַּעַת טוֹב, שְׁאִין בּוֹ רַע, מִמְטָה לְמַעְלָה, כְּמוֹ זֶה: אֲדַנִּי שְׂכִינָה תַחְתּוֹנָה, יְהו"ה הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי, וּבְשֵׁתֵי יָרְכִים הָעֲנָפִים שְׁנִפְרָדִים לְיָמִין וּלְשְׂמָאל, וְכֵן בְּשֵׁתֵי הַזְרוּעוֹת נְפָרְדִים עֲנָפִים לְיָמִין



ושמאל. בצדיק הם ביחוד אחד יאהדונה"י, וזה סוד החשמ"ל, חיות של אש מדברות, כל הפורע פורע בברוך, שהיא יאהדונה"י, וכל הזקף זוקף בשם, בשני שמות, וזה יהו"ה אהי"ה.

ובהם היה משבח את השכינה בשיר השירים ממטה למעלה. זהו שכתוב מה יפו פעמיו בנעלים בת נדיב, חמוקי ירכיף כמו חלאים מעשה ידי אמן, שררן אגן הסהר, שני שדין, צוארן, ראשן, הרי כאן ממטה למעלה.

האור החיים הקדוש מעריך את הבעל שם טוב כבר-סמכא בתורת הסוד

בשנת תק"ב נדפסו בוויניציא חמשים עם פרוש "אור החיים" מאת הרב הקדוש מורינו הרב רבי חיים בן עטר זכר צדיק לברכה מירושלים, והגיעו החמשים ליד הבעל שם טוב זכרונו לברכה ושמח בהם מאד, כי בפרוש אור החיים מצא הבעל שם טוב התלהבות נעלית לעבודת השם, אז שלח הבעל שם טוב את גיסו הרב הקדוש רבי גרשון קיטווער זכרונו לברכה לירושלים, שיבוא אל ישיבות מורינו הרב רבי חיים בן עטר זכרונו לברכה, ומראש הגיד לו שלהרב בעל אור החיים יש נשתי ישיבות, אחת ללמודי גמרא פרוש תוספות בנגלה, ואחת ללמודי אצילות תורות הקבלה, והזהיר הבעל שם טוב את גיסו הרב הקדוש כי ישתדל להיות בישיבות הנסתר, ולא יגיד כלל לבעל אור החיים מי הוא, עד אשר ירגיש בו הרב עצמו.

כאשר בא הרב גרשון קיטווער זכרונו לברכה שמה, הלך לבעל אור החיים לבקש ממנו שיניחיהו לשמע לקח מפיו הקדוש, ונתן לו רשות לכנס לבית מדרשו, ולמד שבוע אחד בישיבתו הנגלית, אחר כך נכנס לבית אור החיים ובקש אותו כי ירשהו ללמד אצלו בישיבה הנסתרה. וישאלהו הרב, מי גלה לך שיש לי ישיבה נסתרה, ויען לו שגיסו ורבו הרב ישראל בעל שם הגיד לו, ויאמר לו הרב אור החיים כי לא ידעהו, ואף על פי כן כאשר הביט עליו מראשו ועד רגלו, הפיר בו כי ראוי הוא ללמד קבלה, ונתן לו רשות גם לזה. וכאשר למד שמה שלשה ימים צוה הרב אור החיים לשומר הפתח לבל יתנהו עוד לבוא פנימה, והלך מורינו הרב גרשון לבית הרב לדעת סבת הדבר, ויהי אף ראהו הרב, אמר לו, חמתי עליך, מדוע לא אמרת על גיסך בעל שם טוב, רק אמרת גיסך הוא הרב ישראל בעל שם, את הרב ישראל בעל שם לא אדעהו, אבל את מורינו הרב רבי ישראל בעל שם טוב אכיר על פי ראיה דקה מעולמות העליונים, ולהישיבה לא הניחו עוד לבוא, כי אמר שאין לו צרך ברב אחר, אם יש לו רב כבעל שם טוב.

(דורש טוב (טשורטקוב אחרון של פסח תש"א, עמוד קצ"ד טור א')



סדר הלימוד ליום כז סיון [יום 263 בשנה]

וְהָיָא מְשַׁבַּחַת אֶת הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִמַּעַלָּה לְמַטָּה, רֵאשׁוּ כְּתָם פְּזוּ, עֵינָיו, לְחָיו, שְׁפָתוֹתָיו, שׁוֹקִיו. אֲשָׁרִיו מִי שְׁמַעְלָה אֶת הַתְּפִלָּה בְּכָל אֵיבָר וְאֵיבָר בְּתִקּוֹן הַזֶּה.

בֵּא וּרְאֵה, יְהו"ה אֲדֹנָי הוּא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשִׁכְנָתוֹ, בְּשֵׁתֵי שׁוֹקִים, יְהו"ה לְיָמִין, אֲדֹנָי לְשְׂמָאל, וְהֵם אֲסַפְּקֵלְרֵיהֶם הַמְּאִירָה וְאֲסַפְּקֵלְרֵיהֶם שְׂאִינָה מְאִירָה, בְּצַדִּיק שְׁנֵיהֶם אֶחָד, יֵאֱהוּדוּנָה"י. וְכַף בְּשֵׁתֵי זְרוּעוֹת, יְהו"ה לְיָמִין, אֲדֹנָי לְשְׂמָאל, בְּעִמּוּד הָאֲמָצְעִי יֵאֱהוּדוּנָה"י, שְׁנֵיהֶם בְּיַחְוּד אֶחָד, בְּסוּד אֲמ"ן, וּמִשׁוּם זֶה גְדוּל הָעוֹנָה אֲמֵן יוֹתֵר מִן הַמְּבָרָךְ, זֶהוּ מִמַּטָּה לְמַעַלָּה.

מִמַּעַלָּה לְמַטָּה, יְהו"ה אֱהִי"ה שְׁנֵיהֶם אֶחָד בְּכֶתֶר עֲלִיוֹן, כְּמוֹ זֶה: יֵאֱהוּדוּנָה"ה, בְּחֻכְמָה וּבִינָה יְהו"ה אֱהִי"ה, בְּשֵׁתֵי זְרוּעוֹת יְהו"ה אֱהִי"ה, בְּעִמּוּד הָאֲמָצְעִי שְׁנֵיהֶם כְּאֶחָד, בְּנִצּוּחַ וְהוּד יְהו"ה אֱהִי"ה, זֶה לְיָמִין וְזֶה לְשְׂמָאל, בְּצַדִּיק שְׁנֵיהֶם בְּיַחְוּד כְּאֶחָד, וְכֵן בְּמַלְכוּת שְׁנֵיהֶם בְּיַחְוּד אֶחָד כְּמוֹ זֶה: יְהו"ה אֲדֹנָי, וּבָהּ מִתְחַבְּרִים יְהו"ה אֱהִי"ה, וּמִשׁוּם זֶה הִיא קְרִיַת אַרְבַּע, הַחֲבוּר שֶׁל אַרְבַּעַת שְׁמוֹת, שֶׁהֵם בְּאַרְבַּע פְּרָשִׁיּוֹת שֶׁל תְּפִלִּין שֶׁל יָד, וּבְאַרְבַּעַת בְּתֵי תְּפִלִּין שֶׁל הָרֵאשׁ.

וּבְשִׁנְיָבִיא הָיָה עוֹלָה לְמַעַלָּה וְדוֹפֵק בְּשַׁעַר, אִם הָיָה עוֹלָה עִם הַשְּׁכִינָה, הָיָה פּוֹתֵחַ לוֹ מִיָּד, וְהָיָה אוֹמֵר לוֹ, בֶּן אָדָם, עֲמַד עַל רַגְלֶיךָ וְאֲדַבֵּר אוֹתְךָ, שְׂאֵתָה הוּא שְׁהִיַת סוֹבֵל אֶת הַשְּׁכִינָה בְּתַפְלַת עֲמִידָה, עֲמַד עַל רַגְלֶיךָ, שְׁנֵאֲמַר בָּהֶם וְכַף רַגְלֵיהֶם כְּכַף רַגְלֵי עֵגֶל, עֵגֶל כְּנֻקְדִים שֶׁהֵם מְנַהֲיָגִים אֶת הָאוֹתִיּוֹת, וּמִצַּד הָאוֹתִיּוֹת הֵם מְרַבְּעִים. זֶהוּ שְׁפָתוֹב עַל אַרְבַּעַת רַבְּעֵיהֶם בְּלֻכְתָּם יִלְכוּ. וְעוֹד עַל אַרְבַּעַת רַבְּעֵיהֶם, הֵם אַרְבַּע קְדָשׁוֹת שְׂאוֹמֵר אָדָם בְּכָל יוֹם. וְעוֹד עֲמַד עַל רַגְלֶיךָ – בְּרֵאשׁוֹנוֹת, וּמָה שְׂאֵלְתָךְ עַד חֲצֵי הַמַּלְכוּת – בְּאֲמָצְעֵיּוֹת, וְתַעֲשׂ – בְּאַחֲרוֹנוֹת, שְׁשֵׁם אָדָם הוּא כְּמוֹ עֶבֶד הַמַּקְבֵּל פָּרֶס מִרְבוֹ וְהוֹלֵךְ לוֹ. אֵלּוּ יוֹצְאִים, שְׁנוֹתֵן לָהֶם הַמְּלֶךְ אֶת בְּקָשׁוֹתָם, וְהָרִי אַחֲרֵיהֶם דוֹפְקִים בְּשַׁעַר, בְּעַלֵּי בְרִית מִלָּה, וְאוֹמְרִים אֲדֹנָי שְׁפָתֵי תִפְתַּח.

אֲשָׁרֵיהֶם יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם רַגְלֵי הַשְּׁכִינָה, שְׁעוֹמְדָת עֲלֵיהֶם בְּתַפְלַת הָעֲמִידָה, שֶׁהִיא וְדָאֵי עֲלֵיהֶם תְּפִלָּה מְעַמָּד, וְעוֹמְדָת



עליהם בגלות, ובמה עומדת עליהם? משום שמורידים אליה יהו"ה, שעליו נאמר כל הזקף זקף בשם, שבו צריך בן אדם לזקף את השכינה, ואלו שלא זוקפים אותה עם שם יהו"ה בתפלתם, או במצוות של התורה (שלהם), היא צועקת עליהם, נתנני יהו"ה בידי לא אוכל קום, שהסמיכה שלה היא בשתי זרועות, שהן חסד וגבורה, והעמידה שלה בשתי שוקים, שהם נצח והוד, והזקיפות שלה בגוף, שהוא העמוד האמצעי, שמו יהו"ה, ומשום כך כל הזקף זקף בשם, והיחוד שלה עם צדיק, ומשום אלו שלא יכולה לעמד עמהם בתפלה, ואין לה סמיכה ולא זקיפה עמהם בגלות, מתעצבת בהם, וסוד הדבר - בין חכם ישמח אב ובין כסיל תוגת אמו, ובגללו ויתעצב אל לבו, ולמה כל זה לאמו ולא לאביו?

א זהו סוד עליון, מצוות עשה הן מימין, ששם חכמה, כמו שבארנוהו בעלי המשנה, הרוצה להחכים ידרים, ומצוות לא תעשה הן משמאל, ששם האם העליונה, שהם אדנ"י שימעה, אדנ"י ס'לחה, אדנ"י ה'קשיבה ועשה אל תאחר, ביום הכפורים, וכשלא חוזרים בתשובה אותם שעוברים על לא תעשה שהם משמאל, נאמר עליהם ובין כסיל תוגת אמו, משום ששם האם לשמאל, והלב הוא לשמאל, (וסוד הדבר) ומשום זה ויתעצב אל לבו.

ו שתי הויו"ת הן, לימין ולשמאל, כמו זה: יהה"ו יוה"ה, י' לימין, ובו יהו"ה בחכמה יסד ארץ, האב עם הבת, ה' עליונה עם הבן שהוא ו', תפלין על ראשו. זהו שכתוב ובזרוע עזו, אלו תפלין של ראש, שבכל מקום שאות ה' על ו', היא אם.

ו זהו הסוד של קרבן עולה ויורד, שעולה ה' אל י', ויורדת ה' אל ו', ואם לא ההו"ה יהה"ו זהו שנרמזה בכתוב הזה, כי אם בזאת יתהלל המתהלל השפל וידוע אותי, לא היו יודעים בני אדם קרבן עולה ויורד, שכשלא היה אדם מקריב את אות ה' עם י', וה' עם ו', ומי עולה ויורד, מי היה יודע מי היא ה' שהיא הבת שיש לו להעלותה אל האב, וה' שהיא האם להוריד אותו אל הבן? אלא בגלל ההו"ה זהו שהיא יהה"ו, שה' שהיא על ו' היא האם העליונה, ובה נשמע ה' תחתונה, שהיא תחת י', שהיא הבת, וזה סוד הקרבן, שצריך להעלות ה' לי', ולהוריד ה' אל ו'.



יורה"ה, י' הוא לימין, חכמה, ו' תורה שבכתב, מימינו אש דת למו, וזהו שאומרים מח הבן שנמשך ממח האב. ה' עליונה לשמאל, ומשם נתנה תורה שבעל פה, שהיא ה' תחתונה.

אשריהם ישראל שיודעים סודות עליונים בהגיו"ת, שבהם עולים ויורדים בהבלים של פיהם, ויורדים אותם החילות בהם כראוי, שפשאדם מעלה את שכנתו בתפלתו, הקדוש ברוך הוא יורד עליו. זהו שכתוב בכל המקום אשר אזכיר את שמי אבא אליך וברכתיך. אשריהם ישראל שהם רגלי השכינה לעמד עמה בין ברוחה בין בצרה, שפשהם בדין ביום הדין, שהוא ראש השנה, היא עומדת עמהם לדין שמעמידים אותה בתפלתם, שעליהם נאמר בהתהלךך תנחה אתך, בשכבך תשמר עליך, והקיצות היא תשיחך. שבכל מקום שעומדים ישראל בכל מצוה ומצוה לשכינה, היא עומדת בשבילם בכל דחק וצער, בין בדרך בין בשוב בין בים. וזהו בהתהלךך - במדבר - תנחה אתך, זהו שכתוב צדק לפניך יהלך וישם לדרך פעמיו. בשכבך - בשוב, תשמר עליך, והקיצות - לרדת לים - היא תשיחך. ועוד, בהתהלךך - בעולם הזה - תנחה אתך, בשכבך - בקבר - תשמר עליך, והקיצות - בתחית המתים - היא תשיחך.

הרי אלו יוצאים, והנה אחרים דופקים בפתח, והם בעלי הרגלים, מהצד של הרגלים של הקדוש ברוך הוא, שנאמר בהם ועמדו רגליו ביום ההוא, ועליהם נאמר כשש מאות אלה רגלי הגברים לבד מטף. אלו יוצאים והרי אחרים נכנסים, מצד של אלו שנאמר בהם ורגליהם רגל ישרה, ויש רגלים אחרות מרבעים של אופנים, שנאמר בהם על ארבעת רבעיהם בלכתם ילכו, שבהם והחיות רצוא ושוב כמראה הבזק, ואותם רגלים בעגול, הם כמו נקדות לאותיות, שהם רגלים ברבוע.

והנביא שהוא מהצד שלהם, שם היתה עולה רוחו, ומשם היה שומע כל מה שהיה לו לשמע. זהו שכתוב ויאמר אלי בן אדם עמד על רגליך ואדבר אותך, ועוד, ותבא בי רוח כאשר דבר אלי ותעמדני על רגלי ואשמע את מדבר אלי, ותשאני רוח ואשמע אחרי וגומר, משום שהדרגות הן מצד השכינה, שנאמר בה וראית את אחורי, אמר ואשמע אחרי.



מה זה קול רעש גדול? שיש רעש ויש רעש. יש רעש שנאמר בו לא ברעש יהו"ה, שלא יבא לשם הקדוש ברוך הוא, ויש רעש שיבא לשם, אלא רע"ש בהפוך ער"ש, כמו שנאמר יהו"ה יסעדנו על ערש דוי, וזהו כל משכבו הפכת בחליו, שנהפך רע"ש לער"ש, ומי הוא ער"ש? אלא הוא עש"ר בהפוך אותיות, וזו שכינה שהיא הכלל של עשר ספירות, שעליה נאמר אין קדשה פחות מעשרה.

שהיא שורה על ראש החולה, ובגללה יהו"ה יסעדנו, ובמה? על ערש דוי, על שכינתו ודאי, ואם שכינה לא שם, רוח סערה שם, שמסעירה את גוף האדם, שכתוב בו והאנייה חשבה להשבר, שהיא גוף הספינה. כשאין השכינה סומכת אותה, רוח סערה מהפכת אותה ומשברת אותה, ובזמן ששכינה סומכת אותה, מיד יוצא קול: בן אדם עמד על רגליה, ועומד ממחלתו, ויוצא מהדין שלם בגופו שלם בממונו.

הרי אלה יוצאים, הנה אחרים דופקים בפתח, ואומרים אדני"י שפתי תפתח, ואותם שסומכים את השכינה בכמה רגלים של מועדים וימים טובים, וכשאלה נכנסים, הקדוש ברוך הוא משבח אותה בהם, מה יפו פעמיך בנעלים בתי נדיב, שאלו הם שנאמר בהם שלש פעמים בשנה יראה כל זכורך. אמר הקדוש ברוך הוא, כמה את נאה באלו הנעלים, שהם נעילת פסח ונעילת עצרת ונעילת חג. חמוקי ירכיך – אלה הם מצד של שתי ירכי אמת שנאמר בהן שוקיו עמודי שש, והן שש דרגות נבואה.

מצד האות ו', שהוא צדיק, העמוד שסומך אותם, והוא כנגד שש מעלות לכסא, ועולה באות י' לששים, כמו הששים וששה גלגלים שסובבים את הכסא, והם ס"ו מן יסוד, והרי פרושה, נשאר י"ד, בו ובני הנביאים אדמה, וזו שכינה, יד חותמת מצד של הצדיק, יד כותבת מצד העמוד האמצעי, היא תמונת כל, ומשום זה ובני הנביאים אדמה.

הרי אלו יוצאים, והנה אחרים דופקים בפתח, ואומרים אדני"י שפתי תפתח, והם בעלי האות, שהוא ח"י העולמים, שמתפללים בשמונה עשרה ברכות של התפלות שמקריבים בהן קרבן לקדוש ברוך הוא, שחשובה כנגד שבעה פרים ושבעה אילים, וכנגד שני תורים או שני בני יונה שמצד האות הזה, אמר למשה וזה לך האות,



והוא כולל שנים עשר מזלות, ושבעה כוכבי לכת מצד הקדשה, שהיא בת שבע, ומצד של ו"ו, שהוא ו' עליונה ו' תחתונה, ועליהם נאמר ומאתות השמים אל תחתו, כי יחתו הגוים מהמה.

ה"א הם ששה כוכבי לכת, ה' כוכב שביעי, ו"ו שנים עשר מזלות, שכל מזל נקרא אות, והוא ממנה על כל שעה של שתיים עשרה שעות, לכל נביא יש מזלו ושעתו, וכפי אותו מזל וכפי הפעלה שלו, כך מתגלה לו אות מן וא"ו, ששנים עשר מזלות ממנים על שתיים עשרה שעות ועל שנים עשר ירחים.

והמזלות הללו, משם היו יורשים שנים עשר השבטים את נשמותיהם, ויש מצד אחר שנים עשר, שנאמר בהם שנים עשר נשיאים לאמתם, שהם נקראו ט"ל"ה שו"ר תאומי"ם סרט"ן וגומר, זה כמו זה עשה הקדוש ברוך הוא.

ששה מזלות הם ממעלה למטה מחסד עד יסוד, ויש ממטה מעלה מיסוד עד חסד. מצד המלכות נקראו שבעה כוכבי לכת, משכינה עד חסד, וכפי הפעלה של אותה הספירה כך התגלה אות. אות מצד של חסד הוא רחמים, אות מצד הגבורה הוא דין, ומראה על הרג הרשעים, ושפיכות דם, ומראה בצדיקים דם בהמות, לאכל בשמחה, וענג של מאכלים בחתן וכלה, ובשפיכות של דמי הקרבנות. זהו שכתוב וזבחת את עלתיך וכו', ועליהם נאמר איזהו מקומן של זבחים שחיתתן בצפון. ועוד מראה בצדיקים דם ברית, שנאמר בה ואומר לך בדמיה חיי ואומר לך בדמיה חיי.

מצד העמוד האמצעי הוא אות תלוי ארך. אם זכיות המעשים של העולם – מטה כלפי חסד, ואם לא – כלפי דין, וכך הם שלשה האחרים כמו זה, ולחכם ברמז.

הרי אלו יוצאים, והנה אחרים דופקים בפתח מצד הקשת, שהוא אף כך אות ברית, שנאמר בו כמראה הקשת אשר יהיה בענן ביום הגשם כן מראה הנגה סביב, הוא מראה דמות כבוד יהו"ה ואראה ואפל על פני ואשמע קול מדבר, ולמה הוא נפל על פניו? משום שאסור להביט בקשת.

אמר רבי אלעזר: אבא, ולמה אסור להסתכל בקשת? אמר לו רבי שמעון: בני, בגלל אותם הקלפות שמתלבשים בו, ושהם בו, שהם ריח סערה ענן גדול ואש מתלקחת ונגה לו סביב, וזהו שראה



יחזקאל עליו השלום, שאמר וארא והנה רוח סערה באה מן הצפון, זה קו תהו, קלפה ירקה של אגוז, קו ירק. ענן גדול, הקלפה השנייה הלבנה של האגוז, וזה בהו. ואש מתלקחת, קלפה שלישית של האגוז, וזה חשך. ונגה לו סביב, זו קלפה רביעית של האגוז, שהיא נאחזה במח, ומתוכם כעין החשמל, זה מח האגוז, וזה יאהדונה".

ובני, עד שקלפות האגוז הללו נעברים ונשברים בתקיעה ושברים ותרועה, שבהם שברים - שבר תשבר מצבותיהם, שהם קלפת האגוז, ובתרועה - תרועם בשכט ברזל, ובתקיעה - והוקע אותם ליהו"ה, שאלה גרמו שותקע כף ירך יעקב בגיד הנשה, שהוא צדיק, ונפרדה ממנו שכניה, והיא בגלות, ונדבק במקומה קלפה של ערלה שמפרידה בין צדיק ושכניה, על כן לא יאכלו בני ישראל את גיד הנשה, עד שנעברת הקלפה הזו משם.

ובני, כל זמן שהקלפות הללו לא עוברים מן הקשת, לא תהיה הקשת בגוניה מאירים, וסימן זה יהיה בידך - עד שתראה קשת בגוניה מאירים, אל תצפה לרגלי המשיח, ומיד שתהיה מאירה בגונים מאירים, מיד וראיתיה לזכר ברית עולם, ומיד מתגלה אותו שנאמר בו וזה לך האות כי אנכי שלחתיך, לקים בו כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות, באותו זמן מתגלה מ"ה ש"היה ה"וה"וא שיהיה.

הרי אלו יוצאים, אחרים דופקים בפתח ואומרים אדנ"י שפתי תפתח, והם בעלי הקומה, מצד האם העליונה נקראת השכינה בטן, זהו שכתוב מבטן מי יצא הקרח, כעין הקרח הנורא. הגוף שלה העמוד האמצעי, הבטן שעליו נאמר בטנה ערמת חטים.

שררף אגן הסהר אל יחסר המזג וגומר, שררף זה ציון, שהוא טבור העולם, הנקדה שממנה השתת העולם לארבעה צדדים, שהם מזרח ומערב צפון ודרום, וכנגדם ראש למזרח, גוף למערב, זרועות לדרום, רגלים לצפון, אות ברית נקדה באמצע, כמו שהטבור, אגן הסהר, זו נקדה של הלבנה כמו זה: כ, והיא ראשית נקדה באות ב, בת קול היא ודאי, הכלל של נקדות האותיות.

והיא פתוחה כלפי צדיקים וחסידים וחכמים בעלי התורה, ופתוחה לנביאים ולשומרי הברית, וכל אותם שתלויים בספירות, שהם



שמו של הקדוש ברוך הוא, והיא סתומה מצד אחר כלפי הרשעים, שבזמן שבאים להסתפל בה, מחזירה פנים לאחור מהם, כמו זה:

ומשום שיעקב שדיקנו חקוק בלבנה שם, נאמר בו לא הביט און ביעקב ולא ראה עמל בישראל, יהו"ה אלהיו עמו ותרועת מלך בו, ועל אותם זרע של יעקב נאמר וישכן ישראל בטח בדרך עין יעקב. נאמר כאן בדרך, ונאמר שם במקום אחר יהו"ה בדרך ינחנו ואין עמו אל נכר, זה יהיה בימי מלך המשיח שלא תהיה פסלת בישראל, אלא יהו"ה בדרך ינחנו, ומי הפסלת? אלו הגרים, ומשום כך פרשוה בעלי המשנה שאין מקבלים גרים לימות המשיח.

ובאותו זמן מתפשטת הלבנה מאותן קלפות חשוכות, ומתחדשת בלבושים יפים, וזהו חדוש הלבנה. זהו שכתוב ותסר בגדי אלמנותה מעליה, ונאמר בה תתחדש כנשר נעורייכי. ומיד שהיא מתחדשת, מיד מתקיים פסוק הנבואה בישראל: ואת רוחי אתן בקרבכם וגומר ונתתי בכם לב חדש, ורוח חדשה אתן בקרבכם וגומר, ונבאו בניכם ובנותיכם.

הרי אלו יוצאים, והנה בעלי הקומה דופקים בפתח, שהוא הקומה של גוף המלך, שנאמר בו וגויתו כתרשיש, וזהו שנקרא שמים שבו נפתחו חמשה אורות. זהו שכתוב נפתחו השמים ואראה מראות אלהים, והם חמשה אורות שהם חמשה ספרי התורה, משום שהוא ו', ובו נפתחים חמשה אורות של אות ה', שעולים לחמשים שערי חרות.

ובזמן שאלה דופקים לפתח ואומרים אדניי שפתי תפתח, נפתח להם שער ההיכל בכמה אורות מרקמים, מאירים מכל גוני העולם, ובזמן שאלה נכנסים להיכל, השכינה מלמדת עליהם זכות, ואמרת: רבון העולם, הרי בעלי הקומה האלה שמשתחוים בתפלה אליך ארבע פעמים, בשלש הראשונות שמים, ובשלש האחרונות שמים, כנגד ארבע האותיות שלך, וזוקפים ארבע זקיפות בהם לארבע האותיות שלי שהם אדניי, להעלות ארבע שהם אדניי, בארבע שהם יהו"ה, וצריך לזרע בכלם בשמונה עשרה חליות, שהם כנגד שמונה עשרה ברכות שכלולות בח"י העולמים, וזהו שתקנו בעלי המשנה עד שיתפקו כל החליות שבשדרה, והשדרה היא



לוֹלֵב, אִם נִפְרָצוּ עָלָיו פְּסוּל, כְּמוֹ זֶה צָרִיךְ שְׁלֹא יִפְסִיק בְּשִׁמוּנָה עֲשֶׂרָה בְּרִכּוֹת הַתְּפִלָּה, שֶׁהֵם כְּנֶגֶד שִׁמוּנָה עֲשָׂר נְעוּנָעִים שֶׁל הַלּוֹלֵב. כְּמוֹ שֶׁבְּאֵרוֹהוּ בְּעֵלֵי הַמִּשְׁנָה, אֶפְלוּ נִחַש כְּרוּךְ עַל עֲקָבוֹ לֹא יִפְסִיק, מִשּׁוּם שֶׁח"י הָעוֹלָמִים הוּא שְׂאֵחוֹז בֵּין יְהו"ה אֲדֹנָי, כְּמוֹ זֶה: יֵאָדְוֵנָה ח"י, שְׁעוּלָה לְחֻשְׁבוֹן אִמָּן, וּמִשּׁוּם זֶה, אֶפְלוּ נִחַש כְּרוּךְ עַל עֲקָבוֹ לֹא יִפְסִיק, כְּשֶׁהוּא כּוֹרֵעַ בְּכָרוּךְ, וּמָה שֶׁנֶּאֱמַר אֲבָל עֲקָרָב פּוֹסֵק, מִשּׁוּם שֶׁהָרִי פָּרְשׁוּהוּ וְחֵי בָהֶם, וְלֹא שְׂיִמוֹת בָּהֶם.

וְעוֹד, כָּל הַפּוֹרֵעַ פּוֹרֵעַ בְּכָרוּךְ, הָרִי פָּרְשׁוּהוּ שְׁצָרִיךְ לְכַלֵּל בּוֹ עֲשָׂר סְפִירוֹת, שֶׁהֵם יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, שֶׁהֵם כ' מִן כְּרוּךְ כְּתוּר, ר' רֵאשִׁית חֲכָמָה, ב' שְׁתֵּי הַהִי"ן, שְׂכִינָה עֲלִיוֹנָה וְשְׂכִינָה תַּחְתּוֹנָה, ו' שֵׁשׁ סְפִירוֹת, הָרִי עֲשָׂר, וּבִשְׁבִילֹו נֶאֱמַר וּכְרוּךְ א"ל עֲלִיוֹן וְגוֹמַר, וַיִּתֵּן לוֹ מֵעֲשָׂר מְכַל. יוֹסֵף מִשּׁוּם שֶׁזָּכָה לְצַדִּיק ח"י הָעוֹלָמִים, שָׁבוּ צָרִיךְ לְהַשְׁתַּחֲוֹת בְּכָל הַסְּפִירוֹת אֶל הַשְּׂכִינָה, זָכָה לְחֵלוֹם הַזֶּה. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב וְהִנֵּה הַשָּׁמַשׁ וְהַיָּרֵחַ וְגוֹמַר. וְנִבְיָא שְׁעוּלָה לְדַרְגָּה הַזֹּאת, הַשָּׁמַשׁ וְהַלְּבָנָה וְהַכּוֹכָבִים וְהַמַּזְלוֹת, כְּלָם נוֹתְנִים בּוֹ נְבִיעָה בְּנִשְׁמָתוֹ, וְרוּחַ שֶׁל נְבוּאָה לְהַתְּנַבֵּא מִכָּלֵם, וְזֶהוּ מִשְׁתַּחֲוִים לִי, שֶׁמִּכָּלֵם יוֹרְדֵת לוֹ נְבוּאָה, וּמִכָּלֵם נִכְלַלְתָּ נִשְׁמָתוֹ, וְזֶהוּ שֶׁכָּרַם שֶׁל בְּעֵלֵי הַקּוֹמָה הַלְלוּ.

הָרִי אֵלֶּה יוֹצְאִים, וְהִנֵּה אַחֲרֵים דּוֹפְקִים בְּפֶתַח, וְהֵם בְּעֵלֵי הַזְּרוּעוֹת, וְאוֹמְרִים אֲדֹנָי שְׁפֹתֵי תִפְתָּח. מִיָּד נִכְנָסִים שׁוֹמְרֵי הַשְּׁעָרִים וְאוֹמְרִים, רַבּוֹן הָעוֹלָם, הָרִי בְּעֵלֵי הַזְּרוּעוֹת דּוֹפְקִים בְּפֶתַח. קוֹל יוֹצֵא וְאוֹמַר, הָרִי אוֹתָם בְּעֵלֵי הַזְּרוּעוֹת בְּקֶשֶׁר שֶׁל תְּפִלִּין וּבְעֵטוֹף שֶׁל מִצְוָה, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם וַיִּשְׁימוּ עַל שְׂכָם שְׁנִיָּהֶם, כְּמוֹ שֶׁשֵׁם וַיִּפֹּת, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם וַיִּקַּח שֵׁם וַיִּפֹּת אֶת הַשְּׁמָלָה וְגוֹמַר, וְעֵרֹת אֲבִיהֶם לֹא רָאוּ. הָעֵרֹת הֵיא מֵהַצַּד שֶׁל חֵם, וְזֶהוּ יֵצֵר הָרַע, שֶׁמַּחֲמֵם אֶת גּוּפוֹ לְדַבֵּר עֵרְוָה (עֲבָרָה) וּמַגְלֶה עֲרִיּוֹת בְּעוֹלָם, שֶׁהוּא מַצַּד שֶׁל נִחַש הַקְּדָמוֹנִי, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ אֲרוּר אַתָּה מִכָּל הַבְּהֵמָה, וּמִשּׁוּם שֶׁזֶּהוּ מַצַּדוֹ, אִמַר אֲרוּר כְּנָעַן וְגוֹמַר.

וְעוֹד אֵלוֹ בְּעֵלֵי הַמִּתְנֹת, שְׁעוֹשִׂים גְּמִילוֹת חֲסָדִים עִם הַשְּׂכִינָה שֶׁהֵיא עֲנִיָּה, שֶׁהֵם פְּתוּחַ תִּפְתָּח, נִתּוֹן תַּתּוֹן, הַעֲנֵק תַּעֲנִיק וְכוּ', עֲשֶׂרָה הֵם, וְהָרִי פָּרְשׁוּהוּ הַחֲכָרִים בְּעֵלֵי הַמִּשְׁנָה, וְאֵלוֹ הֵם יְדֵי נְדִיבִים מַצַּד שֶׁל הָאֲבוֹת, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם נְדִיבֵי עַמִּים וְגוֹמַר, יְדֵים פְּתוּחוֹת בּוֹתְרָנוֹת לְעַנִּיִּים, שֶׁהֵם צַדִּיק וְצַדִּיק שְׁגוּמָלִים עִמָּהֶם בְּגִלוֹת גְּמִילוֹת



חֲסָדִים, בַּתּוֹרָה שֶׁנִּתְּנָה מִיָּמִין וּמִשְׂמָאל. זֶהוּ שְׁכַתּוֹב יוֹמָם יְצוּהָ יְהו"ה חֲסָדוֹ וּבִלְיָלָה שִׁירָה עִמִּי, תּוֹרָה שֶׁבִכְתָּב וְתּוֹרָה שֶׁבְּעַל פֶּה, שֶׁמִּשְׁנֵיהֶם נִתְּנָו. זֶהוּ שְׁכַתּוֹב מִיָּמִינוֹ אֵשׁ דַּת לְמוֹ.

וְעוֹד, רְבוּן הָעוֹלָם, קִבַּל אֶת הַדּוֹרוֹן שֶׁלָּהֶם, שֶׁהִיא מִתְּנָה טוֹבָה שְׁעוֹלָה עֲלֵיהֶם, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ מִתְּנָה טוֹבָה יֵשׁ לִי בְּבֵית גְּנֹזֵי וְשִׁבַּת שָׁמָּה, אֵלֹהֵי הֵם שֶׁהֵיוּ עוֹשִׂים צְדָקָה עִמָּה, שֶׁהִיא צ' תְּשׁוּעִים אָמְנִים, ד' אַרְבַּע קִדְשוֹת, ק' מֵאָה בְּרָכוֹת, ה' חֲמֵשֶׁה חֲמֵשִׁי תּוֹרָה. מִיָּד וְיָדֵי אָדָם, שֶׁהֵם חֲסֵד וּגְבוּרָה, הֵיוּ יוֹצְאִים מֵאָדָם שֶׁהוּא הָעַמּוּד הָאֲמֻצָּעִי לְקַבֵּל אֶת הַדּוֹרוֹן שֶׁלָּהֶם, וְנוֹתְנִים אוֹתוֹ לְמֶלֶךְ. שֶׁאֵלֹהֵי שְׂאֵל עוֹשִׂים גְּמִילוּת חֲסָדִים עִם שְׁכִינָתוֹ בְּגִלוּת, וְהֵם קִמְּצָנִים אֵלֵיהָ, הַדּוֹרוֹן שֶׁלָּהֶם נִמְסָר לְכָלֵב, וְאֵת הַדּוֹרוֹן שֶׁל הַשְּׁכִינָה צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת בְּשִׁבְלָהּ מֵאוֹתוֹ חֲבִיב שִׁישׁ לוֹ, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְוָהוּ בְּעֵלֵי הַמִּשְׁנָה, וְאֶהְבֵּת אֶת יְהו"ה וְגוֹמֵר, בְּאוֹתוֹ שֶׁהוּא חֲבִיב עֲלֵיךְ. בְּאוֹתוֹ זְמַן כְּמָה חֵיוֹת פּוֹתְחוֹת יְדִיהֶן, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם וְיָדֵי אָדָם מִתְּחַת כַּנְּפִיהֶם, נוֹתְנוֹת דּוֹרוֹן לְנִשְׁמָה שֶׁל אוֹתוֹ אָדָם מְכַמָּה מִתְּנּוֹת טוֹבוֹת, מְכַמָּה דְּרָגוֹת שֶׁל נְבוֹאָה, וְעַל כָּלֵם נוֹתְנָת לוֹ הַשְּׁכִינָה מִתְּנּוֹת, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ יִשְׁמַח מִשֶּׁה בְּמִתְּנַת חֶלְקוֹ, מִשׁוּם שֶׁמִּתְּנַת אֱלֹהֵי"ם הִיא, וְאוֹתוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ פּוֹתַח אֶת יְדֵיךְ וְכוּ', נוֹתֵן לוֹ כְּמָה מִתְּנּוֹת טוֹבוֹת וּפְרִנְסָה לְנִשְׁמָתוֹ וּלְגוּפוֹ, וְכָלֵם שֶׁנִּכְנָסִים, כְּשִׁיוֹצְאִים מִבֵּית הַמֶּלֶךְ, נוֹתְנִים שְׁלֹשׁ פְּסִיעוֹת לְאַחֹר, שֶׁלֹּא מִחֲזִירִים כִּתְּפִיהֶם לְקָדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁאֵין דּוֹרוֹן חֲבִיב לְפָנָי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּדּוֹרוֹן שֶׁל הַשְּׁכִינָה.

אֲשָׁרִי אוֹתָן זְרוּעוֹת שֶׁמַּעֲלוֹת אוֹתָהּ אֵלָיו, תְּפַלֵּין עַל יְדֵיהֶם וְעַל רֵאשִׁים. אֲשָׁרִי אוֹתָן רְגָלִים וְגוֹף וְיָדַיִם וְכָל אֵיבָר וְאֵיבָר, שְׁבוּ עוֹלָה דּוֹרוֹן לְקָדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁאֵין דּוֹרוֹן חֲבִיב לְפָנָי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּמוֹ הַדּוֹרוֹן שֶׁל הַשְּׁכִינָה. אֲשָׁרִי הָאֵיבָר שֶׁעוֹשֶׂה בּוֹ מִצְוָה לְקָדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁבְּגִלְלָה יוֹרֵד הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְשֵׁרוֹת בְּכָל אֵיבָר שְׁלוֹ, וְעַל הָאֵישׁ הַזֶּה מְכַרְיָזִים לְמַעְלָה, תְּנּוּ כְבוֹד לְדַמוֹת הַמֶּלֶךְ. (כַּאֵן חֲסֵד וְהוּא בְּחִיקוֹנִים).

בְּרֵאשׁ רְצוֹן הַמֶּלֶךְ, הַנִּיצוּץ הַקָּשָׁה, לֹא לְבָן וְלֹא אָדָם וְלֹא יָרֵק וְלֹא שָׁחַר כָּלֵל, וְהַמְּנוּרָה הַזֹּאת הִיא קוֹ הַמְּדָה, שֶׁהוּא מִתְּלַבֵּשׁ בְּאֹוִיר, וְכִשְׁהִיא בְּאֹוִיר, הִיא נִסְתַּרְת וְלֹא נִרְאִית כָּלֵל, וְכִשְׁמִתְּפַשֵּׁטת לְהַתְּגַלּוֹת, יוֹצֵאת מִהָאֹוִיר הַזֶּה נִקְדָּה אַחַת, וְמֵה שֶׁנִּשְׁאַר הוּא אוֹר,



וְזֶהוּ הָאוֹר הַרְאִישׁוֹן שֶׁל מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית. זֶהוּ שְׁכָתוֹב וַיֹּאמֶר אֱלֹהֵי"ם יְהִי אוֹר. יְהִי י' אוֹר, וְסוּד זֶה נִמְסָר לְחַכְמֵי הַלֵּב.

תקונא תמני סרי

וְהַנְקֵדָה הַזֹּה, אַחַר שֶׁהִתְפַּשְׁטָה מֵהָאוֹר הַזֶּה, הִתְלַבְּשָׁה בְּאַרְבַּעַה גְּוָנִים בְּהִיכָל הָעֲלִיּוֹן, וּמָה הִיא? ב, וְעַלֶּיהָ נֹאמַר בְּחַכְמָה יִבְנֶה בַּיִת. וְסוּד הַנְקֵדָה הַזֹּה, הִיא מוֹדֶדֶת חֲמֵשֶׁה גְּוָנִים, וְעַלֶּיהֶם נֹאמַר מִי מִדָּד בְּשַׁעֲלוֹ מִים, וְזֶה א, וְשָׁמַיִם בְּזֶרֶת תִּכְנֶן, וְזוֹ א, וְכָל בְּשָׁלִישׁ עֶפֶר הָאָרֶץ, וְדָא א (ג"א א), וְשָׁקַל בְּפֶלֶס הָרִים, וְזוֹ א, וּגְבָעוֹת בְּמֵאזְנָיִם, וְזֶה א. זֶה עוֹלָה בְּאוֹר, וְזֶה הוֹלֵךְ לְצִפּוֹן וְזֶה לְדָרוֹם. זֶהוּ שְׁכָתוֹב הוֹלֵךְ אֶל דָּרוֹם וְסוֹבֵב אֶל צָפוֹן. שְׁנֵי אַחֲרֵיִם סוֹבֵב סוֹבֵב אֶל מְזֻרַח וּמְעַרְב, שְׁכָל הַנְקֵדוֹת הֵן כְּמוֹ גְּלֵי הַיָּם, זֶה עוֹלָה וְזֶה יוֹרֵד.

וְהֵם כְּחוֹט הַלְבָּן שְׁבָעִין, שֶׁהוּא סוֹבֵב אֶת הָעֵינַן, וּכְחוֹט יָרֵק וְשָׁחַר וְאָדָם וּתְכֵלֶת, אֵלוֹ הַגְּלִגְלִים, כָּלֶם סוֹבְבִים אֶת הַנְקֵדָה הַזֹּה, וְהִיא מְדָה לְכָלֶם, הִיא בְּאַרְבַּע, וְעוֹלָה בְּעֶשֶׂר, וְסוּד הַדְּבָר - יְהו"ה, יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, אֵלוֹ הֵם אַרְבַּעַה גְּוָנִים שְׁעוֹלִים בְּעֶשֶׂר, וְהֵם כָּלֶם לְהַבְיֹת אֲשִׁיּוֹת, וְעַלֶּיהֶם נֹאמַר כִּי יְהו"ה אֱלֹהֵי"ךְ אֲשֶׁר אָכְלָה הוּא. שְׁבַע הֵם מֵהָעֶשֶׂר הַזֶּה, וְהֵם כְּנֶגֶד שְׁבַע רְקִיעִים, וְהֵם שְׁבַע סְפִירוֹת, וְכֵן כָּל אֶחָד וְאֶחָד חֲמֵשׁ מֵאוֹת שָׁנִים, וְכֵן הִרְחִיב שֶׁל כָּל רְקִיעַ וְרְקִיעַ חֲמֵשׁ מֵאוֹת שָׁנִים, עַד שְׁכָלֶם עוֹלִים לְמֵדָה יְדוּעָה שֶׁהִיא נְקֵדָה אַחַת, לְחֲשִׁבוֹן יְדוּעַ, וְכֵן הוּא סוּד הַחֲשִׁבוֹן, כְּמוֹ זֶה: תִּשַׁע נְקֵדוֹת הֵן לְכָל צַד, שְׁנִכְלָלִים בְּנְקֵדָה שֶׁל הַחֲלָל שְׁלָה, וּבְשִׁבְלֶיהָ נֹאמַר מְחַלְלֶיהָ מוֹת יוֹמֵת וְכו'.

קָם אוֹתוֹ הַזָּקֵן וַאֲמַר לוֹ: רַבִּי רַבִּי, בְּשָׁבוּעָה עָלֶיךָ, בְּנְקֵדָה הַטְּמִירָה הַזֹּה הָעֲלִיּוֹנָה, רַד לְכָאן לְגִלוֹת סוּד טְמִיר, וְלֹא לְכַבּוּדִי עֲשִׁיתִי, אֲלֹא לְכַבּוּד הַשְּׁכִינָה, לְהִרְאוֹת הַכְּבוֹד שֶׁל הַנְקֵדָה הַטְּמִירָה וְהַגְּנוּזָה הַזֹּה, שֶׁנֹּאמַר בָּהּ וְנַעֲלָמָה מַעֲיִנִי כָל חַי, וְעַלֶּיהָ נֹאמַר נְתִיב לֹא יִדְעוּ עֵיט וְגוֹמֵר. בִּינְתִים הָרִי רַבִּי עוֹלָה מְעָלָה בְּאוֹר לְטַל רְשׁוֹת מֵאוֹתָהּ נְקֵדָה שְׁגֻנוּזָה שָׁם, וְהָרִי יוֹרֵד בְּעֵמוּד הָאֵשׁ שֶׁהִיא הֶבֶל הַפֶּה, שְׁבוּ הַחַיּוֹת רְצוֹת וְשָׁבוֹת. זֶהוּ שְׁכָתוֹב וְהַחַיּוֹת רְצוּא וְשׁוּב וְגוֹמֵר, וַאֲמַר בְּרֵאשִׁית, שָׁם ב"ת.



סדר הלימוד ליום כח סיון [יום 264 בשנה]

תקון תשעה עשר

בראשית, שם ב"ת, וְהִבֵּת הַזֹּו נִקְדָּה סְתוּמָה בְּאוֹר, עֲלֶיהָ נֹאמֵר שְׁמֵרְנֵי כְּאִשׁוֹן בַּת עֵינַי, הִיא וְדַאי גְנוּזָה בְּאוֹר, וּבָה נַעֲשֶׂה אוֹר, וּבְגִלְגָּלָהּ נֹאמֵר וַיֵּרָא מֵלֶאֱלֹהִים יְהוָה אֵלָיו בְּלִבַּת אֵשׁ מִתּוֹךְ הַסֵּנֶה. חֲמֵשׁ פְּעָמִים הַזְכִּיר סֵנֶה וְחֲמֵשׁ פְּעָמִים אוֹר, הֵם כְּנִגְדָם בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, וְהֵם: יְהִי אוֹר, וַיְהִי אוֹר, אֵת הָאוֹר כִּי טוֹב, וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוֹר, וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לְאוֹר.

וְהֵם חֲמֵשׁה תְּקוּנֵי הַמִּדָּה, שְׁהֵם כְּנִגְדָם א א א א א, וְעֲלֵיהֶם נֹאמֵר מִי מִדָּד בְּשַׁעֲלוֹ מִים – זֶה חֶסֶד, וְשָׁמַיִם בְּזֵרֵת תִּפְן, מַה זֶה זֵרֵת? זֹו גְבוּרָה, וְכָל בְּשָׁלִישׁ – זֶה הַעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי שֶׁהוּא שְׁלִישִׁי, וְשָׁקֵל בְּפֶלֶס הָרִים – זֶה נִצַּח, וּגְבָעוֹת בְּמֵאזְנַיִם – זֶה הוֹד, וְהֵם בְּסוּד הָאוֹת ה', שֶׁהִנְקָדָה הַזֹּו מוֹדֵדֵת בָּהֶם ה' נִקְדוֹת.

שְׁהִי' יוֹצֵאת מִתּוֹךְ אוֹר זָךְ, שֶׁהוּא כְּתֵר עֲלִיוֹן, וּמִשׁוּם שֶׁחֲמֵשׁ הִלְלוּ הֵם מוֹדֵדִים בְּסוּד ה' הַעֲלִיוֹנָה, הוּא הוֹלֵךְ בָּהֶם חֲמֵשׁ מֵאוֹת שָׁנִים בֵּין כָּל אֶחָד וְאֶחָד, וְסוּד הַדְּבָר – עֵץ הַחַיִּים מִהֵלֶךְ חֲמֵשׁ מֵאוֹת שָׁנָה, וּבֵין כָּל אֶחָד וְאֶחָד חֲמֵשׁ מֵאוֹת שָׁנָה, וּבַעֲכָי שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד חֲמֵשׁ מֵאוֹת שָׁנָה, שְׁכָלָם עוֹלָיִם בְּמִשְׁקָל שֶׁל חֲמֵשׁ חֲמֵשׁ לְכָל צַד.

וְסוּד הַדְּבָר – וְעֲשִׂיתָ בְּרִיחֵם עֲצֵי שִׁטִּים חֲמֵשֶׁה לְקִרְשֵׁי צֶלַע הַמִּשְׁכָּן הָאֶחָד, וְחֲמֵשֶׁה בְּרִיחֵם לְקִרְשֵׁי צֶלַע הַמִּשְׁכָּן הַשֵּׁנִית, וְחֲמֵשֶׁה בְּרִיחֵם לְקִרְשֵׁי צֶלַע הַמִּשְׁכָּן לְיִרְכָתֵימָה. לְיִרְכָתֵימָה אֵלֶּי יִרְכֵי אֲמַת. יְמָה, מַה זֶה יָם? זֹו שְׁכִינָה עֲלִיוֹנָה, אוֹתָהּ שֶׁנֹּאמֵר בָּהּ וַדְּמוֹת עַל רֵאשֵׁי הַחִיָּה רְקִיעַ.

וְהוּא שְׁבִאָרוֹהוּ אֵין בֵּין מִים הַעֲלִיוֹנִים לְמִים הַתַּחְתּוֹנִים אֶלָּא כְּמֵלָא נִימָה, וְעַל הַנִּימָה הַזֹּאת נֹאמֵר, אֵין מְלָכוּת נוֹגַעַת בְּחִבְרָתָהּ אֶפְלוּ כְּמֵלָא נִימָה, וּבָהּ הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְדַקְדֵּק עִם הַצְּדִיקִים אֶפְלוּ כַּחוּט הַשְּׁעָרָה, וְהַחוּט הַזֶּה הוּא חוּט שְׁסוּבֵב אֵת אוֹת בְּרִית הַמִּלָּה, וְהַבְּרִית הִיא נִימָה. אוֹי לְמִי שֶׁמִּפְרִיד אוֹת בְּרִית בֵּין מִים לְמִים וּמוֹנֵעַ מִמֶּנּוּ זָרַע, שֶׁמִּחֲזִיר אֵת הָעוֹלָם לְתַהוֹ וּבַהוּ, וְסוּד הַדְּבָר – לֹא תַהוּ בְּרֵאָה, לְשִׁבְתָּ יִצְרָה וְדַאי. מִים עֲלִיוֹנִים תוֹרָה שְׁבַכְתָּב, מִים תַּחְתּוֹנִים



תורה שבעל פה, נימה שהיא בין שניהם זה יסוד, שהיא סוד התורה, והוא יסוד ועקר של שתייהן.

ומי שמונע סוד העקר של שתי תורות, כאלו החזיר את העולם לתהו ובהו, ואלו אותם שאומרים שאין תורה אלא כפשטה, ואין בה סוד אחר. והם דו פרצופים, הוא ג"ן סדרים, שנאמר בו גן נעול אחותי כלה, גן נעול מצד של ם' סתומה, ו' הוא נעול בששת ימי המעשה וביום השבת יפתח, ובשבת כדי שלא תהיה כנועל דלת בפני לווים, שנאמר בהם לוו עלי ואני פורע, היא פתוחה אליהם, שהם נשמות יתרות.

ובא"ל שלא מלויים אותה ולא מוסיפים לשבתות ולימים טובים, היא סתומה להם, ומשום זה כל המוסיף מוסיפים לו, וזו תוספת נשמה יתרה, והיא תוספת של רוח קדשה, וכל הגורע, גורעים לו אותה נשמה יתרה, ונשארו עני, ואם הוא חכם, חכמתו מסתלקת ממנו, ואם הוא עשיר בממון, מסתלק ממנו ונשארו עני יבש, כמו שהוא מונע מלמעלה נשמה יתרה, שהיא נשמת כל חי, ונשארו יום השבת עני ושכינה יבשה, כך נמנעות ממנו ברכות, והוא מדה כנגד מדה, וכל מי שמוסיף בשבת, אז וכגנה זרועיה תצמיח. אף כך גם אצמיח הטובה שלו, ומי זרועיה של שכינה שלמעלה? אותן נשמות יתרות שזרעים ממנו, וישמחו את ישראל למטה מזיו כבודה.

ובזמן שאותה ם' סתומה נפתחת, לא נפתחת אלא בפיוס, כמו שנאמר פתחי לי אחותי רעיתי יונתי תמתי שראשי נמלא טל, והפיוס הזה אל הו', שהוא מפתח שסותם אותה, ומשום זה פתחי לי ביום ראשון, למי? לאות י' שהיא נקדה של קמ"ץ, כשנפתחת, נפתחת בפתח, שהוא ו'. כשסותם, סותם בקמ"ץ, והוא י"ו, טפה זרע שנמשך ממנו.

ומשום זה פתחי לי ביום ראשון את אות י' שהיא נקדה של קמ"ץ, אחותי - ביום השני, רעיתי - ביום השלישי, שהוא הרועה הנאמן, יונתי - ביום הרביעי, תמתי - ביום החמישי, תם עונך בת ציון, שראשי - ביום הששי, שנאמר וישתחו ישראל על ראש המטה, שהוא יום הששי, נמלא טל ביום השביעי, זו טפה י' ודאי, וזו הנקדה של האות ב'.



ומשום זה הזיווג של תלמידי חכמים משבת לשבת, לירש אותה טפה שהיא חכמה, ט"ל תורה לבניהם, ולא לחנם פרשוהו זכרונם לברכה, כל העוסק בטל תורה, טל תורה מחיהו.

גל נעול, גל הוא כמו גלגל, הוא רומז שבו מעין חתום, שהוא י', ומיד השקו הצאן, שהם איברים קדושים, שנאמר בהם ואתן צאני צאן מרעיתי אדם אתם, כלם רועים, ומשה על כלם, שכתוב וישב על הבאר, וכתוב תפלה למשה איש האלהים וכו', שלטונו הוא בשבעה רקיעים.

צדיק הוא רקיע שמחלק בין מים למים, בין הים העליון, שהיא האם העליונה ובין הים התחתון, שהיא האם התחתונה, ועליו נאמר אין בין מים העליונים למים התחתונים אלא כמלא נימה, כמו שבארוהו בעלי המשנה, והנימה הזו היא צדיק, ולא לחנם פרשוהו הראשונים שהקדוש ברוך הוא מדקדק עם הצדיקים אפלו כחוט השערה.

ואין נימה ונימה של שערה של העתיק הקדוש שלא יוצאת ממעין עליון, והנימה הזו היא ו', מעינו היא י' שעולה באויר עד אין סוף ויורד עד אין תכלית.

והיא עשור, ובגללה נאמר עשור אמות ארך הקרש, אמו"ת הם מאו"ת בהפוך, ואמה ויחצי האמה רחב הקרש האחד, זה סוד שעור הקומה, שהוא הולך על ק"ו המדה. מה זה ק"ו? זו האות י', שהיא מדה לכל שעור של הגוף.

היא מדה בין עין לעין, ועליה נאמר אצבע אלהים היא, הוא שעור של ארך החוטם, והיא שעור של כל אצבע ואצבע ושעור בין אצבע לאצבע ו' (נ"א י').

י' היא מדה של שפה, ומדה של עין ועין בעגול, ומדה של פן ופן של פנים, ומדה של קמ"ץ סתום, וכשנפתח קמ"ץ, נפתח בחמש אצבעות בסוד של ה', שבהם הקו הזה הולך חמש אמות שנים.

וכאשר (פאשר) יורד למטה אל הצדיק, נקרא שעור, וכשעולה למעלה לאם העליונה, נקרא קומה, וסוד הדבר – וימדו בעמר, זו שכינה עליונה, שהיא עמר לגלגלת, שהיא גלגלת הראש, ושכינה התחתונה היא ספירת העמר, שבו מונה שבע ימים שהם



שבע שבתות, שיש בהם ארבעים ושתיים של ששה של כל שבוע, ושבע שבתות, הרי מ"ט (של מטטרו"ן), שהם ארבעים ותשע פנים טהור, שמע ישראל יהו"ה אלהינו יהו"ה אחד, ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד, שבהם נטהרת שכנינה תחתונה אל בעלה במקנה שלה, שהוא מקנה ישראל יהו"ה, והוא שעור קומה, שפך הן אותיות מקנה - קומה, והם ס' סתומה בסוד זה: (ציור למעלה) של תשע נקודות לכל צד, בנקודה האמצעית נשלמו לארבעים סאים, הוא השעור של המקנה, שבו נטהרת אשה לבעלה.

ולפני שנטהרת, צריך למנות שבעה ימי טהרה, להשלים בהם ארבעים ותשע פנים טהרה של התורה, ובהם מתחברת תורה שבכתב עם תורה שבעל פה ביום השבועות, שהם דו פראופים של אדם, והחבור של שניהם רח"ם, שהוא מאתים ארבעים ושמונה מצוות עשה, וסוד הדבר - קדש לי כל בכור פטר כל רחם, בחבור הזה של שבועות מתקברים כל מצוות עשה כעצמים בבטן המלאה. **ובאותו** זמן, כל אותם איברים מקבלים על ידי צנורות זה מזה. זהו שכתוב מקבילות הללאות אשה אל אחתה, וכשהם מקבלים, כל הספירות מקבלות זו מזו, והמלאכים למטה מקבלים זה מזה, כמו שנאמר ומקבלין דין מן דין, וכל אחד ואחד נותן רשות לחברו להכניס לתחום חברו, כמו שנאמר ונותנין רשות זה לזה.

ומי גורם זה? ישראל. כשמקבלים זה מזה, בין בתורה בין בממון, גורמים לקבל למעלה זה מזה ולהשפיע זה לזה, והכל על ידי צנורות. זהו שכתוב תהום אל תקום קורא לקול צנוריה וגומר. ומה אומרים זה לזה? אבע מימיה, קול שני רעים אני שומע.

וכנגדם שתי שפתיים שנקראים אפיקי מים, ומי הם? נצח והוד, שנקראים שקתות המים, ושניהם נשקים על ידי צנור שהוא העמוד האמצעי שכולל הכל, והוא ברית שכלולים בו כל האיברים של הגוף, כל הצנורות משקים מהאות ו', שהוא נהר ששופע ויוצא מעדן, והוא צנור שיוצא ממעין המים שהוא י', וממנו מתפשטת ה' שהיא הים העליון.

ובא וראה, תשע נקודות הן מן קמ"ץ עד שור"ק, וכלן נקראו צנורות ומעינות לאותיות, שהן כלולות בקרקע, שהיא שכנינה התחתונה שנקראת ג"ן, כלולה משלשה וחמשים סדרים של התורה,



ועליה נאמר גן נעול אֶחֶותִי כְּלֵה, גַל נְעוּל מַעֲיֵן חֲתוּם. חֲתוּם וְדָאִי, מִשׁוּם שֶׁהִיא בְּתוּלָה וְאִישׁ לֹא יֵדְעָה, וְהִיא חֲכֵמַת שְׁלֵמָה, שֶׁעָלֶיהָ נֶאֱמַר וְתָרַב חֲכֵמַת שְׁלֵמָה, מִתְגַּדֶּלֶת מִכָּל הַהִשְׁקָאָה שֶׁל כָּל סִפְיָרָה וְסִפְיָרָה עַל יְדֵי אוֹתוֹ צְנוּר, שֶׁהוּא ו', עַד שֶׁמְגִיעָה לְאוֹתוֹ הַמַּעֲיֵן הָעֲלִיוֹן, שֶׁהִיא י' הָעֲלִיוֹנָה, חֲכֵמַת כָּל בְּנֵי קֶדֶם, וּבְאוֹתוֹ זְמַן הִיא נַעֲשִׂית כְּתָר בְּרֵאשׁ הָאוֹת ו'.

ובא וְרָאָה, שְׁכִינָה תַּחֲתוֹנָה, כִּשֶׁהִיא מִשְׁקִית מִהַנְּקֻדוֹת, נִקְרָאת חֲר"ק חֲל"ם שׁוּר"ק, לְמִי? לְאוֹתוֹ צְנוּר שֶׁהוּא ו', שֶׁכוֹלֵל שֶׁשָּׁה צְנוּרוֹת, שְׁכָלָם מִשֵּׁשׁ אוֹתִיּוֹת שֶׁהֵן אֲבִגִּית"ץ וְכו', שֶׁשָּׁה צְנוּרוֹת הֵם שְׁתַּלְוִיִּים מִמֶּנּוּ, וְהוּא כוֹלֵל שֵׁשׁ אַחֲרִים, וְכָלָם עוֹלָיִם לְאַרְבָּעִים וּשְׁנַיִם, נִקְרָאת חֲר"ק חֲל"ם שׁוּר"ק שֶׁל אוֹתוֹ הַצְּנוּר, כְּמוֹ זֶה: ו'.

וְכַךְ הִיא נִקְרָאת אֶל י', וְכַךְ אֶל ה', וְסוּד הַדְּבָר – אֲנִי רֵאשׁוֹן וְאֲנִי אַחֲרוֹן וְכו', וְלִפְעָמִים הִיא עֵטְרָה עַל רֵאשׁוֹ שֶׁל הָאוֹת ו', כְּמוֹ זֶה: וְסוּד הַדְּבָר – נוֹטָה שְׁמַיִם פְּרִיעָה, וְזֶהוּ הַסוּד שֶׁל הָרֵאשׁ שֶׁל הָאוֹת א. וְלִפְעָמִים יוֹרֵד תַּחֲתָיו כְּמוֹ זֶה: קַמ"ץ, כִּשְׁעוּלָה עַל הָרֵאשׁ נִקְרָאת כְּתָר זֶרְק"א. בְּאוֹתוֹ זְמַן נֶאֱמַר בָּהּ אִשְׁתׁ חֵיל עֵטְרַת בַּעֲלָהּ, וְנִקְרָאת חֲל"ם, וְכִשְׁיִוְרְדַת תַּחֲתָיו נִקְרָאת חֲר"ק, וְהִיא לַח"ם, שְׁכַף הוּא חֲל"ם בְּהַפּוּךְ אוֹתִיּוֹת לַח"ם, וְזֶהוּ לַחֵם אֲבִירִים אָכַל אִישׁ, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ יְהו"ה אִישׁ מִלַּחֲמָה. מִצַּד שֶׁל הַחֲכָמָה נִקְרָאת חֲל"ם, וּמִצַּד הָעֵמוּד הָאֲמָצְעִי נִקְרָאת שׁוּר"ק, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וְאֲנִכִּי נִטְעַתִּיךָ שׁוּרֵק כֹּלָה זֶרַע אֲמַת, אוֹתוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ תַתֵּן אֲמַת לִיעֶקֶב, מִצַּד שֶׁלּוֹ נִקְרָאת חֲר"ק, וּבְאוֹתִיּוֹת הַפּוּכּוֹת חֲק"ר, וּבְשִׁבִילָהּ נֶאֱמַר הַחֲקָר אֱלוֹהֵי תַמְצָא, וְהִיא קָרַח הַנוֹרָא, שֶׁהוּא הַשֵּׁם הַשְּׁלִישִׁי שֶׁל תַּפְלָה, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ הָא"ל הַגְּדוֹל הַגְּבוּר וְהַנוֹרָא, הַנוֹרָא הוּא הָעֵמוּד הָאֲמָצְעִי.

וְשׁוּר"ק הוּא טְמִיר וְגִנּוּז, מִצַּד שֶׁל צְדִיק שֶׁהוּא בְּרִית, אוֹר גִּנּוּז, שֶׁהוּא ר"ז כְּחֶשְׁבוֹן אוֹר, כְּמוֹ שֶׁבְּאֲרוּהוּ בַּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, אוֹר זֶרַע לְצְדִיק, וְזֶהוּ הָאוֹר הַגִּנּוּז לְצְדִיקִים, שֶׁחֲמִשָּׁה אוֹר שֶׁלֹּמְעָלָה מִמֶּנּוּ הֵם כָּלָם בְּהַתְגַּלוֹת.

וְמִי הוּא? שְׁלֵשָׁה אוֹר סְגוּל, וּשְׁנַיִם אוֹר שְׁב"א, כִּשְׁעוּלָה עַל כְּנַפְיָהֶם שֶׁל שְׁתֵּי נִקְדוֹת שֶׁהֵן שְׁב"א, נַעֲשִׂית שׁוּר"ק, וְסוּד הַדְּבָר – סִמְכוּנֵי בְּאִשְׁשִׁיּוֹת, וְכִשֶׁהִיא יוֹרְדַת תַּחַת צֶר"י, נַעֲשִׂית סְגוּל, וְעָלֶיהֶם נֶאֱמַר רְפוּדוֹנֵי בַּתְּפוּחִים, וְמִי הֵן הָאִשְׁשִׁיּוֹת הַלְלוּ? הֵם שְׁתֵּי



אשות, שהם איש ואשה, איש לבנה ואיש אדמה ששם אב ואם, שהם י"ה, והם פני הדין ופני הרחמים.

למה רצתה להסתמך שם? משום שהם שני גוונים של השושנה, לבן ואדם, רחמים ודין, שהם חסד וגבורה, ושם ריח השושנה, וזהו העמוד האמצעי, ומשום שמריחה בו, אומרת סמכוני באישיות, ובו נעשית סגול, כשירדת - רפדוני בתפוחים, אלו הם שני עמודי אמת, שהם לבן ואדם, ומשום שמריחה באות ו', שהיא בברית, אומרת רפדוני בתפוחים.

וכשמתחברת בו נעשית סגול, מה שהיו צר"י נעשה ציר, זהו שכתוב וייצר יהו"ה אלהים את האדם עפר מן האדמה וגומר, ויצמח יהו"ה אלהים מן האדמה כל עץ נחמד למראה וגומר. צדיק זה הוא עץ פרי עושה פרי למינו, ובמקום הזה הוא האהבה שלה בחבור ויחוד של בעלה, ומשום זה אומרת כי חולת אהבה אני.

וכשישך ראש חוטאים בברית מילה, נפסקת נביעת הנקדות מן האותיות שכלולות בשכינה התחתונה, ונשארת יבשה. באותו זמן מה כתוב בשור"ק חיר"ק? שרקו ויחרקו שן אמרו בלענו, קמ"ץ פת"ח, זה סוגר וזה פותח, שני אלו הם שסוגרים ופותחים את המעיינות של אותן נקדות אל האותיות, והאות ו', כשהיא נטויה על ראשי אותיות עליונות, נקרא רפ"ה, וכשהוא באמצע האותיות נקרא דג"ש, האותיות הללו הן חיות, שנאמר בהן והחיות רצוא ושוב. רצוא בדג"ש, ושוב ברפ"ה.

הבתרים של האותיות שהן תלויות במחשבה, שהן כמו התגים, הנקדות תלויות בדבור, האותיות תלויות במעשה, שבע זיינים הם כמו זה: י"ו, הוא ז', לא צריכים תגים, שאותן אותיות נקראות תגים, כמו זה: יהו"ה.

התגים תלויים במחשבה של הלב והמח, הנקדות בדבור הפה, האותיות במעשה האיברים, ומאלו הנקדות וטעמי האותיות עושה אותו סתום וגנוז כסא טמיר עליון, ועליו נאמר אתה יהו"ה לעולם תשב וכו'. מה זה אתה? אותו שנאמר בו יהו"ה אלה"י אתה ארוממך, באותו שנאמר בו רום ידיהו נשא, ובשכילו נאמר למי נושאין כפים? לרום השמים. זהו שכתוב רום ידיהו נשא. ומי הוא?



יורד ה"א וא"ו ה"א, שהוא חכמה, כ"ח מ"ה, ועליו נאמר כ"ח מ"עשיו ה"גיד לעמו, וזהו כ"ח הפרקים של ידי המלך העליון, שהן כוז"ו במוכס"ז כוז"ו, הכנויים של היחוד העליון, שהוא יהו"ה אלהינו יהו"ה, ומשום שהסתלק הכח הזה מישראל, נאמר בהם וילכו בלא כח לפני רודף.

יורד ה"א וא"ו ה"א, הן עשר אצבעות, שנאמר בהן ידיו גלילי זהב, שבהם עשרים ושמונה פרקים, שהן עשרים ושמונה אותיות של מעשה בראשית, ומשום זה יהו"ה אלה"י אתה, ומהו אתה? אותו שנאמר בו נכון כסאך מאז מעולם אתה. ומה זה נכון? זה נאמן יושב ונאמן עומד באמצע. זהו שפכתוב כתפארת אדם לשבת בית. ומה זה מאז? אלא אותו שנאמר בו אז תקרא ויהו"ה יענה. ומה זה אז? אלו שמונה האותיות של יאהדונה"י שעולות לחשבון אמ"ן.

וזהו העונה אמן בכל כחו, באותו כ"ח, ומשום זה פרשה בעלי המשנה, העונה אמן בכל כחו קורעין לו גזר דינו של שבעים שנה, ובגללו נאמר נכון כסאך מאז מעולם אתה, ובו אתה יהו"ה לעולם תשב. אתה, אותו שנאמר בו אבינו מלכנו אבינו אתה, ומי הוא אבינו? אב הרחמן.

והוא כולל את כל אותיות התורה, ומי הוא? התורה שבכתב, העמוד האמצעי, ועליו נאמר ברוך אתה, וכשישראל עומדים בעמידה של תפלה, הוא יושב על כסא, ובשבילו נאמר באותו זמן, אתה יהו"ה לעולם תשב כסאך לדור ודור. ומי הוא לדור ודור? אלא אותו שנאמר בו דור הולך ודור בא והארץ לעולם עמדת, ואין דור פחות מששים רבוא, ומיהו? משה ששקול לששים רבוא מישראל, ודרגתו היא האספקלריה המאירה.

בזאת יבא אהרן אל הקדש, בא וראה, אין אדם מפיק רצונו מיהו"ה אלא בזאת, שעליה נאמר מצא אשה מצא טוב ויפק רצון מיהו"ה, וזו היא עת לעשות ליהו"ה, וכמה עתות יש, ועליהם נאמר ואל יבא בכל עת, ושלמה אמר עת לשחוק וכו', שהן כ"ח עת, ועל זה הקדוש ברוך הוא אמר ואל יבא בכל עת אל הקדש, שהוא קדש ישראל ליהו"ה.

ובששכינה שנקראת זאת עם ישראל, כמו שנאמר ואף גם זאת בהיותם וכו', מה הם אומרים לה? אנה הלך דודך



היפה בנשים, אנה פנה דוד ונבקשו עמו, בכמה תחנונים ותפלות, בציצית ובתפלין, בשבתות ובכימים טובים, שעליהם נאמר ביני ובין בני ישראל אות הוא לעלם, אות ברית מילה, אות של שבת וימים טובים, ואות של תפלין.

עליה נאמר על זאת תפלל כל חסיד אליך לעת מצא, מצא אשה מצא טוב ויפק רצון מיהו"ה, ויעקב ברוך את בניו בזאת, זהו שכתוב וזאת אשר דבר להם אביהם, ודוד בזאת הפיק רצונו מיהו"ה כשנלחם עם אויביו, כמו שנאמר אם תחנה עלי מחנה וכו' בזאת אני בוטח, והנביא, כשראה את ישראל בגלות, לא ראה להם מנוחה אלא בעבור זאת, וגאלת ישראל לא תבא אלא בזאת, זהו שכתוב זאת אשיב אל לבי על כן אוחיל, ויהודה לא התברך אלא בזאת, זהו שכתוב וזאת ליהודה, ומשה לא ברוך את ישראל אלא בזאת, וזאת הברכה, ומי שלא שות לבו גם לזאת, עליו כתוב איש בער לא ידע וכסיל לא יבין את זאת.

ובין שהאדם בה פיק רצונו ובה משיג השם, שזהו סוד על זאת תפלל כל חסיד, על זאת ודאי, לשם יהו"ה שהוא על זאת, למה תקנו בשחרית למדה ידועה, וכן במנחה למדה ידועה, וכן בערבית למדה ידועה, וכן בשבת למדה ידועה, וכן ביום טוב למדה ידועה, וכן בעשרת ימי תשובה למדה ידועה? אלא מה שאמר על זאת, הוא מורה שהי"ה היא על כל ספירה וספירה, כמו שאמר דוד לך יהו"ה הגדלה והגבורה וגומר, ואין לך פעלה בתחתונים אלא על ידי מלכות, שנאמר בה ומלכותו בכל משלה, אבל בזמן שצריך הקדוש ברוך הוא להצדיק ולעשות עמו צדקה, שהיא מלכות, עם התחתונים, נכללים בו כל הספירות, ונקראים צדיקים על שמו. יהו"ה נקרא על שמו צדיק, שנאמר צדיק יהו"ה בכל דרכיו, ומרחם על בריותיו בצדקה, אין צדקה אלא תפלה, צ' אמנים, ד' קדשות, ק' ברכות, ה' חמשה חמשי תורה, וזהו צדקה תרומם גוי, ועליו נאמר לאברהם ויחשבה לו צדקה, וכשהוא רוצה בה, נאמר בה וילבש צדקה כשרין.

מצד ה היא צדקה, ומצד י היא כובע על ראש צדיק אות ברית, עטרה בראש כל צדיק, ומצד ו נאמר בה ארפה מארץ מדה, מצד ה' העליונה, ורחבה מני ים.



ובְּשֵׁרֹצֶה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַמְשִׁיךְ נְבוּאָה, כָּל הַסְּפִירוֹת כְּלוּלִים בָּהֶם, וְנִקְרָאִים נְבִיאִים, וּמְלָכוֹת הֵיא דְמִיּוֹן כְּלָם, שְׁנֵאמַר (הושע יב יא) וּבִיד הַנְּבִיאִים אֲדַמָּה, כָּמוֹ שְׁאָמַר הַנְּבִיא (שם) וְדַבַּרְתִּי עַל הַנְּבִיאִים וְגוֹמַר, שֶׁהֵיא כָּמוֹ הָאֶסְפִּקְלִיָּאָה שְׁכָל הַפְּנִים נִרְאִין בָּהּ, כֵּן כָּל הַסְּפִירוֹת מִרְאִין בָּהּ כַּחֵם וְדְמִיּוֹנָם וְצוּרוֹתָם, לְכָל נְבִיא כְּפִי הַשְּׁגָתוֹ לְמַעְלָה, וְכָמוֹ כֵּן לְמַטָּה הֵיא מְתַלְבֶּשֶׁת בְּכֶסֶף הַכְּבוֹד, וּבְכָל הַמְּלָאכִים, וְהָאוֹפְנִים וְחֵיוֹת הַקָּדֶשׁ, וּבְכָל הָרְקִיעִים, וְהַכְּסָאוֹת שְׁבָהֶם, וְהַמְּלָאכִים הַתְּלוּיִם מֵהֶם, שֵׁשׁ מְלָאכִים גְּבוּהִים עֲלֵיהֶם, שְׁנֵאמַר (קהלת ה ז) כִּי גְבוּהַ מֵעַל גְּבוּהַ שְׁמַר וּגְבוּהִים עֲלֵיהֶם, וְכֵן בְּכָל כּוֹכַב וּמְזָל, כָּמוֹ שְׁכַתּוּב (תהלים קג יט) וּמְלָכוֹתָו בְּכָל מְשָׁלָה, וְזֵהוּ וּבִיד הַנְּבִיאִים אֲדַמָּה (הושע יב יא), וְלְכָל אֶחָד נְדָמָה כְּפִי כַחוֹ, שֶׁהֵיא נְשַׁמְתּוֹ, וְהֵבֵן אָמֵן בְּכָל כַחוֹ.

יְהו"ה הוּא בְּכַתֵּר, שֶׁהֵיָה קֹדֶם שְׁנִבְרָא הָעוֹלָם הוּא וְשָׁמוֹ לְבַד בְּכַתֵּר, כְּשִׁבְרָא הָעוֹלָם, בְּמַדַּת רְאִישִׁית יָרַד עָלָיו, וְלֹא הֵיָה חֶסֶר מְלַמְעָלָה, וְכֵן בְּכָל סְפִירָה, כְּמַדְלִיק נֵר מִנֵּר וְאִינוּ חֶסֶר מִן הָרְאִישׁוֹנָה וְלֹא מִחֻבְרָתָהּ, עַד אֵין סוּף וְאֵין תְּכֵלִית.

וּמִי שְׁמַכִּיר אוֹתוֹ בְּזֹאת כָּמוֹ שְׁמַכִּיר אוֹתוֹ בְּעֲלִיוֹנִים וּבַתְּחִתּוֹנִים, בְּעֵבֹר שֶׁהֵיא כְּלוּלָה מֵהָעֲלִיוֹנִים, וְהֵיא יְחוּד וְקִשָּׁר כְּלָם, וְהֵיא מְתַלְבֶּשֶׁת בַּתְּחִתּוֹנִים, וְעַל זֶה אָמַר הַנְּבִיא (ירמיה יט כג) אֵל יִתְהַלֵּל הַמְּתַהַלֵּל כִּי אִם בְּזֹאת, הֵיא נִקְרָאת נְבוּאָה מִצַּד הַנְּבִיאִים, חֻכְמָה מִצַּד הַחֻכְמִים, שְׁכָל הַסְּפִירוֹת נִקְרָאוּ חֻכְמִים.

וְעֵשְׂרִים וְשִׁמּוֹנָה אוֹתִיּוֹת הֵן לְכָל מַעֲשֵׂה בְּרִאשִׁית, וְכֵלֵן הֵן בֵּין לְכַתִּיבָה בֵּין לְכָל דְּבַר שִׁיעֲשֵׂה בְיָדִים, שְׁמַעֲשֵׂה שֶׁל עֲשָׂרִים וְשִׁמּוֹנָה הַפְּרָקִים הֵם בְּעֵשֶׂר אֲצַבְעוֹת, וְזֵהוּ הַסּוּד, מֵהַכַּח אֶל הַפַּעַל, וְהַכַּל בְּחֻכְמָה, וְסוּד הַדְּבַר – כְּלָם בְּחֻכְמָה עֲשִׂית.

יֵשׁ חֻכְמָה מִצַּד שֶׁל הָאוֹתִיּוֹת, וְיֵשׁ חֻכְמָה מִצַּד שֶׁל הַנְּקֻדּוֹת, שֶׁהָאוֹתִיּוֹת הֵן בַּת קוֹל, וּבְהֵן סוּד הַדְּבֹר לְדַרְשָׁה וְלְכָל דְּבַר שֶׁתְּלוּי בְּדַרְשָׁה. הַתְּגִים הֵם לְמַחְשָׁבָה, וְהֵם בְּסוּד הַפְּתוּב הַזֶּה וְלַחֲשֹׁב מַחְשֶׁבֶת וְכוּ', וְכָלֶם תְּלוּיִים בְּשִׁכְנָה הַתְּחִתּוֹנָה, וְהֵיא הַכְּלָל שֶׁל כְּלָם. וּבְסוּד זֶה תִּמְצָא אֶת הַטְּעָמִים וְנִקְדוֹת וְאוֹתִיּוֹת, וְכֵן בְּכָל אוֹת וְאוֹת, וְסוּד הַדְּבַר שֶׁלְשָׁה תְּגִים לְמַעְלָה כָּמוֹ זַיִנִים שֶׁל סֵפֶר תּוֹרָה, בָּהּ רְשׁוּמִים (רְמוּזִים) כְּתָרִים וְנִקְדוֹת וְאוֹתִיּוֹת, וְכֵן בְּכָל אוֹת וְאוֹת. ש'



שַׁבַּת הַגָּדוֹל בִּינָה, שַׁבַּת הַקָּטָן מְלֻכּוֹת, ב' שְׁתֵּי זְרוּעוֹת, גְּדֻלָּה גְבוּרָה, ת' תַּפְאֲרָת. בו שְׁקוּלָה שַׁבַּת לְכָל הַתּוֹרָה, שְׁלֹשָׁה כְּתָרִים שֶׁל ש', שְׁלֹשׁ סְפִירוֹת עֲלִיוֹנוֹת, וְכֻלָּם כְּלוּלִים בְּתִשְׁבֻּבָה, שֶׁהִיא שְׂכִינָה הַעֲלִיוֹנָה, וְעֲלֶיהָ נֹאמַר תַּפְלַת כָּל פֶּה.

וְהַעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי הַזֶּה נִקְרָא תַּפְלַת כָּל פֶּה, אֵלָּא (כֵּל) הוּא בִּין י"ה מִן בִּינָה, וְהוּא הַעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי, הוּא מְמַצֵּעַ בְּשֵׁלֶשׁ הָאוֹתִיּוֹת שֶׁהֵן י"ה ו', שֶׁנִּכְלָלוֹת בְּבִינָה, וְהִיא מְמַצֵּעַ כְּמוֹ גּוֹף בֵּין שְׁתֵּי זְרוּעוֹת, וְהוּא אוֹת בְּצַדִּיק, שֶׁהוּא כְּלוּל בְּא"ת, שֶׁהִיא שְׂכִינָה תַּחְתּוֹנָה הַכְּלוּלָה מֵא' עַד ת', וְהוּא כוֹלֵל שְׁלֹשׁ בְּרֻכּוֹת הַתַּפְלָה הָרֵאשׁוֹנוֹת וְשֵׁלֶשׁ אַחֲרוֹנוֹת, וְהוּא כוֹלֵל שְׁנֵי ו' ו', שֶׁנֹּאמַר בָּהֵן עַל שְׁתֵּי קְצוֹתָיו וְחֵבֵר, שֶׁהֵן (וְהוּ) שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה בְּרֻכּוֹת שֶׁל הַתַּפְלָה שֶׁנִּקְרָאוּ אֲמֻצְעִיּוֹת, וְכֹל שְׂמוֹנֵה עֶשְׂרֵה הַבְּרֻכּוֹת שֶׁנִּכְלָלוּ בָּהֶן, שֶׁהֵן שְׁלֹשׁ וָי"ם, שֶׁהוּא דוּ פְּרָצוּפִים, וְזֶהוּ שְׁעוֹר קוֹמָה, שֶׁנֹּאמַר בּוֹ עֶשֶׂר אֲמוֹת אַרְבֵּי הַקָּרֶשׁ, בְּמָה עוֹלוֹת לְעֶשֶׂר? בָּאוֹת י'.

קָם זָקֵן אֶחָד, פָּתַח וְאָמַר: וְדַאי שְׁבֵה' יֵשׁ לָהּ שְׁלֹשׁ וָי"ם, שֶׁהֵן שְׂמוֹנֵה עֶשְׂרֵה בְּרֻכּוֹת, כְּמוֹ זֶה: שֶׁנֹּאמַר בָּהֵן וּבְרֻכּוֹת לְרֵאשׁ צַדִּיק. מַה זֶה רֵאשׁ צַדִּיק? זֶה הַעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי שֶׁבוֹ שׁוֹרוֹת שְׂמוֹנֵה עֶשְׂרֵה בְּרֻכּוֹת שֶׁל ה' הַעֲלִיוֹנָה, וּמִמֶּנּוּ נִמְשְׁכוּ לָהּ הַתַּחְתּוֹנָה עַל יְדֵי הַצַּדִּיק, וּמִשּׁוֹם זֶה גּוֹף וּבְרִית נִחְשָׁבִים לְאֶחָד.

ו' שֶׁהוּא בְּאֲמֻצֵּעַ ה"ה, הוּא שְׁעוֹר קוֹמָה, וְהוּא אִמָּה, וְעוֹלָה (שְׁעוּלָה) בָּאוֹת י' לְעֶשֶׂר אֲמוֹת, שֶׁנֹּאמַר בּוֹ עֶשֶׂר אֲמוֹת אַרְבֵּי הַקָּרֶשׁ וְאִמָּה וְחֻצֵי הָאִמָּה רַחֵב הַקָּרֶשׁ הָאֶחָד, זֶה ו' ו', שֶׁהוּא כְּסוּד שֶׁל ז', שְׁכָל הַתְּגִים נִקְרָאִים בּוֹ.

שְׁתֵּי כְּתַפַּת חֲבֵרַת, זוֹ כְּתַף עֲלִיוֹנָה וְכְתַף תַּחְתּוֹנָה, שֶׁהֵן יְמִין וּשְׂמָאל, וְהֵן ה"ה. אֵל שְׁנֵי קְצוֹתָיו, הֵם ו' ו', וּבָהֶם נִעֲשִׂים ה' ה' בְּחִבּוּר, וּמִשּׁוֹם זֶה אֵל שְׁנֵי קְצוֹתָיו וְחֵבֵר.

בְּכ"ל מְקוֹם אִמָּה הִיא ו', וּמִשּׁוֹם זֶה הִיא בַת שֵׁשׁ טַפְחִים, וְחֻצֵי הָאִמָּה זו י', שְׁשֵׁתֵי יוֹדִי"ן הֵן שְׁעוֹר שֶׁל אִמָּה, וְהָאוֹת י' הַשְּׁעוֹר שֶׁלָּהּ שְׁלֹשָׁה טַפְחִים, וְזֶה ג', וְעֶשֶׂר אֲמוֹת זֶהוּ שְׁעוֹר שֶׁל גּוֹף אָדָם, כִּנְגֻד עֶשְׂרֵה דְבָרִים שֶׁנֹּאמְרוּ בְּכוֹס שֶׁל בְּרָכָה, וְלֹא נִשְׁאָר בְּזִמְן הַזֶּה אֵלָּא אַרְבַּעַה (שְׁנַתְעֲלָתָהּ ו' וְנִשְׁאָרָה ד' מִדּוֹ פְּרָצוּפִים, וְשְׁעוֹר שֶׁל הַכֹּל ו', בָּאוֹת י' עוֹלָה לְעֶשֶׂר), כְּמוֹ שֶׁבְּאֵרוֹהוּ.



וּבְכֹּחַם רמוזים בגוף כמו זה: בזרוע ימין שתי אמות מפרק לפרק, וכן בזרוע שמאל שתיים, הרי ארבע, וכן בשתי שוקים ארבע, הרי שמונה, ובגוף שתיים, הרי עשר, זהו עשר אמות ארך הקרש, הקש"ר הוא בהפוך האותיות, בין קשר לקשר.

וּחְמִישָׁה בריחים לקרשי צלע המשכן האחת, הם חמש אצבעות של יד ימין, וחמשה בריחים לקרשי צלע המשכן השנית, חמש האצבעות של יד שמאל, ואותן חמש אצבעות, כלן מדה לבריחים, והן - מי מדד בשעלו מים וגומר, והרי פרשוהו, והם א א א א א. חמש נקודות אלו, שהן קמ"ץ צר"י חל"ם חיר"ק שור"ק, הן בסוד של אלה"ם, שפך עולה בחשבון, וסוד של אלה"ם מלא י"ה, וזהו (יה"ו) בינה ודאי.

וּכְרָךְ בסוד ה' אלפי"ן כלולים בה' התחתונה, והאותיות הללו הן שלש, נשמה רוח ונפש. ה' זעירה הגוף, בית קבול של כלם, הפתילה (פתיל ה') שנאחזים בה שלשת צבעי הנר, שהוא נר יהו"ה נשמת אדם. זית מזיתים זה צדיק, שנאמר בו שמן זית זך, כתית, שכותש כתישה באותן האותות (זיתים), שהן איברי הגוף, וזו ברית מילה, אל השכינה שנקראת גד.

וּסוּד הדבר - והמן כזרע גד הוא, באותה יו"ד נעשית גיד, ולמה נקראת גד? משום שהיא כלולה משבע ספירות שעולות לחשבון גד, ולמה נקראת מן? משום שהכל לא ידעו מה הוא, שהוריד להם הקדוש ברוך הוא מן שהוא כזרע גד לכן ועינו כעין הבדלח, שהוא לכן מצד הימין, וטעמו כצפיחית בדבש מצד השמאל. מה הוא, כלול מעשר אותיות, שהן יו"ד ה"א וא"ו ה"א, וזה המן של התורה, ועולה לחשבון מ"ה, ולא ידעו מ"ה הוא.

ויערב רב בקשו בשר, ונתן להם, ומה כתוב? הבשר עודנו בין שניהם טרם הפרת ואף יהו"ה כו', והבשר הזה הרי פרשוהו בעלי המשנה, בבשר היורד מן השמים זה המן שאכלו ערב רב, ועם כל זה אמרו עליו, אין דבר טמא (רע) יורד מן השמים.

וּסוּד הבשר הזה מה הוא? אלא כמו שנאמר בשגם הוא בשר, והסוד הזה נמסר לחכמי לב, וזה הבש"ר בהפוך שב"ר, ועליו נאמר שבר רעבון בתיכם, אם זכו - בשר קדש, שנאמר בו



מבשרי אחזה אלוהי, ואם לא שומרים בבשר הזה אות ברית, מתהפך להם לשב"ר.

ובא וראה, כל שם שהוא משתי אותיות, כמו כי ביה יהוה צור עולמים, תלוי מחכמה, ומשלש אותיות תלויים מבינה, ומארבע אותיות תלויים משכינה התחתונה, ומחמש תלויים בחמש ספירות, ומשש תלויים מצדיק, ומשבע ותשעה בו, מן עשר בשכינה התחתונה, שהיא עשירית האיפה סלת, ובה מעשרים, ומשום שהיא כלולה מעשר, נאמר בה אין שורה פחות מעשרה.

זרק"א, התג הזה הוא י' והחוט שלה ו', והרי פרשהו כורכים את שמע עם ואהבת את, ולא היו מפסיקים, משום שהאות י' היא אבן מרגלית קדושה יקרה, הקלע היא שפה, כלולה מחמשה תקונים, שהם אחה"ע בומ"ף וגומר, וזו ה' זעירה, חמש אבנים של הקלע זו ה' העליונה, שהן שמע ישראל יהוה אלהינו יהוה, נעשו ה' אבנים אחת.

הבריכה של כלם ו', שהוא כולל את שש תבות היחוד, שהן שמע ישראל יהוה אלהינו יהוה אחד, ובאותה פריכה צריך לסובב את הקלע ולהאריך בו, האבן הזו כלולה מחמש (נ"א מעשר), עד שמעלה אותה עד אין סוף, וסוד הדבר - למען יאריך ימים על ממלכתו.

כשהאבן הזו רוצה לעשות דין בעמלק, או בצדדים אחרים, וכן ברשעים, נוטלת מגבורה, ונכללים בה כל הספירות, וכלם נקראים בה גבורות, וכשרוצה לעשות חן וחסד בעולם, נוטלת מחסד, וכל הספירות נכללות בה, ונקראות חסדים, וכשרוצה לרחם על העולם, נוטלת מן העמוד האמצעי, וכל הספירות נכללות בה, ונקראות רחמים.

והי' הזו היא בכל צד, גם כן במה נודעת כשנוטלת מן האבות? אלא בנקדה. כשהיא מנקדת מצד של הקמ"ץ היא נוטלת מחסד, וכשהיא מנקדת מצד של שב"א היא נוטלת (יונקת) מגבורה, וכשמנקדת מחל"ם היא מצד של העמוד האמצעי. שלש הנקודות הללו הן מים ואש ורוח.

ויאמר אי הכל אחיד, בא וראה, שתי אותיות אלו שהסתלקו ממנו, שבהן חטא, גרמו לו מיתה. א' אמון מפלא ומכסה, י'



מחשבה. אמר לו רבי אלעזר: אבא, והרי כמה מחשבות הן; השכינה התחתונה נקראת מחשבה, חכמה העליונה נקראת מחשבה, ולמעלה למעלה מחשבה, ולמעלה מכלם מחשבה, שאין למעלה ממנה, והיא נסתרת של כל הנסתרים, עליונה של כל העליונים, אם תאמר שעולה מחשבתו של אדם לשם? לא, שהרי נאמר בו ואירא פי עירום אנכי ואחבא, שהרי עירום מראה שהתפשט מלבשו, ומשום זה נאמר באבא ואחבא, ובבן - ויסתר משה.

אמר לו: בני, בכל הוא חטא, במחשבה שהיא לבוש למחשבה הנסתרת, ובמחשבה הנסתרת, וזו היתה המיתה שלו, שהסתלקה המחשבה הנסתרת של כל הנסתרים ממנו, שהוא ח"י החי"ם, שבמקום שהוא שם אין שם מיתה, וחטא במחשבה הנסתרת ונשאר עירום ממנה. מכל מה שלמעלה מן האם העליונה, שהיא תשובה, הוא חטא, והסתלקו ממנו, ואם לא שעמדה עמו תשובה וגלתה עמו, היתה נאכד מכל וכל, ומשום זה אם עונות תשמר יה אדנ"י מי יעמד, מי יעמד ודאי, ומשום זה ובפשעכם שלחה אפכם, אותה שנאמר בה שלח תשלח את האם, את לרבות שכינה תחתונה עמה.

האם העליונה עמדה עם אדם, והאם התחתונה עם הכל, שחטאו של אדם היתה גדול משל הכל, ומשום זה, בני, א"י מן אהי"ה, הוא א"י שחטא בו הכל אחיה, והסתלקו, ונשאר (קין ונסתלק ונשאר) ה"ה, ומשום זה א"י הכל אחיה, והוא א"י מן אדנ"י, ונשאר ד"ן מן אדנ"י, החטא שגרים אדם שהסתלק י"ו מן יהו"ה, ונשאר ה"ה.

אמר לו: אבא, והרי י"ו היתה לו להיות ו"י? אמר לו: בני, ודאי זה הסוד שחטא במחשבה העליונה, שהסתלק י' מן א' ונשארה ו"י, משום שהסתלק משם עלת העלות, שהוא מחשבה סתומה באות י' מן א', שאין יחוד (מחשבה) חוץ ממנו, וכאן סוד שלא התגלה עד עכשו, וזהו כי ידע שמי יקראני ואענהו, שם י' שאין למעלה ממנו כלל, אלא אותו שברא הכל, ואין מי שברא אותו, שיש בורא שנברא, כמו מים שהוא בורא את העשבים ומגדל אותם והוא נברא, אבל זה ברא ולא נברא, הוא שאין אלו"ה למעלה ממנו.

אמר לו: אבא, מה זה או"י הו"י? אמר לו: בני, זהו כשהסתלק א מן אהי"ה, עם י"ו מן יהו"ה נעשה או"י. אמר לו: אם כך, הא'



הזו ששם ו"י למעלה מן א', מן אהי"ה היא, ומכל השמות. אמר לו: בני, יש א שהיא בדמות זה: יו"ד, י' למעלה ו' באמצע ד' למטה, וזו א' מן אהי"ה, א' מן אדנ"י, אבל הא' הזו, סופה פתחלתה, ופתחלתה כסופה, ובה אמר עלת העלות אני ראשון ואני אחרון, ובאות ו' של האמצע ומבלעדי אין אלהי"ם.

אמר לו: הרי ודאי התגלה לי מה שלא ידעתי עד עכשו ולא עתיד להתגלות עד הימים שיבא מלך המשיח. אמר לו: אם כך, נודע שיש אדם קדמון לכל קדומים, ויש אדם אחר. אמר לו: בני, כך הוא ודאי, האדם שברא אותו עלת העלות בדמותו, סתום וגנוז, זה גרם שהסתלק עלת העלות. אדם השני חטא במחשבה, ואדם שלישי חטא במעשה, ששלשה אדם הם, אדם של בריאה, אדם של יצירה, ואדם של עשייה, שאין כל החטאים שווים.

אמר לו: בני, עם כל זה היתה ה' עומדת לפני אדם, אחר שבאו ערב רב ועשו את העגל, גרמו שתסתלק ה' לו"י ונעשתה הו"י, ומי גרם את זה? הוי גוי חוטא, ונשארה ה' אחרונה יחידה. זהו שכתוב איכה ישבה בדר, שבתחלה ותלכנה שתיהן, ה"ה, אחר כך הסתלקה ה' העליונה, ונשארה ה' התחתונה יחידה. אחר שהתערבו טוב עם רע, מה שהפריד הקדוש ברוך הוא, זהו שכתוב ויבדל אלהי"ם בין האור ובין החשך, גרמו שגלתה שכניה והתערבה בין האמות של העולם (בין אמות העולם ובניה עמה) ושומרת אותם (לשמר אותם) בגלות. באותו זמן יורד הקדוש ברוך הוא בכל אותיותיו שהסתלקו בגלות. זהו שכתוב אני יהו"ה הוא שמי וכבודי לא אחר לא אתן כו'.

אנו אין לנו אלא תורה שבכתב ושבעל פה ספר הזהר וספרי הקדמונים אם תזכו לתורה ועבודה אזי יהיה עקר תורתכם ועבודתכם אחר חצות לילה, ותרגילו עצמכם תמיד לשכב בתחלת הלילה באימה ובריאה ובקריאת שמע בכונה, וכדבר זה תזכו לטעם תורה ועבודה, וטעם עולמך תראה בחייה, כי בעוונותינו הרבים בדור הזה הופכים יום ללילה ואור לחשך, ולא תשמע להם, אנו אין לנו אלא תורה שבכתב ושבעל פה, ספר הזהר וספרי הקדמונים, ואל תבוז כי זקנה אמה ועת הזאת היא עת רצון גדול בדוק ומנסה, על כן אל תעבר מזה חק ולא יעבר. (הנהגות צדיקים - הנהגות ישרות מתלמידי הפעל שם טוב)



סדר הלימוד ליום כט סיון [יום 265 בשנה]

תקנו עשרים, ואחד ועשרים

בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים, אֱלֹהִים מִי אֱלֹהִים, עָלִיו נֹאמַר שְׂאוּ מְרוֹם
עֵינֵיכֶם וּרְאוּ מִי בָרָא אֱלֹהִים.

בְּרֵאשִׁית, יָרְדוּ שֵׁם שְׁנֵי זְקֵנִים, וְאוֹמְרִים הִתְעַסְקֵנוּ בְּמָה שְׁהִיִּיתֶם,
וְאָנוּ לֹא הֵיִינוּ (ולא היינו), וְזֶה ב', שְׁנֵי רֵאשִׁית.

הַגִּידָה הַזְקֵן הָעֲלִיּוֹן יָרַד בִּינֵיהֶם. אָמַר: הָרִי אָנוּ אֶחָד וְשָׁלֹשׁ הֵיִינוּ,
וְכַעַתָּה אָנוּ אֶחָד, אֱלֹהִים וְדָאִי, מִי בָרָא אֱלֹהִים, מִי בָרָא בְּאֵלוֹ
הַשָּׁלֹשׁ, וְהִיא רְבִיעִית וְשִׁבְעִית (וחמישית) (ותשיעית).

בְּרֵאשִׁית הֵם שֵׁשׁ זְקֵנִים, וּמִי הֵם? אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ, הָרִי
אָנוּ שְׁבַעָה, וְשָׁלֹשׁ גְּנוּזִים עֲלֵיהֶם.

בְּשִׁבְעַת הַזְקֵנִים הִלְלוּ וּבַת, שִׁבְתַּת יַחֲדָה כְּנֻגְדָם שְׁבַעָה, וּמִשּׁוֹם זֶה
הָרִי אָנוּ שְׁבַעָה שְׁבוּעוֹת, עֲלֵם אֶחָד הָיָה מְזַנֵּב אַחֲרֵיהֶם.

וַאֲלוֹ הַזְקֵנִים פָּגְשׁוּ אֵת הַמְּנוּרָה הַקְּדוּשָׁה וַחֲבָרִיו, אָמְרוּ לוֹ: רַבִּי רַבִּי,
אֵתָהּ וַחֲבָרֶיךָ מְצִאתֶם עֲלֵם אֶחָד שֶׁהוּא בְּדֶרֶךְ מְזַנֵּב אַחֲרֵיכֶם?

אָמַר לָהֶם: פָּגְשׁוּנוּ מִחֲנוֹת רַבִּים שֶׁהָיוּ בָאִים מִהַקְּרֵב שֶׁל הַנְּחֹשׁ, וְהֵם
מִחֲנוֹת הַמְּלָאכִים שִׁיּוּרְדִים מְזַרְזִים לְקַבֵּל הַתְּפִלוֹת, מְצַד שֶׁל
חֲמִשִּׁים הָאוֹתִיוֹת שֶׁבִּהֶן מִיּוֹרְדִים יִשְׂרָאֵל בְּכָל יוֹם, שֶׁבָּהֶם וַחֲמִשִּׁים
עָלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאָרֶץ מִצְרַיִם, שֶׁהַמְּלָאכִים שִׁיּוּרְדִים לְעֶרְךָ הַקְּרֵב,
שֶׁמְּמַנִּים עַל תְּפִלוֹת, כָּלֵם הָיוּ יוֹרְדִים (עוֹלִים) בְּתַקְּףָה הַגְּבוּרָה,
כְּשֶׁמְּנַצְחִים אֵת הַנְּחֹשׁ, וְכַמָּה חֲלִלוֹת שָׁלוּ שְׂרוּדִפִּים אַחֲרֵיהֶם, בְּכַמָּה
חֲטָאִים שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וְהֵם בְּעֲלֵי תְּפִלוֹת, וּמִסְתַּכְּלִים בְּשֵׁם יְהוָה שֶׁהִיא
בִּינָה, שִׁיּוּרְדֵת עֲלֵיהֶם בְּתַקְּףָה הַגְּבוּרָה, כָּלֵם נוֹפְלִים מִקִּיּוֹמָם, וּמִתְקַיִם
בָּהֶם סוֹס וְרִכְבוֹ רָמָה בָּיָם, זֶה יָם, נ' שְׁעָרֵי בִּינָה, חֲמִשִּׁים הָאוֹתִיוֹת
שֶׁל קְרִיאַת שְׁמַע.

אָמְרוּ לוֹ וְלַחֲבָרִים: הָיָה לָכֶם לְעֵיִן לְהַסְתַּפֵּל אַחַר אוֹתוֹ שֶׁמְזַנֵּב אַחַר
הַתְּפִלוֹת שֶׁל אוֹתָם שֶׁהֵם חֲלָשׁוֹת, וְאִין לָהֶן רְשׁוֹת לְעֲלוֹת עִם
הָאֲחֵרוֹת וְלִפְרַח עִמָּן לְמַעְלָה, וּבְשִׁבִיל אוֹתָן תְּפִלוֹת הַחֲלָשׁוֹת, נֹאמַר
וַיִּזְנֵב בָּךְ כָּל הַנְּחִשָׁלִים אַחֲרֶיךָ, שְׁנַעַר קָטָן נוֹהֵג בָּם.



וְשֵׁאוֹתָו הָעֶשֶׂר עוֹלָיִם בְּיוֹד ה"א וּא"ו ה"י, וְלִכְל אֶחָד יֵשׁ אֶת תְּפִלָּתוֹ, וְאִם חָסַר אֶחָד מֵהֶם, אֶפְלוּ אַחֲרוֹן, לֹא עוֹלָה הַתְּפִלָּה שְׁלוֹ עִמוֹ, מִשּׁוּם שֶׁהוּא עֹנֵי, וְאִין לוֹ רִשּׁוֹת לְהַעֲלוֹת תְּפִלָּתוֹ עִם הָאַחֲרִיִּים, כָּל הַתְּפִלוֹת מִתְּעַכְבוֹת לְעֵלוֹת, עַד שְׁאוֹתָה תְּפִלָּה שֶׁל הָעֹנֵי עוֹלָה, וּמִשּׁוּם זֶה תְּפִלָּה לְעֹנֵי כִי יַעֲטֶף, שְׁכֹלֵם מִתְּעַטְפוֹת בְּגָלְלָהּ, עַד שֶׁהוּא עוֹלָה עִמָּהֶם, שְׁאִין פְּרוּד בָּהּ מֵהֶם.

וּתְפִלָּת הָעֹנֵי הִיא שְׂכִינָה, מִי הָעֹנֵי? זֶה צְדִיק, וְהַתְּפִלָּה הַזֹּו נִקְרָאת עֶקֶב אֶל הַתְּפִלוֹת הָאַחֲרוֹת, וּבְגָלְלָהּ נֶאֱמַר אֶפְלוּ נִחַש כְּרוּךְ עַל עֶקְבוֹ לֹא יִפְסִיק, אִף עַל גַּב שְׂסוּכָב אֶת הַנִּקְדָּה הַזֹּו שֶׁהִיא הַקּוֹץ שֶׁל אוֹת ד', בְּכַמָּה חֲטָאִים לְלַמֵּד קְטִגוֹרִיא עַל בְּנֵי הַשְּׂכִינָה, לֹא יִפְסִיק אֶת אוֹתָהּ נִקְדָּה, שְׁאִם יִפְסִיק, בְּגָלְלוֹ מִסְתַּלֵּק הַקּוֹץ מִן ד' מִן אֶחָד, וְנִשְׁאַר אַחַר, שֶׁהוּא נִחַש כְּרוּךְ בְּעֶקְבוֹ, שְׁבְגָלְל הַנִּחַש לֹא יִפְסִיק, וְלֹא מִסְתַּלֵּק הַקּוֹץ שֶׁל הָאוֹת ד' מִן אֶחָד, אֲבָל בְּשִׁבִיל עֶקְרָב מִסְתַּלֵּק וְהוּא פּוֹסֵק, וּבוֹרַח מִמֶּנּוּ. זֶהוּ שְׂכָתוֹב וַיַּעֲזֹב בְּגָדוֹ בְּיָדָהּ וַיִּנָּס וַיֵּצֵא הַחוּצָה.

בֵּין כֶּף הָרִי עֵלֶם הַזְדַּמָּן לָהֶם, מְחַמֵּר אַחַר הַבְּהֵמוֹת. אָמַר לָהֶם: מַה זֶה וַיַּעֲזֹב בְּגָדוֹ בְּיָדָהּ? אֵלֹא עֶקְרָב הוּא עֶקֶר ב', שְׁעַקְרָה אֶת בֵּית הַשְּׂכִינָה, וְזֶהוּ בְּגָדוֹ שֶׁל הַנִּחַש, שֶׁל עֲבוּדָה זָרָה, כְּשֶׁהַנִּחַש בָּא לְהִתְחַבֵּר עִם גּוֹף אָדָם יֵשֵׁן, שְׁאוֹמְרֵת שְׂכָבָה עִמִּי, חֲצוּפָה זוֹנָה, נֶאֱמַר בְּאוֹת בְּרִית וַיִּנָּס וַיֵּצֵא הַחוּצָה.

(כ"י נ"א, וּמִשּׁוּם זֶה, אֶפְלוּ נִחַש כְּרוּךְ עַל עֶקְבוֹ לֹא יִפְסִיק, אִף עַל גַּב שְׂמִסְתִּיר אֶת אוֹתָהּ נִקְדָּה שֶׁל אוֹת ד', לֹא יִפְסִיק, שְׁאִם יִפְסִיק, בְּגָלְלוֹ מִסְתַּלֵּק הַקּוֹץ מִד' שֶׁל אֶחָד, וְנִשְׁאַר אַחַר, שֶׁהוּא נִחַש כְּרוּךְ, מִשּׁוּם שֶׁנִּחַש לֹא יִפְסִיק וְלֹא הִסְתַּלֵּק, וְהוּא פּוֹסֵק וּבוֹרַח מִמֶּנּוּ, אֲבָל עֶקְרָב יִפְסִיק, כְּמוֹ שֶׁעָשָׂה יוֹסֵף הַצְּדִיק. זֶהוּ שְׂכָתוֹב וַיִּנַּח בְּגָדוֹ אֶצְלָהּ וַיִּנָּס וְכוּ'. בֵּין כֶּף הָרִי הָעֵלֶם הַזְדַּמָּן אֵלֵיהֶם מְחַמֵּר אַחַר הַבְּהֵמוֹת, אָמַר לָהֶם: מַה זֶה וַיִּנַּח בְּגָדוֹ אֶצְלָהּ וְכוּ'? אֵלֹא עֶקְרָב עֶקֶר ב', שְׁעַקְרָה אֶת בֵּית הַשְּׂכִינָה. כְּשֶׁרוּצָה לְהִתְחַבֵּר עִם הַצְּדִיקִים, צְרִיךְ לְהַפְסִיק מִמֶּנּוּ וְלֹא יִהְיֶה מִמֶּנּוּ, וְאֶפְלוּ מִן הָעוֹר שְׁלוֹ. לֶךְ לֶךְ, אוֹמְרִים לְנִזִּיר, סָבִיב סָבִיב, וְלִפְרָם אֵל תִּקְרַב, זֶהוּ שְׂכָתוֹב וַיִּנַּח בְּגָדוֹ אֶצְלָהּ, הָעוֹר שֶׁל יֵצֵר הָרַע, וְזֶהוּ בְּגָדוֹ שֶׁל הַנִּחַש עֲבוּדָה זָרָה, כְּשֶׁהוּא בָא לְהִתְחַבֵּר עִם הַצְּדִיקִים וְאִמְרָה שְׂכָבָה עִמִּי, חֲצוּפָה זוֹנָה, נֶאֱמַר בְּאוֹת בְּרִית וַיִּנָּס וַיֵּצֵא הַחוּצָה).

אָמְרוּ לוֹ: מִי אַתָּה? אָמַר לָהֶם: אֲנִי הוּא בֶן שֶׁל דָּג אֶחָד שֶׁשָּׂט בַּיָּם הַגְּדוֹל, וּבוֹלֵעַ כָּל דְּגֵי הַיָּם, וּמוֹצִיא אוֹתָם חַיִּים הַחוּצָה, וְלִפְעָמִים הוּא יוֹצֵא בִּיבְשָׁה לְקַיֵּם בּוֹ, וַיִּדְגּוּ לָרַב בְּקִרְבֵּי הָאָרֶץ. תְּמָהוּ. אָמְרוּ לוֹ: אַחַר שְׁאִין בְּרִצּוֹנָךְ לְגַלוֹת מִי אַתָּה וּבָנוּ שֶׁל מִי אַתָּה, מִי הוּא (מִה הוּא) אַתָּה שֶׁל מְקוֹמְךָ? אָמַר לָהֶם: אַתָּה מְקוֹמִי הוּא מְגַדֵּל אֶחָד שְׁפוֹרַח בְּאוֹיֵר. תְּמָהוּ.



אָמְרוּ לוֹ: אַל תֵּאמַר לָנוּ דְבַר (מלים) מִי הוּא אָבִיךָ? אָמַר לָהֶם: אָבִיא שְׁלִי הוּא דָג גְּדוֹל אֶחָד, שְׂכַשְׂצָמָא, הוּא פּוֹתַח פִּיּוֹ וּבּוֹלֵעַ אֶת הַמַּיִם שֶׁל הַיָּם, וְעַד שְׂבָעִים (שבע) שָׁנִים לֹא חוֹזֵר הַיָּם לְתִקְפוֹ, וְסוּד הַדְּבַר – יִבְטַח כִּי יִגִּיחַ יַרְדֵּן אֶל פִּיּוֹ, וְהוּא בּוֹלֵעַ כָּל כֶּף מִן הַיָּם, וְאַתֶּם לֹא שְׂאֲבַתֶּם מִמֶּנּוּ אֲלָא כַּד אֶחָד, שֶׁהוּא עֹשִׂים וְאַרְבַּעַה סְפָרִי הַתּוֹרָה, אֵיךְ לֹא הִכְרַתֶּם אוֹתוֹ?

בְּאוֹתוֹ זְמַן נִזְכַּר רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר: וְדַאי אַתָּה הוּא בְּנוֹ שֶׁל רַב הַמְּנוּנָא סָבָא. שְׂמַחוּ בּוֹ וְאָמְרוּ: בְּדַאי אִם אַתָּה הֵייתָ בְּעוֹלָם הַזֶּה, הֵייוּ יוֹרְדִים מִן הַסּוּסִים שֶׁלָּנוּ, וְהֵייוּ אָנוּ מַחְמָרִים אַחַר בְּהֵמוֹתֶיךָ.

אָמַר לָהֶם: אוֹתוֹ הִנָּחַשׁ שְׂאֲתֶם עוֹרְכִים עִמּוֹ קָרֵב, אֵיךְ נִצְלַתֶם מִמֶּנּוּ? שֶׁהוּא בּוֹלֵעַ וְהוֹרֵג, וְלֹא עוֹד, אֲלָא שֶׁהוּא הֵרַג אֶת אָדָם הָרָאוּשׁוֹן וְאֶת כָּל הַדּוֹרוֹת שֶׁבָּאוּ אַחֲרָיו, וְהִבַּת הִיא עַל הַמַּגְדֵּל שְׁפוֹרַח בְּאוֹר, וּמַכְרִיזִים בְּכָל יוֹם בְּרַקִּיעַ, שְׂכָל מִי שֶׁהוֹרֵג אֶת הַנָּחַשׁ הַזֶּה, שְׁנוֹתָנִים לוֹ לְאַשָּׁה אֶת בֵּת מְלֶךְ הַפְּנִימִית מִמִּשְׁבְּצוֹת זָהָב לְבוּשָׁה, וְהַזָּהָב הַזֶּה הוּא ז' יָמֵי בְּרֵאשִׁית, ה' חֲמֵשָׁה אוֹר, ב' הִיא ב' מִבְּרֵאשִׁית, עָלֶיהָ נֶאֱמַר יָפָה כְּלָבָנָה, תּוֹרָה שְׂבַעַל פֶּה קוֹרְאִים אוֹתָהּ בִּישִׁיבָה.

וּמִשׁוּם זֶה הַפְּרוֹז מַכְרִיז: כִּמְה גְבוּרִים כִּמְה בְּעָלֵי מַגְנִים הַתְּכַנְסוּ בְּבֵית הַמְּדַרְשׁ לְעַרְףְךָ קָרֵב עִם הַנָּחַשׁ בְּשִׁבְלָה, וְכִמְה מַגְנִים נַעֲשׂוּ פְּסָקוֹת בְּשִׁבְלֵי בֵּת הַמְּלֶךְ, וַיִּפֶן כַּה וְכַה וַיֵּרָא כִּי אֵין אִישׁ (שמות יב), אֵין בָּהֶם שֶׁהוֹרֵג אֶת הַנָּחַשׁ עַד שִׁיבֵא הֵהוּא שְׁנֶאֱמַר בּוֹ וַיִּפֶן כַּה וְכַה וַיִּךְ אֶת הַמַּצְרִי, וּמִשׁוּם זֶה נֶאֱמַר עַד כִּי יָבֵא שִׁיל"ה, שִׁיל"ה מִשָּׁה, שֶׁהִיא הַמּוֹרְשָׁה שְׁלוֹ, וּמִשׁוּם זֶה נֶאֱמַר בּוֹ עַד כִּי יָבֵא שִׁיל"ה, שְׁלוֹ (שְׁלָה) וְדַאי, הוּא הֵרַג אֶת הַנָּחַשׁ.

וְל"ו יִקְה"ת עַמִּי"ם, מִשׁוּם שֶׁהוּא בֵּן יִצְחָר בֵּן קֵה"ת בֵּן עַמְר"ם, בֵּן עַם רֶם, שְׁנֶאֱמַר בּוֹ וּבְנֵי רַחֲבִיָּה רָבוּ לְמַעְלָה, וְהֵרַג אֶת הַנָּחַשׁ וַחֲלִילוֹ בֵּינָם וּבִיבְשָׁה וּבְרַקִּיעַ, וְכִמְה בְּעָלֵי קָרְבוֹת עָרְכוּ עִמּוֹ קָרֵב עַל הַיָּם, כִּמּוֹ שְׁנֶאֱמַר שֵׁם אֲנִיּוֹת יִהְלָכוּן, בֵּינָם שֶׁל הַתּוֹרָה, שְׂאוֹתָן אֲנִיּוֹת, הָעֵינַיִם שֶׁמִּסְתַּכְּלוֹת בַּתּוֹרָה, וְכִמְה אֲנִיּוֹת מֵהֶם נִשְׁכְּרוּ וְנִפְּלוּ לָיִם.

עַד שֶׁתָּבֵא מוֹרְשָׁה שְׁלוֹ, וְקוֹרֵעַ אֶת יָם הַתּוֹרָה, וְסוּס וּרְכִיבֵי רָמָה בֵּינָם, שֶׁהוּא הַנָּחַשׁ וּבֵת זוּגוֹ, שֶׁהִיא הַסּוּסָה שְׁלוֹ, וְהוּא הָעֵבִיר עָלֶיהָ



את ישראל שלא טובעים בו. זהו שכתוב ובני ישראל הלכו ביבשה בתוך הים.

בראשונה כים באותו חמר, בגאלה האחרונה הכל בים של התורה, המטה שלו שקרע בו את הים, זה קולמוס, משום שעליו התגלתה זרוע יהוה, שנאמר בה וזרוע יהוה על מי נגלתה.

באותו זמן שנעבר אותו הנחש הרע מן הים, שלט הנחש הקדוש, ובאותו זמן (שם רמש ואין מספר חיות קטנות עם גדולות), הולכות האניות בהבטחה בים, שלא טובעות, שהרי רוח הסערה העבר שלטונה מהים של התורה, ובאותו זמן שם רמש ואין מספר וגומר, שם אניות יהלכון לוייתן זה יצרת לשחק בו, ויהיה שמח עמהם. זהו שכתוב שיתו לבכם לחילה וגומר, לחולה כתיב, וכלם אליך ישברון לתת אכלם בעתו, (שהן עתות התורה, כמו שאמרו חכמינו זכרונם לברכה, קבעת עתים לתורה) שהוא עתו של צדיק. תתן להם ילקוטון, זה המן, שנאמר בו ששת ימים תלקטוהו וגומר, מצדו של העמוד האמצעי, שהוא כולל ששה צדדים. הלוייתן למעלה זה הצדיק, שהוא כדג קטן על חוף הים. נחש בריח זה אותו שנאמר בו הבריח התיכון בתוך הקרשים, וזה העמוד האמצעי שנקרא תיכון, בגלל שהוא העמוד האמצעי שתי כנפיו ימין ושמאל, שמשם נתנה תורה. שתי קשקשותיו, שני עמודי אמת. שכינה העליונה היא הים, שכינה התחתונה היא דרך אגיה בלב ים, שהוא ל"ב אלהים של מעשה בראשית, שם רמש ואין מספר, כמו שנאמר ועלמות אין מספר וכו', והן הלכות פסוקות, שהן בתולות אחריה רעותיה של השכינה.

חיות קטנות – אלו אותיות אדנ"י, עם גדולות – הן אותיות יהוה, שהן המרכבות של הקדוש ברוך הוא ושכינתו. באו כל החברים לנשק אותו, פרח ולא ראו אותו ולא דבר.

פתח רבי אלעזר ואמר: אבא, והרי שבעה ימים הם, והים העליון הוא על כלם, ועליהם נאמר כי שפע ימים ינקו, את מי הם יונקים? אמר לו: בני, שבעה בשבעה הן מוצקות, וכך הם הרקיעים שבעה בשבעה, וכך הם ההרים שבעה בשבעה, וכך הן הארצות שבעה בשבעה, הישובים שבעה בשבעה, והראשים שלהם שנים, וסוד הדבר – שנים שנים שבעה שבעה, וכלם זכר ונקבה, ולמעלה



אָחַד גָּנוּז וְטָמִיר, וְכֵן הֵם שְׁבַע כְּסָאוֹת שְׁבַע בְּשַׁבָּע, שְׁבַע הַיְכָלוֹת שְׁבַע בְּשַׁבָּע, וְכֵן הַמַּמְנִים הֵם שְׁבַע בְּשַׁבָּע.

הַיְיִתָּן שֶׁל הַיָּם זֶה צַדִּיק, הָרֹאשׁ, שֶׁהוּא הָעֲמוּד הָאֲמָצְעִי, מְגִיעַ עַד הַיָּם הַשְּׂבִיעִי שֶׁהוּא הָרֹאשׁ שֶׁל כָּלֵם, וְשֵׁתִי כִנְפֵיו וְשֵׁנֵי קִשְׁקִשִׁים בְּאַרְבָּעַת יָמִים שְׁעוֹרִם, שְׁעוֹר הַזָּנָב שֶׁל הַנְּחָשׁ מְגִיעַ עַד הַיָּם הַשְּׂבִיעִי הָאֲחֵרוֹן, שֶׁהוּא כּוֹלֵל שְׁבַע יָמִים, שְׁעָלָיו נֶאֱמַר שְׁבַע בְּיוֹם הַלְּלִיתִי.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן: בְּנֵי הָרִי בְּעֲלֵי הַמַּגְנִים יוֹרְדִים מִלְּמַעְלָה, מְלַבְּשִׁים שְׂרִיזִין, קִשְׁתוֹתֵיהֶם קִשְׁתוֹת אֵשׁ, וְרַמְחֵיהֶם אֵשׁ, וְחַרְבוֹתֵיהֶם לְהַכָּה, כָּלֵם בְּעֲלֵי עֵינַיִם, בּוֹדְאֵי הָרִי בְּעֲלֵי הַמַּגְנִים בְּבֵית הַמְּדֻרָּשׁ, וְאֵלּוּ בָּהֶם יִתְעוֹרְרוּ לְעֶרְךָ קָרָב לְמַעְלָה.

וְלֹא עוֹד, אֲלֵא שֶׁהָרִי הַדָּג הַגָּדוֹל בָּא, רַב הַמְּנוּנָא סָבָא, וְדָאֵי בְּכַמָּה דְּגִים חִילוֹת קְדוּשִׁים שֶׁל תְּלִמִּידֵי חֲכָמִים שְׁמַתְרַבִּים בֵּינֵם, כְּעַת צָרִיךְ לְפָרֵשׁ לָהֶם רִשְׁתָּה, לְהִיּוֹת בְּרִשׁוֹתֵנוּ, וְלִבְעֲלֵי הַמַּגְנִים כְּלֵי קָרָב, כְּעַת צָרִיךְ לְתַקֵּן בְּקַלְעֵי בְּאֲבָנֵי קַלְעֵי, בְּקִשְׁתֵּי בַחֲצִים שֶׁל הַקִּשְׁתֵּי, בְּרַמְחֵי, בְּסִיף, הַחֲזֵק מְגִן וְצִנָּה, שֵׁשׁ בְּעֲלֵי מַגְנִים שֶׁהֵם נִלְחָמִים עִם סוּסִים, וְיֵשׁ אַחֲרֵיהֶם רְגָלִים, שְׁעָלֵיהֶם נֶאֱמַר בִּיצִיאַת גְּלוֹת מִצְרַיִם, כְּשֵׁשׁ מֵאוֹת אֶלְפֵי רְגָלֵי וְגוֹמֵר.

קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן פֶּתַח וְאָמַר: שְׁמַעוּ הָרִים אֵת רִיב יְהו"ה, מִי הָרִיב? זֶה שְׂכִינָה, שֶׁהִיא רִיב יְהו"ה, שֶׁהִיא רַבִּי גְדוֹל בְּשִׁבִיל בְּנֵיהָ, הִיא רִיב בְּרַבִּי וְרַבֵּן וְרַבָּא, רִיב וְדָאֵי עִם כָּל הַתְּנַאֲיִם וְהָאֲמוֹרָאִים, שֶׁהִיא מְרִיבָה עִמָּהֶם בְּשֵׁשׁ סְדְרֵי מְשָׁנָה בְּשִׁבִיל בְּעֲלָהּ, שֶׁהוּא הָעֲמוּד הָאֲמָצְעִי, כּוֹלֵל שֵׁשׁ סְדְרִים.

וְעָלִיהֶם נֶאֱמַר אוֹ יַחְזֹק בְּמַעוֹזֵי יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם לִי, שְׁלוֹם יַעֲשֶׂה לִי שְׁנֵי שְׁלוֹמוֹת, אָחַד בְּעֲמוּד הָאֲמָצְעִי וְאָחַד בְּצַדִּיק, שְׁעָלֵיהֶם נֶאֱמַר שְׁלוֹם שְׁלוֹם לְרַחוּק וְלִקְרוֹב, שֶׁבְּגִלוֹת נֶאֱמַר בְּעֲמוּד הָאֲמָצְעִי מְרַחוּק יְהו"ה נִרְאָה לִי, צַדִּיק קְרוֹב לָהּ, וּבְגִלּוֹ נֶאֱמַר טוֹב שָׁכֵן קְרוֹב מֵאֵחַ רַחוּק.

וּמִשּׁוּם זֶה שְׁמַעוּ הָרִים – אֵלּוּ הָאֲבוֹת, אֵת רִיב יְהו"ה – זֶה שְׂכִינָה, שֶׁהִיא רִיב עִם הָאֲבוֹת, מִשּׁוּם שֶׁמְרַחֲקִים אוֹתָהּ מִבְּעָלָהּ, שֶׁהֵם נִקְרְאוּ אֲמוֹרָאִים, וְהָאֲתִנָּיִם מוֹסְדֵי אֶרֶץ – אֵלּוּ הֵם הַתְּנַאֲיִם, וְאֵלּוּ תְּנַאֲיִם אֲתִנָּיִם בְּהַפּוֹךְ אוֹתֵיהֶם, וְהֵם נִצַּח וְהוֹד, (צַדִּיקִים) אֲתִנָּיִם



עולם, והרי איתן בהפוך אותיות תנ"א, שמייע לו בגלות, ועליה נאמר איתן מושבך ושים בסלע קנך.

והסלע הזה (נאמר בה שלא יצא אלא טפות טפות של מים של התורה בפסקות הללו, ובשביל ויך משה את הסלע במטהו פעמים, זה גרם ש) לא יוצא ממנו אלא טפות טפות, מעט שם מעט שם, וכמה מחלוקות על הטפות הללו, ומי גרם את זה? המורים, שנאמר בהם כל המורה הלכה בפני רבו חזיב מיתה, ומשום זה שמעו נא המורים, ובשבילם, ויך משה את הסלע במטהו פעמים, שאם לא שהכה בו, לא היו טורחים ישראל ותנאים ואמוראים בתורה שבעל פה, שהיא סלע, אלא נאמר בו ודברתם אל הסלע, ונתן מימיו בלא טרח, ויהיה מתקים בהם ולא ילמדו עוד וגומר, והיה יוצא מים בלי קשיה ומחלקת ופסק, משום שבשכינה נאמר הלא כה דברי כאש נאם יהוה, היה שורה בפיהם של ישראל, שהיא תורה שבעל פה, שהיא סלע, ע"ל ס', שהם ששים מסכתות, שכך הוא סל"ע, ע"ל ס'.

ששכינה היתה נחה על סלע, שבכל מקום שרצה הקדוש ברוך הוא לעשות נס, שכינה הקדימה לאותו מקום, וכיון ששכינה היתה שם, לא היה לו להכות בסלע, שקלון היה לשכינה שהיתה שם שלא היה לו כח לתת מים, וזהו על אשר לא קדשתם אותי, יען לא האמנתם בי להקדישני, ומשום זה הסתלקה שכינה מן הסלע, שהיא "מן מיטטרו"ן, ונשאר מיטטרו"ן יבשה, וסוד הדבר - יקוו המים מתחת השמים אל מקום אחד וגומר, אחד היא מלכות, ותראה היבשה, זה סלע, מיטטרו"ן, שבשבילו נאמר ויקח אחת מצלעתיו ויסגר בשר תחתנה. מה זה בשר? אותו שנאמר בו בשגם הוא בשר, ועד שהוריד אותה, לא עלה הסלע ולא נתן מימיו.

ואחר שהסתלק המעין הזה משם, שלטה מרה במקומה, זהו שכתוב ויבאו מרתה, וסוד הדבר - וימררו את חיייהם בעבודה קשה וגומר, זו קשיה, בחמר, זה קל וחמר, והרי פרושהו. וכן היו ישראל עד שהראה להם עץ. זהו שכתוב ויורהו יהוה עץ וישלך אל המים וימתקו המים, וזה עץ החיים, שהתגדל על אותו המעין, שהיא השכינה, "המעין שמשקה את האילן שהוא ר', והעץ הזה מהלך חמש מאות שנה שהם ה', וימתקו המים זו ה' אחרונה, שנאמר בה קראן לי מרה, ששכינה תחתונה היא מעין גנים



שאין לו הפסק, טפה שנמשכת מן המח, וכמה טפות נמשכות ממנו, שהן בתולות אחריה רעותיה.

הקרקפת היא סלע, והמעין מבפנים זה מח. על הטפות הללו נאמר אשרי הגבר אשר מלא את אשפתו מהם וגומר, את אויבים בשער, שזהו שער הצדיק, אות ברית קדש, שעליה נאמר זה השער ליהו"ה צדיקים יבאו בו.

ועוד שמעו הרים את ריב יהו"ה, אלו שלש יודיים, והאיתנים מוסדי ארץ, אלו שלש ווי"ן, שכלם נרמזו בויסע ויבא ויט.

קום אלעזר וטל את הקלע, שהיא שכינה, (והקף אותה בכתר), וזרק מן האבן ההיא טפה קדושה, שעליה נאמר ואד יעלה מן הארץ, (ומשום זה) הסתלקה הטבעת מן א' מן זרק"א, לקבל עליה אבן יקרה שהיא טפה, ומיד והשקה את כל פני האדמה. כשעלתה, עלתה באם, שהוא א' מן אדנ"י אהי"ה, ועל מה עלתה? על העמוד האמצעי שהוא ו', שהיא כרוכה בו כטבעת באצבע, ועולה בד' מן אדנ"י, שהם שתי זרועות ושתי שוקים, עד שעולה לאות י', שהיא אבא חכמה י' עליונה, משום שמשם נטלה. זהו שכתוב יהו"ה בחכמה יסד ארץ, ונוטלת נביעה והשקאה ממנו למעלה, בקוץ שלו למעלה, ובאמצע, ובקוץ שלו למטה, וכשיורדת, יורדת כלולה משלש טפות. באותו זמן נאמר בה הולך סגולת"א.

ונקראת י' י' ב' בשלש יודיים, י' עליונה היא על ראש הא', שהיא כתר עליון על כל העליונים, ואחר כך יורדת באמצע, ונוסעת משם (בעמוד האמצעי) (באמצע), ואחר כך יורדת למטה במקומה י' שהיא למטה מן א'.

קם עלם מאחר הצל, ואמר: רבי רבי, הרי טפה ירדה, טל קשת בידך, שהוא כמו האצבע וטבעת בה, טל אותה ודרך (זרק) אותה אליה, שקבלה אותה עליו, שהרי כשעולה ממטה למעלה על ראש האות ו', הוא כמו רמח ו', התארכה בו כמו שרביט של הכוכב, וכשעולה למעלה, שורה עליה י' ונעשית ז', ודאי כתר על ראש ספר התורה. כיון שיורדת, צריך לדרך קשת אליה, שהוא צדיק, וממנו יורדת ונזרקת למקומה.

והחרב שהיא של הטפה (הזו), היא חותכת אותה לשלש טפות, בגלל שהולכת סגולת"א, שכשיורדת עליה היא י', ואחר



כך חותכת אותה לשלש, להיות כתר ועטרה בראש שלשת האבות, שתהיה כתר תורה וכתר כהנה וכתר מלכות, וזה הסוד של שלשה תגים עליה.

שראש החרב היא י', גוף החרב ו', שתי פיפות שלה ה"ה, הנרתיק שלה אדנ"י, (והחרב יהו"ה), וכשהיא יהו"ה חוץ משכינתו, היא דין שחותף מכל צד, כשנכנס בנרתיק נעשה רחמים, ולא חותף דינים, וסוד החרב בנרתיקה - יאהדונה"י כך ודאי.

ובזמן שיהו"ה מחוץ לשכינתו, נאמר בו כי יהו"ה אלהי"ך אש אכלה הוא, שנוטל מגבורה לשורף את העולם. י' נעשה גחלת, ו' שלהבת הגחלת, ה' ה' האחד חמשה גונים, השני חמשה אורות שמאירים בהם, ובזמן שה' עליונה הסתלקה מה' תחתונה, היא אומרת אל תראוני שאני שחרחרת, ובזמן שהיא מאירה בגוניה, נאמר בה וראיתיה לזכור ברית עולם. קמו תנאים ואמוראים שלמעלה, ואמרו: רבי רבי, כמה תקיף הקלע שלך, שהעלית אותה עד אין סוף, והורדת אותה עד אין תכלית.

פתח כמו מקדם ואמר: שמעו הרים את ריב יהו"ה. אמר להם: אבות אבות, הרים גדולים, שמעו, שהאבן הזאת שנגזרה מההרים הללו שלכם, שהיא כתר בראש כלם, והאיתנים, שהיא כתר על כלם, היא מעלה ריב עליכם בשביל בעלה, שהיא מעין נסתר כסלע, עד שיבא בעלה לא נותן מימיה, שהרי הלשונות הם כמו פטישים שמכים באותו סלע, ואין אחד מהם שמוציא ממנה נביעה פרט לבעלה שיודע למשך אותה.

פתח רבי שמעון ואמר: אשרי הוא מי שמתפלל ויודע להעלות רצונו למעלה, שהרי פיו מוציא שמות, ואצבעותיו כותבות סודות, וכשעולים השמות מפיו, כמה עופות פותחים כנפיהם למעלה לקבל אותן, וכמה חיות של המרכבה, כלם מזדמנים אליהם בכדי לטל אותם, כל שפן אם שכנה שורה בתפלתו ומתעלה לקדוש ברוך הוא, וסוד הדבר - אם תשכבון בין שפתיים, אל תקרי אם אלא אם, אשרי הוא מי שמעלה אותה בתפלתו שמתפלל בשפתיו, למעלה אל בעלה.

בתפלת השחרית עולה בשם שנקרא א"ל, הא"ל הגדול ודאי. בתפלת המנחה עולה בשם שנקרא אלהי"ם. בתפלת



עֲרֵבִית עוֹלָה בְּשֵׁם שְׁנִקְרָא יְהו"ה, וְסוּד הַדָּבָר – א"ל אֱלֹהֵי"ם יְהו"ה
דָּבָר וַיִּקְרָא אֶרֶץ.

וְאָמְרוּ בְּעֵלֵי הַמְּשָׁנָה, שְׁצָרִיךְ אָדָם בְּתַפְלָתוֹ לְשִׁהוּת שְׁעָה אַחַת קָדָם
שְׁמִתְפַּלֵּל, וְשְׁעָה אַחַת אַחַר שְׁמִתְפַּלֵּל, וְסוּד הַדָּבָר – שִׁישָׁהּ
בְּתַפְלָתוֹ שְׁעָה אַחַת, מְשׁוּם שְׁנֵאֲמַר וְהָאִישׁ מְשַׁתָּאָה לָּהּ מִחֲרִישׁ, אוֹתוֹ
שְׁנֵאֲמַר בּוֹ יְהו"ה אִישׁ מְלַחֵמָה, וְאַחַר שְׁשָׁהּ אוֹתוֹ הָאִישׁ וְהִתְפַּלֵּל,
אִם שְׁגוּרָה תְּפַלְתּוֹ בְּפִיּוֹ, וְדַאי הִתְקַבְּלָה תְּפַלְתּוֹ.

וְסוּד הַדָּבָר – אָדָם צָרִיךְ לְשִׁהוּת וְהָאִשָּׁה לְהַקְדִּים, כְּמוֹ שְׁנֵאֲמַר אִשָּׁה
כִּי תִזְרִיעַ וַיִּלְדָּה זָכָר. (וְסוּד הַדָּבָר – אִשָּׁה מְזַרְעַת תַּחֲלָה יוֹלֶדֶת זָכָר, וְעוֹד,

שְׁבִשְׁפַלְנֵנוּ זָכָר לָנוּ, וְסוּד הַדָּבָר – שְׁבִשְׁפַלְתּוֹ שֶׁל אָדָם זָכָר יִזְכְּרֵנוּ לְטוֹבָה).

וְעוֹד, אִם שְׁגוּרָה תְּפַלְתּוֹ בְּפִיּוֹ, הוּא סוּד וַיְהִי הוּא טָרָם כְּלָה לְדָבָר
וְהֵנָּה רְבָקָה יוֹצֵאת, וְסוּד הַדָּבָר – וְהָיָה טָרָם יִקְרָאוּ וְאֲנִי
אֶעֱנֶה, עוֹד הֵם מְדַבְּרִים וְאֲנִי אֶשְׁמַע. אֲשֶׁרִי הוּא מִי שֶׁלֹּא מַעֲכָב אֶת
הַגְּבִירָה מְלַעֲלוֹת לְמַלְךְ, שֶׁכָּל מִי שֶׁתְּפַלְתּוֹ שְׁגוּרָה בְּפִיּוֹ בְּלִי עֲכוּב,
הֵהוּא מְמַהֵר אֶת הַגְּבִירָה לְמַלְךְ. אוֹי לָהֶם לְבָנֵי אָדָם שֶׁהֵם אֲטוּמֵי לֵב
וְעֵינַיִם, שֶׁלֹּא מְשַׁתְּדֵלִים לְהַכִּיר בְּכַבּוּד רְבוּנָם, לְרִצּוֹת אוֹתוֹ עִם
שְׁכִינָתוֹ בְּכַמָּה תַּחְנוּנִים וּפְיוּסִים לְהוֹרִיד אוֹתוֹ לְשִׁכְנָה, כָּל שֶׁפֶן
לְעוֹרָר בּוֹ אֶהְבֶּה אֵלָיָהּ, כְּמוֹ שֶׁתְּקַנּוּ הַבוֹחֵר בְּעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה.

וּבְשִׁעוּמֵי דָיִם לְפָנָיו, צָרִיךְ לַעֲמֵד לְפָנָיו בִּירְאָה. אֲשֶׁרִי הֵם יִשְׂרָאֵל
שִׁיּוּדְעִים לְפִיִּס אֶת רְבוּנָם כְּרָאוּי, וְלַחֲבַר בְּפִיָּהֶם
בְּתַפְלוּתָם שְׁנֵי הַשְּׁמוֹת הִלְלוּ שֶׁהֵם יֵאֱהוּדוּנָה"י, שְׁבָאוֹתוֹ זְמַן א"ז
תְּקָרָא וְיְהו"ה יַעֲנֶה, וְיְהו"ה הוּא וּבֵית דִּינּוֹ, וְזוֹ שְׁכִינָה (וְזוֹ חֻכְמָה עֲלִיוֹנָה
וְשְׁכִינָה) (חֻכְמָה) עֲלִיוֹנָה וְתַחְתּוֹנָה, וְזֶהוּ סוּד אִם תִּשְׁכַּחוּ בֵּין שְׁפַתֵּיכֶם,
שֶׁהֵיא הַקְּרִבָּן שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁוֹדָאֵי הַשְּׁכִינָה הֵיא הַקְּרִבָּן
שֶׁלוֹ, וּמְשׁוּם זֶה תְּקַנּוּ תְּפִלָּה בְּקְרִבָּן.

הֵיא הָעוֹלָה, הָעוֹלָה וְדַאי. אֲשֶׁרִי הוּא מִי שֶׁמַּעֲלָה אוֹתָהּ אֵלָיו כְּרָאוּי,
שֶׁהוּא שׁוֹאֵל בְּשִׁבְלָה מִי זֹאת עוֹלָה, עוֹלָה וְדַאי, מִן הַמְּדַבֵּר,
מִן הַמְּדַבֵּר וְדַאי, שֶׁפִּיּוֹ חוֹשֵׁב הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּמוֹ הַר סִינַי, וּמְשׁוּם
זֶה מִי זֹאת עוֹלָה מִן הַמְּדַבֵּר וְגוֹמֵר.

מְקַטְרֵת מֵר, זוֹ תְּפִלַּת שְׁחֲרִית שֶׁתְּקַן אֲבָרָהֶם, שֶׁהוּא מֵר, וְעוֹד
מְקַטְרֵת מֵר, צָרוּר הַמֵּר דּוּדֵי לִי, וְזֶה נִצְחָה, שֶׁמַּעֲלָה אוֹתָהּ
בְּיָמֵינוּ. זֶהוּ שְׁכֵתוּב נְעֻמוֹת בְּיָמֵינוּ נִצְחָה, וְלְכוּנָה זֶה הוּד, שֶׁמַּעֲלָה



אותה בגבורה. מכל אבקת רוכל, זה צדיק שמעלה אותה בעמוד האמצעי, ואם לא עולה השכינה בתפלתו קרבן לקדוש ברוך הוא, הרי הכלב יורד לאכל את קרבנו, אוי לו, וטוב שלא נברא בעולם, ועליו נאמר גם בלא דעת נפש לא טוב.

ובשעורה שכינה בתפלתו, כמה חיות ומרכבה וגלגלי הפסא, כלם יתעוררו אליה בנגון בשמחה, וכלם כנפיהם פתוחות לקבל אותה, והרי פרשוהו ופניהם וכנפיהם פרודות מלמעלה.

ובשעורה, עולה כמו יונה, וכשירדת, יורדת כנשר, שהיא הגבירה, שלא פוחדת מכל העופות של העולם, ויורדת עם כמה מזונות לבניה. זהו שכתוב כנשר יעיר קנו על גוזליו ירחף. מי הם גוזליו? אלו הם ישראל, שהם כמו גוזלים שמצפצפים לה בכמה צפצופים של תפלה, ויורדת אליהם, לכל אחד מורידה לו מזון כראוי לו. למי מורידה מזון של התורה, שהוא מזון הנשמה, למי מורידה מזון הגוף, לכל אחד כפי רצונו.

דבר אחר אם תשכבון, זו האם העליונה, שהיא תפלת השבת, שצריכים שפתים לקבל אותה בערב שבת, שהיא נשמת כל חי, היא יורדת על ראש צדיק שהוא יום השביעי, לשון למודים קוראים אותו, והיא שורה עליו בין שתי שפתים, שהם נצח והוד.

ושבת הוא פה, (פתח) שנפתח בערב שבת לקבל אותה בתפלת השבת הזו, שהרי תפלת השבת נקראת קבלה, וממנה מקבלות כל הספירות זה מזה, ובה תפלתו של אדם מקבלת לפני יהו"ה, והיא תפלת עשרת ימי תשובה, והיא ה' עליונה שתקנו בה חמש תפלות ביום הכפורים.

אבל שבת היא שכינה תחתונה, כלולה משלשה אבות, שהם שלשת הענפים של ש' של שבת, ב"ת יחידה היא נקדה בחלל שלה, והיא חג של כל (שכולל כל) ימים טובים, עליה נאמר היושב על חוג הארץ.

אבל נשמה יתרה בשבת ובמים טובים ובכל המוספים, היא האם העליונה, תוספת רוח הקדש, תפלה של ששת ימי החל, שלש פעמים בכל יום, היא השכינה התחתונה, הכלל של שמונה עשרה תפלות, שלש פעמים ביום, עולים בששה ימים שמונה עשרה, ועל שמו נקראת תפלת כל פ"ה. בימי החל מביאים לה מזון על ידי



שְׁלִיחַ, אֲבָל בְּשֶׁבֶת וְיָמִים טוֹבִים מְבִיאִים לָהּ מְזוֹן עַל יְדֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. אוֹי לְאִשָּׁה שֶׁמֵת־פְּרָנְסַת עַל יְדֵי שְׁלִיחַ, וְהָרִי פָּרְשׁוּהוּ בַּיּוֹנָה, שֶׁנֶּאֱמַר וְהִנֵּה עָלָה זֵית טָרֶף בְּפִיהָ, וְלָמָּה עָלָה זֵית? אֵלָּא אִמְרָה הַיּוֹנָה, רַבּוֹן הָעוֹלָמִים, יִהְיֶה מְזוֹנִי מְסוּר בְּיָדָךְ וְיִהְיֶה מְרוּר כְּזֵית, וְלֹא יִהְיֶה מְתוּק וּמְסוּר בְּיַד שְׁלִיחַ, וְהַשְׁלִיחַ בְּמָקוֹם הַזֶּה זֶה מַטְטְרוֹן. וְעוֹד, שְׂכִינָה נִקְרָאת תְּפִלָּה שֶׁל פֶּסַח מֵצַד הַיָּמִין, תְּפִלַּת רֹאשׁ הַשָּׁנָה מֵצַד הַשְּׂמָאל, תְּפִלַּת שְׁבוּעוֹת מֵצַד הָעֵמּוּד הָאֲמֻצָּעִי, יְהוּ"ה הוּא בְּכָל מָקוֹם לְקַבֵּל אוֹתָהּ (וַיִּלְתְּקֵן אֶת כְּלֵי הַקֶּרֶב).

דְּבַר אַחַר, שֶׁמְעוֹ הָרִים אֶת רִיב יְהוּ"ה, מַה זֶה רִיב יְהוּ"ה וּמַה זֶה הָרִים? רִיב יְהוּ"ה זֶה הַשְּׂכִינָה, הָרִים אֵלּוּ הָאֲבוֹת, רִיב הִיא קִטְטָה וּמִחְלָקַת לְקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל בְּנֵיהָ שֶׁהֵם בְּגָלוֹת, וּבְזִמָּן שְׂאִינָם בְּגָלוֹת, הִיא רִיב אֵלֶיךָ עַל אוֹתָם הָעֲנִיִּים שֶׁהוֹלְכִים מְגֵרָשִׁים מִמְּקוֹמָם כְּדִי שְׂיִרְחַם עֲלֵיהֶם, וְהַכְּתוּב מוֹכִיחַ, זֶהוּ שֶׁכְּתוּב אוֹ יִחְזַק בְּמַעֲוֵזִי יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם לִי, שְׁלוֹם יַעֲשֶׂה לִּי. שְׁנֵי שְׁלוֹמוֹת, אֶחָד עִם הַשְּׂכִינָה, שֶׁהִיא רִיב אֲצִלּוֹ עַל הָעֲנִי, וּמִי הוּא הָעֲנִי שְׁעוֹשֶׂה רִיב בְּשִׁבְלִי? זֶהוּ הָעֲנִי שֶׁהוּא מֵצַד שֶׁל צְדִיק, וְכָל שֶׁכֵּן כְּשֶׁצְדִיק שֶׁהוּא חָרֵב וְיָבֵשׁ בְּשִׁמּוֹנָה עֲשֶׂרָה הַבְּרָכוֹת שֶׁל הַתְּפִלָּה, וְצוּעֵקִים לְקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְנֶאֱמַר אֲלֵיהֶם אִזּוֹ יִקְרָאנִי וְלֹא אֶעֱנֶה.

וּכְמוֹ שֶׁשְׂכִינָה הַתְּחַתּוֹנָה הִיא רִיב עַל צְדִיק שֶׁהוּא ח"י הָעוֹלָמִים, חָרֵב וְיָבֵשׁ, (חָרֵב מִבֵּית הַמִּקְדָּשׁ וְיָבֵשׁ מִנְּסֻכִּים וְעוֹלוֹת) כֶּף הוּא רִיב הַשְּׂכִינָה הָעֲלִיּוֹנָה בְּשִׁבְלִי עִם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְעֲלֵיהֶם נֶאֱמַר דְּבַרֵי רִיבוֹת בְּשַׁעְרֶיךָ, וּבְזִמָּן שֶׁשְׂתִּיחֶם הֵן רִיבוֹת בְּשִׁבְלִי עִם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא צוּעֵק אֶל יִשְׂרָאֵל לְמַטָּה, אוֹ יִחְזַק בְּמַעֲוֵזִי יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם לִי, שְׁלוֹם יַעֲשֶׂה לִי. שְׁנֵי שְׁלוֹמִים, כְּנֶגֶד שְׁתֵּי רִיבוֹת, וְקִשָּׁה הִיא לָהּ מֵהַכֹּל הַפְּרֻדַּת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִמֶּנָּה, וְזוֹ מִחְלָקַת לְשֵׁם שָׁמַיִם.

וּכְשֶׁנּוֹפְלֵת, נוֹפְלַת לְרַגְלֵי, זֶהוּ שֶׁכְּתוּב וַתִּגַּל מְרַגְלוֹתָיו וַתִּשְׁכַּב, וְנוֹפְלַת לְפָנָיו בְּנִפְלֵת אֶפְסִים, מִשּׁוּם שֶׁצְדִיק שֶׁהוּא ח"י הָעוֹלָמִים עֲנִי בְּגָלוֹת, וְצְדִיק כְּשֶׁהוּא מִחוּץ לְמְקוֹמוֹ, נֶאֱמַר בּוֹ נִשְׁקוּ כִּי פֶן יֵאָנֶפֶ, וְכְשֶׁשְׂכִינָה מִחוּץ לְמְקוֹמָהּ נִקְרָאת בְּרִיתָא, הוּא בֵּן וְהִיא בְּרִיתָא, שְׁשֶׁבֶת שְׁנוֹסְפַת לְעֲנִי שֶׁהוּא צְדִיק, יוֹם הַשְּׁבֵת וְדַאי, שְׂאִין לוֹ



משלו אלא נשמה יתרה שנוספת אליו בשביל השכינה, הוא נקרא מוסף שבת.

ובאותו זמן היא נקראת תוספתא, מצד של יום שבת כמה תוספות יורדים עמה לתלמידי חכמים, שנקראו נשמות יתרות. זהו שכתוב נשמת כל חי תברך את שמך יהו"ה אלהינו וכו', ואלו (הם) שנוספים לעם הקדוש בערב שבת, יורשים אותם תלמידי חכמים בימי החל, ובהם נעשה חל קדש.

ואלו הם תוספות שיורדים מתוספתא.

שנדאי השכינה היא תקון הגוף של הקדוש ברוך הוא, היא בריאת כשנאמר בה ותגל מרגלותיו, והיא תוספתא מצד של ח"י העולמים, שהיא מוסף שבת, והיא משנה מצד של גוף, משנה תורה ודאי, והיא התקפה מצד של זרוע ימין המלך. זהו שכתוב ימינך יהו"ה נאדרי בכח, בכח תרגום בתוקפא, הצרכה היא מצד של שמאל, ובזרוע שמאל אווזו בה, ובזרוע ימין מתקין בה, ויאמר קומי שבי ירושלים.

ועוד מצד הימין היא חזק לאדם, ומצד השמאל נותן להם צרכיהם במקום מדבר, שאלה היא כפי המלך. זהו שכתוב שאל אביך, ותשובה אליו זהו שכתוב ויגדך, ובה אדם שואל פענן ומשיב כהלכה.

שמעתתא היא בלב ששם מחשבה, תיקו היא כשהמלך הסתלק ממנה. זהו שכתוב נאלמתי דומיה

החשיתי מטוב, ובה תפלה בחשאי, וכשהוא תיקו נאמר בה אז יקראני ולא אענה.

כישורה בה יהו"ה נקראת הגדה, באותו זמן אז תקרא ויהו"ה יענה, שיטה נקראת כשלא תהיה קשיה ומחלקת, זהו שכתוב כל גיא ינשא וכל הר וגבעה ישפלו והיה העקב למישור. פסק נקראת מכמה גונים, יש אנשים שמשתדלים בתורה שבעל פה לשמה, והם בעלי אמנות אליה, יש שפוסקים בה אבנים כהרים וסלעים חזקים, ואחר שפוסקים אותם, מתקנים אותם בכמה ישובים, ועליהם נאמר אבנים שלמות תבנה, ועושים בהם כמה בנינים למלך ולגבירה לדור ביניהם.



וַיֵּשׁ פְּסָקוֹת שֶׁהֵן לְבוּשֵׁי הַגְּבִירָה, וְחוֹתְכִים אוֹתָם לְכַמֵּה צְדָדִים, וְאַחַר כֵּן מִתְקַנֵּים אוֹתָם בְּכַמֵּה פְּרוּקִים, שֶׁתִּרְאֶה בָּהֶם הַגְּבִירָה לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ. בְּאוֹתוֹ זְמַן וּרְאִיתִיהָ לְזִכְרֵי בְּרִית עוֹלָם, וְאֵלוּ הֵם לְבוּשֵׁי הַכֹּהֵן, שֶׁהֵם אַרְבַּע בְּגָדֵי לְכֵן וְאַרְבַּע בְּגָדֵי זָהָב, וַיֵּשׁ פְּסָקוֹת מִבְּעָלֵי הַמְּגַנְנִים הֵלְלוּ שְׂבָאִים לְבֵית הַמְּדַרְשׁ, שֶׁפּוֹסְקִים וְחוֹתְכִים בָּהֶם בְּלִשׁוֹנָם, שֶׁהֵם כְּרַמְחִים וְחֲרָבוֹת, וְאֵלוּ הֵם פְּרָשִׁים וְתַקִּיפִים, כַּעֲזָרְכֵי קָרָב בָּיָם וּבִיבְשָׁה, שֶׁהֵם תּוֹרָה שֶׁבְּכֹתֵב וְתוֹרָה שֶׁבְּעַל פֶּה.

אם היָה עם האָרֶץ יוֹתֵר טוֹב לוֹ, כִּי אֵינוֹ פּוֹגֵם אִם אֵינוֹ לוֹמֵד קִבְלָה, כִּי אֵין לְטִיֵּל בַּפְּרָדֵס קֹדֶם שֶׁיִּמְלֵא כְּרִסוֹ בְּבֶשֶׂר וַיֵּין, אֲבָל מֵאֵן דְּאוֹלִיף תּוֹרָה שֶׁבְּכֹתֵב וְתוֹרָה שֶׁבְּעַל פֶּה, עֲנִשׁוּ כָּל כֶּף גְּדוֹל אִם לֹא יִלְמַד קִבְלָה, וְאִדְרָבָה פּוֹגֵם בְּלַמּוּדוֹ, וְטֹב לִיָּה דְלֹא יוֹלִיף לִיָּה, כִּי אַחֲזֵר עֲלֵמָא לְתַהוּ וְבַהוּ, לְשִׁבְרֵת הַכְּלָיִם שֶׁמְגַבֵּיר הַקְּלָפָה כְּשֶׁהִנְהַר וְהִגֵּן יְבֻשָּׁה, דְּמִנְעַה הַטְּפָה רְזִי תּוֹרָה מֵהֶם כּו'. וּמִי שֶׁיִּכּוֹל לְקַנּוֹת לוֹ רַב שֶׁיִּלְמְדֵהוּ קִבְלָה אוֹ חֶבֶר אוֹ מִתּוֹךְ הַסְּפָרִים וּמִתְרַשֵּׁל, גּוֹרֵם אֶרֶךְ גְּלוּתָא כּו', כִּי לַמּוֹד הַזֶּהר בְּגִירְסָא בְּעֲלֵמָא בּוֹנָה עוֹלָמוֹת, וְכֵל שֶׁכֵּן אִם יִזְכֶּה לְלַמַּד וּלְהַבִּין פְּרוּשׁ מֵאֵמֶר אֶחָד יַעֲשֶׂה בּוֹ תְּקוּן לְמַעֲלָה בְּשַׁעַה אַחַת מֵה שְׁלֹא יַעֲשֶׂה בְּלַמּוּד הַפְּשֻׁט שְׁנָה תְּמִימָה כּו'. וְאֵין צָרָה לְהֶאֱרִיךְ בְּרִאיוֹת לְזֶה הַמְּפָרְשִׁים מִפִּי גְבוּרוֹת הַקְּדוּשׁ עֲלִיוֹן הָאֲר"י זְכָרוֹנוֹ לְבִרְכָה.

גַּם מֵאֵמֶר זֶה מוֹרָה בְּאֶצְבַּע כָּל דְּבָרֵי רַב זְכָרוֹנוֹ לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא לְמִדְקָדֵק בּוֹ, כִּי קִיָּם לֵן תּוֹרָה מְגַנָּה וּמְצִילָה אֶפְלוֹ בְּעֵידֵנָא דְלֹא עָסִיק בָּהּ, וְאִיךְ אֵמֶר טֹב לִיָּה דְלֹא יוֹלִיף כְּלָל, אֶלָּא וְדָאֵי לַמּוֹדוֹ כָּל הַשְּׁנָה אֵינוֹ כְּלוּם אִם אֵין מְעַטְרוֹ בְּיוֹם אֶחָד בְּלַמּוּד הַקִּבְלָה, כִּי שְׁקוּל הוּא כְּנִגְדַּת כְּלָם. וְזֶה שֶׁאֵמֶר וְגָרִים דְלֹא יִשְׁתַּדְלוֹן בַּהוּן, דּוּק מִיָּנָה הָא אִם יִשְׁתַּדְלוֹן בַּהוּן כָּל אֶחָד כְּפִי יְכַלְתוּ אֶפְלוֹ יוֹם לְשָׁנָה, תּוֹרָתוֹ כְּלָה עוֹשֶׂה פְּרוּת לְמַעֲלָה, וְכֵל שֶׁכֵּן אִם קוֹבַעַ עַת לְהִשָּׁם שַׁעַה אֶחָד בְּכָל לַיְלָה אִז מְבִטָּח לוֹ שֶׁהוּא בֵּן עוֹלָם הַבָּא מְבַנֵּי הַיְכָלָא דְמַלְכָא, וְיִהְיֶה מִרוּאֵי פְּנֵי הַמֶּלֶךְ הַיּוֹשְׁבִים רֵאשׁוֹנָה בְּמַלְכוּתָא דְרַקִּיעָא. וְדִי בְּהַעֲרָה זוֹ לְמִי שֶׁחֲנַנּוּ הַשֵּׁם בִּינָה וְהַשְּׁכַל.

(כפסא מלך לתקוני זהר תקון מ"ג אות ס')

מִי שְׁלֹא נִמְשָׁךְ אַחַר סְפָרֵי הַזָּהָר וְסְפָרֵי הָאֲר"י זְכָרוֹנוֹ לְבִרְכָה, בְּהַכְרַח שְׂאֵינוֹ יְכוֹל לְסַבֵּל אֶת הַדְּבָר הַקְּדוּשׁ בְּאַמְתָּ, וּבְאַמְתָּ יֵשׁ לוֹ בְּחִירָה וַיֵּשׁ לוֹ כַּח לְשַׁבֵּר אֶת מְזוּגוֹ הָרַע מֵה שְׂאֵנוֹ רוּאִים, שֶׁיֵּשׁ בְּנֵי אָדָם שְׂאֵין דַּעְתָּם נִמְשַׁכֵּת אַחַר סְפָרִים קְדוּשִׁים וְנוֹרָאִים מְאֹד כְּגוֹן סְפָרֵי הַזָּהָר וְסְפָרֵי הָאֲר"י זְכָרוֹנוֹ לְבִרְכָה וְכִיּוּצָא, אִף עַל פִּי שֶׁיֵּשׁ בָּהֶם חֲדוּשִׁים נוֹרָאִים מְאֹד מְאֹד הַמְּאִירִים עֵינַיִם וּמְתוּקִים כְּדָבֶשׁ, וְהֵם נִמְשַׁכִּים דִּיקָא אַחַר עֵינַיִם אַחֲרִים כְּגוֹן חֲקִירוֹת, דַּע כִּי זֶהוּ מַחֲמַת מְזוּגָם, כִּי מְזוּגָם בְּטַבְעָם הוּא מְזוּג רַע מִן הַתּוֹלְדָה שֶׁנוֹלְדוּ בְּמְזוּג רַע שְׂאֵינִם יְכוֹלִים לְסַבֵּל אֶת הַדְּבָר הַקְּדוּשׁ בְּאַמְתָּ, וּבְאַמְתָּ בּוֹדָאֵי יֵשׁ לוֹ בְּחִירָה וַיֵּשׁ לוֹ כַּח לְשַׁבֵּר אֶת מְזוּגוֹ הָרַע, אֲבָל מֵאַחַר שֶׁנוֹלְד בְּמְזוּג רַע כְּזֶה, הוּא צָרִיךְ לְסַבֵּל מְרִירוֹת גְּדוֹל לְשַׁבֵּר אֶת מְזוּגוֹ וְטַבְעוֹ הָרַע. וְאִשְׁרֵי לְאָדָם שֶׁנוֹלְד בְּקִדְשָׁה. (ספרי שיחות הר"ן מְקַסְלָב, מ')



אֲשֵׁרֵיהֶם אם המלך ביניהם, שהוא העמוד האמצעי כולל שתי תורות, שהן תורה שבכתב ותורה שבעל פה, שנתנו מימין ומשמאל שבו מנצחים בקרב, אוי להם לאלו שיכנסו לערף קרב בשתי תורות בלי המלך, שעליהם נאמר אין אמר ואין דברים בלי נשמע קולם, כל בעלי אמוניות נמצאים בתורה שבעל פה, והיא מבפנים. זהו שכתוב כל כבודה בת מלך פנימה.

היא ההלכה של המלך, כשהיא הולכת אליו בשתי שוקים, שהם שני עמודי אמת, וכשעולה בגוף בשתי זרועות המלך נקראת קבלה, וכשנושקת אותו בפיו, נקראת תורה שבעל פה. באותו זמן שעולה לפי המלך, מיד יתקיים ברועה הנאמן פה אל פה אדבר בו. כשעומדת על רגליה בגלות האחרונה נקראת הלכה למשה מסיני, וכששורה בזרועות המלך נקראת קבלה למשה מסיני, וכששורה בפני המלך, מיד פה אל פה אדבר בו, וכשהיא מרחקת - הלכה ממשה, השכינה היא ריב ליהו"ה למטה, וכשאינה בזרועו - קבלה, היא ריב למעלה.

ומשום זה שמעו הרים את ריב יהו"ה, אלו שלשת האבות, מהו הריב שלהם? זו השכינה, ובהפוך אותיות רי"ב הוא רב"י, שהוא רבי מארץ ישראל, ועמו השכינה היא ריב, והאיתנים אלו שני תנאים, איתני"ם בהפוך אותיות תנאי"ם, מוסדי ארץ אלו צדיק וצדק.

דבר אחר, שמעו הרים, מי ההרים? אלו שלש נקדות שהן סגול"ל, והאיתנים אלו שתי נקדות שהן צר"י. ועוד שמעו הרים, מי ההרים? אלו שלש נקדות שניות שהן שור"ק, ואיתנים הם שתי נקדות שניות שהן שב"א.

מה זה ריב יהו"ה? זה חיר"ק, ריב יהו"ה למעלה חל"ם, ריב יהו"ה למטה חיר"ק, שתי ריבות הם על שור"ק, שהוא צדיק (אחד), הקשר של שניהם, (העמוד האמצעי), כשהוא מתרחק מהם הוא ריב, וכשנקשר בין שניהם הוא רבי, והוא שלום, והוא קשר. זהו שכתוב ונפשו קשורה בנפשו.



וְעוֹד שְׁתִּי רִיבוֹת הֵם, אֶחָד צְדִיק וְאֶחָד הָעֲמוּד הָאֲמָצְעִי, אֶחָד הוּא רִיב בֵּין אָבָא וְאֵמָא, שְׁהֵם קִמְ"ץ וּפְתָ"ח, זֶה הָעֲמוּד הָאֲמָצְעִי הוּא רִיב בֵּינֵיהֶם, (שהוא ריב בין אבא ואמא, שהם קמ"ץ ופת"ח. ולמה הם ריב ביניהם?)
מִשּׁוּם שֶׁלְשִׁכְנָה אֵין מְזוּן בְּגִלוּת, מִשּׁוּם שֶׁהַשְּׁעַר הוּא פְתָ"ח, שְׁנֵאֲמַר בּו פּוֹתַח אֶת יָדֶיךָ שֶׁהוּא י' חֲכָמָה, קִמְ"ץ סְתוּם, עָלָיו נֶאֱמַר פּוֹתַח אֶת יָדֶיךָ וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל ח"י, וְזֶה ח"י הָעוֹלָמִים, שֶׁהוּא כּוֹלֵל שְׁמוֹנָה עֶשְׂרֵה בְרָכוֹת, הוּא חָרַב וַיִּבֶשׂ בַּתְּפִלָּה שֶׁהוּא שְׁכִינָה, וּמִשּׁוּם זֶה הוּא תְּפִלָּה יִבְשָׁה, בְּשִׁבְלֵם הוּא רִיב בֵּין אָבָא וְאֵמָא.

וּכְשֶׁנִּפְתָּח קִמְ"ץ בְּפְתָ"ח, שֶׁהוּא הַשְּׁעַר שְׁלוֹ, הָעֲמוּד הָאֲמָצְעִי יוֹרֵד מְלָא, וּמִהֵלֶךְ חֲמֵשׁ מְאוֹת שָׁנִים עַד שְׁמִינֵיעִים לְח"י הָעוֹלָמִים, (שהוא כולל שמונה עשרה ברכות) **וּמִתְמַלָּא מֵהֶם, וּמִמְנוּ מִשְׁקִים אֶת הַשְּׁכִינָה שֶׁהִיא תְּפִלָּה, וּמָה שֶׁהָיָה יִבְשָׁה קוֹרָא לוֹ אֶרֶץ. זֶהוּ שְׁכָתוּב וַיִּקְרָא אֱלֹהִי"ם לַיִבְשָׁה אֶרֶץ, לַעֲשׂוֹת פְּרוֹת וּנְצַנִּים, שְׁהֵם הָאֶרֶץ הַקְּדוּשָׁה שֶׁל יִשְׂרָאֵל לְמַטָּה. זֶהוּ שְׁכָתוּב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִי"ם תִּדְשָׂא הָאֶרֶץ דְּשָׂא.**

וּכְשֶׁעוֹלָה הָעֲמוּד הָאֲמָצְעִי לְאָבָא וְאֵמָא לְהוֹרִיד מְזוּן מִשָּׁם, קוֹלוֹ עוֹלָה עַל כָּל אוֹתָם נְחָלִים וּמַעֲיִנוֹת, וּכְשִׁיּוֹרֵד, קוֹלוֹ יוֹרֵד עַל כָּל אוֹתָם נְחָלִים וּמַעֲיִנוֹת הַתּוֹרָה. זֶהוּ שְׁכָתוּב נִשְׂאוּ נְהָרוֹת יְהו"ה, נִשְׂאוּ נְהָרוֹת קוֹלָם. נִשְׂאוּ נְהָרוֹת, אֵלוֹ אוֹתָם שְׁתֵּי נִקְדוֹת שְׁהֵם צַר"י, מִי הוּא שְׁעוֹלָה עַל גְּבִיחָן בְּשְׁתֵּי זְרוּעוֹת? זֶה חַל"ם, וּבוֹ נַעֲשִׂים סְגוּלַת"א, וּמִי הוּא שִׁיּוֹרֵד תַּחְתִּיָּהֶם בְּשְׁתֵּי שׁוֹקִים? זֶה חִיר"ק, וּבוֹ הֵם נַעֲשִׂים סְגוּ"ל.

בְּאוֹתוֹ זְמַן נִשְׂאוּ נְהָרוֹת קוֹלָם, שֶׁהוּא קוֹל יַעֲקֹב, קוֹל הַשּׁוֹפָר, וְלֹאִיפֹה מַעֲלִים אוֹתוֹ? לְאָבָא וְאֵמָא, וּכְשִׁיּוֹרֵד, יוֹרֵד בְּשְׁתֵּי נִקְדוֹת שֶׁהֵן שְׁב"א, שְׁתֵּי יְרִכִים שֶׁל אֱמֶת. זֶהוּ שְׁכָתוּב יִשְׂאוּ נְהָרוֹת דְּכִים, כְּגוֹן עַל כְּתָף יִשְׂאוּ.

(ואבא יורד) **בְּצְדִיק שֶׁהוּא שׁוֹר"ק, בְּנִקְדַת (חִיר"ק) אַחַת, כִּי שָׁם חִלְקַת מְחוֹקֵק סְפוּן, קָשֶׁר שֶׁל שְׁתֵּי יְרִכִים שֶׁל אֱמֶת, שֶׁהוּא דְּכִים, דָּךְ יֵם, דָּךְ שְׁכוּלֵל כ"ד אוֹתִיּוֹת שֶׁל הַיְחוד הַשְּׁנִי, עָלָיו נֶאֱמַר אֵל יֹשֵׁב דָּךְ נִכְלָם, דָּךְ הוּא בְּעֶשְׂרִים וָאַרְבַּעַה סְפָרִים שֶׁל הַתּוֹרָה וּשְׁכִינָה, וּכְד"ה עַל שְׁכָמָה, וּכְשֶׁצְדִיק מְלָא מִן הָעֲמוּד הָאֲמָצְעִי, שְׁנֵאֲמַר בּוֹ וּתְמַלֵּא כְדָה וּתְעַל.**



עוֹלָה הַנִּקְדָּה הַזֹּה, שֶׁהוּא שׁוֹר"ק אֶחָד, עַל שְׁנַיִם שָׁהִם שְׁב"א, וְנִעְשִׂים שׁוֹר"ק. אַחַר שֶׁהוּא מְלֵא מִצְדוֹ וּמִצְדוֹ הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי, נֹאמֵר בְּשִׁכְיֵנָה וְתַמְלָא כְּדָה וְתַעֲל, וְתוֹרֵד כְּדָה מֵעַל שְׁכֻמָּה, כָּל הַפּוֹרֵעַ פּוֹרֵעַ בְּבְרוּךְ, וְתַמְלָא כְּדָה וְתַעֲל, כָּל הַזּוֹקֵף זּוֹקֵף בְּשֵׁם, עוֹלָה וְדַאי מִן הַגְּלוּת אֶל בַּעֲלָהּ. בְּשַׁעָה הַזֹּה הִיא אוֹמֶרֶת לְצַדִּיק, וְתֹאמֵר שְׁתֵּה אֲדוֹנֵי וְגַם גְּמֻלִיךָ אֲשַׁקֶּה, שֶׁהֵם גְּמוּלֵי חֶלֶב.

וְעוֹד חַל"ם נִקְרָא הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי לְמַח, וְחִיר"ק אֶל הַלֵּב, שׁוֹר"ק נִקְרָא בְּקֶשֶׁר שֶׁל שְׁנֵינָהִם, וְעוֹד חַל"ם נִקְרָא בְּכָל צַד הַיְמִינִי. זֶהוּ שְׁפָתוֹב עַל כָּל קְרִבְנֵךְ תִּקְרִיב מְלַח. וְחִיר"ק נִקְרָא בְּכָל צַד הַשְּׂמָאל, וְהוּא שׁוֹר"ק הַקֶּשֶׁר שֶׁל שְׁנֵינָהִם. וְעוֹד חַל"ם נִקְרָא בְּאֵם הָעֲלִיוֹנָה יוֹם הַכַּפּוּרִים שֶׁהוּא עָשׂוֹר, וְבוֹ יִהְיֶה מוֹח"ל וְסוֹלַח חֲטָאֵי עָמוֹ, וְחִיר"ק נֹאמֵר בְּאֵם הַתְּחַתּוֹנָה וְבוֹ חוֹר"ק עָלָיו שְׁנֵי עַל סִמָּא"ל, שֶׁהִשְׁתַּעֲבַד בְּבִנְיַי הַשְּׁכִינָה בְּגְלוּת.

דְּבַר אַחַר, נִשְׂאוּ נְהָרוֹת קוֹלָם, זֶה פְּעָמִים שְׁמִיחָדִים יִשְׂרָאֵל אֵת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וּמַעֲלִים לוֹ בּוֹ קוֹל עָרֵב וּבִקֵּר וְצִהָרִים, שֶׁהֵם יְמִין וְשְׂמָאל, בְּשְׁנֵינָהִם מַעֲלִים קוֹל, שֶׁהוּא הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי. לְמִי מַעֲלִים אוֹתוֹ? לֹאִם הָעֲלִיוֹנָה, שֶׁהוּא עֲשָׂרִים וְחֲמֵשׁ בְּיָמִין וְעֲשָׂרִים וְחֲמֵשׁ בְּשְׂמָאל עָרֵב וּבִקֵּר, וְהֵם חֲמֵשִׁים שְׁעָרֵי בִינָה, קוֹרְאִים לוֹ בְּהֵם, שִׁיּוֹרֵד אֶל צַדִּיק וְצַדִּיק.

שְׁהִיָּא ד"ף בְּשׁוֹק יְמִין, וְהִיא כְּדָה עַל שְׁכֻמָּה בְּשׁוֹק שְׂמָאל, שֶׁהֵן שְׁנֵי עֲמוּדֵי אֲמֵת, וּמִשׁוּם זֶה יִשְׂאוּ נְהָרוֹת דְּכָיִם, ד"ף י"ם, וְהוּא ד"ף בְּעֲשָׂרִים וְאַרְבַּע אוֹתִיּוֹת שֶׁל בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלֻכּוֹתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד שֶׁל עֲרִבִית, וְהוּא ד"ף בְּעֲשָׂרִים וְאַרְבַּע אוֹתִיּוֹת שֶׁל שְׁחֲרִית, וְסוּד הַדְּבַר - וְשִׁמְתֵי כ"דכ"ד שְׁמִשׁוֹתֶיךָ, וְהִיא כְּד"ה בְּשְׁנֵינָהִם, וְאֵל יִשָּׁב ד"ף נִכְלָם.

וְצָרִיךְ שְׁלֵא יִשְׁמַע קוֹל בְּהֵהוּא דָךְ, אֶלָּא יִשְׂאוּ נְהָרוֹת, לֹא כְּתוּב נִשְׂאוּ אֶלָּא יִשְׂאוּ, בְּשִׁבִיל, עַל כְּתָף יִשְׂאוּ. בְּאוֹתוֹ זְמַן וְתַמְלָא כְּדָה וְתַעֲל, וְתֹאמֵר שְׁתֵּה אֲדוֹנֵי וְגַם לְגְמֻלִיךָ אֲשַׁקֶּה, אֵלּוֹ הֵם מְאֲתִים אֲרַבְעִים וְשִׁמוֹנֵה תִּבּוֹת שֶׁל אֲרַבַּע הַפְּרָשִׁיּוֹת שֶׁל הַיְחוּד שֶׁל קְרִיאַת שְׁמַע, שְׁפָכְלָם הֵם מְאֲתִים אֲרַבְעִים וְשִׁמוֹנֵה הָאֵיבָרִים שְׁכֻלִילִים בְּבְרִית שֶׁהוּא צַדִּיק, כָּלָם נִשְׁקִים עַל יְדֵי הַשְּׁכִינָה, שֶׁהוּא כ"ד י"ם.



עֲשָׂרִים וְאַרְבָּעָה הַסְּפָרִים שֶׁל הַתּוֹרָה, וְדַאי הֵם כִּי שֶׁנִּתְמַלְא מִן הַיָּם הָעֲלִיּוֹן שֶׁל הַתּוֹרָה, שֶׁהִיא כְּלֵלוֹת שֶׁל חֲמִשִּׁים אוֹתוּת הַיַּחֲוֵד, שֶׁהֵם עֲשָׂרִים וְחֲמִשׁ וְעֲשָׂרִים וְחֲמִשׁ שְׁמִיחָדִים בְּהֵן אֶת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא פְּעָמִים, וְכִשְׁעוֹלָה יָ"ם חֲמִשִּׁים, זֶהוּ יִשְׂאוּ נְהָרוֹת דְּכָיִם, בְּהַפְּנֹךְ אוֹתוּת ד'ך', וְהוּא כ"ד, וְדָךְ הוּא צְדִיק בְּכַד הַזֶּה, מִשּׁוּם שֶׁהוּא שָׁבוּר בְּגָלוּת, הַשְּׂכִינָה שֶׁהִיא כַד עֲלֶיהָ נֹאמֵר לֵב נִשְׁפָּר וְנִדְכָּה אֱלֹהִי"ם לֹא תִבְזֶה, צְדִיק הוּא דָךְ בְּמִים שֶׁל הַתּוֹרָה.

וְהוּא כְּתִית בְּשִׁמְן שֶׁל הַתּוֹרָה. זֶהוּ שְׂכָתוּב שְׁמֵן כְּתִית. מִתִּי? בְּזִמֵּן שֶׁהִסְתַּלַּק ר' מִן ה', וְנִשְׁאַרָה ד', דְּלֵת וְדַאי, וְכִשְׁבִּיל זֶה שְׁמֵן כְּתִית רְבִיעִית הַהֵינן, רְבִיעִית ה"א וְדַאי, שְׁחֻזָּה דְּל"ת, וְאוֹתוֹ כְּתִית הוּא ר' זְעִירָה, הַשְּׁלֵמוֹת שֶׁל ה', וְעֲלִיו נֹאמֵר בְּנִי וּבִין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אוֹת הוּא לְעֵלִם, אוֹת ה' וְדַאי, וּמִשּׁוּם זֶה נִקְרָאת ה' עַל שְׁמוֹ, יוֹם הַשְּׁשִׁי, ה"א שֶׁל הַשְּׁשִׁי.

מַקְלוֹת מִים רַבִּים, אֵלוּ שְׁבַעָה (קוֹלוֹת) שְׁמוֹת, שְׁנַחֲלָקִים לְשַׁבְּעָה נְהָרוֹת, וְכֵלִם נְחָלָקִים בְּאוֹתוֹ הַנְּהָר שְׁיוֹצֵא מְעַדָן, וְהֵם בְּהִבּוֹ לִיהו"ה, שְׁבַעָה הֵם שְׁהוֹלְכִים עַל שְׁבַעָה שְׁמוֹת, שֶׁהֵם אֲבָגִית"ץ וְכוּ', וְהֵם שְׁבַע סְפִירוֹת. קוֹל יְהו"ה עַל הַמַּיִם זֶה חֲסֵד, וְהוּא אֲבָגִית"ץ, שְׁמִשְׁם הַמַּיִם שֶׁל הַתּוֹרָה. קוֹל יְהו"ה בְּכַח, זֶה קַרְעַ שִׁט"ן, וְזוֹ גְבוּרָה. קוֹל יְהו"ה בְּהֶדֶר, זֶה נִגְד' יכ"ש, וְזֶה תְּפָאֶרֶת, כִּסְאוֹ כְּשִׁמְ"שׁ נִגְד'י, וְכוּ' נֹאמֵר לְמִשָּׁה נִגְד' כָּל עֲמֻךְ אֲעֲשֶׂה נִפְלְאוֹת. קוֹל יְהו"ה שְׁכַר אֲרָזִים (תְּהִלִּים כ"ט), זֶה בִּט"ר צַת"ג, וְזֶה נִצְח. קוֹל יְהו"ה חֲצִב לְהַבּוֹת אֵשׁ, זֶה חֲק"ב טַנ"ע, וְזֶה הו"ד. קוֹל יְהו"ה יַחֲלִיל מְדַבֵּר, זֶה יג"ל פּוֹק, שֶׁהוּא יְסוּ"ד, הַר סִינִי, קוֹל יְהו"ה יַחֲלִיל אֵילוֹת, זֶה שִׁק"ו צִי"ת, וְזוֹ מַלְכוּת, שְׁעֲלֶיהָ נֹאמֵר לְמַנְצַח עַל אֵילֵת הַשַּׁחַר, וְזֶהוּ מַקְלוֹת מִים רַבִּים.

אֲדִירִים מִשְׁבְּרֵי יָם, אֵלוּ טַעְמֵי הַתּוֹרָה, שְׁנֹאמֵר בָּהֶם כָּל מִשְׁבְּרֵיךְ וְגִלְיָד עָלַי עֲבָרוּ, וְאֵלוּ הֵם זֶרֶק"א מִק"ף שׁוֹפ"ר הוֹל"ךְ סְגוּלָת"א. זֶרֶק"א, קוֹ דְמוֹת שֶׁל הָאוֹת ר', הָרֵאשׁ שְׁלוֹ י', שְׁלִשָּׁה גִלְגָּלִים (ש) עוֹלִים בּוֹ בְּיָם שֶׁל הַתּוֹרָה, וְהֵם סְגוּ"ל (סְגוּלָתָא), וְכָל גִּלְגָּל עוֹלָה לִי גִלְגָּלִים לְמַעְלָה, וְהָאוֹפָנִים יִנְשְׂאוּ לְעַמְתָּם, וּבְזִמֵּן שְׁיִנְשְׂאוּ הָאוֹפָנִים לְעַמְתָּם, מִיָּד נִשְׂאוּ נְהָרוֹת יְהו"ה, שְׁתֵּי נְקֻדּוֹת שֶׁהֵן סְגוּלָת"א עוֹלוֹת לְאוֹתָהּ נְקֻדָּה אַחַת עַל כְּנָפוֹ, וְנַעֲשִׂים י"ה, וְזֶהוּ נִשְׂאוּ



נהרות יהו"ה, הם שתי נקדות של א', י' למעלה וי' למטה, עולים וי' על (כנפיה) הכנפים, ולאן עולים? אלא החשבון שלהם לחשבון השם של יהו"ה, וכשמעלים אותה על כנפיהם, לקבל עליהם עלת העלות שיוֹרד על גביהם.

ועוד זרק"א, הוא יפה נוף משוש כל הארץ, הוא ז', יום השביעי, וזה צדיק, והוא ענף מגוף האילן, שהוא העמוד האמצעי. הר ציון ירכתי צפון, זו נקדה אחת, י' (א) זעירה, אות הברית, ועליה נאמר נשאו נהרות יהו"ה, ומה הוא? ירכתי צפון, שמעלים אותה אל יהו"ה שהוא בעלה, וכשמעלים אותה אליו, נקראת הנקדה ההיא קרית מלך רב.

באותו זמן שעולה אותה נקדה בשתי ירכים, מקבלות אותה שתי זרועות, שהן ב' נהרות עליונים, ומעלים אותה בעמוד האמצעי, וזהו נשאו נהרות קולם, שתי ירכים מוליכות אותה לבעלה, ושתי זרועות הן מקבלות אותה אל בעלה, ומשום זה שני נהרות נאמר בהם נשאו נהרות יהו"ה, ושני השניים ישאו נהרות.

ועוד נאמר בה עליה וירידה, כמו זה, כשמעלים אותה לעמוד האמצעי נאמר בו נשאו נהרות קולם, אבל כשמורידים אותה אל הצדיק, נאמר בו ישאו נהרות דכים, ומה שהיה סגולה למעלה כמו זה: כשיוֹרדת אל הצדיק נעשית סגול כמו זה: ומשום זה, מה שהיתה למעלה נטלה (חזרה) למטה, ומשום זה נקראת בצדיק דכים.

ובה המים התחתונים בוכים, משום שהם שערי דמעה, ועליהם נאמר שערי דמעה לא ננעלו, ומשום שהיא הדמעה שלהם, דכים ודאי, וצדיק בה ד"ף י"ם, והרי פרושהו אל ישב דף נכלם, ובו אל דמעתי אל תחרש, ועליה נאמר צעקת בני ישראל באה אלי.

התנועה שמעלה אותה לבעלה זה רבי"ע, ובאותו זמן נקרא זק"ף גדו"ל, והיא נקראת קרית מלך רב, ואיפה הוא זוקף אליו? בשני נהרות, שנאמר בהם ימינה יהו"ה נאדרי בכח ימינה יהו"ה תרעץ אויב, ועליהם נאמר נעמות בימינה נצח. מה זה בימינה? זו גדלה, באותו זמן נקרא זק"ף גדו"ל, וכשיוֹרדת בצדיק נקראת זק"ף קט"ן. ומה היא התנועה שמורידה אותה? זה תבי"ר, רבי"ע לימין, אךף אפים על בינוניים, ובו הוא מארי"ף. תבי"ר לשמאל, שברון הרשעים, אחד עולה בתקיע"ה ומאריך בה, ואחד



מוריד אותה בשבריי"ם. שלשל"ת זו תרוע"ה, הקשר של שניהם, דיוקנו של שור"ק שלמטה, בשלשל"ת עולה, בשור"ק יורד, זהו סלם (חל"ם) שעולה למעלה, וזהו סלם (חירק) שיורד למטה, והינו דרג"א שני טעמי"ם.

וענוי של השכינה, אף על גב שהיא בשלשה צדדים, בתקיע"ה שהיא דין הרפה רפ"ה, ובשבריי"ם שהוא דין הקשה דג"ש גבורה, אין לה ענוי כענוי של בעלה שהיא תרוע"ה, שלשל"ת, וסוד הדבר – אין קול ענות גבורה, זה שבריי"ם, ואין קול ענות חלושה, זו תקיע"ה, אלא קול ענות אנכי שמע, זו תרוע"ה, שעולה בענוי, זה אחר זה כתרועה, ומשום זה אשרי העם יודעי תרועה, אף על גב שהשכינה היא בענוי מימין ומשמאל, אין ענוי כענוי של בעלה, תרוע"ה שהיא תורה עי"ן פנים, והיא התרועה שלו, ומשום זה אשרי העם יודעי תרועה.

דבר אחר, קול ענות אנכי שמע, זהו ענוי של אנכי שמע, שהיא צועקת בכל יום למעלה, היא ובניה, וקוראים לו פעמים ערב ובקר שמע ישראל, וכל אדם שיש לו ענוי מהשכינה, שהיא עניה בגלות, רחוקה מבעלה, וקורא לו בכל יום שמע ישראל, שירד אליה, ודאי עליו נאמר קול ענות אנכי שמע, קול של הענוי של העניה אנכי שמע.

קם אחד עם קלע, וזו שכינה תחתונה, ואחד עם קשת, זה ברית צדיק, עליו נאמר שופ"ר הול"ף פז"ר גדו"ל, החצים שלה הם הצדיקים של ישראל שקבלו ברית, שבזכותו יוצאים מן הגלות, וסוד הדבר – הא לכם זרע, שהם טפות, וזו זרק"א.

קמו תנאים ואמוראים שלמעלה וברכו אותו, ואמרו: מטרה (עטרה) תהא מגנה עליך מהחצים בגלות, עליך נאמר לא תירא מפחד לילה מחץ יעוף יומם, וקשת וחץ של צד הקדשה יגן עליך, ותחת כנפיו תחסה צנה וסחרה אמתו, צנה – זו שכינה תחתונה, וסחרה – זו שכינה עליונה, אמתו – זה העמוד האמצעי.

קם הוא ואמר: תנאים תנאים, משנה תהיה בעזרתכם ולא תשתנו מרחמים לדין, ההלכה הולכת לימינכם להתגבר בה על שונאיכם, קבלה תתקבל תפלתכם, בריאת מוציאה אתכם ואת בניכם



מִן הַגְּלוּת וּמִשְׁעֲבוּד וְדִין שֶׁל אוֹתוֹ הַמְּמַנֶּה עַל הַגְּלוּת עַל בְּנֵיכֶם. מִיָּד שִׁבְרָךְ אוֹתָם עָלָה לְמָקוֹמוֹ.

קָם רַבִּי שִׁמְעוֹן בְּרֵאשׁוֹנָה, פָּתַח וְאָמַר: תָּנָא תָּנָא, הַשְּׁמַר לָךְ, הָרִי הַקָּלַע לְגַבֶּיךָ, וְזוֹ הַשְּׂכִינָה, וּבָה נִזְרְקוּ שְׁלֹשׁ אַבְנִים, שֶׁהֵם שְׁלֹשׁ טַפּוֹת שֶׁל הַמַּח הָעֲלִיוֹנוֹת, שֶׁהֵן " י " י, וְנִכְלְלוּ בְּחֻמְהָ בְּתַבּוּנָה וּבְדַעַת.

אָמַר לוֹ: רַבִּי, שִׁים בְּסַלַע קַנָּף, שֶׁהָרִי הַקָּשָׁת לְגַבֶּיךָ, שֶׁהִיא אוֹת הַבְּרִית, הַשְּׁמַר מִהַחֲצִים שְׁלוֹ, שֶׁהֵם שְׁלֹשׁ ו' ו' ו', שְׁעוֹלִים שְׁמוֹנָה עֶשְׂרֵה בְּחֻשְׁבוֹן, וְזֶה ח"י הָעוֹלָמִים.

קָם הַתָּנָא הַשְּׁנִי וְאָמַר לוֹ: הָרִי תָּנָא שְׁמַסִּיעַ לָךְ, בְּרַמַח, שֶׁהוּא כָּלוּל מֵאַרְבַּע פְּרָשִׁיּוֹת, וְזֶה ו' שֶׁהוּא הָעַמּוּד הָאֲמָצְעִי כּוֹלֵל שֵׁשׁ תַּבּוֹת הַיַּחֲדוּד, וּמֵאַתִּים אַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנָה תַּבּוֹת שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ וְשִׁים בְּסַלַע קַנָּף. **שֶׁהָרִי** קַרְנֵי פְּרָה אֲצִלָּךְ, שֶׁהֵם שְׁנֵי נְבִיאֵי אֱמֶת, עָלֵיהֶם נֶאֱמַר אֲצִמִּיחַ קַרְן לְדוֹד, וּמִצְמִיחַ קַרְן יְשׁוּעָה. מִצַּד שֶׁל הַשְּׂכִינָה נִקְרָא קַרְנֵי פְּרָה, מִצַּד שֶׁל הַשּׁוֹר – וְקַרְנֵי רֶאֶם קַרְנֵיו, וְהֵם מְשִׁיחַ רֵאשׁוֹן וְשְׁנֵי י' ו', בֵּית רֵאשׁוֹן וְשְׁנֵי ה"ה.

וְשְׂכִינָה נוֹטֶלֶת בְּגַד מַלְכוּת מֵאֵשׁ אֲדָמָה וְנִצְבַּעַת בָּהּ, וְנִקְרָאת אֲדָם פְּרָה אֲדָמָה תְּמִימָה, אֲדָמָה וְדָאִי מִצַּד הַגְּבוּרָה, תְּמִימָה מֵהַצַּד שֶׁל אוֹתוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ הַתְּהַלֵּךְ לְפָנַי וְהָיָה תְּמִים, אֲשֶׁר אֵין בָּהּ מוּם מִצַּד שֶׁל יַעֲקֹב שֶׁאֵין בּוֹ פְּסֻלָּת, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם, יַעֲקֹב שֶׁלְמַעֲלָה, וּבְדַמּוֹתוֹ יַעֲקֹב שֶׁלְמַטָּה. אֲשֶׁר לֹא עָלָה עָלֶיהָ עַל, מִשְׁעֲבוּד הַגְּלוּת, בְּגִלְל שֶׁהִיא נִקְרָאת שְׂכִינָה הָעֲלִיוֹנָה, וְלֹא עוֹד, אֲלֹא שֶׁהִיא נִקְרָאת שְׁבֵת, שֶׁהִיא אֲסוּרָה בְּמִלְאָכָה, מִשּׁוּם שֶׁנִּקְרָאת חֲרוֹת.

וְשִׁלְמוֹה אָמַר בְּגִלְלָהּ, אֲמַרְתִּי אַחֲכָמָה וְהִיא רְחוּקָה מִמְּנִי, בְּשִׁבְלֵי פְּרָה אֲדָמָה, שֶׁהִיא מְטַהֶרֶת אֶת הַטָּמֵא וּמְטַמְּאָה אֶת הַטָּהוֹר שֶׁהִתְעַסֵּק בָּהּ, וְסוּד הַדְּבָר – מִי יִתֵּן טָהוֹר מְטַמֵּא לֹא אֶחָד, מְטַהֶרֶת אֶת הַטָּמֵא מִן הַצַּד שֶׁל הַיָּמִין, שֶׁהִכְהֵן מִצַּד הַיָּמִין נִקְרָא אִישׁ טָהוֹר, מִשּׁוּם שֶׁלְצַד (שְׂצַד) הַיָּמִין הִיא מִים שֶׁל הַתּוֹרָה, אֵף עַל גַּב שִׁיְהִיָּה טָמֵא, נְטָהָר בָּהּ, וּמְטַמְּאֵת אֶת הַטָּהוֹר זֶה גְבוּרָה, שֶׁלְצַד סַמָּא"ל שֶׁנֶּפֶל מִקְדָּשְׁתּוֹ, וּמֵה שֶׁהִיָּה טָהוֹר טָמֵא אוֹתוֹ מִשּׁוּם שֶׁשׁוֹלֵט עַל חִילוֹת הַטָּמֵא, וְהִכְהֵן שֶׁהוּא טָהוֹר, כְּשֶׁהִיָּה מִתְעַסֵּק לְקַרְבוֹ לְעֻזְאֵזֵל, הִיָּה מְטַהֵר אֶת יִשְׂרָאֵל מִכָּל חֲטָאֵיהֶם, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר כִּי בְיוֹם הַזֶּה יִכְפֹּר



עליכם לטהר אתכם וכו', והוא, שהיה טהור, היה מתטמא באותו
עזאזל, וכך למי נדה היה הכהן מטהר אותה, והוא היה נטמא עד עת
ערב שהיה נטהר.

ועוד מטהרת את הטמא, כשנולד משה נאמר בו (אצל בת פרעה), ותרא
אותו כי טוב הוא, שראתה עמו שכונה, ומיד שנגעה (היא) בו,
נטהרה ונרפאה מצרעתה, ובמשה נדבקה צרעת, כמו שנאמר והנה
ידו מצרעת כשגלג. שבאותו זמן שנגעה בו בת פרעה, פרחת ממנו
השכינה, ומשום זה, כשרצה להתקרב אליה בסנה, אמרה לו אל
תקרב הלום של נעליך מעל רגליך, עד שיתפשט מאותו הגוף
שנגעה בו בת פרעה, שם הראה לו שגוף האדם בעולם הזה הוא
צרעת מעור הנחש.

אחר שהתפשט ממנו וחזר לגן עדן, התלבש בגוף קדוש לו, וזהו
והנה שבה כבשרו, וכך משה התלבש בה, וזהו והנה שבה
כבשרו, כראשונה, שנאמר בו עצם מעצמי ובשר מבשרי, ומשום זה
אמר לו של נעליך מעל רגליך, זה הגוף שהיה לו כנעל, אותו שנגעה
בו בת פרעה והתלבש באחר, ובאותו זמן חזרה עליו השכינה.

ומשום זה נראה (הראה) לו באותות שעשה באות הראשונה, ואמר
לו הבא נא ידך בחיקך וכו', ולמה בחיקך? כאן רומז,
משכבת חיקך שמר פתחי פיך, והנה מצרעת כשגלג, ואחר כך הראה
לו שנטהר בתורה, זהו שפתוב בה והנה שבה כבשרו.

ועוד, שכונה תחתונה היא עגלה ערופה, ומצד של פרה – שור, וזהו
ופני שור מהשמאל, ומצד של עגלה – עגל בן בקר לחטאת,
ופרה ודאי נקראת שכונה עליונה כשנוטלת מגבורה, ושכינה
תחתונה עגלה כשנוטלת ממנו.

ועוד קרני פרה – נצח והוד, בהם עמים ינגח יחדו, קרני ראם –
חסד וגבורה, שיעשה בהם קרב עם עמלק, וימחה אותו ואת
זרעו מהעולם.

ועוד קרני פרה, אלו תלמידי חכמים שמתנכחים זה עם זה בתורה
ומתנגחים כמו שורים זה עם זה, משום שתורה שבעל פה היא
מצד הגבורה, שנקראת אלהי"ם, ובו פותחת התורה בראשית ברא
אלהי"ם, בגלל זה תלמידי חכמים מתנגחים בתורה כמו שורים זה
עם זה, ומשום זה יהו"ה כגבור יצא – מצד הגבורה, יריע – בתרועה,



יצריח - בשברים, על איביו יתגבר - בתקיעה. באותו זמן כל הספירות נוטלות מגבורה, והשם של יו"ד ה"א וא"ו ה"א, ואפלו המלאכים שלמעלה, וישראל שלמטה.

ואחר שנוטל מהם נקמה, יתמלא רחמים על ישראל, ולפני שיהיה נוטל נקמה מעמלק לא יושב בכסא, ובאותו זמן שנוטל נקמה מבני עשו, יבא לפיס את האילת, והיא גוע"ה ובוכה. זהו שכתוב רחל מבכה על בניה, עד שנשבע לה הקדוש ברוך הוא להעבירם מהעולם, ויהרג בהם עד שיצטבע הים מדמם, ויהרג בהם עד שיתפרנסו מהם חיות הבר שנים עשר שנים, ועופות השמים שבע שנים.

ועוד גע"א, תלש"א, אזל"א גרי"ש, געי"א בתרועה, ונותן בהם סקילה, זהו שכתוב ונטה עליה קו תהו ואבני בהו. תלש"א בשברים, ת"ל א"ש, (ויו שרפה), ת"ל זה חנק, כמו זה א"ש שרפה. אזל"א גרי"ש בתקיעה, שהוא כמו רמח להרג אותם בהרג.

שש"ש"ת, תרועה, לתפס אותם אסורים בבית האסורים של המלך, כמו שנאמר לאסור מלכיהם בזקים וכו'. שופ"ר הול"ך, פס"ק, מק"ף, קול השופר עולה בתרועה כמו רמח, לעורר עליהם קול תרועת מלחמה, וזה שופ"ר הול"ך. פס"ק זה שברים, שעושה להם פסקות וקשרים (וקרטיז או וקרעיו), וזו מכת חרב והרג ואבדן. מק"ף תרועה, זה חנק, וזהו הולך וחזק מאד. מאד, זה מות שהתחזק עליהם, כמו שמתן תורה.

שלמות התורה רק על ידי תורת הח"ן

בכל רזיו סתימין כו' איהו בר נש שלים, בעל תורה ודאי, מארי דביתא (סבא דמשפטים דף צ"ט). הא למדת, שכל מי שאינו לומד קבלה אינו בעל תורה שלים. (מקדש מלך ליהר פרשת משפטים שם)

בכל יום גלוי חדש ללמוד האהר

שמעתי מאדוני אבי זכרונו לברכה לחיי העולם הבא שספר הזהר יש לו בכל יום פרוש אחר. (דגל מחנה אפרים, פרשת בא, עמוד פ"ד טור ב')



סדר הלימוד ליום א תמוז [יום 267 בשנה]

וְעוֹד אֲזַל"א גְרִי"ש, הַשְּׂכִינָה אוֹמַרְתָּ לְקָדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, גֵּרֵשׁ הָאָמָה
הַזֹּאת וְאֵת בְּנָהּ, אֵלוּ הָעֶרְב רַב, שֶׁגִּרְשׁוּנֵי מֵהַסְּתַפַּח בְּנַחֲלַת
יְהו"ה, גֵּרֵשׁ אוֹתָם מִן הָעוֹלָם הַזֶּה וּמִן הָעוֹלָם הַבָּא, שְׁלֵא יִהְיֶה לָהֶם
חֵלֶק עִם יִשְׂרָאֵל. שׁוֹפֵ"ר הוֹל"ךְ, רְבִי"ע, שְׁנֵי גְרִישֵׁי"ן, שְׁלֵשֵׁל"ת,
בְּאוֹתוֹ זְמַן נוֹטֵל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא רַמ"ח, שֶׁהוּא מְאֵתִים אַרְבָּעִים
וּשְׁמוֹנֶה תְּבוֹת שֵׁישׁ בְּקִרְיַאת שְׁמַע וְשֵׁשׁ תְּבוֹת הַיְחֻד, וּבָהּ, וַיִּדְקַר אֵת
שְׁנֵיהֶם, זָכַר וּנְקָבָה, זֶה סַמָּ"ל וְנִחַשׁ, וְרְבִי"ע דְּמוֹת דּוּמָה שֶׁל רַמ"ח.
שְׁנֵי גְרִישֵׁי"ן, גֵּרֵשׁ אוֹתָם הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִן הַשְּׂמִים וְהָאָרֶץ.
בְּאוֹתוֹ זְמַן, שֶׁקָּר הַסּוֹס לַתְּשׁוּעָה וְכוּ', שֶׁהַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
רוֹדֵף אַחֲרֵיהֶם, וְנוֹטֵל אוֹתָם בְּשֵׁלֵשֵׁל"ת עַל צְנֹאֲרָם, וְאַחַר כֵּן הוֹרֵג
אוֹתָם בְּרַמַּח, שֶׁהוּא רְבִי"ע. בְּרֵאשׁוֹנָה גֵּרֵשׁ אוֹתָם, וְאַחַר כֵּן רִדֵּף
אַחֲרֵיהֶם וְתַפֵּס אוֹתָם, וְאַחַר כֵּן הָרַג אוֹתָם.

וְרְבִי"ע וְשְׁנֵי גְרִישֵׁי"ן וְשֵׁלֵשֵׁל"ת, הֵם תְּקִיעַ"ה שְׁבָרִים תְּרוּעָ"ה.
שְׁבָרִים, שֶׁבַר תְּשַׁבֵּר מִצְבוֹתֵיהֶם, אֵלוּ שְׁנֵאַמֵּר בָּהֶם וַיִּבְאוּ
בְּנֵי הָאֱלֹהִים לְהַתִּיצֵב עַל יְהו"ה, בְּדִין עַל הַשְּׂכִינָה וְיִשְׂרָאֵל, שְׁנֵאַמֵּר
בוֹ וַיִּבֵּא גַם הַשֵּׁטֶן בְּתוֹכָם, זֶה סַמָּ"ל שֶׁבֵּא לְקַטְרֵג עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְלְדוֹן אֵת הַשְּׂכִינָה, וְכִיּוֹן שֶׁהוּא מִבְּקֵשׁ דִּין עַל הַשְּׂכִינָה וּבְנֵיהָ, כְּאֵלוּ
עוֹמְדִים עָלָיו. תְּרוּעָ"ה, בָּהּ תְּרוּעָם בְּשִׁבְט בְּרוּךְ. תְּקִיעַ"ה, וְהוֹקֵעַ
אוֹתָם לַיהו"ה נֶגֶד הַשְּׂמֵשׁ, וְשׁוֹפֵר הוּא קוֹל, מִמֶּנּוּ יוֹצֵא קוֹל בְּתִקְיעָה
שְׁבָרִים תְּרוּעָה. תְּקִיעָה מִן הַמַּח, שְׁבָרִים מֵהַלֵּב, כְּמוֹ שְׁנֵאַמֵּר לֵב
נִשְׁבַּר וְנִדְכָּה וְגוֹמֵר, זֶהוּ זְבַחֵי אֱלֹהִים רוּחַ נִשְׁבָּרָה. הַקוֹל בְּתְרוּעָה
מִכְּנָפֵי רֵאָה, וְכֵלָם נִכְלָלוּ בְּקִנְיָה וְרֵאָה, וְנִעֲשׂוּ קוֹל, וּבִפְנֵי דְּבוּר.

וְעוֹד נִשְׁמָה רוּחַ וְנִפְשׁ שֶׁל אָדָם, הֵן תְּקִיעָה תְּרוּעָה שְׁבָרִים. הַנִּפְשׁ
בְּלֵב, וְזֶה שְׁבָרִים, כְּמוֹ שְׁנֵאַמֵּר לֵב נִשְׁבַּר וְנִדְכָּה. הַנִּשְׁמָה בַּמַּח, וְזוֹ
תְּקִיעָה. הַרוּחַ בְּכְנָפֵי רֵאָה, שְׁנוֹשְׁבִים עַל הַלֵּב שֶׁהוּא אֵשׁ דּוֹלְקָת,
וְאֵם לֹא, הִיָּה דוֹלֵק כָּל הַגּוֹף, וְסוּד הַדְּבָר - כְּנָפֵי יוֹנֵה נִחְפָּה בְּכֶסֶף
וְגוֹמֵר, וְהַרוּחַ כְּלוּלָה מֵאֵשׁ וּמֵיִם, וּמִשׁוּם זֶה הוּא תְּרוּעָה, וְעָלָיו נֵאָמַר
אֲשֶׁרֵי הָעַם יוֹדְעֵי תְּרוּעָה, מִשׁוּם שֶׁהַנִּשְׁמָה הִיא נִשְׁמַת חַיִּים, בֵּינָה
שְׁנוּטֵלָת מַחְכְּמָה, נִפְשׁ מְלָכוֹת תְּבוּנָה, רוּחַ תְּפָאֲרָת, וְהוּא הַדַּעַת
שְׁכוּלָל אֵת שְׁנֵיהֶם, עָלָיו נֵאָמַר וּבְדַעַת חֲדָרִים יִמְלָאוּ.



וּמְבִינָה הַנְּבִיאִים, וְהֵם נִצַּח וְהוֹד, וּמִמְלָכוֹת כְּתוּבִים, וְהֵם חֶסֶד
וּגְבוּרָה תְּפָאֶרֶת, תּוֹרָה כּוֹלֵל כָּלֶם, וְהַכֵּל עוֹמֵד עַל עֲמוּד
אֶחָד, וְזֶה צְדִיק יְסוּד עוֹלָם.

כְּבֵד וּטְחוּל זֶה סְמָא"ל וְנַחֲשׁ. הַכְּבֵד אֵשׁ אֲדָמָה, הַמְרָה אֵשׁ יִרְקָה,
טְחוּל אֵשׁ שְׁחָרָה, יוֹתֶרֶת כְּלוּלָה שֶׁל כָּלֶם. כְּבֵד וּטְחוּל –
סְמָא"ל וְנַחֲשׁ, כְּבֵד – אֵל אַחֵר, מְרָה – סֵם הַמּוֹת שְׁלוֹ, טְחוּל – נַחֲשׁ
הַנִּקְבָּה שְׁלוֹ, חֵלֶב טְמֵא, וּמְרָה הִיא חֲרִיבוֹ שֶׁל מְלֶאֶךְ הַמּוֹת, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר וְאַחֲרֵיתֶיהָ מְרָה כְּלַעֲנָה חֲדָה כְּחָרֵב פִּיּוֹת. וּבַתּוֹרָה שֶׁהִיא סֵם
חַיִּים, אִם הַנְּשֻׁמָּה טְמֵאָה, נֶעְבֵּר מִן הָעוֹלָם. (כְּבֵד וּטְחוּל זֶה סְמָא"ל וְנַחֲשׁ, שֶׁהֵם
אֵל אַחֵר) וְכְבֵד שֶׁהוּא אֵל אַחֵר בְּתַרוּעָה שֶׁהוּא רוּחַ, נֶעְבֵּר מִן הָעוֹלָם,
טְחוּל שֶׁהוּא נַחֲשׁ בְּשִׁבְרִים שֶׁהוּא נֶפֶשׁ, נֶעְבֵּר מִן הָעוֹלָם, מְרָה שֶׁהוּא
סֵם הַמּוֹת בְּתַקִּיעָה, נֶעְבֵּר מִן הָעוֹלָם.

אֲשֵׁרִי הוּא מִי שֶׁכּוֹלֵל נְשֻׁמָּה וְרוּחַ עִם הַנֶּפֶשׁ בְּקוֹל שֶׁל הַתּוֹרָה,
שֶׁבַתּוֹרָה הַתְּחִזְקוּ, שֶׁכָּל מִי שֶׁאִינוֹ עוֹסֵק בַּתּוֹרָה מִחֲלִישׁ
נְשֻׁמָּתוֹ, רוּחוֹ וְנֶפֶשׁוֹ מַעֲלָה וּמִטָּה, וְיוֹתֶרֶת הַכְּבֵד הִיא זוֹנָה, שִׁיּוּרִים
הִיא, לְכָל אֱלֹהִים אַחֲרֵים מִחִזְקָתָהּ, וְלָמָּה נִקְרָאת יוֹתֶרֶת הַכְּבֵד? אֵלָּא
אַחֵר שֶׁעוֹשֶׂה נְאוּף עִם כָּלֶם, נוֹתֵנֶת שִׁיּוּרִים לְבַעֲלָהּ, וְעֲלִיָּה נֶאֱמַר כִּי
בְּעַד אִשָּׁה זוֹנָה עַד כִּפּוּר לָחֵם, שֶׁהִיא מִתְחַמֶּמֶת מִכְּבֵד, וּטְחוּל הוּא
שְׁחוֹק הַכֶּסֶל, וְעֲלִיוֹ נֶאֱמַר אִם רָאִיתָ רָשָׁע שֶׁהִשְׁעָה מִשְׁחָקָתָהּ לוֹ, אֵל
תִּתְגַּרְהָ בּוֹ, מִשּׁוּם שֶׁהוּא שְׂאוֹל תְּחִתִּית, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ צְדִיק מִמֶּנּוּ בּוֹלֵעַ,
אֲבָל צְדִיק גָּמוּר אִינוֹ בּוֹלֵעַ, הַכְּבֵד כּוֹעֵס וְהוֹרֵג.

לֵב מִבֵּין, לֵב יוֹדֵעַ, לֵב רוֹאֶה, הֵלֶב הוּא שְׁכִינָה, שֶׁלֹּא נוֹטֶלֶת אֵלָּא דָם
צָח, שֶׁהִיא קָרֶבֶן שֶׁל תְּפִלָּה נִקְיָה בְּלִי חֲטָאִים וּבְלִי פְּסֻלָּת,
וּמִקְרִיבָה לְבַעֲלָהּ אֶת הַיָּפֶה שֶׁבְּכָל.

אֲבָל יוֹתֶרֶת הַכְּבֵד לֹא נוֹתֵנֶת לְבַעֲלָהּ אֵלָּא שִׁיּוּרִים וּפְסֻלָּת, וּמִי הוּא
בְּעֲלָהּ? (טְחוּל) (כְּבֵד) אֵל אַחֵר, וּמִהַשִּׁיּוּרִים הִלְלוּ שְׁנוּטֵל מִמֶּנָּה,
נֶעֱשֶׂה דָם טְחוּל חֲשׂוּף וְשָׁחַר, הוּא הַנְּחָשׁ הָרַמְאִי שֶׁפֶתָּה אֶת חוּהָ,
שֶׁהִיא הֵלֶב, וְגֵרָם לָהּ מוֹת.

וְהֵרִי שְׁנֵי בְּתֵי הֵלֶב הֵם, אֶת מִי מֵהֶם הוּא פֶתָּה? אֵלָּא אוֹתוֹ שֶׁל
שְׁמָא"ל, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ לֵב כֶּסֶל לְשִׁמְאֵלוֹ, וְעֲלִיוֹ נֶאֱמַר וּמוֹצֵא אֲנִי
מִן מְמוֹת אֶת הָאִשָּׁה. לֵב חָכֵם לִימִינוֹ, זוֹ אִשֶּׁת חֵיל עֲטָרַת בְּעֲלָהּ,
עֲלִיָּה נֶאֱמַר מִצָּא אִשָּׁה מִצָּא טוֹב, שֶׁהִיא יֹצֵר הַטוֹב מִזְלוֹ שֶׁל אָדָם,



עָלֶיהָ נֹאמֵר לְהַנִּיחַ בְּרָכָה אֶל בֵּיתְךָ, בְּרַכַּת יְהוָה הִיא תַעֲשִׂיר, עָלֶיהָ
נֹאמֵר רְאֵה חַיִּים עִם אִשָּׁה אֲשֶׁר אָהַבְתָּ.

היא בְּדִיוֹקָן הַשְּׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה כְּלוּלָה מֵעֶשֶׂר, וְהִיא נֵר מְצוּהָ, וְהָרוּחַ
שֶׁנוֹשֶׁבֶת בָּהּ תַּפְאֶרֶת יִשְׂרָאֵל, הִיא בְּכַנְפֵי רֵאָה, וְזֶהוּ וְתוֹרָה אֹר, וְשִׁמְאִירָהּ בָּהּ,
זוֹ הַשְּׂכִינָה הַעֲלִיּוֹנָה נִשְׁמַת חַיִּים, שִׁינְרֵדֶת מִן הַמַּח
לְהַאִיר אוֹתָם בְּלֵב.

מה זֶה נִ"ר? נִפְשׁ ר'וֹחַ. שֶׁהַנֶּפֶשׁ הִיא פְּתִילָה, (עַל שֵׁם שֶׁהִיא שְׂתַפָּה בַּגּוֹף)
וְהָרוּחַ זֶה הַזֵּית. הַנְּשָׁמָה, נֵר יְהוָה נִשְׁמַת אָדָם. (אָדָם שֶׁהוּא אֹר וְנֵר,
מֵאִירָהּ בּו תוֹרָה שֶׁבְכַתָּב, וְהַנְּשָׁמָה שֶׁהִיא נֵר, מֵאִירָהּ בַּהּ מְצוּהָ, וּבְזִמְנֵי שְׁאִין מֵאִירִים בָּהּ אֹר וְנֵר,
נֹאמֵר בְּנִשְׁמָה אֵל תִּרְאֵנִי שְׁאֵנִי שְׁחַרְחַרְתָּ, וְנֹאמֵר בְּאָדָם אֲלֵכִישׁ שְׁמִים קְדוֹת). וְמָה זֶה נִ"ר?
נֶפֶשׁ רוּחַ, נִ" נֶפֶשׁ, ר' רוּחַ, כְּנֶגֶד שְׁלֹשֶׁת הַקְּשָׁרִים הַלְלוּ הֵם שְׁלֹשָׁה
גּוֹנִים, אֵשׁ שְׁחוֹרָה, לְבָנָה וְתַכְלֶת. מִי שֶׁשׁוֹמֵר אֶת נֵר יְהוָה נִשְׁמַת
אָדָם בְּתוֹרָה, בְּמְצוּוֹת עֲשֵׂה וְלֹא תַעֲשֵׂה, לֹא שׁוֹלֵט עָלָיו אֵשׁ הַגִּיהֵנוֹם,
וְזֶהוּ כְּבֹד וּמְרָה וְטַחֲוֹל. הַכְּבֹד אֵשׁ אֲדָמָה, הַמְרָה אֵשׁ יֶרֶקָה, טַחֲוֹל אֵשׁ
שְׁחוֹרָה, יוֹתֵרֶת הַכְּבֹד הַכָּלֵל שֶׁל כָּלֵם, תַּכְלֶת חֲשׂוּכָה.

ותכלת שֶׁל צִיצִית – מְצוּהָ, וְתַכְלֶת, אֵין בְּצַד הָאֲחֵר, מִשׁוֹם שֶׁהִיא
דוּמָה לְכֶסֶף הַנִּכְבָּד, צְבָעֵי הַנֵּר הֵם לְבוּשִׁים לְנֵר יְהוָה
נִשְׁמַת אָדָם. צְבָע שְׁחֹר, שֶׁהוּא טַחֲוֹל, כְּשֶׁמִּתְלַבֶּשֶׁת שֵׁם הַנֶּפֶשׁ
בְּחֻטָּאִים, הִיא אוֹמֶרֶת אֵל תִּרְאֵנִי שְׁאֵנִי שְׁחַרְחַרְתָּ, שְׁחַרְחַרְתָּ בְּקְדוּת
שֶׁל בְּנֵי, בְּדַחַק שְׁלֵהֶם, בְּעֵנֵי שְׁלֵהֶם. קְדוּת וְלִיצְנוּת וְעֵנִיּוֹת יוֹצְאִים
מִטַּחֲוֹל, כְּשֶׁנִּשְׁמָה אֲסוּרָה בָּהּ בְּגָלוֹת, וְזֶהוּ וְשִׁפְחָה כִּי תִירֵשׁ גְּבַרְתָּהּ,
וּבְאוֹתוֹ זְמַן טַחֲוֹל שׁוֹחֵק, וְלַעֲתִיד שְׁיָבֵא הַמֶּלֶךְ הַמְּשִׁיחַ לְטַל נִקְמָה
מִהַטַּחֲוֹל, שֶׁהִיא שִׁפְחָה, יוֹשֵׁב בְּשָׁמַיִם יִשְׁחַק, הוּא יִשְׁחַק בְּאֲבָדָן
שְׁלֵהֶם, כְּמוֹ שֶׁנֹּאמֵר וּבְאֲבָד רְשָׁעִים רְנָה.

רנ"ה הוּא הַנֵּר, הוּא נֶה"ר יוֹצֵא מֵעֵדָן, וְמָה הִיא? מְצוּוֹת עֲשֵׂה
וּמְצוּוֹת לֹא תַעֲשֵׂה, כְּחֻשְׁבוֹן נֶה"ר, נו"ן ה"א רי"ש, וְהִיא הַנֵּר
הַמֵּאִיר לְאָדָם, וְעַל זֶה, בְּאֲבָד רְשָׁעִים רְנָה, וּבְאוֹתוֹ זְמַן הַטַּחֲוֹל
שֶׁשׁוֹחֵק נֹאבָד, וְאֵז יִתְקַיֵּם אֵז יִמְלֵא שְׁחוֹק פִּינוּ וְלִשְׁוֹנְנוּ רְנָה וְדָאִי,
וְאֵז לֹא יִכְבֶּה בְּלִילָה נְרָה, בְּגִלְלֵי שְׁטַעְמָה כִּי טוֹב סַחֲרָה, וּבְאוֹתוֹ זְמַן
מִתְתַקְנֵת יְרוּשָׁלַיִם שֶׁהִיא הַלֵּב, הַלֵּב הוּא לֵה"ב הַמְזוּבָח, יִכְבֶּה
בְּחֻשְׁבוֹן הַלֵּב, לֵה"ב הַבִּל, לֹא יִכְבֶּה בְּגָלוֹת שֶׁהוּא לִילָה, וְנִכְנֵית
עַל יְדֵי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, כְּמוֹ שֶׁנֹּאמֵר בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַם יְהוָה. (מִי



ששומר נר יהו"ה נשמת אדם במצוות עשה ולא תעשה, לא שולטת עליו אש הגיהנום, שהוא כבוד מרה וטחול).
מרה וטחול).

ועוד, מרה טחול וכבוד, הן גלות לנשמה ורוח ונפש, שהיא שכנה, כשגלתה בכבוד, נאמר באיברים, שהן העם הקדוש, החיל שלה, תכבד העבדה על האנשים. כשגולה במרה נאמר בה וימרו את חייהם. כשגולה בטחול נאמר בה ולא שמעו אל משה מקצר רוח, (שהיה כבטנה, ומעבודה קשה שהיתה בטחול), והיו צועקים לקדוש ברוך הוא ממנה, זהו שפנתוב מבטן שאול שועתי שמעת קולי, ונאמר בהם ותעל שועתם אל האלהים מן העבודה. והנשמה בגלות האחרונה נאמר בה ותגל מרגלותיו ותשכב, שוכבת לעפר. אוי לאדם שנשמתו יורדת תחת רגליו, שבאותו זמן נאמר במזלו נפלה לא תוסיף קום, ואין לו עלוי והתעלות אלא ביד הקדוש ברוך הוא, שהולך השם הקדוש לימין ומקיים אותה.

וסוד הדבר - ליני הלילה והיה בבקר אם יגאלך טוב יגאל, טוב שהוא הברית, יגאל, ואם לא יחפץ לגאלך וגאלתיך אנכי, חי יהו"ה שכבי עד הבקר. אנכי שהיא האם העליונה, אנכי של יציאת מצרים, חי יהו"ה שכבי עד הבקר שהוא ימין, שבו כח התורה שבכתב שהיא העמוד האמצעי, שממין נתנה תורה שבכתב, ומשמאל נתנה תורה שבעל פה, שהיא נקבה.

ומשום זה, טוב צדיק ח"י העולמים הוא מצד השמאל, שהוא גבור הכובש את יצרו, שהוא סמאל, ומשום זה שמאל דוחה ובימין יקום, שמי שנופל לא צריך להקים אלא ביד ימין, ומשום זה חי יהו"ה שכבי עד הבקר.

והשמאל היא ראש השנה, וימין פסח, וכו' היתה שבועה בי"ד ימים, וזהו כי יד על כס י"ה, ועל אותו זמן היא אומרת אל תראני שאני שחרחרת, ואל תראוני מצד השמאל של יצחק שאני בו בקדרות, זהו שכתוב ותכהין עיניו מראות, מראות ודאי בגאולה, שהיא אור מראות של נבואה, שנאמר בהם נפתחו השמים ואראה מראות אלהים, וזהו ותכהין עיניו מראות, מצד השמאל, ונאמר באותו זמן בקדוש ברוך הוא אלביש שמים קדרות.

נר הוא ה', חמשה גונים מאירים בו, והם: לבן, אדם, ירק, ושחר ותכלת. ו' אור הנר מבפנים, סמאל חשך, נחש קדרות, ועליה



נֹאמַר אֶלְבִישׁ שָׁמַיִם קְדָרוֹת, הַנִּקְבָּה שְׁלוֹ, וְשִׁק אֲשִׁים כְּסוּתָם, אוֹי לְנִשְׁמָה כְּשִׁמְתִּלְבָּשֶׁת בְּקְדָרוֹת שְׁלָהֶם, וְעָלֶיהָ נֹאמַר וּתְכַהֵינּוּ עֵינָיו מִרְאוֹת, וְהֵם הִחְשָׁכִים שְׁמֹכְסִים עַל הָעֵינַיִם, שְׁאִין לָהֶם רְשׁוֹת לְהִסְתַּכֵּל בְּקָדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וּשְׁכִינְתּוֹ.

וְאוֹר וְגַר שְׁמַאֲרִים (שִׁחְשִׁכּוּ) בָּהֶם, נֹאמַר בָּהֶם וְחִשְׁכוּ הִרְאוֹת בְּאֲרָבוֹת, כְּמוֹ שֶׁאָמַר קִהְלֵת עַד אֲשֶׁר לֹא תִחַשֵׁךְ הַשֶּׁמֶשׁ וְהָאוֹר וְגוֹמַר, וְאוֹר וְגַר, עָלֶיהֶם נֹאמַר כִּי גַר מִצְוָה וְתוֹרָה אוֹר, וְלָמָּה נִחְשָׁכִים בָּהֶם? מִשּׁוּם שֶׁלֹּא הָיוּ עוֹסְקִים בְּתוֹרָה וּבִמְצוּוָה, בִּירְאָה וְאֶהְבָּה שֶׁהֵם י"ה, וּמִיָּד כְּשִׁמְשֵׁתְדָלִים בָּהֶם בִּירְאָה וְאֶהְבָּה, שְׁבוּעָה הִיא לְקָדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בִּי"ה, שֶׁהֵם יְרָאָה וְאֶהְבָּה, לְהַעֲבִיר אוֹתָם מֵעוֹלָם הַנִּשְׁמָה, מִשּׁוּם שֶׁאוֹתָם הִחְשָׁכִים מִפְּרִידִים בֵּין י"ה וּבֵין ו"ה, כְּמוֹ שֶׁבְּאֲרוּהוּ, שְׁכָתוֹב כִּי יָד עַל כֶּסֶף י"ה, וּבְאוֹתוֹ זְמַן נֹאמַר בְּאֲדָם לְבָשׁוּ [אֶלְבִישׁ] שָׁמַיִם קְדָרוֹת וְגוֹמַר, וּבְאוֹתוֹ זְמַן שְׁמַעְעָבְרִים הַקְּדָרוֹת וְהַחֲשָׁכָה מִן הַנִּשְׁמָה, מִיָּד כֹּל הַנִּשְׁמָה תִּהְלֵל י"ה.

וּמִי הֵם הִחְשָׁכִים הַלְלוּ? אֵלּוּ סַמַּא"ל וְנִחַשׁ, וּמִי גָרַם לָהֶם לְשִׁלֵּט עָלֵיהֶם? אֵלּוּ סוּד הַכְּתוּב מִלְּמַד, כִּי אִם עוֹנֵתִיכֶם הָיוּ מְבַדְּלִים בֵּינֵיכֶם לְבֵין אֱלֹהֵיכֶם, וְדוּד אָמַר בְּשִׁבְלֶם, גַּל עֵינַי וְאֶבִּיטָה נִפְלְאוֹת מִתּוֹרָתְךָ, וּבְאוֹתוֹ זְמַן, מֵהַ שֶׁהָיוּ שׁוֹלְטִים הִחְשָׁכִים עַל אוֹרוֹת הָעֵינַיִם, מִתְּהַפְּכִים הָאוֹרוֹת וְשׁוֹלְטִים עַל הַחֲשָׁכוֹת, וְסוּד הַדָּבָר – שׁוֹפֵר מִהַפֵּ"ךְ קְדָמָ"א זָק"ף קֶט"ן. אוֹתוֹ שֶׁנֹּאמַר בּוֹ קִטְנֵתִי מִכָּל הַחֲסָדִים וּמִכָּל הָאֲמֵת, הַזְדַּקְךָ וְנִקְרָא זָקָף גְּדוּל, וְאִין אֲמֵת אֵלּוּ תוֹרָה. זֶהוּ שְׁכָתוֹב תּוֹרַת אֲמֵת הִיְתָה בְּפִיהוּ. וּבְאוֹתוֹ זְמַן מִתְּהַפֵּךְ הַכֶּסֶף מִדִּין לְרַחֲמִים, וְזֶהוּ הַסוּד שֶׁבְּאֲרוּהוּ בְּעַלֵּי הַמִּשְׁנָה, צְדִיקִים מִתְּהַפְּכִים מִדִּין לְרַחֲמִים.

וּבְאוֹתוֹ זְמַן נִחַשְׁבַּ כְּאֵלּוּ נִבְרָא הָעוֹלָם, וְיִסְדַּר אֶת הָאוֹרוֹת כְּרְאוּי, זֶהוּ שְׁכָתוֹב וַיִּקְרָא אֱלֹהֵי"ם לְאוֹר יוֹם וְלַחֲשֵׁךְ קָרָא לַיְלָה. וַיִּקְרָא אֱלֹהֵי"ם לְאוֹר יוֹם, זֶה יִשְׂרָאֵל שֶׁשִּׁלְטוֹנָם יִהְיֶה בְּזְמַן הַגְּאֻלָּה, וְהַרְשָׁעִים יִשְׂאָרוּ (לִכְבוֹ) בַּחֲשֵׁךְ. זֶהוּ שְׁכָתוֹב וְלַחֲשֵׁךְ קָרָא לַיְלָה, וְנֹאמַר בְּיָמִין וּשְׁמָאל וַיְהִי עָרֵב וַיְהִי בֹקֶר יוֹם אֶחָד, שֶׁהוּא עָרֵב שֶׁל יִצְחָק וּבֹקֶר שֶׁל אַבְרָהָם. בְּאוֹתוֹ זְמַן, מֵהַ שֶׁהִיְתָה הַנִּשְׁמָה מִתְּדַקֵּת בֵּין הַרְגָּלִים, זֶהוּ שְׁכָתוֹב וַתִּגַּל מַרְגְּלוֹתָיו וַתִּשְׁכַּב, שֶׁחֲזָרָה לְלֵב, שֶׁהִיא כְּמוֹ שִׁירוֹשְׁלִים, בְּאוֹתוֹ זְמַן הִלֵּב רוּאָה. זֶהוּ שְׁכָתוֹב וְלֹא יִכְנַף עוֹד



מורִיךְ וְהָיוּ עֵינֶיךָ רוֹאוֹת אֶת מוֹרִיךְ. הֲלֵב שׁוֹמֵעַ, שְׁחֲזָרוּ עֲבוּדָה וּכְרוּבִים לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם וַיִּשְׁמַע אֶת הַקּוֹל מִדְּבַר אֱלֹהֵי מַעַל הַכְּפָרֶת מִבֵּין שְׁנֵי הַכְּרוּבִים, וְכָל הָעֲנָנִים (שֶׁהֵם רוּמֵי רַבְתֵּי וְרוּמֵי הַקְּטָנָה), שֶׁהֵם מְכַסִּים אֶת הַתְּפִלוֹת, זֶהוּ שְׁכָתוֹב סְכוּת בְּעֵנָן לֶךְ מֵעֲבוּר תְּפִלָּה, נִעְבְּרִים, וּמְאִירִים הָעֵינַיִם, שֶׁהֵם בֵּית רֵאשׁוֹן וּבֵית שְׁנֵי, שֶׁבָּהֶם עוֹלוֹת הַתְּפִלוֹת.

שְׁבֻזְמוֹן שִׁישְׂרָאֵל מְלַכְלָכִים בְּטַנוּפִים שֶׁל שְׂאֵר הָעַמִּים, הַנְּשָׂמָה, שֶׁהִיא שְׂכִינָה, אוֹמֶרֶת, אֵל תְּרַאֲנִי שְׂאֲנִי שְׁחֲרַחֲרֹת, וּתְפִלָּה נוֹפֶלֶת. זֶהוּ שְׁכָתוֹב נִפְלָה לֹא תוֹסִיף קוֹם בְּתוֹלֵת יִשְׂרָאֵל, וּכְשֶׁנוֹפֶלֶת, שׁוֹכֶכֶת שְׂכִינָה לְעֶפֶר בֵּין הַרְגָלִים, וְהָרִי פָרְשׁוּהוּ וּתְגַל מְרַגְלוֹתָיו וּתִשְׁכַּב, וְהִיא מִתְּפַלֵּלֶת לְקָדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שִׁיקִימָה מִהָעֶפֶר. זֶהוּ שְׁכָתוֹב וּפְרִשֶׁת כְּנָפֶךָ עַל אֲמַתְךָ כִּי גוֹאֵל אַתָּה.

בְּאוֹתוֹ זְמַן וַיִּחְרַד הָאִישׁ וַיִּלְפֹּת, הֵהוּא שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ יְהו"ה אִישׁ מִלְחָמָה. מַה זֶה וַיִּלְפֹּת? כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר יִלְפָתוּ אֲרַחֲוֹת דְּרָכְכֶם. בְּאוֹתוֹ זְמַן יָבֵא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וַיֹּאמֶר לָהּ לִינִי הַלִּילָה וְהָיָה בְּבִקְר (רות א). לִינִי הַלִּילָה, שֶׁהוּא הַשְּׂמֵאל. וְהָיָה הַבֵּקֶר, שֶׁהוּא רַחֲמִים, יְמִין, שֶׁשְׂמֵשׁ מְאִיר הָאוֹר. זֶהוּ שְׁכָתוֹב הַבֵּקֶר אוֹר, אִם יִגְאָלְךָ טוֹב יִגְאֵל, אִם יַעֲשֶׂה בְּךָ יִשְׂרָאֵל מַעֲשִׂים טוֹבִים לְהַעֲלוֹתְךָ מִבֵּין הַרְגָלִים – יָפָה, תִּגְאֵל עַל יְדֵי יִשְׂרָאֵל הָעֲלִיוֹן שֶׁהוּא בְּעֵלְךָ, טוֹב וְדַאי, וְאִם לֹא יַעֲשֶׂה בְּךָ מַעֲשִׂים טוֹבִים, וּגְאֵלְתִּיךָ אֲנֹכִי.

וְהָרִי פָרְשׁוּהוּ חַי יְהו"ה שְׂכִבִי עַד הַבֵּקֶר, הַשְּׁבוּעָה בְּח"י, שְׂכוּלֵל שְׂמוּנָה עֲשָׂרָה בְּרֻכּוֹת הַתְּפִלָּה, שְׂכִבִי עַד הַבֵּקֶר, עַד אוֹתוֹ הָאוֹר, שֶׁבְּאוֹתוֹ זְמַן הַתְּפִלָּה תִּהְיֶה מְאִירָה בְּלֵב וּבְעֵינַיִם, וּמְשׁוּם שֶׁבְּשְׂמוּנָה עֲשָׂרָה הַבְּרֻכּוֹת שֶׁל הַתְּפִלָּה תְלוּיָה הַגְּאֵלָה, וְכוּ מִתְּגַלָּה, שֶׁהוּא יְסוּד ח"י הָעוֹלָמִים, נֶאֱמַר בּוֹ וְהָיוּ עֵינַי וְלִבִּי שָׁם כָּל הַיָּמִים.

וְהָיוּ עֵינַי וְלִבִּי, הַזְכִּיר עֵינַיִם וְלֵב, מְשׁוּם שֶׁצָּרִיךְ אָדָם בְּתְפִלָּתוֹ שִׁיְהִיוּ עֵינָיו לְמִטָּה אֶל הַנְּשָׂמָה, שֶׁהִיא שְׂכִינָה, שֶׁהִיא אֲסוּרָה בְּגִלוּת, וְלִבּוֹ לְמַעְלָה בְּקָדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְסוּד הַדְּבָר – עֵינֵי תְמִיד אֶל יְהו"ה כִּי הוּא יוֹצֵא מִרְשַׁת רַגְלִי, וְלִבּוֹ לְמַעְלָה לְטַל נִקְמָה מֵעַמְלָק. זֶהוּ שְׁכָתוֹב כִּי יוֹם נִקַּם בְּלִבִּי, בְּלִבִּי וְדַאי, בּוֹ עֲתִיד לְטַל נִקְמָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּשְׁטַל בּוֹ נִקְמָה מִהַמְצָרִים.



שהוא לב"י, שם בן ארבעים ושתים, אבגית"ץ, בו הוציא את ישראל מן הגלות. קר"ע שט"ן, שהוא השם השני של היום השני, בו קרע את היס, ובשם הזה נאמר יהי רקיע בתוך המים וגומר. נג"ד יכ"ש נגד כל עמך אעשה נפלאות, בכל שם נוטל נקמה במצרים.

והגאלה בלב תלויה, שנאמר בו הלב רואה, ומשום זה כי יום נקם בלבי, נקמה במה? בלבי, בי"ה, שנאמר בו כל הנשמה תהלל י"ה, ועליו נאמר כי יד על כס י"ה, והגאלה תלויה בלב, שבו נאמר הלב רואה, ומשום זה פרושוהו בעלי המשנה, ללב"י גליתי ולא יכרי לא גליתי. מה זה ללבי? אלא תורה שבכתב נקראת לבי, ותורה שבעל פה נקראת פה, ופרושוהו בעלי המשנה, מלב לפה לא גלה, ללב"י גליתי, זהו השם של ע"ב שמות, והם שבעים פנים לתורה שתלויים מן ב'.

ולתורה יש ראש וגוף ולב ופה ואיברים, כמו שיש בישראל, שהם ראשים, ראשי העם, ומהם עינים, זה שכתוב והיה אם מעיני העדה. ויש מהם לב, שהם כנגד שבעים סנהדרין, ומשה ואהרן על גביהן, שלא חסרים מעולם כמותם, וזהו ללבי גליתי, אבל אחרים שהם כשאר איברים, נאמר בהם ולא יכרי לא גליתי, וכן בתורה שבעים פנים תלויים משתי תורות, תורה שבכתב ותורה שבעל פה.

ובגלות חלק לב"ם, שהם שבעים ושנים צדיקים שהם כמו הסנהדרין, וסוד הדבר – אשרי כל חוכי לו, ל"ו בחשבון עולה שלשים ושש, והם שלשים ושש בארץ ישראל, ושלשים ושש מחוץ לארץ ישראל, וזהו חלק לב"ם. ומי חלק לבם? השאור וחמץ שהם ערב רב, וסוד הדבר – ויהי מבדיל בין מים למים, שעליהם נאמר אך ביום הראשון תשביתו שאר מבתיכם, אך חלק, ושבועה שימחו בי"ד, שהם ארבעה עשר ימי פסח, לקים כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות, (וזה שבעה ימי הפסח של הגלות הראשונה ושבעה ימי הפסח של גלות האחרונה) זהו שכתוב חג שבעת ימים מצות יאכל.

ומשום זה, אור לארבעה עשר בודקין את החמץ לאור הנר, וזה אור הנר שהיא תורה ומצוות, שנאמר בהם כי נר מצוה ותורה



אור, נר בלב, ואור בעינים, שהוא אור הנר, ביראה ואהבה ביה, נעבדים החשכה והקדרות מהם, ומשום זה כי יום נקם בלבי.

ועוד בלבי, זה שלשים ושנים אלהיים של מעשה בראשית, ועשר אמירות שהן י' מן לבי, והלב זה הוא הלב שבו מאיר אותו שנאמר בו ותרא אותו כי טוב הוא, ובו עתיד להתגלות הקדוש ברוך הוא למשה בתורה בגלות האחרונה כמו שבגאולה הראשונה, שנאמר בו וירא מלאך יהוה אליו בלבת אש, בראשונה בלבת אש של נבואה, ובגלות האחרונה בלבת אש של התורה.

וזו ב"ת מן בראשית, שהיא כלולה מעשר אמירות ושלשים ושנים אלהיים של מעשה בראשית, הבת הכלולה מעשר אמירות, היא בת עין שחורה, שנאמר בה שחורה אני ונאווה, ובו מאיר אור. זהו שכתוב ותורה אור, שלשים ושנים אלהיים, בו מאירה מצוה, שנאמר בה נר יהוה נשמת אדם.

ובנפי השכינה הם כסוי דם חיה ועוף, שמכסה עליהם באהבה, וכשמכסה עליהם באהבה של אהבה, מי המבול לא שולטים עליהם, מים רבים של מי המבול לא יוכלו לכבות את האהבה של ישראל לאביהם שבשמים. באותו זמן הכסא יהיה על ארבע חיות, וזהו שופ"ר הול"ך רבי"ע מרבע, דרג"א בשש דרגות, שהן שש מעלות לכסא, הרי הוא מלך על הכסא.

באותו זמן - ועשה לי מטעמים כאשר אהבתי, ממצוות עשה שנתנו מאהבה, ולא ממצוות לא תעשה, שהוא הקריב לו הממנה של עשו לקטרג על ישראל, שבשבילם נאמר ואת עשו שנאתי.

וזהו דרג"א תרי טעמ"י, שמצד של מצוות לא תעשה, הממנה של עשו הוא רוב"ץ על ישראל, והיא דרג"א עליהם, ואם תאמר שהיא שולטת על השכינה, שהיא עמהם בגלות, הרי אמר הכתוב אני יהוה הוא שמי וכבודי לאחר לא אתן ותהלתי לפסילים. וכבודי - שכינה עליונה, לאחר לא אתן - אל אחר, ותהלתי לפסילים - זו שכינה תחתונה, ומשום זה בששה ימים ששולט סם המות, אל אחר, נאמר בשכינה יהיה סגור ששת ימי המעשה, בשבת ובראשי חודשים שלא שולטים הממנים הרעים, נאמר בהם וביום השבת יפתח וביום החדש יפתח.



וְעוֹד רְבִיעַ הוּא כְּמוֹ זֶה: כ, וְלַפְעָמִים כְּמוֹ זֶה: בַּת מְלֶךְ פְּנִימָה, סְגוּרָה בְּבֵיתָהּ, וְהִיא הַלְּבָנָה הַקְּדוּשָׁה לֹא מְסַתְּפֶלֶת בָּהּ הַחֲמָה הָרְעָה לְעוֹלָם, גִּיהֶנֶם סֵם הַמּוֹת, נִקְבָּה רְעָה, כָּל שָׁכֵן אֵל אַחֵר, שָׁפָךְ פִּרְשׁוֹהוּ הָרָאוּשׁוֹנִים, לְעוֹלָם לֹא רָאָתָה חֲמָה אֶת פְּגִימַת הַלְּבָנָה, שְׁבֻזְמָן שַׁחְמָה יוֹצֵאת (יוֹצֵאת) מִמְזֻרַח, הַלְּבָנָה מִחֲזִירָה פְּנִיָּה מִמְנוּ כְּמוֹ זֶה: וּמִשׁוּם זֶה אָמַר בַּלְעָם הָרָשָׁע לֹא הִבִּיט אֶן בִּיעַקֵּב וְלֹא רָאָה עֲמַל בְּיִשְׂרָאֵל, עֲמַל וְאֶן סִמָּא"ל וְנַחֲשׁ.

וּבְזֻמָּן שְׂדוּחִקִּים אוֹתָהּ לְהִסְתַּכֵּל בָּהּ, נִכְסִית מְכַל וְכַל, וְאִימְתִּי? בַּחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי. זֶהוּ שְׁכַתוֹב תִּקְעוּ בַּחֲדָשׁ שׁוֹפָר בַּכֶּסֶה לְיוֹם חֲגִנּוּ. מַה זֶה בַּכֶּסֶה? בַּחֲדָשׁ שְׁבֻזְמָן מִתְּכַסֶּה הַלְּבָנָה. בְּאוֹתוֹ זְמַן שְׁמַתְּכַסִּית מִמְנוּ, הִיא אוֹמַרְת לְיִשְׂרָאֵל שְׂמִתְּקִנּוּ תְּפִלוֹת בְּמֵאֲכָלִים טוֹבִים, מִמְצוֹת עֲשֵׂה, שְׁתַּפְּלֵה שְׁקוּלָה כְּכֹל הַמְצוֹת. בְּאוֹתוֹ זְמַן יֹאמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל, וְעֲשֵׂה לִי מִטְעָמִים בְּרִצּוֹן הַשְּׂכִינָה, כְּאֲשֶׁר אֶהְבְּתִי מִמְצוֹת עֲשֵׂה, וּמִתְּקִינָה הַשְּׂכִינָה עִם יִשְׂרָאֵל מֵאֲכָלִים שֶׁל תְּפִלוֹת, שֶׁהֵן קְרִבְנוֹת, וּבְזֻמָּן שְׁמַתְּקִינָה מְזוֹן לְמֶלֶךְ, נוֹתֶנֶת לָהֶם עֲצָה לְהִתְעוֹרֵר בְּשׁוֹפָר, שְׁבֻזְמָן עֲתִיד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְכַנֵּס בּוֹ אֶת יִשְׂרָאֵל מִן הַגְּלוּת מֵאַרְבַּעַה צְדָדִים. זֶהוּ שְׁכַתוֹב תִּקְעוּ בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל לְחֲרוּתְנוֹ וְשֵׂא נִס לְקַבֵּץ גְּלוּיֹתֵינוּ, וְהוּא חוֹשֵׁב שֶׁהוּא יוֹם הַדִּין שְׁלוֹ וּבִוְרַח.

עַד אוֹתוֹ זְמַן הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְאַרְיָךְ לְרַשְׁעִים, וּבִסוּף מִפְּסִיק אוֹתָם וּמִחֲרִיב אוֹתָם מִן הָעוֹלָם, וְזֶהוּ מְאַרְיָךְ טְרַח"א סוּף פְּסוּ"ק.

וְעוֹד שׁוֹפָר הוֹלֵךְ רְבִיעַ דְּרָגָא תְּרִי טַעֲמִי, בְּאוֹתוֹ זְמַן שְׂמִיחוּ הָרַשְׁעִים מִן הָעוֹלָם, עוֹלָה תְּפִלָּה בְּנִגּוֹן בְּאַרְבַּעַה מִינִים, שֶׁהֵם שִׁיר פְּשׁוּט, וְזֶה י', שִׁיר כְּפוּל וְזֶה י"ה, שִׁיר מְשֻׁלָּשׁ וְזֶה י"ו, שִׁיר מְרַבֵּעַ וְזֶה י"הו". בְּשֵׁם שֶׁל י"הו"ה עוֹלָה הַתְּפִלָּה שֶׁהִיא הַשְּׂכִינָה, הַתּוֹרָה בְּנִגּוֹן, הַשְּׂכִינָה בְּנִגּוֹן, יִשְׂרָאֵל עוֹלִים מִתּוֹךְ הַגְּלוּת בְּנִגּוֹן, זֶהוּ שְׁכַתוֹב אֲזַי שִׁיר מִשֵּׁה וּבְנִי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת לִיהו"ה.

תְּפִלָּה שֶׁהִיא שְׂכִינָה, עוֹלָה לְמֶלֶךְ בְּעֲשָׂרָה זְכוּרֹנוֹת וּבְעֲשָׂר מְלָכִיּוֹת וּבְעֲשָׂרָה שׁוֹפְרוֹת, שֶׁהֵם י' י' י', וְעֲשָׂר כְּתוֹת שֶׁל מְלָאָכִים יִתְעוֹרְרוּ אֲלֵיהֶם, וּמַעֲלָה אוֹתָם לְעֲשׂוֹר סְפִירוֹת, וְהַנְּגוּנִים עוֹלִים מֵהֶם מְרַבְּעִים מִצַּד שֶׁל רְבִיעַ בְּאַרְבַּע חִיּוֹת, וְאוֹתָן חִיּוֹת קְטַנּוֹת עִם גְּדוּלוֹת הֵן שְׂמוּנָה, וְהֵן יֵאֱהוּדוּנָה"י, וְעֲלִיָּהֵן נֹאמַר אֲזַי שִׁיר מִשֵּׁה.



כְּשִׁיחָהּ הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עִם שְׂכִינְתוֹ בְּשִׁמוֹנָה חַיּוֹת, שֶׁהֵן חַיּוֹת אֵשׁ, עֵתִים חֲשׂוֹת עֵתִים מְמַלְלוֹת, וְכֻלָּם מְכוּוֹת בְּכַנְפֵיהֶן בְּנִגּוּן, וְהַנְּגוּן (עוֹלָה) בָּהֶם בְּאַרְבַּע פְּנִים, לְכָל צֵד מְרַבְּעִים. זֶהוּ שְׁפָתוֹב וְאַרְבַּעָה פְּנִים לְאַחַת וְאַרְבַּע כְּנָפִים לְאַחַת מֵהֶם, לְכָל חִיָּה שְׁמוֹנָה הֵם בֵּין פְּנִים לְכַנְפִים, כְּנֶגֶד הַשְּׁמוֹנָה שִׁבְּהֶם שִׁבַּח מִשָּׁה אָז.

וְדוֹד בְּגִלְל זֶה תִּקֵּן כְּלֵי בְּשִׁמוֹנָה נִימִים, וְשִׁבַּח אֶת הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּשִׁמוֹנָה. זֶהוּ שְׁפָתוֹב לְמִנְצַח עַל הַשְּׁמִינִית, וְשִׁמוֹנָה אוֹתִיּוֹת, לְכָל אַחַת שְׁמוֹנָה, עוֹלוֹת כֻּלָּן לְשִׁבְעִים וּשְׁתַּיִם, יֵאֱהוּדוֹנָה "שְׁמוֹנָה, וּתְלוּיּוֹת מֵהֶן שְׁשִׁים וְאַרְבַּע, שְׁמוֹנָה לְכָל אַחַת, עוֹלוֹת כֻּלָּן לְשִׁבְעִים וּשְׁתַּיִם, זֶהוּ סוּד שֶׁל חֲשֵׁמֶל.

וְהוּא נִגּוּן שְׁעוֹלָה בְּעֶשֶׂר, וְזֶהוּ יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, וְעֲלֵיהֶם נֶאֱמַר יְדִיו גְּלִילֵי זָהָב, וַיֵּשׁ נִגּוּן שְׁעוֹלָה בְּשֵׁשׁ, זֶהוּ שְׁפָתוֹב שׁוֹקֵיו עֲמוּדֵי שֵׁשׁ, י"ה יְהו"ה צוּר עוֹלָמִים, י"ה י"ה י"ה אָדָם.

אַרְבַּע כְּנָפִים אֲרִיָּה שׁוֹר נֶשֶׁר, מְרַבְּבָה, שְׁנֵי י"ה יְהו"ה י"ה יְהו"ה י"ה יְהו"ה י"ה יְהו"ה, לְמַעַלָּה מִכָּלֶם י"ה יְהו"ה חֲכָמָה בִּינָה, כְּתָר אֱהִיָּה אֲשֶׁר אֱהִיָּה, וְעֲלֵיהֶם נֶאֱמַר שְׁרָפִים עֲמֻדִים מִמַּעַל לוֹ שֵׁשׁ כְּנָפִים שֵׁשׁ כְּנָפִים לְאַחַד, וְזֶה אֲבָגִית"ץ, בְּשִׁתַּיִם יְכֶסֶה פְּנֵיו לְיִשְׂרָאֵל שְׁלֹא יִסְתַּכְּלוּ בָהֶם שׁוֹנְאֵיהֶם, וּבְשִׁתַּיִם יְכֶסֶה רִגְלָיו, שְׁלֹא יִזְכִּיר לָהֶם אֶת מַעֲשֵׂה הָעֶגְל, וּבְשִׁתַּיִם יְעוֹפֵף מִן הַגְּלוּת, זֶהוּ שְׁפָתוֹב וְאַשָּׁא אֶתְכֶם עַל כְּנָפֵי נְשָׂרִים וְאַבָּא אֶתְכֶם אֵלַי.

וַיֵּשׁ נִגּוּן שְׁעוֹלָה בְּשָׁנִים כְּמוֹ הַלְלוּיָהּ, וַיֵּשׁ נִגּוּן שְׁעוֹלָה בְּאוֹת אַחַת כְּגוֹן הַלְלֵי בִי, וַיֵּשׁ נִגּוּן שְׁעוֹלָה בְּחֵמֶשׁ כְּמוֹ ה', וְהָרִי נִתְבָּאָר בְּכַנּוּר שֶׁל חֵמֶשׁ נִימִים, אָבֵל הַנְּגוּן שְׁעוֹלָה בְּשֵׁשׁ, שֶׁהֵם אֲבָגִית"ץ, מִן ו' הוּא. וַיֵּשׁ שְׁמַעְלָה אוֹתוֹ בְּשֵׁלֶשׁ, וְזֶה יְהו"ו, שֶׁהוּא אֱהִיָּה, וְעוֹלָה בּוֹ הַנְּגוּן בְּתַקִּיעַה שְׁבָרִים תְּרוּעָה.

בְּתַקִּיעָה הוּא קוֹל אֶרֶץ בְּנִגּוּן, עַד שֶׁהִיָּה מַעַלָּה אוֹתוֹ אֶת הַיָּמִין שֶׁהוּא חֶסֶד, בְּשִׁבְרִים הִיָּה מַעַלָּה קוֹל הַנְּגוּן אֶל הַגְּבוּרָה, שְׁשֵׁם י"ה בְּיָמִין וּשְׁמָאל, וְהִיָּה יוֹרֵד מִמֶּנּוּ עִם שְׁמִחָה חֲכָמָה וְעֶשֶׂר, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְוֵהוּ, הַרוּצָה לְהַחֲכִים יְדָרִים, לְהַעֲשִׂיר יִצְפִּין. בְּתְרוּעָה הִיָּה עוֹלָה קוֹל הַנְּגוּן אֶל הָעֲמוּד הָאֲמָצְעִי, וְהִיָּה יוֹרֵד מִמֶּנּוּ הַמְּלָךְ לְכָלָה, שֶׁהִיא קוֹל דְּמָמָה דְּקָה. בְּאוֹתוֹ זְמַן יִתְעוֹרֵר כָּל מִינֵי נִגּוּן, זֶהוּ שְׁפָתוֹב הַלְלוּהוּ בְּתַקִּיעַ שׁוֹפָר, הַלְלוּהוּ בְּנִבְל וְכַנּוּר, הַלְלוּהוּ בְּתוֹף



ומחול, הללוהו במינים ועוגב, הללוהו בצלצלי שמע, הללוהו בצלצלי תרועה.

שופר היא שכינה עליונה, תקע שלה שכינה תחתונה, שנאמר בה ותקע כף ירך יעקב, בגלות. באותו זמן עולה מן הגלות בשופר גדול, ונקראת תקע בשופר גדול לחרותנו.

בנב"ל, ב"ן ל"ב. באותו זמן ב"ן יפנס להיכלו, שהוא ל"ב, ונאמר בו וטוב לב משתה תמיד, ומה שנאמר בראשונה ויתעצב אל לבו בשביל הרשעים, מיד שנאבדו התקים בו ובאבד רשעים רנה. כנור, כ"ו נ"ר, הקדוש ברוך הוא שהוא יהו"ה, שנאמר בו יהו"ה אורי וישעי, מאיר בנ"ר שהיא השכינה, המצוה שלו, וישמח בה.

צִלְצְלֵי שִׁמְע – חסד גבורה, צלצלי תרועה – נצח והוד, ובכלם – כל הנשמה תהלל י"ה, שהוא חכמה ובינה, שבהם תהיה גאלה ל"ו ול"ה, שהם בן ובת, ובהם ימחו העמלקים מן העולם, וזהו סוף פסוק.

דבר אחר ועשה לי מטעמים כאשר אהבתי, ממצוות עשה, ולא כאשר שנאתי ממצוות לא תעשה. מצוות של לא תעשה תלויות מפחד של יראה, והם להרחיק השטן מהם שלא יתקרב לכפא, שהוא הלב, לבקש דינים על האיברים הקדושים שהם ישראל, והלב שכינה ביניהם.

השטן הוא סמא"ל, שלטונו בכבוד, שעליו נאמר עשו הוא אדום. עורקי הכבוד, החילות והמחנות שלו, והכבוד נוטל כל הלכלוכים והחטאים של העורקים. זהו שכתוב ונשא השעיר עליו את כל עונותם אל ארץ גזרה, עונות תם, של אותו איש תם, אל ארץ גזרה, מקום גזרת המלאכים.

המרה חרבו, עליה נאמר ועל חרפך תחיה, ומנין לנו שמרה היא חרבו של מלאך המות? שכתוב ואחריתה מרה כלענה חדה כחרב פיות, היא חיים לכבוד, וסם המות ללב. המרה היא גיהנם, ויש לה שתי פיות שאומרים הב הב, זהו שכתוב לעלוקה שתי בנות הב הב, שתי בנות שאומרות הב רשעים לגיהנם.

שבעים עורקים הם בכבוד, כנגד שבעים ממנים, כבוד ויותרת ע"ב, יותרת שלו היא נחש אשת זנונים, משום שאת השיורים



שְׁלוֹ (שְׁלֹה) נוטל הַטְּחוּל שֶׁהוּא חֶשֶׁךְ, וְעַלֶּיהָ נֹאמֵר וְלַחֶשֶׁךְ קָרָא לְיֵלָה, שְׁשֵׁלְטוֹנָהּ בְּגִלּוֹת שֶׁהוּא הַלְּיָלָה, וּבְגִלּוֹת עוֹמְדָת לּוֹ הַשְּׁעָה, שֶׁהִיא לִילֵי"ת, אָמֵם שֶׁל עֶרֶב רַב, וְהִיא שְׁחוּק הַכֶּסֶל (הַטְּחוּל), וּבְגִלְלָהּ נֹאמֵר כֶּלָּה עֶנָן וַיֵּלֶךְ כֵּן יוֹרֵד שָׂאוֹל לֹא יַעֲלֶה.

וְזֶהוּ צְדִיק מִמְּנוּ בּוֹלַע, שֶׁרָשַׁע וְדָאִי שֶׁהוּא כֶּסֶל, עָלָיו נֹאמֵר לָמָּה תִּבְיֵט בּוֹגְדִים תַּחֲרִישׁ בְּכֹלֶע רָשָׁע צְדִיק מִמְּנוּ, וּפְרָשׁוּהוּ בְּעַלְי הַמִּשְׁנָה, צְדִיק מִמְּנוּ בּוֹלַע, אֲבָל צְדִיק גָּמוּר אֵינוֹ בּוֹלַע, וּבְגִלְלוֹ נֹאמֵר מוֹרִיד שָׂאוֹל יַעֲלֶה. אוֹי לְנִשְׁמָה כְּשֶׁבּוֹלַע אוֹתָהּ הַטְּחוּל, אוֹי לְיִשְׂרָאֵל כְּשֶׁנִּבְלָעוּ בְּעֶרֶב רַב, שֶׁעַלֶּיהֶם נֹאמֵר וְלֹא נוֹדַע כִּי בָּאוּ אֶל קַרְפְּנָה וּמְרִאִיהֶן רַע כֹּאֲשֶׁר בַּתְּחִלָּה.

בְּזִמְן הַגִּלּוֹת, כָּל הַמְּמַנִּים שֶׁל אֲמוֹת הָעוֹלָם וְעֶרֶב רַב, נֹאמֵר בָּהֶם הָיוּ צָרִיחַ לְרֹאשׁ אוֹיְבֵיהָ שְׁלוֹ, צָרִיחַ וְדָאִי הֵם עֶרֶב רַב, עַלֶּיהֶם נֹאמֵר שְׂרִיף סוֹרֵרם וְחִבְרֵי גִנְבִים, כְּלוֹ אוֹהֵב שַׁחַד וְגוֹמֵר. אוֹיְבֵיהָ שְׁלוֹ, אֵלוֹ עֲשׂוּ וַיִּשְׁמַעְאֵל וְשִׁבְעִים הַמְּמַנִּים, שֶׁהֵם כָּלֵם בְּשִׁלּוֹה וּבְעֶשֶׂר, וְיִשְׂרָאֵל בְּדַחַק בְּעֲנִיּוֹת, וּמִשּׁוֹם זֶה אוֹי לְעוֹלָם כְּשֶׁנִּבְלָעוּ בְּעֶרְבּוֹב רַע, וּמִי גֵרֵם שְׁנִבְלָעוּ בְּמַעֲיָהֶם וְלֹא נוֹדַע כִּי בָּאוּ אֶל קַרְפְּנָה? מִשּׁוֹם שֶׁמַּעֲשִׂיהֶם הִרְעִים בִּידֵיהֶם, זֶהוּ שֶׁכְּתוּב וַיִּתְעַרְבוּ בְּגוֹיִם וַיִּלְמְדוּ מִעֲשִׂיהֶם, כְּמוֹ כֵּן הַנִּשְׁמָה, הִיא כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל, כְּשֶׁהִיא שְׁלָמָה בְּמִצְוֹת עֲשֵׂה, נֹאמֵר בָּהּ כְּלָךְ יִפֶּה רַעֲיָתִי וּמוֹם אֵין בָּךְ. בְּאוֹתוֹ זְמַן שׁוֹרָה שֵׁם יְהו"ה עַלֶּיהָ, וְנֹאמֵר בָּהּ וְרֹאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שֵׁם יְהו"ה נִקְרָא עַלֶּיךָ וַיִּרְאוּ מִמֶּךָ, וְהַמְּמַנִּים שֶׁל הַכֶּבֶד וְהַעוֹרָקִים שְׁלוֹ וְהַמְּמַנִּים שֶׁל הַטְּחוּל וְהַעֲרֵבּוֹב הִרְעֵה שְׁלוֹ, נִכְנָעִים תַּחַת הַלֵּב שֶׁשֵׁם הַנִּשְׁמָה.

וְאֵם הַנִּשְׁמָה מְטַנֶּפֶת (פְּגוּמָה) בַּחֲטָאִים אוֹ חֶסֶר מִמְּנָה אֶפְלוּ מִצְוָה אַחַת מֵאוֹתָן מִצְוֹת, כְּמוֹ שֶׁבְּאֵרוֹהָ בְּעַלְי הַמִּשְׁנָה עֲבָרָה מְכַבָּה מִצְוָה, בְּאוֹתוֹ מְקוֹם (אֵיבָר) שֶׁשׁוֹרָה עֲבָרָה וְהַסְתַּלְקָה מִצְוָה מִמְּנוּ, אוֹתוֹ אֵיבָר הוּא פָּגוּם, וְהוּא מוֹם הַנִּשְׁמָה, בְּגִלְלוֹ לֹא שׁוֹרָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל הַנִּשְׁמָה. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב כָּל אֲשֶׁר בּוֹ מוֹם לֹא יִקְרַב, נִשְׁמָה שֵׁשׁ בָּהּ מוֹם בְּאֶחָד מִרַמ"ח מִצְוֹת שְׁלֹה, לֹא נִקְרַבְתָּ בְּגִלְלוֹ אֶל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

אֲבָל הַנִּשְׁמָה מִצַּד הַשְּׂכִינָה אֵין בָּהּ מוֹם. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב כְּלָךְ יִפֶּה רַעֲיָתִי וּמוֹם אֵין בָּךְ. אִם יֵצֵר הִרְעֵה רוּצָה לְקַרְבֵּי לְאוֹתוֹ מְקוֹם, כִּיּוֹן שֶׁשְׂכִינָה שׁוֹרָה שֵׁם, שֶׁהִיא הַנִּשְׁמָה, נֹאמֵר בָּהּ וְהִזֵּר הַקְּרַב יוֹמֵת,



משום שעליה נאמר אני יהו"ה הוא שמי וכבודי לא אחר לא אתן, דהינו אל אחר אל זר, שהנשמה היא כבודו והיא תשפחתו, שבה משבח האדם את הקדוש ברוך הוא בתפלה בכל יום בכמה תשבחות והודאות, ומשום זה אני יהו"ה הוא שמי וכבודי לא אחר לא אתן ותהלתי לפסילים, אלה שבעים הממנים שלא נתן להם הקדוש ברוך הוא רשות לשלט עליה, שהם עורקי הכבוד שהוא אל אחר, טחול – נחש, יותרת הכבוד – אשת זנונים, אחר שעשתה זיוף (נאוף) עם אלהים אחרים, וחלקה את הדם שלה, שהוא התמצית שלה, לכל העורקים, מקריבה את השיור לטחול שהוא בעלה הכסיל, שהטחול אינו נוטל אלא את תמצית (שמרים) הדם, ולא נותן לו מדם אחר, ומשום זה נקראת יותרת הכבוד, משום שלא נותנת לו אלא שיורים, והכבוד הוא קטרוג של הראה, שעולה ללב אש ממנו, ואם לא שנושבים בו כנפי ראה, הנה שורף את הלב (והיה שורף את כל הגוף, האש של הלב). הדקים שסביב הכנתא לוייתן, כנגד חלב טמא, ועליו נאמר אפלו נחש כרוך על עקבו לא יפסיק, אבל עקרב פוסק, שרף הוא מרה, הקטרוג של הראה, משום שמרה היא שרפת כל הגוף.

בגלל זה תקיעה שברים תרועה הם השבר שלהם, ועליהם נאמר אשרי העם יודעי תרועה יהו"ה באור פניו יהלכון. מה זה פניו? אלו תקיעה שברים ותרועה, שאותם תקיעה – לכן הפנים, שברים – אדם הפנים, ותרועה – ירקת הפנים, ובה יוצאים ישראל מן הגלות בזמן שמתהפכים פני ישראל לירק כאשה מעברת.

ובשלושת הגונים הללו מאיר הנר, שהוא נר יהו"ה נשמת אדם. מה זה אדם? יו"ד ה"א וא"ו ה"א, שלשת צבעי הנר, ושלושת הגונים הללו הם לבושים לשלושת האבות, שהם לכן אדם וירק. גון שחר הוא הקדרות שלהם, ועליה נאמר אלביש שמים קדרות, ובהם מתלבשים הו"ה. התכלת, הלבוש של אות י' שהוא תכלית הכל, נר הוא י', השלהבת שעולה ממנו ו', והנענוע שלו כאן וכאן זה ה"ה.

ולצד האחר יש נר חשוף של גיהנם, ויש לו שלשה גונים, גון אדם זה כבוד, עשו הוא אדום, מרה גון ירק, טחול גון שחר, ועליה נאמר ותכהין עיניו מראות, וסימנו בגונים הללו, שקצרות ירקרקת או אדמדמת ומראיהן שפל מן הקיר. שפל הוא גון שחר, שנאמר בו ושפלה איננה מן העור והיא כהה, והיא השפלות של הנשמה בגוף,



נ"ר, (כַּאֲשֶׁר) נְשָׁמָה וְרוּחַ וּנְפֶשׁ מִתְגַּלִּים בְּכָבֵד מְרָה וּטְחוּל, כָּל אוֹתָם אֵיבְרֵי הַגּוּף, שֶׁהֵם הָעַם הַקְּדוֹשׁ, כְּלָם דְּחוּקִים בְּמַרְירוֹת, מִשׁוּם שֶׁהַנְּשָׁמָה, הַמְּקוֹם שֶׁלָּהּ בְּמִחַ, יוֹנָה קְדוּשָׁה, נְשָׁמָה, נֶשֶׁר, שְׁבִיוֹנָה הַזֹּאת מִתְפַּרְנֶסֶת בְּכֹמָה תְּפִלוֹת וְעִבּוּדוֹת. הַסְּפִינָה שֶׁל הַיּוֹנָה קָרְקַפֶּת, וְכֹמָה מְמַנִּים יֵשׁ בְּסְפִינָה הַזֹּאת שְׂמֵנֵי הַיָּם אוֹתָהּ, וְהֵם אֲזִנִּים עֵינִים חֹטֵם וְפָה, שְׂבָעָה מְמַנִּים הֵם, וְעוֹלָיִם לְשִׁבְעִים לְשׁוֹן שֶׁהֵיוּ בְּסְפִינָה שֶׁל יוֹנָה.

וְיוֹנָה הִיא תְּפִלָּה, שְׂכִינָה תַּחְתּוֹנָה, הַנֶּשֶׁר שֶׁמִּתְפַּרְנֵס בָּהּ זֶה שְׂכִינָה עֲלִיוֹנָה. אִם יִשְׂרָאֵל לֹא מִשְׁתַּדְּלִים בְּתְּפִלוֹת וּבְקִשּׁוֹת וְעִבּוּדוֹת, שֶׁל הַנֶּשֶׁר שֶׁהוּא רָאָה, מִיָּד וַיְהוּ"ה הֵטִיל רוּחַ גְּדוּלָּה אֶל הַיָּם, שֶׁהִיא רוּחַ סְעָרָה, רוּחַ יְהוּ"ה תְּנִיחָהּ בְּרֹאשׁוֹנָה, רוּחַ שְׁנוֹשְׁבֵת בְּכַנְפֵי הַנֶּשֶׁר שֶׁהוּא הַעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי, שָׁבוּ פּוֹרַח הַנֶּשֶׁר בְּאוֹתָם שְׂתֵי שְׂפָתַיִם, הָרוּחַ שְׁנוֹשֵׁב בְּכָלֶם זֶה רוּחַ הַחֹטֵם.

הָרוּחַ הַזֶּה, בְּכָל מְקוֹם שֶׁהַשְּׂכִינָה הַעֲלִיוֹנָה וְהַתַּחְתּוֹנָה שָׁם נִמְצְאוֹת, הוּא נוֹשֵׁב בְּכַנְפֵי רָאָה, וְעַל הַלֵּב שֶׁשָׁם נִרְיָהוּ"ה, זֶה הַנֶּשֶׁמָה בְּמִחַ, הָרוּחַ בְּכַנְפֵי רָאָה, הַנֶּשֶׁשׁ בְּלֵב, וְלַפְעָמִים שֶׁלֵּשׁ בְּשִׁלְשֵׁת הַמַּחֲוֹת, וְהַמַּחְשָׁבָה רוֹכֶכֶת עֲלֵיהֶם, שֶׁהוּא אָדָם, וְכֶף שֶׁלֵּשׁ בְּלֵב, נִרְיָהוּ"ה שֶׁמָה ר"רוח.

הָרוּחַ שְׁנוֹשֵׁב בָּהֶם נִרְיָהוּ"ה בְּשֵׁנֵי בְּתֵי הַלֵּב, וְהֵם נֶפֶשׁ וְרוּחַ, סִימָן נִרְיָהוּ"ה הַזֶּה הוּא שְׁנוֹשֵׁב בְּזִרְעוֹת, בְּשִׁשֶׁת הַפְּרָקִים שֶׁלָּהֶם, וְהוּא נוֹשֵׁב בְּשִׁשֶׁת הַשּׁוּקִים בְּשִׁשֶׁת הַפְּרָקִים, שְׁנֵאֵמַר בָּהֶם שׁוּקֵי עֲמוּדֵי שֶׁשׁ, וְעֲלֵיו נֶאֱמַר וְנָחָה עֲלֵיו רוּחַ יְהוּ"ה.

כְּשֶׁאֵיבְרֵי הַגּוּף מִתְנַהֲגִים בְּרוּחַ הַזֶּה שֶׁל הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, בְּמִצְוֹת הַתּוֹרָה, הַסְּפִינָה מִתְנַהֲגֶת לְכָל צֵד שְׂרוּצָה הָאָדָם, כְּמוֹ שְׁנֵאֵמַר אֵל אֲשֶׁר יִהְיֶה שְׂמָה הָרוּחַ לְלֶכֶת יִלְכוּ, שֶׁהַסְּפִינָה הִיא הָרֹאשׁ וְהִיא לֵב וְהִיא הַגּוּף.

וְאִם אֵיבְרֵי הַגּוּף, שֶׁהֵם בְּעֲלֵי הַסְּפִינָה, שֶׁהֵם הָעַם הַקְּדוֹשׁ, לֹא מִתְנַהֲגִים בְּתוֹרָה שֶׁהִיא נְשָׁמָה, וּבְמִצְוָה שֶׁהִיא הַנֶּשֶׁשׁ, פּוֹרַח הָרוּחַ מִבִּינֵיהֶם, וּבְאוֹתוֹ זְמַן וַיְהוּ"ה הֵטִיל רוּחַ גְּדוּלָּה עַל הַיָּם, שֶׁהִיא רוּחַ סְעָרָה, שֶׁהִיא גִּזְרַת הַדִּין הַקָּשָׁה, שֶׁמְסַעֲרָה אֶת גּוּף הָאָדָם, שֶׁהֵם יִשְׂרָאֵל, וְיִשְׂרָאֵל הֵם בְּסְעָרָה, וְהָאֲנִיָּה, שֶׁהִיא הַגּוּף, חֲשָׁבָה לְהַשְׁבֵּר.



סדר הלימוד ליום ב תמוז [יום 268 בשנה]

באותו זמן – ויונה ירד אל ירפתי הספינה, זו שכינה התחתונה, שנאמר בה ותגל מרגלותיו ותשכב, שוכבת לעפר, וזהו וישכב וירדם. ולמה נפלה? משום שפרחה ממנה הרוח, שהיא העמוד האמצעי שסומך אותה, והיא נפלה, ובאותו זמן נאמר בה איכה ישבה בךד, ומי גרם את הירידה שלה? משום שבטלו ישראל תורה ומצוה. באותו הזמן שהיא יורדת בין הרגלים, ישראל בניה לחוצים בין הרגלים, והם במחלות ובמכות, באותו הזמן שהגוף בבית המחלות שהם ישראל, והשכינה עמהם שהיא יונה, מה כתוב בו? ויקרב אליו רב החובל, אותו שמחבל בפשר בבית המחלה.

ועוד, מי הוא רב החובל? אותו שנאמר בו אם חבל תחבל שלמת רעה, חבל בבית ראשון, תחבל בבית שני, והוא גדול כל מנהיגי הספינה, ומה אומר לו? קום קרא אל אלהיך, שהרי הדינים באים עליך ועל בניהך. הרי בעלי החובות מתכנסים, שהם סוככים את הספינה שלך, שהם הרוחות הרעות, הסתכל בזכותיך, באותם איברים שמתעסקים בתורה ובמצוות טובות, ויחזירו את השכינה העליונה, שהיא תשובה, עליך, והיא הגנה עליך, שעליה נאמר כנשר יעיר קנו, זו ירושלים, על גוזליו ירחף, שהם ישראל, יפרש כנפיו עליהם, בשבת וימים טובים, ובגללה מברכים בהם, ברוך אתה יהוה הפורס סכות שלום. ובזמן שפורשת כנפיה על ישראל, נאמר יקחהו ישאהו על אברתו, כמו שבארוהו ואשא אתכם על כנפי נשרים וכו', ומשום זה קום קרא אל אלהיך, שהיא שכינה עליונה, שהיא התשובה שלך, ושוב בה לרבונך שהוא הקדוש ברוך הוא, הסתכל ששפחה רעה שולטת עליך, שהיא טפה סרוחה, ועליה נאמר (איוב א) ויאמר ה' אל השטן מאין תבא. שכל החטאים הם מאיברים של טפה סרוחה, שבגללה נאמר לרשעים מאין באת? מטפה סרוחה. ויחפרו האנשים להשיב אל היבשה, בתשובה, ולא יכלו, כי הים, שהוא גזרת הדין, הולך וסער עליהם.

באותו זמן וימן יהוה דג גדול לבלע את יונה, זו גלות ראשונה, שנאמר בו ויונה ירד אל ירפתי הספינה, וזהו אנכי ארד עמך מצרימה, כמו שבארוהו, בכל מקום שגלו ישראל – שכינה עמהם,



קלקלו ישראל מעשיהם, באותו זמן נאמר בהם ויקם מלך חדש על מצרים, וזה פרעה, שעליו נאמן וימן יהו"ה דג גדול לבלע את יונה, שרצה לבלע את ישראל מן העולם, זהו שכתוב כל הבן הילוד היאורה תשליכהו, כנגדו וימן יהו"ה דג גדול לבלע את יונה, להרגו. לא כתוב לבלע יונה, אלא לבלע את יונה. את, בא לרבות את הרועה הנאמן שעתידה להנתן תורה על ידו, שהיא מאל"ף עד תי"ו, כל הגלגולים הללו היו על ידו, וזהו דג גדול, שנאמר בו התנין הגדול, הוא דג מצרים, ובת זוגו דגה, ויתפלל יונה אל יהו"ה אלהי"ו ממעי הדגה. מי הם מעי הדגה? אלו המצרים.

ועוד, וימן יהו"ה דג גדול, זהו טחול, לילית, שהיא ערב רב, מאותו רב החובל (זה סמאל. דגה, זה נח"ש לילי"ת, בת זוגו של אותו רב החובל, טחול, שהוא ערב רב) שנאמר בו וגם ערב רב עלה אתם וכו', וטחול הוא שחוק הכסיל, עליו נאמר כי הפעס בחיק כסילים ינוח. לבלע את יונה, זו הנפש, מהצד שלו – ולא שמעו אל משה מקצר רוח, ומעבדה קשה – מצד הכבד, שנאמר בו כבד לב פרעה, תכבד העבודה. מצד של המרה – וימררו את חייהם.

דג גדול הוא ערב רב, שהם (שהוא) רב החובל, מי חובל? אלא גדול מכל מלאכי חבלה, הוא חובל והיא חבלה, ערב רב הם בני לילי"ת הרשעה, שבהם חטאו ישראל וחבלו את בשרם באות הברית, הם גדולים עליהם בגלות, והם דגה לישראל, ומשום זה אמרו זכרנו את הדגה וכו'.

ובזמן שיצאו ישראל ממצרים, הרג מהם רבים, ובגלות האחרונה עתיד הקדוש ברוך הוא להרג אותם, וזהו והדגה אשר ביאור מתה, ויבאש היאור, זו התורה, שנאמר בה ותורה אור, סרחה אליהם, ונאמר בישראל כל הבן הילוד היאורה תשליכהו. אור הוא ר"ז. היאור"ה, בת זוגו של אותו האור, שנאמר בו ולכל בני ישראל היה אור במושבתם, כמו כן בגלות האחרונה (היאורה) הזהר בו היה ר"ז, שהוא אור הגאולה האחרונה, לקיים פימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות, וזהו כל הבן הילוד היאורה תשליכהו, וכל הבת תחיון, אלה שמשתדלים בתורה שבעל פה.

דבר אחר, וימן יהו"ה דג גדול לבלע את יונה, זו עניות שהיא עצב, והנקבה שלו עצבון. הזכר דג, הנקבה דגה. זהו ויתפלל יונה



אל יהו"ה אלהי"ו ממעי הדגה, מרעב העני שמגיע למעי ישראל. באותו זמן ויאמר יהו"ה לדג ויקא את יונה וגומר, בדחק של הדאגה שלהם שדואגים מן העניות, מהדחק יצאו מן הגלות, זהו שכתוב ואת עם עני תושיע, זו הנבואה של יונה שהתנבא שיצאו ישראל מן הגלות בדאגה (בדחק) של עני, ובכימין יצאו, משום שצדיק ח"י העולמים הוא עני שנקשר בכימין, שהוא פסח, כמו שישראל שנאמר בהם ואת ערום ועריה, והיונה הזו היא היונה של תבת נח.

דבר אחר, ויאמר יהו"ה לדג ויקא את יונה אל היבשה, קם זקן מאחר הצל, פתח ואמר: והמן כזרע גד הוא, מה זה כזרע גד? אלא גד הוא ימין ושמאל, גמ"ל דלי"ם, כזרע גד זה יונה, י' ודאי, טפה לבנה, שבו נשתלם גד ונעשה גיד, ועל כן הזרע הזה שהוא יו"ד, שהיא טפה קדושה, נאמר ויקא את יונה אל היבשה, שהיא נקבה, וממה שהיתה יבשה ה', נקראת ארץ, להוציא זרעים ופרות. זהו שכתוב ויקרא אלהי"ם ליבשה ארץ ולמקנה המים קרא ימים, זה מקנה ישראל מושיעו בעת צרה.

מקור המעין מאותו הזרע שנמשך מהמח העליון, והטפה (ההיא) הזו היא י' קטנה, כשיוצאת א מן המח שהיא חכמה, כל ספירה נוטלת חלקה, עד שנחלקת לתשע נקודות, וכשכל אחד נוטל חלקו, נשארת עשירית מכל הטפות, שנוטלת אותה היבשה שהיא עשירית האיפה סלת, ובשבילה מעשרים.

ואותה הטפה מתארכת בעמוד האמצעי ונעשית זרע ו', שכולל כל ששת הצדדים, וכמו שכל הספירות נוטלות חלקם מאותה טפה, כך נוטלים מהזרע (מאותו זרע) שהוא ו', כשהוא קטן נעשה שש, כשנוסע ביו"ד עולה לששים, שש פעמים עשר, אבל כל הספירות, כל אחת היא תשע, ובמלכות משתלמת כל אחת לעשר, והכל נמשך לגיד שהוא צדיק, וממנו לאותה יבשה, ובאותו זמן שמריק בה הכל, נקראת תבת נח, וסוד הדבר - ותנח התבה בחדש השביעי. מה שהיתה ה' יבשה, נעשית ה"א השביעי, וזהו ותנח התבה בחדש השביעי, ותנח ודאי בחדש השביעי, וזהו גיד צדיק ח"י העולמים, בגלל שממנו יוצא זרע ליבשה הזו.

וכ"ל מי שמוציא הזרע הזה שהוא המעין מלמעלה שלא ביבשה הזו, גורם פרוד באותו מעין, כביכול כאלו נפסק מעין השכינה,



ויתרבה המעין של הצד האחר שהם מי המבול. זהו שכתוב והמים גברו מאד מאד על הארץ, באותו זמן שאין נביעה באותה יבשה שהיא כבדה, נעשית קלה, להסתלק מעל ישראל, ונאמר בה ותרם מעל הארץ, ולא יורדת עד לחדש השביעי, כשנתמלאת בזכיות שלהם, והיא כבדה יורדת. זהו שכתוב ותנח התבה בחדש השביעי, שהוא תשרי, זרוע שמאל, שאם היו יוצאים בו, יצאו במיתה, ולא ישארו אלא אחד מעיר ושנים ממשפחה. אחד מעיר כמו נח, ושנים ממשפחה כמו שם ויפת, ומאחרים שנים שנים שבעה שבעה, מאותם עמי הארץ שדומים לבהמות וחיות ועופות, ואלו הם שמוקירים ימים טובים וחגים, שהם שנים שנים, שני ימים, אחד של ראש השנה ואחד של שבועות, שני ימים של פורים. שבעה שבעה, אלו שבעה ימים של פסח, ושבעה ימים של סכות, או שמתפללים שמונה עשרה ברכות של התפלה בכל יום שעולות לחשבון שנים שנים שבעה שבעה - שמונה עשר.

או אלו שהיו שומרים י' שהוא אות ברית מילה, שהוא לשמונה, שהכל שמונה עשר, או אלו שמניחים תפלין בכל יום שהם אות י', כמו שנאמר והיה לאות כו', והיו קושרים אותו בח' בתי תפלין, שהם ד' בתי התפלין של ראש, וארבע פרשיות של תפלין של יד, או אותם ששומרים האות י' שבת בתחום שלו שהוא ח', אלפים אמה לכל צד, והכל שמונה עשר, את אלו הם מקבלים בתשובה, שהיא תבת נח יום הכפורים.

אבל את האחרים לא יקבל בתשובה, ואם יצאו ביום הדין, אלו שלא היו שומרים, נאמר בהם ויגוע כל בשר הרמש על הארץ, ואלו נקראים רשעים גמורים שנדונים לאלתר למיתה, שבהם בששה ימים היתה שכינה מגרשת. זהו שכתוב ולא מצאה היונה מנוח לכף רגלה, ואלו הם ימים של חל.

צדיקים גמורים אלו הם ששומרים ח"י ושבתות וימים טובים, עליהם נאמר ותשב אליו היונה לעת ערב, וזה ערבי שבתות וימים טובים, ששכינה באה לשרות עליהם משום שהם קדש, כמו שנאמר קדש ישראל ליהו"ה, ואתם הדבקים ביהו"ה אלהיכם חיים כלכם היום.



וְהֵם צְדִיקִים גְּמוּרִים שְׂנֵאתָבִים וְנִחַתְמִים לְאַלְתֵּר לְחַיִּים, וּכְתוּבִים
בְּסֵפֶר הַחַיִּים, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וּבְסֵפֶר חַיִּים בְּרָכָה וְכוּ'. הַבֵּינוּנִיִּים
שְׁכָל־וִלִּים מִחַל וְקָדָשׁ, תְּלוּיִים עַד יוֹם הַכַּפּוּרִים, שֶׁהוּא כְּמוֹ תִּבְתַּת נַח,
וְאִם שָׁבִים בְּתִשּׁוּבָה, יִקָּבֵל אוֹתָם וְיִכְתְּבוּ לְחַיִּים, וְאִם לֹא, יִכְתְּבוּ
לְמִיתָה עִם הָאֲחֵרִים, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם וַיִּגְוַע כָּל בָּשָׂר וְכוּ', וְהַבֵּינוּנִיִּים,
מִשּׁוּם שֶׁיֵּשׁ בָּהֶם מִצּוֹת וְעֵבְרוֹת, נֶאֱמַר בָּהֶם וּמְכַל הַחַי מְכַל בָּשָׂר
וְכוּ', מְכַל הַחַי - מִצַּד שֶׁל הַזְּכִיּוֹת, מְכַל בָּשָׂר - מִצַּד הָעֵבְרוֹת.

וְיַעֲזֹר, שְׁבֻזְמָן שְׂיָבֵא הַמְּשִׁיחַ, כָּל אֱלוֹ שֶׁשָּׁמְרוּ אוֹת הַבְּרִית, יִצִּיל
אוֹתָם מִמַּגֵּפָה, שֶׁבְּאוֹתוֹ זְמַן תִּתְּבַטֵּל הַמַּגֵּפָה, שֶׁהָיוּ
מִתְּנַבְּאִים אוֹתָם נְבִיאִים שֶׁל הָאֶסְפֶּקְלָרְיָה שֶׁלֹּא מְאִירָהּ, שֶׁלֹּא יִשְׁאָרוּ
אֶלָּא אֶחָד מֵעִיר וּשְׁנַיִם מִמְּשַׁפְּחָה, כְּמוֹ אוֹתוֹ שֶׁכָּתוּב שְׁנַיִם שְׁנַיִם בָּאוּ
אֶל נַח, וַיֵּשׁ מִי שֶׁאוֹמֵר שְׁבַעָה שְׁבַעָה, מִצַּד שֶׁל בַּת שְׁבַע, וְאֱלוֹ הֵם
אֶחָד מֵעִיר. נַח זֶה שַׁבָּת, שָׁבוּ מִנוּחָה שִׁיּוּרֵשׁ אוֹתָהּ הַצְּדִיק, שְׁנַיִם
שְׁנַיִם, שְׁנֵי יָמִים, אֶחָד שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה וְאֶחָד שֶׁל יוֹם הַדִּין, שֶׁהַשְּׁנֵי
הוּא מְסַפֵּק, וַיּוֹם אֶחָד שֶׁל יוֹם הַכַּפּוּרִים, וַיּוֹם אֶחָד שֶׁל שְׁבֻעוֹת,
וְשְׁבַעָה שְׁבַעָה הֵם שְׁבַעָה יָמֵי סְפוֹת וְשְׁבַעָה יָמֵי פֶסַח, שְׁמֵי שְׁשׁוּמֵר
אוֹתָם יָמִים עֲתִיד לְהִנָּצֵל בְּגָלוֹת].

וּמִשּׁוּם שֶׁגָּלָה כָּל זֶה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמִשָּׁה, בְּקֶשׁ עֲלֵיהֶם רַחֲמִים
וּמִסֵּר עֲצָמוֹ לְמִיתָה, זֶהוּ שֶׁכָּתוּב וְאִם אֵין מְחַנֵּי נָא מְסַפְרֶךָ,
וּבַפִּיּוֹס שְׁלוֹ נִדְבַק בְּמִלְךָ, וְאַחַז בְּזִרְוֹעַ יְמִין, וְאָמַר זָכֹר לְאַבְרָהָם,
וְאַחַר כֵּן אֲחִז בְּשִׁמְאֵל וְאָמַר זָכֹר לְיִצְחָק, וְאַחַר כֵּן אֲחִז בְּגִוּף וְאָמַר
וּלְיִשְׂרָאֵל, וְאָמַר הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְבֵינוּנִיִּים הַלְלוּ, אֲלֵיהֶם תִּמָּה
זְכוּת הָאֲבוֹת, כִּיּוֹן שֶׁלֹּא שָׁבוּ בְּתִשּׁוּבָה, הָרִי הֵם כְּרִשְׁעִים גְּמוּרִים, וְאִם
שָׁבִים בְּתִשּׁוּבָה, נֶאֱמַר אֲלֵיהֶם חָלָה זְכוּת אָבוֹת, וּכְדִי שֶׁלֹּא יֵאָבְדוּ
הַבֵּינוּנִיִּים הַלְלוּ, אָמַר מֹשֶׁה, וְכִי יֵאָמְרוּ בְּנֵי הָעוֹלָם שֶׁאֲנִי כְּמוֹ נַח
שֶׁלֹּא בְּקֶשׁ רַחֲמִים עַל דּוֹרוֹ? בְּאוֹתוֹ זְמַן מִסֵּר עֲצָמוֹ עֲלֵיהֶם, זֶהוּ
שֶׁכָּתוּב וְאִם אֵין מְחַנֵּי נָא.

וּמִשּׁוּם זֶה עֲתִיד הַרוּעָה הַנֶּאֱמָן לְהִיּוֹת בְּגָלוֹת הָאֲחֵרוֹנָה, וְכוּ? יִתְקַיֵּם
וְהוּא מְחוּלָל מִפְּשְׁעֵינוּ, נַעֲשֶׂה חַל בְּגִלְמָם, מְדַכָּא בְּעוֹנוֹתֵינוּ,
בְּמִכּוֹת שֶׁל יְסוּרִים שֶׁל עֲנִיּוֹת, בְּכַמָּה דְחָקִים שְׁסוּבֵל עֲלֵיהֶם, וּבְגִלְלוֹ
וַיִּנָּחֵם יְהוָה עַל הַרְעָה וְגוֹמֵר, וְזֶהוּ שֶׁכָּתוּב וּבְחִבּוּרְתוֹ נִרְפָּא לָנוּ,
וּבְגִלְלוֹ שְׁמֵאל דּוּחָה אֶת הַבֵּינוּנִיִּים, שֶׁהִיא רֹאשׁ הַשָּׁנָה, וַיְמִין מְקַרְבֵּת



אותם בתשובה, שהוא פסח, זרוע ימין לקבל שבים, ויקים אותם מנפילתם ואוחז בידיהם, ויאמר להם קומי שבי ירושלים, ובשבועות יצאו בזכות משה, שמתן תורה הוא רחמים, ומגלה להם ספר תורה, ויתפנסו לירושלים, ותראה היבשה, מלכות הרשעה, ורחמים על בניו, ובו כנשר יעיר קנו. מי זה קנו? ירושלים קנו (לשכינה).

באותו זמן שופר מהפך קדמ"א זק"ף קט"ן, מתהפכת ממשלת אמות העולם, וישראל שהם מזרע אותו שנאמר בו קטנתי מכל החסדים, מתעלה ומזדקף, ונאמר בו זק"ף גדו"ל, בימין התעלו מן הגלות, בגלל שמוליד לימין משה, שדרגתו העמוד האמצעי, שהוא שבועות.

ובו מארי"ך טרח"א, בו מאריך הקדוש ברוך הוא, שהוא ארך אפים על הבינוניים וטורח בשבילם, לקים וברחמים גדולים אקבץ, ובו יצאו על יד אותו שנתנה תורה על ידו בשבועות, שהולך לימין שהינו פסח. באותו זמן אז ישיר משה, ובספות ויבא יעקב שלם, שלם בגופו, שלם בממונו, ומקף בשבעה ענני כבוד כבראשונה כשיצאו ישראל ממצרים, לקים כימי צאתך מארץ מצרים וגומר.

והרשעים, שהם ערב רב, נאמר בהם סו"ף פסו"ק, שהם מזרעו של עמלק, שנאמר בו ויאמר כי יד על כס י"ה, והם חמשה מינים: עמלקים, גבורים, נפילים, ענקים, רפאים, שכלם מתעלים ומתגברים על ישראל בגלות. זהו שכתוב ויגברו המים וירבו מאד על הארץ. ארבע פעמים כתוב ויגברו וגברו, כנגד ארבע גליות, ועליהם נאמר סו"ף פסו"ק, שמפסיק אותם הקדוש ברוך הוא לסוף הימים מן העולם.

תקונא עשרין, וחד ועשרין

ובאותו זמן הקטן יהיה לאלף - מצד השמאל, והצעיר לגוי עצום - מצד הימין, אני יהו"ה בעתה אחישנה - מצד העמוד האמצעי, ומיד יפסקו העמלקים מן העולם, והקדוש ברוך הוא ישב על כסאו, וזהו שופר הול"ך אתנ"ח יתי"ב, באותו זמן שימחו עמלקים מן העולם, יהיה הקדוש ברוך הוא נח מנוחה לישראל ויושב על כסאו, כמו שנאמר בו, ועתיק הימים יושב, לבושו כשגל לבן. לקים אם יהיו חטאיכם כשנים כשגל ילבינו.



וּלְגַבֵּי עֵשׂוֹ וַיִּשְׁמַעֲאֵל כְּתוֹב, כְּסֹאוֹתָיו שְׂבִיבֵי אֵשׁ, (רומי) ומאותם שְׂבִיבִים שֶׁל כְּסֹאוֹ יִשְׂרְפוּ כָּל גְּלוּלֵיהֶם, גְּלָגְלָיו אֵשׁ בּוֹעֶרֶת, שִׁינֵי רְדִים מִמֶּנּוּ עֲשֶׂה גְּלָגְלִים מִצַּד שֶׁל הָאוֹת י', וּשְׂבִיבִים מִצַּד שֶׁל הָאוֹת ה', שְׁתֵּי אוֹתוֹת יִתְעוֹרְרוּ בְּאֵשׁ לְשֶׁרֶף אֶת גְּלוּלֵיהֶם. בְּאוֹתוֹ זְמַן וְהָיָה הַחֶסֶן לְנִעֲרָת וְכוּ'.

בְּאוֹתוֹ זְמַן עוֹלָה ו' עַל דְּרָגָתוֹ שֶׁהִיא שֵׁשׁ מַעְלוֹת לְכֶסֶא, וְזוֹהִי דְרָגָ"א, תְּרֵי טַעַמִּי, מַה זֶה תְּרֵי טַעַמִּי? אֲלֵא אַחַר שְׁעוֹלָה לְדְרָגָתוֹ, יֹאמֵר לְיִשְׂרָאֵל וְעֲשֵׂה לִי מְטַעַמִּים כְּאֲשֶׁר אָהַבְתִּי, מִמְצוֹת עֲשֵׂה שְׁכּוֹלוֹת בְּה' שֶׁל אֲבִרְהֶם, שְׁכּוֹלֵל רַמ"ח מְצוֹת שֶׁבָהֶם מִתְקַרְבֵּת ה' אֶל ו', וְקִרְבָּן זֶה הוּא קְרוֹב שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עִם שְׂכִינָתוֹ.

בְּכ"ז מְקוֹם וּמְקוֹם (אִיבֵר וְאִיבֵר) קְרוֹב שֶׁל י"ה, ה' חֲמִשָּׁת אֲלָפִים לְבְרִיאַת עוֹלָם, ו' אֲלֶף הַשְּׁשִׁי בְּרַמ"ח, וּבִשְׂמַאל, שֵׁשׁ הַלֵּב, יִטַּל נְקֻמוֹת מְאֻמוֹת הָעוֹלָם, וְסוּד הַדְּבָר – כִּי יוֹם נָקָם בְּלִבִּי, וְדַאי נְכַלְלִים בְּעֵמּוּד הָאֲמֻצְעִי, שְׁמִצּוֹת עֲשֵׂה נִתְּנוּ מִיְמִין, וּמְצוֹת לֹא תַעֲשֶׂה מִשְׂמַאל, וְאֵלּוּ הֵם תְּרֵי טַעַמִּי, וּמְצוֹת עֲשֵׂה הֵן מֵאֲכָלֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וּמְצוֹת לֹא תַעֲשֶׂה פְּרִנְסָה לְסַמַּא"ל מִי שְׁעוֹבֵר עֲלֵיהֶם.

(וְאֵלּוּ הָיָה מְקַרִּיב) (מְקַדִּים) (וּבְאֵלּוּ מִתְקַרֵּב) עֵשׂוֹ לְיִצְחָק, וְאֹמֵר לוֹ יָקָם אָבִי וַיֹּאכַל מִצִּיד בְּנוֹ, וְסַמַּא"ל בְּגִלְגָּלִים הָיָה מְקַדִּים (מְקַרִּיב) לְשְׂמַאל, לְהַטְעִים אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִחֻטְאֵי בְּנָיו, שֶׁהֵם מֵאֲכָלִים מְרִים, שְׂבִשְׂבִילֵם נֹאמֵר וְאֵת עֵשׂוֹ שִׁנְאֵתִי. מִהַעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי מִשֵּׁם נִתְּנָה תוֹרָה, שֶׁהִיא כְּלָלוֹת שֶׁל יְמִין וּשְׂמַאל, בְּאוֹתוֹ זְמַן עֲשֵׂן יִתְעוֹרֵר לְשְׂמַאל לְהַעֲבִיר מִשֵּׁם סַמַּא"ל, וּמִיד עוֹלָה עֲשֵׂן אַחַר, שֶׁהוּא עֲשֵׂן הַקְּטָרֶת, (הוּא כְּלָלָה שֶׁל הַתּוֹרָה, הַקָּשֶׁר שֶׁלּוֹ מְצוֹת עֲשֵׂה), לְקָשֶׁר וּלְקַרֵּב יְמִין לְשְׂמַאל, שְׁעֵמּוּד הָעֲשֵׂן הוּא הַעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי (בְּאֵהֶבָה, וּמְצוֹת לֹא תַעֲשֶׂה בִּירְאָה), עֲמוּד הַקְּטָרֶת.

מַהִי הַקְּטָרֶת שֶׁלוֹ? שְׂכִינָה תַחַתּוֹנָה, שֶׁהִיא עוֹלָה בְּכַמָּה רִיחוֹת וּבְשָׂמִים טוֹבִים, וּכְשֶׁעוֹלָה אֵלָיו, נֹאמֵר בְּה' מִי זֹאת עוֹלָה מִן הַמְּדַבֵּר וְכוּ', שְׁעוֹלָה בָהֶם, זוֹ ה' תַּחַתּוֹנָה, זֹאת עוֹלָה בְּמִי, מְקַטְרֶת מִר וּלְבוֹנָה, שְׁתֵּי יְרֻכִים שֶׁל אֵמֶת, מְכַל אֲבָקַת רוּכַל, זֶה צְדִיק, שֶׁהוּא כוֹלֵל הַכֹּל, הוּא רוּכַל, וְהִיא אֲבָקָה שֶׁלוֹ, זֶהוּ שְׂכֵתוֹב וְדָבַק בְּאִשְׁתּוֹ, וְבוֹ עוֹלָה לְבַעֲלָהּ.



שְׂכִינָה תחתונה היא הקטרת של הקדוש ברוך הוא, והיא הקרבן שלו, המזבח שלו, שבה מתקנים ישראל מאכלים של קרבנות של תפלות לקדוש ברוך הוא, שהם כנגד קרבן השחר וקרבן של בין הערבים, וקרבן של אמורים ופדרים שמתאכלים כל הלילה, והוא קרבן מוסף שהוא צדיק, והוא קרבן שבתות וימים טובים, שאין קרבן, (קרוי של העם הקדוש לקדוש ברוך הוא בשבת ויום טוב) אלא בה. זהו שכתוב בזאת יבא אהרן אל הקדש, ואל יתהלל המתהלל כי אם בזאת.

היא המשכון שלו שבשבילה הוא שורה בתוכם, זהו שכתוב ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם וגומר, היא הארון שלו, והוא ספר תורה גנוז בתוכם, היא מנורה שלו, ומנורת המאור מאותו שנאמר בו ותורה אור, והיא נר שדולק לפניו, כמו שנאמר להעלות נר תמיד, והיא בת שבע, המנורה הכלולה משבעה נרות, היא נר אצלו מצד השמאל, והוא אור אצלה מצד הימין, ועל שניהם נאמר כי נר מצוה ותורה אור.

היא הקדושין שלו מצד השמאל, משום שקדשה מצד הלויים, כמו שנאמר וקדשת את הלויים, ועליה נאמר תהא לי מקדשת בטבעת זו, והיא הברכה שלו מצד הימין, שהיא כהנה, זהו שכתוב כה תברכו את בני ישראל.

ונקראת הפלה שלו מצד הצדיק שהוא כ"ל, וזהו כל"ה, כ"ל ה', משום שהוא הברית שאוחז בשניהם, ומצד הצדיק הוא היחוד שלה, שהוא קוץ של האות ד' מן אחד, שקושר בין א"ח לבין ד', והיא תפלה שלו מצד ח"י העולמים, שהוא שמונה עשרה ברכות התפלה.

היא אות של שבתות וימים טובים, שבת היא הכלל של שלשת האבות, משום שהיא בת כלולה בשלשת ענפי האבות שהם ש, היא התחום שלו והיא הרשות שלו, רשות היחיד שגבהו עשרה, וזה יו"ד ה"א וא"ו ה"א, ורחבו ארבעה שהם יהו"ה, הוא הערויב שלה מצד ימין ושמאל, שהם ע"ב רי"ו, שהינו חסד וגבורה, והיא ערבית שלו, העבור שלו.

היא טלית של הקדוש ברוך הוא, ובה מתעטף הקדוש ברוך הוא, כמו שנאמר עוטה אור כשלמה, והיא ציצית של צדיק שהוא



עָנִי בְּגִלוֹת. זֶהוּ שְׁפָתוֹב תְּפִלָּה לְעָנִי כִי יַעֲטֹף, עָנִי וְדַאִי, שָׁבוּ
מִתַּעֲטֹף, מִשּׁוּם שֶׁהִיא כְּסוּתָהּ לְבִדָּה הִיא שְׁמֵלְתוֹ לְעוֹרוֹ, זֶה עוֹר
הַתְּפִלִּין, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם וַיַּעַשׂ יְהוָה אֱלֹהֵי־ם לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ כְּתָנוּת
עוֹר וַיִּלְבָּשֵׁם.

אַרְבַּעַת בְּתֵי הָרֵאשׁ הֵם אֵהִי"ה, אַרְבַּע פְּרָשִׁיּוֹת שֶׁהֵן קָדֵשׁ לִי, וְהִיא
כִּי יִבְיָאָךְ, שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, וְהִיא אִם שָׁמַע, זֶה יְהוָה. אַרְבַּעַת
בְּתֵי הַיָּד זֶה אֲדֹנָי, אַרְבַּע פְּרָשִׁיּוֹת זֶה יְהוָה, וּבָהֶם מ"ב אֲזָכְרוֹת
בְּשִׁמוֹנֵה פְּרָשִׁיּוֹת, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם אֲדֹנָי בָּם, זֶהוּ כִּי הִיא שְׁמֵלְתוֹ
לְעוֹרוֹ, וְהִיא תְּכַלֵּת שְׁבַצִּיצִית, הִיא סוּד הַיְבוּס, הַיְבֻמָּה שְׁלוֹ בְּגִלוֹת,
י"ב מ"ה ב"י מ"ה, שְׁלֵשֶׁת הַגְּלִגּוּלִים שְׁלָה הֵם שְׁלֵשֶׁת הָאֲבוֹת,
שְׁעָלֵיהֶם נֶאֱמַר הֵן כָּל אֱלֹהֵי יִפְעַל א"ל פְּעָמִים שְׁלוֹשׁ עִם גָּבֵר, הִיא
הַיְשׁוּעָה שְׁלוֹ, הַגְּאֻלָּה שְׁלוֹ, מִשּׁוּם שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֵין לוֹ רְשׁוֹת
לְצֵאת מִן הַגְּלוֹת עַד שֶׁהִיא יוֹצֵאת עִמוֹ, הִיא הַנְּבוּאָה שְׁלוֹ, הַנְּבוּאָה
כְּלוּלָה שֵׁשׁ דְּרָגוֹת מְצַד שֶׁל הָאוֹת ו' שֶׁהִיא הַעֲמוּד הָאֲמָצְעִי, וְהִיא
חִלוּם אֶחָד מִשְׁשִׁים שֶׁל נְבוּאָה, וּמָה זֶה שְׁשִׁים? אֵלָּא אֵין שִׁיב"ה
(שְׁנָה) פְּחוּתָהּ מִשְׁשִׁים, וְזֶה יִשְׂרָאֵל סְבָא שְׁעוּלָה בָאוֹת ו', שֵׁשׁ פְּעָמִים
עָשָׂר שֶׁהוּא שְׁשִׁים.

וְהִיא יִרְאָה מְצַד הַשְּׂמָאל, אֵהָבָה מְצַד הַיָּמִין, וְהִיא תוֹרָה מְצַד
הַעֲמוּד הָאֲמָצְעִי, וְהִיא אֲנֹכִי מְצַד הָאֵם הַעֲלִיּוֹנָה שְׁאֲחוּזָה
בְּיָמִין, מִשּׁוּם שֶׁאֲנֹכִי הוּא כִּס"א בְּחֶשְׁבוֹן, וְנֶאֱמַר בּוֹ וְהוֹכֵן בְּחֶסֶד
כֶּסֶף, וְעָלֶיהָ נֶאֱמַר לֹא יִהְיֶה אֱלֹהִים אַחֲרָיִם עַל פָּנָי, מֵהַצַּד שֶׁל סֵמָ"ל
וְנִחַשׁ, שֶׁהֵם אֱלֹהִים אַחֲרָיִם.

וְהִיא פֶּסַח מְצַד הַיָּמִין, וְהִיא רֵאשׁ הַשְּׁנָה מְצַד הַשְּׂמָאל, וְהִיא מְצָה
פְּרוּסָה מְצַד הַשְּׂמָאל, וְהִיא מְצָה שְׁלֵמָה מְצַד הַיָּמִין, מִשּׁוּם
שֶׁצַּד הַצָּפוֹן אֵינוֹ שְׁלֵם, וּמִשּׁוּם זֶה מְצָפוֹן תְּפִתַּח הַרְעָה, וְהִיא (מְצָה)
מְצוּהָ בָאוֹת ו' מְצַד הַעֲמוּד הָאֲמָצְעִי.

וְהִיא שְׁבִיעוֹת מְצַד הַעֲמוּד הָאֲמָצְעִי, שְׁבַעַת שְׁבִיעוֹת וְדַאִי יֵשׁ בָּהֶם
שְׁבַע שְׁפָתוֹת, וּבָהֶם אַרְבָּעִים וְתִשְׁעָה יָמִים כְּחֶשְׁבוֹן אַרְבָּעִים
וְתִשְׁעָ הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל קְרִיאַת שְׁמַע, שֶׁהֵן שְׁמַע יִשְׂרָאֵל וְכוּ' בְּרוּךְ שֵׁם
וְכוּ'. בְּיוֹם הַחֲמִשִּׁים שׁוֹרָה הַשְּׁכִינָה הַעֲלִיּוֹנָה בָּהּ, וְנִקְרָאת מִתֵּן תוֹרָה,
וְהַעֲמוּד הָאֲמָצְעִי הוּא תוֹרָה שֶׁנִּתְּנָה בְּחֲמִשִּׁים הַיָּמִים שֶׁל שְׁבִיעוֹת,
וְעָלֶיו נֶאֱמַר בֵּין חֲמִשִּׁים לְזִקְנָה (לְבִינָה), בָאוֹתָהּ שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ כִּי זָקְנָה



אמך, ועליה נאמר כי אם לבינה תקרא, משום שהיא ה', ועולה באות
 " לחמשים, חמש פעמים עשר, ועליה נאמר בן חמשים לזקנה,
 באותה שנאמר אל תבוז פי זקנה אמך, (ו' בן י"ה).

ולפעמים נקראת ס' שתומה, ונאמר בה בן ארבעים לבינה, (כשאינה)
 בשתפות של האות י' נקראת ארבעים, והיא העולם הבא
 שאין בו אכילה ושתיה, וכשעולה משה אליה, נאמר בו ויהי משה
 בהר ארבעים יום וארבעים לילה וגומר.

מתן תורה זו שכינה תחתונה, ועליה נאמר ישמח משה במתנת
 חלקו, משום שהיא דגמא של העמוד האמצעי, ועוד
 שבועות על שם מלא שבע זאת ונתנה לה גם את זאת. מלא שבע
 זאת - זו שכינה עליונה, (מלא שבע ה' מלא י"ה), שנאמר בו כי יד על
 כ"ס י"ה, ונתנה לה גם את זאת - זו שכינה תחתונה, ה' זעירה,
 מלא שהכל עליונה ותחתונה זו ו', הוא מלא י"ה למעלה, שהיא
 מליא"ה אלהים, ועליה נאמר אני מלאה הלכתי, מלאה הלכתי
 להר סיני, ובגלות ריקם השיבני יהו"ה, והוא מלא ה', ובה (ובו)
 מלאה הארץ קנייך.

וישכינה התחתונה היא סופ"ה, כ"ו ה"ס, שהיא יהו"ה אדני",
 כלולה משני השמות, סופה חבור של שניהם כמו זה:
 יאהדונה", משום שהיא הכלה שלו, והיא בת שבע, הכלל של שבע
 ימי סכה, וכשנוטלת מהאם העליונה, שהיא שמחת תורה, שמחת
 בית השואבה, והיא החפה שלו, נקראת שמיני חג עצרת.

באותו זמן של שמחת תורה, שמים (שורה) עטרה בראשו של כל
צדיק למעלה, כמו שנאמר בעטרה שעטרה לו אמו ביום
חתנתו וביום שמחת לבו. ביום חתנתו זו שכינה תחתונה, וביום
שמחת לבו זו שכינה העליונה, וכך צריכים ישראל להתעטר בכל
(בלם) בעטרה על ראשם ביום של שמחת תורה. ולקחתם לכם ביום
הראשון פרי עץ הדר כפת תמרים וכו', אתרוג היא שכינה תחתונה,
ודומה ללב, שהוא לשמאל, שהוא גבורה, ומשום כך צריך אדם לטל
אתרוג ביד שמאל, וצריך להיות אתרוג שדומה ללב, שלם בתיומת
שלו, בגלל אותו שנאמר בו ויעקב איש תם, להיות שלם עמו, וכמו
שאינ פסול ביעקב שלמעלה, כך צריך שלא יהיה פסול באתרוג,
לקיים את הפסוק כלך יפה רעייתי ומום אין בך, ואם היא ירקה, היא



יותר משבחת, כדמות שהיתה אסתר ירקרקת, שנאמר בה ותלבש אסתר מלכות.

ונקראת הדסה על שם הדס, ולהדס יש שלשה הדסים, להתתקן בשלשת האבות, ונקראת ערבה מהצד של שתי השפתים, שהם למודי יהו"ה, ונקראת לולב מצד של ח"י העולמים, שהוא כולל שמונה עשרה ברכות של התפלה, וכנגדם עושים שמונה עשר נענועים בלולב בששה צדדים, שלשה לכל צד וצד, ששה צדדים שכלולים בגוף שהוא העמוד האמצעי, שלולב על שמו נקרא ל"ו ל"ב.

ואותם נענועים שמונה עשר ד' פעמים, שעולים שבעים ושנים, והם שמונה עשר בהודו ליהו"ה תחלה וסוף, שמונה עשר באנא יהו"ה הושיעה נא, הרי שבעים ושנים, והם תלויים מן דלת שהיא שכינה, וצדיק נקרא בה ד' פעמים ח"י ח"י ח"י ח"י שעולה שבעים ושנים, מהצד של שלשה אבות והשכינה שמשתתפת עמם, שהם שמונה עשר (פרקים) בזרוע ימין, ושמונה עשר בשמאל, ושמונה עשר בגוף אל השדרה, ושמונה עשר בכרית מילה, והם ו' צדדים. שתי זרועות המלך, ושתי שוקי המלך, שהם שני נביאי אמת, וגוף וכרית - הרי שש. שמונה עשר נענועים כנגדם שמונה עשרה חליות של השדרה מצד הגוף, וכל זה מצד עץ החיים, ומצד העץ של טוב ורע.

הגשמה משבעת ללמד רזי התורה

ובשעתא דזמינין לנחמא [הנשמה] להאי עלמא, ואמר ליה, זיל אייתי לי רוח פלוני. בההיא שעתא אתיא ההיא נשמתא, מתלבשא בדיוקנא דהאי עלמא, והוא ממנא אחזי לה קמי מלכא קדישא.

קודשא ברין הוא אומר לה, ואומי לה, דכד תיחות להאי עלמא, דתשתדל באורייתא למנדע ליה, ולמנדע ברזא דמהימנותא. והם הקדמות הסודות לפרש בהם סתרי תורה, שהיא חלק התורה המרצית למעלה יותר מן הכל, אור החמה שם, בשם הרמ"ק זכרנו לחיי העולם הבא, דכל מאן דהוי בהאי עלמא, ולא אשתדל למנדע ליה, טוב ליה דלא יתברי. בגין כן אתחזי קמי מלכא קדישא, למנדע בהאי עלמא, ולאשתדלא ביה בקודשא ברין הוא, ברזא דמהימנותא.

הדא הוא דכתיב, (דברים ד) אתה הראת לדעת, אתחזיאת על ידא דההוא ממנא, קמי קודשא ברין הוא. לדעת למנדע ולאסתכלא בהאי עלמא, ברזא דמהימנותא, ברזא דאורייתא. (והר חלק ב' דף קס"א:)



האֲתָרוּג דומה לצדיקים, וְהֵדָס לבינוניים, וְעֵרְבָה לרשעים, וְהַשְׂכִּינָה נֶאֱמַר בָּהּ וּמְלֻכוֹתָּהּ בְּכָל מְשָׁלָה, אֵף עַל גַּב שְׁנָאֵמַר בָּהּ עֵץ חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים בָּהּ, הִיא שׁוֹלֵטֶת עַל עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרָע, מֵהַצַּד שֶׁלּוֹ הִיא קְרוּבָה לְמֶלֶךְ. (וּמֵהַצַּדִּים הָאֵלּוּ פְּעָמִים הִיא נִקְבָּה קְרוּבָה לְמֶלֶךְ) זֶהוּ שְׁכָתוֹב בְּזֹאת יָבֵא אֶהְרֵן אֶל הַקֹּדֶשׁ, מִצַּד הַיְמִין, לְפְעָמִים הִיא רְחוּקָה מִמָּנּוּ מִצַּד הַשְּׂמָאל, וְאֵל יָבֵא בְּכָל עֵת אֶל הַקֹּדֶשׁ, מִצַּד הַיְמִין הִיא לֹא מְקַבֶּלֶת טְמֵאָה. טוֹב הוּא יְמִין, אֲבָל מְקוֹמָהּ טוֹב מְקַבֶּלֶת טְמֵאָה מֵרַע וּמְוֹת, הוּא מְקוּם אֵין לוֹ קְרָבָה (נ"א אֶל הַקֹּדֶשׁ הִיא לֹא מְקַבֶּלֶת טְמֵאָה, אֲבָל מְקוֹמָהּ טוֹב מְקַבֶּל טְמֵאָה מֵרַע, וּמֵאוֹתוֹ מְקוּם שְׂאִין לוֹ קְרָבָה), וְשֵׁם צְרִיף קְרִבָּן לְהַקְרִיב, וְקִטְרֶת לְהַרְחִיק רוּחַ הַטְּמֵאָה מֵאוֹתוֹ מְקוּם, וְלִקְרַב זְכוּת לְשֵׂמָאל הַגְּבִירָה וְלְהַרְחִיק מִשָּׁם הַשְּׂפָחָה, וּמִשׁוּם זֶה כָּל הַשְּׂמוֹת יֵשׁ בָּהּ.

וּנְקִירָאֵת הַשְּׂדֵרָה אַחֲרֵי מִצַּד הַלְּבָנָה, וּמִצַּד הָעַמּוּד הָאֲמֻצְעֵי נִקְרָאֵת קָדָם, וְסוּד הַדְּבָר – אַחֲרֵי וְקָדָם צְרִתָּנִי, וּבְגִלוֹת הַשִּׁיב אַחֲרֵי יְמִינוֹ מִפְּנֵי אוֹיֵב. מִי הָאוֹיֵב? זֶה סַמָּא"ל, שְׂכָל אֱלֹהִים אַחֲרֵים הֵם לְאַחֲרֵי, וְכִדִּי שֶׁלֹּא יִסְתַּכְּלוּ בְּשִׂכְיָנָה שֶׁהִיא לְמַעַרְב, שֶׁהוּא אַחֲרֵי, שֵׁם אוֹתָהּ בְּיְמִין, וּמִשׁוּם כֵּךְ אֶסוּר לְהַתְּפַלֵּל לְמַעַרְב, שֶׁהוּא אַחֲרֵי, מִשׁוּם שֵׁשׁ אֱלֹהִים אַחֲרֵים, וְשֵׁם סַם הַמְּוֹת שְׂבֵתָא"י, וּמִשׁוּם שֶׁהִיָּתָה בְּרֵאשׁוֹנָה לְמַעַרְב וְחִזְרָה לְיְמִין, שׁוֹאֵלִים עָלֶיהָ אֱלֹהִים אַחֲרֵים שְׂבֵתָא"י, אִ"י שְׂבֵתָא"י, שְׂבֵתָא"י – הָאוֹתִיּוֹת שֶׁלּוֹ אֵי שְׂבֵתָא.

וּצְרִיכִים יִשְׂרָאֵל לְשָׁנוֹת לָהּ מְקוּם וְשֵׁם וּמַעֲשֵׂה, וְזֶה שְׁנׁוֹי מְקוּם וְשְׁנׁוֹי הַשֵּׁם וְשְׁנׁוֹי הַמַּעֲשֵׂה, כִּדִּי שֶׁלֹּא יִכִּיר בּוֹ הָאוֹיֵב שֶׁהוּא סַמָּא"ל, וְזֶהוּ הַשִּׁיב אַחֲרֵי יְמִינוֹ וְכוּ'. אִם זוֹכִים לְשִׁמֵּר שְׂבֵתָא, צְרִיף לְשָׁנוֹתוֹ מִיְמֹת הַחַל בְּלִבוֹשִׁים וּמֵאֲכָלִים שֶׁהֵם עֲנֹג שְׂבֵתָא, שְׂאֵם הִיָּה רְגִיל לְאָכַל שְׂתֵי סְעוּדוֹת בְּיוֹם חַל, בְּשְׂבֵת אוֹכֵל שְׂלֵשׁ, שְׂכָתוֹב וַיֹּאמֶר מִשָּׁה אֲכַלוּהוּ הַיּוֹם כִּי שְׂבֵת הַיּוֹם לָהּ, הַיּוֹם לֹא תִמְצָאֵהוּ בַשְּׂדֵה, וּבְכָל צְרִיף לַעֲשׂוֹת בְּשְׂבֵת תּוֹסַפֶּת, שְׂאֵם הִיָּה רְגִיל לְאָכַל בְּיוֹם חַל לְחֵם וַיִּין, יוֹסִיף בְּשְׂבֵת בְּשׂוֹר, זוֹ תּוֹסַפֶּת שְׂבֵתָא.

שְׁנׁוֹי מַעֲשֵׂה – שְׂאֵם הִיָּה רְגִיל לַעֲשׂוֹת מַעֲשֵׂה בְּחַל, לֹא יַעֲשֵׂה בְּשְׂבֵתָא, זֶהוּ שְׂכָתוֹב שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבֹד וְכוּ'. שְׁנׁוֹי הַשֵּׁם – לְכָל יוֹם קוֹרָא



לו מעשה, כמו שנאמר ששת ימי המעשה, וליום השביעי הוא קורא לו שבת, שהוא השבתת מעשה, בטול המעשה. שנוי מקום – אם הוא רגיל להבעיר אש בחל, שישנה ולא יבעיר אותה בשבת, זהו שכתוב לא תבערו אש בכל משבתיכם ביום השבת.

ועוד יש שנוי, שצריך לשנות מעבד לגבירה, שלא יהיו שוים, שגבירה היא מקומו של הקדוש ברוך הוא, צריך לשנות למלך. זהו שכתוב וישנה ואת נערוותיה, ביום השבת, שמשנתנה יום השבת מיום של חל ששולט בו העבד של המלך.

ועוד משבתיכם, מושב של אדם הוא המקום שלו. ועוד שנוי מקום – לתקן את הבית בשבת תוספת מבחל. ועוד שנוי מעשה – אם הוא עצוב בחל, שיהיה שמח בשבת, ואם יש לו קטטה בחל עם אדם או עם אשתו, שיהיה לו שלום עמה בשבת, ובזה אין רשות לקרב לסם המות חללה, ולבעלה שהוא אל אחר חלול שבת, (אין להם רשות להתקרב), ומשום זה אמרו הקדמונים, אם ישראל היו מקימים שבת אחת כהלכתה (שתי שבתות כהלכתן), מיד היו נגאלים.

וכך צריך לשנות בנר דולק ובמטה מצעת ובשלחן, כמו זה: אם היה רגיל בימי החל להדליק נר עם פתילה אחת, יוסיף בשבת שניה. ובשלחן, אם רגיל לברך המוציא על לחם אחד, בשבת יוסיף שני, שהם כמו שלחם משנה. מטה, הרי נאמר שאם היה רגיל לשמש ביום חל בקטטה עם אשתו ובפרוד, לא יזדוג עם אשתו בשבת אלא בשלום, ומשום זה תלמידי חכמים עונתן מליל שבת לליל שבת, וצריך לשנות שבת מיום חל בכל, ואם יש להם שלום בכל ששת ימות החל, יעשו תוספת בשבת בפיוס זה לזו באהבה רבה, כמו שלמעלה, שנאמר לשכינה פתחי לי אחותי רעיתי יונתי תמתי, בתוספת דברי פיוס, כמו זה צריך אדם לפייס את אשתו בשבת בתוספת דברי פיוס.

ובזמן שאלהים אחרים רואים בשבת שנוי בכל, אין להם רשות לקרב. זהו שכתוב והזר הקרב יומת, משום שקדש היא לכם מחלליה מות יומת, ומשום זה נאמר בכתוב את שבתתי תשמרו וגומר, ובתוספות הללו נקראת השכינה מוסף שבת, וכשמתרחקים ממנה כל דרגות החל, ואין רשות זרה בשבת להפגס בין הקדוש ברוך הוא ושכינתו, היא נקראת הקדשה שלו, וכשמברכים אותה



בברכת המזון, נקראת ברכה שלו, ובשניהם היא היחוד שלו, הפלה שלו. באותו הזמן, השבת היא שקולה לכל התורה.

והנה הוא צורת המנוחה, וצריך להיות לימין, ועליה נאמר הרוצה להחכים ידרים, ושלחן השבת צריך להיות לשמאל, ועליו נאמר הרוצה להעשיר יצפין. המטה בין צפון לדרום, ושבת היא אות ברית מילה, אות התפלין, מי שמחלל את זה כאלו מחלל את זה. תפלין של ראש כנגד זכור, תפלין של יד כנגד שמור, מה רשות הרבים הוא חלול שבת, אף כף אות ברית היא חלול שלו זונה, וזו רשות נכריה, אין מצות עשה ולא תעשה שלא נמצאת בשבת, ומשום זה, השבת היא שקולה ככל התורה כלה.

וכן שכינה תחתונה נקראת שופר מצד השכינה העליונה שהיא שופר גדול, תקע בשופר גדול לחרותנו, תקע שופר שהוא לשון תקיעה, שודאי שכינה תחתונה היא תקיעה של הקדוש ברוך הוא מצד הימין, ונקראת שברים שלו מצד השמאל, ונקראת תרועה שלו מצד העמוד האמצעי, שהוא דעת, ומשום זה נאמר אשרי העם יודעי תרועה, יודעי בדעת, שנאמר בו בדעתו תהומות נבקעו. ובדעת חדרים ימלאו, היא שופר, והקדוש ברוך הוא הוא קול השופר, ובזמן שהיא עולה אליו בשלשת הקשרים הללו, נאמר בו ויהי קול השופר הולך וחזק מאד, הולך בתקיעה, וחזק בשברים, מאד בתרועה.

והוא יום הכפורים, וכשמתקשטת לפניו בלבושים יפים, שהם לבושי כפרה, היא נקראת הציץ שלו, המצנפת שלו, האבנט שלו. היא כלולה מארבעה בגדי לבן מצד הימין, ומארבעה בגדי זהב מצד השמאל. באותו זמן שמתקשטת בלבושים הללו של כפרה, נאמר בה ותלבש אסתר מלכות, ובהם נכנסת לפני ולפנים. זהו שכתוב ותעמד בחצר בית המלך הפנימית, ובהם נשאה חן בעיניו, וסוד הדבר – וראייתה לזכר ברית עולם, ומיד אדניי שמעה אדניי סלחה אדניי הקשיבה ועשה אל תאחר.

פורים נקראת על שם יום הכפורים, שעתידים להתענג בו, ולשנות אותו מענוי לענג, ומה שהיא שכינה אסור בו נעילת הסנדל, באותו זמן נאמר בה מה יפו פעמיך בנעלים בת נדיב, וענג ושמחה, וכמה טובות מזמנות אליה, וזה יהיה בזמן הגאולה במהרה.



ומי גרם ענוי לשכינה בגלות? אלא סוד הדבר, ובכן אבא אל המלך אשר לא כדת, משום שנכנסת בלי בעלה, שנאמר בו מימינו אש דת למו, שבטלו בה תורה, וזה גרם אבדן של בית ראשון ושני, זהו שכתוב וכאשר אבדתי אבדתי. ועם כל זה, אף על גב שנכנסה בלי בעלה, שהוא דברי תורה, עם כל זה נכנסה עם האבות, שהם שלשת ימים לילה ויום שהתענתה בהם, והם עדים שהעלמה נכנסה עמו למלך. זהו שכתוב ובה הנערה באה אל המלך, נערה ודאי באה אל המלך, שאיש לא ידעה אלא בעלה, וכמו שבערב היא באה נערה בתולה ודאי, כך גם בבקר היא שבה נערה בתולה ודאי, ובה ערב ובקר פעמים קורין לישראל בעלה, ומעידים עליה שלא החליפה אותו היא ובניה באחר, ומשום זה ישראל אומרים בכל יום שמע ישראל יהוה אלהינו יהוה אחד, שמע אחד, ש"מ"ע אחד, ש"ם א"ח ע"ד, א"ח שומר אותה, משום שאח לצרה יולד, ועליו נאמר אתה סתר לי, ברוך אתה בבאך, יהודה אתה יודוך אחיך, משום שבו יהוה ובו ד', בו היא שמורה.

ונעליו נאמר ויהי אמן את הדסה, הוא אמן שלה והיא אמונה שלו, וזהו שנאמר כאשר היתה באמנה אתו, ולא נגע בה הנכרי שהוא אחשורוש, משום שאח עמה ודאי, והוא הסתיר אותה ממנו. במה הסתיר אותה ממנו? בנקדה שהיא הקוץ של האות ד' מן אחד, א"ח שומר ד' שלא יקרר אחר אליה. זהו שכתוב אני יהוה הוא שמי וכבודי לאחר לא אתן, והנקדה הזו היא אות ברית, שבה נשתלם א"ח לעשור, ובה נעשה י', ומי שמשקר בברית מילה, גורם שתסתלק ממנו שכינה, שהיא היחוד של הקדוש ברוך הוא, ושולט עליו ש"ד שהוא אחר.

ודאי י' של שדי, היא קוץ מן ד' של אחד, ואם משקר, העביר קוץ מן ד' מן אחד ונשאר אחר, ומשום זה אמר הכתוב לא תשתחוה לאל אחר וגומר, ובאותו זמן ששולט על אדם שד שהוא אל אחר, הוא משתעבד בו בכל מיני ענויים, וחסא זה גרם לישראל שישתעבדו בהם אמות העולם.

ומי ששומר אות הברית בכל מקום שהוא, בין בברית מילה בין בשבת וימים טובים, הקדוש ברוך הוא שומר אותו בגללה בכל מקום, ומכסה עליו משונאיו, כמו שמשנה נאמר בו בצל שדי



יתלונן, וכמו שאסתר שהסתיר אותה מאחשורוש שהוא ערל וטמא, ושם במקומה שנית (שד"ח) בַּדְמוּת שְׁלֶה. זהו שכתוב כל אשר תאמר וגומר, בְּעָרֵב הָיָא בְּאָהּ וּבְבִקְרָה הָיָא שְׁבָה אֶל בֵּית הַנְּשִׁים שְׁנִי, והוא שִׁמְרָה אֹתָהּ מִהֶמֶן הַרְשָׁע. זהו שכתוב מִצָּר תִּצְרָנִי, שהוא צָר וְאוֹיֵב.

וּמִשּׁוּם הַקְּנָאָה הַזֹּאת שֶׁכִּסָּה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּאוֹת שְׁלוֹ עַל אֶסְתֵּר, שֶׁהִיא הַקְּדוּשָׁה שְׁלוֹ, שֶׁאֵין הַקְּדוּשָׁה פְּחוּת מִעֲשָׂרָה, הַתְּלַבְּשׁוּ עֲשָׂרָה כְּתָרִים תַּחְתּוֹנִים בְּעֲשָׂרָה בָּנִים שֶׁל הֶמֶן, שֶׁשָּׁם אֵל אַחֵר, שֶׁהֶמֶן אָמַר וְעֲשֵׂרֶת אֲלָפִים כֶּסֶף אֶשְׁקַל וְגוֹמֵר, וְהַכֹּל לְטַל נִקְמָה מֵאֶסְתֵּר וְאִמְתָּהּ, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ וְתַלְבֵּשׁ אֶסְתֵּר מְלָכוּת, וְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מִסֵּר אוֹתָם בְּיָדוֹ וּבִיד אִמְתָּהּ, וְתָלוּ אוֹתוֹ וְאֶת בָּנָיו עַל הָעֵץ, וְהוּא עֲשֵׂה עֵץ גְּבוּהַ חֲמִשִּׁים אַמָּה, וְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נֹטֵל מִמֶּנּוּ נִקְמָה וּמִבָּנָיו בְּשָׂכִינָה הָעֲלִיוֹנָה שֶׁהִכְתָּה אֶת הַמְּצָרִים חֲמִשִּׁים מִכּוֹת.

וְעוֹד, שְׂכִינָה נִקְרָאת צְדָקָה, וְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בַּעַל צְדָקָה, וּבְגִלּוֹת הִיא עֲנִיָּה וּבְנִיָּה עֲנִיִּים, וְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּכַיּוֹל הוּא עֲנִי, כְּשֶׁהוּא מַחוּץ לְמִקְוֵמוֹ, וּבְגִלְלָה נֶאֱמַר הֵן אֲרָאֲלָם צָעֲקוּ חֲצָה וְכוּ', וּבְאִיזָה מְקוֹם הוּא עֲנִי וְהִיא עֲנִיָּה? בְּצַדִּיק שֶׁהוּא בְּרִית, וּמִשּׁוּם שֶׁחֲטָאוּ בוֹ יִשְׂרָאֵל לְמִטָּה, הִנָּהָר הַהוּא יַחֲרֵב וְיִבֵּשׁ בְּבֵית רֵאשׁוֹן וְשְׁנִי, וְהַשְּׂכִינָה בוֹ הִיא חֲרָבָה וְיִבְשָׁה, מִשּׁוּם שֶׁהֵן גִּרְמוֹ שֶׁיִּתְכַּנְּסוּ מִמֶּנּוּ הַמַּיִם הָעֲלִיוֹנִים, וְהַשְּׂכִינָה נִשְׁאַרְתָּ יִבְשָׁה. זהו שכתוב יְקוּוּ הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל מְקוֹם אֶחָד וְתִרְאֶה הַיִּבְשָׁה.

וְכָל מִי שֶׁעוֹשֶׂה צְדָקָה עִם הָעֲנִי, גוֹרֵם לְאוֹתוֹ נֶהָר שֶׁיִּמְשֹׁךְ מֵעֵדֶן, שֶׁהוּא הָאֵם הָעֲלִיוֹנָה. לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֶּן, שֶׁהִיא דְל"ת, דְּלָה עֲנִיָּה, וְעֲנִי הוּא יוֹם שֶׁבֶת, וּמִי שֶׁמְקַיֵּם בָּהּ עֲנֵג שֶׁבֶת, גוֹרֵם לְהַשְׁקוֹת אוֹתָהּ הַדְּל"ת, וְאוֹתוֹ עֲנִי מִתְמַלֵּא וְנִקְרָא נֶהָר, וּמִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ רְשׁוּת לַעֲשׂוֹת עֲנֵג שֶׁבֶת וְלֹא עוֹשֶׂה, מִתְהַפֵּךְ לוֹ עֲנֵג לְנִגְעַת צָרַעַת, וּמִחֲרִיב בֵּיתוֹ וּמִמוֹנּוֹ, וְכֵן עֲנִיָּה הִיא הַתּוֹרָה בְּעַל פִּה וְדַאי, וְהִיא קְבֻלָּה כְּשֶׁמְקַבְּלָת מִבְּעַל צְדָקָה, שֶׁהִיא תּוֹרָה שֶׁבְּכֹתֵב, כְּשֶׁהוֹלֶכֶת אֵלָיו לְקַבְּלָהּ נִקְרָאת הַלְכָה, כְּשֶׁמְקַבְּלָת מִמֶּנּוּ נִקְרָאת קְבֻלָּה, וּבְאוֹתוֹ זְמַן הִיא מְחַלֶּקֶת מֵה שְׁנוֹתָנִים לָהּ לְעַבְדִּים שְׁלֶה וְלְבָנִים וְלְעַלְמִים שְׁלֶה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וְתַתֵּן טָרְף לְבֵיתָהּ וְחֵק לְנַעֲרֹתֶיהָ, וּמְקַבְּלִים זֶה מִזֶּה, מֵאוֹתוֹ שֶׁמְקַבְּלִים מִמֶּנָּה.



בעל קבלה הוא העמוד האמצעי, והיא קבלה ממנו, ובאיזה מקום קבלה ממנו? בימין, משום שעליו נאמר כי ימינך פשוטה לקבל שבים. ההלכה היא מצד השמאל, קבלה היא מצד הימין, ההלכה בשמאל אל בעלה, ומקבלת ממנו בימין ויורדת מלאה אל הצדיק, ומשום זה לא ראיתי צדיק נעזב וכו', (ובמה?) וכשיורדת מלאה אל בעלה שהוא ר', הנהר שנמשך מעדן, ר' נכנס לד' ונעשית ה', ומה שהיה צדק נעשה צדקה לעני שהוא צדיק.

ועל אותו הנהר נאמר שמש בשבת צדקה לעניים, ועליו נאמר צדקה תרומם גוי, ומה שהיתה צדק דין, נעשית רחמים, וכל הספירות נקראו על שמה מאזני צדק, אבני צדק, איפת צדק והין צדק, כשהתרחק ממנה בעלה, שהוא רחמים. מאזני צדק שתי זרועות, אבני צדק שני עמודי אמת, הין צדק צדיק, וכשהעמוד האמצעי מרחק ממנה, הוא משפט, ובו כתוב כי אלהים שופט זה ישפיל וזה ירים. זה ישפיל – מי שגורם להשפיל את השכינה ממקומה, וזה ירים – מי שגורם להעלותה ממקומה, שחטאי ישראל משפילים אותה למטה, וזכויותיהם מעלים אותה למקומה, הרי צדיק הוא מי שעושה זכויות להעלותה למקומה.

ועוד שכינה, היא שלוח הקן. מי הקן שלה? זו ירושלים, ולמעלה הקן שלה, אותו שנאמר בו ונקה לא ינקה, וזה מטטרווין, עליו נאמר אל תסתפל בקנקן אלא במה שיש בו, וזהו כי יקרא קן צפור לפניו בדרך בכל עץ או על הארץ. בכל עץ – זה גוף וברית, צדיק הוא ברית והוא כ"ל, עץ – זה העמוד האמצעי, או על הארץ – זו האם התחתונה, האפרחים – שתי זרועות, או ביצים – שתי שוקים, והאם רכצת – זו האם העליונה, שלח תשלח את האם – זו האם התחתונה, את ודאי.

שלח תשלח, זהו שכתוב וישלח את היונה מאתו, ונאמר ביעקב ויהי אף יצא יצא, כנגד שלח תשלח, והם שתי זרועות, שני גרישיין, והם שני גרושים. וזהו שלח תשלח את האם, ואת הבנים תקח לך, אלו ששת הפרקים שהם בשתי זרועות, נשארת ה' ד' בלי ו'. מי גרם לה שני גרושים? אלא בגלל שעוברים בניה על מצוות התורה, עשה ולא תעשה, זהו שכתוב ובפשעיהם שלחה אמהם.



ויִוֹסֵף שלח את היונה מאתו, זה העמוד האמצעי, מי גרם זה שהתגרשה ממנו? משום שישׂראל עברו על התורה. ויחל עוד שבעת ימים אחרים (וישלח את היונה ולא יספה שוב), זה ז', יום השביעי שכולל שבע שבתות, ומי גרם שהתגרשה ממנו? משום שעברו ישׂראל על אות שבת ימים טובים ואות ברית.

מהצד של יצחק שהוא ראש השנה, נאמר בו ותבא אליו היונה לעת ערב, וזה ערב של יצחק, ומצד של הצדיק נאמר בה והנה עלה זית טרף בפיה, וידע נח כי קלו המים מעל הארץ, ובכל מקום שלא מצאה למטה דמותו של בעלה בתורה, לא היתה שורה עליו, זהו שכתוב ולא מצאה היונה מנוח לכף רגלה, בגלות, מיד שמצאה בעלה את הרועה הנאמן, שרתה עליו ולא חזרה לתבה. זהו שכתוב ולא יספה שוב אליו עוד, ועל זה נאמר על פן יעזב איש את אביו ואת אמו וגומר, היא נדבקה בו, והוא בה.

באותו זמן, ויפתח נח את חלון התבה אשר עשה, ויצאו כלם והלכו ליונה ובעלה, ונאמר לגבי נח ויפתח נח. מה זה ויפתח נח? אלא רומז, ותפתח ותראהו את הילד, אדניי שפתי תפתח, וזה ישׂראל שפותחים בתשובה בבכיה, ומיד ותחמל עליו.

ועוד, שכינה נקראת חג, בכל הזמנים וימים טובים, חג של שלש רגלים, שנאמר בהם שלש רגלים תחג לי בשנה, ובשבילה יראה כל זכורך, לקיים זכור ושמור, זכור לזכר, ושמור לנקבה. כל אלו שהולכים להסתפל (להפלל) בשכינה צריכים לתת לה דורון, זהו שכתוב ולא יראה את פני יהו"ה ריקם, וצריך לשמח בה. זהו שכתוב ושמחת בחגך, שהיא נקראת שמחת הקדוש ברוך הוא, ומי שהולך לראות אותה, צריך לשמר את עצמו מעצב, שהיא לילית חשוכה, עצבון, שאול, טחול, שהיא מום, ועליה נאמר כל אשר בו מום לא יקרב.

איש כמתנת ידו, זו שכינה העליונה, שעליה נאמר מתן בסתר יכפה אף, משום שהיא נסתרת, עולם הבא קוראים לה מתנה, ועליה נאמר ישמח משה במתנת חלקו, משום שמתת אלהיים היא, ככרכת יהו"ה אלהיך אשר נתן לך, זו שכינה תחתונה, אחת מצד ימין – ברכה, ואחת מצד שמאל – מתנה.



וְעוֹד, שְׂכִינָה הִיא חֲשׁוֹן תְּקוּפוֹת וּמְזֻלוֹת וּמוֹלְדוֹת וְעַבּוּרִים, אַרְבַּע תְּקוּפוֹת שֶׁנִּקְרְאוּ אַרְבַּע תְּקוּפוֹת, וְלִכְל תְּקוּפָה שְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים, וּבָהֶם שְׁנַיִם עָשָׂר מְזֻלוֹת, וְהֵם כְּנֶגֶד שְׁנַיִם עָשָׂר שְׁבִטֵי יִשְׂרָאֵל, וְהַכֹּל נִקְשָׁר בְּשֵׁם הַזֶּה אֲדֹנָי, הַשְּׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה הִיא חֲזָקָה בְּאַרְבַּע תְּקוּפוֹת, שֶׁהֵם מֵצַד הַשְּׂמָאל, חֲזָק תְּקִיף, וְהֵם אֶלֶף דָּלָת נוּן יוֹד, וְכָל שְׁנַיִם עָשָׂר הַמְזֻלוֹת קָשִׁים מֵצַד הַדִּין, וּמִשׁוּם שֶׁהַמְזוּן בָּא מֵהֶם, אָמְרוּ בְּעֲלֵי הַמְשָׁנָה קָשִׁים מְזוֹנוֹתָיו שֶׁל אָדָם כְּקָרִיעַת יַם סוּף, שֶׁנִּקְרַע בָּהֶם לְשָׁנַיִם עָשָׂר קָרָעִים.

וְאוֹתָן אַרְבַּע תְּקוּפוֹת, שְׁתֵּי זְרוּעוֹת וּשְׁתֵּי שׁוּקִים, שְׁנַיִם עָשָׂר מְזֻלוֹת, שְׁנַיִם עָשָׂר פְּרָקִים שֵׁשׁ בָּהֶם, וּכְנֶגֶד שְׁנַיִם עָשָׂר חֳדָשֵׁי הַשָּׁנָה, וְהֵם ו' ו' סוּד הָעַבּוּר, וְזֶה הַחֲדָשׁ הַשְּׁלֹשָׁה עָשָׂר, זֶה א, וְזֶה וָא"ו, שָׁנָה שֶׁל שְׁלֹשָׁה עָשָׂר יָרְחִים, וּבָהּ צָרִיךְ לְהַשְׁווֹת שְׁנַת הַחֲמָה עִם שְׁנַת הַלְּבָנָה, וּלְיַחַד אוֹתָם בַּמְהֻלָּךְ הָאֲמֻצָּעִי שֶׁהוּא הָעַמּוּד הָאֲמֻצָּעִי, וְאִם אָדָם יוֹדֵעַ לְמַנּוֹת וּלְהַשְׁווֹת שְׁנַת הַחֲמָה עִם שְׁנַת הַלְּבָנָה וּלְיַחַד אוֹתָם, הוּא יוֹדֵעַ מְתִי יִהְיֶה פֶסַח בְּחֻדְשׁ הָאָבִיב, וּבְזֶה יִשׁוּוּ הָאָב וְהָאֵם הַבֵּן וְהַבֵּת. זֶהוּ שְׁכַתּוּב וּשְׁמֵרְתֶם וְעִשִׂיתֶם כִּי הִיא חֲכַמְתְּכֶם וּבִינְתְּכֶם. וּשְׁמֵרְתֶם וְעִשִׂיתֶם – זֶה ו"ה. כִּי הִיא חֲכַמְתְּכֶם וּבִינְתְּכֶם – זֶה י"ה. וּבַמָּה יִהְיוּ שְׁוִים הָאָב וְהָאֵם, הַבֵּן וְהַבֵּת? בָּא שֶׁהוּא כְּתוּר עֲלִיּוֹן, שְׁאוּמֶרֶת הַלְּבָנָה עֲלֶיהָ, אִי אֶפְשָׁר לְשַׁנֵּי מְלָכִים שִׁישְׁתַּמְשׁוּ בְּכַתֵּר אֶחָד, וּבַגְּלוּל אוֹמְרִים בְּשַׁבַּת וַיָּמִים טוֹבִים וּבְרֵאשֵׁי חֳדָשִׁים, כְּתוּר יִתְּנוּ לָךְ יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ מְלָאכִים הַמוֹנִי מַעֲלָה, מְלָךְ וּמְלָכוֹת.

וְעוֹד הִיא מְצוֹת הַשְּׁחִיטָה הַכְּשָׁרָה בְּזָרִים (בְּנֻשִׁים), שֶׁהֵם בְּנֵי אָדָם שְׂדוּמִים לְבַהֲמוֹת, שֶׁאֵלוּ שָׁלָא מִתְּעַסְקִים בַּתּוֹרָה, צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת בָּהֶם קְרִבּוֹת שֶׁל תְּפִלוֹת שִׁיתְקַרְבוּ לְקָדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְאִם מִתְקַרְבִּים בַּתְּפִלוֹת לְקָדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְסוּבְלִים כְּמָה מְכוֹת, זֶהוּ שְׁכַתּוּב כִּי עֲלֶיךָ הוֹרְגֵנוּ כָּל הַיּוֹם נַחֲשָׁבְנוּ כְּצֶאֱן טְבַחָה, נִרְאָה כְּאֵלוּ וְזָבַחַת עֲלֵינוּ אֶת עַלְתֶּיךָ וְאֶת שְׁלֵמֶיךָ וְגוֹמֵר, שֶׁזֶה מֵצִיל אוֹתָם מִמִּיתָה שֶׁל מְלָאךְ הַמָּוֶת. זֶהוּ שְׁכַתּוּב אָדָם וּבַהֲמָה תוֹשִׁיעַ יְהו"ה.

וְאֵלֵינוּ שְׁמַעֲשִׂיהֶם כְּבַהֲמוֹת הַשְּׂדָה, שְׁאוּכְלִים בְּלֵי תְּפִלוֹת, מִיתְתֶם תִּהְיֶה כְּבַהֲמוֹת הַשְּׂדָה, וְשׁוּחַט אוֹתָם מְלָאךְ הַמָּוֶת מְדָה כְּנֶגֶד מְדָה, וְלֹא עוֹד, אֶלָּא בְּסַכִּין פָּגוּם שׁוּחַט אוֹתָם, וְנִקְרְאוּ נִבְלָה, וְעֲלִיהֶם



נאמר נבלתי יקומון. מה זה ספין פגום? זה סמא"ל אל אחר, ודאי נקרא ספין פגום, ופגימה היא סם המות, טרפה ונבלה, וכיון שנתנו בידיהם, כבר קבלו ענשם, ומשום זה נבלתי יקומון, כל הסרכות של סם המות הן הרגלים שלה, ועליהן נאמר רגליה ירדות מות וגומר, והן שמונה עשרה סרכות, עליהן כתוב ולא אוסיף עוד להכות את כל ח"י כאשר עשיתי, לאותם שמתפללים שמונה עשרה ברכות של התפלות. (ומי גרם שמי המבול מתגברים? מי שמריק מי הזרע של ברית מילה בנדה שפחה גוייה זונה) ולעולם הורדא, בכל מקום שתסתרך - טרפה, ואינה חיה, שבכל מקום שתסתרך באדם בחטאיה - הורגת.

ועוד, שכונה היא מצות אסיפת דגי הים של התורה, שנאמר בהם דגים וחסידים אינן טעונין שחיטה, והם תלמידי בית רב שמתרבים בים התורה, שעליהם נאמר אסיפתן היא המתרת אותן. זהו שכתוב יאסף להם ומצא להם, היא המתרת אותם משחיטה ודאי.

וכנפי השכינה הם כסוי דם חיה או עוף, שהם כנפי יונה, ואלו הם כנפי מצוה, שמכסים על דמיהם, שלא שולטים עליהם כלבים שהם חצופים, שהם מלאכי חבלה (וכלים), ושלא מפירים בהם בעלי החובות, (הרי) כף הדם הוא הנפש, והעפר שמכסה עליו רומז וכפר אדמתו עמו.

ועוד, שכונה היא בודקת סימני חיה או עוף מבני אדם שדומים לחיות ובהמות ועופות, שעליהם נאמר ושחטתם בזה, בדק כמו זה, שהם סובלים מכוח, כמו שבארוהו כי עליך הורגנו כל היום, ובכל יום לא מניחים את התפלות, ובדק אותם הקדוש ברוך הוא בכמה מכוח, ואומרים זה לזה בתפלות: הקדוש ברוך הוא גאל אותנו מדין הבהמות והחיות של הארץ, והכניס אותנו שיהיה לנו חלק עם המלאכים, שהן חיות הקדש, שקוראים זה לזה ואומרים קדוש קדוש קדוש, זהו (קדוש), שמתקדש שמו של הקדוש ברוך הוא על ידו ויהיה לו חלק בו.

ועוד, ושחטתם בזה, זה אל"ף דל"ת נו"ן יו"ד, שבו דן הקדוש ברוך הוא את כל הנזיקין, ועל כל אלו שהורגים אחד את חברו, ועל כל אלה שגוזלים יהו"ה הוא דן, שמתלבש בזהו ובהו וחשך ותהום, ודן בהם ארבע מיתות בית דין, והרי בארו את כלם



באותיות, י' גחלת, ו' שלהבת, ה"ה הגונים והאורות של האש, זוהי שרפה, כי יהו"ה אלהי"ך אש אוכלה הוא. סקילה בשלש אבנים י' י', והם יהו"ה כ"ו, וארבע אותיות י' י' י' הרג בחרב. י' ראש החרב, ו' גוף החרב, ה"ה שתי פיפיות שלה. חנק ו' (ג), נעשה חוט כמו זה זרקא, ועליה י' של טבעת, בחוט להיות כרוך לה על צווארה, וסוד הדבר – אבינו מת במדבר. מק"ף והול"ך הם ה"ה, אחד מק"ף אותו ואחד הולך, עד שחונקים אותו, ומשום זה אמר הקדוש ברוך הוא ראו עתה כי אני הוא, אני אמית ואחיה, מחצתי ואני ארפא ואין מידי מציל.

ו' עץ, גבוה חמשים אמה, זו ה' שעולה ב' לחמשים. זרקא קו שחונקת בשלש אותיות, שהשכינה התחתונה היא דנה ארבע מיתות בית דין, היא חונקת את הרשעים והורגת אותם בשרפה ובסקילה, ומשום זה ראו עתה כי אני הוא. זהו שכתוב ויסרתי אתכם אף אני וגומר, וכמו שבשמו הורג את מי שעובר על פרישות ומיתות בית דין של התורה, כך מרפא ומחיה בשמו את מי שמקיים אותם.

ויעוד, מצות גזלת העני בבתים זו שכינה, שמי שגזל תפלה, שהיא צדקה לצדיק ח"י העולמים, כולל שמונה עשרה ברכות, כאלו גזל לו את החיים שלו שהיא שכינה, שנאמר בה ראה חיים עם אשה אשר אהבת, וכן מי שגורע מענג שבת כאלו גזל לו את שכינתו, שהיא שבת בת יחידה, וזה גורם שנגזלת ממנו בגלות. זהו שכתוב ובפשעכם שלחה אמכם, ותשובה מה היא? והשיב את הגזלה אשר גזל, שיחזיר השכינה למקומה, או את העשק אשר עשק, זה הקדוש ברוך הוא שנפרד ממנה, ששכינה נקראת מצות עשה מצד הימין, ומצות לא תעשה בצד השמאל, והתורה נקראת מצד העמוד האמצעי, וכל מי שגזל או עושק בתורה, ובמצות עשה ולא תעשה, כאלו גזל שכינה מזרועות הקדוש ברוך הוא.

וכן מצד של יסוד ח"י העולמים נקראת מצות ברית מילה, מי שגזל בברית ומוציא זרע ממנו לרשות זרה, כאלו הוציא מרשות היחיד לרשות הרבים, וגרם שתהיה שכינה יוצאת ממקומה, שהיא ארץ ישראל, רשות היחיד, והגלה אותה בין אמות העולם, שהם רשות הרבים. זהו שכתוב ובפשעכם שלחה אמכם, ומשום זה לא



תשא את שם יהו"ה אלהיך לשוא. מה זה שם יהו"ה? זו שכינה, לשוא - זו עבודה זרה שגלתה לשם.

ועוד, היא תשובה יום הכפורים, כלולה מעשרת ימי תשובה שהן י"ה, יום הכפורים זה ה' כלולה מחמש תפלות, עשרת ימי תשובה זו י', לקבל שבים זה ו"ה. כל מי שחוזר בתשובה כאלו החזיר ו"ה עם י"ה, והעקר - להעלות הכל במחשבה שהיא יו"ד ה"א וא"ו ה"א.

וגבורה שם סמא"ל, שהוא יצר הרע, וכל מי שיתגבר על יצרו כאלו היה מתגבר בגבורה על סמא"ל בדין לגבי בניו, ומשום זה אמרו בעלי המשנה, איזהו גבור? הכובש את יצרו. מה זה הכובש? כמו שנאמר וכבשה, שתהיה כבושה תחת ידו ככלב שהוא כבוש וקשור תחת ידי האדם.

וצריף אדם לקבל עליו חמשה ענויים, בשביל הענוי שגרם לה' הקטנה שגלתה בגלות, ונקראת עניה סערה לא נחמה, והאב והאם הם יורדים בימין ושמאל לקבל בהם ו"ה, שהם תורה ומצוה, וסוד הדבר - ושב ורפא לו, וזה הוא שובה ישראל עד יהו"ה אלהיך.

ועוד, מצות פריה ורביה זו שכינה, לא תהו בראה לשבת יצרה, כל תלמיד חכם שמונע ממנה עונת קריאת שמע, כאלו מונע ממנה ברכות מלמעלה.

ששה צדדים הם שכלולים באות ו', שהוא עץ פרי עשה פרי, מהו הפרי שלו? י', שאות ו' היא ענף של האילן, שנפרד לששה ענפים, ומשש לענפים שאין להם חשבון, י' היא פרי על כל ענף וענף שהוא ו'.

קם זקן ואמר: רבי רבי, חזר בך, האילן הוא ו', והפרי שלו י', כך הוא ודאי. אבל ענפיו למעלה הוא ה' עליונה, ושרשו ה' התחתונה, ומי שמפריד הענף ממנו, זהו מקצץ בנטיעות, וכך הוא נקצץ מהעולם הזה ומן העולם הבא.

ועוד מצוה להתעסק בתורה יומם ולילה, זהו שכתוב והגית בו יומם ולילה, וכי יכול אדם להתעסק בתורה בכל הימים והלילות כל ימיו, והרי הקדוש ברוך הוא לא בא בטרוניא עם בריותיו? אלא כל



מי שקורא קריאת שמע בכל יום ערב ובקר, כאלו מקים בו והגית בו יומם ולילה, כל המצוות יש מהם שתלויות בפרי האילן, מהם בענפים, מהם בשרשים, מהם באילן, ומשום זה נקראת התורה עץ חיים, וכל מי שאוכל ממנו, ואכל וחי לעלם.

ויש אילן למטה שענפיו ושרשיו והגוף והפרי שלו, כלם סם המות, וזה סמא"ל. מי שעובר על התורה, נשקה מאותו אילן ומתפרנס ממנו, ועליו נאמר כי ביום אכלך ממנו מות תמות, ומחצד שלו חיי צער.

ועוד, שכונה היא מצות העמדת מלך, זהו שכתוב שום תשים עליך מלך, וכביכול, כל זמן שאין שכונה במקומה אין מלך, ומשום ששכונה היא מלכות על אדם, נאמר בו שום תשים עליך מלך, להיות ישראל בה כלם בני מלכים. שאין מלך בלי מלכות, שבגלות שפחה תירש גברתה, ובזמן שיבא המשיח נאמר ומלכותה יתן המלך לרעותה הטובה ממנה, היא מלכותו, היא כסאו, היא עטרתו. משל למלך שיש לו כלי יקר והוא חביב אליו, לפעמים שם אותו עטרה על ראשו, זה תפלין של ראש, לפעמים קושר אותו באצבע, וזה תפלין של יד, לפעמים שם אותו תחתיו ונקרא כסאו, לפעמים עושה ממנו לבוש.

וכעת שהיא מרחקת מן המלך, נאמר במלך אלביש שמים קדרות, והשכונה אומרת אל תראני שאני שחרחרת, ובני אדם שהם שוטים מסתכלים בלבוש, ואחרים כך מסתכלים בגוף, ובגלות כלם שוטים, אבל הפקח החכם מסתכל פנימה, וכשתבא גאלה, מתפשט מלבושי הקדרות וזרק אותם על אמות העולם, זהו שכתוב ויהי חשך אפלה וגומר, ולכל בני ישראל היה אור במושבבתם.

שבאותו זמן שהתלבש בלבושים הללו, נאמר בו ויאמר אסתירה פני מהם. אחר שהתפשט מהם, וייראו העם את יהו"ה, וכל התינוקות הראו אותו באצבע, זהו שכתוב זה אלי ואנוהו, ובגלות ישת חשך סתרו, ומשום זה אמר דניאל, יודע מה בחשך והאור עמו שורה. ובאותו זמן שהוא בחשכה, מתלבש בתהו ובהו ובחשך ותהום, כביכול האותיות הן בפרוד ולא מתיחדות שם, ואחר שיוצא מהם, והיה יהו"ה למלך על כל הארץ ביום ההוא יהיה יהו"ה אחד ושמו אחד.



בְּאוֹתוֹ זְמַן כָּל הַחַיִּוֹת יִתְעוֹרְרוּ בְּנִגּוֹן, וְכַנְפֵיהֶן פְּרוּדוֹת מִלְמַעְלָה לְקַבְּלוֹ בְּשִׂמְחָה, וְכֻלָּם יִהְיוּ רְצִים וְשָׁבִים בְּנִגּוֹן וּשְׁלִיחוֹת אֵלָיו, זֶהוּ שְׂכָתוֹב וְהַחַיִּוֹת רְצוּא וְשׁוֹב כְּמֵרְאֵה הַבְּזָק, לְבִשֵׁר לְיִשְׂרָאֵל, וּבְאוֹתוֹ זְמַן הִלְלוּ אֶת יְהוָה מִן הָאָרֶץ תְּנִינִים וְכָל תְּהוֹמוֹת וְגוֹמֵר, כָּלֵם לְמַעְלָה וּלְמַטָּה, מֵה שֶׁנִּבְרָא עַד הִיתּוּשׁ הַקֶּטָן, כָּלֵם מִשְׂבָּחִים אוֹתוֹ, כִּי מֵלֶאֱהָה הָאָרֶץ דָּעָה אֶת יְהוָה כַּמֵּים לַיָּם מְכַסִּים. בְּאוֹתוֹ זְמַן יִתְקִים הַכְּתוֹב, כִּי אִז אֶהְפֹךְ אֶל עַמִּים שְׂפָה בְרוּרָה לְקִרְא כָלֵם בְּשֵׁם יְהוָה וְגוֹמֵר.

אֶפְלוּ בְקִרְיַאת הַזֶּהָר לְבַד וּבְגִמְגוּם, הָרִי הוּא כְהוֹגָה וּמְפָרֵשׁ אֶת הַשֵּׁם שֵׁישׁ כַּח בּו לְעִשׂוֹת נְסִים אֶפְלוּ בְּלֹא יְדִיעָה

וְכָל מֵאן דְּאִשְׁתַּדַּל וְכו', אֶפְלוּ בְקִרְיַת לְבַד וּבְגִמְגוּם הָרִי הוּא כְהוֹגָה וּמְפָרֵשׁ אֶת הַשֵּׁם שֵׁישׁ כַּח בּו לְעִשׂוֹת נְסִים אֶפְלוּ בְּלֹא יְדִיעָה, וְכִמוּ שְׂכָתוֹב בְּגִמְרָא שֵׁישׁ כַּח בְּפִסְוִקִים לְהַגּוֹ. וְכָל זֶה יִהְיֶה נִשְׁמֵר מְכָל רַע מִיֵּצֵר הָרַע וּמִמְקָרִים רְעִים וּבְעוֹלָם הַזֶּה הַחֲמָרִי, וְגַם בְּעוֹלָם הַבָּא הָרוּחָנִי, כִּי גַם שֶׁהוּא לֹא יֵדַע סוּד הָרוּחָנִיּוֹת, הֵלֵא יִתְעוֹרֵר לְהִסְרֵ עָלָיו.

וְכַתֵּב הָרַב זְכָרוֹנוֹ לְבִרְכָה, בְּחַל אוֹמְרִים "הָרִיעוּ ל'הַשֵּׁם כִּל הָאָרֶץ" רֵאשִׁי תְבוֹת הַלְכָה, וּבְשִׁבְתֵּי אוֹמְרִים "הִשְׁתַּחֲוּוּ ל'הַשֵּׁם בְּהַדְרַת קֹדֶשׁ" רֵאשִׁי תְבוֹת קְבֻלָּה, כִּי הַקְּבֻלָּה תִשְׁתַּבַּח בְּיוֹם הַשַּׁבָּת, כִּי קְדוּשָׁה הִיא בְּסוּד אֲצִילוֹת דְּלִית תִּמּוֹן קְלִיפִין כָּלָל, וְלִמּוּד מֵאֲמָרֵי הַזֶּהָר וּקְרִיַאתוֹ זֶה הִיא הַלּוּלוֹ אִף כִּי גִירְסָא בְּעֵלְמָא. וְאָמַר הַמַּעֲתִיק: וּמִפְּנֵי זֶה צִוָּה הַחֲפִץ חַיִּים זָכַר צְדִיק לְבִרְכָה לְכָל תְּלַמִּידָיו בְּכָל שַׁבָּת לְגַמֵּר הַזֶּהָר שֶׁל פְּרִשְׁת הַשְּׁבוּעָה.

הַטַּעַם שְׂכָתוֹבוֹ זְכָרוֹנָם לְבִרְכָה כִּי לִמּוּד הַזֶּהָר הַקְּדוּשׁ נוֹרָא וְנִשְׁגָב מְאֹד הַגָּם דְּלֹא יֵדַע מֵאֵי קָאָמַר, מִשׁוּם דְּבְכָל הַתּוֹרָה יֵשׁ פְּרִד"ס, וּבְכָל לִמּוּד אֵינּוּ נִכְרַ הַסּוּד כָּלָל, וְאֲדַרְבָּה, הַקּוּרָא וְשׁוֹנָה דְּעֵתוֹ עַל הַפֶּשֶׁט לְבַד, בְּאִין מִבִּין אִם יֵשׁ סוּד בְּתוֹרָה כָּלָל, מֵה שְׂאִין כּוֹן סִפְר הַזֶּהָר הַקְּדוּשׁ, דְּהַסּוּדוֹת הֵם בְּגִלּוּי וְהַלּוּמִד יוֹדַע כִּי יְדַבֵּר נִפְלְאוֹת וְרִזֵּי תּוֹרָה וְהוּא לֹא יֵדַע, וְלָזֶה מוֹעִיל מְאֹד לְתַקּוֹן הַנַּפְשׁ. (נֶפֶשׁ חַיִּים מַעְרַכַת הוֹי אוֹת ד', מִשֵּׁם הַגְּדוּלִים לְהַחִיד"א)

עֵקֶר לִמּוּד הַקְּבֻלָּה - הַזֶּהָר וְהַתְּקוּנִים

אֵינּוּ דוֹמָה חַיִּוֹת וְתַעֲנוּג לִמּוּד הַנִּגְלָה כְּלִמּוּד הַזֶּהָר וְהַתְּקוּנִים. וְאָמַר עַל עֲצָמוֹ שֶׁהוּא אֵין לוֹ חַיִּוֹת וְתַעֲנוּג אֶפְלוּ בְּלִמּוּד הַגִּמְרָא כְּמוֹ מִן הַזֶּהָר וְתַקּוּנִים. (מְדַרְשׁ פְּנַחֵס מְהַרְבַּ הַקְּדוּשׁ רַבִּי פְּנַחֵס מְקוּרִיץ, ע"ב אוֹת א)

פַּעַם אַחַת הַזֶּהָר לּוֹמֵר הַרְבֵּה תְהִלִּים וְלִלְמַד זֶהָר הַרְבֵּה. (שָׁם, יז, אוֹת ב)
עוֹד אָמַר, שְׂבַקֵּשׁ מְרַבּוּ שֵׁינְצֵל מִן הַגְּאוֹת וְהַפְּצִיר לוֹ מְאֹד עַל זֶה, וְאָמַר לִיהֵא שֵׁיִלְמַד זֶהָר, וְאָמַר לִיהֵא, אֲנִי לּוֹמֵד זֶהָר, הַשֵּׁיב לוֹ רַבּוֹ, שֵׁיִלְמַד הַרְבֵּה זֶהָר. (שָׁם, לו, אוֹת עג)



סדר הלימוד ליום ד תמוז [יום 270 בשנה]

באותו זמן נבנה בית השכינה, שהיא בית הבחירה, על יד הקדוש ברוך הוא, שנאמר בה ואני אהיה לה נאם יהו"ה חומת אש סביב, ואני אבנה אותן אבנים טובות שנבנה ממנה. זהו שכתוב ואבנה גם אנכי ממנה, נטיעות קדושות, זהו שכתוב נצר מטעי מעשה ידי להתפאר. ובנין בית המקדש יהיה בנוי מכסף וזהב ואבנים יקרות, ותהיה מרקמת מכל ציור של מעשה בראשית, ועליה מאירה ירושלים של מעלה, למעלה מרקמת מכל מיני גונים של אור, וסוד הדבר – ירושלים הבנויה כעיר שחברה לה יחדו, להאיר על גבו.

באותו זמן יתקיים בישראל לא יבא עוד שמשך וירחך לא יאסף וגומר, ומתעורר שיר השירים בעולם, ומדליק אור על זית ונר, שישראל הם פתילה, התורה שמן, והשכינה נר, זהו שכתוב בהלו נרו עלי ראשי. באותו זמן נאמר בשכינה וחלצה נעלו, נעלו של הקדוש ברוך הוא, לקיים בו של נעליך, ומתיחד עם השכינה שלו, שנקראת חליצה, והוא חלוץ הנעל, ולא צריכים להתחבר בדרך יבום לעולם, שנאמר בה וזאת לפנים בישראל וגומר, שלף איש נעלו ונתן לרעהו. מה זה נעלו, זה כננו"י? אותו שנאמר בו גן נעול, נפתח אותו נעול המפתח, משום שלפתח חטאת רבץ, נעבר אותו חטאת ונפתח השער, זהו שכתוב זה השער ליהו"ה, ויראו שם שכינה, שנאמר בה וזאת לפנים בישראל.

דבר אחר, וזאת לפנים בישראל, על הגאלה ועל התמורה. על הגאלה – זו שכינה העליונה, ה' העליונה, ועל התמורה – זו שכינה התחתונה, שהיא תמורה באותו שנאמר בו אל תמירני בו, והם ה"ה, וזאת זה בן ובת, ישראל זה אב, ומשום זה למטה הוא תמורות האותיות יהו"ה באדנ"י, אבל לעולם הבא אין תמורה, כמו שבארוהו בעלי המשנה, לא כשאני נכתב אני נקרא, בעולם הזה נכתב ביהו"ה ונקרא באדנ"י, ובעולם הבא נכתב ביהו"ה ונקרא ביהו"ה.

ועוד שלף איש נעלו, זהו הגוף, שהיא אשה, הכלי שלו, וזה מטטרו"ן, ונתן לרעהו, שלפעמים נמצא בו העמוד האמצעי, ולפעמים צדיק, ולפעמים השכינה העליונה היא תעודה בו,



ולפַעַמִּים הַשְּׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה היא תְּמוּרָה בּוֹ, וְזֶהוּ גַן נְעוּל, וּבּוֹ מַעֲיָן חַתּוּם, שֶׁהיא שְׂכִינָה, " כְּלוּלָה מֵעֶשֶׂר סְפִירוֹת, " מִן מִיטְטְרוֹ"ן.

כָּף הַסְּפִירוֹת פּוֹעֵלוֹת בְּעוֹלָם הַשְּׁפָל הַזֶּה, וּבּוֹ יְבוּם וְחִלְיָה וְגִט פְּטוּרִין, וְכָל הָאוֹתִיּוֹת בּוֹ, הֵן תְּמוּרוֹת, כְּמוֹ מִצַּפ"ן, וְהוא נְעִילַת חֲגִין וְזִמְנִים וְיָמִים טוֹבִים, נְעִילַת דָּלַת בְּפָנֵי לוֹוִים, בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים שֶׁהוא הָעוֹלָם הַבָּא, לֹא נִקְרָא יְהו"ה בְּאֲדָנִי שֶׁהוא דִּין, וְהוא נְעֵל, נְעִילַת דָּלַת, וְאֵינוֹ נוֹעֵל הַדָּלַת, אֲלֵא היא פְּתוּחָה לְקַבֵּל שְׂבִים, וּמִשׁוּם זֶה יוֹם הַכַּפּוּרִים אֲסוּר בְּנְעִילַת הַסַּנְדֵּל, שְׂאִין בּוֹ יְחוּד לְקַדּוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְהַשְּׂכִינָה, שְׁלַפְעָמִים היא הַשְּׂכִינָה וּמִסְתַּלֵּק הַקַּדּוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וּלְפַעַמִּים הַקַּדּוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וּמִסְתַּלֵּקַת שְׂכִינָה.

וּמִשׁוּם זֶה עוֹנֵת תְּלִמִּידֵי חֲכָמִים בְּשַׁבַּת, שְׂבִימֵי חַל כְּשִׁשׁוּלֵט מִטְטְרוֹ"ן, נֹאמֵר יְהִיָּה סָגוּר שִׁשֶּׁת יָמֵי הַמַּעֲשֶׂה, בּוֹ היא סוּגְרַת הַשַּׁעַר, וּבְיוֹם הַשַּׁבַּת יִפְתַּח, יִפְתַּח הַשַּׁעַר וְתִצָּא מִמֶּנּוּ הַשְּׂכִינָה לְהִתְיַחַד עִם בְּעָלָהּ, וּבְאוֹתוֹ זְמַן נִקְרָאת כּוֹס מְלֵא. זֶהוּ שְׂכַתוֹב וּמְלֵא בְרַכַּת יְהו"ה יָם וְדָרוֹם יִרְשָׁה, שְׂבִימוֹת הַחַל נִקְרָאת יִבְשָׁה בְּמִטְטְרוֹ"ן. זֶהוּ שְׂכַתוֹב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִקְוּ הַיָּמִים מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל מְקוֹם אֶחָד וְתִרְאֶה הַיִּבְשָׁה.

וּבְזִמְוֵן שְׁנַתְּמֵלֵאת, נֹאמֵר עָלֶיהָ כּוֹס יְשׁוּעוֹת אֲשָׂא וּבִשְׁם יְהו"ה אֶקְרָא, כּו"ס היא אֱלֹהִי"ם בְּחִשְׁבוֹן, שְׁעוּלָה לְחִשְׁבוֹן כְּנו"י, בְּמָה מִתְּמֵלֵאת? בָּאוֹת "י, וְנַעֲשִׂית כּוֹס רְוִיָּה, וּמִשׁוּם זֶה כּוֹס צְרִיף עֲשֶׂרָה דְּבָרִים וְכו'.

קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר: אִם תַּחְנֶה עָלַי מַחְנָה לֹא יִירָא לְבִי, אִם תִּקּוּם עָלַי מִלְחָמָה בְּזֹאת אֲנִי בּוֹטַח, בְּזֹאת וּדְאִי אֲנִי רוֹצֶה לְהִתְחַזֵּק, בְּפִסּוּק הַזֶּה שֶׁל דָּוִד, קוּם דָּוִד, הֲרִי זֹאת שְׁלֶף אֶצְלָנוּ. אֶהְרֵן הַכְּהֵן, קוּם מִשְׁנַתְּךָ, הֲרִי זֹאת שְׁלֶף אֶצְלָנוּ, שְׁנֹאמֵר בָּהּ בְּזֹאת יָבֵא אֶהְרֵן אֶל הַקַּדֵּשׁ. קוּם הַרוּעֶה הַנֶּאֱמָן לְהִגֵּן עַל זֹאת שְׁלֶף, שְׁנֹאמֵר בָּהּ וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר שָׁם מִשָּׁה, שֶׁהֲרִי כְּמָה עוֹרְכֵי קְרֻבוֹת בָּאִים לְהִלָּחֵם עָלֶיהָ. קוּמוּ נְבִיאֵי אָמֶת, שֶׁהֲרִי זֹאת שְׁלֶכֶם אֶצְלָנוּ, שֶׁהֵייתֶם מִתְּנַבְּאִים, עָלֶיהָ נֹאמֵר אֵל יִתְהַלֵּל חֲכָם בְּחֻכְמָתוֹ וְאֵל יִתְהַלֵּל הַגְּבוּר בְּגְבוּרָתוֹ וְגוֹמֵר, כִּי אִם בְּזֹאת, זֹאת אֲשִׁיב אֶל לְבִי עַל כֵּן אוֹחִיל לוֹ.

קוּמוּ הָאָבוֹת בְּעָלֵי הַבְּרִית, שֶׁהֲרִי זֹאת אוֹת הַבְּרִית שְׁלֶכֶם בֵּינֵינוּ, שְׁנֹאמֵר בָּהּ וְאָף גַּם זֹאת בְּהִיוֹתֶם בְּאֶרֶץ אוֹיְבֵיהֶם וְגוֹמֵר,



ובגללה אמר הקדוש ברוך הוא וזכרתי את בריתי יעקוב. קום שלמה המלך, שאתה הוא השלום שלה, קום להיות לעזר לה בקרב הנה. נער נער, שאתה בעל המפתחות של אוצרות המלך, שכל כלי הקרב של המלך בהם, קום פתח ההיכל, אדנ"י שפתי תפתח, ופי יגיד שבחי המלך העליון, שהרי ההיכל (העליון) שלו הוא, טל רשות ופתח את ההיכל בשביל כבוד השכינה.

פְּתַח וְאָמַר, זֶרֶק"א מְק"ף שׁוֹפ"ר הוֹל"ף סְגוּלַת"א. בינתיים הנה העלם ירד (הרועה הנאמן. פתח רבי שמעון) וְאָמַר: רועה הנאמן, אתה הוא בעל הקלע של רועה שהלך עם הצאן, בשביל דבנים, זאבים וחיית רעות שבאים לאכל את הצאן, דרכו להיות הקלע עמו כדי לזרק אבנים עליהם, שיהיו הצאן שמורים מחיות רעות, קום קח את הקלע בידך. פתח וְאָמַר: זֶרֶק"א, שכינה הקדושה, את היא הקלע הקדוש של הקדוש ברוך הוא, שבו נזרקו שלש אבנים שהן סגולת"א, שלש אבנים יקרות שהן שלשת האבות, ואת אבן יקרה על כלם, כתר בראש כלם, עליך נאמר אבן מאסו הבונים היתה לראש פנה, והאבן הזאת אשר שמתה מצבה יהיה בית אלהי"ם. את היא שנאמר עליך, האבן שהכתה את הצלם והיתה להר גדול, ומלאה כל הארץ.

וְהִיא כתר כמו זה ש בראש החוט של זרק"א, אבן כלולה ומתעטרת (כלולה ומעטרת) כמו אבן בראש הטבעת, וכשישראל משכילים בחרמה, שהיא י', המחשבה העליונה, יודעים לזרק אותה את האבן הזו, שהיא בת יחידה, לאותו מקום שנגזרה, משום שהבת נעשית באב. זהו שכתוב יהו"ה בחרמה יסד ארץ, בחרמה שהוא האב, יסד את הבת שהיא ארץ הדום רגליו.

וְאוֹתוֹ החוט שלה הוא ו', שאבן, שהיא כתר, עטרה על ראשו, עטרה של ספר תורה, ובשבילה נאמר, והמשתמש בכתר – יעבר, הוא כתר תורה ודאי, ששלשה כתרים הם, כתר תורה וכתר כהנה וכתר מלכות, וכתר תורה (וכתר שם טוב) על גביהן, והאבן הזו היא י' בראש א', והיא י' בסופה, עליה נאמר מגיד מראשית אחרית, והיא יו"ד ה"א וא"ו ה"א (יו"ד ה"י וא"ו ה"י), כולל עשר ספירות, שהן (שהוא) נעוץ סופן בתחלתן, ותחלתן בסופן.



קמו כל ראשי הישיבה ואמרו: רועה הנאמן, כמה אתה חזק לזרק אבן, שהרי הגיעה למקום שאין מי שידע מקומה, ומלאכים הקדושים שואלים בשבילה איזה מקום כבודו להעריצו, שאין מי שידע מקומו. כשעלתה למעלה, למקום שזרקת אותה, עד שכלם אומרים ברוך כבוד יהו"ה ממקומו, ואף על גב שהיא קטנה למטה, למעלה אין לה סוף.

מי יכול לערוך קרב במקום שאתה שם, באבן קטנה שזרקת הזדעזעו רקיעים עד אין סוף, ומלאכים עד אין תכלית, וכל ראשי הישיבה כלם הזדעזעו ונפלו בנפילת אפים מקיומם לפניה, ואמרו, וכי באבן קטנה זו, כל שכן מי ילחם עמך בסוף, שנאמר בו רוממות א"ל בגרונם וחרב פיפיות בידם, שהיא קריאת שמע, החרב שלך שאתה התקנת לך (אותם), שבה הרגת את המצרי, זהו שכתוב ויפן כזה וכה וגומר ויך את המצרי. כ"ה וכ"ה עולים לחמשים אותיות, שמיחדים בהם את הקדוש ברוך הוא פעמים, שמע ישראל יהו"ה אלהינו יהו"ה אחד, שיש בהן עשרים וחמש אותיות פעמים, ועולים לחמשים שערי בינה, שהוא ח', שמינית מעשר הספירות ממטה ולמעלה.

י ראש החרב, ו' גוף החרב, שתי פיפיות שלה ה"ה, נרתיק החרב אהי"ה, וכך למטה נרתיק החרב הזו אדנ"י, והוא יאהדונה"י למטה, יאההויה"ה למעלה, (יה"ו הה"ו יה"ה), וסוד הדבר – אז ישיר משה, שמונה אותיות בחבור למעלה, א"ז תקרא ויהו"ה יענה, למטה, ומי יכול ברמח שלך שהוא מאתים ארבעים וחמש תבות של קריאת שמע, הלחם קרב לרבי שמעון וחרביו, נראה מהו הפח והתקף שלו, שהרי הוא מעורר עליונים ותחתונים, ויזדעזעו כל העולמות העליונים והתחתונים, ובשבועה לכל התילות למעלה ולמטה להיות בעזרו, הלחם לו. קום רבי שמעון, זרז עצמך בכלי הקרב שלך, ונראה מה החזק והגבורה שלך.

קם רבי שמעון, פתח ואמר: זרק"א מק"ף שופ"ר הול"ך סגולת"א. קם ונטל שלש אבנים שהן י' י' י', ואבן עליונה שהיא בקלע, תג בחוט הרי ארבע שהן ארבעים, וחוט של הלכנה (שסוכבת) עליה הינו ב', וסוד הדבר – בראשית, ב' ראשית. על הנקדה הזו נאמר בעשרה מאמרות נברא העולם. מה זה ב'? אותו החוט שסוכב



אותה, ולנקדה הזו יש ראש ואמצע וסוף, ונעשית שלש יודיים י' י' י', שעולות לשלשים, ואותו חוט ב' - שלשים ושתיים. התג שעל החוט י', והרי ארבעים ושתיים, כנגד שלשים ושנים אלהיים ועשר האמירות שבהן נבראו שמים וארץ וכל צבאם. [וירא אלהיים את כל אשר עשה, שהוא סוד של וירא מלאך יהוה אליו בלבת אש, בלבת התורה, וזהו כי יום נקם בלב"י, ובהם פועלות ארבעים ושתיים האותיות של יהוה. וסוד הדבר - פתחו לי שערי צדק אב"א ב"ם אודה י"ה, וכלם נכללים בבאר שבע, זה אב"ג ית"ץ וחבריו].

אמרו לו בעלי המשנה: רבי רבי, כמה חזקות האבנים שזרקת, שהודעו בהן שמים וארץ, וכל החיות והבהמות והעופות ברחו, ומהם נפלו לארץ, והפסא הנכבד ומלאכים ואופנים כלם הודעו מהאבנים שלך, ואלו הם ארבעה טורי אבן, שכלם אחד.

אשרי מי שמוציא את האבנים השלמות הללו בתפלתו, בארבע תפלות עם תפלת מוסף, שעליהן נאמר אבנים שלמות תבנה, ויש אבן של התורה, שנאמר בה והאבן הזאת אשר שמתתי מצבה יהיה בית אלהיים, שהיא מצד העמוד האמצעי, שנאמר בו וזאת התורה אשר שם משה, שהוא הדמות שלו.

והאבנים הללו כלן אחת. המלכות הקדושה היא מצד השמאל, נאמר בה אבן שלמה וצדק יהיה לך, והאבן הזו היא שהפתה את הצלם, שהיתה להר גדול ומלאה כל הארץ. מה זה ומלאה כל הארץ? אלא בשבילה נאמר מלא כל הארץ כבודו, ועליה נאמר על אבן אחת שבעה עינים, שהם שבעה רועים קדושים, והם שבעה זכרים ושבע נקבות, וכלם כלולים בה, וסוד הדבר - שבעה ושבעה מוצקות.

והאבן הזו היא חמש אבנים ששם דוד בקלע ונעשו כלן אחת. זהו שכתוב ויקח דוד חמשה חלקי אבנים מן הנחל, והן גדלה וגבורה, תפארת, נצח, הוד, שבהן שפח דוד את הקדוש ברוך הוא, ואמר לך יהוה הגדלה והגבורה וגומר, ואלו חמשה חלקי האבנים, נטל אותם מן הנחל שהוא יסוד ח"י העולמים, וכששם אותם בקלע, שהיא המלכות הקדושה, נעשו בה אחת, והטביע במצח הפלשתי והרג אותו.



וְהֵם חֲמֵשׁ הָאֲבָנִים שֶׁהֵם שִׁמְעוּ יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה,
 וּכְשֶׁשָּׂם אוֹתָם בְּקִלְעוֹ, שֶׁהִיא הַשְּׂפָה שֶׁל הַפֶּה, צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת
 אוֹתָם בָּהּ כָּלֵם אֶחָד, שֶׁבְזִמְנֵי שִׁנְיַצְחַת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֵת כָּל אַמּוֹת
 הָעוֹלָם, יִתְקִים בָּהֶם כִּי אִזְ אֶהְפֹּךְ אֶל עַמִּים שְׂפָה בְרוּרָה לְקִרְאָת כָּלֵם
 בְּשֵׁם יְהוָה לַעֲבֹדוֹ שְׂכֵם אֶחָד, וְהַשְּׂפָה הַזֹּאת וְדַאי זֶה שְׂכִינָה, שְׂכָךְ
 עוֹלָה בְּחֻשְׁבוֹן שְׂפָה, מִשּׁוּם כֶּךָ כָּל אַמּוֹת הָעוֹלָם עֲתִידוֹת לְהִשְׁתַּעֲבֹד
 תַּחַת יְדֵיהָ וְלְהַמְלִיכָהּ עֲלֵיהֶם בִּימֵי מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ, לְקַיֵּם מַה שֶּׁנֶּאֱמַר
 וּמִלְכוּתוֹ בְּכֹל מְשָׁלָה.

אֲשֵׁרֵי מִי שֶׁשׁוֹמֵר הָאֲמוּנָה הַזֹּאת בְּלִבּוֹ וּבְכַפּוֹ, שְׂוֹדַאי הִיא אֲמוּנַת
 יִשְׂרָאֵל, וְהִיא הַיְחִוּד שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְכֵה מִיְחִידִים
 יִשְׂרָאֵל אֵת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא פְּעַמִּים בְּכָל יוֹם, וְאֲשֵׁרֵי הוּא מִי שֶׁהוּא
 בְּאֲמוּנָה אֶתוֹ בְּגִלוּת, שְׁלֹא פוֹחֵד מֵעֲלִיוֹנִים וְתַחַתוֹנִים, שֶׁבְּגִלְתָּה נֶאֱמַר
 לְאָדָם וַיִּנְחֵהוּ בְּגֵן עֵדֶן לַעֲבֹדָה וְלִשְׁמֶרָה, לַעֲבֹדָה בְּמִצְוֹת עֲשֵׂה,
 וְלִשְׁמֶרָה בְּמִצְוֹת לֹא תַעֲשֵׂה, מִשּׁוּם שֶׁהִיא חֲמֵשׁ וּשְׁלֹשָׁה סְדָרִים
 שֶׁל הַתּוֹרָה, וְהִיא הָעֵדֶן שֶׁל הַתּוֹרָה. מַה זֶה הַתּוֹרָה? הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי,
 הִיא הַגֵּן שֶׁלּוֹ, וְעֵדֶן שֶׁלּוֹ.

רַבִּי רַבִּי, קוּם סוֹכֵב אֵת הַקִּלְעוֹ הַזֶּה, וְהִקַּף וְסוֹכֵב אוֹתוֹ בַּשְּׂפָה שֶׁלְךָ,
 עִם הָאֶבֶן הַזֹּאת שֶׁכְּלוּלָה (מְכֻלָּל וּמְעֻשָּׂר) מְכֹל אֲבָנֵי הַבְּנִינָן שֶׁל הַתּוֹרָה,
 (וְהַתְּפִלָּה) הִיא אֶבֶן יְקָרָה מְכֻלָּלָה וּמְעֻשָּׂרָה בְּאוֹת בְּרִית, וּבְאוֹת שְׁבֵת,
 וּבְאוֹת יָמִים טוֹבִים, וּבְאוֹת תְּפִלִּין, וְהַחוּט שֶׁלָּהּ בְּרוּךְ בְּאֶצְבָּע, וְזוֹ
 כְּרִיכַת הַרְצוּעָה שֶׁל תְּפִלָּה שֶׁל יָד, שֶׁבָּהּ הָיוּ הָרְאשׁוֹנִים כּוֹרְכִים אֵת
 שְׂמֵעַ עִם וְאֶהְבֶּת בְּאֶהְבָּה שֶׁל אֶהְבָּה, שֶׁהֵינּוּ וְאֶהְבֶּת אֵת יְהוָה
 אֱלֹהֵינוּ, כְּדִי שֶׁתִּהְיֶה אֶהוּבָה עַל בְּעִלָּה, וְלֹא מִפְּסִיקִים, וְאַחַר שֶׁבֵּא
 יַעֲקֹב, שֶׁהוּא כּוֹלֵל שְׁלֹשֶׁת הָאֲבוֹת, הִתִּיר אוֹתָהּ הַכְּרִיכָה שֶׁלָּהּ, וְאָמַר
 בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלָכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד.

מִשּׁוּם שֶׁהִיא רוּצָה לְהִיּוֹת הִיא סְגֻלַת מְלָכִים, בְּאוֹתוֹ זְמַן נֶאֱמַר
 שׁוֹפָר הוֹלֵךְ סְגוּלַת־א, וְאֶזְלֵ אֶל שְׁרוֹת כְּתָר עַל יִשְׂרָאֵל,
 שֶׁהוּא הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי, שֶׁהוּא סֵפֶר תּוֹרָה הַכּוֹלֵל חֲמֵשׁ חֲמֵשֵׁי תּוֹרָה,
 וְנִעֲשִׂיתָ כְּתָר עַל רֹאשׁוֹ בְּכָל אוֹת וְאוֹת שֶׁלּוֹ מֵאֵלוֹ הָאוֹתִיּוֹת הַיְדוּעוֹת
 שֶׁל סֵפֶר תּוֹרָה, כְּמוֹ זֶה: ש ע ט נ ז ג ין, כָּל הַתְּגִים הֵם אַחַת וְעֶשְׂרִים,
 כְּנֶגֶד עֶשְׂרִים וְאַחַת אֲזָכְרוֹת שֶׁל תְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ, וּכְנֶגֶד עֶשְׂרִים
 וְאַחַת אֲזָכְרוֹת שֶׁל תְּפִלִּין שֶׁל יָד, שֶׁכָּלֵן עוֹלוֹת אַרְבָּעִים וּשְׁתַּיִם, כְּנֶגֶד



השם של מ"ב, כְּתָר היא י' על ראש הז', הגוף שלו ו', וספר תורה העמוד האמצעי, כולל שש ספירות מחסד עד יסוד, מלכות י' זעירה, בזה נעשית שביעי יום שבת, והיא אות תפלין, אות שבת, אות ברית, והוא כְּתָר כְּהֵנָה וְכָתָר מְלָכֹת. מצד הימין שנתנה תורה נקראת כְּתָר תורה, וימין הוא הכהן, מצדו הוא כְּתָר כְּהֵנָה, והעמוד האמצעי הוא מֶלֶךְ, ומצד הגבורה בית דין הגדול, יוצאת משם אש ושורפת אותו, וכשהכהן יוצא בשלום מן ההיכל, באותו זמן יתעוררו הלואים בנגון.

וְעוֹד, יש תקון חמישי בתפלה, התפלה היא כְּקָרְבָן, כמו שבארנוהו הראשונים, תפלות כנגד תמידים תקנום. בא וראה, הקרבנות הם מארבעה מינים, שהם כנגד אריה שור נשר אדם, שהם מצירים בפסא. יש קרבן שהיו מקריבים ישראל, והכהן היה מקריב את הקרבן שלהם.

הקרבן הראשון – הקרבן שהיה מקריב לימין, זו תפלת השחרית, ואם היו זוכים, היה יורד דיוקן של ארי"ה והיה מקבל את הקרבן, וזה מיכאל שדרגתו חסד, הוא היה מקבל תפלת שחרית, ואם לא זכו, מה כתוב בקרבן? לכלב תשליכון אותו, שחושב אותו כטרפה, ובשביל זה היה יורד דמות כלב לקבל אותו דורון והקרבן, וזהו הכלב שאמר דוד, עליו השלום, הצילה מחרב נפשי מיד כלב יחידתי, וכל מלאכי חבלה שהם כלבים, צועקים במשמרת השניה של הלילה, הם צווחים ונובחים ואומרים הב הב, משום שהם מצד הגיהנם, סם המות, שנאמר בה לעלוקה שתי בנות הב הב.

הקרבן השני – כנגד שו"ר, שנאמר בו שור או כשב או עז וגומר, וכנגדו תפלת מנחה, שאמר עליה דוד, מצמיח חציר לבהמה ועשב לעבודת האדם. מה זה עשב? ע"ב ש', והם שבועים ושנים שמות שהם לבושים לשבועים ושנים שמות עליונים, כמו העשב שהוא לבוש לחטה, ומשום זה, להוציא לחם מן הארץ, והינו לחם אבירים אכל איש, וזהו הלחם של התורה.

ולעולם כל הקרבנות שחיתתן בצפון, משום שמצפון תפתח הרעה, (וזה יצר הרע. ומשום שלא יהיה צריך מנשמתו) [שלא יסרוך את נשמתו, האכילהו קרבן, לקיים בו אם רעב שונאך האכילהו לחם ואם צמא השקהו מים, ואחר שהוא נוטל את דם הקרבן, לא יטל משלך] שמשם, אותו ששופך דם, מלחך אותו דם של בהמות, ומשום זה לא



צריך לכסות אותו ממנו, לקים בו אם רעב שונאך האכילהו לחם ואם צמא השקהו מים. ואחר שהוא נטל את הדם, מקריבים את הקרבן למעלה, שנאמר בו את קרבני לחמי לאשי, וכנגד השור הוא חמור נוער. אם זכו, הרי השו"ר מקבל את הקרבן, ואם לא, הרי חמור נוער, ומשום זה נאמר לא תחרש בשור ובחמר יחדו. יחדו כלומר, אל תגרם שיאכל החמור את קרבן השור.

הקרבן השלישי – של ערבית, קרבן העוף, שנאמר בהם שתי תורים או שני בני יונה וגומר, שאם זכו, הנש"ר של יעקב יורד לקבל אותם, ואם לא, הנש"ר של צד הטמאה נץ ליונה, וכפי הקרבן כף יתגדל או יתקטן.

הקרבן הרביעי – אדם, זהו שמקבל קרבן של אד"ם, שהוא מחשבה שמקריב ומיחד הכל, ועליו נאמר אדם כי יקריב מכס וגומר, זהו שמקריב קרבן ליהו"ה, וזו התורה, ומשום זה תקנו בתפלה לשמע ספר תורה, להיות בו קרבן שלם באדם, שנאמר בו זאת התורה אדם, ומשום זה, מסיר אָזְנוֹ מִשְׁמַע תּוֹרָה גם תפלתו תועבה.

וכ"ל הקרבנות הללו רמוזים בגופו של האדם, מ"ח ול"ב ורא"ה, הם ארז"ה שו"ר נש"ר, היריבים שלהם פלב חמור נץ, טחול מר"ה וכב"ד, שהם משחי"ת א"ף וחק"ה. מחשבה זה אדם. יש מחשבה טובה של חיות טובות, ויש מחשבה רעה של חיות רעות, ומחשבה טובה היא אדם טוב, ומחשבה רעה זה אדם רע, בליעל, אדם להכל דמה.

כנגד המ"ח הוא הארז"ה שיורד לאכל קרבנות, ועליו נאמר ופני ארזיה אל הימין לארבעתם. הל"ב לשמאל, ועליו נאמר ופני שו"ר מהשמאל לארבעתם. רא"ה זה נש"ר, שיש לה כנפים שפורחת בהן, ועליה נאמר ופני נש"ר לארבעתם. המחשבה שהוא אדם רוכב על כלם, והם המרכבה שלו, כסוסים לבני האדם.

חילות המח – עצמות בקרבן, ותקרבו עצמות עצם אל עצמו. חילות הראה והלב – עורקים, קשר וחבור, והתנועה שלהם הרוח של כנפי ראה, והוא רוח אלהיים מרחפת על פני המים, (שהוא המח), משום שראה (שהראש) כלולה משניהם, כמו שעוף ממים וארץ, והם כלולים משניהם.



על המח שורה ברכה, על הלב שורה קדשה, על הראה שורה היחוד, והמחשבה כלולה מכלם, והם: יברכך יהו"ה, יאר יהו"ה, ישא יהו"ה. יברכך במח, יאר בלב, שם אור העינים, כמו שבארונה הלב רואה, ישא בראה, שהוא שלום, זהו שכתוב וישם לך שלום.

והם שמיצה ראיה רי"ח. שמיצה במוח, והוא בהפוך חו"ם, ששורה בלחות וקרירות של המח לחמם אותו, מצד הגבורה, והוא אריה מצד הגוף, שור מצד הנפש, שהם אש ומים, אש שכלית מים יסודית, ראיה בלב, שהוא אש, ראיה אריה, מים שכלית לקרר אש יסודי של הלב, שלא ישרף את כל הגוף.

ריח בראה, שיוצא לחטם, עליו נאמר ויפח באפיו נשמת חיים, וראה היא מצד המח קרירה, ומצד הלב יבשה, והוא חציו מים יסודית וחציו יבשה יסודית, בגלל זה שורה עליה רוח שכלית, שהוא חם ולח. חם לחמם את הקרירות, לח להרטיב את היבש, זה שכלי וזה יסודי.

דבור זה אדם, שכלול מכלם, מי מוציא אותו? מחשבה, ומשום אלו השכליים היו יורדים בקרבן להקריב קרבן וליחד הכל, ואלה הם בתחית המתים, שבהם יהיה הקדוש ברוך הוא מקרב עצם אל עצמו, וגידים ועורקים, כלם לחבר זה עם זה, ויקבלו אלו באלו, ומשלבים אלו באלו, זהו שכתוב מקבילת הללאת וגומר. באותו זמן תהיה שמחה ונגון בקרוב שלהם.

תיקונים ב

תקון עשרים ושנים

בראשית ברא אלהי"ם, בראשית אחד הוא שלא התגלה, וכרא שנים, שנים הם, והם ב', והם שני עולמות נסתרים, ובמה ברא אותם? בנקדה נסתרת אחת שנקראת ראשית, ועליה נאמר כלם בחכמה עשית, ושני עולמות נסתרים לא היו מתגלים, עד שעשה להם שני לבושים, ומהם? את השמים ואת הארץ. את השמים, לבוש לעולם העליון, שנברא בנקדה העליונה, ואת הארץ, לבוש לעולם התחתון, שנברא באלהי"ם, שהיא האם העליונה.

י נקרא ראשית, והיא אב לכל, ה' אלהי"ם, והיא אם של הכל, אם כל חי, והחכמה, שהיא אב, לא נודעת אלא בכינה שהיא אלהי"ם, ושם י"ה אבא ואמא כאחד, שני עולמות נסתרים, ו"ה הם שני בנים,



והם העולם הזה והעולם הבא. ו' העולם הבא, שהוא עולם ארץ, ה' העולם הזה, שאינו ארץ.

ב' שני היכלות לשתי אותיות שהן י"ה, ועליו נאמר אלהי"ם הבין דרכה והוא ידע את מקומה. ומי הם ב' היכלות הללו? אלא אחד הוא אהי"ה, והשני אדנ"י, ושניהם הם פנויים לשתי אותיות י"ה, אב ואם, וכך עולה חשבון אהי"ה אדנ"י (וחשבון אלהי"ם) לחשבון כנו"י, ובה גנוזים האב והאם, וזהו הנסתרת ליהו"ה אלהינו, י"ה, ואלו הם סתרים וגנוזים, והם סתרי תורה ממש, ומשום שהם סתרים, צריך שלא לגלותם, וזהו סוד העריות, שנאמר בהם ערות אביך וערות אמה לא תגלה, לא תגלה ודאי מהכסוי שלהם.

קב זקן, פתח ואמר: רבי רבי, רד לכאן, שאתה המנורה הקדושה, שהרי השכינה הקדושה ממתינה לך ולחברך, בשבועה עליכם, אל תתעכבו שם לרדת לכאן אתם, וכך אמרתי לכל אותם ראשי הישיבה העליונה והתחתונה, שכלם יהיו יורדים עמכם, וכן אני השבעתי לאותם מלאכים וחילות קדושים שממנים לשמור אתכם, ולא לכבודי עשיתי ולא לכבוד אבי ואמי, אלא לכבוד השכינה.

מיד קול התעורר בענפי האילנות של גן העדן, עליונים ירדו, (ומלאכים) (תחתונים) התכנסו לרדת עם ראשי הישיבה העליונה והתחתונה הללו, שהרי רשות נתנה לכם מלמעלה. מיד כלם התפשטו מדיוקניהם, והתלבשו באוירים של העולם הזה, שהוא כנוי וסתירה לאותיות הקדושות.

בין כך הרי אליהו הקדים לתקן להם את מושבם, פתח ואמר: רבי רבי, מנורה הקדושה, שפיד מדבר גדולות בתורה, ממנו מזדעזעים עליונים ותחתונים, ובפיד נאמר והר סיני עשן כלו וכו', משום שהאות י' שורה במחך, ה' בלבך, שהיא בינה, ובה הלב מבין, ו' בפיד, וממנו, וכל העם ראים את הקולת, שהוא באותם הבליים שיוצאים מפיד, שעליהם נאמר קול יהו"ה חוצב להבות אש.

יש טבעות הן בקנה, שבהן עולה ו', והן ו' דרגות לכסא, ה' בלב היא ה'ב"ל, ה' ל"ב, שודאי ה' היא בלב, ו' (הקול), בקול שיוצא ממנו, וזהו הקול שיוצא מהבל.

ושני בתים יש בלב, אחד מוציא הבל, ואחד מוציא הבל, והם ה' עליונה וה' תחתונה, בשני בתי הלב, שהם פנגד בית ראשון



ושני, ו' הקול שיוצא משניהם, י' הדבור ששורה בפה, ועליו נאמר בדבר יהו"ה שמים נעשו, והוא דבור אחד שכולל עשר אמירות, וסוד הדבר - אחת דבר אלהים שתיים זו שמעתי, להראות בה שעשרת הדברות נאמרו בדבור אחד, שתיים זו, אלו אנכי ולא יהיה לך, והוא אחד, אחד ביניהם, וזהו שאמרנו שבשניהם תלויות מצוות עשה ולא תעשה, והקדוש ברוך הוא משניהם דבר לתת כבוד לתורה, שהרי הוא בדבור אחד אמר הכל, ולמה אמר שתיים זו שמעתי? זו אח"ד בחשבון, ששתי תורות היו, והקדוש ברוך הוא אחד ביניהם ושמו אחד, ומשני דבורים יצא הקול ונחלק לשבעים קולות, כנגד שבעים פנים, והרג בהם שבעים אמות על שלא קבלו את התורה, ובשני דבורים הרג שתי אמות, שהן עשו וישמעאל, שלא רצו לקבל את התורה.

שהרי הקדוש ברוך הוא הוא אחד, והוא לא היה מדבר באלו הקולות והדבורים של אנכי, אלא להראות ששמו וכבודו היו בתורה, ומשום זה הקדוש ברוך הוא דבר ממנה (בדין), כדי שיזדעזעו כל אמות העולם מאותם שמשתדלים בה, ומשום זה אמר הקדוש ברוך הוא למשה זה שמי לעלם וזה זכרי לדור דור. שמי עם י"ה - שס"ה מצוות של לא תעשה, זכרי עם ו"ה - רמ"ח מצוות עשה, להראות שהתורה נבראה בשם הקדוש ברוך הוא ועל שמו נקראת. זהו שכתוב כל הנקרא בשמי וכו', ובה שורה הקדוש ברוך הוא וממנה דבר בסיני.

ובאיזה דרך ישכן האור לבוא להשגה זאת, לזה תקנו לנו חכמינו זכרונם לברכה שיקרא אדם קריאת שמע שחרית וערבית, שמע ישראל השם אלקינו השם אחד על כונה זו, שימליך להקדוש ברוך הוא למעלה ומטה וד' רוחות העולם. וכשיאמר פסוק זה בבקר בכונה זו ובהשתוקקות גדול עד כלות הנפש אליו וכו', אף מי שעדין לא תקן המדות כראוי ולא שבר תאות הגשמיות לא יכול לקרא פסוק זה ולומר אחד על כונה זו וכו', ועצה היעוצה לזה שיוכל לומר אחד שלא יבלבל אותו המחשבות זרות כל כך, הוא שילמד הרבה קדם התפלה משניות גמרא וזהר הקדוש על כונה זו, שעל ידי למוד, יכול לומר שמע ישראל השם אלקינו השם אחד כדת, ונכון.

(מאור ושמש בראשית, דבור המתחיל ויאמר אלקים יהי רקיע, ב. א)



וַיֵּשׁ תּוֹרָה עֲלֵינוּנָה שְׁלֵא נִקְרָאת בָּהּ בְּרִיאָה אֶלָּא הָאֲצִילוֹת שְׁלוֹ, וְהִיא
וְהוּא – הַכֹּל אֶחָד, וְכֹל אָדָם שְׁמִשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה, שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא שָׁם, כָּל שֶׁכֵּן וְכֹל שֶׁכֵּן בְּמִנְהַג הַקְּדוּשָׁה, וְהַמְּנֹרָה
הַקְּדוּשָׁה וְדַאי פִּיךָ הוּא סִינִי, שְׁבַעַת הַהֶבְלִים שְׁיוּצָאִים מִפִּיךָ,
הַשְּׂכִינָה שׁוֹרָה עֲלֵיהֶם, שְׁהִיא בַת שְׁבַע, שְׁהֵם שְׁבַעַה שְׁמוֹת שֶׁל הַשֵּׁם
הַמְּפָרָשׁ, שְׁהוּא הַשֵּׁם שֶׁל אַרְבָּעִים וּשְׁתַּיִם אוֹתִיּוֹת.

וּמִמֶּנּוּ עוֹלָה קוֹל שְׁהוּא הַעֲמוּד הָאֲמָצְעִי, וּמִתְעַלָּה לְשְׁבַעִים קוֹלוֹת,
שְׁהִיא וְדַאי עוֹלָה בּוֹ לְשְׁבַע, שְׁהִיא ה' הַעֲלִיוֹנָה, אֹוִיר זָךְ,
אֹוִיר שֶׁל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שְׁהוּא מְחַכִּים, מֵצַד שֶׁל הַחֲכָמָה שְׁהִיא י', וּבָהּ
עוֹלָה ו' לְעֶשֶׂר ו' פְּעָמִים, וּב' הַהִי"ן הֵם, ה' הַבֵּל מִבְּפָנִים, ה' הַבֵּל
מִבְּחוּץ, וּשְׁנֵיהֶם הֵם בְּלֵב וּבִפֶּה, הֵם עֲשֶׂרֶת הַדְּבָרוֹת שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא, וּבָהֶם הֵלֵב וְהִפָּה שְׁוִים, וּמִי שְׁמַתְעַסֵּק בַּתּוֹרָה, אִזְ צָרִיךְ שְׁיִהְיֶה
הִפָּה וְהֵלֵב שְׁוִים, וְלֹא לְחַנֵּם פְּרִשׁוּהוּ בַּעֲלֵי הַמְּשָׁנָה, כָּל מִי שְׁאִין תּוֹכוֹ
כָּבְרוּ אֵל יַכְנִס לְבֵית הַמְּדָרָשׁ.

שְׁנֵי הַהִי"ן וְדַאי הֵם שְׁנֵי דְבוּרִים, שְׁנֵאֲמַר בָּהֶם שְׁתַּיִם זֹו שְׁמַעְתִּי, ו'
הַקּוֹל שְׁיוּצָא מֵהֶם, וְעֲלִיו נֶאֱמַר קוֹל דְּבָרִים אַתֶּם שְׁמַעִים, וְהַקּוֹל
הַזֶּה יוּצָא מִשְׁנֵי דְבוּרִים שְׁהוּא ה"ה, שְׁכּוֹלִלִים עֲשֶׂרֶה דְבָרוֹת, ה'
בְּלוֹחַ אֶחָד, וְהִיוּ מְסַדְרִים אֲלֵיהֶם, רֵאשִׁיכֶם שְׁבִטִיכֶם זְקַנֵיכֶם
וּשְׁטְרִיכֶם כָּל אִישׁ יִשְׂרָאֵל, הָרִי חֲמִשָּׁה בְּלוֹחַ הָרֵאשׁוֹן. בְּלוֹחַ הַשְּׁנִי
הִיוּ מְסַדְרִים אֲלֵיהֶם חֲמִשָּׁה תְּקוּנִים אַחֲרֵים, שְׁהֵם טַפְכֶם נְשִׁיכֶם וּגְרִיךְ
מַחֲטָב עֲצִיף עַד שְׁאֵב מִימֶיךָ, אֵלָה הֵם ה', הָרִי שְׁנֵי דְבוּרִים שְׁכּוֹלִלִים
בָּהֶם עֲשֶׂרֶה, וְהַקּוֹל שְׁהִיָּה יוּצָא מֵהֶם הִיָּה כּוֹלֵל אוֹתָם, וְזֶה ו', כּוֹלֵל
ו' פְּעָמִים, שְׁכַתּוּב טוֹב בְּשֵׁשֶׁת יְמֵי בְּרֵאשִׁית, וְהִיא הִיָּתָה עוֹלָה מֵהֶם
בְּאוֹת י', ו' פְּעָמִים י' הֵם שְׁשִׁים, נִמְצָא שְׁהִיא י' אֲמִירוֹת, (שְׁלֹא הִיָּה עוֹלָה
לְע"ב שְׁמוֹת).

ד' ה' שְׁנֵי דְבוּרִים, וּבָהֶם עֲשֶׂרֶה – הָרִי שְׁנֵים עֶשֶׂר. ו' עוֹלָה בְּאוֹת י',
ו' פְּעָמִים י' שְׁהֵם שְׁשִׁים – הָרִי שְׁבַעִים וּשְׁנַיִם. וְאִם תֵּאֲמַר
שְׁבַתּוֹרָה דְּבַר וְלֹא יוֹתֵר, לֹא נִמְצָא מְקוֹם לְמַעְלָה וּלְמַטָּה שְׁלֹא דְבַר
מִמֶּנּוּ, אֶפְלוּ בַּמְּלֶאכִים, שְׁלֹא נִמְצָא שְׁאֵלוֹ"ה אַחַר יֵשׁ בְּעוֹלָם, וְדְבַר
בְּכַסָּא, זֶהוּ שְׁכַתּוּב אֲנֹכִי, וְכִךְ עוֹלָה אֲנֹכִי לְחֻשְׁבוֹן כְּס"א, וְאַחַר דְּבַר



במלאכים. זהו שכתוב וְכָל הָעַם רֹאִים אֶת הַקּוֹלֹת, שְׁעֲלִיָּהֶם נֹאמַר כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיךְ אֶת הַקּוֹל כּו'.
 וְזֶהוּ הַקּוֹלֹת.

משום שְׁכַשְׁהֶקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא רָצָה לְדַבֵּר בְּמַלְאָכִים, יֵרֵד שָׁמוּ עֲלֵיהֶם, כְּמוֹ זֶה: יְהו"ה, י' בְּחִיָּה אַחַת שְׁהִיא אַרְיָה, וְכו' נֹאמַר אַרְיָה שָׂאֵג מִי לֹא יִירָא, וּבְאִיזָה מְקוֹם? י' בְּרֹאשׁ, ה' עַל כַּנְּפָיו, ו' בְּפִיו, וְה' בְּזַנְבוֹ, וּבְגִלְגָּלָה נֹאמַר הָיָה זָנֵב לְאַרְיֹת וְכו', וְזֶהוּ וּפְנֵי אַרְיָה אֶל הַיָּמִין לְאַרְבַּעַתָּם, וְאַחַר כֵּן הָיָה יוֹרֵד בְּחִיָּה שְׁשֻׁמָּה שׁוֹר, כְּמוֹ זֶה: הוה"י, ה' בְּרֹאשׁוֹ, ו' בְּפִיו, ה' בְּכַנְּפָיו, י' בְּזַנְבוֹ, וְזֶהוּ וּפְנֵי שׁוֹר מִהַשְּׂמָאל, וְאַחַר כֵּן הָיָה יוֹרֵד עַל חִיָּה שְׁשֻׁמָּה נֶשֶׁר, כְּמוֹ זֶה: וְהִי"ה, ו' בְּרֹאשׁוֹ, ה' בְּפִיו, י' בְּכַנְּפָיו, ה' עַל זַנְבוֹ, וְזֶהוּ וּפְנֵי נֶשֶׁר לְאַרְבַּעַתָּם, הֵם שְׁנַיִם עֶשֶׂר פָּנִים, לְכָל אֶחָד שֵׁשׁ, עוֹלָיִם לְשַׁבְּעִים וּשְׁנַיִם, וְזֶהוּ וְכָל הָעַם רֹאִים אֶת הַקּוֹלֹת.

ואדם רוכב על גביהן, זה מטטרו"ן, שהוא כולל שם של ארבעים ושתיים אותיות, והם (שש אותיות, ולכל אות עולים שש), שבע תבות, ובכל תבה שש אותיות, ועולות לארבעים ושתיים, וזהו שרפים עמדים ממעל לו, שש כנפים שש כנפים לאחד, בשתיים יכסה פניו ובשתיים יכסה רגליו ובשתיים יעופף.

שכמו ששמו של הקדוש ברוך הוא של ארבעים ושתיים ושבעים ושתיים למעלה, כך הוא השם של ארבעים ושתיים ושבעים ושתיים למטה. זהו שכתוב כְּשֵׁמֶךְ אֱלֹהֵי"ם כֵּן תְּהִלָּתְךָ עַל קַצְוֵי אָרֶץ, וְזֶהוּ וְכָל הָעַם רֹאִים אֶת הַקּוֹלֹת, וְהֵם הָיוּ הַמַּלְאָכִים, שְׁכָל אֶחָד הָיָה נַעֲשֶׂה קוֹל וּפּוֹרַח בְּאוֹר, וְכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל שְׁהִיָּה אוֹמֵר נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמַע, הָיָה שׁוֹרָה בְּפִיו, וְהָיָה מְלַמְּדוֹ אֶת כָּל הַתּוֹרָה.

ואחר כך דבר עמם משמים וארץ, זהו שכתוב מִן הַשָּׁמַיִם הִשְׁמִיעָךְ אֶת קוֹלוֹ לְיִסְרֶךָ וְעַל הָאָרֶץ הִרְאָךְ אֶת אֲשׁוֹ הַגְּדוּלָּה וְכו'. באותו זמן שאמרו ישראל נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמַע, מִיָּד יִשְׁמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתִגַּל הָאָרֶץ, אַחַר כֵּן הָיָה מְדַבֵּר עִמָּהֶם מֵאַרְבַּעָה צְדָדִים, וְהָיוּ מְסַתְּכָלִים אֶל הַמְּזַרְח וְהָיוּ שׁוֹמְעִים אֶת הַקּוֹל, וְלִמְעַרְב וְדָרוֹם וְצָפוֹן הָיוּ שׁוֹמְעִים אֶת הַקּוֹל, לְהִרְאוֹת שְׁמֹכָל מְקוֹם דְּבַר עַמָּם, וְלֹא הָיָה מְקוֹם לְמַעְלָה וּמִטָּה שְׁלֹא דְבַר עַמָּם, לְהִרְאוֹת שְׁמֹלָא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, שֶׁהוּא סוֹבֵל עֲלִיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים, וְהוּא סוֹמֵךְ מַעְלָה וּמִטָּה וְכֹסֵא



הכבוד, ומלאכים ונשמות, הוא סובל הכל וקושר הכל ומיחד הכל, ואין מי שסומך אותו.

והוא נקרא בכל השמות, להודיע תקפו בכל שם ושם, מאותה דרגה וממנה ששורה עליו, ואין לו שם ידוע, והוא נקרא אחד בחשבון, כששורה בדרגה של אותם (אחרים) (אחדים) משאר הדרגות, והוא אין לו חשבון. כששורה על כל העולמות (העליונים) ועל כל ממנה שלהם, נקרא על שמו, להראות לכל אחד מישראל ממקום שקוראים לו לפי צרכיהם, כמו שבארוהו, הרוצה להעשיר יצפין, להחכים - ידרים.

קם המנורה הקדושה וכל ראשי הישיבות, והשתטחו לפני הזקן וברכו אותו. אמר המנורה הקדושה: ודאי הזקן הזה בא ממקום עתיק הימים ושם התגדל, אשרי חלקנו שזכינו לשמע דברים עתיקים מהמקום של עתיק הימים, אשרי חלקנו שזכינו לזה.

קם רבי שמעון, פתח ואמר: בראשיית בריית א"ש, שהוא אות ורשם שעליונים ותחתונים עומדים בו, הוא האות של הצבא שלמעלה, שבהם נקרא הקדוש ברוך הוא יהו"ה צבאו"ת, והוא האות של הצבא שלמטה, הוא אות וברית שבו קימים שמים וארץ, כמו שנאמר אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמתי. הוא אות ודאי, שהוא רשם של חותם המלך.

בין כך הנה הזקן הזה ירד אליו כמו מקדם, פתח ואמר: רבי רבי, (י) הברית הוא ודאי צדי"ק ח"י העולמים, שהוא י' זעירה מצד החכמה העליונה שכשירדת י' אליו, אף על גב שבמקומו י' עליונה נקראת, כשירדת לצדיק נקראת י' זעירה, והאות ו', אף על גב שהיא ו' העליונה במקומה בעמוד האמצעי, כשירדת לצדיק להתחבר עם ה', נקראת ו' זעירה. הא"ב של האותיות הקטנות הם בו, וה' העליונה, כשירדת אל הצדיק נקראת זעירה. ואף על גב שאותיות השם הקדוש כלולים בו, הם נסתרים בו, ובגללו נאמר סוד יהו"ה ליראיו ובריתו להודיעם, ואם הם נסתרים בו, במה הם נודעים? בשכינה, שהיא האספקלריה שמאירה כשירד יהו"ה לצדיק להאיר בו ודאי, וממנה נודעים, זהו שכתוב כה אמר יהו"ה אל יתהלל חכם בחכמתו. אם הוא שם, נקראת אספקלריה המאירה, ובאותו זמן, כי אם בזאת יתהלל ה' מתהלל ה' שכל וידוע, ואם יסתלק מצדיק והוא



נשאר חרב ויבש, מיד נקראת אספקלריה שאינה מאירה. באותו זמן, אל יתהלל חכם בחכמתו.

ומי גרם להאיר לה ולהודע בה לקדוש ברוך הוא? מי ששומר ברית, וסוד הדבר – זה השער ליהו"ה צדיקים יבאו בו, זה שער הצדיקים, ויש להם רשות להכנס לשם. וזהו מי שהוא צדיק, ובו יהו"ה, הוא זוכה בשכינה ויורש אותה, ועולה עמה למלך, שהוא העמוד האמצעי, שהוא המלך, והיא המלכות שלו, וסוד הדבר – ועמך כלם צדיקים לעולם יירשו ארץ, וזוהי השכינה שנאמר בה והארץ הדום רגלי.

והשכינה היא ציור של העליונים והתחתונים, כל דמיות הספירות וכל שמותיהם הם מצירים בה, ובה חקוקות נשמות ומלאכים וחיות קדושות, ובה חקוקים מה שנאמר בהם ודמות פניהם פני אדם וכו'.

קם רבי שמעון ואמר: זקן זקן, והרי השכינה היא היחוד של הקדוש ברוך הוא, איך חקוקים בה דמיות שלמטה שאינם מציאותה? אמר לו: רבי, למלך שיושב בהיכלו, וכמה אנשים נכנסים לראותו, מהם מסתכלים בלבושו, ומהם בגופו, ומהם מסתכלים במעשיו, ובודאי שבמעשיו נודע מי הוא המלך, שבבלבושים הוא משתנה בהם לכמה שנויים, ובלבושים שהוא לבוש בפקר לא לובש בערב, והלבושים שלובש יום אחד לא לובש יום שני, וכך בכל יום וחדש ושנה ושבת וימים טובים משתנה בלבושים.

כמו כן השכינה יש לה כמה לבושים, שמהם ברא הקדוש ברוך הוא כסאות (פסא), ומלאכים וחיות ושרפים, ושמים וארץ, וכל מה שברא בהם, וכל הבריות שברא מהלבושים הללו שלה, רשם את כלם וחקקם בלבושיה, כדי להסתכל ממנה בכל הבריות לרחם עליהם, וסוד הדבר – וראייתה לזכור ברית עולם, וראייתה בלבושים הללו שהם מאירים בכל (הבריות), לפעמים שישראל מאירים להם במעשים טובים, ובגללם הקדוש ברוך הוא מרחם עליהם.

ואם עושים מעשים רעים, היא מתלבשת לבושים אחרים שחורים, שבהם רשומים כל אותם בעלי הדינים שנקראים לילות, לדון בהם את העולם, ובאותו זמן היא אומרת, אל תראני שאני שחרחרת, ומשום זה, אלו מצד הלבושים הם חקוקים בה, העליונים



שהם מלכים ושלטים על התחתונים, והמלאכים (והמלאכים) נקראו מצד המלכות, ומצד הגוף נקרא חסד זרוע ימין, גבורה זרוע שמאל, הגוף העמוד האמצעי, נצח והוד שתי שוקים, הצדיק אות ברית, והרי פרשה.

והוא הציור של כלם, ולפנים ממנה, שהוא תקון הגוף, מאיר הקדוש ברוך הוא שהוא יהו"ה, כמו נשמה בגוף, לפנים מהכל, אותו שאוחז הכל וקושר הכל, שלא נרמז בשום רמז, והכל נרמז בשכינה, שמתלבשת בלבושים שבהם מצירים כל הבריות, היא נקראת בכל השמות, והיא דמות ארבע החיות בלבושיה, שכל אחד ואחד רשום ארבע אותיות, ודמות אדם להנה, זה הרשם של עשר אותיות שהן יו"ד ה"א וא"ו ה"א, שעולה לחשבון אדם, דמות אדם ודאי זו שכינה, שהיא דמותו (דמות של אדם), ועליה נאמר ותמונת יהו"ה יביט, וזה מצד הלבוש, אבל מצד הגוף היא היחוד של העמוד האמצעי, הוא (היא) חותם מצד הגוף, ומשום שהוא חותם, אומרת השכינה ליהו"ה, שהוא מבפנים, שימנו כחותם על לבך, שאף על גב שאתה תסתלק ממני בגלות, חותמך נשאר עמי ולא יסור ממני לעולם.

קם רבי שמעון ואמר: זקן זקן, אמר לך פסוק שלמדתי כמו זה, שימני כחותם על לבך. שימני חותם לא כתוב, אלא כחותם. אמרה השכינה, רבון העולמים, שימני כחותם, פאותו רשם של חותמך, שאף על גב שהחותם נשאר בידך, הרשם שלו הוא בפתקה, ומאותו הרשם מזדעזעים עליונים ותחתונים כמו שמלך שהוא בשר ודם, מה שרושם בפתק, הרשם שלו של החותם בידו הוא, ואף על גב שהחותם נשאר בידו, כך פוחדים מרשם החותם כאלו היה מלך, על אחת כמה וכמה אם היה חותם.

שימני כחותם על לבך, וכי מי ראה (שם) חותם על הלב? אלא אלו תפלין, שאותם רצועות שלהן תלויות על הלב, ואלו תפלין של ראש, ותפלה של יד שהיא בשמאל, כנגד הלב, וזהו כחותם על לבך, וכחותם על זרועך – תפלה של יד, שהם הרשם של השם הקדוש, שהוא י' קדש לי כל בכור, ה' והיה כי יביאך, ו' שמע ישראל, ה' והיה אם שמע, ומאותו הרשם מזדעזעים אמות העולם.



זהו שפֿתוב וְרָאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שֵׁם יְהוָה נִקְרָא עָלֶיךָ וַיֵּרְאוּ מִמֶּךָ,
וְכֵן פִּרְשׁוּהוּ, שֵׁם יְהוָה - אֵלֹהֵי תַפְלִין שֶׁל רֹאשׁ.

שׂוֹמְנֵי כחותם, זו אות ברית מילה, ואות של ימים טובים, שהוא
הרשם של השם הקדוש כמו זה, מִי יַעֲלֶה לָנוּ ה'שְׂמִימָה,
רֹאשֵׁי הָאוֹתִיּוֹת (תבות) - מילה, וסופי האותיות - יהו"ה. מי ששומר
את הרשם הזה כאלו שומר את השם הקדוש, ומי שמשקר ברשם
הזה כאלו משקר בשם הקדוש, שזה נקרא חותם של הגושפנקה
של המלך.

שִׁפְטָר אדם ששומר את הרשם הזה למטה, שהוא אות הברית, אות
שבת, אות תפלין, אות של ימים טובים, הוא רשום וחקוק
למעלה, ומאיר למעלה, וממנו מזדעזעים עליונים ותחתונים, כמו
שנאמר וראו כל עמי הארץ כי שם יהו"ה נקרא עליך, שם יהו"ה
ודאי, זהו אותו הרשם של ברית מילה, ואות התפלין, ואות של שבת
וימים טובים, ומי שמשקר בו למטה, נעברת חקיקתו מלמעלה,
ובאותו זמן שולטים עליו כל המקטרגים העליונים והתחתונים.

שׂוֹמְנֵי כחותם, זו הנשמה, שהרשם שלה חקוק למעלה, כמו
שבארוהו ביצקב, דיוקנו של יצקב חקוקה בכסא הכבוד,
שכל הנשמות שגזורות משם, חקיקתם חקוקה למעלה, והרשם
שלהם למטה, ואותה חקיקה שלמעלה היא החותם, והרשם שלמטה
הוא הרשם של החותם, ומיד שהרשם של החקיקה של הנשמה היא
למעלה, והרשם שלה למטה, נאמר בה והנה מלאכי אלהים עלים
וירדים בו, עולים למעלה ומסתכלים ברשם של הנשמה שמאירה
באותה החקיקה ומזדעזעים ממנה, יורדים למטה ומסתכלים ברשם
של אותו דמות של מטה, ורואים שלא השתנה מהדיוקן של למעלה
ופוחדים ממנו.

שׂוֹמְנֵי כחותם, זו התפלה, שבה חקוק ורשום ח"י העולמים
בשמונה עשרה הברכות של התפלה, וזהו הרשם של
החותם בפתקה, שהיא התורה, חקיקת האותיות של החותם, זהו
צדיק ח"י העולמים. חותם זה העמוד האמצעי, שהיא קריאת שמע.
והנה מלאכי אלהים עלים, בזמן שהוא זוקף בשם, עולים עמו,
בזמן שהוא מנמיד וכורע בכרוך, יורדים עמו, ודאי הוא והנה מלאכי
אלהים עלים וירדים בו. מלאכי אלהים עלים, בזמן שהוא עומד



בדין, כלם עומדים ומלמדים עליו זכות. וירדים, בזמן שמנצחים אותו בדין ויורד למטה, כלם יורדים עמו, כמו שבארנוהו ביצקב, אנכי ארד עמך מצרימה ואנכי אעלה גם עלה.

שימני כחותם, זו הנשמה, שהיא חקוקה בכפסא. בזמן שהיא מתעוררת למטה בתפלה, הכפסא מתעורר למעלה. כחותם, זו רוח, שהיא ציור (של יש) (של ש) החקוק במלאכים. בזמן שהיא מתעוררת למטה בתפלה, המלאכים מתעוררים עמה למעלה. על זרועה, זו הנפש, שהיא חקוקה בארבעת הצדדים של העולם, בזמן שהיא מתעוררת בתפלה למטה, ארבעת הצדדים של העולם מתעוררים עמה.

הנשמה היא חותם, רוח - ציור של האותיות שחקוקות בחותם, הנפש - הרשם של האותיות בחותם, שהם רשומים בציורים של בן האדם כמו רשם של חותם בפתק, ובאותו רשום של הנפש נודע הפרצוף בגוף האדם מאיזה מקום הוא, ומשום זה פרשוהו שבחותם הזה כמה רשומים יש בו? ארבעה. רשם של אריה שם, רשם של שור שם, רשם של נשר שם, ורשם של דמות אדם שם. ומיהו שרושם אותם בחותם? יהו"ה אמת, שבארבעה הללו רשומים הם, כל בריות העולם.

אבל אמות העולם ששקרו בו, אינם רשומים בו, אלא בחותם של שקר, והוא הנחש שדבר שקר על הקדוש ברוך הוא, ובגללו נאמר בדרך משל, לשקר אין רגלים, וכן לנחש אין רגלים, על גחנה תלך, ועתיד הקדוש ברוך הוא למחות השקר מן העולם, כמו שנאמר ומחה יהו"ה אלהים דמעה מעל כל פנים וכו', שודאי הנחש הזה הוא מלאך המות שהורג את בני האדם וגורם לדמעה, שהוא אל אחר, ובמה הורג? בסם המות שלו, שהוא גיהנם, וזהו סמא"ל.

ובפרצופי הנחשים הללו הוא מתגלה לאנשים בדרך שקר לפתותם, וסוד הדבר - אם יהו"ה לא יכנה בית שוא עמלו בוניו בו, ואין להם קיום, אבל ציורי החיות הם רשומים בשמו של הקדוש ברוך הוא, ברשם הזה של המזונה, שהוא שד"י מבחון יהו"ה מבפנים, וזהו הרשם של ברית מילה, שד"י מבחון יהו"ה מבפנים. שד"י הרי פרשוהו ש שלשת האבות, שהם שתי זרועות וגוף, אלו הם שלשת ענפי הש', ד שכונה, י צדיק, אות ברית מילה,



ועל השד"י הזה נאמר וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב בא"ל שד"י, בשד"י הזה, שהוא מחוץ למזוזה, אבל ושמי יהו"ה, שהוא בפנים המזוזה, שהיא השער של הקדוש ברוך הוא, שנאמר בה זה השער ליהו"ה, לא נודעתי להם.

וכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך, אלו שני עמודי אמת, זו מות מן הבית, שהיא השכינה, ולא מתקרב אליה. זהו שכתוב והזר הקרב יומת, והאותיות של מזוז"ת הן ממש ז"ז מו"ת, ובשכיל זה, מי ששומר ברית מילה, שהוא החותם שלו, זו מות ממנו, שהוא השטן, יצר הרע, רע, טמא, צפוני, מלאך המות, שלא יתקרב אליו ולא ימות על ידו.

ומי שמשקר בכרית מילה, הוא משקר בחותם המלך, שהוא רשום בו, שד"י מבחוץ יהו"ה מבפנים. מנין לנו? מהכתוב הזה משמע, מ"י יעל"ה לנ"ו השמימ"ה – ראשי תבות מיל"ה, סופי תבות יהו"ה, ובודאי מי שמשקר בכרית מילה, מסתלק ממנו יהו"ה ושד"י, ושורה עליו שטן שהוא אל אחר, הנחש שורה במקום של יהו"ה מבפנים, וסם המות שורה במקום של שד"י מבחוץ, וזהו שאמר הכתוב את מקדש יהו"ה טמא וכו', אם לא שב בתשובה וסובל כמה יסורים להעביר אותו הנחש משם ואת סם המות שלו, שהיא צרעת ממארת, עם כמה מחלות ומכות, עד שלא נשאר בו בשר שהוא עפר, וסוד הדבר – ועפר אחר יקח וטח את הבית, משום שנחש עפר לחמו, עד שיתפרנס מאותו בשר לא יזוז ממנו, ועני חשוב כמת. מה במיתה פניו משתנות, כמו זה העני פניו משתנות. והרי פרושהו כרם זלת לבני אדם, מה זה כרם זלת? אלא מי שצריך לבריות פניו משתנות בכרום, וכמה נשיכות של יסורים נושף אותו הנחש ההוא.

ולא עוד, אלא שעני חשוב כמצרע, מה מצרע וראשו יהיה פרוע וכו', כך עני. מה מצרע מחוץ למחנה מושבו, כך עני ערום ויחף. ועניות לישראל היא לישראל במקום צרעת, וארבעה דיוקנאות הם (גונים) כארבעת צבעי הצרעת, והם נגע לכן אדמדם ירקרק בהרת שחורה, הרי ארבעה, ולכלם יש מקומות ידועים בגוף, ומהם באים לבני אדם כמה מחלות. לכן ואדמדם – חלב טמא וכבד, ירקרק – מרה, בהרת שחורה – טחול, ומהם נובעים ארבעה מיני מחלות, והן מרה לבנה, מרה אדמה, מרה ירקקה, מרה שחורה.



ואם שב בתשובה, יורד עליו סם חיים שהיא שכנה, ונאמר בה ושב ורפא לו, מאלו מיני המחלות, ומחיה אותו ממיתה של עניות, כמו שנאמר והשיבו וחיו, שבזמן שישראל עניים הם קרויים מתים, ובשבילם נאמר שובו וחיו, ואין עניות כעניות התורה, שמי שאין בו תורה נקרא מת, מהי רפואתו לאותו העולם? התורה, שנאמר בה עץ חיים היא וגומר, והיא רפואה לכל המחלות, כמו שנאמר רפאות תהי לשרך וכו'.

שימני כחותם, מה החותם במקום הזה? זה אות שבת ויום טוב, שהוא שקול לברית מילה, כמו כן שב"ת, ש' כנגד שי"ן של שם שד"י, כלול משלש חיות עליונות, משלשה אבות, ב' זה ד' שהיא רביעית לאבות ורביעית לשלש חיות, והיא דמות אדם, ולא אדם. זהו שכתוב ודמות פניהם פני אדם, אלא מה זה אדם? יו"ד ה"א וא"ו ה"א. שבת בו שד"י, יהו"ה הוא רשות היחיד, רחבו ארבעה וגבהו עשרה יו"ד ה"א וא"ו ה"א, י' של שד"י כנגד אות של שבת וימים טובים, י' נרמזו בו עשר ספירות.

הרשם הזה הוא לבן המלך, אבל לעבד של המלך הרשם שלו שד"י, מהצד של אותו שנאמר בו כל הנקרא בשמי וכו', ומי הוא? מטטרו"ן, שעולה לחשבון שד"י, והוא אדם קטן בדמות של מעלה, וזהו אם כבנים אם כעבדים וכו'.

מי שרשם של אריה בחותמו, הוא לבן בפניו. מי שהוא בחותם של שור, הוא אדם בפניו. מי שהוא בחותם של נשר, הוא ירק בפניו. מי שהוא בחותם של דמות אדם, הוא שחר בפניו, כמו שהתורה שנאמר בה שחורה אני ונאווה.

שימני כחותם, זו התורה, שנאמר בה תורת אמת היתה בפיהו, והיא כלולה מעשר אמירות שהם י', ומעשרה דברות שהן ה"ה, ומה זה תורה? ו' הפולל ששת ימי בראשית, על לבך – זה שלשים ושנים אלהיים בחשבון ל"ב, שתלויים מו', שהוא ו' פעמים טוב, ובה נשתלם (ו) השם של ארבעים ושתיים אותיות שבהם נבראו שמים וארץ וכל מה שיש בהם, וזהו הסוד של כי יום נקם בלבי, לב"י עולה ארבעים ושתיים. ויכלו, שבעים ושנים שמות של השם המפרש, ועליו נאמר ללבי גליתי, ולא יכרי, שהם מאתים ארבעים ושמונה מצוות התורה, לא גליתי, ובויכלו הזה, (ה' בשישי שהוא בו', וזהו



ויהי ערב ויהי בקר יום הששי, שזו) ה'ה' של הששי היא המלכות השביעית, והיא נקראת ע"ב, ובה רוכב ו' לגאל את ישראל. זהו שכתוב הנה יהו"ה רוכב על ע"ב קל, משום שהיא הכלל של שלשת האבות שתלויים מהם שבעים ושנים שמות ונכללים בה, וכן נגד שלשת האבות נאמר בויכחו שלש פעמים שביעי, וזהו הסוד של שב"ת, ב"ת ש, שהם ויסע ויבא ויט שנכללים בב"ת, באותו זמן חלה זכות אבות, שמיום שנחרב בית המקדש, העולם נקרא תהו ובהו, משם ואילך התקיים הכתוב אמרתי עולם חסד יבנה, חסד עולה לחשבון שבעים ושנים שמות.

וזה הסוד שנקשר השביעי ביום הראשון, ומי השביעי? זה צדיק האות של שבת וימים טובים, וסוד הדבר – חי יהו"ה שכבי עד הבקר, וזה הבקר של אברהם, אותו שנאמר בו וישכם אברהם בבקר, והוא החסד שלו, משום שבתחילת הנה נתקן הכסא, שהיא נפילה, זהו שכתוב והוכן בחסד כסא, וכו' תקום, וסוד הדבר – ובחסד עולם רחמתיך, וכל הספירות נקשרות בימין, משום שעליו נאמר מימינו אש דת למו, מימין נתנה תורה, בגלל זה מוליד לימין משה זרוע תפארתו, ובוקע המים של התורה משם, מה' של אברהם, להיות לו בה שם עולם, ובה השתלמה ה' של משה, שהיא במשכון לגבי אברהם במשה, שהביא את התורה, עד שיפדה את בניו, וסוד הדבר – כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות.

וסוד הגאולה הוא בחותם הזה, שעליו נאמר פי בשמחה תצאו ובשלום תובלון, בשמחה עולה לחשבון אד"ן שהיא אדנ"י, ארון הברית, אדון כל הארץ נקרא, פרט לאות ש' שהוא שלש מאות, והם שלשת האבות שהתחברו עמה, ואותיות בשמחה הן מחשב"ה, ש שלשה אבות, בחמ"ה ה"ן, והיא השכינה שאין לה יחוד אלא במינה, כמו שאותיות ה"ן, ונעשו עשרה ונעשו מאה, כמו שהשכינה כלולה כל העשרה וכל המאה, והינו מה שכתוב הן ליהו"ה אלהי"ך השמים ושמי השמים, וסוד הדבר – הן אדנ"י.

ובשלוש תובלון, ש שלשת האבות, ויו שני משיחים, מ' ל"ב של ובשלו"ם עולים לע"ב, וזהו שנאמר ושבתתי בשלוש אל בית אבי, שמחה היא, שנאמר בה לך אכל בשמחה לחמך ושתי בלב טוב יינה, זה יין המשמר בענביו, ועליו נאמר סוד יהו"ה ליראיו. יין



טוב זה צדיק, שנאמר בו הצדיק אבד, ומה זה אבד? אבד אותו המעין, ונשארו נחרב ויבש, בבית ראשון ושני.

קם הזקן ואמר: אדנ"י עולה במחשבה ולא בחשבון, ועליו נאמר ה"ס כל בשר מפני יהו"ה כי נעור ממעון קדשו, יתעורר בו כמו שהתעורר משנתו, וחזר לשנתו עד שיתעורר יהו"ה שהוא רחמים, לקים בו וברחמים גדולים אקבצך, גדולים נקראת מצד של האל הגדול שהוא חסד, והשכינה עולה בו להקרא גדולה, ובו ודאי סוד הגאולה, כמו זה: יו"ד ה"א וא"ו ה"א יהו"ה, וא"ו בו סוד הגאולה, שהוא רשום בשם של ע"ב, שהם וה"ו אג"ו, ראשי תבות וא"ו, שלש עשרה מדות של רחמים של התורה, שנתנה מימין.

נשאר יו"ד ה"א ה"א שעולה לחשבון שלשים ושתים, והוא ב' מן בראשית, ל' לעיני כל ישראל. ועוד, היא שלשים ושנים אלהיים של מעשה בראשית, שעליו נאמר כי יום נקם בלבי ושנת גאולי באה, והשם של ע"ב הוא ויכל"ו, בו נשלם סוד הגאולה, ועליו נאמר ללבי גליתי, שהוא חשבון ויכל"ו, ובו התקים הכתוב אמרתי עולם חסד יבנה, וכמו שיצאו ממצרים בסוד של שבעים ושנים שמות, כך יצאו בהם כשיגאלו באחרונה, באותו זמן חסד יהו"ה מלאה הארץ, ועליו נאמר וחסדי מאתך לא ימוש ובחסד עולם רחמתיה, ומשום זה שבח דוד את הקדוש ברוך הוא בגלות, שהיא שאול, בחסד הזה, כמו שנאמר כי חסדך גדול עלי והצלת נפשי משאול תחתיה.

ואם אמות העולם דוחקים את ישראל יותר מדאי, הקדוש ברוך הוא חס על ד' מן חסד, שהיא דל"ת בגלות, ומתקים בו הכתוב בטורם תחיל ללדה, ושבעים תבות של המזמור יענך יהו"ה ביום צרה, הם כנגד שבעים שרים, שהם הצירים והחבלים של השכינה העליונה והתחתונה, שאותיות ב' נקראים בו פלטרין גדולים, זהו שכתוב גדלים מעשי יהו"ה, והקדוש ברוך הוא נקרא בו גדול, כמו שנאמר גדול אדונינו ורב כח, ובו עולים ישראל לגדלה.

ובשכינה נאמר הנה מקום אתי. באותו זמן התקים בה הכתוב גדלו ליהו"ה אתי, ובה (ובו) נאמר בקדוש ברוך הוא באותו זמן כי גדול אתה וגומר, ובו עושה גדולות עד אין חקר, וזהו חס"ד, בו ויכלו, ה' בששי (ובו ויכלו בהששי), משום שבו ה' של אברהם הולך



אליה ו', מיד יתעורר י"ה לקרב. זהו שכתוב כי יד על פס י"ה, וששי הוא האלף הששי, שביעי יסוד, בו נכללו והתיחדו שש ספירות. זהו שכתוב ויכלו השמים והארץ, זה הקדוש ברוך הוא והשכינה שהם ו"ה, יום הששי, משום שעליו נאמר כי כל בשמים ובארץ, ותרגומו שאוחז בשמים ובארץ, וזהו כ"ל, ועליו נאמר וכל צבאם, מה זה צבאם? שני עמודי אמת.

ובו נקראו שלשת האבות שביעיות, כמו שנאמר ויכל אלהים ביום השביעי, וישבות ביום השביעי, ויברך אלהים את יום השביעי. ויברך אותו מצד של ברכה, ויקדש אותו מצד של קדשה, וישבות בו מצד של היחוד, וזהו ויכלו, שנכללו בו שלשת האבות, שהם בסוד השם של ע"ב, כמו כן חסד נקרא גדול, משום שהוא הכלל של ע"ב תבות, גבור"ה הכלל של רי"ו אותיות שיש בשם של ע"ב, העמוד האמצעי, שהוא ו' כולל הכל, וזהו סוד ויעבר יהו"ה על פניו, ע"ב רי"ו יהו"ה, על פניו, מה זה פניו? פניו זה וא"ו, י"ג מדות הרחמים, שנאמר בהם וברחמים גדולים אקבצך, גדולים ודאי מצד של החסד, שהוא הא"ל הגדול.

והכלל בשביעית שהיא מלכות, השביעי ה' ודאי, בכל השביעיות כלולה, והיא ה' של יום הששי, יום זה צדיק, עליו נאמר והיה יהו"ה למלך על כל הארץ וגומר, הוא יום הששי, ויום השביעי היום של כל הימים, ועליו נאמר שכבי עד הבקר, וזהו בקר של אברהם, שכתוב וישכם אברהם בבקר, וישכם לגאלה, ובו הבקר אור, שנאמר בו ותורה אור, וזהו האור שנאמר בו ולכל בני ישראל היה אור, והוא פסח זרוע ימין, ובו עתידים להגאל.

הזהר והתקונים - נשמת התורה עגן הצלה נגד כל רע

והמשפילים בינו, אינון מארי קבלה, דאתמר בהון (דנביאל יב) והמשפילים יזהירו כזהר הרקיע. אליו אינון דקא משתדלין בזהר דא, דאקרי ספר הזהר, דאיהו כתיבת נח, דמתכנשין בה שנים מעיר, ושבע ממלכותא. ולזמנין אחד מעיר, ושנים ממשפחה. דבהון יתקיים (שמות א) כל הבן הילוד היאורה תשליכוהו. ודא אורה דספרא דא. (זהר בהעלתך קנ"ג)



דָּבָר אַחַר, שימני כחותם על לבך, הפסוק הזה נאמר על השכינה שהיא בגלות. לא כתוב חותם, אלא כחותם, באותו חותם של הגושפנקה, שהיא חותם אמת, ובה (וה) חתמנו לחיים, ומיהו החותם הזה שבו יש חיים? אלא זהו עץ החיים שבו בנים חיים ומזונות יוצאים, עץ ודאי, אותו שנאמר בו עץ החיים מהלך חמש מאות שנה, והעץ הזה היא ו', מהלך חמש מאות שנים זה ה', החיים הם אב ואם שהם י"ה, י' היא חכמה, ומנין לנו שנקרא חיים? כמו שנאמר והחכמה תחיה בעליה, ה' בו האם העליונה. מנין לנו שנקראת חיים? כמו שנאמר עץ חיים היא ודאי, ושניהם פי חיים הם למצאיהם.

וְהַשְּׂכִינָה התחתונה רשומה בחותם הזה, שהוא חותם אמת, וכך ציורי החותם הזה הם רשומים בה, להודיע שהיא הציור של העמוד האמצעי שהוא אמת, אדם (וה) החותם שלו יו"ד ה"א וא"ו ה"א, הוא חותם בו לחיים, וממנו יורשים בני ישראל בנים חיים ומזונות, חיים מצד של האב והאם שהם י"ה, בנים מצד של העמוד האמצעי, שעל (ועל) שמו נקראו ישראל למטה בני בכרי ישראל, והוא ו'. מזונות מהצד של ה', שהיא המוציא לחם מן הארץ, ובזמן שיורשים ממנו שלש (שתי) הדרגות הללו שכלולות בשמו, נקראים למטה ישראל בני הקדוש ברוך הוא, כמו שנאמר בנים אתם ליהו"ה אלהיכם, ובזמן שיורשים ישראל משמו של הקדוש ברוך הוא שלשת אלה, בנים חיים ומזונות, נאמר בהם פי עזה כמות אהבה, קשה היא ממיתה הפרדת הקדוש ברוך הוא מבניו. ומנין לנו שיש הפרדה בין הקדוש ברוך הוא ובניו? כאן מוכיח, כי אם עונותיכם היו מבדלים וכו', וקשה היא ממיתה, ועליה נאמר פי המות יפריד ביני ובינך.

וּבְזִמְן שישאל מקימים את מצוות התורה באהבה, קשה כשאלו קנאה, שמקנא הקדוש ברוך הוא על סמא"ל ועל נקבתו, שהם גורמים לאדם מיתה בחטאייהם וגורמים לו לחטא, ומשום זה עתיד הקדוש ברוך הוא לטל מהם נקמה ולהעבירם מן העולם, שסמא"ל ונקבתו היא מיתה, שהיא לילי"ת, מלאך המות, יצר הרע,



שְׁנֵקְבָה היא עם הַזְכָּר, וְזָכַר עם הַנְּקֵבָה, וְזֶה מַנִּין לָנוּ? הַפְּתוּב מוֹכִיחַ, שְׁכָתוּב בְּעֶצְבוֹן תֹּאכְלָנָה. אָדָם חָטָא עִם נְקֵבָה, נִתַּן לוֹ יֵצֵר הָרַע נְקֵבָה, חָוָה חָטְאָה עִם זָכָר, נִתַּן לָהּ יֵצֵר הָרַע מִזְכָּר, וְעָלֶיהָ נֹאמַר בְּעֶצֶב תֵּלְדֵי בָנִים, וְזֶהוּ כִּי עֲזָה כְמוֹת אֶהְבֶּה וְכוּ'.

וְעוֹד כִּי עֲזָה כְמוֹת אֶהְבֶּה, אִם יִשְׂרָאֵל יַעֲרִיב אֶת הָאֶהְבָּה הַזֹּאת קִדְּם הַזְּמַן, צְרִיכִים לְהַעֲרִיב כְּרֵאוֹי, וְאִם לֹא, אֵל יַעֲוֹרְרוּ אוֹתָהּ. זֶהוּ שְׁכָתוּב הַשְּׁבַעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלַם בְּצַבְאוֹת אוֹ בְּאֵילוֹת הַשָּׂדֶה וְגוֹמַר, שְׁשִׁבּוּעָה הִיא שׁוֹרָה עַל הַכֶּסֶף עַד שְׁנוּטֵל נִקְמָה מֵעַמְלָק, שְׁחַלֵּל שְׁתִּי אוֹתִיּוֹת שֶׁהֵן י"ה, שְׁיִצָּא מִן מִלֵּה מֶ"ל י"ה, וּמִשׁוּם זֶה כִּי יָד עַל כֶּסֶף י"ה, וְזוֹ א.

וּבְשִׁמְנוֹיַע הַזְּמַן לְנִקְּם מִמֶּנּוּ, וְשִׁלְהַבּוֹת אֵשׁ יוֹצֵאוֹת מִי"ה הַזֹּאת, כְּמוֹ שֶׁנֹּאמַר רְשָׁפִיָּה רְשָׁפִי אֵשׁ שִׁלְהַבֵּת י"ה, וְהֵן הַשְּׁלֵהּבוֹת שֶׁל אִישׁ וְאִשָּׁה, שְׁשֵׁם א"ש א"ש, וְשֵׁם י"ה. אִישׁ כְּמוֹ שֶׁנֹּאמַר יְהו"ה אִישׁ מִלְחָמָה, שְׁנוּטֵל נִקְמוֹת מִפְּרַעַה וּמֵעַמוּ, אִשָּׁה זֹאת שְׁכִינָה, שֶׁנֹּאמַר בָּהּ מִצָּא אִשָּׁה מִצָּא טוֹב וְגוֹמַר.

דְּבַר אַחַר שִׁמְנוֹיַע כְּחוֹתֶם, כ"ח ת"ם, כ"ח זוֹ הַשְּׁכִינָה הַעֲלִיּוֹנָה, כ"ח מ"ה מִן חֲכָמָה, וְעָלֶיהָ נֹאמַר וְעַתָּה יִגְדֵל נָא כַח אֲדוֹנִי, ת"ם זֶה יִשְׂרָאֵל שֶׁלְמַעְלָה, שְׁעַל שָׁמוֹ נִקְרָא יַעֲקֹב תָּם, כְּמוֹ שֶׁנֹּאמַר וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם, וּמִשׁוּם שֶׁהוּא דְמוּת שֶׁל חוֹתֶם הָאֵמֶת שֶׁל מַעְלָה, נֹאמַר בּוֹ תִּתֵּן אֵמֶת לַיַּעֲקֹב, וּמִי שֶׁמִּשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה שֶׁנִּקְרָאת תּוֹרַת אֵמֶת, דִּיּוֹקְנוּ חֲקוּק לְמַעְלָה בְּאוֹתוֹ חוֹתֶם אֵמֶת, וּמִי שֶׁמִּשְׁקֵר בָּהּ, כְּאֵלוֹ הַפִּיל אֶת הַתּוֹרָה לְמַטָּה. זֶהוּ שְׁכָתוּב וְתִשְׁלַךְ אֵמֶת אֶרְצָה, וּבְאוֹתוֹ זְמַן נוֹפֵל דִּיּוֹקְנוּ וְחוֹתְמוֹ לְמַטָּה, וְנוֹפֵל מִזְלוֹ, וּמִסְתַּלַּק אוֹתוֹ כַח מִמֶּנּוּ. בְּאוֹתוֹ זְמַן סִמָּא"ל וְכַחוֹ, שֶׁהֵם חֵיוֹת וּבְהֵמוֹת וְעוֹפוֹת טְמֵאִים, רוֹדְפִים אַחֲרָיו. זֶהוּ שְׁכָתוּב וַיֵּלְכוּ בְּלֹא כַח לִפְנֵי רוֹדְף.

אם שָׁב בַּתְּשׁוּבָה, שָׁב אֵלָיו אוֹתוֹ כַח, שֶׁהִיא הַשְּׁכִינָה הַעֲלִיּוֹנָה, בְּאוֹתוֹ זְמַן מִתְקַיֵּם בּוֹ וְאֵתֵן אָדָם תַּחֲתֶיהָ וְלֹא מִיָּתֵד תַּחַת נִפְשָׁהּ. מַה זֶה אָדָם? הֲרֵי פְרָשׁוּהוּ אֵל תִּקְרִי אָדָם אֶלָּא אָדוּם, וְלֹא מִיָּתֵד – וְלֹא מִלֵּאם יֵאָמֵר. בְּאוֹתוֹ זְמַן הָאֵמֶת שֶׁל יִשְׂרָאֵל יִתְחַזְקוּ (יִתְגַּבְּרוּ) עַל הָאֵמֶת, שֶׁל עֲשׂוֹ בַחֵיל שֶׁל הַכַּח שֶׁהִתְלַבֵּשׁ בְּשִׁבְעַת תְּבוֹת שֶׁל מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית, עֲשָׂרִים וּשְׁמוֹנֶה אוֹתִיּוֹת הַשְּׁכִינָה הַעֲלִיּוֹנָה, שְׁבַע תְּבוֹת כְּלוּלוֹת בְּשִׁכְיָנָה הַתַּחֲתוֹנָה.



וְהַכֹּחַ הַזֶּה הוּא סוּד שֶׁל עֲשָׂרִים וּשְׁמוֹנֶה פְּרָקִים שֶׁל עֶשֶׂר אֲצָבָעוֹת, שֶׁבָּהֶם וְהָיָה כְּאֶשֶׁר יָרִים מִשֵּׁה יָדוֹ וְגָבַר יִשְׂרָאֵל, וּמִשּׁוֹם זֶה פִּרְשׁוּהוּ זְכוּרֹנָם לְבִרְכָה, לְמִי נוֹשְׂאִים כַּפַּיִם? לְרוֹם הַשָּׁמַיִם, שְׁצָרִיךְ לְהַעֲלוֹת הַכֹּחַ הַזֶּה לְחֻכְמָה, וְזֶהוּ רוֹם הַשָּׁמַיִם, וְזֶהוּ יוֹד ה"א וּא"ו ה"א שְׁשׂוּרָה בְּעֶשֶׂר אֲצָבָעוֹת עַל הַכֹּחַ הַזֶּה, וְהוּא חֻכְמָה, כֹּחַ מ"ה, וְהַכֹּחַ הַזֶּה נֹאֲמַר עָלָיו וְאֶשֶׁר כַּח בָּהֶם לְעַמֵּד בְּהִיכַל הַמֶּלֶךְ, לְעַמֵּד בְּתַפְלַת הָעֲמִידָה. בְּהִיכַל הַמֶּלֶךְ סֵתֵם זֶה אֲדוּנִי שְׁעוּלָה לְחֻשְׁבוֹן הַיְכָל, וְהַכֹּחַ הַזֶּה הוּא הַסּוּד שֶׁל יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ יְהו"ה, כּוּז"ו בְּמוֹכַס"ז כּוּז"ו, וְעָלָיו נֹאֲמַר כָּל הָעוֹנָה אֲמֵן יְהִי שָׁמַיָּה רַבָּא מְבָרַךְ בְּכָל כַּחוֹ, שֶׁהוּא כַח שֶׁהַתְּלַבֵּשׁ בְּשֵׁתֵי זְרוּעוֹת, שֶׁהֵן חֹסֵד וְגִבּוּרָה, וְצָרִיךְ לְהַעֲלוֹתוֹ לִי, שֶׁהוּא רוֹם הַשָּׁמַיִם, וְלְהוֹרִידוֹ לָו, שֶׁהוּא שָׁמַיִם, שְׁעָלָיו נֹאֲמַר וְאַתָּה תִּשְׁמַע הַשָּׁמַיִם, כְּשִׁמּוֹרִידוֹ אֶל הָעַמּוּד הָאֲמֻצְעִי לְגָאֵל בּוֹ אֶת יִשְׂרָאֵל בְּנֵינוּ, כְּשִׁמְעָלָה אוֹתָהּ לְרוֹם הַשָּׁמַיִם שֶׁהִיא י', לְטַל נְקָמָה מֵעַמְּלָק.

וְזֶהוּ וְהָיָה כְּאֶשֶׁר יָרִים מִשֵּׁה יָד"ו, וְהִיא יָד ו', וְהוּא יוֹד, וְהוּא י"ה, וְאַחֲרַי כֶּף יוֹרֵד הַכֹּחַ הַזֶּה לְוָא"ו, שֶׁהוּא י"ג מִדּוֹת הַרְחֻמִּים, לְגָאֵל אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שֶׁנֹּאֲמַר וּבִרְחֻמִּים גְּדוּלִים אֲקַבְּצֶנּוּ, וְכֹחַ בּוֹא"ו הַזֶּה הַשְּׁתֵּלֵם וְנַעֲשֵׂה א"ם, בְּאוֹתוֹ הַזְּמַן כִּי הִיא הִיְתָה א"ם כָּל ח"י, וְזֶהוּ ח"י הָעוֹלָמִים, שֶׁבּוֹ הִתְמַלְּא וְהַשְּׁתֵּלֵם בְּח"י בְּרֻכּוֹת הַתְּפִלָּה.

ה"א ה"א תְּלוּיִים מִן שְׁנַיִם ה"ה, שֶׁהֵם ה"א ה"א בְּחֻשְׁבוֹן י"ב, וּמֵהֶם תְּלוּיּוֹת אוֹתִיּוֹת כְּפוּלוֹת, וְהֵם תְּלוּיִים מִשְׁנַיִם ה"ה פְּשׁוּטוֹת, וּבָהֶם עוֹלָיִם לְחֻשְׁבוֹן י"ד, וְזֶהוּ כִּי י"ד עַל פֶּס י"ה, וְכֵן וְא"ו י"ג מִדּוֹת שְׁתֵּלוּיּוֹת מִן ו"ו פְּשׁוּטוֹת, וּבָהֶם הַשְּׁתֵּלֵם י"ד, וְזֶהוּ יָד לֵיד לֹא יִנְקָה רַע, זֶה עַמְּלָק, לְמַעַלָּה וּלְמַטָּה נוֹטֵל נְקָמָה מִמֶּנּוּ, נוֹטֵל נְקָמָה לְמַעַלָּה בְּי"ד, וּלְמַטָּה בְּי"ד, וְזֶהוּ הִנֵּה י"ד יְהו"ה הוּיָה, ו' ו' ה"א (ו' וְה"א עַם ו') וְה"ה הֵם כֹּחַ, יוֹד כ' וְתְלוּיִים מִן יוֹד פְּשׁוּטָה – הָרִי עֲשָׂרִים וְאַחַת, כְּחֻשְׁבוֹן אֱהִי"ה, וְהַכֹּל עוֹלָה לְאַרְבָּעִים וְתִשַׁע פָּנִים שֶׁל הַתּוֹרָה, כְּמוֹ כֵן כֹּחַ שֶׁהִיא שְׁמוֹנֶה וְעֲשָׂרִים, אֱהִי"ה שֶׁהוּא עֲשָׂרִים וְאַחַת – הָרִי אַרְבָּעִים וְתִשַׁע, וְהַכֹּל יוֹד ה"א וְא"ו ה"א, יְהו"ה יוֹד ה"א וְא"ו ה"א מ"ה, יְהו"ה ד' עוֹלָה לְאַרְבָּעִים וְתִשַׁע.



הַלְבוּשׁ שֶׁל יו"ד - חֶסֶד, הַלְבוּשׁ שֶׁל ה"א - גְבוּרָה, הַלְבוּשׁ שֶׁל וָא"ו - תְּפָאֶרֶת, הַלְבוּשׁ שֶׁל ה"א - מְלָכוּת, נִצְחָה הוּא הַקָּשֶׁר שֶׁלֹּו עִם חֶסֶד. זֶהוּ שְׁכָתוּב נְעֻמוֹת בְּיַמִּינֶךָ נִצְחָה. הוּד, הַקָּשֶׁר שֶׁלֹּו גְבוּרָה, הַצְדִּיק, הַקָּשֶׁר שֶׁלֹּו הַעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי, שְׁגוּף וּבְרִית נְחֻשִׁים לְאַחַד. הַמְלָכוּת הִיא הַשְּׁלֵמוֹת שְׁלֵהֶם, הִיא שְׁלֵמוֹת הַעֲלִיוֹנִים וְהַתַּחְתּוֹנִים.

כְּתָר עֲלִיּוֹן זוּהִי שְׁלֵמוֹת שֶׁל חֲמֻשִׁים שְׁעָרֵי בִּינָה, וְזֶהוּ שְׁלֵא נִתַּן לְמִשָּׁה, שְׁעָלֶיךָ נֶאֱמַר נְתִיב לֹא יִדְעוּ עָיִט, וְעָלֶיךָ אָמְרוּ זְכוּרֵנִי לְבָרְכָהּ, בְּמִפְלֵא מִמֶּךָ אֵל תִּדְרֹשׁ וְכוּ', מִשּׁוּם שֶׁהוּא מְקוּר שְׂאִין לוֹ סוּף, וּבְמְקוּר שְׂאִין לוֹ סוּף מִי יְכוּל לְהַשִּׁיג וּלְמַצֵּא לוֹ (סוּף)?

קָם הַזְקֵן וְשָׂאֵל: וְלָמָּה נִקְשֶׁר נִצְחָה עִם חֶסֶד כְּמוֹ שְׁבָאֲרָנוּ נְעֻמוֹת בְּיַמִּינֶךָ נִצְחָה, וְכֵן הוּד עִם גְבוּרָה? אֵלֶּא שְׁמֻשׁוֹם שְׁבָזְרוּעַ הַיָּמִין, אֵין בָּהּ אֵלֶּא שְׁלִשָּׁה פְּרָקִים, וְכֵן בְּשִׂמְלָה, וּמִשּׁוּם כֶּךָ נִקְשֶׁר שׁוֹק יָמִין, שִׁישׁ בָּהּ שְׁלִשָּׁה פְּרָקִים עִם זְרוּעַ יָמִין לְהַשְׁרוֹת בּוֹ ה"א, וְכֵן זְרוּעַ שְׂמָאל עִם שׁוֹק שְׂמָאל לְהַשְׁרוֹת בּוֹ ה"א, וְכֵן גּוּף וּבְרִית הֵם ו' ו', וְשׁוּרָה בָּהֶם אֵ שְׁהִיא הָאֵם, וְנַעֲשׂוּ י"ג, וָא"ו, יו"ד שׁוּרִים בְּעֶשֶׂר אֲצָבָעוֹת שֶׁל הַיָּדִים וּבְעֶשֶׂר אֲצָבָעוֹת שֶׁל הָרַגְלִים, מִשּׁוּם שְׁתַּחֲלֵת הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ מִתְחִילָה מִחֻכְמָה שְׁהִיא בְּאֲצָבָעוֹת.

כְּתָר עֲלִיּוֹן שׁוּרָה בְּרֵאשׁ הָאָדָם, שְׁשֵׁם הַמַּחְשָׁבָה הַנִּסְתָּרָה, וְכְמוֹ שְׁמַחְשָׁבָה הִיא סְתוּמָה, כֶּךָ הוּא נִסְתָּר, אֵין סוּף נִקְרָא מִבְּפָנִים, כְּתָר עֲלִיּוֹן מִבְּחוּץ, כְּתָר הָרֵאשׁ הַעֲלִיּוֹן, אֲרַבְעַת יְסוּדוֹת הַגּוּף שְׁבָהֶם שׁוּרָה יְהו"ה, וְזֶהוּ כָּל הַנִּקְרָא בְּשָׁמַי וּלְכַבּוּדֵי בְּרֵאשִׁיתוֹ יִצְרָתִיו אֶף עֲשִׂיתִיו, בְּרֵאשִׁיתוֹ זֹ הַנְּשֻׁמָה הַקָּדוּשָׁה, שְׁהִיא עוֹלָם הַמַּחְשָׁבָה, יִצְרָתִיו זֹ רוּחַ מְדַבֵּרֶת שְׁמֻמָּה הַחַיּוֹת (הַחַיִּים) מְדַבְּרוֹת, עֲשִׂיתִיו זֹ הַנֶּפֶשׁ, שְׁשֵׁם עֲשִׂיהָ, שְׁשׁוּרָה בְּמֵאֵתִים אֲרַבְעִים וּשְׁמוֹנֶה מֵצוּוֹת.

תקנו עשרים ושלושה

בְּרֵאשִׁית, בְּרֵי"ת א"ש, בְּרִית זֶה צְדִיק שְׁנִקְרָא כָּל, הַקָּשֶׁר שֶׁל כָּל אֵיבָרֵי הַגּוּף, ח' שְׁהִיא שְׁמוֹנֶה יָמִים, הֵם שְׁעוּר שֶׁל שְׁכָת, שְׁהוּא אֵלְפִים אֲמוֹת לְכָל צַד, לְשִׁמּוֹר בָּהֶם אוֹת שְׁכָת. כְּמוֹ כֵּן הֵם שְׁמוֹנֶה יָמִים, הַתְּחוּם לְקַבֵּל בָּהֶם אוֹת בְּרִית וּלְשִׁמּוֹר אוֹתוֹ בָּהֶם, שְׁלֵא נַעֲשֶׂה בְּאוֹת הַבְּרִית חֲלוּל.



אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: אַבָּא, יוֹם אֶחָד הָיִיתִי הוֹלֵךְ אֲנִי וְרַבִּי יוֹסִי, וּבָא בְּנֵי שָׁל רַב הַמְּנוּנָא הִזְקֵן מֵאוֹתוֹ הָעוֹלָם בְּדַמּוֹת שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה, וְהִזְדַּמְּן לָנוּ בַדְרֹךְ כְּמוֹ שֶׁמְחַמֵּר עִם שְׁנֵי חֲמוּרִים, וְשָׂאֲלָנוּ, מַה זֶה אֵת שִׁבְתֵּי תִשְׁמְרוּ וּמִקְדָּשֵׁי תִירָאוּ? וְאָמַר הוּא דְבָרִים יְפִים, אָבֵל עִם כָּל זֶה רְצִיתִי לְשִׁמְעַ מִפִּיָּךְ. אָמַר לוֹ: בְּנֵי, וְדַאי שְׁבָרִית שְׁקוּלָה לְשַׁבַּת, וּמִשּׁוּם זֶה (בְּרֵאשִׁית יָרָא שַׁבַּת וְכוּ').

תקון עשרים וארבעה

בְּרֵאשִׁית, יר"א שב"ת, (וב"ה) שִׁבְתוֹתֵי תַהֲיֶיהָ יָרָא, יר"א תור"ה, יר"א ברי"ת, כְּמוֹ שֶׁצָּרִיךְ שְׁמִירַת הַבְּרִית, שְׁלֹא יִכְנִיסְנָה לְרִשּׁוֹת זָרָה, כְּמוֹ כֵן צָרִיךְ אָדָם שְׁמִירַת שַׁבַּת, שְׁלֹא לְהוֹצִיא מְרִשּׁוֹת הַיַּחֲדָי וַיִּכְנִיס לְרִשּׁוֹת הָרַבִּים. רִשּׁוֹת הַיַּחֲדָי הֵיא הַשְּׂכִינָה, רַחֲבוּ ד' וְהֵם יְהו"ה, וְגָבְהוּ עֶשְׂרֵה יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, רִשּׁוֹת הָרַבִּים נָחַשׁ אֶשֶׁת זַנּוּנִים, סָם שֶׁל אֵל אַחַר שֶׁהוּא סַמָּא"ל, וְהוּא הַכֹּלֵל שֶׁל שִׁבְעִים אַמּוֹת, וְהֵיא חֲלָלָה זוֹנָה, וּבַעֲלָה הוּא חֲלוּל שַׁבַּת, וּמִשּׁוּם זֶה מִי שֶׁמוֹצִיא מְרִשּׁוֹת הַיַּחֲדָי לְרִשּׁוֹת הָרַבִּים חַיֵּב סְקִילָה.

הַעֲרוֹב הוּא הָעַמּוּד הָאֲמָצְעִי, וּבוּ מְטַלְטְלִים מִבֵּית לְבֵית, שֶׁהֵם שְׂכִינָה עֲלִיּוֹנָה וְתַחֲתוֹנָה, וְעַלֵּיהֶם נֶאֱמַר אֵת שַׁבְּתֵי תִשְׁמְרוּ, וּמִקְדָּשֵׁי תִירָאוּ זֶה מִקְדָּשׁ יו"ד, אוֹת שַׁבַּת, (זוּ בְרִית), שֶׁצָּרִיךְ לְשַׁמֵּר אוֹתוֹ בְּכַת זֹגוּ, שֶׁהֵיא הַקְּדוּשָׁה שְׁלוֹ, הַבְּרָכָה שְׁלוֹ, שֶׁעַלֶּיהָ נֶאֱמַר וַיִּבְרַךְ אֱלֹהִים אֵת יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ אוֹתוֹ. וַיִּבְרַךְ זוּ בְּרָכָה, וַיְקַדֵּשׁ זוּ קְדוּשָׁה, וְלִשְׁנֵיהֶם הָיוּ יוֹצְאִים הָרֵאשׁוֹנִים לְפָנֵי הַכֹּלָה וְהָיוּ אוֹמְרִים פַּעֲמִים בְּאֵי כָלָה בְּאֵי כָלָה, בְּאוֹתוֹ זְמַן קוֹל חֲתָן וְקוֹל כֹּלָה. וְעוֹד מִקְדָּשֵׁי בְּאוֹת יו"ד, מִשּׁוּם שֶׁאֵין קְדוּשָׁה פְּחוֹת מִעֶשְׂרֵה, וְצָרִיךְ לְבָרְכֶם וּלְקַדֵּשׁ אוֹתָם בְּקְדוּשַׁת עַל הַיִּין בְּשִׁבְעִים תִּבּוֹת שֶׁל קְדוּשָׁה, וּוִיכָל"ו כְּחֻשְׁבוֹן בְּיִי"ן, וְצָרִיךְ לוֹמַר סְבָרִי מְרֻנָן, וְאוֹתָם שְׁאוּמְרִים וְעוֹנִים לַחַיִּים, מִשּׁוּם שֶׁנִּקְשְׁרוּ בְּעֵץ הַחַיִּים, וְלֹא בְּעֵץ הַמּוֹת, שֶׁהוּא גֶפֶן שֶׁכּוּ חָטָא אָדָם הָרֵאשׁוֹן, וְאֶחָד אָמַר חֲטָה הָיָה, וְאֶחָד אָמַר גֶּפֶן, וְהַכֹּל אֱמֶת.

שִׁבְעָה מֵינִים הֵם, חֲטָה וְשַׁעוּרָה גֶפֶן וְתֵאנָה וְרִמּוֹן זֵית שֶׁמֶן וְדָבָשׁ. חֲטָה וְשַׁעוּרָה וְהָרִי נִתְבָּאָר, וְצָרִיךְ לְחַזֵּר אַחֲרֵיהֶם, חֲטָה הָרִי נִתְבָּאָר, שַׁעוּרָה שְׁמוֹצִיא ה' מִהַשַּׁעוּר שְׁלָה, גֶּפֶן סַחֲטָה עֲנָבִים בְּרִשּׁוֹת אַחַר, וְעֵשֶׂה יֵין נֶסֶךְ, וְנַעֲשֶׂה הָעֵץ שֶׁל טוֹב וְרָע. תֵּאנָה לוֹקֵט



תאנים קדם זמנם קדם שהבשילו, כך נלקט הוא מן העולם קדם זמנו, וזהו סוד מי שגורם שימותו בנים קדם זמנם. זהו שכתוב למה יקצף האלהים על קולך וחבל את מעשה ידיך, וסוד הדבר – לשוא הכייתי את בניכם וגומר, ומשום זה לא תשא את שם יהוה אלהיך לשוא. רמון, בן זומא חטא בו, אבל רבי מאיר, תוכו אכל קלפתו זרק, שהקלפות הן אמות העולם, ישראל המוח ביניהם. כן כמו זה, השכינה היא פרדס בגלות, והיא מח מבפנים, אגוז קוראים לה, כמו שאמר שלמה המלך אל גנת אגוז ירדתי, והשכינה היא פרי מבפנים. זהו שכתוב כל כבודיה בת מלך פנימה ממשבצות זהב לבושה, והקלפות הן כמה רשיות נכריות, ובשבת היא מתפשטת מן הכל ומתלבשת בלבושים יפים, וכן צריכים ישראל למטה, להתחדש בשבת בלבושים יפים, וכן לטעם בשבת מכל המאכלים הטובים, כדי לקשר ולהריק ברכות אליה מכל הספירות, ושתהיה משקית מכלם.

וצריך לקיים בה ענג, שהוא צדיק שיוצא מעדן, שהיא בינה, העולם הבא, להשקות את הגן, זו השכינה התחתונה, והאור הוא ו' שיוצא מן י"ה, והולך חמש מאות שנים, שהם חמש ספירות, ומגיע לצדיק להשקות ממנו את הגן שהוא ה', ועל כן יעזב איש את אביו ואת אמו ודבק באשתו וגומר.

וכן ברית מילה היא כמו אגוז, צריך לשבר את קלפות הערלה והפריעה, ולהעבירם משם ולגלות את המוח מבפנים, וזו אות ברית, וזה עץ חיים, אבל הברית שהיא בערלתו ואין בו פריעה, עליו נאמר ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו, כי ביום אכלך ממנו מות תמות, מות – בעולם הזה, תמות – בעולם הבא.

ועוד הלב הוא אגוז, ומי ששובר קלפתו, שהוא יצר הרע, עליו נאמר לב נשבר ונדכה אלהים לא תבזה, וגסות הלב שהוא שלם בקלפותיו ולא נשבר, עליו נאמר תועבת יהוה כל גבה לב, והשכינה לא שורה עליו, ומצד הקלפות נקראו בני אדם ערלי לב. **ובשבת,** גיהנם לא שולט בעולם ולא הממנים שלו, בגלל זה צוה לישראל לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת, ואם אדם מבעיר בשבת, אומר הקדוש ברוך הוא, אני הייתי מכבה את האש שלא תשרף, ואתם מבעירים אותה? אתם תשרפו בגיהנם,



בגלל זה לא תבערו אש בכל מושבותיכם, ואפלו בגוף, ומה הוא הגיהנם בגוף? הכבד שבו המרה, שהוא גיהנם, סם המות, סם של אל אחר, חרבו של מלאך המות, ועליו נאמר ואחריתה מרה כלענה, חדה כחרב פיות.

וצריך שלא יעיר (לעורר) עצב וקטטה מצד הטחול, אלא שיהיה הלב שמור מכלם, שהוא שבת שמור, והמח זכור, וצריך לקבל אורחים שהם מלאכים, העלמים של הנשמה היתרה, שהיא השכינה העליונה ונפש יתרה, שהיא השכינה התחתונה, והאורחים שיורדים עמה.

וצריכה האשה לתקן נר בליל שבת לימין, ונחשב לה כאלו תקנה מנורה בדרום ושלחן בצפון, ועליהם נאמר הרוצה להחכים ידרים, הרוצה להעשיר יצפין, והן שכינה עליונה ותחתונה, השכינה העליונה מנורה לדרום, צריך לתקנה, משום ששם חכמה, ומשום זה הרוצה להחכים ידרים.

ובאותו בית שמוצאים דירה זו מתקנת בסדור הזה, מנורה בדרום ושלחן בצפון, ומטה בין צפון לדרום, אומרים המלאכים הללו שיורדים עם השכינה, שהיא הנשמה היתרה, אין זה מקום הדיוט של עם הארץ, אלא הן מקום של רצון בו מלפני יהו"ה.

הישלחן צריך לתקנו לצפון, והשלחן היא שכינה התחתונה, שנאמר בה כל כבודך בת מלך פנימה ממשבצות זהב לבושה. מה זה זהב? זו גבורה, שנאמר בה מצפון זהב יאתה. ממשבצות זהב, שני עמודי אמת. מטה למערב בין צפון לדרום, לתקנה אל העמוד האמצעי, שנאמר בו בני בכרי ישראל, ובבית שלא מתקנים התקונים הללו בליל שבת, האורחים אומרים, זו לא דירה של ישראל, שנאמר בה ושמרו בני ישראל את השבת לעשות את השבת לדרתם, לדרתם כתוב חסר, מלשון דירה, וכל התקונים הללו צריך לתקן בליל שבת, שהיא ממש אות ברית מילה.

אמר רבי אלעזר: וכי ברית המילה לכל בני האדם היא שוה? אמר לו: לא, שברית מילה לרשעים, העפר שתקן בכלי הוא מזון לנחש שהפריד ממנו, זהו שכתוב ונחש עפר לחמו, ודם הברית הוא המזון של סמא"ל, שהוא רוצח, שהפריד ממנו, וסוד הדבר - אם רעב שנאף האכילהו לחם ואם צמא השקהו מים.



לְבִינוּנֵינוּ נִחְשָׁב בְּרִית הַמִּלָּה הַעֲבֵרְתָּ דָם וּבָשָׂר כְּקָרְבָן, זֶהוּ שְׁכָתוֹב וְזָבַחְתָּ עָלָיו אֶת עֲלֵתֶיךָ וְאֶת שְׁלַמֶיךָ, לְצַדִּיקִים וְדָאֵי, בְּמָקוֹם הַמִּלָּה וְהַפְּרִיעָה שׁוֹרֵה יְהו"ה, וְזֶהוּ וּמִבְּשָׂרֵי אַחְזָה אֱלו"ה, וְעָלִיהֶם נֶאֱמַר וְאֶמַר לָךְ בְּדַמֶיךָ חַיִּי, לְצַדִּיקִים (וְכָתוּב גַּם אֶת בְּדָם בְּרִיתְךָ שֶׁלַחְתִּי אֲסִירֶיךָ מִבּוֹר, שֶׁהוּא גִינְהָם).

תקנו עשרים וחמשה

בְּרֵאשִׁית זו התורה, זהו שְׁכָתוֹב יְהו"ה קִנְנֵי רֵאשִׁית דָּרְכוּ קָדָם מִפְּעָלָיו מֵאָז, מֵאוֹתוֹ מָקוֹם שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ נִכּוֹן כְּסֶאֱךָ מֵאָז, וּבַתּוֹרָה יֵשׁ שְׁתֵּי מִצְוֹת, אַחַת וְהַגִּיתָ בּוֹ יוֹמָם וְלַיְלָה, וְהַשְּׁנִית שִׁיְהִיָּה לְמִלְךְ סֵפֶר תּוֹרָה, שֶׁהוּלָךְ עִמּוֹ בְּכָל מָקוֹם. זֶהוּ שְׁכָתוֹב וְהִיתָה עִמּוֹ וְקָרָא בּוֹ כָּל יְמֵי חַיָּיו. לָמָּה סֵפֶר תּוֹרָה לְמִלְךְ? מִשּׁוּם שֶׁהוּא אֵינוֹ מִלְךְ אֲלָא מִצַּד הַמַּלְכוּת, וְצָרִיךְ שִׁיְהִיָּה לוֹ עִמּוֹ בְּכָל מָקוֹם סֵפֶר תּוֹרָה, שֶׁהוּא הָעֵמוּד הָאֲמֻצָּעִי לְקֶשֶׁר בּוֹ אֶת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עִם שְׁכִינָתוֹ, וְסֵפֶר הַתּוֹרָה הוּא הַדְּרָגָה שֶׁל יַעֲקֹב, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם, וְסֵפֶר תּוֹרָה כִּךְ צָרִיךְ לִהְיוֹת תָּם בְּלֹא פְּסֻלָּת, וְאִם סֵפֶר הַתּוֹרָה חָסַר בְּמָקוֹם שֶׁל מְלֹא, אוֹ מְלֹא בְּמָקוֹם שֶׁל חָסַר, אוֹ אוֹת אַחַת חָסְרָה אוֹ יִתְרָה אוֹ מַחְלָפֶת, סֵפֶר הַתּוֹרָה פְּסוּל, הוּא אֵינוֹ כְּדַמוֹת סֵפֶר הַתּוֹרָה שֶׁל מַעֲלָה. כְּמוֹ זֶה הֵם חֲמֻשֵׁה כְּנָפֵי רֵאָה, כְּמוֹ שְׁחֲמֻשֵׁה חֲמֻשֵׁי תּוֹרָה, וְהַוִּירָדָא כְּמוֹ שְׁזֵה הַסֵּפֶר שֶׁהוּא סֵפֶר יִשְׂרָאֵל, אִם אוֹנוֹת חָסַר אוֹ יִתַּר אוֹ מַחְלָךְ, הוּא כְּבֶשׂ פְּסוּל, וּמִי שֶׁעוֹבֵר עָלֵיהֶם כְּאֵלוֹ עֹבֵר עַל הַתּוֹרָה וְחֲמֻשֵׁה הַחֲמֻשִׁים שְׁלָה, שְׁחֲמֻשֵׁה כְּנָפֵי רֵאָה וְהַוִּירָדָא הֵם שֵׁשׁ, זֶה ו', כָּל מִי שֶׁעוֹבֵר (עַל זֶה, כְּאֵלוֹ עֹבֵר) עַל זֶה.

וְחֲמֻשֵׁה דְבָרִים הַמְּפַסְדִּים אֶת הַשְּׁחִיטָה, (כָּל מִי שֶׁעוֹבֵר עָלֵיהֶם), כְּאֵלוֹ עֹבֵר בַּה' מִן יְהו"ה, בְּכְנֻפֵי הַרְאָה צָרִיךְ שֶׁלֹּא יִהְיֶה בָּהֶם סְרָכוֹת, שְׁמוֹנָה עֶשְׂרֵה סְרָכוֹת הֵן, מִי שֶׁעוֹבֵר עָלֵיהֶם כְּאֵלוֹ עֹבֵר עַל בְּרִית שֶׁהוּא ח"י הָעוֹלָמִים, וְהַסְרָכָה הִיא סֵם הַמּוֹת, הַסֵּם שֶׁל אֵל אַחֵר, שֶׁהוּא סִמְא"ל, עָלֶיהָ נֶאֱמַר רַגְלֶיהָ יִרְדוֹת מוֹת, בְּכָל מָקוֹם שֶׁנִּסְרָכְתָּ, הוֹרְגָתָּ, וְכְנֻפֵי רֵאָה הֵם כְּנֻפֵי הַחַיּוֹת, וְצָרִיכוֹת לִהְיוֹת פְּרוּדוֹת מִלְּמַעְלָה. זֶהוּ שְׁכָתוֹב וּפְנִיָּהֶם וְכְנֻפֵיהֶם פְּרוּדוֹת מִלְּמַעְלָה, אִם הֵם בְּחִבּוּר, טְרַפָּה, וּשְׁתֵּי אֲמוֹת (אוֹנוֹת) הֵן בְּרֵאָה, וּבִהֵן שֵׁשׁ כְּנֻפִים, חֲמֻשׁ אוֹנוֹת וּוִירָדָא, וְעָלֵיהֶם נֶאֱמַר שְׂרָפִים עֹמְדִים מִמַּעַל לוֹ שֵׁשׁ כְּנֻפִים שֵׁשׁ כְּנֻפִים לְאַחַד, שֵׁשֶׁה הֵם מֵהַצַּד שֶׁל הָאוֹת ו', שֶׁהוּא סֵפֶר הַתּוֹרָה.



הָאֲרוֹן שֶׁל סֵפֶר הַתּוֹרָה זֶה הַכִּיס שֶׁל הַלֵּב, וְהִיא אֵשׁ בּוֹעֶרֶת, וְאֵם לֹא כִנְפֵי הָרָאָה שֶׁנוֹשְׁבִים עָלָיו, הִיָּה הַלֵּב שׁוֹרֵף אֶת כָּל הַגּוּף, וְאוֹתָהּ הָאֵשׁ שֶׁהִיא דָם הָעוֹרְקִים שֶׁל הַלֵּב, הָרוּחַ נוֹשֶׁבֶת אַחֲרָיו בְּעוֹרְקֵי הַדָּם, וְכֻלָּם מִתְנַהֲגִים אַחֲרָיו, וְזֶהוּ שֶׁכְּתוּב אֶל אֲשֶׁר יִהְיֶה שָׁמָּה הָרוּחַ לְלַכֵּת יִלְכוּ וְגוֹמֵר, וְכִשְׁעוֹלָה הָרוּחַ מִן הַלֵּב (וּנְפָרְדֵת מִן הַנֶּפֶשׁ, שֶׁהִיא ר'), עַל הַדָּם הָאֵשׁ בּוֹעֶרֶת, נֹאמֵר בְּנֶפֶשׁ אֲנִי יֹשֵׁנָה, וְכִשְׂיָבֵא הָרוּחַ אֵלָיו נֹאמֵר וְלִבִּי עָר, וְזֶהוּ נֶפֶשׁ אֲוִיתִיךָ בְּלִילָה אֶף רוּחִי בְּקַרְבִּי אֲשַׁחֲרֶךָ, וְכִשְׂתֵּבֵא הָרוּחַ לֵלֵב שֶׁשֵׁם הַנֶּפֶשׁ, נֹאמֵר בּוֹ קוֹל דְּוִדִּי דוֹפֵק, דוֹפֵק עַל שַׁעַר הַלֵּב שֶׁשֵׁ דְפִיקוֹת, לְהוֹדִיעַ שֶׁהוּ' הוּא שְׂיָבֵא אֶל ה' (ד'), שֶׁהִיא הַנֶּפֶשׁ, וְכֵּן הֵם עֹשְׂרָה, וְכֻלָּם בְּפִיּוֹס. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב פֶּתַחִי לִי אַחֲוֵתִי רַעֲיִתִי יוֹנְתִי תִמְתִּי שְׂרָאֲשִׁי נִמְלֵא טַל.

וּבִתְקוּן שְׁמוֹנָה עָשָׂר, (וּבִתְקוּן זֶה שֵׁשׁ אוֹתִיּוֹת) שֶׁהוּא בְּרִ"א שִׁי"ת, הֵם רְמוּזִים כְּמוֹ זֶה: פֶּתַחִי לִי בְּאוֹת ב' שֶׁהִיא הַשַּׁעַר, אַחֲוֵתִי בְּאוֹת א', רַעֲיִתִי בְּאוֹת ר', יוֹנְתִי בְּאוֹת י', תִמְתִּי בְּאוֹת ת', שְׂרָאֲשִׁי נִמְלֵא טַל זֶה יו"ד, הַנִּקְדָּה שֶׁל אוֹת ב', קְנוּצוֹתָיו אֵלּוּ שֵׁשֶׁת הַצְּדָדִים, שֶׁנֹּאמֵר בָּהֶם שׁוֹקִיו עֲמוּדֵי שֵׁשׁ, וְהֵם הַדְּפִיקוֹת, בְּמוֹלִיךְ וּמְבִיא אֶת מִי שְׂאֲרַבְעַת הַצְּדָדִים שָׁלוּ, וּמַעֲלָה וּמוֹרִיד אֶת מִי שֶׁהַשְּׁמַיִם וְהָאָרֶץ שָׁלוּ, וְשֵׁשֶׁת הַצְּדָדִים הֵם שֵׁשׁ הַסְּפִירוֹת, וְהַדְּפֵק עוֹלָה וְיוֹרֵד בָּהֶם בְּאַרְיִכוֹת שֶׁל חֶסֶד כְּמוֹ זֶה הַתְּקִיעוֹת, בְּשֹׁכֵר שֶׁל הַגְּבוּרָה שֶׁהֵם שְׂבָרִים, בְּמַהֲרֵרוֹת שֶׁל הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי שֶׁהוּא תְרוּעָה, בְּחֶסֶד גְּבוּרָה תִפְאַרֶת הֵם עוֹלָם, בְּנִצּוּחַ וְהוֹד יִסוּד הֵם יוֹרְדִים.

וּבְרָם דוֹפְקִים לְשִׁכְנָה שֶׁהִיא סֵלֶם, שָׁבוּ שֵׁשׁ דְּרָגוֹת, וְזֶה הַלֵּב, וּבוֹ מְלֹאכֵי אֱלֹהִים עוֹלָם וְיוֹרְדִים, שֶׁהֵם הַדְּפִיקוֹת שֶׁל הָרוּחַ, וְאוֹתָם הַשֵּׁשׁ עוֹלָם לְעֶשֶׂר, וְזֶה י', הֵן קֶשֶׁר"ק קֶשֶׁר"ק קֶר"ק, עַד שֶׁנִּכְלְלוּ בְּעֶשְׂרָה זְכוּרֹנוֹת וּבְעֶשֶׂר מְלָכוֹת וּבְעֶשְׂרָה שׁוֹפְרוֹת, שְׁלוֹשִׁים עוֹלָם מִמָּטָה לְמַעְלָה, וְשְׁלוֹשִׁים יוֹרְדִים מִמַּעְלָה לְמָטָה, וְכֻלָּם עוֹלָם לְשֵׁשִׁים, שֵׁשׁ פְּעָמִים עֶשֶׂר, כְּשֶׁעוֹלָה הַדְּפֵק בְּחֶזֶק שֶׁל הַגְּבוּרָה בְּהַתְּגַבְּרוֹת, הוּא הַדִּין הַקָּשָׁה, כְּשֶׁעוֹלָה הַדְּפֵק וּמִתְרַפֵּא, הַחֲלִי יִתְרַפֵּא, שֶׁהִרִי מָטָה כְּלָפִי חֶסֶד.

קָם הַזְקֵן שְׁנִית מְאוֹתָם רִאשִׁי הִיִּשְׁיְבָה, וְאָמַר: מְנוּרָה הַקְּדוּשָׁה, הָרִי הַסִּימָנִים הִלְלוּ הֵם שֶׁל הַחֲלִי בְּגָלוֹת, כְּשֶׁהַדְּפֵק מִתְקַצֵּר וְהַגְּלוֹת מִתְקַצֵּר, הָרִי מָטָה כְּלָפִי גְבוּרָה בֵּית הַדִּין הַגְּדוֹל, וְהַמְּגַפָּה מְרָאִים



לְמַשִּׁיחַ וְלְשֹׁבְטִים, וּמִשׁוֹם זֶה נִשְׁבְּעָה אוֹתָהּ חוֹלָה בְּגָלוֹת לְיִשְׂרָאֵל,
אִם תְּעִירוּ וְאִם תְּעוֹרְרוּ, שְׁלֹא יִהְיֶה בְּמַהֲרֹת, אֲלֵא עַד שֶׁתִּחַפֵּץ.

וְאִם הַדְּפַק מִתְאַרְךָ, הֲרִי מִטָּה כָּל־פִּי חֶסֶד, וְעַם כָּל זֶה הַחֲלִי בְּגָלוֹת
מִתְאַרְךָ, וְאִם הַדְּפַק לֹא אַרְךָ וְלֹא קֶצֶר, הֲרִי מִתְעוֹרְרִים רַחֲמִים
לְחוֹלָה בְּגָלוֹת, שֶׁהִיא הֵלֶב, וְלְעוֹרְקִים שְׁלֵה שֶׁהֵם בְּנֵיהֶם, יִשְׂרָאֵל, וְזֶהוּ
הַעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי, עָלָיו נֹאֲמַר וּבְרַחֲמִים גְּדוּלִים אֲקַבֵּצֶךָ.

וְעוֹד, כְּשֶׁהַדְּפַק הוּא כְּמוֹ תְרוּעָה בְּמַהֲרֹת, דִּחַק אַחַר דִּחַק, מִיָּד
תִּבֹא הַגָּאֻלָּה. וְעוֹד, אוֹתָהּ חוֹלָה, שֶׁהִיא הֵלֶב, כְּשֶׁהָרוּחַ אֵינָה
נוֹשְׁבֶת אֵלֶיהָ, שֶׁנֹּאֲמַר בּוֹ וְרוּחַ אֱלֹהִים מִרְחַפֶּת עַל פְּנֵי הַמַּיִם, הִיא
לֹא דוֹפְקֶת בְּעוֹרְקִים שְׁלֵה, וְכֻלָּם חֲשׂוּבִים בְּגָלוֹת כְּמוֹ מֵתִים, וְנֹאֲמַר
בָּהֶם בְּמַחְשָׁפִים הוֹשִׁיבֵנִי עוֹלָם, וּמִשׁוֹם זֶה בְּגָלוֹת אֲנִי יִשְׁנָה,
וְהִיא חוֹלָה בְּגָלוֹת, וְכַמָּה רוֹפְאִים תִּלְמִידֵי חֲכָמִים מִשְׁתַּדְּלִים עָלֶיהָ
עַם כַּמָּה בְּשָׂמִים וְרִיחוֹת שֶׁל שׁוֹשְׁנִים, תְּפוּחִים וְאַגּוּזִים וְרַמּוֹנִים, וְלֹא
חוֹזֶרֶת אֵלֶיהָ הָרוּחַ בָּהֶם בְּגָלוֹת בְּחֲלֵי שְׁלֵה, וְהַדְּפַק לֹא חוֹזֵר אֵלֶיהָ,
עַד שֶׁיִּבֹא הָרוּעָה הַנֹּאֲמָן הָאֱהוּב שְׁלֵה, שֶׁנֹּאֲמַר בּוֹ הָרוּעָה בְּשׁוֹשְׁנִים,
וּמִבֵּיא לָהּ תְּפוּחַ וְשֵׁם בְּחֶטְמָה, וּמְרִיחָהּ בּוֹ, וְנוֹדַעַת אֵלָיו. זֶהוּ שֶׁכֶּתוּב
מִנַּחֵם מְשִׁיב נֶפְשֵׁי. מִיָּד חוֹזֶרֶת הָרוּחַ וְהַדְּפַק אֵלֶיהָ.

בְּאוֹתוֹ זְמַן מְשַׁבַּחַת אוֹתוֹ, כְּתְפוּחַ בְּעֻצֵי הַיַּעַר כֵּן דוּדֵי בֵּין הַבְּנִים
וְכוֹי, וְאַחַר כֵּךְ יִכְנַס לָגֶן וּמוֹצִיא מִשָּׁם רַמּוֹנִים, וְנוֹתֵן לָהּ
מַעֲסִיס הָרַמּוֹנִים, וְלוֹקֵט אַגּוּז וְשׁוּבֵר הַקְּלָפוֹת, וְנוֹתֵן לָהּ הַמַּח
מִבְּפָנִים, וְהִיא אוֹכֶלֶת וְשׁוֹתָה מִעֲסִיס הָרַמּוֹנִים וְנִרְפֵּאת, וְזֶהוּ שֶׁאֲמַר
הַכֶּתוּב אֵל גַּנֹּת אַגּוּז יִרְדְּתִי. בֵּינֵתִים הִנֵּה בָּא הַנֶּשֶׁר, הַנֶּשֶׁר הַגָּדוֹל בְּעַל
הַכְּנָפִים, וְנוֹתֵן שְׁלֵשָׁה קוֹלוֹת, וְעוֹלָה לְהָרִים. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן
לְחֻבְרָיו: בּוֹדָאִי שֶׁנִּמְצָא רְצוֹן לְמַעְלָה, וְרַחֲמִים נִמְצָאִים לְשִׁכְנָה
וְיִשְׂרָאֵל בְּגָלוֹת, שְׁוֹדָאִי שְׁלֵשׁ חֵיוֹת הֵן בְּמַרְכָּבָה, אֲרִיָּה שׁוֹר נֶשֶׁר,
וּבְכֻלָּם אֵין רַחֲמִים כְּבִנְשׁוֹר, וּמִשׁוֹם זֶה אָמַר לְיִשְׂרָאֵל וְאַשָּׂא אֶתְכֶם עַל
כְּנָפֵי נְשָׁרִים וְאַבִּיא אֶתְכֶם אֵלַי. בֵּינֵתִים הִנֵּה הַנֶּשֶׁר בָּא אֵלֵיהֶם פַּעַם
אַחֶרֶת, וְהִכָּה בְּכַנְפָּיו עֲלֵיהֶם, וְהָרִים קוֹלוֹת וְעָלָה לְהָר. אָמַר רַבִּי
שְׁמַעוֹן: בּוֹדָאִי שֶׁהוּא מִכָּה בְּכַנְפָּיו עָלֵינוּ וְעוֹלָה שָׁם. אָמְרוּ לוֹ: עָלָה,
וְהָרִי אֲנַחְנוּ אַחֲרֶיךָ. עָלוּ כָּל־ם אַחֲרָיו לְהָר, וְהוּא עָלָה לְמַעְלָה עַד
שְׁלֹא נִרְאָה.



לְפָנַי שְׁעָה הָרִי הַנֶּשֶׁר בָּא, וְשָׁתִי שׁוֹשְׁנִים בְּפִי, וְזָרַק אוֹתָם עַל (יְדִיהֶם) רֵאשִׁים (עַל יְדֵי). מִיַּד שָׁמַח רַבִּי שִׁמְעוֹן שִׁמְחָה רַבָּה. אָמַר לָהֶם: חֲבָרִים, בּוֹדְאֵי שִׁמְחָה הַזְדַּמְנָה לְשִׁכְיִנָּה שֶׁהִיא חוֹלָה, שֶׁהָרִי אִם שׁוֹשְׁנָה אַחַת נָתַן בֵּינֵינוּ, לֹא הִיְתָה זֹו רְפוּאָה, מִשּׁוּם שֶׁשׁוֹשְׁנִים רְמוּזִים כְּנֶגֶד בֵּית רֵאשׁוֹן וְשָׁנִי, שֶׁנִּשְׁבַּע הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁלֹא יִכְנַס זֶה בְּלִי זֶה, וּמִשּׁוּם שֶׁזָרַק שְׁנַיִם, זֶה רֹמַז עַל שְׁנֵי שׁוֹשְׁנִים, כְּעֵת זֹוהִי רְפוּאָה שְׁלֵמָה, וְאִז צָרִיךְ לִפְתּוֹחַ עֲלֵיהֶם כְּמוֹ שֶׁהֵינּוּ.

פָּתַח רַבִּי שִׁמְעוֹן וְאָמַר: אֲנִי לְדוּדֵי וְדוּדֵי לִי הָרוּעָה בְּשׁוֹשְׁנִים. מַה זֶה שׁוֹשְׁנִים? אֵלֶּא הַשׁוֹשְׁנָה הָעֲלִיּוֹנָה, הַשִּׁכְיִנָּה הָעֲלִיּוֹנָה, וְהִיא קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁל שַׁחֲרִית, וְשׁוֹשְׁנָה הַשְּׁנִיָּה שֶׁל קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁל עֶרְבִית, הַשִּׁכְיִנָּה הַתַּחְתּוֹנָה, זֹו לְיָמִין וְזֹו לְשְׂמָאל, הָרוּעָה בְּשׁוֹשְׁנִים זֶה הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי, וְהַשׁוֹשְׁנָה הָעֲלִיּוֹנָה שֶׁל קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁל שַׁחֲרִית, שֶׁהוּא בְּקָר, הַיָּמִין שֶׁל אַבְרָהָם, יֵשׁ לָהּ חֲמִשָּׁה עָלִים, וְהֵם שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה, וְשִׁלְשָׁה עָשָׂר עָלִים מִבְּפָנִים אַחַד, שֶׁשָּׁה אֲדָמִים וְשֶׁשָּׁה לְבָנִים, וְהַשׁוֹשְׁנָה שֶׁנִּכְלָלָת בָּהֶם הָרִי שֶׁלֹּשׁ עָשָׂרָה בְּחֻשְׁבוֹן אַחַד, וְכֵן שׁוֹשְׁנָה בָּהּ עָשָׂרִים וְחֲמִשָּׁה גְרַעֲיָנִים בְּתַפּוּחַ שְׁלֵה, כְּחֻשְׁבוֹן עָשָׂרִים וְחֲמֵשׁ אוֹתִיּוֹת הַיְחוּד, וְכֵן בְּשׁוֹשְׁנָה הַשְּׁנִיָּה עָשָׂרִים וְחֲמִשָּׁה גְרַעֲיָנִים, וְכֻלָּם עוֹלִים לְחֻמְשִׁים, שׁוֹשְׁנָה בֵּין הַחוּחִים זֶה בְּרֵאשִׁית בְּרֵא, וְזֶה (בְּרֵאשִׁית ב' שׁוֹשְׁנָה י').

תקון עשרים וששה

בְּרֵאשִׁית ב' שׁוֹשְׁנָה, חֲמִשָּׁת הָעָלִים שְׁלֵה רֵאשִׁית, בְּרֵאשִׁית לְחֻשְׁבוֹן קָטָן שֶׁל חֲנוּךְ שְׁלִשָּׁה עָשָׂר, הַחוּחִים שְׁלֵה שְׁלֹשׁ עָשָׂרָה תְּבוֹת מִן אֱלֹהִיִּם וְעַד אֱלֹהִיִּם, וְאֵלֶּה הֵם: אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ וְהָאָרֶץ הִיְתָה תְּהוֹ וּבְהוֹ וְחֻשְׁךָ עַל פְּנֵי תְּהוֹם וְרוּחַ אֱלֹהִיִּם, חֲמִשָּׁה חוּחִים אַחֲרִים – מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם וַיֹּאמֶר.

מַה הִיא בֵּין הַחוּחִים? אֵלֶּא מִשַּׁחֲרֵב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, וְהָאָרֶץ הִיְתָה תְּהוֹ וּבְהוֹ, וְנִפְלָה הַשׁוֹשְׁנָה בֵּין הַחוּחִים. כְּשֶׁתְּבֹא הַגָּאֹלָה, תִּהְיֶה כְּשׁוֹשְׁנָה שֶׁל שַׁחֲרִית, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ הַבְּקָר אֹר (וְהָאֲנָשִׁים שְׁלָחוּ), וְהֵם חֲמִשָּׁה אֹר, חֲמִשָּׁה עָלִים שֶׁל הַשׁוֹשְׁנָה הָעֲלִיּוֹנָה, אֶחָד – וַיֹּאמֶר אֱלֹהִיִּם יְהִי אֹר, הַשְּׁנִי – וַיְהִי אֹר, שְׁלִשָּׁה – וַיֵּרָא אֱלֹהִיִּם אֵת הָאֹר, אַרְבָּעָה – וַיִּכְבְּדֵל אֱלֹהִיִּם בֵּין הָאֹר, חֲמִשָּׁה – וַיִּקְרָא אֱלֹהִיִּם לְאֹר יוֹם. שְׁלִשָּׁה עָשָׂר עָלִים מִבְּפָנִים, וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר יוֹם אֶחָד,



אָחַד אָחַד בְּשָׁנַי שׁוֹשָׁנִים, זֶה יְהו"ה, עָלָיו נֶאֱמַר בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְהו"ה אָחַד וְשָׁמוֹ אָחַד, וְהוּא הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי, הָרוּעָה בְּשׁוֹשָׁנִים, וְחֻשְׁבוֹנוֹ אָחַד, הַשׁוֹשְׁנָה הַתַּחְתּוֹנָה, בָּהּ פָּחַד וְהוּא יִרְאֶה, הַשׁוֹשְׁנָה הָעֲלִיּוֹנָה אֶהְבֵּת הָאֶהְבָּהּ, וּבָהּ נֶאֱמַר אִם תָּעִירוּ וְאִם תַּעֲוֹרוּ אֵת הָאֶהְבָּה עַד שְׁתַּחֲפֹץ.

בַּמָּה יָבִאוּ לְהַעֲרִיחַ? בְּיָמֶיךָ, וְהִיא לֹא רוּעָה בָּהֶם, עַד שְׂיָבֵא הָרוּעָה הַנֶּאֱמָן, שְׁנֶאֱמַר בּוֹ רוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת, שֶׁהוּא רוּחוֹ שֶׁל מָשִׁיחַ, שְׁנֶאֱמַר בּוֹ וְנָחָה עָלָיו רוּחַ יְהו"ה, בְּרוּחַ זֶה מְרִיחָה אוֹתָהּ חוֹלָה וְנִרְפָּאת, וּמִשׁוֹם זֶה הִשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלַם בְּצַבְאוֹת אוֹ בְּאֵילוֹת הַשָּׁדָה אִם תָּעִירוּ וְאִם תַּעֲוֹרוּ אֵת הָאֶהְבָּה עַד שְׁתַּחֲפֹץ, וְהוּא מְרִיחַ רֵיחַ בְּשָׁנַי תַּפּוּחִים (וְהוּא רֵיחַ שֶׁל שְׁנַי תַּפּוּחִים), שְׁנֶאֱמַר (בו) בָּהֶם וְרֵיחַ אַפָּךְ כַּתַּפּוּחִים, וּמָה הֵם? שְׁנַי עַמּוּדֵי אֲמֶת, וְהֵם שְׁנַי רְמוּנִים, הָאֶגּוֹז זֶה הַצַּדִּיק, גִּנַּת אֶגּוֹז זֶה הַשְׂכִּינָה, וְזֶהוּ שְׁאֵמַר שְׁלֹמֹה אֶל גִּנַּת אֶגּוֹז יִרְדָּתִי.

גִּנַּת ג' גִּימְטְרִיאוֹת (אֲדֻנִּי בִיהו"ה), שֶׁהֵן פְּרָפְרָאוֹת לְחֻכְמָה, נ' נוֹטְרִיקוֹן, ת' תְּמוּרָה, גִּימְטְרִיאוֹת זֶה אֲדֻנִּי יְהו"ה, עוֹלָה בְּחֻשְׁבוֹן אִמ"ן, אֵהִי אֲדֻנִּי עוֹלָה בְּחֻשְׁבוֹן שְׁמוֹנִים וְשִׁשָּׁה אֱלֹהִים, שֶׁהוּא כְּנוּי, מ"ה - מ"ם ה"א, מ"ם ה"א בְּגִימְטְרִיא אֱלֹהִים, יו"ד ה"א וְא"ו ה"א בְּגִימְטְרִיא מ"ה, וְזֶהוּ עֶשֶׂר סְפִירוֹת בְּלִימ"ה, וְהוּא מַעֲיַד עַל הַיְחוּד הַקָּדוֹשׁ, וּמִשׁוֹם זֶה מ"ה אֲעִידָךְ.

דְּבַר אַחַר, א"ב ג"ד ה"ו ז"ח ט"י בְּגִימְטְרִיא שְׂכִינָה, כְּמוֹ זֶה: א' פַּעַם אַחַת, ב' פַּעַמִּים, ג' שְׁלֹשׁ פַּעַמִּים, ד' אַרְבַּע פַּעַמִּים, ה' חֲמִשׁ פַּעַמִּים, ו' שֵׁשׁ פַּעַמִּים, ז' שֶׁבַע פַּעַמִּים, ח' שְׁמוֹנֶה פַּעַמִּים, ט' תִּשְׁעַ פַּעַמִּים, י' עֶשֶׂר פַּעַמִּים, כָּלֵם עוֹלָיִם לְחֻשְׁבוֹן שְׂכִינָה, וְסוּד הַחֻשְׁבוֹן, לְקַיֵּם שְׁאִין שְׂכִינָה יוֹרְדָת פָּחוֹת מֵעֶשְׂרָה, וְלֹא עוֹלָה לְמַעְלָה מֵעֶשֶׂר.

בְּעֵינַי לְלַמֵּד קִבְלָה וְכַתְבֵי הָאָר"י זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה, יִדְעֵתִי כִּי אֶתָּה בְּעֶצְמְךָ לֹא תִרְצֶה לְלַמֵּד בְּלִעְדֵי אִיזְהוֹ גְדוֹל מִמֶּךָ וְלֹא תִמְצָא זֶה, רַק תִּלְמַד סֵפֶר שְׁעָרֵי אוֹרָה וְגִנַּת אֶגּוֹז וְלִהְרַב יוֹסֵף גִּיקְטְלִיא, וְעַקְרֵי סֵפֶר הַזְהָר וְהַתְּקוּנִים. (ישׁוּר דְּבַר אֲמֶת סִימּוֹן לֵט)



ועוד, הקדוש ברוך הוא מקומו של עולם, והמלאכים לא יודעים, ושואלים איה מקום כבודו להעריצו, ומצאנו אותו בגימטריא מקום נוטריקון כמו זה: " עֶשֶׂר פְּעָמִים – מָאָה, ה' חֲמֵשׁ פְּעָמִים – עֶשְׂרִים וְחֲמֵשׁ, ו' שֵׁשׁ פְּעָמִים – שְׁלֹשִׁים וּשְׁשׁ, ה' חֲמֵשׁ פְּעָמִים – עֶשְׂרִים וְחֲמֵשׁ בְּגִימְטְרִיא מְקוֹם, וְעַלֵּיו אָמְרוּ הַמְּלָאכִים בְּרוּךְ כְּבוֹד יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ, יֵשׁ אַחֲרַיִם בְּגִימְטְרִיאֹת שְׁאִין לָהֶם חֲשֹׁבֹן, מִשּׁוֹם שֶׁהֵם פְּרַפְּרָאוֹת לַחֲכָמָה שְׁאִין לָהּ סוּף, הַתְּמוּרוֹת אֵלּוּ אֶלְפָּא בֵּיתוֹת, כְּמוֹ כּוּז'וֹ בְּמוֹכֵס'ז כּוּז'וֹ, שֶׁהֵן תְּמוּרוֹת יְהוָה אֱלֹהֵינּוּ יְהוָה, וַיֵּשׁ תְּמוּרוֹת אַחֲרוֹת מִכְּמָה מִיָּנִים.

אמר רבי אלעזר: והרי כתוב אני יהו"ה לא שניתתי? אמר לו: בני, אוי לבני העולם שהם אטומי לב, שחושבים שיודעים ולא יודעים, ונדאי אני, היא השכינה. זהו שכתוב ויסרתי אתכם אף אני, היא לא משתנה ואינה תמורה ממנו באחר, והוא לא משתנה ולא מסתתר ממנה, אבל אל הרשעים משתנה הקדוש ברוך הוא ומסתתר מהם. זהו שכתוב אסתירה פני מהם ארצה מה אחריתם, ולמה? בגלל כי דור תהפוכות המה בנים לא אמוץ בם.

מיד קמו כל החברים ששמעו את הדברים הללו, ונשקו אותו על ראשו, ואמרו, אלו לא באנו לעולם אלא לשמע את זה – דינו, שודאי הקדוש ברוך הוא ושכינתו לא משתנים זה מזה, אבל לאחרים משתנה ומסתתר בכמה לבושים, ובכמה פסויים, ובכמה קלפות, ומשום זה אמר שלמה, עליו השלום, אל גנת אגוז ירדתי, שהיא הנה יודע את כל הקלפות, ומשום זה לא השאיר אפלו מיני כשוף שלא ידע, משום שידע (לדעת) את הקלפות, והרועה הנאמן ישבר את כל הקלפות, ומוציא משם המזח, שהוא יהו"ה, לארבעת צדדי האגוז, (שהם תהו ובהו וחשך ותהום), ומפרינס ממנו את אותה חולה שהיא אדני, שפקלפות הללו שבאגוז, שהם תהו ובהו וחשך ותהום, אמר אסתירה פני מהם, ויש שנויים אחרים לטוב לכל אחד כפי מעשיו. לפעמים מתגלה להם בדמות אריה, זהו שכתוב אריה שאג מי לא ירא, לפעמים בדמות שור, זהו שכתוב בכור שורו הדר לו וקרני ראם קרניו, ולפעמים בדמות נשר, זהו שכתוב כנשר יעיר



קנו, ופעמים בדמות אדם זקן, כמו שנדמה לאלו, שאמרו זה אלי ואנוהו, שהוא היה מתדמה להם בדמות זקן, ונאמר בהם (בו) וינקהו דבש מסלע ושמן מחלמיש צור, אבל לאלו שתלויים ממנו ומשכינתו, לא משתנה לעולם.

ואותן התמורות הן סוד היבום, שנאמר בה ביבמה על הגאלה ועל התמורה, לקיים כל דבר, שלף איש נעלו ונתן לרעהו, באותה נעל שנתן לרעהו יש תמורה ושנוי רצון, ושם צריך שנוי מקום ושנוי השם ושנוי מעשה לקיים כל דבר, הנעל הוא הגוף.

ולמה בחליצת נעל שנתן לרעהו יש תמורה ושנוי? אמר זקן אחד: רבי רבי, אל תאמר כך, אלא למה חליצה בנעל? אלא היא הקלפה להסתתר בה להנצל ממנו, ולא נודע אל המקטרגים שלו, ובחליצה של נעל חולץ לו י"ה, ומשום זה שלף איש נעלו ונתן לרעהו, נעל ו', גן נעל, שהוא בן י"ה, להפנס בין ו"ה, וזהו חלץ י"ה.

ובמשה נאמר של נעליך מעל רגליך, זה בהפך של אחרים, שלא צריך להראות לפני השכינה עם קלפה, וסוד הדבר – פי אין לבא אל שער המלך בלבוש שק, ולאבות לא נראה אלא בנעלים, זהו שכתוב מה יפו פעמיך בנעלים בת נדיב, אבל למשה בלי כסוי כלל, וסוד הדבר – וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב בא"ל שד"י ושמי יהו"ה לא נודעתי להם, ובמשה נאמר ואמרו ל"י מה שמ"ו מ"ה אומר אליהם.

ועוד, למה צריך חליצה בנעל באשה? משום שמי שימות בלי בן, הוא קשור ברגלו ליבם, וסוד הדבר – הוא ישופך ראש ואתה תשופנו עקב, וכדי שלא ימית אותו הנחש שהוא כרוך על עקבו, צריך לחלץ לגבי נעל של אשה, ונפטר ממנו אותו הנחש.

והכל על אותה טפה, שהיא י', שפרחה מיצקב למקומו, ויצקב בגלל זה קנה ממנו את הבכורה, להחזיר י' למקומה, שהיא טפה בכורה, שבה חטא אדם ופרחה ממנו, ונשאר יחיד בלי עזר, ומשום זה אמר למה אירא בימי רע עון עקבי יסופני, ומשום זה הביא הקדוש ברוך הוא את אדם הראשון שלש פעמים בגלגול. זהו שכתוב הן כל אלה יפעל א"ל פעמים שלוש עם גבר, וזהו שנוי מקום ושנוי השם ושנוי מעשה.



וַעֲלֵ אותה טפה נאמר בה מה יפּוּ פְעַמִּיךָ בַנְעָלִים בַּת נָדִיב, וְנִדְבָקָה בַיַּעֲקֹב, וְהוֹצִיאָה מִמֶּנּוּ שְׁנַיִם עֶשֶׂר שְׂבָטִים. זהו שְׂכַתוֹב שְׂבָטֵי י"ה עֲדוֹת לְיִשְׂרָאֵל, שְׁנֵאָמַר בּוֹ אָדָם יִשְׂרָאֵל, וּבָאוֹתוֹ זְמַן הַרְוִיחַ יַעֲקֹב מֵהַ שְׂאֵבֵד, שֶׁהוּא י' מֵיַעֲקֹב. זהו שְׂכַתוֹב לֹא יַעֲקֹב יֹאמַר עוֹד שְׂמִיךָ כִּי אִם יִשְׂרָאֵל.

בְּאַבְרָהָם הֶצִּיל מִסַּס מָוֶת, חָטְאוּ שֶׁל אָדָם, גִּיהֶנֶם, נַחֲשׁ, אִשָּׁת זְנוּנִים שְׁנֵאָמַר בָּהּ לֹא תִנָּאֵף. בַּיַּצְחָק הֶצִּיל מֵאֵל אַחַר שְׁנֵאָמַר בּוֹ לֹא תִרְצַח. בַּיַּעֲקֹב מֵצָא מְקוֹם לְהִינִיךְ (לְנִקּוֹת) בְּנִיּוֹ, וְזֶה שְׁנוּי מְקוֹם, וְאִין אֶחָד מֵהֶם שְׁלֹא נִכְלַל בְּשִׁלְשָׁה, לְקַיֵּם הֵן כָּל אֱלֹהֵי יַפְעֵל א"ל פְּעַמִּים שְׁלוֹשׁ עִם גָּבֵר.

קָם זָקֵן וְאָמַר: רַבִּי רַבִּי, בְּמָה הֶקִּימוֹת הַסּוּד שֶׁל יְבוּס וְחִלְיָצָה, שֶׁהָרִי בְרוּר הַדְּבָר שְׁמַעְתִּי? אָמַר לוֹ: מֵה שְׁשִׁמְעַת אָמַר. אָמַר: וְדָאֵי בְסוּד הַיְבוּס מֵצָאָה מְקוֹם אוֹתָהּ נִשְׁמָה עֲרֻטִּילֵאִית, זֶהוּ שְׂכַתוֹב גַּם צְפוּר מֵצָאָה בֵּית, וְזוֹ הַנֶּפֶשׁ שְׂבָאָה בְּגִלְגּוּל פְּעַם רֵאשׁוֹנָה, וְדָרוּר קָן לָהּ - זוֹ רוּחַ שְׂבָאָה בְּגִלְגּוּל פְּעַם שְׁנִיָּה, אֲשֶׁר שָׁתָה אֶפְרוּחִיָּה - זוֹ נִשְׁמָה שְׂבָאָה בְּגִלְגּוּל פְּעַם שְׁלִישִׁית, וּמִמֶּנָּה יוֹצְאִים אֶפְרוּחִים שֶׁהֵם בְּנִים, וּבְסוּד הַיְבוּס כָּל הַשְּׁלֵשׁ יוֹרְדִים בְּבַת אַחַת, זֶהוּ שְׂכַתוֹב אִם יִשִּׁים אֱלִיּוֹ לְבוֹ, רוּחוֹ וְנִשְׁמָתוֹ אֱלִיּוֹ יֵאָסֵף. לְבוֹ שֶׁשֶׁם הַנֶּפֶשׁ, הַרוּחַ בְּכַנְפֵי רֵאָה, הַנִּשְׁמָה בְּמַח, וְכֻלָּם אַחַד בְּקֶשֶׁר אַחַד, אָבֵל הַחִלְיָצָה מֵצִלָּה אוֹתָהּ נִשְׁמָה וְרוּחַ וְנֶפֶשׁ, שֶׁהֵם קְשׁוּרִים בְּשִׁלְשָׁה קְשָׁרִים שֶׁל הַנֶּחֱשׁ, וְסוּד הַדְּבָר - נִפְשָׁנוּ כְּצְפוּר נִמְלָטָה מִפַּח יוֹקָשִׁים הַפַּח נִשְׁבַּר וְאִנְחָנוּ נִמְלָטָנוּ. קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן כְּדִי לְנִשֵּׁק אוֹתוֹ, פָּרַח מִיָּד וְלֹא נִרְאָה.

תקון עשרים ושמונה

בְּרֵאשִׁית, בּוֹ שֶׁלֵּשׁ מְצוּוֹת, הָאֶחַת - יִרְאֵת יְהו"ה כְּמוֹ זֶה: בְּרֵאשִׁית יִרְ"א בְּש"ת, וְהָרִי פָּרְשׁוּהוּ. הַשְּׁנִיָּה - בְּרִית כְּמוֹ זֶה: בְּרֵאשִׁית בְּרִי"ת א"ש. שְׁלִישִׁית - שְׂכַת כְּמוֹ זֶה: שְׂכ"ת יִרְ"א.

מְצוּוָה רֵאשׁוֹנָה יִרְאֵת יְהו"ה, עָלֶיָּה נֵאָמַר יִרְאֵת יְהו"ה הִיא אוֹצְרוֹ, וְעוֹד נֵאָמַר בָּהּ יִרְאֵת יְהו"ה רֵאשִׁית דַּעַת, רֵאשִׁית חֻכְמָה יִרְאֵת יְהו"ה, וּבּוֹדָאֵי מִי שְׁאִין בּוֹ יִרְאָה, שֶׁהִיא אוֹצֵר, אִין שָׁם חֻכְמָה. הָאוֹצֵר שֶׁל הַחֻכְמָה הַזֶּה הִיא ב'. וּבְתַקּוֹן אַחַר, בְּרֵאשִׁית ב' רֵאשִׁית, נִקְדָּה בְּהִכְלוֹ, עָלֶיָּה נֵאָמַר גֵּן נְעוּל אַחוּתֵי כָּלָה גַל נְעוּל



מעין חתום, הגן הוא תורה שבכתב, שהוא ג'ן סדרים של התורה, גל הוא תורה שבעל פה, ושניהם ב' מבראשית, מעין חתום זו ראשית נקדה בהיכלו.

ובמה הוא חתום? באות ו', ונעשית ב' עם החתימה של ו' ס, מה שהיה ב' נעשתה ס, יין סתום וחתום, יינה של תורה סתום וחתום שלא יפנס נכרי לשם, וזה יין המשמר בענביו מששת ימי בראשית, ולא לחנם תקנו בעלי המשנה, חתימת יין שלא התנסף ויתערב בצד האחר, ועל היין הזה נאמר לא עשה כן לכל גוי ומשפטים כל ידעום, כ"ן ודאי י"ן, שבעים הפנים של התורה, ועליהם נאמר סוד יהו"ה ליראיו.

הקנקן של היין הזה זה לבו של אדם, שאם הוא קנקן חדש והתנסף ביין נסוף, שהוא יצר הרע, צריך שלש פעמים הדחה, והן כל אלה יפעל א"ל פעמים שלוש עם גבר, ולא לחנם תקנו כוס של ברכה אף כף הדחה ושטיפה, הדחה מבפנים ושטיפה מבחוץ, להיות תוכו כברו, וסוד הדבר – וטהרו וקדשו, וכאשר הקנקן, שהוא לב זך מבפנים ומבחוץ, שורה שם חכמה, שנאמר בה יהו"ה קנני ראשית דרכו, קנני הוא קנקן ודאי, ואם הקנקן הזה הוא זך, נאמר בו ונקה, ואם לאו, לא ינקה כל הנגע בה.

וקנקן של אדם זו האשה, והוא כוס, כף צריכה שטיפה והדחה, אם היא כוס של ברכה, ועליה נאמר, להניח ברכה אל ביתך, ואם לאו, נקראת כוס התרעלה, ועל היין שלה נאמר תנו שכר לאובד ויין למרי נפש וכו'. השדים שלה הן אשכולות מרורות, אבל היין של כוס של ברכה עליו נאמר ויין ישמח לבב אנוש, ששם פקודי יהו"ה ישרים משמחי לב, שהם האשכולות שלה.

תקון עשרים ותשעה

בראשית ברא אלהי"ם, ב' נקדה בהיכלו, עליה נאמר גן נעול אחותי כלה גל נעול מעין חתום. מי המעין החתום? זו נקדה. מי הוא הנעול שלה? זה ו' שסתום להיכל, ובו נעשית סתומה, היא ס גדולה מלסרבה המשרה, ועל הנקדה הזו נאמר ונעלמה מעיני כל חי ומעוף השמים נסתרה, והנקדה הזו מצד הימין נקראת אהבה, ומצד השמאל נקראת יראה, ומצד העמוד האמצעי נקראת תורה, והיא מצוה, שהעמוד האמצעי כולל את שניהם, משום



שהו' כולל את י"ה, שהם לימין ולשמאל, והו' באמצע כולל את שניהם, והשכינה התחתונה מצוה הכלולה מארבע אותיות, היא נקראת י' מצד החכמה, ה' מצד האם העליונה, ונקראת תורה מהצד של העמוד האמצעי. זהו שכתוב יהו"ה קנני ראשית דרכו, דרכו דרך ו', קנני שהוא הקן שלה, ומשום שהיא כלולה מכל הארבע, נקראת מצוה. מ"ץ באותיות א"ת ב"ש הוא י"ה, י"ם ה"ץ, ובה כלולים מצוות עשה ולא תעשה. המצוות של לא תעשה מצד הדין שהוא אלהי"ם, ששם י"ה, ועליה נאמר זה שמ"י, והרי פרשוהו. מצוות עשה מצד הימין שהוא רחמים, שכלולים באברהם, ועליהם נאמר ברגז רחם תזכר.

קם זקן אחד מאחר הצל (הכתל) ואמר: רבי רבי, מנורה הקדושה, קום הדלק נר שהיא מצוה, השכינה הקדושה, שעליה נאמר אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה, ועליה נאמר להעלת נר תמיד, נר יהו"ה נקראת ודאי, האור שמאירה בו נשמת אדם, קום הדלק בה.
קם רבי שמעון על רגליו, וישב רגע אחד ואמר: רבון העולמים, שאתה הוא בעל המלכים ומגלה רזים, יהי רצונך לסדר דברים בפני, לקיים בי את הפסוק הזה, ואנכי אהיה עם פיך, שלא אכנס בבושה לפניך, פתח ואמר.

תקון שלשים

בראשית, מי הראשית? זו חכמה, זו נקדה של בפנים, שנאמר בה כל כבודך בת מלך פנימה, וזו יראה שהיא מצוה ראשונה, ועליה נאמר יראת יהו"ה ראשית דעת, והיא רמוזה במלת בראשית, ויש יראה רעה, רצועה להלקות את הרשעים, והנקדה הזו היא אות שבת וימים טובים, ואות של תפלין ואות של ברית מילה. אותה הרצועה היא יראה רעה, היא ערלה. אשרי הוא מי שמעביר אותה ממנו, שאין רשות לרצועה להלקות אותו, ועל הנקדה הזו נאמר מחלליה מות יומת. מה זה מחלליה? אלא מי שמכניס רשות זרה בחלל שלה, שהיא רשות היחיד, שעליה נאמר ונכרתה הנפש ההיא מתוך הקהל, כי את מקדש יהו"ה טמא.

והכל נרמז בתבה הזו, ירא"ה ברי"ת שב"ת, כמו זה: ירא"ת בראשי"ת, ברי"ת בראשית, שב"ת בראשי"ת, והנקדה הזו היא ראשית, יהו"ה קנני ראשית דרכו, כמו זה בראשית, הכל היא



נקדה אחת, היא ראשית, והיא אות ברית, והיא אות שבת, והיא יראת יהו"ה.

מי החלל שלה? ב', ו' הוא בעלה, בו היא שמורה ונסתרת בגלות, זהו שכתוב יהיה סגור ששת ימי המעשה, כמו זה ם סתומה, והרי נתבאר, והנקדה היא השביעית כתר על ראשו, וכתר של ספר תורה העטרה על הברית, ז' שהיא היום השביעי, יום השבת, שביעי ודאי, ועליו נאמר וכיום השבת יפתח, אבל בימות החלל גן נעול אחותי כלה. נקראת סתומה באות ו'.

והערלה והפריעה הזו הן כמוץ ותבן של החטה, בימות החלל נקראת ה"א, שהוא ה"ל לה"ב המזבח, להדליק מוץ ותבן, והיא נשארת סלת נקיה, אבל בימים של שבת וימים טובים נקראת י' עטרה על הכל, והבית (והכסא) שלה שלשים ושנים אלהיים של מעשה בראשית, והב' היא כלולה מעשר אמירות בכל צד, ה' הזו נקראת יראה, בין בשבת בין בברית מילה ובין בדין, וכך בכל מצוה.

אלהיים זה הנתיב הראשון, עליו נאמר נתיב לא ידעו עיט ולא שזפתו עין איה. מה זה עין איה? אלא מאותם מלאכים שאומרים איה מקום כבודו להעריצו, כשהיא בנתיב הזה, אין להם בזה ידיעה, שהיא נסתרת מחיות המרכבה.

והארץ היתה תהו ובהו, מה זה והארץ היתה תהו ובהו? אלא מי שמוציא מרשות היחיד לרשות הרבים, גורם לשכינה להיות תהו ובהו חשך ותהום, שמתלבשת באותן קלפות, שהן ארבע גליות, ולא עוד, אלא שגורם לה להיות יבשה, תהו, שמסתלקת הנקדה מהחלל שלה, שהיא ב', ונשארת יבשה.

הנתיב השני, ורוח אלהיים מרחפת על פני המים. מה זה ורוח? אלא בודאי בזמן שהשכינה יורדת לגלות, הרוח הזו נושבת על אותם שמתעסקים בתורה, משום שהשכינה נמצאת ביניהם, והרוח הזו נעשית קול, ותאמר כך: אותם ישנים ששנה בנחיריהם, סתומי העינים ואטומי הלב, קומו והתעוררו אל השכינה, שיש לכם לב בלי השכל לדעת אותה, והיא ביניכם.

וסוד הדבר - קול אומר קרא, כמו קרא נא ה'יש עונך ואל מי מקדושים תפנה, והיא אומרת מה אקרא, כל הבשר תציר,



הכל הם כְּבִהְמוֹת שְׂאוּכְלוֹת חֲצִיר, וְכָל חֶסֶדוֹ כְּצִיץ הַשָּׂדֶה, כָּל הַחֶסֶד שְׁעוֹשִׂים, עוֹשִׂים לְעֶצְמָם. וְאִפְלוּ כָּל אֵלוֹ שִׁמְשֵׁתְדָלִים בַּתּוֹרָה, כָּל חֶסֶד שְׁעוֹשִׂים – לְעֶצְמָם עוֹשִׂים. בְּאוֹתוֹ זְמַן וַיִּזְכֹּר כִּי בֶשֶׁר הֵמָּה רוּחַ הוֹלֵךְ וְלֹא יָשׁוּב לְעוֹלָם, וְזוֹהִי רוּחוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ, אוֹי לָהֶם מִי שְׂגוֹרְמִים שְׂיִלֵךְ לוֹ מִן הָעוֹלָם וְלֹא יָשׁוּב לְעוֹלָם, שְׂאֵלוֹ הֵם שְׁעוֹשִׂים אֶת הַתּוֹרָה יִבְשֶׁה, וְלֹא רוֹצִים לְהַשְׁתַּדֵּל בְּחֻכְמַת הַקְּבָלָה, וְגוֹרְמִים שִׁמְסִתְלֵק מֵעֵין הַחֻכְמָה, שֶׁהִיא י' מִמְּנָה, וְנִשְׁאַרְתַּ ב' יִבְשֶׁה, אוֹי לָהֶם שְׂגוֹרְמִים עֲנִיּוֹת וְחָרָב וּבִזָּה וְהָרָג וְאִבְדָן בְּעוֹלָם, וְהַרוּחַ הַזֶּה שִׁמְסִתְלֵקֶת הִיא רוּחַ הַמְּשִׁיחַ, כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּאָר, וְהִיא רוּחַ הַקֹּדֶשׁ, וְהִיא רוּחַ חֻכְמָה וּבִינָה רוּחַ עֲצָה וּגְבוּרָה, רוּחַ דַּעַת וַיֵּרָאֵת יְהוָה.

מִצְוָה שְׁנִיָּה, וַיֹּאמֶר אֱלֹהִיִּם יְהִי אֹר וַיְהִי אֹר, וְזוֹ אֶהְבֶּה שֶׁהִיא אֶהְבֵּת חֶסֶד. זֶהוּ שִׁכְתוּב וְאֶהְבֵּת עוֹלָם אֶהְבֵּתִיךְ עַל כֵּן מִשְׁחֵתִיךְ חֶסֶד, וְעַלֵּיהָ נֹאמַר אִם תְּעִירוּ וְאִם תְּעוֹרְרוּ אֶת הָאֶהְבָּה עַד שֶׁתִּחְפֹּץ. יֵרָאֵה נִקְרָאת מִצַּד הַשְּׂמָאל, וְאֶהְבֶּה נִקְרָאת מִצַּד הַיָּמִין.

יֵשׁ יֵרָאֵה וַיֵּשׁ יֵרָאֵה, יֵשׁ אֶהְבֶּה וַיֵּשׁ אֶהְבֶּה. יֵרָאֵה, שִׁירָא אָדָם מִהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּדִי שֶׁלֹּא יֵרֵד מִנְּכֻסָיו אוֹ כְּדִי שֶׁלֹּא יָמוּתוּ בְּנָיו בְּחַיָּיו. נִמְצָא שְׂאָם הָיָה יוֹרֵד מִנְּכֻסָיו אוֹ אִם יָמוּתוּ בְּנָיו בְּחַיָּיו, הוּא לֹא הָיָה יֵרָא מִמְּנוֹ, וּמִשׁוֹם זֶה הָיָה אוֹהֵב אוֹתוֹ, הִירָאָה וְהָאֶהְבָּה הִלְלוּ לֹא שָׁם אֶת יֵרָאת יְהוָה וְאֶת הָאֶהְבָּה שֶׁלוֹ לְעֵקֶר, אֲבָל אֶהְבֶּה וַיֵּרָאֵה הָעֵקֶר שֶׁלוֹ בֵּין טוֹב וּבֵין רַע, וּמִשׁוֹם זֶה נִקְרָאוֹת הִירָאָה וְהָאֶהְבָּה הִלְלוּ עַל מְנַת לְקַבֵּל פָּרָס.

וּמִשׁוֹם זֶה אָמַר הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, הַשְּׂבַעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלַם בְּצִבְאוֹת אוֹ בְּאֵילוֹת הַשָּׂדֶה אִם תְּעִירוּ וְאִם תְּעוֹרְרוּ אֶת הָאֶהְבָּה עַד שֶׁתִּחְפֹּץ, שֶׁהִיא אֶהְבֶּה (שֶׁהִיא רַחֲמִים) בְּלִי פָּרָס, (עַד שֶׁהוּא יִחְפֹּץ), וְלֹא עַל מְנַת לְקַבֵּל פָּרָס, שִׁירָאָה וְאֶהְבֶּה עַל מְנַת לְקַבֵּל פָּרָס הִיא שֶׁל שְׂפָחָה, וְתַחַת שְׁלוֹשׁ רְגָזָה אֶרֶץ וְגוֹמֵר תַּחַת עֶבֶד כִּי יִמְלוֹךְ וְשְׂפָחָה כִּי תִירֵשׁ גְּבוּרָתָהּ.

אֱלֹהִיִּם זֶה מִן וַיֹּאמֶר אֱלֹהִיִּם יְהִי אֹר, הוּא הַנְּתִיב הַשְּׁלִישִׁי, יְהִי אֹר יֵה אֹוִיר, אֹוִיר י', וְכִשְׁהַנְּקִדָּה הַזֶּה מִתְעַטֶּפֶת (מִתְפַּשְׁטָה) בְּאוֹר הַזֶּה וְנִנְעֶשֶׂית אוֹוִיר, מִכָּאן נִמְשְׁכוּ כָּל הַהַיּוֹת.

קָם זָקֵן אֶחָד, פָּתַח וְאָמַר: יְהִי אֹר וַיְהִי אֹר, יְהִי אֹר זֶה הַיָּמִין, וַיְהִי אֹר זֶה הַשְּׂמָאל, שֶׁבְּכָל מְקוֹם וַיְהִי הוּא לְשׁוֹן צַעַר, וּמִשׁוֹם



כֶּף וַיְהִי הַיּוֹם, שֶׁזֶהוּ רֹאשׁ הַשָּׁנָה, שֶׁהוּא שְׂמַאל שֶׁהוּא דָן אֶת דִּין כָּל הָעוֹלָם, וּבִגְלָלָה נֹאמֵר וַיְהִי אוֹר. וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת הָאוֹר כִּי טוֹב, זֶה הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי שֶׁהוּא טוֹב, וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ, בֵּין הָאוֹר - זֶה אֶהְרֵן הַכֹּהֵן, וּבֵין הַחֹשֶׁךְ - זֶה קִרְחָ. אָמַר מֹשֶׁה, לִי רְאוּי לְהַפְרִיד הַמַּחְלָקָת, שְׂאֲנִי הוּא דְמוֹת שֶׁל הַטוֹב שֶׁל מַעְלָה. רְאֵה שְׁנֵדְבֵק קִרְחַ בְּחֹשֶׁכָה שֶׁל הַצַּד הָאֲחֵר וְהַכְּחִישׁ אֶת מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, שְׁלֹא רָצָה לְהִדְבֵק בְּשְׂמַאל שֶׁהוּא לוֹי, אָמַר הַבְּדִלוּ מִתּוֹךְ הָעֵדָה הַזֹּאת.

וּסוּד הַדָּבָר - וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ, וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לְאוֹר יוֹם, וְלַחֹשֶׁךְ קָרָא לַיְלָה. שׁוֹךְ הַיָּמִין שֶׁהוּא אוֹר, שְׁנֵאָמַר וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוֹר, הוּא שׁוֹךְ יָמִין הַכֹּהֵן, שְׁנֵאָמַר בּוֹ נְעֻמוֹת בִּימִינָה נִצַּח, וּכְמוֹ שְׁנֵצַח נִקְשָׁר בְּיָמִין, כֶּף הוּד נִקְשָׁר בְּשְׂמַאל. וַיְהִי עָרֵב וַיְהִי בֶקֶר יוֹם אֶחָד, עָרֵב זֶה הָעָרֵב שֶׁל יִצְחָק, בֶּקֶר זֶה הַבֶּקֶר שֶׁל אַבְרָהָם, יוֹם אֶחָד הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי וְצַדִּיק, שְׁחוּשְׁבִים אוֹתָם כְּאֶחָד, וְאִין יוֹם בְּלִי לַיְלָה, שֶׁהִיא הַשְּׂכִינָה.

בֵּין כֶּף, הָרִי קוֹל עוֹלָה וּמִתְפּוֹצֵץ בְּרוּמֵי הָרְקִיעִים וְהָיָה אוֹמֵר: מַחֲנוֹת קְדוּשִׁים שֶׁל יְשִׁיבַת הָרְקִיעַ שֶׁל מַעְלָה וּמַטָּה, הַזְדַּרְזוּ וְהִתְתַּקְּנוּ לִפְנֵי הַגְּבִירָה שְׂבָאָה לְהַכְנִס לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ בְּכֹמָה קְשׁוּטִים שֶׁל מַצּוֹת עֲשֵׂה, קוּמוּ מַחֲנוֹת לְקִרְאָתָהּ. בֵּינֵתִים הָרִי קוֹל שְׁנֵי הָיָה מִתְעוֹרֵר אֵל בְּעֲלֵי הַמַּפְתָּחוֹת, הָרִי הַשְּׂכִינָה בָּאָה לְהַכְנִס לְהִיכָלָהּ, אַדְנִי שְׂפֹתַי תִּפְתָּח.

בְּאוֹתוֹ זְמַן הַגְּבִירָה הָעֲלִיוֹנָה יוֹרְדַת אֵלֶיהָ לְקַבְּלָהּ בַּמַּצּוֹה הָרֵאשׁוֹנָה בְּכֹמָה קוֹלוֹת וְשׁוֹפְרוֹת, וְשִׁתִּיחֵן עוֹלוֹת לְמֶלֶךְ, וְכֹלָם הָיוּ שׁוֹאֲלִים, מִי זֹאת עוֹלָה מִן הַמַּדְבָּר? מִי, שֶׁהִיא הָאֵם הָעֲלִיוֹנָה, בְּזֹאת עוֹלָה, וּכְשֶׁעוֹלָה לְמַעְלָה, נַעֲשִׂית כֶּסֶף לְמֶלֶךְ הָעֲלִיוֹן, וּבָהּ פּוֹתַח אֲנִכִי, שֶׁכֶּף עוֹלָה לְחֹשְׁבוֹן כֶּסֶף, וּכְשֶׁשְׁנִיחֵם הַתַּחְבְּרוּ, נֹאמֵר בָּהֶם אֲנִכִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם.

אֲשֶׁר, רִמְזוּ הוּא בְּמִלַּת בְּרֵאשִׁית. אֲשֶׁר, זֹו הָאֵם, שֶׁהִיא אֲשֶׁר אֶהְיֶה, אֲשֶׁר קִדְשָׁנוּ בְּמַצּוֹתָיו, אֲשֶׁר קִדְשׁ יָדִיד מִבְּטָן, שֶׁהִיא הַבְּטָן שְׁנֵאָמַר בָּהּ מִבְּטָן מִי יִצָּא הַקִּרְחַ, הַקִּרְחַ הַנּוֹרָא. מַה זֶה נּוֹרָא? זֶה הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי. מַה זֶה קִדְשׁ יָדִיד מִבְּטָן? הַבְּטָן שְׁנֵאָמַר בּוֹ זֶה צַדִּיק, אֲשֶׁר, שֶׁהִיא הָאֵם הָעֲלִיוֹנָה, קִדְשָׁנוּ, בְּעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי, וְצוּנּוּ, בְּצַדִּיק



על כל מצוה ומצוה, משום שאחד הוא מצוה ואחד עושה, אחד מצוה על המצוה שהיא שכניה, מצות יהו"ה ברה מאירת עינים, ואחד עושה עשייתה שהיא מעשה של מצוה, שכך פרושהו בעלי המשנה, גדול המצוה ועושה ממי שאינו מצוה ועושה.

ועוד מצוה זה העמוד האמצעי, שהוא מצוה מצד האב שהוא רא"ש, ומצד האם שהיא אש"ר, וכך צדיק מצוה ועושה משניהם, ומשום כך נאמר על שניהם אשר קדשנו. האם – קדשנו, והאב – צונו. על מי? על השכינה התחתונה שהיא פטר כל רחם, פתיחת הרחם, שהוא מאתים ארבעים ושמונה מצוות, היא מצות יהו"ה בכל איבר ואיבר של המלך, היא מצוה, ועוד אשר קדשנו, מצד האב והאם. זהו שכתוב ויאמר אלהי"ם יהי אור ויהי אור, ויאמר – מצד האב שהוא י', יהי – מצד האם שהיא ה', אמירה אחת והיה אחת, עשייתה של שניהם – יהי אור.

ועוד אשר, על שם באשרי כי אשרוני בנות, אשר הוצאתיך מארץ מצרים, וכי עבד שהוא בבית אסורי המלך, והבטיח לו המלך להוציאו מבית האסורים, יש לו למלך לשבח את עצמו אשר הוצאתיך מארץ מצרים כמה פעמים? אלא חמשים פעמים הזכיר בתורה יציאת מצרים כנגד חמשים שערי בינה, להודיע להם מאיזה מקום הוציאם מן הגלות.

ובשייך עליהם, ירדה לגאל אותם בכמה קולות וברקים, זהו שכתוב ויהי ביום השלישי בהיות הבקר ויהי קולות וברקים וגומר, ועליהם נאמר וכל העם ראים את הקולות. את, זו השכינה התחתונה שהיתה עולה בכל קול וקול מאותם שבע קולות, והיא היתה בת קול של כל אחד ואחד, קול דברים אתם שמעים, זה הקול העליון הכלול משלשה קולות עליונים שהם שלש הספירות העליונות, ועל האם העליונה נאמר, ותמונה אינכם רואים זולתי קול, אבל על בת קול נאמר וכל העם רואים את הקולות ואת ואת ודאי, שנאמר בה ותמונת יהו"ה יביט. קולות הם מצדו של העמוד האמצעי, הוא קול השופר השביעי באם העליונה, ולמטה ששה קולות.

ברקים מצד הצדיק, שנאמר בו ויצא ככרך חצו, ענן זו השכינה הכלולה משבעה ענני כבוד, שבו מתכסים קולות וברקים,



ומצד הימין נקראת ענן, ומצד השמאל ערפל. זהו שכתוב ומשה נגש אל הערפל אשר שם האלהים. ועוד, אנכי זו שכינה התחתונה, וסוד הדבר – אנכי אנכי הוא מנחמכם. האם העליונה אנכי למעלה, אנכי האם התחתונה למטה, על שתיהן נאמר ראו עתה כי אני הוא, כשמוך אלהים כן תהלתך על קצוי ארץ.

הרי כאן מצוה ראשונה, ואין מצוה שלא נתנה ביראה ואהבה שהוא ב', וזה ב' מבראשית הפחד של היראה ואהבה, שהן ב' עליונה וב' תחתונה, ב' העליונה הרי נתבאר שהיא יראה ואהבה, ב' אחרונה (תחתונה) תורה ומצוה, והיא ב' מבר"א, בהפוך אותיות אב"ר, היא מצוה בכל (של כל) איבר ואיבר, המצוה הראשונה היא אנכי יהו"ה אלהיך, והוא ב', יראה ואהבה, איש אמו ואביו תיראו מצד של היראה, כבוד את אביך ואת אמך מצד של האהבה, ושניהם הם זכור ושמור.

תפליין של ראש ותפליין של יד, האב תפליין של ראש (על הראש), שהוא ראש דברך אמת, העמוד האמצעי, והאם תפליין של יד, שהיא השכינה התחתונה. האב ואם תפליין של רבון העולם, הקדוש ברוך הוא ושכינתו, שהם בן ובת, הם התפליין שלנו.

ועוד נתי"ב השליש"י, בו המצוה השלישית, שהיא נבוא"ה, זהו שכתוב ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור, חמשה אור הם, ועליהם נאמר נפתחו השמים וראוה מראות אלהים, האם העליונה המראה הנסתר שאין בו דמיון, האם התחתונה מראה בגלוי שיש בה דמיון, ועליה נאמר ובני הנביאים אדמה, אדמה היא דמיון לכל הנביאים, ולכל אחד כפי כחו, ומשום שהיא שולטת על כל המרכבות שלמטה, ועל כל כוכבים ומזלות ואילנות ודשאים, ועל כל עופות השמים וחיית הארץ ודגי הים, בגלל זה נקראת בשם של כלם. מצד החיות היא נקראת חיה, ומצד העופות – נשר יונה צפור, ומצד הדגים – הדג. צד (שפחה) הרע בהפוך דגה, ומצד העשבים נקראת שכינה שושנה.

הנתיב הרביעי – ויבדל אלהים בין האור ובין החשך, זכר ונקבה הם, חשך לילה, זהו שכתוב ולחשך קרא לילה, ויש חשך מצד הטהר ולילה מצד הטהר, זהו שכתוב גם חשך לא יחשיך ממך ולילה כיום יאיר כחשכה כאורה, והחשך היא נקבה שמקבלת



מהאור שהוא אור זכר, כמו שהלבנה שמקבלת מן השמש, ושניהם הם האספקלריה המאירה והאספקלריה שאינה מאירה, ויש חשך של הצד האחר שיש בו הבדלה ולא חבור, ואותו האור הוא כמח באגוז.

בינתים הנה קול נשמע ברומי הרקיעים: בעלי האוצרות, בעלי ההיכלות, פתחו את ההיכלות, הרי הגבירה רוצה להכנס להיכלו. באותו זמן אדנ"י שפתי תפתח, ההיכל כלול משבעה היכלות. באותו זמן כמה נביאים עולים עמה ומתכנסים עמה, שיש נביאים ויש נביאים, יש נביאים שהם בעלי הבית של הגבירה, ויש נביאים שהם בעלי הבית של המלך, אלו מהאספקלריה המאירה, ואלו מהאספקלריה שאינה מאירה. הנביאים של האספקלריה המאירה הם מצד של יהו"ה, והנביאים של האספקלריה שאינה מאירה הם מצד של אדנ"י, והם שקולים לתורה שבכתב ולתורה שבעל פה. הנביאים מצדו של אדנ"י - מצד היראה, והנביאים שהם מצדו של יהו"ה הם מצד של האהבה.

באותו זמן כמה בעלי שערים מזדעזעים ומזדמנים להיכל, וכמה בעלי חותמות, וכמה בעלי שאלות, וכמה בעלי תשובות, שבהם נביא שואל ומשיב, וכמה בעלי עתידות, מה שהיה ומה שעתיד להיות, וכמה בעלי עינים שהם מראות וחוזים של נביאים, וכמה בעלי אזנים שהם בעלי כנפים, שנאמר בהם ואשמע את קול כנפיהם, וכמה בעלי חטם ששם ריח, שנאמר בהם אשה ריח ניחח, וכמה בעלי פנים, שנאמר בהם וארבעה פנים לאחת, וכמה בעלי קולות ובעלי דבורים ובעלי הכלים שהם להבות אש, זהו שכתוב קול יהו"ה חצב להבות אש, וכמה בעלי ידים, שנאמר בהם וידי אדם מתחת כנפיהם, וכמה בעלי קומה, והם שעור הקומה של הפסא, וכמה בעלי אות ברית, שנאמר בהם וזה לך האות, וכמה בעלי רגלים שנאמר בהם והחיות רצוא ושוב.

כ תקוני הנביאים מבחוי (מבפנים) בגוף, באיברי הגוף, בעלי החכמה הם מבפנים במח, ומשום זה חכם עדיף מנביא, ומן המח תלויים ל"ב נתיבות, וזה ל"ב, שנאמר לב מבין, ויבדל אלהים בין האור ובין החשך, כאן הסוד של הנתיב הרביעי, מה ההבדלה כאן בנבואה? אלא כמה נביאי שקר הם מצד החשך, שהולכים



בְּאוֹר לְהִטְעוֹת בְּנֵי אָדָם. בְּאוֹתוֹ זְמַן שִׁיחֵיהָ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עִם
שְׂכִינָתוֹ, וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִיִּים בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ.

הַנְּתִיב הַחֲמִישִׁי, וַיִּקְרָא אֱלֹהִיִּים לְאוֹר יוֹם, אֵלּוּ בְּעֲלֵי מִקְרָא,
שְׂבַעֲלֵי מִקְרָא הֵם פְּתִילָה, וּבְעֲלֵי הַמְּשָׁנָה – זֵית, וּבְעֲלֵי
תְלַמוֹד שֶׁהוּא קִבְּלָה לַמֶּשֶׁה מְסִינֵי – נֵר.

מִצְוָה רְבִיעִית – לְהִתְעַסֵּק בַּתּוֹרָה שְׂבַעֲלֵי פֶה וּלְהַפְרִיד בָּהֶם בְּשֵׁשׁ
דְּרָגוֹת, בְּאֶסוֹר וְהִתֵּר, טְמֵאָה וְטָהֳרָה, כָּשֶׁר וּפְסוּל. זֶהוּ
שְׂכָתוֹב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִיִּים יְהִי רְקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם וַיְהִי מִבְּדִיל בֵּין מַיִם
לְמַיִם, בֵּין מַיִם שֶׁל טְהוֹרָה הִתֵּר כָּשֶׁר, וּבֵין מַיִם שֶׁל טְמֵאָה, שֶׁהֵם אֶסוֹר
טְמֵא פְסוּל, שֶׁהֵם מִי בּוֹרוֹת נְשִׁבְרִים, מַיִם סְרוּחִים, מַיִם מְטַנְפִּים,
וְעֲלֵיהֶם נֹאמֵר לֹא יִהְיֶה לָךְ אֱלֹהִים אַחֲרַיִם עַל פָּנָי, וְהִרְקִיעַ הַזֶּה
שֶׁמִּבְּדִיל בֵּינֵיהֶם, זֶה הִרְקִיעַ שֶׁעַל רְאֵשֵׁי הַחַיּוֹת, וְזֶה מִטְטֵרוֹן, שֶׁעָלִיו
נֹאמֵר וַדְמוֹת עַל רְאֵשֵׁי הַחַיָּה רְקִיעַ, וְעָלִיו נֹאמֵר וַיַּעַשׂ אֱלֹהִיִּים וַגּוֹמֵר,
וְזֶה הַנְּתִיב הַשְּׁשִׁי, וַיֵּשׁ רְקִיעַ מֵעַל לְרְקִיעַ, וְזֶה הַצַּדִּיק שֶׁמִּפְרִיד בֵּין
מַיִם נְקִיִּים לְמַיִם זָכְרִיִּים לְהוֹדֵעַ בּוֹ, וְעָלִיו נֹאמֵר וַיַּעַשׂ אֱלֹהִיִּים אֵת
הַרְקִיעַ, וַיִּבְדֵּל בֵּין הַמַּיִם אֲשֶׁר מִתַּחַת לְרְקִיעַ וּבֵין הַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל
לְרְקִיעַ, וְזֶה הַנְּתִיב הַשְּׁבִיעִי – צַדִּיק.

הַנְּתִיב הַשְּׁמִינִי, וַיִּקְרָא אֱלֹהִיִּים לְרְקִיעַ שָׁמַיִם. וַיִּקְרָא אֱלֹהִיִּים – זו
הָאֵם הָעֲלִיוֹנָה, לְרְקִיעַ – זֶה הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי, שֶׁהוּא בֵּין יָמִין
וּשְׂמָאל וְכוֹלֵל אֵת שְׁנֵיהֶם. זֶהוּ שְׂכָתוֹב וַיְהִי עָרֵב וַיְהִי בִקֵּר יוֹם אַחַד,
וְהֵם הָעָרֵב שֶׁל יִצְחָק וְהַבֵּקֵר שֶׁל אַבְרָהָם.

גְּלוּי חֲכָמָה זֹאת עֵתָה בְּדוֹרוֹת גְּרוּעוֹת הוּא כְּדִי שִׁיחֵיהָ לָנוּ מִגֵּן עֵתָה לְאַחֲזֵ
בְּלִבֵּךְ שְׁלֹם בְּאֵבְנוֹ שְׂבַשְׂמִים, כִּי בְאוֹתָן הַדּוֹרוֹת הַקּוֹדְמִים הָיוּ אֲנָשִׁי מַעֲשֵׂה
וְחִסְדִּים, וְהַמַּעֲשִׂים טוֹבִים הָיוּ מִצִּילֵן אוֹתָן מִפְּנֵי הַמְּקַטְרָגִים, עֵתָה רְחוּקִים
אָנוּ מִשֶׁרֶשׁ הָעֲלִיוֹן כְּמוֹ הַשְּׂמֵרִים בְּתוֹךְ הַחֲבִיּוֹת, מִי יִגַּן עָלֵינוּ אִם לֹא קִרְיָאֲתָנוּ
בְּחֲכָמָה הַזֹּאת הַנִּפְלְאָה וְהַעֲמָקָה. וּבִפְרָט עַל דְּרָךְ שְׂכָתְבֵי הָרֵב זְכוּרֵנוּ לְבָרְכָה
שֶׁהַנְּסֻתוֹת נַעֲשׂוּ עֵתָה כְּמוֹ נִגְלוֹת, כִּי בְדוֹר הַזֶּה מוֹשֵׁל הַזְּנוּת וּמְלֻשִׁינוֹת
וְלִשׁוֹן הָרַע וְשִׁנְאָה שְׂבִלֵב, וְנִתְפַּשְׁטוּ הַקְּלָפוֹת בְּאִפְן שְׂמֵתְבִישׁ הָאָדָם לְנֶהֱג
דְּבָרֵי חִסְדִּיוֹת, וְהַשֵּׁם יִגַּן עָלֵינוּ וַיִּמְחַל לְעוֹנוֹנֵנוּ, אָמֵן כֵּן יְהִי רְצוֹן.

(מִזְרִינוּ הָרֵב רַבִּי יַעֲקֹב צִמְח בְּסוֹף הַקְּדָמְתוֹ לַעֲץ חַיִּים)



תקון שלשים ואחד

בראשית, בר"א שת"י, ועליהן נאמר ותלכנה שתיהם וגומר, והן שתי תורות, תורה שבכתב ותורה שבעל פה, ועוד, שני לוחות הלכו להר סיני, מיד ותהם כל העיר עליהן, הזדעזע כל העולם. זהו שכתוב וכל העם ראים את הקלת וכי וירא העם וינועו, ואמרו הזאת נעמי, זוהי הנעימות של התורה! מיד נאמר וישבר אותם תחת ההר. פרחת התורה משם ואמרה, אני מלאה הלכתי להר סיני, וכעת ריקם השיבני יהו"ה, מליא"ה מלא י"ה, וכעת פרח ממני מלא"א י"ה, שהוא יה"ו, ונשארה ה' יחידה אל"ם, נאלמתי דומי"ה, דו"ם י"ה, החשיתי מטוב שהוא ו'.

דבר אחר ותלכנה שתיהן, הגוף והנפש, לאיזה מקום הלכו? לבית הקברות, הגוף נדון ונרקב, ובנפש נאמר ותגל מרגלותיו ותשכב.

קם זקן אחד ואמר: מנורה הקדושה חזר בך, ערפה היא הגוף, רות היא הנפש, השתפה שלה נעמי, נשמת חיים, מחלון הרוח, הגוף שהיא ערפה החזירה ערף אל הנשמה (השכינה), הנפש נדבקה בנשמה, זהו שכתוב באשר תלכי אלך – במצוות עשה, ובאשר תליני אלין – במצוות לא תעשה.

דבר אחר, באשר תלכי אלך – בגלות, שנאמר ביה ובפשעייכם שלחה אמכם, ובאשר תליני אלין, שמשכבך בגלות, זהו שכתוב על משכבי בלילות. עמוך עמי – אלו ישראל, ואלהי"ך אלהי"י – זה הקדוש ברוך הוא. אלימלך זה י', נעמי זו ה', מחלון ו', רות ביה נדבקה ה' ונעשתה תורה, ועליה נאמר וקול התור נשמע בארצנו.

ערפה היא האם של הערב רב, שנאמר בהם כי עם קשה ערף הוא, שחזרה לסרחונה והחזירה ערף לחמותה, כליון בעלה של ערפה, יצר הרע, שבאה כליה ממנו לעולם, והוא כליון, ואשתו לילית כליה.

נשמה ונפש, כשאדם מחיב בחטאים והם מתגברים על האיברים, נשמת חיים מסתלקת מהגוף, והנפש נשארת שם, ונאמר בה



ותגל מרגלותיו, למי? לצדיק, וזו ברית מילה, שהוא בוע"ז ב"ו ע"ז, תקיף על יצרו, וימד שש שעורים וישת עליה, שוקיו עמודי שש, שמה אותם עליה להגן עליה, ופרשוה ותלכנה שתיהם, עם השכינה העליונה והתחתונה, ועליהם נאמר ותקראנה לו השכנות שם, לאמר ילד בין לנעמי, זה העמוד האמצעי, שנאמר בו בני בכרי ישראל. כשחטאו ישראל וגרמו להסתלקות השכינה, על השכינה התחתונה נאמר ותגל מרגלותיו.

דבר אחר ותלכנה שתיהם, הוא מדבר בגוף ונפש, ומאהבת הגוף כשהוא בעל תשובה, תאמר הנפש אליו באשר תמותי אמות ושם אקבר, ולא תזוז הנפש בקבר ממנו, ועליו נאמר בהתהלךך תנחה אותך - בעולם הזה, בשכבך תשמור עליך - בקבר, והקיצות - לתחית המתים (לעולם הבא), היא תשיחך - זו הנפש לגוף, ומנורה הקדושה, אם הגוף לא חוזר בתשובה והחזיר ערך לתשובה, הנפש נפרדת ממנו ונקראת ערפ"ה, והגוף הזה נאבד משני העולמות.

אמר לו: זקן זקן, והרי כמה קברים לחנם, והרי אם הגוף נאבד, על מה תקום הנפש לתחית המתים? שהרי ודאי הגוף נאבד, ונתבאר שנאבד משני עולמות, והרי ירד לנשיה ששם נשפח לדורי דורות, אם כן, כמה קברים לחנם?

אף ודאי שהקדוש ברוך הוא לא ישנה את מעשי ידיו, שודאי העולם הזה והעולם הבא, שהם שמים וארץ, הם של הקדוש ברוך הוא, ועליהם אמר דוד השמים שמים ליהו"ה, הארץ - אתה לך לפני יהו"ה בארצות החיים, עליהם נאמר העולם הזה והעולם הבא בשם יהו"ה. זהו שכתוב ישמחו השמים ותגל הארץ, מתי? בזמן שנאמר לשמים והארץ, של סמא"ל ונחש, כי שמים כעשן נמלחו והארץ כבגד תבלה, ואחר שימחה אותם וישמיד את אותם הממנים שעליהם, מיד יחדש הקדוש ברוך הוא את השמים ואת הארץ, שימחו בגלל הממנים הרעים הללו. זהו שכתוב כי כאשר השמים החדשים והארץ החדשה אשר אני עשה וגומר, והכל כדי שלא יכלו מעשי ידיו, שהם הנשמות והגופות שנאבדו משני העולמות, ואלו העשירים שבגלות, בגלל שהעולם הזה הוא שלהם.

אבל העניים שהם צדיקים, הטוב שלהם לאותם העולמות הטובים, שבהם נבראו שתי תורות, תורה שבכתב ותורה שבעל פה,



ששכרם שם, ובשביל שלמטה של ארץ החיים, שם הגופות לנשמות קדושות שנבראו בשם יהו"ה, והגוף של משה, שנאמר בו לא כהתה עינו ולא נס ליחה, משם היה, ובשבילו הוא היה מבקש רחמים שלא ימות ויצא ממנו, ולא על הגוף של העולם הזה שנקרא אצלו סנדל, שעליו נאמר לו של נעליך מעל רגליך.

ואדם וחיית ובהמות ועופות של שם הם מעשי בראשית, והם בדמות עליון של אלה שנאמר בהם במרכבה ודמות פניהם פני אדם וגומר, שהם בהמות עליונות, עליהן נאמר יעשה למחכה לו, ושם עץ החיים, שמי שאוכל ממנו נאמר בו ואכל וחי לעולם.

ושם כסאות של זהב וכסף ואבנים יקרות, ומטות של זהב וכסף, ורמ"ח מצוות שצוה אותן משה לישראל בעולם הזה, לטהר את מאתים ארבעים ושמונה איברים של אותו הגוף, והגוף של העולם השפל הזה הוא סנדל לנשמה, שמתטנף (ומתטנפת) בזהמת העולם הזה. הרי כאן שלשים ואחת פעמים שהתפרש בראשית, ועשר אמירות, ושלשים ושנים שבילים, הרי שבעים ושתיים, וצריך לפרש אותם. פתח ואמר בראשית.

תקון שלשים ושנים

בראשית, המאמר הראשון לכל, והוא כולל שני דבורים, אנכי ולא יהיה לך, שנאמרו בדבור אחד, ושניהם רמוזים במלת בראשית, בגלל זה בראשית, א"ב רשי"ת, א"ב א' אנכי ב' לא יהיה לך, והכל באות אחת ב', והיא ב' מבראשית.

אמר רבי אלעזר: וכי מי שיש לו עבד והוציא אותו לחרות משעבודו, יש לרבונו לשבח את עצמו בהוצאה לחרות של עבדו? וכי הקדוש ברוך הוא שאמר לאברהם פי גר יהיה זרעך וכו', יש לשבח עצמו כמה פעמים אשר הוצאתיך מארץ מצרים? אמר לו רבי שמעון: ודאי כן הוא, אבל כאן לא משבח הקדוש ברוך הוא את עצמו שהוציא אותם מן הגלות, אלא חמשים פעם הזכיר בתורה יציאת מצרים, להודיע הדרגה שהוציאה אותם, שהיא היובל, שנאמר בה יובל היא שנת החמשים שנה, והם חמשים שערי בינה שנמסרו למשה בסיני, פרט לאחד שלא נמסר לו, ולכן הזכיר חמשים פעם בתורה יציאת מצרים. אמר, הרי ודאי התישבה דעתי.



מי זה אלהים אחרים? אלו הממנים של שבועים אמות, וסמא"ל ונח"ש הרי שבועים ושנים, בגלל זה נתן הקדוש ברוך הוא תורה מימין, שהוא חסד, ומשמאל שהוא גבורה, שיש בה שבועים פנים להנצל משבועים אמות, והתורה נתנה ממים ואש, שהם שנים, להציל את ישראל מסמא"ל ונח"ש, שהם ממים ואש, ובגללם נאמר לא יהיה לך אלהים אחרים על פני, וכנגד שבועים אמות שבועים נפש, ומי שעובר על שבועים פנים של התורה, שנאמר לא יהיה לך אלהים אחרים על פני, שולטים שבועים ממנים ואמות של יצר הרע על שבועים נפש.

וכמה גלגולים יבאו לאדם על החטאים הללו, ואם לא חוזר האדם בתשובה בגלגולים הללו, אותו הגוף יורד לאבדון, הגלגול הראשון נצבע בצבע לבן, ורוכבת הנפש על סוס לבן שהיא הגוף, ואם חוזר בתשובה, נאמר בו אם יהיו חטאיכם כשנים כשלג ילבינו, ואם לא, יבא בגלגול שני, ורוכב על סוס אדם, ואם חוזר בתשובה נאמר על חטאו אם יאדימו כתולע כצמר יהיו, ואם לא, חוזר ומתגלגל בגלגול שלישי, ורוכב על סוס ירק, וזה הגוף.

והם מזל אריה, מזל שור, מזל נשר, שעליהם נאמר הן כל אלה יפעל א"ל פעמים שלש עם גבר, ואם שלש אלה לא יעשה לה, לנפש, בשלשה גלגולים, שעושה לה שאר כסות ועונה, ויצאה חנם אין כסף, ועל שלשה פשעי ישראל ועל ארבעה לא אשיבנו, ועל ארבעה, שהוא מזל אדם, לא אשיבנו, שלא יקלקלו אותו.

אבל לצדיקים, ועשה חסד לאלפים, אלפים ודאי, שלשה גלגולים בהם הוא מרויח שלשת אלפים, שהם עולמות של כסופים, ולמי? לאהביו ולשמרי מצותיו. לרשעים שהם לא יחזרו בתשובה בשלשת הגלגולים הללו, נאמר בהם והאבדתי את הנפש היא מקרב עמה. אמר: רבי, אם כן אני יורד, אלא שבע ארצות הן, ועולים לשבועים כנגד שבועים נפש, ושבע ארצות הן: ארץ, אדמה, ארקא, גיא, ציה, נשיה, תבל, והם שבעה מדורי גיהנם. אותה נפש שלא חזרה בתשובה בשלשת אלה, מוריד אותה הקדוש ברוך הוא למדורי הגיהנם הללו, ושם נשפחת לדורי דורות.

ואם הוא צדיק, נאמר בו פי שבע יפול צדיק וקם. אמר לו רבי אלעזר: ואם הוא צדיק, למה ירד לשם? אלא כדי להוציא



מָשֶׁם כָּל נֶפֶשׁ וְנֶפֶשׁ שֶׁהִרְהִירוּ תְּשׁוּבָה וּמְתוּ בְּקִצּוֹר שָׁנִים, וְהוּא טוֹרַח בְּשִׁבְלֹו, זֶהוּ מְאָמַר רֵאשׁוֹן שֶׁהוּא בְּרֵאשִׁית.

תקון שלשים ושלושה

בְּרֵאשִׁית, זוּ מִצְוָה רֵאשׁוֹנָה, שְׁנַרְמְזָה בְּשִׁלְשִׁים וּשְׁנַיִם שְׁבִילִים, שֶׁהֵם שְׁלֹשִׁים וּשְׁנַיִם אֱלֹהִיִּים שֶׁל מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, עֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם אוֹתִיּוֹת וְעֶשֶׂר אֲמִירוֹת שְׁנִכְלָלוּ בָּהֶם. הַתְּקוּן הָרֵאשׁוֹן יִרְאֶה, וְעַלֵּיהָ נֹאמַר רֵאשִׁית חֲכָמָה יִרְאֵת יְהו"ה, שֵׁישׁ יִרְאֶה וַיֵּשׁ יִרְאֶה. יִרְאֵת יְהו"ה זוּ הַשְּׂכִינָה, הַמְּלָכוֹת הַקְּדוּשָׁה, יִרְאֶה רְעָה זוּ רְצוּעָה לְהִלְקוֹת אֶת הָרְשָׁעִים, וּמִי הוּא? סֵם הַמּוֹת שֶׁל סַמָּ"ל, הַנִּקְבָּה שְׁלוֹ, יִרְאֵת יְהו"ה הִיא שְׂכָר לְמִי שֶׁשׁוֹמֵר מִצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה, יִרְאֶה רְעָה הִיא רְצוּעָה לְהִלְקוֹת אֶת מִי שֶׁעוֹבֵר עָלֶיהָ.

קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר: אֶלְעָזָר בְּנֵי, יֵשׁ מִי שִׁירָא מִהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּדִי שִׁיחֲיוּ אֶת בְּנָיו וַיִּגְדֵּל עֲשָׂרוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְאִם חָסַר מִזֶּה, אֵינּוּ יִרְאֵ מִמֶּנּוּ, זֶה לֹא שֵׁם לוֹ אֶת יִרְאֵת יְהו"ה לְעַקֵּר, אֲבָל מִי שִׁירָא אֶת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בֵּין בְּטוֹב בֵּין בְּצָרָה, זֶהוּ מִי שֶׁשֵּׁם אֶת יִרְאֵת יְהו"ה בּוֹ לְעַקֵּר, שֶׁשֵּׁלֵשׁ דְּרָגוֹת הֵן שֶׁל יִרְאֵה, יֵשׁ יִרְאֵה בֵּין בְּטוֹב בֵּין בְּצָרָה, וַיֵּשׁ יִרְאֵה שִׁירָא אֶת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּטוֹב וְלֹא בְּצָרָה, וַיֵּשׁ יִרְאֵה שְׁלֹא שֵׁם אוֹתָהּ עָלָיו לְעַקֵּר, בֵּין לְטוֹב בֵּין לְצָרָה. צְדִיק גָּמוֹר שֵׁם אוֹתָהּ עָלָיו לְעַקֵּר בֵּין לְטוֹב בֵּין לְדִין, הַבֵּינוּנִי שֵׁם אוֹתָהּ עָלָיו לְטוֹב וְלֹא לְדִין, הָרְשָׁע הַגָּמוֹר לֹא שֵׁם אוֹתָהּ עַקֵּר, לֹא בְּטוֹב וְלֹא בְּדִין.

וְלָמָּה הַשְּׂכִינָה נִקְרָאת יִרְאֵה? שֶׁהִרִי הִיא נִטְלָה מִצַּד הָעַמּוּד הָאֲמָצְעִי. אֲלֹא כִּמוֹ שֶׁהָעַמּוּד הָאֲמָצְעִי נוֹטֵל מִרְחָמִים וְדִין, שֶׁהֵם יָמִין וּשְׂמָאל, כִּךָּ הִיא נוֹטֵלֶת מִשְׁנֵיהֶם, מִצַּד הַשְּׂמָאל זוּ נִקְרָאת יִרְאֵה, פָּחַד יִצְחָק, שְׂמִצַּד הַיָּמִין נִקְרָא אֶהְבָּ"ה, וְזוֹ הַמִּצְוָה הַשְּׁנֵיָה שְׁנֹאמַר בָּהּ וְאֶהְבֵּת עוֹלָם אֶהְבֵּתֶיךָ עַל כֵּן מִשְׁכַּתֶּיךָ חֶסֶד.

וּמִצַּד שְׁנֵי הַצְּדָדִים הִלְלוּ נִקְרָא הָעַמּוּד הָאֲמָצְעִי אֹר וְנָר, וְהַשְּׂכִינָה אֹרָה, אֲבוּקָה. אֹרָה – לִיְהוּדִים הֵיטָה אֹרָה, אֲבוּקָה – כִּךָּ פָּרְשׁוּהוּ בְּעַלֵּי הַמִּשְׁנָה, שֶׁצְּדִיקִים עוֹמְדִים לְפָנֵי הַשְּׂכִינָה כְּנֵר לְפָנֵי הָאֲבוּקָה, מִצַּד הַיָּמִין יְהו"ה, וּמִצַּד הַשְּׂמָאל אֲדִנ"י, שֶׁשֵּׁם הַדִּין, וּמִשׁוֹם זֶה בֵּיוֹם הָרֵאשׁוֹן וַיֹּאמֶר אֱלֹהִיִּים יְהִי אֹר, מִשׁוֹם שֶׁחֲמִשָּׁה אֹר הֵם בֵּיוֹם הָרֵאשׁוֹן, וְהֵם ה' הָעֲלִיוֹנָה, וּמִשָּׁם מְאִירִים, י' בְּשְׂמָאל,



זֶה נֵר, זֶה ה"י מִן אֱלֹהִים, ה' לְיָמֵינוּ לְשִׁמְאֵל, (ו' מל"א משניהם העמוד האמצעי, בן י"ה, וזהו סוד אלהים מל"א ה"י, זו כתובה ראשונה. וסוד הדבר - ה"א, אלהים זה מליא"ה בהפוך אותיות, וזו ה' זעירה, שהיא מלאה משלש אותיות, ונעשית היו"ה, למעלה הוא היו"ה, ובה מתחילים אותיות התורה ה"ו ואחר כך ט"י, ואנה נמצאת ה' אחרונה? אלא ד' היתה להיות ה', אלא מי גרם שפרח ממנה ו' שהוא הדרך שלה? אלא נתנני שוממה כל היום דנה, זהו הוד שהוא הדרך שלה, שהוא חזר דנה באלף התמישי, משום שפרח ממנה ירך, שעליו נאמר ותקע כף ירך יעקב, נודע שמיימין מתחילה למנות האות ד' עד נצח, והוד הוא הדרך, השלמות שלה, וזהו שנתן למשה, זהו שנאמר ונתן הוד למשה).

תקנו שלשים וארבעה

בראשית, ב' נקבה פתוחה לקבל מיימין, לאותו (מאותו) שגומל עמה חסד, ולמה? שהאות י' על ראשו כמו זה ג', ומשום זה הרוצה להחכים ידרים, אם כן, למה ג' אחור לב'? אלא סוד הדבר - ואיש אשר יקח את אחתו בת אביו או בת אמו וראה את ערותה והיא תראה את ערותו חסד הוא, ב' החזירה פניה מא', ג' החזירה פניה מב', ד' החזירה פניה מג', ה' החזירה פניה מד', כל האותיות החזירו פניהן זו מזו, ואינן פנים בפנים, ולמה? אלא סוד הדבר - וראית את אחרי וכו', ולמה מחזירות פנים זו מזו? בשביל העריות שהן כנגדם, א' כנגד ארור שהוא ערוה, ועליו נאמר ארור שכב עם אחתו, שהעריות הללו, כל אחד שוכב עם אמו ועם אחותו ועם בתו, ומחזירים פנים אליהם, שאין להם בשת פנים, אבל האותיות הקדושות מחזירות פניהן בבשת בענוה, עריה תעור, ובגללה נאמר ולפני עור לא תתן מכשול, עור שהוא עור, וסוד הדבר - ערום ראה רעה ונסתר.

ואחר כך כשמתפשטים מהם, כלם מתיחדים ולא יתבששו, ומתיחדים אב עם אם, אח עם אחותו. כעת שערוה ביניהם, יש פרוד באותיות שהן יהו"ה, זהו שכתוב כי המות יפריד (בין אחים) ביני ובינך. אחר שהעריות עוברות מהן, יהיה יהו"ה אחד ושמו אחד, והסוד של אחד - אח ד', הערוה של שניהם אחר. בזמן שמסתלק הקוץ מד' של אחד נשאר אחר, ועליו נאמר וסוד אחר אל תגל.

תקנו שלשים וחמשה

בראשית, בתשרי נברא העולם, חסר א' להיות בראשית, זה אדם שנברא בתשרי, ומשום שעתידה הארץ להתקלל בגללו,



זהו ארורה האדמה בעבורך. הסתלק מן תשרי ופתח ב'ב' שהיא ברכה שתתברך הארץ, ולהוציא אותה מן הקללה, ולא עוד, אלא משום שתשרי הוא דין, לא נזכר שם בתשרי, שלא יתכן בו פעם אחרת. זהו שכתוב נר יהו"ה נשמת אדם.

תקון שלשים וששה

בראשית, שהוא שבת בראשית, שהרי שבע שבתות הן, ולכל אחת יש לו ששה ימי המעשה, וכל יום של הקדוש ברוך הוא הוא אלף שנים, זהו שכתוב כי אלף שנים בעיניך וכו'. ושבת בראשית ששת הימים שלו הם שני אלפים תהו, שני אלפים תורה, שני אלפים ימות המשיח.

שני אלפים תהו – והארץ היתה תהו, שני אלפים תורה – ורוח אלהים מרחפת על פני המים, ואין מים אלא תורה, פני המים – שני הפנים שלה, שהן מצוות עשה ומצוות לא תעשה, לכן ואדם, ימין ושמאל, ואלה הם שני אלפים תורה, שני אלפים ימות המשיח. ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור, עליהם נאמר על כן באורים כבודו יהו"ה, על כן ודאי, שנאמר בו ויהי כ"ן, והם שבעים, ועל שני המאורות הללו נאמר דו פרצופים זכר ונקבה. יהי אור – זה פסח, אור לארבעה עשר, ויהי אור – ראש השנה, שנאמר בו ויהי היום, כאן ויהי ושם ויהי, ובכל מקום ויהי לשון צער.

שבת בראשית נקדה בחלל שלה, (שהיא שבת ברית), י' שבת חלל, חלל את מי? את אותה נקדה, מחלליה מות יומת, למי שמכניס נכריה בחלל שלה, שהיא רשות הרבים, יין נסך זונה, ומשום זה כאן צריך יראה, וזהו בראשית יר"א שב"ת. זהו שכתוב איש אמו ואביו תיראו ואת שבתתי תשמרו, ומי שמכניס רשות נכריה בחלל שלה, שהיא רשות הרבים, יין נסך זונה, עליו נאמר את מקדש יהו"ה טמא ונכרתה וכו', והנקדה הזו היא אות של שבת, אות של ימים טובים, אות של תפלין, אות של ברית מילה, עטרת הברית, כתר של ספר תורה קוראים לו, כתר בראש כל צדיק, הנקדה שעליה נאמר אדם וחוה שהיו דו פרצופים, ועליה אמרה הלבנה אי אפשר לשני מלכים שישתמשו בכתר אחד.

הפוד הזה נמסר לחכמי הלב, (זו) (ד' ו') היא ה' אחרונה, ששניהם י', ובה נעשו אחד, והנקדה הזו היא סתומה וחתומה בששת ימי



החל. זהו שכתוב יהיה סגור בששת ימי המעשה, במה? באות ו', (ב) סתומה באות ו', בו' ימות החל, וביום השביעי נפתחת לקבל את בעלה, ומשום זה הזוג של תלמידי חכמים משבת לשבת, ויורשים נשמות קדושות חדשות לבניהם.

ומשום זה הנקדה נקראת בתולה, ואיש לא ידעה, כשהיא גל (ג) נעול מעין חתום, עד שנפתחת לבעלה, וכשהיא סתומה, נקראת יראה, בכל ששת ימי החל שהיא סגורה ושמורה בעשר אמירות ושלשים ושנים אלהיים, שהם ארבעים ושתיים אותיות הגבורה, ששם בינה, בשבת ויכלו השמים, ויכלו החסד של הימין כולל שבעים ושנים שמות, ששם חכמה, כמו שאמרנו הרוצה להחכים ידרים. יראה בששת ימי החל, איש אמו ואביו תיראו, אהבה בשבת, כבוד את אביך ואת אמך. כשנפתחת לבעלה נקראת אהבה, ומיראה ואהבה נתנו מצוות עשה ולא תעשה.

תקון שבעה ושלשים

בראשית הוא ברי"ת, ודאי כשהוא בלבושים של הקלפות הללו שהן ערלה ופריעה, שם צריך יראה, ועליהם נאמר לא יהיה לך אלהים אחרים על פני, והאות הזו אין יורשים אותה אלא ישראל, שאין אות ברית עד שמעבירים את הקלפות הללו מהם, שהן ערלה ופריעה עם הטפת דם.

שש קלפות הן בערלה כנגד שלש קלפות האגוז, ועליהם נאמר והארץ היתה תהו ובהו וחשך. תהו - קו ירק, קלפה ראשונה, בהו - קלפה שנייה, חשך - קלפה שלישית, ושלש אלו זו על גב זו, כנגד שלשת צבעי העין, שנאמר בהם ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם וכו', כנגדם שלשת צבעי הקשת שבהם נקרא בת עין, שהיא נקדה אות ברית, עליה נאמר וראיתיה לזכר ברית עולם, ועליהם נאמר שלש פעמים כל גוים וכו' כי אמילם, ומתי יעביר הקדוש ברוך הוא את הקלפות הללו מן העולם ויזכר ברית עולם? בזמן הגאלה. זהו שכתוב ולא יכנף עוד מוריד, מתי? אחר שיעבירו שלש הקלפות הרעות ממנה, ובזמן שהיא מתלבשת בקלפות הללו, היא אומרת אל תראני שאני שחרחרת, שבקלפות הללו היא מתחללת, ומשום זה מחלליה מות יומת.



תהו"ם היא המו"ת, אליו צריך פריעה עם הטפת דם, ועד שנפרעת הפריעה הזו, היא לא מתגלה בעולם ולא תהיה אות בעולם, וסוד הדבר, כשעוברים ממנה ערלה ופריעה, רומא וקושטאנדינא, מיד מתגלה האות בעולם לאותו שנאמר בו וזה לך האות כי אנכי שלחתיך, לקיים בו הכתוב כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות.

ומשום זה, אלעזר בני, אל תצפה לרגלי משיח, עד שתראה את הקשת בגוניה המאירים, או עד שיתגלה אות בעולם. מה זה אות? אלא דרך ככב מיצקב, זו האות י', אות ברית. ומיד וקם שבט מישראל אליה, אותו שנאמר בו ויהי בישרון מלך.

בא וראה, יום אחד שאלתי את אליהו, למה שמים הערלה בכלי עפר? אמר לי, שמעתי בישיבה, שערלה הוא נחש, וכיון שמעבירים אותו ממקומו, צריך לתת לו מזונו, זהו שכתוב ונחש עפר לחמו, וכודאי, בני, בזה נצל אדם מדין חבוט הקבר, והדם שמטיפים מהפריעה, לתת מזון לאותו הכלב שהוא רוצח, ובזה נצל אדם מחרבו של מלאך המות.

ועל כן אמר אדם הראשון לפני הקדוש ברוך הוא, מי מציל בני מחרב המתהפכת? אמר לו, חרב המילה, כמו שנאמר עשה לך חרבות צורים, וחרבו של הקדוש ברוך הוא שש עשרה פיפות, כנגד מילה ופריעה ומציצה ושלש עשרה בריתות שנכתרו עליה, וכן התורה מצילה את האדם משש עשרה פיות החרב, כמו שאמר שלמה עץ חיים הי"א, שעולה לשש עשרה.

וכנגד שני אלה אמרה תורה לא תרצח ולא תנאף. לא תנאף כנגד נחש אשת זנונים, לא תרצח כנגד סמא"ל, ואמר דוד עליו, הצילה מחרב נפשי מיד כלב יחידתי. שלש קלפות הערלה הן משחית א"ף וחמ"ה, כנגד הערלה, הוא העון. והינו מה שתקנו בתפלה אצלם, והוא רחום יכפר עון – זה עון, ולא ישחית – זה משחית, והרבה להשיב אפו – זה אף, ולא יעיר כל חמתו – זו חמה, ומי שמכניס את הברית לרשות נכריה, ארבעה הללו שולטים עליו. זהו שכתוב והמים גברו מאד מאד על הארץ. על הארץ – זה הגוף שלו, וארבע פעמים נאמר בפרשת נח ויגברו המים, גברו, כנגדם, והרי פרשוהו.



עֲרָלָה וּפְרִיעָה, שְׁמַעְתִּי שֶׁהֵן רוּמֵי רַבְתֵּי וְרוּמֵי הַקְּטָנָה, בְּזִמְנָה שֶׁתְּעַבְרָנָה מִן הָעוֹלָם, מִתְגַּלָּה אוֹת הַבְּרִית, שֶׁהִיא בַּת עֵין, צִיּוֹן, שֶׁהִיא נִקְדַּת הָעוֹלָם, שֶׁבְּזִמְנָה שֶׁהַקְּלָפוֹת הִלְלוּ שׁוֹלְטוֹת בְּעוֹלָם, חוֹזֵר הָעוֹלָם לְתֵהוּ וְבֵהוּ. זֶהוּ שְׁכַתוֹב וְהָאֲרֵץ הִיְתָה תֵהוּ וְבֵהוּ, בְּזִמְנָה שֶׁתָּבֵא הַגְּאֻלָּה, מִיָּד וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹר וַיְהִי אֹר. הָיָה אֹר לֹא כְּתוּב, אֲלָא יְהִי (וַיְהִי אֹר) אֹר, וַיְהִי עָרֵב וַיְהִי בֶקֶר יוֹם אֶחָד, בַּיּוֹם הַהוּא יְהִיָּה יְהו"ה אֶחָד וְשִׁמוֹ אֶחָד.

תקון שמונה ושלישים

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים, פָּתַח וְאָמַר כְּשׁוֹשְׁנָה בֵּין הַחוּחִים וְכו', בְּשׁוֹשְׁנָה יֵשׁ חֲמֵשָׁה עָלִים מִבְּפָנִים וְחֲמֵשָׁה עָלִים מִבְּחוּץ, וְהֵם ה"ה, הַשְּׂרָבִיט שְׁלֵה ו', הַתְּפוּחַ שְׁלֵה י', וְהַכֹּל אֱלֹהִים. חֲמֵשׁ הָאוֹתִיּוֹת שְׁלוֹ ה' חֲמֵשָׁה עָלִים מִבְּחוּץ, ה' חֲמֵשָׁה עָלִים מִבְּפָנִים, י' תְּפוּחַ, ו' מַל"א שְׂרָבִיט.

בְּזִמְנָה שֶׁהַשׁוֹשְׁנָה הַזֹּאת הִיא בְּגֵלוֹת, הִיא אֶטוּמָה. בְּזִמְנָה שֶׁתְּהִיָּה גְאֻלָּה בְּעוֹלָם, נִפְתַּחַת בְּחֲמֵשָׁה אֹר. זֶהוּ שְׁכַתוֹב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹר, וּבְאוֹתוֹ הַזִּמְנָה שֶׁנִּפְתַּחַת, מִתְּלַבֶּשֶׁת בְּכִמָּה לְבוּשִׁים שֶׁל אֹרוֹת הַתּוֹרָה, וּמִתְקַשְׁטֶת בְּכִמָּה קְשׁוּטִים שֶׁל מְצֻוֹת עֲשֵׂה, וּבְזִמְנָה שֶׁנִּפְתַּחַת וּמִתְקַשְׁטֶת בְּקְשׁוּטִיָּה, בְּאַרְבָּעָה בְּגָדֵי לְבָן שֶׁהֵם יְהו"ה, וּבְאַרְבָּעָה בְּגָדֵי זָהָב שֶׁהֵם אֲדֹנָי, בְּאַרְבָּעַת בְּתֵי תְּפִלִּין שֶׁל יָד וּבְאַרְבָּעַת בְּתֵי תְּפִלִּין שֶׁל רֵאשׁ שֶׁהֵם כְּנָגֵדָם. אַרְבָּעָה לְבוּשֵׁי כֹהֵן הַדִּיּוֹט, הֵם כְּנָגֵד אַרְבַּע כְּנָפוֹת כְּסוּתָף אֲשֶׁר תִּכְסֶּה בָּהּ.

וּבְשִׁמְתֵי תְּקִנָּה בְּלְבוּשִׁים הִלְלוּ, מִיָּד נִפְתַּחַת הַהֵיכָל אֵלֶיָּהּ. זֶהוּ שְׁכַתוֹב אֲדֹנָי שְׁפָתַי תִּפְתָּח, וּלְקוֹל נְעִימוֹת הַרְמוֹנִים וְהַפְּעֻמוֹנִים שֶׁל לְבוּשָׁה, נֹאמַר בְּחִיּוֹת וְאַשְׁמַע אֶת קוֹל כְּנִפְיָהֶם, וּכְשִׁישְׂרָאֵל אוֹמְרִים קְרִיאַת שְׁמַע, מַה כְּתוּב בָּהּ? וַיִּשְׁמַע אֶת הַקוֹל מִדְּבַר אֱלֹהֵי, הַקוֹל נִשְׁמַע אֵלֶיָּהּ מִבֵּין שְׁנֵי הַכְּרוּבִים, שֶׁהֵם דוּ פְּרָצוּפִים, וּכְשִׁמְתֵי יַחַד הַדְּבֹר עִם הַקוֹל, נַעֲשִׂים קוֹל דְּמָמָה דְּקָה, וְזוֹ תְּפִלָּה בְּחֵשָׁאֵי, וּבְאוֹתוֹ זִמְנָה, מִי שְׂרוּצָה לְבַקֵּשׁ בְּקִשְׁתוֹ יְבַקֵּשׁ, שֶׁבְּאוֹתוֹ זִמְנָה יְהִיָּה עֵת רְצוֹן, שֶׁהִרִי שְׁנֵי הַשְּׁמוֹת כְּאֶחָד – יֵאֱהוּדוֹנָה י", אֲזַ תִּקְרָא וַיְהו"ה יַעֲנֶה, מִיָּד א"ז יֵאֱהוּדוֹנָה י", שְׁנֵי שְׁמוֹת וְשִׁמוֹנָה אוֹתִיּוֹת שְׁבָהֶם, הִרִי עֶשֶׂר, (וְזֶה סוּד אֲרוּר אֲשֶׁר לֹא יִקִּים אֶת דְּבָרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת וְכו'), זֶהוּ הַחֲבוּר שֶׁל חֶתָן וְכֵלָה, כִּי אֲזַ אֶהְפֹּךְ אֶל עַמִּים שְׁפָה בְּרוּרָה וְכו', וְזֶה סוּד וְאָמַר כָּל הָעָם אָמֵן).



וְעַד שִׁיּצְאוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִן הַגְּלוּת, לֹא יִהְיוּ בְּזוּג אֶחָד, וּבְזִמְן שִׁיּצְאוּ יִשְׂרָאֵל מִן הַגְּלוּת, יִתְחַבְּרוּ כְּאֶחָד. בְּאוֹתוֹ זְמַן אֲ"ז יִשִּׁיר מֹשֶׁה, וּמִיָּד וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר, שֶׁהוּא יְצִיאַת הַגְּלוּת. בְּאוֹתוֹ זְמַן שֶׁהַגְּבִירָה רוּצָה לְהַפְּנִס לְהִיכָלָהּ, קוֹל עוֹלָה בְּרוּמֵי הַרְקִיעִים וַיֹּאמֶר כֶּךָ: הַמַּחְנוֹת הַרְבִּים שֶׁל הַיְשִׁיבָה הָעֲלִיּוֹנָה וְהַתַּחְתּוֹנָה שֶׁל נְשָׁמוֹת קְדוּשׁוֹת, הַתְּתַקְּנוּ לְמוֹל הַגְּבִירָה שֶׁבָּאָה לְהַתְּתַקֵּן, לְגַאֲלֵ אֶת בְּנֵיהָ מִן הַגְּלוּת. בְּאוֹתוֹ זְמַן כִּמְהָ בְּעֲלֵי שׁוֹפְרוֹת וּבְעֲלֵי קוֹלוֹת וּבְעֲלֵי בְּרָקִים, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם וַיְהִי קוֹלוֹת וּבְרָקִים וַעֲנַן כְּבֵד עַל הָהָר וְקוֹל שׁוֹפָר חֲזַק מְאֹד וְכוּ', מֹשֶׁה יִדְבֹר וְהָאֱלֹהִים יַעֲנֶנּוּ בְּקוֹל, בְּאוֹתוֹ זְמַן מֹשֶׁה יִדְבֹר עִם הַשְּׂכִינָה. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב פֶּה אֶל פֶּה אֲדַבֵּר בּוֹ, וְהָאֱלֹהִים, שֶׁהִיא הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה, יַעֲנֶנּוּ בְּקוֹל, שֶׁהוּא הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי, וְהָרִי פְּרֻשׁוֹהוּ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה בְּקוֹלוֹ שֶׁל מֹשֶׁה.

וּבְאוֹתוֹ הַזְּמַן, הַשְּׂכִינָה הָעֲלִיּוֹנָה וְהַתַּחְתּוֹנָה עוֹלוֹת זוֹ עַל גֵּב זוֹ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בְּהַר סִינִי, שֶׁנֶּאֱמַר שָׁם מִי זֹאת עוֹלָה מִן הַמִּדְבָּר, מִי בְּזֹאת עוֹלָה, מִי – הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה, שֶׁבָּהּ פֶּתַח הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּהַר סִינִי אֲנִכִּי.

קָם זָקֵן אֶחָד מֵאַחַר הַצֵּל שֶׁל רַבִּי שְׁמַעוֹן וַאֲמַר: רַבִּי רַבִּי, הָרִי רְאִיתִי שֶׁנֶּאֱמַר מִן הַשָּׁמַיִם הַשְּׁמִיעֶךָ אֶת קְלוֹ לְיִסְרֹךְ וְכוּ', וּבְמָקוֹם אַחַר שְׁמַעְתִּי שֶׁדְּבַר עִם יִשְׂרָאֵל מִצַּד שֶׁל הַמַּלְאָכִים, שֶׁכֶּךָ פְּרֻשׁוֹהוּ, שֶׁכָּל דְּבוּר וְדְבוּר שִׁיּצָא מִפִּי נַעֲשֶׂה מְלֶאכֶּה, וְזֶהוּ וְכָל הָעַם רְאִים אֶת הַקּוֹלֹת וְאֶת הַלְּפִידִם, וּבְמָקוֹם אַחַר אָמַר הַכְּתוּב אַחַת דְּבַר אֱלֹהִים שְׁתִּים זוֹ שְׁמַעְתִּי. מַה זֶה?

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן: זָקֵן זָקֵן, שְׁמַעְתִּי שֶׁבָּאָדָם נָתַן הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁלֹשָׁה קְשָׁרִים, נִשְׁמָה וְרוּחַ וְנַפֶּשׁ, הַנִּשְׁמָה מְכַסֶּה הַכְּבוֹד, שָׁם יוֹרֶדֶת הַשְּׂכִינָה הָעֲלִיּוֹנָה כְּלוּלָה מְשַׁלֵּשׁ סְפִירוֹת עֲלִיּוֹנוֹת, וְעֲלִיהֶן נֶאֱמַר אַחַת דְּבַר אֱלֹהִים שְׁתִּים זוֹ שְׁמַעְתִּי, אַחַת וּשְׁתִּים – הָרִי שְׁלֹשׁ סְפִירוֹת עֲלִיּוֹנוֹת, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶן אַחַת, אַחַת וְאַחַת, שְׁלֹשָׁה אַחָדִים, וְזֶהוּ אַחַת דְּבַר אֱלֹהִים שְׁתִּים זוֹ שְׁמַעְתִּי, ז"ו – בַּהּ עוֹשֶׂה אוֹתָם אַחָד.

וְאַחַר כֶּךָ דְּבַר עֲמוֹ מֵהַרוּחַ, שֶׁהוּא מִטְטְרוּ"ן, כּוֹלֵל כָּל צְבָא הַשָּׁמַיִם שְׁלֵמֻטָּה, מְשׁוּם שֶׁהַתְּלַבֵּשׁ בּוֹ וְרוּכֵב עָלָיו הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי הַכוֹלֵל שֵׁשׁ סְפִירוֹת, וְלִכְּן בְּכָל דְּבוּר וְדְבוּר שִׁיּצָא מִמֶּנּוּ, הִיָּה יוֹצֵא מִמֶּנּוּ מְלֶאכֶּה, וְזֶהוּ וְכָל הָעַם רְאִים אֶת הַקּוֹלֹת. אַחַר כֶּךָ יִרְדֶּה הַשְּׂכִינָה



התחתונה עשירית באופן, שהוא נפש האדם משם, ונאמר בו ועל
הארץ הראה את אשו הגדולה, משום שעליו נאמר והנה אופן אחד
בארץ, כדי שישמע קולו ודבורו מן הכסא והמלאכים ושמים וארץ,
שיכירו בו בכל מעלה ומטה כנשמה ששלטונה בכל הגוף ואפלו
באיבר קטן, ואין איבר פנוי ממנה.

**העוסק בחכמת הקבלה נקרא בן להקדוש ברוך הוא, ונשמתו מעולם האצילות -
בלמוד הפשט נקרא עבד**

ישראל אקרו עבדים, דכתיב עבדי הם, ואקרו בנים, דכתיב בנים אתם
להשם אלקיכם. בזמנא דידע ליה בר נש לקודשא בריה הוא באורח כלל,
כדין אקרי עבד דעביד פקודא דמאריה, ולית ליה רשו לחפשא בגניזוי וברזין
דביתיה.

בזמנא דידע ליה בר נש באורח פרט, כדין אקרי בן רחימא דיליה, כבן
דחפיש בגניזוי, בכל רזין דביתיה נכבן הזה שמחפש באוצרות בכל סודות ביתו, דרך אמת.
ואף על גב דאקרי בן ברא בוכרא לקודשא בריה הוא, כמה דאת אמר (שמות ד)
בני בכורי ישראל, לא יפוק גרמיה מקללא דעבד, למפלח לאבוי בכל פולחנין
דאינון יקרא דאבוי. והכי אצטרף לכל בר נש למהוי לגבי אבוי בן, לחפשא
בגניזוי ולמנדע רזין דביתיה, ולאשתדלא אבתרייהו כו'.

זכאה חולקיה דהאי בן, דזכי לאשתדלא למנדע בגניזי דאבוי, ובכל רזין
דביתיה, כברא יחידאי דאשליטיה אבוי בכל גנזוי, ודא איהו יקרא דשליט על
כלא, מאן דישתדל באורייתא, למנדע ליה לקודשא בריה הוא. ובאינון גניזין
דיליה, אקרי בן לקודשא בריה הוא, כל חילי שמיא, לית מאן דימחי בידיה,
בכל שענתא דאצטרף למיעל לגבי אבוי. זכאה חולקיה בעלמין כלהו כו'. דא
איהו בר נש, דקודשא בריה הוא אכריז עלוי בכל אליו ומשרין דכל
עלמין, ובכל אינון רקיעין, אזדהרו בפלגיא מהימנא דבי מלכא, דכל גנזי
דמאריה בידיה. זכאה איהו בהאי עלמא, וזכאה איהו בעלמא דאתי.

מהווא יומא ולהלאה, אשתמודע בר נש, ואתרשים בעלמין כלהו. בשעתא
דאצטרף, כל חילין ומשרין כלהו אזדהרו למהוי גביה, וקודשא בריה הוא
לא בעי אלא איהו בלחודוי. וקלא אתער, יאות הוא ליחיד למהוי גביה דיחיד,
ולאתעסקא יחיד ביחיד.

(זהר חלק ג', רע"א מהימנא, דף ק"א-ק"ב)

בנים מארי קבלה.

מסטר אורייתא דבריאה אתמר בישראל כי לי בני ישראל עבדים, ומסטר
דאצילות בנים אתם להשם אלקיכם.

(שם דף ה')



תקון תשעה ושלשים

בְּרֵאשִׁית, שֵׁם אֲשֶׁר, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ וְכוּ', אֶהְיֶה אֲשֶׁר אֶהְיֶה, אֲשֶׁר בְּאֲשֶׁרֵי כִי אֲשֶׁרוֹנִי בְּנוֹת, וְזוֹ הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ, עַל כָּל מִצְוָה וּמִצְוָה, שֶׁהֵן פֶּטֶר כָּל רַחֵם, שֶׁהֵם מְאֵתִים אֲרַבְעִים וּשְׁמוֹנֶה, שֶׁכֵּלֵן קְשׁוּרוֹת בְּצִדִּיק שֶׁהוּא כֹל, שֶׁהוּא אוֹת בְּרִית, שֶׁנִּפְתַּח (פֶּטֶר כָּל) רַחֵם, שֶׁהֵן מְאֵתִים אֲרַבְעִים וּשְׁמוֹנֶה מִצְוֹת עֲשֵׂה, וְעֲלִיו נֶאֱמַר אֲשֶׁר קִדְּשׁ יָדִיד מִבְּטָן, וְזוֹ הָאֵם שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ מִבְּטָן מִי יֵצֵא הַקֶּרֶחַ, (וְזֶהוּ הַקֶּרֶחַ הַנּוֹדָא). אֲשֶׁר – שֶׁהִיא הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה. קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו – בְּצִדִּיק, שֶׁהוּא קִדְּשׁ יָדִיד מִבְּטָן. וְצִוָּנוּ – עֲלֵיהֶם, מִשׁוּם שֶׁהוּא מִצְוָה וְעוֹשֶׂה. וְעוֹד אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ – זֶה הָעֲמוּד הָאֲמִצְעִי שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ קִדְּשׁ יִשְׂרָאֵל לִיהוָה, וְצִוָּנוּ – שֶׁכֵּךְ הוּא מִצְוָה וְעוֹשֶׂה. וְעוֹד קִדְּשָׁנוּ – מִצַּד הַשְּׂמָאל, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ וְקִדְּשֵׁת אֶת הַלְוִיִּם, וְאִין קִדְּשֵׁה פְּחוֹת מַעֲשֶׂרָה, וְאֵלוֹ עֲשֶׂרָה מְאֵמְרוֹת, (שֶׁהִיא קִדְּשׁ לִי כָּל בְּכוֹר, שֶׁהוּא כְּתָר עֲלִיּוֹן וְחֻכְמָה שֶׁהִיא יִשְׂרָאֵל עֲלֶה בְּמַחֲשָׁבָה), שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם וַיֹּאמֶר אֱלֹהִיִּם יְהִי אוֹר.

וְצִוָּנוּ עַל, מִצַּד הַיָּמִין שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ הוֹקֵם עַל, שֶׁשֵּׁם כָּל הַבְּרָכוֹת לְיָמִין, שֶׁהֵם מְאֵה בְּרָכוֹת כֶּחֶשְׁבוֹן ע"ל, שְׁאוֹת י' עִם ק' עוֹלָה לְמֵאָה, שֶׁהִיא הַקֶּרֶבֶן שֶׁל הַכֹּל, מִצַּד הָאֵב – רֵאשׁ, מִצַּד הָאֵם – אֲשֶׁר, מִצַּד הָאֵב – מִצְוָה, מִצַּד הָאֵם – עוֹשֶׂה, וּמִצְוָה זֶה עֵץ פְּרִי, וְעוֹשֶׂה זֶה עוֹשֶׂה פְּרִי, וְשִׁמְעֵנוּ שֶׁהֵם גּוֹף וּבְרִית שֶׁמִּחֲשִׁיבִים אֶחָד, עֲלֵיהֶם נֶאֱמַר שְׁתֵּי כַתְּפֵת חִבְרַת. כְּמוֹ שֶׁהֵן חוֹבְרוֹת, כֵּךְ הַשְּׂכִינָה הָעֲלִיּוֹנָה וְהַתַּחְתּוֹנָה חוֹבְרוֹת אִשָּׁה אֶל אַחֻתָּהּ.

עוֹד אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ, וְלֹא אָמַר קִדְּשָׁנוּ וְצִוִּיתָנוּ, אֲשֶׁר הוּא אֲשֶׁר אֶהְיֶה וְדָאִי, וְזֶה כְּתָר עֲלִיּוֹן, מִצַּד הַנִּקְבָּה נִקְרָא אֲשֶׁר, וּמִצַּד הַזָּכָר נִקְרָא רֵאשׁ, הָרֵאשׁ שֶׁל כָּל הָרֵאשִׁים. קִדְּשָׁנוּ זֶה אָבָא (סבא), שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִיִּם יְהִי אוֹר. וְצִוָּנוּ – זוֹ הָאֵם, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ וַיְהִי אוֹר, וְאִין הַוְיָה אֵלָא עַל יָדֵי עֲשִׂיָה, וּשְׁנִיָּהם לְיָמִין וְלְשְׂמָאל.

וּמִי מִצְוָה וְעוֹשֶׂה עַל הַמִּצְוָה שֶׁהִיא שְׂכִינָה? זֶה הָעֲמוּד הָאֲמִצְעִי, וְכֵךְ צִדִּיק בְּצִלְמוֹ וְכַדְמוֹתוֹ, וְעַל שְׁמוֹ נִקְרָאוּ יִשְׂרָאֵל בְּנֵי כְּכָרִי



ישראל, ועל שם הצדיק נקראו צדיקים, זהו שכתוב ועמד כלם צדיקים לעולם יירשו ארץ.

ויעוד אנכי יהו"ה אלהיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים, אמר רבי אלעזר: אבא, וכי מי שהוא תחת שעבוד אדונו, ורבונו הבטיח לו להוציאו לחרות והוציא אותו, יש לו לשבח את עצמו שהוציאו מתוך השעבוד? והרי הקדוש ברוך הוא אמר לאברהם כי גר יהיה זרעך בארץ לא להם, והרי הוא הבטיח להוציא את בניו מן הגלות, זהו שכתוב ואחרי כן יצאו ברכש גדול, והוא משבח את עצמו כמה פעמים אשר הוצאתיך מארץ מצרים?

אמר לו: בני, יפה אמרת, אבל זה לא לשבח את עצמו, אלא כל ספירה וספירה נקראת ראש לחברתה, וכדי להודיע להם מאיזה מקום הוציא אותם מתוך השעבוד, פתח באנכי, והזכיר אשר הוצאתיך מארץ מצרים וגומר חמשים פעמים, כנגד חמשים שערי בינה.

ויעוד אשר קדשנו, אמר רבי אלעזר: אבא, הרי אם העמוד האמצעי הוא מצוה ועושה, היה לו לומר בשבילו אשר קדשני וצונני, מה זה אשר קדשנו וצוננו? אמר לו: ודאי, יפה אמרת, בודאי על העמוד האמצעי וצדיק נאמר על שניהם אשר קדשנו במצותיו וצוננו, אשר ודאי, שהיא אשר אהי"ה, האם העליונה, צוה אותם על השכינה שהיא מצוה, לכל אחד מהם, והם למעלה שנים כענפי האילן שנפרשו לימין ולשמאל, ולמטה הם נעשו בה אגדה אחת, ומשום זה הם למעלה שנים ולמטה אחד, שאין היחוד בכל ענפי האילן אלא בה, שהיא אוגדת של כלם, היא אגדה של כל איבר ואיבר, ובה כלם נעשים אחד.

ויעוד, ויאמר אלהי"ם יהי אור, זו נבואה במראה, שנאמר בה במראה אליו אתודע, והיא חזון הנביאים, היא חזון והקדוש ברוך הוא חוזה, שהוא יהו"ה אדנ"י, שפך עולה חזן חסר ו' ששים וחמש כחשבון אדנ"י, בנבוא"ה ס"ו, ס"ה כחשבון אדנ"י, ותבה הרי ס"ו, ובמה היא חזון? באות ו', בו נעשית אספקלריה המאירה האדון שלה.



תקון ארבעים

בְּרֵאשִׁית, שְׁמַעֲי בַת וִרְאִי וְהֵטִי אֲזַנְךָ וְגוֹמֵר, בְּרֵאשִׁית שֵׁם שְׁמַעֲי,
 שֵׁם בִּ"ת, שֵׁם רֵא"י, שְׁמַעֲי ש' מִן בְּרֵאשִׁית, בִּ"ת שֵׁם
 נוֹדַע בְּרֵאשׁ וְסוֹף הַתְּבָה, רֵא"י שֵׁם נוֹדַע בְּאֲמִצֵּעַ, כְּמוֹ זֶה בְּרֵאשִׁית,
 וְכִשְׁתִּהֶיָּה עִמּוֹ בְּחִבּוּר כְּמוֹ זֶה: יֵאֱהַדוּנָה"י, הוּא אֹמֵר לָהּ וְשִׁכְחִי
 עִמָּךְ וּבֵית אָבִיךָ, שְׁעַל כֵּן יַעֲזֹב אִישׁ אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ וְדָבַק בְּאִשְׁתּוֹ
 וְהָיוּ לְבָשָׂר אֶחָד, כִּי הוּא אֲדוֹנֶיךָ וְהִשְׁתַּחֲוִי לוֹ, אֲדוֹן כָּל הָאָרֶץ וְדָאִי.
וּמִשׁוּם זֶה מֵצַד שֶׁל יְהו"ה נִקְרָאת הָאֶסְפֶּקְלָרְיָה הַמְּאִירָה, וְכִשְׂאֲדַנִּי
 הִיא, בְּלִי בַעֲלָהּ, נִקְרָאת אֶסְפֶּקְלָרְיָה שְׂאִינָה מְאִירָה,
 וְהַנְּבִיאִים מֵצַד שֶׁל יְהו"ה הֵם אֶסְפֶּקְלָרְיָה שְׂמֵאִירָה, וְנִבְיָאִים מֵצַד
 שֶׁל אַדְנִי הֵם מִן הָאֶסְפֶּקְלָרְיָה שְׂאִינָה מְאִירָה, שְׂאֵלוֹ מִתְּנַבְּאִים
 רַחֲמִים, וְאֵלוֹ מִתְּנַבְּאִים דִּין, שְׂהַנְּבוּאָה שְׂקוּלָה לַתּוֹרָה שְׂבִכְתָּב
 וְלַתּוֹרָה שְׂבַעֲלָ פָּה.

וּבְאֹתוֹ זְמַן שְׁנִפְתַּחֲחִים הֵיכְלוֹת הַנְּבוּאָה, כְּמָה בַעֲלֵי עֲתִידוֹת
 יִתְעוֹרְרוּ בַעוֹלָם, זֶהוּ שְׂכַתוּב וְנִבְאוּ בְּנִיכֶם וּבְנוֹתֵיכֶם וְכו',
 וְכְמָה בַעֲלֵי אוֹתוֹת וּבַעֲלֵי עֲתִידוֹת מְמָה שְׂהָיוּ וְעֲתִידִים לְהִיּוֹת, מְמָה
 שְׂהָיוּ מֵצַד הַמַּחְשָׁבָה, שְׂנֵאֲמַר בָּהּ וַיִּשְׂרָאֵל עָלָהּ בְּמַחְשָׁבָה, וּמָה
 שְׂעֲתִיד לְהִיּוֹת מֵצַד הָאֵם הָעֲלִיוֹנָה, וְסוּד הַדְּבָר – מָה שְׂהָיָה כְּבָר הוּא,
 וְאֲשֶׁר לְהִיּוֹת כְּבָר הָיָה.

וּכְמָה בַעֲלֵי עֵינַיִם, שְׂהֵם חוֹזִים וְנִבְיָאִים, יִתְעוֹרְרוּ בַעוֹלָם, שְׂהֵם עֵינַיִ
 יְהו"ה, וְכְמָה בַעֲלֵי אֲזַנַּיִם, שְׂשֵׁם שְׂמִיעָה, שְׂנֵאֲמַר בְּהֵם
 וְאֲשַׁמַּע אֶת קוֹל כְּנַפְיָהֶם, וּבַעֲלֵי פָּנִים שְׂנֵאֲמַר בְּהֵם וְאַרְבַּעַת פָּנִים
 וְגוֹמֵר, וּבַעֲלֵי קוֹלוֹת, וּבַעֲלֵי דְבוּרִים, וּבַעֲלֵי רוּחַ הַקֹּדֶשׁ, וּבַעֲלֵי יָדַיִם,
 שְׂנֵאֲמַר בְּהֵם וַיְדִי אָדָם וְגוֹמֵר, וּבַעֲלֵי קוּמָה, וּבַעֲלֵי אוֹת וּבַעֲלֵי רְגָלַיִם,
 שְׂנֵאֲמַר בְּהֵם וְהַחֲיוֹת רְצוּא וְשׁוּב, בְּאוֹתוֹ זְמַן וַיִּכְדֵּל אֱלֹהִי"ם בֵּין
 הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ, אֵלוֹ הֵם נִבְיָאֵי הַשְּׁקָר, שְׂנֵאֲמַר בְּהֵם וַיַּעֲשׂוּ גַם הֵם
 חֲרָטְמֵי מִצְרַיִם וְגוֹמֵר, שְׂהַפְרִידֵם הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא מִנְּבִיאֵי הָאֲמָת.
וַיֹּאמֶר אֱלֹהִי"ם יְהִי רַקִּיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם וַיְהִי מִכְדִּיל בֵּין מַיִם לְמַיִם,
 כְּאֵן הַסּוּד לְהַתְּעַסֵּק בַּתּוֹרָה שְׂבַעֲלָ פָּה וּלְהַפְרִיד בֵּין אֲסוּר
 וְהַתֵּר, שְׂהֵם מַיִם מְתוֹקִים, וּמַיִם מְרִים מֵצַד הַשְּׂמֵאל, וְלֹא יִכְלוּ
 לְשַׁתּוֹת מַיִם כִּי מְרִים הֵם, וּמֵצַד הַיְּמִין וַיִּמְתְּקוּ הַמַּיִם, וְהֵם כְּמוֹ שְׂדָם
 טְהוֹר וְדָם נִדָּה שְׂצָרִיךְ לְהַפְרִיד בֵּינֵיהֶם, מִשׁוּם שְׂאוֹתָהּ זֶה־מָה



שהטיל נחש בַּחֲוָה, גִּרְמָה לְעָרֵב מִי טְהָרָה עִם מִי הַטְּמָאָה, וּמִשּׁוּם
זֶה תִּקְנֶנּוּ תִּקְנָה זֹאת כְּחֻבָּה לְהַפְרִיד בֵּינֵיהֶם, וְאוֹתוֹ שֶׁהַפְּרִיד בֵּינֵיהֶם,
זֶה הִרְקִיעַ שְׁעַל רְאֵשֵׁי הַחַיּוֹת, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ וּדְמוֹת עַל רְאֵשֵׁי הַחַיָּה
רְקִיעַ, זֶה מִטְטְרוֹן.

וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת הַרְקִיעַ וַיַּבְדֵּל וְכוּ', כָּאֵן אֵין מִים מִצַּד הַטְּמָאָה,
אֶלָּא שְׁהַמִּים שֶׁמִּצַּד הַשְּׁמָאֵל הָיוּ רוֹצִים לְהִתְגַּבֵּר, וְהַמִּים
שֶׁמִּצַּד הַיָּמִין הָיוּ רוֹצִים לְהִתְעַלּוֹת עֲלֵיהֶם, עַד שֶׁאָלוֹ אוֹמְרִים אָנוּ
רוֹצִים לְהִיּוֹת לְפָנֵי הַמְּלָךְ, וְאָלוֹ אוֹמְרִים אָנוּ רוֹצִים לְהִיּוֹת לְפָנֵי
הַמְּלָךְ, עַד שֶׁבָּא הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי וְהַכְּנִיס שְׁלוֹם בֵּינֵיהֶם, וְקָשַׁר אוֹתָם
וְנִעְשָׂה שְׁקָל (שְׁלוֹם) בֵּינֵיהֶם, וְזוֹ מַחְלֶקֶת לְשֵׁם שְׁמַיִם, כְּמוֹ לֵאמֹר וְרַחֵל,
שֶׁזֶּה רוֹצֶה לְהִתְחַבֵּר עִם בַּעֲלָהּ וְזוֹ רוֹצֶה לְהִתְחַבֵּר עִם בַּעֲלָהּ, וְנִטַּל
אוֹתָן יַעֲקֹב וְקָשַׁר אוֹתָן בּוֹ אֶת שְׁתֵּיהֶן, מִשּׁוּם שֶׁהִיָּתָה מַחְשָׁבַת לֵאמֹר
בְּלִבָּהּ, אִם יַעֲקֹב נוֹשֵׂא אֶת אַחוֹתַי, נוֹשֵׂא אוֹתִי עִשׂוֹ הַרְשָׁע, וְכִּי רַחֵל
חֲשָׁבָה כְּמוֹ כֵּן, מִשּׁוּם זֶה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נָתַן אֶת שְׁתֵּיהֶן לְיַעֲקֹב,
וְהִצִּיל אוֹתוֹ מֵאוֹתוֹ הַרְשָׁע, וְהִתְחַבְּרוּ עִם הַצַּדִּיק.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: אֲבָא, יוֹם אֶחָד הָיִיתִי בְּבֵית הַמְּדַרְשׁ, וְשֶׁאָלוֹ
הַחֲבָרִים, מַה זֶה שֶׁאָמַר רַבִּי עֲקִיבָא לְתַלְמִידָיו, כְּשֶׁתִּגִּיעוּ
לְאֲבִנֵי שֵׁשׁ טְהוֹר, אֵל תֹּאמְרוּ מִים מִים, שֶׁמָּא תִּסְכְּנוּ עִצְמְכֶם, שֶׁנֶּאֱמַר
דִּבְרֵי שְׁקָרִים לֹא יִכּוֹן לִנְגַד עֵינַי? נ"א. קָם זְקֵן הַזְּקֵנִים, עֲתִיק
הָעֲתִיקִים, וְאָמַר: רַבִּי רַבִּי, מַה הוּא שֶׁאָמַר רַבִּי עֲקִיבָא לְתַלְמִידָיו
כְּשֶׁתִּגִּיעוּ לְאֲבִנֵי שֵׁשׁ טְהוֹר אֵל תֹּאמְרוּ מִים מִים שֶׁמָּא תִּסְכְּנוּ
בְּעִצְמְכֶם, זֶהוּ שֶׁפְּתוּב דִּבְרֵי שְׁקָרִים לֹא יִכּוֹן לִנְגַד עֵינַי, הָרִי כְּתוּב
(בְּרֵאשִׁית א, ו) יְהִי רְקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם וְיִהְיֶה מִבְּדִיל בֵּין מַיִם לְמַיִם, וְעוֹד
מִים עֲלִיוֹנִים וּמַיִם תַּחְתּוֹנִים יֵשׁ שָׁם, לְמַה אָמַר אֵל תֹּאמְרוּ מִים מִים?
אָמַר לוֹ הַמְּנוֹרָה הַקְּדוּשָׁה: זְקֵן הַזְּקֵנִים, לֵךְ נֵאֶה לְגַלוֹת הַסּוּד הַזֶּה,
שֶׁאֵין הַחֲבָרִים יְכוּלִים לְעַמֵּד בּוֹ עַל בְּרִיו. אָמַר לוֹ זְקֵן הַזְּקֵנִים: רַבִּי
רַבִּי, מְנוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, בּוֹדָאֵי אֲבִנֵי שֵׁשׁ טְהוֹר הֵן י' י', שֶׁהֵן אֶחָד יו"ד
עֲלִיוֹנָה מִן א, וְהַשְּׁנֵי יו"ד תַּחְתּוֹנָה מִמֶּנָּה, וְכֵאֵן אֵין טְמָאָה אֶלָּא
אֲבִנֵי שֵׁשׁ טְהוֹר, וְאֵין הַפְּרָשָׁה בֵּין מַיִם לְמַיִם, שֶׁהַכֹּל יַחַד אֶחָד,
שֶׁאָלוֹ הֵם מִצַּד שְׁל עֵץ הַחַיִּים, שֶׁהוּא וּבְאֲמֻצָּע שְׁל א, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ
וְלָקַח גַּם מֵעֵץ הַחַיִּים וְאָכַל וְחַי לְעֹלָם, אֲבָל הָאֵילָן שְׁל עֵץ הַדַּעַת
לְמַטָּה]. בֵּין כֵּךְ הִנֵּה זְקֵן הַזְּקֵנִים, עֲתִיק הָעֲתִיקִים, יוֹרֵד וְאוֹמַר לָהֶם:



חכמים, במה עסקתם? אמרו לו: ודאי בזה שאמר רבי עקיבא לתלמידיו, כשתגיעו לאבני שיש טהור אל תאמרו מים מים. ואמר להם: ודאי סוד עליון יש כאן, והרי פרשה בשיבה העליונה, וכדי שלא תטעו ירדתי אליכם, כדי שיתגלה הסוד הזה ביניכם, שהוא סוד עליון טמיר מבני האדם (הדור).

בַּדְּאֵי אַבְנֵי שֵׁשׁ טָהוֹר הֵן י' י', שְׁמֵהֶם יוֹצְאִים מִים זָכִים, וְהֵם רְמוּזִים בָּאוֹת א, בְּרֵאשׁ וּבְסוּף י' י', ו' שֶׁהוּא נְטוּי בִּינֵיהֶם, הוּא עֵץ הַחַיִּים, מִי שְׁאוּכַל מִמֶּנּוּ, וְחֵי לְעַלְמ.

וְאֵלֶּי שְׁנֵי הַיּוֹדִי"ם הֵם רְמוּזִים בְּוִיצֵר, וְהֵם שְׁתֵּי יִצְרֵאוֹת, יִצְרָה שֶׁל עֲלִיּוֹנִים וְיִצְרָה שֶׁל תַּחְתּוֹנִים, וְהֵם חֲכָמָה בְּרֵאשׁ וְחֲכָמָה בְּסוּף, תַּעֲלוּמוֹת חֲכָמָה, וְדֵאִי הֵם תַּעֲלוּמוֹת מֵהַחֲכָמָה הָעֲלִיּוֹנָה (שֶׁהִיא) תַּחַת הַכֶּתֶר הָעֲלִיּוֹן.

וְהֵם כְּנֶגֶד שְׁתֵּי עֵינַיִם, שֶׁבָּהֶם שְׁתֵּי דְמְעוֹת יוֹרְדוֹת לַיָּם הַגָּדוֹל, וְלָמָּה יִרְדּוּ? מִשּׁוֹם שֶׁהַתּוֹרָה, מִשְׁנֵי לִוְחוֹת הַלְּלוּ הָיָה מוֹרִיד מִשָּׁה לְיִשְׂרָאֵל, וְלֹא זָכוּ, וְנִשְׁבְּרוּ וְנִפְּלוּ, וְזֶה גֵרַם לְאַבְדֹן שֶׁל בֵּית רֵאשׁוֹן וְשְׁנֵי, וְלָמָּה נִפְּלוּ? מִשּׁוֹם שֶׁפָּרַח מֵהֶם ו', שֶׁהִיא ו' מִן וְיִצְרָר.

וְנִתְּן לָהֶם אַחֲרַיִם מִצַּד שֶׁל עֵץ הַדְּעַת טוֹב וְרַע, שֶׁמִּשָּׁם נִתְּנָה תּוֹרָה בְּאִסּוּר וְהִתֵּר, מִיָּמִין חַיִּים וּמִשְׁמָאל מִיְתָה, וּמִשּׁוֹם זֶה אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא לְתַלְמִידָיו, כְּשֶׁתִּגִּיעוּ לְאַבְנֵי שֵׁשׁ אֵל תִּגִּידוּ מִים מִים, וְאֵל תִּהְיוּ שׁוֹקְלִים אַבְנֵי שֵׁשׁ טָהוֹר לְאַבְנֵים אַחֲרוֹת, שֶׁהֵן חַיִּים וּמִיְתָה, שֶׁשָּׁם לֵב חָכֵם לִימִינוֹ שֶׁל אָדָם, וְלֵב כְּסִיל לְשְׁמָאלוֹ, וְלֹא עוֹד, אֲלֹא אַתֶּם תִּסְכְּנוּ עִצְמְכֶם, מִשּׁוֹם שֶׁהָאַבְנֵים הַלְּלוּ שֶׁל עֵץ הַדְּעַת טוֹב וְרַע הֵן בְּפִרוּד, וְאַבְנֵי הַשֵּׁשׁ טָהוֹר הַלְּלוּ הֵן בְּיַחְדוּד, בְּלִי פִרוּד כָּלֵל, וְאִם תִּאֲמְרוּ שֶׁהִרִי הַסֵּתֶלֶק מֵהֶם עֵץ הַחַיִּים וְנִפְּלוּ וַיֵּשׁ בִּינֵיהֶן פִּרוּד – דִּבַּר שְׁקָרִים לֹא יִכּוֹן לְנֶגֶד עֵינַי, שֶׁהִרִי אֵין שָׁם פִּרוּד לְמַעְלָה, וְאֵלוֹ שֶׁנִּשְׁבְּרוּ, מֵאוֹתָם (כִּלִּים) הָיוּ. בָּאוּ לְנִשְׁקֹת אוֹתוֹ, פָּרַח וְהַסֵּתֶלֶק מֵהֶם.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, כָּל אוֹתָם הַמֵּתִים שֶׁל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל יִחִיו וְיִקוּמוּ בְּרֵאשׁוֹנָה לְזִמְן שִׁיחִיָּה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֵת הַמֵּתִים, מִשּׁוֹם שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יִתְעוֹרֵר עֲלֵיהֶם. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב יִחִיו מִתִּיד נִבְלָתִי יְקוּמוּן, יִחִיו מִתִּיד – אֵלוֹ הֵם שֶׁל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, נִבְלָתִי יְקוּמוּן – אֵלוֹ שֶׁבְּאֶרֶץ נִכְרִיָּה, שֶׁלֹּא כְּתוּב בָּהֶם תַּחֲיָה אֲלֵא קִימָה, שֶׁהִרִי רוּחַ הַחַיִּים לֹא תִשְׂרָה עֲלֵיהֶם אֲלֵא בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וּמִשּׁוֹם כֵּךְ כְּתוּב בָּהֶם יִחִיו.



נְבִלְתֵי יְקוּמוֹן, אֵלֹו שְׂבַחוּךָ, יִבְרָא הַגּוֹף שְׁלֵהֶם וַיְקוּמוּ, גּוֹף בְּלֵי רוּחַ, וְאַחַר כֵּן יִתְגַּלְּגְלוּ מִתַּחַת הָעֶפֶר עַד שִׁיגִיעוּ לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל, וְשֵׁם יִקְבְּלוּ נְשָׁמָה, וְלֹא בְרִשׁוֹת אַחֲרֶת, כְּדִי שִׁיתְקִימוּ בְּעוֹלָם כְּרָאוּי.

אָמַר רַבִּי אֱלֶעָזָר: בֵּא וּרְאֵה, בְּשַׁעַה שְׁעֵתִיד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַחְיֹת אֶת הַמֵּתִים, כָּל אוֹתָן נְשָׁמוֹת שִׁיתְעוֹרְרוּ, כֻּלָּם יְקוּמוּ בְּאוֹתוֹ דְּמוֹת מִמֶּשׁ שֶׁהָיוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה, וּמוֹרִיד אוֹתָן הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְקוֹרָא לָהֶם בְּשֵׁמוֹת, זֶהוּ שְׂכָתוֹב לְכֻלָּם בְּשֵׁם יִקְרָא. וְכֹל נְשָׁמָה תְּכַנֵּס לְמִקְוָמָה, וַיַּעֲמְדוּ בְּקִיּוֹם בְּעוֹלָם כְּרָאוּי, וְאִזּוּ יִהְיֶה הָעוֹלָם שְׁלָם, וְעַל אוֹתוֹ זְמַן כְּתוֹב וְחִרְפַת עֲמוֹ יִסִּיר, זֶה יֵצֵר הָרַע שְׂמַחֲשִׁיךְ פְּנֵי הָאָדָם וְשׁוֹלֵט בּוֹ.

אָמַר רַבִּי חִזְקִיָּה: אִם תֹּאמַר שְׁכָל הַגּוֹפּוֹת שֶׁל הָעוֹלָם יְקוּמוּ וַיִּתְעוֹרְרוּ מִן הָעֶפֶר, אוֹתָם גּוֹפִים שֶׁנִּנְטְעוּ בְּנְשָׁמָה אַחַת מֵהַיְהִיָּה מֵהֶם? אָמַר רַבִּי יוֹסִי, אוֹתָם גּוֹפִים שֶׁלֹּא זָכוּ וְלֹא הִצְלִיחוּ, הָרִי הֵם כֹּלָא הָיוּ, כְּמוֹ שֶׁהָיוּ עֵץ יָבֵשׁ בְּעוֹלָם הַזֶּה, כֵּן גַּם בְּאוֹתוֹ הַזְּמַן, וְהַגּוֹף הָאֲחֵרוֹן יְקוּם, אוֹתוֹ שֶׁנִּנְטְעוּ וְהִצְלִיחַ וְנִטְעַע שְׂרָשָׁיו כְּרָאוּי, וְעַל אוֹתוֹ הַגּוֹף הָאֲחֵרוֹן כְּתוֹב וְהָיָה כְּעֵץ שֶׁתוֹלַע עַל פְּלִגֵּי מַיִם, שֶׁעָשָׂה פְּרוֹת וְנִטְעַע שְׂרָשָׁיִם וְהִצְלִיחַ כְּרָאוּי, וְעַל אוֹתוֹ הַגּוֹף בְּרֵאשׁוֹן כְּתוֹב וְהָיָה כְּעֶרְעֵר בְּעֶרְבָה וְלֹא יִרְאֶה כִּי יָבֵא טוֹב. כִּי יָבֵא טוֹב, זֶה תַּחֲיַת הַמֵּתִים.

וּמֵאִיר אוֹתוֹ הָאֵוֹר שְׁעֵתִיד לְהֵאִיר לְצַדִּיקִים, שֶׁהָיָה גְנוּז לְפָנָיו מִיּוֹם שֶׁנִּבְרָא הָעוֹלָם, זֶהוּ שְׂכָתוֹב וַיִּרְא אֱלֹהִים אֶת הָאֵוֹר כִּי טוֹב, בּוֹ עֵתִיד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַחְיֹת מֵתִים, זֶהוּ שְׂכָתוֹב וַיִּרְחַח לְכֶם יִרְאֵי שְׁמֵי שְׁמֵשׁ צָדָקָה וּמִרְפָּא, וְאִזּוּ יִתְגַּבֵּר הַטוֹב בְּעוֹלָם, וְאוֹתוֹ שֶׁנִּקְרָא רַע יַעֲבֹר מִן הָעוֹלָם, וְאִזּוּ אוֹתָם גּוֹפּוֹת רֵאשׁוֹנִים יִהְיוּ כֹלָא הָיוּ. **אָמַר** רַבִּי יִצְחָק: עֵתִיד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַרְיֵק עַל אוֹתָם גּוֹפּוֹת רוּחֹת. אִם זָכוּ בָהֶם, יְקוּמוּ לְעוֹלָם כְּרָאוּי, וְאִם לֹא, יִהְיוּ אֶפֶר תַּחַת רְגְלֵי הַצַּדִּיקִים. זֶהוּ שְׂכָתוֹב וּרְבִים מִיִּשְׁנֵי אֲדַמַת עֶפֶר יִקְיִצוּ וְגוֹמֵר.

אָמַר רַבִּי אֱלֶעָזָר: וְזֶה מִי שֶׁהִסְתַּלַּק מִן הָעוֹלָם טָרָם שֶׁהִגִּיעוּ יָמָיו לְעֶשְׂרִים שָׁנִים, מֵאִיזָה מְקוֹם נֶעֱנֵשׁ? מִשּׁוּם (שֶׁהָיָה מְשַׁלֵּשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנִים וּמַעֲלָה), שֶׁהָרִי מְשַׁלֵּשׁ עֶשְׂרֵה וּמֵטָה אֵינוֹ בֵּר עֲנֵשׁ, אֶלָּא בְּחִטָּאוֹ שֶׁל אָבִיו, אֲבָל מְשַׁלֵּשׁ עֶשְׂרֵה וּמַעֲלָה מֵהָ הוּא? אָמַר לוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ



הוא, חס עליו שימות זכאי, ונותן לו שכר טוב באותו העולם, ולא ימות חיב שיענש באותו העולם, והרי פרשוה.

אמר לו: אם הוא רשע ולא הגיע ימיו לעשרים שנים מה הוא? כיון שהסתלק מן העולם במה הוא ענשו? אמר לו: בזה התקים – ויש נספה בלא משפט, שכשענש יורד לעולם, אותו שפוגש באותו המשחית נענש, שלא השגיחו עליו מלמעלה, ועליו כתוב עונותיו ילכדונו את הרשע. את – לרבות מי שלא הגיעו ימיו להענש, עונותיו ילכדונו, ולא בית הדין שלמעלה, ובחבלי חטאתו יתמך, ולא בית הדין שלמטה.

תקון אחד וארבעים

בראשית, שם תשר"י, וזו זרוע שניה, יום השני, יש"ת חשך סתרו. נשארה ר', היא ראש השנה, ושם הבדלה בין טוב ורע, ובראש השנה המלך הוא דין, וכל הספירות נקראו דינים ומשפטים מצדו, וכל צבא השמים עומדים עליו מימינו ומשמאלו, אלו מימינים לכף זכות, ואלו משמאלים לכף חובה, וכשיתעוררו ישראל עם שופרות, ומעלים לשם את השכינה, שהיא תרועת מלך כעשרה שופרות, משום שהיא אינה עולה פחות מעשרה, באותו זמן ויהי מבדיל בין מים למים, מפריד הקדוש ברוך הוא בין אלו שממינים לכף זכות, ובין אלו שמשמאלים לכף חובה, ונאמר הבדלו מתוך העדה הזאת ואכלה אותם כרגע.

ועל התשרי הזה נאמר בתשרי נברא העולם, ושם שבת שניה מאותן שבע שבתות, (ושם בת שש, בת מאלו השש), וחקמשה רקיעים, וששי שמים, הם כנגד ששת ימי בראשית, ובכלם אמר טוב, פרט ליום השני, משום שאין בתשרי א' להשלים לבראשית, משום שהסתלק בחטאו של אדם, ומשום כך הצפון הוא פגום, ומשום זה מצפון תפתח הרעה, עד שמשתלם, וכמו שאברהם שהיה ימין, יום הראשון שבו כלולות ותלויות מאתים ארבעים ושמונה מצוות עשה, כך גם מצחק, שהוא כמו היום השני, תלויות בו שלש מאות ששים וחקמש מצוות לא תעשה, יום השלישי בו הכל כלול, וממנו תלויות מצוות עשה ולא תעשה כענבים באשכול.

תקון ארבעים ושנים

בראשית, שם איש, שנאמר בו ויעקב איש תם, וזה היום השלישי, שהרי שלשה אמנים היו עד כאן. היום הראשון והיום



השני והיום השלישי, כל אחד הוציא את אִמְנוֹתוֹ. היום הראשון אָמַר לוֹ אוֹתוֹ אָמוֹן מִפְּלֵא וּמִכֶּסֶה, שֶׁהוּא אִי"ן, הַכּוֹלֵל שְׁלֹשׁ סְפִירוֹת, א' פֶּתֶר, י' חֻכְמָה, ו' בִּינָה, וְה' אוֹתוֹת מִנְצַפ"ךְ מִהָעוֹלָם הֵבֵא הֵם כְּנֶגֶד ה' הַעֲלִינָה.

אָמַר לְכָל אֶחָד מִשְׁלֹשֶׁת הַיָּמִים שִׁיּוּצֵי אִמְנוֹתוֹ, אָמַר לַיּוֹם הָרִאשׁוֹן יְהִי אֹר, מִיַּד הוֹצִיא אִמְנוֹתוֹ וְעָשָׂה אוֹתָהּ, זֶהוּ שְׁכַתוֹב וַיְהִי אֹר, וְהָרִי פָּרְשׁוּהוּ שְׁאִין הָיָה אֶלָּא עַל יְדֵי עֲשִׂיָּהּ, א' מִן אִי"ן שֶׁהָיָה פּוֹרֵחַ בְּאֹרֵר הוֹצִיא אֹר, י' הוֹצִיא רְקִיעַ, ו' מִן אִין הוֹצִיא יִבְשָׁה. זֶהוּ שְׁכַתוֹב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִי"ם יְקוּוֹ הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל מְקוֹם אֶחָד וְתִרְאֶה הַיִּבְשָׁה. וַיֹּאמֶר אֱלֹהִי"ם יְקוּוֹ הַמַּיִם, כָּאֵן כְּמָה מְצוּוֹת, מְצוּוֹת הַיַּחֲדוּד וּמְצוּוֹת פְּרִיָּה וְרִכְיָה. מְצוּוֹת הַיַּחֲדוּד שֶׁהֵיא יְקוּוֹ הַמַּיִם, מִתְּכַנְסִים הַיַּחֲדוּד שֶׁל כָּל סְפִירָה וְסְפִירָה לְמְקוֹם אֶחָד, שֶׁהֵיא הַכְּנוּס שֶׁל הַכָּל, אֶל מְקוֹם אֶחָד, שֶׁהוּא מְקוֹה יִשְׂרָאֵל יְהו"ה.

הַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי שָׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ יְהו"ה אֶחָד, וַיְהו"ה הוּא נִקְרָא מְקוֹם, וְהָרִי פָּרְשׁוּהָ בְּעַלֵּי הַמְּשָׁנָה, שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נִקְרָא מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְאִין הָעוֹלָם מְקוֹמוֹ, כְּמוֹ כֵּן י' עֶשֶׂר פְּעָמִים הוּא ק' מִן מְקוֹם, ה"ה חֲמֵשׁ פְּעָמִים, כָּל אֶחָד וְאֶחָד עוֹלָם עֲשָׂרִים וְחֲמֵשׁ עֲשָׂרִים וְחֲמֵשׁ, כְּחֻשְׁבוֹן אוֹתוֹת הַיַּחֲדוּד, שְׁתֵּי הַפְּעָמִים שְׁמִיחָדִים שָׁמַע יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם שֵׁשׁ תְּבוּת, שְׁבָהֵן עֲשָׂרִים וְחֲמֵשׁ עֲשָׂרִים וְחֲמֵשׁ אוֹתוֹת. אִם כֵּן, מָה זֶה ק'? מָאָה בְּרֻכּוֹת שְׁחִיב אָדָם לְבָרֵךְ אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּכָל יוֹם, נִשְׁאָר ו', שֵׁשׁ פְּעָמִים שֵׁשׁ עוֹלָם שְׁלֹשִׁים וְשֵׁשׁ, כְּחֻשְׁבוֹן כְּנָפֵי הַשְּׂרָפִים, שֶׁנֹּאמַר בָּהֶם שְׂרָפִים עֹמְדִים מִמַּעַל ל"ו, וְהַכְּנָפִים הִלְלוּ תְלוּוֹת מו', שֶׁהוּא שֵׁשׁ הַתְּבוּת שֶׁל הַיַּחֲדוּד, וּבּו עוֹלָם אַרְבָּעִים וּשְׁתַּיִם אוֹתוֹת שְׁבָהֵן נִבְרְאוּ שָׁמַיִם וָאָרֶץ. תִּמְצָא שְׁמִקוּ"ם עוֹלָה יְהו"ה כְּחֻשְׁבוֹן כְּמוֹ זֶה: י' ק', ה"ה כ"ה כ"ה, ו' ל"ו, עוֹלָה הַכָּל מָאָה שְׁמוֹנִים וְשֵׁשׁ כְּחֻשְׁבוֹן מְקוּ"ם, וּבּו פְּקוּ"ו פְּלִילִיָּה, וּבּו קפ"ו תְּהוּמוֹת בְּלֵב יָם.

בַּיּוֹם הַזֶּה שֶׁהוּא יְהו"ה, צָרִיךְ לְכַנֵּס אֶת דְּרָגוֹת הַיַּחֲדוּד וְלַהַכְּלִיל בּו עֶשֶׂר סְפִירוֹת כְּמוֹ זֶה: יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, שֶׁהֵן עֶשֶׂר סְפִירוֹת בְּלִימָה, יְהו"ה מְקוֹם לְיו"ד ה"א וּא"ו ה"א, שֶׁהוּא סְתוּם וְנִעְלָם, וּמְשוּם זֶה נִקְרָא עוֹלָם עָלָם, צָרִיךְ לְהַעֲלִים אוֹתוֹ מִכָּל הָעוֹלָם, שֶׁהוּא עָלָם, וְהַשְׁכִּינָה נִעְלָמָה, זֶהוּ שְׁכַתוֹב וְנִעְלָמָה מְעִינֵי כָל חַי.



אין ספירה שאין שם יהו"ה יו"ד ה"א וא"ו ה"א, וכך צריך לכנס בו הכל בכל מקום, שכל השמות הן כנויים לו, ושכינתו היא יהו"ה, היא כלולה מארבע אותיות, והוא לא נקרא מקום אלא בה, מקום אחד ודאי, הוא לא נקרא אדם (אחד) אלא בה, כמו שהאדם שלמטה שברא בדמותו, שנאמר בו זכר ונקבה בראם ויברך אתם ויקרא את שמם אדם.

ועוד, כי אחד קראתיו, כמו שעשר הספירות, שהן א' פתר עליון, ח' שמונה ספירות מחכמה עד צדיק, ד' המלכות הקדושה, עליה נאמר למען יאריך ימים על ממלכתו, ואם חס ושלום פוחת אדם מעשר ליחד בה, מסתלק הקוץ מן ד' מן אחד ונשארת יבשה, וסוד הדבר - יקוו המים מתחת השמים, שהיא תחת השמים, שהוא הקדוש ברוך הוא, שנאמר בו ואתה תשמע השמים, שהנקבה היא תחת בעלה.

וכך כל מי שפוגם את אות הברית, באותה הטפה שהיא היחוד, וזורק אותה במקום אחר, גורם לה להיות יבשה מצדו, שהסתלק המעין והיחוד ממנה, והיא נשארת יבשה, וזה גורם חרבן העולם, ומיד נאמר ונהר יחרב ויבש, שהוא הנהר שיוצא מעדן, שמשקה את הגן, שהיא תורה שבעל פה שנשקית מתורה שבכתב, שכוללת חמשים ושלשה סדרים של התורה.

תקון ארבעים ושלשה

בראשית, שם את"ר יב"ש, וזהו נהר יחרב ויבש, באותו זמן שהוא יבש והיא יבשה, צוחים הבנים למטה ביחוד ואומרים שמע ישראל, ואין קול ואין עונה. זהו שכתוב אז יקראנני ולא אענה.

וכך מי שגורם שתסתלק קבלה וחקמה מתורה שבעל פה ומתורה שבכתב, וגורם שלא ישתדלו בהן, ואומרים שאין אלא פשט בתורה ובתלמוד, בודאי כאלו הוא יסלק את המעין מאותו נהר ומאותו גן. אוי לו, טוב שלא נברא בעולם ולא ילמד אותה תורה שבכתב ותורה שבעל פה, שנחשב לו כאלו החזיר העולם לתהו ובהו, וגורם עני בעולם וארך הגלות.

ויאמר אלהי"ם תדשא הארץ דשא וכו', אמר רבי אלעזר: אבא, והרי קרא לו יבשה, מאיפה תדשא הארץ? אמר לו: בני, כך



לימד תשובה לכל בני העולם, שאם אדם יחזר בתשובה, מוריד לה המעין שהסתלק, ומה שהיתה יבשה קורא לה ארץ, ולנהר שהיה חרב ויבש קרא לו מקנה המים וימים, זהו שכתוב ויקרא אלהים ליבשה ארץ ולמקנה המים קרא ימים. באותו זמן שנקראת ארץ, מה כתוב בו? ויאמר אלהים תדשא הארץ, להוציא זרעים ופרות שהן נשמות, כל אחד למינהו, אלו הנשמות שנגזרו מכסא כבודו, ואלו רוחות שנגזרו ממלאכים, ואלו הנפשות שנגזרו מהאופנים, כל אחד הוציא למינהו את כל אחד כראוי. עץ פרי – זה תלמיד חכם, עשה פרי – זו בת זוגו, לכל אחד כראוי, (כל אחד הוציא למינו).

ועוד, עץ פרי – זה העמוד האמצעי, עשה פרי – זה צדיק, אשר זרעו בו על הארץ – זו השכינה, שכל הזרעים נכללים בה, וכאן המצוה של פריה ורביה, לעשות פרות וזרעים, זהו שכתוב לא תהו בראה לשבת יצרה, ומי שמתבטל מפריה ורביה, כאלו החזיר את אותה ארץ יבשה, ומונע ממנה ברכות, כל אחד לפי דרגתו, מי שפוגם למטה פוגם למעלה את המקום שנגזרה נשמתו.

תקון ארבעים וארבעה

בראשית, שם תר"י, שם א"ש, ועליהם נאמר ויאמר אלהים יהי מארת ברקיע השמים. מארת כתיב, חסר ו', זו תורה שבכתב. מה זה מארת? זו תורה שבעל פה, ואף על גב שבארוה מארת חסר זו לילית, שבעים פנים לתורה, ומשום זה מארת במקום הזה, אותה שנאמר בה כי נר מצוה, ותורה אור זה העמוד האמצעי, ועליהם נאמר את המאור הגדל לממשלת היום ואת המאור הקטן לממשלת הלילה.

כאן מצוה לעשות צדקה, את המאור הגדל – סוד העשירים, ואת המאור הקטן – סוד העניים, וכמו שהלכנה לווה מן השמש ואין לה אור אלא ממה שהשמש נותנת לה, כך השכינה אומרת לוו עלי ואני פורע, שכך צריך אדם להיות מלוה לעני, וכמו כן לווים הפוכים והמזלות זה מזה, והמלאכים זה מזה. וסוד הדבר – ומקבלים זה מזה, כך לווה השכינה, שהיא הלכנה הקדושה, מן הקדוש ברוך הוא, ומקבלת ממנו, שנאמר בו כי שמש ומגן יהוה אלהים, וכן היה מקבל יהושע ממשה, כמו שבארוהו פני משה כפני



חַמָּה וּפְנֵי יְהוֹשֻׁעַ כַּפְּנֵי לְבָנָה, וְכַךְ הָיוּ כָּל הַנְּבִיאִים לְפָנֵי מֹשֶׁה כְּמוֹ
הַלְּבָנָה וְהַכּוֹכְבִּים לְפָנֵי הַשָּׁמֶשׁ, שְׂאִין לָהֶם אֹר אֲלֵא מִן הַשָּׁמֶשׁ.

תקון ארבעים וחמשה

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִיִּם, א"ל הַיְיִם, הַיָּם שֶׁל הַתּוֹרָה, וְעָלְיוּ נֹאמֵר
וַיֹּאמֶר אֱלֹהִיִּם יִשְׂרָצוּ הַיָּמִים שְׂרָץ נֶפֶשׁ חַיָּה וְעוֹף יְעוֹפֵף
עַל הָאָרֶץ. כָּאֵן מִצּוּהַ לְעַסֵּק בַּתּוֹרָה, שֶׁנֹּאמַר בָּהּ הוּי כָּל צָמֵא לְכוּ
לַיָּם, וְאֵלוֹ שְׂעוֹסְקִים בַּתּוֹרָה יוֹרְשִׁים נֶפֶשׁ מֵהַשְּׂכִינָה. זֶהוּ שְׂכֵתוֹב
יִשְׂרָצוּ הַיָּמִים שְׂרָץ נֶפֶשׁ חַיָּה, וְעוֹף יְעוֹפֵף – זוֹ רוּחַ, שֶׁנֹּאמַר בּוֹ כִּי
עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיךְ אֶת הַקּוֹל וּבַעַל כְּנָפַיִם יִגִּיד דְּבָר, וְזֶהוּ יְהוֹ"ה,
הַעֲמוֹד הָאֲמָצְעִי.

בְּנִגְדוֹ מַטְטְרוּ"ן שְׁשָׁמוּ כְּשֵׁם רַבּוֹ, י" הָרֵאשׁ שֶׁל הָעוֹף, ו' הַגּוֹף
שְׁלוֹ, ה"ה שְׁנֵי כְּנָפָיו, שְׂבָהֶם פּוֹרַח לְמַעְלָה וַיּוֹרֵד לְמַטָּה,
וְאֵלוֹ שְׁנֵי הַכְּנָפִים הֵם שְׁנֵי הַבָּלִים ה"ה, שְׂבָהֶם נֹאמַר וְהַחַיּוֹת רָצוּא
וְשׁוֹב, שָׁהֶם י"ו, הַבָּל עוֹלָה בִי, הַבָּל יוֹרֵד בּוֹ, כְּהַבָּל שְׂיוֹצֵא מִפִּי
הַכֶּכֶּשֶׁן, וְכַךְ הָיָם עוֹלָה וַיּוֹרֵד וְגַלְיֹו רָצִים וְשָׁבִים, וְרוֹצִים לְהַחֲזִיר
אֶת הָעוֹלָם לְתֵהוּ וּבָהוּ, וּבְזִמָּן שְׂמַסְתְּפָלִים בְּשָׂכִינָה, שֶׁהִיא תַּחֲנוּם
הַיָּם, חוֹזְרִים לְמְקוֹמָם. בֵּא וְרֵאָה, י" הִיא אֲמִירָה וְדַבּוּר וְקִרְיָאָה, ו'
קוֹל, ה"ה הַבָּל שְׂיוֹרֵד בְּדַבּוּר, הַבָּל עוֹלָה בְּקוֹל, הַקּוֹל עוֹלָה, דַּבּוּר
יוֹרֵד, וּכְשֶׁהוּא עוֹלָה וַיּוֹרֵד, מְלֹאכֵי אֱלֹהִיִּם עוֹלִים וַיּוֹרְדִים בּוֹ, שָׁהֶם
הַמַּחֲנֹת וְהַחֲזִילוֹת שְׁלוֹ, וְזֶה סוּד מִי עָלָה שְׂמִים וַיֵּרֵד. אֲשֶׁרִי מִי
שְׂמַעְלָה בּוֹ תַּפְלוֹת, שֶׁהָרִי תַּתְּפָלָה הִיא סֵלֶם שְׂבָה מַעְלִים וּמוֹרִידִים
אוֹתָהּ מְלֹאכֵי אֱלֹהִיִּם.

יֵשׁ מִי שְׂמַעְלִים אוֹתָהּ לְמַעְלָה, וַיֵּשׁ מִי שְׂמוֹרִידִים אוֹתָהּ לְמַטָּה.
כְּשֶׁמַּעְלִים אוֹתָהּ לְמַעְלָה, מַעְלִים אוֹתָהּ בְּזַכִּיּוֹת, וּכְשֶׁיוֹרֵדֵת,
יוֹרֵדֵת בְּזַכִּיּוֹת, זֶה לְצַדִּיק גָּמוֹר עוֹלָה מִמֶּנּוּ בְּזַכִּיּוֹת וַיּוֹרֵדֵת בּוֹ בְּזַכִּיּוֹת.
לְבִינּוֹנֵי שְׂזַכִּיּוֹתָיו שְׂקוֹלִים לְחֻבּוֹתָיו, הִיא תְלוּיָהּ בְּאוֹרִי, אִם הַחֻבּוֹת
רַבִּים עַל הַזְּכִיּוֹת (כְּחוּט הַשְּׂעֵרָה), הִיא מַעְלָה אוֹתוֹ בְּחֻבּוֹת וּמוֹרִידָה
אוֹתוֹ בְּזַכִּיּוֹת, וְנוֹטֵל בָּהּ שְׂכָרוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה. לְרֹשַׁע גָּמוֹר, שְׂאִין לוֹ
זְכוּת בְּעוֹלָם לֹא לְמַעְלָה וְלֹא לְמַטָּה, עוֹלָה מִמֶּנּוּ בְּחֻבּוֹת וַיּוֹרֵדֵת
עָלְיוֹ בְּחֻבּוֹת.

הָרִי כָּאֵן כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיךְ אֶת הַקּוֹל, שֶׁנֹּאמַר בּוֹ וְעוֹף יְעוֹפֵף,
כְּמוֹ מוֹעֵף בִּיעֵף. עַל פְּנֵי רְקִיעַ הַשָּׁמַיִם, זוֹ הַנְּשָׁמָה, שְׂאֵלוֹ



שזוכים בתורה נאמר בהם ישרצו המים שרץ נפש חיה וגומר, שיורשים נשמות מן התורה, לאחרים - כל אחד למינו כפי מעשיו. זהו שכתוב ביום הששי ויאמר אלהים תוצא הארץ נפש חיה למינה בהמה ורמש וגומר. בהמה - אלו עמי הארץ שמעשיהם כבהמות, עליהם נאמר תוצא הארץ נפש חיה למינה בהמה ורמש.

תקון ששה וארבעים

בראשית, ברא שית, והן שש הכנפים של חיה, שנאמר בה ועוף יעופף על הארץ על פני רקיע השמים, הן שש ספירות שכולל העוף הזה, שהוא העמוד האמצעי, יש מי שיורש רוח הקדש בדרך אצילות מן העוף הזה, ויש מי שיורש רוח מאותו העוף שהוא נער, ששמו כשם רבו, ויש מי שיורש רוח מלמטה של הארץ, כמו שאמר קהלת מי יודע רוח בני האדם העלה היא למעלה, ורוח הבהמה הירדת היא למטה לארץ.

על ידי למוד הזהר זוכים לכל מדות טובות שבועולם

בעת עיקבא דמשיחא התגברות הרע והעזות והמדות רעות בהנהגות ראשי ערב רב, נתגלה האור הגנוז מן השמים ספר הזהר והתקונים ואחריהם וכו', וזוה הלמוד מבער הקוצים והרע שבנפשו ויזכה לדבק עצמו לאור עליון, ויזכה לכל מדות טובות שבועולם, ולזה נתגלה האור הזה.

ועקר למוד בפנימיות התורה יהיה שתשיג הארה וחיית אלקית בנפשך בעת למודך ובכל היום, ולא שתהיה מקבל או חוקר וכו'. ולפעמים האדם הוא בקטנות השכל, לא יפטר את עצמו מכלום כי זה מינות וכו' ואז עקימת שפתיו הוה מעשה ומלכא שכיב על אבנים ואותיות כמו שהן.

(היכל הכרחה דברים דף ר"ח:)

אמידת זהר בכל יום מסגל לפרנסה

עוד אמר לאדם אחד שיאמר זהר בכל יום ויום ויהיה לו פרנסה.

(מדרש פנחס דף ל"ו. אות מ"ג)

למוד הזהר מביא את האדם לידיעת ודבקות הבורא

ודע שכל ספר הזהר וחיוב למודו וכו', הכל מצות עשה לדבקה בו ולידע שיש אלקי מצוי. (נתיב מצוותיה, שביל היחוד, שביל ב' אות ג')



תקון שבועה וארבעים

בְּרֵאשִׁית, בְּרֵא שִׁית, וְזֶה הַיּוֹם הַשְּׁשִׁי, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר יוֹם הַשְּׁשִׁי, כִּי אֵין שְׁלֹשָׁה אֲמָנִים שְׁנַיִם. אֲמָן אֶחָד הוֹצִיא מְאוֹרוֹת בַּיּוֹם הַרְבִּיעִי, שֶׁהֵיוּ תְלוּיִים בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ אוֹר, הָאֲמָן הַשְּׁנַיִ הוֹצִיא אֶת שְׁרֵץ הַמַּיִם, זֶהוּ שֶׁכְּתוּב יִשְׂרָצוּ הַמַּיִם, וְזֶה הָיָה תְלוּי בַּיּוֹם הַשְּׁנַיִ שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ מַיִם, זֶהוּ שֶׁכְּתוּב יְהִי רִקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם. כִּי אֵין מַיִם וְכֵאֵן מַיִם. הָאֲמָן הַשְּׁלִישִׁי (הוֹצִיא עֹשִׁים וְדָרְעִים) כִּנְגַד הַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ תִדְשָׂא הָאָרֶץ דְּשָׂא עֵשֶׂב מִזְרִיעַ זֶרַע לְמִינֵהוּ, וְנֶאֱמַר בַּיּוֹם הַשְּׁשִׁי פָרוּ וּרְבוּ וּמְלָאוּ אֶת הָאָרֶץ. מֵה זֶה וּמְלָאוּ אֶת הָאָרֶץ? אֵלֹא אוֹתָהּ שֶׁהִיְתָה יִבְשָׁה בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי, נֶאֱמַר כִּי וּמְלָאוּ אֶת הָאָרֶץ, זֶהוּ שֶׁכְּתוּב מְלֵא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְזֶה בְרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלָכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד. קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת כִּנְגַד יְקוּוֹ הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל מְקוֹם אֶחָד וְתִרְאֶה הַיִּבְשָׁה, כִּנְגַד מְלֵא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ. בַּיּוֹם הַשְּׁשִׁי הִתְתַּקְּנוּ שֵׁשׁ הַדְּרָגוֹת שֶׁל הַכֶּסֶּא, וְבוֹ נִבְרָא אָדָם בְּצַלְמוֹ, שֶׁהוּא מוֹכֵן לְשִׁכְתָּ עַל הַכֶּסֶּא. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ, וְכֵאֵן שְׁתֵּי מְצוּוֹת, אַחַת – נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדְמוּתֵנוּ, וְהַשְּׁנַיִה – וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ.

נַעֲשֶׂה אָדָם, זֶה מְצוּוֹה לְמוֹל אֶת הַגֵּר, לְהִיּוֹת בְּצַלְמֵנוּ בְּמִילַת הָעֶרְלָה, כְּדְמוּתֵנוּ בְּפָרִיעָה, וְאִם שׁוֹמֵר אוֹת הַבְּרִית בְּשְׁנֵיהֶם, הוּא בְּצַלְמֵנוּ כְּדְמוּתֵנוּ, וְאִם לֹא – לֹא. וְאִם מְקִים זְכוֹר וְשִׁמּוֹר בְּשִׁבְתָּ, הוּא בְּצַלְמֵנוּ כְּדְמוּתֵנוּ, וְאִם לֹא – לֹא, וְאִין לוֹ חֵלֶק בְּזֶרַע יִשְׂרָאֵל, וְאִם מִיַּחַד אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא פְּעֻמִּים בְּכָל יוֹם בְּקִרְיַת שְׁמַע בַּיּוֹם וּבְלִילָה, הוּא בְּצַלְמֵנוּ כְּדְמוּתֵנוּ, וְאִם לֹא – לֹא, וְאִם הוּא מְנִיחַ תְּפִלִּין שֶׁל יָד וְתְפִלִּין שֶׁל רֵאשׁ בְּכָל יוֹם, שֶׁהֵם כִּנְגַד זְכוֹר וְשִׁמּוֹר, הוּא בְּצַלְמֵנוּ כְּדְמוּתֵנוּ, וְאִם לֹא – לֹא, וְאִם הוּא מְקִים יְבוּם וְחִלְצָה הוּא בְּצַלְמֵנוּ כְּדְמוּתֵנוּ, וְאִם לֹא – לֹא, וְהַכֵּל בְּאַהֲבָה וִירְאָה שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

וְעוֹד, נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדְמוּתֵנוּ, לְמִי אָמַר אֶת זֶה (לְמַעֲלָה)? לְאוֹתָם הַמְּלֵאכִים שֶׁמְּבָרְכִים וּמְקַדְּשִׁים אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמַעֲלָה בְּכָל יוֹם בְּבְרוּךְ וְקְדוֹשׁ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב וַיִּבְרָא אֱלֹהִים



זֶה וְאָמַר קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ. וּמִנֵּינָן לָנוּ שְׂמִיכָרִים אוֹתוֹ? אֵלֶּה
כְּשִׁשׁוּאֵלִים אֵיִה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ לְהַעֲרִיצוֹ, אוֹמְרִים בְּרוּךְ כְּבוֹד יְהוָה
מִמְקוֹמוֹ, וְאָנוּ כְּנֹגְדִים מְקַדְּשִׁים אוֹתוֹ בְּקָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ, וּמְבָרְכִים
אוֹתוֹ בְּרוּךְ כְּבוֹד יְהוָה מִמְקוֹמוֹ.

וְהֵם אוֹמְרִים עַל יִשְׂרָאֵל נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדַמוֹתֵנוּ. בְּצַלְמֵנוּ,
שְׂמִיכָדְשִׁים אֶת הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּמוֹ שְׂבִאֲרָנוּ, וְקָרָא זֶה אֶל
זֶה וְאָמַר קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ, כְּדַמוֹתֵנוּ, לְעַמְתָּם מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים
בְּרוּךְ כְּבוֹד יְהוָה מִמְקוֹמוֹ, וְעוֹד לְמַעְלָה נַעֲשֶׂה אָדָם, כְּאֵן נְכַלְלוּ כָּל
הַסְּפִירוֹת, שֶׁהֵן יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, שֶׁהֵן עֶשֶׂר, וְעוֹלוֹת לְחֻשְׁבוֹן
אָדָם, וְאוֹמְרִים בְּשִׁבִיל יִשְׂרָאֵל לְמַטָּה, נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדַמוֹתֵנוּ.
וְיִרְדוּ בְּדַגַּת הַיָּם – אֵלֶּה תְּלִמְיָדֵי חֲכָמִים שְׂמִתְּגַדְּלִים בֵּינָם הַתּוֹרָה,
שִׁיּוֹרְשִׁים מִשָּׁם נֶפֶשׁ חַיָּה, וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם – אֵלֶּה בְּעֵלֵי הַזִּכְיוֹת
שְׂבִיכּוֹתָם (שְׂזִיכּוֹתָם) פּוֹרְחִים לְמַעְלָה וְיִוֹרְשִׁים מִשָּׁם רוּחַ, שֶׁהוּא עוֹף
יְעוֹפֵף בְּכַנְפָּיִם שֶׁל מִצּוֹת עֲשֶׂה, וּבְבִהְמָה – אֵלֶּה עִמֵי הָאָרֶץ, שֶׁנֶּאֱמַר
בָּהֶם אֵל תִּירָאוּ אֶת עַם הָאָרֶץ כִּי לַחֲמֵנוּ הֵם.

וְעוֹד נַעֲשֶׂה אָדָם, הַשְּׂכִינָה הַתְּחִתּוֹנָה נוֹטֶלֶת עֲצָה מִן הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ כְּתַפְּאֶרֶת אָדָם לְשִׁבְתָּ בֵּית, שֶׁעַל הַעַמּוּד
הָאֲמֻצֵּי וְהַשְּׂכִינָה נֶאֱמַר זָכַר וּנְקֵבָה בְּרָאָם, וְנִקְרָאוּ אָדָם, וּכְמוֹתוֹ
אָמַר לְמַטָּה בְּאָדָם וְחַיָּה, זָכַר וּנְקֵבָה בְּרָאָם וְיִקְרָא אֶת שְׁמֵם אָדָם,
וּכְמוֹ שֶׁהַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשִׁכְנֵתוֹ נִקְרָא אֶחָד, כִּי קָרָא לְאָדָם
וּלְאִשְׁתּוֹ אֶחָד. זֶהוּ שְׂכֵתוֹב כִּי אֶחָד קָרָאתִיו, שֶׁתַּפְּאֶרֶת הוּא א"ח כּוֹלָל
תִּשְׁעַ סְפִירוֹת, הַמְּלֻכּוֹת ד' עֲשִׁירִית לוֹ, כְּלוּלָה מֵעֶשֶׂר שֶׁהֵם יו"ד ה"א
וּא"ו ה"א, וְהַד' כְּלוּלָה מֵאַרְבַּע אוֹתִיּוֹת שֶׁהֵן יְהוָה. הַקּוֹץ שֶׁל הָאוֹת
ד' מוֹרָה עַל עֶשֶׂר, וְד' עַל אַרְבַּעַה, שֶׁכִּי רְשׁוֹת הַיָּחִיד – רָחֲבוּ אַרְבַּעַה
וּגְבְּהוּ עֶשְׂרֵה, וְהָרִי פָּרְשׁוּהָ.

וַיִּבְרָא אֱלֹהִי"ם אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ בְּצֶלֶם אֱלֹהִי"ם בְּרָא אוֹתוֹ, כְּאֵן
מִצּוֹת תְּפִלִּין. בֹּא וּרְאֵה, כָּל מִי שֶׁמִּנִּיחַ תְּפִלִּין עַל רֹאשׁוֹ וְעַל
זְרוּעוֹ, קוֹל עוֹלָה בְּכָל יוֹם לְכָל הַחַיּוֹת, מְרַכְּבוֹת, וְאוֹפְנִים וְשׂוֹרְפִים
וּמְלֻאָכִים שְׂמִמְנִים עַל הַתְּפִלוֹת: תָּנוּ כְּבוֹד לְדַמוֹת הַמְּלָךְ, שֶׁהוּא מִי
שֶׁמִּנִּיחַ תְּפִלִּין, שֶׁעָלָיו נֶאֱמַר וַיִּבְרָא אֱלֹהִי"ם אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ בְּצֶלֶם
אֱלֹהִי"ם בְּרָא אוֹתוֹ. בְּצַלְמוֹ – בְּתַפְּלִין שֶׁל רֹאשׁ, כְּמוֹ הַתְּפִלִּין שֶׁל רַבּוֹן
הָעוֹלָם, שֶׁהֵן הַשְּׂכִינָה הָעֲלִיוֹנָה, תְּפִלִּין עַל הָרֹאשׁ (שֶׁהוּא) הַעַמּוּד



האמצעי, שהיא הפלל של שלש הספירות הראשונות, והעמוד האמצעי כולל שש ספירות, והאם העליונה תפלין על ראשו, הוא התפלין שמניח הקדוש ברוך הוא בכל יום. בצלם אלהי"ם – תפלין של יד, זו השכינה התחתונה, שהיא קשורה לו, ועליה נאמר ונפשו קשורה בנפשו, שניהם ביחוד אחד, בקשר אחד, הרצועה כרוכה באצבע שמאל, זה הקדושין שלה, שהיא הטבעת כרוכה באצבע שלה, ובה היא קשורה עמו והוא עמה, הרי קדשה.

ברכה, הפלל של שבע ספירות, והן שבע הברכות של חתן, שהן ז', יום השביעי צדיק, עליו נאמר וברכות לראש צדיק, שירש מהאם העליונה, והאות י' על ראשו היא חכמה י', בה נעשה ז', שבע ברכות שירש חתן וכלה, וכלולים בצדיק יום השביעי, שבו מתיחדים חתן וכלה, שהוא יאהדונה"י, והרי פרשוהו כי כל בשמים ובארץ, ותרגום – שאחוז בשמים ובארץ, והוא אות הברית, שאין יחוד לחתן וכלה חוץ ממנו.

ויכלו השמים והארץ וכל צבאם. ויכלו, בצדיק נכללים כל האיברים וכל הספירות, כל האיברים שהם מצוות עשה, שבו אשר קדשנו במצותיו וצונו לעשות את כל המצוות, שכ"ל כולל הכל, והוא הכל, וממנו תלוי הכל, העמוד שנושא שמים וארץ עליו, ובו נעשו כלל ופרט וכלל, ומשום זה ויכלו, כולל שמים וארץ, שמים אש ומים, וזה שמאל וימין, שמים – העמוד האמצעי, כולל את שניהם, הארץ – השכינה התחתונה, וכל צבאם – נצח והוד, שהם צבא השמים, משום שהוא כולל שבע ספירות שדוד שבח בהם את הקדוש ברוך הוא. זהו שכתוב לך יהו"ה הגדלה והגבורה וגומר. בגלל זה נקרא יום השביעי כלל שבע, ועולים לשבעים של חשבון התבות של קדוש ויכלו.

ויכלו אלהי"ם ביום השביעי, זו האם העליונה שהיא אלהי"ם. אחר שכלל בו שבע ספירות, נקראו על שמו כל השבתות שבע שבתות, אחר כך כולל בו שלש ספירות עליונות שכלילות באם העליונה, וקרא להם שביעי שביעי על שמו. זהו שכתוב ויכל אלהי"ם ביום השביעי, הנה אחד שכלול בו, וישבות ביום השביעי – זה השני, ויברך אלהי"ם את יום השביעי – הרי שלש, להכלל בעשר ספירות, שאין ספירה שלא נכללת בעשר, כל אחת



בממשלתה, אבל ממשלת הצדיק היום השביעי, בו נקראו כל הספירות השביעיות, שבעים תבות הן בקדוש ויכלו, וזכור ושמור הרי שבעים ושתים כחשבון ויכלו.

ובשבת צריך לתקן שלחן עם ארבע רגלים, כמו השלחן שלמעלה, שנאמר בו זה השלחן אשר לפני יהו"ה, ועליה נאמר תערוך לפני שלחן, שלחנו של הקדוש ברוך הוא זו השכינה, היא מצד הצפון שהוא גבורה, ומשום זה תקנו בעלי המשנה שלחן בצפון, ונר דולק לימין כמו שלמעלה, שנאמר בו מנורה בדרום, מטה באמצע מצד העמוד האמצעי.

בא וראה, שכינה נקראת שלחן מצד השמאל, והמנורה מצד הימין, ומטה ממצעת מצדו של העמוד האמצעי, ומשום זה זווגו באמצע בין צפון לדרום, והרי פרשה חכמים, כל הנותן מטתו בין צפון לדרום יהיו לו בנים זכרים וכו'. השלחן סמוך על ארבעה עמודים, שהוא כמו שהגוף שתומכים בו הזרועות והשוקים שהם ארבע, וצריך ששה לחמים מצד זה, וששה לחמים מצד זה.

וסוד הדבר – זה השלחן אשר לפני יהו"ה, ז"ה בחשבון ו' ו', שהם ששה פרקים של שתי הזרועות וששה הפרקים של שתי השוקים, שהרי השכינה נעשית גוף למלך בכל תקינה, ובאלו שנים עשר הפרקים של הנקבה ושנים עשר הפרקים של הזכר, המלאכים אומרים וקרא זה אל זה ואמר קדוש קדוש קדוש וגומר. ז"ה עם הקדוש ברוך הוא הוא אח"ד, ז"ה עם השכינה אח"ד, והכל יהו"ה אח"ד, מיחד את שניהם, וכנגד זה אל זה אמר דוד עשרים וארבע רננות, והם כנגד עשרים וארבעה ספרי התורה.

זה הוא כנגד ארבעה פנים לכל חיה לשלש חיות, זה השני כנגד ארבע כנפים לכל חיה לשלש חיות, וזהו סוד הדבר – וארבעה פנים לאחת וארבע כנפים לאחת להם, שכלם פורחים בשלחן לפני יהו"ה בכמה רננות, וצריך לחבר לשלחן הזה תורה, שהיא הקדוש ברוך הוא, ומשום זה פרשוהו בעלי המשנה, שנים שאוכלים על שלחן אחד וכו', ואם הוא אחד אורח ואחד בעל הבית, בעל הבית בוצע ואורח מברך. בעל הבית בוצע זה העמוד האמצעי למעלה, ואורח מברך זה הצדיק, שנאמר בו וארח צדיקים כאור נגה וגומר, והצדיק הוא בשבת כאורח שבא והולך בכל שבת ושבת.



הַשְּׁבֵת שְׁכִינָה, בַּעַל הַבַּיִת שְׁלָה - הָעֲמוּד הָאֲמָצְעִי, וְהוּא בּוֹצֵעַ וּפּוֹרֵס פְּרוֹסַת לֶחֶם שֶׁהִיא טֶפֶה, וְנוֹתֵן לְאוֹרַח שֶׁהוּא צָדִיק וְעָנִי, וְאוֹרַח מְבָרֵךְ לְבַעַל הַבַּיִת בְּכָל מִכַּל כָּל, שֶׁהֵם שְׁלֹשֶׁת הָאֲבוֹת, בְּבִרְכוֹת שֶׁהֵם הַתְּבָרָכוֹ, שֶׁהַבְּרָכוֹת עַל יְדֵי הַצָּדִיק יוֹרְדוֹת לְעֲמוּד הָאֲמָצְעִי. זֶהוּ שְׁפָתוֹב וּבְרָכוֹת לְרֹאשׁ צָדִיק. מִי זֶה רֹאשׁ הַצָּדִיק? זֶה הָעֲמוּד הָאֲמָצְעִי. תִּשַׁע בְּרָכוֹת הֵן מִמַּעַלָּה לְמַטָּה, מִכְּתָר עַד צָדִיק, וְתִשַׁע הֵן מִמַּטָּה לְמַעַלָּה, מִצָּדִיק עַד כְּתָר עֲלִיּוֹן, וְכֻלָּן עוֹלוֹת לְשִׁמּוֹנָה עֶשְׂרֵה, וְהַכֶּלֶה כְּלוּלָה מֵהֵם.

תְּפִלָּה לְמֹשֶׁה, תְּפִלָּה לְדָוִד, בֵּית הַכְּנֶסֶת הוּא כְּנוּס שֶׁל כָּל הַבְּרָכוֹת, הַתְּפִלָּה הִיא מְשׁוּם שֶׁהוּא סוּס לְקָדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְהִיא נַעֲשִׂית טְפִלָּה לְרוּכֵב, כִּךְ פִּרְשׁוּהוּ בַּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, אִין הָרוּכֵב טָפַל לְסוּס אֶלָּא הַסוּס טָפַל לְרוּכֵב. יֵשׁ טָפַל בֵּט' וְיֵשׁ תְּפַל בַּת', כְּמוֹ הַיֵּאֱכָל תְּפַל מִבְּלֵי מֶלַח?! וְהַתְּפִלָּה הַזֹּאת כִּךְ הִיא בַּת'.

וְהוּא כּוּס שֶׁל יֵינ, שֶׁהוּא יֵי"ן חֲשֶׁבוֹן סו"ד מִן יְסוּד, וְצָרִיךְ בּוֹ עֶשְׂרֵה דְבָרִים, כְּמוֹ שֶׁבְּאֲרוּהוּ בַּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, וְהֵן כְּחֲשֶׁבוֹן י' מִן יְסוּד, וְהֵם עֲטוּר וְעֲטוּף, הִדְחָה וְשִׁטְיָפָה, ח"י וּמְלָא, מְקַבְּלוֹ בְּשֵׁתֵי יָדָיו וְנוֹתְנוֹ בְּיָמָיו, וְנוֹתֵן עֵינָיו בּוֹ, וּמְסַלְקוֹ מִן הַקְּרָקַע טֶפַח, וּמְשַׁגְרוֹ בְּמַתְנֵה לְאֲנָשֵׁי בֵיתוֹ, עֲטוּר מְצַד שֶׁל עֶטְרָה שֶׁל בְּרִית מִלָּה, עֲטוּף, עֶטָה אֹר כְּשֶׁלְמָה, וְאֵם הוּא עָנִי שְׁאִין לוֹ אֶלָּא רְבִיעִית לֹג, שֶׁהִיא הַשְּׁעוֹר שֶׁל הָאוֹת ד', נֶאֱמַר תְּפִלָּה לְעָנִי כִי יַעֲטֵף, הִדְחָה וְשִׁטְיָפָה, הִדְחָה מִבְּפָנָיו וְשִׁטְיָפָה מִבְּחוּץ, וְסוּד הַדְּבָר - וְטָהְרוּ וְקָדְשׁוּ.

קָם זָקֵן אֶחָד מֵאֲחֵר הֵצֵל שֶׁל רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי, וְאָמַר: רַבִּי רַבִּי, יָפָה אִמְרַתְךָ, אֲבָל אֶת הַכּוּס הַזֶּה צָרִיךְ לְהַעֲלוֹתָהּ בְּדַרְגוֹתֶיהָ, עֲטוּר - מְצַד שֶׁל עֶטְרָה, שֶׁהִיא כְּתָר עֲלִיּוֹן עַל רֹאשׁ הַצָּדִיק, עֲטוּף - כְּמוֹ עֶטָה אֹר כְּשֶׁלְמָה. מַה זֶה עוֹטָה? זֶה י' שֶׁהַתְּעִטֵּף בְּאֹר וְנַעֲשֶׂה אֹר, וְזֶה שֶׁהַתְּעִטֵּף הוּא חֲכָמָה, הִדְחָה וְשִׁטְיָפָה, שֶׁהוּא וְטָהְרוּ וְקָדְשׁוּ, טָהְרָה מְצַד הַכֹּהֵן, שְׁנֵאֱמַר בְּכֹהֵן טָבַל וְעָלָה, נִטְהָר לְאֶכֶל בְּתֵרוּמָה, וְקָדְשׁוּ מְצַד הַשְּׂמָאל. זֶהוּ שְׁפָתוֹב וְקָדְשֶׁת אֶת הַלְוִיִּם, ח"י מְצַד שֶׁל צָדִיק ח"י הָעוֹלָמִים כּוֹלָל שְׁמוֹנָה עֶשְׂרֵה בְּרָכוֹת שֶׁל הַתְּפִלָּה, וּמְלָא מְצַד שֶׁל הָעֲמוּד הָאֲמָצְעִי, וּמְקַבְּלוֹ בְּשֵׁתֵי יָדָיו וְנוֹתְנוֹ בְּיָמָיו, זֶהוּ שְׁנֵאֱמַר בּוֹ מִיָּמִינוּ אֵשׁ דָּת לָמוֹ, כִּי יְמִינֶךָ פְּשׁוּטָה לְקַבֵּל שְׂבָיִם, וְהוּא יְמִינֶךָ יְהו"ה נֶאֱדָרִי בְּכַת, שְׁתֵּי יָדַי הֵן ה"ה, אַחַת שְׂמָאל וְאַחַת יָמִין,



ומשום כך צריך להנתן בחמש אצבעות, משום כוס ישועות אשא, ונותן עיניו בו, עליהם נאמר עיני כל אליך ישברו, והם שני עמודי אמת שהם י' י', שהם בת עין ימין ובת עין שמאל, וכיניהם ו' קטנה, זעיר אנפין, שהוא שוקיו עמודי שש.

ומסילק מן הקרקע טפח מצד של י' קטנה חכמת שלמה, ומשגרו במתנה לאנשי ביתו, זו האם העליונה, שנאמר בה ישמח משה במתנת חלקו, ובגלות אין לנו אלא ארבעה, ח"י מ"לא ש"טיפה ה"דחה, וסימנה חמשה, והן מצד של האות ה' שהיא רביעית לחשבון, והיא דל"ת עניה, משום שהסתלק ממנה ו' שהוא שש הדרגות, הכוס הוא בסוד של יאהרונה", שהוא כ"ו ה"ס, כוס בחשבון אלהי"ם.

תקון שמונה וארבעים

בראשית, שם תר"י, שם שב"ת, כמו כן ב' ראשי"ת בר"א שי"ת, והן שתי שבתות, עליהם נאמר ושמרו בני ישראל את השבת לעשות את השבת וגומר. פעמים הזכיר כאן שבת, כנגד השכינה העליונה והתחתונה. לדרתם, מה זה לדרתם? אלא אשרי הוא מי שעושה אותם דירה בשבת בשני בתי הלב, ומפנה משם יצר הרע שהוא חלול שבת. ברית עולם, זה צדיק, ששניהם שורים עליו, אחד למלאת אותו ואחד להתמלא ממנו.

בני ישראל הם שתי כליות – נצח והוד, בני ישראל סבא – העמוד האמצעי, שלש שביעי שביעי אלו שלשת האבות, ענג שבת ונ"ה יוצא מעד"ן להשקות את הג'ן. ונהר, יש נהר ויש נהר, יש נהר שנקרא נהר פלגיו, ויש נהר שנקרא נחל קדומים, על העדן העליון נאמר עין לא ראתה אלהי"ם זולתך, הנהר הזה הוא ו', שיוצא מהעדן העליון שהוא א', ועובר בין האבא והאמא והולך חמש מאות שנה, ומגיע עד צדיק שביעי, ומשם משקה את הג'ן, שהיא השכינה התחתונה.

אשרי הוא מי ששומר דירה לשבת, שהוא הלב, שלא מתקרב לשם עצב הטחול וכעס המרה שהיא אש הגיהנם, שעליה נאמר לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת, וכך הוא ודאי, שכל מי שכוועס כאלו מדליק אש של הגיהנם. ארבעים מלאכות חסר אחת, הן כנגד ארבעים מלקיות חסר אחת בשבת, והם עשרה שלקה



אדם, ועֲשֶׂה לַחֲוָה, וְעֲשֶׂה לַנְּחָשׁ, וְתַשֶּׁעָה לְאֲדָמָה, וְלָכֵן אָמְרוּ בְעֲלֵי
הַמִּשְׁנָה אֵין לוקִין בְּשַׁבַּת, שְׂאֵלוּ הַמְּלָאכּוֹת הֵם נִחְשָׁבוֹת לְיִשְׂרָאֵל
בְּנֶגֶד מַלְקִיּוֹת.

יציאות השבת שתיים, הן עֲקִירָה וְהִנָּחָה, שְׁעוֹשֶׂה אוֹתָם בְּבַת אַחַת.
מִי שְׁעוֹקֵר חֲפֵץ מִמְקוֹמוֹ וּמַנִּיחַ אוֹתוֹ מִחוּץ לְמִקְוָמוֹ
וּמְרֻשׁוֹתוֹ, כְּאֵלוּ עֵקֶר אֶת עֵץ הַחַיִּים, שֶׁהוּא אוֹת בְּרִית, וְהַנִּיחַ אוֹתוֹ
בְּרֻשׁוֹת נִכְרִיָּה, מִי שְׁעוֹשֶׂה אֶת זֶה, גּוֹרֵם שְׁעוֹקֵר נִשְׁמָתוֹ מִרְשׁוֹתָהּ
וּמַנִּיחָה בְּרֻשׁוֹת אַחֲרֶיהָ, שֶׁהִיא מְרָה וְטָחוּל, וְזֶה גֵרֵם לְיִשְׂרָאֵל שְׁנַעֲקְרוּ
מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וּגְלוּ לְאֶרֶץ נִכְרִיָּה, שֶׁהִיא רְשׁוֹת הַרְבִּים, וְכֵף הוּא מִי
שְׁמַכְנִים אוֹת בְּרִית קֹדֶשׁ שְׁלוֹ לְרֻשׁוֹת נִכְרִיָּה. שְׁבַת־א"י הוּא טָחוּל
חֲמ"ה, אִשָּׁה רְעָה מְרָה, עַל שְׁבַת־א"י נֶאֱמַר וְהַבּוֹר רַק אֵין בּוֹ מַיִם,
מַיִם אֵין בּוֹ אֲבָל נִחְשִׁים וְעֵקֶרֶבִים יֵשׁ בּוֹ, וְהוּא רְעֵב וְצָמְאוֹן וְקִינָה
וְהַסֵּפֶד וְחֻשְׁכָּה וְעַרְפָּל, וְהִיא גְלוּת לְיִשְׂרָאֵל, וְצָרִיכִים יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת
לָהּ שְׁנוּי בְּכָל, וְהָרִי פְרֻשׁוּהָ, וְהוּא דְבוֹר שֶׁל חַל שֶׁהוּא אֲסוּר בְּשַׁבַּת,
וְכִשְׂאִינָה מוֹצֵאת מְקוֹם לְשֵׁרוֹת שָׁם, הִיא בּוֹרַחַת, כְּמוֹ הַשְּׁפָחָה שֶׁל
אַבְרָהָם שְׁנֶאֱמַר בָּהּ מִפְּנֵי שְׂרִי גְבֻרָתִי אֲנֹכִי בְּרַחַת.

על הטחול נאמר שֶׁל נְעֻלְיָךְ מֵעַל רַגְלֶיךָ, נֵעַל מְטַנֵּף שֶׁל טַפָּה סְרוּחָה,
כִּי הַמְּקוֹם אֲשֶׁר אַתָּה עוֹמֵד עָלָיו אֲדַמַּת קֹדֶשׁ הוּא, זֶה שַׁבַּת,
וְעָלָיו אוֹמְרַת הַשְּׂכִינָה פִּשְׁטָתִי אֶת כְּתַנְתִּי אֵיכָכָה אֶלְבָּשְׁנָה, רַחֲצָתִי
אֶת רַגְלֵי אֵיכָכָה אֲטַנְּפֶם, וּמִשׁוֹם זֶה צָרִיךְ אָדָם בְּשַׁבַּת לְשַׁנּוֹת
בְּלִבוֹשֵׁים, בְּנֵר וּבַמְּאֻכָּלִים, וְצָרִיךְ לִהְיוֹת מוֹסִיף מַחֵל עַל הַקֹּדֶשׁ, וְכָל
הַמוֹסִיף, מוֹסִיפִים לוֹ נֶפֶשׁ יִתְרָה בְּשַׁבַּת, וְכָל הַגּוֹרֵעַ, גּוֹרֵעִים לוֹ אוֹתָהּ
נֶפֶשׁ יִתְרָה חַס וְשָׁלוֹם.

תקון תשעה וארבעים

בראשית ברא אלהי"ם. שָׂאוּ מְרוֹם עֵינֵיהֶם וַראוּ מִי בָרָא אֱלֹהִים, מִי
אֱלֹהִים – הוּא אֱלֹהִי"ם, מִי בָרָא לְאֱלֹהִים. שְׂאוּ מְרוֹם עֵינֵיכֶם
– זוֹ קְרִיאַת שְׁמַע, רֵאשֵׁי תְבוֹת שְׁמַע שְׁמֵיחָדִים יִשְׂרָאֵל אֶת הַקְּדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא פְּעָמִים, וְתַמְצְאוּ שָׁם מ"י שֶׁהוּא כָּלֵל שֶׁל חֲמֻשִׁים אוֹתִיּוֹת.
וּבְמָה צָרִיךְ לִיחָדוֹ בְּשַׁחֲרִית? בְּאוֹתוֹ שְׁנֶאֱמַר בּוֹ רוּם יְדִיהוּ נִשְׂא,
שֶׁהוּא מְרוֹם, מִשׁוֹם שֶׁהוּא מְרוֹמִים יִשְׁכֵּן, וְרֵא"וּ שְׁשָׁם או"ר, וְזֶה אוֹר
הַכּוֹכָבִים, שְׁבָהֶם הַשְּׂכִינָה יוֹצֵאת. זֶהוּ שְׁכַתוֹב הַמוֹצֵיא בְּמִסְפָּר
צְבָאָם, וּמִשׁוֹם זֶה קְרִיאַת שְׁמַע בְּלִילָה, כְּמוֹ שְׁבַאֲרוּהוּ בְעֲלֵי הַמִּשְׁנָה



ביציאת הכוכבים, ערב ובקר צריכים ליחד אותה עם המלך, משום שבערב היא באה עמו ובבקר היא שבה אליו, וזה הערב של יצחק ובקר של אברהם, ששם בעלה בין ישראל.

ועוד המוציא, זה המוציא לחם מן הארץ, בשבילה נאמר לחמו נתן וכו'. ועוד המוציא במספר צבאם, אלו מאתים ארבעים ושמונה תבות של קריאת שמע, לכלם בשם יקרא. זהו שכתוב ויקרא האדם שמות וגומר, זה אותו שנאמר בו כתפארת אדם לשבת בית, שקרא שמות לכל חיות הקדש ולכל השרפים והאופנים והצבא שלמעלה, לכל אחד קרא לו בשם ידוע ובדרגה ידועה, להודיע לכל אחד ממקום שנטל, כמו שנחלי הים שחוזרים למקום שנגטלו בשליחות. זהו שכתוב כל הנחלים הולכים אל הים וגומר, אל מקום שהנחלים הולכים שם הם שבים ללכת. ממקום שהולכים, לשם חוזרים בשליחות.

מרב אונים – זה כתר עליון, ואמיץ כח – זו חכמה, מהו כחו? האם העליונה, איש לא נעדר – זהו כלל של שלש ספירות. מה זה איש, יהו"ה איש מלחמה יהו"ה שמו? איש – א' כתר עליון, י' חכמה, ש' שרש האילן, שהם האם העליונה תשובה ודאי. ועוד, מרב אונים – זה העמוד האמצעי, האונים שלו נצח והוד, ואמיץ כח – זה צדיק, איש לא נעדר – יהו"ה איש מלחמה, והרי נתבאר.

קם הזקן מאחר צלו של רבי שמעון, ואמר: רבי רבי, כך שמעתי את הפסוק הזה, שאו מרום עיניכם, שאו כמו שאו ידיכם קדש, וזה קדש ישראל ליהו"ה ראשית, המרום שלו כתר עליון. מי – האם העליונה שברא העולם באלה. מי הם אלה? אלה ראשי בית אבותם, והם שלשת האבות. המוציא במספר צבאם, אלו צבא השמים שהם נצח והוד, מה מספר שלהם? אלא מספר וחשבון שבכל, זה השכינה העליונה. לכלם בשם יקרא, זו השכינה התחתונה, שנאמר למשה בשבילה ואדעך בשם. מרב אונים, אותו שנאמר בו וידגו לרב בקרב הארץ, וזה צדיק, והוא אמיץ כח, איש צדיק, הכח שלו הוא הכח של מעשה בראשית, שנאמר בו ועתה יגדל נא כח אדני, לא נעדר מהשכינה לעולם, וזה וזה הכל אמת, שבעים פנים לתורה.

אמר לו: זקן זקן, מרב אונים ואמיץ כח, שם אדם הראשון, שם אברהם יצחק ויעקב, שם משה ואהרן, שם דוד ושלמה ושנים



עָשָׂר שְׁבָטִים, וְכָל הַנְּשָׁמוֹת שֶׁל שָׁשִׁים רַבּוּא שֶׁל יִשְׂרָאֵל וְשֶׁל כָּל הַדּוֹרוֹת הָעֲלִיּוֹנִים וְהַתַּחְתּוֹנִים, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם כִּי אֵת אֲשֶׁר יִשְׁנוּ פֹה עִמָּנוּ עוֹמֵד הַיּוֹם וְגוֹמַר, כָּלֶם שָׁם, אִישׁ לֹא נֶעְדָּר, לֹא חָסַר מֵהֶם אֶחָד מֵהַחֲשׁוֹבֵן, כְּמוֹ צָבָא הַשָּׁמַיִם.

וְעוֹד יֵרַב אֲוֹנִים – זֶה הַכֹּהֵן, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ כֹהֵן אֹזֵן, וְאֲמִיץ כַח – זֶה אֱלֹהֵי"ם, שֶׁהִיא הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה שֶׁמְתַלַּבֶּשֶׁת בְּגָבוּרָה, וּבְרֵא הָעוֹלָם בְּמִדַּת הַדִּין, וּמְשׁוּם כִּף הוּא גְבוּר אֲמִיץ כַח. אִישׁ לֹא נֶעְדָּר – זֶה יַעֲקֹב, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם. מֵה שֶׁנֶּאֱמַר בְּשֵׁלֶשׁ אֱלֹהִים, נֶאֱמַר בְּשֵׁלֶשׁ הָעֲלִיּוֹנִים וְנֶאֱמַר בְּשֵׁלֶשׁ הַתַּחְתּוֹנִים, הַמְסַפֵּר שֶׁל כָּלֶם, הַשְּׂכִינָה הִיא מְסַפֵּר הַיָּמִים.

תקון חמשים

בְּרֵאשִׁית בְּרֵא אֱלֹהֵי"ם, פִּתַח רַבִּי שֶׁמְעוֹן וְאָמַר: שָׂאוּ מְרוֹם עֵינֵיהֶם וְרֵאוּ מִי בְּרֵא אֱלֹהִים, רֵאשִׁי תְבוֹת שָׂאוּ מְרוֹם עֵינֵיכֶם – שִׁחְרִית מִנְּחָה עִרְבִית, שֵׁלֶשׁ תְּפִלוֹת, עֲלֵיהֶן נֶאֱמַר הֵן כָּל אֱלֹהִים יַפְעֵל א"ל פְּעָמִים שְׁלוֹשׁ עִם גְּבוּרָה, מְשׁוּם שֶׁהֵם הַמְּרַכְּבֵה שֶׁל שְׁלֹשֶׁת הָאֲבוֹת, וְעֲלֵיהֶם נֶאֱמַר אֱלֹהִים תּוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהַבְּרָאָה, אֱלֹהִים פָּסַל אֶת הָרֵאשׁוֹנִים, אֱלֹהִים וְדָאִי פָּסַל אֶת הָרֵאשׁוֹנִים שֶׁאָמְרוּ אֱלֹהִים אֱלֹהֵי"ךָ יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם תּוֹלְדוֹת שֶׁל תְּהוֹ, שֶׁנֶּרְמַז בְּרֵאשִׁי תְבוֹת תּוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ תְּהוֹ, וְהֵם חֲמֵשֶׁה מֵיָנִים שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם בְּהַבְּרָאָה, וְהֵם עֲמַלְקִים, גְּבוּרִים, נְפִילִים, עֲנָקִים, רְפָאִים, וּמְשׁוּם כִּף טְרַחָה ה' בְּשִׁבְלֵם, מְשׁוּם שֶׁבְּהַבְּרָאָה, ה' שֶׁל אֲבֵרָהֶם, וְעֲלֵיהֶם נֶאֱמַר לֹא תְהוֹ בְּרֵאָה, לְשִׁבְתָּ בֵּינֵיהֶם, לְשִׁבְתָּ יִצְרָה, לַעֲשׂוֹת מֵהֶם יִשׁוּב.

וּמְשׁוּם הַה' הַזֶּה, אֱלֹהִים, שֶׁהֵם שְׁלֹשֶׁת אֲבוֹת, תִּקְנוּ שֵׁלֶשׁ תְּפִלוֹת, לְהוֹרִיד בָּהֶם אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וּלְהַעֲלוֹת בָּהֶם אֶת הַשְּׂכִינָה שֶׁהִיא ה' קְטָנָה, שֶׁעֲמוּד הָאֲמָצְעִי הוּא הַגּוֹף, וּשְׁתֵּי זְרוּעוֹתָיו יָמִין וּשְׂמָאל, שֶׁבָּהֶם אוֹחֵז בְּהַבְּרָאָה, וְעַל הַגּוֹף הִיא עוֹלָה, וּמִי מַעֲלָה אוֹתָהּ עַל הַגּוֹף? מ"י, הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה, מִי בְּרֵא אֱלֹהִים, וּכְשֶׁעוֹלָה, עוֹלִים עִמָּה כָּל הַצָּבָא שֶׁלְמַעְלָה. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב הַמוֹצֵא בְּמִסְפָּר צָבָאִים, וְכָל יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם שָׁשִׁים רַבּוּא, מִתִּיחָסִים בְּצָבָא שֶׁלְמַעְלָה, לְכָלֶם בְּשֵׁם יִקְרָא, כָּלֶם נִקְרְאוּ עַל שֵׁם הַצָּבָא שֶׁלְמַעְלָה, אִישׁ לֹא נֶעְדָּר מֵהַחֲשׁוֹבֵן.

וְהַשְּׂכִינָה בְּגִלוּת, בְּזִמְן שֶׁמְרַחֵק בְּעֲלָהּ מִמֶּנָּה, לְפַעְמִים מִתְּפָרְנֶסֶת עַל יְדֵי שְׁלִיחַ, לְפַעְמִים עַל יְדֵי הָאֲבוֹת, לְפַעְמִים עַל יְדֵי



הָאָמָא, לְפַעְמִים עַל יְדֵי הָאָבָא, לְפַעְמִים עַל יְדֵי הַבְּנִים, לְפַעְמִים עַל יְדֵי הַצְּדִיק, וְהַכֹּל נֹתֵן בְּעֵלְהָ שֶׁהוּא ו', הוּא בֵּין אָבָא וְאָמָא בֶּן י"ה, וְכִשְׁהוּא בֵּין הָאָב וְהָאָם, הוּא מוֹרִיד לָהּ פְּרִנְסָתָהּ עַל יְדֵי הָאָב וְהָאָם, וְכִשְׁיֹרֵד בֵּין שְׁתֵּי הַזְּרוּעוֹת שֵׁישׁ בָּהֶם שִׁשָּׁה פְּרָקִים, מוֹרִיד לָהּ פְּרִנְסָה בְּשְׁתֵּי זְרוּעוֹת, וְכִשְׁמוֹרִיד בְּגוֹף שֶׁהוּא יַעֲקֹב, מוֹרִיד לָהּ מְזוֹן עַל יְדוֹ, וְכִשְׁמוֹרִיד בְּשְׁתֵּי הַשּׁוֹקִים, שֶׁהֵם שׁוֹקִיו עֲמוּדֵי שֵׁשׁ, שֵׁישׁ בָּהֶם שִׁשָּׁה פְּרָקִים, מוֹרִיד לָהּ מְזוֹן עַל יְדָם, וְכִשְׁמוֹרִיד לָהּ בְּצַדִּיק, מוֹרִיד לָהּ מְזוֹן עַל יְדוֹ, וְכִשְׁמוֹרִיד בָּהּ, כְּשֶׁמִּתְחַבֵּר ו' בָּהּ, לֹא צָרִיךְ לְהוֹרִיד לָהּ מְזוֹן עַל יְדֵי שְׁלִיחַ בְּעוֹלָם אֲלֵא עַל יְדוֹ, וְכִשְׁיּוֹצֵא בָּהּ, מִתְּעַלָּה עַד אֵין סוּף שֶׁהוּא א'. מְזוֹנָהּ לֹא בְּזִכּוֹת הַדְּבָר תְּלוּי, וְלֹא בְּחַיִּים שֶׁהֵם הָאָב וְהָאָם, וְלֹא בְּבָנִים, שֶׁהֵם נִצַּח וְהוֹד, אֲלֵא הַדְּבָר תְּלוּי בְּמִזְל, וְכִשְׁיּוֹרֵד מִמְּקוֹמָהּ וְיֹרֵד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְדוֹר עֲמָה, נֶאֱמַר בָּהּ וְעַל בְּנֵיהָ, אֵין מִזְל לְיִשְׂרָאֵל, אֲלֵא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא רוֹכֵב עַל כְּרוֹ"ב, שֶׁהוּא מִטְּטְרוּ"ן, וְהוּא בְּרוּ"ן, וּמִתְּפַרְנֶסֶת עַל יְדוֹ, שֶׁהוּא עֶבֶד עוֹלָם, עֶבֶד שְׁלֵה, וּבְאוֹתוֹ זְמַן הִיא מִתְּפַרְנֶסֶת עַל יְדֵי שְׁלִיחַ, וְכֹל זֶה כְּפִי מַעֲשֵׂיהֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל כִּךָּ מִתְּפַרְנֶסֶת.

אַשְׁרֵי מִי שֶׁמְעַלָּה אוֹתָהּ לְמְקוֹמָהּ וְאֵת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמְקוֹמוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ (הִנֵּה יְהו"ה רֹכֵב עַל עֵב קַל) הִנֵּה יְהו"ה יֹצֵא מִמְּקוֹמוֹ. אָמַר לוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר: אָבָא, וְכִי יְכוֹל אָדָם לְהַחֲזִיר אֵת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמְקוֹמוֹ? אָמַר לוֹ: כֵּן, כְּמוֹ שֶׁמְצָאנוּ בְּדוֹד שְׁאָמַר, אִם אֵתָּן שְׁנַת לְעֵינַי לְעַפְעַפֵּי תְנוּמָה עַד אֲמַצָּא מְקוֹם לְיְהו"ה כּו'. בְּאוֹתוֹ זְמַן שֶׁאָדָם מִחֲזִיר אוֹתוֹ לְמְקוֹמוֹ, מַה כְּתוּב בּוֹ? מִמְּקוֹמוֹ הוּא יִפֵּן בְּרַחֲמָיו לְעַמוֹ, וּבְמָה מִחֲזִירִים אוֹתוֹ לְמְקוֹמוֹ? אֲלֵא בְּשִׁלְמוֹת הַתְּקוּן שֶׁתְּקַנּוּ בְּתַפְלָה, וּמוֹכִיחַ, שְׁאֵחַר שְׁאָמַר מִמְּקוֹמוֹ יִפֵּן בְּרַחֲמָיו לְעַמוֹ, אָמַר, הַמִּיחֲדִים אֵת שְׁמוֹ עָרַב וּבִקֵּר תְּמִיד בְּכָל יוֹם אוֹמְרִים פְּעַמִּים, וְהֵם ה"ה, שֶׁצָּרִיךְ לְהַחֲזִיר י' לָהּ, שֶׁהוּא הַמְּקוֹם שֶׁלְמַעְלָה, וְלְהַחֲזִיר ו' לָהּ, שֶׁהִיא מְקוֹם שֶׁלְמַטָּה, מִשּׁוּם שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נִשְׁבַּע שֶׁלֹּא יַחֲזִיר אֵת ה' שֶׁלְמַעְלָה עַד שִׁיחֲזִיר אֵת ה' שֶׁלְמַטָּה, וְסוּד הַדְּבָר – לֹא אָבָא בְּעִיר וְגוֹמַר, וְהָרִי פְּרָשׁוּהָ.

תקון אחד וחמישים

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ, מַה זֶה אֵת? אֲלֵא כִּךָּ פְּרָשׁוּהָ הַקְּדֻמוֹנִים, כָּל הָאֵתִים הֵם לְרַבּוּי, וְאֵת"ת הַזֶּה



התורה כלולה מא' עד ת', שבה נבראו שמים וארץ. ועוד את השמים, שמים זה הקדוש ברוך הוא, זהו שכתוב ואתה תשמע השמים, ואת בת זוגו עמו, ואת - זה צדיק ובת זוגו, הארץ - הכלי של כלם להוציא בה זרעים ופרות, וסוד הדבר - וכל שיח השדה טרם יהיה בארץ וגומר.

אמר רבי שמעון: בני, סוד עליון יש כאן, אף על גב שהכל נברא ונתקן בשם של יהו"ה, שהם את השמים, וסוד הדבר - י"ה בשמים, ו"ה בארץ. זהו שכתוב ושמחו השמים ותגל הארץ. עם כל זה שהכל נתקן בארבע אותיות, אין יורדת נביעה מלמעלה על הזרעים והפרות שהם שיח השדה שהוא צדיק, ועשב השדה שהוא העמוד האמצעי, ולמה? משום שאדם אין, שהוא יו"ד ה"א וא"ו ה"א, לעבד את האדמה.

אמר לו רבי אלעזר: אבא, השיח, מנין לנו שהוא צדיק? אמר לו: בני, בו תמצא ח"י ש', הוא כולל שלשה עברי צאן, שהם שרש האילן, וזה ח"י העולמים, שהוא אות בצבא שלו, צבאות הוא עמהם, כולל שלש דרגות כנגד שלשת הענפים של ש'.

והרי ש' של שלשת האבות הם, אלא ש' העליונה - ענפי האילן, ש' התחתונה - שרשי האילן, ומשום זה, וכל שיח - זה צדיק, וכל עשב - ע"ב ש', זה יעקב הכולל שלשת האבות, שהם ענפי האילן, ועולים לשבעים ושנים שמות של ויסע ויבא ויט, שבשם הזה נבראו עשבים ואילנות שהם נשמות הצדיקים, והעשב הזה נאמר עליו ועשב לעבודת האדם להוציא לחם מן הארץ, לחם אבירים אכל איש, והוא לחם התורה, שנאמר בו לך אכל בשמחה לחמך, והוא לעבודת האדם, ה' של אדם שנאמר בה המוציא לחם מן הארץ. מה זה לעבודת האדם? אין עבודה כאן אלא תפלה, שהיא עבודת השכינה, עבודת יהו"ה ודאי, ועליה נאמר יצא אדם לפעלו ולעבודתו עדי ערב. יצא אדם לפעלו - זו תפלת שחרית. ולעבודתו עדי ערב - זו תפלת מנחה, שנאמר בה ויצא יצחק לשוח בשדה לפנות ערב.

תקון שנים וחמשים

בראשית ברא אלהי"ם. אלהי"ם חמש אותיות כחשבון ה', א"ד מן אדנ"י כף עולה לחמש, וסוד הדבר - ואד יעלה מן הארץ והשקה את כל פני האדמה. בא וראה, התעוררות צריכה ממטה



למעלה, ואחר כך והשקה את כל פני האדמה, והשקה ו' היא השקאה ממעלה למטה, שהיא נחל קדומים שנמשך מן המזח, וכך צריך להעיר התעוררות בראשונה מהאשה, וסוד הדבר – אשה כי תזריע, ומיד וילדה זכר. הנקבה אדנ"י, הזכר יהו"ה, כשמקדימה הבת, שולט הזכר ונעשה יאהדונה"י, וסוד הדבר – יהוה אדנ"י חילי, ועל במותי ידריכני – אלו האבות, למנצח בנגינותי – האמה ושתי השוקים. מה זה חילי? התקף של הכל מלמעלה, חילי – חיל י', וזה האב, תקפו – הנביעה שאין לה סוף.

אמר רבי אלעזר: אבא, והרי פרושהו בעלי המשנה, שעד ארבעים ימים יכולה לחזר הנקבה לזכר, ומתהפך מדין לרחמים, ופרושהו משום שעד כעת אין שם דמות, שנאמר בו ויצר יהו"ה אלה"ם, אם כן, למה נטל שעור במ', משום שהיא שעור הנקדה שהיא י' טפה, (השעור) שבה נעשית י"ם מ"י, ודאי נחל קדומים זה ו' שנמשך מ"י (ס). והשקה את כל פני האדמה, מה זה פני האדמה? אלא אלו הם הפנים, שהם אדם ולבן וירק ושחר, בגונים הללו מאיר אותו המעין, שהגונים הם מהיבשה הזו, נביעת האורה שלה (של כחה), שפך הנביעה לארץ כמו הנשמה לגוף, כמו שהאילן לא מתגדל אלא במים, כך ישראל שהם ענפי האילן לא מתגדלים אלא בנביעת התורה.

וסוד הדבר – מעין גנים באר מים חיים ונזלים מן לבנון. מעין זה חכמה כתר, הוא אמון מפלא, שרצה לנטע אילנות בגן, הסתכל בכל הגן ולא מצא שם מעין מים, מה עשה? אמר, אוציא מעין ואחר כך אטע גן ומתגדל האילן, ומשום כך מעין גנים, בראשונה הזכיר מעין ואחר כך גנים, וזה חמשים ושלושה הסדרים של התורה, וכמו שיש גן למטה, כך יש גן למעלה, והמעין הזה הוא במזח, האילן – הגוף, ענפיו – הזרועות והרגלים, ונזלים מן לבנון – זה הלב (לבנה), שהיא דל"ת, דלה בגלות, ועליה נאמר יזל מים מדליו.

אוי להם לבני אדם שלא מתעסקים בתורה, שנקראו עצים יבשים, שהם עתידים להשרף באש הגיהנם, ולא לחנם אמרו בעלי המשנה שהם עמלים ויורשים גיהנם, ואף על גב שמתגדל האילן, שהוא גוף התורה, ואין לו פרי, שהם מצוות עשה, מה כתוב בו? רק עץ אשר תדע כי לא עץ מאכל הוא אותו תשחית וכרת, ומשום זה אמרו בעלי המשנה שלא המדרש עקר, אלא המעשה הוא העקר.



תקון חמשים ושלשה

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים שָׁם בַּת, שָׁם אִם, שֶׁהוּא אִם מְאֵלֵהִים, וְהֵם הִגָּן הַעֲלִיּוֹן וְהִגָּן הַתַּחְתּוֹן. פֶּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר: וַיִּטַּע יְהוָה אֱלֹהִים גֵּן בְּעֵדֵן מִקֶּדֶם וַיִּשֶׂם שָׁם אֶת הָאָדָם אֲשֶׁר יָצַר. וַיִּטַּע יְהוָה אֱלֹהִים גֵּן – זֶה הַשְּׂכִינָה, בְּעֵדֵן – זֶה הָאֵם הַעֲלִיּוֹנָה, מִקֶּדֶם – הָאֵב הַעֲלִיּוֹן, וַיִּשֶׂם שָׁם אֶת הָאָדָם אֲשֶׁר יָצַר – זֶה הָעֵמוּד הָאֲמָצְעִי, וְעָלָיו נֶאֱמַר וַיִּצַּר יְהוָה אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם עֶפְרָן מִן הָאֲדָמָה וַיִּפַּח בְּאָפָיו נְשִׁמַת חַיִּים וְגוֹמֵר. וַיִּצַּר, צִיר אוֹתוֹ בְּשָׁנֵי עוֹלָמוֹת, בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, וַיִּפַּח בְּאָפָיו נְשִׁמַת חַיִּים – זֶה נְשִׁמַת כָּל חַי, וַיְהִי הָאָדָם – זֶה רוּחַ הַחַיִּים, לְנַפֵּשׁ חַיָּה – זֶה הַשְּׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה.

וְעוֹד, וַיִּטַּע יְהוָה אֱלֹהִים גֵּן – זֶה תוֹרָה שֶׁבְּכַתָּב, עֵדֵן – זֶה עֵדוֹן הַתּוֹרָה, וְשָׁם שָׁם אֶת הָאָדָם שֶׁל בְּרִיאָה, וּמָה כְּתוּב בּוֹ? בְּיוֹם נִטְעַף תְּשֻׁגָתִי. וַיִּצְמַח יְהוָה אֱלֹהִים וְכוּ', יְהוָה אֱלֹהִים – אָב וְאִם, כָּל עֵץ נִחְמָד לְמִרְאֵה – זֶה הָעֵמוּד הָאֲמָצְעִי, שֶׁכָּל הַגְּוִנִים הַיְפִים נִרְאִים בּוֹ, וּמִשׁוֹם זֶה נִחְמָד לְמִרְאֵה, תִּפְאֶרֶת – הַיְפִי שֶׁל כָּל הַגְּוִנִים, וְטוֹב לְמַאֲכָל – זֶה צְדִיק.

אָמַר לוֹ רַבִּי יְהוּדָה: וְהָרִי כְּתוּב כָּל עֵץ, אִם הִיָּה אוֹמֵר עֵץ – יָפָה, אָבֵל כְּתוּב כָּל עֵץ? אָמַר לוֹ: וְדַאי כֵּךְ זֶה, שֶׁכָּל מְקוֹם, כִּלּוּל הוּא צְדִיק, אָבֵל הַכֹּל אֶחָד. כָּל זֶה צְדִיק, עֵץ זֶה הָעֵמוּד הָאֲמָצְעִי, שְׁגוּף וּבְרִית נִחְשָׁבִים לְאֶחָד, אָבֵל בְּכַתּוּב הַזֶּה כָּל עֵץ נִחְמָד לְמִרְאֵה וְטוֹב לְמַאֲכָל – זֶה צְדִיק, לְמִרְאֵה – זֶה הַשְּׂכִינָה, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ בְּמִרְאֵה אֱלֹהֵי אֲתוֹדֵעַ, וְעֵץ הַחַיִּים – זֶה הָעֵמוּד הָאֲמָצְעִי, שֶׁהוּא עֵץ הַחַיִּים שֶׁלְמַעַלָּה, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ הַחֲכָמָה תַּחֲיָה בְּעֻלָּהּ.

אָמַר לוֹ: הָרִי הַשְּׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה הִיא הִגָּן, שֶׁמִּשָּׁם עֵץ הַחַיִּים נִטּוּעַ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וְעֵץ הַחַיִּים בְּתוֹךְ הִגָּן. מָה זֶה מִן הָאֲדָמָה? אֶלֶּא זֶה הַשְּׂכִינָה הַעֲלִיּוֹנָה שֶׁמִּמֶּנָּה נִטְעַע כָּל עֵץ, שֶׁהוּא צְדִיק. כִּלּוּל הוּא מִצַּד שֶׁל מִי, שֶׁכֵּךְ עוֹלָה לְחֻשְׁבוֹן כִּלּוּל מִי, וּבְשִׁבְלָהּ נֶאֱמַר מִבְּטָן מִי יִצָּא הַקֶּרֶחַ וְגוֹמֵר, שֶׁהוּא הַקֶּרֶחַ הַנּוֹרָא.



ויעץ הדעת טוב ורע, הוא למטה, עץ הדעת טוב – זה מטטרו"ן, ורע – זה סמא"ל, ומשום זה ויעץ הדעת, ו' בא לרבות, שהיא בא ממקום אחר, ויעץ הדעת טוב ורע. ועוד, ויצמח יהו"ה אלהי"ם מן האדמה כל עץ, זהו צמח צדיק ומתחתיו יצמח. בא תראה, כל מי ששומר ברית, אותו הבן שנותן לו הקדוש ברוך הוא עליו נאמר ויצמח יהו"ה אלהי"ם כל עץ נחמד למראה – בסודות התורה, וטוב למאכל – במצוות התורה, אבל בן אחר שלא נעשה ביראה ואהבה של הקדוש ברוך הוא, מה כתוב בו? ויעץ הדעת טוב ורע, וזו ערבוביה של טוב ורע, מערב ממצה ושאר.

ולבן צנה הקדוש ברוך הוא את ישראל לשמר את עצמו בפריה ורביה. זהו שכתוב ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו, טוב מצד של דם טהור, ורע – מצד של דם נדות, שהבן הזה גורם אבדן של שני עולמות, זהו שכתוב כי ביום אכלך ממנו מות תמות, מות – בעולם הזה, תמות – בעולם הבא.

תקון חמשים וארבעה

בראשית ברא אלהי"ם, את השמים – עץ החיים, ואת הארץ – כל עץ נחמד למראה, והארץ היתה תהו ובהו זה עץ הדעת טוב ורע, וזהו סוד תהו, עמק רע, בהו – עמק טוב, וזה עץ הדעת טוב ורע, כי שם כלל יהו"ה שפת כל הארץ, ומכאן יצאה כל הערבוביה של טוב ורע, שהוא הסוד של צדיק ורע לו רשע וטוב לו.

תקון חמשים וחמשה

בראשית ברא, בי"ת רא"ש, והם אב ואם. ברא תרגום בן, הוא העמוד האמצעי, ועליו נאמר ונהר יוצא מעדן, יש עדן ויש עדן, זהו שכתוב ונחל עדניך תשקם, עדניך ודאי, זהו עדן עליון, כתר עליון, העדן שלמטה זה י', ויש עדן שלמטה, וזו האם העליונה שהיא ד', היא עדן אל הנהר שלמטה ממנה, זהו שכתוב ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן.

בא וראה כמה נהרות הם שמשנים זה מזה, יש נהר ויש נהר. יש נהר מהאור שלמעלה, שנקרא הנהר של המים של התורה, שנאמר בה תורת חכם מקור חיים, ויש נהר שנקרא נהר פלגיו, שכמה פלגים עמקים תלויים ממנו, שנאמר בהם פלגי מים לב מלך



וגומר, ויש נהר שנקרא נחל קדומים, שנמשך מהעליונים, וממנו תלויים שבעה נהרות, שנאמר בהם נהרות ימחאו כף יחד הרים ורגנו, ויש נהר שנקרא נהר דינור מצד השמאל, שנאמר בו נהר די-נור נגד ונפק מן וגומר, ונהר בכל מקום הוא ו'. מהצד של אב ואם נקרא נחל קדומים, ומצד של העדן העליון נאמר בו ונחל עדניף תשקם.

ומצד הימין נקרא נהר פלגיו, ומצד השמאל נקרא נהר דינור, וממנו תלויים ששים ענפים של אש שנקראו ששים גבורים, והם ששים מכות של אש שהכו את מטטרו"ן, ומצד הימין והשמאל נאמר בכל הנחלים שתלויים מהם, נהרי נחלי דבש וחקמאה. ונחל עדניף, זה הנהר שיוצא מעדן, שנאמר בו ונהר יוצא מעדן, וזהו העדן שעין לא ראתה אלהי"ם וכו', סתום וגנוז, שהוא כתר עליון, ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים (א, שהוא ד' אותיות של שם בן ד'), אלו יהו"ה שהם האב והאם, הבן והבת. בא וראה, הקרקפת זו אל"ף כמו זה: (ציור למעלה), ארבעת הצדדים שלו בהן היה יהו"ה הוא ושמו אחד, אין עוד מלבדו, בלי פרוד ובלי שתוף כלל (ציור למעלה).

ועוד, ונהר - זה ו', יוצא מעדן - זה י', ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים - זה ד', (אלו ארבע האותיות). ועוד, ונהר יוצא מעדן - זו האם העליונה, שהיא א' השניה, כמו שבארנוהו בעלי המשנה מה זה אל"ף? אלף בינה, ולאן נמשך בגוף? ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים, אלו שתי זרועות ושתי שוקים. מי הגן שנשקה ממנו למטה? זו השכינה, ששני גנים הם, אחד למעלה ואחד למטה. זהו שכתוב היושבת בגנים, ונהרי פרשוה.

ויש נהר למטה שהיא מטטרו"ן, שנפרד לארבעה צדדים, שהם מיכא"ל גבריא"ל נוריא"ל רפא"ל, שם האחד פישון הוא הסבב את כל ארץ החוילה אשר שם הזקב, והזקב הוא לצפון, זהו שכתוב מצפון זהב יאתה, וסוד הדבר - הולך אל צפון, זה גבריא"ל, ואחר כך הולך אל דרום, וזה גיחון ששם מיכא"ל, ההפך מלמעלה, שאמר עליו הכתוב הולך אל דרום בראשונה, ואחר כך סובב אל צפון, סובב לשני צדדים שהם מזרח ומערב, שהם חדקל ופרת, ששם אוריא"ל רפא"ל.

פישון כנגד התורה שבעל פה, ומשם פישון - פי שונה הלכות. גי"חון"ן - ג' גי'ומל חסד, ושם החיות שנקראו חיות הקדש



מהצד של אריה מצד הימין, מצד השמאל נחש, שנאמר בו כל הולך על גחון, להעניש בו את מי שעובר על התורה שנתנה מימין. פישון – שם שפיפון, להעניש את מי שעובר על התורה שבצל פה. חדקל – ח"ד ק"ל, זה חריף בלשוננו, ואחד מצד ימין, ק"ל מצד השמאל, ללמד שניהם, ח"ד בשנים וק"ל בשפתיים, ומשום זה, פישון – פי שונה הלכות, גיחון – גיחון, אותו שנאמר בו ויקבר אתו בני, שם שרוי לצד ימין, פרת כולל את כלם, זה פריה ורביה, עליו נאמר אם תשכבון בין שפתיים, אם ודאי לעשות שם פריה ורביה.

ובא"ה הארבעה נכנסו לפרדס הארבעה הללו. אלו שנכנסו עם קלפות, אחד הציץ ומת, אחד הציץ ונפגע, ואחד יצא לשמד (יצא לתרבות רעה), הרביעי שנכנס למח האגוז, נכנס בשלום ויצא בשלום. זה שנאמר בו הציץ ונפגע, נכנס בענג ולא נכנס בו כראוי, התהפך לו לנגע, וזה נהר שיוצא מעדן, שהוא סימן ענ"ג, ע"דן נ"הר ג"ן, כאן אסור והתר, טמאה וטהרה, כשר ופסול.

ויקח יהו"ה אלהי"ם את האדם ויניחיהו בגן עדן לעבדה ולשמרה. בא וראה, הקדוש ברוך הוא למד את האדם תורה, זהו שכתוב אז ראה ויספרה הכינה וגם חקרה ויאמר לאדם, וזהו ויניחיהו בגן עדן, זה הגן של התורה, לעבדה – במצוות עשה של התורה, שהוא זכור, הזכר, ולשמרה – במצוות לא תעשה, שהוא שמור, הנקבה. את האדם, שהיה בדיוקן של התורה, שא"ת לרבות התורה שנתנה לאדם מא' עד ת', שנתנה מימין ומשמאל, ששם מצוות עשה ולא תעשה, מצוות של עשה מימין כנגד ו"ה זכר"י, וזה זכרונות, מצוות של לא תעשה משמאל כנגד י"ה שמ"י, העמוד האמצעי כולל שניהם, יהו"ה שמו, והוא קול השופר מצד האם העליונה שהיא שופר. התקיעה היא מצד הימין, ושברים מצד השמאל, השלש"ת שהיא תרועה מצד של שניהם.

בראשית, (בר"א שי"ת), ברא אלהי"ם. האלהי"ם הזה היא האם העליונה, שרוכת ועולה בתרועה [שהיא ראש השנה. זהו שכתוב עלה אלהי"ם בתרועה], שנאמר בו לא הביט און ביעקב ולא ראה עמל בישראל יהו"ה אלהי"ו עמו ותרועת מלך בו, הרי לך שתרועה היא ביעקב, ונאמר בו עלה אלהים בתרועה, יהו"ה בקול שופר עולה. תקעו בחדש שופר זו תקיעה, וזה החדש שמתכסה



הִלְבְּנָה. הַמְלָכִיּוֹת מֵצַד הַמְלָכוֹת, שֶׁהוּא זֶה שָׁמַי, שֶׁשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נוֹדַע לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ, וְכֵּן הוּא הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ, הַמֶּלֶךְ הַמְשַׁפֵּט מֵצַד הַשְּׂמָאל, מֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ אֱלֹהִים, וְזֶה הַלֵּב לְשִׂמְאֵל הַמְלָכוֹת. זְכוּרוֹנוֹת, זְכוּר לְזָכֹר, וְזֶה הַמַּח לְיָמִין, וְשֵׁם זְכוּרוֹנוֹת. שׁוֹפְרוֹת זֶה קִנְיָה שֶׁהוּא שׁוֹפֵר, וּמִשָּׁם יוֹצֵא קוֹל הַשׁוֹפֵר, שֶׁהוּא הַעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי, וְהוּא יְהוָה, בְּמַח בְּלֵב וּבְגוּף.

וּפְרִשׁוּהָ בְּעֲלֵי הַמְשָׁנָה, שְׂאִין פּוֹחֲתִין בּוֹ מַעֲשֵׂרָה מְלָכִיּוֹת וּמַעֲשֵׂרָה זְכוּרוֹנוֹת וּמַעֲשֵׂרָה שׁוֹפְרוֹת, זֶה יו"ד ה"א וּא"ו ה"א (י"ד ה"י וּא"ו ה"י). מְלָכִיּוֹת – וְתִמְלֹךְ אֶתְּהָ הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, זְכוּרוֹנוֹת – אֶתְּהָ זֹכֵר, זְכוּרָנוּ לְחַיִּים, שׁוֹפְרוֹת – תִּקַּע בְּשׁוֹפֵר גְּדוּל.

וְעוֹד, תִּקְעוּ בַחֲדָשׁ שׁוֹפֵר בְּכֶסֶה לְיוֹם חַגְנוּ, מַה זֶה בְּכֶסֶה? זוֹ שְׂכִינָה תַחְתּוֹנָה, וְכֵּן כְּתִבְנוּ לְחַיִּים, שֶׁהִיא כְּתִיבָה מֵצַד הַיָּמִין וּמֵצַד הַשְּׂמָאל, וּמִשׁוּם שְׂנֵאָחָז בּוֹ, הַזְּכִיר פְּעָמִים כְּתִיבָה (שֶׁהִיא יָד עֲלִיּוֹנָה יָד תַּחְתּוֹנָה) (הָאֵם תַּחְתּוֹנָה הִיא מֵצַד הַשְּׂמָאל). בְּכֶסֶה, בְּאוֹתוֹ שְׂנֵאָמַר בּוֹ בְּמִכְסָה מִמֶּךָ אֶל תַּחֲקֹר, כְּתִבְנוּ לְחַיִּים הוּא בְּכַתּוּב הַזֶּה, וְהַלּוּחוֹת מַעֲשֵׂה אֱלֹהִים הֵמָּה וְהַמְּכַתֵּב מְכַתֵּב אֱלֹהִים הוּא חֲרוּת עַל הַלַּחַת, מַה זֶה חֲרוּת? זוֹ ה', שְׂנֵאָמַר בָּהּ וּקְרֵאתֶם דְּרוֹר בְּאָרֶץ, דְּרוֹר הִיא חֲרוּת, וְ"הַלַּחַת" הֵם ו"ה, הַבֵּן וְהַבֵּת, וְהֵם מַעֲשֵׂה אֱלֹהִים, שֶׁהִיא הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה, הַמַּעֲשֵׂה הוּא בְּשֵׁתֵי יָדַיִם שֶׁשֵּׁם עֲשִׂיהָ, וּמְכַתֵּב אֱלֹהִים בְּשֵׁתֵי יָדַיִם שֶׁשֵּׁם כְּתִיבָה, וְהִיא חֲרוּת עַל הַלַּחַת, יָד כּוֹתֶבֶת וְיָד חוֹתֶמֶת, וְהִיא יָד הַגְּדוּלָה אַחַת שְׂנֵאָמַר בָּהּ וַיִּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד הַגְּדוּלָה, וְהַשְּׂנִיית יָד הַחֲזָקָה, זֶהוּ שְׂפָתוֹב וּבְיָד חֲזָקָה וְכו', וְסוּד הַדְּבָר – יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, יְהוָה יָד הַגְּדוּלָה. כּוּז"ו בְּמוֹכַס"ז כּוּז"ו. יָד הַחֲזָקָה, וְהֵם, יָד עֲלִיּוֹנָה מֵצַד הַיָּמִין, יָד תַּחְתּוֹנָה מֵצַד הַשְּׂמָאל, וְהַכֹּל כ"ח פְּרָקִים, שְׂנֵאָמַר בָּהֶם וְעַתָּה יִגְדַּל נָא כַח אֲדַנִּי, וְזֶה כַח מַעֲשִׂיו הַגִּיד לְעַמּוֹ, כַח מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית.

וְעוֹד, יֵשׁ יָד שְׂנֵאָמַר יָד רְמָה, וְזֶה יְהוָה יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, וְיֵשׁ יָד שְׂנִיָּה לְקַבְּלָהּ, וְזוֹ אֵהִי"ה אֶל"ף ה"א יו"ד ה"א, וְזֶה כ"ח. בְּזִמְן שְׂחַטָּאוֹ יִשְׂרָאֵל, הַסְּתַלַּק הַכַּח הַזֶּה מֵהֶם, וְנֵאָמַר בָּהֶם וַיִּלְכוּ בְּלֹא כַח לְפָנֵי רוּדֶף.

וּבְמִלְאָכִים כְּתִבְיָא ל' הַמְּמַנָּה עַל הַכְּתִיבָה, חַתְּמִיא ל' עַל הַחֲתִימָה. כְּתִבְיָא ל' כְּת"ב אֶל"י, אֶל"י הוּא א"ם בְּחֶשְׁבוֹן, זֶה אֶלִי



וְאִנּוּהוּ, כְּתָב - כ' כְּתָר, ת' תּוֹרָה, ב' בְּרָכָה, וְהַפֵּל הָאֵם הַעֲלִיּוֹנָה, הִיא
כְּתָר בְּרֵאשׁ כָּל צְדִיק, וְהִיא תּוֹרַת יְהוָה תְּמִימָה, וְהִיא בְּרַכַּת יְהוָה
הִיא תַעֲשִׂיר. חַתְּמֵי־ל מִצַּד הַחֲכָמָה, וּשְׁנֵיהֶם חַיִּים. חֲכָמָה, שְׁכָתוֹב
הַחֲכָמָה תַּחֲתֶיהָ בְּעֲלִיָּהּ, הָאֵם הַעֲלִיּוֹנָה עֵץ הַחַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים בָּהּ,
וּשְׁנֵיהֶם לְיָמִין וְלִשְׂמָאל.

שְׁלֹשׁ אֲצָבָעוֹת מְתִיחָדוֹת בְּקוֹלְמוֹס לְכַתִּיבָה, וְעֲלִיָּהֶם אָמַר בֶּן זֹמָא,
אֵין בֵּין מַיִם הַעֲלִיּוֹנִים לְמַיִם הַתַּחְתּוֹנִים אֶלָּא כְּשֹׁלֵשׁ אֲצָבָעוֹת,
וּשְׁנַי אֲצָבָעוֹת הֵם שְׁסוּמְכִים אוֹתָם, וְהֵם כְּשֵׁנֵי לְבוּשִׁים שְׁפָרוּסִים זֶה
אֶצֶל זֶה, רַזִּיא"ל הוּא אוּרִיא"ל, וְעֲלִיו נֹאמַר וְזֶה זְכַר"י, עִם ו"ה -
מֵאֲתִים אַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנָה, וְזֶה רַזִּיא"ל, שְׁמֵי עִם י"ה - שְׁלֹשׁ מֵאוֹת
שָׁשִׁים וְחָמֵשׁ. שִׁמוּעָא"ל מ'טְטְרוּן י'הוּא"ל רֵאשִׁי תְבוֹת שְׁמֵי.
חַסְדִּיא"ל מִצַּד הַחֶסֶד, גְּבַרִיא"ל מִצַּד הַגְּבוּרָה, אוּרִיא"ל מִצַּד הָעֲמוּד
הָאֲמָצְעִי, בְּכָל צַד אֵלֵי הוּא מִצַּד הָאֵם, וְהֵם אֶל"י, א' כְּתָר, י' חֲכָמָה,
ה' הָאֵם הַעֲלִיּוֹנָה, שֶׁהִיא מְגַדֵּל עַז שֵׁם יְהוָה.

וְעוֹד אָמַר אוֹתוֹ זָקֵן: רַבִּי רַבִּי, וְהַמְּכָתֵב מְכַתֵּב אֱלֹהִי"ם הוּא, שְׁתֵּי
יָדַיִם כּוֹתְבוֹת מִיָּמִין וּמִשְׂמָאל, אֶבֶל חֲרוֹת עַל הַלְּחַת, הָעֲמוּד
הָאֲמָצְעִי, (בֶּן י"ה הוּא וְדָא). כְּמָה מְלֹאכִים סוֹפְרִים יֵשׁ לְמַעְלָה שְׁכוֹתְבִים
אֶת זְכוֹת יִשְׂרָאֵל, וְכְמָה מְלֹאכִים שְׁחוֹתֵם הַמְּלַךְ בִּיְדֵיהֶם שְׁחוֹתְמִים
אֶת זְכוֹת יִשְׂרָאֵל, וְכְמָה מְלֹאכִים שְׁשׁוֹקְלִים קְלוֹת וְחַמּוּרוֹת שֶׁל
הַתּוֹרָה, זֶהוּ שְׁכָתוֹב אֵינָה סוֹפֵר אֵינָה שׁוֹקֵל, וְכִשְׁהוּא חוֹתֵם בְּטַבְעַת
הַמְּלַךְ שֶׁהוּא ו' (י'), אֵין לְהַשִּׁיב. חוֹתֵם הוּא ו', חוֹתֵם אָמַת, יָד כּוֹתֵב
וְיָד חוֹתֵם. ה' תַּחְתּוֹנָה כּוֹתְבַת, ה' עֲלִיּוֹנָה חוֹתְמַת, שֶׁהֵם ה' אֲצָבָעוֹת
שֶׁל יָד יָמִין וְה' אֲצָבָעוֹת שֶׁל יָד שְׂמָאל. ה' תַּחְתּוֹנָה כּוֹתְבַת בָּאוֹת ו',
שֶׁהוּא קוֹלְמוֹס, קָנָה שֶׁל זְרוּעַ, ה' הַעֲלִיּוֹנָה חוֹתְמַת בָּאוֹת י', שֶׁהוּא
כַּף הַיָּד.

ש"ם הַדּוֹר"ש הוּא צְדִיק, עֲלִיו נֹאמַר יְהוָה אֱלֹהֵי"ם נָתַן לִי לְשׁוֹן
לְמוֹדִים, וְזֶה (ד) יו"ד זְעִירָה, לְדַעַת לְעוֹת אֶת יַעֲקֹב דָּבָר, הֵם
ה"ה שְׁבָהֶם, וְעוֹף יַעֲקֹב עַל הָאָרֶץ, וּנְקֻדָּה שֶׁל שֵׁם הַכּוֹתֵב, וְהַמְּכָתֵב
מְכַתֵּב אֱלֹהֵי"ם הוּא זֶה יְהוָה, ש"ם הַדּוֹר"ש, יְהוָה אֱלֹהֵי"ם נָתַן לִי
לְשׁוֹן לְמוֹדִים לְדַעַת לְעוֹת אֶת יַעֲקֹב דָּבָר, וְזֶה יְהוָה. יְדִיעַת הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא עִם שְׁכִינָתוֹ, בְּנֻקְדָּה הַזֹּאת הַמְּתַהַלֵּל הַשְּׁכָל וְיָדוּעַ,
וְזֶה יְהוָה.



כָּל הַנְּקֻדּוֹת הַלְלוּ צָרִיךְ לְנַקֵּד אוֹתָם מִפְּסוּקֵי הַתּוֹרָה, כְּמוֹ שֶׁהֵם כְּתוּבִים בְּדֶרֶךְ אִמְתּוֹ, וְכָל הַיּוֹי"ה יֵשׁ לָהּ מְשַׁמֵּשׁ שְׂרוּכָב עָלֶיהָ, וְהִיא הַמְּרַכְּבָה שְׁלוֹ, וְאוֹתָהּ הַיּוֹי"ה יֵשׁ לָהּ מִנְהִיג שְׁשׁוֹלֵט עָלֶיהָ, כְּמוֹ זֵכֶר עַל נִקְבָּה, וְאֵינן רְשׁוֹת לְנִקְבָּה אוֹ לְשְׁלוּחָה לְעִשׂוֹת דְּבַר בְּלִי רְשׁוֹת בְּעָלָהּ, שְׁכָל מִי שֶׁמְקַבֵּל, הִיא הַנִּקְבָּה, מִהַמְּקוֹם שֶׁהִיא מְקַבֵּלָת, וְסוּד הַדְּבָר – כִּי גְבוּהָ מֵעַל גְּבוּהָ שׁוֹמֵר, וּכְגוֹן זֶה הַשְּׁלִיחַ לְמַעְלָה מִטְטֵרוֹן, וְכִמְהָ מְמַנִּים שְׁתַּחַת יָדָיו שֶׁהֵם שְׁלִיחֵי הַשְּׂכִינָה, וְהַשְּׂכִינָה, הִיא נִקְבָּה, אֵינן לָהּ רְשׁוֹת לְלַכֵּת לְשׁוֹם מְקוֹם בְּלִי רְשׁוֹת בְּעָלָהּ, וְסוּד הַדְּבָר – וְיִקְחוּ לִי תְרוּמָה. אִם אַתֶּם רוֹצִים שֶׁתִּשְׁרָה שְׂכִינָתִי בֵּינֵיכֶם – וְיִקְחוּ לִי, קַחוּ מִמֶּנִּי רְשׁוֹת בְּרֵאשׁוֹנָה לְהַתְּגַלּוֹת.

תקון חמשים וְשֵׁשׁ

בְּרֵאשִׁית בְּרֵא אֱלֹהִי"ם, אֱלֹהִי"ם הָרִי פְּרִשׁוּהוּ שֵׁם יְרָאָה, פָּחַד, מִצַּד הָאוֹת ה' (ה"י), שֶׁהִיא לְשִׁמְאֵל, שְׂאָף עַל גֵּב שֶׁהָאוֹת י' הִיא רַחֲמִים, בְּמְקוֹם שְׁשׁוֹלֵטָת ה' עָלֶיהָ הִיא נִקְרֵאת נִקְבָּה, כְּמוֹ זֶה ה"י, וְסוּד זֶה הַתְּגַלָּה (בִּי"ה ה"א וְא"ו ה"א) יו"ד ה"י וְא"ו ה"י (בִּי"ד ה"א וְא"ו ה"א), שְׂאֵינן בְּרִיָּה בְּלִי זֵכֶר וְנִקְבָּה, שְׁשֵׁנִי שְׁתַּפִּים הֵם בְּבֵן וּבַבַּת, הָאָב וְהָאֵם, אֶחָד נוֹתֵן טֶפֶח זֵכֶר וְאֶחָד נִקְבָּה, וְכִשְׁשׁוֹלֵט הַזֵּכֶר עַל הַנִּקְבָּה הוּא זֵכֶר, וְכִשְׁשׁוֹלֵטָת הַנִּקְבָּה עַל הַזֵּכֶר הִיא נִקְבָּה, וְהָרִי פְּרִשׁוּהוּ בְּסוּד שֶׁל אִשָּׁה כִּי תִזְרִיעַ וְיִלְדָה זֵכֶר.

וְסוּד עֲלִיּוֹן כָּאֵן, לְפַעֲמִים נִזְרְקוּ שְׁתֵּי טַפּוֹת, לְפַעֲמִים שְׁלֹשׁ, לְפַעֲמִים אַרְבַּע, לְפַעֲמִים ה', לְפַעֲמִים ו', לְפַעֲמִים ז', וְזֶה הַסוּד שֶׁעָלוּ לְמִטָּה שְׁנַיִם וְיָרְדוּ שְׁבַע, שְׁתֵּי טַפּוֹת הֵן לְפַעֲמִים צַר"י וְלְפַעֲמִים שְׁבַ"א, שְׁלֹשׁ לְפַעֲמִים הֵן סְגוּ"ל וְלְפַעֲמִים שׁוּר"ק, לְפַעֲמִים שְׁבַע כְּמוֹ זֶה ז' מִן זָרַע, וְשְׁלֹשׁ טַפּוֹת צְרִיכוֹת שְׁמִירָה מִן כְּבִ"ד טַחוּ"ל מְר"ה, שְׁנֵאמַר בָּהֶם וַיִּצּוּ יְהוָה אֱלֹהֵי"ם עַל הָאָדָם, וּפְרִשׁוּהוּ, אֵינן צוֹ אֶלָּא עֲבוּדָה זָרָה, וְזֶה הַכְּבִד, שְׁנֵאמַר בּוֹ כָּל הַכּוֹעֵס כְּאֵלוֹ עוֹבֵד עֲבוּדָה זָרָה, וּמִשׁוֹם זֶה לֹא צָרִיךְ לְהִרְיֵק טַפּוֹת אֶלָּא בְּאֶהְבָּה, וְלֹא בְּכַעַס וּבְקִטְטָה, וְכִשְׁזוֹרֵק אָדָם שְׁלֹשׁ טַפּוֹת בְּאֶהְבָּה, נִקְרָאוּ סְגוּלָת"א, וְסוּד הַדְּבָר – זֶרֶק"א מְק"ף שׁוֹפֵר הוֹלֵךְ סְגוּלָת"א.

עַל הָאָדָם, זוֹ שְׁפִיכוֹת דָּמִים, זֶהוּ שֶׁכְּתוּב בְּאָדָם דָּמוֹ יִשְׁפָּךְ, זוֹ הַתְּעוֹרְרוֹת שֶׁל הַטֶּפֶח שֶׁל הַנִּקְבָּה שֶׁהִיא מְלַחָה אֲדָמָה, וְאִם הִיא



סגו"ל, נקדה למטה היא נקבה, נקדה שלמעלה היא זכר, וכשזורק אותה במר"ה, שהיא גיהנם, הורגת (אותה).

לאמר, זה גלוי עריות, וזה טחו"ל, מי שזורק באשתו בעצב ובקטטה, התגלתה בו ערוה, ולכן ערות אביה וערות אמה לא תגלה. טחול היא לילית, מרה שחרה, ערות הכל (של הכלה).

אמר רבי אלעזר: אבא, השעור של עריות הם במקום ידוע או לא? אמר לו: בני, יהו"ה הוא י' אב, ה' אם, ו' בן, ה' בת, ה"ה הם אשה ובתה, כלה וחסותה, כפי ענפי האילן כך נקראו. ענפי האילן נפרדים למעלה באילן, כמו שבארוהו ופניהם וכנפיהם פרודות מלמעלה, ועליהם נאמר ולא יגלה כנף אביו, והם מתיחדים למטה.

כמו לולב, שהוא אגדה אחת למטה בכל אלו המינים של הדס וערבה, שהם שלשה הדסים ושתי ערבות, והוא בפרוד למעלה, שהענפים נפרדים לימין ולשמאל, ומשום זה, נפרצו עליו – פסול, נפרדו עליו – כשר, והפרץ הזה הוא פרוץ בערוה בין ענף לענף, ולכן נאמר שם לא תקרבו לגלות ערוה, לא צריך לקרב את האותיות שהן יהו"ה למקום ערוה, וסוד הערוה נרמז בשתי (עם) אותיות ע"ר ו"ה ע"ר ר"ע בעיני יהו"ה, והענפים הללו (לא) נפרדו שתהיה ערוה ביניהם, אינו אלא חוץ ממקומו של הקדוש ברוך הוא שהוא אדני". זהו שכתוב לא יגרף רע, שבספירות תמצא אב ואם וכן כאחד בבניה, ב"ן י"ה, ואין שם ערוה, ותמצא אותם למטה, אח ואחות שניהם ביחוד, האח הוא העמוד האמצעי, ד' – אחותו, ושניהם הם אחד בלי פרוד, אף על גב שצדיק הוא היחוד של כלם.

בינתים הנה אליהו הזדמן לרבי שמעון, ואמר לו: רבי רבי, שעור העריות כן הוא ודאי, בכל הספירות אין יחוד של אחת עם חברתה כמו של זכר ונקבה, אלא רק בצדיק, שהיחוד של שניהם אינו בכל האיברים שלהם, אלא רק בכרית מילה, בשאר האיברים קרבה של אחוה יש שם ולא של יחוד, וזהו סוד האילן שענפיו נפרדים למעלה בכל צד, וסוד הדבר – ותשב באיתן קשתו ויפזו זרעי ידיו, אבל למטה כלם אגדה אחת, יחוד אחד, ומשום זה למטה בצדיק צריך לקרב את אותיות יהו"ה עם שכנתו, שהיא קרבה שלה קרבן ליהו"ה.



וְכִךְ הַשְׁכִּינָה הָעֲלִיּוֹנָה עִם חֲכָמָה, צָרִיךְ לְקַרְבָּם לְצַדִּיק וְכָל הָעֲנָפִים שֶׁם מִתְיַחֲדִים וְנִקְשָׁרִים וּמְשֻׁלָּבִים, וּמְקַבְּלִים זֶה מִזֶּה, וְהַכֹּל עַל יְדֵי הַצַּדִּיק, וּבְלִי צַדִּיק אֵין קִרְבַּת הַיַּחֲוֹד אֲלֵא אַחֲוָה, וּמִשּׁוֹם זֶה חֲסֵד שֶׁם נִקְרָא ו' אַח וְה' אַחֲוָת, מִצַּד הַיָּמִין, וּבְמִקּוֹם הַזֶּה נֹאמֵר וְאִישׁ אֲשֶׁר יִקַּח אֶת אַחֲוָתוֹ בַּת אָבִיו אוֹ בַת אִמּוֹ וְגוֹמֵר, חֲסֵד הוּא, וְעַם כָּל זֶה שֶׁחֲסֵד הוּא, וְנִכְרְתוּ לְעִנְיֵי בְנֵי עַמָּם. מִי שֶׁמְחַבֵּר אוֹתִיּוֹת בְּמִקּוֹם שֶׁל פְּרוּד, כְּאֵלוֹ הַפְּרִיד בֵּינֵיהֶן, וּמִשּׁוֹם כֵּךְ וְנִכְרְתוּ, מִדָּה כְּנֶגֶד מִדָּה. וְכִךְ י"ה בַּיָּמִין הֵם בְּאַחֲוָה, וְאֵין יַחֲוֹד אֲלֵא עַל יְדֵי צַדִּיק, וּמִשּׁוֹם זֶה בְּמִקּוֹם הַזֶּה לֹא תִקְרָבוּ לְגִלוֹת עֲרוּהָ, וְכִךְ בְּשׁוֹק יָמִין וּשְׂמָאל שֶׁם אֱלֹהִים אַחֲרִים, וְלֹא צָרִיךְ לְקַרְבַּ שֶׁם אוֹתִיּוֹת בְּזִמְן שְׂאֵלְהֵים אַחֲרִים שֶׁם, שֶׁהֵם מִצַּד שֶׁל עֲבוּדָה זָרָה, וְסוּד הַדְּבָר - וַיִּקְרִיבוּ לְפָנַי יְהו"ה אֲשֶׁר זָרָה.

וְכִלֵּי אוֹתָם הָעֲרִיּוֹת הֵם סְמָא"ל וְנַחֲשׁ, שֶׁתּוֹבְעִים לְעֲשׂוֹת דִּינֵים וּמַגְלִים אוֹתָם לְפָנַי יְהו"ה, וּמִשּׁוֹם זֶה נִקְרָאוּ עֲרִיּוֹת, וְזֶהוּ סוּד, וְסוּד אַחֵר אֵל תַּגָּל, שֶׁזֶּה גוֹרֵם גְּלוֹת וְגוֹלָה בֵּין הָעַמִּים, מִי שֶׁמְגַלֵּה עֲרוֹתוֹ שֶׁם, כֵּךְ הוּא מִתְגַּלֵּה בֵּין הָעֲרִיּוֹת, שֶׁהֵם אֱלֹהִים אַחֲרִים, וּמִי שֶׁמְכַסֶּה עֲלֵיהֶם, כֵּךְ הוּא מִתְכַּסֶּה בֵּינֵיהֶם, וּמִשּׁוֹם זֶה וְלֹא יִגְלֶה כְּנֶף אָבִיו, זוֹ שְׁכִינָה שְׂגֻלְתָּהּ בֵּין הָעַמִּים בְּגִלְלַת הַחֲטָא הַזֶּה, כְּמוֹ שֶׁנֹּאמֵר וּבִפְשָׁעֵיכֶם שִׁלַּחְתִּי אֶמְכֶם.

וְאַרְבַּע פְּעָמִים גִּלְתָּהּ שְׁכִינָה לְגִלוֹת, מִשּׁוֹם שֶׁהִכְנִיסוּ עֲרוּהָ בֵּין אַרְבַּע הָאוֹתִיּוֹת, וְאַף עַל גַּב שֶׁנֹּאמֵר כָּל הָעֲרִיּוֹת הִלְלוּ בְּסִפְרוֹת וּבִשְׁם שֶׁל יְהו"ה, לֹא בְּמִקּוֹמוֹ שֶׁלְמַעַלָּה, אֲלֵא כְּשֶׁשְׁכִינָה גִלְתָּהּ, כָּל הַסִּפְרוֹת יִרְדוּ עִמָּהּ, וְאֵין פְּרוּד בָּהּ וּבֵין עֲשׂוֹר הַסִּפְרוֹת, וְכִשְׂיִרְדוּ, הִתְלַבְּשׁוּ בְּשֵׁשֶׁת יָמֵי הַחֹל שֶׁשָּׁה עֲנָפִים, חֲסֵד בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן, גְּבוּרָה בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי, הָעֲמוּד הָאֲמִצְעִי בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי, שֶׁלֹּשׁ סִפְרוֹת שְׁנִיּוֹת בְּשֵׁלֶשֶׁה יָמִים אַחֲרִים, שֶׁהֵם רְבִיעֵי חֲמִישִׁי וְשֵׁשִׁי.

וְעֵשָׂר אֲמִירוֹת זֶה י' הָאֲבָא, חֲמִשָּׁה אוֹר זוֹ ה' הָאֲמָא, שֶׁשׁ פְּעָמִים טוֹב ו' שֵׁשׁ בְּשֵׁשֶׁת יָמֹת הַחֹל, ה' שֶׁל הַשְּׁשִׁי ה' שֶׁל יְהו"ה, רֵא"ש שֶׁל בְּרֵאשִׁי"ת זֶה כְּתוּר, הָרֵאשׁ לְכָל הָרֵאשִׁים.

וְלָמָּה יֵשׁ פְּרוּד? מִשּׁוֹם שֶׁאֵין צַדִּיק, אוֹת הַבְּרִית, שֶׁם, וְסוּד הַדְּבָר - אֵין אָדָם צַדִּיק בְּאָרֶץ, שֶׁהוּא אוֹת הַבְּרִית שֶׁם, וּבְשֵׁבֶת שֶׁהוּא הַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי, שֶׁם קָרִיבָה וְהַיַּחֲוֹד שֶׁל שֵׁם יְהו"ה וְכָל הַסִּפְרוֹת,



ומשום כך זונגם של תלמידי חכמים מליילי שבת לליילי שבת, העריות הללו הם ודאי למטה, אבל למעלה נאמר לא יגרף רע, וצדיק שקרב לאשתו בימות החל, אותו הבן שעושה, נאמר עליו צדיק ורע לו, שגורם שנעשה קדש חל, שהוא היום השביעי, ובאותו זמן הוא הסוד של צדיק ורע לו רשע וטוב לו, אבל למעלה אין ערוה וקצוץ ופרוד ופרוץ, ומשום זה למעלה (אין לה לדמה ליוצרף. שתאמר כך, שלמעלה) יש יחוד באח ואחות, ובבן ובבת, באם עם בן. אם כן, אין לה לדמות ליוצרף, שאתה היית גורם שלא תהיה בדמותו למעלה, כמו שנאמר כי אם עונותיכם היו מבדלים בינכם לבין אלהיכם.

ובא וראה, בשעה שרצה הקדוש ברוך הוא לברא אדם, כך היה רוצה לעשות אותו כמו דמותו, בלי ערוה ובלי פרץ ופרוד, כמו שנאמר נעשה אדם בצלמנו כדמותנו, שיהיו כל הספירות כלולות בו, בלי פרוד וקצוץ, ולהתיחד בן עם בת שהם אחים, שעליהם נאמר אחים תאומים, זהו שכתוב ויהיו תאמם מלמטה ויחדו יהיו תמים על ראשו, באיזה מקום? אל הטבעת, זו הטבעת של אות ברית מילה, שהוא שעור לכל העריות למטה, ושעור של היחוד למעלה, ולמעלה נאמר בו ולקח גם מעץ החיים ואכל וחי לעולם, אבל למטה נאמר בו ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו, אל תערב ביחוד טוב עם רע, ואם לא, מות תמות. נאמר כאן מות תמות, ונאמר בשבת מחלליה מות יומת.

ואדם ודאי נעשה בדמות של מעלה, ועשה שם פרוד ונפרד משם. אמר לו רבי אלעזר: אבא, איך נעשה בדמות של מעלה, שהרי שמענו שם כמה דעות? אמר לו: בני, כשנעשה, כל הספירות נכללו בדמות של נשמתו, ונשמתו היתה מרכבה להם, כמו שנשמתו, שעליה נאמר ויברא אלהים את האדם בצלמו, כמו שעשור ספירות בלימה, וכל הגונים של הנשמות היו מאירים בנשמתו והיו מאירים על פניו, וממנו היו מזדעזעים עליונים ותחתונים, והיו משתחווים לו בגלל המאורות הללו שהיו מאירים בו. כמו שהאדם שלמעלה שהיו משתחווים לו, כך היו משתחווים לאדם שלמטה, עד שהוא היה אומר בואו נשתחוה ונכרעה נכרעה לפני יהו"ה עושנו, ובאותו זמן הוא היה שולט על כל ההמונים של מעלה ומטה.



הַגִּזּוֹן הַשָּׁחַר שֶׁל הָעֵינַן, וְשַׁעְרֵי שְׁחוּרוֹת, וְכָל הַגְּוֹנִים שְׁחוּרִים יָפִים
 נִתְּנוּ בּוֹ מִצַּד הָאֵם. לִבֵּן הָעֵינַן וְלִבֵּן הַפְּנִים וְלִבֵּן הַמַּח וְלִבֵּן
 הָעֲצָמוֹת נִתְּנוּ בּוֹ מִצַּד הָאָב, שְׁהָרִי פִּרְשׁוּהוּ בְּעֲלֵי הַמְּשָׁנָה שֶׁהַלִּבֵּן
 שֶׁבְּעֵין וְהַמַּח וְהָעֲצָמוֹת נִתְּנוּ מֵהָאָב, וְשָׁחַר הָעֵינַן וְהַשָּׁעַר נִתְּנוּ מֵהָאֵם,
 וְהַלִּבֵּן וְהַשָּׁחַר, שְׁנֵיהֶם נִמְצְאוּ מִכֶּתֶר עֲלִיוֹן, הַשָּׁחַר מִבְּחוּץ וְהַלִּבֵּן
 מִבְּפְנִים, וְעֲלָיו נֶאֱמַר וְעַתָּה לֹא רָאוּ אוֹר כִּהִיר הוּא בְּשַׁחֲקִים, וְכָתוּב
 אַחַר אוֹמֵר יֵשֶׁת חֲשֵׁךְ סִתְרוּ.

וְהָרִי פִּרְשׁוּהוּ הַחֲבָרִים, שָׁחַר נִקְבָּה לִלְבֵּן, וְהַתּוֹרָה מִשֵּׁם הִיא לִבֵּן
 מִבְּפְנִים וְשָׁחַר מִבְּחוּץ, וְלִמְעֻלָּה הָאָב וְהָאֵם אָמְרוּ עַל הָעֲמוּד
 הָאֲמֻצָּעִי וְשָׁכְנֵתוֹ נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדַמוֹתֵנוּ, הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי
 בְּלִבֵּן וְהַשָּׁכִינָה בְּשָׁחַר, זֶהוּ שְׁכַתּוֹב שְׁחוּרָה אֲנִי וְנִאֻוָּה. וּבֵא תִרְאֶה,
 הָאֵם הָעֲלִיוֹנָה הִיְתָה שְׁחוּרָה לְפָנֵי אוֹתוֹ אוֹר שֶׁלְּפָנִים מִמֶּנָּה, אָבֵל
 כְּשִׁיּוֹרְדֵת לְמִטָּה נִרְאִים גְּוֹנֵיהָ בְּחִמֵּשׁ סְפִירוֹת, שֶׁהֵם חֲמִשַּׁת עֲנָפֵי
 הָאֵילָן, זְרוּעַ יָמִין וְשִׁמְאַל וְהַגּוֹף וְשְׁתֵּי שׁוֹקִים, הַצַּדִּיק נוֹטֵל כָּל
 הַגְּוֹנִים. זֶהוּ שְׁכַתּוֹב וְרֵאִיתִיהָ לְזִכֹּר בְּרִית עוֹלָם, וְרֵאִיתִיהָ בְּגוֹנִים
 מְאִירִים, וְכֵן הַשָּׁכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה נִרְאִית בְּחִמְשָׁה גְּוֹנִים מִמִּטָּה
 לְמַעְלָה, וְאֵלוֹ הַגְּוֹנִים שֶׁל שֵׁשׁ הַסְּפִירוֹת, וְעֲלִיהֶם נֶאֱמַר וּתְכַלֵּת
 וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ וְעִזִּים, וְכִמוֹ שֶׁנִּכְלָלִים כָּל הַגְּוֹנִים
 מִמַּעְלָה לְמִטָּה בְּצַדִּיק, כֵּן נִכְלָלִים כָּל הַגְּוֹנִים מִמִּטָּה לְמַעְלָה
 בְּעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי.

עַל יְדֵי לְמוּד הַזֶּהר נַעֲשֶׂה חֲשֵׁק לְכָל מֵינֵי לְמוּדִים שֶׁל הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה
 יְדוּעַ שֶׁלְמוּד הַזֶּהר מְסַגֵּל מְאֹד מְאֹד. וְדַע, שֶׁעַל יְדֵי לְמוּד הַזֶּהר נַעֲשֶׂה
 חֲשֵׁק לְכָל מֵינֵי לְמוּדִים שֶׁל הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְהַלְשׁוֹן שֶׁל הַזֶּהר מְעוֹרֵר מְאֹד
 לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. (שיחות ה'ר"ן רבינו נחמן מברסלב, ק"ח)

עֲצֵם תְּבוֹת וְדַבּוּרֵי הַזֶּהר מְקַשְׁרִין הָאָדָם לְאֵין סוּף
 וּבְעֵינָן לְמוּד זֶהר הַקְּדוּשׁ אָמַר בְּשֵׁם הַקְּדוּשׁ רַבִּי אֶהְרֹן מְזִיטְאָמִיר: שְׁזֶהר
 הַקְּדוּשׁ צְרִיף לְאָמְרוֹ בְּלֹא בְּאוּר, כִּי הַתְּבוֹת וְהַדְּבּוּר שֶׁל זֶהר הַקְּדוּשׁ עֲצָמָן
 מְקַשְׁרִין אֶת הָאָדָם לְאֵין סוּף יִתְבָּרַךְ, רַק מִי שְׂרוּצָה לְלַמַּד עִם בְּאוּר יַעֲיִן
 מְקוֹדֵם בְּהַבְּאוּר, וְהַזֶּהר יֵאמַר כְּסֻדֵּר בְּלֵי בְּאוּר.
 (רבי ישראל דוב מוילעזניק, שארית ישראל שער ההתקשרות שער הא' דרוש ה' מאמר ב')



סדר הלימוד ליום יב תמוז [יום 278 בשנה]

בא וראה, ארבעה ענפים גדולים היו באילן, והם היו שתי זרועות ושתי שוקים, וכלם בשעור של האות ו' העליונה, ובכל אמה חמשה ענפים קטנים שהם זרת, שנאמר בו ושמים בזרת תכן, והם השעור של ה', ועל ה' ענפים היה י' שהוא כף היד, וזה פרי האילן, וכמה שרטוטים מרקמים בכף היד, שהם הגונים היפים של הפרי, שבהם נפתחת השושנה, שנעשה ממנה פרי, והם כפתור ופרח לששת הקנים היצאים מן המנרה, ואלו שלש עצמות בזרוע ימין ושלוש בזרוע שמאל. המנורה, הגוף של האמצע.

בני, בכל התקונים הללו ברא את האדם ובת זוגו, (ואם) הוא עשה פרוד למעלה בין הקדוש ברוך הוא ושכינתו, שגרם לסלוק השכינה מהקדוש ברוך הוא, כך הקדוש ברוך הוא מסלק ממנו בת זוגו ומסתלק הקדוש ברוך הוא ממנו, שבמקום שאין שורה שכינה, אין הקדוש ברוך הוא שורה שם, ומנין לנו שהסתלקה בת זוגו ממנו? כמו שנאמר ויאמר יהו"ה לא טוב היות האדם לבדו, וזה גרם ליעקב שנאמר בו וינתר יעקב לבדו, ובאותו זמן נצח את סמאל, ויגע בכף ירכו, באיזה מקום פורח? בגיד הנשה, שפרחה י' מגיד הנשה, שהיא י' של יעקב, והוא נשאר עקב, שהוא דש בעקב, וזה הסוד של וידו אוחזת בעקב עשו, (שהוא דש בעקב בגלות ובעל של מלכות שבעים אמות, שהוא לזנב ולא לראש).

כמו שגרם אדם שהשכינה נפרדה מן הקדוש ברוך הוא, כמו שנאמר ובפשעיהם שלחה אמכם, ונשאר הקדוש ברוך הוא יחידי בלי הגבירה, זהו שכתוב הצדיק אבד, מה זה אבד? אבד לגבירה, ומשום זה לא טוב היות האדם לבדו אעשה לו עזר כנגדו, זה אחרת, שאינה בת זוגו, מצד של עץ הדעת טוב ורע, באסור והתר, טמאה וטהרה, כשר ופסול, דם טהור ודם נדה, ומשום זה פרשה, זכה – נעשה לו עזר, לא זכה – כנגדו, שהסתלקה ממנו אשה שהיא עץ החיים, שנאמר בה עץ חיים היא למחזיקים בה, ראה חיים עם אשה אשר אהבת, שעליה נאמר ולקח גם מעץ החיים ואכל וחי לעלם, שהוא היה חרות על הלויות, חרות ממלאך המות, חרות משעבוד מלכיות, חרות מכל המחלות הרעות, מעניות וטפשות



וַעֲצַר וְדַחַק וְרָעַב, וְעָלְיָהָ נֹאמֵר, אֲרֵץ אֲשֶׁר לֹא בְּמִסְכָּנוֹת תֹּאכַל בָּהּ לֶחֶם וְכוּ'.

הַבְּתִלְיָקָה מִמֶּנּוּ, וְנִתְּנָה לּוֹ אַחֲרֵת מִצַּד הַלְּבָנָה, שֶׁנֹּאמֵר בָּהּ עַת לְלֶדֶת וְעַת לְמוֹת וְכוּ', שְׁחֻצִיָּה חַיִּים וְעֵשֶׂר, וְחֻצִיָּה מוֹת וְעֵנִי, כְּמוֹ שֶׁהֵלֵב שֶׁנֹּאמֵר בּוֹ לֵב חֶכֶם לִימִינוֹ וְלֵב כָּסִיל לְשִׁמְאֵלוֹ, שְׁנַיִם בְּשִׁתְּפוֹת, וְלִכְּן אִם זָכָה – עֶזֶר, בְּמִלּוּי הַלְּבָנָה, וְאִם לֹא זָכָה – כְּנַגְדּוֹ, בְּחִסְרוֹן הַלְּבָנָה.

הָעֲרִיּוֹת מִצַּד שֶׁל י"ה, ע"ר י"ה תעור קשׁתך, עריות מהצד של ו"ה, לא תקרבו לגלות ע"ר ו"ה, וזו לילי"ת שהיא ערות אשה ובתה, שהן ה"ה, ערות פלתיך זו י' קטנה של אדנ"י, שהיא הפלה האמורה בשיר השירים. בא וראה, השכינה התחתונה נקראת בתה מהצד של האם העליונה, והפלה מהצד של כ"ל כ"ל ה', אחות מהצד של העמוד האמצעי, שאר בשרו מהצד של אותו שׁנאמר בו בשגם הוא בשר, מצד של דרגתו.

תקון שבועה וחמשים

בְּרֵאשִׁית, תר"י שב"א, והם שתי נקודות שתי יצירות, שׁנאמר בהן ויִיצֵר יְהוָה אֱלֹהִים מִן הָאֲדָמָה כָּל חַיַּת הַשָּׂדֶה וְאֵת כָּל עוֹף הַשָּׁמַיִם, וַיָּבֵא אֶל הָאָדָם לְרֹאוֹת מַה יִּקְרָא לוֹ וְכוּ'. בא וראה כמה נשמות וכמה ציורים ציר הקדוש ברוך הוא בדמות המרכבות של מעלה, שהן חיות הקדש, שבני אדם יורשים מהם נשמות, ומביא הקדוש ברוך הוא את האדם בגלגול על כלם לראות מה יקרא לו, ולא מצא בהם עזר. זהו שכתוב ולאדם לא מצא עזר כנגדו, והוא קרא להם לכל אחד שמות כפי הכח שלמעלה, שׁנאמר בהם המוציא במספר צבאם לכלם שמות יקרא, לכל חיה ומלאך ואופן קרא לו בשם ידוע, לכל אחד על מתכנתו בעבודתו ובמשמרתו.

בא וראה, אדם היה מכיר כל מלאך ואופן וחיה ושרף, כל אחד שהיה ממנה על שליחותו, והיה יודע כל שם של כל אחד שהיה כפי שליחותו, וכך היה קורא לו, שכך מצאנו בספר רזיא"ל שנתן לאדם הראשון, שמתטרו"ן קרא לו הקדוש ברוך הוא שמות רבים, לפעמים נקרא מיטטור"ר (מי"מטור) בזמן שממנה על המטר, ולפעמים נקרא פתחו"ן סגרו"ן (אטימו"ן) (אטמו"ן), אטמו"ן בזמן שהוא אוטם את חטאי ישראל. סגרו"ן בזמן שסוגר שערי התפלה, פתחו"ן בזמן



שפותח שער התפלה, (פסקו"ז) (פיסקו"ז) בזמן שפוסק הלכות של המשנה בשיבה התחתונה, וכך כל השמות כפי שליחותו, וכך כל מלאך משתנה שמו כפי שליחותו. זהו שכתוב למה זה תשאל לשמי והוא פלאי, וכפי הנס שעושים - כך השם שלהם.

וְכַל שליחות ושליחות שלהם יש רגע ושעה ידועה, ומזל ידוע ויום ידוע וכוכב ידוע ושם משתנה, המלאך הזה נקרא בששים רבוא שמות של מלאכים, הוא נקרא חסדיא"ל בזמן שעושה חסד עם העולם, גבריאל"ל בזמן שעושה גבורה בעולם, סתוריא"ל בזמן שמסתיר את בני העולם בכנפיו ממלאכי החבלה הללו, זהו שכתוב ותחת כנפיו תחסה צנה, ונקרא חתמיה"ל בזמן שחותם זכיות וחובות על בני העולם, כתביא"ל בזמן שכותב חובות וזכיות.

וְכַל מלאך כפי שמו יש פסוק בתורה. כתביא"ל על שם והמכתב מכתב אלהים הוא וגומר, זכריא"ל על שם זוכר ברית אבות, ויש לו כתוב זכרנו לחיים, ונכנע בזכור, שמריא"ל בשמור, חסדיא"ל בחסד, גבריאל"ל בגבורה, צדקיא"ל בצדק, רפא"ל (ברפואה, יתוא"ל) בתפארת, מלכיא"ל במלכות. אין מלאך שאין לו עקר ויסוד בספירות, ולכל ספירה יש שם ידוע והוי"ה ידועה, ולכל השמות שם יש להם עקר ויסוד.

והבלי הזה נקט בידך, שכל הממנים שלעיל, שמותם תלויים בספירות, ולשמותיהם יש לכל אחד פסוק על שמו.

וכל המלאכים שסוסייהם סוסי אש, ומרכבותיהם אש, וקשתותיהם אש, ורמחיהם אש, וכל כלי הקרב שלהם אש - יסודם בגבורה, ומלאכי החבלה שהם אש - יסודם בגיהנם, ויש מלאכים שנאמר בהם עושה מלאכיו רוחות - יסודם בעמוד האמצעי, ויש מלאכים שהם מהמים של הרקיע, שנאמר בהם והמים אשר מעל השמים, מצד הימין - כלם עקרים למעלה, ואין מלאך שלא נמצא בו שם יהו"ה, שנמצא בכל מקום, כמו שהנשמה שנמצאת בכל איבר ואיבר, ומשום זה יש לאדם להמליך את יהו"ה בכל הספירות ובכל הכסאות ובכל המלאכים ובכל איבר ואיבר של האדם, שאין מקום פנוי ממנו, לא בעליונים ולא בתחתונים, יהו"ה לא נקרא ביחוד של ארבע האותיות, אלא בעלת העלות שמיחד אותם, ומשום שהוא מיחד ארבע אותיות, נקראו בו יהו"ה ביחוד אחד יהו"ה אחד ושמו



אחד, ומשום זה שם את אמונת ישראל בארבע האותיות הללו, ואת כל השמות שם כנויים לשם הזה, אין שם עד אין סוף ועד אין תכלית גדול ושליט מזה, למעלה עד אין סוף, ולמטה עד אין תכלית, כל החילות והמחנות ממנו פוחדים ומזדעזעים.

תקון שמונה וחמשים

בראשית ברא אלהים, (היא) את, בת יחידה היא בת מלך פנימה, (היא) את האמה שלה, ועליה נאמר ויפל יהוה אלהים תרדמה על האדם וישן וכו', מה זה ויסגר? פתח רבי שמעון ואמר: ויריחו סגרת ומסגרת, מה זה ויריחו? זהו הירח שהוא הגוף שלה, האמה מבת המלך, שהיא הנקדה שלה, סגרת ומסגרת מבפנים כמו זה:

ובשביעה נאמר לעמת המסגרת תהיין הטבעת וגומר, מה זה הטבעת? אלו שני האזנים של הלב, שהם עגלים כטבעות, והלב הוא לשמאל, כך השלחן צריך לשמאל, שלחן בצפון. לבתים לבדים, מה זה לבתים? אלו שני בתי הלב. מה זה לבדים? אלו שתי הפליות, שניהם בחוץ, עליהם נאמר והיו תואמם מלמטה, שני כנפי ראה, ויחדו יהיו תמים על ראשו, ומשום ששמיעה תלויה בלב, פרושה בעלי המשנה הלב שומע.

בא וראה, נאמר בצלע הזו ויקח, ואחר כך ויבן יהוה אלהים את הצלע. מה זה ויבן? אלא בנה בניתי בית זבל לך וגומר, והבית בהבנותו אבן שלמה מסע נבנה. שני בתי הלב, הם שני בנינים של הכתוב הזה, זהו שכתוב והבית בהבנותו - זה בית ראשון, אבן שלמה מסע נבנה - זה בית שני, וכנגדם אמר בנה בניתי - שני בנינים, אחד נקרא הבנין של האם העליונה, והשני הבנין של האם התחתונה.

ועוד ויבן, לשון ואבנה גם אנכי ממנה, הבנין של יבוס, וכמו שהנקדה הזו היא סגורה ומסגרת, כך צריכה הבת, שהיא בתולה, להיות סגורה ומסגרת בבית אביה, בתולה ואיש לא ידעה. ותרד העינה, זו בת העין, סוגרת ומסגרת בעין, ושלישה גונים סובבים אותה, ועליהם נאמר הן כל אלה יפעל אל פעמים שלוש עם גבר, וכשהוריד להם משה תורה לישראל ממנה, אמר, היו נכנים לשלשת ימים אל תגשו אל אשה, שלשת ימים כנגד שלשת הגונים



של העין, והיא טמירה ונסתרת בהם, ואיש לא ידעה בהם, עד שהתפשטה מהם.

ובאותו זמן שהתפשטה מהלבושים הללו, מתיחדת עם בעלה בקרוב בשר. זהו שכתוב עצם מעצמי ובשר מבשרי לזאת יקרא אשה כי מאיש לקחה זאת, על כן יעזב איש את אביו ואת אמו ודבק באשתו והיו לבשר אחד. שפך הדרך להתיחד זכר ונקבה, בקרוב בשר, וזה הדבוק (הקרבה) של היחוד שלמעלה, שלא יהיה דבר חוצץ, ומשום זה פרושהו בעלי המשנה, שכשאדם מתפלל ומיחד את הקדוש ברוך הוא עם שכינתו שלא יהיה דבר חוצץ בינו לבין הקיר, שכינתו, (קראו של הקיר, קירות הלב), שלא יעשה פרוז וקצוץ בין הקדוש ברוך הוא ושכינתו, וסוד הדבר – ויהיו שניהם ערומים האדם ואשתו, ערמים בקרוב בשר בלי לבוש כלל, ובאותו הזמן שהקדוש ברוך הוא ושכינתו כאחד בלי לבוש כלל, נאמר בו ולא יכנף עוד מוריך והיו עיניך רואות את מוריך.

אמר לו רבי אלעזר: אבא, מהו סיום הכתוב ולא יתבששו? אמר לו: בני, במקום שיש ערוה יש בשת, וזהו ירא בשת, ומי שאין לו בשת, בודאי לא עמדו רגלי אבותיו על הר סיני, והבשת הוא בשלשה גוונים, לכן אדם וירק בפנים, שנאמר בהם ולא עתה יבוש יעקב, בגון אדם וירק, ולא עתה פניו יחורו, בגון לבן, ושלשת הגוונים הללו שיש בהם בשת, אלו הם שלשת הגוונים של שלש קלפות האגוז, שהם עריות, שבהם מתלבשת הקשת ונראית בהם.

ומשום שאותן עריות – שלש קלפות, נאמר בהם אין דורשים בעריות בשלשה, ואסור להסתכל בהן, ומשום זה אסור לעם הקדוש להסתכל בגוני הקשת, וזה סוד הערלה שיש לה שלש קלפות שצריך להעבירם מאות ברית הקדש, ומיד וראיתיה לזכר ברית עולם, ועל שלשת הקלפות הללו נאמר של נעליך מעל רגליך, ומיד וראיתיה, ובזמן שמשה היה מתלבש בהם, מה כתוב בו? אל תקרב הלום, מיד שהתפשט מהם, התקרב לשם.

וזה סוד הקרבן, שהיתה יורדת אש להדליק את שלש הקלפות הללו, זהו שכתוב זאת תורת העולה היא העלה על מוקדה וגומר, הרי שלשה גוונים של אש, שהיו יורדים בשלש תפלות להדליק ולשרף את הקלפות הללו, ובאותו הזמן היה הקדוש ברוך



הוא מתקרב לשכינתו, והיו מתקרבים אותיותיו ' עם ה' ו' עם ה', ובזמן שהיו מתלבשים בקלפות הללו, נאמר בהם לא תקרבו לגלות ערוה, ולא צריך לקרב אותיות ' עם ה', ו' עם ה'.

וְכֵן תקנו שלש תפלות בכל יום, להעביר את שלש הקלפות הללו של ערלה מאות הברית, שהיא השכינה, ובזה שורה בשלשה גונים מאירים, שהם כהנים לזים וישראל, שעליהם נאמר מה יפו פעמיהם בנעלים בת נדיב, והם נעילת חגים וזמנים ומועדים, שעליהם נאמר שלש רגלים תחג לי בשנה, שלש הקלפות, עליהן נאמר ויעש יהו"ה אלהי"ם לאדם ולאשתו כתנות עוד וילבישם, בראשונה כתנות אור, ואחר שחטאו - כתנות עור, מעור שהוא עור הנחש, ולשבעים שנים מתפשט אותו (הנחש) (העור) ממנו.

שְׁשֵׁלֶשָׁה גונים של לבושים של השכינה הם, שלש ווי"ם של ויסע ויבא ויט, בזמן שמעבירים כתנות עור הנחש, מאירים שלשה גונים של אור השכינה, ומיד וראיתה לזכר ברית עולם, ואותם שלש ווי"ם הם שלשה גגות של האות ב, אחד לשמים, אחד לארץ ואחד לים. ומהב' הזו תלויים שבעים גונים, והם שבעים ושנים, שעליהם נאמר הנה יהו"ה רוכב על עב קל ובא מצרים, על ע"ב, בשבעים ושנים גונים מאירים, ומיד ונעו אלילי מצרים מפניו.

ואותם שלשה גונים רמוזים בה', ה', שלשה גגות שלה הם מלבושים מאירים של בת המלך, שהיא ' בת עין, והיא חמשת אלפי שנים של בריאת העולם, והיא ה' קטנה של אברהם שדרגתו חס"ד, שעולה לשבעים ושנים, ה' ' מן אלהי"ם, ה"י מן יו"ד ה"א וא"ו ה"א. (יו"ד ה"י וא"ו ה"י). ה' לבוש שמכסה על י'.

תקון תשעה וחסמים

בראשית, כי באש יהו"ה נשפט, שהם כתנות עור שצריך בהם הבדלה, כשאומרים ישראל בורא מאורי האש, ואומרים המבדיל בין אור לחשך. חשך שחר, כתנות העור שלו שחורים, שנאמר בהם שחורות כעורב, והנחש היה ערם מהם, שלכל חיה ברא מלבושים ולכל הבריות שנבראו בששת ימי בראשית, ונשארו הגופים של המזיקים לעשות ולא עשה אותם, משום שהיה ערב שבת, וזהו אשר ברא אלהי"ם לעשות, ומשום זה והנחש היה



ערום מכל חֵית הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר עָשָׂה ה' אֱלֹהֵינוּ, שְׁלַכְלָם עָשָׂה לְבוּשִׁים, וְלוֹ לֹא עָשָׂה, מִשּׁוּם שֶׁהָיוּ הַמְזִיקִים שֶׁל הָעוֹלָם.

וְלָמָּה לֹא עָשָׂה אוֹתָם? מִשּׁוּם שֶׁהָיָה לוֹ לְבָרָא אָדָם בְּעָרֵב שַׁבָּת, וּבְגָלְלוֹ לֹא בָרָא אוֹתָם, וּמִשּׁוּם זֶה נִכְנָסָה קְנָאָה לְלִבּוֹ שֶׁל הַנְּחָשׁ עִם אָדָם, מִשּׁוּם שֶׁנִּשְׁאָר עָרֵם בְּגָלְלוֹ לֹא מְלֻבוּשִׁים, וְהוּא גָרַם אַחַר כֵּךְ שֶׁהִתְפַּשֵּׁט אָדָם מְלֻבוּשָׁיו, וַיִּרַשׁ אוֹתָם נִמְרוּד וְעָשׂוֹ, שֶׁעָשׂוֹ הָיָה דְמוּת הַנְּחָשׁ, וּמִשּׁוּם זֶה וְהַנְּחָשׁ הָיָה עָרוֹם, עָרוֹם לְרַע, שֶׁגָרַם בְּעִרְמָתוֹ לְנִקְבָה רָעָה, סֵם הַמּוֹת, מִיִּתָּה לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ, וְעִרְמָתוֹ הָיְתָה שֶׁפָּתָה אֶת חֲנוּה, מִשּׁוּם שֶׁדַּעַתָּן שֶׁל נָשִׁים קָלָה, וּמָה אָמַר לָהּ? וַיֹּאמֶר הַנְּחָשׁ אֶל הָאִשָּׁה אַף כִּי אָמַר אֱלֹהֵינוּ לֹא תֹאכְלוּ מִכָּל עֵץ הַגֶּן, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא אָמַר, אֲלֵא מִכָּל עֵץ הַגֶּן אֲכַל תֹּאכַל, שֶׁהוּא לֹא צָוָה אוֹתוֹ שֶׁלֹּא לֵאכֹל, אֲלֵא מִעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, שֶׁהוּא עֲרֻבוּכָיָה שֶׁל טוֹב וְרַע, אֵילָן הַשָּׂקֶר, אֶחָד בְּפֶה וְאֶחָד בְּלֵב, לְבוֹ מְלֵא שָׂקֶר, וּפְתָה בְּפִיו בְּדַבְרֵי אֱמֶת.

וְהַנְּחָשׁ הָרַע כָּאֵן עָבַר עַל לֹא תַעֲנֶה בְּרַעְיָךְ עֵד שָׂקֶר, וְעַל לֹא תִרְצַח, וְעַל לֹא תִנְאָף, וְעַל לֹא תִגְנֹב, וְעַל לֹא תִגְנֹב, שֶׁגִּבַּב דַּעַת חֲנוּה, כְּמוֹ זֶה שֶׁאָמַר אַף כִּי אָמַר אֱלֹהֵינוּ לֹא תֹאכְלוּ מִכָּל עֵץ הַגֶּן, וְעַל לֹא תִגְנֹב, שֶׁגִּבַּב דַּעַת חֲנוּה, כְּמוֹ זֶה שֶׁאָמַר אַף כִּי אָמַר אֱלֹהֵינוּ (וּגְמוּרָה), כִּי יוֹדַע אֱלֹהֵינוּ כִּי בַיּוֹם אֲכַלְכֶם מִמֶּנּוּ וְנִפְקַחוּ עֵינֵיכֶם וְהִיִּיתֶם כְּאֱלֹהֵינוּ יוֹדְעֵי טוֹב וְרַע, כְּדִי שֶׁלֹּא תִהְיוּ בְּדַמוּתוֹ, וְעָבַר עַל לֹא תִנְאָף שֶׁהִטִּיל זֶהְמָה בְּחֲנוּה, וְעָבַר עַל לֹא תִרְצַח שֶׁהִרְגַּ אֶת אָדָם וְאֶת חֲנוּה, שֶׁכֵּךְ דָּרְכוּ שֶׁל הַיֵּצֶר הָרַע – מִפְּתָה בְּנֵי אָדָם, וְאַחַר כֵּךְ עוֹלָה וּמְלֻשִׁין עָלָיו, וְנוֹטֵל רְשׁוֹת וַיּוֹרֵד וְנוֹטֵל הַנְּשֻׁמָּה.

תקון ששים

בְּרֵאשִׁית זוֹ בְּרִיית, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ עֵץ הַחַיִּים, וְהָרִי פְרִשׁוּהָ, וּבַהֲפוּךְ תְּבִיר, שֶׁגָרַם שָׂכָר לְאָדָם הָרֵאשׁוֹן, וְזֶה עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, טוֹב הוּא הָאֵילָן, אוֹתוֹ שֶׁכָּתוּב וַתֵּרָא הָאִשָּׁה כִּי טוֹב הָעֵץ לְמֹאכָל וְכִי תֵאָוָה הוּא לְעֵינַיִם, וּפְרִיּוֹ רַע, כְּפִי הַמְרָאָה שֶׁלָּהּ כֵּךְ הָיָה (הוּא) נִרְאָה לָהּ מִבְּחוּץ, כְּמוֹ שֶׁבְּפֶה, מְלִים יְפוֹת מִבְּחוּץ וְלֵב מְלֵא בְּטִנוּפִים מִבְּפְנִים, וְזוֹ לֹא הָיְתָה יוֹדַעַת שֶׁסֶם הַמּוֹת הָיָה בְּפְנִים הַפְּרִי. זֶהוּ שֶׁכָּתוּב וַתִּקַּח מִ"פְּרִי ו"תֹּאכַל וַתִּתֵּן גַּם לְאִשְׁתָּהּ וּגְמוּרָה, הָרִי פְרִי הָאֵילָן, שֶׁשָּׁם מוֹ"ת (מִבְּפְנִים, גָּרַם לָהּ שֶׁאֲכָלָה).



וַיֵּשׁ קַלְפוֹת שֶׁל הַפְּרִי שֶׁהֵן תְּהוּ וְבָהוּ וְחֶשֶׁךְ וְתֵהוֹם, שֶׁהַקְּלָפוֹת הַלְלוּ
הֵן רָע, הַמֶּחַ מִבְּפָנַיִם טוֹב, עֵץ הַחַיִּים, קַלְפוֹתָיו יְפוֹת וְהַמֶּחַ שְׁלוּ
יָפָה, וְזֶהוּ עֲנָפוּ נָאָה וּפְרִיּוֹ רַב, וַיֵּשׁ אֵילָן שְׁכָלוֹ רָע, הַמֶּחַ וְהַקְּלָפָה
כָּלֶם מָרִים, וְהַמַּיִם שֶׁלָּהֶם מָרִים, זֶהוּ שְׁכָתוֹב וַיָּבֵאוּ מֵרְתָהּ וְלֹא יָכְלוּ
לְשַׁתּוֹת מֵיִם מִמָּרָה כִּי מָרִים הֵם וְגוֹמֵר, וַיּוֹרְהוּ יְהוָה עֵץ וְגוֹמֵר, וְבוֹ
וַיִּמְתְּקוּ הַמַּיִם, עֵץ מִתּוֹק שֶׁמִּמֶּנּוּ יוֹצְאִים עֲנָפִים וְשָׂרָשִׁים, שֶׁנֶּאֱמַר
בָּהֶם וּמִתּוֹקִים מִדְּבַשׁ וְנֹפֶת צוּפִים, וּמִשּׁוֹם זֶה יֵשׁ עֵץ שֶׁעֲנָפָיו מִתּוֹקִים
וְעֵץ שֶׁעֲנָפָיו מָרִים, וַיֵּשׁ מֵיִם מִתּוֹקִים וּמֵיִם מָרִים, שֶׁזֶּה לְעַמַּת זֶה
עָשָׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וַיֵּשׁ שֶׁהוּא חֲצִיּוֹ מִתּוֹק וְחֲצִיּוֹ מֵר, וְזֶה עֵץ
הַדַּעַת טוֹב וְרָע, כְּמוֹ שֶׁהַכֶּסֶף הַמְעַרָב בַּעֲפָרְתָּהּ, וַיֵּשׁ עֵץ שֶׁקְּלָפוֹתָיו
רָעִים מִבְּחוּץ וְהַמֶּחַ מִתּוֹק מִבְּפָנַיִם. כֶּךָ תִּמְצָא אָדָם רָע בְּדַבְרֵי פִּי
(וּבְפִיּוֹ מוֹצִיא רָע מִבְּחוּץ) וְטוֹב בְּלִבּוֹ מִבְּפָנַיִם, וַיֵּשׁ מִפִּי טוֹב וְלִבּוֹ רָע, זֶהוּ
עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרָע, כֶּאֱן מְקַנֵּן נִחַשׁ רְמָאִי.

כֶּךָ הוּא אָדָם שֶׁתִּמְצָא אוֹתוֹ גּוֹפוֹ יָפָה, וְסִימְנֵי כָּלֶם יָפִים בְּמִדָּה,
וְנִשְׁמָתוֹ נִפְשׁ רָשָׁע מִבְּפָנַיִם, וְתִמְצָא אָדָם גּוֹפוֹ רָע בְּכָל סִימְנֵי
וְנִשְׁמָתוֹ מִבְּפָנַיִם יָפָה, זֶהוּ צַדִּיק וְרָע לוֹ, אֲבָל מִי שֶׁהוּא טוֹב מִבְּחוּץ
וְרָע מִבְּפָנַיִם, הוּא רָשָׁע וְטוֹב לוֹ, כִּדֵּי שְׁלֵא יִהְיֶה לוֹ חֶלֶק בַּעוֹלָם הַבָּא,
טוֹב מִבְּחוּץ וּמִבְּפָנַיִם – צַדִּיק וְטוֹב לוֹ, רָע מִבְּחוּץ וּמִבְּפָנַיִם – רָשָׁע
וְרָע לוֹ, וְהָרִי פְרָשׁוּהָ.

טוֹב מִבְּפָנַיִם וְלִבּוֹשׁוֹ רָע, זֶהוּ עֲנִי וְרוֹכֵב עַל חֲמוֹר, רָע מִבְּפָנַיִם
וְלִבּוֹשׁוֹ יָפָה מִבְּחוּץ, עַל זֶה נֶאֱמַר רְאִיתִי עֲבָדִים עַל סוּסִים,
וְהַכֹּל נוֹדַע בְּמַעֲשֵׂי הָאָדָם מִי שֶׁהוּא מִבְּחוּץ, וְלֹא לְחִנָּם בְּאָרוֹ
הָרַאשׁוֹנִים לֹא הַמְדַרְשׁ עֶקֶר אֶלָּא הַמַּעֲשֵׂה הוּא הָעֶקֶר, שֶׁהַשׁוֹטִים
מִסְתַּכְּלִים בַּגּוֹף שֶׁהוּא הַלִּבּוֹשׁ, זֶהוּ שְׁכָתוֹב עוֹד וּבִשְׂרַתְּלִבִּישְׁנִי,
וְהַצַּדִּיקִים בְּמַעֲשֵׂים טוֹבִים.

וְעוֹד וַיּוֹרְהוּ יְהוָה עֵץ, זֶה הַמַּטָּה שֶׁל מֹשֶׁה, שֶׁהָיָה מִתְּהַפֵּךְ מִמַּטָּה
לְנִחַשׁ וּמִנִּחַשׁ לְמַטָּה, כְּמוֹ לֵהִט הַחֶרֶב הַמִּתְּהַפֵּכֶת, וְזֶה
מִטְטְרוּ"ן, שָׂבוּ הָיָה מִשְׁתַּמֵּשׁ מֹשֶׁה רַבְּנוֹ, כְּמוֹ שֶׁהַעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי
שֶׁהוּא מִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ וְהָיָה מְנַהֵיג בּוֹ אֶת הַתַּחְתּוֹנִים, אֵיךְ כֶּךָ מֹשֶׁה,
שֶׁהָיָה כְּמוֹהוּ, הָיָה מִשְׁתַּמֵּשׁ בְּמַטָּה. וְלָמָּה נִקְרָא מִטְטְרוּ"ן מַטָּה?
שֶׁלְּפַעֲמִים מַטָּה כָּלְפִי זְכוּת לְצַדִּיקִים, וְלְפַעֲמִים מַטָּה חוֹבָה לְרָשָׁעִים,



וְלִכֵּן הִתְהַפֵּךְ מִמַּטָּה לְנֹחַשׁ, לְרָשָׁעִים לְהִלְקוֹתָם בּוֹ, וּמִנְחָשׁ לְמַטָּה
לְצַדִּיקִים, לְתַתּ לָהֶם בּוֹ שָׂכָר.

שָׂבָךְ הוא הקדוש ברוך הוא על המלאך הזה, כמו שהנשמה שרוכבת על הגוף, וצדיק, במקום הזה נאמר בו צדיק מושל יראת אלהים, משום שהוא מהפך דין לרחמים, ובמקום הזה צריך שנוי מעשה כדי שיתהפך מדין לרחמים, ושנוי השם ושנוי מקום, והקדוש ברוך הוא שהוא מבפנים, נאמר בו אני יהוה לא שנית, שהוא רחום וחנון, אין בו דין כלל ולא שנויים.

וּבְשֵׁאֲדָם שולט על יצרו, נהפך הנחש למטה, ואם יצרו שולט עליו, נהפך ממטה לנחש, ומיד וינס משה מפניו. מה זה וינס? אלא כאן רומז שנוי מקום, שברח ממקומו ומלפניו, וזהו סוד ותפקחה עיני שניהם, ובמה נפקחו? לדעת טוב ורע, שהוא המטה הכלול משניהם. כשהתהפך מנחש למטה, נאמר בו צדיק וטוב לו, וכשהתהפך ממטה לנחש, נאמר בו רשע וטוב לו.

תקון אחד וששים

בְּרֵאשִׁית - זו מחשבה, אלהים - זו האם העליונה, מעשה, ששניהם יראה ואהבה, את השמים - זה הקול, ואת הארץ - זה הדבור, ובכל חטאו אדם וחוה, הפרידו בין האב והאם, שהן מחשבה ומעשה, ובין הקול והדבור שהם הבן והבת, ומשום זה וישמעו את קול יהוה אלהים מתהלך בגן לרוח היום. א"ת קו"ל - זה העמוד האמצעי והשכינה עמו, יהוה אלהים - האב והאם, והם ארבע אותיות יהוה, י' אב, ה' אם, ו' בן, ה' בת, שהם מחשבה ומעשה, קול ודבור, (וסוד הדבר - מחשבה מצטרפת למעשה, וזה הסוד של יו"ד, שהיא י', וקול ודבור שהוא שמים וארץ וכל צבאם), הקול שהיה הולך בגן זה העמוד האמצעי, שמע קולו שהיה הולך בגן בענפי העץ, מאותו עץ שחטא בו אדם הראשון, שהיה אומר האילן לסמא"ל הרשע, הנחש הקדמוני: רשע, אל תגע בי. ובאיזה מקום היה הולך הקול? בגן, שהוא אדני" דינ"א, לצד השמאל, שנאמר בו ויהי היום ויבאו בני האלהים להתיצב על יהוה, וזהו לרוח היום, ומה היו אומרים בני האלהים? אלא באו להתיצב על מאמר יהוה, שכשאמר הקדוש ברוך הוא נעשה אדם בצלמנו כדמותנו, אמרו הם, מה אדם ותדעוהו.

(אמרו הם, מה אנוש כי תזכרנו וגומר).



ועוד, וישמענו את קול יהו"ה אלהי"ם, אותו הקול הָיָה בָּגֶן, שְׁהִיא השְׂכִינָה, שָׁשֶׁם עֵץ הַחַיִּים נְטוּעַ, חָוָה גְּרָמָה שֶׁנַּעֲקַר הָאֵילָן מִן הַגֶּן, וְאָדָם גָּרַם בְּמַחְשָׁבָתוֹ שֶׁהִסְתַּלַּקָה נְבִיעֵת הָאֵילָן, שֶׁהִיְתָה יוֹרֶדֶת לָגֶן, וְנִשְׁאַרָה יִבְשָׁה. יהו"ה זֶה הָאֵילָן, ה"ה עֲנַפְיוֹ וְשָׂרְשׁוֹ, ו' גּוֹף הָאֵילָן, י' פְּרִי, מַעֲיָנו, וְהִנְקָדָה שְׁלוֹ כְּמוֹ זֶה: יהו"ה, שֶׁהוּא אֶחָד וְשֵׁמוֹ אֶחָד. וּמִנֵּין לָנוּ שֶׁנִּקְרָאת הַנְּבִיעָה אֶחָת? כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר יָקוּוּ הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל מְקוֹם אֶחָד וְתִרְאֶה הַיִּבְשָׁה, אֲדַנְי.

ומשום זֶה וַיִּתְחַבֵּא אָדָם וְאִשְׁתּוֹ מִפְּנֵי יהו"ה אֱלֹהֵי"ם. וְכִי יָכוֹל אָדָם לְהִתְכַּסּוֹת מִמֶּנּוּ, וְהָרִי כְּתוּב אִם יִסְתֵּר אִישׁ בַּמִּסְתָּרִים וְאֲנִי לֹא אֶרְאֶנּוּ נְאֻם יהו"ה? אֲלֹא כָּסוּ פְּנֵי חַרְלִים, הַתְּכַסּוּ פְּנֵי מִבְּשֶׁת, שֶׁנִּפְקְחוּ עֵינֵיהֶם וְרָאוּ מַה שֶׁעָשׂוּ לְמַעַלָּה, שֶׁגָּרְמוּ לַעֲקָר אֶת הָאֵילָן מִמְּקוֹמוֹ וְהַמַּעֲיָן לְסֵלֶק מִשָּׁם, וְזֶהוּ וַיִּתְחַבֵּא הָאָדָם וְגוֹמֵר, שֶׁם הַתְּכַסּוּ פְּנֵי מִבְּשֶׁת, שָׁשֶׁם חֲטָאוֹ, בְּמַה שֶׁהָיָה בְּתוֹךְ עֵץ הַגֶּן, שֶׁם הַתְּכַסּוּ פְּנֵי יֵשׁ מִי שְׂאוֹמֵר, בְּתוֹךְ עֵץ – זֶה צְדִיק, וּבְמְקוֹם זֶה וַיִּסְתֵּר מִלְּפָנָיו, שֶׁנִּזְכָּר מַה שֶׁאַרְעָה לוֹ בְּרֵאשׁוֹנָה, הַזְּכִיר חֲטָאוֹ וְהִתְכַּסָּה מִבְּשֶׁת, וּמִשׁוֹם זֶה זָכָה לְוַתְמוּנַת יהו"ה יְבִיט, וְזֶה י' שֶׁהוּא הַחֲכָמָה הַתַּחְתּוֹנָה, וְהוּא פְּרִי הָאֵילָן, שֶׁהָיָה בְּרֵאשׁ צְדִיק, ו' – גּוֹף הַבְּרִית, ה"ה זֶה מְקוֹם הָעֶרְלָה וּפְרִיעָה, אֲרַבַּע אוֹתִיּוֹת הָיוּ עַל צְדִיק שֶׁהוּא עֵץ פְּרִי, הוּא גָרַם שֶׁהִסְתַּלְּקוּ מִמֶּנּוּ, וְהוּא נַעֲקַר מִן הַגֶּן, כִּד עַקַר הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת הָאָדָם מִגּוֹפּוֹ וְגִרְשׁוֹ מִגִּנּוֹ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וַיִּגְרַשׁ אֶת הָאָדָם.

תקון ששים ושנים

בראשית, שָׁם ב"ת, שָׁם א"ש (שם אשרי). בְּאוֹתוֹ זְמַן הִסְתַּלַּק הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מִשְׂכִּינְתּוֹ וְנִשְׁאַרָה בֵּת יַחֲדָה, זֶהוּ שְׁכַתּוֹב אֵיכָה יִשְׁבָּה בְּדָד, וְסוּד הַדְּבָר – וַיִּקְרָא יהו"ה אֱלֹהֵי"ם אֶל הָאָדָם וַיֹּאמֶר לוֹ אֵיכָה, אֵיכָה? אָמַר לוֹ, אָף עַל גֵּב שֶׁגָּרַמְתָּ לְכָל זֶה וְעָשִׂיתָ פְּרוּד בְּאוֹתִיּוֹת שֶׁהִסְתַּלַּק י' מַה, ו' מַה, וְנִשְׁאַרָה הַשְׂכִּינָה לְמַעַלָּה יַחֲדָה, וְהַשְׂכִּינָה לְמַטָּה יַחֲדָה, מִשׁוֹם כִּד וַיֹּאמֶר לוֹ אֵיכָה, אֵי"ה כ"ה, וַיֹּאמֶר אֶת קוֹלְךָ שִׁמְעֵתִי בָּגֶן, בְּגִלְלָה זֶה וַאֲיֵרָא כִּי עִירָם אֲנִכִי וְאֶחְבָּא. וְעוֹד וְאֶחְבָּא, סוּד הַדְּבָר – עָרוֹם רָאָה רְעָה וְנִסְתָּר, מַה הִסְתִּירָה שֶׁל הָאָדָם? אֲלֹא בֵּא תִרְאֶה, בְּזִמְנֵי שֵׁשׁ רְשׁוֹת לְמִשְׁחִית לְהַשְׁחִית, נֶאֱמַר בּוֹ כִּי תִצֵּא אֵשׁ וּמִצָּאָה קוֹצִים וְכוּ', וּבְאוֹתוֹ זְמַן וְהָיָה כְּצְדִיק כְּרָשָׁע, וּמִשׁוֹם זֶה יֵשׁ לְאָדָם בְּאוֹתוֹ הַזְּמַן לְהִסְתַּתֵּר וּלְהִתְכַּסּוֹת,



שלא ימצא ביניהם, שבאותו הזמן יש נספה בלא משפט, ומשום זה ואירא כי עירם אנכי ואחבא, ובמה נסתר אדם מאלו הדינים והקטרוגים שלא ישלטו עליו? בתשובה. זהו שכתוב ישב בסתר עליון, זו האם שהיא סתר, עליון ממנה זו חכמה שלא נודעת אלא בה'. בצל שד"י יתלונן, זו האם התחתונה (העליונה), הצל של שד"י שהוא אות ברית קדש, שנאמר בו אך בצלם יתהלך איש, וזו השכינה התחתונה, שהיא צלמו של הקדוש ברוך הוא, ועליה נאמר ויברא אלהים את האדם בצלמו, בצלמו ממש, זו שכינה, צלמו של הקדוש ברוך הוא, במדה שלו, בשעור שלו, שלא הוסיף ולא גרע. מה זה האדם? זו שכינה. (זה העמוד האמצעי)

אמר רבי אלעזר: והרי בשכינה לא כתוב בה בריאה אלא אצילות, ועוד, שהיה לו לומר ויברא יהו"ה את האדם, מה זה אלהים? אלא שכינה נקראת אלהים, ועל אותה נשמה שנתנה באדם, נאמר ויברא אלהים את האדם בצלמו, בדמות השכינה, ועל אותה נשמה נאמר אך בצלם יתהלך איש, שהרי בזמן שמסתלקת הנשמה מן האדם, אינו יכול להתנענע. אמר לו: ברוך בני לעתיק הימים, ובני, כל מי שפוגם בדמות הזו כאלו ממעט את הדמות, והשכינה לא שורה שם. ובאותו הזמן שולטים עליו כל המקטרגים מהצד של אותו הפגם, וסוד הדבר – על פי אין אלה"י בקרבי מצאוני הרעות האלה, הרעות מצאוני משום שהסתלקה השכינה ממני שהיא אלה"י.

לא ימנע מקריאת הזהר הגם שהדברים סתומים וחתומים

וגם כי סתומים וחתומים הדברים, אל נא תמנע מקריאתם, כי ברית כרותה לשפתים הנוטפות מר באמא ורעותא דלבא בהני כבשי דרחמנא שאינם חוזרות ריקם, מעורר את האהבה עד שתחפץ בלגלוג וגמגום, איש הוגה ושוגה באהבתה כו'. (הרב משה זכותא בהגהותיו לספר הכנותר)

מי שהוא בעל עסק גדול יהיה רב למודו בזהר הקדוש, כי הוא מאיר במקום החשך היה מתמיד בלמודו מאד ש"ס ופוסקים ותנ"ך ועין יעקב וספרי הזהר ותקונים וכו', וקצת היה בלי שעור, ובפרט בספרי תנ"ך ועין יעקב וכל כתבי האר"י וספרי הזהר ותקונים. (שבחי הר"ו רבינו נחמן מברסלב ז')



תקון ששים ושלשה

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים, מה זה אֱלֹהִים? מי אֵלֵה, ועל זה מי נֶאֱמַר, מי הגיד לך כי עירם אֶתָּה וגוֹמַר, אֲשֶׁר צוֹיִתִּיךָ. אותה שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתֵינוּ, וְאוֹתָהּ שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ אֲשֶׁר הָאִישׁ אֲשֶׁר לֹא הֵלֵךְ בְּעֵצַת רְשָׁעִים, שֶׁהִיא רְשׁוֹת הַרְבִּים, אֲשֶׁת זְנוּנִים. מה זה רְשָׁעִים? זה סמא"ל וְנָחַשׁ, אוֹתָהּ שֶׁאָמַר עָלֶיהָ פְּרָעָה מִי יְהו"ה אֲשֶׁר אֲשַׁמַּע בְּקוֹלוֹ, אֲשֶׁר שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, מִי יֵדָאֵי, שֶׁהִיא תְּשׁוּבָה, הַרְפּוּאָה לְכָל הַחֲלָאִים וְהַמְכּוֹת. זֶהוּ שְׁכֵתוֹב מִי יִרְפָּא לְךָ, וְעָלֶיהָ נֶאֱמַר וְשָׁב וּרְפָא לוֹ, רְפִאוֹת תְּהִי לְשַׁרְךָ. אֲשֶׁרִי הוּא מִי שֶׁשָׁב לְבַעֲלָהּ שְׁלָה, הִיא סוּד הַתְּשׁוּבָה, שִׁיחֲזִיר וְיִשִּׁיב אוֹתָהּ דְרָגָה שֶׁהִרְחִיק אוֹתָהּ מִמְּקוֹמָהּ, שִׁיחֲזִיר אוֹתָהּ לְמִקְוָמָהּ וְיִקְרַב אוֹתָהּ לְשֵׁם. בְּאוֹתוֹ זְמַן שֶׁשְׁכִינָה מְרַחֶקֶת מִבְּעֵלָהּ, נֶאֱמַר בְּאָדָם וְהָיוּ חֲזִיךְ תְּלוֹאִים לְךָ מִנְּגֵד, חֲזִיךְ נִקְרָאת, זֶהוּ שְׁכֵתוֹב וְיִפַּח בְּאִפּוֹ נְשִׁמַת חַיִּים, אֲשֶׁרִי הוּא מִי שֶׁמְקַרֵב אוֹתָהּ לְבַעֲלָהּ. מה זה (וּמִי) קְרוֹב יְהו"ה לְכָל קוֹרְאָיו וְכוּ' שְׁמִי שֶׁקוֹרָא לוֹ בְּשֵׁקֶר, רְחוּק הוּא מִמֶּנּוּ.

אַמֶּת, א' בְּרֵאשִׁית הָאֱלֹף בֵּית, מ' בְּאֲמֻצָּע, ת' בְּסוּפּוֹ. (ד' אוֹתִיּוֹת) הָעֵשׂוֹר שְׁלוֹ יו"ד ה"א וּא"ו ה"א אַמֶּת, שֶׁהוּא עֵשׂוֹר שֶׁל אַרְבַּע מֵאוֹת וְאַרְבָּעִים וְאַחַד, הָרִי הַסּוּד שֶׁל חֲמִשָּׁה וְאַרְבָּעִים מ"ה. בְּזִמְנֵי שִׁישְׂרָאֵל מְשַׁקְרִים בְּתוֹרַת אַמֶּת בְּשָׁבוּעָה שֶׁל שֵׁקֶר, נֶאֱמַר בּוֹ וְתִשְׁלַךְ אַמֶּת אֶרְצָה. מה זה אֶרְצָה? זוֹ הַשְׁכִּינָה, וּבְזִמְנֵי שִׁישְׂרָאֵל מְקִימִים תּוֹרַת אַמֶּת בְּשָׁבוּעַת אַמֶּת, נֶאֱמַר בּוֹ אַמֶּת מֵאֶרֶץ תִּצְמַח, וּבְגִלוֹת נֶאֱמַר וְתִהִי הָאַמֶּת נְעֻדְרַת, וְהַשֵּׁקֶר שׁוֹלֵט בְּעוֹלָם, (וּבְזִמְנֵי שֶׁמְתַקֵּן הָאַמֶּת וּמִתְעַלָּה לְמִקְוָמוֹ, נִמְחָה הַשֵּׁקֶר מִן הָעוֹלָם. זֶהוּ שְׁכֵתוֹב שֶׁפֶת אַמֶּת תִּכּוֹן לְעַד, כּוֹנֵנָת לֹא כְּתוּב, אֵלֹא תִכּוֹן לְעַד (אַמֶּת), וְעַד אֶרְגִּיעָה לְשׁוֹן שֵׁקֶר, מה זה אַמֶּת? הָעֵמוּד הָאֲמֻצָּעִי, שְׁכִינָתוֹ – תּוֹרַת אַמֶּת הִיִּתָּה בְּפִיהוּ), וּמִי הַשֵּׁקֶר? זה סמא"ל, בְּזִמְנֵי שֶׁשׁוֹלֵט הָאַמֶּת, עוֹבֵר הַשֵּׁקֶר מִן הָעוֹלָם.

אַמֶּת הוּא בְּסוּפֵי הַתְּכוּת שֶׁל בְּרֵא אֱלֹהִים לְעֵשׂוֹת, בְּרֵא אֱלֹהִים אֶת, בּוֹ בְּרָא אֶת הָעוֹלָם, וְעָלָיו נִקְרָא וְעוֹמֵד כָּל הָעוֹלָם, וְכָל מִי שֶׁנִּשְׁבַּע בְּשֵׁקֶר, כָּאֵלוֹ וְתִשְׁלַךְ אַמֶּת אֶרְצָה, וְהַשֵּׁקֶר שׁוֹלֵט כְּכִיכּוֹל בְּמִקּוֹם (גֵּרֵשׁ מִמְּקוֹם) שְׁלוֹ, שֶׁהוּא יְרוּשָׁלַיִם, וְזֶה גֵרֵם שֶׁנִּחְרַב הַבַּיִת וְחֲזַר



העולם לתהו ובהו. שֶׁכֶּךָ פִּרְשׁוּהוּ, חָרַב בֵּית ראשון – וְהָאָרֶץ הִיָּתָה תהו, חָרַב בֵּית שְׁנִי – וְחִשֵּׁךְ עַל פְּנֵי תְהוֹם, שְׁאַמַּת נוֹשָׁאת עֲלֵיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים, וּבְזִמְן שֹׁנְעָשָׂה שֶׁקֶר יִתְהַרֵס הַבְּנִיָן. בְּאוֹתוֹ זִמְן נֹאמַר בְּשִׁכְיִנָּה, נִפְלָה לֹא תוֹסִיף קוֹם, זֶהוּ שִׁכְתוּב אֵיךְ נִפְלְתָ מִשָּׁמַיִם הִילַל בֶּן שָׁחַר, נִפְלָה עֲטַרְתָּ רֵאשִׁנוּ, שֶׁהֵם ה' עֲלִיּוֹנָה וְה' תַּחְתּוֹנָה, ו' הָעֲמוּד הָאֲמָצְעִי נוֹשֵׂא אֶת שְׁנֵיהֶם, הִיסוּד שֶׁל הַכֹּל י', זו הַבְּרִית, כָּל מִי שֶׁמְשַׁקֵּר וְעוֹבֵר בָּהּ, כְּאֵלוֹ עֵקֶר הַכֹּל וְהַפִּיל אוֹתוֹ, וְהִי' הַזוֹ, הִיא אֲבָן הַשְּׁתִיָּה שֶׁמִּמֶּנָּה הִשְׁתַּת הָעוֹלָם, וְעֲלִיָּה נֹאמַר אֲבָן מְאֹסוֹ הַבּוֹנִים וְכוּ', וְהִיא הִיסוּד שֶׁל הַכֹּל, וְעֲלִיָּה נִבְנָה. אוֹי לְמִי שֶׁחוֹטֵא בְּאוֹת שְׁבַת, וּבְאוֹת תְּפִלִּין, וּבְאוֹת יָמִים טוֹבִים, וּבְאוֹת בְּרִית מִלָּה, כְּאֵלוֹ עֵקֶר אוֹתוֹ מִמְקוֹמוֹ וְהַחֲזִיר אֶת הָעוֹלָם לְתֵהוּ וְבֵהוּ.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: אָבָא, וְהָרִי י' הִיא לְמַעְלָה, לְמָה כָּאֵן הִיא לְמַטָּה? אָמַר לוֹ: בְּנִי, זֶה סוּד עֲלִיּוֹן, מְאַרְבַּע אוֹתִיּוֹת תְּלוּיּוֹת אַרְבָּעָה שְׁמוֹת. מִן י' יְהוּ"ה, מִן ה' הוֹי"ה, וּמִן ו' וְהִי"ה, מִן ה' הוּה"י (וְהִי"ה הוּה"י), עֲלִיהֶם נֹאמַר וְדָאֵי וְרֵאִיתָ אֶת אַחֲוָרִי (וּפְנֵי לֹא יִרְאוּ), וּמִצַּד שֶׁל אַחֲוָרִים הִי' הִיא לְמַטָּה, וּמִצַּד שֶׁל הַפְּנִים – לְמַעְלָה, וְזֶהוּ הַסוּד שֶׁמִּתְהַפֵּךְ הַשֵּׁם מִדִּין לְרַחֲמִים וּמִרַחֲמִים לְדִין. כְּשֶׁמִּתְהַפֵּךְ לְדִין, הוּא הוּה"י, י' לְמַטָּה, שֶׁנֹּאמַר בָּהּ אֲבָן מְאֹסוֹ הַבּוֹנִים, מְאֹסוֹ אֶת הַיְסוּרִים שָׁלָה, וְאֵלוֹ שִׁחֲכִיבִים הַיְסוּרִים, מִתְהַפֵּךְ לָהֶם מִדִּין לְרַחֲמִים יְהוּ"ה, וּבְאוֹתוֹ זִמְן אֲבָן מְאֹסוֹ וְכוּ', מֵה שֶׁהִיָּתָה י' לְמַטָּה, חֲזָרָה לְמַעְלָה, וּמִהַצַּד שֶׁל וְהִי"ה הִי' הִיא בְּאֲמָצֵעַ. בְּאוֹתוֹ הַזִּמְן הִשְׁתַּטַּח אֶצְלוֹ וְאָמַר: אֲשֶׁרִי חֲלָקִי שְׁזָכִיתִי לָזֶה, שְׁזֶה עֵקֶר וִיסוּד הַכֹּל.

תקון ששים וארבעה

בְּרֵאשִׁית בְּרֵא"א אֱלֹהִי"ם, שָׁם אִי"ש, שָׁם אִשָּׁה עִם ה' שֶׁל אֱלֹהִי"ם, וְעֲלִיהֶם נֹאמַר סִמְכוּנֵי בְּאִשִּׁישׁוֹת, בְּאִישׁ וְאִשָּׁה, וּמִי גָרַם אֶת זֶה? מִשׁוּם שֶׁהִתְפַּשְׁטוּ מִכְּתָנוֹת אוֹר אָדָם וְחוּהָ, וּמִשׁוּם זֶה, סִמְכוּנֵי בְּאִשִּׁישׁוֹת – בְּכְתָנוֹת עוֹר, שֶׁהֵם כִּנְגָד וְעֵרַת אֵילִם מְאֲדָמִים וְכוּ'.

וְכִי אָדָם גָּרַם? וְהָרִי כְּתוּב וַיֹּאמֶר הָאָדָם הָאִשָּׁה אֲשֶׁר נָתַתְּ עִמָּדִי וּגּוֹמַר, וּמִשׁוּם זֶה אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְאִשָּׁה מֵה עֲשִׂיתָ? כִּמוֹ שֶׁנֹּאמַר וַיֹּאמֶר יְהוּ"ה אֱלֹהִי"ם אֵל הָאִשָּׁה מֵה זֹאת עֲשִׂיתָ? כָּל חֲטָא שֶׁעֲשִׂיתָ לְשִׁכְיִנָּה, שֶׁהִיא זֹאת, עֲשִׂיתָ, וּמִשׁוּם זֶה מֵה זֹאת עֲשִׂיתָ,



שהיא מה שמו, מה זאת ודאי, מה יהו"ה אלהי"ך שאל מעמך כי אם ליראה, ואל תקרי אם אלא אם, (זהו שכתוב איש אמו ואביו תיראו, שהוא י"ה, האב והאם העליונה), ואת לא פחדת מן האם העליונה, לזאת עשית כל זה ודאי, שנאמר בה זאת אות הברית.

שאדם ואשתו נבראו בדיוקנו של הקדוש ברוך הוא ושכינתו, ומשום זה חטא האדם היה תלוי בעמוד האמצעי, והחטא של חנה בשכינה, ומשום זה מה זאת עשית, לזאת עשית ודאי, והחטא הזה גרם שירדה השכינה לגלות, שהיו ישראל עושים מעשה אבותיהם, ומשום זה אמר ואף גם זאת בהיותם בארץ איביהם לא מאסתים ולא געלתים וכו', ובה אמר דוד אם תחנה עלי מחנה לא יירא לבי וגומר, ב"זאת" אני בוטח וגומר, זה נאמר במלחמת גוג ומגוג, ומי גרם שהוא יהיה שמור בה? משום שעליו נאמר אם אתן שנת לעיני לעפעפי תנומה עד אמצא מקום ליהו"ה וגומר.

וזוהי חכמת שלמה, ועליה נאמר וחקמת המספן בזויה, ועליה נאמר כי מכבדי אכבד ובזוי יקלו. כשירד שלמה ממלכותו, היתה חכמתו בזויה בעיני השוטים, וכשהתעלה במלכותו נאמר בו ותרב חכמת שלמה, שהתגדלה עד שהגיעה למקום הזה שנטלה משם, למקום החכמה העליונה, שהיא חכמה בראש, והיא חכמה בסוף, והיא תורה באמצע, בעמוד האמצעי, תורת אמת, למעלה תורת חכם, למטה חכמת שלמה, ומשום זה מהצד של שלמה נאמר וחקמת המספן בזויה, שירדה בו ועלתה בו, כמו שנאמר בו ותרב חכמת שלמה מחכמת כל בני קדם.

אבל ברשעים מה כתוב בהם? נתנני יהו"ה בידי לא אוכל קום, נפלה ולא תוסיף קום, ואף על פי שאין לה רשות לעמד מעצמה, הקדוש ברוך הוא יקים אותה, כמו שנאמר ביום ההוא אקים את סכת דוד הנפלת, ומי גרם שירדה לה ממקומה? זה הנחש, כמו שנאמר ויאמר יהו"ה אלהי"ם אל הנחש כי עשית זאת, שהיא השכינה, שגרמה שנמצאת יבשה ונפלה ממקומה, ארור אתה מכל הבהמה וגומר, קלל אותו שלא יהיה לו מלכים ושליטים על מה שסומך, שהם רגליו וידיו שקצץ אותם, כמו שהוא גרם קצוץ ופרוד למעלה, ומשום זה על גחנה תלך ועפר תאכל כל ימי חייה, וזהו שאמר יצחק לעשו משמני הארץ יהיה מושבך.



עֵשֶׂר קָלִלוֹת קָלֵל אֶת הַנְּחָשׁ, מִשּׁוֹם שֶׁגָּרַם שְׁנִפְרֻדָּה הַשְּׂכִינָה שֶׁהִיא עֵשִׂירִית מִבְּעָלָהּ, וְעֵשֶׂר לְאָדָם, וְעֵשֶׂר לַחַוָּה, וְתִשַׁע לְאָרֶץ, שֶׁחֲטָאָה לְצַדִּיק שֶׁהוּא הַתְּשִׁיעִי. כָּלֵם חֲטָאוּ לְעֵשִׂירִית, וְהָאָרֶץ לְצַדִּיק, וּמָמָה (וּלְמָה) חֲטָאָה לְצַדִּיק? שֶׁהָרִי בְּעִבּוּרָה אָמַר לְאָדָם, וְעוֹד, בְּגִלְלֵי הָאָדָם קָלֵל אֶת הָאָרֶץ שֶׁנִּטַּל מִמֶּנָּה, זֶהוּ שֶׁכָּתוּב וַיִּצַּר יְהוָה אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם עֵפֶר מִן הָאֲדָמָה, אִם כֵּן, מָה חֲטָאָה לְצַדִּיק שֶׁהוּא הַתְּשִׁיעִי?

אָמַר מִשּׁוֹם שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ וַיִּצְמַח יְהוָה אֱלֹהִים מִן הָאֲדָמָה כָּל עֵץ נִחְמַד לְמִרְאֵה וְטוֹב לְמֵאֲכָל וְעֵץ הַחַיִּים בְּתוֹךְ הַגֵּן וְעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרָע, וְהָיָה לוֹ רִשּׁוֹת לְמַחֲוֹת בְּיַדֵּי אָדָם שֶׁלֹּא יֵאָכַל מֵעֵץ הַמּוֹת וְלֹא מִחַתָּה, בְּגִלְלֵי זֶה אָמַר בְּעִבּוּרָה. אָמַר לוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר: וְכִי יֵשׁ דַּעַת בְּאָרֶץ לְכֹל זֶה? אָמַר לוֹ: כֵּן, זֶהוּ שֶׁכָּתוּב יְהוָה בְּחֻמָּה יֹסֵד אָרֶץ. אָמַר לוֹ: וְהָרִי בְּחֻמָּה עֲלִיוֹנָה וּבְאָרֶץ שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נֶאֱמַר הַכְּתוּב הַזֶּה. אָמַר לוֹ: בְּנִי, זֶה כְּנֻגַד זֶה עָשָׂה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, יֵשׁ חֻמָּה וַיֵּשׁ חֻמָּה, יֵשׁ אָרֶץ וַיֵּשׁ אָרֶץ.

אָמַר לוֹ: אִם כֵּן, מָה חֲטָאָה הָאָרֶץ לְצַדִּיק שֶׁלְקַתָּה תִּשְׁעָה? אָמַר לוֹ: מִשּׁוֹם שֶׁעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרָע הוּא כְּמוֹ הַבְּרִית, אוֹת הַבְּרִית מִבְּפָנִים טוֹב, וְעַרְלָה רָע, זֶה מִבְּפָנִים וְזֶה מִבְּחוּץ, וּמִשּׁוֹם שֶׁהַחֲטָא שֶׁל עֵץ הַדַּעַת גָּרַם פְּרוּד בֵּין הַצַּדִּיק לְשְׂכִינָה, בְּגִלְלֵי זֶה לְקַתָּה הָאָרֶץ תִּשְׁעָה, וְאוֹתָם שֶׁחֲטָאוּ בְּשְׂכִינָה, שֶׁהִיא עֵשִׂירִית לְקוֹ עֵשֶׂר עֵשֶׂר. וּבֹא וּרְאֵה, שֶׁבַע אֲרָצוֹת הֵן: אָרֶץ, אֲדָמָה, אֲרָקָא, גִּיא, נִשְׂיָה, צִיָּה, תְּבֵל, וְאָדָם חֲטָא בְּכַת שְׁבַע, וְנֶאֱמַר בּוֹ כִּי שֶׁבַע יִפֹּל צַדִּיק, הִרְהוּר תְּשׁוּבָה וְנֶאֱמַר בּוֹ וְקָם, וְהָיָה עוֹלָה, וּכְשִׁירָד לְשֵׁם הָיָה עוֹשֶׂה מַעֲשִׂים וְתוֹלְדוֹת בְּכָל אָרֶץ וְאָרֶץ, מֵהֵם הָיוּ צוּמְחִים וּמֵהֵם לֹא הָיוּ צוּמְחִים, וַיֵּשׁ שֵׁם בְּרִיּוֹת, מֵהֵן בְּשָׁנֵי רָאשִׁים, וַיֵּשׁ מֵהֵם בְּשִׁלְשָׁה עַד שְׁבַעָה, וַיֵּשׁ שֵׁם מְקוֹם שֶׁהַשֶּׁמֶשׁ מְאִירָה וְהַלְּבָנָה וְהַכּוֹכָבִים וְהַמַּזְלוֹת, וַיֵּשׁ מְקוֹם שְׂאִין בּוֹ אוֹר כָּלֵל, אֶלֶּא חֲשֻׁכָה וְעַרְפֵּל.

בְּךָ הֵם אֵלוּ שְׂיֹרְדִים לְשֶׁבַעָה מִיְּנֵי עֲנִיּוֹת, יֵשׁ מֵהֵם שְׂאִין לָהֶם אוֹר כָּלֵל, שְׁכָל יְמִיהֶם הֵם בְּעֲנִיּוֹת, וַיֵּשׁ מֵהֵם שְׂיֵשׁ לָהֶם אוֹר כָּל יְמִיהֶם וְהֵם בְּעֵשֶׂר, וַיֵּשׁ מֵהֵם שְׁלֹפְעָמִים יֵשׁ לָהֶם אוֹר וּלְפִעָמִים חֲשֻׁכָה. אֵלוּ אוֹתָם שֶׁנּוֹלְדוּ בְּאֲמֻצַּע הַלְּבָנָה, בִּינוּנִיִּים, לְפִעָמִים יֵשׁ לָהֶם עֵשֶׂר וְעוֹלִים, וּלְפִעָמִים עֲנִיּוֹת וַיֹּרְדִים, וַיֵּשׁ אַחֲרֵים שְׁעוֹשִׂים



תולדות ומצליחים, ויש מהם שלא מצליחים, ויש מהם שמצליחים (צומחים) עד מחצית ימיהם ומתים בקצור ימים. אלו שנולדו במלוי הלבנה, הם צומחים וחיים ומשלימים את כל ימיהם, ואלו שנולדו בחסרון הלבנה לא צומחים ומתים מיד, ואלו שנולדו באמצע הלבנה מתקצרים במחצית ימיהם.

ויש ארצות שנאמר בהן והבור רק אין בו מים, מים אין בו אבל נחשים ועקרבים יש בו, אף כף יש בריות שהם עמי הארץ, שפתייהם מלאים מלאכי חבלה, שהם נחשים ועקרבים, ונושכים אותם בכמה נשיכות של יסורים, שהם גרמו לפני שיבאו לעולם, (פדי שיבאו) בגלגול בגופים הללו ובפתיים הללו, וכשנושכים אותם הנחשים והעקרבים בכמה יסורים, הם צוחים וי וי, ויש לכלם קטטה בבית, וצוחים עם אלו בעלי הגיהנם שנדונים בו, ויש אחרים שכל ימיהם בחדוה ובשלוה בלי עצב כלל מפל מה שמתגדל בשבע ארצות, ונדונו בשבעה מדורי גיהנם, ויש בכני אדם כמו זה, וחכמי הרזים הללו, להם נמסר לדעת.

תקון ששים וחמשה

בראשית ב'רא אלהים (ראשי תבות וסופי תבות א"ב וא"ם שם, שהם י"ה), שם אם, וסוד הדבר - ויקרא האדם שם אשתו חוה כי היא היתה אם כל חי, כמו שאותה שנאמר בה כי אם לבינה תקרא, האם כל חי הזו אינה כאשה הראשונה, שנאמר בה האשה אשר נתת עמדי, שגרמה מיתה לכל העולם, שהרי כתוב בה אם כל חי, שנאמר בה ראה חיים עם אשה אשר אהבת.

אמר לו רבי אלעזר: וכי שתי נשים היו לו? אמר לו: כן, אחד יצר הטוב ואחד יצר הרע, אחד מצד העצם הקשה, הדין הקשה, ואחד מצד הבשר, משם הם רכי הלב, ואלו שמצד העצם הם קשי ערף, ועל האשה שנטלה מהעצם אמר בן סירא, עצם שנפל בחלקך, טוב או רע, גרר אותו. ועל האשה שמצד העצם, אמר אדם האשה אשר נתת עמדי. לא קרא לה אשתו, כמו שחווה שנאמר בה ויקרא האדם שם אשתו חוה, שהאחרת היתה שפחה שמצד עץ הדעת טוב ורע, אחד רע ואחד טוב, ומצד של עץ החיים שניהם חיים.

ובסתר תורה חוה ח' ו"ה, ח' חכמה, כ"ח מ"ה, הכלל של השם הקדוש, ח' היא כמו האם העליונה שהיא השמינית



לְעֶשֶׂר הַסְּפִירוֹת מִמַּטֵּה לְמַעְלָה, וְהַחֲכֵמָה נֹדַעַת בָּהּ, וְעַלֶּיָּהּ נֹאמֵר
עַץ חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים בָּהּ, וּמֵהֶצֶד שְׁלָהּ וַיִּפַּח בְּאִפּוֹ נִשְׁמַת חַיִּים,
וְעַלֶּיָּהּ נֹאמֵר לְזֹאת יִקְרָא אִשָּׁה כִּי מֵאִישׁ לִקְחָהּ זֹאת, וְלֹא הָאֲחֵרֶת
שֶׁנִּטְלָה מִן הָעֵצִים, שֶׁגִּרְמָהּ לוֹ מוֹת, שֶׁהָרִי הַשְּׁפָחָה גִּרְמָהּ, וַיִּדְעוּ כִּי
עִירָמִם הֵם, וּמִשׁוּם זֶה וַיַּעַשׂ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ כְּתַנּוֹת
עוֹר וַיִּלְבָּשֵׂם.

אָמַר לוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר: לָמָּה אָמַר בְּשִׁבְלָהּ כִּי מֵאִישׁ לִקְחָהּ זֹאת? הֲיֵהָ
לוֹ לוֹמַר כִּי מֵאָדָם, לָמָּה מֵאִישׁ? אֲלָא מֵאִישׁ, שָׁם א"ם וְשָׁם
י"ש. שָׁם י"ש, זֶהוּ שְׁכָתוּב לְהַנְחִיל אֶהְבִּי יֵשׁ. שָׁם אָם, כִּי אָם לְבִינָה
תִּקְרָא, וְהֵם אָב וְאָם, חֲכֵמָה וּבִינָה, שְׁמִשָּׁם נִטְלָה, וּמִשׁוּם זֶה כִּי מֵאִישׁ
לִקְחָהּ זֹאת.

וַיֵּשׁ לוֹ אַחֲרֵת שֶׁנִּקְרָאת בַּת זֹגוּ, זֶהוּ שְׁכָתוּב זָכָר וַנִּקְבָּה בְּרָאִם
וַיִּבְרָךְ אֹתָם וַיִּקְרָא אֶת שְׁמֵם אָדָם. בֹּא וּרְאֵה, אָדָם הָרִאשׁוֹן
בְּדַמּוֹתוֹ שֶׁל יְהוָה הוּא נִבְרָא, וּבְדַמּוֹת שֶׁל עֶשֶׂר סְפִירוֹת שֶׁהֵן יו"ד
ה"א וּא"ו ה"א מֵהֶצֶד שֶׁל יְהוָה, מֵצַד שֶׁל י' נִקְרָא אִישׁ, וּמֵצַד שֶׁל
ה' הַעֲלִיּוֹנָה אִשְׁתּוֹ נִקְרָאת אִשָּׁה, אָם כָּל חֵי, וּמֵהֶצֶד שֶׁל ו"ה חָוָה
אִשְׁתּוֹ, וּמֵהֶצֶד שֶׁל יו"ד ה"א וּא"ו ה"א חָוָה נִקְרָאת אָדָם, וּבְכָל מָה
שֶׁהִיָּה בְּדַמּוֹתוֹ - לְקָה.

תקון ששים וששה

בְּרִאשִׁית, בְּרָא שֵׁית, זֶה אָדָם שְׁכוֹלֵל שֵׁשׁ, וְהֵם שְׁתֵּי שְׁפָחוֹת מֵהֶצֶד
שֶׁל הָעֵץ שֶׁל טוֹב וְרָע, עֵצִים וּבִשָּׂר, אִישׁ וְאִשָּׁה, שֶׁנֹּאמֵר
בָּהּ כִּי מֵאִישׁ לִקְחָהּ זֹאת, הָרִי אַרְבַּע, אָדָם זָכָר וַנִּקְבָּהּ, זֶהוּ שְׁכָתוּב
זָכָר וַנִּקְבָּה בְּרָאִם וְגוֹמֵר, הָרִי שֵׁשׁ, וּמִשׁוּם זֶה וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
הֵן הָאָדָם הִיָּה כְּאֶחָד מִמֶּנּוּ לְדַעַת טוֹב וְרָע וְגוֹמֵר, וּפְרָשׁוּהוּ
הָרִאשׁוֹנִים, כְּאֶחָד מִמְּלֶאכֵי הַשָּׁרֵת.

בֵּין כֵּךְ בָּא אֶלְיָהוּ וְהַזְדַּמֵּן אֵלָיו, וְאָמַר: רַבִּי, כְּאֶחָד מֵהֵם הֲיֵהָ לוֹ
לוֹמַר, אָם עַל מְלֶאכֵי הַשָּׁרֵת הֲיֵהָ אוֹמֵר, מָה זֶה כְּאֶחָד מִמֶּנּוּ?
וְעוֹד, הֲיֵהָ לוֹ לוֹמַר הֵן אָדָם, מָה זֶה הָאָדָם בְּתוֹסַפַּת ה'? אֲלָא ה' שֶׁל
הָאָדָם הִיָּה כְּאֶחָד מִמֶּנּוּ, לֹא כְּתוּב יְהֵא (הוּא), אֲלָא הִיָּה, אַחַת מֵאַרְבַּע
אוֹתוֹת שֶׁהֵן יְהוָה, כְּאַחַת מֵאַרְבַּע אוֹתוֹת שֶׁהִיא ו'.

וַעֲתָה פֶּן יִשְׁלַח יְדוֹ, זוֹ י', אָם זָכָה וְלָקַח גַּם מֵעֵץ הַחַיִּים, זוֹ ו' (ה'),
וְאָכַל וַחֲיֵי לְעֵלָם זֶה ו', חֵי וְדַאִי, כְּשֶׁה' הִיָּתָה יְחִידָה מִמֶּנּוּ,



נכנסה בין טוב לרע, זהו שכתוב וייצר יהו"ה אלהיים את האדם, שתי יצירות, טוב ורע, לדעת (ונאמר בהם ויפח באפיו נשמת חיים, וזו ה' לדעת טוב ורע, לדעת) מה שהיו גורמים לעשות, ומשום זה נכנסה ביניהם.

אחר שחטא האדם של היצירה, נפרדה ה' העליונה והסתלקה ממנו, ומשום שלא חזרה אליו אמר, אם זכה ולקח גם מעץ החיים, ואכל וחי לעלם, ועץ החיים הזה היה נטוע בעץ הגן, ומשום שלא זכה לאכל ממנו, מה כתוב בו? וישלחהו יהו"ה אלהיים מגן עדן לעבד את האדמה אשר לקח משם, אותו שנאמר בו וייצר יהו"ה אלהיים את האדם עפר מן האדמה, שלא היה כדאי להיות בגן התורה, כיון שלא שמר בה את עץ הדעת טוב ורע באסור והתר, ועבר על מאמר רבוננו, שאם היה שומר שלא יעבר על מאמר רבוננו, ולקח גם מעץ החיים, שנאמר בו תורת חכם מקור חיים לסור ממקשי מות, עץ חיים היא למחזיקים בה, וזהו ולקח גם מעץ החיים ואכל וחי לעלם, גם - לרבות הנקבה, פרי האילן, פרי צדיק.

ועוד, הן האדם היה כאחד ממנו, אמרו המלאכים הקדושים, כדי שיהיה הוא כאחד ממנו, כמו שאמר הנחש והייתם כאלהיים ידעי טוב ורע, וזהו לדעת טוב ורע, זה גרם לו את המות, שאם זכה לאכל מעץ החיים, שהוא עץ חיים היא למחזיקים בה, מה כתוב בו? ולקח גם מעץ החיים וגומר.

אמר רבי שמעון: אוי להם לאותם שמניחים מלעסק בתורה, שנאמר בה ולקח גם מעץ החיים, ובמצוותיה שהן פרי האילן, שנאמר בו ואכל וחי לעלם, והולכים אחר אלו שמפתים אותם מצד הנחש הקדמוני, שאומרים להם, השתדלו במלאכים שממנים על הכוכבים והשמש והלבנה, ועל אלו שממנים על רוחות ושרים, להיות כאלהיים ידעי טוב ורע, ועליהם נאמר כה אמר יהו"ה למזבחים ולמקטרים לככבים ולמזלות ולשמש ולירח ולכל צבא השמים אשר לא צויתי, וזהו שצוה הקדוש ברוך הוא את האדם, ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו וגומר, ובלעם הרשע היה מתעסק עם זה, ודור אנוש ודור המבול ודור הפלגה, והקדוש ברוך הוא עקר אותם מהעולם הזה ומהעולם הבא, וזהו כי ביום אכלך ממנו מות תמות, מות - בעולם הזה, ותמות - בעולם הבא, והחטא



הִזָּה גָרַם אֶת חֲרַבְּן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וְגַלּוּת יִשְׂרָאֵל בֵּין אַמּוֹת הָעוֹלָם
וְנִהְרְגוּ מֵהֶם.

שָׁבִי אַחַד הָיָה מְזַבַּח וּמִקְטֵר, וְהָיוּ יוֹרְדִים הַחִילּוֹת שְׁלֹמְעָלָה,
וּכְשֶׁהָיָה הַנְּבִיא מִיִּסְר אוֹתָם, מַה כָּתוּב בָּהֶם? וְלֹא שָׁמְעוּ
לְקוֹל נְבִיא וְחוֹזָה, וּבַמָּה הָיָה מִיִּסְר אוֹתָם הַנְּבִיא? הָיָה אוֹמֵר לָהֶם
שְׂיַחְזְרוּ בְתִשׁוּבָה, וְאִם לֹא – וְעֲצַר אֶת הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִהְיֶה מָטָר
וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת יְבוּלָהּ, וְהֵם הָיוּ מְזַלְזְלִים בּוֹ, וְהָיוּ אוֹמְרִים, אָנוּ
הַשְּׁבַענוּ אֶת אֱלֹהֵי שְׁמַמְנִים עַל הַמָּטָר וְכַפִּינוּ אוֹתָם לְהוֹרִיד מָטָר,
וְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הַחֲלִיף לָהֶם אֶת הַמְּמַנִּים בְּשְׁלִיחוֹתָם בְּשִׁבְלֵם,
וְהָרַג אוֹתָם, וְהַחְרִיב אֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּשִׁבְלֵם, וְגַלּוּ יִשְׂרָאֵל לְבֵין
אַמּוֹת הָעוֹלָם, וְזֶהוּ הַחֲטָא שֶׁל אָדָם שֶׁגָרַם לוֹ הַנְּחָשׁ מִיִּתָּהּ לוֹ
וְלֹאֲשֵׁתוֹ, שֶׁפָּתָה אוֹתָם בְּאוֹתוֹ הָעֵץ. זֶהוּ שְׁכָתוּב כִּי יוֹדַע אֱלֹהִים
וְכוּי, וּמִשׁוּם זֶה צָנָה הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְאָדָם. בְּמַה שְׁהֲרִשִׁית
הַתְּבוּנָה, אֵינן לָךְ עֶסֶק בְּנִסְתָּרוֹת.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: בְּמַה הָיוּ יוֹרְדִים הַחִילּוֹת הֵלְלוּ? אָמַר לוֹ: בְּנִי, מַה
אַתָּה חוֹשֵׁב, שֶׁהָיוּ יוֹרְדִים? וְדַאי זֶהוּ סוּד הָעֵץ שֶׁל עֵץ הַדַּעַת
טוֹב וְרַע, שֶׁלֹּא עֲתִיד הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְגַלּוֹתוֹ מִפְּרֶסֶם לְעוֹלָם, אֲלֹא
בֵּין הַחֲבָרִים, עַד שְׁיָבֵא הַדּוֹר שֶׁל מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ. אָמַר לוֹ: כִּינֵן שֶׁהוּא
הַתְּגַלָּה בֵּין הַחֲבָרִים מַה הוּא? אָמַר לוֹ: בְּנִי, מִמְּרֵאָה מְתַנְּיוּ וְלִמְעָלָה
הָיָה טוֹב, מִמְּרֵאָה מְתַנְּיוּ וְלִמְטָה הָיָה רַע, נְבוּכַדְנֶצַּר הָיָה מִכִּיר בּוֹ,
וְכָךְ עָשָׂה אֶת הַצֵּלָם שָׁלוֹ, וְכוּ נוֹדַע הָעֵץ שֶׁל טוֹב וְרַע, זֶהוּ שְׁכָתוּב
רֵאשֵׁה רֵאשׁוּ שֶׁל זָהָב טוֹב, חֲזַהוּ וְזָרוּעוֹתָיו שֶׁל כֶּסֶף. עַד כָּאֵן מִצַּד
הַטּוֹב, וּמִשׁוּם זֶה אָמַר שֶׁל זָהָב טוֹב, מִמְּרֵאָה מְתַנְּיוּ וְלִמְטָה רַע, זֶהוּ
שְׁכָתוּב מִעֵיו וְיִרְכוּתָיו שֶׁל נַחֲשֵׁת, מִצַּד שֶׁל הַנְּחָשׁ הַקְדָּמוֹנִי.

וּמִהָאִילָן הִזָּה יוֹרְדוֹת נְשָׁמוֹת הָעָרֵב רַב, שֶׁהֵם עֲרֹבוּכֵיהָ שֶׁל טוֹב
וְרַע, וְכַמָּה נִימִים תְּלוּיּוֹת מֵהָעֵץ הַזֶּה, שֶׁהֵם צָבָא הַשָּׁמַיִם,
שְׁמַמְנִים עַל הַכּוֹכָבִים וְהַמְּזָלוֹת, וְכָלֶם מְעַרְבִים טוֹב וְרַע, וְהָיוּ
הָעֲנָפִים תְּלוּיִים מֵהַצַּד הַזֶּה וּמֵהַצַּד הַזֶּה, אֱלֹהֵי מִמִּיתִים וְאֱלֹהֵי מַחִיִּים,
אֱלֹהֵי שָׂדִים מִצַּד הַשָּׁמַאל, וְאֱלֹהֵי מְלָאָכִים מִצַּד הַיָּמִין, וְהָיוּ יוֹדְעִים כָּל
הַגְּנוּנִים שֶׁל עֲנָפֵי הָאֵילָן שֶׁהֵם מְזָלוֹת וְכוֹכָבִים, וְהָיוּ לוֹקְטִים עֲשָׂבִים
כְּמוֹ שֶׁל הַגְּנוּנִים הֵלְלוּ, וְהָיוּ עוֹשִׂים דְּמִיּוֹת כְּפִי אוֹתוֹ הַמְּזָל שֶׁהָיוּ
רוֹצִים לְהוֹרִיד אוֹתוֹ, כְּמוֹ טָלָה אוֹ שׁוֹר אוֹ בְּתוּלָה אוֹ תְּאוּמִים, שֶׁהוּא



צורת אדם דו פרצופים, שהיא דמות של נקבה, או סרטן או אריה או מאזנים או עקרב או קשת או גדי או דלי או דגים, והיו מקטרים להם בעשבים הללו בכל צורה, לכל אחד כפי הצורה שלו למעלה, וכך היו דמיות של צורת חמה ולבנה ושבעה כוכבי לכת, והיו מקטרים לכל צורה שהיו רוצים להוריד לעולם, ומשום זה נאמר עליהם כה אמר יהו"ה למקטרים ולמזבחים לככבים ולמזלות ולשמש או לירח או לכל צבא השמים אשר לא צויתי.

אמר לו: מה זה למזבחים? אמר לו: לכל דמות היו עושים, שנוטלים בהמות או עופות כפי אותו המזל והיו זובחים עליהם, וזהו למזבחים, והיו מורידים אותם ומדברים עמהם, והיו עושים רצונם, והיו משתחוים להם ומאמינים בהם. אמר לו: במה היו מורידים אותם? אמר לו: בני, היו יודעים את כל השמות של השם המפרש והיו משביעים אותם, ואחר כך מכניסים את השם המפרש בפיהם של הדמיות הללו והיו מדברים, וזהו סוד הכתוב והוצאתי את בלעו מפיו. נפל השם המפרש, ומיד נפל הצלם על פניו. אמר לו רבי אלעזר: וכי איך היה שם הקדוש ברוך הוא מדבר בהם? אמר לו: בני, על זה נאמר לא תשא את שם יהו"ה אלהיך לשוא כי לא ינקה וכו'. אמר לו: וכי יכול אדם ללמד את שם הקדוש ברוך הוא לחנם? אמר לו כן.

ובגון זה מי שמוציא מרשות היחיד ומכניס ברשות הרבים, או שמוציא זרע ממנו מאות ברית קדש ומכניס לרשות נכריה, כאלו זה נטע האילן של טוב ורע, ומשום זה בן שנטע בזונה או שפחה או גויה או נדה, נאמר לא תעשה לה פסל, ועל בת שנעשתה בגון זה נקראת מסכה, ועליהם נאמר ארור האיש אשר יעשה פסל ומסכה וגומר, ושם בסתר. מה זה בסתר? בסתרו של עולם, ומשום זה אמר הקדוש ברוך הוא לא תעשון אתי אלהי כסף ואלהי זהב, וכך פרשוהו החברים, לא תעשון אתי כדמות שמשושים אותי (לפני) במרום לציר בסתר שלי שום ציור או דמיון, שכל מי שציר למעלה את הקדוש ברוך הוא בסתר (שהיא שכינתו הכלולה מעשר ספירות) שום ציור וצלם ודמות כמו שמצירים בשמשושים שלו, נשמתו מתלבשת באותו צלם כשיוצאת מן העולם הזה, וקול יוצא אליה: את הצלם הזה תשרפו באש, ומשום זה אמר הקדוש ברוך הוא, ואל



מי תדמינוי ואשׁוה יאמר קדוש, ואל מי תדמיון אל ומה דמות תערכו לו.

ובני, ודאי כל מי שמוציא מרשות הרבים ומכניס לרשות היחיד או מרשות היחיד ומכניס לרשות הרבים, כאלו ערב את שם הקדוש ברוך הוא בעבודה זרה ועשה עץ של טוב ורע, וזהו הסוד של היה מוציא בלעו מפיו, שבו היה אומר צלמו של נבוכדנצר אנכי יהוה אלהיך, ובשביל זה לא תשא את שם יהוה אלהיך לשוא, ועתיד הקדוש ברוך הוא לעקר את העץ הזה מן העולם ולשרף אותו בגיהנם. זהו שכתוב והיה החסן לנערת וגומר.

אמר לו רבי אלעזר: אם כן, אסור לעם להשתמש בשום מלאך ולא בשם בעולם אחר שיש ערבוביה. אמר לו: בני, לא כן, שהרי אמר הקדוש ברוך הוא לאדם, מכל עץ הגן אכול תאכל, מעץ הדעת טוב ורע לא תאכל. אמר רבי אלעזר: זה היה קדם שחטא, אחר שחטא וירד ממקומו והתערב בעץ של טוב ורע. אמר לו: ודאי כן הוא, ובזמן שישראל הם בגלות, כאלו הם מערבים באילן של טוב ורע, ומשום זה פרשוהו הקדמונים, ישראל בגלות עובדים עבודה זרה, בטרה הם.

אבל אלו שיודעים את האילן של הקדוש ברוך הוא. שהוא עץ החיים הנטוע בגן שלו שהיא שכינתו, שנאמר בה לא יגרף רע, יכולים להוריד כח משם לשכינתו בלי ערבוביה כלל מצינה ומצינה, הוא עץ פרי עשה פרי למינו, נטוע בגן בלי ערבוביה כלל, ומשום זה אמר למינו, אבל עץ הדעת טוב ורע לא נאמר בו למינו, אבל מערב מין בשאינו מינו, ובשבילו נאמר שדף לא תזרע כלאים וכו', שעטנו לא יעלה עליך.

אשרי הוא שמעלה את האמונה של הקדוש ברוך הוא, שהיא שכינתו הכלולה מעשר אמירות, במחשבה אחת, ברוצון אחד בלי ערבוביה כלל, שכל ספירה וספירה נטועה בו, והיא הגן שכל הספירות בה, הן אחד, וכל אחד עושה בה פרי למינו, היא מין שכל אחד ואחד לא מוציא ממנה זרעים חנוצה, כך צריך אדם שלא יוציא זרע מחוץ לבת זוגו, שהיא המין שלו והיחוד שלו, ובאותו זמן שצריך אדם ליחד את הקדוש ברוך הוא עם שכינתו, צריך להפשיט ממנו כל המחשבות שהן קלפות, שנאמר בהן רבות



מחשבות בלב איש, ולהעלות את השכינה במחשבה אחת. זהו שכתוב ועצת יהו"ה היא תקום, כמו שאדם שמתיחד עם בת זוגו ומתפשט מלבושיו להיות עמה אחד, זהו שכתוב והיו לבשר אחד, כך צריך להפשיט ממנו כל המחשבות האחרות בזמן שמיחד את הקדוש ברוך הוא בכל יום פעמים שמע ישראל יהו"ה אלהינו יהו"ה אחד.

תקון ששים ושבעה

בראשית ברא אלהים, זה מטטרו"ן, שברא אותו הקדוש ברוך הוא קדמון וראשית לכל צבא השמים שלמטה, וזהו אדם הקטן, שהקדוש ברוך הוא עשה אותו בדמות וציור של מעלה בלי ערבוביה, ועליו נאמר תוצא הארץ נפש חיה למינה, והוא עץ פרי עשה פרי למינו, כמו שלמעלה. אוי למי שעושה ערבוביה למעלה ולמטה, שזהו אילן של ערבוביה, ערבוביה מעץ המות, בגלל זה נקרא מטה, שמתהפך לנחש להלקות בו את הרשעים, ומיהו שהופך אותו? הקדוש ברוך הוא ששולט עליו, והרי פרשה.

אמר לו רבי אלעזר: אבא, כיון שהקדוש ברוך הוא היה יודע שהאילן הזה היה עתיד לגרם מיתה לאדם (ולכל הבריות שעתידות להיות אחריו), למה ברא את האדם שעתיד לחטא לפניו? אמר לו: בני, הדמות שלמעלה לא היתה שלמה עד שברא את האדם, שכן היה האדם שלמעלה (כלפי האדם שלמטה), כמו שהנשמה כלפי הגוף. וכמו שאין מעשה לנשמה ללא הגוף, כך היה צריך לעשות דמות למטה להוציא בו מעשה, והכל כמו (כמעשה) שלמעלה, אד"ם הוא לחשבון קטן של חנו"ך תשע נקודות, הפעלה שלו, השכינה כלולה בכל (מכל) אותיות התורה, והכל כמו שלמעלה.

האדם שלמעלה לא היה שלם בלי נקבה, זהו שכתוב זכר ונקבה בראם ויקרא את שמם אדם, אדם זכר ואדם נקבה, וכשנברא האדם שלמטה שהוא נקבה, זהו שכתוב ויברא אלהים את האדם בצלמו, השתלם הדמות שלמעלה, וזהו סוד כי לא המטיר יהו"ה אלהים וכי, ולמה? משום שאדם אין, ומשום זה מכרח היה אדם לברא אותו, להשלים בו את הדמות שלמעלה, והנקבה באדם היתה היתה אחת. זהו שכתוב כי אחד קראתיו וגומר, וזה סוד הנשמה.



אחר כִּף אָמַר לֹא טוֹב הֵיּוֹת הָאָדָם לְבַדּוֹ אַעֲשֶׂה לּוֹ עֶזֶר כְּנֹגְדּוֹ, זֶה הַגּוֹף, שֶׁהוּא עֶבֶד שִׁפְחָה כְּלוּל מִטוֹב וְרָע, כְּדִי שִׁיְהִיָּה לּוֹ שָׂכָר וְעֹנֶשׁ, וּבִשְׂבִילּוֹ אָמַר רָאֵה נָתַתִּי לְפָנֶיךָ הַיּוֹם אֶת הַחַיִּים וְאֶת הַטוֹב אֶת הַמּוֹת וְאֶת הָרָע, וְאָמַר לּוֹ וּבַחֲרַתְּ בַּחַיִּים, שְׂאֵם לֹא נִתְּנָה בְּיָדוֹ, לֹא הָיָה לּוֹ שָׂכָר וְעֹנֶשׁ וְהָיָה כִּבְהֵמָה, וְעַם כָּל זֶה הָרָאָה לּוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כָּל מָה שֶׁאַרְע לּוֹ, אִם הָיָה מִטָּה כְּלַפֵּי חֶסֶד, שֶׁהוּא כְּלַפֵּי זְכוּת, אוֹ אִם הָיָה מִטָּה בִּהַ כְּלַפֵּי חוּבָה, שְׂאֵם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא רָצָה בְּמִיתָתוֹ, לֹא הָיָה מִרְאָה לּוֹ שְׁנֵי הַדְּרָכִים שָׁלוֹ, שֶׁהֵם מוֹת וַחַיִּים בְּיַד לְשׁוֹן.

וְהִרְאָה לּוֹ שֶׁלֹּא הָיָה מְעַרְב טוֹב בְּרָע, שֶׁהִפְרִידֵם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ, וְסוּד הַדָּבָר – וְהִבְדִּילָהּ הַפְּרִכַת לָכֶם, וְכִף עָשָׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּגוֹף הָאָדָם שְׂרַעְפֶּת, שֶׁהִפְרִיד בֵּין הַדְּרָגוֹת שֶׁל הָעֵץ הַטוֹב וּבֵין הַדְּרָגוֹת שֶׁל הָעֵץ הָרָע, וְצָוָה אוֹתוֹ שֶׁלֹּא לְעַרְב טוֹב עִם רָע, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וַיִּמְעַץ הַדְּעַת טוֹב וְרָע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ. הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא צָוָה אוֹתוֹ לְהִשְׁמַר מִמֶּנּוּ, וְאַחַר כִּף אָמַר הִיאֵשָׁה אֲשֶׁר נָתַתָּ עִמָּדִי וְגוֹמַר.

בִּינְתִים הִנֵּה זָקֵן אֶחָד הַזְּדִמָּן לּוֹ, וְאָמַר: רַבִּי רַבִּי, הֲרִי רְאִיתִי פְּסוּק שֶׁאוֹמַר בַּתּוֹרָה אָדָם כִּי יָמוּת בְּאֵהָל, וְהֲרִי הַתּוֹרָה הִיתָה קֹדֶם שֶׁנִּבְרָא הָעוֹלָם, וְרִאִיתִי שֶׁהָעוֹלָם קֹדֶם לְאָדָם, שֶׁכָּל הָעוֹלָם וְצִרְכָיו נִבְרָאוּ קֹדֶם שֶׁנִּבְרָא אָדָם, אִם כֵּן, מָה הַתְּקִנָּה שִׁישׁ כָּאֵן? אָמַר לּוֹ: זָקֵן, וְהֲרִי כְּתוּב שֶׁנִּשְׁמוֹת הַצְּדִיקִים נִקְרָאוּ קֹדֶם שֶׁנִּבְרָא הָעוֹלָם, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים, וְאֵין רֵאשִׁית אֶלָּא נִשְׁמָה, שֶׁנֶּאֱמַר בְּהַ גַּר יְהו"ה נִשְׁמַת אָדָם, הִיא הַנִּשְׁמָה שֶׁל הָאָדָם שֶׁלְמַעַלָּה. אֶלָּא יֵשׁ אָדָם וְיֵשׁ אָדָם, יֵשׁ אָדָם שֶׁהוּא אָדָם שֶׁל הַנִּשְׁמָה, וְיֵשׁ אָדָם שֶׁל הַגּוֹף, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ אָדָם לְהַבֵּל דָּמָה, וְעָלְיוֹ נֶאֱמַר אָדָם כִּי יָמוּת בְּאֵהָל, וְעָלְיוֹ נֶאֱמַר אָרוּר הַגִּבּוֹר אֲשֶׁר יִכְטַח בְּאָדָם וְשֵׁם בְּשׂוֹר זְרוּעוֹ, וְזֶה סְמָ"ל, אָדָם בְּלִיעַל אִישׁ אֶן, וְיֵשׁ לּוֹ שְׁתֵּי נִקְבוֹת רְעוּת, וְעָלִיהֶן נֶאֱמַר וְעַל כָּל נַפְשׁוֹת מֵת לֹא יָבֵא לְאָבִיו וְלֹאמוֹ לֹא יִטְמָא, וְאֵין אָבִיו אֶלָּא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְאֵין אָמוֹ אֶלָּא הַשְּׂכִינָה, וְכִי לֹא נֶאֱמַר בְּקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וּשְׂכִינָתוֹ הֲלֹא כֹה דְבָרִי כְּאֵשׁ נֶאֱמַר יְהו"ה, מָה אֵשׁ אֵינוֹ מְקַבֵּל טְמָאָה, כִּף הוּא לֹא מְקַבֵּל טְמָאָה. אָמַר לּוֹ: וְהֲרִי כְּתוּב אֶת מְקַדֵּשׁ יְהו"ה טְמָא, וְזוֹ שְׂכִינָתוֹ? אָמַר לּוֹ: וְדַאי שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא



ושכינתו לא מקבלים טמאה, אבל כל מה שמטמא את המקום שהיא שורה בו, נחשב לו כאלו עשה אותו, ומשום זה לאביו ולאמו לא יטמא, ואין אביו אלא הקדוש ברוך הוא ואין אמו אלא שכינה, וזה סוד מי שמכניס מרשות הרבים לרשות היחיד, ומשום זה אמר ולא תחללו את שם קדשי, וזה אדנ"י, שהוא רשות היחיד, שהוא יהו"ה יחידו של עולם, וזהו אדם.

(ומשום זה לאביו ולאמו לא יטמא, וזהו סוד מי שמכניס מרשות הרבים לרשות היחיד, ומשום זה אמר) אדם כי ימות באהל, זה אדם בליעל, ומצד זה אדם רשע קרוי מת מעקרו, לפני שנברא העולם, אבל לא נאמר על אדם שהוא מצד הקדשה, וכמה טפשים הם בעולם שאומרים, הרי הקדוש ברוך הוא גזר על אדם שימות, זהו שכתוב אדם כי ימות, ואיך אומרים שלא תהיה מיתה ממנו? אוי להם, טוב שלא נבראו בעולם, שאלו הם שמשוים אותם, משוים את האדם שנקרא ישראל ואת האדם בליעל, ואומרים כאדם טוב כחוטא, כלם שוים, יהיו כמוך לפני רוח אלו הרשעים שאומרים כך, ומלאך יהו"ה דוחה מהם.

שייש אדם שהוא ישראל, ויש אדם שהוא מלאך, וזה מטטרו"ן, ויש אדם בדמות הקדוש ברוך הוא, שהוא אצילותו, וזה יו"ד ה"א וא"ו ה"א, ואין לו בריאה ויצירה ועשייה, אלא אצילות, ובמקום הזה אין חטא ולא מות. זהו שכתוב לא יגרף רע, ועל האדם הבליעל הזה צוה הקדוש ברוך הוא שלא לאכל ממנו ושלא לערב אותו עם טוב, שזהו כמי שמערב כסף עם עפרת, וזה גורם בלבול בפמליא של מעלה, ומערב חשכה עם אור, מה שהקדוש ברוך הוא הפריד, כמו שנאמר ויבדל אלהים בין האור ובין החשך.

ולא עוד, אלא מי שמכניס את זרעו בנדה או שפחה או גויה או זונה, כאלו מערב מה שהפריד הקדוש ברוך הוא, שכתוב ויהי מבדיל בין מים למים, שהם מי נדה למי טהרה, שזה אסור וזה מתר, וזה כשר וזה פסול, זה טמאה וזה טהרה, אלו הם ששת הסדרים שנתנה (בהם משנה) (למשה) להפריד בין טוב לרע, שערב אותם אדם והדורות שבאו אחריו.



סדר הלימוד ליום יד תמוז [יום 280 בשנה]

תקון שמונה ושישים

בְּרֵאשִׁית בְּרֵא אֱלֹהִים, מֵה זֶה אֱלֹהִים? לֵהט הַחֲרִב הַמִּתְהַפֵּקת
לְשִׁמּוֹר אֶת דְּרָךְ הַחַיִּים, מִטָּה הָאֱלֹהִים וְדַאי, וְזֶה
מִטְרֹוֹן, וְהָרִי בְּאֶרְנוֹ שְׁמִתְהַפֵּךְ מִדִּין לְרַחֲמִים, וְבוֹ הִשְׁתַּנּוּ (נִמְצָאוּ) כָּל
הַדְּמִיּוֹת שֶׁלֹּא דָמוּ זֶה לְזֶה. כְּשִׁמִּתְהַפֵּךְ מִיָּמִין לְשִׁמָּאל, הוּא מֵרָאה
פְּרָצוֹף שֶׁל שׁוֹר. וְכִשְׁמִתְהַפֵּךְ מִשִּׁמָּאל לְיָמִין, מֵרָאה פְּרָצוֹף שֶׁל אֲרִיָּה.
וְכִשְׁמִתְהַפֵּךְ מִשְׁנִיָּהֶם לְמַעְרָב, מִחֲזִיר פָּנָיו וּמִתְהַפֵּךְ לְנֶשֶׁר (לְאָדָם).
וְכִשְׁמִתְהַפֵּךְ מִשְׁנִיָּהֶם לְמִזְרַח, שֶׁהוּא בְּאִמְצַע, מִתְהַפֵּךְ לְאָדָם (לְנֶשֶׁר),
מִלְּמִטָּה לְנֶשֶׁר, אֵין דְּמוֹת בְּעוֹלָם שֶׁלֹּא נוֹדַעַת בּוֹ.

שְׁנַיִם עֶשֶׂר מְזֻלוֹת נִרְאִים בּוֹ, וְכֹל הַדְּמִיּוֹת שֶׁל הַמְּלָאכִים, וְהַדְּמִיּוֹת
שֶׁל הַנְּשָׁמוֹת, וְהַדְּמִיּוֹת שֶׁל כָּל מֵה שֶׁנִּבְרָא בְּשָׁמַיִם וּבְאָרֶץ,
(אֵינוֹ דְּמוֹת שֶׁל אָדָם שֶׁלֶם בְּכֹל הַתְּקוּנִים, אֲלֵא אִם הוּא) (כֹּלֵא הִיָּה) כָּלוּל בְּשָׁמַיִם וּבְאָרֶץ
וְשִׁמֵּשׁ וְיָרַח וְכוּכְבָּיִם וּמְזֻלוֹת וְהַכֶּסֶף וְהַמְּלָאכִים וְגַן עֵדֶן וְגִיְהֵנִם,
מֵהַצַּד שֶׁל שְׁנֵיָּהֶם נִתֵּן הַיֵּצֶר הַטּוֹב וְהַיֵּצֶר הָרָע. גַּן עֵדֶן – מִצָּא אִשָּׁה
מִצָּא טוֹב, גִּיְהֵנִם – וּמוֹצָא אֲנִי מֵרַחֲמֵי אֱתָהּ אִשָּׁה, וּשְׁנֵיָּהֶם בְּלֵב,
לֵב חֶכֶם לְיָמִינוֹ וְלֵב כְּסִיל לְשִׁמָּאלוֹ.

תקון ששים ותשעה

בְּרֵאשִׁית, ב' שְׁנַיִם, חֲכָמָה וְתַבּוּנָה (וּבִינָה), הַשְּׁלִישִׁית, יִרְאֵת יְהו"ה
רֵאשִׁית דַּעַת, וּבִדְעַת הַזֶּה נֶאֱמַר וְהָאָדָם יָדַע אֶת חוּהַ
אִשְׁתּוֹ, שְׁאֵין זִוּוּג אֲלֵא בְּדַעַת, שֶׁהוּא הָעֵמּוּד הָאֲמִצְעִי, הַיְחֻד שֶׁל
הָאָב וְהָאֵם, כִּי הוּא לְמִטָּה הַצַּדִּיק הַיְחֻד שֶׁל הָעֵמּוּד הָאֲמִצְעִי עִם
הַשְּׁכִינָה שֶׁלְּמִטָּה, וְעַל הַגּוֹף וְהַבְּרִית נֶאֱמַר כִּי א"ל דַּעוֹת יְהו"ה
וְגוֹמֵר, וּשְׁנֵיָּהֶם עֲדוּת, שְׁאֵין עֲדוּת פְּחוּת מִשְׁנַיִם.

וְהַבֵּן הַזֶּה הוּא הַיְחֻד שֶׁל הָאָב וְהָאֵם, הוּא הָעֵמּוּד הָאֲמִצְעִי שְׁנוֹשָׂא
הַכֹּל, כְּמוֹ שְׁשָׁמַיִם וְאָרֶץ נֶאֱמַר בָּהֶם שֶׁהָעוֹלָם עוֹמֵד עַל עֵמּוּד
אֶחָד, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וְצַדִּיק יִסּוּד עוֹלָם, כִּי הָאָב וְהָאֵם סְמוּכִים עַל
הָעֵמּוּד הָאֲמִצְעִי, וְהוּא הַיְחֻד בֵּין אֵם וּבֵת כְּמוֹ זֶה: הו"ה וְבוֹ נַעֲשׂוּ
ה"ה אֶחָד אֶחָד, שְׁלֵשׁ עֲשָׂרָה כָּאֵן וְשֵׁשׁ עֲשָׂרָה כָּאֵן, וְהו"ה הוּא יְחֻד
שֶׁל שְׁתֵּי אֶחָיוֹת, כְּמוֹ זֶה: וְיֵצֶר יְהו"ה, זֶה הַסּוּד שֶׁל א' – י' לְמַעְלָה,
י' לְמִטָּה, ו' בְּאִמְצַע.



היחוד של שניהם כלה וחתונה, (ה' מן אלהים ו') (ה"י מן אלהים ו' מלא),
 הכלל של שניהם ה"ה, אם ובת, ו' בין שתיקה, למעלה אין
 ערוה, ובמקום הזה אמר לא תדמה ליוצרך, למטה חוץ למקומו אמר
 לא תקרבו לגלות, והרי בארנו לעיל. ועוד מצאנו סוד עליון, ערו"ה
 ע"ר ו"ה, כשו' בין ער, שהוא רע, נעשה עור, זהו שפתוב ויעש
 יהו"ה אלהים לאדם ולאשתו כתנות עור וילבשם, ועליהם נאמר
 ולפני עור לא תתן מכשול, שהרי רע מן עור, הוא ערוה שמפרידה
 בין ו"ה שהם אח ואחות, כשמלביש עץ החיים בעץ של טוב ורע,
 זהו שפתוב ועץ החיים בתוך הגן ועץ הדעת טוב ורע, בזמן שהיא
 (שזה) ער, בין הבן והבת לא תקרבו לגלות ערוה, לא תקרבו ו' לה',
 שלא יתגלה רע ביניהם, שהוא אחר, שעליו נאמר וסוד אחר אל תגל,
 ערו"ה תעור קשף, ער יה, רע בזמן שהוא בין י"ה, אותו הרע לא
 תקרב י' עם ה'.

וזוהי קלפה של ערלה, ע"ר מן ערלה ר"ע, אדם חטא בזה, כמו
 שבארוה בעלי המשנה, אדם הראשון מושך בערלתו ה"ה,
 וזה גרם עריות בעולם, ומשום זה ערוה תעור קשף, תעור הוא
 ערות בהפוך אותיות, באיזה מקום? קשף, שהוא קשת הברית,
 שעליה נאמר ותלד רחל ותקש בלדתה, תק"ש הוא קש"ת, (וסוד הדבר
 - בעצב תלדי בנים), ומשם אמרה חנה אשה קש"ת רוח אנכי.

וזוהי סוד את קשתי נתתי בענן, ופרשוהו החברים, דבר שמקיש לי
 כתוב בו מוקש, שבו ה"ה מוקש לאדם הראשון, כמו שבארוהו
 אדם הראשון ה"ה מושך בערלתו, ומה ששמר אותו הוא בהקש
 בשתפות עמי, בדיוקן שלי, עליה נאמר ויברא אלהים את האדם
 בצלמו, משום שמי ששומר את הברית זוכה למלכות, הרי הוא בהקש
 לי בשתפות עמי, ואם לא שמר אותו, חוזר ק"ש, קשה לו, קשה לאות
 ה', ועל הקש הזה נאמר ובית עשו לקש, והוא לק"ש בהפוך אותיות
 שק"ל, והוא שקל לצדיקים ששומרים ברית שקל הקדש. אוי לו למי
 שלא שומר אותו, ואשריו מי ששומר אותו. ומי ששומר את הברית
 הזו, היא עד עליו - ע' מן שמע, ד' מן אחד. ואם לא שומר את
 הברית, פורח ממנו הקוש של ד' מן אחד ונשאר אחר, (עד ער).

והאדם ידע וכו', קם זקן פתח ואמר: רבי רבי, ועד כאן לא היה
 אדם יודע את אשתו? אלא בזמן שחטא הסתלקה השכינה



ממקומו, וכך פּרְשׁוּהוּ בְּעֲלֵי הַמְּשָׁנָה, שְׁבִזְמַן שְׂאִין שְׂכִינָה בְּמִקְוָמָה, אָסוּר בְּתַשְׁמִישׁ הַמָּטָה, מִשׁוּם שְׁעָלֶיהָ נֶאֱמַר וַיִּשְׁתַּחֲוּ יִשְׂרָאֵל עַל רֹאשׁ הַמָּטָה, וּמֵאֵיזָה מְקוֹם הִסְתַּלְּקָה? מִיָּמִין וּשְׂמָאל שְׁשָׁם הֵיטָה, וְזֶהוּ סוּד הָעֶבֶד (ס"א וַיַּעֲבֹד) ע"ב רי"ו, חֶסֶד וּגְבוּרָה, וְלֹא לַחֲנָם פְּרִשׁוּהוּ בְּעֲלֵי הַמְּשָׁנָה הַנּוֹתֵן מָטָתוֹ בֵּין צַפּוֹן לְדָרוֹם יֵהִיוּ לוֹ בָּנִים זְכָרִים, וְהוּא גַרְם שְׁתַּסְתַּלֵּק אוֹתָהּ מָטָה מִשָּׁם, כִּף הוּא מִסְתַּלֵּק מִתַּשְׁמִישׁ הַמָּטָה, וְאַחַר שֶׁקָּבַל עָנְשׁוֹ, חוֹזֶרֶת הַמָּטָה לְמִקְוָמָה. בְּאוֹתוֹ זְמַן, וְהָאָדָם יָדַע אֵת חֲוָה אִשְׁתּוֹ.

וְעוֹד וְהָאָדָם יָדַע אֵת חֲוָה אִשְׁתּוֹ, יֵשׁ יָדִיעָה לְטוֹב וַיֵּשׁ יָדִיעָה לְרַע, כְּמוֹ וַיִּדְעוּ כִּי עִירְמָם הֵם, וְכִמוֹ וְאֵת עָרוֹם וְעָרְיָה, עָרוֹם מִתּוֹרָה שְׁבִכְתָּב, וְעָרְיָה מִתּוֹרָה שְׁבִעֵל פֶּה.

וְעוֹד וְהָאָדָם יָדַע, כְּמוֹ וּמְרַדְכֵי יָדַע אֵת כָּל אֲשֶׁר נַעֲשָׂה, כִּף אָדָם יָדַע שְׁגָרָם הַפְּרָדָה בֵּין הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וּשְׂכִינָתוֹ, שְׂאָדָם חָטָא בְּמַחְשָׁבָה, וְחֲוָה חָטָאָה בְּמַעֲשֵׂהָ, בְּאוֹתוֹ מְקוֹם שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ יִשְׂרָאֵל עָלָה בְּמַחְשָׁבָה, בְּאוֹתוֹ מְקוֹם שֶׁנִּטְלָה נִשְׁמָתוֹ בְּדֶרֶךְ אֲצִילוֹת שָׁם חָטָא, וְחֲוָה בְּמַעֲשֵׂהָ שָׁלוּ, שֶׁהִיא הַכַּח שָׁלוּ, כ"ח הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, וְהַכַּל חֲכָמָה, כ"ח מ"ה.

וְעוֹד וְהָאָדָם יָדַע, יָדַע חָטָאוֹ בְּמָה? בְּקִינָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וַתִּהְיֶה וַתִּלְדֵּךְ אֵת קִינָה, מִשׁוּם שְׁעָלֶיהָ נֶאֱמַר כִּי מִשְׁרַשׁ נָחַשׁ יֵצֵא צָפַע, וְזוֹ הַזְּהֵמָה שֶׁהִטִּיל הַנָּחַשׁ בְּחֲוָה, וְהִיָּה יוֹדַע זֶה־מָתוֹ שֶׁהַתַּפְּשֻׁטָה עַד קִנֵּי חוֹתֵן מָשָׁה, וְכִשְׂרָאָה אֵת הַגְּלָגוּל וְהַתְּשׁוּבָה שָׁלוּ שָׁם, אָמַר קִנֵּיתִי אִישׁ אֵת יְהו"ה, אֲזוֹ יָדַעְתִּי אוֹתוֹ שֶׁקִּנֵּיתִי אוֹתוֹ בְּקִנֵּי חוֹתֵן מָשָׁה, וְהִרְוַחְתִּי אוֹתוֹ שָׁם, וּמִשׁוּם זֶה נֶאֱמַר קִנֵּיתִי אִישׁ אֵת יְהו"ה, וְזֶהוּ סוּד שֶׁל וּבְכֵן רֵאִיתִי רְשָׁעִים קְבָרִים וּבָאוּ וְכו'.

אָמַר לוֹ רַבִּי שְׁמַעוֹן: זָקֵן זָקֵן, וְלָמָּה טָרַח הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּהֵם לְהֵבִיא אוֹתָם בְּגִלְגּוּל? אָמַר לוֹ: בְּשִׁבִיל כְּבוֹד הַצְּדִיקִים, שֶׁיַּעֲבֹר הַחָטָא מִבְּנֵיהֶם, שְׁעַד שֶׁקִּינָה שָׁב בְּתַשׁוּבָה, הַפָּגָם שֶׁל אָדָם לֹא הִשְׁתַּלֵּם, וְלִכֵּן לְכַבּוֹדוֹ טָרַח הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּקִינָה, וְכֵן בְּכָל הַרְשָׁעִים שֶׁהֵם בְּנֵי צְדִיקִים.

אָמַר לוֹ: מָה הַזְּהֵמָה שֶׁהִטִּיל נָחַשׁ בְּחֲוָה? אָמַר לוֹ: זוֹ לִילִיַּת טָפָה סְרוּחָה, הִיא הַזְּהֵמָה, וְהִיא שְׂאוֹר שְׁבַעֲסָה, שְׁעָלִיו נֶאֱמַר מִי מַעֲכָב? שְׂאוֹר שְׁבַעֲסָה, וְהוּא הַפְּרִי שֶׁל סַמָּא"ל, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ וַתִּקַּח



מפּרְיו וּתְאֵכֵל, זֶה מוֹרֹת, שֶׁנֶּאֱמַר עָלֶיהָ רִגְלֶיהָ יִרְדּוּת מְוֹת, וְהִיא טָפָה רָעָה, זֶה־מָה שֶׁל אֵל אַחַר, סֵם הַמּוֹת זֶה־מָה וְעַרְלָה שֶׁל עֵץ הַמּוֹת, וּבְגִלְלָה פִּרְשׁוּהָ בְּעֲלֵי הַמְּשֻׁנָּה אָדָם הִיָּה מוֹשֵׁף בְּעַרְלָתוֹ.

וּתוֹסֹף לְלֶדֶת אֶת אַחֲיו אֶת הַבֵּל. פֶּתַח וְאָמַר: תִּסֵּף רוּחַס יִגְוֶעוּן וְאֵל עֲפָרָם יִשׁוּבוּן. כִּאֵן רְמוֹז הַגְּלָגוּל שֶׁל הַצַּדִּיקִים, וְהִרְאָה לוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת הַגְּלָגוּל שְׁלוֹ בְּכָל דוֹר וְדוֹר, אִיךָ הִיָּה הוֹלֵךְ מִצַּדִּיק לְצַדִּיק, עַד שְׁשִׁים רְבוּא, עַד שֶׁהִגִּיעַ לְאוֹתוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ בְּשִׁגְם הוּא בְּשׂוֹר, בְּשִׁגְם זֶה הַבֵּל, וּפִרְשׁוּהָ הִרְאִישׁוֹנִים בְּשִׁגְם זֶה מְשָׁה, וּמִיד שֶׁרָאָה שֶׁעֲתִידָה תוֹרָה לְהִנָּתֵן עַל יָדוֹ, הוֹסִיפָה בְּגִלְלוֹ כְּמָה קְרִבְנוּת לְקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְכְמָה תְּפִלוֹת וּבִקְשׁוֹת, וְזֵהוּ וּתוֹסֹף לְלֶדֶת.

וּמִשׁוּם זֶה נֶאֱמַר בּוֹ דוֹר הוֹלֵךְ וְדוֹר בָּא, וְאִין דוֹר פְּחוֹת מִשְׁשִׁים רְבוּא, וְלִמְעַלָּה דוֹר הוֹלֵךְ זֶה ו', שְׁעוּלָה לְשִׁשִׁים רְבוּא בְּשִׁשׁ סְפִירוֹת, וְהֶאֱרִץ לְעוֹלָם עוֹמְדָת, זוֹ שְׁכִינָה, שֶׁהִיא עוֹמְדָת לוֹ, וְהִיא הַשְּׁעָה שְׁעוֹמְדָת לוֹ, וּבְשִׁבִילָה נֶאֱמַר אִין מְזַל הַיּוֹם גּוֹרָם, אֶלָּא מְזַל הַשְּׁעָה גּוֹרָם, וְלֹא לְכָל אָדָם עוֹמְדָת הַשְּׁעָה, שֶׁהִרִי יֵשׁ אָדָם צַדִּיק שְׁאִין הַשְּׁעָה עוֹמְדָת לוֹ, שְׁלֹא עוֹמְדָת הַשְּׁעָה אֶלָּא לְבַעַלָּהּ, וּמִהַשְּׁעָה הַזֹּאת בְּנִים חַיִּים וּמְזוֹנוֹת לְאָדָם, וּמִשׁוּם זֶה פִּרְשׁוּהָ בְּעֲלֵי הַמְּשֻׁנָּה, בְּנִים חַיִּים וּמְזוֹנוֹת לֹא בְּזִכּוֹת הֵם תְּלוּיִים, אֶלָּא בְּמְזַל תְּלוּי הַדְּבָר. מָה הַמְזַל שְׁלָהּ? בַּעַלָּהּ, וְלְבַעַלָּהּ אִין מְזַל, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוֹ אִין מְזַל לְיִשְׂרָאֵל, וְאִף עַל גַּב שֶׁהַכֵּל תְּלוּי בְּמְזַל, אֶפְלוֹ סֵפֶר תוֹרָה שֶׁבְּהִיכָל, הִיכָל – שְׁכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה, סֵפֶר תוֹרָה – צַדִּיק.

וּשְׁנַיִם עָשָׂר מְזַלוֹת הֵם, וְהֵם ו'ו', (שְׁנַמְצָא ו') (שְׁנַמְצָאוּ מִהָאוֹת א', וְזֵה הַסּוּד שֶׁל ו'א'ו', ו'א' שֵׁם ו' עֲלִיוֹנָה שֶׁהוּא הַמְזַל הָעֲלִיּוֹן שְׁעוּלָה בְּמַחְשְׁבָהּ), שֶׁהוּא א שֵׁם, ו' שֶׁל הָאֱמָצַע שֶׁל אוֹת א הוּא הַמְזַל שֶׁל הַכֵּל, שְׁעוּלָה בְּאוֹת י' הָעֲלִיוֹנָה, שֶׁהִיא בְּרֵאשׁ הָאוֹת א, וּכְשֶׁעוּלָה בְּמַחְשְׁבָהּ, נֶאֱמַר יִשְׂרָאֵל עָלָה בְּמַחְשְׁבָהּ, שֶׁהִיא י' שְׁעַל רֵאשׁ הָא', וּמִשׁוּם זֶה אִין מְזַל לְיִשְׂרָאֵל, (שֶׁהִרִי בְּמַחְשְׁבָהּ עוֹלָה, וְכָל מְזַל הוּא מְמַנָּה עַל שְׁעָה מִשְׁנַיִם עָשָׂר מְזַלוֹת), שֶׁהוּא הַמְזַל שֶׁל הַכֵּל, וְכָל הַמְזַלוֹת תְּלוּיִים מְמַנּוּ שֶׁהֵם ו' ו', שְׁמַמְנִים עַל שְׁתֵּים עָשָׂרָה שְׁעוֹת, שֶׁהֵם ה"א ה"א. אֲשֶׁרִי הוּא מִי שְׁעוֹמְדָת לוֹ הַשְּׁעָה.

שֶׁהוּא גְּלָגוּל שֶׁל כָּלָם, זֶה י' שֶׁהוּא גְּלָגַל, וְעַם ו' נַעֲשֶׂה גְּלָגוּל, שֶׁהוּא בְּסוּד שֶׁל ס"ו מִן יְסוּד, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ כָּל הַנֶּפֶשׁ הַבָּאָה לְיַעֲקֹב



מצרימה ששים ויש, להתעוררות העמוד האמצעי ששים, להתעוררות של הצדיק ויש, והכל נרמז בצדיק שבו גלגול. ועוד יסוד, שם יו"ד, שמתגלגל בו ונח בו מכל הגלגולים שהתגלגל, ומשום זה ויכל אלהי"ם ביום השביעי מלאכתו אשר עשה, ואות ו' של גלגול בו עולה הצדיק לששים רבוא, בצדיק הם יש, ובצעמוד האמצעי עולה לששים, ובכתר עליון שהוא א עולה לששים רבוא, וזהו דור הולך ודור בא.

אמר לו רבי שמעון: והרי הזקן אמר שהגלגול הוא ביסוד, ושם י' שמתגלגל בו ושורה עליו ונח בו מאותה טרחת הגלגול שטרח בששה ימים, שעולים לשש באות ו', ולששים ב'י' שש פעמים עשר, ולששת אלפים באלף, ולששים רבוא בכתר עליון, וזהו דור הולך ודור בא והארץ לעולם עמדת.

ובבב זמן שבא והולך, השעה עומדת לו, זהו שכתוב והארץ לעולם עמדת, שלזה בת זוגו עומדת לו בכל מקום ובכל גלגול ובכל שעה, אף על גב שהולך ובא בכמה גלגולים, זהו צדיק וטוב לו, ולמי ששעתו לא עומדת לו, אלא שעה אחרת שאינה בת זוגו עומדת לו, וזהו צדיק ורע לו, כמו שבארוה בעלי המשנה, כל מי שדוחק את השעה, השעה דוחקתו.

אמר לו רבי אלעזר: והרי רבי פדת צדיק גמור היה, ולמה לא נפל בשעה שלו שהיא בת זוגו בן גילו? אמר לו: בני, יש גלגול שמחייב אותו שנופל במזלו שהוא בן גילו, שנאמר בו ארץ אשר לא במסכנת תאכל בה לחם, שהיא שעת המזון, שעת החיים והבנים, ויש גלגול שמחייב אותו שלא נופל בשעה של המזונות שהיא בת גילו, אף על גב שעשה כמה זכיות בעולם, ומשום זה פרשוה בעלי המשנה, בנים חיים ומזונות, הדבר לא תלוי בזכות, אלא הדבר תלוי במזל, שהגלגול גורם לו כאלו שהדבר תלוי במזל.

ומה שאמר, אם רצית שאחריב את העולם אחזור ואברא אותו ואפשר שנפלת בשעת המזונות, כך שמעתי, בודאי שכל צדיק וצדיק יש לו עולם בפני עצמו, זה גוף האדם שנקרא עולם קטן, ומשום כך נאמר, אם רצית שאחריב את העולם, ואביא אותו בגלגול אחר, ואולי שנפלת בשעת המזונות.



בינתים הרי זקן הזקנים, עתיק העתיקים, יורד אליו ואומר, העולם שלכל צדיק זו השכינה, כשהסתלק ממנה העמוד האמצעי ונשארת חרבה, ובשכילה נאמר תרצה שאחריב את העולם? שכל ספירה וספירה נקראת גלגל, ועם ו' הוא גלגול, ושש ספירות באותיות עולים לששים רבוא, וזהו דור הולך ודור בא, ואין דור פחות מששים רבוא, והארץ לעולם עמדת, זו השכינה.

שהיא נקראת אולי, ועליה נאמר כל זה ואולי שזוכה לשעה של המזונות, ועליה נאמר על אוכל אולי, שכבר התחייב קדם שיבא לעולם, שהיא השכינה התחתונה, וזה התחייב בספירה שהיא למעלה ממנה. עד שהתקן לאותו מקום שנטלה נשמת האדם, אין לו תקנה בשכינה התחתונה, שהיא השעה של כלם, ומשום זה השעה לא עומדת לו, ואם תלוי במזל העליון, אפלו שיעשה כמה זכיות, לא בזכות הדבר תלוי, שהרי הוא מחייב מלמעלה. אומר רבי שמעון: מכאן משמע הגלגול תלוי בשכינה, שהיא במינו, אבל אם אחרת יקח לו, אם אותה רוח תבא בגוף אחר, שהרי אינו ממנו, מה כתוב בו? עומדת לו שם השעה, והיא בת זוגו. אומר: ודאי שהשעה עומדת לו, שהיא בת זוגו שהתגלגלה עמו, אם לא עומד בו, שארה כסותה וענתה לא יגרע. שארה – זה הגלגול הראשון, שאר בשרו, כסותה – כי היא כסותה לבדה היא שמלתו לעורו, זה הגלגול השני, וענתה – האדם היחוד שלו, שהוא הגלגול השלישי.

אמר רבי שמעון: זקן זקן, פתח בדברים יותר, שהרי דבריך סתומים. אומר לו אותו זקן: שארה זה המזון מצד הימין, שמשם כל המזון בא, זהו שכתוב פותח את ידי ומשביע לכל חי רצון.

כסותה מצד השמאל, שהיא כסות עינים, שמשם העריות לשמאל, משום שצד השמאל שם הפגם, זהו שכתוב מצפון תפתח הרעה, ומשום זה נאמר ביצחק ויהי כי זקן יצחק ותכהי עיניו מראות, ושם צריך כסוי, ומשה באותו שנה נאמר בו ויסתר משה פניו כי ירא מהביט אל האלהים, ומשום זה ציצית ותפלין הם הכסוי שלה. זהו שכתוב כי היא כסותה לבדה היא שמלתו לעורו, (ובעור של תפלין כסותה לבדה היא שמלתו לעורו), בעור של תפלין כסותה על ארבע כנפות כסותה אשר תכסה בה.



וְעִנְתָּהּ מצדו של העמוד האמצעי, שהוא ישראל שמע ישראל, לשם היחוד שלה. זהו שכתוב ואם שלש אלה לא יעשה לה ויצאה חנם אין כסף, שהן כל אלה יפעל אל"ל פעמים שלוש עם גבר.

האב, שהוא חכמה, בשלשת אלה יורד בגלגול, והרי כתוב באדם וחוה שעלו למטה שנים ויורדו שבע. אמר, ודאי כך הוא, שהם אדם וחוה, קין ותאומתו, הבל ושתי תאומותיו. וקין, משום שלהבל היו שתי תאומות ולו לא היתה אלא אחת, קנא להבל, וזה גרם לו, כי שבע יפול צדיק וקם, שחטא בשכינה שהיא בת שבע, ומשום זה נפל בשבע, שהאשה גרמה לו מיתה, וזו הירידה שלו שיירדה השכינה התחתונה ממקומה.

ואחר שנשרש בה (שהשתמש בזה) האילן, וירדה לשם הנביעה לעשות פרי, שהוא פריה ורביה, זה גרם אדם שנברא בדמותו, שהסתלקה הנביעה מן השכינה התחתונה ומשבע הדרגות שלה. לאחר שיורדו לשם, הכל עלה למקומו, וזהו סוד וקם.

ומה היתה הנביעה שהסתלקה ממנו? הו' שהסתלק עד אין סוף, שהוא המזל העליון, שיירד לו ו' שהוא האב למקומו, ולאחר כך העלה האב כל בנו למקומו. (שהורידם שהוא האב לבנו, ואחר כך עלה האב מבנו למקומו).

(כל זה מיותר) (שהיא השעה שעומדת לו, אשרי מי שעומדת לו ולא דחוקה לו השעה, כמו שבארנו, כל הדוחק את השעה, השעה דוחקתו. והרי רבי פדת שדחקה לו השעה, אמר לו הקדוש ברוך הוא: האם תרצה שאחריב את העולם, ואפשר שתפל בשעה של מזונות? אמר לו המנונה הקדושה: למה כל זה? אמר לו: זה סוד גדול שמעתי, שאדם שבא בגלגול והתחייב לרבונו לפני שיבא לעולם, אף על גב שיעשה כמה זכיות, לא בזכותו הדבר תלוי, שהרי מזלו גרם לו, ומה שאמר האם תרצה שאחריב את העולם ואפשר שתפל בשעה של מזונות – בודאי כך שמעתי, שלכל צדיק וצדיק יש עולם בפני עצמו, וזה גוף האדם שנקרא עולם קטן, ומשום זה אמר, האם תרצה שאחריב את העולם ואביא אותו בגוף אחר, ואפשר שתפל בשעה של מזונות? אמר לו: והרי כתוב, אם אחרת יקח לו שארה כסותה ועונתה לא יגרע והן כל אלה יפעל אל"ל וכו' ואם שלש אלה לא יעשה לה ויצאה חנם אין כסף. אמר לו: ודאי התגלה כאן סוד עליון, כמו שבארנו בעלי המשנה אשתו דומה לגופו, ונמצא שהיא חיים שלו. זהו שכתוב ראה חיים עם אשה אשר אהבת, עץ חיים היא למחזיקים בה, והיא פונסתו, זהו שכתוב ארץ אשר לא במסכנות תאכל בה לחם וכו', וממנה בני חיים ומזונות. ע"כ).

וכנגד הגלגלים האלו, שנוי מקום ושנוי השם ושנוי מעשה, שנוי כמו שהקדוש ברוך הוא, שבו נאמר הנה יהו"ה יוצא ממקומו, וכשיוצא, משתנה מדין לרחמים ומרחמים לדין, כמו



שְׂבָאוֹהוּ בְעֲלֵי הַמְּשָׁנָה, לֹא כְשֶׁאֲנִי נִכְתָּב אֲנִי נִקְרָא. בְּעוֹלָם הַבָּא, שְׂהוּא מְקוּמוֹ, נִכְתָּב בִּיהו"ה וְנִקְרָא בִיהו"ה. בְּעוֹלָם הַזֶּה נִכְתָּב בִּיהו"ה וְנִקְרָא בְּאֲדָנִי. זֶה שְׁנוֹי מְקוֹם מְחוּץ לְמְקוּמוֹ, שְׂהוּא הָעוֹלָם הַבָּא. בְּעוֹלָם הַבָּא אֵין שְׁנוֹי, זֶהוּ שְׂכָתוֹב אֲנִי יְהו"ה לֹא שְׁנִיתִי, נִכְתָּב בְּשֵׁם יְהו"ה וְנִקְרָא בְּשֵׁם יְהו"ה, יְהו"ה נִקְרָא רַחֲמִים, מְחוּץ לְמְקוּמוֹ מִשְׁתַּנָּה וְנִקְרָא אֲדָנִי וְנִקְרָא דִין, וְזֶה סוּד עוֹמֵד מִכַּסָּא רַחֲמִים וְיוֹשֵׁב עַל כַּסָּא דִין.

שְׁנוֹי הַשֵּׁם זֶה מִצַּפִּיץ, שְׂהוּא בְּאֲת"ב כ"ש - יְהו"ה. שְׁנוֹי מַעֲשֵׂה זֶה שְׂכַת, שְׂצָרִיךְ כָּל כְּלָאֲחֵר יָד, כָּל שְׂהוּא צָדִיק, אַחֲרֵי יָד שְׂהוּא הַשְׂכִּינָה, זֶה שְׁנוֹי מַעֲשֵׂה, וּבְזִמָּן שְׂהוּא כְּלָאֲחֵר יָד אֵין שֵׁם הַשְׂתַּחֲוּיָה, שְׂנֶאֱמַר בּוֹ כָּל הַכּוֹרֵעַ כּוֹרֵעַ בְּכַוְנָה. הַשּׁוֹעֵל בְּזִמְנוֹ, הַשְׂתַּחֲוּיָה לוֹ, שְׂבְזִמָּן שְׂהוּא כְּלָאֲחֵר יָד, נַעֲשֶׂה זָנָב, וְעַם כָּל זֶה שְׂאָמַר כְּשֶׁהַשּׁוֹעֵל בְּזִמְנוֹ, הַשְׂתַּחֲוּיָה לוֹ בְּמְקוּמוֹ, אֲבָל מְחוּץ לְמְקוּמוֹ הָיִי זָנָב לְאֲרִיּוֹת וְאֵל תְּהִי רֹאשׁ לְשׁוֹעֲלִים.

שְׂחֵרֵי צָדִיק גְּמוּר, אָף עַל גַּב שְׂיִוְרֵד מִדְּרָגָתוֹ וְנַעֲשֶׂה זָנָב לְאֲרִיּוֹת, עָלְיוֹ נֶאֱמַר לֹא רָאִיתִי צָדִיק נַעֲזֹב, מַה זֶה הַזָּנָב שְׂלוֹ? הַקּוֹץ הַהוּא שֶׁל הָאוֹת ד' מִן אָחָד, שְׂהוּא י' קִטְנָה, הַשְׂכִּינָה הַתַּחְתּוֹנָה, עָלְיוֹ נֶאֱמַר כִּי שֶׁבַע יְפוּל צָדִיק וְקָם.

בא וְרָאָה, גְּלָגוּל הָאוֹת ו' הוּא שְׂיִוְצָא בְּשַׁעְתּוֹ, שְׂעָלְיוֹ נֶאֱמַר מִזֶּל שְׂעָה גוֹרָם, כְּמוֹ שְׂבָאוֹהוּ אֵין מִזֶּל יוֹם גוֹרָם אֲלָא מִזֶּל שְׂעָה גוֹרָם. מַה כְּתוּב בְּאֲבִרָהֶם כְּשֶׁבָא בְּגִלְגוּל? וַיִּשְׁכַּם אֲבִרָהֶם בְּבִקְרֵי אֵל הַמְּקוֹם. וּבְשֶׁבִיל לְהַקְדִּים אֶת יְצִחָק, מַה כְּתוּב בְּגִלְגוּל? וַיִּצָּא יְצִחָק לְשׁוּחַ בְּשָׂדֵה לְפָנוֹת עָרֵב, יְצָא אֶל הַשָּׂדֵה, מִשׁוּם שְׂנֶאֱמַר בּוֹ מִי יִתְנַנֵּי בְּמִדְבָר מְלוֹן אוֹרְחִים. הָאֶחָד הַקְּדִים לְחַפֵּשׁ בָּהּ בְּבִקְרֵי, וְהַשְּׁנִי הַקְּדִים לְחַפֵּשׁ בָּהּ בְּעָרֵב. מַה כְּתוּב בְּיַעֲקֹב? וַיִּפְגַּע בְּמְקוֹם, פָּגַע בָּהּ. אֲשֶׁרִי מִי שְׂפוּגַע כְּמוֹ יַעֲקֹב, שְׂעָלְיוֹ נֶאֱמַר וַיִּלֶּן שָׁם, וְאוֹתָהּ לִינָה הִיא לְוָיָה, מִיָּד שְׂפָגַשׁ בָּהּ, וַיִּפְגַּעוּ בּוֹ מִלְּאֲכִי אֱלֹהִים, וְעַם כָּל זֶה שְׂפָגַע בָּהּ, הִיָּה שׁוֹמֵר אוֹתָהּ, וְלֹא הִתְאַחַד עִמָּה עַד שְׂבָא בְּעֵלָה, וְזֶהוּ וַיִּלֶּן שָׁם כִּי בָא הַשָּׁמֶשׁ, שְׂבִשְׂבִילוֹ וַיִּזְרַח לוֹ הַשָּׁמֶשׁ, שְׂהוּא מִשֶּׁה שְׂבָא בּוֹ בְּגִלְגוּל רוּחוֹ שֶׁל מִשֶּׁה, וּמִשׁוּם זֶה יַעֲקֹב וּמִשֶּׁה הָיוּ עוֹמְדִים בְּדְרָגָה אַחַת בְּעִמּוּד הָאֲמֻצְעִי, אֲבָל זֶה בְּגוּף וְזֶה בְּנִשְׁמָה, וּמִשׁוּם זֶה אֵין הַשְּׂעָה עוֹמְדָת לְכָל אָדָם, שְׂהוּא שְׂכִינָה בְּלִי בְּעֵלָה.



ומשום זה כְּשֶׁדַחְקָה הַשְּׁעָה לְרַבֵּי פְדָת, וְאָמַר אִם תִּרְצֶה שְׂאֲחָרִיב אֶת הָעוֹלָם, וְאֶפְשֶׁר שֶׁתִּפְּל בְּשַׁעָה שֶׁל מְזוֹנוֹת, וְאוּלַי שֶׁתִּפְּל, מַה זֶה וְאוּלַי? אֲלֵא וְאוּלַי אִם רוּצָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁתִּפְּל בְּשַׁעָה שֶׁל מְזוֹנוֹת, שֶׁהָרִי אֲשֶׁתּוֹ עָשְׂתָה, וְאוּלַי אִם רוּצָה בַּעֲלָה שֶׁהָיָה עוֹמֵד מַה שֶׁהָיָה עוֹשֶׂה בְּלִי רְשׁוֹת שֶׁל בַּעֲלָה.

וּבְגוֹן זֶה אֵינן הַשְּׁעָה עוֹמֵדָת, שֶׁהָיָה הַשְּׂכִינָה, לְאוֹתוֹ אָדָם, אֲלֵא אִם יָבֵא בְּגִלְגוּל בְּאוֹתוֹ הָאִישׁ שֶׁל אוֹתָהּ שַׁעָה, וְסוּד הַדְּבָר – בְּזֹאת יָבֵא אֶהְרֵן אֶל הַקְּדוֹשׁ, וּבְלִי בַּעֲלָה נֹאמַר וְאֵל יָבֵא בְּכָל עֵת אֶל הַקְּדוֹשׁ, וְהִזָּר הַקָּרֵב יוֹמֵת, וְאֵינן מִיתָה אֲלֵא עֲנִיּוֹת, וְהִזָּר הַזֶּה אֵינּוּ בְּזָר אַחַר שֶׁל מוֹם זָר, אֲלֵא זָר מִבַּעֲלָה.

אֲשָׁרִי מִי שֶׁפּוֹגֵשׁ בְּשַׁעָה שֶׁנִּבְרָאָה מִשְׁשֵׁת יָמֵי בְּרֵאשִׁית, שֶׁלְּכָל נִשְׁמָה יֵשׁ עֵת וְזָמַן בְּגִלְגוּל, כְּמוֹ שֶׁאָמַר קִהְלֵת לְכָל זָמַן וְעֵת לְכָל חִפְץ תַּחַת הַשָּׁמַיִם, וְזוֹ שְׂכִינָה תַּחְתּוֹנָה שֶׁהָיָה זָמַן וְעֵת לְכָל סְפִירָה וְסְפִירָה וְלְכָל גִּלְגוּל וְגִלְגוּל, וְהָיָה עֵדָן וְעֵדָנִים וְחֻצֵי עֵדָן, עֵדָן שֶׁל כָּל הָעֵדָנִים? יָפֵה, אֲבָל מַה זֶה וְחֻצֵי עֵדָן? אֲלֵא כְּמוֹ פְּלֵג הַמִּנְחָה, בְּשִׂמְלֵת נִחְלָקָת לְדִין וּבִימִין לְרַחֲמִים, וְנִשְׁלַמְתָּ בְּעִמּוּד הָאֲמֻצָּעִי, וּכְשֶׁנִּחְלָקָת לְיָמִין וְלִשְׂמָאל נֹאמַר בְּהַ לְאֶסְתֵּר מַה בְּקִשְׁתָּךְ עַד חֻצֵי הַמַּלְכוּת וְתַעֲשׂה, וְהוּא כ"ח יְהו"ה, חֻצֵי שְׁלָה יָד יָמִין, וְחֻצֵי שְׁלָה יָד שְׂמָאל, וּכְנָגֵד שְׁנֵיהֶם הַזְכִּיר בְּהַ קִהְלֵת עֲשָׂרִים וּשְׁמוֹנֶה פְּעָמִים עֵת. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב עֵת לְלֶדֶת וְעֵת לָמוֹת עֵת לְטַעַת וְכוּ', וְהֵן אַרְבַּע עֲשָׂרָה אַרְבַּע עֲשָׂרָה, יָד יָמִין רַחֲמִים: לְלֶדֶת, לְטַעַת, לְרַפּוּא, לְבִנּוֹת, לְשִׁחּוּק, לְרִקּוּד, כְּנוּס אֲבָנִים, לְחִבּוּק, לְבִקְשׁ, לְשִׁמּוּר, לְתַפּוּר, לְדַבָּר, לְאַהֲבַ שְׁלוֹם. יָד שְׂמָאל לְדוּן דִּין: לָמוֹת, לְעִקּוּר, לְהַרוּג, לְפָרוֹץ, לְבִכּוֹת, סְפוּד, לְהַשְׁלִיךְ אֲבָנִים, לְרַחֲוּק, לְאַבֵּד, לְהַשְׁלִיךְ, לְקָרוֹעַ, לְחִשּׁוֹת, לְשִׁנְא, מִלְחָמָה. יָד יָמִין הָיָה פְּשׁוּטָה לְקַבֵּל שָׁבִים, שֶׁכְּתוּב וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יֵצְאִים בְּיַד רָמָה, יָמִין יְהו"ה נֹאדָרִי בְּכַח, יָד יָמִין – רַחֲמִים, יָד שְׂמָאל – דִּין, שֶׁכְּתוּב הִנֵּה יָד יְהו"ה הוֹיָה, יָד יְהו"ה הִיָּתָה בָּם לְהַמָּם.

ומשום זֶה יֵשׁ עֵת רְצוֹן, וְנֹאמַר בְּהַ בְּזֹאת יָבֵא אֶהְרֵן אֶל הַקְּדוֹשׁ, וְיֵשׁ עֵת שֶׁל דִּין שֶׁנֹּאמַר בְּהַ וְאֵל יָבֵא בְּכָל עֵת אֶל הַקְּדוֹשׁ, וּמִשׁוֹם זֶה הֵם עֲשָׂרִים וּשְׁמוֹנֶה יָמִים שֶׁל הַלְּבָנָה, אַרְבַּעַ עֶשֶׂר יָמִים הָיָה שְׁלָמָה, וְאַרְבַּעַ עֶשֶׂר חֲסָרָה, וּמִי שֶׁנּוֹלָד בְּיָמֵי הַשְּׁלָמוֹת הוּא שְׁלָם בְּבָנִים בְּחַיִּים וּבְעֶשֶׂר, בְּמְזוֹנוֹת בְּשִׂמְחָה בְּשִׁלּוּהַ בְּבִנְיָן, בְּכָל אַרְבַּע



עֲשֶׂה עֲתוֹת – טוֹב, וּמִי שֶׁנִּוֹלָד בְּזִמְנָן שֶׁהִיא חֲסֵרָה בְּכָל אַרְבָּעָה עָשָׂר יָמִים אֵלוֹ, הוּא חֲסֵר בְּכֻלָּם, הוּא עֲנִי מִסֶּכֶן, בְּלִי מְזוֹנוֹת וּבְלִי חַיִּים, וּמִי שֶׁנִּוֹלָד בְּאַמְצַע, יִהְיֶה בִּינוֹנִי.

וְכֵן זֶה מִי גוֹרֵם שֶׁנִּוֹלָד בְּרֹאשׁ אוֹ בְּסוֹף אוֹ בְּאַמְצַע? זֶה גִּלְגוּלוֹ שֶׁמְחִיב אוֹתוֹ, (וּמִי גוֹרֵם זֶה שֶׁנִּוֹלָד שָׁם? מִשׁוּם שֶׁמְזַלּוֹ גָּרַם שֶׁהִתְחַיֵּב מִלְּמַעְלָה) לְפָנָיו שֶׁבָּא לְעוֹלָם, וּמִשׁוּם זֶה אָמַר לְרַבֵּי פִּדְתִּי, שֶׁאִם תִּרְצֶה שֶׁאֲחַרֵּיב אֶת הָעוֹלָם? (וּמִי שֶׁנִּוֹלָד בְּחֶסְרוֹן הַלְּבָנָה בְּכָל אַרְבָּעָה עָשָׂר הַיָּמִים, הוּא חֲסֵר, שֶׁמְזַלּוֹ גוֹרֵם, וְלֹאֲדָם הִזָּה קָשִׁים לוֹ מְזוֹנוֹתָיו כְּקָרִיעַת יָם סוּף) (אֲפֹשֶׁר שֶׁתִּפְּלַל בְּשַׁעַת מְזוֹנוֹת, שֶׁלֹּאֲדָם הִזָּה שֶׁנִּוֹלָד בִּי"ד שְׁמַאל, קָשִׁים מְזוֹנוֹתָיו כְּקָרִיעַת יָם סוּף, שֶׁמְזוֹן הַנְּשָׂמָה – תּוֹרָה, מְזוֹן הַגּוּף – לְחֵם. בֵּין בְּזֶה וּבֵין בְּזֶה קָשִׁים מְזוֹנוֹתָיו כְּקָרִיעַת יָם סוּף, מִשׁוּם שֶׁהֵם מְצַד הַדִּין שֶׁנִּבְרָא בְּדִין שֶׁהוּא אֲדָנִי, וּמִי שֶׁנִּבְרָא בְּרַחֲמִים שֶׁהוּא יְהו"ה, אֵין מְזוֹנוֹתָיו קָשִׁים, וּמְזוֹן הַנְּשָׂמָה – תּוֹרָה, מְזוֹן הַגּוּף – לְחֵם מְחַמֵּשֵׁת הַמֵּינִים.

וּמִי שֶׁהוּא מְצַד שֶׁל אָדָם שֶׁהוּא יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, נֶאֱמַר בּוֹ וַיִּרְדּוּ בְּדַגַּת הַיָּם וְכוּ', שׁוֹלֵט בְּכָל כְּמוֹ שֶׁנִּבְרָא בְּשָׂמִים וּבְאָרֶץ וּבַיָּם, וְעָלִיו נֶאֱמַר מֵה שֶׁהִיָּה כְּבֹר הוּא, מֵה שֶׁהִיָּה קֹדֶם שֶׁיִּבְא לְעוֹלָם הַזֶּה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר אֵין כָּל חֲדָשׁ תַּחַת הַשָּׁמַשׁ, כְּבֹר הוּא מְחִיב לְהִיּוֹת בְּעוֹלָם הַזֶּה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בְּטָרִם אֲצַרְךָ בְּבִטָּן יִדְעֵתִיךָ. וְאֲשֶׁר לְהִיּוֹת כְּבֹר הִיָּה, וְאֲשֶׁר הוּא לְהִיּוֹת בְּעוֹלָם הַזֶּה כְּבֹר הוּא מְחִיב לְהִיּוֹת קֹדֶם שֶׁיִּבְא לְעוֹלָם לְכָאן בְּגִלְגוּל.

וְהֵאֱלֵהוּ יְבַקֵּשׁ אֶת נִרְדָּף, זֶה הֶבֶל שֶׁהוּא נִרְדָּף מִקִּיָּן, וְקָם קִיָּן וְהִרְגָהוּ, וְיָקָם וְדָאִי, שֶׁהִיָּה הֶבֶל עָלָיו, וְקָם קִיָּן וַיַּהֲרֹגְהוּ. קִיָּן נִקְרָא עַל שֵׁם שֶׁקָּנָא לְאֲחִיו, מִשׁוּם שֶׁרָאָה כְּבוֹדוֹ וְכַחוֹ לְמַעְלָה, שֶׁקָּרְבָנוּ הִתְעַלָּה לְמָקוֹם שֶׁל עֵתִיק הַיָּמִים, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ וְעֵתִיק הַיָּמִים יוֹשֵׁב וְכוּ', וְקָרְבָנוּ הִיָּה מִבְּכוֹרוֹת צֶאֱנוּ וְהִתְקַבַּל לוֹ בְּרִצּוֹן.

אָמַר לוֹ, אִם כֵּן שֶׁקָּרְבָנוּ הִתְקַבַּל, לְמָה נִתֵּן כַּח לְקִיָּן לְהִרְגוֹ? (בְּגִלְל זֶה יֵשׁ הֶבֶל אֲשֶׁר נִעְשָׂה עַל הָאָרֶץ וּגְמוּר, לְמָה?) אָמַר לוֹ, כָּאֵן וְדָאִי יֵשׁ סוּד עָלִיָּו, שֶׁהוּא הִיָּה בְּדַרְגָּה שֶׁל עֵץ הַדְּעַת טוֹב וְרַע שֶׁחֲטָא בּוֹ, וּבְכֵמָה שֶׁחֲטָא בּוֹ קִבַּל עֲנָשׁוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה, וּבְאֹתוֹ קָרְבָן שֶׁהִתְקַבַּל מִמֶּנּוּ, נִצַּל מִעֲנָשׁ שֶׁל אוֹתוֹ הָעוֹלָם, שֶׁשְׁנֵי עֲנָשִׁים הִיָּה מְחִיב, אֶחָד לְמַעְלָה וְאֶחָד לְמַטָּה, זֶהוּ שֶׁכְּתוּב כִּי בְיוֹם אֶכְלָךְ מִמֶּנּוּ מוֹת תָּמוּת. אָמַר לוֹ, וְהִרִי אָדָם הִיָּה שֶׁחֲטָא בְּעֵץ הַזֶּה? אָמַר לוֹ, מִעֲשֵׂה אָבִיו הִיָּה לוֹ וּמֵת. אָמַר לוֹ, כִּי בְיוֹם אֶכְלָךְ מִמֶּנּוּ מוֹת תָּמוּת כְּתוּב. אָמַר לוֹ, בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם הִצִּיץ וּמֵת.



סדר הלימוד ליום טו תמוז [יום 281 בשנה]

אמר רבי שמעון: בשביל זה כתוב יש הבל אשר נעשה על הארץ אשר יש צדיקים שמגיע אליהם כמעשה הרשעים וגומר, וכאן נרמז צדיק ורע לו רשע וטוב לו. צדיק ורע לו כאן נרמז, יש צדיקים שמגיע אליהם כמעשה הרשעים, וזה הסוד של צדיק שקורה לו כמעשה הרשעים, לא שהוא רשע ולא בן רשע, אלא כמעשה הרשעים, שחטא כמעשה הרשעים, שהם סמא"ל ונחש, קרה לו מעשה שלהם, וזהו הסוד של פקד עון אבות על בנים, משום שמעשה אבותיהם בידיהם, זה גרם להבל מיתה, ומת בלי בן, ומשום זה הלך בגלגול. שי"ן של משה הוא ש"ת, משם הרויח שי"ן (ש"ת), זהו שכתוב כי ש"ת לי אלהים זרע אחר תחת הבל כי הרגו קין, תחת הבל ודאי, שהבל רכב עליו, ונעשה ש"ת הרפכה לו, והיא הסיום של אלפא ביתא, ומשום זה תחת הבל.

הבל הלב, ועליו נאמר הלב רואה, והוא ה' ממשה, והלב הוא לשמאל, שהוא אלהים, הלב מבין, והוא סתר הבנין ונפלה בגללו, ומשום זה ויסתר משה פניו כי ירא מהביט אל האלהים, משום ששם היה שחטא באלהים, שהוא אלהים של מעשה בראשית, וזהו שחטא כמעשה. לבת אש, בת המלך שחטא בה, והתביש, כסה אותו בשלו (בכחו) בש"ת, ומה שהיה ש"ת, התחבר עמו ב' ונעשה בש"ת, וזהו יר"א בש"ת. ועוד ש"ת בא"ת ב"ש הם אב, ש"ת לאחר שזכה באות יו"ד, ברא ש"ת, והיא יו"ד שנאמר בה יהו"ה קנני ראשית דרכו, שהיא עשרה דורות, והשיב אותה למקומה, נקראת בראשית, ומשם זכה לתורה שנתנה על ידו.

והי' הזו היא מיעקב וי' מישראל, י' מאדנ"י י' מיהו"ה, שי"ן ממשה היא מש"ת, ש"ת הרויח אותה, וכשהלך לשם הרויח ש"ת ש"ת אותיות ש"ת, וכשהלך עשרה דורות עד אברהם, הרויח ש"ת ה' שלו, ונקרא מש"ה, וסוד הדבר – מוליך לימין משה זרוע תפארתו בוקע מים מפניהם לעשות לו ש"ת עולם, ובה הוציא את בניו מן הגלות, ובה הפך את המצרים. זהו שכתוב הנה יד יהו"ה הויה, ה' חמש אצבעות, ובה בקע את הים, וזהו בוקע מים מפניהם, ובה עתיד להיות בוקע את ים התורה מימין. אותו הזמן, מה שהיה לשמאל



בלב הָיָה הַבֵּל, שֶׁהוּא הַבֵּל, הַבֵּל הַתְּעֵלָה לְיָמִין, וּמִשָּׁם עָלָה לְמַחֲ שֶׁהוּא חֲכָמָה, שֶׁהָרִי הַלֵּב הוּא הָאֵם הָעֵלְיוֹנָה, שֶׁעָלְיָה נֹאמֵר הַלֵּב מִבֵּין, וְלֵאחֶר כֵּן יָרַד עַל הָאָרֶץ לְהוֹרִיד תּוֹרָה עַל הָאָרֶץ.

וּמִשּׁוּם זֶה יֵשׁ הַבֵּל אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה עַל הָאָרֶץ אֲשֶׁר יֵשׁ צְדִיקִים אֲשֶׁר מִגִּיעַ אֲלֵיהֶם כְּמַעֲשֵׂה הַרְשָׁעִים, זֶה אָדָם וְהַבֵּל, שֶׁזֶה חָטָא בְּמַחֲשָׁבָה וּבְמַעֲשֵׂה, וְזֶה חָטָא בְּמַחֲשָׁבָה וּבְמַעֲשֵׂה, בְּמַחֲשָׁבָה הִיא י', עָלְיָה נֹאמֵר וַיִּנְסוּ אוֹתֵי זֶה עֲשׂוּ פְעָמִים, וּמִשּׁוּם זֶה, כְּשָׁבָא אָדָם בְּגִלְגּוּל בְּאַבְרָהָם, הַתְּנַסָּה בּוֹ בַּעֲשָׂרָה נְסִיוֹנוֹת, וּמִשּׁוּם שֶׁחָטָא בְּמַעֲשֵׂה כְּשֶׁהִתְגַּלְגַּל בְּיִצְחָק, נִתְנַסָּה בְּמַעֲשֵׂה. בְּאַבְרָהָם נִתְנַסָּה בְּמַחֲשָׁבָה, וּבְיִצְחָק בְּמַעֲשֵׂה, יַעֲקֹב כּוֹלֵל אֶת שְׁנֵיהֶם. מֵהַצַּד שֶׁל יִצְחָק קָרָא לוֹ יַעֲקֹב, וּמֵהַצַּד שֶׁל אַבְרָהָם, שֶׁשֵּׁם הַמַּחֲשָׁבָה, קָרָא לוֹ יִשְׂרָאֵל, שֶׁהָאֵב הַתְּגַלְגַּל בְּאַבְרָהָם שֶׁהוּא לְיָמִין, וְהָאֵם בְּיִצְחָק שֶׁהוּא לְשְׂמָאל, וַיַּעֲקֹב מִשּׁוּם שֶׁהוּא כּוֹלֵל אֶת שְׁנֵיהֶם, אֶת הָאֵב וְאֶת הָאֵם, נֹאמֵר בּוֹ יִשְׂרָאֵל עָלָה בְּמַחֲשָׁבָה בְּכַתֵּר עֲלִיּוֹן, שֶׁהוּא הַמַּחֲשָׁבָה הַסְּתוּמָה, וּכְשָׁבָא אָדָם, הַצְּטֻרָף בְּאַבְרָהָם, וְהַתְּפֹשֵׁטוֹ שֶׁרָשִׁיו בְּאָרֶץ, וְסוּד הַדְּבָר – מִצְרָף לְכֹסֶף וְכוּר לְזָהָב. מִצְרָף לְכֹסֶף – זֶה אַבְרָהָם, וְכוּר לְזָהָב – זֶה יִצְחָק, וּבּוֹחֵן לְבוֹת יְהוָה – זֶה יַעֲקֹב, אֵין סְפִירָה שְׁלֵא הַתְּגַלְגַּל אָדָם עֲלִיּוֹן, שֶׁהוּא יו"ד ה"א וא"ו ה"א, כ"ח מ"ה, חֲכָמָה וְדָאִי, כְּדִי לְצַרֵּף וּלְלַבֵּן אֶת הָאָדָם שֶׁבָרָא בְּדַמּוֹתָו לְמַטָּה וְהָאֲצִיל בּוֹ אֶת אֲצִילוֹתָו, וְכֹל הַטְּרַחָה שֶׁלְמַעַלָּה לֹא הִיָּתָה בְּאָדָם אֲלֵא בְּגִלְגַּל הָאֲצִילוֹת שֶׁלְמַעַלָּה, שֶׁזֶה תְּלוּי בְּזָה.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: אִם כֵּן, מֵה זֶה וַיִּשׁוּב לְיָמֵי עֲלוּמִיּוֹ, (וּמִשּׁוּם זֶה יִשְׂרָאֵל עָלָה בְּמַחֲשָׁבָה? אָמַר לוֹ: מִנֵּין לָנוּ שֶׁאַבְרָהָם שָׁם בְּמַחֲשָׁבָה? אָמַר לוֹ: לֹא לְחִנּוּם תִּקְנוּ בְּעַלֵּי הַמַּשְׁנָה הַרוּצָה לְהַחֲכִים יְדָרִים, שֶׁהִיא חֲכָמָה וְהִיא מַחֲשָׁבָה. בְּאַבְרָהָם הִתְלַבֵּן אָדָם, וּבְיִצְחָק הַצְּטֻרָף, וְסוּד הַדְּבָר – מִצְרָף לְכֹסֶף וְכוּר לְזָהָב. מִצְרָף לְכֹסֶף – זֶה אַבְרָהָם, וְכוּר לְזָהָב – זֶה יִצְחָק, וּבּוֹחֵן לְבוֹת יְהוָה – זֶה יַעֲקֹב, וְהֵן כָּל אֵלֶּה יַפְעֵל א"ל פְּעָמִים שְׁלוֹשׁ עִם גְּבַר. אָמַר לוֹ: אִם כֵּן, מֵה זֶה וַיִּשׁוּב לְיָמֵי עֲלוּמִיּוֹ?).

אָמַר לוֹ: לְאֵילָן שֶׁהִיָּה קָשִׁישׁ יָמִים וְהַתִּיבְּשׁוֹ עֲנָפָיו, קָצְצוּ אוֹתוֹ וְהִצְמִיחַ בְּשָׂרְשָׁיו, שֶׁקָּמוּ מִמֶּנּוּ עֲנָפִים חֲדָשִׁים כְּכִרְאִשׁוֹנָה, כְּמוֹ שֶׁהִיָּה בְּעֲלוּמִיּוֹ, וְזֶהוּ וַיִּשׁוּב לְיָמֵי עֲלוּמִיּוֹ, וְזֶה הִיָּה הַחֲלוּם שֶׁרָאָה נְבוּכַדְנֶצַּר בְּחֲלוּמוֹ, עֵץ גְּדוֹל וְתִקְיָף, וּבְסוּף חֲלוּמוֹ הִיָּה אוֹמֵר גְּדוּ הָאֵילָן וְקָצְצוּ אֶת עֲנָפָיו, וְאַחֵר אָמַר, בְּרַם עַקֵּר שָׂרְשָׁיו



בְּאֶרֶץ הַשָּׂאִירוֹ, וְאֵין אֵילָן כָּאֵן אֶלֶּא אָדָם עֲלִיּוֹן, שְׁנֵאֲמַר בּוֹ כִּי הָאָדָם עֵץ הַשָּׂדֶה, וְאֵת הָעֵץ הַזֶּה נָטַע הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּכַמָּה דוֹרוֹת וְלֹא הִצְלִיחַ.

(עד שנטע אותו בארץ ישראל, והרכיב אותו בשלשת האבות והצליח שם, ומשום זה הן כל אלה יפעל א"ל פעמים שלוש עם גבר. מיד שהצליח שם ואחזו שם, התפשטו שרשיו על הארץ, שהיא השכינה, והתעלו ענפים בכל הרקיעים ובכל המרכבות של הנשמות והמלאכים וחיות ושרפים ואופנים, עד שחזרו כבראשונה (עד אין סוף). והרי פרשנה שעץ החיים מהלך ת"ק שנה, גדול האילן ותקיף ורומו מגיע לשמים, וחזותו לסוף כל הארץ, תחתיו תצלל כל חית הבר, ובענפיו ידורו צפרי השמים, שהם נשמות קדושות, וממנו יזון כל בשר.)

וְהִרְכִּיב אוֹתוֹ עַד אֶלֶף דוֹר, כְּמוֹ שֶׁהַשְּׂכִינָה שֶׁהִיא עוֹלָה לְאֶלֶף דוֹר בְּעֶשֶׂר סְפִירוֹת, שִׁבְהֶם עוֹלָה עֶשֶׂר פְּעָמִים מֵאָה, עַד שֶׁעוֹלָה בָּהֶם לְאֶלֶף דוֹר, וּמִיָּד שֶׁהִצְלִיחַ הָאֵילָן בְּאֶרֶץ, יָרַד הָאֵילָן מְלַמְעָלָה, שָׂרְשׁוֹ בְּאֶרֶץ שֶׁהִיא הַשְּׂכִינָה, וְהִתְגַּדְּלוּ שָׁם עֲנָפָיו עַד אֵין סוּף, וְהִתְפָּשְׁטוּ בָּהּ שָׂרְשׁוֹ עַד אֵין תְּכֵלִית. בְּאוֹתוֹ זְמַן הִתְגַּדַּל הָאֵילָן כְּמוֹ מִקְדָּם, זֶהוּ שִׁכְתוֹב גְּדוֹל הָאֵילָן וְתַקִּיף, וְרוֹמוֹ מְגִיעַ לַשָּׁמַיִם, וְחִזּוֹתוֹ לְסוּף כָּל הָאֶרֶץ, וּמִמֶּנּוּ יִזוֹן כָּל בֶּשֶׂר. כָּל בְּנֵי הָאָדָם שֶׁלְמָטָה. בְּאוֹתוֹ זְמַן הִתְגַּדַּל הָאֵילָן כְּמוֹ מִקְדָּם, זֶהוּ שִׁכְתוֹב גְּדוֹל הָאֵילָן וְתַקִּיף וְכוּ'. חֵיַת הַבֵּר אֵלוֹ חֵיֹת הַקֹּדֶשׁ, צְפִירֵי הַשָּׁמַיִם אֵלוֹ הַנְּשָׁמוֹת, וּמִמֶּנּוּ יִזוֹן כָּל בֶּשֶׂר לְמָטָה, שִׁבְזָמַן שֶׁחָטָא אָדָם וְהָיָה מְקַצֵּץ בְּנִטְיָעוֹת, כְּכַיִּכּוֹל כְּאֵלוֹ עָקַר חֵיֹת וּמְלֵאכִים וְשָׂרְפִים וְאֹפְנִים מִמְּקוֹמָם, וְלֹא הָיָה מִי שֶׁמְקַבֵּל תְּפִלוֹת, שְׁנֵאֲמַר בָּהֶם כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיךְ אֶת הַקּוֹל וּבִעַל כְּנָפָיִם יִגִּיד דְּבָר. מֵה זֶה יִגִּיד דְּבָר? בְּתַפְלוֹת וְהַזְכִּירוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל.

אָמַר לוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר: בְּוֹדָאֵי שְׁעֵלְיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים הָיוּ תְלוּיִים בְּאָדָם הָרֵאשׁוֹן, וְלֹא לְחִנָּם פְּרִשׁוּהָ בְּעֵלֵי הַמְּשָׁנָה לְעוֹלָם יִרְאֶה הָאָדָם עַל עֲצָמוֹ כְּאֵלוֹ כָּל הָעוֹלָם תְלוּי עָלָיו, אֲבָל אָדָם שֶׁטָּרַח עָלָיו הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּגִלְגּוֹל וְלֹא הִצְלִיחַ בְּמִקּוֹמוֹ, עוֹקַר אוֹתוֹ מִמְּקוֹמוֹ וְשָׁם אוֹתוֹ בְּמִקּוֹם אַחַר וּמְשָׁנָה לוֹ מְקוֹם, וְסוּד הַדְּבָר – וְעַפְרָ אַחַר יָקַח וְטָח אֶת הַבֵּית, וְזֶה שְׁנוּי מְקוֹם (כֵּאֵן חִסְרֵי). אִם הִצְלִיחַ, מוֹטָב, וְאִם לֹא הִצְלִיחַ, עוֹקַר אוֹתוֹ מִשָּׁם וּמְרַכִּיב אוֹתוֹ בְּמִקּוֹם אַחַר וּמְשָׁנָה אֶת שְׁמוֹ, וְזֶה שְׁנוּי הַשֵּׁם. אִם הִצְלִיחַ, מוֹטָב, וְאִם לֹא הִצְלִיחַ, עוֹקַר אוֹתוֹ מִשָּׁם, וְזֶהוּ וְנִתֵּן אֶת הַבֵּית אֶת אֲבָנָיו וְאֵת עֲצָיו, וְנוֹטַע אוֹתוֹ בְּמִקּוֹם אַחַר, וּמְשָׁנָה מְעַשְׂיוֹ מְכַל מֵה שֶׁהָיָה בְּרֵאשׁוֹנָה, וּמְכַל הַצִּיּוּרִים שֶׁלוֹ מְשָׁנָה פְּנִיּוֹ וְתִשְׁלַחְהוּ.



הן כל אלה יפעל א"ל פעמים שלוש עם גבר, הקרקע שננטע אותו שם והצליח, ומתפשט ענפיו ושרשיו עד אלה דור, זו השכינה, וזה שנוי מעשה, ועד כמה פעמים? עד אלה, כמו שנאמר דבר צוה לאלה דור, ועליו נאמר האלה לך שלמה, והם אלה עולמות, שננטע אותו עד שמצליח ומרכיב אותו שם, וסוד הדבר - ועשה חסד לאלפים, למי? לאהביו, ולשמרי מצותיו לאלה דור.

אמר לו: ומה לרשעים? שהרי כתוב ובכן ראיתי רשעים קברים ובאו וכו', מה תאמר בהם? אמר לו: שמעתי בהם סוד, יפול מצדך אלה וגומר, כך אמרו לי ברמז. אמר לו: אם כך, מה זה אשר קמטו ולא עת וגומר? אמר לו: אלו תשע מאות ושבעים וארבעה דורות שהתקמטו והסתלקו קדם זמנם, וזהו אשר קמטו ולא עת, שהסתלקו קדם זמנם וזרק אותם הקדוש ברוך הוא על כל דור ודור, זהו נהר יוצק יסודם, וזהו הסוד שאין בן דוד בא עד שיכלו כל הנשמות שבגוף, ואז עתידים חדשים לבא. בינתיים הסתלק הזקן, ואמר רבי שמעון לחברים: חברים, ודאי זהו זקן הזקנים, האדם העליון. אשרי הדור שהסוד הזה התגלה בו.

(נוסח אחר וזה לשונו הוא מכתב יד)

מעשה היה, שאדם אחד חגר בלי רגלים מצא שני חכמים שלא היו בכל הדור חכמים כמוהם. פגש בהם אותו חגר, אמר להם: שלום עליכם חכמים, (שמעתי עליכם שאתם חכמי הדור), לאן אתם הולכים? אמרו לו: למקום פלוני. וערב שבת היה. אמר להם: אף על גב שאתם רוכבים על בהמות שרצות הרבה, ואני חגר בלי רגלים, אם אתם רוצים, אני אקדים לתקן לכם את השבת. תמהו. אמרו לו: והלא אתה חגר, ואיך אתה יכול להשיג את הבהמות שרצות הרבה? אמר להם השם של מ"ב אותיות ודלג להם ת"ק פרסה ברגע אחד.

מצאו את עצמם על פי מערה אחת, ושלחן לשמאל עם כל מעדני העולם עליו, ומגורה בדרום עם שבעה גרות עליה, ומטת כסף וזהב ואבנים יקרות במערב בין צפון לדרום, וכסא במזרח, ושלש מאות תלמידים על אותו השלחן. אחר שכלם אכלו, ואותם החכמים עם, קם אותו חבר ופשט את עצמו מאותו הגוף בלי הרגלים, והתלבש בגוף שפניו זוהרים כזהר שנאמר בו והמשכלים יזהרו וכו', ופני תלמידיו מאירים ככוכבים לעולם ועד, והיו פותחים



סֵפֶר קִהְלֶת, וְקוֹרְאִים בּוֹ הַבַּל הַבְּלִים אָמַר קִהְלֶת כּוֹ, וְהָיוּ חוֹזְרִים כַּמָּה פְּעָמִים. אָמְרוּ לוֹ אוֹתָם חֲכָמֵי הַדּוֹר: וְכִי שְׁלֵמָה לֹא עָשָׂה פְּסוּק אַחֵר בְּקִהְלֶת? הַכְּנִיס אוֹתָם אוֹתוֹ שְׁנַרְאָה חֲגַר בְּדֶרֶךְ, לְשִׁבְעָה הַיְכָלוֹת מִכֶּסֶף וְזָהָב וְאַבְנִים יְקָרוֹת, וּבִהֵיכַל שִׁבְעָה כִּסְאוֹת שֶׁל אַרְבַּע חַיּוֹת, וְשֵׁם יוֹנָה שֶׁל כֶּסֶף וְעֵטְרַת זָהָב עַל רֹאשָׁהּ, וְכַתוּב בָּהּ כָּל מִי שֶׁלֹּא מִכִּיר אֶת הַהַבְּלִים הַלְלוּ, עָלָיו כְּתוּב וְהָזֹר הִקְרַב יוֹמֶת. מִיָּד שָׂרְאוּ כֶּךָ אוֹתָם חֲכָמֵי הַדּוֹר אֶת שְׁכָתוּב בְּאוֹתָהּ הָעֵטְרָה, חֲזָרוּ לְאַחֹר. אָמַר לָהֶם אוֹתוֹ שְׁנַרְאָה עָלֵיהֶם כַּחֲגֹר: וְכִי עָלִיכֶם נֹאמַר שְׂאֵתָם חֲכָמֵי הַדּוֹר? אֵינְכֶם אֶלָּא טַפְשֵׁי הַדּוֹר, וְלֹא רְאִיתֶם בְּכֹל לְמוֹדִיכֶם כִּי בִי חֶשֶׁק וְאַפְלִטָהוּ, עַד אַרְךָ יָמִים אֲשֶׁבִיעֵהוּ, לְעוֹלָם שְׁכָלוּ אַרְךָ, אֵלּוֹ הַהַבְּלִים שֶׁל קִהְלֶת הֵם בְּסוּד שֶׁל שִׁבְעָה שְׁמוֹת, שִׁבְהֶם אַרְבָּעִים וּשְׁתַּיִם אוֹתִיּוֹת, כְּנֶגֶד שִׁבְעָה יְמֵי בְּרֵאשִׁית שֵׁשׁ בָּהֶם עֶשֶׂר אֲמִירוֹת וּשְׁלֹשִׁים וּשְׁנַיִם אֱלֹהִיִּים, וְהֵם אַרְבָּעִים וּשְׁתַּיִם, וְעָלֵיהֶם לֵב, שְׁנֹאמַר בָּהֶם אֱלֹהִיִּים הָאֱלֹהִיִּים, וְהֵינּוּ וּגְבוּהֵים עָלֵיהֶם, אֵלּוֹ שִׁבְעַת תְּבוֹת אֲבָגִיתִין, עָלֵיהֶם נֹאמַר שְׂרָפִים וְגוֹמֵר. וְהַשֵּׁם הַזֶּה הוּא סִגְלָתוֹ לְכִסּוֹת אֶת הַנְּשֻׁמָּה, כְּשֶׁעוֹלָה לְמַעְלָה בְּכֹל לַיְלָה לְהַעֲדִיד עַל הַמַּעֲשִׂים הַטּוֹבִים שֶׁל אָדָם, מִמְּלֶאכִי חֲבָלָה וּמְכַל הַמַּזִּיקִים וְהַרוֹחֹת וְלִילִין וְשִׁדְדִין, וּבָהֶם פּוֹרַחַת לְמַעְלָה, בְּשֵׁתִי אוֹתִיּוֹת מְכַל שֵׁם תְּכֶסֶה פְּנֵיהָ מֵהֶם, וּבְשֵׁתִי אוֹתִיּוֹת תְּכֶסֶה רִגְלֶיהָ, וּבְשֵׁתִי אוֹתִיּוֹת פּוֹרַחַת לְמַעְלָה, וְאֵף כֶּךָ לְרוּחַ, וְאֵף כֶּךָ לְנֶפֶשׁ, וַיֵּשׁ שֵׁם בֶּן מִ"ב בְּצוֹרַת חוֹתָם שְׁעוֹה נִכְתָּב, וַיֵּשׁ שֵׁם מִ"ב בְּצִיּוֹר שֶׁל דְּמוֹת הַמְּלָךְ חֲקוּק עַל הַחוֹתָם, וַיֵּשׁ שֵׁם מִ"ב שֶׁהוּא דְּמוֹתוֹ מִמֶּשׁ, שֵׁם מִ"ב שֶׁהוּא דְּמוֹתוֹ, הוּא יְהוֹ"ה, יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, יו"ד וּא"ו דל"ת, ה"א אל"ף, וּא"ו אל"ף וּא"ו, ה"א אל"ף, שֵׁם מִ"ב שֶׁהוּא הַחוֹתָם הוּא אַהִי"ה אֲשֶׁר אַהִי"ה, צִיּוֹר מִ"ב בְּשְׁעוֹה זֶה אֲבָגִיתִין.

וְהַרְשָׁעִים נִשְׁמָתָם שֶׁל הַשְּׂדִים וּמֵהַמַּזִּיקִים, וְלֹא פוֹעֲלִים בָּהֶם אֶלָּא כְּשׁוֹף וְעוֹבְדֵי שְׂדִים כְּמוֹתָם, מִשׁוּם שֶׁהַרְשָׁעִים כָּל הַשְּׁמוֹת וְכָל הַהַיּוֹ"ת שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְכָל הַמְּלֶאכִים שׁוֹנְאִים אוֹתָם, וּמִשׁוּם כֶּךָ לֹא מוֹעִיל לֹא קָמִיעַ וְלֹא שְׁמוֹת קְדוֹשִׁים וְלֹא מְלֶאכִים, שֶׁלֹּא תוֹפֵס אֶלָּא מִיָּן בְּמִינוֹ, וּמִשׁוּם זֶה לֹא תִזְרַע כְּרֶמֶךְ כְּלָאִים, שְׁנֹאמַר בָּהֶם כִּי כָרַם יְהוֹ"ה צְבָאוֹת וְגוֹמֵר, צְבָאוֹת הַנִּקְדָּה שֶׁלוֹ יְהוֹ"ה, עָלָיו נֹאמַר רַק בְּאַבּוֹתֶיךָ חֶשֶׁק, חֲלָ"ם שְׁבָ"א



קמ"ץ, והם זרע אברהם יצחק ויעקב, דרגתם חסד, הכהן הגדול, גבורה - לוי, ישראל - העמוד האמצעי, משום שחל"ם כתר על תפארת, קמ"ץ חכמה על חסד, ובו הרוצה להחכים ידרים, ובחכמה אשרי המחכה לתחית המתים, חכמה מחכ"ה. קמו כלם והשתטחו לפניו וכו'.

פֶּתַח כַּמְקֹדֵם וְאָמַר, יֵשׁ הֶבֶל אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה עַל הָאָרֶץ וְכוּ'.

בא וראה, שמעתי שהיה מעשה באיש אחד מאותם בעלי קבים שהיה הולך בדרך, פגש בשני חכמים בעלי הדור, בעלי חכמת התורה. אמר להם: שלום עליכם חכמים, שמעתי עליכם שאתם חכמי הדור, לאן אתם הולכים? אמרו לו: למקום פלוני. וערב שבת היה. אמר להם: אני הולך לשם, (אלף) ואסדר לכם מקום בית מושבכם, אם אתם רוצים. אמרו לו: והרי אנו עם סוסים ואתה בלי רגלים, ואיך יתכן שיהיה זה? אמר להם: אף על גב שאתם רוכבים על בהמות שרצות הרבה, ואני חגר בלי רגלים, אם תרצו, אני אקדים לסדר לכם את השבת. תמהו. בינתים החזירו ראשיהם אליו וראו אותו שהיה רץ כמו כוכב שביט. עשה להם קפיצה, ומצאו את עצמם על פי מערה כהרף עין. [אמר להם השם של מ"ב אותיות, דלג להם חמש מאות פרסות ברגע אחד, מצאו כו'.]

אמר להם: חכמים, הכנסו. נכנסו אחריו למערה בתוך מערה, עד שנכנסו לפרדס אחד, והיה שם אותו בעל קבים מתפשט מאותו הגוף, והיה מתלבש בגוף אחר שפניו היו מאירים כשמש, והיה יושב על כסא של מלכות, ושלש מאות תלמידיו תחת הכסא לרגליו, והיו קוראים הבל הבלים אמר קהלת, והיו קוראים פסוק זה פעמים בלי חשבון. אמרו להם אותם חכמים בעלי הדור: מה זה, וכי אין פסוק אחר בספר קהלת? מיד קם אותו בעל הקבים שהיה יושב על כסא, ואחז בידיהם, והכניס אותם לשבעה היכלות, ובכל היכל והיכל היה כתוב הבל הבלים, ובהיכל השביעי היה נשר ועטרה בפיו, ודמות יונה באותה עטרה, והיה כתוב בעטרה: כל מי שלא מכיר את ההבלים הללו ובסוד שלהם, עליו נאמר והזר הקרב יומת. מיד הם חזרו לאחור. אמר להם אותו בעל הקבים: אתם חכמים בעלי הדור? שהלכתי אחריכם עד כעת לדעת את חכמתכם, ובודאי שאינכם חכמים, שודאי שבפסוק הזה עשיתי כל הבנין הזה,



ובו הייתי טס את העולם בטיסה אחת, ופעם אחת בשמים, ופעם בשלש, ופעם בארבע, ופעם בחמש, ופעם בשש, ופעם בשבע, ואנו בארץ הזו כלנו הולכים על קבים, והפסוק הזה ירשתי מאבא, ואבי מאביו, עד כל הדורות. נתן להם ממון רב ושם אותם במקומם כהרף עין.

ומשום זה יש הכל אשר נעשה על הארץ. אמרו לו החברים: רבי, אמר לנו שום רמז בפסוק הזה, שלא התכסתה החכמה הזו מן החכמים. אמר להם: חכמים, בודאי שסוד עליון יש שם, אבל אמר לכם ברמז. שבעה הכלים הם, ואשרי מי שלא נוטל את שחרם בעולם הזה, והם שכלולים בכת שבע, והם בפסוק הזה, הכל אחד, הכלים שנים, הכל הכלים שלשה, הרי ששה, הכל הכל – הרי שבעה, וכנגדם שבעה שמות אבגית"ץ, אלו שבעת הכלים הם כפולים, כנגד שבעת הנרות של המנורה, כפולים, שנאמר בהם שבעה שבעה מוצקות, (והם) שבע הוי"ת שנאמר בהן באמירה יהי אור, והיה מיד, והלבושים של אותם שבע הוי"ת הם שבעה שמות אבגית"ץ וחבריו, הכל הוא להב, הכלים להבים, ועליהם נאמר קול יהו"ה חוצב להבות אש, ומי שמכיר את הכלים הללו, כשמוציא אותם מפיו ומלבו, יודע לכוון בשכינה העליונה, שכל הכלים יוצאים ממנה ומתלבשים בשכינה התחתונה, שכוללת שבעה שמות אבגית"ץ וחבריו, שהם האותיות שבהן נבראו שמים וארץ, שאלו תלויים באמירה ואלו בעשיה, בסוד של אומר ועושה מיד, ושבעת הכלים הללו הם כפולים, כנגד שבעה נרות המנורה, כפולים, שנאמר בהם שבעה ושבעה מוצקות לנרות וגומר, (אלו באמירה ואלו בעשיה, והם י"ה יו"ד ה"א, ו"ה נ"ו ה"א, אלו הם שבעה ושבעה מוצקות).

(אשרי העם שיודעים להעלות תפלות באמירה ובמעשה, ועליו נאמר ואשים דברי בפיך וכו', והרי פרשה אל תקרי עמי אלא עמי, בשתפות, כמו שנאמר בו בדבר יהו"ה שמים נעשו כו', כך אתה בשתפות עמי, שבדבוריך נעשו שמים וארץ.

ועוד, הכל ה' לב, ה' מתחלק לד"ו פרוצים, ד"ו, ד' ארבעת רגלי הכסא, ו' שש מעלות לכסא. אשרי הוא מי שיורש נשמה מכסא הכבוד הכלול מעשרה התקונים הללו, ועושה אותה כסא ליהו"ה, שהשם של יהו"ה שהוא בדרך אצילות, לתקן לו האדם כסא לנשמתו, שכל פרשהו הקדמונים, כל הנשמות גזורות מכסא



הכבוד, ושם שורה השכינה העליונה, ואין ה' בלי י', ומשום כך כי יד על כס י"ה.

ו' שורה במטטרו"ן, וזהו רוח השכלי שהוא אצילות, ה' שורה באופן, וזו נפש השכלית בדרך אצילות, שיש נשמה ורוח ונפש שכלית ולא בדרך אצילות, אלא נאמר בהן גזורות, והם כסא ומלאך ואופן, אשריהם ישראל שמעלים ההבלים של התפלות בהם אל האותיות של הקדוש ברוך הוא והשכינה העליונה והתחתונה, ומשום זה יש הבל אשר נעשה על הארץ, ויש הבל של רשעים, שהם הבלים של שקר, ונוטלים אותם מלאכי חבלה, ונוטעים בהם רקיעים וארצות של שקר, ועליהם נאמר הבל המה מעשה תעתעים. קמו כלם והשתטחו לפניו, ואמרו, אלו לא באנו לעולם אלא לשמע את (זה - די.)

לַיְנֻרוֹת אשר על ראשה, והן י"ה יו"ד ה"א, ו"ה וא"ו ה"א, והשבע כפולות בג"ד כפר"ת הם לבושים להם, וכלם עולים מהלב לפה, שבעה הבלים עולים, שבעה יורדים להשקות אותם, ומשום זה שבעה ושבעה מוצקות, שלשה הם גנוזים למעלה, שהלבושים שלהם אמ"ש, שהם אש מים רוח, הרי הם עשרה שעולים משלשים ושתיים נתיבות, וכנגדם הם עשר אמירות, ושלשים ושנים אלהים של בראשית - הרי ארבעים ושתיים. מהלב יוצאת אש, מכנפי הראה - רוח, מן המזח - מים, והרוח אחוזה במים ואש ונעשה קול. כשאוחז במים נאמר בו קול יהו"ה על המים, כשאוחז באש נאמר בו קול יהו"ה חצב להבות אש, כשאוחז ברוח הוא רוח חזק מפרק הרים ומשבר סלעים, ועליו נאמר קול יהו"ה שובר ארזים.

וְשִׁלְשִׁי נקודות הן כנגד אמ"ש, והם חש"ק, זהו שכתוב רק באבתיך חשק יהו"ה, והוא חל"ם שב"א קמ"ץ, קמ"ץ לימין, קול יהו"ה על המים, וכשרוח אוחז בו, שהוא חל"ם, נאמר בו ורוח אלהים מרחפת על פני המים. השב"א הוא באש, וכשאוחז בו הרוח, הוא רוח חזק מפרק הרים ומשבר סלעים. מצד הגבורה שהוא קשה, כשאוחז בו הרוח, שהוא חל"ם בין קמ"ץ שב"א, שהם מים ואש, שהם שתי זרועות שיש בהם יד ימין יד שמאל, שהם עשרים ושמונה פרקים, נאמר בהם קול יהו"ה בכתו. כשהרוח הזו אוחזת בעמוד של האמצע, נאמר בו קול יהו"ה בהדר. כשאוחזת בשתי



שוקים שהם צר"י, נאמר בהם קול יהו"ה יחולל אילות, שהם שני עפרי האלה, שנים אחים, איש באחיהו ידבקו.

וכאן סוד היבום, שאם יפל אחיו, הרי השני שיקים אותו, וסוד הדבר – נתנני שממה כל היום דו"ה, וזה הו"ד, שנאמר בו כי נגע בכף ירך יעקב, בכף שלו, השכינה היא דוה בגלות, משום שפרח ממנה הירך שהוא ו' מן ה', והיא נשארה ד' שלה (דלה). קול יהו"ה יחיל מדבר, זה חיר"ק וזה צדיק, כשהרוח אוהזת בו, הוא יחיל מדבר, שבעה קולות פנגד שבעה שמות אבגית"ץ וכו'.

הרוח עולה באויר שהוא כתר עליון, אויר קדמון, האש עולה אל הה' שהוא האם, ונעשית אשה, המים עולה אל הי' ונעשה ימים, וזו חכמה, וכך יורדים אל הנצח והוד יסוד, המלכות היא הכלי של כלם, והיא עפר הכלולה מכלם, והיא הכלל של כל האותיות שהם כלי לנקדות, ועל שבעת הקולות הללו נאמר וכל העם ראים את הקולת, ועל שלשה גנזים אמר קול דברים אתם שומעים, בת קול שכלם שכינה תחתונה.

בא וראה, שלש נקדות הן, חיר"ק חל"ם שור"ק, חלם, קוצו של י' למעלה הוא חלם, הקוץ של האות י' למטה הוא חיר"ק, בתוך האמצע הוא שור"ק, כשהם שלש כאחד, הן סגולתא, והם שלשלת, והם שור"ק והם סגול"ל.

בתר על חכמה ובינה הוא סגולת"א, חל"ם על צר"י, סגול"ל הוא נקדה תחת צר"י, חסד גבורה, תפארת למטה, נצח הוד, היסוד באמצע הוא שור"ק, וכך כשתפארת באמצע, הוא שלשלת. השב"א הוא שתי נקדות, כשמתגברים מים על אש או אש על מים, או כשהם יסוד על מלכות, כל ספירה זו על גבי זו בכל מקום הוא שב"א, וסוד הדבר – את המאור הגדל ואת המאור הקטן, כשהם שוים הם היו צר"י, את שני המארת הגדלים, וכל הנקדות הן דבור, והאותיות הבל הבלים, שתלויים מה"ה, והן אותיות גדולות ואותיות קטנות, (הנקדות מ' בת קול ודאי, הקולות הם מן ו', והם אותיות נקדות), והטעמים כלולים בהן, (הנקדות מתלבשות במים בימין, שנאמר הרוצה להחכים ידרים), האותיות מן ה' ה', הנקדות מן י', הטעמים מן ו', הנקדות מתלבשות במים בימין, שנאמר בו הרוצה להחכים ידרים, האותיות מתלבשות באש משמאל, ועליהם נאמר קול יהו"ה חצב להבות אש, שהם הבלים,



הטעמים מתלבשים באויר באמצע, והטעמים הם מצד הכתר, והנקודות מצד החכמה, והאותיות מצד הבינה, (שבשכילה) ומתלבשים במים אש ורוח, שהם חסד גבורה תפארת, וכך מתלבשים בנצח הוד יסוד, המלכות הפלי של כלם, כלולה מכלם.

היא הפה שממנו יוצאים ההבלים והקולות והדבורים, וכלם נכללים בה, והיא הלב שכלם בו נכללים, וממנה יוצאים הדפק של הרוח לכל העורקים של הזרוע. כשהרוח דופק במים שהוא לימין, נאמר בו קול דודי דופק פתחי לי אחותי, לאותה שנאמר בה אמור לחכמה אחותי את, וכשדופק לשמאל שהיא אש, נאמר בה רעיתי, שבו נשרף בכמה רשפיים שהם שרפיים, שנאמר בהם רשפיה רשפי אש שלהבת י"ה.

מצד העמוד האמצעי יונתי תמתי, משום שהיא הדרגה של יעקב, שנאמר בו ויעקב איש תם, והדפק שלה שם במשקל, לא עולה ולא יורד, שבמים יורד אל הצדיק המעין אליו באריכות, ועולה בו באריכות של תקיעה. באש הוא הדפק בשברים בשבר, ובעמוד האמצעי יורד (אוחז) בשניהם שלשל"ת, בינוני, וזו תרועה, קול דממה דקה אל השכינה התחתונה. תמתי, תם אותו הדפק, משום שהביאו לה בחשאי.

וכשהשכינה בגלות, נאמר בה אני ישנה ולבי ער, כשהיא ישנה אין בה דפק, משום שהקדוש ברוך הוא שהוא הקול, הדפק שלה, התרחק ממנה. זהו שכתוב נאלמתי דומיה החשיתי מטוב, למה נאלמתי? מי"ה, שהיא דומיה שנרמז באלהי"ם, שהוא שלשים ושנים אלהים של מעשה בראשית, שרוח הקדש דופק, שנאמר בו ורוח אלהי"ם, משום שהחשיתי מטוב, שהוא קול באותו הזמן נשארת בת יחידה בלי קול, ומשום זה אין בת קול בגלות, ומשום שאין בת קול בגלות, הביאו לה בחשאי, ומשום זה התפלה היא בחשאי. אף על גב שסודות גדולים יש כאן, שבעים פנים יש לתורה.

ובאותו זמן אין לה דפק, שהוא כמו שהנקודות שמנקדים בדפק האצבעות שהן עשר, שבהם מנקדים בדפק הרוח, והם מנקדים בנימים של כנור דוד, הדפק הוא כמו הקול שעולה בנגון, כנגד עשרה דפקים שמסתכל הרופא בדפק, עשה דוד עשרה מיני



נגונים בתהלים. ארבעה הם, אחותי רעייתי יונתי תמתי, כנגד יהו"ה, ועשרה דפקים כנגד יו"ד ה"א וא"ו ה"א, הדפק יוצא מאזן שמאל של הלב, וזוהי רוח צפונית שהיתה מנשבת בכנור דוד שהיה מנגן מאליו, וכל העורקים והורידים של הגוף שהם דפקים, הם (היו) דופקים מן הלב, וסוד הדבר – אל אשר יהיה שמה הרוח ללכת ילכו.

הכבוד הוא סמא"ל, הוא עשו, שאין בו רוח הקדש, העורקים שלו לא דופקים, ומשום זה אין שכינה שורה באמות העולם, ובגלות שהסתלקה רוח הקדש, שנאמר בו ונחה עליו רוח יהו"ה וגומר, אין דפק בלב שהיא השכינה, ומשום זה נאמר בה אני ישנה ולבי ער, ואין בת קול בפה (שהיה עולה), (שבה עולה) הקול ברוח בתקיעה בארץ, ובשברים בשבר, ובתרועה שלשל"ת, קול בינונית, לא באריכות ולא בקצרה, בת קול היא קול דממה דקה קטנה, קול נמוך בחשאי, שהרי קול באשה ערוה, וכשיבא המשיח, יורדת עליו רוח הקדש, ומיד היא אומרת קול דודי דופק, הדפק עולה ויורד, עולה ה' העליונה אל ה', ויורדת ה' התחתונה אל ו', שהוא קרבן ליהו"ה, קרבן עולה ויורד.

וסוד הדבר – יהו"ה בתכמה יסד ארץ כונן שמים בתבונה, באבא שהוא י' יסד הבת, שהיא ה' קטנה, שעליה נאמר ואביו שמר את הדבר, באם שהיא ה' העליונה כונן שמים, שהוא ו', והוא בן י"ה, וכשיהיו מתקרבים האותיות אב עם אם, בן עם בת, כל אחד עם בת זוגו, ה' העליונה (עולה) ל', ה' (התחתונה) יורדת לו'. זהו קרבן עולה ויורד. באותו הזמן ותקרבו עצמות עצם אל עצמו, וסוד הדבר – עצם מעצמי ובשר מבשרי, עצם מעצמי זו י' עם ה', ובשר מבשרי זו ו' עם ה', ועל כן יעזב איש את אביו ואת אמו וגומר.

ומשום זה כשעולה ה' אל י', נאמר בה זאת תורת העלה היא העלה, שהיא (שהיתה) עולה אל האב, וכשירדת לבן, נאמר בה ואש המזבח תוקד בו, נשרפת בו בשלהבות של אהבה, וכך כשירדת ו' אל ה' שלה, וי' עולה אל ה' שלה, באותו הזמן והנה מלאכי אלהים עלים וירדים בו. כל הדפקים הללו של שאר העורקים, וכך פרוהו, עולים שנים ויורדים שנים, עולים שנים י"ה זה לזו, ויורדים שנים ו"ה זה לזו.



ועוד עולים שנים – רוח ואש, שהם קולות, ועולים בדפק, ויורדים שנים – מים ועפר, שהם כבדים בדפק, והם מיכא"ל גבריאל נוריא"ל רפא"ל. מיכא"ל מים, גבריאל"ל אש, נוריא"ל רוח, רפא"ל עפר, י' בראש, ה"ה בידים, ו' בגוף, ה"ה ההבל עולה וההבל יורד, הבל עולה זו ה' עליונה שעולה לי', שהוא עשר אמירות, ובמה עולה? בקול שהוא ו'.

וההבל יורד זו ה' התחתונה שיורדת אליו ונעשית דבור, הקרבה של כל ההבלים וקול ודבור הוא פ"ה, שהוא בחשבון מיל"ה, כולל הכל, הוא קרבה של אדנ"י בעמוד האמצעי קרוב ליהו"ה, וזו השכינה התחתונה, והיא (והוא) היחוד של האותיות יהו"ה עם צדיק, שהוא אות הברית, ואשרי הוא מי שמקריב את האותיות הללו בתפלות, שהוא הקרוב של הקדוש ברוך הוא, שכינתו, בפיו, אשרי הוא מי שמיוחד אותם בקריאת שמע ובתפלתו, שהקרבה שלהם ודאי בעמוד האמצעי, היחוד שלהם בצדיק, ומי הוא שמיוחד הכל ומקרב הכל? עלת העלות.

בינתים הנה זקן מזדמן לו שהיה מאיר העולמות, רבי פנחס בן יאיר שמו, ואמר: רבי רבי, ודאי שקרבת ארבעת האותיות ויחודם בעמוד האמצעי, והקרבה והיחוד שלהם, כך הוא בצדיק, ובשתי דרגות מיוחדים אותם ישראל, בקריאת שמע של ערבית ושחרית, ומקרבים אותם בתפלת שחרית וערבית, וזה קרוב עולה ויורד, ה' עולה בעמוד האמצעי, ו' יורד בצדיק, אף על גב שהכל אמת, עולה ויורד ה' עם אות י', ה' עם אות ו'. מיד שאמר הדברים הללו, פרח.

למוד או אמירת הזהר במקור השכם מועיל לטהרת הנפש ותאות למוד התורה ובכלל זה גם כן תזהרו בני מאד ללמד, או על כל פנים לומר בכל יום בבקר השכם אליבא ריקנא שעור זהר הקדוש, ודבר זה מועיל מאד לטהרת הנפש וגורר תאות הלמוד כנזכר בספר עבודת הקדש, אשריכם בני היקרים אם תשמעו בקולי.
(רחמי האב סימן ג')



סדר הלימוד ליום טז תמוז [יום 282 בשנה]

אמר רבי שמעון לחברים: אשרי חלקנו שעליונים ותחתונים הם בהספמה לסייע לנו. זהו שבארוהו בעלי המשנה, שאדם שמשתדל בעבודת רבונו, שכל הבריות של העולם הם בסיועו, כמו שבארוהו כל העולם כלו לא נברא אלא לצוות לזה, ואפלו שרפים וחיית ואופנים לא נבראו אלא לסייעו, וכשאדם מוציא הכלים ודבורים בתפלתו, כמה עופות פותחים כנפיהם ופיהם לקבל אותם, זהו שכתוב כי עוף השמים יוליך את הקול ובעל כנפים יגיד דבר, ונוטל הקדוש ברוך הוא הדברים הללו ובונה מהם עולמות, שנאמר בהם כי כאשר השמים החדשים והארץ החדשה אשר אני עשה, וסוד הדבר – ואשים דברי בפיך ובצל ידי כסיתיה לנטע שמים וליסד ארץ ולאמר לציון עמי אתה, אל תקרי עמי אלא עמי, בשתפנות.

בינתים הרי הזקן יורד, פתח ואמר: אני ישנה ולפי ער, אני ישנה מאהובי שהתרחק ממני, ולפי ער כשבא אלי. לכלה שהיתה נשואה לחתן והתרחק ממנה, נפלה בבית חליה, והתקבצו אליה כל הרופאים, ולא היו יכולים לדעת את המחלה שלה. רופא הקרטני היה שם שהיה מכיר בדפק, בעשרה מיני דפקים שצריך להתבונן בהם רופא, כנגד עשר אצבעות, ולא היו מכירים בחליה אלא הוא, שפמה משקים וריחות טובים מתפוחים, שנאמר בהם וריח אפך כתפוחים, וכמה משקים מעסיס רמונים היו משקים אותה רופאים אחרים, ולא היו מועילים לה, עד שבא (שה) הרופא הקרטני והסתפל בדפק שלה, והיא נכרה לרופא, ואמרה קול דודי דופק, והוא אמר פתחי לי, פתחי את האות י, שהיא עשרה מיני דפק, קול דודי דופק זה וי, דופק בשער, בששת (הדפקים) הפרקים של הזרועות, וסוד הדבר – ידיו גלילי זהב ממלאים בתרשיש, בתר"י ש"ש, בשתי זרועות ששה פרקים, וכלם רמוזים במלת בראשית, שהוא בר"א שי"ת.

ועליהם נאמר פתחי לי באות ב', פתחו לי שערי צדק, שאו שערים ראשיכם והנשאו פתחי עולם ויבא מלך הכבוד, ומשום זה פתחי לי באות ב', זה השער ליהו"ה, וזו האות ב' מן בראשית. אחותי – באות א' מן בראשית. רעיתי – באות ר' מן בראשית. יונתי – באות י' מבראשית. תמתי – באות ת' מן בראשית. שראשי – באות



ש' מן בראשית. (נמלא טל, סוד הדבר - יהו"ה אה"ד, שעולה לחשבון ט"ל). דבר אחר נמלא ט"ל, באלהיים, ובו היא מלא"ה, באיזה מקום? ביום השביעי שהוא הששי, ועל ראשו י', העטרה הכלולה מעשרה, י' היא טפה שנמשכת מן המזח אל ה' אפיקי מים, ו' הרוח שיוצאת מאזן שמאל, רוח צפונית שהיתה יוצאת מאזן שמאל של הלב, והיתה מנשבת בכנור דוד, והיה מנגן מאליו, ועליו נאמר קול דודי דופק, שבראשונה אמרה ה' קטנה אני ישנה מן י"ה, עד שהתעורר ו' אלי שהוא רוח, ומיד קול דודי דופק בשש אותיות מבראשית, שהם כנגד שש התבות של היחוד, והן כנגד ששת ימי בראשית.

ועוד, פתחי לי ביום הראשון, שהוא ימין, שעליו נאמר פותח את ידיך ומשביע לכל חי רצון, ידיך יודיך, זו י' שהיא לימין, אחותי ביום השני, ששם ה', יונתי ביום השלישי, ששם ו', שראשי נמלא טל ביום הרביעי (השלישי), שהוא הכלל של יו"ד ה"א וא"ו, שהוא חשבון ט"ל, וזהו גוף וברית שנחשבים אחד בחשבון, שהוא וא"ו שעולה אה"ד, ו' העליונה - העמוד האמצעי, ו' התחתונה - צדיק, א' מראה על שניהם שהם אחד.

קוצותיו, אלו שש קצוות שהן ה"א, ששה פרקים שכלולים בשתי שוקים, שהם יום חמישי ויום ששי, שעליהם נאמר שוקיו עמודי שש, רסיסי לילה - זו השכינה התחתונה הכלולה מיו"ד ה"א וא"ו ה"א, ולמה נקראת לילה? שהיא ליל שבת ליל שמורים, שהיא ודאי ליהו"ה, בהוציאו אותם מארץ מצרים. ועוד, אני ישנה - במשנה, ולבי ער - בתורה, שנאמר בה התאנה חנטה פגיה, שהם תלמידי חכמים בשלשים ושתים נתיבות פליאות חכמה, בשלשים ושנים אלהיים של מעשה בראשית, בל"ב שהוא ב' מן בראשית ול' מלעיני כל ישראל. והגפנים סמדר נתנו ריח - אלו בעלי מצוות. קומי לך רעיתי יפתי ולכי לך - בתורה שבכתב, יפתי ולכי לך - בהלכה בתורה שבעל פה. ועוד, אני ישנה - בשלש מאות וששים וחמש מצוות של לא תעשה כחשבון אותיות ישנ"ה, ולבי ער - במאתים ארבעים ושמונה מצוות עשה כחשבון ולב"י ור' מער, רמז שנתנו מימין ומשמאל. מה זה ע' מן ער שהוא בתוספת? זה העמוד האמצעי שנאמר בו עין יעקב, שהוא העמוד האמצעי שכולל מצוות עשה ולא תעשה, שנתנו מימין ומשמאל בו הם כלולים.



וְעוֹד, קול דודי דופק, זה העמוד האמצעי שהוא תור"ה כולל תרי"א, שנתן משתי זרועות, ששם האב והאם שהם י"ה, ובהם השתלם תורה שהוא ו' כולל תרי"ג, ה' תחתונה, תורה שבעל פה כלולה מכל האותיות, ובה השתלם יהו"ה.

וְעוֹד, אני ישנה, שניה ודאי לחכמה שהיא י', כשהתרחק ממני אהובי שהוא ו', וסוד הדבר - יהו"ה בחכמה יסד ארץ כונן שמים בתבונה. בחכמה, שהוא אב י', יסד הבת שהיא ארץ, ה' קטנה - הארץ ודאי, כונן שמים זה ו', בתבונה - זו האם העליונה, שפינה נקראת למעלה כשהיא עם בעלה, ותבונה נקראת למטה כשהיא עם ו' שהוא בן, ו' ות' שהוא תפארת, נשארת היא ה' עמו, ובאותו זמן שהאות י' היא עם האם והיא מרחקת ממנה, נאמר בה אני ישנה (והיא שניה לה).

וְעוֹד ישנה, בגלות, שלא דופק בה, ובאותו זמן שיבא בעלה, קול דודי דופק, שהוא ו', האהוב שלה, רוח צפונית יוצאת אליה שנושבת בכנור דוד, ורוח דרומית מצד הימין, ורוח אלהיים מרחפת על פני המים, שהם מים מצד החסד ששם חכמה.

ובזמן שתבא הגאלה, הדפק עולה ויורד כמו שהקרבן עולה ויורד, עולה ה' העליונה לי', ויורדת ה' תחתונה לו', ומה שהיה יהו"ו חוזר להיות יהו"ה, האב עם האם, הבן עם הבת, ומשום זה אמר הנביא כה אמר יהו"ה אל יתהלל חכם בחכמתו, שהוא לימין בזמן שהקדוש ברוך הוא מרחק משכינתו, ואל יתהלל הגבור בגבורתו, ששם גבורה בצפון ושם העשר, זהו שכתוב מצפון זהב יאתה, ובשביל זה אל יתהלל עשיר בעשרו, (שם לצפון, שנאמר מצפון זהב יאתה), בזמן שהאות ו' מרחקת מה' שלה, כי אם בזאת יתהלל המתהלל השכל וידוע אותי כי אני יהו"ה וגומר, כשהיה יהו"ה כראוי, כל אות עם חברתה, זהו שכתוב עצם מעצמי ובשר מבשרי לזאת יקרא אשה כי מאיש לקחה זאת.

על כן יעזב איש את אביו ואת אמו, זו חכמה, אביו, ובינה - האם, זהו שכתוב כי אם לבינה תקרא, ודבק באשתו זה ו' הבן, ואחר שנדבק באשתו שהיא ה', והיו לבשר אחד, וזהו קרבן עולה ויורד, קרבן - קרבת האותיות שמתקרבות י' עם ה', ו' עם ה', ומשום זה קרבן ליהו"ה, שמתקרבת אשה לבעלה. זהו שכתוב אדם כי יקריב



מכם קרְבַן ליהו"ה, מה זה אָדָם? זה יו"ד ה"א וא"ו ה"א, שְהוּא הַתְקַרְבוּת הָאוֹתִיּוֹת, וּמִי קָרַב לְאוֹתִיּוֹת? זֶה עֵלַת עַל כָּל הָעֲלוֹת. בְּאוֹתוֹ זְמַן הַדִּפְקָ עוֹלָה וַיּוֹרֵד מֵאַרְבַּעַה דְּפָקִים לְעֶשְׂרָה, הַדִּפְקָ שֶׁל אַרְבַּע אוֹתִיּוֹת עוֹלָה בְּאֵשׁ וְרוּחַ וַיּוֹרֵד בְּמַיִם וְעָפָר, וְסוּד הַדְּבָר – וְהִנֵּה מְלֹאכֵי אֱלֹהִים עֲלִים וַיִּרְדִּים בּוֹ, עוֹלִים שְׁנַיִם וַיּוֹרְדִים שְׁנַיִם, וְהֵם מַיִם קָמ"ץ, שְׁב"א אֵשׁ, ח'ל"ם רוּחַ, שׁוּר"ק עָפָר, הַכְּלִי שֶׁל כָּלֵם, מְשׁוּם שְׁקָמ"ץ שְהוּא מַיִם י', בּוֹ עוֹלָה ה' שְהוּא לְשִׁמְאֵל, שְהוּא שְׁב"א אֵשׁ, וְלָמָּה עוֹלָה ה' בְּקָמ"ץ? מְשׁוּם שְׁשֵׁם י' שְהוּא חֲכָמָה, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְוֵהוּ הָרוּצָה לְהַחֲכִים יְדָרִים, וַיְהִי י"ה בְּיָמֶיךָ. ה' הִיא עִם הָאֵב, וְהִיא אֶרֶץ, יוֹרְדַת לְשִׁמְאֵל שְׁשֵׁם הָרוּחַ שְהוּא ח'ל"ם, שְהוּא רוּחַ שְׁנוֹשֵׁב בְּאֶזְן שְׁמֵאל שֶׁל הַלֵּב, וַיְהִי ו"ה בְּשִׁמְאֵל כְּנֶגֶד הַלֵּב. בְּאוֹתוֹ זְמַן, אֵל אֲשֶׁר יִהְיֶה שְׁמָה הָרוּחַ לְלַכֵּת יִלְכוּ.

כָּל הַנְּבִיאִים מִתְנַהֲגִים אַחֲרָיו, כְּעוֹרְקֵי הַלֵּב שֶׁכָּלֵם מִתְנַהֲגִים אַחֲרֵי רוּחַ הַלֵּב, וּמָה הוּא שְׁמ"ה? זֶה מִש"ה, שְׁנֵאֲמַר בּוֹ הוֹלֵךְ אֵל דְרוֹם וְסוֹכֵב אֵל צְפוֹן וְגוֹמֵר. וְאַחֲרֵי שְׁעוֹלִים שְׁנַיִם וַיּוֹרְדִים שְׁנַיִם, עוֹלִים (אַרְבַּעַה) דְּפָקִים לְעֶשְׂרָה, כְּמוֹ זֶה: יו"ד ה"א וא"ו ה"א. בְּאוֹת י' עוֹלָה ה', וּבְאוֹת ו', ה' הַשְּׁנִיָּה בְּא' עוֹלָה י', שְהוּא בְּעֶשֶׂר אֲצַבְעוֹת הַיָּדִים וּבְעֶשֶׂר אֲצַבְעוֹת הָרַגְלִים, כָּל הָאוֹתִיּוֹת עוֹלוֹת בְּאו"ו שְהוּא אַח"ד, כְּחֶשְׁבוֹן אַר"ץ, שְהוּא שְׁכִינָה, עוֹלָה לְנִקְדוֹת לְחֶשְׁבוֹן קָטָן שֶׁל חֲנוּךְ, קָמֵץ י"ד, פֶּתַח כ', צָרִי י"ב, שְׁבָא ו', סְגוּל ח"י, ח'לֵם ט"ו, חֲרֵק י"א, חֲרֵק בִּי י"ב, שְׁרֵק ו', שׁוּרֵק עִם ו' י"ב, (מִהוּ שׁוּרֵק? הוּא אֶרֶץ) לְחֶשְׁבוֹן קָטָן שֶׁל חֲנוּךְ, וְזֶהוּ הַחֶשְׁבוֹן לְכָל הַנִּקְדוֹת לְחֶשְׁבוֹן קָטָן.

אָמַר לוֹ: וַהֲרִי הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל יְהו"ה, שֶׁהֵן קָרְבָן עוֹלָה וַיּוֹרֵד, מִי עוֹלָה בְּרֵאשׁוֹנָה וּמִי יוֹרֵד? ו' יוֹרְדַת בְּרֵאשׁוֹנָה אֵל ה', וְאַחֲרֵי כֵן עוֹלָה י' אֵל ה' הָעֲלִיּוֹנָה, שְׁכָךְ פְּרִשׁוּהָ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, לֹא אָבָא בִירוּשָׁלַיִם שֶׁל מַעְלָה וְכוּ', לֹא יִכְנַס י' בְּה' הָעֲלִיּוֹנָה, שְהוּא יְרוּשָׁלַיִם שֶׁל מַעְלָה, עַד שֶׁתְּכַנַּס ו' בְּה', שְהוּא יְרוּשָׁלַיִם שֶׁל מַטָּה.

בֵּינָתַיִם הִנֵּה זְקָן הַזְּקֵנִים יוֹרֵד, וְאָמַר: רַבִּי רַבִּי, הֲרִי הַכְּלָה הִיא בְּבֵית חֲלִיָּה מֵאַהוּבָה, צָרִיךְ לְהַעֲבִיר בְּדִפְקָ שְׁלָה יוֹתֵר, שֶׁהֲרִי קוֹל דּוּדֵי דוּפֵק, קוֹל אֶהוּבָה דוּפֵק אֵלֶיהָ בְּחֶזֶק רַב לְאַרְבַּעַה צְדָדִים, זֶהוּ שְׁכַתּוֹב כֹּה אָמַר יְהו"ה מֵאַרְבַּע רוּחוֹת בְּאֵי הָרוּחַ. מֵצַד הָאֲוִיר הִרְאִישׁוֹן שְהוּא קְדָמוֹן עַל הַכֹּל, דִּפְקָ הָרוּחַ הוּא לַח, מֵצַד הַחֲכָמָה



הוא קר, מצד האם הוא כחם רב, משום שהאור הראשון נוסע בעמוד האמצעי ונוסע בצדיק, וחכמה, שהוא קר, נוסע בחסד ונצח, והאם, שהיא חמה, נוסעת בגבורה והוד, ומצד השכינה התחתונה היא יבש, שהיא ארץ, שנאמר בה ויקרא אלהים ליבשה ארץ, והרי הם ארבע ועולים לעשר, כמו ארבע האותיות שהן יהו"ה שעולות לעשר יו"ד ה"א וא"ו ה"א.

וּלְמַטָּה מִיכָא"ל גְּבִרְיָא"ל נִוְרִיָּא"ל רְפָא"ל, הם לבושים לארבע הרוחות, שנאמר בהם רוח יהו"ה, רוח חכמה ובינה, רוח עצה וגבורה, רוח דעת ויראת יהו"ה. רוח יהו"ה – זה האור הראשון, רוח חכמה ובינה – שתי ספירות אחריו, רוח עצה וגבורה – ימין ושמאל, רוח דעת ויראת יהו"ה – זה העמוד האמצעי ומלכות.

וְהַרְיָחוּ בִּירְאֵת יְהו"ה, זה ריח הניחח, ומהו ריח ניחח? זה צדיק שבו מנוחה, שנח איש צדיק. אשה ליהו"ה, זה נצח והוד, עליהם נאמר את קרבני לחמי לאשי, אשי יהו"ה נקראו, עליהם נאמר סמכוני באשיות, על כן באורים כבדו יהו"ה, וריח אפך כתפוחים, תפוחי זהב במשכיות כסף, והם שני אופני המרכבה, ששלש דרגות הן: שרפים וחיות ואופני הקדש. השרפים – שתי זרועות ימין ושמאל, החיות – הגוף וברית, האופנים שתי שוקים, המרכבה של כלם, שכינה, משום שהם שש תקונים מצד האות ו', שהוא רוח קדשה (של הקדוש ברוך הוא), שדופקת ומנשבת בכלם.

הַמְלָכוֹת, המרכבה שלה כלולה מארבע רוחות, וזהו סוד דו פרצופים, שהם עשר דפיקות, שהם ה' שיוצאת מהלב, שהוא הבל ה' ל"ב, ד' ארבע מחנות, ד' חיות לכסא, ו' שש דרגות, שהם שש מעלות לכסא, שמשם כל הנשמות בדרך אצילות, ואין הכסא הזה בדרך בריאה, אלא בדרך אצילות, שהשכינה העליונה היא כסא כבוד מרום מראשון, שהוא מלכות.

וּבָהֶם יִהְיֶה יו"ה (ההו"י) מתלבש בשש ספירות, שהן שש מעלות לכסא, י' התלבש בחכמה ועולה לעשרה, שהם עשרה גלגלים של הכסא, א למעלה דמות כמראה אדם עליו מלמעלה, וזה אור קדמון, ה' קטנה היא לימין, וחכמה לימין שומר אותה, ובמקום הזה יהו"ה בחכמה יסד ארץ, ה' לשמאל אש על הלב, ו' הרוח



שנושבת אליה, ומבקש רחמים ממנו שלא תשרף העולם, משום שגורמים לה שהתרחקה מבעלה ומאריך רגזה.

ובזמן שתבא הגאולה, נאמר אל ה' שהיא דרגת משה, מוליך לימין משה, לסמך ה' שלו בימין, וזהו חי יהו"ה שכבי עד הבקר, הבקר של אברהם, י' הולך לשמאל וזוקף את ה' שלו, וזהו קרבן עולה ויורד, וסוד הדבר - יעקב במקום הזה שכל את ידיו, ולחכם ברמו.

חוזר י"ה לשמאל, שהם שמור, ו"ה לימין שהם זכור, וזהו זה שמי וזה זכרי, י"ה עם שמ"י - שלש מאות ששים וחמשה לשמאל, ו"ה עם זכר"י - מאתים ארבעים ושמונה לימין. בפסח יהיו ו"ה לימין, בראש השנה י"ה לשמאל, שבועות אוחז בשניהם, וזה העמוד האמצעי. זהו שכתוב מלא שבוע זאת ונתנה לך גם את זאת, בו השתלם יהו"ה, ועם כל זה לא יהיה שלם אלא עם בת זוגו, שהיא אדנ"י, ובאיזה מקום? בסוכה, שהוא כ"ו ה"ס, שהיא יאהדונה"י, וסוד הדבר - ויבא יעקב שלם ביהו"ה, מיד ויבן לו בית, זו סכה, כמו שנאמר ויעקב נסע סכה ויבן לו בית.

באותו זמן, מה שהיה אני ישנה בגלות, שהתעלה הדפק שלה, השלמות שלה, באותו זמן נאמר על השכינה ולבי ער, להתעוררות הגאולה, ובאותו זמן נושבת בה רוח הקדש, שבזמן שאין נושבת רוח הקדש, נושבת רוח סערה באזן שמאל של הלב, ויכול להטעות את העולם.

וזהו שנאמר בו והנה רוח סערה באה מן הצפון, שמשעירה את גופו של האדם, שנאמר בו מצפון תפתח הרעה, ובאותו זמן שולטים בעולם כל הרוחות והשדים והמזיקים הרעים שמשחיתים את העולם, שהם מלאכי חבלה, וזה הדפק של המחלה שעולה באש הגיהנם שהיא מרה, ומחמם את גוף האדם, ובו וימררו את חיייהם, שהאיברים, שהם ישראל, בעבודה קשה, זה הכבד, שהוא כבד על העורקים (של מרה) של הדם, בחמר ובלבנים, זו לחה לבנה, שהיא כבדה על האדם, וממנה יבאו לו כמה חלאים רעים, שהם מים הזידונים שמתגברים על האיברים שלו.

ובכ"ל עבודה בשדה, זה הדפק של הדם, שנאמר בו איש יודע ציד איש שדה, ומה הוא הדפק של הדם? רוח סערה, שמתגבר בו



דם עורקי הכבוד, שהוא עשו הוא אדום, שעורקיו – פי רגליהם לרע ירוצו וימהרו לשפך דם. אשר עבדו בהם בפרך, דופק במרה השחורה, שהוא יבש בריקנות, ומשום זה נאמר בו בפרך.

ובשעוברת רוח הסערה, כמו שנאמר ואת רוח הטמאה אעביר מן הארץ, מתעורר הדפק באותו הרוח, עליו נאמר בדבר יהו"ה שמים נעשו וברוח פיו כל צבאם. באותו זמן ההבלים של התפלות עולים בו ברוח הקדש למעלה, ויתעוררו אליהם הבלים עליונים, שנאמר בהם כי לא על הלחם לבודו יחיה האדם וכו', שהוא הבל הלב של השכינה הקדושה, להב המזבח, ומיד שעולה בהבלים של פיהם של ישראל בתפלות, הקדוש ברוך הוא שואל בשבילה, מי זאת עולה מן המדבר? מי בזאת עולה ודאי.

ומשום זה יש הבל ויש הבל, יש הבל שנאמר בו ותוסף ללדת את אחיו את הבל, ויש הבל של תפלות ועבודות טובות, ויש הבל של דברים בטלים, דברים ריקנים, שנמר בהם הבל המה מעשה תעתועים בעת פקדתם יאבדו. מה זה בעת פקדתם? אלא בזמן שבאה גאלה ופקדה לישראל, יאבדו מן העולם. הבל תעתועים, שמתעים את בני האדם, ורוח הקדש שולטת בעולם שהוא הדפק, שנאמר בה קול דודי דופק, הדפק שעולה בגלי הים, שהספינה שהיא הלב, ועל כל הגלים נאמר אל אשר יהיה שמה הרוח ללכת ילכו, ובהם החיות רצוא ושוב, רצוא שנים, ושוב שנים, והם יהו"ה, שנאמר בהם כה אמר יהו"ה מארבע רוחות באי הרוח.

על השכינה נאמר, אשר שמתי חול גבול לים, והוא התחום של כלם, כמו שתחום שבת, וכשרצים הגלים בארבע רוחות, מיד שרואים שכינה שהוא חול לב (לים), שהיא החול שמקיף את הים, נאמר בהם ושוב, חוזרים למקומם, וארבע הרוחות הללו, כשיוצאות מן הלב, התנועה שלהן היא לארבעת צדדי הספינה, שמים בשתי כנפי ראה, ושמים בשני כתי הלב, והתנועה של הדפק של הרוח עושה תנועתו, ודופק בנקדה אחת או שמים או שלש, וחוזר למקומו, ובנקדות שדופק נודע הדפק, לפעמים דופק פעם אחת וחוזר למקומו, והדפק הזה נודע בנקדות של התורה. באותו זמן שדופק בנקדה אחת למטה, היא חיר"ק, ואם היא למעלה היא חל"ם, כשהיא באמצע הוא שור"ק. אם היא למעלה, מראה



שמתגברת האש שהוא חם ויבש והוא קל, שעליו נאמר זאת תורת העלה, ואם הוא דופק נקדה למטה, הוא חר"ק, ויורד במים שהוא קר ולח והוא כבד, ואם דופק הנקדה באמצע שר"ק, שנחשב (שיורד) ברוח על המים ואוחז בשניהם, והוא חם ולח.

וזהו שנקוד פעם אחת למעלה ומתעלה הדפק, או דופק פעם אחת למטה ומתעלה הדפק, או דופק פעם אחת באמצע ומתעלה הדפק, ואם דופק פעמים זה אחר זה ומתעלה הדפק, הרי הם צר"י שהדפק שלהם שוים, אבל דופק נקדה אחת למעלה ונקדה אחת למטה זו אחר זו, הם שב"א, ושתי נקודות הן אש ומים, לפעמים זה עולה וזה יורד, כגון את המאור הגדל (למשלת היום) ואת המאור הקטן (למשלת הלילה), ולפעמים הם שוים, והם שמים, אש ומים, ולפעמים דופק שלשה דפקים, אחד למעלה, ואחריו שני באמצע, ואחריו שלישי למטה, הרי שלשה יסודות יתעוררו בו, שהם אש ומים ורוח באמצע, וזה שר"ק, ואם דופק שתי דפיקות שוות זו אחר זו ונקדה אחר שתיים למטה, הרי הם סגו"ל, שהם מים ואש ורוח למטה, ולפעמים דופק ברחב, באריכות, זה פת"ח, ולפעמים דופק באריכות ונקוד נקדה אחריו, זה קמ"ץ, באריכות מראה רחמים.

אם זכו, הדפק דופק בתשע הנקודות הללו, השכינה כלי לכלם, עשירית להם, משום שבה כלולות כל האותיות, והאותיות הן לנקודות כגוף אל הרוח, ובין כל דפק ודפק (י' שעורו, שהוא שעור קומה), ו' שעורו, שהוא שעור קומה. וכשהנקודות דופקות בו, הם כלם דופקים דפיקות בנחת ברחמים, וכשאינן שם ו', דופקים במהירות, ואותם דינים דפיקות של דחק אחר דחק, והם עת צרה היא ליצקב וממנה יושע.

והבלי של הנקודות הוא הנפש, הנשמה היא כתר על כלם, וממנה הכתרים, שהם טעמי התנועה של הנקודות והאותיות, והיא תלויה במחשבה, והנקודות תלויות באמירה, האותיות בעשייה, וזהו אומר ועושה, מצד הימין אמירה, ומצד השמאל עשייה, העמוד האמצעי כולל את שניהם, אומר ועושה, ובמה אומר ועושה? בהוי"ה, שנאמר בה יהי אור, ויהי אור. יהי אור, יהי י' באור, ונעשה אור, שאוחז בשניהם בעמוד האמצעי.



וַיֵּשׁ דִּפְקָ שֶׁל עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, שְׁמֵהֶמְקוֹם הַזֶּה יֵצֵר טוֹב וַיֵּצֵר רָע, וְהוּא הַסּוּד שֶׁל לֵהֵט הַחֶרֶב הַמַּתְהַפֶּכֶת, שְׁמַתְהַפֶּכֶת מִמַּטָּה לְנֶחֱשׁ וּמִנְחָשׁ לְמַטָּה, הַדִּפְקָ שֶׁל יֵצֵר הַטוֹב מֵרְאָה בְּרִיאוֹת וּרְפוּאָה שֶׁל כָּל הָאֵיבָרִים, וְהַדִּפְקָ שֶׁל יֵצֵר הָרַע מֵרְאָה מַחְלָה שֶׁל כָּל אֵיבָרֵי הַגּוּף, וְכָל מִי שְׁאֵלִים – גּוֹבֵר. אִם מִתְגַּבְּרוֹת הַזְּכִיּוֹת, מִתְהַפֵּף מִנְחָשׁ לְמַטָּה, וּמִיָּד מַטָּה כְּלָפִי חֶסֶד וְכָל הַגּוּף נִרְפָּא, וְאִם מִתְגַּבְּרִים הַחֲטָאִים, מִתְהַפֵּף מִמַּטָּה לְנֶחֱשׁ, וְנוֹשֵׁף אֶת כָּל הָאֵיבָרִים בְּכַמָּה נְשִׁיכוֹת שֶׁל כְּאֵבִים וּמַחְלוֹת. בְּאוֹתוֹ זְמַן נֹאמֵר עַל הַדִּפְקָ, אֵין קוֹל עֲנוֹת גְּבוּרָה וְאֵין קוֹל עֲנוֹת חֲלוּשָׁה קוֹל עֲנוֹת אֲנָכִי שִׁמְעַ, הַקּוֹל שֶׁל הָעֲנוּי, הַקּוֹל שֶׁל הַדִּפְקָ בְּבֵית הַחֲלִי שֶׁל הַגְּלוּת אֲנָכִי שִׁמְעַ.

וַיֵּשׁ דִּפְקָ מִן הָאֵילָן שֶׁהוּא רַע, וְאֵין בוֹ טוֹב כְּלָל, שְׁמַמְנֹו יוֹצֵאת רוּחַ סְעָרָה שְׁמִסְעִירָה בוֹ אֶת גּוּף הָאָדָם, וְנֹאמֵר בוֹ רוּחַ חֲזָק מִפָּרָק הָרִים, שֶׁהֵם עֲצָמוֹת הַגּוּף, וּמִשְׁבַּר סְלָעִים, שֶׁהֵם צְלָעוֹת הַגּוּף, שֶׁהֵם כְּמוֹ הַסְּלָעִים, וְזֶהוּ שְׁיֹוצֵא בְּזֶדוֹן וְאֵין לוֹ מִשְׁקָל וְשִׁעוֹר, וְבוֹ וְהָאֲנִיָּה, שֶׁהִיא הַגּוּף, חֲשֹׁבָה לְהִשְׁבֵּר, וְזֶה הַדִּפְקָ שֶׁעוֹלָה וַיּוֹרֵד בְּגַלֵּי הַיָּם, שֶׁהֵם עֲשָׂרָה כְּתָרִים תַּחְתּוֹנִים. כְּמוֹ שֶׁהַמְּלָכוֹת הַקְּדוּשָׁה – כֶּף הִיא מְלָכוֹת הַרְשָׁעָה, כְּמוֹ שֶׁהַמִּלָּה – כֶּף הָעֶרְלָה, שְׁשֵׁם סַמְא"ל עֶרְלַ, וּבֵת זֹוּגוֹ עֶרְלָה, נֶחֱשׁ וְאִשְׁתֵּי זְנוּנִים.

כְּנֶגֶד שְׁנֵי יָרְכִי הָאֲמַת מִצַּד הַטְּמָאָה תַּאוּמִיא"ל תוּמִיא"ל, וּכְנֶגֶדָם נֹאמֵר תְּהִמַּת יְכַסִּימוּ יִרְדּוּ בְּמִצּוֹלַת כְּמוֹ אָבֹן, כְּנֶגֶד הָעַמּוּד הָאֲמָצְעִי הוּא עוּגִיא"ל, שְׁמִשֵּׁם עוּג מֶלֶךְ הַבְּשָׁן, מִצַּד שְׁתֵּי הַזְּרוּעוֹת הֵם (אֲגִינִיא"ל) עוּזִיא"ל, אֲגִינִיא"ל מִשֵּׁם אֲגִג, וְבוֹ כִּי גָאָה גָאָה סוּס וְרָכְבוֹ רָמָה בֵּינָם. עוּזִיא"ל מִשֵּׁם עֲזָאזֵל, וּמִשֵּׁם עוּזִיא"ל וְעוּזִיא"ל, וְהוּא חֲזִרִיא"ל, יְכַרְסְמָנָה חֲזִיר מִיָּעַר, וְעֵלְיוֹ נֹאמֵר וְעַל חֶרֶבָה תַּחֲיָה, וְהוּא שַׁעֲרִיא"ל, שְׁמִשֵּׁם רוּחַ סְעָרָה, וְהוּא עֵשׂוֹ אִישׁ שַׁעֲרִי, וּמִשֵּׁם שַׁעֲרִי בְּאִשָּׁה עֶרְוָה, וְעֵלְיוֹ הַתְּגַבֵּר אוֹתוֹ שְׁנֹאמֵר בוֹ עֲזִי וְזִמְרַת י"ה וַיְהִי לִי לִישׁוּעָה, יְהו"ה אִישׁ מִלְחָמָה יְהו"ה שְׁמוֹ וְגוֹמֵר.

כְּנֶגֶד בֵּינָה שְׁנֹאמֵר בְּהַ אֶלֶף בֵּינָה – אֶלָּה אֶלּוּפֵי עֵשׂוֹ, כְּנֶגֶד חֲכָמָה – אָדָם בְּלִיעַל אִישׁ אָוֶן, לְמַעְלָה כְּתִרִיא"ל (כְּתִרִיא"ל) כְּנֶגֶד כְּתָר עֵלְיוֹן, וּמִשֵּׁם כְּתָר לְכָל אֵלוֹ שְׁעוֹבְרִים עַל הַתּוֹרָה, וְאוֹתָם כְּתָרִים הַתַּחְתּוֹנִים הֵם קְלָפוֹת לְעֵשׂוֹ הַסְּפִירוֹת, וְעֵשׂוֹ סְפִירוֹת בְּתוֹכָן הַמַּחַ, וְאֵלוֹ הַקְּלָפוֹת הֵן מַחְצָה בֵּין יִשְׂרָאֵל לְאֲבֵיהֶם שְׁבַשְׁמִים. בְּקְלָפוֹת



הָלָלוּ מִתְלַבֵּשׁ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וּשְׁכִינָתוֹ, לְקִיָּם בְּשִׁכְנֵיתוֹ וּמְלֻכוֹתוֹ
 בְּכָל מְשָׁלָה, וְלְקִיָּם בּוֹ כִּי מֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ אֱלֹהִים, אֲבָל לְמַעַלָּה
 בְּמִקְוָמוֹ נֹאמַר לֹא יִגְרָךְ רַע, אֲלֵא הַקְּלָפוֹת שְׁלוֹ לְמַעַלָּה הֵן לְבוֹשִׁים
 מִכַּמָּה גִּוְנִים יָפִים שֶׁל אֹר, שְׁמֵהֶם הַתְּפֹשֵׁט הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּגָלוֹת,
 וְהַתְּלַבֵּשׁ בְּאַחֵרִים הָלָלוּ כְּדִי לְשַׁמֵּר אֶת יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם מִתְּלַבְּשִׁים
 בְּקְלָפוֹת הָלָלוּ, וְזֶהוּ בְּכָל צָרְתָם לוֹ צָר וְכוּ'. בְּהַתְחַלָּה נָתַן אוֹתָם בְּיַד
 הַשְּׁלִיחַ שֶׁהוּא גְּבִרְיָאֵל, וְלֹא הָיָה מְזוּן לְסַמְא"ל וְלִמְחַנּוֹת שְׁלוֹ אֲלֵא
 עַל יְדֵי שְׁלִיחַ, בְּגִלְל הַחֲטָאִים שֶׁל יִשְׂרָאֵל הוּא הַתְּלַבֵּשׁ בָּהֶם, וְכִבְיָכוֹל
 בָּא לוֹ עַל יְדֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְזֶה אִם יִשְׂרָאֵל הוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ
 הַיְשָׁרָה וּמְקִיָּמִים אֶת הַתּוֹרָה וְאֶת מִצְוֹתָיו, וְאִם חָס וְשָׁלוֹם לֹא
 מְקִיָּמִים אֶת הַתּוֹרָה וְאֶת מִצְוֹתָיו, נוֹתֵן עֲשָׂרָה כְּתָרִים בְּיַד סַמְא"ל,
 וְלֹא צָרִיךְ מְזוּן לֹא מִיד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, כָּל שֶׁכֵּן מְשָׁלוּחוֹ, וְזֶה
 לְפָרְעָה שֶׁאָמַר לִי יְאוּרִי וְאֲנִי עֲשִׂיתָנִי, מִשׁוֹם שָׂרָאָה כְּתָרִים נְכָרִים בְּיַד
 סַמְא"ל, שֶׁבִּתְחִלָּה, כְּשֶׁהָיוּ הַכְּתָרִים הַתְּחַתּוֹנִים בְּיַד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא, מָה כְּתוּב בְּיִשְׂרָאֵל? וְרָאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שֵׁם יְהו"ה נִקְרָא
 עָלֶיךָ, וּבְזִמָּן שֶׁאוֹתָם כְּתָרִים נְכָרִים בְּיַד סַמְא"ל, לֹא פוֹחֲדִים אֲמוֹת
 הָעוֹלָם מִיִּשְׂרָאֵל וְעוֹשִׂים בָּהֶם כְּרִצּוֹנָם, עַד שֶׁעַת הַגְּלוּת שִׁיתְקִיָּם בָּהֶם
 וְאֶת רוּחַ הַטְּמָאָה אֲעֵבִיר וְכוּ', שֶׁאֵלּוּ הַקְּלָפוֹת גּוֹרְמוֹת לְהַפְרָדָה בֵּין
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וּבֵין יִשְׂרָאֵל, וְזֶהוּ הַסּוּד שֶׁל כִּי אִם עֲוֹנוֹתֵיכֶם הָיוּ
 מִבְּדָלִים בֵּינְכֶם וּבֵין אֱלֹהֵיכֶם, וְעַתִּיד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַעֲבִיר אֶת
 הַקְּלָפוֹת הָלָלוּ וְלְהַרְאוֹת לְיִשְׂרָאֵל בְּמַח שְׁמִבְּפָנִים, זֶהוּ שֶׁכְּתוּב וְלֹא
 יִכְנָף עוֹד מוֹרִיךְ וְהָיוּ עֵינֶיךָ רוֹאוֹת אֶת מוֹרִיךְ, וְלֹא תִהְיֶה מְחַצָּה בֵּין
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וּשְׁכִינָתוֹ וּבֵין יִשְׂרָאֵל.

וּבְזִמָּן שֶׁעֲשָׂר הַסְּפִירוֹת מִתְּלַבְּשׁוֹת בְּקְלָפוֹת הָלָלוּ, אֵלּוּ שְׁמִפְרִיָּם
 אֶת הַקְּלָפוֹת עוֹשִׂים שְׁבוּעָה בְּשִׁמוֹת וּבְהַוִּיּוֹת שֶׁל הַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא לְקְלָפוֹת הָלָלוּ וּמִבְּטָלִים אֶת הַגְּזֵרָה, וְעַל הַקְּלָפוֹת הָלָלוּ
 אָמְרוּ שֶׁצָּרִיךְ הַבְּדֵלָה, שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הַתְּלַבֵּשׁ בָּהֶם בִּימוֹת
 הַחַל, וּבְשִׁבְתָּ מִתְּפֹשֵׁט מֵהֶם וּמִתְּלַבֵּשׁ בְּלְבוּשֵׁי הַקֹּדֶשׁ, וְעֲשָׂרָה
 לְבוּשִׁים הֵם שֶׁל קֹדֶשׁ, שֶׁנֹּאמַר בָּהֶם יְהו"ה בְּדָד יִנְחֲנוּ וְאִין עִמּוֹ אֵל
 נִכְר. בְּד"ד עֲשֵׂר, כְּחֻשְׁבוֹן עֲשֵׂר קְלָפוֹת הַחַל, כְּשֶׁמִּתְּלַבֵּשׁ בָּהֶם, נֹאמַר
 בְּדָד יֵשֵׁב מְחוּץ לְמַחְנֶה מוֹשְׁבּוֹ, בְּאוֹתָהּ קְלָפָה שְׁגוּרִם אָדָם לְהַתְּלַבֵּשׁ
 בָּה שֵׁם ה', בּוֹ נוֹטֵל נִקְמָה, וּבְשִׁבִיל זֶה לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם יְהו"ה



אַלְהֵי"ף לְשׂוּא, וּבִשְׁבִיל זֶה תִּקְנֶנּוּ בַּהֲבִדְלָה הַמְּבַדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְחַל
וּבֵין אֹר לְחֹשֶׁךְ, שֶׁלֹּא יַחְבֵּר קְלָפוֹת הַחַל אֶל קְלָפוֹת הַקֹּדֶשׁ, וְלֹא
יַעֲשֶׂה לָהֶם תַּעֲרֹבֶת.

וְזֶהוּ שְׂדָךְ לֹא תִזְרַע כְּלָאִים, וּבְגֵד כְּלָאִים שַׁעֲטָנֹז, וְכֹל מִי שֶׁמְעַרֵּב
אוֹתָם, נֹאמֵר בּוֹ אֵת מִקְדָּשׁ יְהו"ה טָמֵא וְגוֹמֵר, שֶׁבִשְׂבַת
שִׁמְתַּפְּשֵׁט הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא מֵאֲלוֹ הַלְּבוּשִׁים וּמִתְלַבֵּשׁ בְּלְבוּשֵׁי קֹדֶשׁ,
לֹא צָרִיךְ לְקָרֵב לְפָנָיו (לְפָנֵיהֶם) לְבוּשֵׁי חַל, שֶׁהַמַּח לֹא מְקַבֵּל טָמְאָה.
זֶהוּ שֶׁפְּתוּב הֵלֵא כֹה דְּבָרֵי כָּאֵשׁ נֹאם יְהו"ה, שְׁבוּ לֹא יִכּוֹל לְהִתְעַרֵּב
שׁוֹם עָרוּב, אֲלֵא בְּלְבוּשִׁים שִׁמְתַּלְבֵּשׁ בְּשַׂבַּת וַיּוֹם טוֹב יִכּוֹל לְהִתְעַרֵּב,
וּבִשְׁבִילֵם צְוֶה לַעֲשׂוֹת הַבְּדִלָּה, שֶׁלְמַטָּה יֵשׁ עֵץ מְעַרֵּב טוֹב וְרַע
כְּלָאִים, וְעָלְיוֹ נֹאמֵר וּמַעַץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ, מִשׁוֹם
שִׁאוֹתוֹ הַמַּח שְׁלוֹ בְּפִרְיָהּ יִכּוֹלָה לְהִתְעַרֵּב עִמּוֹ קְלָפָה, אֲבָל הַמַּח
שֶׁהוּא אֹר בְּדֶרֶךְ אֲצִילוֹת, לֹא יִכּוֹלָה לְהִתְעַרֵּב עִמּוֹ (ב) שׁוֹם תַּעֲרֹבֶת.
וַיֵּשׁ אֵילָן שֶׁל טוֹב וְרַע שֶׁל הַקְּלָפוֹת, שִׁאוֹתָם גְּרָעִינִים הֵם מִבְּפָנִים
רַע, וְהַמַּח דֵּק מִבְּחוּץ טוֹב, וַיֵּשׁ שִׁמַּח דֵּק מִבְּחוּץ טוֹב, וּמַח
גְּדוֹל רַע מִבְּפָנִים, כְּמוֹ זֶהב וְכֶסֶף מְעֻט מְצַפֶּה מִבְּחוּץ וְעוֹפֶרֶת סִיגִים
מִבְּפָנִים, זֶה מוֹנִיטִין שֶׁל שְׁקָר, פִּיּו טוֹב וְלְבוֹ רַע, וַיֵּשׁ שֶׁהוּא קְלָפָה
מִבְּחוּץ וּמַח מִבְּפָנִים, וְעָלֵיהֶם נֹאמֵר גּוֹלֵל אֹר מִפְּנֵי חֹשֶׁךְ וְחֹשֶׁךְ
מִפְּנֵי אֹר.

וַיֵּשׁ עֵץ לְמַטָּה שֶׁל עֲבוּדָה זָרָה שֶׁאֵין לוֹ מַח, אֲלֵא קְלָפָה מִבְּפָנִים
וּמִבְּחוּץ, וְעָלְיוֹ נֹאמֵר לֹא כֵן הִרְשָׁעִים כִּי אִם כְּמוֹן אֲשֶׁר תִּדְּפְנוּ
רוּחַ, וְהִיא הָאֲשֶׁרָה שְׁנוּטָעִים אֲמוֹת הָעוֹלָם לְפָנֵי עֲבוּדָה זָרָה, שֶׁפְּרִיָּהּ
מוֹץ אֲשֶׁר תִּדְּפְנוּ רוּחַ. בְּזִמְנֵן שֶׁיֵּבֵא מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ, עֵתִיד הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ
הוּא לְהַעֲבִיר אֵת כָּל הַקְּלָפוֹת הַלְלוֹ לְמַעְלָה וּבְאֲמָצַע וּלְמַטָּה, וְלֹא
תִּהְיֶה עֲרֹבוּבִיָּה בְּפְמִלְיָה שֶׁל מַעְלָה, בְּאוֹתוֹ זִמְנֵן יְהו"ה בְּדָד יִנְחֶנּוּ,
לְיִשְׂרָאֵל, וְאֵין עִמּוֹ אֵל נִכְר, בְּאוֹתוֹ זִמְנֵן וְתוֹסֵף לְלֶדֶת, נוֹסֶפֶת רוּחַ
שֶׁל קֹדֶשׁ עַל יִשְׂרָאֵל. זֶהוּ שֶׁפְּתוּב וְנִתְתִּי לָכֶם לֵב חֲדָשׁ וְרוּחַ חֲדָשָׁה
אֶתֶן בְּקִרְבְּכֶם.

(אמר המגיה זה הלשון מצאתי בס"א)

**רְבִי אֶלְעָזָר וְרְבִי יוֹסִי הֵיוּ הוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ, הַזְדַּמֵּן רְבִי אֶלְעָאִי עִמָּהֶם.
אָמַר רְבִי יוֹסִי לְרְבִי אֶלְעָזָר, שִׁמְעַתָּ בְּפִסּוּק הַזֶּה לְמָה נֹאמֵר בּוֹ
אֵת אֵת פְּעָמִים, אַחַר שֶׁאָמַר וְתוֹסֵף לְלֶדֶת אֵת אַחִיו, מַה זֶה אֵת הַבָּל?**



והרי שלשה רבויים יש כאן: שני אתים - רבויים, ותוסף ללדת - רבוי, הרי שלשה רבויים? אמר לו, שמעתי ששלשה רבויים אלו הם שלש טפות שנזרקו מאדם הראשון (הראשון שנאמר בהן אלה). אמר לו, והרי אני שמעתי, אלה תולדות השמים והארץ - שם תה"ו. אמר לו, ודאי כך הוא, שמשם היה קין יסודו ועקרו לפני שבא לעולם. אמר, ודאי סוד עליון התגלה שלא שמענו עד עתה.

אמר לו, אם כן, הטפות הללו שנוספו כאן מה הן? אמר, ודאי על שלש הטפות הללו שורות שלש חכמות, אחת היא חכמת המחשבה, והשנייה חכמת הדבור, והשלישית חכמת המעשה, והן שלשה עולמות נסתרים, שלש טפות שתלויות מן המח העליון שקוראים לו סגול"ל. ויש שלש עליונות מעליהם שתלויות מהמח הסתום של עתיק העתיקים, והן סגולת"א, שלש העליונות נרמזו ב" העליונה שיש לה קוץ למעלה וקוץ למטה וגוף באמצע, ושלש טפות שניות שהן סגול"ל מ" התחתונה, וסוד הדבר בראשית, שלש מאדם הראשון, ושלש מאדם התחתון, ובשלש הנקודות הללו נאמר אני ראשון ואני אחרון ומבלעדי אין אלהיים, ואלו הם שלשת הגלגולים של אדם הראשון, ששלש טפות שנזרקו בשלשת האבות, שבהם.

יברכה יהו"ה, יאר יהו"ה, ישא יהו"ה, ושלשה שניים בכרית ושני עמודי האמת, שנח שם ויפת היו משם, שנאמר בו נח איש צדיק, מצד של צדיק חי העולמים, שם ויפת מהצד של שני עמודי האמת, וסוד הדבר כאן - מה שמו ומה שם בנו כי תדע. מה שמו, באם העליונה ששם חכמה, ומה שם בנו, באם התחתונה, הוא נודע, אבל שלשה גלגולים בשלשה אבות, ושלשה בשלשת העמודים שלמטה, ואלו הששה היו עתידים להיות שלשה בשת ושלשה בהבל, אלא שפרחה משם י' משת שהיא נקדה כו'.

הזהר מסגל לזכך הנשמה

מקבל בדינו שגם מי שלא יודע כלום, לשון הזהר מסגל לזכך הנשמה.

(מורינו הרב צבי אלימלך מדינוב בהגהותיו לספר סוד מרע, דפוס מונקטש אות ט')



סדר הלימוד ליום יז תמוז [יום 283 בשנה]

תקון ששים ותשעה

וְעוֹד וְתוֹסֵף לְלֶדֶת אֶת אַחִיו אֶת הֶבֶל, רַבִּי יוֹסִי וְרִי אֶלְעָאִי הִיוּ הוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ. הַזְדַּמֵּן רַבִּי אֶלְעָזָר עִמָּהֶם. אָמְרוּ: וּדְאִי עָלִיף נֶאֱמַר וַיִּפְגַּע בְּמָקוֹם, שִׁפְגָשְׁנוּ בְּשִׁכְיִנָּה. אָמַר לָהֶם: עָלִיכֶם נֶאֱמַר וַיִּפְגַּעוּ בּוֹ מִלְּאֲכִי אֱלֹהִים. מַה זֶה מִלְּאֲכִי אֱלֹהִים? אֵלּוּ שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם עוֹשֶׂה מִלְּאֲכִיו רִחוּת, שְׂרוּחוֹתֵיכֶם מְרוּחוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא (שֶׁל הַקָּדוֹשׁ). שְׁמַחוּ כֻלָּם בְּדֶרֶךְ. אָמַר רַבִּי יוֹסִי לְרַבִּי אֶלְעָזָר: מַה זֶה וְתוֹסֵף לְלֶדֶת אֶת אַחִיו אֶת הֶבֶל? וְעוֹד, מַה בָּא לְרִבּוֹת וְתוֹסֵף, וּשְׁתִּי אֶתִים – אֶת אַחִיו אֶת הֶבֶל?

אָמַר לוֹ: וּדְאִי וְתוֹסֵף זֶה תוֹסֵפֶת שֶׁל רוּחַ הַקָּדוֹשׁ, שֶׁהוּא הַעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי, מִשֶּׁם נּוֹסֶפֶה לוֹ רוּחַ הַקָּדוֹשׁ, שְׁנֵי אֶתִים לְרִבּוֹת בּוֹ נִשְׁמָה וְנִפְשׁ מִצַּד שֶׁל הַשְּׁכִינָה הַעֲלִיּוֹנָה וְהַתַּחְתּוֹנָה, וּמָה הִיָּתָה תוֹסֵפֶת עַל הַרוּחַ? זֶה הַחֲכָמָה מֵאָדָם הָרֵאשׁוֹן.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי: שְׁמַעְתִּי שֶׁשְּׁלֶשֶׁת הַרְבוּיִים הִלְלוּ הֵם שְׁלֹשׁ הַטּוֹת שֶׁנִּזְרְקוּ מִהַמַּח הַנִּסְתָּר שֶׁל כָּל הַנִּסְתָּרִים, וְאֵלּוּ הֵם שְׁלֹשָׁה גִלְגּוּלִים, וְאֵלּוּ שְׁלֹשׁ הַטּוֹת, שְׁמַעְתִּי שֶׁהֵן כְּנֶגֶד שְׁלֹשׁ נָשִׁים שֶׁנֶּאֱמַר בְּהֵן חַכְמוֹת נָשִׁים בְּנֵתָה בֵּיתָה, שְׂאֲחַת אוֹפָה, וְאֲחַת עוֹרֶכֶת, וְאֲחַת מְקַטֶּפֶת, אֶל אוֹתָהּ שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ רֵאשִׁית עֲרִיסַתִּיכֶם חֲלָה, וְזוֹ חֲלָה שֶׁל פֶּסַח שֶׁהִיא סְגוּלַת "א, הִיא טָפָה רֵאשׁוֹנָה, וּמִמֶּנָּה נִזְרְקוּ שְׁלֹשׁ טּוֹת, וְהֵם שְׁלֹשָׁה יוֹדִין י' י' שֶׁהֵם סְגוּלַת "א וּדְאִי, וְהֵם י' יְבָרְכֶךָ, י' יָאֵר, י' יִשָּׂא, וּבְאִיזָה מְקוֹם נִזְרְקוּ? בְּשְׁלֶשֶׁת הָאֲבוֹת, שְׁלֹשֶׁם יָרַד אָדָם בְּשְׁלֹשָׁה גִלְגּוּלִים, וּמֵאִיזָה מְקוֹם נִזְרְקוּ? מֵאוֹתוֹ שֶׁיָּרַד בָּהֶם (זֶה י"ה") מִצַּד הַחֲכָמָה הַעֲלִיּוֹנָה.

וּבְכְנֶגֶד שְׁלֹשׁ הַטּוֹת הִלְלוּ תְקִנּוֹ שְׁלֹשׁ מִצּוֹת בְּפֶסַח, אֲחַת הַמִּצְוָה שֶׁלְמַעַלָּה לְבָרֵךְ בָּהּ הַמוּצִיא, הַשְּׁנִיָּה לַחֵם מִשְׁנָה, הַשְּׁלִישִׁית לַחֵם עֲנִי בְּלִי מֶלֶח, שֶׁהָרִי נֶאֱמַר עַל קָרְבַּנְךָ תִּקְרִיב מֶלֶח, מִשּׁוּם שֶׁהִיא מִצְוָה פְּרוּסָה, כְּמוֹ שֶׁפּוֹרֵס פְּרִיסַת מֶלֶח וְכוּתָּךְ, עַד שֶׁתִּהְיֶה שְׁלֵמָה לֹא צָרִיךְ לְהִקְרִיב עָלֶיהָ מֶלֶח, שֶׁהוּא חֲל"ם, וּמָה הוּא חֲל"ם? שֶׁהוּא אֲמֻצָּעִי (שֶׁל כָּל הַשְּׁלֹשׁ). שְׁלֹשׁ הַטּוֹת הַעֲלִיּוֹנוֹת הֵן סְגוּלַת "א, שְׁתִּלוּיּוֹת מִהַמַּח הַנִּסְתָּר הַעֲתִיק שֶׁל הַעֲתִיקִים.



שָׁלֵשׁ טפוח נזרקו בגלגלת מן המח השני, והן סגו"ל, איפה נזרקו? בשני עמודי אמת וברית, שהם כנגד נח שם ויפת. נח נזרק בצדיק, זהו שכתוב נח איש צדיק, שם ויפת בשני עמודי אמת, ועליהם נאמר ברא שית. שלש טפוח עליונות שהן סגולת"א, שנזרקו מהמח הנסתר, הן הקוץ של האות י' למעלה, והקוץ שלה למטה, והגו באמצעיתה, המח שנזרקו שלש הטפוח הללו ממנו, הוא י', וזו י' שהיא מעל לאות א, י' למטה מן א - המח השני, ושלש הטפוח שנזרקו ממנה הן סגו"ל, שלש הטפוח של אדם הראשון שהם שלשה גלגולים, ושלש של האדם השני שלשה גלגולים.

מי האדם העליון והאדם השני? אלא מה שמו ומה שם בנו. מה שמו? אדם עליון, מה שם בנו? אדם תחתון, ושניהם נרמזו באותו פסוק שאמר משה, ואמרו לי מה שמו מה אמר? שלש טפוח, אחת אופה במח שהוא כנגד ימין, שהוא האופה, שהוא שר האופים, ואחת עורכת זה המח, שהוא מצד השמאל, שנמר בה אף ערכה שלחנה, והרי פרשוהו שלחן בצפון כנגד הלב, ואחת מקטפת כנגד המח, שהוא לאחור כלפי הכתר, וכנגד שלש הטפוח הללו הם שלש יודים, שהם ביו"ד ה"י וא"ו ה"י, שמעידין על עלת כל העלות, שעליו נאמר אני ראשון ואני אחרון ומבלעדי אין אלהים, שהוא ראשון ואחרון ומבלעדיו אין אלהים.

ומיששת התקונים הללו רצה הקדוש ברוך הוא לברא את שת, שיהיה שמו שית, שיהיו בו שלשה גלגולים של אדם ושלשה של הבל, אלא שפרחה י' משת, שהיא נקדה, אבן שתיה, שמשם השתת העולם.

ובי' הזו חטא יוסף, זהו שכתוב ותשב באיתן קשתו ויפזו זרועי ידיו. מה זה ויפזו? שנזרקה הטפה שהיא י' בין עשר אצבעות ונחלקה לעשרה ניצוצות שנזרקו מהקשת, שהיא הברית, ובאיזה מקום נזרקו? בעשרה הרוגי מלכות. אמר לו, והרי שמעתי שעשרה הרוגי מלכות היו בני יעקב? אמר לו: חס ושלום, אלא בדמותם היו. **אמר** לו, ומי גרם שנזרקו לשם? אמר לו, דמות אביו שהזדמנה אליו, שהיתה בדמותו של אדם הראשון, זה גרם שנזרקו להן, ונעץ צפרניו בקרקע והברית את עצמו, ולא נזרקו (באותה הזונה, שאם לא שנראתה לו דמות אביו, לא היו נזרקות כן, ודמות אביו גרמה שאותה הטפה וינס ויצא החוצה,



ולא בעבירה, ובשכר וינס) (בזונה הזו. שאם היה זורק אותן בזונה הזו, היו ישראל טובעים בינם. ולא לחנם בארוה הקדמונים, בשכר וינס) – הים ראה וינס, ואם לא, לא היו יוצאים ישראל מן הים, והוא קבל ענשו באלו עשרה הרוגי המלכות, שהיו עתידים לצאת ממנו עשרה שבטים, ומשום זה היו עשרה הרוגי מלכות כמו שעשרת השבטים שהיו עתידים לצאת ממנו, והיו חושבים החברים שעשרה בני יעקב היו.

אמר לו, אם כן, מי נתן סוד זה בשת? (אמר לו, נשמות הצדיקים נבראו קדם שנברא העולם, כמו שבארוה הראשונים) (כמ"ש בראשית, אין ראשית אלא נשמה, וכו') ע"ן לקמן קיב ע"א). **אמר לו, בגלל זה אמר הכתוב מגיד מראשית אחרית, ומשום זה ש"ת הוא סיום האותיות, ומהם נודעים ראש האותיות שהיא א"ב בא"ת ב"ש, ועוד שת, הש' שלו הם שלשת ענפי האילן למעלה, והיא השרש למטה, והראה בהם שלשה גלגולים למעלה ושלשה למטה.**

ת' תפארת (ש) שלום, כולל ששה צדדים, וזו דרגת משה, כולל שלשה אבות, ושלש דרגות תחתיהן, והם הגלגול של אדם, שת אנוש הבל נח שם יפת, ומשת ואנוש התיחסו כל הדורות, זהו שכתוב אז הוחל לקרא בשם יהו"ה, אז, אותו שנאמר בו (כי מן המים משיתהו), אז הוחל לבא בגלגול אותו שנאמר בו אז ישיר משה.

ומשום זה שת, משם השתת העולם, ומשום זה כי שת לי אלהים זרע אחר תחת הבל, שנאמר בו בשגם זה הבל, ואיוב אמר עליו מי שת בטוחות חכמה. חכמה – מי"ם עליונים, משם נמשך, ומשום זה כי מן המים משיתהו, ש שלשת האבות, וזה מ"ש מן משה, ה' שכינה התחתונה, הבל ה' ל"ב.

וכפ"ל שמו פעמים משה משה, לאחז בשני הה"ן, ה' העליונה וה' התחתונה, ולאחז בשלשה ענפים ובשלשה שרשים שהם שש, פעמים מ"ה ממשה, הוא מראה הסוד מה שמו מה שם בנו, שבשלשת האבות התלבש מ"ה שלמעלה, ומשלש הדרגות שלמטה מ"ה שלמטה, ומשה כולל את שניהם, הוא מרפכה שלמה עליונה ותחתונה, כמו זה ש מן משה, שלשת האבות, שנאמר בה ופני אריה אל הימין ופני שור ופני נשר כו', מ"ה של משה ודמות פניהם פני אד"ם, ומשום שהוא מרפכה למעלה ולמטה, אמר ואמרו לי מה שמו מה אמר אליהם. בינתים הרי רבי יצחק ורבי יודאי ורבי



יהודה ושאר החברים באו. אמר להם רבי שמעון: במה עסקתם? אמרו לו: שמענו עליך ובאנו אליך, ששאלנו עליך את כל החברים ולא מצאנו מי שמודיע לנו עליך, עד שפגשנו את רבי יוסי ורבי אלעאי ורבי אלעזר שהיו מתעסקים בסוד של הבל בכל גלגוליו.

אמר רבי שמעון: ודאי שמעשה הצדיקים תלוי למעלה, ושם הכל נודע, וההתעוררות שלמטה גורמת להתעוררות שלמעלה, בנדאי שסוד הגלגול הוא במקום אחד, וכל הגלגולים הם כמו הגלגלים שעולים ויורדים, וגלגל אחד הוא קבוע באמצע ביניהם, והוא לא מתנענע לכאן ולכאן.

וסוד הדבר הרי פשוטה, דור הלך ודור בא והארץ לעולם עמדת, שהיא קבועה ביניהם (כמו זה, הנפש היא בקביעות של הגוף, והרוח עולה ויורדת בגוף ומתפשטת בכל ורידי הלב, כבר אמרנו שהגלגולים הם כמו הגלים שעולים ויורדים בגלגול אחד), כמו זה הנפש היא בקביעות בגוף, והרוח יורדת ועולה בגוף, ומתפשטת בכל ורידי הלב שמתנענעים, זהו שכתוב אל אשר יהיה שמה הרוח ללכת ילכו, אבל הנפש קבועה בלב כאשה שהיא קבועה בבית, זהו שכתוב מושיבי עקרת הבית, ובעלה ויצא יצוא ושוב, כך דור הלך ודור בא, זה העמוד האמצעי, הוא הולך ובא בגלגול, אבל השכינה לעולם עמדת, היא לא הולכת בגלגול ולא מרכבת במקום אחר, ומשום זה נאמר בה אשתך כגפן פריה, מה גפן לא מקבלת עליה הרפכה ממין אחר מפל עץ שבעולם, כך השכינה לא מקבלת עליה הרפכה אחרת בעולם אלא מבעלה.

קמו כל החברים והשתטחו לפניו ואמרו: אלו לא באנו לעולם אלא לשמע את זה - די. פתח ואמר: זרח השמש ובא השמש, וזרח השמש זה העמוד האמצעי, שהוא משה בדמותו. וזרח, זהו שכתוב יהוה מסיני בא וזרח משעיר למו. ובא השמש, כשהתכנס משה, ועם כל זה, שהתכנס אל מקומו, שואף זרח הוא שם, וזה יהושע שהיה כמו הלבנה, שהיא השכינה.

ועוד, וזרח השמש זה משה, כשיבא בגלגול בצדיק גמור, וכשהוא לא בצדיק גמור - ובא השמש, מתכנס ממנו והולך ובא בגלגול, עד שמוצא את מקומו, ומשום זה אל מקומו שואף זרח הוא שם.



וְעוֹד, וְזָרַח הַשֶּׁמֶשׁ זֶה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, בְּאֵיזָה מְקוֹם? בְּאֵדָם
שֶׁהַשְּׂכִינָה עִמּוֹ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בְּכֹל מְקוֹם אֲשֶׁר אֶזְכִּיר אֶת שְׁמִי
וְגוֹמַר, וְתִרְגַּם אוֹנְקְלוֹס, בְּמְקוֹם שֶׁתִּשְׁרֶה שְׂכִינְתוֹ שָׁם, וְאִם אֵין שָׁם
שְׂכִינָה - וּבֵא הַשֶּׁמֶשׁ, מִתְּכַנֵּס מִמֶּנּוּ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְנִשְׁאַר
בְּחֻשְׁכָּה, וְשׁוֹלְטִים עָלָיו כְּמָה מִחֻבְלִים וְכְמָה יִסּוּרִים רָעִים שְׂאִינָם
יִסּוּרִים שֶׁל אֱהָבָה. זֶהוּ שֶׁכָּתוּב עַל כִּי אֵין אֱלֹהִי בְּקִרְבִי מִצְאוּנִי
הִרְעוֹת הָאֵלֹהִים, שֶׁהִרְעוֹת הֵלְלוּ מִמְּנוֹת עַל כָּל הָעֲתִים וְהִרְגָעִים,
שֶׁעָלִיהֶם נֶאֱמַר וְתִפְקְדֵנוּ לְבִקְרִים לְרַגְעִים תִּבְחַנְנוּ, וְזֶהוּ שֶׁאֵמַר דָּוִד
בְּיָדָךְ עֲתוֹתַי וְגוֹמַר, וּמִי גוֹרֵם שְׁלֵא שׁוֹרָה עָלָיו שְׂכִינָה וְלֹא מֵאִיר עָלָיו
הַשֶּׁמֶשׁ? בְּגִלְל הַהֶבֶל שֶׁל שְׁקָר וְדִבְרֵי שְׁקָר שְׂיוֹצְאִים מִפִּיו, וּמִשׁוּם
זֶה - יֵשׁ הֶבֶל אֲשֶׁר נִעְשָׂה עַל הָאָרֶץ. יֵשׁ הֶבֶל וְיֵשׁ הֶבֶל. יֵשׁ הֶבֶל
מִבְּעָלֵי הַשְּׁקָר שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם הֶבֶל הִמָּה מַעֲשֵׂה תַעֲתוּעִים, שֶׁהֵם תּוֹעִים
בְּמַעֲשֵׂה שֶׁל שְׁקָר.

וְיֵשׁ הֶבֶל שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ כִּי עַל כָּל מוֹצֵא פִי יְהוָה יִחִיָּה הָאָדָם, וְזֶה
הַהֶבֶל שֶׁל הַתּוֹרָה, שֶׁהוּא חֲמִשָּׁה חֲמִשֵּׁי תּוֹרָה, מִן ב' שֶׁל
בְּרֵאשִׁית עַד ל' שֶׁל לְעֵינֵי כָל יִשְׂרָאֵל, וְזֶהוּ הַבֵּ"ל, וְהָרִי שֶׁשׁ הֵם עִם
זֶה סֵפֶר? אֵלֹא זֶה ו' שֶׁהוּא הַקּוֹל, שֶׁעוֹלָה בְּהֶבֶל שֶׁהוּא ה'. אֲשֶׁרִי
הוּא מִי שֶׁמְחַבֵּר אוֹתָם כְּאֶחָד וּמוֹצֵיא אוֹתָם מִפִּיו בְּאֱהָבָה וְיִרְאָה שֶׁל
י"ה, וּמִשׁוּם זֶה יֵשׁ הֶבֶל וְכוּ', אֲשֶׁר יֵשׁ צְדִיקִים שֶׁמְגִיעַ אֲלֵיהֶם
כְּמַעֲשֵׂה הַרְשָׁעִים.

אָמְרוּ לוֹ הַחֻבְרִים: רַבֵּי רַבֵּי אִם כֵּן שֶׁהֵם צְדִיקִים, לְמָה מְגִיעַ
אֲלֵיהֶם כְּמַעֲשֵׂה הַרְשָׁעִים? אָמַר לָהֶם: הַגִּלְגּוּל גָּרַם לָהֶם
שִׁבְא לָהֶם כְּמַעֲשֵׂה הַרְשָׁעִים, כְּאֵלוֹ הָיוּ רְשָׁעִים, כֵּן יָבִאוּ לָהֶם
יִסּוּרִים וְדַחַק, וְאֵלוֹ הֵם שֶׁנִּשְׁמוֹתֵיהֶם מֵהַצַּד שֶׁל אָדָם וְהֶבֶל, שֶׁזֶה
חֻטָּא בְּמַחְשָׁבָה וּמַעֲשֵׂה, וּמִשׁוּם זֶה אָמַר עָלֵיהֶם הַכָּתוּב בְּשָׁגֵם, זֶה
הֶבֶל, גַּם - לְרַבּוֹת אָדָם.

אָמְרוּ לוֹ: יִדְעֵנוּ שֶׁמַּחְשָׁבָה הִיא אָדָם קִדְמוֹן, מ"ה שֶׁלְּמַעְלָה, מ"ה
שְׁמוֹ, מַעֲשֵׂה כ"ח שְׁלוֹ, עֲשָׂרִים וּשְׁמוֹנֶה אוֹתִיוֹת שֶׁל מַעֲשֵׂה
שֶׁל בְּרֵאשִׁית בְּרֵא וְכוּ', וְהַכֹּל חֲכָמָה, כַּח מָה, אִם כֵּן בְּמָה הָיוּ יְכוּלִים
לְחַטֵּא כָּאֵן? אָמַר לָהֶם: בְּוִדְאֵי כָּל מִי שֶׁחֻטָּא כְּגוֹפּוֹ שֶׁשֵּׁם הַמַּעֲשֵׂה,
וּבְנִשְׁמָתוֹ שֶׁשֵּׁם הַמַּחְשָׁבָה, כְּאֵלוֹ חֻטָּא כְּאוֹתוֹ שֶׁהוּא נִבְרָא בְּדַמוֹתוֹ.
זֶהוּ שֶׁכָּתוּב וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ וְכוּ'.



וַיֵּשׁ רְשָׁעִים שְׂמַגִּיעַ אֲלֵיהֶם כַּמַּעֲשֵׂה הַצְּדִיקִים, שֵׁישׁ לָהֶם עֶשֶׂר וְשָׁלוֹם וְאַרְיכוֹת יָמִים בְּעוֹלָם הַזֶּה. אָמְרוּ לוֹ: מֵאַחַר שֶׁהֵם רְשָׁעִים, לָמָּה יֵשׁ לָהֶם אֶת כָּל הַכְּבוֹד הַזֶּה? אָמַר לָהֶם: הַטּוֹבָה הַזֹּאת שֶׁלָּהֶם הִיא הַבֵּל וְרַעוּת רוּחַ, שֶׁהַגְּלוּל שֶׁלָּהֶם גָּרַם לָהֶם שִׁיחִיו רְשָׁעִים גְּמוּרִים, וְעָשׂוּ (זְכוּיֹת כַּמָּה מֵהֶם, וְהַתְקַצְרוּ בְקֶצֶר שָׁנִים וְלֹא הִשְׁתַּלֵּם לָהֶם) כַּמָּה מֵיָנִי טוֹבוֹת, הִבִּיא אוֹתָם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּגִלְגוּל לְהַשְׁלִים לָהֶם שְׂכָרָם בְּעוֹלָם הַזֶּה, זֶהוּ שְׂכָתוֹב וּמִשְׁלֵם לְשׁוֹנְאָיו אֶל פְּנֵיו כּוֹ', וְעֲלִיהֶם נֹאמַר וּבִכֵּן רֵאִיתִי רְשָׁעִים קְבָרִים וְכָאוּ כּוֹ'. בִּינְתִים הִנֵּה רַבִּי פִּנְחָס שִׁיּוּרֵד מִהַיְשִׁיבָה הָעֲלִיוֹנָה, וְנִרְאָה תַּחַת צֵלוֹ שֶׁל רַבִּי שְׂמַעוֹן, וְאָמַר לוֹ: מַה זֶה הַבֵּל אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה עַל הָאָרֶץ, וְכִי עַל הָאָרֶץ נַעֲשֶׂה הַבֵּל? אֲלֹא כִּמוֹ שֶׁנֹּאמַר וְאֵד יַעֲלֶה מִן הָאָרֶץ, שֵׁישׁ הַבֵּל אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה עַל הָאָרֶץ, הַהַבֵּל שֶׁל תְּפִלוֹת וְהַהַבֵּל שֶׁל הַתּוֹרָה נַעֲשֶׂה עַל הָאָרֶץ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁהִיא שְׂכִינְתּוֹ, שֶׁנֹּאמַר בָּהּ וְהָאָרֶץ הִדָּם רַגְלִי, וּמַהוּ הַהַבֵּל שֶׁנַּעֲשֶׂה עֲלֶיהָ? אֲלֹא הַפֶּךָ הַבֵּל וְתַמְצָא הַלֵּב, וּמִמֶּנּוּ יוֹצֵא הַבֵּל, וְזוֹ הַנֶּפֶשׁ, וּבָהּ עוֹלָה הַדְּבֹר, הַרוּחַ יוֹצֵאת מֵאֶזֶן שְׂמֵאל שֶׁל הַלֵּב, וּמִמֶּנּוּ יוֹצֵא הַקּוֹל, וְהַקּוֹל הוּא הָאֵילָן, שֶׁנִּחְלַק לְכַמָּה קוֹלוֹת שֶׁהֵם עֲנֵפֵי הָאֵילָן, וְהַפְּרִי שֶׁלוֹ הוּא הַדְּבֹר, וְשִׁנְיָהֶם עֵץ פְּרִי, וְהֵם גּוֹף וּבְרִית, הָעֵץ זֶה וְ', וְהַפְּרִי זֶה וְ', אוֹת הַבְּרִית.

ה' הַתְּחַתּוֹנָה שָׂרַשׁ הָאֵילָן, שֵׁישׁ בּוֹ שְׁלֹשָׁה וָוִי"ם כְּנֶגֶד שְׁלֹשָׁה הָעֲנָפִים שֶׁל ש, ה' הָעֲלִיוֹנָה שְׁלֹשָׁה עֲנָפִים, וְהֵם שְׁלֹשֶׁת הַוָּוִי"ם מִן וַיִּסַּע וַיָּבֵא וַיֵּט, זֶהוּ עֵץ הַחַיִּים שֶׁעָקַר עֲנָפָיו, שֶׁקֶצֶץ בְּנִטְיַעוֹת וְהִסְתַּלַּק הַפְּרִי, וְנֹאמַר בְּאֵילָן גִּדּוֹ הָאֵילָן וְקִצְצוּ עֲנָפָיו וְכוּ'. עָקַר שָׂרְשׁוֹ בְּאָרֶץ הַשְּׂאִירוֹ, שֶׁהִיא ה' הַתְּחַתּוֹנָה, הִסְתַּלַּק הו"י וְנִשְׁאַרָה ה', וּמִשּׁוֹם זֶה שְׁלֹשׁ מִשְׁמֵרוֹת הַוָּוִי הַלֵּילָה, וּבְכָל מִשְׁמֵר וּמִשְׁמֵר יוֹשֵׁב הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשׂוֹאֵג כְּפָאִרִי וְכוּ', ה' שֶׁל הַלֵּילָה עָלֶיהָ שׂוֹאֵג הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּשֵׁלֶשׁ מִשְׁמֵרוֹת שְׁשֵׁם הַוָּוִי, שֵׁם הַוָּוִי הוּא וְדָאִי.

וּמִמֶּנּוּ לָנוּ שֶׁעָקַר אָדָם אֶת הָאֵילָן וְהַפְּרִי וְהָעֲנָפִים שֶׁלוֹ, וְלֹא נִשְׁאַר שֵׁם אֲלֹא הַשְּׂרֵשׁ שֶׁהִיא ה' הַתְּחַתּוֹנָה? זֶהוּ שְׂכָתוֹב וַיֹּאמֶר לוֹ אֵיכָּה, כִּמוֹ שֶׁאֵיכָּה שֶׁנֹּאמַר בָּהּ אֵיכָּה יִשְׁבָּה כְּדָד, אֵיךְ ה' יִשְׁבָּה כְּדָד? בְּגִלְלָה זֶה הַתְּגַלְגָּל אָדָם בְּשֵׁלֶשֶׁת הָאֲבוֹת, שֶׁהֵם עֲנָפֵי הָאֵילָן וְהַגּוֹף וְהַפְּרִי שֶׁל הָאֵילָן, וְהַתְּתַקֵּן מֵהַ שְׂעָקַר, יֵרֵד בְּאֲבָרָם וְנִטַּע בּוֹ ה', שֶׁהִיא עֲנָפֵי הָאֵילָן, יֵרֵד בְּיַצְחָק וְעָשָׂה פְּרִי שֶׁהוּא ו' מִן יַצְחָק, יֵרֵד בְּיַעֲקֹב וְנִטַּע בּוֹ ו' שֶׁהוּא הָאֵילָן, שֶׁנֹּאמַר בּוֹ וְאֵלֶּהֵי יַעֲקֹב.



אחר כף בא משה שנאמר בו בשגם הוא בשר, שגם זה הבל, והוריד חמשה חמשי תורה, שהיא שרש האילן, והשלים את האילן בשם של יהו"ה, ומשום זה השתלם בו שם יהו"ה, כמו שנאמר ואמרו לי מה שמו מה אמר אליהם, כי יאמרו לא נראה אליך יהו"ה, שלאבות לא התגלה להם, משום שהשם לא היה שלם, באבות לא התגלה להם, זהו שכתוב ושמי יהו"ה לא נודעתי להם, במה שחטא אדם התפקן, ובמה שחטא הבל התפקן, וחזר הכל בתקונו בענפו, בשרשיו, בגופו, בפריו, והכל השתלם בכ"ר שהוא משה, ב"ר מן בראשית, מה שהיה שת ירדה לשם י' ונעשה שי"ת, ומתחיל בב' שהיא ברכה להוציא את הארץ מקללתה, שנאמר בה ארורה האדמה בעבורך, ואחר ירדה ר' עליה, שהיא ראשית חכמה, וכשקרב להר סיני, ירדה א' מן בראשית, שהיא אנכי, וירד עליה הכתר, שהן האותיות של עשר אמירות, והשתלם האילן בכל התקונים שלו.

אמרו לו: רבי רבי, הרי האילן שלם ביהו"ה, למה ירדה א' מן בראשית? אלא משום שהוא מעיין להשקות את האילן, שמשם אלהי"ם מליא"ה מכל תשע הספירות, שהם בבראשית, שש הן שש הספירות, ברא, שלש ספירות העליונות, אלהי"ם היא העשירית מליאה מכל התשע, השלמות של כלם, ומשום זה בראשית ברא אלהי"ם, בראשית ברא עם אלהי"ם, את השמים ואת הארץ. באו לנשק אותו ופרח למעלה.

אמר רבי שמעון: חברים, בודאי שהקדוש ברוך הוא הסכים עמנו, שעליונים ותחתונים להיות עמנו בחבור הזה, אשרי הדור שזה התגלה בו, שעתידי כל זה להתחדש על ידי משה בסוף הימים בדור האחרון, לקיים את הכתוב מ"ה ש"היה ה"וא שיהיה, ובו מ'מכון ש'בתו ה'שגית, אשרי העם שככ"ה לו בגימטריא משה, אשרי העם שיהו"ה אלהיו, שעליו נאמר דור הלך ודור בא, ואין דור פחות מששים רבוא, ועליו נאמר דבר צנה לאלף דור, והתפשטותו היא בכל דור ודור ובכל צדיק וחסכם שמתעסק בתורה, עד ששים רבוא, להשלים את כלם מהפגם שלהם, וסוד הדבר – והוא מחלל מפשעינו, שהוא שקול לכלם, כמו שבארוהו בעלי המשנה, אשה אחת ילדה ששים רבוא, ומיהו? משה ששקול כששים רבוא, ומשום זה נאמר עליו דור הלך (ודור בא), לאותו העולם, ודור בא הוא יבא כמו מקדם.



ועוד, כי שֶׁת לי אֱלֹהִים זָרַע אַחַר, הַתְּפַשְׁטוּתוֹ שֶׁל שֶׁת הִיְתָה עַד יַעֲקֹב, שֶׁפָּרַח בּוֹ י' מִן שֵׁית וְנִשְׂאָר שֶׁת, וְנִשְׂאָר יַעֲקֹב עֲקֹב, שֶׁיַּעֲקֹב הָיָה דְיוֹקְנוֹ שֶׁל אָדָם הָרֵאשׁוֹן, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְוָה, יָפְיוֹ שֶׁל יַעֲקֹב כְּעֵין יָפְיוֹ שֶׁל אָדָם הָרֵאשׁוֹן, וּבִשְׂבִיל הַי' הַזֶּה נֹאמַר אַבְנֵי מֵאֲסוֹ הַבּוֹנִים, שֶׁהֵם אַבְרָהָם וְיִצְחָק, שֶׁנֹּאמַר בָּהּ לְאָדָם, הוּא יִשׁוּפֵךְ רֹאשׁ וְאַתָּה תִּשׁוּפְנוּ עֲקֹב, שֶׁהָיוּ יוֹדְעִים שֶׁהָיָה עֲתִיד לְלָקוֹת מֵהִנְחָשׁ, וּמִשׁוּם זֶה נֹאמַר בָּהּ אַבְנֵי מֵאֲסוֹ הַבּוֹנִים.

אָמְרוּ לוֹ הַחֲבָרִים: וְהָרִי אָמַר רַבִּי פִּנְחָס שְׂאוֹת י' הִיא בְּיִצְחָק? אָמַר: וְדָאֵי י' עֲלִיוֹנָה הִיא מִן חֲכָמָה, וְזוֹ הִיא י' קְטָנָה, וּמִשׁוּם זֶה נֹאמַר בָּהּ עֲקֹב, זֶהוּ שֶׁכְּתוּב וְאַתָּה תִּשׁוּפְנוּ עֲקֹב, וְזוֹ כֶּף יֶרֶךְ יַעֲקֹב שֶׁנֹּאמַר בָּהּ וַיִּגַע בְּכֶף יֶרֶכוֹ, וְנֹאמַר בּוֹ וְהוּא צֹלַע עַל יֶרֶכוֹ, וְזֶה י' מִן אֲדֻנִי, וְהוּא י' מִן הוּהִי, שֶׁבָּהּ וַיִּסְתֵּר מִשֶּׁה פָּנָיו כִּי יָרָא מֵהַבֵּיט לְמַקּוֹם שֶׁחָטָא בְּרֵאשׁוֹנָה, לְפָנָי שֵׁיבָא בְּגִלְגּוּל. כֵּיּוֹן שֶׁבָּא יַעֲקֹב לְשֵׁם, מִיָּד – וַיַּעֲקֹב נָסַע סִכְתָּהּ וַיִּכֵּן לוֹ בַּיִת, בַּת י', מִיָּד הַשְּׂתַלְמָה י' עִם עֲקֹב וְנִעְשָׂה יַעֲקֹב, וְזֶהוּ שֶׁאָמַר הַכְּתוּב וַיִּבָּא יַעֲקֹב שָׁלֵם, וְאַחַר כֵּן בָּא מִשֶּׁה וְהִפְךָ הוּהִי מִדִּין לְרַחֲמִים, וְחִזַּר יְהו"ה, וְזֶהוּ הַסּוּד שֶׁל אַבְנֵי מֵאֲסוֹ הַבּוֹנִים. בְּאוֹתוֹ זְמַן כָּלֵם אָמְרוּ מֵאֵת יְהו"ה הִיְתָה זֹאת כו'.

(אמרו המגיה: זה הלשון מצאתי בספר אחרי)

בְּרֵאשִׁית, אֵין רֵאשִׁית אֵלָא נִשְׁמָה. אָמַר לוֹ, מִכָּאן נוֹדַע שֶׁבְּאוֹת בְּרִית הַמִּילָה הַזֶּה חָטָא אָדָם וְכָל הַדּוֹרוֹת שֶׁבָּאוּ אַחֲרָיו, וְזֶהוּ שֶׁאָמַר הַכְּתוּב פֶּקֶד עֲוֹן אָבוֹת עַל בָּנִים, מִשׁוּם שֶׁמַּעֲשֵׂה אָבוֹתֵיהֶם בִּידֵיהֶם. אָמַר לוֹ, נִמְצָא שֶׁשֶׁת גִּלְגּוּל שֶׁל אָדָם וְהֶבֶל, שֶׁנֹּאמַר בּוֹ בְּשֵׁם הוּא בְּשֵׁר, בְּשֵׁם זֶה הֶבֶל, וְסוּד הַדְּבָר – אִזּוֹ הוּחַל לְקָרָא בְּשֵׁם יְהו"ה, וְאִדְעָךְ בְּשֵׁם, אִזּוֹ, אוֹתוֹ שֶׁנֹּאמַר בּוֹ אִזּוֹ יִשִּׁיר מִשֶּׁה, בְּשֵׁם יְהו"ה וְאִדְעָךְ בְּשֵׁם, בְּשֵׁנֵי שְׁמוֹת, מֵה שְׁמוֹ וּמֵה שֵׁם בְּנוֹ, וְנֹאמַר בּוֹ הוּחַל, שֶׁמִּשְׁם הַשְּׂתַת הָעוֹלָם.

בֵּינֵתִים הֵנָּה רַבִּי שְׁמַעוֹן וְרַבִּי יִצְחָק וְרַבִּי יוֹדָאֵי וְרַבִּי יְהוּדָה וְשְׂאָר הַחֲבָרִים פָּגְשׁוּ אֶת רַבִּי אֶלְעָזָר וְחֲבָרָיו שֶׁהָיוּ עִמּוֹ. אָמַר לָהֶם, בְּמָה עֲסַקְתֶּם? אָמְרוּ לוֹ, בְּסוּד הַגִּלְגּוּל שֶׁל אָדָם וְהֶבֶל. אָמַר, וְדָאֵי בְּסוּד הָעֲלִיּוֹן שֶׁהָיְינוּ מִתְּעַסְקִים אִתְּם הֵייתֶם מִתְּעַסְקִים.



פְּתַח כְּמוֹ מִקְדָּם וְאָמַר, יֵשׁ הֶבֶל אֲשֶׁר נִעְשָׂה עַל הָאָרֶץ וְכוּ', זֶה אָדָם וְהֶבֶל, בְּמַחְשָׁבָה וּבְמַעֲשֵׂה חַטָּאוֹ, כְּמוֹ שֶׁבְּאֲרָנוּ לְמַעֲלָה, וּמֵהֶם מַחְשָׁבָה וּמַעֲשֵׂה? הָאֵב וְהָאֵם, חֲכָמָה וּבִינָה, שְׁעָלֵיהֶם נֹאמַר כָּלֵם בְּחֲכָמָה עֲשִׂיתָ, הֲרֵי עֲשִׂיָהּ, מְשׁוּם שְׁשֵׁם כַּח מָה, זֶה הַחֲכָמָה שֶׁהִתְחַלְקָה לְשְׁנֵי צְדָדִים, מִ"ה הוּא אָדָם, מַחְשָׁבָה – חָשַׁב מִ"ה, מִ"ה – אָדָם, תִּמְצָא שְׁאָדָם הוּא מַחְשָׁבָה, בִּינָה שֵׁם י"ה, הָאֵב וְהָאֵם, וְהִבֵּן בְּתוֹכָם הָעֲמוּד שְׁסוּמֵךְ אוֹתָם, אוֹתוֹ שֶׁנֹּאמַר בּוֹ בְּשֵׁם הוּא בְּשׂוֹר, בְּשֵׁם זֶה הֶבֶל, שֶׁהוּא מִשָּׁה, מְשֵׁם הָיָה, וְכֵךְ פָּרְשׁוּהוּ הָרַאשׁוֹנִים בְּשֵׁם זֶה מִשָּׁה, הֶבֶל נִקְרָא עַל שֵׁם ב' מִן בְּרֵאשִׁית, ל' לְעֵינֵי כָל יִשְׂרָאֵל, ה' חֲמִשָּׁה חֲמִשֵּׁי תוֹרָה שְׁעִתִּידָה לְהִנָּתֵן עַל יְדוֹ, וְזֶהוּ הֶבֶל, שֶׁנֹּאמַר בּוֹ כִּי עַל כָּל מוֹצָא פִי יְהו"ה יִחְיֶה הָאָדָם.

וַיֵּשׁ הֶבֶל שֶׁל הִצַּד הָאֲחֵר שֶׁנֹּאמַר בּוֹ הֶבֶל הִמָּה מַעֲשֵׂה תַעֲתוּעִים, וְזֶהוּ הֶבֶל שֶׁל נִבְלוֹת הַפֶּה וּדְבָרִים בְּטָלִים, שְׁאִין בָּהֶם תּוֹעֵלֶת כָּלֵל, וּמְשׁוּם זֶה יֵשׁ הֶבֶל כּוֹי שֶׁמְגִיעַ אֲלֵיהֶם כְּמַעֲשֵׂה הָרְשָׁעִים וַיֵּשׁ הֶבֶל אֲשֶׁר מְגִיעַ אֲלֵיהֶם כְּמַעֲשֵׂה הַצַּדִּיקִים. מִי זֶה הָרְשָׁעִים? זֶה סַמָּא"ל וְנִחְשׁ, שֶׁ שֶׁל מִשָּׁה הִיא שְׁלִשָּׁה עֲנָפִים שֶׁל שְׂרֵשׁ הָאֵילָן, וְזוֹ שֶׁ מִן שֵׁת, מִ"ה מִן מִשָּׁה זֶה אָדָם, שֶׁהוּא בְּדַמּוֹת הָאָדָם שְׁלֹמַעֲלָה, וְזֶהוּ מָה שֶׁמּוֹ וּמָה שֵׁם בְּנוֹ, וְזֶה הַמִּ"ה, (ה) תּוֹרַת יְהו"ה תְּמִימָה, ה' חֲמִשָּׁה חֲמִשֵּׁי תוֹרָה, שֶׁנִּתְּנוּ לוֹ בְּאַרְבָּעִים יָמִים וְאַרְבָּעִים לַיְלוֹת שְׁלָחֵם לֹא אָכַל וּמִים לֹא שָׁתָה.

וּמְשׁוּם שְׁעָקַר שׁ, שֶׁהִיא שְׂרֵשׁ הָאֵילָן, מִמְּקוֹמָהּ, וְנִעְשָׂתָה שְׁלִשָּׁה עֲנָפִים שֶׁהֵם שְׁלִשָּׁה זֵינִים כְּמוֹ זֶה: שׁ, שֶׁל זֶרַע שֶׁהוּא יוֹרָה כַּחֲזָן, נִעְשָׂה ז', שְׁשָׁלֵשׁ טַפּוֹת הַתַּפְּשֻׁטוֹ וְנִעְשׂוּ שְׂרָבִיטִים, וּמְשׁוּם שְׁעָקַר אוֹתָם מִמְּקוֹמָם, וּמָה שֶׁהָיָה שְׂרֵשׁ אֶחָד, עָקַר אֶחָד, הִתְחַלְקוּ לְשְׁלִשָּׁה, כֵּךְ הוּא נִזְרָק בְּשְׁלִשָּׁה גִלְגּוּלִים, אֶחָד בְּנַח, וּשְׁנַיִם בְּשֵׁם וַיִּפֹּת, וּמְשׁוּם שֶׁכְּשָׁבָא נַח, לֹא בִקֵּשׁ רַחֲמִים עַל אֲנָשֵׁי הַמְּבוּל, הַתְּבִישׁ אַחַר כֵּךְ וְאָמַר, וְאֵם אֵין מְחַנֵּי נָא מִסְפָּרְךָ אֲשֶׁר כְּתַבְתָּ, וְשֵׁם, לֹא לְחַנֵּם הָיָה קוֹבֵעַ מִדְּרָשׁוֹת, וּבִכְיֹפֶת נֹאמַר יִפֹּת אֱלֹהֵי"ם לְיִפֹּת וַיִּשְׁכֵּן בְּאֶהְלֵי שֵׁם, בְּשְׁלִשָּׁת אֱלֹהֵי הָיָה צְרִיךְ לְהִשְׁתַּרְשׁ בְּשָׂרְשׁוֹ. רָאָה שֶׁלֹּא הִצְלִיחַ, עָקַר אוֹתוֹ מְשֵׁם וְנִטַּע אוֹתוֹ אַחַר כֵּךְ יַחֲיִדִי.

אַבְל אָדָם נִנְטַע בְּשְׁלִשָּׁת הָאֲבוֹת, וְהִצְטַרֵף וְהִתְלַבֵּן בָּהֶם וְהִשְׁתַּרְשׁ בְּשָׂרְשׁוֹ וְהִצְלִיחַ, מִיָּד בָּא מִשָּׁה שֶׁהוּא בְּנוֹ שֶׁל אָדָם, וְנִתְּנָה



הקדוש ברוך הוא תורה על ידו להשקות את האילן להתגדל בשרשיו וענפיו. באותו זמן התתקן האילן שעקר, החטא שחטא בעץ כאן תקן הכל, אחר שהתכנס משה מן העולם נאמר בו וזרח השמש ובא השמש, ונאמר בו הולך אל דרום וסובב אל צפון סובב הולך הרוח, שלש פעמים סובב כנגד שלשה גלגולים שרוחו סובבה שם. מיד כשמצא שם לשרות, מה כתוב? ועל סביבותיו שב הרוח.

אמר לו רבי אלעזר: כאן נודע סוד עליון מרוח הקדש שלמעלה, שהוא בן י"ה, שסובב לימין ושמאל והעמוד האמצעי, ואחר כך לשלשת התחתונים, שהם צדיק ושני עמודי האמת, וכך אדם העליון אף כך בששה צדדים, וזה הסוד של בראשית ברא שית למעלה, ברא שית למטה, י שפרכה.

מן שת הוא י של יעקב, שפרכה י ממנו ונשאר עקב, וזהו הסוד של הוא ישופף ראש ואתה תשופנו עקב, ומשום זה כשפרכה י מן שת, מה כתוב בו? כי ש"ת לי אלהים זרע אחר, אחר גרם שנאבדה י, שהיא זרע מן שת, והסוד של שת - כל שתה תחת רגליו, כל ודאי, שהוא זרע אות ברית קדש. באותו זמן בא משה עם שני לוחות שהן ב' מבראשית, וכסה על שת ונעשה בשת, ובאיזה מקום כסה ב' על שת? בזמן שאמר ויסתר משה פניו, ואות י היא תמונת יהו"ה, בשכר ויסתר משה פניו כי ירא מהביט - ותמונת יהו"ה יביט, והשתלם שת.

מי שלא למד התורה על פי סוד אף על פי שהשלים עבודתו בתכלית השלמות, הוא רק בבחינת עבד, בבחינת כי לי בני ישראל עבדים, עבדי הם, שנשמתם מעולם הבריאה ששם הכסא והחיות ואופנים שהם נקראים עבד ואמה, אבל מי שלומד ועובד השם תברך בפנימיות החכמה בנסתרות התורה ועושה יחודים הוא בבחינת בן וכבן משמש לאביו ולאמו עבודה שלמה, כי נשמתו מעולם האצילות, ועליו נאמר "הבן יקיר לי אפרים" וגו'.

(הקדמת מורינו הרב נתן שפירא לפרי עץ חיים)

בשבת ילמד כל היום זהר

ילמד בכל יום זהר מעט, ובשבת כל היום זהר.

(מאמרי אדמו"ר הזקן פרשת תצא דף תתלא)



סדר הלימוד ליום יח תמוז [יום 284 בשנה]

וְהִינּוּ בְּרֵאשִׁית בְּרָא, הַשְּׁתֵּלֵם בְּשִׁית, שֵׁת הוּא סִיּוֹם שֶׁל אֶלְפָּא בֵּיתָא,
 אָב הָרֵאשִׁי שֶׁל אֶלְפָּא בֵּיתָא, וְזֶהוּ הַסּוּד שֶׁל א"ת ב"ש, כָּאֵן
 הַתְּתִקֵן הָאָב עִם הַבֵּן, שְׁנִיָּהֶם זֶה עַל גַּב זֶה, בְּכָל מְקוֹם שֶׁהֲלָכוּ לֹא
 נִפְרְדוּ זֶה מִזֶּה. בְּרֵאשִׁית, שָׁם א"ת ב"ש, א"ב ש"ת, נִשְׁאַרוּ ר' י' מִן
 בְּרֵאשִׁית, עָלְיוֹ נֶאֱמַר וַיֵּרָא רֵאשִׁית לוֹ, שֶׁהוּא רֵאשִׁית חֻכְמָה יֵרָאֵת
 יְהוּ"ה, כְּמוֹ זֶה בֵּן בְּתוֹךְ הָאָב, וַיֵּרָא רֵאשִׁית לוֹ, מִשָּׁם הוֹרִישׁ לוֹ נִשְׁמָה
 וְנִקְרָא רֵאשִׁית לוֹ כְּשֵׁמוֹ, וְנִקְרָא אָדָם כְּשֵׁמוֹ בְּשִׁלְשֵׁת הָאָבוֹת שֶׁהֵם ש,
 בָּא אָדָם בְּמִשָּׁה, וּבְמִשָּׁה כּוֹלֵל הַכֹּל, וּמִשּׁוֹם זֶה שׁ מִן מִשָּׁה שְׁקוּל שׁ
 לְשִׁלְשֵׁת הָאָבוֹת, מ"ה שְׁלוֹ כְּמוֹ שֶׁל אָדָם הָרֵאשִׁי, מְרַכְּבָה שְׁלֵמָה
 הֵיטָה בְּמִשָּׁה לְבָדוֹ, כְּמוֹ שֶׁהֵיטָה בְּשִׁלְשֵׁת הָאָבוֹת, וְאָדָם הַעֲלִיּוֹן הֵיטָה
 בְּמִשָּׁה. שְׁלֵשֶׁת הָעֲנָפִים שֶׁל ש - אַרְיָה שׁוֹר נֶשֶׁר, מ"ה וּדְמוּת פְּנִיָּהֶם
 פְּנֵי אָדָם, וְנֶאֱמַר בּוֹ מִשָּׁה מִשָּׁה פְּעֻמִּים, לְקַיֵּם בּוֹ מַה שֶׁהֵיטָה הוּא
 שִׁיְהִיָּה וְאֲשֶׁר לֵהִיּוֹת כְּכֹר הֵיטָה, זֶה אָדָם הָרֵאשִׁי. הַשְּׁתֵּטְחוּ כֻלָּם לְפָנָיו
 וְאָמְרוּ: אֲשֶׁרֵי חֲלָקְנוּ שְׁפָגְשָׁנוּ בְּךָ לְדַעַת סוּדוֹת עֲלִיוֹנִים טְמִירִים שֶׁל
 עֲתִיק הַיָּמִים.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: נוֹדַע מְכָאֵן, שֶׁמִּשָּׁה מְאֹתִיּוֹתָיו מִשְׁמַע שֶׁהוּא הֶבֶל
 וְהוּא שֵׁת וְהוּא מִשָּׁה, וְהַתְּפִשְׁטוֹתוֹ שֶׁל מִשָּׁה בְּכָל דּוֹר וְדוֹר
 וּבְכָל צְדִיק וְצְדִיק, וְהוּא הוֹלֵךְ בְּשִׁלְשׁ שְׁלֵשׁ, וּבְכָל שְׁלֵשׁ שֶׁהוּא רוֹכֵב
 נֶאֱמַר בָּהֶם לֹא יְמוּשׁוּ מִפִּיָּךְ וּמִפִּי זֶרַע וּרְעָף. מְכָאֵן נוֹדַע
 שֶׁהוּא לֹא נִמְצָא אֶלָּא בְּמְקוֹם שִׁישׁ בּוֹ תוֹרָה, וּמִשּׁוֹם זֶה זָכְרוּ תוֹרַת
 מִשָּׁה עַבְדִּי.

אָמַר לוֹ רַבִּי יְהוּדָה: הַתְּפִשְׁטוֹתוֹ בְּבִנֵי אָדָם יֵשׁ לָהּ שְׁעוֹר? אָמַר
 לוֹ: כֵּן, עַד שְׁשִׁים רְבוּא, וְסוּד הַדְּבָר - דּוֹר הַלֵּךְ וְדוֹר בָּא,
 וּפְרִשׁוּהָ הַקְּדָמוֹנִים, אֵינן דּוֹר פְּחוֹת מִשְׁשִׁים רְבוּא, וּמִשּׁוֹם זֶה נֶאֱמַר
 בּוֹ אִשָּׁה אַחַת יִלְדָה בְּמִצְרַיִם שְׁשִׁים רְבוּא בְּכָרֵס אֶחָד, וּמִיָּהוּ? זֶה
 מִשָּׁה שֶׁהוּא שְׁקוּל כְּשְׁשִׁים רְבוּא מִיִּשְׂרָאֵל. אָמַר לוֹ רַבִּי שְׁמַעוֹן:
 בְּרוּךְ בְּנֵי לְעֲתִיק הַיָּמִים.

וַיְהִי מִקֵּץ יָמִים וַיָּבֵא קִיִּן מִפְּרֵי הָאֲדָמָה מִנְחָה לַיהוּ"ה, מִיָּזָה מְקוֹם
 הַבֵּיא אוֹתָהּ? מִקֵּץ יָמִים, מִהַשִּׁירִים שְׁלוֹ, כְּמוֹ אָדָם שֶׁבְּסוּף
 יָמָיו חוֹזֵר בְּתוֹבָה כְּשֶׁאֵינן לוֹ כֹּחַ לַעֲשׂוֹת טוֹב וְרַע, וּבַעֲלוּמָיו,



כִּשְׁהוּא בְּכַחוֹ, לֹא שָׁב, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרוּהוּ מִפְּנֵי שִׁיבָה תְּקוּם, וּמִשׁוּם זֶה וְאֵל קִיָּן וְאֵל מִנְחָתוֹ לֹא שָׁעָה, אָבֵל הֶבֶל מִבְּכוֹרוֹת צֹאנוּ הִבִּיא לּוֹ קֶרֶבֶן, מִהִיפָּה שְׁלוֹ, וּמִשׁוּם זֶה וַיִּשַׁע יְהו"ה אֶל הֶבֶל. וְעוֹד, אֵל קִיָּן וְאֵל מִנְחָתוֹ לֹא שָׁעָה, מִשׁוּם שֶׁקֶרְבָּנוּ הָיָה מֵאוֹתוֹ מְקוּם שֶׁנִּקְרָא עֲרוּהָ, וּמָה הָיָה? פְּשָׁתִים, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ וַעֲשֵׂה לָהֶם מְכַנְסֵי בֶד לְכִסּוֹת בֶּשֶׂר עֲרוּהָ.

אָמַר לּוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר: שֶׁהִתְכַּסָּה בּוֹ בֶּשֶׂר עֲרוּהָ – טוֹב הוּא. אָמַר לּוֹ: בְּנִי, לֹא כָּל הָעֲרִיּוֹת שְׂוִים, זֶה לֹא הִקְרִיב קֶרֶבֶן זֶה אֶלָּא לְקֶרֶב אֶת עֲרוּתוֹ לֵה', שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ אִישׁ אִישׁ אֵל כָּל שֶׂאֵר בֶּשָׂרוֹ לֹא תִקְרְבוּ לְגִלוֹת עֲרוּהָ אֲנִי יְהו"ה, וּמָה עֲרוּתוֹ? הִזְהָמָה, הָעֲרָלָה הִרְעָה, הִנְקָבָה שֶׁל עֲרָלָה, אוֹתָהּ שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ אָדָם הִרְאִשׁוֹן הָיָה מוֹשֵׁף בְּעֲרָלְתוֹ, וּמָה הִיא הָאֵם שֶׁל הָעֲרֻבּוּבִיָּה הִרְעָה? הַפְּרִי שֶׁל הָעֵץ שֶׁל טוֹב וְרָע, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ וַתִּקַּח מִפְּרִי וַתִּתֵּן גַּם לְאִשְׁתָּה עִמָּהּ, וּמִי הִיא? לִילִי"ת, שֶׁמִּשָּׁם בָּאִים עֲרֻב רַב שֶׁהֵם מְעֲרָבִים עִם יִשְׂרָאֵל, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם הוּי גּוֹי חוּטָא, שֶׁהֵם זֶרַע מְרַעִים בְּנִים מִשְׁחִיתִים וְכוּ', וְאָמְרוּ אֵלֶּה אֱלֹהֵי"ךָ יִשְׂרָאֵל לְעֵגֶל, וּמִשׁוּם זֶה וְאֵל קִיָּן וְאֶת מִנְחָתוֹ לֹא שָׁעָה.

וְהָרִי נִתְבָּאָר בְּהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עָלֵיהֶם וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו, וְנֶאֱמַר בּוֹ כִּי לֹא אֶחָפֵץ בְּמוֹת הַמֵּת, וְקִבַּל אוֹתָם, כָּל שֶׁכֵּן אֶת קֶרֶבֶן קִיָּן? אֶלָּא שֶׁהָיָה רְצוֹנוֹ לְרַע כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר, אָבֵל הֶבֶל הָיָה רְצוֹנוֹ בְּקֶרְבָּנוֹ לְקֶרֶב הַשְּׂכִינָה, לְאוֹתוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ וַעֲתִיק הַיָּמִים יוֹשֵׁב לְבוֹשׁוֹ כְּשֶׁלֶּג לְבָן וְיִשְׁעָר רֹאשׁוֹ כְּצֶמֶר נָקִי. בְּמָה? בְּאוֹתוֹ שֶׁהִקְרִיב מִבְּכוֹרוֹת צֹאנוּ וּמִחֻלְבָּהֶן, וּמִשׁוּם זֶה וַיִּשַׁע יְהו"ה אֶל הֶבֶל, וְהָרִי נִתְבָּאָר.

וּמִיָּד שֶׁלֹּא הִתְקַבַּל קֶרְבָּנוֹ שֶׁל קִיָּן, וַיִּחַר לְקִיָּן מְאֹד, וַיֹּאמֶר יְהו"ה לְקִיָּן לָמָּה חָרָה לָךְ שֶׁלֹּא מִתְקַבַּל קֶרְבָּנְךָ? אִם תִּיטִיב מַעֲשֵׂיךָ בְּגִלְגוּל – שְׂאֵת לָךְ בְּעוֹלָם וַתִּתְקַבַּל בְּתִשׁוּבָה, וְאִם לֹא – לִפְתַּח חֲטָאת רַבִּץ. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: כָּאֵן לֹא צָרִיךְ לְכִסּוֹת אֶת הַסּוּד מֵה זֶה שְׂא"ת, וְלֹא בָּאנוּ לְדַרְשׁ בְּפִסּוּק הַזֶּה, אֶלָּא שֶׁשְׂאֵת זֶה הוּא מִשָּׂא, וּבְהַפּוּךְ אוֹתִיּוֹת שְׂא"ת הוּא אִשְׂ"ת. כָּאֵן רָמַז שֶׁעֵבֶר עַל וְאֵל אִשְׁתָּ עֲמִיתְךָ לֹא תִתֵּן שְׂכָבְתְךָ כּו', שֶׁבֹא עַל תְּאוּמָתוֹ שֶׁל הֶבֶל, וְזֶהוּ וַיִּקַּם קִיָּן אֶל הֶבֶל, קָם עַל תְּאוּמָתוֹ, וְאַחֵר כִּךָ הִרְגָ אֶת בְּעֵלָהּ, כְּמוֹ הַמְצָרִי, וְסוּד הַדְּבָר – וַיִּפֶן כַּה וְכַה, וְאָמְרוּ הִרְאִשׁוּנִים מֵה זֶה וַיִּפֶן כַּה וְכַה? אֶלָּא רָאָה מָה עָשָׂה בְּבֵית וּמָה עָשָׂה בְּשׂוּדָהּ, וְאִין שְׂדָה אֶלָּא אִשָּׁה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר כִּי



בשָׁדָה מְצָאָה, זֶהוּ שְׁפָתוֹב וַיְהִי בְהִיּוֹתָם בְּשָׂדֵהוּ. וַיִּפֶן כֹּה וְכֹה, הִסְתַּכַּל
אִם הָיָה בּוֹ מִצַּד הַטּוֹב, שְׁלִפְעָמִים נִפְרָד טוֹב מֵרַע, וּמִשָּׁם הֵם הַגְּרִים,
וּמִשׁוּם זֶה הִסְתַּכַּל מִכָּל צַד עַד שְׁשִׁים רַבּוּא וְלֹא רָאָה שָׁם גֵּר שְׂיוֹצֵא
מִמֶּנּוּ, וַיֵּךְ אֶת הַמִּצְרִי.

אָחֵר כִּף מַה כָּתוּב? וְאִם לֹא תִיטִיב, אֵל תִּקְרִי וְאִם אֲלֵא וְאִם, שֶׁהוּא
יִתֵּר שְׂאֵת וַיִּתֵּר עָזוֹ. לְפִתַּח חֲטָאֵת רַבִּין, מַה זֶה רַבִּין? אֲלֵא כִי
תִרְאֶה חֲמוּר שֶׁנֶּאֱרָךְ רַבִּין וְכוּ', שֶׁהוּא לֹא יָכוֹל לְשֹׂאֵת עַל כִּתְפוֹ חֲמֻרַת
הַתּוֹרָה, לֹא יָכוֹל לְשֹׂאֵת עַל הַמְּלָכוֹת בְּגִלוֹת, וַיְחַדְּלֵת מְעֹז לּוֹ, כָּאֵן
הַרְאָה לְקִינָן שְׁעֵתִידִים יִשְׂרָאֵל לְהִיּוֹת בְּדַחַק בְּגִלוֹת, עֲנִי וְרֹכֵב עַל
חֲמוּר, שְׂיִהְיוּ כַחֲמוּר, שְׁמִשָּׂאוֹ עַל כִּתְפוֹ מֵעַל הַמַּס בְּגִלוֹת וּמִכְּבֹד
הַמְּלָאכָה, וְזֶהוּ רַבִּין תַּחַת מִשָּׂאוֹ – בְּגִלוֹת, וּבְנֵי קִינָן שְׂיִהְיוּ עֲשִׂירִים
וַחֲזָקִים כַּמְּלָכִים בְּחֻזֵּק רַב, וּמִשׁוּם זֶה אָמַר אִם תִּיטִיב שְׂאֵת, הֲלֹא אִם
תִּיטִיב לְהִיּוֹת שְׂאֵת לְעַנְיֵי יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם כְּבָדִים בְּמִשָּׂא כְּבֹד (וַיְכַבְּדוּ מִמֶּנּוּ),
אֲנִי אֶסְבֵּל אֶת בְּנֵיךְ בְּעוֹלָם וּמֵאֲרִיךְ עֲלֵיהֶם, וְאִם לֹא – לְפִתַּח חֲטָאֵת
רַבִּין, לְשַׁעַר הַגִּיהֵנּוּם נִפְתָּחָה, לְטַל נִקְמָה מִמֶּךָ וּמִבְּנֵיךָ.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן: בְּרוּךְ בְּנֵי לְעֵתִיק הַיָּמִים, שֶׁהָרִי רוּחַ הַקֹּדֶשׁ
הַתְּעוֹרְרָה אֵלֶיךָ לְגִלוֹת כָּאֵן חֲדוּשִׁים שְׁלֵא נוֹדְעוּ עַד עֵתָהּ.
אָמַר: וְדַאִי זֶהוּ קוֹל דְּמִי אַחִיךָ צַעֲקִים אֵלַי, אוֹתָם דְּמִים שֶׁל יִשְׂרָאֵל,
שְׁעֵתִידִים לְגֹזֵל אוֹתָם בְּנֵי קִינָן, עֲרַב רַב, הַחֲיִבִים הַרְשָׁעִים בְּגִלוֹת, וְזֶהוּ
כִי מְלֹאָה הָאָרֶץ חֲמָס מִפְּנֵיהֶם, וְזֶהוּ הַהֲרֵג שֶׁל קִינָן אֵל הַבָּל, שְׁעַנִּי
חָשׁוּב כְּמַת.

וַיְהִי מִקֵּץ יָמִים וְגו', פָּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר: מַה זֶה מִקֵּץ יָמִים?
אֲלֵא מֵאוֹתוֹ מְקוֹם שְׁעֵתִיד לֹאֲמַר בּוֹ קֵץ כָּל בְּשָׂר בְּאֵל לְפָנָי, קֵץ
שָׁם לַחֲשָׁךְ, וְתִרְגָּם יוֹנְתָן בֶּן עֲזִיָּאֵל, קֵץ כָּל בְּשָׂר – הַמְּחַבֵּל שֶׁל כָּל
בְּשָׂר, מְלֹאכֵי חַבְלָה. רָאָה שְׁעֵתִידִים לְצֵאת מִמֶּנּוּ מְחַבְּלִים כְּרָמִים,
שֶׁהֵם יִשְׂרָאֵל, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם כִּי כָרַם יְהוָה צְבָאוֹת בֵּית יִשְׂרָאֵל, בְּגִלְל
כִּף וְאֵל קִינָן וְאֵל מִנְחָתוֹ לֹא שָׁעָה, וְרָאָה שְׁעֵתִידִים לְצֵאת מִהַבֵּל כְּמָה
צַדִּיקִים, בְּגִלְל זֶה וַיִּשַׁע יְהוָה אֵל הַבָּל וְאֵל מִנְחָתוֹ.

וַיְהִי בְשָׁעָה שֶׁנּוֹלַד קִינָן, נֶאֱמַר בּוֹ קִנִּיתִי אִישׁ אֶת יְהוָה, וְלֹא הָיָה
כִּף, מִשׁוּם שְׁלֵא הַתְּבַשְׂמָה, וְהַנְּחָשׁ הַקָּשָׁה הִטִּיל בָּהּ זֶהֱמָה שֶׁל
הַדִּין הַקָּשָׁה, וּמִשׁוּם זֶה לֹא הַתְּבַשְׂמָה, וּכְשֶׁקִּינָן מִצַּד הַנִּקְבָּה יֵצֵא
תִּקְיָף קָשָׁה בְּדִינוֹ, כִּינָן שְׂזָה יֵצֵא, הִיא נִחְלָשָׁה וְנִתְבַשְׂמָה אַחֲרֵי זֶה,



והוציאה אחר יותר מבשם, ועלה הראשון שהיה תקיף קשה על האחר, שהרי כל הדינים התעוררו עמו.

בא וראה מה כתוב? ויהי בהיותם בשדה, בשדה שנודע למעלה, שנקרא שדה של תפוחים, ונצח הדין הזה את אחיו, משום שהיה קשה ממנו, והכניע אותו והטמין אותו תחתיו, עד שהתעורר הקדוש ברוך הוא והעבירו מלפניו, ושקע אותו בנקב תהום רבה, וכלל את אחיו בשקוע של הים הגדול שמבשם את הדמעות העליונות.

ומהם יורדות הנשמות לעולם, איש כפי דרכו, ואף על גב שהם טמירים, מתפשטים זה עם זה ונעשים גוף אחד, ומהגוף הזה יורדות נשמות של הרשעים עזי הרוח, האם עולה בדעתך משניהם יחד? לא, אלא אחד לצדו ואחד לצדו. אשרי הם הצדיקים ששולפים נשמותיהם מהגוף הקדוש הזה שנקרא אדם, שכולל הכל, המקום שהפתרים והעטרות הקדושות מתחברים שם בצרור האשכול.

(ג"א) ויהי מקץ ימים ויבא קין, מה זה מקץ ימים? אלא מאותו שעתיד להאמר בו קץ כל בשר בא לפני, ומשום זה ואל קין ואל מנחתו לא שעה. ועוד מקץ ימים, ולא אמר מראש ימים, אלא מהשירים שלו ולא מן היפה, כאדם שבא עני לשער שלו ובזמן שהוא תאב לאכל, כדי שלא לתת לו מהיפה שבמאכלים, לא רוצה לתת לו דבר אחר שאכל את היפה מהכל, כנס את אותו שהוא בסוף ונתן לעני הזה שהתאש ממנו. אמר לו הקדוש ברוך הוא, לכלב תזרקו אותו, ומשום זה ואל קין ואל מנחתו לא שעה, אבל הכל לא הקריב אלא מהיפה של הכל, זהו שפתוב והכל הביא גם הוא מבכרות צאנו.

ומחלבהן, לא הקריב אלא שירים, ומשום זה וישע יהו"ה אל הכל ואל מנחתו ואל קין ואל מנחתו לא שעה, ויאמר יהו"ה לקין למה חרה לך ולמה נפלו פניך, הלוא אם תיטיב שאת. אמר לו, אם אתה תיטיב מעשיך - שאת, יתעלה קרבנך, ואם לא תיטיב מעשיך - לפתח חטאת רבץ, שיפרע ממך. נאמר כאן רבץ, ובמקום אחר כתוב כי תראה חמור שנאך רבץ תחת משאו כו' לא תראה את חמור אחיך, זה קין שהוא רובץ מכבד עונו, ואם לא רוצה לחזר בתשובה, וחדלת מעזב לו, שלא עושה מעשה אחיך, ואם חוזר



בתשובה, עזב תעזב עמו. מה עשה הבל? קם עליו והפילו לארץ, ואחר כך קם קין והרגו, שכן כתוב ויקם קין אל הבל אחיו והרגהו, ומשום זה אמר בן סירא, טוב לרע אל תעשה, ולא יגיע אליך רע.

ויאמר יהו"ה לקין אי הבל אחיך כו', אמר רבי שמעון: וכי לא היה יודע הקדוש ברוך הוא איפה היה הבל ששואל אותו, והרי אין מכסה ממנו דבר, כמו שנאמר אם יסתר איש במסתרים כו'? אלא אוי לבני אדם הטפשים, אטומי הלב, סתומי העינים, שעליהם נאמר עינים להם ולא יראו, באור של התורה, אלו אותם בהמות שלא מסתכלים ולא יודעים אלא בתבן של התורה, שהיא קלפה מבחוץ והמוץ שלה, שנאמר בהם מוץ ותבן פטורין מן המעשר, שהחכמים של התורה, בעלי הסודות, זורקים התבן והמוץ החיצונים, ואוכלים את החטה של התורה שהיא מבפנים, עשירים ושפתים האותיות של התורה שעולות לחשבון חט"ה.

בא וראה, אלו הבהמות חושבים ששאל אותו הקדוש ברוך הוא א"י הבל אחיך, כמי שלא ידע איפה הוא, אלא א"י, הוא שהסתלק מן אדנ"י, שהוא א' אהי"ה האם העליונה אנכי, י' יהו"ה שעולה עמה לדון את קין. בגלל זה כשהסתלקה א"י מן אדנ"י, נשאר ד"ן, בגלל זה א"י הבל אחיך, ויאמר לא ידעתי השמר אחי אנכי?! לא ידעתי ששכינה, שהיא אנכי, עמו שם, א"י שהתעלה האם והבן אל החכמה לטל ממנו נקמה, ולמה אל החכמה? משום שהאדם העליון הוא שנברא אדם תחתון בדמותו.

ויאמר קול דמי אחיך צעקים אלי, מה זה דמי? דם היה צריך להיות! אלא מה זה דמי? ד"ן כחשבון דמ"י, וזהו דן אנכי ואחרי כן יצאו ברכש גדול. ועוד, מה זה קול דמי? קול דם היה צריך להיות! אלא תרגם אונקלוס, קול זרעיותיו שעתידים לצאת מאחיך, אותם ששים רבוא שעתידים לצאת מהבל, באותו שנאמר בו בשגם זה הבל, כלם צועקים מן האדמה. כאן רמז ענוי הדין ועוות הדין וחמס ושוד ושבר שעתידים בני קין לעשות בבני הקדוש ברוך הוא, וזהו קול דמי אחיך, אחיך נקרא מצד אותם שנאמר בהם הרגו איש את אחיו.

(ג"א) ויאמר יהו"ה אל קין אי הבל אחיך, אמר רבי שמעון, וכי לא היה יודע הקדוש ברוך הוא איפה הבל שהיה שואל איה הבל אחיך?



וכי הוא לא היה יודע שהקדוש ברוך הוא אין דבר מכסה ממנו, אפלו מחשבת הלב, כל שפן דבר של העולם, שאמר לא ידעתי השמר אחי אנכי? אלא, אוי לטפשים אטומי הלב, ועינים להם ולא מסתכלים אלא בתבן לאכל ממנו כבהמות, שחכמים שמכירים בחטה של התורה, שהיא עשרים ושתים אותיות כחשבון חט"ה, אלו זורקים התבן מן התורה, ואוכלים את החטה של התורה מבפנים. עוד אראה לכם סודות טמירים בפסוק זה, בזמן שהרג קין את הבל, עלה א"י מן אדנ"י ונשאָר ד"ן, א' הוא אנכי, האם העליונה, י' יהו"ה של יוד"ן אבא, שעלו לתבע דין על בנם שהוא הבל, ומשום זה אמר הקדוש ברוך הוא אי הבל אחיך.

באותו הזמן הוא אמר לא ידעתי השמר אחי אנכי. ראה הקדוש ברוך הוא שלא הזכיר י', אלא א' שהוא אנכי, אמר לו קול דמי אחיך צעקים אלי, דם אחיך היה צריך להיות, מה זה דמי? אלא זה דם י'. ועוד דמי הוא ד"ן כחשבון שנשאָר מן אדנ"י, והכל אמת, ששלשה שמות כלולים באותו שם, האב האם והבת, שהם יהו"ה אהי"ה אדנ"י, משום שהבל היה דמות של אדם שלמעלה שהוא העמוד האמצעי, והוא הקול שנאמר בו קול דמי אחיך. ויש סוד אחר, קול דמי? קול דם היה צריך להיות, אלא תרגם אונקלוס, קול דם זרעיות שעתידיים לצאת מאחיך, והם ששים רבוא.

באותו זמן שראה שהחטא הזה היה תלוי במקום עליון, הרהר בתשובה, ואמר גדול עוני מנשוא, הן גרשת אתי היום מעל פני האדמה ומפניך אסתר והייתי נע ונד בארץ וכו'. כאן נרמז גלגול הרשעים שנאמר בהם ובכך ראיתי רשעים קברים וכו'. וזהו הן גרשת אתי היום – זה גלגול ראשון, והייתי נע – זה גלגול שני, ונד – זה גלגול שלישי, וזהו סוד על שלשה פשעי ישראל, אם שב בתשובה בשלשה גלגולים – יפה, ואם לא – כתוב בו ועל ארבעה לא אשיבנו, לא מחזיר אותו בגוף אחר, אלא יד ליד לא ינקה רע, וכך הולך נע ונד עד ששים רבוא, ולכל אחד כפי כחו, של אותו שהורג כף, הקדוש ברוך הוא נוטל ממנו נקמה. (ע"כ בספר אחר).

אמר רבי אלעזר: אם כן, כשנודע שכל הצרות הללו יהיו בגלות האחרונה, למה נאמר קניתי איש את יהו"ה? אם תאמר שבביל קיני שיצא ממנו זרע מעלה, אחר שהוא יתכנס, יתעוררו בני



קִיץ לְהַחְרִיב אֶת הָעוֹלָם, וּמֵהֶם קוֹל דְּמֵי אַחִידָה צוֹעֲקִים, זֶהוּ שְׁכַתוֹב
מִשׁוּד עֲנִיִּים מֵאַנְקַת אֲבִיוֹנִים כו'.

אָמַר לוֹ רַבֵּי שְׁמַעוֹן: בְּנֵי, קִיץ הָיָה מִצַּד הָעֵץ שֶׁל טוֹב וְרָע,
וְהַתְּפִשּׁוּת הַטּוֹב הָיְתָה בְּגִלְגּוּל עַד קִינֵי חוֹתֵן מִשָּׁה, מִשָּׁם
וְאֵילָף הַתְּפִשּׁוּת הָרָע, וּמִשׁוֹם שְׁהֲרָאָה לוֹ הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מֵהַ
שְׁעֵתִידִים לַעֲשׂוֹת בְּנֵי לְיִשְׂרָאֵל בְּכָל דּוֹר וְדוֹר, שֶׁהַכֹּל הוּא הָרָאָה לוֹ,
הוּא אָמַר גְּדוֹל עֲוֹנֵי מִנְשׂוּא, וּמִנֵּי לָנוּ שְׁהֲרָאָה לוֹ אֶת גִּלְגּוּלוֹ בְּכָל
דּוֹר וְדוֹר? זֶהוּ שְׁכַתוֹב הֵן גִּרְשָׁתָּ אוֹתִי הַיּוֹם מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה וּמִפְּנֵי
אֶסְתֵּר וְהֵייתִי נֶעַ וְנָד בְּאַרְץ, נֶעַ וְנָד וְדַאי, כָּאֵן רוֹמֵז אֶת גִּלְגּוּלוֹ וְשֶׁל
בְּנֵי. זֶהוּ שְׁכַתוֹב וּבִכֵּן רָאִיתִי רְשָׁעִים קְבָרִים וּבָאוּ, וְהָרִי בְּאַרְנוֹ אוֹתָם
וּמִשְׁלֵם לְשִׁנְאָיו וְכו'. הֵן גִּרְשָׁתִי אוֹתִי – זֶה גִּלְגּוּל רֵאשׁוֹן, הַיּוֹם – כְּמוֹ
אוֹתוֹ שְׁנֵאמַר בּוֹ הַיּוֹם אִם בְּקִלּוֹ תִשְׁמְעוּ, וְהֵייתִי נֶעַ וְנָד – שְׁנֵי
גִּלְגּוּלִים אַחֲרַיִם, אֶסְתֵּר – כָּאֵן רְמֵז וַיֹּאמֶר אֶסְתֵּרִיהָ פְּנֵי מֵהֶם כו', וְהֵן
כָּל אֵלֶּה יַפְעֵל א"ל פְּעֻמִּים שְׁלוֹשׁ עִם גָּבֵר, וְעַלֵּיהֶם נֹאמַר עַל שְׁלֹשָׁה
פְּשָׁעֵי יִשְׂרָאֵל, וְעַל אַרְבָּעָה לֹא אֲשִׁיבֵנוּ, שְׁלֹשׁ מִחֲזִיר אוֹתָם לְגוֹף
רְבִיעִי וְלֹא בְּגֵאֵלָה רְבִיעִית, אֲלֹא נֹאמַר בְּיִשְׂרָאֵל יְהוּ"ה בְּדָד יִנְחֵנוּ
וְאֵין עִמּוֹ אֵל נֹכַר, בְּגִלְלָה זֶה פְּרִשׁוּהָ בְּעַלֵּי הַמִּשְׁנָה אֵין מְקַבְּלִים גָּרִים
לִימּוֹת הַמְּשִׁיחַ.

וְעוֹד אֵי הֵבֵל אַחִידָה, בֹּא וְרָאָה, שְׁתֵּי הָאוֹתִיּוֹת הִלְלוּ שְׁמַעְתִּי שְׁלֵמָקוֹם
עֲלִיּוֹן הָיוּ עוֹלוֹת, א"י א' אָמוֹן מִפְּלֹא וּמִכְסָּה, י' מִחֲשָׁבָה,
שְׁבַמְקוֹם הַזֶּה חֲטָאוּ אָדָם וְהֵבֵל, וְנֹאמַר שְׁהֵם א' כְּתָר עֲלִיּוֹן, י'
מִחֲשָׁבָה, לְמַעַלָּה לְמַעַלָּה הַתְּעֵלָה הַחֲטָא הַזֶּה. אָמַר לוֹ רַבֵּי אֶלְעָזָר:
אָבָא, וְהָרִי כְּמָה מִחֲשָׁבוֹת הֵן; הַשְּׁכִינָה נִקְרָאת מִחֲשָׁבָה, וְהִיא י' מִן
אֲדִנִּי וְחִכְמָה מִחֲשָׁבָה, וְכְתָר שְׁהִיא א' מִן אֲדִנִּי מִחֲשָׁבָה, וְכְמָה
מִחֲשָׁבוֹת הֵן זו לְמַעַלָּה מִזוֹ וְזוֹ עַל גַּב זו, זֶהוּ שְׁכַתוֹב כִּי גְבֵהָ מֵעַל
גְּבֵהָ שְׁמֵר וּגְבֵהִים עֲלֵיהֶם, וְלְמַעַלָּה מִכֻּלְן הַמִּחֲשָׁבָה הַנִּסְתָּרָת שֶׁל כָּל
הַנִּסְתָּרִים, עֲלִיוֹנָה עַל כָּל הָעֲלִיוֹנִים, שְׁאֵין מִחֲשָׁבָה אַחֲרָת לְמַעַלָּה
מִמֶּנָּה, וְכְמָה מִחֲשָׁבוֹת הֵן לְבוֹשִׁים זו לְזוֹ, וְהוּא נוֹדָע שְׁלֹא חֲטָא אֲלֹא
בְּמִחֲשָׁבָה שְׁהִיא לְבוּשׁ, זֶהוּ שְׁכַתוֹב וְאִירָא כִּי עִירוֹם אֲנִכִּי וְאַחְבָּא.
נֹאמַר בְּאָדָם וְאַחְבָּא, וְנֹאמַר בְּמִשָּׁה וַיִּסְתֵּר מִשָּׁה פָּנָיו.

אָמַר רַבֵּי שְׁמַעוֹן: בְּנֵי, בְּוֹדַי כָּל חֲטָא אָדָם, בְּמִחֲשָׁבָה שְׁהִיא
לְבוּשׁ, וּבְמִחֲשָׁבָה שְׁהִיא מִבְּפָנִים, וּמִשׁוֹם זֶה אָמַר לְמִשָּׁה



בזמן שאמר הראני נא את כבודך, אמר, כי לא יראני האדם וחי, שאם זכה שיראני, וחי לעולם, ומשום זה אמר לו לא תוכל לראות את פני, ואינם הפנים כאן, אלא הפנים שלא נראים, במקום שנודע עלת העלות ובמקום שהתגלה, וחטאו של אדם גרם שלא יכל משה להסתכל בו, כל שכן אחר, שעלת העלות הסתלק מהמחשבה שחטא בה אדם, ומשום זה עין לא תשורהו, ומחשבה לא תכילהו, ולא יכולה להשיג אותו, שהוא חי החיים, ובמקום שהוא שורה אין שם מיתה, והמחשבה שהסתלק ממנה בודאי היא חכמה. הלבוש לחכמה הסתומה, בודאי בה חטא אדם, ומשום זה נאמר בו כי עירום אנכי ואחבא.

אמר רבי אלעזר: והרי מכאן משמע שלא חטא במחשבה העליונה, אלא באותה שהיא לבוש ממנה, והוא נשאר באותה שהיא מבפנים, במח בלי קרקפת, ומשום זה ואירא, שהודעזע מאותה שלפנים מהמחשבה הסתומה שהיא עלת העלות. אמר לו רבי שמעון: בני, במחשבה שהיא המח אף כף חטא, שזרע יצא משם, שהוא המעין של עץ החיים, שהוא אור קדמון ואור צח ואור מצחצח, שלש טפות שגרמזו בי העליונה, הקוץ שלמעלה והקוץ שלמטה, ועצם הי באמצע, וערב שם חשך שהפסיק בין עלת העלות למח הנסתר, ומשום זה כי לא יראני האדם וחי, עד שאותו החשך יעבר משם, וזהו הסוד כי אם עונותיכם היו מבדלים בינכם ובין אלהיכם, ומשום אותו חשך, אין המחשבה יכולה להשיג שם, כל שכן העין, עד שעובר משם אותו החשך, וכמותו למטה יש ענן חשכה, שנאמר בה סכתה בענן לך כו'.

הודעזע רבי אלעזר וכל החברים, והודעזעו הזקנים בעלי הישיבה. אמר רבי אלעזר: עד עכשו לא ידעתי שחטאו של אדם כף היה עליון, שהגיע למקום העליון של כל העליונים. אמר: אבא, תן לי רשות לשאל אף על גב שלא נתנה רשות לכל אדם לשאל, כל שכן לדעת. אמר לו: אמר בני, שהרי רצון נמצא, והרשות נתנה לגלות כל מה שייכלנו לדעת. אמר לו: אבא, נודע בשביל אותו החשך שהפסיק בין עלת העלות לבין המחשבה הנסתרת, שעלת על כל העלות לא השתתף בשום מחשבה נסתרת, כל שכן גלויה, ולא בשום אור גנוז וטמיר וקדמון וצח ומצחצח. אמר: ודאי כף הוא,



שאם האורות הללו והמחשבות היו ממנו, לא היה יכול החשך להפרד, אבל עלת על כל העלות הוא על כל האורות הגנוזים והנסתרים כנשמה בגוף, והאור הקדמון, אף על גב שהוא נסתר וגנוז והוא קדמון לכל הספירות ולכל האותיות והנקודות והטעמים, כך הוא לגבי עלת על כל העלות כמו גוף לנשמה, שבעלת העלות אין בו גון ולא צורה ולא דמות ולא שתפות, ובמקום שהעין לא שולטת, מי יכול לעשות דמיון?

אחר שהרהר תשובה אדם למטה, חזר הלבוש למח, שהוא האב, הקרקפת של התפלין, והתחבר המח, שהוא החכמה, באם, מיד ויעש יהו"ה אלהים לאדם ולאשתו כתנות עור וילבשם, והם התפלין שהם מעור. באותו זמן עמדה תשובה, שהיא האם, קרקפת התפלין, עם אדם להגן ולכסות עליו, שהיה ערם, כמו שהוא כסה על המח העליון. ובני, כל מי שמניח תפלין כאלו כסה על המח העליון, ומשום זה השכינה העליונה לא זזה ממנו, וסוד הדבר – אם עונות תשמר יה אדנ"י מי יעמד, מ"י יעמד ודאי, שהיא האם העליונה, התשובה, הרי עמדה עם האדם העליון, והשכינה שהיא תפלה של יד עם האדם התחתון, השכינה העליונה ירדה עם אדם, והשכינה התחתונה עם הבל, ועם כל (וה) בעלי הטהרה שבאים מהם, ומשום זה ותלכנה שתיהן.

מיד שחטאו ישראל בחטא העגל מה כתוב? ובפשעכם שלחה אמכם, שנאמר בה כי אם לבינה תקרא, השתלחה (והסתלקה) מהם, ותרם מעל הארץ, שלא יורדת עליהם אלא בשבתות וימים טובים, ונשארת השכינה התחתונה יחידה למטה, והשכינה העליונה יחידה למעלה, והרי פרשוה איכה ישבה בדרך, שבהתחלה לא היתה השכינה העליונה זזה מהם, כמו שהשכינה התחתונה. אשרי הם בעלי התשובה שמורידים אותה עליהם בכל יום ושעה ורגע, ולא זזה מהם בכל מקום, שעליהם נאמר בהתהלךך תנחה אותך כו', ואין לה עליהם יום ידוע כמו שאחרים, שלא יורדת עליהם אלא בשבתות וימים טובים, אבל בעלי תשובה לא זזה מהם לעולם.

ומשום זה, בני, א"י הבל אחיך, אם יכלנו לומר א' י' מן אהי"ה האם העליונה, ונשארו ה' ה', ונאמר עליהן ותלכנה שתיהן, כאן חטא הבל, אדם חטא ב"ו מן יהו"ה והסתלק י"ו



ונעשה ו' י'. אמר רבי אלעזר: והרי י' ו' הם י' למעלה ו' למטה, מה זה ו' י' ? אמר: בני, כך זה ודאי, שחטא הזה הוא למעלה באות א שהתעלטה במחשבה, שהיא י' העליונה, ששם עלת העלות, ונשארה ו' י' כמו זה: ועל הי' העליונה נאמר כי ידע שמי, שם י', יקראני ואענהו. אשרי הוא מי שמוריד אותו במחשבתו למקומו, שעל המחשבה הזו נאמר זאת התורה לעלה למנחה ולחטאת ולאשם ולמלואים ולזבח השלמים.

וְלָמָּה נֶאֱמַר בָּאוֹת י' כִּי יָדַע שְׁמִי? אֵלָּא, כְּמוֹ שְׂאִין בָּאוֹת י' שְׂתַפּוֹת שֶׁל אוֹת אַחֲרַת, כִּךְ אֵין בּוֹ שְׂתַפּוֹת, שֶׁהוּא אֶחָד וְאֵין שְׁנַי לוֹ, אֶחָד בְּלִי חֲשָׁבוֹן, הוּא בְּרָא אֶת הַכֹּל וְאֵין בּוֹרָא עֲלָיו, וְכִי יֵשׁ מִי שְׂיִכּוֹל לְבָרָא אֶפְלוֹ יִתּוּשׁ קָטָן, אֵלָּא הוּא? אֵלָּא לְמִים יֵשׁ כַּח לְבָרָא אֵילָנוֹת וְעֵשְׂבִים, וְהֵם נִבְרָאוּ, אֲבָל בּוֹרָא הָעוֹלָמִים בְּרָא, וְאֵין עֲלָיו מִי שְׂבָרָא אוֹתוֹ וְדִי לְחַכֵּם בְּרִמּוֹ, שְׂבַמְקוֹם הַזֶּה אֵין לְגַלוֹת יוֹתֵר.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: מִכָּאֵן מְשַׁמַּע שְׂיֵשׁ בּוֹרָא בְּשְׂתַפּוֹת שֶׁל הָאוֹתִיּוֹת, כְּמוֹ ב' מִן בְּרֵאשִׁית, שֶׁהִיא הָאֵם, ר' מִן רֵאשִׁית שֶׁהִיא חֲכָמָה, ו' מִן בּוֹרָא שֶׁהוּא הָעֵמוּד הָאֲמָצְעִי, א' מִן בְּרֵאשִׁית שֶׁהוּא כְּתוּר, שִׁי"ת, שֵׁשׁ סְפִירוֹת, הָרִי כְּלָן עֶשֶׂר, אִם אֶחָד חָסֵר לֹא הַשְׂתַּלְמָה הַבְּרִיאָה, אֲבָל עֵלֶת עַל כָּל הָעֲלוֹת הוּא בְּרָא הַכֹּל, בְּלִי שְׂתַפּוֹת כָּלָל.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: וְכִמוֹ זֶה שְׂמַעְנוּ שְׂבַעֶשֶׂר סְפִירוֹת לֹא נֶאֱמַר שֵׁם אֵלָּא אֲצִילוֹת וְלֹא בְּרִיאָה. אָמַר רַבִּי שְׂמַעוֹן: וּמִי אָמַר שְׂיֵשׁ בָּהֶם בְּרִיאָה? אֵלָּא כָּל הָעֶשֶׂר בְּשְׂתַפּוֹת זו עִם זוֹ עוֹשׂוֹת בְּרִיאָה בְּעוֹלָם, וְאֵנִי אוֹמֵר, שְׂאֵם הִיָּה חָסֵר אֶחָד מִן הַמְּנִיָן, לֹא הַשְׂתַּלְמָה אוֹתָהּ בְּרִיאָה, אֲבָל עֵלֶת עַל כָּל הָעֲלוֹת הוּא בּוֹרָא בְּלִי שְׂתַפּוֹת אַחֲרַת, שֶׁהוּא אֶחָד בְּלִי שְׂתַף כָּלָל, לֹא לְמַעְלָה וְלֹא לְמַטָּה וְלֹא בְּאֲמָצַע וְלֹא מִכָּל צֵד כָּלָל. אָמַר, וְדַאי כְּעַת הַתְּגַלָּה מַה שְׂלֹא נִמְסַר לְגַלוֹת אֶפְלוֹ מִהֶלֶב לִפְּהָ, וְסוּד זֶה צָרִיךְ לְכַסּוֹת מִכָּל אָדָם, שְׂאֵין כָּל מַח יְכוֹל לְסַבֵּל אֶת זֶה, אֵלָּא אֵלוֹ שְׂיודְעִים בְּסוּדוֹת אֵלוֹ שְׂחֲכַמְתֶּם עוֹלָה עַל כָּל הַנְּבִיאִים וְהַחֲכָמִים.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: אָבָא, הָרִי הַתְּגַלְתָּה א' בְּסוּד עֲלִיּוֹן כְּשֶׁהִסְתַּלַּק עֵלֶת הָעֲלוֹת בָּאוֹת י' וְנִשְׁאַר וי, אֵלָּא מַה זֶה אוֹי? אָמַר לוֹ: (א' הָעֲלִיוֹנָה) (יֵשׁ א') לְמַעְלָה מִן א', שְׂיֵשׁ א' מִהָאוֹתִיּוֹת הַגְּדוֹלוֹת, וְיֵשׁ א' מִן הָאוֹתִיּוֹת הַקְּטַנוֹת, וְיֵשׁ א' מִן הָאוֹתִיּוֹת הַבִּינוּנִיּוֹת, הֵם אָדָם שֶׁל



בְּרִיאָה, אָדָם שֶׁל יִצְרָה, אָדָם שֶׁל עֲשִׂיהָ, וְעַלִּיהֶם נֹאמֵר כִּי גִבֵּה מֵעַל
גִּבֵּה שֹׁמֵר, וַיֵּשׁ שְׁלֹשָׁה עֲלִיוֹנִים עֲלֵיהֶם בְּדֶרֶךְ אֲצִילוֹת, וְעַלִּיהֶם נֹאמֵר
וּגְבֵהִים עֲלֵיהֶם.

וְאוֹתָם שֶׁל בְּרִיאָה הֵם לְבוּשִׁים לְאוֹתָם שֶׁל אֲצִילוֹת, וְזֶהוּ אוֹר לְבוּשׁ
עֲלִיוֹן, וְאוֹתָם עֲשָׂרָה מִתְּלַבְּשִׁים בְּעֶשֶׂר, וְאֵלוּ שֶׁל אֲצִילוֹת
אָמְרוּ לְאוֹתָם שֶׁל בְּרִיאָה שְׁמֵת־לְבָשִׁים בָּהֶם, נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ
כְּדַמוֹתֵנוּ, כָּל סְפִירָה נִתְּנָה בּוֹ חֶלְקוֹ מִבְּפָנִים וּמִבְּחוּץ, וְאִם חִסְרָה
אֶחָת מֵעֶשֶׂר סְפִירוֹת שְׁלֹא הִיְתָה נּוֹתֶנֶת בּוֹ חֶלְקָה, לֹא הִיְתָה מִשְׁתַּלֵּם
בְּנִינּוֹ שֶׁל אָדָם, וּבְזִמְן שֶׁחָטָא אָדָם, כָּל סְפִירָה וְסְפִירָה נִטְלָה חֶלְקָה
מִמֶּנּוּ, וְנִשְׁאַר אֵין, וְסוּד הַדְּבָר – וּמוֹתֵר הָאָדָם מִן הַבְּהֵמָה אֵין, וּמִשּׁוּם
זֶה אָמְרוּ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, וְאָדָם בִּיקָר בַּל יֵלֵין נִמְשָׁל כְּבְהֵמוֹת נְדָמוּ.
אָדָם שֶׁהִיָּה לֵן בְּכָבוֹד שְׁלִמְעֵלָה וְלֹא שֹׁמֵר אוֹתוֹ, נִמְשָׁל כְּבְהֵמוֹת
הַדְּמוֹת שְׁלוֹ, שֶׁהֵן חֵיווֹת הַקִּדְּשׁ, אֲבָל עֲלֵת הָעֲלוֹת כְּשֶׁבָרָא אוֹתוֹ, כְּמוֹ
שֶׁנֹּאמֵר (זֶהוּ שְׁכָתוּב) וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ, הוּא נִטַּל מִמֶּנּוּ
הַכֹּל, וְנִתֵּן בּוֹ בְּלִי שְׁתַּפּוֹת שֶׁל אַחַר, שֶׁהָאֵב וְהָאֵם עֲשׂוּ אוֹתוֹ
בְּצִוְיֵיהֶם בְּשָׁנֵי צִוּוּרִים. זֶהוּ שְׁכָתוּב וַיִּצְרָא יְהוָה אֱלֹהִים, וַיִּצְרָא
בְּשָׁנֵי צִוּוּרִים, הַצִּוּוּר שֶׁל הָאֵב שֶׁהוּא יְהוָה, וְהַצִּוּוּר שֶׁל אֱלֹהִים
שֶׁהוּא הָאֵם, וְזֶהוּ וַיִּצְרָא יְהוָה אֱלֹהִים, וְאַחַר כֵּן עָשָׂה אוֹתוֹ כְּלִי, זֶהוּ
שְׁכָתוּב עֶפְרָן מִן הָאֲדָמָה, לֹא כְּתוּב מִן הָאֲדָמָה, אֲלָא עֶפְרָן מִן הָאֲדָמָה,
וְזוֹ הַשְּׁכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה, שֶׁנֹּאמֵר בָּהּ וְאָדָם עַל עֶפְרָן יָשׁוּב, שֶׁהוּא
הַגִּלְגּוּל שְׁלוֹ.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: אָבָא, אַחַר שֶׁנִּמְצָא רְצוֹן, צָרִיךְ לִפְתַּח בְּדְבָרִים
בְּגִלוּי, מָה הָאָדָם שֶׁבָרָא עֲלֵת הָעֲלוֹת בְּדַמוֹתוֹ, שֶׁהָרִי כְּתוּב
שָׂאִין בּוֹ דְמוֹת? אָמַר לוֹ: בְּנִי, כָּאֵן לֹא אָמַר בְּצַלְמֵנוּ, שֵׁישׁ בּוֹ דְמוֹת,
אֲלָא בְּצַלְמוֹ, רוּצָה לוֹמַר, כְּמוֹ שֶׁהוּא רוּצָה וְאֵינוֹ נִרְאֶה, שֶׁהוּא יְהִיָּה
כֵּן, וְכְמוֹ שָׂאִין בּוֹ דְמוֹת, שֶׁהוּא יְהִיָּה כֵּן, וְכְמוֹ שָׂאִין קְדָמוֹן עֲלִיו,
שֶׁהוּא יְהִיָּה כֵּן, וְכְמוֹ שֶׁהוּא עֲלֵת הָעֲלוֹת אֶחָד בְּלִי שְׁתַּפּוֹת וּבְלִי
חֶשְׁבוֹן, שֶׁהוּא יְהִיָּה כֵּן, הַכֹּל כְּמוֹתוֹ.

וַיֵּשׁ אָדָם שֶׁל בְּרִיאָה וַיִּצְרָה וְעֲשִׂיהָ בְּגוֹן אַחַר בְּלְבוּשׁ וְגוּף (שֶׁל בְּחוּץ)
(בְּלִבָּד), שֶׁבְּאֲצִילוֹת הָרִי נֹאמֵר שָׂאִין בּוֹ בְּרִיאָה וַיִּצְרָה וְעֲשִׂיהָ
כֹּלֵל. יֵשׁ בְּרִיאָה שֶׁהוּא בְּרָא לְמַטָּה בְּדַמוֹתוֹ, אֲבָל לֹא שֶׁהוּא נִבְרָא.



ובא וראה, אף על גב שנאמר בספירות בריאה, הוא בלבוש מבחויץ, ולא מבפנים, ומשום זה כתוב ויברא אלהים את האדם בצלמו, כאן סוד אחר בגוף, יש ספירות של בריאה, ויש ספירות של אצילות, ומשום זה ויברא אלהים את האדם, זה העמוד האמצעי, שנאמר בו כתפארת אדם לשבת בית. בצלמו - שכינה תחתונה, בצלם אלהים - שכינה עליונה, וייצר יהוה אלהים את האדם - זה צדיק חי העולמים, יצרו ביצירה עליונה וביצירה תחתונה שהם " מן א, ו' מן וייצר הוא הו' שבאמצע, שהוא בשני יודיין באות א, ועל שני יודיים נאמר חכמות נשים בנתה ביתה, והם חכמה קדומה וחכמה תחתונה.

על כן בני ואחי תרגילו עצמכם ללמד בדברי הזהר והתקונים בשקידה, ומי שלא ראה אור הזהר מתוקים מדבש, לא ראה מאורות מימיו ולא טעם טעם התורה, ועוד שהוא מטהר הנפש ומזככה, אפלו אמירה בעלמא מן השפתיים סגלה ותקון הנפש מאד, ובפרט ספר התקונים שהם תקוני הנפש ממש מפל פגם וסג וחולאת. (הקדמת ספר עצי עדו מקאמארנא זכרונו לברכה)

למוד ספר הזהר נשגב מאד לטהר ולקדש הנפש, ואפלו אי לא ידע מאי קאמר ושוגה בו שגיאאות הרבה הוא חשוב לפני הקדוש ברוך הוא. ונהי שבלמוד המשניות וכדומה יש דעות שצריך להבין לפחות מהו הענין שלומד, אבל בלמוד תהלים וזהר הקדוש אפלו באין מבין כלל, חשוב ומקבל ומרצה לפני השם וכו'.

הרב הקדוש החוזה מעריך את ספר אור החיים ומאור עינים כספר הזהר
פעם אחת שאל הרב הקדוש החוזה מלובלין זכותו יגן עלינו לתלמידו הרב הקדוש רבי מאיר מאפסא בעל מחבר ספר 'אור לשמים' זכותו יגן עלינו: האם אתה לומד בספר הקדוש מאור עינים, והשיב לו, אשר אינו לומד בו. אמר לו הרב הקדוש מלובלין: אני אומר לך, שלא מצאתי בשום ספר דברים נפלאים כמו שמצאתי בג' ספרים אלו, הינו ספר הזהר וספר אור החיים הקדוש וספר מאור עינים.

(הרב הקדוש רבי יצחק מסקונירא זכותו יגן עלינו, פרם ישראל רוזין, דף כ"ו טור א')

מי שהוא בעל עסק גדול, יהיה רב למודו בזהר הקדוש, עת קבוע בכל יום ללמד ספרי מוסר, ובפרט בספר הזהר במאמר קן צפור. (אדמו"ר הזקן - בעל התניא)

והעקר שיהיה עת קבוע בכל יום ללמד ספרי מוסר כמו ראשית חכמה וספר הישר לרבינו תם ובפרט בספר הזהר. (מאה שיערים עמוד 04)



סדר הלימוד ליום יט תמוז [יום 285 בשנה]

וְאָדָם מַצַּד שֶׁל אוֹת הַבְּרִית י' נוֹלַד מֵהוּל, זֶהוּ שְׁכָתוּב וַתֵּרָא אוֹתוֹ כִּי טוֹב הוּא, אָמְרוּ צְדִיק כִּי טוֹב, שֵׁשׁ אֵין קִלְפָה שֶׁל עֲרֵלָה כָּלָל, וְזֶה שֶׁנֶּאֱמַר אָדָם הָרָאוּ מוֹשֵׁךְ בְּעֲרֵלְתוֹ הִיָּה, זֶה אָדָם שֶׁל עֲשִׂיָּה, וּמָה הוּא? זוֹ הַקִּלְפָה שֶׁהִתְלַבְּשָׁה בּוֹ (בָּה) לְשֵׁלֵט עַל הַכֹּל, זֶה שְׁכָתוּב וּמְלָכוּתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה, וּמִשּׁוּם זֶה נֶאֱמַר בָּהּ נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדַמוֹתֵנוּ, לְהִתְלַבֵּשׁ בְּכָל הַדְּיוֹקְנָאוֹת וְהַקִּלְפוֹת.

וְעוֹד נֶאֱמַר בְּשִׁכְיָנָה הַתַּחְתּוֹנָה נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדַמוֹתֵנוּ, שֶׁתְּהִיָּה כְּלוּלָה מִכָּל הַסְּפִירוֹת, שֶׁכָּל עֶשֶׂר הַסְּפִירוֹת כָּל אַחַת נִתְּנָה בּוֹ חִלְקָה, וּמָה חִלְקָה? אֵלָּא כָּל סְפִירָה נִתְּנָה בּוֹ עֲשׂוֹר שְׁלָה, שֶׁכָּל סְפִירָה עוֹלָה לַעֲשָׂרָה, וְנִתְּנָה לוֹ כָּל אַחַת וְאַחַת הַעֲשׂוֹר שְׁלָה, נִשְׂאָרוּ הֵן תַּשַּׁע תַּשַּׁע, וְכָל אַחַת וְאַחַת הַשְּׁתַּלְמִם בָּהּ לַעֲשָׂרָה, וּמִשּׁוּם כֵּךְ מַעֲשָׂרִים אֶחָד מַעֲשָׂרָה, וּמִשּׁוּם שֶׁהִיא כְּלוּלָה מִכָּלֵם, נֶאֱמַר בָּהּ אֶהְבֵּת כְּלוּלוֹתֶיךָ, כְּלוּלָה מִן הַכֹּל, וְאַחַר שֶׁנִּכְלָלָה מִן הַעֲלִיּוֹנִים נֶאֱמַר בָּהּ וַיְרֵדוּ בְּדַגַּת הַיָּם וּבַעוֹף הַשָּׁמַיִם וּבַבְּהֵמָה וּבְכָל הָאָרֶץ, נִכְלָלָה בַּתַּחְתּוֹנִים, וְאַפְלוּ בְּכָל הַקִּלְפוֹת שֶׁל הַצַּד הָאֲחֵר הִתְלַבְּשָׁה, לְקַיֵּם בָּהּ וּמְלָכוּתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה, וּבְכָל מָה שֶׁהִתְלַבְּשָׁה נִכְלָלָה (נִקְרָאָה) בְּשֵׁמוֹ, הִרִי כָּאֵן אָדָם שֶׁל עֲשִׂיָּה וַיִּצְרָה.

הָאָדָם שֶׁל בְּרִיאָה פִּרְשׁוּהוּ עַל תַּפְאֲרָתוֹ. מָה זֶה בְּצַלְמוֹ? בְּצִלְמֵם, שְׁתֵּי דְמִיּוֹת שֶׁלוֹ לְמַעְלָה, אֵלָּא (אֵלוֹ) הֵן וְאִי, שְׁתֵּי וַיִּי"ן, הֵם שְׁתֵּי דְמִיּוֹת שֶׁל אֵ שֶׁהוּא אָדָם שֶׁל הָאֲמִצְעָה, שֶׁשִּׁכְיָנָה הַעֲלִיּוֹנָה הִיא דְמוּת אָדָם עֲלִיּוֹן, שֶׁהוּא חֲכָמָה עֲלִיּוֹנָה, וּשְׁכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה – דְמוּת אָדָם, שֶׁהוּא הַעֲמוּד הָאֲמִצְעָי.

וְעוֹד, הַעֲמוּד הָאֲמִצְעָי בְּדַמוּת הַכֶּתֶר, וְזֶה אָדָם שֶׁל בְּרִיאָה, וְאָדָם שֶׁל יִצְרָה – צְדִיק בְּדַמוּת שֶׁל חֲכָמָה, וּמִשּׁוּם זֶה וַיְהוּ"ה נִתֵּן חֲכָמָה לְשִׁלְמָה, שֶׁהוּא צְדִיק בְּרִית שְׁלוֹם שְׁלֵם ה', וּשְׁכִינָה תַּחְתּוֹנָה – אָדָם שֶׁל עֲשִׂיָּה, הַדְּמוּת שֶׁל הַשְּׁכִינָה הַעֲלִיּוֹנָה, וְהַכֹּל אֵמֶת, (וְהַשְּׁכִינָה וַדַּאי נִכְלָלָת בְּכָלֵם), וּמִשּׁוּם זֶה לְפַעְמִים נִקְרָאת נִשְׁר לְפַעְמִים חִיָּה. לְפַעְמִים יוֹנָה, לְפַעְמִים צְפוֹר, בְּכָל מָה שֶׁשׁוֹלְטַת נִקְרָאת בְּשֵׁמָהּ, וּבְעֲשָׂבִים נִקְרָאת שׁוֹשְׁנָה, עֵץ פָּרִי עֲשֶׂה פָּרִי, וּכְשׁוֹלְטַת עַל הָאָרֶץ נִקְרָאת אָרֶץ, וּכְשׁוֹלְטַת עַל הַיָּם נִקְרָאת יָם עַל שְׁמוֹ, וּכְשׁוֹלְטַת עַל הַהָרִים



נקראת סלע, אין בריה בעולם ששולטת עליה שלא נקראת בשמה, אבל עם כל זה ששולטת על הכל, עושה הפרדה בין הדרגות שהן מח ופרי, לבין הקלפות של הצד האחר שהן כקלפות האגוז שמכסות על המח, וסוד הדבר – ויבדל אלהים בין האור ובין החשך. אוי למי שמערב את קלפות הצד האחר עם הדרגות של צד הטְהָרָה.

(כאן חסר) (אמר המגיה עוד מצאתי בס"א זה הלשון)

והאדם ידע את חנה אשתו וכו', וכי לא ידע אותה עד אותו הזמן?
אלא מיום שנחרב בית המקדש, הקדוש ברוך הוא לא התיחד עם שכנתו בימות החל, ולא היו ישראל מכירים את כחו בימות החל, משום שממשלת העבד והשפחה בהם, אחר שיעברו מן העולם, מיד וידע אדם עוד את אשתו, ובאותו הזמן, כי מלאה הארץ דעה את יהו"ה, ובאותו זמן יתקיים הפתוב כי כלם ידעו אותי למקטנם ועד גדולם, וביום ההוא יהיה יהו"ה אחד ושמו אחד.

דבר אחר, והאדם ידע את חנה אשתו ונתהר ונתלד את קין, ידע ודאי, כמו ומרדכי ידע. יש ידיעה לטוב ויש ידיעה לרע. בזמן שהולידה את קין, ידע את כל אשר נעשה, אותה זהמה, ועד אותו מקום שמגיעה ומתפשטת אותה זהמה בכל הדורות. ושלשה גלגולים, עליהם נאמר הן כל אלה יפעל א"ל פעמים שלוש עם גבור, אחר שיתגבר ביצרו, שלא עושה חטא, והידיעה הזו של קין היא שהתגלתה לו עד אותו מקום שהתפשטה, שעליו נאמר כי משרש נחש יצא צפע, משום שהוא משרש נחש שהטיל זהמה בחוה, מלאך המות שגרם מיתה לאדם ולכל הדורות שלו, כך זה דרכו להרג, ומשום זה הרג את הבל.

והזהמה הזו שנטלה ממנו היא לילי"ת, אמם של הערב רב, עליה נאמר רגליה ירדות מות וכו', שהיא סם המות של אל אחר שהוא סמא"ל, והיא הפרי שלו, גם – לרבות אל אחר, הנחש, בגללה נאמר ותקח מפריו ותאכל. כאן הסוד של חנה, ותתן גם לאישה עמה ויאכל, גם – לרבות, ואחר כך ראה אותו שהתחרט, כמו שנאמר גדול עוני מנשוא, ובשביל זה קניתי איש את יהו"ה. כאן רמז קניי חותן משה שעתידי לחזור בתשובה ולקבל אות הברית. זהו שכתוב וישם יהו"ה לקין אות, אות ברית מילה להגן עליו.



ומשום זה ותוסף ללדת את אחיו את הבל, מה זה ותוסף? אלא סוד הדבר - ולא יסף עוד לדעתה, בגלל אותה זהמה שיצאה ממנו, וראה התפשטותו בכל דור. כיון שראה את הבל, שהתפשטותו בכל דור לטוב, אמר ותוסף ללדת, היא הוסיפה כמה קרבות וכמה תחנונים וכמה בכיות בשבילו, כיון שהוא היה עתיד לטהר את הזהמה שלו מן העולם, והרי קהלת אמר יש הבל אשר נעשה על הארץ אשר יש צדיקים אשר מגיע אליהם כמעשה הרשעים. כאן התגלה צדיק ורע לו רשע וטוב לו, יש הבל ויש הבל, ועליהם נאמר לב חכם לימינו ולב כסיל לשמאלו, בשגם זה הבל, והרי פשוהו בשגם זה משה, משה זה שת, והוא שם, והוא הבל, והן כל אלה יפעל א"ל פעמים שלוש עם גבר.

וסוד הדבר - איה השם בקרבו, שהוא מה שמו, וזה האדם שהוא רביעי, ובשבילו נאמר ועל ארבעה לא אשיבנו, לא אשיבנו יותר בגלגול. כיון שנח בו אביו שהוא אדם, באותו זמן נודע מה שמו ומה שם בנו כי תדע, וזהו הסוד של מה שמו מה אמר אליהם, וזוהי מרכבה שלמה, ש שלש חיות שרוכב עליהם מ"ה, ועליהם נאמר הן כל אלה יפעל א"ל פעמים שלוש עם גבר.

קם רבי שמעון ואמר: ותוסף ללדת את אחיו את הבל, אוי לעולם שיש להם עינים ולא רואים, אַזְנִים ולא שומעים את סודות התורה, והולכים אחר הבצע של העולם הזה. בא וראה, קין הוא יצר הרע, הבל יצר הטוב, הבל הוא הלב, והם שני בתי הלב, זהו שפנתוב לב חכם לימינו לב כסיל לשמאלו, לב חכם לימינו זה הבל, שנאמר בו ותוסף ללדת את אחיו את הבל, הוא תוספת רוח הקדש, קין הוא רוח הטמאה, שהוא גורע ולא מוסיף, קין הגורף, קן לשניהם, ובשבילה נאמר אל תסתכן בקנקן אלא כמה שיש בו. ודאי קין הוא הלב, שהוא קלפת האגוז, לא אותו שלמעלה שהוא פרי עץ החיים, ומשום שהקין הזה יש בו טוב ורע, נאמר בו ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו, עד שעוברת אותה הקלפה מהאגוז, הפרי שנקרא מיתה וחיים, אור וחשך, הבל טוב והבל רע, ההבל של התורה שהוא להב, עליו נאמר קול יהו"ה חצב להבות אש, וזו ה' של משה, מ' משה, ש' שת, שנאמר בו כי מן המים משיתהו, ש' שם, ולא לחנם היה שם קובע מדרשות בתורה, והיה שת, הסיום של אלפא ביתא, שת בגלל כל שתה תחת רגליו.



וְהִבֵּל מצד הימין הוא כולל שבֵּעָה הַבָּלִים, וְהֵם אֲבָגִית"ץ וְכוּ', שֶׁשׁ עוֹלָיִם, שֶׁהֵם לְהִבִּים בְּשֵׁשֶׁת טַבְּעוֹת הַקְּנָה, וְהִבֵּל שֶׁל הַפָּה שְׁבִיעִי, וְכַנְגָדָם אָמַר דָּוִד שְׁבֵעָה קוֹלוֹת שֶׁל הָבוּ לַיהוָה בְּנֵי אֱלֹיִם, וְעַל שְׁבַע הַלָּלוּ נֶאֱמַר כִּי לֹא עַל הַלֶּחֶם לְבַדּוֹ יִחְיֶה הָאָדָם כִּי עַל כָּל מוֹצֵא פִי יְהוָה יִחְיֶה הָאָדָם, וְשְׁבֵעָה הַקּוֹלוֹת הַלָּלוּ עוֹלָיִם בְּשְׁבֵעָה רְקִיעִים, וַיֵּשׁ שְׁבַע שֶׁל הַשָּׁמַיִם שְׁיֹרְדִים בְּשֵׁבַע אֲרָצוֹת, וְעַלֵּיהֶם אָמַר קִהְלֵת כִּי מִי יוֹדֵעַ רוּחַ בְּנֵי הָאָדָם הָעוֹלָה הִיא לְמַעְלָה וְכוּ'.

שְׁבֵעָה הַבָּלִים טוֹבִים אֱלוֹ, הֵם שְׁבַע שָׁנוֹת הַשְּׁבַע, וְכַנְגָדָם אֲחֵרִים כַּנְגָד שְׁבַע שְׁנֵי הָרַעֲב, אֱלוֹ הַבָּלִים שֶׁל חַיִּים, וְאֱלוֹ הַבָּלִים שֶׁל מִיתָה, וּמִשּׁוֹם זֶה יֵשׁ הַבֵּל וַיֵּשׁ הַבָּלִים, ה' לֵב, ד' אֲרַבַּע חַיּוֹת הַכֶּסֶּא, ו' שֵׁשׁ הַמְּדַרְגּוֹת שֶׁל הַכֶּסֶּא, וְעַלֵּיהֶם שׁוֹרִים עֶשֶׂר אֲמִירוֹת שֶׁהֵן י', ו' שְׁיֹצֵא מִהַבֵּל הוּא קוֹל שֶׁהוּא פּוֹרֵחַ בְּאֹוִיר, שֶׁהוּא אוֹר, חֲמֵשָׁה אוֹר וְדַאי הֵם ה' הָעֲלִיוֹנָה, י' דְּבוּר וְאֲמִירָה, וְאוֹתָם הַבָּלִים, הַבֵּל עוֹלָה בַּה' הָעֲלִיוֹנָה, וְהַבֵּל יוֹרֵד בַּה' תַּחְתּוֹנָה, הַדְּבוּר יוֹרֵד, וּבַהַבָּלִים הַלָּלוּ עוֹלָה בְּאֶחָד, הַקּוֹל עוֹלָה, וּבִזְזָה יוֹרֵד, בַּה' הַתַּחְתּוֹנָה עוֹלָה הַקּוֹל שֶׁהוּא ו', בַּה' הָעֲלִיוֹנָה יוֹרֵד הַדְּבוּר שֶׁהוּא י'.

וְהַהַבָּלִים עוֹלָיִם וַיֹּרְדִים בְּלֵב, וְהִנֵּה מִלְּאֲכֵי אֱלֹהִי"ם עֲלִים וַיֹּרְדִים שֶׁם וְהֵם י"ו, ה' תַּחְתּוֹנָה מְצַב אֲרָצָה, וְרֹאשׁוֹ מְגִיעַ הַשְּׁמַיְמָה - זו ה' עֲלִיוֹנָה שֶׁנִּקְרָאת הַשְּׁמַיְמָה, וְאִם לֹא עוֹלָיִם בְּמַחְשָׁבָה שֶׁהִיא יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, לֹא מִסְתַּכְּלִים בְּתַפְלוּת, אֱלוֹ הַהַבָּלִים שְׁאִינָם מִצַּד שֶׁל הַיַּחֲוֹד, וְהַבָּלִים הָאֲחֵרִים הֵם בְּפִרוּד, וְעוֹלָיִם בְּמַחְשָׁבָה רְעָה, וּמִשּׁוֹם שֵׁשׁ שָׁם פְּרוּד, נֶאֱמַר בְּמַחְשָׁבָה שֶׁלָּהֶם מַחְשָׁבָה רְעָה מְצַטְרֶפֶת לְמַעְשָׂה, (וְהַהַבָּלִים שְׁאִין בָּהֶם פְּרוּד, הַמַּחְשָׁבָה שֶׁלָּהֶם מְצַטְרֶפֶת לְמַעְשָׂה).

וְהַעֲקָר שֶׁל אֲרַבַּע אוֹתִיּוֹת וְעֶשֶׂר הָאוֹתִיּוֹת הִיא הַמְּלָכוֹת, שֶׁהִיא כְּלוּלָה מִכָּל עֶשֶׂר הַסְּפִירוֹת, וּבַה' צָרִיךְ הַכֵּל לְהַכְּלִיל, שְׁכָל מִי שְׁנוּטֵל מִלְּכוֹת בְּלִי תִשַׁע סְפִירוֹת, הוּא מְקַצֵּץ בְּנִטְיָעוֹת, וְכָל מִי שְׁנוּטֵל תִּשַׁע סְפִירוֹת בְּלִי מְלָכוֹת, הוּא כּוֹפֵר בְּעֲקָר.

הַהַבָּלִים שֶׁל הַצַּד הָאֲחֵר, עַלֵּיהֶם נֶאֱמַר הַבֵּל הִמָּה מַעְשָׂה תַעֲתוּעִים, שְׁאוֹתָם הַבָּלִים עוֹלָיִם בְּנִבְלוֹת הַפָּה וּבְשִׁקְרוּת, וְכֹלָם עוֹלָיִם לְמַח, יֵשׁ חֲמָה וּלְכַנָּה וְכוּכְבִּים וּמְזֻלוֹת בְּרְקִיעִים שֶׁהֵם קְלָפוֹת, שְׁעַלֵּיהֶם נֶאֱמַר הוּי מוֹשְׁכֵי הָעוֹן בְּחַבְלֵי הַשָּׁוֵא, וְעַלֵּיהֶם נֶאֱמַר כִּי



שמים כעשן נמלחו, וחרפה הלכנה ובושה החמה וכו', וכמה הבלים יש להם שכלם מלאים שקר ושוא, וכל מי שמוציא דברי שקר, כמה מלאכי חבלה פותחים כנפיהם כנגדם. זהו שכתוב כי עוף השמים יוליך את הקול וכו', והדבורים הללו הם בונים כמה בנינים.

ותוסף ללדת את אחיו את הבל. בא וראה, הבל הוא הלב, ויש שני בתים בלב, לב חכם לימינו הבל, לב כסיל לשמאלו זה הבל, קין הוא יונק משניהם, והוא עץ טוב ורע, וקין הוא הזהמה שהנחש הטיל בחנה, ועליו נאמר כי משרש נחש יצא צפע. מה דרכו של הנחש להרג, כך זה הרג ואחר כך התחרט, ומשום זה וישם יהו"ה לקין אות, אות ברית מילה, ומשום זה אמר קניתי איש את יהו"ה, ואף על פי שקנין הוא זהמה, יכול לעשות נק"י, כמו יתרו שנאמר בו ובני קיני חתן משה.

וסוד הדבר – הבל הבלים אמר קהלת, ואמרו הראשונים, יש הבל ויש הבל, יש צדיקים שמגיע אליהם כמעשה הרשעים וכו', אמרתי שגם זה הבל, הבל של הימין, ה' הפסא, ו' שש מעלות לפסא, ד' ארבע חיות, אלו ההבלים הם לבוש לתפארת ומלכות שהן ו"ה, י"ה כלולים, י' באויר, ה' תחתונה דבור שעולה בהבל, והכל נכלל בשם של האדם שמתפלל תפלה או שעוסק בתורה, אבל הבלים אחרים שנעשים בארץ, עולים באויר של העולם הזה בקול ודבור של חל, וישראל מתפללים בהם המבדיל בין קדש לחל, ויש אחרים שנאמר בהם הבל המה מעשה תעוועים, ואותם הבלים וקול ודבור של נבלות הפה, הם מצד של אלהים אחרים, הממנים של שאר העמים שהם סמא"ל ונחש, עליהם נאמר בהבדלה ובין ישראל לגוים, כל אחד כפי מעשיו כך בונה בנין, שזה לעמת זה עשה האלהים.

ובא וראה, מי שבנינו למעלה בצד הטרה, עם כל ההבלים הללו של תורה ותפלה, עליו אמר הכתוב ואשים דברי כפיד וכו', ולאמר לציון עמי אתה, והרי פרשוהו אל תקרי עמי אלא עמי, מה אני בדבור שלי עשיתי שמים וארץ, כמו שנאמר בדבר יהו"ה שמים נעשו, כך אתה בשתפות עמי תעשה בדבור, אבל אחרים שמוציאים מפיהם הבלים של שבועה, עליהם נאמר כי רבים חללים הפילה, ואלה נקראו חללים, שמחללים שם יהו"ה ומוציאים הבלים מפיהם,



וקול ודבור לשקר ושבועה לשקר, ומזכירים שמו לחנם ולשקר. באותו שם שמוציאים לבטלה ולשקר, בונים להם בנינים שמבטלים אותם מן העולם, זהו שכתוב לשוא הפיתי את בניכם. אוי להם לבני אדם שמוציאים מפיהם דבורים ושבועות שקר, טוב להם שלא יבאו לעולם. קמו כל החברים ואמרו, הרחמן יצילנו, הרחמן יצילנו.

אמר רבי שמעון: חכמים, כל הבנינים הללו תלויים במחשבה, כמו שמצאנו בקין והבל, קין היה עובד אדמה והביא קרבן פשתים, מאותו הצד של ערוה, היתה מחשבה להקריב לפני הקדוש ברוך הוא ערוה, ומנין שפשתים הוא מצד הערוה? שנאמר ועשה להם מכנסי בד לכסות בשר ערוה, הבל היה רועה צאן, הקריב קרבן מבכורות צאנו, זהו שכתוב והבל הביא גם הוא מבכורות צאנו, מחשבתו היתה באותו מקום שנאמר בו ועתיק הימים יושב, לבושו כשגל לבן, ושער ראשו כצמר נקי, והקדוש ברוך הוא מצרף מחשבה טובה למעשה, ומשום זה קבל אותו, ומחשבה רעה אינו מצרפה למעשה, וזהו קרבנו של קין, ומשום זה חרה לו. מיד ויאמר יהוה לקין למה חרה לך וכו', הלוא אם תיטיב שאת, אם תיטיב מעשיך – שאת, אני מחכה לך ואטל משאך עלי, ומנין לנו ששאת הוא משא העונות? שכתוב נלאתי נשוא, ואם לא תיטיב מעשיך – לפתח חטאת רבץ, וזה פתח הגיהנם, ששם החטאים שלך שולטים עליך, ואם תיטיב מעשיך, אתה תמשל בו.

הרשעים לא שולט בהם מוסר אלא שומרים שנאה, כמו שעשו – וישטם עשו את יעקב, יעקב כמו שהבל, ועשו כמו שקין. ויאמר מה עשית וכו', החטא הזה שהרגת את אחיך לא עשית אותו אלא לשם שנקרא מ"ה, מ"ה אעידך ואעיד עליך, והיא תובעת אותך, ולא עוד, אלא מ"ה שהוא אדם שעשה אותך, גרם את זה שמלאך המות הוציא אותך לעולם, וזהו פקד עון אבות על בנים, והרי נתבאר אם אוחזים מעשה אבותיהם בידיהם, אלא כך היה, מעשי אביו היה בידו, ועל סבה של אשה זה היה, כמו שנאמר ויהי בהיותם בשדה, ואין שדה אלא אשה, האשה גרמה מיתה לאדם וגרמה מיתה להבל, כמו שנאמר ביעקב עם הממנה של עשו ויאבק איש עמו, כמו זה היה קין והבל, ונצח הבל את קין, והוא מצד הרחמים, שחס עליו ולא רצה להרגו, וקם הוא והרגו, והאשה גרמה את זה, עליה נאמר רגליה ירדות מות, ובקנאתו הרג אותו.



וַיֹּאמֶר קול דְּמִי אַחִיד צַעֲקִים אֵלַי מִן הָאָדָמָה, אַתָּה הוּא בְּנוֹ שֶׁל הַנְּחָשׁ שֶׁגָּרַם מִיתָה לָאָדָם, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ אָרוּר אַתָּה מְכַל הַבְּהֵמָה, כִּי יֵשׁ לָךְ לִירֵשׁ מִמֶּנּוּ, שֶׁמַּעֲשֵׂהוּ בִידֶךָ, בְּגִלְלֵךְ זֶה אָרוּר אַתָּה מִן הָאָדָמָה אֲשֶׁר פָּצְתָה אֶת פִּיהָ, זֶה הִיָּתָה הָאָרֶץ שֶׁקָּלַל אוֹתָהּ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא תִשַׁע קָלְלוֹת, וְקָלַל אֶת קִיץ אַחַת לְהַשְׁלִים לַעֲשָׂרָה, וּמִשּׁוֹם זֶה אָמַר אָרוּר אַתָּה מִן הָאָדָמָה וְכוּ', כִּי תַעֲבֹד אֶת הָאָדָמָה וְכוּ', שֶׁכַּחֲמָה יִהְיֶה תִשׁוּשׁ אֵלֶיךָ, וְלֹא יֵצְאוּ מִמָּךְ מְלָכִים וְשְׁלִיטִים.

נֶעַ וְנָד תִּהְיֶה בְּאָרֶץ, שֶׁאֲנִי אֲמַרְתִּי לָאָדָם וַיִּרְדּוּ בְדַגַּת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּבַבְּהֵמָה, שֶׁהֵם בְּנֵי אָדָם שֶׁתְּלוּיִים בַּמַּזְלוֹת, שְׂדוּמִים לְחַיּוֹת וּבְהֵמוֹת וְעוֹפוֹת, כָּלֶם הוֹלְכִים אֵלֶיךָ לְהִרְגֵךְ אוֹתְךָ, וְאַתָּה תִּלְךָ נֶעַ וְנָד מִהֶרָאֲשׁוּנִים, נ"ע וְנ"ד עו"ן ד"ן. וְעוֹד נֶעַ וְנָד, מִשּׁוֹם שֶׁאַתָּה עו"ן שֶׁל נְד"ה, וּבְנִדָה נַעֲשִׂיתָ, שֶׁהִיא הַזְהָמָה שֶׁהִטִּיל הַנְּחָשׁ בְּחוֹהָ, בְּגִלְלֵךְ זֶה נֶעַ וְנָד תִּהְיֶה. וְעוֹד נֶעַ, מִשּׁוֹם שֶׁאַתָּה מֵהַצַּד שֶׁל סְמַא"ל, נָד מִשּׁוֹם שֶׁאַתָּה מֵצַד הַנְּחָשׁ, נֶעַ בְּעוֹלָם הַזֶּה, נָד בְּעוֹלָם הַבָּא, שֶׁהֵם שְׂכִינָה עַלְיוֹנָה וְשְׂכִינָה תַּחְתּוֹנָה, שֶׁיִּקְחוּ שְׂתִיחָן מִמָּךְ נִקְמוֹת.

וּמִשּׁוֹם זֶה, כְּשֶׁשָּׁמַע שֶׁבְּמִקּוֹם הָעֲלִיּוֹן הַזֶּה הִיָּה תְּלוּי הַכֵּל, מִיָּד וַיֹּאמֶר קִיץ אֵל יְהו"ה גְּדוֹל עוֹנֵי מִנְּשׂוֹא, כָּאֵן שָׁב בְּתִשׁוּבָה וְהִתְחַרַּט, בְּגִלְלֵךְ זֶה וַיִּשֶׁם יְהו"ה לְקִיץ אוֹת, כָּאֵן רָמַז אוֹת בְּרִית מִלָּה שֶׁקָּבַל יִתְרוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ וּבְנֵי קִינֵי חוֹתֵן מִשָּׁה, שֶׁנִּפְרַד מִקִּיץ, (וּמִכֹּר הַקִּינֵי נִפְרַד מִקִּיץ), וּבִיתְרוֹ הִתְתַּקֵּן קִיץ מִחֻטְאוֹ, וְעוֹד בְּאוֹתוֹ זְמַן קָבַל אוֹתוֹ, מִשּׁוֹם שֶׁהִרְאָה לוֹ בְּנֵי קִינֵי חוֹתֵן מִשָּׁה שֶׁהִיוּ עֲתִידִים לְהִיּוֹת בְּלִשְׁכַּת הַגְּזִית, אָמַר, וְכִי אַתְּ הִרְשָׁעִים קָבַל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּתִשׁוּבָה, עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה אֶת הַצְּדִיקִים, מִיָּד וַיֵּצֵא קִיץ מִלִּפְנֵי יְהו"ה, בְּזֶה יֵצֵא מִן הַדִּין וְקָבַל עַלְיוֹ כָּל מַה שֶׁנִּגְזַר בּוֹ, שֶׁכַּתוּב וַיֵּשֶׁב בְּאָרֶץ נוֹד. מַה שֶׁאָמַר לוֹ נָד, שֶׁשֶׁם עַלְיוֹ ו' וְנַעֲשֵׂה נוֹד, וְזֶהוּ שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ וַיִּשֶׁם יְהו"ה לְקִיץ אוֹת לְבִלְתִּי הַכּוֹת אוֹתוֹ, שֶׁאִם הִיָּה נָד, נֶאֱמַר בּוֹ וְהִיָּה כָּל מוֹצְאֵי יְהִרְגֵנִי, וּמִשּׁוֹם שֶׁשָּׁב בְּתִשׁוּבָה וְקָבַל עַלְיוֹ אוֹת בְּרִית, שֶׁשֶׁם עַלְיוֹ הָאוֹת ו' לְהַצִּילוֹ, וְלֹא עוֹד, אֶלָּא שֶׁשֶׁם אוֹתוֹ קִדְמַת עֲדָן, שֶׁבְּגִלְלוֹ זָכָה לְגַן עֲדָן.

וַיִּדַע קִיץ אֶת אֲשֶׁתוֹ וַתַּהַר וַתֵּלֵד אֶת חֲנוּךְ. כָּל אֵלוֹ הַתּוֹלְדוֹת מוֹנְעִים אוֹתוֹ לְהִתְרַצוֹת בָּהֶם, וְהֵם חֲנוּךְ וְעִירָד וּמַחֲוִיאֵל וּמַתּוֹשָׁאֵל וְלִמְךָ, וְלִמְךָ נָטַל שְׁתֵּי נָשִׁים, עֲדָה וְצִלָּה, עֲדָה – חֲנוּךְ לְטוֹב, חֲנוּךְ



לנער על פי דרכו, צלה – חנוך של רע, וזה מלאך המות שמחנך את האדם בחנוכים רעים, עירד לאחר מכן הכניס רעה באדם באיבריו, ואחר שמפיל את האדם לחטאים, מלשין עליו ומראה לא"ל כל מה שעשה, וזהו מחויאל – מראה א"ל, ואחר כך יורד ומתיש פחו והורג אותו, וזהו מתושאל, ששם מות שאל, ואין מות אלא עניות, ואחר מולך עליו, וזהו למך, שמתהפך עליו למלך, ושתי נשותיו, אחת עדה, שמעיד על חטאי האדם, והשניה צלה, שהולך עליו כצל, כמו שנאמר כי צל ימינו עלי ארץ, וכתוב ימיו כצל עובר.

ותלך עדה את יבל, אחר שהורג אותו בעניות ושולטים עליו עדה וצלה, יבל, כמו שמים וארץ שנאמר בהם כי שמים כעשן נמלחו והארץ ככגד תבלה, ויבל הוא אבי ישב אהל ומקנה, שכנס ממון, ואחר כך נאמר בו לא יועיל הון, והרי נתבאר ששולטת עליו עניות שהוא מות, ואין עניות לפני הקדוש ברוך הוא כעניות של התורה, ואין מות כמו אותם שעוברים על דברי התורה, שנקראו מתים, ומשום זה אמר הכתוב שובו וחינו, ואחי יבל היה אבי כל תפש כנור ועוגב, שמנגנים בו בכל מיני נגונים, והאדם ששמח בהם ומתעסק בהבלי העולם, עליו אמר קהלת שמח בחרו בילדותך וכו', ואחר כך מה אומר לו? ודע כי על כל אלה יביאך האלהים במשפט, שעליהם אמרו בעלי המשנה, זמר בבית – חרב בבית, אלא ושמחתם לפני יהו"ה אלהיכם, כמו (שוד) שנאמר (כו) והיה כנגן המנגן ותהי עליו יד יהו"ה.

וצלה גם היא ילדה את תובל קין לטש כל חרש נחשת וכרזל, זה יצר הרע, שנאמר בו אם יצרך מתגבר עליך משכהו לבית המדרש וכו'. ואחות תובל קין נעמה, זו אם השדים, ולמך, בשעה ששולט על האדם ומחזיק בו כאבן וככרזל ולא עוסק בתורה, שולט עליו והורג אותו, ועושה בו פצע וחבורה, כמו שנאמר כי איש הרגתי לפצעי וילד לחברתי. באותו זמן עתיד לטל הקדוש ברוך הוא משניהם נקמה, זהו שכתוב כי שבעתים יוקם קין ולמך שבעים ושבועה, זהו שכתוב בלע המות לנצח.

וידע אדם עוד את אשתו ותלד בן ותקרא את שמו ש"ת, הסיום של אלפא ביתא, ועליו אמר איוב מי שת בטחות חכמה, מה החכמה? זו שחסר ממנה י', שבה היה שית, שהוא ברא שית והוא



ראשית, וְהָיָה נֹאמֵר בּוֹ מִגִּיד מִרְאשִׁית אַחֲרִית, הִיָּה מִשְׁמֵשׁ שֵׁת
בְּמָקוֹם הַבַּל, וּמִשׁוֹם שְׁחָסַר מִמֶּנּוּ י' נִקְרָא אַחַר, מִשׁוֹם שְׁכַאֲשׁוּר חֲטָא
אָדָם פָּרְחָה מִמֶּנּוּ י', וְעָשָׂה אֶת שֵׁת בְּלִי י', שֶׁהִיא חֲכָמָה, וּמִשׁוֹם זֶה
הִרְאשִׁית הִיָּתָה מִן ח', שֶׁהֵם שְׁמוֹנֵה יָמִים שֶׁל בְּרִית מִלָּה, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר אֲזִי הוֹחֵל לִקְרֹא בְּשֵׁם יְהוָה, וּמִשָּׁם עָבְרוּ בְּרִית מִלָּה,
וְהֶעֱבִירוּ מִמֶּנּוּ עֲרָלָה וּפְרִיעָה לְמַעַלָּה בְּד' וְלֹא בַח', שֶׁהִרְאשִׁית שֶׁל
ח' הִיא בִּינָה, לְמַנְצֵחַ עַל הַשְּׂמִינִית, וְעַלֶּיהָ נֹאמֵר אֲזִי הוֹחֵל. וְעוֹד, אֲזִי
הוֹחֵל לְשׁוֹן תְּפִלָּה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר אֲזִי תִקְרָא וִיהוֹ"ה יַעֲנֵה, זוֹהִי שְׂמִירָה
טוֹבָה, שְׂאָף עַל גַּב שֶׁהַבַּל הִרְגוּ קִיץ, שֶׁמִּמֶּנּוּ הִיָּה יוֹצֵא מִי שְׂיִנְקוֹם
בְּשִׁבִילוֹ, זֶהוּ שְׁכָתוֹב אֲזִי יִשִׁיר מִשָּׁה, רוּעָה יִנְקוֹם לְרוּעָה, וְאַחַר כֵּן
אֲזִי אֶהְפֶּךָ אֶל עַמִּים שְׁפָה בְּרוּרָה לִקְרֹא כֻלָּם בְּשֵׁם יְהוָה, אֲבָל
כְּשֶׁעָמַלְק, שֶׁהֵם בְּכוֹרֵי מִצְרַיִם, עָרַב רַב הַמַּעֲרָבִים עִם יִשְׂרָאֵל, עַלֶּיהֶם
נֹאמֵר תִּמְחָה אֶת זִכְרֵ עָמַלְק, שֶׁלֹּא יִשְׂאֵר מֵהֶם שְׂרִיד, שְׂאֵלוֹ הֵם
עַרְבוּכֵיהָ מִכָּל הָאֲמוֹת וְאֶפְלוּ מִקִּיץ, וּמִיָּד כְּשִׁימְחוּ מִן הָעוֹלָם, אֲזִי
הוֹחֵל לִקְרֹא בְּשֵׁם ה'.

תקון שבעים

בְּרִיאשִׁית, בְּרֹא שִׁית, וְזֶה מִטְטְרוֹ"ן, אוֹת בְּצָבָא שְׁלוֹ, וּבְשִׁבִילוֹ
נֹאמֵר וַיִּשֶׁם יְהוָה לְקִיץ אוֹת, לְהִגֵּן עָלָיו, וּמֵה שֶׁהִיָּה
הוֹלֵךְ נֶעַ וְנָד בְּגִלְגוּל, נַעֲשֶׂה נוֹד, מִיָּד וַיִּשָּׁב בְּאֶרֶץ נוֹד קְדַמַת עַדָן, וְזֶה
אוֹת בְּרִית מִלָּה שֶׁקָּנָא עָלָיו בְּאֶחָיו מִשׁוֹם שְׁנוֹלַד מֵהוֹל, וּבְאִיזָה
מָקוֹם זָכָה לוֹ? בְּקִינֵי, מִשׁוֹם שֶׁחֲזַר שָׁם בְּתִשׁוּבָה, וַיִּצְאוּ מִמֶּנּוּ בְּנָיו
שֶׁנִּכְנְסוּ לְגֵן עַדָן, וּמִשׁוֹם זֶה וַיִּשָּׁב בְּאֶרֶץ נוֹד קְדַמַת עַדָן.

אַחַר כֵּן עָשָׂה תוֹלְדוֹת מִצַּד הָרַע, וְהִתְפַּשְׁטוּ בְּגִלְגוּלִים בְּעוֹלָם,
וְעַלֶּיהֶם נֹאמֵר וַיִּדַע קִיץ אֶת אִשְׁתּוֹ וַתְּהַר וַתֵּלֵד אֶת חֲנוּךְ, חֲנוּךְ
מִצַּד קִיץ, וְזֶה יִצְרָה הָרַע, הַחֲנוּךְ לְרַע, וַיִּשׁ חֲנוּךְ מִצַּד שֶׁל אָנוּשׁ, שֶׁהוּא
יִצְרָה הַטוֹב, הַחֲנוּךְ לְטוֹב, וְנֹאמֵר בּוֹ וַיִּתְּהַלֵּךְ חֲנוּךְ אֶת הָאֱלֹהִי"ם וַאֲיָנָנו
כִּי לָקַח אוֹתוֹ אֱלֹהִי"ם, וְזֶה חֲנוּךְ שֶׁהִתְהַפֵּךְ בְּשָׂרוֹ לְלִפְיֵד אִשׁ.

וישלישה הֵם, אָדָם שֵׁת אָנוּשׁ. אָנוּשׁ, שֶׁמִּשָּׁם הִתְיַחֲסוּ כָּל הַדּוֹרוֹת,
זֶהוּ שְׁכָתוֹב אֲזִי הוֹחֵל לִקְרֹא בְּשֵׁם יְהוָה, מִשָּׁם הִתְפַּשְׁטוּ
כָּל גִּלְגוּלֵי הַצְּדִיקִים. חֲנוּךְ שֶׁיִּצְאָ מֵאָנוּשׁ הוּא מִטְטְרוֹ"ן שֶׁנֶּהְפֶּךָ בְּשָׂרוֹ
לְלִפְיֵד אִשׁ, וְהוּא נוֹרִיא"ל, וְעַל שְׂנִיָּהֶם נֹאמֵר וְהַחִיּוֹת רָצוּא וְשׁוֹב,
רָצוּא זֶה נוֹרִיא"ל, וְשׁוֹב זֶה מִטְטְרוֹ"ן, כֵּן עוֹלָיִם בְּחֻשְׁבוֹן כְּמִרְא"ה



הבזק, אלא הוא כמראה הקשת אשר יהיה בענן, שנאמר בו והיה בענני ענן על הארץ ונראתה הקשת בענן, ובשבילו נאמר ולא יהיה מבול לשחת כל בשר, משום שהתהפך בשרו ללפיד אש, וכל המלאכים הממנים על נשמות הגלגולים, משם היו.

ועוד כמראה הקשת, עליו נאמר למשה וראה ועשה בתבניתם אשר אתה מראה בחר, כמראה אשר הראה יהו"ה את משה כן עשה את המנורה, וזה מטטרו"ן, מ' מנורה שלו, נוריא"ל הנו"ר שלו, והוא ט"ט, והיו לטטפ"ת בין עיניה, והכל התפשט מאנוש, ומשום זה אז הוחל לקרא בשם יהו"ה.

בראשית, ברא שית, והם ששה היכלות, האם העליונה השביעית, ובאלו הששה וידע אדם עוד את אשתו ותלד בן ותקרא את שמו שת וכו', שת סיום האותיות, תחת הבל, זהו שכתוב כל שתה תחת רגליו. הסתלקה י' מן שית וירדה בו ה' מן הבל, ונעשה שתה, כל שתה תחת רגליו.

ועוד שת, על שם כי מן המים משיתהו, ועוד שת, עליו אמר איוב מי שת בטחות חכמה, וזו י' שבה היה שית, או מי נתן לשכוי בינה, זו ה' מן הבל, ושת הוא הגלגול הראשון של הבל, לאותו שנאמר בו בשגם זה הבל, בשגם זה משה, והרי בארנו אותו שנאמר בו אז ישיר משה, ומשום זה אז הוחל לקרא בשם יהו"ה. הוחל, שם ההתחלה של הגלגול הראשון.

והתפשטותה של האות י' למעלה משת (משית), התפשטה עד הספירה הששית, דרגתו של יעקב, וזו אבן השתיה שמשם השתת העולם, שנאמר בה משם רעה אבן ישראל, ואחריו אז, וזהו משה שמזכירים אחר יעקב, ומשום זה הוחל לקרא בשם יהו"ה. משם ואילך, אז תקרא ויהו"ה יענה, ומשום זה שתה, אחר שת ה', והם י"ה, י' מן שית ה' מן הבל, והם אב ואם, שית ו' הבן באמצע, ושלש אותיות נכללו ביעקב. כשבא משה אחר יעקב, השתלמה בו ה' אחרונה ושורה עליו יהו"ו, ונשתלם בו יהו"ה, ומשום זה ושמי יהו"ה לא נודעתי להם, אבל למשה ואמרו ל"י מ"ה שמ"ו מ"ה אמר אליהם, משום שהשתלם יהו"ה במשה, אמר אז הוחל לקרא בשם יהו"ה, שבראשונה, ושמי יהו"ה לא נודעתי להם, ואחר שהשתלם במשה יהו"ה, שרה עליו יו"ד ה"א וא"ו ה"א



וּנְקָרָא מִ"ה. בְּאוֹתוֹ זְמַן, מֵה שֶׁהִסְתַּלַּק בְּרֵאשׁוֹנָה הַחֲזִירוּ לְמְקוֹמוֹ,
וְהַכֵּל הִתְתַּקֵּן.

וְלֵא עוֹד, אֲלֵא פְעָמִים נֹאמַר בְּפִסּוּק הַזֶּה מֵה, זֶהוּ שְׁפָתוֹב וְאָמְרוּ לִי
מֵה שְׁמוֹ מֵה אָמַר אֲלֵיהֶם, שֶׁהַכֵּל חָזַר לְמְקוֹמוֹ, מֵה שְׁלַמְעֵלָה
וּמֵה שְׁלַמְטָה, שֶׁהֵם מֵה שְׁמוֹ וּמֵה שֵׁם בְּנוֹ, וְחָזַר הַכֵּל עַל תְּקוּנוֹ, וְעַל־ת
הָעֲלוֹת יָרַד עַל הַכֵּל. בְּאוֹתוֹ זְמַן שֶׁחֲזָרָה אֲמוּנָה (מִמְנָה) לְמְקוֹמָהּ, אָמַר
מֹשֶׁה שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד, שֶׁהָרִי הַכֵּל בְּיַחְדוֹ
אֶחָד, אֵין שֵׁם קְצוּץ וּפְרוּד, וְאִם חָטָא אָבִיו וְאֲנִי וְעַשִׁיתִי הַפְּרָדָה, הָרִי
קְבַלְתִּי עֲנֹשׁ, וְהַחֲזַרְתִּי הַכֵּל לְמְקוֹמוֹ בְּיַחְדוֹ שְׁלֵם בְּלִי קְצוּץ וּפְרוּד.

וְעוֹד בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים, בְּרָא שֵׁית, שֶׁשֶׁה הֵיכְלוֹת, הָאֵם
הָעֲלִיּוֹנָה הֵהִיכַל הַשְּׁבִיעִי. בֵּא וּרְאֵה, שְׁבַעַה הֵיכְלוֹת הֵם
שְׁבַנְיָנִם בְּשַׁבְעָה שְׁמוֹת אַבְגִּית"ץ וְכו'.

הַהֵיכָל הָרֵאשׁוֹן מְרָקִם בְּכֹל מֵה שֵׁישׁ בְּיוֹם הָרֵאשׁוֹן שֶׁל בְּרֵאשִׁית,
א' מִן אַבְגִּית"ץ הוּא כְּתוּר אֲמוֹן מְפֹלָא וּמְכֹסָה, הָאוֹת ב' הִיא
שְׁנֵי אֲלָפִים (יֹם) שֶׁהִיָּתָה תוֹרָה טְמוּנָה בְּחִיקוֹ, שֶׁעָשׂוּעִים יוֹם יוֹם, ג'
גוּמְלַת וּמְגַדְלַת, וְהִיא הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה, גוּמְלַת חֶסֶד עִם הַסְּפִירָה
הַרְבִּיעִית שֶׁהִיא ד', ית"ץ י' חֲכָמָה, ה' תְּפָאֲרַת, צ' צְדִיק, וּמִי הוּא
חֲכָמָה י' כָּאֵן? זוֹ חֲכָמַת שְׁלֵמָה.

א' אֲמוֹן מְפֹלָא, רָקִם וְצִיר צִיּוֹר בְּהֵיכַל שֶׁל אָדָם הָרֵאשׁוֹן שֶׁל כָּל
הַקְּדוּמִים, שֵׁישׁ אָדָם וְיֵשׁ אָדָם, יֵשׁ אָדָם שְׂאִין סְפִירָה שְׁלֵא
נִקְרָאת אָדָם, אָבֵל אָדָם הָרֵאשׁוֹן, הָעֲלִיּוֹן שֶׁל כָּלֵם, כְּתוּר עֲלִיּוֹן, סְתוּם
וְגִנוּז, נִסְתָּר כָּל הַנִּסְתָּרִים, עַל־ת הָעֲלוֹת, קְדָמוֹן לְכֹל קְדוּמִים, בְּשַׁבִּיל
הָאָדָם הַקְּדָמוֹן הַזֶּה נֹאמַר בְּעַל־ת הָעֲלוֹת וְאֵהִיָּה אֲצִלוֹ אֲמוֹן, וּלְאוֹתוֹ
קְדָמוֹן אָמַר נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדְמוּתֵנוּ, אֵתָה נִתַּת אֵת כָּל הַצִּיּוּרִים
וְכֹל הַדְּמִיּוֹת וְכֹל הַתְּקוּנִים הַנִּסְתָּרִים וְכֹל אֵיבָרֵי כָּל הַמֵּינִים, וְאֵתָה
(וְאֲנִי) נִתַּת בּוֹ כַּח שְׂיַדְעֵנוּ (שְׂיַדַע) בּוֹ, שְׂאֵם לֹא נוֹתֵן לוֹ שְׁכָל, הָרִי אֵינוֹ
יְכוּל לְדַעַת אֵת אֲמוּנָתִי, וּבִזְזָה יְהִיָּה שׁוֹלֵט עַל כָּל צְבָא הַשְּׁמַיִם וְהָאָרֶץ
וְהַיָּם, זֶהוּ שְׁפָתוֹב וְיָרְדוּ בְּדָגַת הַיָּם וְגוּמַר.

וּמֵה הוּא הָאָדָם הַזֶּה שֶׁאָמַר עָלָיו נַעֲשֶׂה אָדָם? זוֹ חֲכָמָה הָעֲלִיּוֹנָה
שֶׁהִיא בְּדְמוּת הַכְּתוּר. וְעוֹד נַעֲשֶׂה אָדָם – זֶה הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי,
בְּצַלְמֵנוּ – זוֹ חֲכָמָה, כְּדְמוּתֵנוּ – זוֹ הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה, שְׁכָמוֹ שְׂאָדָם שֶׁל
בְּרִיאָה, אָדָם שֶׁל יְצִירָה, אָדָם שֶׁל עֲשִׂיָּה, בְּדְמוּת שֶׁל כְּתוּר עֲלִיּוֹן



חֲכָמָה וּבִינָה, כֶּךָ הוּא בְדַמּוֹת הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעֵי וְצָדִיק וּשְׂכִינָה תַחְתּוֹנָה, שֶׁבְּסִפִּירוֹת הַכֹּל הוּא אֲצִילוֹת.

וְעוֹד נַעֲשֶׂה אָדָם, לְמִי אָמַר אֵת זֶה עֵלֶת הָעֵלוֹת? אֵלָּא עֵלֶת הָעֵלוֹת אָמַר לְיוֹ"ד ה"א וּא"ו ה"א שֶׁהוּא לְפָנִים מֵעֶשֶׂר הַסִּפִּירוֹת, וּמָה הוּא עֶשֶׂר הַסִּפִּירוֹת? אֵל"ף ה"א יוֹ"ד ה"א, וְאוֹתוֹ שֶׁאָמַר נַעֲשֶׂה אָדָם הוּא יוֹ"ד ה"י וּא"ו ה"י, אֲנִי רֵאשׁוֹן וְאֲנִי אַחֲרוֹן וּמִבְּלַעֲדֵי אֵין אֱלֹהִים. שְׁלֹשׁ יוֹדִים מְעִידוֹת עָלָיו שֶׁאֵין לְמַעְלָה מִמֶּנּוּ וְאֵין לְמַטָּה מִמֶּנּוּ וְאֵין בְּאֲמֻצֵּעַ. אֵין אֵלוֹהַּ בְּכֹל צַד פָּרֵט לוֹ, בְּשֵׁם הַזֶּה הוּא נוֹדַע בְּלֵי חֲשָׁבוֹן.

וְצִיּוֹר הַהֵיכָל הַזֶּה הֵן עֶשֶׂר סִפִּירוֹת שֶׁמְתַלַּבְּשׁוֹת בַּעֲשָׂרָה דְבָרִים שֶׁנִּבְרָאוּ בַיּוֹם הָרֵאשׁוֹן, וְהֵם שְׁמַיִם וְאָרֶץ, אֹר וְחֹשֶׁךְ, תְּהוֹ וְבַהוֹ, רוּחַ וּמַיִם, מִדַּת יוֹם וּמִדַּת לַיְלָה. שְׁמַיִם יֵשׁ לְמַעְלָה מִשְׁמַיִם, שֶׁהוּא שְׁמֵי הַשְּׁמַיִם הָעֲלִיוֹנִים, וְיֵשׁ אֹר לְמַעְלָה לְמַעְלָה שֶׁנִּקְרָא אֹר הַגָּנוּז לְצַדִּיקִים לְעוֹלָם הַבָּא, שֶׁעֵין לֹא שׁוֹלֵט עָלָיו, וְיֵשׁ חֹשֶׁךְ נִסְתָּר שֶׁנִּאָמַר בּוֹ יֵשֶׁת חֹשֶׁךְ סִתְרוֹ, וְיֵשׁ תְּהוֹ וְבַהוֹ לְמַעְלָה, שֶׁנִּאָמַר בָּהֶם קוֹ תְּהוֹ וְאֲבִי בַהוֹ. וְיֵשׁ רוּחַ הַקֹּדֶשׁ שֶׁנִּאָמַר בָּהּ רוּחוֹ הַקֹּדֶשׁ הַמְרַחֵף עַל פְּנֵי מֵי הַתּוֹרָה, מִדַּת יוֹם וּמִדַּת לַיְלָה, מִדַּת יוֹם – הַשְּׂכִינָה הָעֲלִיוֹנָה, מָה זֶה יוֹם? הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעֵי שֶׁמִּמֶּנּוּ יָמִים אֲרַכִּים, זֶהוּ שֶׁכַּתוּב אַרְךְ יָמִים בִּימֵינוּ, זֶהוּ שֶׁכַּתוּב יוֹמָם יִצְוֶה יְהוָה חֲסֵדוֹ, יָמִים קִטְנִים מִצַּד שֶׁל זְעִיר אֲנָפִין צָדִיק, מִדַּת לַיְלָה – הָאֵם הַתַּחְתּוֹנָה. עַד כָּאן א' מִן אב"ג.

מָה זֶה ב' (בִּינָה)? בָּהּ נוֹדְעִים דְּוֵ הַפְּרָצוּפִים שֶׁל הָאָדָם הָעֲלִיוֹן, ג' שְׁלֹשׁ דְּמִיוֹת, כְּמוֹ שֶׁאָדָם שֶׁל בְּרִיאָה וְאָדָם שֶׁל יִצְרָה וְאָדָם שֶׁל עֲשִׂיָה, ג' יֵשׁ לָהּ רֵאשׁ וְגוֹף וְזָנָב, הָרֵאשׁ זֶה י', הַגּוֹף הַפְּרָצוּף, הַקּוֹץ שֶׁלְמַטָּה זָנָב, וּמִשׁוֹם זֶה אָמְרוּ בְּעַלֵּי הַמִּשְׁנָה, אָדָם הָרֵאשׁוֹן עֲשֶׂה לוֹ פְּרָצוּף וּלְכִסּוֹף זָנָב. עַל הַזָּנָב נִאָמַר וַיִּגְדֵּל הַיֶּלֶד וַיִּגְמַל, עַד שֶׁעֲשֶׂה פְּרָצוּף.

וְעוֹד אֲבָגִית"ן, א' מוֹרָה עַל א"ל מִסְתַּתֵּר מֵעֵינַי כֹּל חַי וְנַעֲלָם מִכָּל הַיְצוּרִים כְּלָם, עַל אֲדִירֵירו"ן נִאָמַר קוֹמָה אֲדִיר יְרוֹן, וְיֵשׁ מִמֶּנָּה תַחַת יְדוֹ שֶׁנִּקְרָא אֲדִיר"ר אֲדִירִים, וְתַחַת מִמְשַׁלְתּוֹ אֲתַנִּי"ה, וְהוּא יוֹצֵא מִהַפְּסוּק הַזֶּה, אֵית"ן מוֹשָׁבָךְ וְשֵׁם בְּסַלַע קִנְיָךְ, שֵׁם אֵית"ן וְהוּא תַנִּי"א. ק' קִנְיָךְ, קִנְיָה חֲכָמָה קִנְיָה בִינָה, יְהוָה קִנְיָה רֵאשִׁית דְּרַכּוֹ



למעלה מהכל, קדם מפעליו מאז, מעולם נסכתי מראש מקדמי ארץ.
מה זה מראש? אלא כך אמרה תורה שהיא ראשית, אני הקדמתי
להיות ראש לעולם.

ב' ביהרירוין (ביהרירוין), פי בן"ה יהו"ה צור עולמים, והוא ב' ברוך,
וסימן ברו"ך ראשי אותיות – ר' ראש, ו' ומקור, ך' כל, ב' ברכות,
שזהו ראש ומקור לכל הברכות, ומשום זה ב' היא חכמה, ומורה על
הפטר שהוא ראש ומעין לכל הברכות, ומשום זה ב' שנים לחשבון.
ג' גיהרירוין, והוא שלישי, וזו השכינה הספירה השלישית, (ומשום זה
ב' היא חכמה, ומורה על הפטר שהוא ראש של מעין כל הברכות), ועליה נאמר כל
גיא ינשא, והוא גימטריאות פרפראות לחכמה.

ויעוד, ברוך ב' מראה שנים, שכינה עליונה ותחתונה, ר' ראשית
חכמה, ו' מראה שש ספירות, ך' מראה על פטר עליון, וזהו
סוד כל הכורע כורע בברוך ממעלה למטה, לכרע בו לאותו (לדעת בו
באותו) שכל המעינות והמקורות של הברכות בידו, שהוא עלת
העלות, וכל הזוקף זוקף בשם, צריך לזקף אותו ביו"ד ה"א וא"ו
ה"א שהוא מבפנים של עשר הספירות, שהוא עליון וזקוף על הכל
ואין אלו"ה למעלה ממנו, ומשום זה ב' מראה על הפריעה, שכל
הכורע כורע בברוך, שנאמר בו וברוך א"ל עליון. ג' מראה על
הזקיפה, שהוא גאה גאה על הכל, ואין מי שיתגאה עליו, ובמה הוא
מתגאה על הכל? באות י' מן אבגית"ץ, וזה יגבי"ה. ועוד מצאנו
בגון אחר יגבי"ה (יגביהיה), ואותיותיו גבי ה"ה (גבוה היה), עליון של
כל העליונים.

ת' תלמי"ה, ת' תל שהכל פונים בו, ששם הוא אותו שכל העינים
והמחשבות עולים אליו, בגלל זה ת' תורה קדומה של כל
הקדומים, תורת חכם מקור חיים, תורת יהו"ה תמימה. ועוד
תלמי"ה, תלמיה רזה נחת גדודיה וגומר, בשם הזה נעשה הים
תלמים תלמים. ועוד תלמיה, זו התורה, שתלויים ממנה כמה תלי
תלים של הלכות פסוקות שאין להן חשבון.

צ' צתני"ה זה צדיק, העמוד שנושא הכל, ובו נודע מי שהוא למעלה
מן הכל, משום שצדיק כולל את כל הספירות, ובו מתיחדים כלם
ונעשים אגדה אחת, הוא הלולב שאוגד את כל הספירות, ובאות צ'
מצירים כל הציורים של ההיכלות שמקיפים את גן העדן שלמעלה,



בכמה ציורים של כל מעשה בראשית שיוֹרְשִׁים אוֹתָם הַצְדִּיקִים, וְבוֹ נְקוּדִים כָּל הַנְּקוּדִים שֶׁל הַתּוֹרָה, שֶׁהֵם נְקוּדִים בְּהִיכָל שֶׁהוּא הַשְּׂכִינָה הַתְּחַתּוֹנָה, וְכָלֵם מְאִירִים עַל הַצִּיּוּרִים כְּמוֹ אַבְנֵי מְרַגְלִיּוֹת שְׂמֵאִירִים עַל רֹאשׁ הַכֶּתֶר, וְכְמוֹ שֶׁהַכּוֹכָבִים שְׂמֵאִירִים בְּרַקִיעַ, וּמִשׁוּם שֶׁכָּל הַנְּקוּדִים שֶׁל הַכּוֹכָבִים בּוֹ, נֹאמַר וַיִּתֵּן אֹתָם אֱלֹהֵי"ם בְּרַקִיעַ הַשָּׁמַיִם לְהָאִיר עַל הָאָרֶץ, זֶה הַשְּׂכִינָה הַתְּחַתּוֹנָה. (זוּ נִשְׁמוֹת הַצְדִּיקִים שְׁעוֹסְקִים בַּתּוֹרָה לְהוֹצִיא לְאוֹר כָּל תְּעִלּוּמָה. זֶהוּ שְׂכָתוֹב וְהַמְשַׁפְּלִים יִזְהָרוּ כִּזְהַר הַרְקִיעַ וְגוֹמֵר)

עַל יְדֵי טְעִימַת יִינָה שֶׁל תּוֹרָה, פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה, מִתְעוֹרֵר הָאָדָם בְּאַהֲבָה נִפְלְאָה שְׁלֹמְעֵלָה מִן הַדַּעַת וְהַהֲשָׁגָה

פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה הוּא בְּחִינַת מִשְׁקָה הַמְשַׁכֶּרֶת, כְּמוֹ יַיִן לְאַחַר שֶׁנִּכְנַס בְּמַעְיָו יֵצֵא מֵהַעֲלָמוֹ וּמִתְגַּלֶּה וְאֵז מִשְׁכָּר וּמִבְלָבֵל הַדַּעַת וְהַהֲשָׁגָה מִפְּנֵי שֶׁהִיָּה בּוֹ כַח שְׁלֹמְעֵלָה מִן הַשִּׁכָּל בְּהַעֲלָם, וְעַתָּה יֵצֵא וְנִתְגַּלֶּה, כְּמוֹ כֵן בְּרִזְוִן דְּאוֹרֵיָתָא שֶׁהוּא מָה שֶׁלֹּא נִתְלַבְּשָׁה בְּמִצְוָה אֶלָּא הֵן סְפוּר גְּדֻלַּת אוֹר אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא לְמַעְלָה עַד אֵין קֶץ וּלְמַטָּה עַד אֵין תְּכֵלִית וְכוּ' לְהַשְׁכִּיל וּלְהַשִּׁיג סֹדֵר כָּל הַהֲשַׁתְּלֻשּׁוֹת וְלִסְפֹּר בְּשַׁעוֹר קוֹמַת עֲצָמוֹת הַמְּאֻצִּיל וְהַנְּאֻצָּלִים, כְּמוֹ כָּל מְאֻמְרֵי הָאֲדָרָא רַבָּה וְאֲדָרָא זוּטָא שֶׁהוּא בְּחִינַת אַהֲבָה רַבָּה שְׁלֹמְעֵלָה מִן הַדַּעַת וְכוּ' וְרִזְוִן דְּאוֹרֵיָתָא שְׁלֹמְעֵלָה מִן הַהֲשָׁגָה בְּהַעֲלָם גְּדוּל, וְכִשְׁטוּעִימִים וּמִשְׁיָגִים יִתְבַּלְבֵּל דַּעְתּוֹ, כְּלוֹמֵר שֶׁנוֹלַד לוֹ מִחֲמַת הַהֲתַבּוֹנָנוֹת בְּהֵם אַהֲבָה נִפְלְאָה שְׁלֹמְעֵלָה מִן הַדַּעַת וְהַהֲשָׁגָה וְכוּ'.

(ספר מאמרי אדמו"ר הזקן (בעל התניא) תקס"ג חלק ב', דבור המתחיל והשתיה כדת)

עֵסֶק חֲכָמַת הַסּוּד מוֹנַעַת הַתְּנַשְׂאוֹת חֲכָמוֹת חִיצוֹנִיּוֹת וְנִדְחָה מִפְּנֵיהָ כְּהַחֲשֵׁךְ מִפְּנֵי הָאוֹר

פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה הֵם חַיִּים לְפְנִימִיּוֹת הַגּוּף שֶׁהוּא הַנְּפֶשׁ, וְהַחִיצוֹנִיּוֹת לְחִיצוֹנִיּוֹת הַגּוּף. וְהַעוֹסְקִים בְּרַמְזוֹ וְסוּד, אֵין יֵצֵר הָרַע יְכוֹל לְהַתְּגַרּוֹת בְּהֵם.

(אָבֵן שְׁלֹמֶה לְהַגְרָ"א פָּרַק ח' אוֹת כ"ז)

עַיִן שָׁם (וְהֵר פְּרִשְׁת בְּהַעֲלָתָךְ) גְּדֻלַּת הַחַיּוֹב לְעֵסֶק בְּסִפְר הַזֶּהר וּבַתְּקוּנִים, וְהֵם נִשְׁמַת הַתּוֹרָה, וּבְזָה יִזְכָּה בְּנִשְׁמַתָּא לְנִשְׁמַתָּא דְּבָרִים עֵתִיקִים וְכוּ'.

(הַדְרַת מְלַךְ לְזַהַר פְּרִשְׁת בְּהַעֲלָתָךְ שָׁם. דף רמ"ז.)

וּמוֹרֵי זְכָרוֹנוֹ לְחַיֵּי הָעוֹלָם הֵבָא הָיָה אוֹמֵר, מִי שֶׁהוּא חָרִיף וּבָקִי בְּעֵינָיו מְאֹד בְּמַהֲרֵרוֹת, טוֹב שְׂיַעֲיֵן נְשִׁעָה אַחַת אוֹ ב' בְּעֵינָיו וְלֹא יוֹתֵר וְכוּ', אֲבָל מִי שֶׁאֵינוֹ מַהִיר כָּל כֵּךְ וְהוּא קָשֶׁה הָעֵינָיו, יוֹתֵר טוֹב לוֹ שְׂיַעֲיֵן בְּפְנִימִיּוֹת הַדְּבָר שֶׁהוּא בְּפָרִי, מִמָּה שְׂיַעֲיֵן בְּקִלְפוֹת, וְהוּא שְׂיַעֲיֵן וַיַּעֲסֵק בְּמִדְרָשִׁים וּבְאַגְדוֹת וּבְפָרֻט בְּזַהַר וּבְסִפְרֵי קְבֵלָה.

(פְּרִי עֵץ חַיִּים הַנְּהַגַת הַלְמוּד)



סדר הלימוד ליום כ תמוז [יום 286 בשנה]

ההיכל השני מרקם מכמה ציורים קפואים במים, אבני המרגליות כלם מלאים מים, והם אבני שיש טהור, שההיכל השני בתוכו, הוא בנוי מהם, בשם הזה: קר"ע שט"ן, והוא רקיע קרע, שבו קרע את הים, והפריד משם את השטן, שהוא מים טמאים, ומשום זה יהי רקיע בתוך המים ויהי מבדיל בין מים למים, זהו השם שעקר השטן מים התורה, והפרידו משם, משום שהוא עקר האמונה של ישראל העליונה של כל העליונים. (סמוך של ישראל, וכיום השני אין שם טוב, משום שבו נברא גיהנם).

תקונא שבועין

בראשית ברא שית, ודא מטטרו"ן, אות בצבא דיליה, ובגיניה אתמר (שם טו) וישם יהו"ה לקין אות לאגנא עליה, ומה דהוה אזיל נע ונד בגלגולא, אתעביד נוד, מיד וישב בארץ נוד קדמת עדן, ודא אות דברית מילה דקנייה עליה באחווה בגין דנולד מהול, ובאן אתר זכי ליה, בקני, בגין דחזר תמן בתיובתא, ונפקו בנוי מיניה דעאלו לגן עדן, ובגין דא וישב בארץ נוד קדמת עדן.

לבתר עביד תולדין מסטרא דרע, ואתפשטו בגלגולין בעלמא, ועליהו אתמר (שם יז) וידע קין את אשתו ותהר ותלד את חנוך, חנוך מסטרא דקין, ודא יצר הרע חנוכא לביש, ואית חנוך מסטרא דאנוש, דאיהו יצר הטוב חנוכא לטב, ואתמר ביה (שם ה כה) ויתהלך חנוך את האלהים ואיננו כי לקח אותו אלהים, ודא חנוך דאתהפך בשריה ללפיד אש.

ותלתא אינון אדם שת אנוש, אנוש דמתמן אתיחסו כל דרין, הדא הוא דכתיב (שם ד כו) אז הוחל לקרוא בשם יהו"ה, מתמן נתפשטו כל גלגולין דצדיקיא, חנוך דנפק מאנוש איהו מטטרו"ן דנהפך לשרו ללפיד אש, ואיהו נוריא"ל, ועל תרנייהו אתמר (יחזקאל א יד) והחיות רצוא ושוב, רצוא דא נוריא"ל, ושוב דא מטטרו"ן, הכי סלקין בחושבן, כמרא"ה הבזק, אלא איהו כמראה הקשת אשר יהיה בענן (שם כח), דאתמר ביה (בראשית ט יד) והיה בענני ענן על הארץ ונראתה הקשת בענן, ובגיניה אתמר (שם טו) ולא יהיה מבול לשחת



כל בָּשָׂר, בְּגִין דְּאַתְּהַפֵּךְ בְּשָׂרוֹ לְלִפְיֵי אֵשׁ, וְכָל מַלְאָכִין דְּמִמָּנָן עַל נִשְׁמַתֵּין דְּגִלְגּוּלִין מִתְּמָן הָוּוּ.

וְעוֹד כְּמַרְאֵה הַקִּשְׁת, עָלִיָּה אֲתָמַר לְמֹשֶׁה (שמות כה מ) וּרְאֵה וְעֲשֵׂה בְּתַבְנִיתֶם אֲשֶׁר אֲתָה מְרָאֵה בְּהָר, כְּמַרְאֵה אֲשֶׁר הָרְאָה יְהוָה אֶת מֹשֶׁה כִּן עֲשֵׂה אֶת הַמְּנוֹרָה (במדבר ח ד), וְדָא מִטְטְרוּן, מ' דִּילִיָּה מְנוֹרָה, נוֹרִיא"ל נו"ר דִּילִיָּה, וְהוּא ט"ט, וְהָיוּ לְטִטְפוֹת בֵּין עֵינַיְךָ, וְכָלֵא אֲתַפְּשֵׁט מֵאַנּוּשׁ, וּבְגִין דָּא אַז הוּחַל לְקְרוּא בְּשֵׁם יְהוָה.

בְּרֵאשִׁית בְּרָא שֵׁית, וְאִינוּן שֵׁית הִיכְלִין, אִימָא עֲלָאָה שְׂבִיעָאָה, וּבְאֲלִין שֵׁית וַיִּדַע אָדָם עוֹד אֶת אֲשֶׁתוֹ וַתֵּלֶד בֵּן וַתִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ שֵׁת וְכו' (בראשית ד כה), שֵׁת סִיּוּמָא דְאַתְנוּן, תַּחַת הֶבֶל, הָדָא הוּא דְכַתִּיב (תהלים ח ז) כָּל שֵׁתָה תַּחַת רַגְלִיו, אֲסַתְלַק י' מִן שֵׁית וּנְחִיתַת בֵּיהּ ה' מִן הֶבֶל וְאַתְעַבִּיד שֵׁתָה, כָּל שֵׁתָה תַּחַת רַגְלִיו.

וְעוֹד שֵׁת עַל שֵׁם (שמות ב ו) כִּי מִן הַמַּיִם מְשִׁיתָהוּ, וְעוֹד שֵׁת עָלִיָּה אָמַר אֵיּוֹב (איוב לח לו) מִי שֵׁת בְּטַחֲוֹת חֲכָמָה, וְדָא י' דְּבָהּ הָוָה שֵׁית, אוּ מִי נִתֵן לְשֹׁכְוֵי בֵּינָה (שם) דָּא ה' מִן הֶבֶל, וְשֵׁת אִיהוּ גִלְגּוּלָא קַדְמָאָה דְּהֶבֶל, לְהַהוּא דְאַתְמַר בֵּיהּ בְּשִׁגְם זֶה הֶבֶל, בְּשִׁגְם זֶה מֹשֶׁה, וְדָא אוּקִימָנָא הַהוּא דְאַתְמַר בֵּיהּ (שמות טו א) אֲזַי שִׁיר מֹשֶׁה, וּבְגִין דָּא אַז הוּחַל לְקְרוּא בְּשֵׁם יְהוָה (בראשית ד כו), הוּחַל תְּמָן הַתְּחִלָּה דְּגִלְגּוּלָא קַדְמָאָה.

וְאַתְפְּשִׁיטוּתָא דָּאֵת י' לְעֵילָא מִשֵׁת (נ"א משי"ת), אֲתַפְּשִׁטַת עַד סְפִירָה שְׁתִּיתָאָה דְרַגְיָה דִּיעֶקֶב, וְדָא אַבְן הַשְּׁתִּיָּה דְּמִתְּמָן הוּשְׁתַּת עֲלֵמָא, דְאַתְמַר בָּהּ (שם מט כד) מִשֵׁם רוּעָה אַבְן יִשְׂרָאֵל, וְאַבְתְּרִיָּה אַז, וְדָא מֹשֶׁה דְּמִדְּכָרִין לִיָּה בְּתַר יַעֲקֹב, וּבְגִין דָּא אַז הוּחַל לְקְרוּא בְּשֵׁם יְהוָה, מִתְּמָן וְאִילַךְ אַז תִּקְרָא וְיְהוָה יַעֲנֵה (ישעיה נה ט), וּבְגִין דָּא שֵׁתָה, בְּתַר שֵׁת ה', וְאִינוּן י"ה, י' מִן שֵׁית ה' מִן הֶבֶל, וְאִינוּן אַבָּא וְאִימָא, שֵׁית ו' בְּרָא בְּאִמְצָעִיתָא, וַתֵּלֶתָא אֲתַנּוּן אֲתַכְלִילוּ בִיעֶקֶב, כִּד אֲתָא מֹשֶׁה בְּתַר יַעֲקֹב אֲשַׁתְלִים בֵּיהּ ה' בְּתַרְאָה, וְשַׁרְיָא (דף קכ ע"א) עָלִיָּה יְהוָה, וְאַשְׁתְּלִים בֵּיהּ יְהוָה, וּבְגִין דָּא וְשָׁמִי יְהוָה לֹא נוֹדַעְתִּי לָהֶם (שמות ו ג), אֲכָל לְמֹשֶׁה וְאָמְרוּ לִ"י מִ"ה שְׁמִ"ו מִ"ה אוּמַר אֲלֵיהֶם (שם ג ג), בְּגִין דְּאַשְׁתְּלִים יְהוָה בְּמֹשֶׁה, אָמַר אַז הוּחַל לְקְרוּא בְּשֵׁם יְהוָה, דְּבִקְדָמִיתָא וְשָׁמִי יְהוָה לֹא נוֹדַעְתִּי לָהֶם, וּבְתַר דְּאַשְׁתְּלִים בְּמֹשֶׁה יְהוָה שַׁרְיָא עָלִיָּה יו"ד ה"א וַא"ו ה"א, וְאַתְקַרִּי



מ"ה, בההוא זמנא מה דאסתלק בקדמיתא אהדר ליה לאתריה,
ואתתקן כלא.

ולא עוד אלא תרין זמנין אתמר בהאי קרא מה, הדא הוא דכתיב
ואמרו לי מה שמו מה אומר אליהם, דכלא חזר לאתריה, מה
דלעילא מה דלתתא, דאינון מה שמו ומה שם בנו (משלי ל ד), וחזר
כלא על תקוניה, ועלת העלות נחית על כלא, בההוא זמנא דהדר
אמונה (ס"א ממונה) לאתרה, אמר משה (דברים ו ד) שמע ישראל יהו"ה
אלהינו יהו"ה אחד, דהא כלא ביחודא חדא לית תמן קצוץ ופרוד,
ואי חאב אבוי ואנא ועבידנא הפרשה הא קבילנא עונשא, וחזרנא
כלא לאתריה ביחודא שלים בלא קצוץ ופרוד.

ועוד בראשית ברא אלהים, ברא שית, שית היכלין, אימא עלאה
היכלא שביעאה, תא חזי שבע היכלין אינון דבנינא דלהון
בשבע שמהן אבגי"תן וכו'.

היכלא קדמאה מרקמא בכל מה דאית ביומא קדמאה דבראשית,
א' מן אבגי"תן איהו כתר אמון מופלא ומכוסה, את ב
איהו שני אלפים (יום) דהוה אורייתא טמירא בחיקו, שעשועים יום
יום, ג' גומלת ומגדלת, ואיהי אימא עלאה גומלת חסד עם ספירה
רביעאה דאיהי ד', ית"ץ י' חכמה, ת' תפארת, צ' צדיק, ומאן איהו
חכמה י' הכא, דא חכמת שלמה.

א אמון מופלא, רקים וצייר ציורא בהיכלא דאדם קדמאה דכל
קדומים, דאית אדם ואית אדם, אית אדם דלית ספירה דלא
אתקריאת אדם, אבל אדם קדמאה עלאה דכלהו, כתר עליון, סתים
וטמיר, סתים דכל סתימין, עלת העלות, קדמון לכל קדומים, בגין
האי אדם קדמון אתמר בעלת העלות, ואהיה אצלו אמון, ולההוא
קדמון אמר (בראשית א כו) נעשה אדם בצלמנו כדמותנו, אנת יהיב
כל ציורין וכל דיוקנין וכל תקונין סתימין, וכל אברין דכל מינין,
ואנת (נ"א ואנא) יהיב חילא ביה דאשתמודענא (דישתמודע) ביה, דאם
לא יהיב ליה שכל הא לא יכיל למנדע אמונה דילי, ובדא יהא
שליט על כל חילי שמאי וארעא וימא, הדא הוא דכתיב (שם) וירדו
בדגת הים וגומר.

ומאי ניהו האי אדם דאמר עליה נעשה אדם, דא חכמה עלאה
דאיהי בדיוקנא דכתר, ועוד נעשה אדם דא עמודא



דַּאֲמַצְעִיתָא, בְּצַלְמֵנוּ דָּא חֲכָמָה, כְּדַמוּתְנוּ דָּא אִימָא עֲלָאָה, דְּכַמָּה
דְּאִיהוּ אָדָם דְּבְרִיאָה אָדָם דִּיצִירָה אָדָם דְּעֵשִׂיָּה, בְּדִיוֹקְנָא דְכֶתֶר עֲלִיוֹן
חֲכָמָה וּבִינָה, הֲכִי אִיהוּ בְּדִיוֹקְנָא דְעַמּוּדָא דַּאֲמַצְעִיתָא וְצַדִּיק
וּשְׁכִינְתָא תַתָּאָה, דְּבַסְפִּירָן כֻּלָּא אִיהוּ אֲצִילוֹת.

וְעוֹד נַעֲשֶׂה אָדָם, עֲלֵת הָעֲלוֹת לְמָאן אָמַר הָאִי, אֲלָא עֲלֵת הָעֲלוֹת
אָמַר לְיוֹד ה"א וְא"ו ה"א דְּאִיהוּ לְגוּ מַעֲשֵׁר סְפִירָן, וּמֵאִי נִיְהוּ
עֲשֵׂר סְפִירָן אֲל"ף ה"א יו"ד ה"א, וְהָהוּא דַּאֲמַר נַעֲשֶׂה אָדָם אִיהוּ
יו"ד ה"י וְא"ו ה"י, אֲנִי רֵאשׁוֹן וְאֲנִי אַחֲרוֹן וּמִבְּלַעֲדֵי אֵין אֱלֹהִים
(ישעיה מד ו), תְּלַת יוֹדִין מְעִידִין עֲלֵיהּ דְּלִית לְעִילָא מְנִיָּה וְלִית לְתַתָּא
מְנִיָּה וְלֹא בַּאֲמַצְעִיתָא, לִית אֱלוֹהַּ בְּכָל צַד בַּר מִיְנֵיהּ, בְּהָאִי שְׁמָא
אֲשַׁתְּמוּדַע הוּא בְּלָא חוּשְׁבָן.

וְצִיּוּרָא דְּהָאִי הִיכַל, אֵינּוֹן עֲשֵׂר סְפִירָן דְּמִתְלַבְּשָׁן בְּעֶשְׂרֵה דְּבָרִים
דְּאֲתַבְּרִאוּ בְּיוֹמָא קְדָמָאָה, וְאֵינּוֹן שְׁמַיִם וְאַרְצָן, אֹר וְחֻשְׁךָ,
תְּהוּ וְבָהוּ, רוּחַ וּמַיִם, מְדַת יוֹם וּמְדַת לַיְלָה, שְׁמַיִם אִית לְעִילָא מִן
שְׁמַיִם דְּאִיהוּ שְׁמַיִם הָעֲלִיוֹנִים, וְאִית אֹר לְעִילָא לְעִילָא
דְּאֲתַקְרִי אֹר הַגְּנוּז לְצַדִּיקָיָא לְעִלְמָא דְּאֲתִי, דְּעֵינָא לָא שְׁלִיט עֲלֵיהּ,
וְאִית חֻשְׁךָ סְתִים דְּאֲתַמַּר בֵּיהּ (תהלים יח יב) יֶשֶׁת חֻשְׁךָ סְתִירוֹ, וְאִית תְּהוּ
וְבָהוּ לְעִילָא, דְּאֲתַמַּר בְּהוֹן (ישעיה לד יא) קוּ תְהוּ וְאַבְנֵי בָהוּ. (דף קכ ע"ב)
וְאִית רוּחָא דְּקוּדְשָׁא, דְּאֲתַמַּר בֵּיהּ רוּחוֹ הַקְּדוֹשׁ הַמְּרַחֵף עַל אֲנָפֵי
מֵיא דְּאוּרִיָּתָא, מְדַת יוֹם וּמְדַת לַיְלָה, מְדַת יוֹם שְׁכִינְתָא עֲלָאָה, מֵאִי
יוֹם עַמּוּדָא דַּאֲמַצְעִיתָא, דְּמְנִיָּה יוֹמִין אַרוּכִין, הֲדָא הוּא דְּכַתִּיב (משלי
ג ב) אַרְךָ יָמִים בְּיַמִּינָהּ, הֲדָא הוּא דְּכַתִּיב (תהלים מב ט) יוֹמָם יִצְוָה יְהוָה
חֲסֹדוֹ, יוֹמִין זְעִירִין מִסְטָרָא דְּזַעִיר אֲנָפִין צַדִּיק, מְדַת לַיְלָה אִימָא
תַתָּאָה, עַד הֲכָא א' מִן אב"ג.

מֵאִי ב' (בִּינָה), בְּהָ אֲשַׁתְּמוּדַעִין דּוּ פְרָצוּפִין דְּאָדָם עֲלָאָה, ג' תְּלַת
דִּיוֹקְנִין, כְּגוּוֹנָא דְּאָדָם דְּבְרִיאָה וְאָדָם דִּיצִירָה וְאָדָם דְּעֵשִׂיָּה, ג'
אִית לָהּ רִישָׁא וְגוּפָא וְזַנְבָּא, רִישָׁא דָּא י', גוּפָא פְרָצוּפָא, קוּצָא
דְּלַתְתָּא זַנְבָּ, וּבִגִין דָּא אָמְרוּ מְאִרֵי מִתְנִיתִין, אָדָם הָרֵאשׁוֹן עֲשֶׂה לוּ
פְרָצוּף וּלְבַסּוּף זַנְבָּ, זַנְבָּ עֲלֵיהּ אֲתַמַּר (בראשית כא ח) וַיִּגְדַּל הַיֶּלֶד וַיִּגְמַל,
עַד דִּיתְעַבִּיד פְּרָצוּף.

וְעוֹד אַבְגִּית"ץ, א' אִיְהִי מוֹרָה עַל א"ל מִסְתַּתֵּר מֵעֵינַי כָּל חַי וְנֹעֲלָם
מִכָּל הַיְצוּרִים כָּלָם, אֲדִירִירוּן עֲלֵיהּ אֲתַמַּר קוּמָה אֲדִיר יְרוּן,



וְאִית מִמָּנָא תַחֲוֹת יְדִיה דְאֶתְקָרִי אֲדִי"ר אֲדִירִים, וְתַחֲוֹת מִמְשַׁלְתִּיה
 אֲתַנִּי"ה, וְאִיהוּ נְפִיק מֵהַאי פְּסוּק (במדבר כד כא) אִיתָ"ן מוֹשְׁבֵךְ וְשִׁים
 בְּסַלַע קַנְיָה, תַּמָּן אִיתָ"ן וְאִיהוּ תַנְי"א, ק' קַנְיָה, קַנְיָה חֲכָמָה קַנְיָה
 בִּינָה (משלי ד ה), יְהו"ה קַנְיָה רְאשִׁית דְרַכּוּ (שם ח כב) לְעֵילָא מִכְּלָא,
 קָדָם מִפְּעֻלָּיו מָאז, מְעוּלָם נִסְכְּתִי מֵרֵאשׁ מִקְדָּמִי אַרְךְ (שם), מֵאִי
 מֵרֵאשׁ, אֲלָא הָכִי אָמַרְת אֲוֵרִייתָא דְאִיהִי רְאשִׁית, אָנָּא אֲקַדִּימַת
 לְמַהוּי רִישָׁא לְעָלָם.

ב' בִּיהֲרִירוֹ"ן (נ"א בִּיהֲדִירוֹ"ן) כִּי בִי"ה יְהו"ה צוּר עוֹלָמִים (ישעיה כו ד),
 וְאִיהוּ ב' בְּרוּךְ, וְסִימָן בְּרוּךְ רְאשִׁי אֲתוּן, ר' רֵאשׁ, ו' וּמְקוּר, ד'
 כָּל, ב' בְּרֻכּוֹת, דְדָא הוּא רֵאשׁ וּמְקוּר לְכָל הַבְּרֻכּוֹת, וּבְגִין דָּא ב' אִיהִי
 חֲכָמָה, וּמוּרָה עַל הַכְּתָר דְאִיהוּ רִישָׁא וּמִבּוּעָא דְכָל בְּרַכָּאן, וּבְגִין דָּא
 ב' תְּרִין לְחַשְׁבְּנָא.

ג' גִּיהֲדִירוֹ"ן, וְאִיהוּ תְּלִיתָא, וְדָא שְׁכִינְתָא סְפִירָה תְּלִיתָא, (ובגין דָּא
 ב' אִיהִי חֲכָמָה, וּמוּרָה עַל הַכְּתָר דְאִיהוּ רִישָׁא דְמִבּוּעָא דְכָל בְּרַכָּאן), וְעֵלָה אֲתַמַּר (ישעיה
 מ ד) כָּל גֵּיא יִנְשָׂא, וְאִיהוּ גַמְטְרִיאוֹת פְּרַפְרָאוֹת לְחֲכָמָה.

וְעוּד בְּרוּךְ ב' אַחְזִי תְּרִין, שְׁכִינְתָא עֲלָא וְתַתָּא, ר' רְאשִׁית חֲכָמָה,
 ו' אַחְזִי שִׁית סְפִירָן, ד' אַחְזִי עַל כְּתָר עֲלָא, וְדָא אִיהוּ רְזָא
 כָּל הַכּוּרַע כּוּרַע בְּבְרוּךְ מְעִילָא לְתַתָּא, לְמַכְרַע בִּיה לְהֵהוּא (לְמַנְדַּע
 בִּיה בְּהֵהוּא) דְכָל מִבּוּעִין וּמְקוּרִין דְּבְרַכָּאן בִּידיָה, דְאִיהוּ עֲלֵת הַעֲלוֹת,
 וְכָל הַזּוֹקֵף זּוֹקֵף בְּשֵׁם, צְרִיף לְזֻקְפָא לִיה בִּי"ד ה"א וּא"ו ה"א
 דְאִיהוּ מְלָגָאוּ דְעֶשֶׂר סְפִירָן, דְאִיהוּ עֲלָא וְזֻקֵף עַל כְּלָא, וְלִית
 אֲלו"ה לְעֵיל מְנִיָּה, וּבְגִין דָּא ב' אַחְזִי עַל הַכְּרִיעָה, דְכָל הַכּוּרַע כּוּרַע
 בְּבְרוּךְ, דְאֲתַמַּר בִּיה (בְּרֵאשִׁית יד כ) וּבְרוּךְ א"ל עֲלִיוֹן, ג' אַחְזִי עַל
 הַזְקִיפָה דְאִיהוּ גָאָה גָאָה עַל כְּלָא, וְלִית מָאן דִּיתְגָּאָה עֲלִיה, וּבְמֵאִי
 אֲתַגָּאָה עַל כְּלָא, בְּאֵת י' מִן אַבְגִּית"ן, וְדָא יַגְבִּי"ה, וְעוּד אֲשַׁכְּחָנָא
 בְּגוּוֹנָא אַחְרָא יַגְבִּהִי"ה (נ"א יַגְבִּיהִיה), וְאֲתוּן דִּילִיה גְבִי הִיָּה (נ"א גְבוּהַ
 הִיָּה), עֲלָא דְכָל עֲלָאִי.

ת' תְּלִמִי"ה, ת' תְּלִ שְׁהַכָּל פּוֹנִים בּוּ, דְתַמָּן אִיהוּ הֵהוּא דְכָל עֵינִין
 וּמַחְשַׁבְתִּין סְלָקִין לְגַבִּיָּה, בְּגִין דָּא ת' תּוֹרָה קְדוּמָה דְכָל קְדוּמִין,
 תּוֹרַת חֲכָם מְקוּר חֲיִים (משלי יג יד), תּוֹרַת יְהו"ה תְּמִימָה (תהלים יט ח),
 וְעוּד תְּלִמִי"ה, תְּלִמִיָּה רִוּה נַחַת גְּדוּדִיהָ וְגוּמַר (שם סה יא), בְּהַאי שְׁמָא



אתֶּעֱבִיד יְמָא תְּלָמִים תְּלָמִים, וְעוֹד תְּלָמִיָּה דָא אֹרְיִיתָא, דְּתַלְיִין מִינָה כַּמָּה תְּלִי תַלְיִין דְּהִלְכוֹת פְּסוּקוֹת דְּלִית לֹון חוּשְׁבָן.

צ' (צתני"ה) צתני"ה דא צדיק, עמוד סביל כלא, וביה אשתמודע מאן דאיהו לעילא מכלא, בגין דצדיק איהו כליל כל ספירן, וביה מתיתדין כלהו, ואתעבידו אגודה אחת, איהו לולב אגר דכלהו ספירן, ואת צ' ביה מצויירין כל ציורין דהיכלין דסחרין לגנתא דעדן דלעילא, בכמה ציורין דכל עובדא דבראשית, דירתין לון צדיקיא וביה (דף קכא ע"א) נקודין כל נקודין דאורייתא, דאינון נקודין בהיכלא דאיהי שכינתא תתאה, ונהרין כלהו על ציורין, כאבני מרגלאן דנהרין על רישא דכתרא, וכגוונא דככביא נהרין ברקיעא, ובגין דכל נקודין דככביא ביה, אתמר (בראשית א יז) ויתן אתם אלהים ברקיע השמים להאיר על הארץ, דא שכינתא תתאה (ס"א דא נשמתהון דצדיקיא דמשדלין באורייתא להוציא לאור כל תעלומה, הדא הוא דכתיב (דניאל יב ג) והמשפלים יזוהרו כזהר הרקיע וגומר).

היכלא תנינא, מרקמא מכמה ציורין גלידין במיא, אבנין מרגלאן כלהו מליין מיא, ואינון אבני שיש טהור, דהיכלא תנינא בגויה, מנייהו איהו בנוי, בשמא דא קר"ע שט"ן, ואיהו רקיע קרע, דביה קרע ימא, ואפריש מתמן השטן דאיהו מיין מסאבין, ובגין דא יהי רקיע בתוך המים, ויהי מבדיל בין מים למים (בראשית א 1), דא הוא שמא דעקר שטן מן ימא דאורייתא, ואפריש ליה מתמן, בגין דאיהו עקר האמונה דישראל עלאה דכל עלאין, (ס"א מצאתי, סמוך דישראל וביומא תנינא לית תמן טוב בגין דביה אתברי גיהנם, כאן חסר).

זה ספר תולדות אדם (שם ה א), פתח רבי שמעון ואמר, סליקנא ידין למאן דברא עלמא, דיגלי לן רזין עלאין סתימין גניזין טמירין, למימר קמי שכינתא, ושתין רבוא דחילין דיליה דמלאכין קדישין דלעילא, ושתין רבוא דמלאכין קדישין דלתתא דלא איעול בכסופא קדמך.

פתח ואמר, זה ספר תולדות אדם, זה ודאי כליל תרין עשר מזלות דאדם דלעילא, דאתמר עלייהו (תהלים קכב ד) שבטי י"ה עדות לישראל, זה ודאי אינון ארבע אנפין דאריה, ארבע אנפין דשור, ארבע אנפין דנשר, דבהון אשתמודעין פרצופין דבני נשא, וכלהו אנפין אינון רשימין בארבע אתון דאינון יהו"ה, מאי אדם יו"ד ה"א



וּאִ"ו ה"א, וְעָלְיָה אֶתְמַר (ישעיה מד יג) כְּתַפְאֶרֶת אָדָם לְשֶׁבֶת בֵּית, מֵאֵן
בֵּית דִּילְיָה, דָּא שְׁכִינְתָּא דְאַתְקְרִיאַת דְּמוֹת אָדָם, דְּכָל דְּמִיּוֹנִין
וּפְרָצוּפִין דְּבָנֵי נְשָׂא בָּהּ אֲשַׁתְּמוּדְעוּ, וְכָל צִיּוּרִין דְּעֵלְאִין וְתַתְּאִין,
וּבְגִינָה אֶתְמַר (הושע יב יא) וּבְיַד הַנְּבִיאִים אֲדַמָּה.

(אמר המגיה, אתה בן אדם קודם שתכנס בעיון זה, להזהירך באתי שתעמד על רגליך על במותי
האמונה האמתית, ותקעת יתד במקום נאמן, פן יפתוך רעיונים זדונים, ויעלו דברים על לבך,
ומלין לצד עלאה תמלל, בראותך בתיקון זה שידובר בו משערא ומצחא ואודנין ואנפין ושאר
אברים גשמיים, השמר אל תפן אל און ליחס ולתאר לעלאה על כל עלאין סתימא על כל סתימין
שמץ דבר מזה אפילו בהרהור, כי לעלת העלות לית מחשבה תפיסא ביה כלל, לית ביה לא דיוקן
ולא דמיון ולא צורה ולא אברים גשמיים ולית ליה שם ידיע, אבל הוא ממלא כל שמהן, והוא
שלימו דכלהו, ראה גם ראה מה שכתב התנא האלקי רבי שמעון בן יוחאי, כשרצה לגלות סתרי
התורה באדרא, פתח ואמר ארור האיש אשר יעשה פסל ומסכה (דברים כו טו), וזה להסיר מלב
כל המעיינים כל דבר עתק, פן ח"ו יכשלו ונפלו, ועברו ממשכיות לבב, ימיקו וידברו ברע, מאחר
שהיה רוצה לדבר מראש ועין ואזן ושאר אברים גשמיים, היה ירא שמא יטעו ליחס ולתאר לבורא
יתברך גוף ותמונה, ומשה אמר כי לא ראיתם כל תמונה (דברים ד טו), וישעיה אמר (ישעיה מ
יח) ואל מי תדמיון א"ל ומה דמות תערכו לו, ואל מי תדמיוני ואשוהי יאמר קדוש (שם כה),
ודומיהם, שכלם יעידון יגידון שאין דמיון בינו יתברך ובינינו מצד (דף קכא ע"ב) העצם והתבנית,
אלא שהאברים שבנו הם עשויים כסימנים לדברים עליונים סתומים וחתומים שאין כח השכלי
שבאדם יכול להשיגם, ואין שיח ואין שייג לו להבינם, וקצר מצע דעתו לרדת לעמקם, ואיני רשאי
להכניס ראשי בין ההרים הרמים הלא הם בעלי הקבלה אשר העמיקו הרחיבו דבריהם על הדרוש
הזה, רק מעי רתחו ולא דמו, מיראתי פן עובדי פשתים שריקות וארגים חורי קורי עכביש יארגו,
בדעות כוזבות יאריכו למעניתם, לך נא ראה מה שכתב על זה ר' יוסף בן גיקיטיליא בהקדמת
שערי אורה, ובמה שכתב בעל החנוך בהקדמתו לפירוש התורה, והאלקי ר' מנחם מריקנאטי ז"ל
בפרשת ויחי בפסוק בן פורת יוסף, ובמה שכתב ר' יהודה חייט בפירוש מערכת האלקות (ד' לד),
וזה לשונו, סוף דבר כל מקום שתראה שידברו בענין הספירות, דברים שאין ראוי לאמרם בבורא
יתברך, כגון שעור וקומה והדומים להם, הכל נאמר על הספירות, וכשתראה שידברו על דרך שבח
והודאה הכל נאמר על הבורא שבתוכן, וכן בחוצה להן, כי אין דבר שיגבילהו, ועל כן אין לומר
בבורא יתברך לא ימין ולא שמאל ולא פנים ואחור ומעלה ומטה וכו' עיין שם.

עוד כתב (ברף לה ע"ב) כי אף על פי ששעור הקומה מהפרסאות הוא במדות ולא בבורא, אפילו
הכי אין לחשוב חלילה שהפרסאות הללו הם שעור כמותי, אלא הם מלשון (דניאל ה כח) פרס
פריסת מלכותך, וכל הפרסאות הללו שבשעור קומה הם אותיות, שכל אחת נקראת פרסה, על כי
נחתכו מהעיסה, כאבנים הנחתכים מההר, ואמר שרבויו הפרסאות שהזכיר בכאן, רומז לניצוצות
המתפוצצות מהכאת הפטיש בקורנס, והם השמות הנעשים מחבור האותיות והצורפים הנעשים
מהאלפא ביתות דספר יצירה, שעמהם נבראו הדברים וכו', ואם תדקדק היטב בדברי רבי שמעון
בענין זה, תשכיל ותדע כי דברי רבי יהודה חייט ז"ל ואשר במסלתו ילכון, הם נכוחים למבין
וישרים למוצאי דעת, ולא יעבטון ארחותיהם.

פְּתַח וְאָמַר, וְאַתָּה תַּחֲזֶה מִכָּל הָעָם אֲנָשֵׁי חֵיל יִרְאֵי אֱלֹהִים אֲנָשֵׁי
אֲמַת שְׂנְאֵי בְּצַע (שמות יב כא), אֲנָשֵׁי חֵיל מְסֻטָּר דְּחֶסֶד דְּתַמְן י',
וּבְגִינָה אֶתְמַר הָרוּצָה לְהַחֲכִים יְדָרִים, יִרְאֵי אֱלֹהִים מְסֻטָּר דְּגְבוּרָה



דְּתַמְן ה', וְכֵּה אֶתְמַר הַרוּצָה לְהַעֲשִׂיר יִצְפִּין, אֲנָשִׁי אֲמַת מִסְטָרָא
דְּעַמּוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא דְתַמְן ו' וְתַמְן אֲמַת, שׁוֹנְאֵי בְּצַע מִסְטָרָא
דְּמַלְכוּת דְתַמְן ה', הָא הֵכָא אַרְבַּע תְּקוּנִין דְאִינוּן פְּרָצוּפִין דְבַנֵּי נָשָׂא,
אֲלִין אִינוּן מִרְאָה (ס"א מראין).

וְאִית אַרְבַּע דְּמַתְּלַבְּשִׁין בְּהוּן דְאִינוּן דְמִיּוֹן וְאִינוּן אֲדַנִּי, וְעַלְיֵיהּ
אֶתְמַר (שם) וְשִׁמְתָּ עֲלֵיהֶם שְׂרֵי אֲלָפִים מִסְטָרָא דָא, שְׂרֵי מְאוֹת
מִסְטָרָא דָאֵת ד', דְאִיהּ אַרְבַּע מְאוֹת דְאֶשְׁתַּעְבִּידוּ יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם
בְּגִין דְּכֵה חָאבוּ, הָא דְאֶתְמַר בֵּיהּ (בראשית כג טו) אַרְבַּע מְאוֹת שְׁקָל כֶּסֶף,
וְשְׂרֵי חֲמֵשִׁים מִסְטָרָא דָאֵת נ', וְשְׂרֵי עֲשָׂרוֹת מִסְטָרָא דָאֵת י'.

אֶשְׁתַּאֲרוּ עֶשֶׂר תְּקוּנִין, עַלְיֵיהּ אֶתְמַר וְאַתָּה תַּחֲזֶה מְכָל הָעָם,
בְּשַׁעְרָא בְּגוּוּנִין דִּילֵיהּ בְּאַרְיִכוּ דִּילֵיהּ בְּקַמִּיטוּ דִּילֵיהּ,
בְּמִצְחָא בְּקַמִּיטוּ דְמִצְחָא בְּאַרְיִכוּ דְמִצְחָא בְּפוּתֵיא דְמִצְחָא
בְּשִׂרְטוּטִין דְמִצְחָא, בְּאוּדְנִין (כס"א באודנן שַׁעְרָא דְנַחֲתִית עַלְיֵיהּ או תַּחֲוּתִיָּהּ),
בְּאֲלִין אֲדַרְיִין דְאוּדְנִין בְּשַׁעְרָא דְתַחֲתוֹת אוּדְנִין, בְּאַנְפִּין בְּדִיוֹקְנִין
דְאַנְפִּין בְּפְרָצוּפָא דְאַנְפִּין, בְּעֵינִין בְּגוּוּנִין דְעֵינִין בְּקַרְיִצִין דְעַל
עֵינִין, בְּחוּטְמָא בְּאַרְיִכוּ דִּילָהּ בְּפוּתֵיא דִּילָהּ בְּקַמִּיטוּ דִּילָהּ, בְּפוּמָא
בְּפִתְיָחוּ דִּילָהּ בְּזַעֲרוּ דִּילָהּ, בְּצוּאָר בְּאַרְיִכוּ דִּילָהּ (דף קכב ע"א) בְּקַמִּיטוּ
דִּילָהּ, בִּידִין בְּשִׂרְטוּטִין דִּידִין בְּפִתְיָחוּ דְלֵהוּן בְּסִתִּימוּ דְלֵהוּן, בְּגוּפָא
בְּקוּמָה דִּילֵיהּ בְּאַרְיִכוּ דִּילֵיהּ בְּקַמִּיטוּ דִּילֵיהּ.

בְּשַׁעְרָא בְּגוּוּנִין דְשַׁעְרָא, שַׁעְרָא חוּוּרָא אִיהּ מְאֲלִין אֲנָשִׁי חֵיל,
דְאֶתְמַר בֵּיהּ (דניאל ז ט) וְעַתִּיק יוֹמִין יִתִּיב לְבוּשֵׁיהּ כְּתֻלְגָּ
חַוּוּר וְשַׁעַר רַאשֵׁהּ כְּעַמַּר נְקָא, שַׁעְרָא סוּמְקָא מְאֲלִין דְאֶתְקַרְיָאוּ יְרָאֵי
אֱלֹהִי"ם, שַׁעְרָא יְרוּקָא מְאֲלִין דְאֶתְקַרְיָאוּ אֲנָשִׁי אֲמַת, וְאִינוּן מִסְטָרָא
דִּיעֶקֶב דְאֶתְמַר בֵּיהּ (מיכה ז כ) תַּתְּנָן אֲמַת לִיעֶקֶב, וְתַלְתָּ גוּוּנִין, עַלְיֵיהּ
אֶתְמַר תַּתְּנָן אֲמַת לִיעֶקֶב חֶסֶד לְאַבְרָהָם, תְּלִיתָאָה פַּחַד יִצְחָק, גּוּוֹן
אוּכְמָא מִסְטָרָא דְהֵהוּא דְאֶתְמַר בֵּיהּ (שיר א ה) שְׁחוּרָה אֲנִי וְנְאוּהָ,
מִסְטָרָא דְאֲלִין דְאֶתְקַרְיָאוּ שׁוֹנְאֵי בְּצַע, וְאִיהִי שַׁעְרָא דִּילָהּ אוּכְמָא,
וְאִיהִי שַׁעוּרָא דְאֶתְוּוֹן דְאוּרִיָּתָא, כָּל נִימָא וְנִימָא דִּילֵיהּ, דְאֶתְמַר
עַלְיֵיהּ (שם ה יא) קְנֻצוֹתָיו תְּלַתְלִים שְׁחוּרוֹת כְּעוֹרֵב, וְכָל נִימָא אִית לֵיהּ
מְבוּעָא דְאִיהִי י', וְנִימָא שַׁעוּרָא דָאֵת ו'.

שַׁעְרָא קְמִיטָא בְּרֻזָא דְה' זַעֲרָא דְנִטְלַת מְאָת י', שַׁעְרָא אַרְיִכָא
מִסְטָרָא דְה' עֲלָאָה דְנִטְלָא מְאָת ו', עֶשֶׂר תְּקוּנִין אֲלִין, כָּל



תְּקוּנָא וְתְקוּנָא אֵית לִיה (נ"א ביה) אַרְבַּע שְׁעוּרִין דְּסֻלְקִין לְעֶשֶׂר, כְּגוּוּנָא דְרִשּׁוֹת הַיְחִיד דְרַחֲבּוּ אַרְבַּעָה וְגַבְהוּ עֶשְׂרֵה, אַרְבַּעָה יְהוּ"ה עֶשְׂרֵה יו"ד ה"א וא"ו ה"א, לִית נִימָא דְשַׁעְרָא דְלָא אַחְזִי עֲלֵמָא עֲלָאָה סְתִימָא, דְעֲלִייהוּ אֲתָמֵר (שם ו ח) וְעֲלָמוֹת אֵין מְסַפֵּר, כָּל אֲלִין עֲלָמִין תְּלִיין מְכַתְרָא דְרִישָׁא, כְּגוּוּנָא דְאַבְנִין וּמְרַגְלִין דְנַהֲרִין בְּכַתְרָא דְסַפֵּר תּוֹרָה אוּ בְעֶטְרָה דְמִלְכָא, וְהָכִי אֵינוֹן נַהֲרִין כְּכַבְיָא בְרִקִיעָא וּבִיָּה קְבוּעִין.

וְהָכִי תְּלִיין צָבָא הַשְּׁמַיִם מִימִינָא וּמִשְׁמָאלָא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, כְּגוּוּנָא דְשַׁעְרָא דְתְּלִיין מְעַל אוּדְנִין מִימִינָא וּמִשְׁמָאלָא, הָדָא הוּא דְכְּתִיב (מלכים א כב יט) וְכָל צָבָא הַשְּׁמַיִם עוֹמְדִים עָלָיו מִימִינוֹ וּמִשְׁמָאלוֹ, וּבְגִין דָּא צְרִיךְ לְבַעְרָא שַׁעְרָא מְעַל (ס"א מגו) אוּדְנִין, דְלָא יְהוֹן סְתִימִין תְּרַעִין דְשְׁמִיעָה דְצְלוֹתָא, דְבַהוֹן שְׁמַע צְלוֹתֵין הֵהוּא דְאֲתָמֵר בֵּיה (תהלים סה ג) שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה עֲדִיךָ כָּל בֶּשֶׂר יָבֹאוּ.

דְאַרְבַּע תְּקוּנִין אֵינוֹן, רְאִיָּה שְׁמִיעָה רִיחָא דְבוּר, רְאִיָּה אִיְהִי לְמִזְרַח (נ"א לְדָרוֹם), וְעֲלִיָּה אֲתָמֵר (שמות יח כא) וְאַתָּה תַחֲזֶה מִכָּל הָעַם אַנְשֵׁי חַיִל, וְכַמָּה נְטוּרֵי תְרַעִין תַּמָּן דְאַתְקָרִיאוּ עֵינֵי יְהוּ"ה, וְעֲלִיָּהוּ אֲתָמֵר (דניאל ט יח) פִּקַּח עֵינֶיךָ וּרְאֵה שׁוֹמְמֵתֵינוּ, שְׁמִיעָה יִרְאֵי אֱלֹהִים, וְעֲלִיָּה אֲתָמֵר (שם) הִטָּה יְהוּ"ה אֲזַנְךָ וּשְׁמַע, וְתַמָּן דְחִילוּ וּפְחַד יִצְחָק, הָדָא הוּא דְכְּתִיב (חבקוק ג ב) יְהוּ"ה שְׁמַעְתִּי שְׁמַעְךָ יִרְאַתִּי, וּמָאן דִּי מִשְׁתַּמַּע תַּמָּן קְלִיָּה בֵּין בְּאוּרִייתָא בֵּין בְּצְלוֹתָא בֵּין בְּצַעֲקָה בְּלֹא דְחִילוֹ, מְיָד (במדבר יא א) וַיִּשְׁמַע יְהוּ"ה וַיַּחַר אַפּוֹ וַתִּבְעַר בָּם אֵשׁ יְהוּ"ה, וְכַמָּה נְטוּרֵי תְרַעִין תַּמָּן דְאַתְקָרִיאוּ אֲזַנֵי יְהוּ"ה.

רִיחָא תַּמָּן אַנְשֵׁי אַמְתָּ, וְתַמָּן סֻלְקִין כָּל רִיחִין וְקִטּוּרִין וְעֶשְׂבִין דְקָרְבָּנִין, וְצְלוֹתֵין דְאַתְחַשְׁיבוּ כְקָרְבָּנִין, וְאִם לֹא סֻלְקִין לֹון בַּר נֶשׁ בְּדְחִילוֹ וּרְחִימוֹ, מַה כְּתִיב בֵּיה (דברים כט יט) כִּי אֲזַ יַעֲשֶׂן אִף יְהוּ"ה וְקִנְאָתוֹ בְּאִישׁ הֵהוּא, דְבוּר לְקַבֵּל שׁוֹנְאֵי בְצַע, תַּמָּן סֻלְקִין קְלִין וּדְבוּרִין דְאוּרִייתָא וְצְלוֹתָא, אֲלִין דְאַתְמֵר עֲלִיָּהוּ (קהלת י כ) כִּי עוֹף הַשְּׁמַיִם יוֹלִיךְ אֶת הַקּוֹל וּבַעַל כְּנָפַיִם יִגִּיד דְבַר, לֹא אֵית תְּקוּנָא מְאֲלִין, אַרְבַּע דְלִית תַּמָּן יְהוּ"ה, וְאִיְהוּ י אִסְתַּכֵּל, ה וּשְׁמַע, ו וּמְרִיחַ, ה וּמְמַלֵּל, בְּאֲלִין אַרְבַּע תְּקוּנִין.

אַרְיָה דָּא רְאִיָּה, וְאַתְמֵר בֵּיה (יחזקאל א י) וּפְנֵי אַרְיָה אֵל הַיָּמִין לְאַרְבַּעַתָּם, בְּכָל אֶתֶר אַרְבַּעַתָּם דָּא יְהוּ"ה, אַרְבַּע אֲתוּוֹן



דִּילִיָּה דְשִׁלְטִין עַל כָּלָא, וְהַפּוֹד אַרְיָה וְתִשְׁכַּח לִיה רְאִיָּה, וְאִיָּהוּ לִימִינָא דְחֶסֶד, דְּאִיָּהוּ יוֹמָא קְדָמָאָה, דְּתַמְן א' (ג"א י') אור, רְאוּבֵן דְּאִיָּהוּ לִימִינָא עַל שְׁמִיָּה אֶתְקָרִי אור בֶּן, שְׁמִיעָה לְשִׁמְאֵלָא, וְעַלִּיָּה אֶתְמַר (שם) וּפְנֵי שׁוּר מִהַשְׁמָאל, נֶשֶׁר רִיחָא בְּאִמְצָעִיתָא, עַלִּיָּה אֶתְמַר (משלי ל ד) מִי אֶסֶף רוּחַ בְּחַפְנֵי, דְּאִינוּן תְּרִין נִיבְקִין דְּחוּטְמָא, פּוּמָא דְּבוּרָא, דָּא אָדָם כָּלִיל אַרְבַּע אֲתוּוֹן וְכָלִיל עֶשֶׂר אֲתוּוֹן, וְדָא שְׂכִינְתָּא, בְּאַלְיִן (דף קכב ע"ב) אַרְבַּע תְּקוּנֵין אָמַר לְמִשָּׁה וְאַתָּה תַּחֲזֶה מִכָּל הָעַם וְגוֹמַר וְצָרִיךְ לְאַחֲזָרָא עַלִּיָּהוּ.

כתוב בספר הקנה: "ושבתם וראיתם בין צדיק וגו' בין עובד אלקים לאשר לא עבדו", עובד אלקים הינו העוסק בתלמוד ובהרה, לא עבדו, דהינו, העוסק בתלמוד לבד ואינו עוסק בהרה.

(מעין גנים פרק א')

החכמה האמתיות חכמת הקבלה האלקית היא עקר הצלחת הנפש, ואין לאדם להפטר ממנה בשום אופן, והיא עקר תורת ישראל, אשר השם יתברך הגיד דבריו ליעקב חקיו ומשפטיו לישראל וגו' וכו'. ואומר אני, הלואי שלא היו מקלין גדולי הדור בלמוד החכמה הקדושה והלואי היו מלמדים דרך לתלמידים לעסק בחכמה הלזו, אזי בודאי לא היה שום הרמת ראש לחכמה החיצונית והיו כל החכמות נדחים מפניה כמו שנדחה החושך מפני האור, אך שיעוונותינו גרמו שגם כמה וכמה מצדיקי הדור סגרו את דלתי החכמה בפני פרחי הכהנה ואמרו שלא ילמדו עד שיהיה בעלי מדרגה ורוח הקדש, והנה עבור זה נשארנו ערמים מן החכמה הקדושה ונתגבר בעוונותינו הרבים חשכות החכמות חיצוניות הכסיל בחושך הולך וכו' ויאמר אלקים יהי אור ויאר לנו.

למוד הזהר, תקונים וזהר חדש, מעלות השחר עד צאת הכוכבים מען שרפת התלמוד

תקנות ראשונות לקבע למוד תמידי אשר לא יפסיק.. הקדוש הזה בספר הזהר הקדוש ותקונים, ללמד כל איש מהם חלקו זה אחר זה מאחר תפלת הבקר ועד עת תפלת מנחה ערב כל הימים תמיד חוץ משבת ויום טוב וכו', ועוד הוסיפו בלמוד התמידי של הזהר הקדוש ללמד כל היום כלו ועוד שש שעות בלילה חוץ מן הלילות ממוצאי יום כפור, וכו' וכו'.

ובשנת תצ"א היה גזרות נוראות וכו' לבער ספרי התלמוד של בני ישראל וכו', והגאון ר"י באסאן שאל לרבינו משה חיים לוצאטו (המח"ל) לכאור לו סוד הענין, ורבינו השיב לו בבאור סוד כל הענין, כי הוא ראה זאת מקדם והקדים רפואה למכה ותקן בישיבה שלו שילמדו זהר ותקונים וזהר חדש בלי הפסק מעלות השחר עד צאת הכוכבים וכו'.

(ירם משה, ענינים נפלאים מרבינו משה חיים לוצאטו)



סדר הלימוד ליום כא תמוז [יום 287 בשנה]

**וְאֵתָה תַחֲזֶה בְּשַׁעֲרָא, עֲלִיהַ אֲתָמַר (שיר ה' יא) רֵאשׁוּ כְּתָם פִּז דָּא כְּתָר
עֲלָאָה, וּמְלַגְאוּ מוּחָא, דְּמַנְיָה נְפָקִין מְבוּעִין לְכָל סְטְרָא,
לְאַשְׁקָאָה לְכָל נִימָא וְנִימָא דְאִיהִי עֲלֵמָא סְתִימָאָה, וְכָל מְבוּעָא
אֲתַעְבִּיד נִיצוּץ, וְכָל נִימָא אֲתַעְבִּיד שְׂרַבִּיט, מוּחָא סְתִימָא אֲתַקְרִי אִין
סוּף, דְּאֲתַפְלַג לְתַלְת מוּחִין דְּאִינוּן י' י' י', דְּאֲתַרְמִיזוּ בְּהַאי שְׁמָא (י"ד**

ה"א וא"ו ה"א נ"א יו"ד ה"י וא"ו ה"י).

(קם סבא דסבין עתיקא דעתיקין, ואמר בוצינא קדישא, ודאי שְמָא דְאֲתַרְמִיזוּ תַלְת יוּדִין (דא)
יו"ד ה"י וא"ו ה"י וְדָא אִיהוּ מְלַגְאוּ, אָבַל שְמָא דְאִיהוּ יו"ד ה"א
וא"ו ה"א, אִיהוּ כְּלִיל תַלְת אֲלָפִין א' א' א', אִינוּן תַלְת אֲוִירִין,
דְּמַתְלַבְשִׁין בְּהוּן תַלְת מוּחִין י' י' י', שְמָא חַד אִיהוּ גוּפָא, וּשְמָא
תַנְיָנָא מוּחָא, דָּא מְלַגְאוּ, וְדָא מְלַבְר.

**תַלְת וְוִי"ן אִית בְּהַאי שְמָא, דְאִינוּן שְרַבִיטִין, שַׁעַר אֲתַקְרִי עַל שָׁם
שַׁעוּר קוּמְתִיָה דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, וְכָל נִימָא וְנִימָא אֲתַקְרִי
נְשַׁמְתָּא, וְאִית נִימִין דְאֲתַקְרִיאוּ מְלַאכִין, וְכָל נִיצוּץ אֲתַקְרִי אוּפָן
וְאֲתַקְרִי גִלְגַל, וְאִית מְנִיָּהוּ דְאִינוּן נִימִין מְאֲשָׁא חוּוּרָא כְּלָהוּ רַחְמִי,
וְאִית מְנִיָּהוּ דְאִינוּן נִימִין דְאִינוּן מְאֲשָׁא סוּמְקָא וְכְלָהוּ דִין, וְאִית
נִימִין כְּלָהוּ יְרוּקִין מְאֲשָׁא יְרוּקָא, וְאִית נִימִין כְּלָהוּ מְאֲשָׁא אוּכְמָא,
אֲלִין אֲתַקְרִיאוּ שַׁעַר דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא.**

**כָּל נִיצוּץ שַׁעוּר מְהַלֵּךְ דִּילִיָּה עֶשֶׂר אֲלָפִין, וְכָל נִימָא אִיהִי שַׁעוּרָא
דְאֲצַבְעָא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, וְכָל אֲצַבְעָא אִיהוּ פְרָסָה זַעִירָא, וְכָל
פְרָסָה אִית בָּהּ תַלְת מִיל, לְקַבֵּל תַלְת פְּרָקִין דְאֲצַבְעָא, וְכָל מִיל אִיהוּ
עֶשְׂרֵת אֲלָפִים, אָבַל מִיל דְפְרָסָה עֲלָאָה אִיהוּ עֶשְׂרֵת אֲלָפִים רַבּוּא,
וְהָכִי דְרוּעָא תְשַׁכַּח בָּהּ תַלְת פְּרָקִין, וְכָל פְּרָק אִיהוּ י', וְכָל אֲמָה אִיהוּ
ו', אָבַל אֲצַבְעָא וְאֲמָה דָּא שַׁעוּרִיָּה זַעִיר מְסֻטְרָא דְזַעִיר אֲנָפִין, וְדָא
שַׁעוּרִיָּה רַב מְסֻטְרָא דְאֲרִיךְ אֲנָפִין.**

**וּבְכָל אַבְרָהָ וְאֲבָרָה אִיהוּ יְהו"ה, וְאִיהוּ שַׁעוּרָא דְכָל אַבְרָהָ וְאֲבָרָה, בְּגִבְהָא
בְּאַרְכָּא עֵילָא וְתַתָּא, וּלְאַרְבַּע סְטְרִין, וְאִיהוּ בֵין כָּל אַבְרָהָ וְאֲבָרָה,
לִית אַתְר פְּנוּי מְנִיָּה, כְּנִשְׁמַתָּא דְאֲשַׁתְּכַחַת בְּכָל אַבְרָהָ וְאֲבָרָה דְגוּפָא,
וְאִית אַבְרָהָ עֲלָאָה דְאֲתַקְרִי יְהו"ה עַל שְׁמִיָּה, דְשְׁלֹטְנוּתִיָּה בְּאַתְר
יְדִיעָא, הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב (זכריה יד ט) וְהָיָה יְהו"ה לְמַלְךְ עַל כָּל הָאָרֶץ.**





וְאֵת תְּרִין אַבְרִין עֲלָיִן מְנִיָּה, דְּאֶתְקְרִיאוּ יְהוּ"ה אֱלֹהִי"ם
 דְּשִׁלְטְנוּתְהוֹן בְּשָׁמַיָּא וּבְאַרְעָא, הִדָּא הוּא דְכְתִיב (דְּבָרִים ד' ל"ה)
 כִּי יְהוּ"ה הוּא הָאֱלֹהִי"ם בְּשָׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתַּחַת אֵין עוֹד,
 וְאֵת אַבְר דְּאֶתְקְרִי אֱלֹהִי"ם, וְשִׁלְטְנוּתִיָּה בְּכָל אַרְעָא, הִדָּא הוּא
 דְכְתִיב (תְּהִלִּים מ"ז) מֶלֶךְ כָּל הָאָרֶץ אֱלֹהִי"ם, וְאֵת אַחְרָא דְשִׁלְטְנוּתִיָּה
 אִיְהוּ בְתִרִין אַבְרִין בְּמוֹחָא וּבְלִבָּא, וְעֲלִיָּה אֶתְמַר (דְּבָרִים ד') כִּי יְהוּ"ה
 הוּא הָאֱלֹהִי"ם אֵין עוֹד מְלַבְדּוּ, וְאַף עַל גַּב דְּהָאֵי קָרָא עַל קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא אֶתְמַר דְּאֵין עוֹד מְלַבְדּוּ, עִם כָּל דָּא הִכָּא רְזָא דְדִיּוּקְנָא
 עֲלָאָה דִּילִיָּה, לְאַחְזָאָה בְּכָל אַבְר וְאַבְר דְּגוּפִיָּה שׁוּלְטְנוּתִיָּה,
 לְאַשְׁתְּמוּדְעָא לְבַר נֶשׁ אֵיךְ אֶתְנַהֵיג עֲלֵמָא, וְיִנְדַע לְמַקְרִי לִיָּה בְּכָל
 אַבְר כְּדָקָא יָאוּת לִיָּה, וְאֵיךְ אֶשְׁתַּנִּי שְׁמִיָּה לְפִנּוּם הַהוּא אַבְר.

וְאֵת אַבְר דְּאֶתְקְרִי בֵּיהּ יְהוּ"ה רַחֲמֵי, וְאֵת אַבְר דְּאֶתְקְרִי בֵּיהּ
 אֱלֹהִי"ם, וְאֵת אַבְר דְּאֶתְקְרִי בֵּיהּ אֱהִי"ה, וְאֵת אַבְר דְּאֶתְקְרִי
 בֵּיהּ צְבָאוֹת, וְאֵת אַבְר דְּאֶתְקְרִי בֵּיהּ א"ל, וְאֵת אַבְר דְּאֶתְקְרִי בֵּיהּ
 שַׁד"י, וְאֵת אַבְר דְּאֶתְקְרִי בֵּיהּ אֲדֹנָי, יְהוּ"ה מְמַנָּא עַל קָלָא, הִדָּא
 הוּא דְכְתִיב (תְּהִלִּים כ"ט ד) קוֹל יְהוּ"ה בִּפְתַח, אֱהִי"ה עַל הַוַּיָּה וְהַבֵּל דְּלִבָּא,
 הַהוּא דְרָכִיב עַל קָלָא דִּיהוּ"ה אִיְהוּ עֵלְת עַל כָּל הָעֲלוֹת, סְתִים וְטְמִיר
 וְלֹא אֶתְגַּלְיָא, וְאִיְהוּ רָכִיב וְשִׁלִּיט עַל כָּלָא, אֱהִי"ה אַחְזִי עַל עֵלְת
 הָעֲלוֹת דְּאִיְהוּ הָיָה (דף קכג ע"א) הַוָּה וְיִהְיֶה, וְאִיְהוּ הַבֵּל דְּסִלִּיק עַד אֵין
 סוּף, וּבֵיָּה רָכִיב עֵלְת עַל כָּל הָעֲלוֹת. א"ל אַחְזִי עַל אֱלֹהוֹת דְּעֵלְת
 עַל כָּל הָעֲלוֹת, וְעֲלִיָּה אָמַר אִיּוֹב (אִיּוֹב ה' ח) אֲנִי אֲדַרְוֶשׁ אֶל א"ל, אֶל
 אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִי"ם, וְכַד רָכִיב עַל א"ל אֶשְׁתְּמוּדְעִין לִיָּה כָּל אֱלֹהִי"ם,
 וּמִזְדַּעְזְעִין מְנִיָּה, וְכָל מְלֹאכְיָא דְּאֶתְקְרִיאוּ בְּהָאֵי א"ל כְּגוֹן מִיכָא"ל
 גְּבַרִיא"ל, כְּלֵהוּ מִזְדַּעְזְעִין מֵהָאֵי א"ל דְּאִיְהוּ אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִי"ם, וּמָאן
 דְּקָרָא לוֹן בֵּיָּה, מִיָּד עוֹנִין לִיָּה בְּכָל שְׁעָתָא, וְהָכִי כָּל מְלֹאכְיָא
 דְּאֶתְקְרִיאוּ קָלִין בְּשָׁמָא דִּיהוּ"ה, כָּל מָאן דְּקָרָא לוֹן בֵּיָּהוּ"ה בְּעֵלְת
 עַל כָּל הָעֲלוֹת מִיָּד עוֹנִין לִיָּה בְּקָלִיָּה, דְּעֵלְת עַל כָּל הָעֲלוֹת אִיְהוּ חַד
 בְּכָל שְׁמָהָן וְלֹא אֶשְׁתַּנִּי בְּכָלְהוּ, דְּשַׁנּוּיִין בְּשְׁמָהָן אֵינּוּן וְלֹאוּ בֵּיָּה,
 דְּאִיְהוּ בְּכָלְהוּ כְּנֻשְׁמָתָא בְּכָל אַבְר וְאַבְר, אֵית אַבְר דְּשָׁמַע בֵּיָּה כְּגוֹן
 אוּדְנִין, וְאֵית אַבְר דְּמִסְתַּפֵּל מְנִיָּה (נ"א בֵּיָּה) עַל עֲלֵמָא, וְאֵית אַבְר דְּאַרְח
 בֵּיָּה כָּל רִיחִין וּבוֹסְמִין דְּצִלוֹתִין, וְרִיחִין טְבִין דְּהַבְלִים דְּנַפְקִין
 מֵאוּרִיָּתָא מְפוּמָא דְּבַנֵּי נֶשָׁא, וְדָא רִיחָא דְּחוּטְמָא, וְאֵית אַבְר דְּמְלִיל



וּבְצִלּוֹתָא בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, כֹּל הַכּוֹרֵעַ כּוֹרֵעַ בְּכַרְוּךָ, וְדָא צְדִיק חַי עֲלֵמִין, וְעֲלִיָּה אַתְּמַר (מכלים א ב מה) וְהַמְלִיךְ שְׁלֵמָה בְּרוּךְ, אַתָּה אַת ה' זְעִירָא, בְּהַ צְרִיךְ לְנַחֲתָא בְּרַכָּאן, וְכֹל הַזּוֹקֵף זּוֹקֵף בְּשֵׁם דָּא יְהוָה עֲמוּדָא דְאַמְצְעִיתָא, אֱלֹהֵינוּ אִימָא עֲלָאָה, וְאֱלֹהֵי אַבּוּתֵינוּ אַבָּא, הָא"ל הַגָּדוֹל חֶסֶד, הַגְּבוּר גְּבוּרָה, וְהַנּוֹרָא עֲמוּדָא דְאַמְצְעִיתָא, דְּבִיָּה אַתְּכְלִילֵן מַתְתָּא לְעִילָא וּמַעִילָא לְתַתָּא, כֹּל סְפִירָאן בְּעֲמוּדָא דְאַמְצְעִיתָא, וּבְגִין (דף קכג ע"ב) דָּא צְרִיךְ לְאַכְלָלָא בֵּיהַ תַּתְּאִין בְּהַכְרַעָה, וּלְבַתֵּר עֲלָאִין בְּזַקִּיפָה. א"ל עֲלִיוֹן, גּוּמַל חֶסְדִּים טוֹבִים קוֹנֵה הַכֹּל, וְזוֹכֵר חֶסְדֵי אַבּוּת, דָּא כְּתֵר עֲלִיוֹן עַל כְּלָהוּ, וּמַבִּיא גּוּאֵל לְבְנֵי בְנֵיהֶם דְאַבְהֵן, אֲלִין נַצַּח וְהוֹד, לְמַעַן שְׁמוּ בְּאַהֲבָה דָּא שְׂכִינְתָא תַתְּאָה, וְעֲמוּדָא דְאַמְצְעִיתָא אִיהוּ כְּלִיל תְּלַת בְּרַכָּאן קְדָמָאִין, דְּאִינוּן אַבְהֵן וּגְבוּרָת וּקְדוּשַׁת הַשֵּׁם, וְאִיהוּ כְּלִיל תְּלַת בְּתַרְאִין בְּעַבּוּדָה, וְאִיהוּ כְּלִיל אַמְצְעִיּוֹת, לְקִיָּמָא בֵּיהַ אָנִי רַאשׁוֹן וְאָנִי אַחֲרוֹן וּמַבְּלַעְדֵי אִין אֱלֹהִים (ישעיה מד ו), זַכָּאָה אִיהוּ מָאן דִּידַע לְצִלָּאָה לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּכֹל תְּקוּנָא דִּילִיָּה כְּדָקָא יְאוּת, וּלְמַשְׁאֵל מַנִּיָּה בְּכֹל דְרָגָא וְדְרָגָא כְּדָקָא יְאוּת.

חַפְּיָמִין כְּלָהוּ אִינוּן רְשִׁימִין דִּיוֹקְנֵיהוֹן בְּחַכְמָה, וּנְבוּנִין רְשִׁימִין דִּיוֹקְנֵיהוֹן בְּבִינָה, וּמְאָרִי גְּמִילוֹת חֶסְדִּים דִּיוֹקְנֵיהוֹן רְשִׁימִין בְּחֶסֶד, וּגְבַרִין בִּיצְרֵיהוֹן כְּלָהוּ רְשִׁימִין גְּבוּרָה, וּמְאָרִי תוֹרָה כְּלָהוּ רְשִׁימִין דִּיוֹקְנֵיהוֹן בְּעֲמוּדָא דְאַמְצְעִיתָא, וּנְבִיאִים כְּלָהוּ רְשִׁימִין דִּיוֹקְנֵיהוֹן בְּנַצַּח וְהוֹד דְּאִינוּן תְּרֵי סְמְכֵי קְשׁוּט, וְצְדִיקִים נְטָרֵי בְּרִית כְּלָהוּ רְשִׁימִין דִּיוֹקְנֵיהוֹן בְּצְדִיק, וּמְאָרִי מְלַכּוּתָא כְּלָהוּ רְשִׁימִין בְּמְלַכּוּת, וּמְאָרִי יְחוּדָא כְּלָהוּ רְשִׁימִין בְּכְתֵר עֲלָאָה דְּאִיהוּ מַחְשָׁבָה, דְּתַמְן צְרִיךְ לְסַלְקָא יְחוּדָא בְּמַחְשָׁבָה סְתִימָא, וּבְכְלָהוּ תְּקוּנָאִין אֲלִין צְרִיךְ לְשַׁבְחָא לְעֵלְת עַל כֹּל הָעֲלוֹת, דְּאִיהוּ מְלַגְּאוּ כְּנִשְׁמַתָּא בְּגוּפָא, וּבְגִין דְּבְנֵי נְשָׂא רְשִׁימִין בְּאֲלִין דִּיוֹקְנֵין, אָמַר לְמַשָּׁה וְאַתָּה תַחֲזָה וּגּוּמַר.

וְאַתָּה תַחֲזָה בְּשַׁעְרָא, אִי אַרְיָךְ, אוּ קְמוּט, אוּ עָגוּל, שַׁעְרָא שְׁעִיעַ אַרְיָךְ, אַרְחָא מַתְּפַלְג בֵּיהַ לְכַמָּה אֲוֵרְחִין, עֲלָה אַתְּמַר (ישעיה מג יז) הַנּוֹתֵן בַּיָּם דְרֹךְ, וְאַרְחִין אַחֲרָנִין דְּמַתְּפַרְשִׁין מִינָהּ, אִינוּן נְתִיבִין, הָדָא הוּא דְכְּתִיב (סו) וּבְמִים עֲזִים נְתִיבָהּ, תְּלַתִּין וְתַרְיָן שְׁבִילִין מַתְּפַרְשָׁאן מֵהַאי אַרְחָא.



אֲדָהָכִי הָא אֲלֵיהוּ אָתִי לְגַבְיָהּ, וְאָמַר לִיָּהּ, וְהָא דְיוֹקְנִין אֲלִין צָרִיךְ לְתַקְנָא לֹון בְּאַתֵּר דְּלֵהוֹן, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּוֹדָאִי, אַף עַל גַּב דְּבַעְלָמָא דְּפִירוּדָא, דְּיוֹקְנִין אִיתַּ סְגִיאִין דְּאֲכַחְשִׁין עוֹבְדָא דְּבְרָאשִׁית, דְּלָאוּ אֵינֹון אֹורַח מִישׁוּר, וְאֵינֹון חֲשׁוֹכִין, מְגוּ חֲשׁוֹכָא אֲשַׁתְּמוּדַע נְהוּרָא, דְּיוֹקְנִין דְּגַנְתָּא דְּאֲנְהֵרִין בְּצִיּוּרָא דְּעוֹבְדָא דְּבְרָאשִׁית, מְרַקְמִי בְּכַמְהָ גְוֹנִין נְהִירִין, וְאֵינֹון כְּלֵהוּ בְּקוּ וּבְמִדָּה, וְאֲלִין דְּעַלְמָא דְּפִירוּדָא אֵינֹון כְּקִלְיָפִין דְּאֲגוּזָא לְגַבְיָהּ, דְּאֵינֹון מוֹחָא מְלַגָּאוּ, וְעַם כָּל דָּא מְגוּ חֲשׁוֹכָא אֲשַׁתְּמוּדַע נְהוּרָא, וּמְגוּ אֲלִין קְלִיפִין דְּאֵינֹון דְּיוֹקְנִין חֲשׁוֹכִין, אֲשַׁתְּמוּדַעֵן צִיּוּרִין דְּגַנְתָּא דְּעֵדֵן דְּלִתְתָּא, דְּאֵינֹון דְּיוֹקְנָא דְּמַאֲנִי מְשַׁכְּנָא, אָמַר וְדָאִי הִכִּי הוּא.

פְּתַח וְאָמַר, שְׁעָרָא שְׁעִיעַ אַרְיָ אִיהוּ רַחֲמֵי מַסְטָרָא דְּאַרְיָ אַנְפִּין, דְּאִיהוּ א, תְּרִין אַנְפִּין דִּילֵיהּ ו' ו', כְּגוּוֹנָא דָּא וְאוּ א בִּינְיָיָהּ, וְאִיהוּ סְבָא דְּסָבִין עֲתִיק דְּעֲתִיקִין, וְאִיהוּ (ס"א וְאֲתִקִּי) אַרְיָ אַפִּים. שְׁעָרָא קְמִיטָא וְלָא שְׁעִיעַ אֲלָא קְמִיט וְחָרִישׁ (נ"א וְחָרִישׁ) אִיהוּ דִּינָא, דָּא רַחֲמֵי וְדָא דִּינָא, דָּא אַרְיָ אַנְפִּין מַסְטָרָא דְּו', וְדָא זְעִיר אַנְפִּין מַסְטָרָא דְּי', שְׁעָרָא לָא קְמִיט וְלָא אַרְיָ אִיהוּ בִּינֹוּנִי.

וְאִיהוּ שְׁעָרָא דְּאַרְיָ אַנְפִּין כְּגוּוֹנָא דְּתַקִּיעָה, וְקְמִיט וְחָרִישׁ (נ"א וְאַרְיָ) כְּגוּוֹנָא דְּשַׁבְּרִים ו' ו' ו', לָא אַרְיָ וְלָא קְמִיט אִיהוּ כְּגוּוֹנָא דְּתַרוּעָה, שְׁלִשְׁל"ת דְּתַרוּיָהּ, שְׁעָרָא בְּעַגּוּלָא כְּלִיל כְּלָא, וְאִיהוּ כְּמִין כִּיפָה דְּרַקִּיעָא דְּאַסְחָר כְּלָא.

כְּגוּוֹנָא דָּא יְהוּ"ה דָּא מְלַכּוּתָא קְדִישָׁא, אַנְשֵׁי חֵיל שְׁעָרָא שְׁעִיעַ אַרְיָ, יְרָאִי אֱלֹהִים שְׁעָרָא חָרִישׁ (נ"א אַרְיָ) וְקְמִיט, אַנְשֵׁי אַמֶּת שְׁעָרָא לָא אַרְיָ וְלָא קְמִיט, שְׁלִשְׁלַת דְּכְלָהוּ, שׁוֹנְאֵי בְּצַע שְׁעָרָא בְּעַגּוּלָא.

דְּוֹד שְׁבַעָה מִינֵי דְּהִבָּא הָוָה בְּשַׁעְרוֹי, זְהָב יְרַקְק, זְהָב אוּפּוּז, זְהָב אוּפִיר, זְהָב פְּרוּזִים, זְהָב סְגוּר, זְהָב תְּרַשִׁישׁ, זְהָב כְּלִיל כָּל גְּוֹנִים, וְאִיהוּ (דף קכד ע"א) זְהָב שְׁבָא, וְהָאִי אִיהוּ זְהָב מְזוּקְק שְׁבַעְתִּים, וְהִכִּי אֵינֹון שְׁבַעָה מִינֵי חוּרוֹ, וְשְׁבַע מִינֵי סוּמְקוּ, כָּל סְפִירָן אֲתַקְרִיאוּ שְׁבִיעִיּוֹת מַסְטָרָא דְּצַדִּיק, עֲמוּדָא דְּאַמְצַעִיתָא אִיהוּ כְּלִיל כָּל גְּוֹנִין, שְׁעָרָא חוּרָא אִיהוּ מַסְטָרָא דִּימִנָּא, סוּמְקָא מַסְטָרָא דְּשְׁמָא לָא, יוֹקָא מַסְטָרָא דְּעֲמוּדָא דְּאַמְצַעִיתָא, וְכְלָהוּ שְׁבַעָה שְׁבַעָה, שְׁעָרָא אוּכְמָא מַסְטָרָא דְּשְׁכִינְתָּא, דְּאַתְמַר בָּהּ (שיר א ה) שְׁחוּרָה אֲנִי וְנֹארוּהּ, גְּוֹן יְחִידָה



(נ"א יחידאית) דְּלֹא תְּפִיס בְּהַ גְּוֹן כָּלֵל, מְלַגְּאוּ דִּילָהּ גְּוֹן חָנוּר, וְרָזָא דְּמִלָּה יִשֶׁת חֲשָׁךְ סִתְרוּ (תהלים יח יב).

שְׁעָרָא סוּמְקָא צְרִיף לְבַעְרָא לִיה מְכַל וְכַל, בְּגִין דְּאִיהוּ בִּי דִּינָא, וְלוֹיִים בְּגִין דְּהוּוּ מְסִטְרָא דְּדִינָא, אֲתַמַּר בְּהוּן (במדבר ח ז) וְהַעֲבִירוּ תַעַר עַל כָּל בְּשָׂרָם, וְאֲתַתָּא בְּגִין דְּאִיהוּ מְסִטְרָא דְּשְׂמָאֲלָא, לֹא צְרִיף לְאֲתַגְלִיא בְּהַ שְׁעָרָא, דְּלֹא יִשְׁתַּמוּדְעִין בְּהַ מְאָרִי דְּדִינָא, וְשְׁעָרִין אַחֲרָנִין דְּבַר נֶשׁ צְרִיף לְבַעְרָא לִיה תַּחֲתוֹת אֲוֹדְנִין, בְּגִין דְּלֹא יִתְקַרְבוּ בֵּיה מְאָרִי דְּדִינִין לְגַבֵּי תַרְעִין דְּשְׂמַעִין בְּהוּן צְלוֹתִין, (ס"א וְשְׁעָרָא דְּאִיהוּ תַחֲתוֹת אֲוֹדְנִין צְרִיף לְבַעְרָא, דְּאֲתַקְרִי מְאָרִי דְּדִינָא לְגַבֵּיכּוֹ) שְׁעָרָא שְׁעִיעַ עֲלִיהּ אֲתַמַּר (במדבר ו ה) גִּדְּל פְּרַע שְׁעַר רֵאשׁוּ, וְצְרִיף לְגִדְּלָא לִיה, דְּלֹא צְרִיף לְאֲכַחְשָׁא סְדוּרָא דְּעוֹבְדָא דְּבְרָאשִׁית, אֲבָל שְׁעָרָא דְּעַמּוּדָא דְּאֲמַצְעִיתָא צְרִיף דְּלֹא יְהֵא לֹא אַרְיָה וְלֹא קְצַר, וְוִי לִיה לְמָאן דְּשָׁנִי בֵּיה סְדָרִי בְּרָאשִׁית.

שְׁעָרָא אוּכְמָא, וְעֵינִין אוּכְמִין, וְאַנְפּוּי אוּכְמִין, וְגוּפִיה אוּכְמָא, אִם הוּא זְכָאָה אִיהוּ מְסִטְרָא דְּשְׂכִינְתָא, דְּאֲתַמַּר בְּהַ שְׁחוּרָה אֲנִי וְנֵאֻוָּה, דְּכָל גְּוֹנִין דְּסִטְרָא דְּדַכְיוּ הָכִי אֵינּוּן כְּגוּוּנָא דָּא, וְאִם הוּא חֲיִיבָא הוּא מְסִטְרָא דְּשְׂבַתָּא", פְּתִיא אוּכְמָא, מִצַּד נּוֹקְבָא דְּקְלִיפָּה, דְּתַמֵּן כָּל קְסָמִין דְּעוֹרְבִין אוּכְמִין וְעוֹפִין אוּכְמִין מְסִטְרָא דְּמִסְאָבוּ, דְּאִית עֲלֵיהּ כְּמָה מְמַנָּן דְּאֲתַקְרִיאוּ לִילוֹת, דְּעֲלֵיהּ אֲמַר דְּוֹד (תהלים טו ו) אֶף לִילוֹת יִסְרוּנִי כְּלִיּוֹתִי, מִפְּחַד בְּלִילוֹת (שיר ג ח).

וּבְשָׂהוּ נְחַתִּין תַּחֲתוֹת גְּדַפּוּי דְּעוֹרְבִין, וְאַחֲזִי לוּן בְּתַנוּעָה דְּלֵהוּן כְּמָה דִּינִין דְּנְחַתִּין עַל עֲלָמָא, וְאִית אַחֲרָנִין דְּמַמְנָן עַל קְלִין דְּלֵהוּן, וְצוּוּחִין קְלָא בְּתַר קְלָא כְּלֵהוּ בְּשְׂבָרִים, לְאַחֲזָא תְּבִירוּ עַל בְּנֵי נְשָׂא, וְלְזַמְנִין צוּוּחִין בְּתַלַּת סִימְנִין דְּאֵינּוּן קַר"ק, דְּאִיהוּ תְּקִיעָה תְּרוּעָה תְּקִיעָה, לְאַחֲזָא דִּינָא רְפִיא בְּרִישָׁא וּבְסִיפָא, וּבְאֲמַצְעִיתָא תְּבִירָא סְגִי, בְּתַרוּעָה דְּחַקָּא בְּתַר דְּחַקָּא בְּמַהִירוּ, וְרָזָא דְּמִלָּה וּבְחַדְרֵי מְשַׁכְּבָךְ אַל תְּקַלֵּל עֲשִׂיר, כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיךְ אֶת הַקּוֹל (קהלת י כ), נְחַשׁ רְכִיב עַל קְלָא דְּעוֹרְבָא אַל אַחַר, בַּת זוּגִיָּה קְסָם סָם הַמּוֹת, דְּבָה אֲשַׁתְּלִים סַמָּא"ל אַל אַחַר.

רְכִיבַת אִיהִי עַל תְּנוּעִין דְּגוּפָא דְּעוֹרְב, וְאִיהִי תְּנוּעָה דְּכְלֵהוּ, דְּנַפְקַת לְאֲסִטָּאָה לְבְנֵי נְשָׂא בְּפִרְשַׁת אוּרְחִין, תְּנוּעָה דִּילָהּ בְּרִישָׁא דְּעוֹרְבָא, וּבְזַנְבָּא וּבְגוּפָא וּבְגַדְפִין דְּעוֹרְבָא, נְחַשׁ שְׂרִיא בְּקִרְיָאָה



וְאָמְרָה וְקָלָא וְדַבּוּר דְּעוֹרְבָא, וּבְאֵלִין תְּנוּעִין שְׂרִיזִין כָּל הוֹלֵךְ עַל גַּחוּן
וְכָל הוֹלֵךְ עַל אַרְבַּע מְסֻטָּרָא דְמִסְאָבוּ.

וּמְנָא יְדַעִין כּוּלֵי הַאי, בְּגִין דְּסַמָּא ל' וְנִחַשׁ מִמֶּנּוּ עַל חוּבִין דְּבְנֵי
נְשָׂא, דְּאִתְדַנּוּ מְסֻטָּרָא דְשִׁמְאָלָא דְאִיהוּ גְבוּרָה, וְכַד בַּר נֶשׁ
עֵבִיד חוּבִין, כְּפּוּם הֵהוּא בַר נֶשׁ הָכִי סְלִיק חוּבִיָּה לְאַתְר דְּאִתְגַּזֵּר
נְשִׁמְתִּיה, וְלֹא זֶז מִתְמָן הֵהוּא חוּבָא עַד דְּאִתְפָּרַע מֵהֵהוּא בַר נֶשׁ, וְאִם
בַּר נֶשׁ אִיהוּ נְשִׁמְתִּיה בְּאַרְח אֲצִילוֹת, אִם חָאב, חוּבִיָּה מְטִי עַד סְפִירָן,
וְעוֹנֶשָׂא אִיהוּ סְגִי כְּפּוּם דְּרַגְיָה.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר אָבָא וְכִי חוּבָא אִיהוּ בְּבַר נֶשׁ דְּתִלְיָא נְשִׁמְתִּיה
מֵהֵהוּא אֲתַר, וְכִי אִית לִיה חוּבִין, וְהָא כְּתִיב (משלי יב כא) לֹא
יֵאָנֶה לְצַדִּיק כָּל אָוֶן, אָמַר לִיה אִין, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב (ישעיה נט ב) כִּי אִם
עֲוֹנוֹתֵיכֶם הִיוּ מִבְּדִילִים בֵּינֵיכֶם לְבֵין אֱלֹהֵיכֶם, מֵאִי מִבְּדִילִים, אֶלָּא
דְּסְלִיק הֵהִיא נְשִׁמְתָא דְאֲצִילוֹתָא מְנִיָּה וְאִתְפָּרַשׁ מְנִיָּה. (דף קכד ע"ב)
וְרִזָּא דְמִלָּה, וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִקְוּוּ הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל מְקוֹם אֶחָד
וְתִרְאֶה הַיְבֻשָּׁה וְגוֹמֵר (בראשית א ו), אִסְתַּלַּק נְשִׁמְתִּיה מְנִיָּה וְאִשְׁתָּאָר
גּוּפָא יְבֻשָׁא, מָאן גּוּפָא הָכָא, דָּא נְשִׁמְתָא דְכְּרִסְיָא יְקָרָא (נ"א דקב"ה
יהו"ה) דְּאִשְׁתָּאָרְתַּ יְבֻשָׁה, בְּגִין דְּאִסְתַּלַּקְתַּ מְנִיָּה נְשִׁמְתָא בְּאַרְח אֲצִילוֹת,
דְּהֵאִי נְשִׁמְתָא אִיהִי גּוּפָא לְנְשִׁמְתָא עֲלָאָה, וְאִי בְּעֵי דְתַחְזוֹר לְגַבֵּי
הֵהוּא נְשִׁמְתָא, לִית לָהּ רֶשׁוּ לְאַחְזָרָא לְגַבֵּיָּה, עַד דְּהֵהוּא חוּבָא
אִתְעַבְרַת מְנִיָּה, וְרִזָּא דְמִלָּה שׁוּבוּ אֵלַי וְאִשׁוּבָה אֲלֵיכֶם (מלאכי ג ז).

אָמַר לִיה רַבִּי אֶלְעָזָר לְרַבִּי שְׁמַעוֹן אָבוּי, אָבָא אֵלִין תְּנוּעִין דְּעוֹרְבָא
מֵאִי לְאִשְׁתְּמוּדַע בְּהוּ בַר נֶשׁ בְּגִין דִּיחְזוֹר בְּתִיּוּבְתָא, אָמַר לִיה
בְּרִי וְדֵאִי אָסִיר לְאִסְתַּכְּלָא בְּהוּן לְעַמָּא קְדִישָׁא, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב
(במדבר כג כג) כִּי לֹא נִחַשׁ בְּיַעֲקֹב וְלֹא קִסַּם בְּיִשְׂרָאֵל, אָבָל אִם יִזְדַּמֵּן לְבַר
נֶשׁ לְפּוּם שְׁעֵתָא וַיִּדַע בְּהוּן, יִסְתַּכַּל בְּהוּן בְּגִין דִּיחְזוֹר מִחוּבוּי
בְּתִיּוּבְתָא, וְהֵאִי לְבַר נֶשׁ דְּכָל (נ"א דלא) עוֹבְדוּי כְּיַעֲקֹב וְכִיִּשְׂרָאֵל, דְּבַר
נֶשׁ דִּיעֵבִיד עֵבְדֵי דִיעֵקֵב דְּאִתְמַר בֵּיה (בראשית כה כג) וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם,
מֵה כְּתִיב בֵּיה (ירמיה י טז) לֹא כָאֵלָה חֶלֶק יַעֲקֹב.

דְּמִסְטָרָא דִּיעֵקֵב וַיִּשְׂרָאֵל בְּעָא בְּלַעַם חֲיִיבָא לְאִסְתַּכְּלָא בְּנִחְשׁוּי
וּבְקִסְמוּי, וְלֹא אִשְׁכַּח אֲתַר לְאִעְלָא לְגַבֵּיָּה, וּבְגִין דָּא אָמַר
כִּי לֹא נִחַשׁ בְּיַעֲקֹב וְלֹא קִסַּם בְּיִשְׂרָאֵל. אָמַר לִיה רַבִּי אֶלְעָזָר, וְהָא
בְּלָבָן כְּתִיב (בראשית ל כז) נִחַשְׁתִּי וַיְבָרְכֵנִי יְהוָה בְּגִלְגָּלָהּ, אִם כֵּן אִמָּאִי



אֶעֱרַב בֵּיהּ, אָמַר בְּרִי הֲכֵא רְזָא עֲלָאָה, דְּלִזְמִנִּין שׁוֹשְׁנָה אֲשַׁתְּכַחַת בֵּין קוֹצִים, וְהֲכֵא רְזָא דְגִלְגּוּלָא, אָמַר לִיהּ יְדַעְנָא, וְעַם כָּל דָּא בְּרִי, אַף עַל גַּב דְּאִתְמַר כִּי לֹא נִחַשׁ בְּיַעֲקֹב וְלֹא קָסַם בְּיִשְׂרָאֵל, בְּרִנְשׁ צָרִיד לְמַנְדַּע כְּלָא וְאַפִּילוּ חֲרָשִׁין, כְּמָה דְּאוּקְמוּהוּ מְאִרֵי מִתְנִיתִין, לֹא תִלְמַד לַעֲשׂוֹת (דְּבָרִים יח ט), אָבַל אֲתָה לְיַמַּד לְהִבִּין וְלְהוֹרוֹת.

וּבְגִין דָּא תְּנוּעִין דְּעוֹרְבָא, אִית תְּנוּעָה דְּסָלִיק בְּרַבִּי"ע, וְאַחֲזִי דְּחוּבָא דִּילִיהּ תִּלְיָא לְעֵילָא בְּעֲלָמָא דְּאֲתִי, וְאִית תְּנוּעָה דְּנַחֲתִית לָהּ בְּתַבִּי"ר בְּשָׁבְרִים, וְאַחֲזִי דְּחוּבָא דִּילִיהּ נַחֲתִית לְתַתָּא בְּעֲלָמָא דִּין, לְמַהוּי לִיהּ תְּבִירוּ בְּגִינִיהּ, וְכָל אֲלִין סִימְנִין אִיהִי אַחֲזִי בְּאַרְחָא, כְּגוּוֹנָא דְּעַמְלָק דְּאָמַר בְּגִינִיהּ (שם כה יח) אֲשֶׁר קָרָךְ בְּדָרְךָ, דְּסִטְרִין אַחֲרָנִין אֵינוֹן כְּלִסְטִים דְּנַפְקִין בְּאַרְחִין, וּבְגִין דָּא עוֹרְבִין חֵילָא דְּלֵהוֹן בְּאוּרְחִין.

וְאֵינוֹן דְּמִזְלֵהוֹן תִּלְיָא בְּשַׁבְתִּי, אֵינוֹן עֲצִיבִין, וְאֵינוֹן דּוּחֲקִין רְגְלֵי שְׂכִינְתָא בְּגִלוּתָא, דְּבִזְמַנָּא דְּאֲלִין אֲתַפְשְׁטוּ בְּעֲלָמָא, אֲתַמַּר בְּרַגְלֵי שְׂכִינְתָא וַיֵּאסוּף רְגְלֵיו אֶל הַמָּטָה (בראשית מט לג), אֲתַכְנִישַׁת לְגַבֵּי זְרַעִיהּ דִּיעַקֵּב מָטָה שְׁלָמָה, וּבְגִין דָּא וַיִּשְׁכּוֹן יִשְׂרָאֵל בְּטַח בְּדַד עֵין יַעֲקֹב (דְּבָרִים לג כח), דְּלָא זֹזַת שְׂכִינְתָא מִיַּנְיֵיהּ בְּגִלוּתָא, בְּגִין דְּלִית בְּהוּ פְּסוּלָא, וְשַׁבְתָּא"י אִית לִיהּ תְּרִין בְּתִין, חַד שְׁפַל רֵאשׁ, וְתַנְיָנָא בֵּית הַסֵּהַר, דְּאֲסִירֵי מְלָכָא אֲסִירִין תַּמָּן בְּגִלוּתָא, וְאֵינוֹן דְּחֲקִין שְׂכִינְתָא וַיִּשְׂרָאֵל (נ"א שַׁעֲתָא לְיִשְׂרָאֵל) בְּגִלוּתָא, וּבְשַׁפַּל רֵאשׁ יִשְׂרָאֵל אֵינוֹן שְׁפַלִּין לְתַתָּא, וּמַהֲאֵי כִכְבָּא יִתִּי כַּפְנָא וְעַנְיוּתָא לְיִשְׂרָאֵל, וּמָאן דְּבַעֵי לְאִסְתַּמְרָא מְנִיהּ, צָרִיד לְשַׁנּוּי שְׁמִיהּ וּלְשַׁנּוּי אֲתַרִּיהּ וּלְשַׁנּוּי עוּבְדוּי, וְדָא אִיהוּ שַׁנּוּי מְקוּם שַׁנּוּי הַשֵּׁם וְשַׁנּוּי מַעֲשֵׂה, וְהָא אוּקְמוּהוּ הֵן כָּל אֲלָהּ יַפְעֵל א"ל פְּעַמִּים שְׁלֹשׁ עִם גְּבַר (איוב לג כט).

שַׁעֲרָא חוּרָא וְעֵינוֹי חוּרִין וְאַנְפוּי חוּרִין וְגוּפָא חוּרָא, אִי אִית בֵּיהּ עוּבְדִין טְבִין דָּא אִיהוּ מְסֻטְרָא דִּימִנָא, מְסֻטְרָא דְּרַחֲמֵינוּ דְּאִיהוּ אֶהְבַּת עוֹלָם אֶהְבַּתִּךְ עַל כֵּן מְשַׁכְּתִיךְ חֲסֵד (ירמיה לא ב). שַׁעֲרָא חוּרָא וְעֵינוֹי חוּרִין וְאַנְפוּי חוּרִין וְגוּפָא חוּרָא, דְּלִית בֵּיהּ גְּמִילוּת חֲסָדִים בְּרַחֲמֵינוּ דְּאֶהְבַּהּ, הָאֵי הוּא רַמְאֵי מְסֻטְרָא דְּלִבְנֵי הָאָרְמֵי, אֲסַתְמַר מְנִיהּ, בְּהֶרַת לְבָנָה הִיא, וְלִילִי"ת הִיא בְּהֶרַת לְבָנָה אוּכְמָא סוּמְקָא יְרוּקָא, הֵדָא הוּא דְּכַתִּיב (ויקרא יג ד) וְאִם בְּהֶרַת לְבָנָה הִיא בְּעוֹר בְּשָׂרוֹ וְעַמּוּק אֵין מְרָאֵהוּ מִן הָעוֹר, בְּהֶרַת שְׁחוּרָה וּשְׁפָלָה אֵינוֹנָה מִן



הָעוֹר וְהִיא כְּהָה, תָּרִין (דף קכה ע"א) גְּוֹנִין תְּנִינִין אֵינוֹן יִרְקֶרֶק אוֹ
 אֲדַמְדָּם, כְּלֵהוּ מִתְּהַפְכִין עֵינָיו בְּכַעֲסָא לְחוּרְרוֹ וְאוֹכְמוֹ וְסוּמְקוֹ
 וִירוֹקָא, וְכָל דָּא בְּמַאי אֲשַׁתְּמוּדַע, דְּלִית בְּרֵשׁ דְּלֵא אֲתַכְלִילֵן בֵּיהּ
 אֲלִין אַרְבַּע גְּוֹנִין, אֲלֵא הָהוּא גְּוֹן דְּשֵׁלִיט עַל כְּלֵהוּ אַחְרָנִין, בֵּיהּ
 אֲתַקְרִי, וּבֵיהּ אֲשַׁתְּמוּדַע לְאֲתַקְרִי חֲוֹר אוֹ אוֹכְס אוֹ סוּמְק אוֹ יִרוֹק,
 וְאֲלִין אַרְבַּע גְּוֹנִין בִּישִׁין אֵינוֹן אַרְבַּע קְלִיפִין דְּאַגּוּזָא, תַּהוּ וְבַהוּ
 וְחֲשָׁף וְתַהוּס, וְאֲלִין אֵינוֹן (דברים ח טו) נָחַשׁ שָׂרָף וְעַקְרָב וְצַמָּאוֹן, נָחַשׁ
 גְּוֹן חֲוֹר בְּהֶרֶת לְבָנָה, שָׂרָף וְעַקְרָב, אֲדַמְדָּם שָׂרָף, אוֹ יִרְקֶרֶק עַקְרָב,
 וְצַמָּאוֹן שְׁחוּרָה, אֲלִין אֵינוֹן אַרְבַּע גְּוֹנִין דְּאֲשָׂא דְּגִיהֲנָם.

וְאֲתַתָּא בִּישָׂא מִתְּמָן קָא אֲתִיָּא, עֲלֵה אֲתַמַּר (ויקרא יד מה) וְנָתַן אֶת
 הַבַּיִת אֶת אֲבָנָיו וְאֶת עֲצָיו בְּעֵנִיּוֹתָא, דְּלֵא אֲשַׁתָּאר בְּבֵיתָא,
 וּבְגִין דָּא חֲכָמוֹת נָשִׁים בְּנִתָּה בֵּיתָה, וְאוֹלֵת בִּידֵיהּ תְּהַרְסֵנוּ (משלי יד
 א), אֲלִין אֵינוֹן אַרְבַּע גְּוֹנִין דְּאֲשָׂא דְּגִיהֲנָם, דְּמִסְתַּלְקִי בְּעֵינִין בְּאַנְפִין
 בְּשַׁעְרָא, וּמֵאֵן אֲתַר מִסְתַּלְקִי, מְמָרָה אוֹכְמָא דְּטַחוּל, וּמְמָרָה סוּמְקָא
 דְּכַבֵּד, וּמְמָרָה יִרוֹקָא דְּמָרָה, וּמְמָרָה חוּרָא דְּרִיָּאָה, אֲלִין אֵינוֹן
 אַרְבַּע גְּוֹנִין חֲשׂוֹכִין דְּמִלְאֲכֵי חַבְלָה, וְכֵלְהוּ כְּלִילֵן בְּלִילִי"ת סַם
 הַמּוֹת, מְאֲדִי"ם אִיהוּ בְּמָרָה אֲדוּמָה לְמִשְׁפַּךְ דְּמָא, וְאִיהוּ מִכַּת חֲרַב
 וְהָרַג וְאַבְדָּן.

וְהָכִי שְׁכִינְתָא אֲשַׁתְּמוּדַע בְּאַרְבַּע גְּוֹנִין שְׁפִירִין נְהִירִין, גְּוֹן חֲוֹר
 מִסְטָרָא דְּחֶסֶד, סוּמְקָא מִסְטָרָא דְּגְבוּרָה, יִרוֹק מִסְטָרָא דְּעִמּוּדָא
 דְּאַמְצְעִיתָא, אוֹכְס מִסְטָרָא דְּאִימָא עֲלָאָה, דְּאֲתַמַּר בַּהּ (משלי א ח) שְׁמַע
 בְּנֵי מוֹסֵר אֲבִיךָ וְאַל תִּטּוֹשׁ תּוֹרַת אִמֶּךָ, וְאֲתַמַּר בַּהּ (שיר א ה) שְׁחוּרָה
 אֲנִי וְנִאֲוָה, אִימָא תַּתָּאָה נְטִילַת גְּוֹן מְאִימָא עֲלָאָה, שׁוֹקָא יְמִינָא נְטִיל
 גְּוֹן מְדְרוּעָא יְמִינָא, הָדָא הוּא דְּכַתִּיב (תהלים טז יא) נְעִימוֹת בִּימִינֶךָ נֶצַח,
 שׁוֹקָא שְׁמֵאלָא נְטִיל גְּוֹן מְדְרוּעָא שְׁמֵאלָא, אוֹת בְּרִית נְטִיל גְּוֹן
 מְגוּפָא, עִמּוּדָא דְּאַמְצְעִיתָא נְטִיל חֲכָמָה, אָדָם דְּרָכִיב עַל כְּלָא, עֲלֵה
 אֲתַמַּר (קהלת ח א) חֲכָמַת אָדָם תִּאִיר פָּנָיו, וְעֲלִיהּ אֲתַמַּר (תהלים קד כד)
 יְהו"ה כָּלֵם בְּחֲכָמָה עֲשִׂיתָ, כְּתַר עֲלָאָה אִיהוּ סְתִים לָא אֲשַׁתְּמוּדַע בֵּיהּ
 גְּוֹן כְּלָל לְעִילָא, וּבְעִמּוּדָא דְּאַמְצְעִיתָא אַחְזִי כָל גְּוֹנִין.

הָא הָכָא רְזָא דְּשַׁעְרָא, דְּבֵיהּ אֲשַׁתְּמוּדַעָאן אֲנָשִׁי חִיל בְּגוּוֹן חֲוֹר,
 יִרְאִי אֱלֹהִי"ם בְּגוּוֹן סוּמְקָא, אֲנָשִׁי אָמַת בְּגוּוֹן יִרוֹק, שׁוֹנְאִי בְּצַע
 בְּגוּוֹן אוֹכְס, אַרְבַּע אֲתוּוֹן מִתְּלַבְשִׁין בְּאַרְבַּע גְּוֹנִין אֲלִין, " בְּגוּוֹן



חנור, ה' בגנון סומק, ו' בגנון ירוק, ה' בגנון אוכם, האי שמא איהו דרקים גנונין בכל אתר, ואיהו דצייר שרטוטין במצחא, כגוונא דא יהו"ה, ואינון ארבע רשימין דשרטוטין, דאינון עמק רום ועמק תחת ועמק מזרח ועמק מערב, שרטוטין זעירין דקריצין דעינא מסטרא דאת י', שרטוטין באורכא בפותיא בגבהא מסטרא דתלת אתוון דאינון הו"ה, כלהון אשתמודעין בשעור קומה דבר נש, באורכא מסטרא דאריך קומה, דאינון אנשי חיל, בפותיא קצר קומה ורחבא דקומה, ואינון יראי אלהי"ם, בגבהא גבה קומה ואינון אנשי אמת, זעירין בעגולא שונאי בצע מסטרא דאת י', ודוד מסטרא דאת י' אתמר ביה (שמואל א י' יד) ודוד הוא הקטן, ואלין אינון שונאי בצע, שרטוטין אלין בארז מישר, כשרטוטין דגט פטורין דצריך שרטוטי, או אלין דמחייבא אורייתא, ועל אלין שרטוטין אתמר (תהלים כה י) כל ארחות יהו"ה חסד ואמת לנצרי בריתו ועדותיו.

שרטוטין באריכו מסטרא דרבי"ע כגוונא דתקיפה, ואלין אינון אריכין דקומה מסטרא דימינא, ארך אפים, אריכין בקלא בצלותין באורייתא, אריכין ברוגזא, אריכין בשערא בעיינין באנפין בחוטמא בשפון בדיקנא בגופא בדרועין ברגלין באצבעין (ד קכה ע"ב) רשימו דלהון חנור, ווי לון לאלין דמכחישין דיוקניהון לעילא, כאלו מכחישין סדרי בראשית, וכאלו ממעטין את הדמות, דאיהו שיעור קומה דלעילא, דאלין דשרטוטיהון אריכין, וקומה דלהון ואברים דלהון, צריכין למהוי מארי דחסד, אריכין דרוגזא, מארי דרחימו, ההוא דאתמר ביה (ישעיה מא ח) זרע אברהם אהבי.

שרטוטין ברחבא, כגוונא דשברים, תנועה דלהון תבי"ר, ואינון רחבים וקצרים דקומה, ואנפין רחבין וקצרין, ועינוי רחבים, וחוטמוי רחבים, ושפון רחבים, אלין אינון יראי אלהי"ם, מארי דיראה מסטרא דיצחק, ווי למאן דאכחיש קומתיה בעובדין בישין, דירית נשמתא בישא דרכיב על דיוקניה, דאכחיש פמליא לעילא. שרטוטין גבוהין, ואנפין גבהנין, ועינוי גבהנין, וחוטמא ושפון גבהנין, וגופא גבוה, אלין אינון מארי דקשוט זרע אמת, מההוא דאתמר ביה (מיכה ז כ) תתן אמת ליעקב.

ואלין אינון אדני, א' אריך אנפין ועליה שריא י', ד' רחבא דאנפין ועליה שריא ה', נ' גובה דאנפין ועליה שריא ו', י' רחבא



דְּאַנְפִּין וְעַלִּיהַ שְׂרִיא ה', שְׂרִטוּטִין זְעִירִין מְסֻטְרָא דְתְרוּעָה בְּעַגּוּלָא
בְּדִיוֹקְנָא דָּאת י', שׁוֹנְאֵי כְּצַע, מְסֻטְרָא דְדוּד דְּאַתְמַר בֵּיה (שמואל א יז יד)
וְדוּד הוּא הַקָּטָן, וְאַיְנוּן עֵינִין זְעִירִין שְׂפִירִין בְּעַגּוּלָא, אֲנַפִּין זְעִירִין
בְּעַגּוּלָא שְׂפִירִין, חוּטְמָא זְעִירָא פּוּמָא זְעִירָא גּוּפָא דִּילִיהַ זְעִירָא,
שְׂפִיר בְּכֻלָּא, וְעַלִּיהַ שְׂרִיא ה'.

שְׂרִטוּטִין גְּבַהֲנִין מְסֻטְרָא דְתְרוּעָה, שְׁלִשְׁלָא"ה דְתִקְיעָה וּשְׁבָרִים,
דָּא סָלִיק קָלָא בְתְרוּעָה, וְדָא תְּבַר לָהּ בְּשְׁבָרִים, וְדָא
בִּינוּנֵי בְּקָלִיהַ, שְׁלִשְׁלָאָה דְתִקְיעָה וּשְׁבָרִים, לָא אָרִיךְ וְלָא קָצֵר, מָאן
דְּאִיהוּ בְּדִיוֹקְנָא דָּאת יו"ד אִיהוּ קוּל דְּמָמָה דְקָה, וְדָא מְדָה לְכָל
אַבְרִין דְּאַנְפִּין לְעִילָא, מִתְתָּא לְעִילָא, אִיהִי מְדָה לְכָל סְפִירָה וּסְפִירָה
מֵעֶשֶׂר סְפִירָאן, וּבָהּ סְלִיקַת כָּל סְפִירָה לְעֶשְׂרַת אֲלָפִים רַבֵּי רַבְבוֹת, ו'
שְׁעוּרִיהַ בְּכָל סְפִירָה וּסְפִירָה שְׁשַׁת אֲלָפִים רַבֵּי רַבְבוֹת, ה' ה' אִינוּן
מִהֶלֶךְ בְּכָל סְפִירָה וּסְפִירָה ה' אֲלָפִים רַבֵּי רַבְבוֹת, מֵעִילָא לְתַתָּא,
וּמִתְתָּא לְעִילָא.

שְׂרִטוּטִין עֲקִימִין דְּלָאו אִינוּן רְשִׁימִין בְּאַרְחַ מִישֵׁר, אֲנוּן רְשִׁימִין
דְּנַחֲשׁ עֲקֻלְתוֹן, דְּשְׂרִטוּטִין כְּשְׁלִשְׁלָאָה כְּגוּוֹנָא דָּא (אִינוּן
מִהֶלֶךְ דְּנוּנִין דִּימָא), (נ"א מִהֶלֶךְ דְּלָהוֹן כְּנוּנִין בִּימָא), דְּאַיְנוּן כְּגוּוֹנָא דְתַלְמִידֵי
חֲכָמִים דְּמִתְרַבִּין בִּימָא, וְאַיְנוּן רְזָא דְתְרוּעָה, וְשְׁלִשְׁלַת וְהָכִי מִהֶלֶךְ
דְּנוּנֵי כְּגוּוֹנָא דְתְרוּעָה, וְאַיְנוּן דְּרַג"א לְתַתָּא, שְׁלִשְׁלַת לְעִילָא, כְּגוּוֹנָא
דְּקְדוּשָׁה הָכִי אִינוּן רְשִׁימִין מְסֻטְרָא דְמְסַאָבו, דְּהָכִי אֻקְמוּהַ מְאַרֵי
מִתְנִיתִין (קְהַלֵּת זִיד) זֶה לְעַמַּת זֶה עֲשֵׂה הָאֱלֹהִים.

שְׂרִטוּטִין אִינוּן כְּגוּוֹנָא דְלוּלָב, דְּאַתְמַר בֵּיה נִפְרָצוּ עֲלֵיו פְּסוּל, הָכִי
שְׂרִטוּטִין דָּאִית בְּהוּ פְּרִידוּ וּפְרִיצוּ, דָּא אַחְזִי בְּגִלְגוּלָא
דִּילִיהַ קָדָם דְּאַתֵּיא לְעֻלְמָא, דְּהוּהַ מְקַצֵּץ בְּנִטְעוֹת וְעַבִּיד פְּרוּדָא
בְּאַילָנָא דְחַיִּי, בְּאַתֵּר דְּאַתְגְּזֹרַת נִשְׁמַתִּיהַ, וּבְמָאֵי אֲשַׁתְּמוּדַע, אֲלָא
שְׂרִטוּטִין דְּאַיְנוּן אֲרִיכִין כְּגוּוֹנָא דָּא (נ"א לִית בְּהוּ פְּסַק שְׁלִמִין אִינוּן, הָאֵי בְּרַשׁ
לָא אַכְחִישׁ דִּיוֹקְנִיהַ, וְלָא עַבֵּד פְּרוּדָא בְּאַילָנָא דְחַיִּי).

וְאִם אִית בְּהוּ פְּסַק כְּגוּוֹנָא דָּא (נ"א הָאֵי בְּרַשׁ אַכְחִישׁ דִּיוֹקְנִיהַ, וְעַבֵּד פְּגָם וּמוּם,
וּבְהַהוּא פְּגָם שְׂרִיא מוּם, כְּפֻסָּם מוּם דְּסִיחָרָא, פְּרִיץ אִיהוּ, מִצַּח אֲשֶׁה זֹנְגָה (יִרְמִיָּה ג ג)),
שְׂרִיא בֵּיה פְּרִיצוּ בְּמִצְחוֹ, מִהַהוּא אַתֵּר אִיהוּ פְּגָם, וְצָרִיךְ לְכַסְּאָה
מִצְחוֹ דְּלָא יִתְגַּלִּי עֲרִיתִיהַ לְמְאַרֵי דְדִינָא, וְאִם חֲזַר בְּתִיבְתָא, יְהָא
פְּגִימוֹ דִּילִיהַ נְחִית לְתַתָּא, לְקַבֵּל בְּהַ עֲנָשָׁא, וְאִם לָאו אִיהוּ חֲזַר



בתיובכתא, מסתלקת לעילא לתבעא ליה דינא בעלמא דאתי, בההוא
 אחר דפגים, עליה אתמר (שמות כא טז) מעם מזבחי תקחנו למות, ולא
 למגנא אמרו קדמאין, במקום שאמרו להארין אינו רשאי לקצר,
 לקצר אינו רשאי להארין, דלא יכחיש דיוקניה ויעביד (דף קכו ע"א)
 פריצו בדיוקנא דלעילא.

למוד הזהר הקדוש אפלו בלי הבנה חשוב לפני השם - גדר גדול לאדם שלא יעבר
 מלקרא הפרשה מספר הזהר הקדוש מדי שבוע בשבוע

למוד ספר הזהר נשגב מאד לטהר ולקדש הנפש, ואפלו אי לא ידע מאי קאמר ושוגה
 בו שגיאות הרבה, הוא חשוב לפני הקדוש ברוך הוא, כדכתיב (שיר השירים א, ד) ודגלו
 עלי אהבה, פרשו רבותינו זכרונם לברכה (שיר השירים רבה פרק ב' פסוק הביאני): ודלוגו עלי
 אהבה. הא למה הדבר דומה? לתינוק קטן שאינו יודע דבר ומדבר חצין של תבות בלעגי
 שפה ואביו ואמו יצחקו לו ישמחו לקולו, כך יושב בשמים ישחק וישמח כשהאיש
 הישראלי יש לו חבה בתורה ורוצה ללמד, אף אין דעתו משגת או אין לו מי שילמדו
 ולמד כמה שיודע, בודאי עושה נחת רוח ליוצרו ונא בשכרו.

הנה כי כן אין מקום פטור למי שאינו יודע ללמד אין טענה זו פוטרנו ליום הדין, כי
 יכול הוא ללמד כמו שיודע. ונהי שבלמוד המשניות והעשרים וארבע (תנ"ך) יש דעות
 שצריך להבין לפחות מהו הענין שלומד, אבל בלמוד תהלים וזהר הקדוש אפלו באין
 מבין כלל חשוב ומקבל ומרצה לפני השם. ומי שיודע ספר ומבין דברי הזהר הקדוש
 הפשוטים ימצא בו טוב טעם ודברים מתוקים מדבש ומוסרי השכל שמושכים לב
 האדם לאביו שבשמים.

הנה כי כן ראוי לכל אדם לקח לו ספר הזהר הקדוש ולא יעבר מלקרא הפרשה מדי
 שבוע בשבוע, וזה גדר גדול לאדם כדי שלא ישיאנו יצרו לפנות עצמו לבטלה שהוא
 רעה גדולה כידוע, ויעשה זאת אפוא וינצל, שיקבל עליו סדר למודים כגון שמונה
 עשרה פרקי משנה בכל יום וספר תהלים ופרשת הזהר וכדומה, וכשלא יהיה לו פנאי
 יהיה לווה ופורע מיום ליום ומחדש לחדש באפן שבהיותו פנוי תכף יפנה לשלם
 חובתו, אף ישכיל על דבר מראשיתו שלא יצטרך ללמד במהירות גדול באפן שלא יהיה
 שוה אותו הלמוד כלום ויהיה עמלו לריק חס ושלום. וכבר אמרו (טור ארח חיים סימן א')
 טוב מעט בכונה מהרבות בלא כונה. וכשלומד סודות הזהר הקדש בלבבו יבין שיש
 צפוני סודות ורזי דרזין בכל הענינים, אף בשרו עליו יכאב על שאין לו ידיעה כלל וכלל.

ואזהרה שמענו למי שלומד ספר הזהר הקדוש, שישמר נפשו מאד כשלומד אבא,
 אמא, ברא, ברתא, זעיר-אנפיו, ארי-אנפיו, מטרוניתא, וכן צורת איברים: רישא, עיניו,
 אוזניו וכדומה, שלא יציר שום צורה למעלה חס ושלום חלילה וחס, ועל זה נאמר
 (דברים כז, טו) ארוך האיש אשר יעשה פסל ומסכה ושם בסתר, בסתרו של עולם, אלא
 יאמין באמונה שלמה שאינו שייך למעלה אלו הענינים כלל וכלל, רק הכל אורות
 עליונים וצפוני סודות שאין יד שכלנו מצעת. וכל אלו המלות שנוכרו בזהר הקדוש,
 הכל הוא כנויים ודרך משל בעלמא שהמשכיל יבין איזה דבר, ואנחנו לא נדע ואין לנו
 רשות לחשב ולציר בשום אפן, רק נקרא בשפתינו ונקדים תפלתנו שיהי נעם השם
 עלינו יהא חשוב ומקבל ומרצה שיח שפתותינו לרצון ולעשות נחת רוח ליוצרנו ודינו.
 (פלא יועץ אות ז', זהר)



בְּאוֹרֵי־תֵא דְלַעֲלֵא מָאן דְרָשִׁים וְצִייר אֶלִין שְׂרֻטוּטִין, אִיהוּ אָמוֹן
 מוּפְלָא וּמְכוּסָה, מָאן דְאֶסְתַּכַּל בְּשִׁפּוּלֵי מִשְׁכַּנָּא,
 אֲשֶׁתְּמוּדַע בְּאֶלִין רְשִׁימִין וְצִיורִין, דְאֶתְמַר בְּהוּן (תהלים קלט טו) רְקַמְתִּי
 בְּתַחְתִּיּוֹת אֶרֶץ, צִיּוּרָא דְאַרְבַּע שְׂרֻטוּטִין אֶלִין, אֵינוֹן אַרְיָה שׁוֹר נֶשֶׁר
 אָדָם, בְּכֻלְהוּ אַרְבַּע רְשִׁימִין, הֵדָא הוּא דְכְתִיב (יחזקאל א י) וּפְנֵי אַרְיָה
 אֶל הַיָּמִין לְאַרְבַּעַתָּם, וְדָא מִיכָא"ל שֶׁר הַחֲסָד לִימִינָא, וּפְנֵי שׁוֹר
 מִהַשְּׂמָאל לְאַרְבַּעַתָּן, דָּא גְבַרְיָא"ל שֶׁר הַגְּבוּרָה, וּפְנֵי נֶשֶׁר לְאַרְבַּעַתָּן
 דָּא נוֹרְיָא"ל (נ"א אוריאל) שֶׁר שְׁלוֹם עֲמוּדָא דְאַמְצַעִיתָא, וְדַמּוֹת פְּנִיָּהֶם
 פְּנֵי אָדָם, רְפָא"ל שֶׁר שְׂכִינְתָא, דְתַמָּן פָּאָר, דְאֶתְמַר בֵּה (יחזקאל כד יז)
 פָּאָרָךְ חֲבוּשׁ עָלֶיךָ.

מָאן דְלֹא אֲתַחֲזִיין שְׂרֻטוּטִין בֵּיהּ, לִית לִיהּ דִּיוּקְנָא כָּלֵל לַעֲלֵא,
 זְכוּתִיהּ נְחִית לְתַתָּא, עָלִיהּ אֶתְמַר (תהלים סט כט) יִמְחוּ מִסְפָּר
 חַיִּים, אֲלֵא אִם תָּב בְּתִיּוּבְתָא, דְדָא אֲשֶׁתַּכַּח דְלִית לִיהּ בְּמָה דִּיִּתִי
 בְּגִלְגּוּלָא, מָאן דְשְׂרֻטוּטִין דִּילִיהּ רְכִיבִין כְּגוּוֹנָא דָּא // (נ"א ו) דָּא אַחְזִי
 דְקָא אֲתִיָּא בְּגִלְגּוּלָא חֲדָא, וְאִם תְּרִין שְׂרֻטוּטִין מוֹרְכָבִין כְּגוּוֹנָא דָּא
 (נ"א), אַחְזִי תְרִין גִּלְגּוּלִין, וְאִם תְּלַת שְׂרֻטוּטִין בְּמַצְחִיהּ מוֹרְכָבִין, הָא
 אֲשָׁלִים (איוב לג כט) הֵן כָּל אֵלֶּה יַפְעַל א"ל פְּעַמִּים שְׁלֹשׁ עִם גְּבַר, וְאִם
 לִית לִיהּ שְׂרֻטוּטִין בְּמַצְחִיהּ, וְאִית שְׂרֻטוּטִין עַל קְרִיצִין דְעֵינִין, דָּא
 אַחְזִי עַל אַרְבַּעָה לֹא אֲשִׁיבֵנוּ (עמוס ב א).

שְׂרֻטוּטִין אֵינוֹן בְּאֶתְרוּן דְאֵינוֹן יְהו"ה, צִיּוּרִין בְּנִקּוּדִין דְאֵינוֹן יו"ד
 ה"י וַא"ו ה"י, וְצִיּוּרִין אֵינוֹן בְּעֵינִין בְּאוּדְנִין בְּאַנְפִין
 בְּנוֹקְבִין דְחוּטְמָא בְּפוּמָא, קַמ"ץ שְׂרֻטוּט וְצִיּוּר, שְׂרֻטוּט לַעֲלֵא
 וּנְקוּדָה לְתַתָּא, דָּא אַחְזִי עַל גִּלְגּוּלָא קְדַמָּא, דְקָא נְחִית לְתַתָּא.

נִיצוּץ אִיהוּ חֲזִיהּ תַּחְוֹת רְקִיעַ, הֵדָא הוּא דְכְתִיב (יחזקאל א כב) וְדַמּוֹת
 עַל רָאשֵׁי הַחֲזִיהּ רְקִיעַ, רְקִיעַ וְדָאֵי עַל רִישָׁא דְחֲזִיהּ, אִיהוּ
 קַמ"ץ, נִיצוּץ חֲזִיהּ, רְקִיעַ לַעֲלֵא מִינָהּ, נִיצוּץ אִיהוּ י' סְלִיק בְּאֶת ו'
 דְאִיהוּ רְקִיעַ, שִׁית זְמַנִין עֶשֶׂר וְאַתְעֵבִידַת ס, וְכֵה (תהלים קמה יד) סוּמְךָ
 יְהו"ה לְכָל הַנוֹפְלִים, וְחֲזִיהּ אִיהוּ סְמָךְ (נ"א אִיהִי י' סְמוּךְ) לְרְקִיעַ.

רְקִיעַ עִם נִיצוּץ אִיהוּ גִלְגּוּל, רְקִיעַ בְּלֹא נִיצוּץ אִיהוּ גִלְגַּל, כְּמָה
 דְאוּקְמוּהוּ גִלְגַּל הוּא שְׁחוּזָר בְּעוֹלָם, דְאַחְזִיר לַעֲלָמָא, וְדָא



פתח, וְלֹא אֵית לִיה הִרְכָּבָה בְּגִלְגּוּל, דְּלִית לִיה חִיָּה דְרָכִיב עֲלָה, וְדֵא שְׂרָבִיט הַכֶּכֶב, דְּאִתְמַר בֵּיה (במדבר כד יז) דְרִךְ כֶּכֶב מִיַּעֲקֹב, דְרִךְ בֵּין שְׁתֵּי חַיּוֹת דְּאִינוּן צַרְרִי, וְאִתְעַבִּיד וַיִּיצַר, וּבְהוֹן קָא אֲתִיא בְתַרִּין גִּלְגּוּלִין, וְדֵא אָדָם דִּיצִירָה, דְקַמִּץ אִיהוּ אָדָם דְּבַרְיָאָה, וְכַד אָתָא בְתַלַּת גִּלְגּוּלִין דְּאִינוּן סְגוּלָּל, אִתְעַבִּיד שְׁלֶשְׁלָת מְשׁוּלָשׁ בְּהוֹן, וְדֵא אָדָם דְּעֵשִׂיָּה.

וְהָכִי אִיהוּ שְׂרָבִיט דְכֶכֶב, כַּד אִיהוּ עוֹבֵר בֵּין שְׁתֵּי אוֹפְנִים דְּאִינוּן שְׂבָא, אִתְעַבִּיד שׁוּרִ"ק, דְרַגְא, וְאִינוּן שְׁלֶשְׁלָת לְעֵילָא, בְּסוּגוּלָּל, בְּסוּגוּלָּתָא, דְרַגְא לְתַתָּא בְּשׁוּרִ"ק, שְׂבָא צַרְרִי, חַלְמִם כַּד אִסְתְּלִיק בְּצַרְרִי אִתְעַבִּיד סְגוּלָּתָא, חַרְרִ"ק דְּנַחְתָּא בְּצַרְרִי אִתְעַבִּיד סְגוּלָּל, וְכַד עָאל בְּשְׂבָא אִתְעַבִּיד שׁוּרִ"ק, וְכֻלָּא נִקְדָּה חַדָּא, חַלְמִם אִיהוּ לְעֵילָא בְּסוּגוּלָּתָא, חַרְרִ"ק אִיהוּ לְתַתָּא בְּסוּגוּלָּל, שׁוּרִק אִיהוּ בְּאִמְצַעִיתָא כְּגוּוֹנָא דָא ו, הֵן כָּל אֱלֹהִים יִפְעֵל אֱלִי פְעַמִּים שְׁלֶשׁ עִם גְּבַר (איוב לב כט).

אַחְזִי גִלְגּוּלָא קְדַמָּא יְהוּ"ה, אַחְזִי גִלְגּוּלָא תְּנִינָא יְהוּ"ה (נ"א וי"ה וי"ה), אַחְזִי גִלְגּוּלָא תְּלִיתָאָה יו הו וו הו, (נ"א אַתְגְּלִיא וְאַחְזִי גִלְגּוּלָא קְדַמָּא יְהוּ"ה גִלְגּוּלָא תְּנִינָא תְּלַת י' י' י'), הִרְכָּבָה דְכֻלְהוּ תְּלַת אַדְנִי, וְרִזָּא דָא י' י' י', חַלְמִם חַרְרִ"ק שׁוּרִ"ק, תְּלַת יוּדִי"ן, אָמוּן מוּפְלָא אָמוּן נְסִתָּר אָמוּן מְכוּסָה, דְּאִתְרַמִּיזוּ בְּהַאי שְׂמָא יו"ד ה"י וַא"ו ה"י, אָמוּן מוּפְלָא דְּאִשְׁתְּמוּדַע בְּכֻלְהוּ, חַד שְׂרִיא בְּנַפְשׁ הַזְכָּרוֹן, וְתַנִּינָא בְּנַפְשׁ הַמַּחְשָׁבָה, וְתְּלִיתָאָה בְּנַפְשׁ הַמְּצוּיָר, דְּאִינוּן תְּלַת מוּחִין י' י' י', רִיבְטָא (דף קכו ע"ב) דְּסַחִיר לֹון כְּגוּוֹנָא דָא אִיהִי קַרְקַפְתָּא דְּתַפְלִין, שְׂרַטוּטִין כְּגוּוֹנָא דָא יְהוּ"ה, יְהוּ"ה בְּהוֹן מֶלֶךְ הָא הָכָא שְׂרַטוּטִין דְּמַצְחָא. עֵינִין, בְּהוֹן וְאַתָּה תַּחֲזֶה מְכַל הָעַם, אַנְשֵׁי חֵיל בְּגוּוֹן חַוּוֹר יְרָאִי אֱלֹהִים בְּגוּוֹן סוּמָק, אַנְשֵׁי אָמֶת בְּגוּוֹן יְרוּק, שׁוֹנְאֵי בְּצַע בְּכַת עֵין דְּאִיהִי אוּכְמָא, וְדֵא רִזָּא דְּשַׁבַּת, שׁ תְּלַת עַנְפֵי תְּלַת גְּוּוֹנִין דְּעֵינָא, ב"ת דְּשַׁבַּת דָּא בַת עֵין, וְעֵלְיָהוּ אִתְמַר (שמות לא טז) וְשָׁמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשַּׁבָּת וְגוֹמַר, וְהָא אוּקְמוּהוּ דְּאִינוּן תְּרִין שַׁבְּתוֹת, אִימָא עֲלָאָה בְתַלַּת דְּרַגִּין, וְאִימָא תַתָּאָה בְתַלַּת דְּרַגִּין, עַמּוּדָא דְּאִמְצַעִיתָא כְּלִיל שִׁית סְטְרִין דְּאִינוּן שִׁית דְּרַגִּין, עֵינִין דְּמִסְתְּפְלִין בְּאַרְח מִיִּשְׂרָאֵל בְּחַוּוֹר, אֵלִין אִינוּן עֵינִין דְּרַחִימוּ, וּבְהוֹן שְׂכִינְתָּא אִיהִי יָפָה כְּלַבְנָה דְּלִית בָּהּ פְּגִימוּ, דְּאִתְמַר בָּהּ (שיר א טו) הִנֵּה יָפָה רַעֲיָתִי הִנֵּה יָפָה עֵינֶיךָ יוֹנִים.



וְאֵיךְ עֵינֵינוּ דִּהְיָה חוּיָא אִיהוּ פְרוּךְ בְּהוּן, נְחָשׁ הַקְדָּמוֹנִי, וְלֹאֵוּ
מִסְתַּכְלִין בְּאַרְחַ מִיִּשְׂרָאֵל, בְּכָל מָה דְאַסְתַּכַּל אֶתְלַטְיָא. עֵינָא
אִיהוּ כְּגַלְגַל, גְּנוּן חָנוּר כְּגוּוֹנָא דִימָא דְאַסְחָר כָּל עֲלָמָא, וְתַנְיָנָא
כְּגוּוֹנָא דְאַרְעָא, תְּלִיתָאָה כְּגוּוֹנָא דְאַרְעָא דִישְׂרָאֵל, נְקוּדָה זְעִירָא דְבֵת
עֵין אִיהוּ כְּגוּוֹנָא דְצִיּוֹן, דְאִיהִי נְקוּדָה דְעֲלָמָא דְמִתְמָן הוֹשְׁתַּת עֲלָמָא.

וְאֵיךְ בַּר נֶשׁ דְּגְנוּן דִּילִיָּה תְכַלֵּת דְאִיהוּ דוּמָה לְרַקִּיעַ, כְּמָה דְאוּקְמוּהָ
מְאִרֵי מִתְנִיתִין תְכַלֵּת דוּמָה לְיָם, וְיָם דוּמָה לְרַקִּיעַ, וְרַקִּיעַ
לְדוּמָה לְכַסָּא הַכְּבוֹד. וְתִלְת גְּנוּנִין אֵינֻן בְּעֵינָא חָנוּר אוּכְס תְכַלֵּת,
לְקַבֵּל אֵשׁ דְּלֹאֵוּ אִיהוּ שׁוֹרְף, וְאֵשׁ דְאִיהוּ שׁוֹרְף וְלֹא אָכִיל, תְּלִיתָאָה
דְאִיהוּ תְכַלֵּת לְקַבֵּל אֵשׁ דְאִיהוּ שׁוֹרְף וְאָכִיל, רְבִיעָאָה לְבֵת אֵשׁ וְדָא
שְׂכִינְתָא בֵת עֵין, וְעֵלָה אֶתְמַר (שְׁמוֹת ג ב) וַיֵּרָא מִלְּאֵף יְהוָה אֵלָיו בְּלִבֵּת
אֵשׁ מִתּוֹךְ הַסֵּנֶה דָא בֵת עֵין, וַיֵּרָא וְהִנֵּה הַסֵּנֶה בּוֹעֵר בְּאֵשׁ דָּא גְנוּן
דְעַל בֵּת עֵין דְאִיהוּ גְנוּן תַנְיָנָא, וְהַסֵּנֶה אֵינְנוּ אָכִיל גְנוּן תְּלִיתָאָה,
וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶסְרָה נָא וְאֶרְאֶה וְגוֹמַר (שֵׁם ג) גְנוּן חָנוּר דְשִׁרְגָא עֲלָאָה,
וּבְתִלְת גְנוּנִין אֵלֶין אֶתְאַחַדְת (נ"א אֶתְחַבְרַת) בֵּת עֵין דְאִיהִי שְׂכִינְתָא.

וּבְהוּן סְלֵקָא בְתִלְת צְלוֹתִין קָדָם יְהוָה, הֵדָא הוּא דְכְתִיב (וּיקרא ו ב)
זֹאת תֹּוֹרַת הָעוֹלָה וְגוֹמַר, זֹאת תֹּוֹרַת דָּא בֵת עֵין שְׂכִינְתָא
דְסְלֵקָא בְתִלְת אַבְהֵן דְתַקִּינוּ תִלְת צְלוֹתִין, וּבְגִין דָּא זֹאת תֹּוֹרַת הָעוֹלָה
וְגוֹמַר, זֹאת תֹּוֹרַת הָעוֹלָה בִימֵינָא דְאִיהוּ אֵשׁ דְלֹא שׁוֹרְף, דְתַמָּן חֲכָמָה
דְאִיהוּ מְבוּעָא דְמִיָּא, דְאֶתְמַר בֵּיה הַרוּצָה לְהַחֲכִים יְדָרִים, דְתַשְׁשׁ
חִילָא דְאַשָּׁא, דְאִיהוּ גְנוּן חָנוּר דְשִׁרְגָא דְלֹא יְהֵא שׁוֹרְף, וְנְקוּדָה דִילָה
קַמ"ץ, דְאֶתְמַר בֵּיה וְקַמְץ הַכֹּהֵן (וּיקרא ה יב), וְכִהְנָא אִיהוּ לִימֵינָא,
קַמ"ץ נְקוּדָה דָּאת י' מְסַטְרָא דִימֵינָא לָא אֶתְחַיִּיב נְקוּדָה אַחְרָא.

הִיא הָעוֹלָה גְנוּן תַנְיָנָא דְאֶתְאַחִיד בְּצְלוֹתָא דְמִנְחָה, בֵּיה סְלֵקָא בְרִתָּא
לְגַבֵּי שְׂמָאֵלָא דְתַמָּן ה' עֲלָאָה, וּבְהַ הַרוּצָה לְהַעֲשִׂיר יַצְפִּין,
וּבְגִין דְאֶתְתָא מִתְמָן, אָמְרוּ מְאִרֵי מִתְנִיתִין אוּקִירוּ נְשִׁיכּוּ כִי הִיכִי
דְתַתְעַתְרוּן, בְּגִין דְמַצְפּוֹן אֵינֻן, (אִיוב לז כב) וּמַצְפּוֹן זֶהֱב יֵאָתֶה, וְנְקוּדָה
דְאִיהוּ מְחִיבָא לָאֵת ה' מְסַטְרָא דְשְׂמָאֵלָא שְׁב"א, וְעֵלִיָּה אֶתְמַר (ישעיה
10 טז) כִּי בֵא"ש יְהוָה נִשְׁפָּט, עַל מוֹקְדָה עַל הַמִּזְבֵּחַ כָּל הַלֵּילָה עַד
הַבֶּקֶר (וּיקרא ו ב) דָּא גְנוּן תְכַלֵּת, דְאִיהוּ אַחִיד בְּצְלוֹתָא דְעַרְבִית, וּבֵיה
סְלֵקָא שְׂכִינְתָא לְגַבֵּי עַמּוּדָא דְאַמְצְעִיתָא, וּצְלוֹתָא דְעַרְבִית לְקַבֵּל
אִמּוּרִין וּפְדָרִין דְמִתְאַכְלִין כָּל הַלֵּילָה, וּבְגִין דָּא תְכַלֵּת דוּמָה לְרַקִּיעַ,



דְּאִתְמַר (בראשית א ו) יְהִי רְקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם, דְּאִפְרִישׁ מִחֲלוֹקֶת בֵּין יְמִינָא וּשְׂמָאלָא, וּנְקוּדָה דְרְקִיעַ חַל"ם, וּמֵאֵן רְקִיעַ דָּא ו' דְּאִיהוּ כְּגוֹנוּנָא דָּא רְקִיעַ, וְהַהוּא נִיצוּץ חַל"ם עָלֶיהָ, וְהָאֵי נְקוּדָה אִיהִי מְחִיבַת לְאֵת ו', וְרָזָא דְנְקוּדָה יְהוּהּ, וְרָזָא דְמְלָה רַק בְּאַבּוּתִיף חֲש"ק יְהו"ה, (דברים י טו) כִּי בִי חֲש"ק וְאַפְלִטָהוּ (תהלים צד יד), כ"י ב"י רָזָא דְשְׂמָא דְאַרְבְּעִין וּתְרִין, כ"י ב"י יְרָבוּ יְמִיף וּגּוֹמֵר (משלי ט יא).

וְאִית מָאֵן דְּאִיהוּ מְפָרֵשׁ אֲלִין (דף קכז ע"א) תְּלַת גְּוֹנִין בְּרְקִיעָא, דְּאִינוּן חָנוּר וְאוּכַם וּתְכַלַּת, חַד חָנוּר לְעִילָא מִן שְׂרָגָא, וְחַד תְּכַלַּת לְתַתָּא, אוּכַם בְּאַמְצָעִיתָא אִפְרִישׁ בְּתְרוּיְהוּ, וְלֹא אֲשַׁתְּמוּדְעוּ בְּקִדְרוּתָא דִּילֵיהָ, וְרָזָא דָּא מְאָרִי מִתְנִיתִין אוּקְמוּהוּ כְּגוֹנוּנָא דָּא, מְאִימְתִי קוּרִין אֵת שְׁמַע בְּשַׁחְרִית, כְּדִי שְׂיַכִּיר בֵּין תְּכַלַּת לְלִבָּן, מִיַּד דְּאִתְעַבֵּר קִדְרוּתָא דְשְׂמִיא, דְּאִתְמַר בָּהּ (ישעיה נג) אֲלִבִּישׁ שְׂמִים קִדְרוּת, מִיַּד נְהִיר שְׂמִיא וְאֲשַׁתְּמוּדְע אִיהוּ בֵּין תְּכַלַּת לְלִבָּן, וְאֲשַׁתְּמוּדְע הָכָא תְּכַלַּת מְסֻטְרָא דְשְׂמָאלָא, לְבָן מְסֻטְרָא דִּימִינָא, עֲמוּדָא דְאַמְצָעִיתָא אַחִיד בְּתְרוּיְהוּ, וּבִיָּה קוּרִין קְרִיאַת שְׁמַע בְּשַׁחְרִית, דְּאִיהִי שְׂכִינְתָּא בַּת עֵין.

וְהִכִּי קְרִיאַת שְׁמַע דְּעַרְבִית צְרִיכִין לְיִחְדָּא לָהּ בְּעֲמוּדָא דְאַמְצָעִיתָא, כְּמָה דְתִקְנוּ מְאָרִי מִתְנִיתִין, לְקִרוּת קְרִיאַת שְׁמַע בְּכַכְבִּים דְּאִינוּן בֵּינוּנִים (פְּנוּיִים), דְּהִכִּי אוּקְמוּהוּ, לֹא מִן הַכַּכְבִּים הַנִּרְאִים בַּיּוֹם, וְלֹא מִן הַכַּכְבִּים הַנִּרְאִים בַּלַּיְלָהּ, אֲלֹא מִן הַבֵּינוּנִים, דְּאִינוּן מְסֻטְרָא דְעֲמוּדָא דְאַמְצָעִיתָא, הָא הָכָא תְּלַת גְּוֹנִין בְּשְׂרָגָא, שְׂכִינְתָּא נֵר דְּאִתְאַחַדַּת בְּהוּן, (משלי ו כג) כִּי נֵר מְצֻנָה וְתוֹרָה אֹר, אֹר דָּא אוּרִיתָא דְבְּכַתָּב, דְּאִיהִי נִשְׁמַת אָדָם, דְּנִהִירַת עַל נֵר, עַל תְּרוּיְהוּ אִתְמַר, (בראשית א טו) אֵת הַמָּאֹר הַגָּדוֹל לְמַמְשַׁלֵּת הַיּוֹם, וְאֵת הַמָּאֹר הַקָּטָן לְמַמְשַׁלֵּת הַלַּיְלָה.

גְּוֹן חָנוּר בִּיה א"ל מְלֵךְ יוֹשֵׁב עַל כְּסֵא רַחֲמִים וּמִתְנַהֵג בְּחִסְדוֹת, גְּוֹן תְּכַלַּת כְּרִסְיָא דְדִין, דְּאִינוּן אִימָא עֲלָאָה אִימָא תְּתָאָה, אִהִי"ה אֲדַנִּי, מְלֵךְ דְּאַחִיד בְּתְרוּיְהוּ יְהו"ה יְהו"ה, עָלֶיהָ אִתְמַר (משלי ל ה) מֶה שָׂמוּ וּמָה שָׁם בְּנוּ כִּי תִדַע, וְאִינוּן חֲכָמָה וְעֲמוּדָא דְאַמְצָעִיתָא, מְסֻטְרָא דְדִין אִמֵּר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲנִי אִמִּית (דברים לב לט), וּמְסֻטְרָא דְכְּרִסְיָא דְרַחֲמֵי אִמֵּר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְאַחֲיָהּ, וּבְגִין דָּא תְּלִמִּידֵי חֲכָמִים כַּד הוּוּ מְסֻתְפְּלִין בְּגוֹן תְּכַלַּת דְּעִינָא הוּוּ מְעַנִּישִׁין בִּיה, כְּמָה



דְּאוּקְמוּהוּ מְאֲרֵי מִתְנִיתִין, בְּכָל מְקוֹם שְׁנַתְנוּ חֲכָמִים עֵינֵיהֶם אוּ מִיתָה
אוּ עוֹנֵי.

דְּבַגְוִין חֲוֹר מִתְלַבֵּשׁ א"ל מִן מִיכָא"ל שֶׁר הַחֶסֶד, וּתְחוּתִיה נְחֵשׁ,
וּפּוֹרֶץ גְּדֵר יִשְׁכְּנוּ נְחֵשׁ, בְּגוֹוֹן סוּמַק אֲתִלְבֵּשׁ גְּבֵרִיא"ל שֶׁר
הַגְּבוּרָה, וּתְחוּתִיה שְׂרָף, בְּגוֹוֹן יְרוֹק אֲתִלְבֵּשׁ אוּרִיא"ל נוּרִיא"ל שֶׁר
שְׁלוֹם, וּתְחוּתִיה עֶקְרָב, בְּגוֹוֹן אוּכַם אֲתִלְבֵּשׁ רְפָא"ל שֶׁר דְּשְׁכִינְתָּא,
וּתְחוּתִיה צְמָאוֹן.

וּבְכָל אֲתֵר דְּהוּוּ מְסַתְפְּלִין בְּגוֹוֹן חֲוֹר הוּוּ מְחֵי, וּבְזִמְנָא דְּאִסְתְּלַק
יְהו"ה מְפָרְסִיא דְּדִין וּמְפָרְסִיא דְּרַחֲמֵי, לִית תַּמָּן עוֹנֵשָׁא וְלֹא
אֲגָרָא, וּבְגִין דִּיהו"ה אִסְתְּלַק בְּמִזְלָא קְדִישָׁא עֲלָאָה דְּאִיהוּ כְּתֹר
עֲלָאָה, בְּהֵוּוּא זְמָנָא בְּנֵי חֵי וּמְזוּנֵי לֹאוּ בְּזִכּוּתָא תְּלִיא מְלֵתָא, אֲלֹא
בְּמִזְלָא תְּלִיא מְלֵתָא, וּבְהֵוּוּא זְמָנָא הַכֵּל תְּלוּי בְּמִזְלָא וְאִפִּילוּ סְפֹר
תוֹרָה בְּהִיכָל, מַה דְּהוּוּ קְרוּב יְהו"ה לְכָל קוֹרְאֵיו, בְּהֵוּוּא זְמָנָא אֲתֵמֵר
בֵּיהּ (קֵהֶלֶת ז כד) רְחוּק מַה שְּׁהָיָה, וְעַמֵּק עַמֵּק מִי יִמְצָאוּנוּ, לִית מָאֵן
דְּאִשְׁיַג לִיה אֲלֹא בְּחֲכֵמָה וּבְבִינָה, וּבְגִין דָּא כַד אִסְתְּלַק לְהֵוּוּא אֲתֵר
לֹא מְשִׁיגִין לִיה בְּכָל סְפִירָן, אֲלֹא בְּחֲכֵמָה וּבְבִינָה, דְּאִינוּן י"ם י'
חֲכֵמָה מ' בִּינָה, וּבְגִין דָּא רְחוּק מַה שְּׁהָיָה, וְעַמֵּק עַמֵּק מ"י יִמְצָאוּנוּ,
וְרָזָא דְּמִלָּה (מַלְכִים א ה כט) קְרוּבִים אֵל יְהו"ה אֵלֵהִינוּ.

וּכַד אִסְתְּפַל דְּוֹד בְּרוּחָא דְּקוּדְשָׁא, וְחִזָּא דְּאִסְתְּלַק לְאִי"ן בְּגִלוּתָא
בְּתַרְאָה, אָמַר עֲלִייהוּ (תְּהִלִּים קכד א) אֲשָׁא עֵינֵי אֵל הֵהָרִים מֵאִין
יְבֵא עֲזָרִי, אִי"ן א' כְּתֹר עֲלָאָה י' חֲכֵמָה ו' בִּינָה, חִזָּא דָּלֹא הוּוּ מְשִׁיגִין
לִיה, אֲלֹא בְּתֵלֶת צְלוּתִין דְּתַקִּינוּ אַבְהֵן, דְּאֲתַקְרִיאוּ הֵרִי יְהו"ה, אָמַר
עֲלִייהוּ אֲשָׁא עֵינֵי אֵל הֵהָרִים מֵאִין יְבֵא עֲזָרִי, עֲזָרִי מַעַם יְהו"ה, דָּא
מִלָּךְ יוֹשֵׁב עַל פְּסַא רַחֲמִים, וְכִסָּא דִּין אִסְתְּלַק מִתַּמָּן, וְדָא יְהו"ה
דְּאִיהוּ מְלַגָּאוּ דְּכָל סְפִירָה וּסְפִירָה, עֲלִיה אֲתֵמֵר (ד"ה א כט) לָךְ יְהו"ה
הַגְּדוּלָּה וְהַגְּבוּרָה וְגוֹמֵר, בְּעֵשֶׂר סְפִירָן שְׁבַח לִיה דְּוֹד, בְּגִין דְּאִיהוּ לָגוּ
מְכֻלָּהוּ, וְאִיהוּ מְלַבֵּר דְּכָל סְפִירָה וּסְפִירָה, וְאִיהוּ בֵּין כָּל סְפִירָה
וּסְפִירָה, לֹא אֲשַׁתְּנִי בְּכָל אֲתֵר.

אִית עֵינֵין מְכַמָּה גְּוֹוִנִין, כְּגוֹן אַרְגָּמָ"ן רְגָמָ"ן, ר' רְפָא"ל, ג'
גְּבֵרִיא"ל, מ' מִיכָא"ל, ו' נוּרִיא"ל, וְרָזָא דְּמִלָּה מְרַכְּבוּ אַרְגָּמָ"ן
(שִׁיר ה ו), א' אוּר דְּנִהִיר בְּאֵלִין אַרְבַּע גְּוֹוִנִין, א' אוּרְפְּנִיא"ל וְאִיהוּ (דף
קכז ע"ב) מַטְטְרוּן, אוּר פְּנִיא"ל, וּבְגִין דָּא אֲתַקְרִי שֶׁר הַפְּנִים, וְאִיהוּ



רזיא"ל ואיהו אוריא"ל, דהכי סליק לחשבן רזיא"ל, ואיהו סליק לחשבן רמ"ח פקודין דאורייתא, כחשבן אברה"ם, ודא מלאך החסד, דמתמן, אורייתא אתייהבת, הדיא הוא דכתיב (דברים לג ב) מימינו אש דת למו, ואיהו ממונה על רזי אורייתא, והוא גלי עמיקתא ומסתרתא, ידע מה בחשוכא, בגין דחשך איהו לבושא דאור, וביה אל"י דאתמר ביה (שמות טו ב) זה אל"י ואנוהו, אור הוא ר"ז, וכל מאן דידע בהו עליה אתמר (דניאל דו) וכל רז לא אניס לך, ואיהו נהיר בגוון חוור דעינא, ואיהו נוריא"ל גור דליק מסטררא דשמאלא, דתמן רי"ו גבורה, ומתמן פקודין דלא תעשה, כרסיא דרחמי לימינא כרסיא דדינא לשמאלא, עמודא דאמצעייתא כליל תרתייהו וביה יהו"ה, דכפל שמה תרין זמנין יהו"ה יהו"ה, ומשה דאתאחיד ביה כפל שמה משה משה, ובגין דא ואדעך ב'ש"ם (שמות לג יז) בתרין שמהן.

עיינין מרקמן נקידין בנקודין חוורין, כגון נקודין דעל לול"א, אסתמר מניה רמאי איהו, ומאי דאיהו בנקודין סומקין אושיד דמא איהו, בנקודין ירוקין כעסן איהו מסטררא דמרה, בנקודין אוכמין גולן איהו גנב, כל בישין דעלמא אית ביה, עיינין עמיקין אית בהון עומק טוב ועומק רע, האי לא ידע בר נש לביה, לביה עמוק עמוק מי ימצאנו, אם הוא עומק טוב לא יכיל בר נש למנדע חכמתיה, ואם הוא עם הארץ כמה עמוקין מחשבתיך דיליה בישין, האי איהו קבר פתוח, הדיא הוא דכתיב (תהלים ה) קבר פתוח גרונם וכו', לשונם עמל ואון, אסתמר מעינא דא, בכל מה דאסתפל אתלטיא, איהו מסתפל לתתא למחשב כל מחשבין בישין, לית סופא לרשיעותיה.

עיינין גבהנין בהפוכא, עלייהו אתמר (יחזקאל א יח) וגביהן וגבה להם ויראה להם, וגבותם מלאות עינים וגומר, כמה דעיינין עמיקין אינון דינא ומותא, הכי עיינין גבהנין אינון חיי ורחמי, ואית עיינין גבהנין מסטררא דההוא דאתמר ביה (שמות טו א) כי גאה גאה, סוס ורכבו רמה בים, ואית מנהון דאתחזיין גביה (ג"א דאיתחזיין על גבי) רוחא, ואחרינין דאתקריאו גאונים באורייתא, וכלהו אית לון עקרא לעילא, ובגין דא וגביהן וגבה להם ויראה להם, מסטררא דההוא דאתמר ביה (קהלת ה ז) כי גבה מעל גבה שמר, ודא מרכבה לעילא מן



מִרְכָּבָה, וּגְבוּהִים עֲלֵיהֶם, הָדָא הוּא דְכִתְיָב (ישעיה כב א) מִשָּׂא גֵיא חֲזִיוֹן
 מַה לָּךְ אִיפָּה כִּי עֲלִית כְּלָךְ לַגְּגוֹת, וְאַלִּין אֵינוֹן דְּרָכְבִּין עַל מִרְכָּבוֹת.
 וְעוֹד וּגְבִיֶהֶן אֵלִין אֵינוֹן אֹפְנִים, דְּאֵינוֹן כְּגוֹנָא דְאַתּוֹן, וּגְבָה לָהֶם
 אֵלִין אֵינוֹן שְׂרָפִים דְּאֵינוֹן לְקַבֵּל טַעְמֵי דְלַעֲיָלָא, כְּתָרִין עַל
 אַתּוֹן, וּגְבוּתָם מְלֵאוֹת עֵינַים אֵלִין נְקוּדִין, דְּאַתּוֹן מְלֵאוֹת עֵינַים
 מְנִיִּיהוּ, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (זכריה ד י) עֵינֵי יְהוָה יְהוּ"ה הִמָּה מְשׁוּטְטִים בְּכָל
 הָאָרֶץ, מֵאֵי לְאַרְבַּעַתָּם, אֵלִין תְּלַת חִיוֹן, אֵינוֹן דְּאַתְקֵרִיאוּ בְּשֵׁמָא
 דְּיהו"ה, תְּלַת זְמַנִּין כְּגוֹנָא דָא יְהו"ה יְהו"ה יְהו"ה, אֵלִין אֵינוֹן אַרְבַּע
 אֲנַפִּין לְכָל סֵטֶר לְכָל חִיָּה, וּגְבוּתָם מְלֵאוֹת עֵינַים כְּגוֹנָא דָא כּ הָא
 הָכָא שְׂבָעִים וּתְרִין עֵינִין דְּאֵינוֹן לְקַבֵּל שְׂבָעִים סְנֵה דְרִין, וּמִשָּׂה
 וְאַהֲרֹן עַל גְּבִיּוֹן, אֵלִין אֵינוֹן וּגְבִיֶהֶן וּגְבָה לָהֶם. (דף קכח ע"א) כְּגוֹנָא
 דָא כּ הָא הָכָא חֲמֵשׁ וְאַרְבַּעִין עֵינִין כְּחֻשְׁבָּן אָדָם וְאֵינוֹן יְהו"ו הו"י
 וְהו"י. וְעוֹד וּגְבִיֶהֶן דָא שְׂכִינְתָא דְאִיהִי עַל גְּבֵי חִיוֹן וּמִשְׂרִינִין כְּלָהוּ,
 הָדָא הוּא דְכִתְיָב (תהלים קג יט) וּמְלָכוֹתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה, וּגְבָה לָהֶם דָא
 עֲמוּדָא דְאַמְצַעִיתָא, דְשְׂכִינְתָא אִיהִי עַל גְּבֵי אֹפְנִים, וְעֲמוּדָא
 דְאַמְצַעִיתָא דְאִיהוּ כְּלִיל שִׁית סְפִירָן עַל גְּבֵי חִיוֹן, דְאִיהוּ כְּלִיל לֹון
 מִטְטְרוֹן, וְדָא אִיהוּ כִּי גְבוּהָ מַעַל גְבוּהָ שְׁמַר וּגְבוּהִים עֲלֵיהֶם (קהלת ה
 ט), אֵלִין אֵינוֹן אָבָא וְאִמָּא, כְּתָרָא עַל רְאֵשְׁהוֹן, דְּאֵינוֹן עַל גְּבֵי שְׂרָפִים
 דְּתַלְיִין מְכָרְסִיא.

וְעוֹד וּגְבִיֶהֶן דָא אִמָּא עֲלָאָה, דְאִיהִי עַל גְּבֵי סְפִירָן דְּאֵינוֹן תְּחוּתָה,
 דְּמִינָה כָּל אַתּוֹן, וּגְבָה לָהֶם דָא חֲכָמָה, דְּמִתְמָן נְקוּדִין, וְיִרְאָה
 לָהֶם דָא כְּתָרָא דְתְמָן טַעְמֵי, וּגְבוּתָם מְלֵאוֹת עֵינַים, אֵינוֹן אֹר צַח אֹר
 מְצוּחְצַח אֹר קְדָמוֹן, וְכְמָה נְהוּרִין דְּתַלְיִין מְנִיִּיהוּ דְנִהְרִין מְלָגָאוּ,
 כְּנִשְׁמָתָא בְּגוּפָא.

וְעוֹד וּגְבִיֶהֶן אֵלִין אֵינוֹן שְׂבָעָה גְלָדֵי עֵינָא, דְּאֵינוֹן דָא עַל גֵּב דָא
 כְּגְלָדֵי בְּצֵלִים, וּגְבָה לָהֶם דָא עֵינָא דְאִיהוּ כְּלִיל כָּל גְּוֹנִין,
 וּגְבוּתָם מְלֵאוֹת עֵינַים אֵלִין כְּנָפֵי עֵינָא וְעַפְעַפֵּי וְכְרוּבֵי עֵינָא, דְּאַרְבַּע
 גְּוֹנִין אִית בְּעֵינָא לְקַבֵּל אַרְבַּע אֲנַפִּין דְכָל חִיָּה, וּתְרִין כְּנָפֵי עֵינָא
 דְּאֵינוֹן עַפְעַפִּים, וּתְרֵי כְרוּבֵי עֵינָא, אֵינוֹן לְקַבֵּל אַרְבַּע גְּדַפִּין דְכָל חִיָּה,
 וּבְאֵלִין אַרְבַּע גְּוֹנִין דְּעֵינָא נְהִרִין אַרְבַּע אַתּוֹן יְהו"ה, וּבְאַרְבַּע כְּנָפֵי
 עֵינָא נְהִיר אֲדָנִי, דָא אִיהוּ כִּי גְבוּהָ מַעַל גְבוּהָ שְׁמַר, וּגְבוּהִים עֲלֵיהֶם
 (שם) אֵלִין אֵינוֹן יְהו"ה אֵהִי"ה אָבָא וְאִמָּא.



ועוד עיינין גבוהין מסטרא דימינא, ועיינין עמיקין מסטרא דשמאלא, דא ענו ודא ביישן, מסטרא אחרא דא גס רוח ודא עז פנים, כרובי עינא ועפעפי עינא עלייהו אתמר (שמות כה כ) וְהָיוּ הַכְּרוּבִים פּוֹרְשֵׁי כַנָּפִים לְמַעַלָּה, סוככים בכנפיהם על הפפרת, דא כפורתא דעינא, תלת גוונין דעינא אינון אהי"ה יהו"ה אדנ"י, כלל ופרט וכלל, ואינון יחדא ברכה קדושה, וסימן י'ענגו ב'יום קראנו (תהלים כ י), דהכי סליק חשבון תלת שמחן אלין כחושבן יב"ק, אהי"ה כתר עלאה, יהו"ה עמודא דאמצעייתא, אדנ"י שכנתא תתאה, אדנ"י כלל (נ"א יהו"ה), אהי"ה פרט, יהו"ה (נ"א אדנ"י) וכלל.

ועוד עינא כגוונא דגופא, תרין כרובין דיליה כגוונא דתרין שוקין, תרין עפעפי עינא לקבל תרין דרועין, אלין מספכין ואלין פרחין, ואית כרובי עינא רברבין ועינא זעירא ואית כרובי עינא זעירין ועינא רברבא, בגין דא אמר לאהרן ולבש הפהן מדו בד (ויקרא א ו), ואוקמוהו מארי מתניתין, מאי מדו כמדתו, הכי צריכין לבושי עינא דאינון כרובי עינא, דאינון דו פרצופין כתנות עור, דיהוין כמדא דעינא.

ובגין דא (דברים כה יג) לא יהיה לך בביתך אבן ואבן איפה ואיפה גדולה וקטנה, דגודל איהו מדה לעיינין לחוטמא לשפון לאודנין לפומא, האי איהו מדה דכלא, ובגין דא אמר קרא (שמות כו ב) מדה אחת לכל היריעות, ועל פנפי עינא אתמר (תהלים קד ד) עושה מלאכיו רוחות משרתיו אש לוהט, אלין אינון גוונין עינא, ולקבל תרין כנפי עינא אינון תרין שפון דפתחין וסגרין, ולקבלייהו תרין כנפי ריאה, ועינא לקבל לבא דאיהו אש לוהט, ובכנפי ריאה רוחא דנשיב בהון, עלייהו אתמר עושה מלאכיו רוחות.

וכל אבר ואבר ברא ליה קודשא בריך הוא במדה במשקל, ואם תשכח עיינין חד זעיר וחד רברבא, לאו איהו דא במשקל ובמדה, שקרן איהו, אסתמר מיניה, או אם עיינין רברבין ופומא זעירא, וחוטמא אריכא ואנפין זעירין, (נ"א עקימין) דלא אזלין כלהון במדה, עיינין וחוטמא ואנפין ופומא, עולן איהו דא, ובגין דא לא תעשו עול במשפט במדה וגומר (ויקרא יט לה), במדה דא מדה דשיעור קומה. (דף קכח ע"ב) דכל מאן דלא איהו בעל מדות, אכחיש שיעור קומה דלעילא, ולא אתנטיל מתמן, דעשר ספירן דלעילא כלהו אזלין



במדה מסטרא דאת י', ובמשקל מסטרא דאת ו', תרי מאזני השקל
אינון ה' ה', מדה אחת.

תא חזי י' איהו רישא, ואיהו מדה דעיינין דאודנין דאנפין דתרין
נוקבין דחוטמא, מדה דפומא, שקל הקדש דא ו', שקל
דגופא, כנפי השקל ה' אצבען דימינא וה' דשמאלא, ובגין דשמא
דיהו"ה איהו מדה ושעור ומשקל, אמר קרא (ויקרא יט לה) לא תעשו
עול במשפט במדה במשקל ובמשורה, ובגוונא דא לא יהיה לך
בכיסף אבן ואבן גדולה וקטנה (דברים כה יג), מאי כיס הכא דא פומא.
(דף קכח ע"ב).

אדהכי הא סבא עלאה אזדמן לגביה, ואמר והא אם עיינין שקילין
הא אינון במדה, אבל אם אינון עיינין רברבן ושפון זעירין
לא אכחיש מדה, אלא אם עיינין דא רב ודא קצר, דא עב ודא פחוש,
או אנפין דא אריך ודא קצר, דא עב ודא פחוש, אלא בתר דזיווגין
שקילין כל חד למיניה, ודאי לא אכחיש עובדא דבראשית.

ב' בתוספת, תרין כיסות פומא ולבא, דהכי אוקמוהו מארי מתניתין
עלייהו, מי שאין תוכו כברו אל יכנס לבית המדרש, דודאי איהו
מאילנא דטוב ורע, דאיהו יימא חד בלב וחד בפפה, מאן דאיהו
מאילנא דחיי איהו תוכו כברו, פומא ולבא שוים, ועלייהו אתמר
(בראשית ג כב) ולקח גם מעץ החיים ואכל וחי לעולם, אבל אחרא דאין
תוכו כברו דלאו פימיה ולביה שוין, עליה אתמר (שם ב יז) ומעץ הדעת
טוב ורע לא תאכל ממנו, דודאי דא איהו ערבוביא בישא, דמשקר
מונייטא דמלכא, דמערב כספא בעופרת. ודא הוה חטא דחיה
דהטיל בה נחש זוהמא, דאיהו עופרת דאתערב בטפה (נ"א בכספא)
חוורא כספא מזוקק, ולא אתדכי זוהמא מניה עד דאתא אברהם
ועאל בנורא ואתלבן כספא, ונפיק עופרת לבר דאיהו ישמעאל,
ואתמר באדם מושך בערלתו הוה, אתערב ערבוביא בדהבא,
אצטריך ביצחק, ואפיק זוהמא לבר ודא עשו, ביעקב נח ואשתרש
ואפיק תולדין, ואתרבי עץ החיים בענפוי ושרשוי.

עיינין בעגולא מסטרא דאת י', באריכו מסטרא דאת ו', כנפי עינא
אינון ה"ה, בארבע אתנון אלין איהו עינא במדה במשקל
ובמשורה, והכי כל אבר ואבר ביה תשכח יהו"ה, דאזיל במדה



ובמשקל, ואיהו במדה ובמשקל דדבורא, קלא איהו שקל, מדה דבור, כנפי תקלא תריז הבלין דאינון אמירה וקריאה.

גוונין דעינא, חוור לבנה סומק מאדי"ם, ירוק חמ"ה, אוכס שבתא"י, תכלת צד"ק, ואינון פגוונא דחסד גבורה תפארת יסוד ומלכות, תרי כרובי עינא נצח והוד לקבליהו נג"ה ככ"ב, פגוונא דסטרא דדכיו, הכי אינון מסטרא אחרא.

שבועה ככבי לכת אינון שבע כפולות בגיד כפר'ת פגוונא דא ב בג ג ד ד כ כ פ פ ר ר ת ת, דינא רפיא ודינא קשיא, ובהון והחיות רצוא ושוב (יחזקאל א יד), רצוא בדג"ש ושוב ברפ"ה, ואינון דינא ורחמי, והכי אינון מסטרא אחרא שבע כפולות, לקבליהו שבע רקיעין שבע ארעין, ואינון שבעה ושבעה מוצקות (זכריה ד ב), והכי אינון שבע תרעין דגיהנם ושבע היכלין, מליין נחשים ועקרבים ונחשוכא, דמתמן הוה מתנבא בלעם חייבא, ועליהו אתמר (ישעיה נא ו) כי שמים כעשן נמלחו והארץ כפגד תבלה, וככביא דלהון עליהו אתמר (שם לד ד) ונמקו כל צבא השמים (תהלים קב כז), המה יאבדו ואתה תעמוד, ובאבודא דלהון (שם צו יד) 'שמחו השמים ותגל ה'ארץ דאתבריא בשמא דיהו"ה.

אנפין אינון בארבע גוונין, אית בר נש (דף קכט ע"א) דאנפוי חוורין מסטרא דאנשי חיל, ואית בר נש דאנפוי סומקא מסטרא דיראי אלהי"ם, ואית בר נש דאנפוי ירוקין מסטרא דאנשי אמת, ואית בר נש דאנפוי אוכמין מסטרא דשונאי בצע, לקבליהו ארבע אחרנין מסטרא דמסאבו כלהו חשוכין, אנפין מסטרא דימינא בישא עופרת, דמתרבין מליחה חוורא, אינון עבים וגסים, ועינוי גסים ועבים, וגופיה עב וגס, מסטרא דימינא מוחא, חוורא ככספא, זרע אברהם אוהבי (ישעיה מא ה), ומאן דאיהו אנפוי וגופיה וכל אברין דיליה גסין ועבים, איהו עצל כבד חשוף, ומסטרא דהאי ליחה אתמר באברהם (בראשית טו יב) ותדמה נפלה על אברם, והנה אימה חשכה גדולה נפלת עליו, והאי ליחה איהי זיהמא דהטיל נחש בחנה, ומסטרא דיליה תכבד העבדה (שמות ה ט), ומסטראה ולא שמעו אל משה מקצר רוח ומעבודה קשה (שמות ה ט), ומסטראה ויכבד לב פרעה (שם ט ז) ועבדיו, ואיהי כובד המס וכובד המלאכה.



אֲנָפִין יְרוּקִין, אֵינֻן מִסְטָרָא דְמָרָה, יְרוּקִין חֲשׂוּכִין, וְהָאֵי בַר נִשׁ אִיהִי קַל, בְּהַפּוּכָא דְלִיחָה דְאִיהִי כְּבֵדָה, הָאֵי קַל וְהָאֵי כְּבֵד, הָאֵי פְתִי לְבִישׁ וְהָאֵי פְקָחָא לְבִישׁ, הָאֵי מְזַקִּין בְּמַהִירוּ וְאֶקְדִים בְּסִיבוּ, וְהָאֵי קִשְׁיִשׁ בְּסִיבוּ, וְאִיהוּ מְאוּחָר בְּסִיבוּ, הָאֵי אֶתְעַבְדַּ פְתִי לְמַפְתִּי בְנֵי נָשָׂא בְרַמְאוּת, בְּגִין דְאִיהוּ מִסְטָרָא דְנָחַשׁ הַקְדָּמוֹנִי דְמַפְתִּי לְבְנֵי נָשָׂא, אֶסְתַּמַּר מְנִיָּה, וְהָאֵי יְרוּקָא פְקִיחָא לְבִישׁ, הָאֵי כָּל מַה דְאִית בְּלַבִּיָּה שְׁפִידָא לְכַר, וְהָאֵי גְנִיז לֹוֹן לְגָאוּ, הָאֵי כָּל עוֹבְדוּי בְּעַפְכוּבָא, וְדָא כָּל עוֹבְדוּי בְּמַהִירוּ, וְאִיהוּ יָבֵשׁ גּוּפָא וְאֲנָפִין וְכָל אַבְרִין דִּילִיָּה, בְּהַפּוּכָא דְאַחְרָא, בְּגִין דְגִיָּהֲנַם דְאִיהִי מָרָה יְרוּקָא אֶקְדִי בִיָּה דְאִיהִי כְּעֵס, כְּעֵסָן אִיהוּ וְדָאֵי, דְאֶקְדִי בִיָּה נִוְרָא לְפּוּם שְׁעָתָא וּמִידָא שְׁכִידָא, הָכֵי כָּל עוֹבְדוּי בְּעֵי לְמַעַבְדַּ בְּמַהִירוּ, וְאַחְרָא דְאִיהוּ כְּבֵד בְּנַחַת, דָּא בְּהַפּוּכָא דְדָא, דָּא נָחַשׁ וְדָא שְׂרָף, דָּא מִיָּא וְדָא אֶשָׂא, מִיָּא דְמִי טוּפְנָא דְחָבִיל כָּל בְּשָׂרָא, הָאֵי אַחְרָא מְנִיָּה גְפָרִית וְאֶשׁ.

אֲנָפִין סוּמְקִין מִסְטָרָא אַחְרָא, הָאֵי אֶתְחִזִּי בִּינוּנֵי לָא גַם וְלָא יָבֵשׁ, הָאֵי אֶתְאָדָם מִסְטָרָא דְמַאָדִים, אוֹשִׁיד דְמָא אִיהוּ, אֶסְתַּמַּר מְנִיָּה, וְתִרִין אֵינֻן בְּהַפּוּכָא סוּמְקִין וְאוּפָם, דָּא בִּינוּנֵי בְּמַתְקָלָא, וְדָא בְּהַפּוּכָא מִסְטָרָא אַחְרָא, דָּא שְׂמֻחָן וְדָא עֲצִיב, שְׂמֻחָן מִסְטָרָא דְדָם, שְׂחוּק הַכְּסִיל, וְדָא עֲצִיב מִסְטָרָא דְמָרָה אוּכְמָא, דָּא גִזִּיל וְשְׁפִידָא דְמָא, וְאִיהוּ וּוְתִרִין, וְדָא כְּנִישׁ קוּבֶץ עַל יָד.

מִסְטָרָא דְדַכְּיוּ בְּהַפּוּכָא, אֲנָשֵׁי חֵיל אֲנָפִין חוֹרִין מִסְטָרָא דְמוּחָא, יְרָאֵי אֱלֹהִים מִסְטָרָא דְלַבָּא, אֲנָשֵׁי אַמַּת מִסְטָרָא דְפּוּמָא, שׁוֹנְאֵי כְּצַע מִסְטָרָא דְגּוּפָא, וְהָא אוּקְמוּהָ אֲנָשֵׁי חֵיל יְרָאֵי אֱלֹהִים אֲנָשֵׁי אַמַּת שׁוֹנְאֵי כְּצַע מִסְטָרָא דְאֲדַנִּי, שְׁעוּר וּמְדָה דְלַהוֹן יְהוּ"ה מְלַגְאוּ וּמְלַכְרוּ, י' אֶתְלַבֵּשׁ בְּאֲנָשֵׁי חֵיל וְדָא מוּחָא דְתַמָּן חֲכָמָה, ה' בְּיָרָאֵי אֱלֹהִים דְאִיהוּ לַבָּא, וְתַמָּן דְחִילוּ וּרְחִימוּ דְאֵינֻן י"ה בְּיָמִינָא וּבְשְׂמָאלָא, וְאֵינֻן נִסְתָּרוֹת בְּמוּחָא וּבְלַבָּא, ו' אֶתְלַבֵּשׁ בְּפּוּמָא מִסְטָרָא דְאֵלִין דְאֵינֻן אֲנָשֵׁי אַמַּת, ה' אֶתְלַבֵּשׁ בְּגּוּפָא מִסְטָרָא דְאֵלִין שׁוֹנְאֵי כְּצַע, וְאֵינֻן תּוֹרָה וּמְצוּהָ, וְעֲלִיָּהוּ אֶתְמַר וְהַעֲגִלוֹת.

אֲנָפִין עֲגוּלִין מִסְטָרָא דְנְקוּדֵי, דְאֵינֻן קַמִּין פְּתִיחַ צַרִּי סְגוּלָא שְׁבָ"א חֵלִים חֵר"ק שְׂר"ק שׁוּר"ק, מְלָכוֹת עֲגוּלָא דְכָלְהוּ. תָּא חֲזִי, תִּשְׁעָ זְמַנִּין יְהוּ"ה, בְּכָל סְפִירָה וּסְפִירָה נְקוּדָה דִּילִיָּה, וְאִיהוּ יְהוּ"ה בְּמְלָכוֹת בְּלָא נְקוּדָה, וְאֵלִין אֵינֻן נְקוּדִין דְמַחֲיִיבִין כָּל סְפִירָה



וספירה, תשע נקודין אינון חד יהו"ה בקמ"ץ, תננינא יהו"ה בפתח, תליתא יהו"ה בציר"י, רביעא יהו"ה בסגול חמשא יהו"ה בשב"א, (דף קכט ע"ב) שתיתא יהו"ה בחל"ם, שביעא יהו"ה בחיר"ק, תמינא יהו"ה בשלש נקודות, תשיעא יהו"ה בשור"ק, מלכות יהו"ה כלילא מכלהו. קמ"ץ אתקרי בנקודה דא מסטרא דכתר עלאה דאיהו סתים כקמ"ץ, דאיהו סתים במחשבה, דלא ידע בר נש מה דאית בגויה, ומאן דאיהו לגו סתים במחשבה, עלת העלות קרינן ליה.

ואתקרי פת"ח כנקודה דא — מסטרא דחכמה, דבה אתפתח ואתגלייא מחשבה סתימא, כגוונא דא לעילא כדיוקנא דא לתתא כדיוקנא דא ותרין נקודין אתגליאו באימא, בכתרא עלאה סתימין אינון, ואתעבידו צרי יהוה, עליהו אתמר (בראשית ב ז) ויצר יהו"ה, כי ביי"ה יהו"ה צור עולמים (ישעיה כו ד), צייר תרין עלמין עלמא דין ועלמא דאתי.

אם אין מעטרים למוד הגולה השנתית בלמוד הקבלה יום אחד, למוד המשנה אינו כלום

...ממנו [מדברי התקוני זהר תקון מ"ג דף פ"ב]. יודע החיוב וגדל השכר למי שלומד הקבלה, כי למוד הזהר בגירסא בעלמא בונה עולמות, וכל שכן אם יזכה ללמד ולהבין פרוש מאמר אחד יעשה בו תקון למעלה בשעה אחת מה שלא יעשה בלמוד הפשט שנה תמימה כו'. ואין צרך להאריך בראיות לזה המפרשים מפי גבורות הקדוש עליון האר"י זכרוננו לברכה כו'. אלא ודאי למודו כל השנה אינו כלום אם אין מעטרו ביום אחד בלמוד הקבלה, כי שקול הוא כנגד כלם.

וזה שאמר [בתקוני זהר שם] וגרים דלא ישתדלון בהון, דוק מינה הא אם ישתדלון בהון כל אחד כפי יכלתו אפלו יום לשנה, תורתו כלה עושה פרות למעלה, וכל שכן אם קובע עת להשם שעה אחד בכל לילה, אז מבטח לו שהוא בן עולם הבא מבני היכלא דמלכא ויהיה מרואי פני המלך היושבים ראשונה במלכותא דרקיעא. ודי בהערה זו למי שחננו השם בינה והשכל.

(כסא מלך לתקוני זהר תקון מ"ג אות ט')

ילמד אדם זהר בחשק גדול
ללמד ספר הזהר בחשק גדול.

(הנהגות מהרב נחום מטשרנוביל זכר צדיק וקדוש לברכה)



סדר הלימוד ליום כג תמוז [יום 289 בשנה]

סגו"ל דא חסד, ביה שכינתא איהו סגולת"א לעילא, סגו"ל לתתא, סגולתא ורחימא מסטרא דימינא, שב"א כגוונא דא מסטרא דשמאלא, כי בא"ש יהו"ה נשפט (שם סו טז), ותפול שבא ותקחם (איוב א טו), שבה עמדי (בראשית כט יט) דאיהי שכינתא דאתקרי שב"א מסטרא דשמאלא. ואתקרי חל"ם כגוונא דא מסטרא דעמודא דאמצעיתא, משם רועה אבן ישראל (שם מט כד), אבן מאסו הבונים היתה לראש פנה (תהלים קיח כב), כל מרגליתא יקירא איהי בחל"ם, הדא הוא דכתיב (שמות כח יט) לשם שבו ואחלמה, וביה ונחלמה חלום (בראשית מא מא).

חר"ק אתקרי מסטרא דשוקא ימינא כגוונא דא. ביה חקירה, החקר אלו"ה תמצא (איוב יא ז), ואיהו קרח הנורא, קרח מההוא נורא (יחזקאל א כב) דאיהו עמודא דאמצעיתא. שר"ק הוד אתקרי, כגוונא דא יהוה, מתמן אתקריאת שכינתא שר"ק, קשר המרכבה, ואיהו הוד דמשה, ביה אשתלימו חמשה בריחים לקרשי צלע המשכן השנית (שמות כו כז), פחושבן ה' דיליה, אשתאר ו"ד דו פרצופין, עליה אתמר (שם טז) עשר אמות ארך הקרש, קרש, קשר.

שורק יהוהויהו, דא צדיק, דאיהו קושר המרכבה, דאיהי שכינתא עם קודשא בריך הוא, הדא הוא דכתיב (ד"ה א כט יא) כי כל בשמים ובארץ, ודא דמתרגמינן דאחיד בשמיא ובארעא, ועליה אתמר (ירמיה ב כא) ואנכי נטעתיה שורק כלה זרע אמת, זרע אמת הוא ודאי, דאתמר ביה (מיכה ז כ) תתן אמת ליעקב, איהו זרע, ושכינתא עזר, הדא הוא דכתיב (בראשית ב יח) אעשה לו עזר כנגדו, כל אלין נקודין אתחייבו בשמא (נ"א אתחייב שמא) קדישא מסטרא דתשע ספירן, ומלכות כלילא דכלהו, אהבת פלולתיה (ירמיה ב ב), הא הכא אנפין עגולין דלעילא, נקדין בנקודין.

ואית אנפי רבירבי, ואנפי זוטרי, אנפין דרחמי, ואנפין דזעם, דבהון וא"ל זועם בכל יום (תהלים ז יב), ובגין דא אמר למשה המתן לי עד שיעברו פנים של זעם, ומיד ויעבור יהו"ה על פניו ויקרא, יהו"ה יהו"ה א"ל רחום וחנון (שמות לד ו), דאינון ברזא דאת וא"ו, תלת עשר מכילן, א' דבאמצעיתא דוא"ו ארך אפים מאי אפים דיליה ו"ו, דבהון מאריך אנפין על חייביא, ומרחם על עלמא, ועליהו אתמר



(במדבר ו כה) יָאֵר יְהוָה פָּנָיו אֵלֶיךָ וַיִּחַנְךָ, יֵשָׂא יְהוָה פָּנָיו אֵלֶיךָ, ה' ה' אֵינֹן גְּבוּרֵיךָ דְּאֲנֹפִין חַוּוֹר וְסוּמָק, וְחוֹטְמָא אִיהוּ אַרְיָ אֲנֹפִין, יו"ד פּוּמָא כָּלְלָא דְתַלְת דְּרַגְיָן, י' חוֹט בְּעַגּוּלָא, ו' לְשׁוֹן, ד' כָּלְלָא דְאַרְבַּע תְּקוּנֵיךָ שְׁפוּן וְשִׁינֵיךָ וְחַד וְגִרְוֹן.

תא חֲזִי אֲתָמַר בְּאָדָם (איוב יד כ) מְשֻׁנָּה פָּנָיו וַתִּשְׁלַחְהוּ, וּמָאן גְּרִים לִיהָ שְׁנוּיָא דְאַנְפִין, לְשֻׁנָּאָה לִיהָ דְלָא יִשְׁתַּמוּדְעֵן בֵּיהּ מְאִרֵי דְדִינָא, הָאִי אִיהוּ שְׁנוּי מְקוּם שְׁנוּי הַשֵּׁם שְׁנוּי מַעֲשֵׂה. וְעוֹד נְקוּדֵיךָ אֵינֹן סְגוּלֵיךָ נְהָרִין (נ"א בְּהָרִין) נְקוּדָה דְאֹרִייתָא, וְאֵינֹן נְעַנְוֵעִין דְאֲתָוֹן, לְקַבֵּל פְּרָקִין וְעַרְקִין, דְאֵינֹן נְעַנְוֵעִין דְאַבְרִין דְגּוּפָא. וְאֲתַקְרִיאוּ בְּאֵלִין שְׁמָהֶן, ק"דוּמִיָּאל (נ"א ק"דמִיָּאל) (ס"י קמוֹאל) מ"לכִּיָּאל צ"וּרִיָּאל הָא קָמִין בְּאֲתָוִי, פ"דֹאל ת"וּמִיָּאל ח"סדִיָּאל הָא פִּתְחָא, צ"וּרִיָּאל ר"זִיָּאל י"וּפִיָּאל הָא צְרִי, ס"מטוּרִיָּה (דף קל ע"א) ג"זִרִיָּאל (נ"א ג"בִּרִיָּאל) ו"ענֹאל ל"מוֹאל הָא סְגוּלָא, ש"מֵעִיָּאל ב"רכִיָּאל א"הנִיָּאל הָא שְׁבָא, ח"נִיָּאל ל"הרִיָּאל (נ"א ל"הדִיָּאל) מ"חנִיָּאל הָא חֵלֶם, ח"זִקִיָּאל ר"הטִיָּאל ק"רִשִׁיָּאל (נ"א ק"דוּשִׁיָּאל) הָא חֶרְקָא, ש"מוֹעָאל ר"עמִיָּאל ק"נִיָּאל הָא שְׂרָקָא, ש"מִשִׁיָּאל ר"פֹאל ק"דִשִׁיָּאל הָא שְׂרָקָא, הָא תְּמִנָּא וְעֶשְׂרִין שְׁמָהֶן, דְאֲתָמַר בְּהוֹן (תהלים קיא ו) כַּח מַעֲשֵׂיו הִגִּיד לְעַמּוֹ, זְכָאִין אֲנֹפִין דְנְהָרִין בְּהוֹן אֵלִין שְׁמָהֶן, וְאֵינֹן לְקַבֵּל י"ד פְּרָקִין דִּיד יְמִינָא וְלְקַבֵּל י"ד פְּרָקִין דִּיד שְׁמָלָא, יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה, כּוּז"ו בּוּכְס"ז כּוּז"ו, עֲלִיָּהוּ אֲתָמַר (שמות כ ג) לֹא יִהְיֶה לְךָ אֱלֹהִים אֲחֵרִים עַל פָּנָי, וְאִם לֹא עֲלִיָּהוּ אֲתָמַר (משלי יא כא) יָד לִיד לֹא יִנְקָה רַע.

חוטמא אריכא, דא הוא בר נש דאית ביה רחמי, חוטמא קמיטא מארי דרוגזא איהו, חוטמא עקימא מסטרך דחויא איהו בכל אבר דחב בר נש ההוא חויא איהו כריכא תמן ועקים ליה, בין באודנין בין בעינין בין בחוטמא בין בפומא, ועליה אתמר (קהלת א טו) מענת לא יוכל לתקון וגומר, וכל כאבין דבני נשא דאינון תקיפין, דאתמר בהון (דברים כח נט) וּחְלִים רָעִים וְנֶאֱמָנִים, הוא דנשיך לון ההוא חויא בכמה נשיכין בההוא אבר דחב, עד דאתפרע מההוא חובא, ובגיניה אתמר אפילו נחש כרוך על עקבו לא יפסיק, לא יפסיק ביחודא בצלותיה, והא כתיב בכל פקודין (ויקרא יח ה) וְחִי בָהֶם, ולא שימות בהם, אמר להם בגין דא אמרו אבל עקרב פוסק בגין דקטיל. תא חזי בחוטמא אית תרין נוקבין, מחד נפיק רוחא, ומחד נפיק



תִּנָּא, הָדָא הוּא דְכְתִיב (דברים כט יט) כִּי אֶזְעָשׁן אֶף יְהו"ה וְקִנְאָתוֹ
בְּאִישׁ הַהוּא, בְּרוּחָא קָרִיר אָמַר (שמות טו ח) וּבְרוּחַ אֶפְיֹד נַעֲרָמוּ מִי,ּ
בְּתַנָּא דְסָלִיק כְּעֶשֶׂן אָמַר (שם) נִשְׁפְּתָ בְרוּחָךְ כְּסָמוּ יָם.

אוּדְנִין אֵית בְּהוֹן אֲדָרִין וְאֶכְסְדָרִין, וְעַלִּיהוּ אָמַר דּוּד שִׁיר לְמַעְלוֹת,
דְּאִינוּן כִּי גְבוּהָ מַעַל גְּבוּהָ שְׁמַר, וּגְבוּהִים עֲלֵיהֶם (קהלת ז ה), אִי
אִינוּן אֶטִּימִין אֲדָנִין לְתַמָּא, הֲכִי אִינוּן אֶטִּימִין תַּרְעִין דְּשְׁמִיעָה
לְעִילָא לְגַבְיָהּ, וְאִינוּן תַּרְעִין דְּאֲתַמַּר בְּהוֹן (תהלים סה ג) שׁוֹמֵעַ תִּפְלָה,
שְׁמַע יִשְׂרָאֵל (דברים ו ד), מִתְּמָן צָרִיךְ לְכוּנָא בְּשְׁמִיעָה. אָמַר לִיה רַבִּי
אֲלַעְזָר, אֲבָא, וְהָא שְׁמִיעָה בְּאֵן אֲתַר תְּלִיא לְעִילָא.

אָמַר לִיה בְּרִי רְאִיָּה הוּא כְּסָא לְמַזְרַח, דְּמִתְּמָן נְהוּרָא נְפִיק לְעוֹלָם,
כְּמָה דְּאוּקְמוּהָ מְאָרִי מִתְּנִיתִין, מְזַרְחַ מְשֵׁם הָאוּר יוֹצֵא לְעוֹלָם,
יְהוּדָה אִיהוּ לְמַזְרַח, וְאֲתַמַּר בֵּיה (בראשית מט ט) גֹּוֹר אֲרִיָּה יְהוּדָה. מְעַרְב
דָּא פּוּמָא דְתִמְן עָרוּב דְכִלָּא, וְתִמְן מִתְעַרְבִין כָּל חֲיִילִין וְכָל דְרָגִין,
וּמַחְנָה אֶפְרַיִם לְמַעַרְב, וּמִטָּה לְמַעַרְב בֵּין צְפוֹן לְדָרוֹם. שְׁמִיעָה לְקַבֵּל
שְׁלַחַן בְּצָפוֹן, וְתִמְן דְחִילוֹ, הָדָא הוּא דְכְתִיב (חבקוק ג ב) יְהו"ה שְׁמַעְתִּי
שְׁמַעְדָּא יְרֵאֲתִי, וּמַחְנָה דֵן לְצָפוֹן, וְאֶזֶן דְמוֹת אֶלֶף, דְּאֲתַמַּר בֵּיה אֶלְף
בֵּינָה, דְאִיָּה נְמִי עוּז לְצָפוֹן. רִיחָא לְדָרוֹם, רִיחַ נִיחַח לִיהו"ה (ויקרא א
ט), וְאִית לְחוּטְמָא תְרִין נוֹקְבִין, כְּלִילָן מְדִינָא וְרַחֲמִי, וְאִינוּן י' י'
חוּטְמָא ו' בְּאֶמְצָעִיתָא, תְרִין צְנוּרוֹת אִינוּן דִּילִיה, וְאֲתַמַּר לְגַבִּי מַחְנָה
רְאוּבֵן לְדָרוֹם רְאוּ בֵן, תְרִין נוֹקְבִין דְחוּטְמָא אִינוּן לְקַבֵּל לְאָה וְרַחֵל,
חוּטְמָא בְּאַרְחַ מִישׁוּר בִּינִיָּהּ דָּא יַעֲקֹב.

אָמַר לִיה רַבִּי אֲלַעְזָר, אֲבָא, מְנָא לָךְ דְּאִימָא (נ"א דְבִינָה) אִיָּהּ לְצָפוֹן,
וּבָה תְלִיא שְׁמִיעָה, אָמַר לִיה בְּרִי חֲמִשִּׁין תַּרְעִין אִינוּן דְבִינָה,
וּבָה מְיִיחָדִין כ"ה כ"ה אֲתָנוּן תְרִין זְמַנִּין בְּכָל יוֹמָא, וְיִשְׂרָאֵל אִיהוּ בֵן
י"ה, בִּינָה וְדָאִי כְּלָלָא דְתִלַּת אֲתָנוּן אֲבָא וְאִימָא וּבְרָא, וּבְגִין דָּא
שְׁמִיעָה בָּה תְלִיא, לִית תְּקוּנָא מְאֲלִין אַרְבַּע אֲתָנוּן דְלָא אֲתַכְּלִילָן בָּה
עֶשֶׂר סְפִירָן, דְאִינוּן יו"ד ה"א ו"א ה"א, וְאַרְבַּע אֲתָנוּן דְאִינוּן יְהו"ה
אִיהוּ לָא אֲשַׁתְּנִי בְּכָל אֲתַר, אִיהוּ שְׁמַע דְשְׁמַאֲלָא (דף קל ע"ב) לְיִשְׂרָאֵל,
וְאֲסַתְּכַל בִּימִינָא עֲלֵיהוּ, וּבְדָרוֹם אִיהוּ מְרַחֵף עֲלֵיהוּ, הָדָא הוּא
דְכְתִיב (בראשית א ב) וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֵף עַל פְּנֵי הַמַּיִם, וּבְמַעַרְב אִיהוּ
מְמַלֵּל עִמָּהוֹן, שְׁנוּיִין אִינוּן בְּמַאֲנֵי דְגוּפָא, אֲבָל בֵּיה לִית שְׁנוּיָא כְּלָל,
הָדָא הוּא דְכְתִיב (מלאכי ג ו) אֲנִי יְהו"ה לֹא שֶׁנִּיתִי.



וּבְכָל אָבֵר וְאָבֵר (דאיהו גרא דכל פקודא) בְּעֵי בַר נֶשׁ לְאִמְלָכָא לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וּלְתַקְנָא לִיָּה אֶתֶר דְּכִיָּא וְנִקְיָא לְשַׁרְיָא לִיָּה תְּמָן, וּבִגִּין דָּא צְרִיךְ בַּר נֶשׁ לְבַעְרָא מִנִּיָּה מְכַל אָבֵר וְאָבֵר, כָּל מַחְשָׁבִין וְכָל הִרְהוּרִין בִּישִׁין דְּטַנּוּפִין דְּאִינוּן קְלִיפִין, וְצְרִיךְ לְאִוְקָדָא לֹוּן בְּכָל פְּקוּדִין כְּשִׁרִין, דְּשַׁרְיִין עַל כָּל אָבֵר וְאָבֵר דְּאִינוּן גְּרוּת, דְּכָל פְּקוּדָא גַּר אֶתְקַרִּיאַת, הֵדָּא הוּא דְּכִתִּיב (משלי ו כג) כִּי גַר מִצְוָה, גַּר יְהוּ"ה נִשְׁמַת אָדָם (שם כ כז), וּבָהּ צְרִיךְ לְמַהְוִי (שם) חוּפֵּשׁ כָּל חֲדָרֵי בֵּטֶן, וּלְבַעְרָא מִנִּיָּהוּ שְׂאוּר וְחִמְץ מוּץ וְתֵבֶן, שְׂאוּר וְחִמְץ מִן הָעֵסָה (נ"א הַטְּפָה), מוּץ וְתֵבֶן מִן הַחֻטָּה, לְשַׁרְיָא תְּמָן י"ה, י' בְּעֵסָה דְּאִיָּהִי טְפָה, ה' בְּחֻטָּה, דְּאִיָּהִי לְבַעְרָא חֹט מִן ה' דְּאִשְׁתְּאַרַת סֵלֶת נִקְיָה.

דְּכָל פְּקוּדָא דְּשַׁרְיָא עַל כָּל אָבֵר וְאָבֵר אֵית לָהּ שֵׁם יְדִיעַ, וְכָל חִיָּלִין וּמְשַׁרְיִין דְּמִלְּאָכִין דְּתַלְיִין מִנִּיָּה, כְּלָהוּ אֶתְכַנְשׁוּ לְהֵהוּא אָבֵר, וְנִטְרִין לִיָּה מְכַל מַרְעִין בִּישִׁין, וּמָאן דְּחָלִיף לֹוּן אוּ קָרָא לֹוּן בְּאָבֵר דְּלָאוּ דְּלֵהוּן, וְלָאוּ אִינוּן מִמְּנָן עַלְיָהוּ, אִיָּהוּ אֶכְחִישׁ סְדוּרָא דְּעוּבָדָא דְּבְרָאשִׁית, וְלָאוּ מִתְכַנְשִׁין לְגַבִּיָּה, לְמִלְּכָא דְּשׁוּי מִמְּנָן עַל מְלַכּוּתִיָּה, וּפְלִיג לֹוּן עַל כָּל אֶתֶר וְאֶתֶר, וְאָמַר לֹוּן אֲנִתְ תְּהָא מִמְּנָא עַל אֶתֶר כְּף וְכָף, וְאֲנִתְ כְּף וְכָף, וּלְכָל חַד שׁוּי לִיָּה בְּאֶתֶר יְדִיעַ, וּבְמִלְּהָ יְדִיעַ, לִית לִיָּה חֲלוּף בְּאֶתֶר אֶחָרָא.

אָבֵל קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּשַׁלְטָנוּתִיָּה בְּכָל אֶתֶר כְּנִשְׁמַתָּא דְּשַׁלְטָנוּתָהּ עַל כָּל אָבֵר וְאָבֵר, מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, בְּכָל אֶתֶר דְּקָרִי לִיָּה בַר נֶשׁ עָנִי לִיָּה, אֶלָּא אִם הֵהוּא אֶתֶר דְּהֵהוּא אָבֵר אִיָּהוּ פְּגוּם בְּחוּבָה דְּעָבִיד בַּר נֶשׁ, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לָא שַׁרְיָא בְּהֵהוּא אָבֵר, דְּעַלְיָה אֶתְמַר (ויקרא כא יח) כָּל אֲשֶׁר בּוֹ מוֹם לֹא יִקְרָב.

וְאָבְרִין דְּבַר נֶשׁ כְּלָהוּ אִינוּן מְסוּדְרִין עַל סְדְרֵי בְּרָאשִׁית, וּבִגִּין דָּא אֶתְקַרִּי בַר נֶשׁ עוּלָם קָטָן, וּמָאן דְּאִמְלִיךְ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַל כָּל אָבֵר וְאָבֵר, כְּאֵלוּ אִמְלִיךְ לִיָּה עַל כָּל עֲלָמָא, וְאִגְרָא דְּבַר נֶשׁ דְּאִמְלִיךְ לִיָּה עַל כָּל אָבֵר וְאָבֵר לָא אֶתְיִיָּהִיב רְשׁוּ לְגַלְאָה, דְּאִלִּין אִינוּן טְעָמִי מִצְוֹת דְּלָא אֶתְיִיָּהִיבוּ לְגַלְאָה, בְּגִין דְּלָא יְהָא בַּר נֶשׁ עוּבֵד לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַל מְנַת לְקַבֵּל פְּרָס, אָבֵל בְּרִי מְלִין אִלִּין דְּלָא צְרִיכִין לְאֶתְגַּלְיָא, יְהוּן טְמִירִין בְּלִבְךָ, עַלְיָהוּ אֶתְמַר (ישעיה כג יח) לְאָכּוּל לְשַׁבְעָה וְלִמְכָסָה עֲתִיק, מְלִין עֲתִיקִין דְּלָא אֶתְמַסְרוּ לְגַלְאָה יְהוּן טְמִירִין בְּלִבְךָ.



תא חזי כד בר נש מתעטף בעטופא דמצוה, ומנח תפלין, וקרי ליה בקריאת שמע, הָא תְּקִין לִיה כְּרִסְיָא בְּעֵטוּפָא דְּמִצְוָה, וְהָא אוּקְמוּהוּ וְהוּכֵן בְּחֶסֶד כְּסָא (שם טז ה), וּבְתַפְלִין אִיהוּ מְעִטֵר לִיה, הָדָא הוּא דְּכְתִיב (יחזקאל כד יז) פֶּאֶרְךָ חָבוּשׁ עָלֶיךָ, וְקָרָא לִיה בְּקָרָא לְשִׁרְיָא עַל כְּרִסְיָא דְּתְּקִין לִיה שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, הָכִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְתַקֵּן לִיה בְּהוּא עֲלָמָא כְּרִסְיָא וְעֵטְרָה, וּכְמָה דְּאִיהוּ נְחִית לִיה תַּמָּן, וַיְקוּם כְּרִסְיָא בְּגִינְיָה, וְאִמְלִיךְ לִיה עַל כָּל מְלָאכִין (ג"א תיילין) וּמְשַׁרְיִין דְּתַמָּן, הָדָא הוּא דְּכְתִיב (בראשית א כו) וַיְרִדוּ בְּדָגַת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּגְוִמֵר, וְרָזָא דְּמִלָּה (שמואל א ב ז) כִּי מִכְבְּדֵי אֶכְבֵּד וּבּוֹזֵי יִקְלוּ.

וּכְמָה דְּנְחִית (ס"א דמגנין) לִיה בְּכְמָה נְגוּנִין דְּשִׁירוֹת תּוֹשְׁבַחוֹת, וְהוּדְאוֹת, הָכִי כַד סְלִיק לְעֵילָא כְּלָהוּ חִיוּן דְּמֶרְכְּבוֹת, וּמְשַׁרְיִין דְּמְלָאכִין קְדִישִׁין, דְּחִיּוֹת וְאוֹפְנִים וּשְׂרָפִים, פְּתַחִין לִיה (ג"א פרישן) גְּדַפְיָיהוּ בְּחֶדְוָא בְּנְגוּנָא לְקַבְּלָא לִיה, הָא הָכָא אֲגָרָא דְּצִלוֹתָא וְתַקּוּנִין דִּילָהּ דְּאִיהִי פְּקוּדָא חָדָא.

פְּקוּדָא דְּבְרִית מִלָּה, בְּגִזְרֵיהּ דְּעַרְלָה וּפְרִיעָה, כְּמָה דְּאִיהוּ אַעְבַר מַהֲהוּא אֶבֶר כָּל אֵלִין קְלִיפִין דְּאַלְהִים אַחֲרִים, וְתַקֵּן בֵּיה אֶתֶר לְשִׁרְיָא בֵּיה שְׁכִינְתָא תַּמָּן, דְּאִיהוּ אוֹת בְּרִית מִלָּה, הָכִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כַד נִשְׁמַתִּיה (דף קלא ע"א) סְלִיקַת לְעֵילָא, הָדָא הוּא דְּכְתִיב (דברים ל יב) מִי יַעֲלֶה לָּנוּ ה' שְׁמִימָה, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אַעְבַר מִנִּיה כָּל מְלָאכִי חֲבָלָה וּמְקַטְרְגִין דְּלָא יִקְרְבוּ לְגַבְיָהּ בְּגִין דְּשָׂמָא דִּיהו"ה שְׁרִיא עֲלִיהּ דְּתִשְׁכַּח לִיה בְּאֵלִין תִּיבִין מִי יַעֲלֶה לָּנוּ ה' שְׁמִימָה, רְאשֵׁי תִיבוֹת מִלָּה, וְסוּפֵי תִיבוֹת יְהו"ה, בְּשָׂמִיהּ סְלִיק לְעֵילָא נִשְׁמַתִּיה, וּבְהוּא זְמַנָּא יִתְקַיֵּם בֵּיה (שם כח ז) וְרָאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שֵׁם יְהו"ה נִקְרָא עָלֶיךָ וַיִּרְאוּ מִמֶּךָ, וּכְמָה דְּאִיהוּ מְקַבֵּל עֲלֵיהּ כָּל פְּקוּדֵין דְּעֵשָׂה, בְּדַחִילוֹ וּרְחִימוֹ, הָכִי אִמְלִיכִין לִיה לְעֵילָא חֲיִילִין וּמְשַׁרְיִין, עַל אֵלִין עֲלָמִין דְּתַקֵּן לִיה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְעֵילָא, וּמְקַבְּלִין לִיה עֲלֵייהוּ בְּדַחִילוֹ וּרְחִימוֹ דְּמֵאֲרִיהוּן.

וּבְזִמְנָא דְּכַר נִשְׁ אֲשַׁתְּדַל בְּאוּרִיטָא דְּאִיהוּ אוּר, וּבְמִצְוָה דְּאִיהוּ נֵר, כְּאֵלוֹ נְהִיר עֲמוּדָא דְּעִנְנָא בִּימָמָא קָדָם יְהו"ה, וְעֲמוּדָא דְּאֲשַׁתָּא בְּלִילְיָא, הָכִי כְּגוּוּנָא דָּא כַד אָזִיל לְהוּא עֲלָמָא, מַה כְּתִיב בֵּיה (שמות יג כא) וַיְהו"ה הוֹלֵךְ לִפְנֵיהֶם יוֹמָם בְּעַמּוּד עָנָן לְנַחֲוֹתָם הַדְּרֹךְ,



וְלִילָה בְּעַמּוּד אֵשׁ לְהָאִיר לָהֶם, לְמָאן לְנִשְׁמָה וְרוּחָא וְנַפְשָׁא דִּילִיהּ,
 דְּאִינוּן לְקַבֵּל כְּהֵן לִוי וְיִשְׂרָאֵל, וְכֹלָא בּוֹזְכוּ דְּאוּרִייתָא דְּאִיהִי אֹור וְנֵר.
וְכָל מָאן דְּנָטִיר שַׁבַּת וְאוּקִיר לִיהּ וּמְעַנְג לִיהּ בְּגִין יְקָרָא דְּקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא, הֵכִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְהִיב לִיהּ אֶתֶר לְעֵילָא
 בְּנִיחָא דְּלָא טָרַח בִּיהּ, וְנַח תַּמָּן מְכַל טָרַחא דְּהֵאִי עֲלֵמָא דְּטָרַח
 בְּכַמְהָ גְּלִגּוּלִין וְעוֹבְדִין, בְּרִי תָא חֲזִי, כָּל פְּקוּדִין אֲלִין תְּלִין
 בְּדִיוֹקְנָא דְּמִלְכָא, וְאִית פְּקוּדִין דְּאִינוּן עַל מְנַת לְקַבֵּל פָּרַס, וְתִלְיִין
 מְדִיוֹקְנָא דְּהֵהוּא נַעַר דְּלְעֵילָא, וְצָרִיךְ לְפָרְשָׁא כָּל פְּקוּדִין דְּאִינוּן
 בְּדִיוֹקְנָא דְּמִלְכָא.

אִית (אלין) דְּתִלְיִין מְרִישָׁא, וְאִית (ואלין) דְּתִלְיִין בְּעֵינִין, וְכַמְהָ מְלֶאכִין
 וּמְשָׁרְיִין עֲלָאִין דְּאִינוּן עֵינֵי יְהוּ"ה מְמַנְן עֲלֵיהּ, וְאִית פְּקוּדִין
 דְּתִלְיִין מִן אוּדְנִין, וְכַמְהָ מְלֶאכִין דְּאֶתְקְרִיאוּ אֲזַנֵי יְהוּ"ה מְמַנְן
 עֲלֵיהּ, וְאִית פְּקוּדִין דְּתִלְיִין מְאֲנָפִין, וְכַמְהָ מְלֶאכִין דְּאֶתְקְרִיאוּ פְּנֵי
 יְהוּ"ה מְמַנְן עֲלֵיהּ, דְּאֶתְמַר בְּהוּן (יחזקאל א ו) וְאַרְבַּעָה פָּנִים לְאַחַד,
 וְאִית פְּקוּדִין דְּתִלְיִין מְחוּטָמָא, וְכַמְהָ מְלֶאכִין דְּאֶתְמַר בְּהוּן (תהלים קד
 ד) עוֹשֶׂה מְלֶאכִיו רִחוּת מְמַנְן עֲלֵיהּ, וְאִית פְּקוּדִין דְּתִלְיִין מְפּוּמָא,
 וְכַמְהָ מְלֶאכִים דְּמְמַנְן עַל קְלִין דְּאוּרִייתָא וְעַל דְּבוּרִין, דְּאֶתְמַר בְּהוּן
 (קהלת י כ) כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיךְ אֶת הַקּוֹל וּבַעַל כְּנָפַיִם יִגִּיד דְּבַר, וְאִית
 פְּקוּדִין דְּתִלְיִין מִדּוּי דְּמִלְכָא, וְכַמְהָ מְלֶאכִין מְמַנְן עֲלֵיהּ דְּאֶתְקְרִיאוּ
 יְדִין, הֵדָא הוּא דְּכַתִּיב (יחזקאל א ח) וַיְדִי אָדָם מִתַּחַת כְּנַפְיָהֶם, וְאִית
 פְּקוּדִין דְּתִלְיִין מְגוּפָא כְּעַנְבִין דְּאֶתְכָּלָא.

אָמַר לִיהּ רַבֵּי אֶלְעָזָר, אַבָּא, וְהָא לְעֵילָא הָא אוּקְמוּהָ דְּלִית גּוּף וְלִית
 גּוּיָהּ, אָמַר לִיהּ בְּרִי, לְעֵלְמָא דְּאֶתִי אֶתְמַר דְּאִיהִי אִימָא עֲלָאָה,
 אַבְל לְתַתָּא אִית גּוּפָא כְּעֵלְמָא דִּין דְּאִיהִי שְׁכִינְתָא תַתָּאָה, וְגוּפָא אִיהִי
 אוּרִייתָא, דְּמִינָה תְּלִין כָּל פְּקוּדִין, וְאִית פְּקוּדִין דְּתִלְיִין מְאוּת בְּרִית,
 וְכַמְהָ מְלֶאכִין מְמַנְן עֲלֵיהּ דְּאֶתְקְרִיאוּ מְאַרֵי דְּאוּתוּת, דְּאֶתְמַר בְּהוּן
 (בראשית א יד) וְהָיוּ לְאוּתוּת, וְעֲלֵיהּ אֶתְמַר לְמִשָּׁה (שמות ג יב) וַזֶּה לְךָ
 הָאוּת, וְהֵאִי אִיהוּ אוּת דְּכָל צְבָא הַשָּׁמַיִם מְמַנְן עֲלֵיהּ, וְאִית פְּקוּדִין
 דְּתִלְיִין בְּרִגְלִין, וְכַמְהָ מְלֶאכִין מְמַנְן עֲלֵיהּ, דְּאֶתְמַר בְּהוּן (יחזקאל א יד)
 וְהַחִיּוֹת רָצוּא וְשׁוּב, וְאֶתְמַר בְּהוּן (שם ז) וְרִגְלֵיהֶם רָגַל יִשְׂרָהּ, וְהֵכִי
 תְּלִין כְּלָהוּ מְגוּפָא, בְּשַׁעְרָא דְּתִלְיָא מְרִישָׁא, וְכָל נִימָא וְנִימָא אַחְזִי
 דְּאִיהוּ מְלֶאךָ דְּתִלְיָא מְרִישָׁא.



וְכָל מֵאֵן דְּפִשַׁע בְּפִקּוּדָא, כְּאֵלּוּ פִּשַׁע בְּדִיּוּקְנָא דְּמִלְכָא, זְכָאָה
נִשְׁמַתָּא דְּאִיְהִי בְּדִיּוּקְנָא דְּמֵאֲרִיָּה, דְּמִקְיִים פִּקּוּדִין אֱלִין, דְּמִינָה
תְּלִיין כָּל מְלֹאכִין אֱלִין דְּאֶתְקְרִיאוּ עֵינֵי יְהוּ"ה אֲזַנֵי יְהוּ"ה, וְכָל
תְּקוּנִין וְחִיילִין וּמִשְׁרַיִין דְּגוּפָא דְּלַעֲיִלָא, וְכַד סְלֶקְתָּ נִשְׁמַתָּא כָּל אֱלִין
חִיילִין סְלֶקִין עִמָּה, וְכַד נִחְתָּא כָּל אֱלִין חִיילִין נִחְתִּין עִמָּה, אִיְהִי
סְלֶם, וְהִנֵּה מְלֹאכֵי אֱלֹהִים (בְּרֵאשִׁית כח יב) סְלֶקִין וְנִחְתִּין בְּהָ, בְּהָ מִמֶּשׁ,
וְכַד סְלֶקְתָּ, קָלָא נִחִית בְּרוּמֵי רְקִיעִין לְכָל חִיילִין וּמִשְׁרַיִין, הָבוּ יְקָרָא
לְדִיּוּקְנָא דְּמִלְכָא.

מִצְוָה (דף קלא ע"ב) דְּכָל פִּקּוּדָא, בֵּיה שְׂרִיָא יְהוּ"ה, הוּא אֲשַׁתְּפַח בְּכָל
אֶבֶר וְאֶבֶר, הוּא אֲשַׁתְּפַח בְּאַרְבַּע גְּוֹנִין דְּשַׁעְרָא וּבְאַרְבַּע
גְּוֹנִין דְּעֵינָא, וּבְאַרְבַּע אֲדָרִין דְּאוּדְנָא, וּבְאַרְבַּע גְּוֹנֵי דְּאַנְפִּין, וּבְקָלָא
וּבְדַבְרוּרָא וּבְקִרְיָאָה וְאַמִּירָה, (וּבְעֵשֶׂה דִּידִין) וּבְכָל אֶבֶר וְאֶבֶר דְּגוּפָא
אִיְהוּ יְהוּ"ה, מְמַנָּא עַל כָּל מִצְוָה וּמִצְוָה, דְּבֵיה מִצְוָה בְּאַ"ת ב"ש,
מ"צ י"ה, פ"ץ ו"ה, הָא מִצְוָה יְהוּ"ה, מִצְפָּץ, יְהוּ"ה בְּאַ"ת ב"ש
מִצְפָּץ. וּבְרִי, כָּל אֶבְרִין אֶתְקְרִיאוּ כְּנֻיִין לְשִׁמָּא דְּיְהוּ"ה, וְכָל
מְלֹאכִין דְּתְלִיין מֵהָהוּא אֶבֶר כְּלֵהוּ סְלֶקִין וְנִחְתִּין בְּשְׁלִיחוּתֵיהּ, וְכָל
מֵאֵן דְּקָרָא לְמִלְאָכִין וּלְכְנֻיִין וְלֹא בְּהָהוּא אֶבֶר דְּמִמֶּנָּא עֲלֵיהּ, לִית
סְלִיק פְּעוּלָה בִּידוּי.

רִישָׁא אִיְהוּ כְּנֻיָא דְּשֵׁם אֱהִי"ה, וְכָל מְלֹאכִין, וּמִמֶּנָּן דְּהוּיּוּת, מֵהֶכָא
תְּלִיין, וּבֵיה שְׁאֲלִין מְלֹאכִין אִיְהִי מְקוּם כְּבוֹדוֹ לְהַעֲרִיצוֹ, אִי"ה
רְשִׁים בְּאֱהִי"ה, וְתִמְן הִי"ה דְּסְלִיק בְּחוּשְׁבַּן כ' דְּאִיְהוּ כְּתָר, אִיְהוּ
רְשִׁים בְּאַ"ב ג"ד ה"ו ז"ח ט"י, (אֱהִי"ה) אֱל"ף ה"א יו"ד ה"א אִיְהוּ רְזָא
דְּעֵשֶׂר אֲתוּוֹן מְעִילָא לְתַתָּא, הָאִי אִיְהוּ כְּתָר בְּרִישׁ כְּלֵהוּ שְׁמֵהּ,
וּלְעִילָא מְנִיָה יו"ד ה"י וַא"ו (נִיָּא וִי"ו) ה"י, אֱל"ף דְּל"ת נו"ן יו"ד,
לְעִילָא מְנִיָה יו"ד ה"א וַא"ו ה"א, וְכֵלֵהוּ סְלֶקִין לְאַרְבַּעִין וְתִרִין
אֲתוּוֹן, וְאֱלִין אִינּוֹן אֲתוּוֹן דְּאֶתְבְּרִיאוּ בְּהוֹן שְׁמֵיָא עֲלֵאִין, וְאַרְצוֹת
הַחַיִּים, דְּאֱלִין אֶתְקְרִיאוּ שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם, וּמֵאֵן דְּבָרָא בְּהוֹן כְּלָא, אוּמְנָא
דְּכָלָא, עֲלֵת הָעֲלוֹת מִתְעֵלָה עַל כְּלָא, הוּא בְּרִיךְ לְכָלָא, וּלְעִילָא מְכָל
בְּרַכָּאָן, הָדָא הוּא דְּכְתִיב (נַחֲמִיה ט ה) וּמְרוּמָם עַל כָּל בְּרַכָּה וְתַהֲלָה, וְלֹא
צְרִיךְ אִיְהוּ בְּרַכָּאָן מֵאַחֲרָא, דְּלִית עֲלֵיהּ מֵאֵן דְּאֲשַׁפַּע לֵיהּ.

בְּרִי אִית פִּקּוּדִין דְּתְלִיין בְּרַגְלִין, דְּאֶתְמַר בְּהוֹן (יחזקאל א ז) וְרַגְלֵיהֶם
רַגְלֵי יִשְׂרָאֵל, (שם יז) עַל אַרְבַּעַת רַבְעֵיהֶם, בְּלִכְתָּם יִלְכוּ, דָּא אַדְנִי,





דְּעֲלִיָּה אֶתְמַר (תהלים פה יד) צֶדֶק לִפְנֵי יְהוָה וְיִשֶׁם לְדָרוֹךְ פְּעַמָּיו, וְאִינוֹן
מֵאֵת אֲדָנִים לְמֵאֵת הַכֹּכָב, דְּנַחֲתִין לְמֵאָה בְּרַכָּאן, וְדָא ק' מִן צֶדְקָה
דְּאִיהִי צְלוֹתָא, צ' תְּשַׁעִים אֲמָנִים, ד' אַרְבַּע קְדוּשׁוֹת, ק' מֵאָה בְּרָכוֹת,
ה' חֲמִשָּׁה חוּמְשֵׁי תוֹרָה, וְהֵאֵי צֶדְקָה אִיהִי אִימָא עֲלָאָה, צֶדֶק אִימָא
תַּתְּאָה, דְּאֶתְמַר בָּהּ (שם) צֶדֶק לִפְנֵי יְהוָה, (ישעיה מא ב) צֶדֶק יִקְרָאֵהוּ
לְרַגְלוֹ, דָּא דִּינָא וְדָא רַחֲמֵי, צֶדֶק אִימָא תַּתְּאָה, צֶדְקָה אִימָא עֲלָאָה.

כָּא פְּקוּדֵין דְּהִלִּיכָה תְּלִיין בְּרַגְלִין, כְּגוֹן הִלִּיכָה לְבִי כְּנִישְׁתָּא, הִלִּיכָה
לְבָרִית מִיְלָה, הִלִּיכָה לְמֵת מְצוּהָ, אוֹ לְכָל הִלִּיכָה דְּמְצוּהָ, וְהֵאֵי
פְּקוּדָא דְּבָרִית מִיְלָה תְּלִיָּא בְּצַדִּיק, וְצֶדְקָה בִּידִין מִן נַתָּן תַּתָּן, כָּל
פְּקוּדֵין אִינוֹן מְשׁוּלְבִין אֵלִין עִם אֵלִין הֵדָּא הוּא דְּכֹתִיב (שמות כו יז)
מְשׁוּלְבוֹת וְכוּ', וְכֵן תְּפִלִּין תְּלִיין בְּרִישָׁא וּבִידָא שְׁמַאלָא, צִיצִית עַל
כַּתְּפָא, מְצוֹת לְלִמּוּד וּלְלִמְד בְּפּוּמָא, וְכֵן צְלוֹתֵין תְּלִיין בְּפּוּמָא, וְהֵכִי
מְצוֹת שׁוּפֵר בְּרוּחָא דְּנָשִׁיב בֵּיהּ בְּפּוּמָא, וְהֵהוּא רּוּחָא אֶתְעֵבִיד קָלָא,
וְכֵן קְרַבְנֵין דְּאִינוֹן רִיחַ נִיחַח לִיהוּ"ה תְּלִיין בְּחוּטְמָא, וְאֵעִי בּוֹסְמִין
דְּאֶבְדְּלָתָא, וְכָל דִּינֵין תְּלִיין בְּדַבּוּרָא, וְכֵן בְּעֵינֵין, כְּמָה דְּאוּקְמוּהוּ
מֵאֲרֵי מִתְּנִיתִין אֵין לְדִיין אֵלָא מֵה שְׁעֵינֵיו רּוּאוֹת.

וְאִית פְּקוּדֵין דְּתְּלִיין בְּשְׁמִיעָה כְּגוֹן קְרִיאַת שְׁמַע, אוֹ פְּקוּדֵין אַחְרָנִין,
דְּאֶתְמַר בְּהוֹן אִם הַשְּׁמִיעַ לְאֲזוּנוֹ יֵצֵא, וְדָא תְּקִיעַת שׁוּפֵר, סוּף
סוּף בְּאֵלִין אַבְרִין תְּלִיין כָּל פְּקוּדֵין, אֵלָא פְּקוּדָא דְּרִאָה וְאֶהְבָּה אֵלוֹ
תְּלִיין בְּמוֹחָא וְלַבָּא, וְכָל פְּקוּדֵין דְּעֵשְׂיָה כְּגוֹן סוּפָה וְלוּלָב תְּלִיין
בִּידִין, וּבְאֵלִין תְּקוּנֵין (ס"א פְּקוּדֵין) צְרִיף בְּרַ נֶשׁ לְאַשְׁתְּמוּדְעָא כָּל
מְלֶאכְיָא דְּאֶתְקְרִיאוּ עֵינֵי יְהוּ"ה אֲזוּנֵי יְהוּ"ה, וְאִינוֹן דְּאֶתְמַר בְּהוֹן
(תהלים קד ד) עוֹשֶׂה מְלֶאכְיָו רּוּחוֹת (מְשַׁרְתִּיו אֵשׁ לוֹהֵט), דְּתְּלִיין בְּחוּטְמָא,
וּמְלֶאכְיָין דְּאֶתְמַר בְּהוֹן (קהלת י כ) כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיף אֶת הַקּוֹל
דְּתְּלִיין בְּקָלָא, וּבַעַל כְּנָפַיִם יִגִּיד דְּבָר (שם) דְּתְּלִיין בְּדַבּוּרָא, וּמְלֶאכְיָים
דְּתְּלִיין בְּעֵשְׂיָה, כְּגוֹן וִידֵי אָדָם (יחזקאל א ד), וּמְלֶאכְיָין דְּאֶתְקְרִיאוּ
אוֹתוֹת, דְּתְּלִיין בְּצַדִּיק (דף קלב ע"א) דְּאֶתְמַר בְּהוֹן (ירמיה י ב) וּמֵאוֹתוֹת
הַשָּׁמַיִם אֵל תַּחֲתוֹ, וּמְלֶאכְיָין דְּתְּלִיין בְּרַגְלִין, דְּאֶתְמַר בְּהוֹן (יחזקאל א יד)
וְהַחַיּוֹת רָצוּא וְשׁוּב, וְנִעְנוּעָא דְּכֻלְהוּ יְהוּ"ה, וְצְרִיף לְמַנְדַּע נְקוּדָה
דִּילִיָּה, בְּכָל אַבְר וְאַבְר נְקוּדָה דְּאֶתְחַיֵּיב לְמְלֶאכְיָא דְּאִיהוּ (אור) מִים,
וּלְמְלֶאכְיָא דְּאִיהוּ אֵשׁ, וּלְמְלֶאכְיָא דְּאִיהוּ רּוּחַ, דְּכָל נְקוּדֵין אִינוֹן אֲשָׁא
וּרּוּחָא וּמִיָּא, מְלָכוֹת עֶפֶר מְאָנָא דְּכֻלְהוּ עֲלֵאִין דְּתְּלִיין מְסַפְרִין.



וּלְתַתָּא הָכִי אֵית מְלָאכִין דְּתַלְיִין מְכַסָּא וּמְלָאָךְ וְאוּפָן, דְּמַתְמָן נִשְׁמָה וְרוּחָא וְנִפְשָׁא, גּוּפָא מְאָנָא דְכֻלְהוּ, מִיכָא"ל אִיהוּ מִיָּא, וְאִיהוּ מְמוּנָה עַל יָמָא, וּבְגִין דָּא כַּד אַעְבַּר מִשָּׁה לְיִשְׂרָאֵל בְּיָמָא, בֵּיה שְׂבַח לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, הָדָא הוּא דְכְּתִיב (שְׁמוֹת טו יא) מִי כִּמּוֹךְ בְּאֵלִים יְהוָה, גְּבַרְיָא"ל מְמוּנָה עַל אֲשָׁא, אוּרִיא"ל עַל רוּחָא, רְפָא"ל עַל עַפְרָא, מְאָלִין תַּלְיִין כְּמָה רַבִּי רַבּוּן דְּמְלָאכְיָא דְּתַלְיִין מְנַיְהוּ.

בְּרִי, אַגְרָא דְאֵלִין פְּקוּדִין דְּתַלְיִין בְּאֵלִין אַבְרִים, הוּא דְמָאן דְּמִיחַד לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּשְׂכִינְתִּיהָ בְּהַאי עֲלָמָא, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְזוּוג לִיה בְּבַת זוגִיָּה לְהַהוּא עֲלָמָא, וּמָאן דְּקָרִיב לִיה לְשְׂכִינְתִּיהָ קָרְבָּנָא, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְקָרֵב לִיה בְּבַת זוגִיָּה, וּמָאן דְּעָבִיד לִיה בִּי מְקַדְשָׁא, הָדָא הוּא דְכְּתִיב (שֵׁם כה ח) וַעֲשׂוּ לִי מְקַדְשׁ, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עָבִיד לִיה בְּהַהוּא עֲלָמָא בֵּית לְדִיִּירָא (לִיה) תְּמָן דְּאִיהוּ קוּדְשׁ קוּדְשִׁין, וּמָאן דְּעָבִיד לִיה סְפָה, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְסַכֵּף עָלֵיה בְּהַהוּא עֲלָמָא, וְאִגִּין עָלֵיה מְכַל מְלָאכִי חֻבְלָה כַּד נִפִּיק מֵהַאי עֲלָמָא וְאֲזִיל לְהַהוּא עֲלָמָא.

וְכָל מָאן דְּמְבַרַךְ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וּמְקַדְשׁ לִיה בְּצְלוּתִיהָ בְּהַאי עֲלָמָא, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְבַרַךְ לִיה בְּהַהוּא עֲלָמָא, וּמְקַדְשׁ לִיה, וְלִית קְדוּשָׁה פְּחוּת מְעַשְׂרָה, אוּף הָכִי עָבִיד לִיה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַשְׂרָה חוּפּוֹת בְּגַן עֵדֶן, דְּקְדוּשִׁין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עִם שְׂכִינְתִּיהָ, אֵינוּן קְדוּשׁ קְדוּשׁ קְדוּשׁ, וְשְׂבַע בְּרַכָּאן דִּילִיה אֵינוּן בְּקַרְיַת שְׁמַע, בְּשַׁחַר שְׁתִּים לְפָנֵיהָ וְאַחַת לְאַחֲרֶיהָ, וּבְעֶרְב שְׁתִּים לְפָנֵיהָ וְשְׁתִּים לְאַחֲרֶיהָ, הָא שְׂבַע, וְיַחַד דִּילִיה שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, וְהָכִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְבַרַךְ לִיה וּלְכֻלָּה דִּילִיה, וּמְקַדְשׁ לִיה עִמָּה בְּקְדוּשָׁה, וּמִיחַד תְּרוּיְהוּ, וְכֻלָּא מְדָה כְּנֻגַד מְדָה.

סוּף סוּף בְּכֻל מָה דְאֲשַׁתְּדַל בְּר נִשׁ בְּפְקוּדֵי דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּגִינִיה וּבְגִין שְׂכִינְתִּיהָ, הָכִי אֲשַׁתְּדַל קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּגִין בְּר נִשׁ וּבַת זוגִיָּה בְּהַהוּא עֲלָמָא, זְכָאָה חוּלְקִיָּה מָאן דִּישְׁתְּדַל לְמַעְבַּד רְעוּתִיהָ, דְלִית פּוּמָא יְכִיל לְמִימַר אַגְרָא דִּילִיה בְּהַהוּא עֲלָמָא דְאִתִּי לְדָרִי דְרִין, בְּר נִשׁ עָבִיד לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא רְעוּתִיהָ דְאִיהוּ לְפּוּם שְׁעָתָא בְּהַאי עֲלָמָא, וּבְנֵי לִיה בְּנֵינָא בֵּיה, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּנֵי לִיה לְכַר נִשׁ בְּעֲלָמָא דִּילִיה בְּנֵינָא לְדָרִי דְרִין, זְכָאָה מָאן דְּשָׂרְיָא לִיה בְּכֻל אַבְר וְאַבְר דִּילִיה לְמַעְבַּד לִיה אֲתַר לְשָׂרְיָא תְּמָן, וְלֹא מְלָכָא לִיה



בְּכָל אֶבֶר וְאֶבֶר, דְּלֹא יִהְיֶה בֵּיהּ אֶבֶר פְּנוּי מִנִּיה, דְּאִם חָסַר אֶבֶר חַד
דְּלֹא שְׂרִיא עָלֶיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּגִין הֵהוּא אֶבֶר אֲתַחְזִיר לְעִלְמָא
בְּגִלְגּוּלָא, עַד דְּאֲשַׁתְּלִים בְּאֶבְרִין דִּילֵיהּ, לְמַהוּי כְּלָהוּ שְׁלַמִּין
בְּדִיוֹקְנָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּאִם חָסַר חַד לֹאוּ אִיהוּ בְּצִלְמוּ
דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

פּוּמָא עֲקִימָא לָא שְׂרִיא בֵּיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְאִיהוּ מוּם, כֹּל שְׂכָן
אִם דְבוּרָא דִּילֵיהּ עֲקִים, עָלִיהּ אֲתַמַּר (קהלת א טו) מְעָנֹת לֹא יוּכַל
לְתַקּוּן, פּוּמָא וְלִבָּא אֵינֻן לְקַבֵּל אוֹרִייתָא דְבְּכֻתָּב וְאוֹרִייתָא דְבְּעַל פִּיהּ,
קָלָא וְדַבּוּר דְנִפְיָק מִתְרוּיֵיהּ אִיהוּ ו"ה, צְרִיךְ לְאַפְקָא לֵיהּ בְּדַחִילוּ
וְרַחֲמֵי דִי"ה, וְאִם לֹאוּ, לָא שְׂרִיא תַמְן יְהו"ה.

שְׁפָוּן אֲרִיכִין מִסְטָרָא דְאֲנָשֵׁי חֵיל, רַחֲבִין מִסְטָרָא דִירָאֵי אֱלֹהִים,
שְׁפָוּן בִּינוּנִיִּים מִסְטָרָא דְאֲנָשֵׁי אַמְת, זְעִירָן בְּעַגּוּלָא מִסְטָרָא
דְשׁוּנָאֵי בְּצַע, כְּמָה קָלִין וְדַבּוּרִין נְפִיקִין מִפּוּמָא מִיַּד דְנִפְקִין מִפּוּמֵי
כְּמָה מְלֹאכִים דְאֲתַקְרִיאוּ עוֹפִין נְטֹלִין מְלוּלִין דְפּוּמָא. חֲמֵשׁ תַּקּוּנִין
אֵינֻן בְּפּוּמָא, דְאֲתַמַּר בְּסִפְרֵי יְצִירָה, אַחַה"ע בּוּמ"ף גִּיכ"ק דְטַלְנַת
זְסִשְׂר"ץ, וּבְהוּן (דְבָרִים כו ו) אֲכָנִים (דף קלב ע"ב) שְׁלֵמוֹת תְּבַנְהָ לְקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא בְּכְמָה צְלוֹתִין וּפּוּלְחָנִין, וְעָלִיֵּיהּ אָמַר יַעֲקֹב וַיִּשְׁכֵּב בְּמָקוֹם
זֶה הוּא (בְּרֵאשִׁית כח יא), וַיִּשְׁכֵּב וַיִּשְׁכֵּב כ"ב אֲתוּוֹן בְּמָקוֹם זֶה הוּא, י"ש (מְשֵׁלִי
ח כא) לְהִנְחִיל אוֹהֲבֵי יֵשׁ, כ"ב בְּךָ יִבְרַךְ יִשְׂרָאֵל (בְּרֵאשִׁית מח ט), בְּךָ בְּטַחֲו
אֲבוֹתֵינוּ (תְּהִלִּים כב ה), כִּי בְךָ אָרוּץ גְּדוּד (שִׁם יח ל), וּבְךָ בָחַר יְהו"ה (דְבָרִים
ז ט), אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לָהֶם בְּךָ (שְׁמוֹת לב יג), נְגִילָה וְנִשְׁמַחָה בְּךָ (שִׁיר א ד),
בְּהוּן בְּרוּךְ כְּבוֹד יְהו"ה מִמְּקוֹמוּ (יִחְזַקְאֵל ג יב).

אִפְלוּ בְּעַת עֲצָלוֹת וּכְבֻדוֹת יִתְגַבֵּר בְּלִמּוּד הַזֶּה
עֵקֶר גְּדוּל לְהִתְגַבֵּר מְאֹד בְּכַח לְלַמֵּד דִּיקָא בְּעַת הַזֹּאת שְׂאִינוּ מְרַגֵּשׁ בְּעַצְמוֹ
שׁוּם חֲשֵׁק לְלַמֵּד רַק הַחֲמֵר מְקַרְרוּ בְּעַצְלוֹת וּכְבֻדוֹת וְכו', אִפְלוּ שְׂמַחוּ וְלָבוּ
אֲטוּמִים וְלֹא יָכוּל לְכוּן כִּלְל מַה שְׁלוּמָד, אִף עַל פִּי כוּ יִתְגַבֵּר בְּכַח לוּמַר אַז
בְּפִיו אֵת דְּבַרֵי הַגְּמְרָא מְשֻׁנִּיּוֹת מְדַרְשׁ וְזֶהר.
(מְנַחֵת עֲנִי אוֹת כ"ה)



סדר הלימוד ליום כד תמוז [יום 290 בשנה]

דיקנא, בספר בן סירא, קליל דקן קורטמן, עב דקן איהו כרבוניא דליחא בלחותא דיליה, ובגין דא איהו פתיא שטיא, (אמר רבי שמעון) מאן דלית ליה דיקנא באנפוי ובפומוי אלא זעיר, הוא פקחא (פקיעא), דמרה ירוקא איהי אתגברת עליה, ולית ביה לחותא כלל, דיקנא בינונית דא איהו איש תם, דעתיה שלים, מאן דלית ליה דיקנא באנפוי כלל, מרה קריא ויבשתא אתגברת עלוי, לית ביה לחות וחמימות כלל, מארי דעציבו איהו, עוכדוי פאתתא.

תא חזי אית בני נשא דממללן בנענועא דעינין, ואחרנין בנענועא דידין, ואחרנין בנענועא דרישא, ואחרנין בנענועא דגופא, ואחרנין בנענועא דרגלין, דא איהו דבכל אתר דנשמתייה ביה, תמן עביד נענועא יתיר בההוא אתר.

אמר ליה רבי אלעזר, אבא, וכי נשמתא לא איהי באתר ידיעא בלבא, ואתפשטותה בכל אברין דלבא, אמר ליה רבי, והא כתיב בה (רות ג ז) ותגל מרגלותיו ותשכב, כפום עוכדוי דבר נש הכי נפיק לה מאתרהא, ונחית לה לבר מאתרהא, כגוונא דשכינתא דאתמר בה (ישעיה נ א) ובפשעיהם שלחה אפכם, ותיובתא שלימתא, מאן דאתיב לה לאתרהא דהות בקדמיתא, דבזמנא דנשמתא איהי בלבא אתקריאת מטרוניתא, כד נפקת מלבא לא אתקריאת מטרוניתא, כפום חובוי דבר נש הכי נחית לה מדרגא לדרגא ומאבר לאבר, עד דנחית לה לרגלוי, וכפום זכוון דיליה הכי סליקת, עד דסליקת לאתרה, ובגין דא בכל אתר דנחתת, תמן עבדת תנועה יתרה בההוא אבר יתיר מאחרנין.

שרטוטין דידין אשכחנא דאינון כענפין דאילנא, מנהון אריכין, מנהון קצרין, מנהון משלכן, מנהון בעגולא זעירין.

אשכחנא ברזא דמתניתא, דטורין רמאין עמיקין, גו סוספיתא, קונטרסא, קטרסא דקטרין, תמן הוה חד אוכמא בלא רגלין, מפכפך הפוכין, גוף טריף, כד הוה יתיב אזיל, כד הוה אזיל יתיב, כד הוה אזיל מהפך טורין, כד הוה יתיב מעקר טורין, מאן דאערע ביה טריף ליה וקטיל ליה, ולא אהני, זכאה איהו מאן דאסתמר מניה.



כָּל דְּיוֹקְנֵי דְּבְנֵי עֲלָמָא בֵּיהּ רְשִׁימִין, כָּל צִיּוּרֵין בֵּיהּ מְצוּיֵירִין, כָּל גְּוֹנֵין בֵּיהּ מְרַקְמֵן, דְּסִטְרֵין אַחֲרָנִין כְּמָה עֲנַפִּין תַּלְיִין מְנִיה, דְּשִׁרְבִיטֵין דְּנוֹרָא מְלַהֲטָא דְזָרִיק, כְּמָה גִלְגְּלִין סַחְרֵין לִיה, כְּלָהוּ מְלִיִין עֵינֵין דְּגוֹמְרֵין דְּנוֹרָא מְלַהֲטֵין, מְנַהוּן מְזַדְעִזְעָן חֲיִילֵין וּמְשַׁרְיִין, לִית בְּהוּן רַחֲמָנוּתָא כָּלֵל, זְכָאָה אִיהוּ מָאן דְּאִסְתַּמַּר מְנִיה.

בֵּיהּ רְשׁוּמִין דְּיוֹקְנֵין דְּחִיוּן בִּישׁוּן, דְּאִינוּן מְזַל אַרְיָה, מְזַל שׁוּר מוּעַד, מְזַל נֶשֶׁר, מְזַל אָדָם, כָּל נוּגֵי יִמָּא מְסַאָבִין בֵּיהּ מְצוּיֵירִין, וְעוֹפִין וְחִיוּן דְּסִטְרָא דְּמְסַאָבוּ בֵּיהּ רְשִׁימִין וּמְצוּיֵירִין, דְּכְלָהוּ מוּעַדִין לְקַלְקַל, כְּמָה שִׁרְבִיטֵין וְנִצּוּצֵין אַזְדְּרִיקוּ מְנִיה עַל בְּנֵי נֶשָׂא, וְאִינוּן נִשְׁמַתִין דְּחִיבֵין, דְּקָא מְרַפִּיבִין עַל בְּנֵי נֶשָׂא, מְנַהוּן דְּכוּרֵין מְנַהוּן נוֹקְבִין, לְזַמְנֵין מְרַפִּיבִין נוֹקְבִין עַל דְּכוּרֵין, לְזַמְנֵין דְּכוּרֵין עַל נוֹקְבִין, כַּד אַזְדְּרִיקוּ לָא אַזְדְּרִיקוּ לְאַתְרֵי דִיעָא, אֶלָּא כָּל חַד בְּאַתְרֵי דְלָא (דַּרְ קַלַּג ע"א) מְנִיה. וְוִי לֹוּן לְאִינוּן טִיפִין, דְּאִינוּן נִצּוּצֵין וְשִׁרְבִיטֵין אַעֲרַעְרוּ בִּינֵיהוּ, אֵלִין שְׁטֵיִן דְּלָא מְסַתְמַרִין גְּרַמְיֵיהוּ בְּזוּגָא דְלָהוּן, מְרַפִּיבִין לֹוּן בְּהוּן, וְאַתְעָבִיד אֵילְנָא דְעֵץ הַדְעַת טוֹב וְרַע.

נוֹקְבָא אִית לִיה דְּאַתְקָרִיאַת לַהֲט הַחֲרִב הַמְתַּהֲפֶכֶת, דְּכָל גִּלְגוּלִין דְּנִשְׁמַתִין בֵּיהּ מְתַהֲפֶכִין, לְזַמְנֵין מְטָה לְנַחֲשׁ, לְזַמְנֵין נַחֲשׁ לְמְטָה, וְהָכִי מְתַהֲפֶכֶת דְּכוּרָא לְנוֹקְבָא, נוֹקְבָא לְדְכוּרָא, וְאֵלִין דְּהֶפְכִין לְשִׁלְחָנָם גְּרַמִין הֶפּוּכִין אֵלִין. הֶפְכֶּפְךָ דְּכְלָהוּ לַהֲט הַחֲרִב הַמְתַּהֲפֶכֶת מְרַע לְטוֹב וּמְטָב לְבִישׁ, וְהָכִי רְזָא דְצַדִּיק וְרַע לֹו רְשַׁע וְטוֹב לוּ, וְדָא אִיהוּ גוּלֵל אֹור מְפַנֵי חֲשָׁךְ וְחֲשָׁךְ מְפַנֵי אֹור, מָאן דְּאֵלִים גְּבַר, כַּד אֵלִים נוֹקְבָא עַל דְּכוּרָא בְּגִלְגוּלָא דִּילִיה לִית לִיה דִּיקְנָא, עֶקֶר הוּא, עוֹבְדוּי כְּבַעֲרָא, תוּעָבָה אִיהוּ.

וְהָכִי אִינוּן מְתַהֲפֶכִין דְּרַגִין מְדִינָא לְרַחֲמֵי וּמְרַחֲמֵי לְדִינָא, כְּגוֹנוּנָא דְּסִטְרָא דְּדִכּוּי הָכִי מְתַהֲפֶכִין מְסַטְרָא דְּמְסַאָבוּ, אִם אֵלִים גְּבַר, וְהוּא יְהִי פָּרָא אָדָם יְדוּ בְּכָל (כְּרַאשִׁית טז יב), וְאִם אֵלִימָא נוֹקְבָא יְד כָּל בּוּ, אִית שְׁלִטְנוּתָא לְבִישׁ וְאִית שְׁלִטְנוּתָא לְטָב, אִית שְׁלִטְנוּתָא דְּשִׁלִּיט (פְּלִיק) דָּא עַל דָּא, וְאִית שְׁלִטְנוּתָא דְּנִיאוּפִין, כַּד שְׁלִיט זּוּנָה עֲלִיה, כְּלָהוּ בְּעִיָן אַתְיָן עֲלִיה, כְּמָה דְּאִשְׁכַּחְנָא בְּנְבוּכַדְנֶאצַּר, דְּאַתְמַר בֵּיה (דְּנִיאל ד כב) וּמְבַנֵי אֲנָשָׂא טְרִיד וְעִשְׂבָא כְּתוּרִין לִיה יִטְעִמוּן עַד דְּשִׁבְעָה עַדְנִין יַחְלְפוּן עֲלוּהִי, דְּאִינוּן שְׁבַעָה כְּכַבִּי דִּילִיה, יַתְחַלְפוּן עֲלוּהִי מְדְכוּרֵין לְנוֹקְבִין, וּבְגִין דָּא כַּד גִּלְגוּלָא דְּנוֹקְבָא קָא



רכיבת עליה, עובדוי איהו כַּאֲתָתָא, כַּד מְלִיל מְלִיל בְּפִתְחוֹ דִּידִין,
וְקָלִיָּה וְדַבּוּרִיָּה וְכָל עוֹבְדוּי כַּאֲתָתָא, תּוֹעֵבָה אִיהוּ, וּבְגִין דָּא מְבָרְכִין
יִשְׂרָאֵל עֲמָא קְדִישָׁא, בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שְׁלֵא
עֲשֵׂנִי אִשָּׁה.

אָמַר לִיָּה רַבִּי אֶלְעָזָר, אַבָּא, שְׁמַעְנָא דְאִית נַפְשָׁא דְמֶרְכִיבִין לָהּ
בְּכַלְבָּא, וּבְגִין דָּא אָמַר דְּוֹד (תהלים כב כא) הִצִּילָה מִחֶרֶב נַפְשִׁי
מִיַּד כָּלֵב יַחֲדָתִי, מֵאֵי יַחֲדָתִי דָּא נִשְׁמָתָא, וְכִי נִשְׁמָתָא אֶתְרַכִּיבַת
בְּכַלָּב, אָמַר לִיָּה בְּרִי אֵין, בְּהָהוּא עָרַל נַחֲשׁ הִקְדָּמוּנִי דַּפְתִּי לַחֲוָה
וְלִבְנֵי נִשָּׂא, דָּא אִיהוּ כָּלֵב, וְדָא יֵצֵר הָרַע דְּאַתָּא בְּהָהוּא עֲלָמָא מוֹרְכָב
עָלִיָּה לְקַבְּלָא עוֹנָשִׂיָּה.

וְאִית נִשְׁמָתִין אַחֲרָנִין דְּקָא אֶתְיִין בְּגִלְגוּלָא בְּכַמָּה חִיּוֹן, דְּאַתְקִרְיָאוּ
מְזַל אַרְיָה, מְזַל שׁוּר, מְזַל נֶשֶׁר, מְזַל בַּתּוּלָה, מְזַל עַקְרָב, מְזַל
טְלָה, מְזַל מְאָדִים, מְזַל נַחֲשׁ, מְזַל דְּגִים, כְּמָה דְּאַשְׁכַּחְנָא בְּתָרִין עֶשֶׂר
שְׁבֻטִין דְּאַתְמַתִּילוּ לְחִיּוֹן, דָּא לְאַרְיָה גּוֹר אַרְיָה יְהוּדָה (בראשית מט ט),
יֹוסֵף בְּכוֹר שׁוּרוֹ, יִשְׁשַׁכָּר חֲמוֹר גָּרָם, יְהִי דֵּן נַחֲשׁ עָלֵי דְרָךְ, בְּנִימִין
זָאב יִטְרָף, וּבְרִי כָּל דָּא רְזָא דְּגִלְגוּלָא דִּיֵּצֵר הָרַע, אִית לְמָאן דְּאִיהוּ
דְּמִיָּא לְאַרְיָה, וְאִית לְמָאן דְּאִיהוּ דְּמִיָּא לְחֹנִיא, וְאִית לְמָאן דְּאִיהוּ
דְּמִיָּא כְּחֲמוֹר, לְכָל בְּרִיִּין אֲשַׁתְּנִי כְּפּוֹם עוֹבְדֵיהוֹן, וּכְפּוֹם שְׁעָתָא
דְּאַתְעַבִּידוּ בָּהּ.

וְעַם כָּל דָּא זַכָּאָה נִשְׁמָתָא דְּשְׁלִיט עָלִיָּה וְרַכִּיב עָלִיָּה, כְּבַר נֶשׁ דְּרַכִּיב
עַל סוּסִיָּא אוּ עַל חֲמֹרִיָּה, וְוִי לִיָּה לְמָאן דְּחֹנִיא שְׁלִיט עָלִיָּה, הָאִי
אַתְקִרִי רִשְׁע גַּמּוֹר, וּמָאן דְּאִיהוּ שְׁלִיט עָלִיָּה אִיהוּ אַתְקִרִי צְדִיק גַּמּוֹר,
וְעָלִיָּה אַתְמַר (ישעיה מג ד) וְאַתָּן אָדָם תַּחֲתֶךָ, אָדָם בְּלִיעַל אִישׁ אָוֹן,
וְלְאָמִים תַּחַת נַפְשֶׁךָ (שם), דְּכַד בַּר נֶשׁ אִיהוּ שְׁלִיט עַל יִצְרִיָּה, הִכִּי אִיהוּ
שְׁלִיט עַל כָּל שְׁנָאוֹי, וְאִם יִצְרִיָּה שְׁלִיט עָלִיָּה שְׁנָאוֹי שְׁלִטִין עָלִיָּה.

וּבְרִי אֲשַׁכַּחְנָא בְּמַתְנִיתִין, בְּרִזָּא דְּשִׁרְטוּטִין וְצִיּוּרִין וְגוֹנוּנִין, בְּסַתְרָא
דְּרִזִּין טְמִירָא דְּטְמִירִין, דְּאָדָם דְּבְרִיאָה דְּאִיהוּ קְדָמוֹן לְכָל
קְדוּמִים רַכִּיב בְּאַרְיָה, סְטָא לִימִינָא, וְעַבִּיד שִׁרְטוּטִין, דְּאִינוּן אוֹרְחִין
וְשְׁבִילִין דִּימָא דְּאוֹרִיָּתָא, דְּעָלִיָּהוּ אַתְמַר (שם מג טז) הַנּוֹתֵן בֵּימֵי דְרָךְ
וּבְמִים עֵזָה נְתִיבָה, אָדָם דִּיִּצְרִיָּה רַכִּיב בְּשׁוּר וְסְטָא לְשִׁמְאָלָא, וְנָטִיל
אַשָּׁא בְּפִימִיָּה (דף קלג ע"ב) וְצִיֵּיר צִיּוּרִין, אָדָם דְּעֵשִׂיָּה רַכִּיב בְּנֶשֶׁר וְנָטִיל
רוּחָא בְּפּוּמוֹי וְסְטָא לְמִזְרַח בְּאַנְפוּי, וְעַבִּד גּוֹנוּנִין בְּעֵינִין בְּאַנְפוּי.



אָמַר לִיה מָאן אָדָם דְּבְרִיאָה וּיְצִירָה וְעֲשִׂיהָ הָכָא, אָמַר לִיה בְּרִי הָאִי אִיהוּ דְאַתְמַר בִּיה וְאָדָם אִין, וּמוֹתֵר הָאָדָם מִן הַבְּהֵמָה אִין (קהלת ג ט), וְאִיהוּ אָדָם דְּבְרִיאָה, דְּבִהָאִי בְּרָא עֲלֵת הָעֲלוֹת כָּל בְּרִיין, אָדָם דִּי צִירָה חֲכָמָה, עָלִיה אֲתַמַּר (איוב כח כ) וְהַחֲכָמָה מֵאִין תַּמְצָא, דְּאִיהוּ י' מֵאִין, דְּבִיה צִיר כָּל צִירוֹרִין דְּעֲלָמָא, בִּיה צִיר עֵינִין וְחוּטְמָא נּוֹקְבִין דְּחוּטְמָא נּוֹקְבִין דְּאוּדְנִין וּפּוּמָא, כָּל נְקוּדִין וְצִירוֹרִין דְּאִינוּן עֲזָקָא לְאֵת י', וְאִיהִי בְּהוּן כְּאֲבָנָא בְּרִישׁ עֲזָקָא, אָדָם דְּעֲשִׂיהָ דָא י' מֵאִין, בִּינָה, אִיהִי אִם כָּל חִי, מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, בָּה אֲתַעֲבִידוּ כָּל עוֹבְדִין דְּעוֹבְדָא דְּבְרֵאשִׁית, וְגוֹוִנִין.

אַרְיָה דְּבִיה עֲבִיד שְׂרֻטוּטִין, דָּא חֲסֵד יְמִינָא, שׁוּר דְּבִיה צִיר צִירוֹרִין, דָּא גְבוּרָה, נֶשֶׁר בְּאֲמַצְעֵיתָא, דְּבִה אֲשַׁתְּמוּדְעוּ כָּל גְּוֹוִנִין, וְדָא תַּפְאֲרַת, שְׁפִירוּ דְּכֻלָּא, דְּכָל גְּוֹוִנִין נְהָרִין בִּיה, וְנֶצַח הוּד יְסוּד אִינוּן לְקַבֵּל תְּלַת אַבְהֵן.

כָּל שְׂרֻטוּטִין וְצִירוֹרִין וְעוֹבְדִין, אִינוּן אֲתַחֲזִיין בְּשְׂכִינְתָא תַּתָּא, דְּאִיהִי דְמוֹת אָדָם, וְעָלָה אֲתַמַּר (הושע יב יא) וּבִיד הַנְּבִיאִים אֲדָמָה, כְּלָא אֲתַחֲזִי בָה לְתַתָּא, וְלִית בַּר נֶשׁ יְכִיל לְמַנְדַּע וְלֵאסְתַּפְּלָא בְּשְׂרֻטוּטִין וְצִירוֹרִין וְגוֹוִנִין דְּלַעֲיֵלָא אֲלָא בָה, וּבְגִינָה אֲתַמַּר (שמות לג כג) וְרֵאִיתְ אֵת אַחֲוֹרִי, אָבֵל לַעֲיֵלָא מִינָהּ וּפְנִי לֹא יֵרָאוּ (שם), דְּלִית בְּרִיה דִּיכִילָא לֵאסְתַּפְּלָא תַּמָּן, בְּתַקִּיפּוּ דְּצַחֲצוּחִים, וְנְהוּרָא דְּגוֹוִנִין, דְּעֲלִייהוּ אֲתַמַּר (שם כ) כִּי לֹא יֵרָאֵי הָאָדָם וְחִי, וְכִי בְּאֲנָפוּי דְּמִשָּׁה לֹא הוּוּ יְכִלִין לֵאסְתַּפְּלָא, כָּל שְׁכָן בְּעַמּוּדָא דְּאֲמַצְעֵיתָא, דְּאִיהוּ כְּלִיל כָּל שְׂרֻטוּטִין וְצִירוֹרִין וְגוֹוִנִין, וּבִיה נְהָרִין כְּלָהוּ, וְאִיהוּ כְּלִיל כְּלָהוּ (כָּלֵל דְּכֻלָּהוּ).

וּבְגִין דָּא אֲתַקְרִי ש, כְּלִיל תְּלַת עֲנַפִּין דְּאִינוּן תְּלַת אַבְהֵן, וְדָא אִיהוּ רְזָא וְשְׂכַבְתִּי עִם אַבּוֹתִי (בראשית מז ל), וּבְגִין דָּא מְלָכוֹת אִיהִי בִּת יְחִידָה, שְׂבִי"ת, דְּבִה אֲתַגְּלִיין כָּל גְּוֹוִנִין וְשְׂרֻטוּטִין וְצִירוֹרִין לְבְנֵי נֶשָׁא, וּבָה יְכִלִין לְמַנְדַּע כָּל מַה דְּלַעֲיֵלָא, וְלֹא בְּאֲתַר אַחְרָא, דְּאִיהִי כְּגוֹוִנָא דְּאֲסַפְּקֵלְרִיאָה, דְּאֲשַׁתְּמוּדַע בָּה פְּרָצוּפִין דְּאֲנַפִּין. שְׂרֻטוּטִין דִּידִין אִינוּן אִילְנָא דְּחִי, כִּד אִינוּן פְּתִיחָן לְמַעַבְד טִיבוּ, כְּשׁוֹשְׁנָה דְּאִיהִי פְּתִיחָא לְקַבְּלָא, וְלֵאֲרָקָא רִיחָא טְבָא.

וְאוֹת עוֹבְדִין טְבִין דְּאִינוּן אִיבָא לְאִילְנָא, כְּגוֹן צְדָקָה, וְכַמָּה פְּקוּדִין דְּתַלְיִין בִּידִין לְמַעַבְד בְּהוּן טִיבוּ, יְדִין דְּלֵא אֲתַחֲזִיין בְּהוּן



שְׁרֵטוּטִין, לאו איהו דְיוֹקְנָא מְאִילָנָא דְחַיִּי, וְאִית שְׁרֵטוּטִין בְּאַרְחַ
 מִישַׁר מְסֻטְרָא דְיִצְרָא טָבָא, וְאַחֲרָנִין מְסֻטְרָא דְיִצְרָא בִישָׁא, דְאֵלִין
 פְּתִיחִין לְטִיבוּ, וְאֵלִין פְּתִיחִין לְבִישׁ, וְאִית דְמוֹרְכְבִין אֵלִין בְּאֵלִין,
 אֵילָנָא דְטוֹב עִם רָע, וְרָע עִם טוֹב, אֵלִין אֵינוֹן דִּידִיהוֹן זְמַנִּין עֲבָדִין
 טָב וְזְמַנִּין עֲבָדִין בִּישׁ, יְדִין דְעֲבָדִין טִיבוּ כָּל יוֹמוֹי, אֵלִין אֵינוֹן
 מְאִילָנָא דְחַיִּי, וְאֵלִין דְעֲבָדִין טוֹב וְרָע, אֵלִין אֵינוֹן מְאִילָנָא דְטוֹב וְרָע,
 וִידִין דְכָל יוֹמוֹי עֲבָדִין בְּהוֹן עוֹבְדִין בִּישׁ, דָּא אֵיהוּ מְאִילָנָא דְאִתְמַר
 בֵּיה (ישעיה ה ב) וַיִּקּוּ לַעֲשׂוֹת עֲנָבִים וַיַּעַשׂ בְּאוֹשִׁים, וְאִית אֵילָנָא דְלָא
 עֲבִיד פִּירִין, וְאֵיהוּ עֶקֶר, אֵלִין אֵינוֹן דְלִית בְּהוֹן עוֹבְדִין טָבִין, וּבְגִין
 דָּא אָמְרוּ מְאִירִי מִתְנִיתִין לָא הַמְדָּרְשׁ עֶקֶר אֱלָא הַמְעַשֶּׂה הוּא הָעֶקֶר,
 וּבְגִין דָּא עֶקֶרָא דְשְׁרֵטוּטִין וְצִוּרִין וְגוֹוֹנִין אֵיהוּ עוֹבְדָא.

בַּת עֵין אֵיהִי אֶסְפֵּקְלָרְיָא, אַף עַל גַּב דְאֵיהִי אוֹכְמָא, בְּהָ אִתְחַזְיִין
 כָּל פְּרָצוּפִין וְגוֹוֹנִין דְאִנְפוּי דְכַר נֶשׁ, כַּד סְתִים בַּר נֶשׁ עֵינָא אֵיהוּ
 מִחֻשְׁבָּה סְתִימָא, א קמ"ץ אֵיהוּ, קמ"ץ סְתִים, עֵינָא אֵיהוּ י' בְּעַגּוּלָא
 דִּילֵיהּ, ו' בְּאוֹרְכָא דִּילֵיהּ, כַּד אִתְפַּתַּח אִתְפַּתַּח בְּה' תַּתְּאָה, כַּד נְהִיר
 נְהִיר בְּה' עֲלָא, בְּהֵהוּא זְמַנָּא דְאִתְפַּתַּח בְּה' עֲלָא אִתְמַר (דף קלד ע"א)
 בְּעֵינָא (יחזקאל א א) נִפְתַּחוּ הַשָּׁמַיִם וְאֶרְאָה מְרָאוֹת אֱלֹהִים, דְאֵינוֹן
 חֲמֵשׁ אוֹר דְעוֹבְדָא דְבְּרָאשִׁית, דְכֻלְּיִלֵן בְּה' עֲלָא, חֲמֵשׁ אוֹר דְנִהְרִין
 בְּחֲמֵשׁ גּוֹוֹנִין, שְׁבַתָּא יי פְּתִיא אוֹכְמָא, כָּל גּוֹוֹנִין אִתְחַשְׁכָּאן בֵּיה, אֵיהוּ
 גּוֹוֹן גְּחוֹן דְחוּיָא, דְאִתְמַר בֵּיה (בראשית ג יד) עַל גְּחוֹנָהּ תֵּלֵךְ וְעַפָּר תֹּאכַל
 כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, עַפָּר אֵיהוּ קַר וְיָבֵשׁ, הַכִּי טָחוּל קַר וְיָבֵשׁ, וּבְגִין דָּא וְעַפָּר
 תֹּאכַל כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ.

תָּא חֲזִי לאו לְמַגְנָא אָמְרוּ קְדָמָאִין, אֵין הָרוּכַב טְפֵּלָה לְסוּס אֱלָא
 הַסוּס טְפֵּלָה לְרוּכַב, דְסוּס אֵיהוּ נוֹקְבָא, לְרוּכַב דְאֵיהוּ אָדָם,
 אִם זָכָה אִתְמַר בֵּיה (שם ב יח) אַעֲשֶׂה לוֹ עֶזֶר, וְאִם לאו פְּנִגְדוּ יִצְר
 הָרַע, עֲלִיהּ אִתְמַר (קהלת ז כו) וּמוֹצָא אָנִי מֵר מִמּוֹת אֵת הָאִשָּׁה, וְדָא
 טָחוּל שְׁבַתָּא יי, עֶזֶר דָּא שְׁכִינְתָּא, עֲלָהּ אִתְמַר (משלי יח כב) מִצָּא אִשָּׁה
 מִצָּא טוֹב וַיִּפֶּק רְצוֹן מִיהוּ"ה, וּבְגִין דָּא הוּוּ אָמְרִי מְאִירִי מִתְנִיתִין,
 מִצָּא אוּ מוֹצָא.

לְזַמְנִין תְּשַׁכַּח סוּסִיא דְאִתְגָּאָה וְאִפִּיל לְרוּכְבוּ תַחוּתֵיהּ, דָּא אִתְתָּא
 בִּישָׁא, לְזַמְנִין תְּשַׁכַּח אָדָם רְכִיב עַל סוּסִיא, לְזַמְנִין אִישׁ,
 לְזַמְנִין עֲבָד, כְּגוֹוֹנָא דָּא תְּשַׁכַּח לְזַמְנִין דְאִית גּוֹף דְאֵיהוּ סוּס שְׁפִיר



בְּכָל תְּקוּנָוִי, וְעֵבִיד עוֹבְדֵינּוּ בִישׁוּן, בְּגִינ דְאִית לִיה הֵהוּא נֶפֶשׁ דְּרִכִּיב
עֲלֵיהּ, דְּאִיהוּ אָדָם רַע עֹבֵד אוּ מְזוֹר, וּבְגִין דָּא אוּקְמוּהוּ מְאָרִי
מִתְנִיתִין, לֹא הַמְדְרֵשׁ עֵקֶר אֶלָּא הַמְעַשֶּׂה הוּא הָעֵקֶר, וּלְזַמְנִין תִּשְׁכַּח
סוּסְיָא בִישָׂא דְאִיהוּ גּוּפָא, דְאִית לִיה דְיוֹקְנָא בִישָׂא, וּמָאן דְּרִכִּיב
עֲלֵיהּ אִיהוּ טָב, וְסָטִי לִיה לְמַעַבְד עוֹבְדֵינּוּ טְבִין, וְדָא אִיהוּ מְטָה
כְּלָפִי חֶסֶד, וּמָאן דְאִית לִיה דְיוֹקְנָא שְׁפִירָא וְעוֹבְדֵינּוּ טְבִין, דָּא צְדִיק
וְטוֹב לוֹ.

וְהָכִי אִיהוּ מָאן דְאִיהוּ צְדִיק וּבֵת זוּגִיָּה צְדָקָת, מָאן דְאִיהוּ דְיוֹקְנִיה
בִישָׂא וְאִיהוּ שְׁפִיר בְּעוֹבְדוּי, דָּא צְדִיק וְרַע לוֹ, וְהָכִי אִיהוּ מָאן
דְאִיהוּ צְדִיק וּבֵת זוּגִיָּה בִישָׂא, וּמָאן דְאִיהוּ דְיוֹקְנָא בִישָׂא וְעוֹבְדוּי
בִישׁוּן, דָּא אִיהוּ רָשָׁע וְרַע לוֹ, וְהָכִי אִיהוּ מָאן דְאִיהוּ רַע וְאִתְתִּיה
רָעָה, הֵכָא אֲשַׁתְמוּדְעִין תְּלַת גְּלִגּוּלִין, רָשָׁע וְטוֹב לוֹ מָאן דְעוֹבְדוּי
בִישׁוּן וְדְיוֹקְנִיה שְׁפִירָא, וְאִתְתִּיה צְדָקָת שְׁפִירָתָא בְּעוֹבְדָהָא.

דְגִלְגּוּלָא גְרִים דָּא לְמַהוּי בְר נֶשׁ צְדִיק וְטוֹב לוֹ, צְדִיק וְרַע לוֹ רָשָׁע
וְטוֹב לוֹ רָשָׁע וְרַע לוֹ, דְגּוּפָא בִישָׂא וְאִתְתָּא בִישָׂא לְצְדִיק
אִיהוּ עוֹנֶשָׂא דִילֵיהּ, דְגִלְגּוּלָא מְחִיב לִיה, אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, אָבָא,
אִם כֵּן מְאִי תִקְנִתִּיה לְמָאן דְאִיהוּ צְדִיק וְאִית לִיה אִתְתָּא בִישָׂא, אָמַר
לִיה בְרִי, יַעֲבִיד לִיה שְׁנוּי מְקוּם וְשְׁנוּי הֵשֵׁם וְשְׁנוּי מַעֲשָׂה, וְאִי לֹא
אִתְתִּקְנַת יִתְרָךְ לֵה מְנִיָּה בְּגִט וְיִתְסִי, וְאִתְנַטַּע בְּאַתְר אַחְרָא (אִיּוֹב לג
ט), וְהֵן כָּל אֵלֹה יִפְעַל אֲל פְּעַמִּים שְׁלֹשׁ עִם גְּבַר, עַד הֵכָא
בְּשִׁרְטוּטֵין דִּידִין.

בְּקוּמָה בְּצוּרָא, פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, אֲלֵיהּ אֲלֵיהּ, הָא שְׁכִינְתָּא
הֵכָא, וְכִלְהוּ חֲבֵרָיָא עִמָּה נְטַרִין לָךְ הֵכָא, טוֹל רְשׁוּ
מְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְנַחְתָּא הֵכָא לִיקְרָא דְמִלְכָּא קְדִישָׁא, אֲנַת וְכֹל
מְאָרִי מְתִיבְתָּאן דְלַעֲיִלָּא וְתַתָּא עִמָּךְ, לְתַקְנָא שְׁעוֹר קוּמָה דְקוּדְשָׁא
בְרִיךְ הוּא כְּדָקָא יָאוּת לִיה, אֲדִהָכִי הָא אֲלֵיהּ קָא נַחַת וְכֹל מְאָרִי
מְתִיבְתָּאן דְלַעֲיִלָּא וְתַתָּא עִמָּיה, וְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא עַל כְּלָהּ.

פְּתַח אֲלֵיהּ וְאָמַר, רַבּוֹן עֲלֵמָא יְהֵא רַעוּא דִילָךְ דְאִימָא מְלִין בְּאַרְח
מִישׁוֹר כְּדָקָא יָאוּת, כְּלָהּ בְּמַדָּה בְּמִשְׁקַל בְּשְׁעוֹר קוּמָה
דְשְׁכִינְתָּךְ. פְּתַח וְאָמַר, (שִׁיר ז ח) זֹאת קוּמְתָךְ דְמַתָּה לְתַמָּר וְשִׁדְיָךְ
לְאֲשְׁכֵלוֹת, מְאִי לְתַמָּר, אֶלָּא לְהֵהוּא דְאִתְמַר בֵּיה (תְּהֵלִים צב יד) צְדִיק
כְּתַמָּר יִפְרַח, כְּפַת תְּמָרִים, קוּמְתָךְ וְדָאִי דְמִיא לְלִילֵב דְלִית בֵּיה קְצוּץ



וּפְרוּד, וְלֹא לְמַגָּנָא אוּקְמוּהוּ מְאָרִי מִתְנִיתִין נְפָרְצוּ עֲלֵיו פְּסוּל, לֹלֵב
 אִיהוּ דוּמָה לְשִׁדְרָה דְגוּפָא, דְאִיהוּ ו', קוּמָה דְכֻלָּא, וְאִיהוּ שִׁית
 בְּחוּשְׁבָן, וְחֵמֶשׁ עֲנַפִּין מִתְפַּשְׁטִין מְנִיָּה, וְאִיהוּ גוּפָא (דף קלד ע"ב)
 דְאִילְנָא בְּאֲמָצְעִיתָא, וְחֵמֶשׁ עֲנַפִּין אֵינוֹן תְּרִין מֵהֵאִי סְטָרָא, וְתִלַּת
 מֵהֵאִי סְטָרָא, וְעֲלִיָּהוּ אֲתָמֵר (ויקרא כג מ) וְעַנְף עֵץ עֲבוֹת וְעַרְבֵי נָחַל,
 עֲנַף לְשִׁמְאֵלָא, עֲבוֹת לִימִינָא, עֵץ בְּאֲמָצְעִיתָא, עַרְבֵי נָחַל תְּרִין, עֲבוֹת
 תִּלַּת, וְכִלְהוּ חֵמֶשׁ, וְאֵינוֹן לְקַבֵּל תְּרִין שׁוֹקִין וּבְרִית, וְתִרִין דְרוּעִין,
 אֲתָרוּג לֵב בְּאֲמָצְעִיתָא, עֲקָרָא דְאִילְנָא וְעַנְפוּי, וְאִיהוּ אִיבָא דְאִילְנָא,
 וּבִיָּה אִיהוּ עֵץ פְּרִי עוֹשֶׂה פְּרִי לְמִינוּ.

צִוְאָר עַל כְּלָהוּ אִימָא עֲלָאָה, מוּחָא אַבָּא, וּבִיָּה נְבִיעוּ דְאִילְנָא,
 דְמְקוּרָא דִילִיָּה אֲתָקְרִי אֵין סוּף, עֲלִין דְאִילְנָא אֵינוֹן
 קוּוּצוֹתִין, עֲלִיָּהוּ אֲתָמֵר (שיר ז ו) רֵאשֵׁן עֲלִין כְּפַרְמֵל, כְּלָהוּ
 יְרוּקִין, דְהֵכִי צְרִיכָא שְׁעָרָא דְאֲתָתָא דְאִיָּה בְרִתָּא דְמִלְכָא לְמַהוּי
 יְרוּק כְּשִׁבְעָה מִיָּי דְהָבָא, וְאֲתָרוּג אִיָּה יְרוּקָא, וְאַסְתֵּר מִתְמָן
 הוּת יְרִקְרוּקָת.

שְׁעוּרָא דְרוּעִין דְתַפְלִין אֵינוֹן עַד לְבָא, וְהֵכִי שְׁעוּרָא לֹון מְאָרִי
 מִתְנִיתִין, וְהֵכִי שְׁעוּרָא דְשְׁעָרָא דְבְרִתָּא דְמִלְכָא עַד לְבָא,
 וְכָל עֲנַפָּא וְעֲנַפָּא דְאִילְנָא דִילָהּ, דְאֵינוֹן קְנִי מְנוּרָה, כְּלָהוּ צְרִיכִין
 בְּמִדָּה וּבְמִשְׁקָל וּבְמִדָּה חֲדָא, דְלֹא יְהֵא דְרוּעָא חֲדָא אַרְיָךְ מִחֲבַרְיָה,
 וְלֹא שׁוּקָא חֲדָא אַרְיָךְ מִחֲבַרְיָה, אֲלֹא כְלָהוּ בְּמִדָּה בְּמִשְׁקָל דָּא בְדָא,
 וְהֵכִי עֵינִין דִילִיָּה שְׁקִילִין דָּא לְדָא, וְהֵכִי אוּדְנִין, וְהֵכִי נוּקְבָא
 דְחוּטְמָא דִילָהּ, וְהֵכִי אֲנַפִּין דִילָהּ, וְהֵכִי שְׁפוּון דִילָהּ, דְלֹא יְהֵא חֲד
 אַרְיָךְ וְחֲד קְצִיר, אֲלֹא כְלָהוּ בְשִׁקוּלָא חֲדָא.

מְבוּעָא דְמֵיא הֵכִי צְרִיךְ לְאַשְׁקָאָה וּלְדַכָּאָה לְכָל גוּפָא, וְכֻלָּא
 אֲצִטְרִיךְ בְּמִדָּה וּבְמִשְׁקָל כְּמְבוּעָא דְמֵיא, וְלְכָל אַבְרָא וְאַבְרָא
 דְאִיהוּ עֲנַפָּא דְאִילְנָא, בְּמִדָּה וּבְמִשְׁקָל, וְסִימְנָא (ישעיה מ מ) מִי מִדָּד
 בְּשַׁעְלוּ מַיִם, וְשָׁמַיִם בְּזֶרֶת תַּכְּן (איוב כח כה), וּמַיִם תַּכְּן בְּמִדָּה, מִי
 וְדָאִי, מִדָּה דְנְבִיעוּ כְּגוּוּנָא דָּא ם, מִם בְּרִיבּוּעָא, נְקוּדָה בְּעַגּוּלָא,
 (מְרוּבַעַת) בְּרִבּוּעָא.

וְרִזָּא דְמִקְוָה אַרְבַּעִים סָאָה כְּגוּוּנָא דָּא תִשַׁע נְקוּדִין לְכָל סֵטֵר,
 וּבְנְקוּדָה דְמִלְגָּאוּ בָּהּ אֲשַׁתְּלִימוּ לְעֶשֶׂר כָּל תִּשְׁעָה, עַד
 דְאֲתַעְבִּידוּ אַרְבַּעִין, וְאֵלִין אֵינוֹן אַרְבַּעִים סָאָה, וְאֵינוֹן ם' עֲלָאָה,



מ' תתאה, דא ברבועא ודא בעגולא, י' נביעו דתרויהו, ורזא דא מים חיים.

ואית ענפין עלאין, וענפין בינוניים, וענפין תתאין, וכלהו במדה במשקל, עלאין במשקל דא בדא, בינוניים במשקל דא בדא, תתאין במשקל דא בדא, עלאין אינון אבהן, בינוניים ממנן, ותתאין שליחן דלהון, וכלהו אית לון שמהן ידיעאן, לאשתמודעאן שליחאן וראשין וממנן דתחותיהו, וכל חד אית ליה נקודה, וביה אשתמודע כל ענפא וענפא דאיהו אבר דגופא.

ראשין יהו"ה מלך יהו"ה מלך יהו"ה ימלך, נקודה דלהון יהוה מלך יהוה מלך יהוה ימלך, והכי אינון לתתא בתרין שוקין ואמה, ובגין דא כפל לון תרין זמנין יהו"ה מלך יהו"ה מלך יהו"ה ימלך, לעולם ועד שכינתא, ונקודה דילה יהו"ה, ודא רזא (תהלים צא יא) כ"י ב"י חש"ק ואפליטהו, דראשי ראשין (תיבין) דאינון כתר עלאה חכמה בינה, (זכריה יד ט) והי"ה יהו"ה למלך על כל הארץ ביום ההוא יהו"ה אחד ושמו אחד, והי"ה יהו"ה אבא ואמא, יהי"ה יהו"ה אחד ושמו אחד כתר עלאה.

ידין אינון משמשין דגופא, רגלין שליחן דגופא, ועלייהו אתמר (תהלים קד ד) עושה מלאכיו רוחות, משרתיו אש לוהט, ומשמשין דגופא תרין דרועין, אינון ע"ב ענפין דויסע ויבא ויט, אלין אינון ענפי דאילנא, שרשא דאילנא אינון שליחן, ואינון שבעין ותרין ע"ב עלאין לקבל שבעין ותרין תיבין, דאינון מן והי"ה (דף קלה ע"א) אם שמע עד ושמתם, ושבעים ותרין אחרנין אינון דפרשת ציצית, רישא דאילנא, משמשין דיליה דאינון שופטים ושופרים, אינון מ"ב תיבין מן ואהבת עד והי"ה, גופא (נ"א נופא) דאילנא ממנן ושליחאן דיליה, חמשין תיבין דאינון מן ושמתם את עד ויאמר.

שבעה שמהן דרישא דסלקין למ"ב, אינון אבגיתין וכו', רקיעא קדמאה אבגיתין, ונקודה דיליה יהוה, דנפקין מאלין ראשי תיבין בראשית ברא אלהים את, ואית תמן תמניא מבויעין, דנפקין מצנורא חדא, דאיהו רקיע, ואינון תמניא נצוצין, ורקיע תניינא קרע שטן, ונקודה דלהון ויאמר אלהים יהי רקיע ודא יהו"ה, תליתאה נגדיכש נקודה דיליה ויאמר אלהים יקוו המים, ודא יהו"ה, רביעאה בט"ר צת"ג, נקודה דיליה ויאמר אלהים יהי מארת, ודא



יְהוָה, חֲמִשָּׁאָה חֶקֶב טַנְעָה, וְנִקְוָדָה דִּילִיָּה וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִשְׂרָאֵל
הַמִּים, וְדָא יְהוָה, שְׁתִּיתָאָה יַגְלֵ פִזְק, נִקְוָדָה דִּילִיָּה וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים
תּוֹצֵא הָאָרֶץ, וְדָא נִקְוָדָה יְהוָה, שְׁקִין צִיָּת, דָּא נִקְוָדָה שְׁבִיעָאָה כָּלִיל
בְּיוֹמָא שְׁתִּיתָאָה, וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים הִנֵּה נִתְתִּי, וְדָא יְהוָה.

תא חֲזִי אִית שְׁמֵהּ דְּאֹרִיָּתָא דְּנַפְקִין מְרִישֵׁי תִיבִין דְּכָל פְּסוּקָא
וּפְסוּקָא דְּאֹרִיָּתָא, וְאִית שְׁמֵהּ דְּנַפְקִין מְסוּף תִּיבִין, וְאִית
דְּנַפְקִין מְאֻמְצֵיתָא, וְרִזָּא דְּמִלָּה (נ"א דְּפִלָּא) (ישעיה מד ו) אָנִי רֵאשׁוֹן וְאָנִי
אַחֲרוֹן וּמִבְּלַעְדֵי אֵין אֱלֹהִים, וְאִית שְׁמֵהּ דְּנַפְקִין מִתְּרִין אֲתוּוֹן כָּל
חַד וְחַד, וְאִית מִתְּלַת תְּלַת, וְאִית מְאַרְבַּע, וְאִית מְחַמֶּשׁ, עַד עֶשְׂרָה,
אֵינוֹן מְעֵשֶׁר סְפִירָאן תְּלִין, מִתְּרִין עֶשֶׂר אֵינוֹן תְּלִין מִכְּתָר עֲלָאָה,
כְּגוֹן יוֹאֲחָצִי צְבִירוֹן, בְּהֵאִי שְׁמָא תְּמָן אַח, תְּמָן צִין, תְּמָן אַבִּיר, תְּמָן
יְרוֹן, דָּא שְׁמָא דְּתִלְיָא מִכְּתָרָא עֲלָאָה, כָּל שְׁמָא דְּאִיהוּ מִתְּרִין עֶשֶׂר
אַתְּוּוֹן, אִיהוּ בְּרִזָּא דְּאֶלְיָה, דְּאִיהוּ פִּלְ"א, וְעֲלִיָּה אֲתָמֶר (תהלים קלט יד)
אוּדְּךָ עַל כִּי גִוְרָאוֹת נִפְלְאוֹתֵי נִפְלְאוֹתֵי מְעֵשֶׂיךָ, וְתִרִין עֶשֶׂר שְׁמֵהּ אֵינוֹן
אַחְצַצְבִּיהִירוֹן, (ס"א יוֹאֲחָצִי צְבִירוֹן), (ס"א אַהֲצַצְבִּיהִירוֹן), (נ"א אַהֲהָ נַצַּב
הִירוֹן), כָּל חַד מִתְּרִין עֶשֶׂר אֲתוּוֹן, וְאֵינוֹן מִמְּנָן עַל תְּרִין עֶשֶׂר צְנוּרִין,
דְּנַפְקִין מִמְּקוֹר עֲלָאָה דְּלִית לִיָּה סוּף, וְאֵינוֹן מְסֻטְרָא דְּאָרִיָּה אֲנִפִּין
דְּאִיהוּ וְאִי, וְאֵינוֹן הִ"א הִ"א, יו"ד אִיהוּ כ' כְּתָר בְּרִישָׁא דָּא' (נ"א דָּא)
דְּאִיהוּ אָרְךָ אֲפִים, דְּאִיהוּ וְאִי, א' אִיהוּ אֹרִיָּתָא, דְּאִיהוּ אֲתִיָּהִיבַת
בְּתִרִין לוֹחִין דְּאֵינוֹן ו' ו', וְאִית כְּתָרָא דְּזַעִיר אֲנִפִּין דְּאֲתָמֶר בִּיה (איוב
לו ב) כְּתָר לִי זַעִיר וְאַחֲוָךָ, וְכִמְהָ כְּתִרִין אֵינוֹן, כְּתָר תּוֹרָה וְכְתָר כְּהוֹנָה
וְכְתָר מַלְכוּת.

מאי אִית בֵּין כְּתָר לְעֻטְרָת, אֲלָא כְּתָר אִיהוּ מְסֻטְרָא דָּא', דְּאִיהוּ
בְּדִיוֹקְנָא דָּאֵת יו"ד, דְּסֻלִּיק כ', וְדָא א' מִן אֱהִיָּה, דְּאִיהוּ כְּתָר
דְּאָרִיָּה אֲנִפִּין, א' מִן אֲדַנִּי כְּתָר דְּזַעִיר אֲנִפִּין, י' מִן יְהוָה אִיהוּ עֻטְרָה
עַל סֵפֶר תּוֹרָה דְּאִיהוּ ו', וְאִית י' לְתַתָּא וְאִיהוּ י' מִן אֲדַנִּי, דְּאִיהוּ
עֻטְרָה בְּרִישָׁא דְּכָל צְדִיק, לִית סְפִירָה דְּלָא אִית לָהּ עֻטְרָה עַל רִישָׁא
וְכְתָר, וְעֻטְרָה דְּאִיהוּ י' אִיהוּ עֻטְרָה דְּבְרִית מִלָּה, דְּסֻלִּיק לְמֵאָה, עֶשֶׂר
זְמַנִּין עֶשֶׂר מֵאָה, וְאִיהוּ עַל כָּל פְּקוּדָא וּפְקוּדָא, וְכִמְהָ עֲלוֹת אֵינוֹן עַל
עֲלוֹת דְּסֻלִּיקִין עַל כָּל בְּרַכָּאָן וּפְקוּדִין.

וְכָל סְפִירָן סְלֻקִין כָּל חַד וְחַד לְמֵאָה בָּאֵת י', וּבָאֵת א' סְלֻקִין לְעֻטְרָת
אֲלִפִים, וְאִית לְעִילָא מְנִיָּהוּ הַהוּא דְּאֲתָקְרִי עֲלֵת עַל כָּל הָעֲלוֹת,



דְּסָלִיק עַל כָּל עֲלָאִין, וְלִית מָאן דְּסָלִיק עֲלֵיהּ, וְכַמָּה אֲתוּוֹן אִית
 בְּאוּרֵיִתָּא מְעוּטָרִים וּמְכוּתָרִים, וּמְאֲלִין עֲלָאִין נְחִתִין בְּרַכָּאָן וּמְבוּעֵין
 לְכָל סְפִירָה וּסְפִירָה (דף קלה ע"ב) דְּאֵינוּן י"א, עַל כָּל סְפִירָה וּסְפִירָה,
 וְאֵינוּן י"א מִן (דברים ו ד) 'יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד, בְּא' אֲתִקְרִי
 א"ל עֲלִיוֹן, בְּי' יְהוּה, וְכֵן בְּא' אֲתִקְרִי אֱלֹהֵינוּ אֱהִיָּה אֱלֹהִים
 אֲדנִי וְהָא אוּקְמוּהָ. וְעוּד כְּתֵר עֲלָאָה אַף עַל גַּב דְּאִיהוּ אוּר קְדָמוֹן
 אוּר צח וְאוּר מְצוּחָצַח, אִיהוּ אוּכְסָם קְדָם עֲלֵת הָעֲלוֹת, וְכָל חֲיִילִין
 דְּתִלְיִין מְנִיָּה אֲתִמֵּר בְּהוּן (שיר ה יא) קוּוּצוּתִיו תִּלְתְּלִים שְׁחוּרוֹת כְּעוּרָב,
 לִית נְהוּרָא קְיִמָּא קְמִי נְהוּרִיָּה, דְּכִלְהוּ נְהוּרִין אֲתַחְשְׁכָּאן קְמִיָּה.

תא חֲזִי כַּמָּה עֲלוֹת סְתִימִין, דְּאֵינוּן מִתְּלַבְּשִין וְאֵינוּן מוּרְכָבִין
 בְּסְפִירָן, וּסְפִירָן מְרַכְבָּה לְגַבֵּיָּהוּ, דְּאֵינוּן טְמִירִין מִמְחֻשְׁבוֹת
 בְּנִי אָדָם, וְעֲלֵיָּהוּ אֲתִמֵּר (קהלת ח ח) כִּי גִבָּה מֵעַל גִּבָּה שְׁמֵר וּגְבֵהִים
 עֲלֵיהֶם, נְהוּרִין מְצוּחָצַחִין אֲלִין עַל אֲלִין, וְאֲלִין דְּמִקְבְּלִין אֵינוּן
 כְּחֻשׁוּכִין מֵאֲחֻרָנִין דְּעֲלֵיָּהוּ דְּמִקְבְּלִין מְנִיָּהוּ, וְעֲלֵת עַל כָּל הָעֲלוֹת,
 לִית נְהוּרָא קְיִמָּא קְמִיָּה, כָּל נְהוּרִין מְצוּחָצַחִין מִתַּחְשְׁכָּאן קְמִיָּה.

וכף נְהוּרִין דְּאֵינוּן לְעֵילָא מְנְהוּרִין אֵינוּן כְּתָרִין עַל רִישֵׁיָּהוּ, וְרָזָא
 דְּמִלָּה אֲל"ף ה"א יו"ד ה"א, דָּא רָזָא דְּעֲשָׂרָה כְּתָרִין דְּאֵינוּן
 מוּרְכָבִין עַל עֲשָׂר סְפִירָן, וְדָא אִיהוּ כִּי גִבָּה מֵעַל גִּבָּה שְׁמֵר, וּגְבֵהִים
 עֲלֵיהֶם יו"ד ה"א וא"ו ה"א, יו"ד ה"י וא"ו ה"י, אֲלִין עַל אֲלִין, עֲשָׂר
 נְהוּרִין בְּעֲשָׂר, הָדָא הוּא דְּכְתִיב (במדבר ז) עֲשָׂרָה עֲשָׂרָה הַכֹּף בְּשָׁקֶל
 הַקֹּדֶשׁ, לְעֵילָא עַל כְּלָהוּ עֲלֵת הָעֲלוֹת דְּרַכִּיב עַל כְּלָא וְשְׁלִיט עַל כְּלָא,
 וְכִלְהוּ שְׁמָהֵן אֵינוּן מְרַכְבָּה דִּילֵיהּ, וְלִית דְּרַכִּיב עֲלֵיהּ, דְּלִית לְעֵילָא
 מְנִיָּה, וּבְגִין דָּא אֲתִקְרִי עֲלֵת עַל כָּל עֲלָאִין.

ושמיהן אֲלִין אֵינוּן צְנוּרִין, וְשְׁמָהֵן דְּעֲלֵיָּהוּ מְבוּעֵין דְּנְחִתִין לְצְנוּרִין,
 וְכָל צְנוּרִין אֵינוּן כְּאֲבָרִין דְּשְׁעוּר קוּמָה, דְּאֲזֵלִין בְּשְׁעוּר
 וּבְמִדָּה וּבְתַקְלָא, הָדָא הוּא דְּכְתִיב (איוב כח כה) וּמִים תִּפֵּן בְּמִדָּה, וְהָא
 אוּקְמוּהָ כָּל חַד אִיהוּ מְקַבֵּל כְּפִי שְׁעוּרִיָּה, וּכְפִי מִדָּה דִּילֵיהּ, וְאִית
 נְבִיעוּ לְעֵילָא דְּלִית לֵיהּ מִדָּה וְשְׁעוּר וּמְשָׁקֶל, וְהָא אוּקְמוּהָ, (ויקרא יט
 לה) לֹא תַעֲשׂוּ עוֹל בְּמִשְׁפָּט בְּמִדָּה בְּמִשְׁקָל וּבְמִשׁוּנָה, בְּמִדָּה בְּחֻמֵּשׁ
 תְּקוּנוֹן דְּה' עֲלָאָה, בְּמִשְׁקָל דָּא ו', בְּמִשׁוּנָה דָּא ה', מְשַׁפֵּט דְּכִלְאָ דָּא
 י', הָדָא הוּא דְּכְתִיב (ישעיה ה טז) וַיִּגְבַּה יְהוָה צְבָאוֹת בְּמִשְׁפָּט, דְּאִיהוּ
 גִבָּה מֵעַל גִּבָּה שְׁמֵר.



חמיש זמנין כגונוא דא אאאאָ וסימנך (שמות כח יח) פתוחי חותם. אמר ליה רבי אלעזר, והא הָכא שוּר"ק בנקודה חָדא בפתוחי חותם, והָכא בתלת נקודין באתריה, אמר ליה, באתר דאית ו' איהו שוּר"ק בנקודה חָדא, באתר דלית ו' איהו שוּר"ק בתלת נקודין באתריה, עלָאָה ואַמְצָעִיתָא ותתָאָה.

חמיש נקודין אינון אלהי"ם, כגונוא דא אאאאָ, תמניא נצוצין אינון תמניא יודי"ן דסלקין תמנין, רקיע דאיהו דיוקנא דו' דאיהו רמיזא בקמ"ץ, הא פ"ו כחשבן אלהי"ם, ואלין נקודין עלייהו אתמר פתוחי חותם, פתוחי דאימא עלָאָה, דאיהי חותם, כלהון פתוחין בה וכלהו מצויירין בה ומתגלפאן בה, ואיהי חותם דכלהו, תשע נקודין אינון גליפין בה, תמניא ניצוצות ורקיע, ואיהו עשירית לון, תשע נקודין עד צדיק, ואיהי חותם דכלהון, כמה דאת אמר וצאצאיו חתם באות ברית קדש, והני אינון תשע מתתא לעילא, ואימא עלָאָה חותם דכלהו, כתר על כלהו, ובה נהרין כמרגלאן דנהרין בכתרָא.

ומסטרָא דאלין נקודין אתקריאת שכינתא שיחה דכלא, שיחה דמלאכי השרת, שיחת דקלים, שיחת הרוחות, שיחת עופין, שיחת כל ברין דעלמא, אלהי"ם בלא נקודין אתקרי אלם, ודא רזא דמלה (שם ד יא) או מי ישום אלם, או מי, מ"י ודאי, אימא עלָאָה, מאן שוי אלם לאימא עלָאָה, עלת העלות דחילא דכלא בידיה.

דבר (דף קלו ע"א) אחר זה ספר תולדות אדם, זה ספר, דהא כמה ספרין אינון, ספרא דרב המנונא סבא, ספרא דחנוך, ספרא דרבי כרוספדאי, תא חזי, יומא חד אערענא באתר דרבי כרוספדאי, אָנא וּחְבַרְיָא, ותקנת לן אמיה דרבי כרוספדאי מנרתא בשבעה בוצינין, ואפקת ספרא דרבי כרוספדאי, כי הוּו קראן בספרא דא הכי הוּו נחתין חזילא דמלאכיא לסחרא לון, כבני נשא דמתקבצין לחופה במזמוטי חתן וכלה, וקודשא בריך הוא הוה נחית בכל משריין דיליה, למשמע מלין מההוא ספרא, ואבוי דרבי כרוספדאי הוה נחית ליה קודשא בריך הוא עמיה, למשמע מלין דבריה רבי כרוספדאי, וליליא דא ליל דשבועות הוה, והכי הוה חדי קודשא בריך הוא באלין מלין כיומא דאתיהיבת אורייתא בטורא דסיני.



לְיָיָא חָדָא אַזְדַּמֵּן לָן לְמַהוּי אוּשְׁפִיזִין בְּבֵית אַמִּיהָ דְרַבִּי כְרוּסְפָדָא, וְתַקִּינַת לָן פְּתוּרָא וּמְנַרְתָּא, וְהָהּ רַבִּי כְרוּסְפָדָא אֶתְכַנְשׁ לְהָהוּא עָלְמָא, אִמְרַת אַמִּיהָ רַבָּנָן, וְהָא לָא הָוִיתוּן שְׂרִיין לְפְתוּרָא דָּא בְלָא אוּרִייתָא, מָאִי אֲשַׁתְּנִי זְמַנָּא דָּא מִשְׁאָר זְמַנִּין, אַמִּינָא לְחַבְרִיא נִפְתַּח בְּמִילֵי דְאוּרִייתָא, דְלָא יִיתִי תַקְלָה לְהָאִי עֲנִיא עַל יְדִנָּא, דָּאִם יְדַעַת דְּבָרָה אִיהוּ מֵת, יִיתִי תַקְלָה עַל יְדִנָּא וְתַמּוּת קָדָם זְמַנָּה, אֶפְתַּח בְּאוּרִייתָא.

מי שאינו מאמין ולומד תורת הח"ץ הוא בבחינת "מפריד אלוף לא יראה מאורות"

הרב משה זכותא פרשת קדושים (דף ע"ב) כתב: אפלו השיג ג' מעלות, פשט רמז דרוש, ולא רצה לדעת חכמת הסוד, אז ימנע אור התורה, דהינו י' משם הוי"ה, ויהיה הו"ה על הו"ה. פרוש הדברים, שאנחנו מחיבים לעשות בחינת פ'ר'ד'ס', דהינו פ'שט ר'מז ד'רוש ס'וד, נגד ד' אותיות שם הוי"ה ברוך הוא, ואם כן אפלו השיג כל הג', פשט, רמז, דרוש, נגד ג' אותיות הוי"ה, ולא השיג נגד סוד, דהינו י', הוא בסוד הו"ה על הו"ה.

על זה נראה פרוש הפסוק בתהלים "אל תהיו כסוס כפרד אין הבין במתג וכו', כפרד דהינו בג' אותיות פ'ר'ד' בלא סוד, "אין הבין" עם האותיות הוא ע"א, גימטריה סו"ד עם הכולל, ואם כן "אין הבין" בלא סוד, הוא כפר"ד, ממש נפרד. ועין בתקונים ח' (דפוס קושטאנטינא דף קמט), וזה לשונו: ד' נכנסו לפרדס חד הציץ כו', הני תלת נכשלו הוא סוד פר"ד, הג' עלו בפ'ר'ד', ורבי עקיבא עאל בשלום ונפק בשלום, עין שם בארה, עד כאן לשונו.

(תפארת ישראל מהרב הקדוש מסאטאנאב זכר צדיק וקדוש לברכה, פרשת קדושים)

כמה גדול השכר בלמוד תורת הסוד וההפסד בהעדר למודה

א] עצם למוד הזהר בונה עולמות.

ב] שעה אחת בלמוד הנסתר פועלת יותר מחדש ימים בנגלה דתורה.

ג] בהבנת מאמר אחד בזהר מתקנים במרום בשעה אחת יותר מלמוד פשטות התורה בשנה תמימה.

ווי לעלמא דאנון אטימיו לבא וסתימין עייניו דלא מסתפלין ברזי דאורייתא.

(זהר חלק א' דף כ"ח)



סדר הלימוד ליום כה תמוז [יום 291 בשנה]

פְּתַח וְאָמַר, בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים דָּא נִשְׁמָתָא, כַּד נִפְיָא מִמְעֵי אַמְיָה אֲתַמַּר בְּהַ (בראשית א ב) וְהָאֲרָץ הָיְתָה תְהוֹ וְבָהוּ וְחֹשֶׁךְ עַל פְּנֵי תְהוֹם, דְּנִפְיָא עֵינְוֵי סְתִימִין, אֲפִתַּח עֵינְוֵי מִיָּד (שם ג) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר וַיְהִי אוֹר, בְּתַר דְּאֲתַכְנִישׁ מֵהַאי עֲלָמָא נִשְׁמָתִיה, מַה כְּתִיב בֵּיהַ (שם א ט) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִקְוּ הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל מְקוֹם אֶחָד וְתִרְאֶה הַיַּבְשָׁה, כִּיּוֹן דְּאֲסַתְלַקְתָּ נִשְׁמָתָא מִגְּוִיָּה גּוֹפָא אֲשַׁתְּאַרְתָּ (דף קלו ע"ב) יַבְשָׁה, אָמַרְתָּ לֹוֹן, רַבְּנָן, מְלִין אֲלִין לֹאוּ אִינוּן אֱלָא מֵהַהוּא עֲלָמָא, אֲזִלְתָּ לְהַהוּא שְׂרָגָא דְהָהוּ לְהַ סִּמְנָא בֵּיהַ, דְכַד רַבִּי כְרוּסְפָדָא הָהוּ חֵי הָהוּ שְׂרָגָא מִתְנַעֲנַעָא וְנִהָרָא בְכַמְהָ נְהוּרִין מְרַקְמָן, חֲזַתְהָ לְנִהוּרָא דְאֲתַחֲשַׁכְתָּ, מִיָּד אָמַרְתָּ, רַבְּנָן רַבְּנָן, אֲבָדְהָ קָא אֲתַאֲבִידְתָּ לִי, וְאַנָּא בְעֵינָא לְמִיזַל לְפִשְׁפִּשָׁא בְּגִינְהָ, אָמַרוּ וְדָאִי הָא אֲשַׁתְּמוּדְעָא לְהַ, אֲזִלוּ לְאַרְחִיזֵיהוּ, וְאִיְהִי נִפְקַת לְפָרְשַׁת אוֹרְחִין, וְאֲשַׁכַּחַת יוֹנָה נוֹקְבָא, אָמַרְתָּ לְהַ יוֹנָה יוֹנָה אַנְתָּ דְהוֹת שְׁלִיחָא מֵהִימְנָא לְמַאֲרָךְ, הֵדָא הוּא דְכְּתִיב (שם ח ט) וַיִּשְׁלַח אֶת הַיּוֹנָה מֵאֲתוֹ, וְאֲתַמַּר בְּךָ (שם יא) וַתִּשָּׁב אֵלָיו הַיּוֹנָה לְעֵת עָרְב, תָּבַת לִיָּה בְשְׁלִיחוֹתָהּ, בְּאוּמָאָה עֲלֹךְ בַּהֵיאִי יוֹנָה קְדִישָׁא, דְתִיזִיל בְשְׁלִיחוֹת דִּילִי, וְתַדְעַ אִי בְרִי חֵי אוּ מַת, מִיָּד לְעִידָן רַמְשָׁא חֲזָרָה בְשְׁלִיחוֹתָהּ, דְהִכִּי חֲזָרְתָּ לְנַח לְעֵת עָרְב, הֵדָא הוּא דְכְּתִיב וַתְּבֹא אֵלָיו הַיּוֹנָה לְעֵת עָרְב, וְהוֹת מְמַרְטַת גְּדַפְקָא, וְחִפְרַת כּוֹכָא, מִיָּד יְהִבַּת קָלָא וְאֲתַכְנִישַׁת לְהַהוּא עֲלָמָא.

לְבַתָּר דְהוּוּ אֲזִלִין בְּאַרְחָא רַבִּי שְׁמַעוֹן וְחַבְרוּי, שְׂאִילוּ לִיָּה, אַמְאִי כַּד נִפְיָא יְנוּקָא מִמְעֵי אַמְיָה אִיְהוּ עֵינְוֵי סְתִימִין, אָמַר לֹוֹן וְדָאִי דָא אִיְהוּ רְזָא (שם כז א) וַתַּכְהֵן עֵינְוֵי מַרְאוֹת, בְּאֲלִין מַרְאוֹת דְאַחְזִיאוּ לִיָּה בְּמַעֲי אַמְיָה כְּמַה נְהוּרִין, כְּמַה דְחִמָּא יְחֻזְקָא לְבְּמַרְכָּבָה, לְכָל יְנוּקָא אַחְזִיין לִיָּה כְּפּוּם דְרַגְיָה, אַחְזִיין לִיָּה מֵאַתְר דְאִיְהוּ נִשְׁמָתִיה, דָּאִי יִשְׁתַּדַּל בְּאוּרִייתָא וּבְפַקוּדִין, דִּינְהִיר הַהוּא אַתְר דְאַתְנַטִּילַת נִשְׁמָתִיה, בְּכַמְהָ נִשְׁמָתִין.

וְאִידָּ נְחַתִּין בְּגִינְיָה כְּמַה מְרַכְבוֹת, וְאוּלְפִין לִיָּה כָּל אוֹרִייתָא, וְאִי אֲשַׁתְּדַל בְּהַ אֲדַכִּיר לִיָּה כָּל מַה דְהוּוּ אוּלְפִין לִיָּה בְּמַעֲי אַמְיָה, לְבַתָּר אַחְזִיין לִיָּה גִינְהָם, דָּאִם עֵבֵר עַל פַּקוּדֵי אוֹרִייתָא מַהוּ עוֹנֵשָׁא דִּילִיָּה, כְּמַה דְאַחְזִיאוּ לִיָּה אַגְרִיָּה, לְבַתָּר דְנִפְיָא מִמְעֵי אַמְיָה סְתִימִין (דף



קלו ע"א) עינוי מכל אינון נהורין, כמה דאתמר ותכהן עיניו מראות, ואלין תה"ו ובה"ו, הָדָא הוּא דְכְתִיב וְהָאֶרֶץ הִיְתָה תְהוּ וְבָהוּ וְחִשְׁףָּ וכו', וְהָכִי אִיהוּ מָאן דְלָא אֲשַׁתְדַּל בְּאוּרֵייתָא, עֵינׁוּי סְתִים מְעֻלְמָא דְאַתִּי, בְּתַר דְאֲשַׁתְדַּל בְּאוּרֵייתָא, מִיָּד וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹר וַיְהִי אֹר, דְנִהְרִין לִיהַ בְּנִהוּרָא דֵההוּא עֻלְמָא, מִיָּד דְאָזִיל לְהֵוּא עֻלְמָא, מִיָּד יְקוּוּ הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל מְקוֹם אֶחָד, אֲתַכְנֶשֶׁת נִשְׁמַתָּא לְאַתְרַ חַד, הָדָא הוּא דְכְתִיב (קהלת יב ז) וְהָרוּחַ תָּשׁוּב אֶל הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר נִתְּנָה, וְגוֹפָא אֲשַׁתְּאֵר יְבֻשָׁה, הָדָא הוּא דְכְתִיב וְתִרְאֶה הַיְבֻשָׁה, לְבִתְרַ דְאֲתַכְנֶשֶׁת נִשְׁמַתִּיהַ, קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא יִימָא לְשִׁכְנִתָּא, תּוּצָא הָאֶרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינָהּ, מָאן חַיָּה אֲלִין חַיּוֹת הַקֹּדֶשׁ, וְנִהְרִין לִיהַ, דְנִחְתִּין לִיהַ לְקַבְּלָא לִיהַ, הָדָא הוּא דְכְתִיב (תהלים צא יב) עַל כַּפַּיִם יִשְׁאוּנֶף וכו'.

וְעוֹד תּוּצָא הָאֶרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה לְקַבְּלָא לִיהַ, לְמִינָהּ דָּא בַת זּוּגִיָּה דְאַתִּייהִיבַת לִיהַ בְּהֵוּא עֻלְמָא, בְּהֵמָה וְרִמְשׁ וְחַיִּתוּ אֶרֶץ לְמִינָהּ, כְּמָה חַיִּילִין וּמִשְׁרִיִין לִיקְרִיָּה, וּלְבִתְרַ אֶפִיק לִיהַ אֵילָנִין וְעִשְׂבִין בְּגִנְתָּא דְעָדָן, הָדָא הוּא דְכְתִיב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תִּדְשָׂא הָאֶרֶץ וכו', כֹּל מָה דְאַתְבְּרִי בְּשִׁית יְמֵי בְּרֵאשִׁית כְּלֵהוּ מְזוּמָן לִיהַ בְּהֵוּא עֻלְמָא, בְּגִן עָדָן עֻלְאָה וְתַתָּאָה.

דְּבַר אַחַר זֶה סֵפֶר תּוֹלְדוֹת אָדָם, דָּא סֵפֶרָא דְחֲנוּךְ נַעַר, דְעֻלְיָה אֲתַמַּר (בראשית ח כב) וַיִּתְהַלֵּךְ חֲנוּךְ אֶת הָאֱלֹהִים וַאֲיַנְנוּ כִּי לָקַח אוֹתוֹ אֱלֹהִים, וְאַמְאֵי קֶאֱרִי לִיהַ תּוֹלְדוֹת אָדָם, אֶלָּא הֵכָא רְזָא דְגִלְגּוּלָא, תּוֹלְדוֹת אָדָם אֲתַקְרִי, דְמַנְיָה נֶפֶק, וַאֲיֵהוּ הָהּ תּוֹלְדָה דִּילִיָּה, וְאַמְאֵי אֲתַקְרִי נַעַר, אֶלָּא הֵכָא רְזָא (איוב לג כה) יָשׁוּב לִימֵי עֲלוּמִי, כְּמָה דְהָהּ בְּקַדְמִיתָא לְעִילָא, וּלְבִתְרַ נְחִית בְּהֵוּא דְאַתְמַר בֵּיהַ (בראשית לז ב) וְהוּא נַעַר אֶת בְּנֵי בְלָהָה וְאֶת בְּנֵי זִלְפָּה נְשֵׁי אָבִיו, וַיָּבֵא יוֹסֵף אֶת דְּבַתָּם רָעָה, מֵאֵי דְבַתָּם רָעָה אֶלָּא דְהוּוּ מְגַזְעָא (דף קלו ע"ב) דְאֲלִין דְאַמְרוּ (תהלים ח ה) מָה אָנוּשׁ כִּי תִזְכְּרֵנוּ וּבֶן אָדָם כִּי תִפְקֹדֵנוּ וְתִחְסְרֵהוּ מֵעַט מֵאֱלֹהִים, דִּיִּהְבַת לִיהַ כֹּל גְּנֻזֵי שְׁמַיָּא, וְכָל מִפְתָּחַן דִּילִיָּה בִּידִיָּה, וַאֲשַׁלְטִיָּה בְּכָל דִּילִיָּה, כְּגוּוֹנָא דְמִלְכָּא דְאַמַר לְיוֹסֵף (בראשית מא מ) רַק הַכֶּסֶף אֲגַדֵּל מִמֶּךָ.

אָמַר לִיהַ וְהָא עז"א ועזא"ל הוּוּ אֲלִין, אָמַר לִיהַ וְהָא אֲחֻרְנִין הוּוּ מִתְכַּנְּשִׁין עֲמִיָּה, אָמַר לִיהַ רַבִּי אֶלְעָזָר וְהָא קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא



עד דאתייעץ בחיילין דיליה לא הוה עביד לאדם, דאמר נעשה אדם, אמר ליה לאולפא דרוך ארץ לבני נשא, דנטיל רברבא עצה מדזעיר מניה, ולא עוד אלא רזא אחרא אית הכא, למלפא דהוה ליה שליחא מהימנא, והוה בעי למיהב ליה אגריה, אמר לחיילוי אנא בעינא לשלטאה האי שליחא דילי עלייכו, בגין דהוא מהימנא, אי אית מאן דידע ביה מלה אחרא יימא, בזמנא דלא אשכח מקטרגא עליה, אמר נעשה אדם.

ותו נעשה אדם, בעינא אדם דיעביד פקודי אורייתא, וישתדל באורייתא, לעבדה ולשמרה, ויהא ליה אגרא טבא, ושולטנו עלייכו, ודא איהו (ישעיה ס כא) נצר מטעי מעשה ידי להתפאר, דהא מלאכי עלאי אף על גב דאינון גבורי כח עושי דברו, לא עבדי גבורה בפולחנא דקודשא בריך הוא, דאינון פלחין בהכרת, ולית לון ערובא דבשרא ויצרא בישא, ובגין דא נעשה אדם, וישלוט בכו, הדא הוא דכתיב (בראשית א כו) וירדו בדגת הים ובעוף השמים וגומר.

ותו נעשה אדם אנא יהיב ביה נשמתא, דכתיב בצלמינו, וכתיב (תהלים לט ז) אף בצלם יתהלך איש, ואתון יהבו ביה רוחא ונפשא, וארעא ארבע יסודין, וידמה לכלא עלאין ותתאין, ומה דרעינא דלהוי שליט וממנא עלייכו, אצדיקו דינא דילי, ויהא ברעו דלכון, דאנא אשרי שמי עליה, וחותרמא דילי בידיה, דאיהו חותם הברית, מלאכיא דסטרא ימינא ברכו ליה, ואמרו נעשה ונשמע, הדא הוא דכתיב (שם קג כ) ברכו יהוה מלאכיו גברי כח עשי דברו לשמע בקול דברו, ודא מטטרוין, לקבליה יוסף לתתא, והוה אחרנין דהוה שגאין ליה ואמרו (שם ח ה) מה אנוש פי תזכרנו, ובגין דא ניבא יוסף את דבתם רעה, וישנאו אתו ולא יכלו דברו לשלום, ולא דאינון אלן עז"א ועזא"ל, אלא אינון אחרנין דאתפנשו (ס"א דאתפללו) עמהון.

(אמר המגיה זה מצאתי בס"א וטוב לשומו כאן).

דבר אחר (בראשית ה א) זה ספר תולדות אדם וכו', זה תרין עשר אנפין, דאתמר בהון (יחזקאל א ט) ופני אריה אל הימין לארבעתם, ופני שור וגומר, ופני נשר וגומר, ביום ברא אלהים אדם חיה רביעאה, וצריך לאסתכלא בהון, באנפין בארבע גונונין דנהרין בהון ארבע חיות, דאתמר בהון (דברים ה ד) פנים בפנים דבר יהוה עמכם, ובמשה נאמר (שמות לג יא) ודבר יהוה אל משה פנים אל פנים, בתר דאהדרו



לְאַחֲרָא, קוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא הִדְר לִוּן אַחֲרוּי, וְדָא אִיהוּ (שם כג) וְרָאִיתָ
את אַחְרֵי וּפְנֵי לֹא יֵרְאוּ, וְאַלִּין אִינוּן פְּנִים דְּנִרְאִין וּפְנִים דְּאִינוּן נִרְאִין.
אֲנַפִּין חוֹרִין בַּעֲנוּה, אִינוּן אֲנָשֵׁי חֵיל, אֲנַפִּין סוּמְקִין בְּבִשְׁת, דְּאִית
לִוּן כְּסוּפָא מִן שְׂמֵיָא, אִינוּן יֵרְאֵי אֱלֹהִים, אֲנַפִּין יְרוּקִין
בְּאוּרֵיִתָא, אִינוּן אֲנָשֵׁי אֱמֶת, אֲנַפִּין אוּכְמִין בְּמַצְוָה, דְּאִיהִי תְּפִלָּה
דִּיד, וְתְּפִלִּין בְּמַשְׁכָּא אוּכְמָא, אִינוּן שְׁנָאֵי בְּצַע, אֲבָל אֲנַפִּין בְּלֹא עֲנוּה
וּבְלֹא בִשְׁת וּבְלֹא תוֹרָה וּמַצְוָה, אִינוּן תְּהוּ וְכִהוּ וְחֻשְׁף וְרוּחַ, דְּאֶתְמַר
בְּהוּן (בראשית א ב) וְהָאֲרָץ הִיְתָה תְּהוּ וְכִהוּ וְכוּ', דְּאִינוּן אַחְזָרִין עֲלֵמָא
לְתִהוּ וְכִהוּ, אֲנָשֵׁי חֵיל מְזַרְעָא דְּאַבְרָהָם, דְּבִיהַ שְׂכִינְתָא תְּתָאָה, יֵרְאֵי
אֱלֹהִים מְזַרְעָא דִּיְצָחָק, דְּבִיהַ שְׂכִינְתָא עֲלָאָה, דְּהִיא אוּצְרָא לְחַכְמָה,
אֲנָשֵׁי אֱמֶת מְזַרְעָא דִּיעֶקֶב דְּאֶתְמַר בֵּיהַ (מִכָּה ז כ) תִּתֵּן אֱמֶת לִיעֶקֶב,
וּבִיהַ ו' דְּאִיהוּ תְּפִאָרַת, שְׁנָאֵי בְּצַע מְסֻטָּרָא דְּדוּד דְּאִיהוּ רַגְלָא
רְבִיעָאָה וּבִיהַ י', דְּאֶתְמַר בֵּיהַ בְּגִינָה (שְׂמוּאֵל א יז יד) וְדוּד הוּא הַקָּטָן,
הֵאֵי אִיהוּ שְׂמָא הַהוּ"י, וּבְגוּוּנָא אַחְרָא אֶתְפְּרִישׁ לְזַמְנִין הוּהוּ"י,
שְׂכִינְתָא עֲלָאָה וְתְּתָאָה, עֲמוּדָא דְּאַמְצַעִיתָא בִּינֵיהוּ, וּבְגוּוּנָא אַחְרָא
יְהוּ"ה מְסֻטָּרָא (דְּמִשְׁה) דְּמִטְטְרוּ"ן, גְּוּוּנִין מִתְּהַפְּכִין לְשִׁית סְרִי
בְּשְׂכִינְתָא כַּד אִיהִי צְרִיכָא לְתְּתָאִין, וְדָא אִיהוּ דְּאֶמְרוּ מְאִרֵי מִתְּנִיתִין,
דְּבַר נֶשׁ דְּצְרִידָה לְבְּרִיּוֹת אֲנָפוּי מְשִׁתְּנִין כְּכְרוּם, דְּאֶתְהַפֵּךְ לְכַמָּה גְּוּוּנִים,
וְאִית הַפּוּכָא דְּגוּוּנִים לְטַב דְּנִהְרִין בְּנִהְרָא, וְאִינוּן מְרַקְמֵן מְכַמָּה
גְּוּוּנִין, וְכָל הֵאֵי בְּגוּפָא, כְּגוּוּנָא (דְּגִינְתָא) דְּעַדְן דְּאֶתְבְּרִי בְּשְׂמָא דִּיהוּ"ה.
כ"ה גְּוּוּנִין וְצִיּוּרִין דְּאִלִּין גּוּפִין, וְאִינוּן כְּגוּוּנָא דְּנוּבְלַת אוּרָה דְּלַעִילָא
גְּלַגְל חַמָּה, וְעֲלֵיִיהוּ אֶתְמַר פְּנֵי מְשָׁה כְּפְנֵי חַמָּה וּפְנֵי יְהוֹשֻׁעַ כְּפְנֵי
לְבָנָה, וְכַף דִּיוּקְנָא אִית לִיהַ אַרְבַּע גְּוּוּנִין, דְּאִית גְּוּוּנָא חוּרָא סוּמְקָא
יְרוּקָא אוּכְמָא, נִימִין אִינוּן כְּכַבֵּיא וּמְלֶאכְיָא וּמְמַנֵּן דְּתִלְיִין מְאֲנַפִּין
כְּחוּשְׁבֵן נִימִין, וְכִלְהוּ מְשִׁמְשֵׁי לְאַנְפִּין.

פּוּמָא (במדבר יב יח) פָּה אֵל פָּה אֲדַבֵּר בּוּ וּמְרָאָה וְלֹא בְּחִידוֹת, פָּה אִיהוּ
בְּרָזָא דְּכְרוּבִים, דְּאֶתְמַר בְּהוּן (שְׂמוֹת כה כ) וְהָיוּ הַכְּרוּבִים פְּרִשֵׁי
כְּנָפִים לְמַעְלָה, אֵלִין שְׁפוּוֹן כַּד אֶתְפַּתְּחוּ אֶתְפַּתְּחוּ בְּאֲדַנִּי (יְהוּ"ה),
כְּמָה דְּאֶתְ אֲמַר (תהלים נא יז) אֲדַנִּי שְׁפַתִּי תִפְתַּח וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ.

וְאֶמְרוּ מְאִרֵי מִתְּנִיתִין, כָּל הַכּוֹרַע כּוֹרַע בְּכְרוּדָה, וְכָל הַזּוֹקֵף זּוֹקֵף
בְּשֵׁם יְהוּ"ה, כַּד אִיהוּ כּוֹרַע כְּרוּבִים סוּכְכִים בְּכְנִפְיָהֶם, וְדָא
אִיהוּ סְכוּף דְּסוּפָה, דְּאִיהוּ כ"ו ה"ס, וְסִימְנָא יְהוּ"ה אֲדַנִּי, פְּרִשֵׁי



כַּנְפִים לְמַעַלָּה אִיהוּ רַמ"ח, כָּל הַזּוֹקֵף זוֹקֵף בְּשֵׁם, בְּתַרְיֵן שְׁמָהּן
דְּאִינוּן אֵהִי־הָ יְהו"ה, וְסִמְנָא י"א י"א, (דברים ו ד) יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ
יְהו"ה אֶחָד, חֲכָמָה וּבִינָה עֲלֵיִהּוּ אֶתְמַר וְהָיוּ הַכְּרָבִים פְּרָשֵׁי כְּנָפִים
לְמַעַלָּה, יְהו"ה אֶחָד עֲלֵיִהּוּ אֶתְמַר סְכָכִים בְּכַנְפֵיהֶם עַל הַכַּפְּרֹת
וְאִינוּן ו"ה.

דְּבַר אַחַר וְהָיוּ הַכְּרָבִים, אִינוּן צוּרַת אָדָם, דְּאִיהוּ יו"ד ה"א וּא"ו
ה"א, פּוֹרְשֵׁי כְּנָפִים לְמַעַלָּה י"ה, סְכָכִים בְּכַנְפֵיהֶם ו"ה,
דְּאִינוּן אַרְבַּע גְּדַפִּין, וְעֲלֵיִהּוּ אֶתְמַר (שמות יט ד) וְאִשָּׁא אֶתְכֶם עַל כְּנָפֵי
נְשָׂרִים, וּכְרוּבִים תְּרֵי שַׁפְּוֹן, עַל גַּס הָיוּ עוֹמְדִים, דָּא לִישָׁנָא, וַיִּשְׁמַע
אֶת הַקּוֹל, קָלָא דְנַפִּיק מִגְּרוֹן, וַיְדַבֵּר אֵלָיו דְּבוּר דְּפוּמָא, וְקָלָא
וְדְבוּר תַּפְּאֶרֶת וּמַלְכוּת, וְעֵשֶׂר אַמּוֹת אַרְךָ הַקֶּרֶשׁ, וְעֲלֵיִהּ אֶתְמַר
(מלאכי ב ו) תּוֹרַת אֱמֶת הֵיִתְהָ בְּפִיהוּ, דָּא פּוּמָא הֵיכַל, וְעֲלֵיִהּ אֶתְמַר
אֲדַנִּי שְׁפָתַי תִּפְתָּח.

מִלְּגָאוּ מִנִּיהַ קֹדֶשׁ הַקְּדוּשִׁים וְדָא לְבָא, כְּרוּבִים כְּנָפֵי רִיָּאָה, עֲלֵיִהּוּ
אֶתְמַר וְהָיוּ הַכְּרָבִים פְּרָשֵׁי כְּנָפִים לְמַעַלָּה סְכָכִים בְּכַנְפֵיהֶם
עַל הַכַּפְּרֹת, דָּא כַּפְּרֹת הַלֵּב, דְּתַמָּן (משלי כ טז) גַּר יְהו"ה נִשְׁמַת אָדָם,
וּפְנֵיהֶם אִישׁ אֶל אַחֵיו תַּרְיֵן כְּלֵיִן.

בְּלִבָּא דְּאִיהוּ קֹדֶשׁ הַקְּדוּשִׁים אֵית תְּרֵי בְּתֵי, בְּחַד סַם חַיִּים, וּבְחַד סַם
מּוֹת דְּאִיהִי אֵשׁ, כְּהֵנָּא רַבָּא דְּעָאֵל לְקֹדֶשׁ הַקְּדוּשִׁים, אִם זָכָה
סַם חַיִּים הָוָה נִפְקָא מִתַּמָּן וְנִהִירָא בְּאַנְפּוּי, וְקָלָא וְדְבוּר הָוָה נִפְקִי
מִתַּמָּן מִקּוּדְשָׁא בְּרִיד הוּא וּשְׂכִינְתִּיהּ, וְאִם לֹא זָכָה סַם מּוֹת הָוָה נִפְקִי
מִסְטְרָא דְשְׁמָאֵלָא, וְהָוָה קָטִיל לִיהּ, וּמֵאִי נִיהוּ כְּהֵנָּא בְּגוּפָא, אֶלָּא
נְשָׁמָה וְרוּחַ וְנַפְשׁ, אִינוּן לְקַבֵּל כְּהֵנִים לְוִיִּים וְיִשְׂרָאֵלִים, תִּלְתַּת צְלוֹתֵין
לְקַבֵּל תִּלְתַּת קְרַבְנִין, וְאִינוּן מְאָכְלִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיד הוּא וּשְׂכִינְתִּיהּ.
אִם הָוָה עָאֵל בְּשְׂכִינְתָא דְּאִיהִי סַם חַיִּים, סַם חַיִּים הָוָה נִפְקִי
לְקַדְמוּתִיהּ, וְאִם לֹא הָא סַם הַמּוֹת לְקַבְלִיהּ, דְּאִיהִי מְרָה
אוּכְמָא, וּמִינָהּ יְמוֹת בְּרַ נֶשׁ בְּעֵנִיּוֹת, וְאִיהִי לְסְטְרָא שְׁמָאֵלָא דְּלִבָּא,
וְדָא טְחוּל.

בְּנֵי אֶהְרֵן רוּחַ וְנַפְשׁ, דְּאֶהְרֵן אִיהוּ נְשָׁמָה, תַּרְיֵן בְּנוֹי נֶצַח וְהוּד, אִם
יַעֲלוּן קְרַבְנָא כְּדָקָא יְאוּת, הָא סַם חַיִּים, וְאִי לֹא הָא סַם מּוֹת,
דְּאִיהִי מְרָה, אֵשׁ זָרָה אוּקִיד לֹוֹן, דְּכִתִּיב (ויקרא י א) וַיִּקְרִיבוּ לְפָנַי יְהו"ה
אֵשׁ זָרָה וְגוֹמֵר, וְתַצָּא אֵשׁ וְגוֹמֵר, אִינוּן סְלִיקוּ לָהּ מֵאֶתְרָהּ, וְעָאֵלוּ



לָה קָמִי מִלְכָּא לְלָבָא, וְלֹא הָוָה לְהוּ רְשׁוּ לְמִיעָאֵל לְתַמָּן, בְּהָ קוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא נְטִיל דִּינָא בְּהוּן.

שְׁפִוּוּן עֲקִימִין, לִית רְשׁוּ לְכַהֲנָא לְקַרְבָּא בְּהוּן קַרְבְּנָא, דְּעָאֵל קְדָם
יְהוּ"ה, דְּעַלְיֵיהּ אֲתָמַר (קהלת א טו) מְעַנָּת לֹא יוּכַל לְתַקּוּן וְכוּ',
וְכֵן עֵינִין עֲקִימִין פְּטוּרִין מִן הָרְאֵייהּ, דְּנִחַשׁ עַקְלָתוֹן תַּמָּן, דְּאִיהּ
נְטִיל נְהוּרֵייהּ, וּפּוּמָא אֲטִימָא אֲתַקְרִי טוּמְטוּס, וְאַנְדְּרוּגִינוּס אִיהּ
דִּיֻקְנָא דְזָכַר וְנִקְבָּה, כְּגוּוֹנָא דָּא אִיהּ בְּר נֶשׁ דְּקָלִיָּה וְדַבּוּרִיָּה כְּנוּקָבָא,
וּמָאֵן דְּאִיהּ חֲצִיו עֶבֶד וְחֲצִיו בֶּן חוּרִין, חֲצִיו עֶבֶד דִּיֻצַּר הָרַע, וְחֲצִיו
בֶּן חוּרִין דִּיֻצַּר הַטּוֹב, כָּל אֲלִין פְּטוּרִין מִן הָרְאֵיָּה, בְּזַמְנָא דְנִפְקִין מִן
גּוּפָא, נִפְשָׁא דְאִיהּ כְּגוּוֹנָא דָּא, לִית לָהּ רְשׁוּ לְאֲסַתְכְּלָא בְּשְׁכִינְתָּא,
וְלֹאֲתַחְזִיָּיא קְדַמָּהּ בְּשַׁעַת פְּטִירְתָּהּ מִן גּוּפָא.

פּוּמָא דְּאֲטִימָא בְּדַבּוּר, אֲבָן דְּאִיהּ יֻצַּר הָרַע שְׁלִיט עָלָהּ, וְאֲתַקְרִי
טוּמְטוּס, בְּגִין דָּא פְּטוּר מִן הָרְאֵיָּה, דְנִשְׁמַתָּא וְרוּחָא וְנִפְשָׁא
בְּגִין דָּא יִיתוּן בְּגִלְגוּלָא, עַד דְּאֲתַחְזוּן שְׁלִמִין לְאֲתַרֵּייהּ כְּמָה
דְּאֲתֵיִיִּהּבוּ, כְּמָה דְּאֲתָ אֲמַר (קהלת יב ז) וְהָרוּחַ תָּשׁוּב אֶל הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר
נִתְּנָהּ, וּמִינָהּ אֲוֹלִיפְנָא קַל וְחוּמָר בְּאַחְרָנִין דְּאִינוּן נִשְׁמַתָּא וְנִפְשָׁא,
וְלֹא עוֹד אֲלֵא דְקָרָא אֲסַהִיד עַלְיֵיהּ (איוב לג כט) הֵן כָּל אֱלֹהִים יַפְעֵל אֲלֵ
פְּעַמִּים שְׁלֹשׁ עִם גֹּבַר.

וּמָאֵן דִּיִּיתִי בְּגִלְגוּלָא זַמְנָא קְדַמָּהּ אִם יִיתִי חוּוּר, אֲתַקְרִי בֵּיה קָרָא
(ישעיה א יח) אִם יִהְיוּ חֲטָאִיכֶם כְּשָׁנִים כְּשֶׁלֶג יִלְבִּינוּ, וּבִמָּה יִתִּידַע
בְּר נֶשׁ דְּאִיהּ בְּגִלְגוּלָא קְדַמָּהּ, אִם הוּא קָלִיָּה (דף קלח ע"א) כְּשִׁבְרִים
אוּ כְּתַרוּעָה, וְגוּפִיָּה וְאַנְפּוּי חוּוּרִין, אִם הוּא קָלִיָּה כְּשִׁבְרִים אִיהּ
מְזַמְנָא קְדַמָּהּ, וְאִם קָלִיָּה כְּתַרוּעָה אִיהּ מְזַמְנָא תְּנִינָא, וְאִם גּוּפִיָּה
יְרוּקָא וְאַנְפּוּי יְרוּקִין וְקָלִיָּה תְּקִיעָה אִיהּ מְזַמְנָא תְּלִיתָא, וְאִם הִדְר
לְגוּוֹנִיָּה, קָלִיָּה כְּתַקִּיעָה וְגוּפִיָּה חוּוּר וְאַנְפּוּי חוּוּרִין, דָּא אִיהּ כְּגוּוֹנִיָּה
קְדַמָּהּ, כְּמוֹ דְּאוּקְמוּהוּ בֵּינֵן דְּהַחְמִיץ דְּחִזּוּר לְגוּוֹנִיָּה קְדַמָּהּ, כְּגוּוֹנָא
דָּא בְּהַפּוּכָא לְטָב, וְכֵן אֲנְפּוּי סוּמְקִין וְקָלִיָּה כְּשִׁבְרִים, וְאַנְפּוּי יְרוּקִין
וְקָלִיָּה תְּרוּעָה, הָא אֲתַתְּקֵן.

וְעוֹד אֲשַׁכְחָנָא, בְּר נֶשׁ דְּכָל צִיּוּרִין דִּילִיָּה בְּאַרְח מִיִּשְׂר, שְׁקִילִין
בְּתַקְלָא, וְלִזְמַנִּין שְׁפִוּוּן אִינוּן עֲבִים, וְנִפְקִין מִתְּקוּנָא דְּצִיּוּרִין
וְדִיּוּקְנִין אַחְרָנִין, אוּ אִינוּן אַרוּכִין אוּ אִינוּן קְצָרִים, תָּא חֲזִי וְאַתָּה
תַּחֲזֵה מְכָל הָעָם, הִכָּא אוּקְמִנָּא לְמַנְדַּע תְּקוּנִין אֲלִין, אֲנִשִּׁי חִיל



עֵינַיִן, יִרְאֵי אֱלֹהִים אֹדְנִין, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (חבוק ג ג) יְהו"ה שְׁמַעְתִּי שְׁמַעְךָ יִרְאֵתִי, אֲנִשִּׁי אֲמַת חוּטְמָא, שׁוֹנְאֵי בְּצַע פּוּמָא, אִם חוּטְמָא לָאו אִיהוּ בְּשׁוּה עִם תְּקוּנִין אַחְרָנִין, דְּעֵינַיִן אַרְיִכִין, וְאַנְפִּין אַרְיִכִין, וְאוּדְנִין אַרְיִכִין, וּפּוּמָא אַרְיִכָא, וְחוּטְמָא עֲבָה, תְּמָן אַתְגְּלִיא גְּלַגּוּלָא דְנַפְשָׁא, וְאִם עֵינַיִן לָא בְּשׁוּה מְאַחְרָנִין, תְּמָן אַתְגְּלִיא גְּלַגּוּלָא דְנַשְׁמָתָא, וְאִם אוּדְנִין לָאו בְּשׁוּה, תְּמָן אַתְגְּלִיא גְּלַגּוּלָא דְרוּחָא, פּוּמָא בְּגִין דְּאִיְהִי כְּלָלָא דְכְּלָא, אִם לָאו אִיְהִי בְּשׁוּה, הָא אַתְמַר בֵּיהּ (שמות כ ה) פִּקֵּד עֵזֶן אֲבוֹת עַל בְּנִים עַל שְׁלֹשִׁים וְעַל רַבְעִים, וְאִם עַל אַרְבַּע גְּלַגּוּלִין לָא אַתְתְּקַנְתָּ, אַתְמַר בְּהִיא שְׁעָתָא (עמוס ב א) וְעַל אַרְבַּעָה לָא אֲשִׁיבְנֹו.

וְכָל נִשְׁמַתִּין דְּאַתְיִין תְּלַת זְמַנִּין וְלָא מִתְתְּקַנִּין, אַתְקַרִּיאוּ פּוּשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל עַרְב רַב, אֲבָל צְדִיקָא דְּבְכָל זְמַנָּא דִּיתוֹן מִתְתְּקַנִּין, יִיתוֹן עַד אַרְבַּעָה, אֲפִילוּ עַד שְׁתֵּין דּוֹר, וְדָא אִיְהוּ (קהלת א ד) דוֹר הוֹלֵךְ וְדוֹר בָּא, וְדָא נִשְׁמַתָּא דְּאִיְהִי מִשָּׁה רַבִּינוּ, כְּלִילָא מִשְׁתֵּין רַבּוּא, וְשְׁכִינְתָּא עֲלָאָה דְּאִיְהִי נִשְׁמַת חַיִּים כַּד שְׁרִיא בְּמִשָּׁה, אַתְחַשְׁב לִיהּ כְּאֵלוּ אַתָּא בְּשְׁתֵּין רַבּוּא, וּבְגִינִיהּ אַתְמַר אִשָּׁה אַחַת יִלְדָה שְׁשִׁים רַבּוּא בְּכָרִס אֶחָד.

וְאִינּוֹן מְרַעִין דְּבְנֵי נֶשָׂא, דְּאַתְמַר בְּהוֹן (דברים כח גט) וְחָלִים רָעִים, (משלי ג ח) רַפְּאוֹת תִּהְיֶה לְשִׁרְךָ, כַּד אִינּוֹן בְּרִישָׁא דְּצְדִיקָא, אֲבָל כַּד אִינּוֹן בְּרִישָׁא דְּרִשְׁעִיא, כְּנִסְתָּ יִשְׂרָאֵל אֲמַרְתָּ לְגַבִּייהוּ (שיר א ו) אֵל תִּרְאוּנִי שְׁאֲנִי שְׁחַרְחַרְתָּ, דְּאֵלִין שְׁרִיִין לוֹן לְפַתָּאָה לְבְנֵי נֶשָׂא, כְּמָה דְּהוּוּ מִפְּתֵי לְיִשְׂרָאֵל בְּעַגְלָא בְּשִׁית שְׁעָתִין, הִדָּא הוּא דְּכְּתִיב (שמות לב א) וַיִּרְא הָעָם כִּי בָשַׂשׁ מֹשֶׁה, הָא אוּקְמוּהָ בְּשִׁית שְׁעָתִין עֲבַדוּ יַת עַגְלָא, בֵּין שֵׁשׁ לְשַׁבַּע, אֲפָרִישׁוּ בֵּין עַמּוּדָא דְּאֲמַצְעִיתָא לְשַׁבַּע, דְּגוּפָא וְשְׁכִינְתָּא, וּבְגִין דָּא מְנִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַפְרָשָׁא לוֹן מִשַׁבַּע, הִדָּא הוּא דְּכְּתִיב (שם יב טו) אַךְ בַּיּוֹם הָרֵאשׁוֹן, אַךְ חֶלֶק בֵּין שִׁית לְשַׁבַּע, בְּגִין דָּא אֲמַרְהָ כְּנִסְתָּ יִשְׂרָאֵל (שיר א) שְׁשִׁזְפַּתְנִי הַשְּׁמֶשׁ, שֵׁשׁ זְפַתְנִי הַשְּׁמֶשׁ, דְּאִסְתַּלַּק מְנִי ו' דְּאִיְהוּ הַשְּׁמֶשׁ, דְּנִהִיר בְּשִׁית תִּיבִין דְּאִינּוֹן (דברים ו ד) שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ יְהו"ה אֶחָד, וְהָא אַתְמַר. (עד כאן ההג"ה מספרים אחרים).

דְּבַר אַחַר, זֶה סֵפֶר תּוֹלְדוֹת אָדָם, אֲמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן: זֶה סֵפֶר – צְדִיק חַי הָעוֹלָמִים שֶׁהוּא מוֹצִיא תּוֹלְדוֹת, זֶה סֵפֶר וְדָאִי, וְלָא אַחַר,



וְהֵם תּוֹלְדֵת אָדָם, אוֹתוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ כִּתְפָאֶרֶת אָדָם לְשֹׁכֵת בֵּית. מִי הַבֵּית שְׁלוֹ? זֶה הַשְּׂכִינָה, וְרוּעָה הַנֶּאֱמָן אֶתָּה הוּא כְדַמּוֹתוֹ, וְלֶךְ כַּח לְהַסְתַּכֵּל בְּדִיוֹקְנֵי בְּנֵי אָדָם, בְּצִיּוּרִים שֶׁל אוֹתוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ בְּדַמּוֹת אֱלֹהִים בָּרָא אוֹתוֹ, שֶׁכָּל הַצִּיּוּרִים שֶׁל בְּנֵי אָדָם רְשׁוּמִים בְּכֶסֶף, וּמְשׁוּם שֶׁכָּל כֶּסֶף וּמְרַכְּבָה שְׂאֵתָה זְקוּק, אֶתָּה יֵשׁ לֶךְ כַּח לְהַסְתַּכֵּל, בְּגִלְל כֶּךָ וְאֶתָּה תַּחֲזֶה מְכַל הָעַם וְגוֹמֵר.

וַיְחִי אָדָם שְׁלֹשִׁים וּמֵאֵת שָׁנָה וַיּוֹלֵד בְּדַמּוֹתוֹ כְּצִלְמוֹ וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ שֵׁת, שֶׁ שְׁלֹשׁ חַיּוֹת שֶׁל הַמְּרַכְּבָה, ת הוּא נֵר יְהו"ה נִשְׁמַת אָדָם, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ וּדְמוּת פְּנִיָהּ פְּנֵי אָדָם, וְזֶהוּ וַיּוֹלֵד בְּדַמּוֹתוֹ כְּצִלְמוֹ. וַיְהִי כָּל יְמֵי אָדָם אֲשֶׁר חַי תִּשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיָּמָת. מַה זֶה וַיָּמָת? אֵלָּא כָּל הַיָּמִים שֶׁהָיָה חַי הָיָה תִּשַׁע מֵאוֹת וּשְׁלֹשִׁים שָׁנִים, וְשָׂאֵר הַשָּׁנִים בְּתוֹסֶפֶת הָיָה מֵת, וְהַשְּׁבָעִים שֶׁחֶסְרוּ מֵאֲלֶף, נִתְּן לְדוֹד מְשֻׁנּוֹתָיו, מְשׁוּם שֶׁהָיָה עֲתִיד לְהַשְׁלִים אוֹתָם בּוֹ, וְכֵאֵן סוּד הַגְּאֻלָּה.

עֲשָׂרָה דוֹרוֹת הָיוּ מֵאָדָם וְעַד נֹחַ, וַיְחִי לְמֶךָ שְׁתַּיִם וּשְׁמֹנִים שָׁנָה וּמֵאֵת שָׁנָה וַיּוֹלֵד בֶּן וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ נֹחַ לֵאמֹר זֶה יִנְחַמְנִי מִמַּעַשְׂיָנוּ וּמִעֲצָבוֹן יְדִינִי, וְלָמָּה? שֶׁבַּהֲתַחֲלָה הָיוּ טוֹרְחִים בְּגִלְגּוּלִים, עַד שֶׁבָּא נֹחַ, שֶׁהוּא שְׁבַת, וּבּוֹ נָחוּ כָּלֶם, וּבּוֹ הִתְיַשְׁבוּ. וְהוֹצִיא אוֹתָם לְעוֹלָם.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: לָמָּה הָיוּ הָרַאשׁוֹנִים חַיִּים יָמִים רַבִּים כְּמוֹ אָדָם, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ וַיְחִי אָדָם תִּשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה, וְנֹחַ תִּשַׁע מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים שָׁנָה, וְכֵן כָּל הַדּוֹרוֹת עַד נֹחַ הָיוּ חַיִּים שָׁנִים רַבּוֹת, וּמֵאֲבָרָהֶם (וּמִנֹּחַ) וְאֵילָף הָיוּ מִתְמַעֲטִים בְּשָׁנִים? אָמַר לוֹ: בְּנֵי, רַבּוּי שָׁנִים וְאֶרֶךְ יָמִים הֵם מֵאֲרִיךְ אֲנַפִּין, וּמַעוֹט שֶׁל יָמִים וְשָׁנִים מְזַעִיר אֲנַפִּין, וּמְשׁוּם זֶה נֶאֱמַר בְּאַבְרָהָם אֵלָּה תּוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהַבְּרָאָם בְּה' זַעִירָה. בְּרוּךְ יְהו"ה לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן.

תקון שני

זהו תקון כ"ב וכ"ג:

בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים, בְּרֵאשִׁית בְּרֵאשִׁית בְּרֵאשִׁית, זֶה אֵילוֹ שֶׁל יִצְחָק. בְּרֵאשִׁית שֵׁם א"ש לְעוֹלָה שֶׁל יִצְחָק, וְסוּד הַדְּבָר - (ועל אלו שלשת הגלגולים נאמר מה יפּוּ פְּעֻמֶיךָ בְּנַעֲלִים בַּת נְדִיב, וְזֹאת לְפָנִים - זֶה הָאֵם הַעֲלִיּוֹנָה, הַעוֹלָם הַבָּא. דְּבַר אַחֵר, אֲצִלוֹ צְרִיךְ תְּלִיצָה, וְזֶהוּ שֶׁכְּתוּב שֶׁל נְעֻלֶיךָ וְגוֹמֵר, וְאֵם לֹא, אֵין לוֹ רְשׁוּת לְהַרְוִיחַ הַשְּׂלֵכָה (לְרוּחַ הַמֵּת) לְעֵלוֹת לְעוֹלָם הַבָּא, וּמְשׁוּם שֶׁהֵיא יוֹם



הכפורים, אסור בנעילת הסנדל) הנה האש והעצים ואיה השם לעלה. יצא קול ואמר, מששת ימי בראשית נברא לעקדת יצחק.

משום שאין קרבן שמבטל מגפה כעקדת יצחק, שנאמר בו ויעקד את יצחק בנו, נקשרה מדת הדין (מלאך המות) ונעקד למעלה, ולא היה לו רשות לקרב לבית דין הגדול, שהוא גבורה, לתבע דין, והעקדה של כאן מועילה לגלות, שהיה עתיד לההרג משיח בן יוסף, וקול יצא מאותו זמן אל תעש לו מאומה, משום שהתגברו רחמים על דין, וסוד הדבר – הושיעה לו ימינו, ואחר כך זרוע קדשו, שגברה הימין על השמאל.

כשמתגברת הטפה של הזכר על הטפה של הנקבה, הוא ודאי רחמים, אבל כשמתגברת טפת הנקבה על הזכר, היא בת והיא דין, וסוד הדבר – זכר ששולט על נקבה גורם ששולט הימין על השמאל, ויצאו ישראל ברחמים ולא בדין, וזהו כי גבר עלינו חסדו, וסוד הדבר – בטרם יבא חבל לה והמליטה זכר.

ובימים של הקדוש ברוך הוא, יהו"ה רחמים, אדנ"י דין, וכששולט יהו"ה על אדנ"י יאהדונה"י, הוא רחמים, וכששולט אדנ"י על יהו"ה אידהנוי"ה, הוא דין, וסוד הדבר – אדנ"י אלהי"ם בחזק יבא, בתקף הדין, ובזה עקדת יצחק שנעקד לפני אביו ומסר עצמו למיתה כדי שינצל משיח וישראל שלא ימותו, ולא עוד, אלא שאפלו אם ישראל יהיו עוברים בגלות על שפיכות דמים וגלוי עריות ועבודה זרה, זכות אבות תגן עליהם משרפה הרג וחנוק, משום שאברהם נתנסה באש ויצחק בספיץ ויעקב בגלות, זכות אבות תהיה מגנה עליהם.

ועוד, הנסיון של שלשת האבות מעידים, שלא עבר אדם שהוא ישראל על שלשת המצוות הללו שצוה אותם (אבות) הקדוש ברוך הוא, זהו שכתוב ויצו יהו"ה אלהי"ם על האדם, ויצו – זו עבודה זרה, לאמר – זה גלוי עריות, על האדם – זו שפיכות דמים, שנשמתו של האדם נכנסה בגלגול של אברהם, ואם הוא עבד עבודה זרה, כשנכנס לאש היה נשרף, זהו שכתוב פסילי אלהיהם תשרפון באש.

שלאש יש שלשה גונים, לכן ירק ושחר, והרביעי תכלת, והם דבקים בגחלת שהיא אדמה, הרי חמשה, כחשבון ה' (חמש),



שהיא אמונת הקדוש ברוך הוא שהוא ו', שהתלבש בחמשה גוונים ומאיר בהם, ובו עולים הגוונים שהם כלולים בה, והיא עולה בהם לו'. זהו שכתוב היא העלה, וכשעולים שנים שהם ו' ה' בקרבן, יורדים שנים מלמעלה שהם י"ה, ומתקרבות האותיות ומתיחדות ונקשרות זו עם זו, וזהו סוד הקרבן.

וסוד הדבר - והנה מלאכי אלהים עלים ויורדים בו, עולים שנים באש, ויורדים שנים, ונצל אברהם בשם של יהו"ה, שאף על גב שיש ארבעה מלאכים שהם הממנים של השם הקדוש, לא רוצה הקדוש ברוך הוא להתעסק באברהם להצילו אלא הוא ממש, משום שקנא על שמו, ובו התלבן אדם הראשון שהוא ישראל, שלא עבר על ויצו, שהוא עבודה זרה, אחר כך התלבש ביצחק ונצרך ואמר אל תעש לו מאומה, שאותו שנצרך בו לא עשה דבר, שלא עבר על שפיכות דמים, וכן יעקב התגלגל בו כשירד לגלות מצרים (של חוץ לארץ), שפחד שלא היה עולה. באותו זמן אמר לו הקדוש ברוך הוא אל תירא מרדה מצרימה וגומר, אנכי ארד עמך מצרימה ואנכי אעלה גם עלה.

בהקדמת התקונים (י"ד): הלכה איהי קבלה. הטעם למה הקבלה נקרא הלכה, על כי היא לבדה הולכת עם האדם לבית עולמו. וזה רמז במה שכתב אל תקרא הליכות אלא הלכות, ולמה לא נכתב הלכות עולם לו, ללמדך דדוקא הקבלה הנקראת הלכות הם הולכים עם האדם לבית עולמו, ובכל מקום שהולך ביתו עמו לצומא ולכבוד ולתפארת, כי המלאך הנברא מלמוד הקבלה לעולם אינו נפרד מהאדם נוסף על מתן שכרו, אבל למוד הפשוט שכרו אתו ופעלתו לפניו. (כסא מלך להקדמת התקונים זחר דף י"ד)

על ידי למוד תורת הח"ן בחיות דקדשה נברא אור שיכולים לראות שרפי מעלה איתא מרבינו הבעל שם טוב זכר צדיק וקדוש לברכה, שהראה לרבי רבי בער ענין בקבלה, ואמר הרבי רבי בער הפשט וכון האמת, ואמר לו הבעל שם טוב זכר צדיק וקדוש לברכה, אם כי הפשט הוא אמת, אכן אין שום חיות בהדברים, וכשאמר לו הפשט בחיות קדושה נתמלא החדר מלאכים, שמצד שהיה בחיות פי השם נעשה מכל דבור מלאך.

(פרי צדיק פרשת ויגש דף ק"ה טור ב')



סדר הלימוד ליום בו תמוז [יום 292 בשנה]

תקון שלישי

בראשית שם אר"י של הקרבן, שהיה יורד על הקרבן בדמות ארי אוכל הקרבנות, וזהו ראשון לחיות שהיו אוכלים קרבנות. אמר לו רבי אלעזר: ולמה היו יורדות חיות לאכל קרבנות? אמר לו: בני, ארבע חיות הן בכפא, אריה שור נשר אדם, ובגוף האדם ארבעה יסודות שממנים עליהם ארבע חיות, שהנפש כלולה בהם, ומשום זה פרנסת הנפש מארבעה הללו. כשחטא אדם בארבעה היסודות שלו, כאלו חטא בנפש, זהו שכתוב מאשר חטא על הנפש, ובאותו זמן נפרדו מים מאש ורוח מעפר.

שמעפ"ר יוצאים זרעים, שהם פרנסה של אדם, ומהמים החיות, שהן פרנסה של ארי, ומאש בהמות, שהם פרנסה של שור, ומהרוח עופות, שהם פרנסה של נשר, וכשחטא בהם, נפרדו היסודות, ויש בהם מחלקת שהיא פרוה, ועולה שם יהו"ה מהם, ונכנס יצר הרע שהוא סמא"ל שטן, שיהו"ה לא שורה בפרוה, וסוד הדבר – חלק לבם עתה יאשמו, ומשום זה צריך קרבן מהמינים הללו שחטא בהם לקרב בהם, אותם ארבעה יסודות שיש בהם פרוה, ובאותו זמן שמתקרבים היסודות זה לזה, מיד יורד הקדוש ברוך הוא עליהם ובורח השטן, ואם לא בורח, הרי אש הקרבן שורפת אותו. זהו שכתוב והאש על המזבח תוקד בו.

וסוד הקרבנות, עוד ובשר תלבישני ובעצמות וגידים תסוככני. העור הוא לבוש האדם, זהו שכתוב ויעש יהו"ה אלהים לאדם ולאשתו כתנות עור וילבשם, אם זכה – כתנות אור מרקמים ומצוות עשה, ששכרם לעולם הבא, שהוא האור הגנוז לצדיקים, ואם לא זכה – עור הנחש שכולל ארבעה יסודות, ששם רשומות מצוות לא תעשה שאדם עבר עליהן, ומשום זה בארו בעלי המשנה, עוונותיו של אדם חקוקים לו על עצמותיו, וקרוב העור של האדם מצוות עשה, שהם קרוב של אותיות שמו של הקדוש ברוך הוא.

ועליהם נאמר אדם כי יקריב מכם קרבן, מכם ודאי, להוציא עור הנחש שבו מרקמים מצוות לא תעשה, ואדם שעובר עליהם נאמר בו אדם להבל דמה ימיו כצל עובר, אדם פי ימות



באהל, כי ימות ודאי, וזוהי הקרבת הקרבן של עשו, יצר הרע, שנאמר בו יקם אבי ויאכל מציד בנו. הבשר הוא שבר מן שברים, והוא אדם, מצד של החיה שהוא שור, בשר חי, בשר טהור, ויש אחר של בשר בשדה טרפה, ששורה בו רוח הטמאה, מלאך שרוכב על קרני שור מועד, בשר טמא.

עצם, יש עצם טמא ויש עצם טהור, ובשר של טהרה ועצם של טהרה, עליהם נאמר עצם מעצמי ובשר מבשרי, ועצם הוא אריה, גידים הוא נשר. נשר, נשר של טהרה ונשר של טמאה. עצם ובשר וגידים, עליהם שורה ברכה וקדשה ויחוד, שהם כהן לוי וישראל. כשבפעם שורה ברכה, מיד ותקרבו עצמות עצם אל עצמו, מתקרבים ונקשרים זה עם זה בקרבן, ומיד יורד עליהם שמן ושורה עליהם ברכה, על הבשר שורה קדשה שהיא מצד הלויים. זהו שכתוב וקדשת את הלויים. מיד מתקרבים עורקי הדם אל הלב, שהברכות הן מהכהנים, זהו שכתוב דבר אל אהרן ואל בניו לאמר פה תברכו. הגידים מישראל, והם היחוד והקדשה וקשר של העצמות והבשר, וכשנקשרים בשניהם נקראים יחוד, והיחוד הוא בישראל. זהו שכתוב שמע ישראל יהוה אלהינו יהוה אחד.

העור הוא דמות אדם מלכות, כל הדיוקנאות נראים בו, והיא כלולה מבשר וגידים ועצמות, והיא תמונת כל, והיא ברכה וקדשה ויחוד, כהנים ולויים וישראלים, שהם קשורים בשלשת האבות, שנאמר בהם האבות הן הן המרפכה. בבשר קשמתקדש, יורד עליו דם טהור, וכשהגידים מתיחדים, יורדת עליהם רוח קדשה, על העצמות יורדים מי טהרה, זהו סוד הקרבנות. שמח רבי אלעזר, ושמחו החברים ואמרו: אלו לא באנו לעולם הזה אלא לשמע את זה - די.

אמר רבי שמעון: בני, ועוד בסוד הקרבנות, הלב הוא מזבח שבו דם הקרבנות, ועל זה נאמר וזבחת עליו, אם זכו - האריה היה יורד לאכל את הקרבן, ואם לא - יורד כלב, ובאיזה מקום? בכבוד, ששם מרה גיהנם, שהיא עלוקה שיש לה שתי בנות הב הב, כמו שנאמר לעלוקה וכו', והכלב צונח בהם הב הב, והמרה היא גיהנם, חרבו של מלאך המות שיש לה שתי פיות, כמו שהגיהנם שנאמר בה



לְעֹלָמָה שְׁתֵּי בָנוֹת הַבַּיִת, כְּמוֹ זֶה נֶאֱמַר בְּחֶרֶב וְאַחֲרֵיהֶן מָרָה
כְּלַעֲנָה חָדָה כְּחֶרֶב פִּיּוֹת.

וְכַבֵּד הוא סמא"ל, הַמָּרָה סם הַמּוֹת שְׁלוֹ. כְּשֹׁשׁוּלֶטֶת הַמָּרָה עַל
הַעוֹרְקִים שְׁלֵה וּמִתְגַּבְּרֵת בְּחֻטָּאִים, נֶאֱמַר בְּפָרְקִים שֶׁל הַכְּבֹד
וְהַמָּרָה, וַיִּבְאוּ מִרְתָּהּ וְלֹא יָכְלוּ לְשַׁתּוֹת מִיָּם מִמָּרָה כִּי מָרִים הֵם.
בְּאוֹתוֹ זְמַן אוֹתָם עוֹרְקֵי הַלֵּב הֵם בְּדַחַק וְנִטְמָנִים בְּלֵב, כְּמוֹ שֶׁנֶּחַ
וְאַשְׁתּוֹ וּבְנָיו וְהַחַיּוֹת וְהַבְּהֵמוֹת וְהָעוֹפּוֹת שֶׁנִּטְמְנוּ בַתְּבָה, וְהַלֵּב הוּא
דְּחוּק בָּהֶם, שְׁאֵם הַמָּרָה מְגִיעָה לְלֵב, מִיַּד יָמוֹת הָאָדָם, וּמָרָה לֹא
מִתְגַּבְּרֵת עַל יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם הַלֵּב, אֲלֵא בְחֻטָּאִים. אִם חוֹזְרִים בְּתִשׁוּבָה,
שְׁהִיא נִשְׁמַת חַיִּים, הַשְּׂכִינָה הַעֲלִיּוֹנָה, הָרִי רְפוּאָה תִּהְיֶה לְלֵב
וְלַעוֹרְקִים שְׁלוֹ, וְנֶאֱמַר בָּהֶם וַיִּמְתְּקוּ הַמַּיִם, וְנִרְפְּאוּ הַעוֹרְקִים, (הַגִּיף)

וְהַאִיבָרִים שְׁלוֹ.

וּמְחֹלָל זוֹ לִילִי"ת, הָאֵמָא שֶׁל הָעֶרֶב רַב, שְׁחוּק הַכְּסִיל, מִי זֶה כְּסִיל?
זֶה אֵל אַחַר סמא"ל, וְעֶרֶב רַב הֵם בְּנִיָּה, שֶׁהֵם מְעֶרְבִים עִם
יִשְׂרָאֵל, רְשָׁעִים גְּמוּרִים, וְעַלֵּיהֶם נֶאֱמַר אִם רְאִיתָ רָשָׁע שֶׁהִשְׁעָה
מִשְׁחָקֶת לוֹ, אֵל תִּתְגַּרֶה בּוֹ, עַלֵּיהֶם נֶאֱמַר לָמָּה תִּבְיֵט בּוֹגְדִים תַּחֲרִישׁ
בְּבֹלַע רָשָׁע צְדִיק מִמֶּנּוּ. רְשָׁע זֶה הַכְּסִיל, עֶרֶב רַב בְּגִלוֹת הֵם רְשָׁע,
בְּבֹלַע צְדִיק מִמֶּנּוּ זֶה יִשְׂרָאֵל, וּמִי גוֹרֵם שְׁבוּלַע אוֹתָם? מִשּׁוֹם שְׁאִינָם
צְדִיקִים גְּמוּרִים, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר צְדִיק מִמֶּנּוּ בּוֹלַע, אֲבָל צְדִיק גְּמוּר
אִינוֹ בּוֹלַע.

וּמְחֹלָל הוּא לִילִי"ת, מְאֲרֵת ה' בְּבֵית רְשָׁע, וְהִיא אֶסְכְּרָה לְתִינוּקוֹת
שֶׁהֵם רְשָׁעִים, צוּחֶקֶת בָּהֶם בְּעֶשֶׂר בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְאַחַר כֵּן
הוֹרְגַת אוֹתָם, וְלָמָּה נִקְרְאוּ תִינוּקוֹת? מִשּׁוֹם שְׁאִין בָּהֶם דַּעַת לְהַנְצִיל
מִמֶּנָּה, אֲבָל לֵב מִבֵּין נִצּוֹל מִמֶּנָּה, שְׁשָׁם צְדִיק, וְסוּד הַדְּבָר – טוֹב לְפָנֵי
הָאֱלֹהִים יִמְלֹט מִמֶּנָּה, וְחוּטָא יִלְכֹד בָּהּ.

הַכְּלִיּוֹת הֵן יוֹעֲצוֹת, אִם זָכוּ – נִכְנְסֵת בָּהֶם נְבוּאָה, שְׁהִיא נֵר יְהו"ה
נִשְׁמַת אָדָם, וְנַעֲשִׂים נְבִיאִים, וְהֵם יוֹעֲצִים לְטוֹב, וַיֵּשׁ בָּהֶם
עֲצָה וְתוֹשִׁיָּה.

כְּנָפֵי הָרְאָה, אִם זָכוּ – שׁוֹרָה בָּהֶם רוּחַ הַקֹּדֶשׁ, וְנֶאֱמַר בָּהֶם וְנָחָה
עָלָיו רוּחַ יְהו"ה, רוּחַ חֲכָמָה וּבִינָה, רוּחַ עֲצָה וּגְבוּרָה, רוּחַ
דַּעַת וְיִרְאַת יְהו"ה, וְעַלֵּיהֶם נֶאֱמַר וְהָיוּ הַכְּרָבִים פְּרָשֵׁי כְּנָפִים.
הַכְּרוּבִים כְּמוֹ צוּרֵת אָדָם, פּוֹרְשֵׁי כְּנָפִים כְּנָגַד שְׁלֵשׁ הַחַיּוֹת שְׁפוֹרְשוֹת



כנפים כנגד האדם, והם שש כנפים, שתיים לכל חיה. מצד של השכינה כנפי החיות מרבעות, שש כנפים כנגד שש מעלות לכסא, ארבע כנפים כנגד כסא מרבע, פרשי כנפים למעלה סככים בכנפיהם על הכפרת, זו כפרת הלב, קדש הקדשים, וזה הלב.

נפש רוח נשמה, כהן לוי וישראל. הכהן הוא הנשמה, אם זכה - נר יהו"ה, נר היה מאיר בו מהלב כשמש זורחת, ורוח הקדש היתה יוצאת מבין כנפי הפרובים שהן כנפי ראה, והיתה מדברת עמו, ואם לא - אש, וזו הנפש, היתה דולקת, ויוצאת אש מהלב ושורפת אותו. הקרקבן והקבה, כאשר ישן נקרא קבה ישן.

ויש שנה לטוב ויש שנה לרע. לטוב, כמו חלום שהוא הסלם (כמו חלום) שראה יעקב, ובו דבוק קנה, ושש טבעות הקנה הם שש דרגות הנבואה, ועולים לששים נשימות שהיה ישן בהם דוד, שכהן פרושה, דוד היה מתנמנם כסוס, וסוס לא ישן אלא ששים נשימות, ויש שנה לרע, חלום רע, שנאמר בו אצל אברהם, ותרדמה נפלה על אברם והנה אימה חשכה גדלה נפלת עליו, והרי פרושה בארבע גליות, ומשום שחלום יבא בשתי דרגות, פרושה הקדמונים, כמו שאי אפשר לבר בלא תבן, כן אי אפשר לחלום בלי דברים בטלים, כדי שיבא החלום כאן על ידי מלאך, כאן על ידי שד, משום שהחלום הוא מצד של העץ של טוב ורע, אבל מצד של עץ החיים לא בא (עליו אלא של קבה) אלא על ידי קבה של הקדוש ברוך הוא שהיא שכנתו, ואין שם קבה רע, שהוא שד.

הקרקבן טוחן, אם אדם צדיק, היא טוחנת מן לצדיקים, שהם איברים קדושים במצוות עשה, ואם לא הולכים במצוות טובות, מתפרנסים בלחם הקלוקל, מזון הקלוקל, קל בקלון. ושט - שטו העם ולקטו. שטים, (השויטים), לוקטים בשטות. וטחנו ברחים - בדחק, אלו הן הטוחנות בפה, או דכו במדכה - זה החך, ובשלו בפרור - זו האיציטומכה.

בני, סוד עליון כאן, אם זכו ישראל, היתה יורדת להם תורה משמים בלי דחק, ולא היו צריכים ללמד אחד את חברו, זהו שכתוב הנני ממטיר לכם לחם מן השמים, שאין לחם אלא תורה, לא זכו - בגלל הערב רב שהם שויטים, נאמר בהם שטו העם ולקטו, שיטרוהו ללמד זה לזה, לפרנסה כל אחד בדחק, לחכמים ברמז. אבל



לְעֵתִיד לָבֵא יִמְחוּ הָעֶרֶב רַב מִן הָעוֹלָם, וְנֹאמַר בָּהֶם וְלֹא יִלְמְדוּ עוֹד
אִישׁ אֶת אַחֵיו וְגוֹמֵר, וּמִשׁוֹם זֶה הַיִּשָּׁשׁ הוּא לָרַע וְהוּא לְטוֹב, לְבֵן
וְאָדָם, דִּין וְרַחֲמִים.

וּבְנֵי, בּוֹדְאֵי אוֹתָם שְׁלוּחֵי הַצְּבוּר, צְרִיכִים כְּשֶׁקּוֹרְאִים סֵפֶר תּוֹרָה,
שִׁיחַתְּכוּ אֶת הַמַּלְיָם וְלֹא יֹאמְרוּ אוֹתָם בְּהִלְעָטָה, כְּמוֹ שֶׁהָעֶרֶב
רַב שֶׁנֹּאמַר בָּהֶם הַבָּשָׂר עוֹדְנָנוּ בֵּין שְׁנֵיהֶם, וְהָיוּ אוֹכְלִים בְּהִלְעָטָה,
וּכְמוֹ שֶׁעָשׂוּ, שֶׁנֹּאמַר בּוֹ הִלְעִיטְנִי נָא, וְלֹא הָיוּ טוֹחֲנִים לוֹ, נֹאמַר בָּהֶם
וְאָף יְהו"ה חָרָה בָּעָם.

הַיְמַעֲבִי הַגֵּס זֶהוּ נִחַשׁ בְּרִיחַ, נִחַשׁ עֶקְלֶתוֹן, שֶׁעֲתִידִים הַצַּדִּיקִים לֶאֱכֹל
אוֹתוֹ, וַיֵּשׁ חֶלֶב טָמֵא שֶׁהוּא נִחַשׁ, שֶׁהוּא אֶסוּר לְמֵאֲכֹל הָעָם
הַקְּדוֹשׁ, מִשׁוֹם שֶׁעָלְיוֹ נֹאמַר אֲרוּר אַתָּה מְכַל הַבְּהֵמָה.

תקון רביעי

זהו תקון כ"ה:

בְּרֵאשִׁית, שֵׁם י"ש, לְהַנְחִיל אֶהְבִּי יֵשׁ וְאַצְרַתִּיהֶם אֲמֵלָא, וּמִשׁוֹם
שֵׁשׁ אוֹצֵר, שֶׁהִיא יְרֵאת יְהו"ה, מִמֶּנּוּ מִתְמַלֵּא
לְצַדִּיקִים, וְאוֹתָם יִרְאֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יוֹרְשִׁים הַיֵּשׁ הַזֶּה, וְעֶרֶב רַב
הָרַע לֹא הָיוּ פּוֹחֲדִים מֵהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֲלֵא בְּשִׁבִיל הָעֶשֶׂר, וְהָיוּ
מִנְסִים אוֹתוֹ, כְּמוֹ זֶה: הַיֵּשׁ יְהו"ה בְּקַרְבָּנוּ אִם אֵין, וְכָל אוֹתָם
שֶׁמִּנְסִים אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וּפּוֹחֲדִים מִמֶּנּוּ בְּעֶשֶׂר, וְלֹא יִרְאִים
מִמֶּנּוּ בְּעֵנִיּוֹת כְּמוֹ בְּעֶשֶׂר, אֵינָם אֲלֵא עֶרְבוּב רַע, שֵׁישׁ יִרְאֶה וַיֵּשׁ
יִרְאֶה, יֵשׁ אֶהְבֶּה וַיֵּשׁ אֶהְבֶּה, יֵשׁ מִי שֶׁיִּרְאֵה מֵהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּדִי
שִׁיחֹן אֶת בְּנָיו, אוֹ שְׁלֵא יִרְדַּ לְעֵנִיּוֹת, אוֹ שְׁאוּהֵב אוֹתוֹ כְּדִי שִׁיתֵן לוֹ
עֶשֶׂר, וּמִנְסָה אוֹתוֹ כְּמוֹ: נַעֲשֶׂה אֶת הַמְּצוּהָ הַזֹּאת כֶּךָ, וְנִרְאֶה הַיֵּשׁ יְהו"ה
בְּקַרְבָּנוּ וְנוֹתֵן לָנוּ שְׂכָר בְּעֵבוּרָה אִם אֵין, שְׂאֵם לֹא יִתֵּן לוֹ שְׂכָר בְּשִׁבִיל
זֶה, אֵינוֹ אוּהֵב אוֹתוֹ, וְלֹא נוֹתֵן לוֹ צְדָקָה וְלֹא יַעֲשֶׂה מְצוּהָ, וּמִנְסָה אֶת
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּכָל מְצוּהָ וּמַעֲשֶׂה, וְדֹאֵי זֶהוּ מֵאוֹתָם עֶרֶב רַב
שֶׁנֹּאמַר בָּהֶם הַיֵּשׁ יְהו"ה בְּקַרְבָּנוּ אִם אֵין.

אֲלֵא אֶהְבֶּה וַיִּרְאֶה שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁלֵם בְּכָל מְצוּהָ וּמְצוּהָ
שֶׁעוֹשֶׂה, בֵּין שִׁיתֵן לוֹ שְׂכָר בְּטוֹב, בֵּין שְׁלֵא נוֹתֵן לוֹ, וּמִשׁוֹם
זֶה צוּהָ בַתּוֹרָה וְאֶהְבֶּת אֶת יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ בְּכָל לְבַבְךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ
וּבְכָל מְאֹדְךָ, וּפְרָשׁוּהוּ הַקְּדוֹמוֹנִים אִם חִבִּיב עָלֶיךָ נַפְשְׁךָ מִמְּמוֹנְךָ, לְכָךְ
נֹאמַר בְּכָל נַפְשְׁךָ, וְאִם חִבִּיב עָלֶיךָ מְמוֹנְךָ מִנַּפְשְׁךָ, לְכָךְ נֹאמַר בְּכָל



מאדך, שיש אדם שמתפלל והולך בכל המצוות שלא נותן עליהם שכר, ואם היה נותן שכר עליהם, לא היה עושה אותם, שודאי רבים הם בני האדם שעשירים בעשר רב, והם מחבבים את עשרם יותר מנשמתם, שעשרה של הנפש היא מצוות טובות בעולם הבא, ועשר של הגוף – ממון ועדון בעולם הזה.

ואותם שמחבבים ממון מהנפש, אם היו נותנים לו כל התורה במאה זונים, לא היו נותנים אותם בשבילה, משום שהממון חביב עליהם מהנפש, ומה שירא ואוהב אותו, אינו אלא בשביל הממון. זה ששם את הממון עקר, והתורה שאוהב הקדוש ברוך הוא טפל, האהבה והיראה הזו לא מחשיב הקדוש ברוך הוא, אלא העקר של האהבה והיראה של הקדוש ברוך הוא, שאף על גב שהוא אוהב ממנו מנפשו, שיאהב אותו בממנו, במה שהוא חשוב עליו, ולא בטפל שלו, לכך נאמר בכל מאדך. וכאן מי שמחשיב נפשו מממנו, והיה נותן כל הממון שבעולם ולא היה נזק אפלו באיבר קטן שיש בו, לכך נאמר בכל נפשך, במה שאוהב אותו.

תקון חמישי

זהו תקון כ"ו:

בראשית, כי באש יהו"ה נשפט, אלהי"ם – בעלי הדין, ועליו נאמר אלהי"ם לא תקלל, בודאי כמו שנאמר למעלה כי אלהי"ם שפט זה ישפיל וזה ירים, כך צריך להיות הדין למטה, את זה ישפיל בדין ואת זה ירים, כפי מעשיו, לזה מטה כלפי חסד, לזה כלפי גבורה, האמת באמצע, ומשום זה נקרא דין אמת. אלהי"ם – הפס"א בחשבון, ששם י"ה שהיא חכמה ובינה, זה שמי עם י"ה – שלש מאות ששים וחמש מצד השמאל, וזה י"ה מן אלהי"ם, ה' על י" נקבה.

וכך הדין דן, צריך שהוא יהיה יושב ובעלי הדין עומדים, כמו שלמעלה, שנאמר בקדוש ברוך הוא ויבאו בני האלהי"ם להתיצב על יהו"ה, הוא יושב, והם עומדים לתבע דין, ומשום ששטן נכנס ביניהם לתבע את חטאי בני ישראל, הם במשא עליו עד שהיה דן אותם, וזהו להתיצב על יהו"ה. ועוד להתיצב על יהו"ה, לשאל ולתבע דין אצל (לפני) הקדוש ברוך הוא כשמנהיג העולם ברחמים, ומקטרגים ותובעים דין, וזהו להתיצב על יהו"ה. ועוד



להתיצב על יהו"ה, יהו"ה העמוד האמצעי, ששואלים ותובעים דין מגבורה, בית הדין הגדול שעומד על העמוד האמצעי, וזהו על יהו"ה, על שמקריבים הדינים לפני גבורה נאמר בהם להתיצב על יהו"ה, שאף על גב שבניו הם ישראל, אין לו רשות להעביר על הדין, שהתורה נתנה בדין, ונשבע עליה שלא יעבר עליה, ולגבי הדין, הגבורה היא באמצע וחסד מימין, והעמוד האמצעי משמאל, וכל הדינים תלויים מן המקום הזה, וכל הספירות כלן נקראו דינים גבורה, ואפלו יהו"ה.

דין ראשון, האחד נקרא דין לדון בחנק, ונאמר לא תלין נבלתו על העץ. אמר לו: אלעזר בני, כאן צריך לחדש דברים, יש עץ ויש עץ, זהו שכתוב פי האדם עץ השדה, ויש אדם שהוא עץ הדעת טוב ורע, וחסאו של אדם היא נבלתו של אדם הראשון שהיא עץ החיים, לא צריך לתלות בו חטא זה. זהו שכתוב לא תלין נבלתו על העץ, שמי שאכל מהעץ שלו, שהוא עץ החיים, נאמר בו ואכל וחי לעולם.

ועוד לא תלין נבלתו על העץ – העץ של כאן זה תלמיד חכם שמתעסק בתורה שהיא עץ חיים, זהו שכתוב עץ חיים היא למחזיקים בה, לא תלין בו נבלתו, שהוא החטא שחטא ביום, לא תלין עמו בלילה, שמיד ישוב בתשובה, כמו שבארו בעלי המשנה, אם ראית תלמיד חכם שחטא ביום, אל תהרהר אחריו בלילה, שודאי עשה תשובה. (שמא עשה תשובה, שמא יעלה בדעתך? אלא תאמר ודאי עשה תשובה).

ועוד לא תלין נבלתו על העץ – זה תלמיד חכם, נבלתו – זו בת עם הארץ שהיא רמש, שאם אתה תולה אותה בו – או קוברה או קוברתו, וזהו פי קבור תקברנו, פי קבור – הוא אותה, או תקברנו – היא אותו, ואשה זו לא נקראת הזוג והיחוד שלו, אלא היא כמשא תלוי עליו, כנחש קשור על צוארו, ומשום כך פי קללת אלהים תלוי, שהיא קללה שהורגת אותו או מביאה אותו לידי עניות.

דבר אחר לא תלין נבלתו על העץ – זו שבת, שיורש בה אדם נשמה יתרה, לא צריך להראות לפני הנפש ששולטת באדם בימות החל במלאכה שאסורה בשבת, אלא קבור תקברנו ביום ההוא, שלא תראה לפני זכור ושמור של שבת, ובשבילה נאמר של נעליך מעל רגליך כי המקום אשר אתה עומד עליו אדמת קדש הוא, ולא תטמא



את אדמתך, שנשמה יתרה היא ארץ ישראל שלמעלה, אדמת קדש, שנאמר בה קדש ישראל ליהו"ה.

ועוד לא תלין נבלתו על העץ – זה אדם שהוא נבל, עליו נאמר כל המעמיד תלמיד שאינו הגון כאלו מעמיד אשה, ומשום זה לא תלין נבלתו על העץ, שהוא עץ החיים. דבר אחר לא תלין וגומר, העץ – אלו ישראל, שנאמר בהם כימי העץ ימי עמי, החטא שעשו עם נבל, אל תתלה אותו בישראל, שכשעשו את העגל, חשב משה שישאל עשו אותו, ואמר למה יהו"ה יחרה אפך בעמך. אמר לו הקדוש ברוך הוא, לך רד כי שחת עמך. מיד ירד וראה עגל, דיוקן של שור וחמור, שאל אותו, מי עשה אותך? אמר החמור, הערב רב אשר בשר חמורים בשרם. גם השור אמר כך. הטבעת שעליה מזל שור, בזמן שנאמר בערב רב ויתפרקו כל העם את גזמי הזהב, הזדמן לשם, וזרק הכל אהרן לאש, ויצא עגל, דיוקן של שור וחמור. באותו זמן צוטה רוח הקדש ואמרה, ידע שור קונהו וחמור אבוס בעליו, ישראל לא ידע עמי לא התבונן.

ומה ראו הרשעים לעשות עגל? אלא ודאי הם היו המכשפים של פרעה, יונו"ס וימברו"ס בני בלעם, שנאמר בהם ויעשו כן החרטמים בלטיהם, וראו שלא היה בהם ממשות, וחזרו עם משה וקבלו ברית מילה, והקדוש ברוך הוא שיודע גלויות ונסתרות, שהיה יודע בהם שהם מגזע רע, כשהיתה יורדת שכינה, נאמר בה ויסע מלאך האלהים ההלך לפני מחנה ישראל, ולא אמר לפני העם, ומשום זה נטלו קנאה בלבם, ואמרו קום עשה לנו אלהים אשר ילכו לפנינו, כמו שהיה הולך לפניכם, ומשום זה עשו את העגל בכשפיהם, וזהו ידע שור קונהו וכו', ישראל לא ידע כשפים, עמי – אהרן ומשה בני עמרם – לא התבוננו. וזהו לא תלין נבלתו על העץ, החטא הזה של עם נבל, לא תלין נבלתו על העץ, שהם ישראל. דבר אחר לא תלין וכו', זה גר שלא התגיר לשמו של הקדוש ברוך הוא, לא לתלותו בישראל שהם עץ, כמו שבארוהו כימי העץ ימי עמי.

ועוד, לא תלין נבלתו – זו נבלות הפה, על העץ – זה לשון הרע, שחטא זה גורם שימות קדם זמנו, וזהו כי קבור תקברנו. דבר אחר לא תלין נבלתו – זה יצר הרע, על העץ – זו נשמת חיים, שמי



שחלל אותה, נאמר בו כי קבור תקברנו, וימות בעולם הזה ובעולם הבא, זה דינו בחנק מי שעובר על זה.

דבר אחר, לא תלין נבלתו על העץ - זו נפש של חל שלא תראה לפני הנפש היתרה, ובשבילה אמר למשה של נעליך מעל רגליך.

השני - הרג, הרג לגנב, ולגזלן ענש, ומשום זה הממשכן לחברו צריך להחזיר לו משכנו בזמן שצריך אותו, כיון שאין לו אחר, זהו שכתוב השב תשיב לו את העבוט, ונאמר בפסוק אחר אם חבל תחבל שלמת רעך עד בא השמש תשיבנו לו, זה בנשמתו של אדם מדבר, אם חבל תחבל - נפש ורוח, שלמת רעך - זו הנשמה.

ואם חבל תחבל - תפלין של יד ותפלין של ראש, שלמת רעך - כסוי של מצוה, עד בא השמש - שנאמר בו כי שמש ומגן יהו"ה אלהי"ם, תשיבנו לו - קדם שיתכנס ממנו, שעליו נאמר וזרחה לכם יראי שמי שמש צדקה ומרפא בכנפיה. מה זה צדקה? תפלה, ומרפא בכנפיה - כנפי מצוה שהם תפלין, כנפי יונה, וכנפי מצות ציצית, היא שמלתו לעורו - עור התפלין, ואם אתה לא תחזיר את הכסויים הללו קדם שיתכנס ממנו השמש, שהוא הקדוש ברוך הוא, שנאמר בו כי שמש ומגן יהו"ה אלהי"ם, כך תתכנס ממך נשמתך, שנאמר בה כסאו כשמש נגדי, מדה כנגד מדה, ומשום זה עד בא השמש תשיבנו לו, לו - לעני, שהוא צדיק, ולשכינה שהיא עניה בגלות, כשיבא הלילה שהוא גלות, במה תשכב השכינה? שודאי השמש, שהוא הקדוש ברוך הוא, לא מאיר לה בגלות, שהיא הלילה, ונשארת בחשכה, ומשום זה צריכים ישראל להאיר לה בגלות באור נר, שהוא תורה ומצוה, אור הנשמה, נ"ר - נפש רוח, שהם סימן נ"ר, בתי התפלין שתשכב בהם השכינה בגלות, וכסוי של ציצית להתעטף בה במשכבה.

ומשום כך, אם אדם אינו מניח תפלין וציצית, במה היא תשכב בגלות? עליו נאמר אשרי משכיל אל דל ביום רעה ימלטהו יהו"ה, ובזכות המצוות הללו יורשים בני אדם שלשה קשרים, שהם נשמה ורוח ונפש, ובהם צריך לקרא את ישראל העליון שירד להאיר לשכינה באור הגאולה, שהיא שמש צדקה, ומרפא בכנפיה, לישראל שהם בבית החלי בגלות, שצדקה היא השכינה העליונה, עליה נאמר



מי ירפא לך, והיא עשרים וחמש עשרים וחמש אותיות של קריאת שמע ערבית ושחרית, ובו יורד לישראל לגאל את השכינה, אבל בימין מקים אותה ומרחם עליה. זהו שכתוב ובחסד עולם רחמתיך, ומשום זה, נשמה ורוח ונפש הם המשכב (משכון) של השכינה בגלות, ועל זה נאמר ושכב בשלמתו וברכך, ומשום המצוות הללו שורה שכינה על אדם.

ועל הנשמה נאמר משכבת חיקך שמר פתחי פיך, שלא תדר אם לא תשלם, זהו שכתוב אם אין לך לשלם למה יקח משכבך מתחתידך, ונשארו הרוח והנפש יתומים, ואם הנשמה עוברת על מצוות התורה ויורדים חטאים לגוף, דין הוא לפרע מנכסי יתומים, במצוות עשה שנשארו להם מהנשמה, שבגלל החטאים נוטלים מהרשעים את המשכון, שהוא הנשמה, וזהו אם חבל תחבל שלמת רעך.

ואם יש לו חטאים ויש לו זכויות, נפרעים החטאים בזכויות, ונאמר יצא שכוו בהפסדו, מיד מחזירים אותו לגוף לפני שיבא השמש, וזהו עד בא השמש תשיבנו לו, שכאשר האדם ישן, עולה ממנו הנשמה, ואין יורדת לגוף עד שפורעת את כל החטאים שעשה האדם באותו יום, ומשום זה ממשכן אותה אותו בית דין שלמעלה, משום שהמקטרג עולה אחריה לתבע ממנה דין בארבע מיתות בית דין – שנים שנאמרו למעלה, ושנים ששורים על אותם שמגלים את העריות של התורה. אשרי הוא מי ששומר אותה בכל יום.

ובזמן שהחטאים גדולים, ומלנה אדם חטאים על המשכון, אבד המשכון, שהיא הנשמה, ולא חוזרת אליו, והכל הוא בדין שדנה אותה הגבורה, שהיא בית הדין הגדול, בכל לילה בשתים עשרה שעות ובשבעים ושנים רגעים כחשבון חס"ד, שנאמר בו והוכן בחסד כסא, וסוד הדבר – ותפקדנו לבקרים, לרגעים תבחננו. **ויש** חטאים שהם בסתר, ולא יכולים להעיד בהם המלאכים שהולכים עם הנשמה, שנאמר בה כי מלאכיו יצוה לך, הרי השכינה מעידה עליהם, זהו שכתוב אם יסתר איש במסתרים, משום ששכינה על ראשו, שנאמר בה דע מה למעלה ממך, עין רואה ואזן שומעת וכל מעשיך בספר נכתבים. (לפעמים הנשמה לא היתה מודה בחטאים שתובע עליו היצר הרע, וחושד יצר הרע בזה) (ולפעמים הנשמה לא חטאה, וחושד היצר הרע



בְּהַ), וְהוֹלְכִים אֶל בֵּית הַדִּין, וְדָן עֲלֵיהֶם דִּין הַנְּשַׁבְּעִים, נִשְׁבַּעַת הַנְּשָׁמָה עֲלֵיהֶם וְנִפְטְרָת, וְאִם לֹא – פּוֹרַעַת.

וַיֵּשׁ חֲטָאִים שְׁנֵאֲמַר בָּהֶם וּבִיד כָּל אָדָם יִחַתּוּם, וּמֵרָאִים לָהּ חֲתִימַת יָדֶיהָ, וַיֵּשׁ חֲטָאִים שֶׁהֵם עַל תְּנָאֵי שְׁמִתְנָה עָלָיו לְפָרַע אוֹתָם בְּעוֹלָם הַזֶּה, שֶׁהַחֲטָאִים שְׁלוּ בְּמִקוּמוֹ, שְׁלֹא יִגְבֶּה אוֹתָם הַתּוֹבֵעַ אֲלֵא בְּמִקוּמוֹ, וְאֵלּוּ הֵם חֲטָאִים שֶׁל עֲשָׂרִים שָׁנִים, וַיֵּשׁ חֲטָאִים לְמִטָּה, שֶׁבָּאָרוּ הַקְּדָמוֹנִים שְׁעַד עֲשָׂרִים שָׁנִים מְעַנִּישִׁים לְמִטָּה וְלֹא לְמַעְלָה, וַיֵּשׁ חֲטָאִים שֶׁמְעַנִּישִׁים לְמַעְלָה, וְתוֹבְעִים אוֹתָם לְמַעְלָה בֵּית הַדִּין הַגָּדוֹל, וּבִשְׂבִילָם מְמַשְׁכְּנִים אֶת הַנְּשָׁמָה לְמַעְלָה, וְלֹא מְנִיחִים לָהּ לָרֶדֶת לְמִטָּה, אֲבָל בְּחֲטָאִים שֶׁמְעַנִּישִׁים עֲלֵיהֶם לְמִטָּה, לֹא מְעַנִּישִׁים אוֹתָהּ לְמַעְלָה וְלֹא מְעַכְבִּים אוֹתוֹ שֵׁם, וַיֵּשׁ חֲטָאִים שֶׁל הַנְּשָׁמָה שְׂגוּבִים מֵהֶם בְּכָל מְקוֹם, כְּמוֹ וּמְקַלֵּל אֶבְיָו וְאָמוֹ, שְׁנֵאֲמַר בּוֹ מוֹת יוֹמַת, מִבֵּית הַדִּין שֶׁלְמַעְלָה וּמִבֵּית הַדִּין שֶׁלְמִטָּה, שְׁנֵדוּנִית בְּשָׁנֵי דִינִים, וּמִשׁוֹם הַחֲטָא הַזֶּה, בְּכָל מְקוֹם שֶׁמוֹצְאִים אוֹתָהּ לְמַעְלָה, גּוֹבִים מְמַנָּה, וּבְכָל מְקוֹם שֶׁמוֹצְאִים אוֹתָהּ לְמִטָּה, גּוֹבִים מְמַנָּה וְאִין מְצָוָה שְׂאִין לָהּ רְשׁוּת לְהִגָּן עָלֶיהָ. שֵׁישׁ חֲטָאִים שְׁדָנִים בְּדִינִים חֲמוּרִים אֶת הַנְּשָׁמָה, וְתָבֵא מְצָוָה שֶׁהִיא גְבִירָה כְּמוֹ מְצוֹת תְּפִלִּין, וּמְגַנָּה עָלָיו וּפּוֹרְשֵׁת כְּנַפְיָהּ עָלָיו, וְאִין רְשׁוּת לְמַקְטֵרָג לְהִתְקַרֵּב לְשֵׁם, וַיֵּשׁ חֲטָאִים שְׂאִין רְשׁוּת לְגְבִירָה לְהִגָּן עֲלֵיהֶם, זֶהוּ שְׁכַתוּב מֵעַם מְזַבְּחֵי תִקְחֻנּוּ לְמוֹת.

אָבֵר יֵשׁ מְצוֹת שֶׁהֵן שְׁפָחוֹת, מֵאֵלּוּ הַמְצוֹת שֶׁהֵן עַל מְנַת לְקַבֵּל פָּרַס, אֶף עַל גֵּב שֶׁיִּבְאֹו לְהִגָּן עָלֶיהָ, נוֹטְלִים אוֹתָם הַמְקַטְרָגִים תַּחַת רְשׁוּתָם, (מוֹצִיאִים אוֹתָהּ הַמְקַטְרָגִים מִרְשׁוּתָם) וַיֵּשׁ חֲטָאִים אֲחֵרִים שֶׁנִּקְרָאִים חֲלוּקֵי הַדִּינִים, עַל חֲטָאִים שֶׁחוֹלְקִים בָּהֶם, מֵהֶם מִטָּה כְּלָפִי חֶסֶד, וְדָנִים אֶת הַנְּשָׁמָה בְּמִמוֹן, שֶׁהוּא דִינֵי מְמוֹנוֹת, וַיֵּשׁ אֲחֵרִים שֶׁחוֹלְקִים עֲלֵיהֶם וְהֵם נוֹטִים כְּלָפִי חוֹבָה, לְדוֹן אוֹתָהּ בְּדִינֵי נְפֻשׁוֹת. אִם הַזְּכִיּוֹת מִתְגַּבְּרוֹת עַל הַחוֹבוֹת, דָּנִים אוֹתָהּ בְּדִינֵי מְמוֹנוֹת, וְגוֹבִים מֵהַזְּכִיּוֹת, שֶׁהֵם גְּמִילוֹת חֶסֶדִים שְׁלוּ, וְאִם הַחוֹבוֹת מִתְגַּבְּרִים, אִזּוֹ דָּנִים אוֹתָהּ בְּדִינֵי נְפֻשׁוֹת מִצַּד הַגְּבוּרָה, וְגוֹבִים בָּהּ נֶפֶשׁ וְרוּחַ.

וְלְמַעְלָה אִין מִשׁוֹא פְּנִים, בֵּין לְצַדִּיק בֵּין לְרָשָׁע, וְכֵן צָרִיךְ לְהַשׁוֹת לְמִטָּה גְּבִי דִין הַצַּדִּיק עִם הַרָשָׁע, מִצַּד שֶׁל אֱמֶת הָעֵמוּד הָאֲמָצְעִי, וְלֹא יִהְיֶה דִין רָשָׁאֵי לְעֲשׂוֹת מִשׁוֹא פְּנִים לְאֶחָד מֵהֶם בְּדִין,



שבדין שלמעלה נאמר בו לא ישא פנים ולא יקח שחד. אוי לו לדין למטה שמשתנה מהדין שלמעלה, שמכחיש מעשה בראשית, ולא יאמר זה נאמן מזה, שכמו שהוא למטה, שפטים ושטרים תתן לך בכל שעריך, לדון גופים, כך יש למעלה שופטים ושטרים לדון את הנשמה, ולא יכבד את זה יותר מזה, אלא שניהם בהשואה בדין, והם צריף להשמיע לפני הדין, ולא ידברו עד ששואל אותם הדין ונותן להם רשות לדבר, ויהיו לפניו ביראה, משום ששכינה שורה עליהם, ומי שתובע אמת כאלו מקים על העולם דין אמת (דין אמת), וכל שכן מי שדן דין אמת, כאלו מקים אמת מארץ תצמח. אוי לו למי שמקים שקר ומפיל אמת, שגורם ותשלך אמת ארצה, ומי גורם את זה? הדין שלא דן דין אמת, ובודאי שדין שדן דין אמת, כאלו הוא מוציא את השכינה ואת ישראל מן הגלות ומקים אותם מן הארץ.

קם רבי שמעון על רגליו, והרים ידיו למעלה ושבח את רבון העולם, ואמר: רבון העולם, עשה למען השכינה שהיא בגלות, ואם היא בשבועה, הרי אבא ואמא, שהם חכמה ובינה, יכולים לעשות התרה. זהו שכתוב יהו"ה צבאו"ת יעץ ומי יפר, אם התלמיד נשבע, הרב יכול לעשות התרה.

ואם נדר או נשבע הבן שהוא ו', שלא יפדה אותה, אלא שתהיה בגלות עד זמן ידוע, ונדר או שבועה הם ביי"ה שהם חכמה ובינה, והוא התחרט, הרי שלשה בני אדם יכולים לפטר אותו, והם שלשת האבות למעלה כנגדם, ואם לא תתחרט, אני מבקש ממך, ומכל אותם שבישיבה שלמעלה ולמטה, שתעשה למען רועה הנאמן שלא זז מהשכינה בכל מקום, והוא הכניס שלום בינה ובינה פעמים רבות, ומסר עצמו למיתה עבורה ועבור בניה. זהו שכתוב ואם אין מחני נא מספרך אשר כתבת.

ואם נדר הוא מצד האבא והאמא, ולא רוצה, אני עולה לאותו שנאמר בו כי יפלא ממך דבר, שנאמר בו במפלא ממך אל תדרש, שיפטר את הנדר, ואף על גב שהשכינה בגלות אל בעלה כנדה, שהיא תבדיל בין דם לדם, ונפתח מקורה, לטהר אותה במי התורה, המים החיים שלא פוסקים, והפריד ממנה דם נדה שהיא לילי"ת שלא תקרב אליה, שהיא חטא הנשמה שטמאה אותה, ואין לה רשות להעלות הנשמה לבעלה, לאותו מקום שמשם נתנה,



ונדונית בין דין לדין, בין דיני נפשות לדיני ממונות, שיש מישהו שפורע בממונו, ויש מי שפורע בנפשו, ובין נגע לנגע, כמו שבארוהו איכה ישבה בדר, שחשובה השכינה בגלות כמו מצרע, שנאמר בו בדר ישב מחוץ למחנה, מחוץ ודאי, זו הגלות, שהיא מחוץ לארץ ישראל, שהיא המושב של האות ה'.

ואם המקור לא יכול להפתח עד שיפתח אותו, אותו שסגר אותו, אני מפיס אותו עבור יו"ד ה"א וא"ו ה"א, שהוא היחוד (שיחודו שם), ומשום הלבושים שהתלבש, מיד נפתח מקורה ונטהרת השכינה, וסוד הדבר - מקנה ישראל יהו"ה מושיעו בעת צרה, מושיעו ודאי, אותו שהמקור של המקנה בידו.

ומחר בקבר. וחד לאסתכלא בהאי עלמא, ולמנדע עלמא דאיהו ביה, ועל מה יתקון. ולבתר, ברזין עילאין דעלמא דלעילא, לאשתמודעא למאריה. וכל דא יסתפל בר נש מגו רזין דאורייתא.

תא חזי, כל מאן דאזיל להווא עלמא בלא ידיעה, אפילו אית ביה עובדין טבין סניאין, מפקין ליה מכל תרעי דהווא עלמא. פוק חמי מאי כתיב הכא, הגידה לי, אימא לי רזין דחכמתא עילאה, איך אנת רעי ואנהיגת בהווא עלמא עילאה. אזיליף לי רזין דחכמתא, דלא ידענא, ולא אוליפנא עד הכא. בגין דלא אהוי בכיסופא, בנו אינון דרגין עילאין, דאנא עאל בינייהו, דהא עד הכא לא אסתכלנא בהו.

תא חזי, מאי כתיב, (שיר השירים א) אם לא תדעי לך היפה בנשים, אם אנת אתיא בלא ידיעה, ולא אסתכלת בחכמתא, עד דלא תיעול הכא, ולא ידעת ברזין דעלמא עילאה, צאי לך, לית אנת כדאי למיעל הכא בלא ידיעה, צאי לך בעקבי הצאן, והוי ידעת גו אינון עקבי הצאן, אליו אינון רבני נשא דרשין לו בעקב, וידעין רזין עילאין דמאריהו, ובהו תנדע לאסתכלא ולמנדע כו'.

והר חדש שיר השירים בדבור המתחיל שלמה אהיה כעטרה

זכאין כל אינון דמשתדלי באורייתא, למנדע בחכמתא דמאריהו, ואינון ידעי ומסתכלין ברזין עילאין. בגין דכד בר נש נפיק מהאי עלמא, בהא אסתלקו מניה כל דיני דעלמא. ולא עוד, אלא דפתחין ליה תליסר תרעי רזין דאפרסמונא דכיא, דחכמתא עילאה תלייא בהו.

ולא עוד, אלא דקודשא בריהו הוא חקוק ליה בהווא פורפירא, דכל דיוקניו גליפין תמן. וקודשא בריהו הוא אשתעשעא ביה בגו ערו, ואחסין תרין עלמין, עלמא דא ועלמא דאתי.

חכמתא דאצטריה ליה לבר נש. חד, למנדע לאסתכלא ברזא דמאריה. וחד, למנדע ליה לגופיה, ולאשתמודע מאן איהו [כמו שפתיב בזהר חלק א' (דף ע"ח) שהקדוש ברוך הוא אמר לאברהם אבינו עליו השלום. לך לך למנדע לה. ואתקנא גרמיה, ופרוש באור החמה שם (בשם הרב א"ג זכרון לברכה): כלומר, לידע שרש נשמתך מאיזו מקום נחצבת. ובהו תתקון גרמך, שאם לא ידע זה אינו יכול ליתקון. עד כאן לשונו], ואיך אתברי, ומאן אתי. ולאן יהי. ותיקונא דגופא, היאך אתתקון. והיאך איהו ומין למיעל בדינא קמי מלכא דכולא.

וחד, למנדע ולאסתכלא ברזין דנשמתיה. מאי היא נפש דביה, ומאן אתיא, ועל מה אתי בהאי גופא טפה סרוחה, דהיום כאן



תקון ששי

זהו תקון כ"ז:

בְּרֵאשִׁית, שֵׁם תְּרִ"י א"ש, וְאֵלוֹ הֵם שְׁנֵי הָאָשִׁים שֶׁהֵם בּוֹרֵא מְאוּרֵי הָאֵשׁ, וְעַלֵּיהֶם נֹאמֵר סְמְכוּנֵי בְּאֲשֵׁישׁוֹת, בְּשֵׁתֵי אֲשׁוֹת, וְלָמָּה אָמַר לָהֶם סְמְכוּנֵי? אֵלָּא בְּלֵילֵי שַׁבַּת הַנְּשֻׁמָּה הֵיטְרָה יוֹרֶדֶת לְתַמְךָ בְּשִׁכְנָה הַתַּחְתּוֹנָה בְּגָלוֹת, שֶׁנֹּאמַר בָּהּ נִפְלָה וְלֹא תוֹסִיף קוּם, וְכִשְׁבָּא מוֹצְאֵי שַׁבַּת, מְסַתְּלָקֵת הַנְּשֻׁמָּה הֵיטְרָה שָׁבָה וַיִּנְפֹּשׁ. וַיִּנְפֹּשׁ, מִיָּד שֶׁהִיא הַסְּתַלְקָה וַיִּנְפֹּשׁ, שְׁאִין מִי שְׁסוּמְךָ אוֹתָהּ. בְּאוֹתוֹ זְמַן הִיא אוֹמֶרֶת לְיִשְׂרָאֵל סְמְכוּנֵי בְּאֲשֵׁישׁוֹת, שֶׁהֵם מְאוּרֵי הָאֵשׁ, וּמָה הֵם? שֵׁתֵי תוֹרוֹת, שֶׁהֵן חֲצוּבוֹת מֵאֵשׁ שֶׁהִיא אֱלֹהִי"ם, מֵדַת הַגְּבוּרָה. וּמָה הֵם לְמוֹדֵי יְהו"ה? שֵׁתֵי שְׁפָתַיִם שֶׁנִּקְרְאוּ לְהַבּוֹת (שֶׁנִּשְׁרְפוּ בְּלֵהָבוֹת) אֵשׁ, וְהֵם שְׁנֵי תְּפוּחִים, שֶׁמֵּהֶם יוֹצֵאת רוּחוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ, שֶׁנֹּאמַר בּוֹ וַנְּחָה עָלָיו רוּחַ יְהו"ה.

לְבַת מֶלֶךְ שֶׁהֵיטְהָ בְּבֵית חָלְיָה מֵאֵהֶבֶת בְּעָלָהּ, שֶׁהִלֵּךְ בְּעָלָהּ וְהִיא נִפְלָה לְמִשְׁכָּב, צוּנַחַת וְאוֹמֶרֶת סְמְכוּנֵי בְּאֲשֵׁישׁוֹת, הֲרִי הִיא בְּבֵית חָלְיָה, הִיא אוֹמֶרֶת רְפֹדוּנִי, בְּמָה? בְּתְּפוּחִים שֶׁמְתַרְבִּים בְּעֲצֵי הַיַּעַר, וְאֵלוֹ הֵם עֲצֵי בְּשָׁמַיִם.

קָם זְקַן שְׁלִישִׁי וְאָמַר: רַבִּי רַבִּי, הֲרִי אָנוּ מְבַדִּילִים בְּעֲצֵי בְּשָׁמַיִם, וְכַאֲן הִיא אֵינָה אוֹמֶרֶת אֵלָּא בְּתְּפוּחִים! אֵלָּא אָנוּ מְבַרְכִּים עַל עֲצֵי בְּשָׁמַיִם מְשׁוּם שֶׁנֹּאמַר בָּהֶם וְרִיחַ אִפְךָ כְּתְּפוּחִים, וְלֹא עוֹד, אֵלָּא כֹּל מֵינֵי בְּשָׁמַיִם הֵם טוֹבִים לְכַרְךָ עַלֵּיהֶם, וְאָנוּ שְׁעוֹשִׂים בְּהֶדֶס, מְשׁוּם שֶׁיֵּשׁ בּוֹ שְׁלֵשָׁה עָלִים, שֶׁנִּקְרְאוּ שְׁלֵשָׁה הֶדְסִים, שֶׁרוּמְזִים לְשִׁלְשֵׁת הָאֲבוֹת, אֲבָל שְׁנֵי נִקְבֵי הַחֹטֵם הֵם כְּנֶגֶד שְׁנֵי תְּפוּחִים, שֶׁהֵם שְׁנֵי נְבִיאֵי אָמֶת, שֶׁבָּהֶם עֲתִידָה לְצֵאת רוּחַ הַקֹּדֶשׁ, שֶׁהוּא הַרוּעָה הַנִּנְאָמֵן שְׁלִמְעָלָה, שָׁבוּ מִתִּישְׁבַּת נִפְשָׁה, וּמְשׁוּם זֶה הִיא אוֹמֶרֶת רְפֹדוּנִי בְּתְּפוּחִים כִּי חוֹלַת אֵהֶבָה אָנִי. בְּלֵיל שַׁבַּת נֹאמַר קָמְתִי אָנִי לְפִתּוּחַ לְדוּדֵי, בְּשַׁבַּת, וְכִשְׁיוֹצֵאת שַׁבַּת, נֹאמַר וְדוּדֵי חִמְק עֲבַר, וּבְאוֹתוֹ זְמַן בְּקִשְׁתִּיהוּ וְלֹא מְצֵאתִיהוּ קְרֵאתִיו וְלֹא עָנְנִי, עַד שֶׁנִּשְׁבַּעְתִּי, שֶׁבְּזִמְן שִׁיבָא פַּעַם אַחֲרַת, שֶׁאֲחִז בְּיָדוֹ וְלֹא אֶעֱזֹב אוֹתוֹ לְלַכֵּת, כְּמוֹ שֶׁנֹּאמַר



אֶחָזְתִּיו וְלֹא אֶרְפְּנוּ עַד שֶׁהִבֵּאתִיו אֶל בֵּית אָמִי, זֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ
שְׁלַמְעֵלָה, וְאֶל חֹדֶר הַדֹּרְתִי, זֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ שְׁלַמְטָה.

וּבְזִמְנָא שֶׁאֲחִזּוּ בְיָדוֹ בְּגָאֵלָה הָאֲחֵרוֹנָה, זֶה לֹא יִהְיֶה לִי כְמוֹ הַפְּעָמִים
הָאֲחֵרוֹת, שֶׁבְּכָל גָּאֵלָה וּגְאָלָה הָיָה בָּא, וְאַחַר כֵּךְ הָיָה פּוֹרֵחַ
מִמֶּנִּי, אֲבָל בְּגָאֵלָה הָאֲחֵרוֹנָה אֲנִי אֲחִזּוּ בּוֹ וְאֶקְשֶׁר אוֹתוֹ עִם כַּמָּה
קְשָׁרִים שֶׁל אֶהְבֶּה שְׁלֹא יִזְוֶז מִמֶּנִּי לְעוֹלָם וּלְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים, שֶׁבְּכָל
גְלוּת וּגְלוּת הָיָה הוֹלֵךְ מִמֶּנִּי, וְהֵייתִי שׁוֹאֵלֶת עָלָיו אֶת כָּל עוֹבֵר וְשׁוֹב.
זֶהוּ שֶׁכְּתוּב כְּמַעַט שֶׁעֲבַרְתִּי מֵהֶם עַד שֶׁמְצֵאתִי אֶת שְׁאֵהְבָה נִפְשִׁי.
וְלַפְּעָמִים לֹא הֵייתִי מוֹצֵאת מִי שְׁיֵאמֶר לִי מִמֶּנּוּ דָּבָר, וְהֵייתִי מִשְׁבִּיעָה
בְּשִׁבִּילוֹ אֶת כָּל בְּנֵי הַקְּרִיָּה, זֶהוּ שֶׁכְּתוּב הַשְּׁבַעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלַם
אִם תִּמְצְאוּ אֶת דּוֹדֵי מֵה תִּגִּידוּ לוֹ, שֶׁחֹלֶת אֶהְבֶּה אֲנִי, וְכַמָּה פְּעָמִים
עַל מְשֻׁכְבֵי בְלִילוֹת, שֶׁהֵן הַגְּלִיּוֹת, בְּקִשְׁתִּי אֶת שְׁאֵהְבָה נִפְשִׁי, וְלֹא
הָיָה מִי שְׁיֵאמֶר לִי, עַד שֶׁהוּא הָיָה בָּא, וְכַעַת בְּגָאֵלָה הָאֲחֵרוֹנָה בָּרַח
דּוֹדֵי בְכַעַס רַב, וְשִׁאֲלֵתִי בְּעִבּוּרוֹ, וְלֹא מְצֵאתִי מִי שְׁיֵאמֶר לִי דָּבָר,
וּמִשׁוּם זֶה אֲנִי נִשְׁבַּעְתִּי, שֶׁבְזִמְנָא שְׁיֵבֵא וְאֲחִזּוּ בְיָדוֹ שְׁלֹא יִזְוֶז מִמֶּנִּי,
וְאֲנִי אֶחָזְתִּיו וְלֹא אֶרְפְּנוּ, אֶחָזְתִּיו – בְּקִשְׁרָא שֶׁל תְּפִלִּין שֶׁל יָד, וְלֹא
אֶרְפְּנוּ – בְּתְפִלִּין שֶׁל רֵאשׁ.

בֵּא וּרְאֵה, כְּשִׁיבָא דוֹדָה אֵלַיָּה, יֵאמֶר לְשָׁנֵי הַמְּשִׁיחִים נִשְׁכִּימָה
לְכַרְמִים, שֶׁהֵם יִשְׂרָאֵל, שֶׁבָּהֶם נֵאמַר כִּי כָרַם יְהוָה צְבָאוֹת בֵּית
יִשְׂרָאֵל, נִרְאָה הַפְּרֻחָה הַגֶּפֶן, שֶׁהִיא הַשְּׁכִינָה בָּהֶם, הַנִּצּוֹ הַרְמוֹנִים,
אֵלוֹ אוֹתָם שְׁמֵלָאִים מְצוּוֹת כְּרַמּוֹן.

קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר: זָקֵן זָקֵן, נִשְׁכִּימָה לְכַרְמִים, הֲרִי יֵשׁ כְּרַמִּים
שְׂאִינִים יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שֶׁשְׁמוּנֵי נוֹטְרָה אֶת הַכְּרַמִּים כְּרַמֵי שְׁלִי לֹא
נֹטְרֵתִי, וְהֵם הָעֵרְבוּבֵיָה שֶׁל הָעֵרֵב רַב, שֶׁהֵם מְעַרְבִים עִם יִשְׂרָאֵל
בְּגִלוּת, וּמִשׁוּם זֶה, כְּשִׁיבָא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶל הַשְּׁכִינָה, הוּא יֵאמֶר
אֵלַיָּה נִשְׁכִּימָה לְכַרְמִים, נִרְאָה אִם פְּרֻחָה הַגֶּפֶן בָּהֶם, שְׁנֵאמַר בָּהּ כִּי
כָרַם יְהוָה צְבָאוֹת בֵּית יִשְׂרָאֵל, הַנִּצּוֹ הַרְמוֹנִים, אֵלוֹ וְדָאֵי אוֹתָם
שְׁמֵלָאִים מְצוּוֹת כְּרַמּוֹנִים, שֶׁם אֶתֵּן אֶת דּוֹדֵי לֶךְ, אֵלוֹ שֶׁהֵם אוֹהֲבִים
שְׁלֶךְ, שֶׁם נִתְּתִי אוֹתָם לֶךְ, כִּי הִנֵּה הִסְתּוֹ עָבַר – שְׁלִטוֹנָם שֶׁל שְׂאֵר
הַמְּמַנִּים שֶׁל הָעַמִּים, הַגֶּשֶׁם חָלַף הִלֵּךְ לוֹ – שְׁלִטוֹן הָעֵרֵב רַב.

בְּאוֹתוֹ זִמְנָא יָבֵא אֵלַיָּה, שׁוֹבֵי שׁוֹבֵי הַשׁוּלְמִית, בְּשָׁנֵי כְּתִים, שֶׁהֵם בֵּית
רֵאשׁוֹן וּבֵית שְׁנֵי לְמַטָּה. שׁוֹבֵי שׁוֹבֵי – בְּבֵית רֵאשׁוֹן וּשְׁנֵי



למעלה - ונחזה בך. דבר אחר, שובי שובי ארבע פעמים, בארבע אותיותיה שהם אדנ"י, ונחזה בך - בארבע אותיותיו שהם יהו"ה. אמר הקדוש ברוך הוא אל ישראל ארבע פעמים שובי עם השכינה בתשובה, ונחזה בך - בארבע כוסות של הגאלה שהם בפסח, שחייבים בו ישראל לשותת ארבע כוסות, כמו ארבע הגאלות. שובי שובי בארבעה היחודים (היסודות) שלך, ונחזה בך - בארבע חיות, ונחזה בך בשמים ובארץ, ומיד ישמחו השמים ותגל הארץ ויאמרו בגוים יהו"ה מלך.

באותו זמן הנצנים נראו בארץ, אלו האבות, זכיותיהם התגלו על השכינה שהיא ארץ החיים, ועל בניה שנאמר בהם והיה זרעך כעפר הארץ, עת הזמיר הגיע, אז ישיר משה ובני ישראל, וקול התור נשמע בארצנו, קול צפיד נשאו קול יחדו ירננו, כי עין בעין יראו בשוב יהו"ה ציון. באותו זמן הקדוש ברוך הוא משבח אותה, זהו שכתוב ראשך עליך כפרמל - זה תפלין של ראש, והרצועות תלויות מכאן ומכאן כמו זמורות, שהן כפרמל שתלויים מן הגפן, ודלת ראשך כארגמן - זו תפלה של יד, מה שהיתה דלת בגלות עניה, זהו שכתוב תפלה לעני כי יעטף, תהיה לבושה כארגמן, שהוא סוד א"וריאל ר"פאל ג"בריאל מ"כאל נ"וריאל, מלך אסור ברהטים - זה הקדוש ברוך הוא יהו"ה, שיהיה אסור בארבעה בתים שלה שיהם אדנ"י, ארבעה בתי המח, שיהיה אסור ברהטים כזה: יאהדונה"י, כי שמך בך ובך שמך, וזהו הסוד אמן מן ארגמן.

דבר אחר, ראשך עליך כפרמל - זה ראש דברך אמת, דלת ראשך כארגמן - זו השכינה, מלך - זה אברהם, אסור - זה יצחק בעקדה, בקשר של תפלין של זרוע שמאל, ברהטים - זה יעקב, בארבעה בתי המח של תפלין של ראש, שנאמר ברהטים בשקתות המים.

קם רבי שמעון ואמר: התכנסו חילות קדושים עליונים ותחתונים לראות את קשוטי הכלה, שהרי חפה מתקנת לה, והחתן נושא אותה שם. פתח ואמר: אליהו אליהו, רד לכאן אתה וחילותיהם של נשמות הצדיקים של הישיבה העליונה והתחתונה לקשט את הכלה. מיד הנה אליהו יורד עם כמה חילות של מלאכים וכמה נשמות.



פְּתַח וְאָמַר: רֵאשֶׁךְ עֲלֶיךָ כִּכְרָמְל, כְּלָה, כִּמָּה מִתְקַן רֵאשֶׁךְ בְּתַפְלִין
 שֶׁהוּא (שְׁהִים) פָּאָר עַל רֵאשֶׁךְ, שְׁעֲלִיָּהֶם נֶאֱמַר פָּאָרְךָ חִבּוּשׁ עֲלֶיךָ,
 וְהִרְצוּעוֹת תְּלוּיּוֹת מִצַּד זֶה וּמִצַּד זֶה, מָה שֶׁהִיוּ הַתְּלַתְלִים שְׁחֹרוֹת
 כְּעוֹרֵב, הָרִי הֵם יִרְקִים כִּכְרָמְל, כְּעֲלִים הִירְקִים שֶׁהֵם בְּגַפְנִים כִּכְרָמְל.
 וּמָה שֶׁהִיָּתָה דְלַת בְּגָלוֹת - תְּפִלָּה לְעֵנִי, וְזוֹ תְּפִלָּה שֶׁל יָד, שְׁבָה
 מִתְעִיֵּף הָעֵנִי בְּגָלוֹת (בְּתַפְלָה), זֶהוּ שְׁכָתוּב תְּפִלָּה לְעֵנִי כִי יַעֲטֹף, כְּעַת
 נֶאֱמַר בְּךָ וְדַלַת רֵאשֶׁךְ כְּאַרְגָּמָן. מִלֶּךְ אָסוּר בְּרִהָטִים - אֵלוֹ אַרְבָּעָה
 בְּתֵי הַמַּח, אַרְבַּעַת בְּתֵי הַתְּפִלִּין שֶׁהֵם אַהֲיָה, וְכֵן בְּיַד אַהֲיָה
 כְּחֻשְׁבוֹן אַחַת וְעֶשְׂרִים הָאֲזָכְרוֹת שֶׁל תְּפִלִּין שֶׁל רֵאשׁ, וְאַחַת וְעֶשְׂרִים
 אֲזָכְרוֹת שֶׁל תְּפִלִּין שֶׁל יָד, וְעוֹלוֹת לְחֻשְׁבוֹן אַהֲיָה אַהֲיָה, הוּא מִלֶּךְ
 אָסוּר בְּרִהָטִים, אֲשֶׁר אַהֲיָה, וְהוּא רֵאשׁ יְהוָה קוֹרְאִים לוֹ, אָסוּר
 בְּכָל הָאֲזָכְרוֹת.

דְּבַר אַחַר, רֵאשֶׁךְ עֲלֶיךָ כִּכְרָמְל - הָרֵאשׁ שֶׁלְךָ, כְּלָה, עוֹלָה עַל כָּל
 הַחֲלִלוֹת, עַל שְׁשִׁים הֵמָּה מְלָכוֹת שֶׁהֵם שְׁשִׁים סְדְרֵי מִשְׁנָה,
 וְעוֹלִים לְשֵׁשׁ מֵאוֹת, וְלְשִׁשִּׁים רְבוּא, וְשְׁמוֹנִים פְּלִגְשִׁים שֶׁהִיוּ שְׁמוֹנִים
 סְפָרֵי הָאֲגָדָה, וְעֲלָמוֹת אֵין מִסְפָּר - הֵם הַהֲלָכוֹת שֶׁאֵין לָהֶם חֻשְׁבוֹן
 וּמִסְפָּר, שְׁלֹאוֹתֵם הַנִּימִים שֶׁל שְׁעֵרוֹת הַכְּלָה אֵין לָהֶם חֻשְׁבוֹן, וְאַתָּה
 הַכְּלָה עוֹלָה עַל כָּלֶם. זֶהוּ שְׁכָתוּב רְבוּת בְּנוֹת עָשׂוּ חֵיל וְאַתָּה עֲלִית
 עַל כְּלָנָה.

דְּבַר אַחַר רֵאשֶׁךְ עֲלֶיךָ כִּכְרָמְל - כִּמָּה מִתְקַן הַשְּׁעָר שֶׁלְךָ בְּשִׁלְשׁ
 עֶשְׂרֵה תְּקוּנִים, שֶׁהֵם שְׁנַיִם עֶשֶׂר הַמְזָלוֹת וְהַלְבָּנָה - שְׁלֹשָׁה
 עֶשֶׂר, וְהַנִּימִים שֶׁלְךָ הֵם כּוֹכְבִים וּמְזָלוֹת שֶׁאֵין לָהֶם חֻשְׁבוֹן, וְדַלַת
 רֵאשֶׁךְ, אֵת (הוּא) שֶׁהִיִּת הַלְבָּנָה עֲנִיָּה תַחַת כָּל הַכּוֹכְבִים, מִהֲדַקַת בֵּין
 הָרְגָלִים, זֶהוּ שְׁכָתוּב וַתִּגַּל מְרַגְלוֹתָיו וַתִּשְׁכַּב, כְּעַת אֵת הָרֵאשׁ לְכָלֶם,
 כְּאַרְגָּמָן שֶׁהוּא אָמֵן יֵאֱהַדוּנָה י, אֵת אַדְנִי, הַמֶּלֶךְ שֶׁהוּא יְהוָה, אָסוּר
 בְּרִהָטִים שֶׁלְךָ. אַרְגָּמָן - א"וּרִיָּאֵל ר'פֶּאֵל ג"בְּרִיָּאֵל מ"כֶּאֵל
 ג"וּרִיָּאֵל, חֲלִלוֹת קְדוּשִׁים שְׁמַעוּ.

בְּשֶׁהֲחִתָּן, שֶׁהוּא הַשְּׁמֶשׁ, יָבֵא לְהָאִיר לְלִבְנָה, הִיא מִתְקַשֶּׁטֶת
 בְּשְׁעֵרוֹתֶיהָ מִתְקַנֶּת בְּשִׁלְשָׁה עֶשֶׂר (בְּשְׁנַיִם עֶשֶׂר) זְקָנִים,
 (דְּרָגוֹת, תְּקוּנִים), שֶׁהֵם שְׁנַיִם עֶשֶׂר מְזָלוֹת, הַשְּׁמֶשׁ (צ"ל וְלִבְנָה) וְהוּא כְּחִתָּן
 יֵצֵא מִחֻפְתּוֹ, וְהוּא יִשִּׁישׁ כְּגִבּוֹר לְרוּץ דְּרָכִים בְּרַקִּיעַ, יֵצֵיץ אֵלָיָה וְדָאִי,
 זֶהוּ שְׁכָתוּב מִשְׁגִּיחַ מִן הַחֲלָנוֹת מִצִּיץ מִן הַחֲרָכִים, לְהַסְתַּכַּל אֵלָיָה



בְּרָקִיעַ שֶׁהוּא (זֶה הוּא) יְשִׁישׁ. מֵה זֶה כְּגִבּוֹר? אִיזוֹ גִּבּוֹרָה עוֹשֶׂה בְּזֶה?
 אֲלֵא שָׁנִים עֶשֶׂר מִשְׁקוּפִים יֵשׁ בְּרָקִיעַ, וְכָל הַחֲלִילוֹת מִתְגָּרִים בָּהֶם
 שׁוֹמְרֵי הַשְּׁעָרִים, הַשֶּׁמֶשׁ מִתְעַטֵּר בְּאוֹתִיּוֹת הַתְּפִלִּין שֶׁהוּא שֵׁם יְהו"ה,
 וּמִתְלַבֵּשׁ בְּגִבּוֹרָה. זֶהוּ שְׁכֵתוֹב יְהו"ה כְּגִבּוֹר יֵצֵא, וְזֶהוּ יְשִׁישׁ כְּגִבּוֹר
 לְרוֹץ אֲרֶח, וּבּוֹקֵעַ אֶת חִלּוֹנוֹת כָּלֶם בְּרָקִיעַ, וְעוֹשֶׂה שָׁנִים עֶשֶׂר דְּרָכִים,
 כְּמוֹ שֶׁעָשָׂה מִשָּׁה עַל הַיָּם, וְזֶהוּ לְרוֹץ אֲרֶח, וּמִשׁוֹם שְׁנוֹסֵעַ בְּרֵאשׁוֹנָה
 מִגִּבּוֹרָה, הַשֶּׁמֶשׁ יוֹצֵאת אֲדָמָה.

אַחַר כִּךְ מִתְלַבֵּשׁ בַּחֲסֵד שֶׁהוּא לְכֵן, וּבוֹ שׁוֹכֵךְ רִגְזוֹ שֶׁל הַשֶּׁמֶשׁ, יֵרֶק
 הוּא מִצַּד הָעַמּוּד הָאֲמֻצְעִי, וּכְשֶׁמִתְלַבֵּשׁ (נ"א מִתְלַבֵּן) בַּחֲסֵד בְּאוֹר
 לְכֵן, מִמֶּנּוּ יִהְיֶה מֵאִיר לְלִבְנָה. מִקְצֵה הַשָּׁמַיִם מוֹצֵאוֹ – זֶה הָעַמּוּד
 הָאֲמֻצְעִי, הַקָּצֵה שֶׁלֶּה צַדִּיק, וְתִקּוּפָתוֹ עַל קְצוֹתָם – שְׁנֵי עַמּוּדֵי אֱמֶת,
 וּבָהֶם אֵין נִסְתָּר מַחְמָתוֹ – זוֹ הַשְּׁכִינָה הָעֲלִיּוֹנָה, שֶׁהִיא חֲמָה, מִשָּׁם
 יֵצֵטְבַע בְּצַבַע יֵרֶק, שֶׁהוּא רַחֲמִים. בְּאוֹתוֹ זְמַן מִסְתַּכְּלִים הַשֶּׁמֶשׁ
 וְהַלִּבְנָה יַחַד, וְאֵין נִסְתָּר מַחְמָתוֹ, שֶׁהִיא הַחֲפָה שֶׁלֶּה.

וּבְאוֹתוֹ זְמַן הִיא נוֹטֶלֶת מִשְׁלֶשָׁה גֻּוֹנִים, לְהַתְּפָאֵר לְפָנָיו בְּשִׁלְשֵׁת
 צְבָעֵי הָעַיִן, שֶׁהֵם לְכֵן אָדָם יֵרֶק, וּבְאוֹתוֹ זְמַן הוּא יֵאֱמַר
 אֵלֶיהָ, הַסִּבִּי עֵינֶיךָ מִנְּגִדֵי שֶׁהֵם הִרְהִיבוּנִי, שׁוֹרְפִים אוֹתִי בְּשִׁלְהָבוֹת
 שֶׁל הָאֵהָבָה שֶׁלֶךְ, וְהַמְנוּרָה הַקְּדוּשָׁה, שְׁתֵּי עֵינַיִם הֵם שְׁנֵי לוֹחוֹת
 יְקָרוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם לְחוֹת אֶבֶן כְּתוּבִים בְּאֶצְבַּע אֱלֹהִים
 כְּתוּבִים מִשְׁנֵי עֲבָרֵיהֶם, וּמִרְקָמִים מִשְׁנֵים עֶשֶׂר גֻּוֹנִים מֵהַצַּד הַזֶּה,
 וּמִשְׁנֵים עֶשֶׂר גֻּוֹנִים מִן הַצַּד הַזֶּה, שֶׁהֵם אֲרַבְּעָה וְעֶשְׂרִים צְדָדִים,
 וְעֲלֵיהֶם נֶאֱמַר מִזֶּה וּמִזֶּה הֵם כְּתוּבִים, ז"ה וְז"ה פְּעָמִים – אֲרַבְּעָה
 וְעֶשְׂרִים סְפָרִים.

וְהֵם שָׁנִים עֶשֶׂר פָּנִים וּשְׁנַיִם עֶשֶׂר הַכְּנָפִים שֶׁל הַחַיּוֹת, זֶהוּ שְׁכֵתוֹב
 וּפְנֵי אֲרִיָּה אֶל הַיָּמִין לְאֲרַבְּעָתָם, הַגִּוֶּן הַלְּבָן שֶׁל הָעַיִן, וּפְנֵי שׁוֹר
 מֵהַשְּׁמָאל לְאֲרַבְּעָתָם, הַגִּוֶּן הָאָדָם שֶׁל הָעַיִן, וּפְנֵי נֶשֶׁר לְאֲרַבְּעָתָם הֵם
 הַגִּוֶּן הַיֵּרֶק שֶׁל הָעַיִן, שֶׁנֶּאֱמַר וְאֲרַבְּעָה פָּנִים לְאַחַד וְגוֹמֵר, וְאֲרַבְּעַ
 כְּנָפִים וְגוֹמֵר, הִרִי אֲרַבְּעָה וְעֶשְׂרִים. הַכְּנָפִים הֵם כְּנָפֵי הָעַיִן, וְעֲלֵיהֶם
 נֶאֱמַר מִזֶּה וּמִזֶּה הֵם כְּתוּבִים, וּבַחַיּוֹת כְּתוּבִים בָּהֶם וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר
 קְדוּשׁ קְדוּשׁ יְהו"ה צְבָאוֹת מְלֵא כֹל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, זֶה אֶל זֶה
 וְדָאֵי, כְּמוֹ הַלוֹחוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם כְּתוּבִים מִשְׁנֵי עֲבָרֵיהֶם,
 מִזֶּה וּמִזֶּה הֵם כְּתוּבִים, לְחוֹת אֶבֶן כְּתוּבִים וְגוֹמֵר. לְחוֹת אֶבֶן, מֵה זֶה



אֲבָן? זוֹ אֲבָן הַשְּׁתִּיָּה, שְׁמֹנֶה הַשְּׁתַּת הָעוֹלָם, וְהִיא בַּת הָעֵינַן, עָלֶיהָ נֹאמַר עַל אֲבָן אַחַת שְׂבַע עֵינַיִם, וְהֵם שְׂבַעַת גְּלָדֵי הָעֵינַן, וְעָלֶיהֶם נֹאמַר שְׂבַע בַּיּוֹם הַלְּלִיתִּךָ, וְזוֹ הַמַּלְכוּת הַקְּדוּשָׁה שֶׁנֹּאמַר בָּהּ אֲבָן מֵאֲסוֹ הַבּוֹנִים הִיְתָה לְרֹאשׁ פְּנֵה, מִי הַבּוֹנִים? אֵלֹהֵי אוֹתָם בְּעָלֵי הַמַּשְׁנָה שְׂבוּנִים אֶת הַבְּנֵינִים שֶׁל הָעוֹלָם וּפּוֹסְקִים הַלְּכוּת, שְׁמֹאֲסוֹ בְּגָלוּת, נֹאמַר בָּהּ הִיְתָה לְרֹאשׁ פְּנֵה, מִשּׁוּם שֶׁהִיא הַלְּכָה לַמֶּשֶׁה מְסִינִי, קִבְּלָה לַמֶּשֶׁה, וּמֵה שֶׁהִיְתָה בַּת הָעֵינַן שְׁחוּרָה, מִמֶּנָּה וּבָהּ יִהְיֶה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מֵאִיר לְעוֹלָם, מִשּׁוּם שֶׁהוּא מֵאִיר בָּהּ.

וְהָעֵינַיִם שְׁמֵאִירוֹת בַּתוֹרָה, עָלֶיהֶם נֹאמַר עֵינַי כָּל אֵלֶיךָ יִשְׁבְּרוּ וְאַתָּה נוֹתֵן לָהֶם אֶת אֲכָלָם בְּעֵתוֹ, וְצָרִיךְ אָדָם לְהִתְעַסֵּק בָּהֶם תָּמִיד, עָרֵב וּבִקֵּר וְצָהָרִים תָּמִיד, שִׁיסְתַּכַּל בָּהּ הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּעֵינָיו. זֶהוּ שְׁפָתוֹב תָּמִיד עֵינַי יְהו"ה אֱלֹהֵי"ךָ בָּהּ מְרֵאשִׁית הַשָּׁנָה וְעַד אַחֲרִית שָׁנָה, וְלִמְדָנוּ תָּמִיד מִתָּמִיד, תָּמִיד שֶׁל עָרֵב וּבִקֵּר מִתָּמִיד שֶׁל תָּמִיד – עֵינַי יְהו"ה אֱלֹהֵי"ךָ בָּהּ, וְהָרִי הַתָּמִיד שֶׁל עָרֵב וּבִקֵּר הוּא שֶׁל קְרִיאַת שְׁמַע, אֲלֵא מִכָּאן לִמְדָנוּ, שְׁמֵי שְׁקוּרָא קְרִיאַת שְׁמַע עָרֵב וּבִקֵּר בְּכָל יוֹם תָּמִיד, כְּאֵלֹהֵי קַיִם וְהִגִּיתָ בּוֹ יוֹמָם וְלַיְלָה בַּתוֹרָה, זֶהוּ שְׁפָתוֹב לֹא יִמוּשׁ סֵפֶר הַתוֹרָה הַזֶּה מִפִּיךָ וְהִגִּיתָ בּוֹ יוֹמָם וְלַיְלָה. וְסֵפֶר תוֹרָה הוּא עֵינַן, שְׁנַיִם כְּנָפֵי הָעֵינַן – שְׁנַיִם לוֹחֹת, וְעָלֶיהֶם נֹאמַר תָּמִיד עֵינַי יְהו"ה אֱלֹהֵי"ךָ בָּהּ מְרֵאשִׁית הַשָּׁנָה, וּמֵה זֶה בָּהּ? בְּבַת הָעֵינַן שֶׁהִיא הַשְּׂכִינָה, וְעַל כְּנָפֵי הָעֵינַן נֹאמַר פִּתְחוּ לִי שַׁעֲרֵי צְדָק. שְׁלֹשָׁה גּוֹנִים – כָּלֵל וּפְרָט וְכָלֵל, וְהֵם אֵהִי"ה אֲשֶׁר אֵהִי"ה, שֶׁהֵם כָּלֵל בְּכָל הַתוֹרָה, אֵהִי"ה כָּלֵל, אֲשֶׁר פְּרָט, אֵהִי"ה כָּלֵל. הַגְּבוּת שֶׁעַל הָעֵינַיִם, נֹאמַר עָלֶיהֶם תִּלְתַּלִּים שְׁחוּרוֹת כְּעוֹרֵב, וְהֵם תִּלְתַּלִּים. עַל הַמִּצַּח שֶׁעַל הָעֵינַיִם צִיץ גִּזְרֵי הַקְּדוּשׁ, מְרָקִים בְּגוֹנִים וְצִיּוּרִים שֶׁל בֵּית הַמִּקְדָּשׁ שֶׁלְמַעְלָה, וְהַצִּיּוּרִים שֶׁלָּה שְׂרֻטוּטִים בְּרַחֵב וּבְאָרְךָ, מֵהֶם קִטְנִים מֵהֶם גְּדוֹלִים, וְעָלֶיהֶם נֹאמַר בְּמָקוֹם שֶׁאָמְרוּ לְהָאֲרִיךְ אֵינוּ רִשָּׁאֵי לְקַצֵּר, לְקַצֵּר – אֵינוּ רִשָּׁאֵי לְהָאֲרִיךְ, לְהָאֲרִיךְ מֵהַצַּד שֶׁל ו', לְקַצֵּר מֵצַד שֶׁל י'.

פְּנֵי הַגְּבִירָה, הֵם אַרְבָּעִים וְתִשְׁעֵי פָנִים טְהוֹר, מֵאִירִים כְּשׁוֹשְׁנָה, לְכֵן וְאָדָם, נוֹטְלִים מִיָּמִין וּמִשְׁמָאל, גּוֹן לְכֵן בְּלִבּוֹן שֶׁל עֲנוּהָ, אָדָם – בְּשֵׁת שֶׁל יְרָאָה, יְרָא בְּשֵׁת. כְּשִׁחוּזָרִים לִירְקִים, הָרִי הַחֲתָן שֶׁלָּה הַסְּתַלֵּק לַחֲמָה, שֶׁהִיא הָאֵם הָעֲלִיוֹנָה. וּמִשְׁלֶשֶׁת הַגּוֹנִים הִלְלוּ שֶׁל



הפנים תלויים שבעים ושתים פנים כחשבון חס"ד, ובהם מאתים ושש עשרה אותיות כחשבון גבור"ה, וזהו הסוד של ויעבר יהו"ה, סוד העבור, מאיר בהם לכלה בארבע פנים, זהו שכתוב וארבעה פנים לאחת, והעמוד האמצעי הוא וא"ו, עבור השנה, שיש בה שלשה עשר חדשים, והם בראשי תבות ו"הו א"ני ו"הו, ובו הוא אשה (נ"ל איש) והיא אשה עברה, סוד העבור - יסוד, שהוא יסוד טפה שממנה נעשה עבור, שהוא וא"ו, שהרי וא"ו בלי טפה אין לה עבור, וזהו המת, ששם החכמה.

וא"ו הוא החטם מתקן בפנים, עליהם נאמר וייצר יהו"ה אלהי"ם, ומאירים בלבן ואדם, והחטם שהולך בדרך ישר הוא חותם אמת, ואם אינה בדרך אמת, אינה חותם, הטבעת של המלך, ומשום זה ציור הגבירה הדמות שלה של החטם, מתקן בפנים ובדרך ישר על הפנים, ושני נקבי החטם שני נביאי אמת, הפה - בת המלך, ובה לשון למודים, שהוא צדיק, ועליה (ועליהם) נאמר כחוט השני שפתותיך ומדברך נאווה, בתורה, הפה - הכלל של הכל, ממנו קול ודבור שהם ו"ה, ממנה הכל שהיא ה', פה קטן סתום באות י', מתתקן בשמו של יהו"ה, ומשום זה כחוט השני שפתותיך ומדברך נאווה.

צנארה כמגדל השן - זו ירושלים, עליה נאמר כמגדל דוד צנארה, תכשיטיה - כהנים לויים וישראלים, בנוי לתלפיות, זה צדיק שהוא תל שהכל פונים אליו, הפנות שלו - שני נביאי אמת, שהשכינה ודאי היא ירושלים, התכשיטים שלה שלשת האבות, החרוזים שלה - שני עמודי אמת.

דבר אחר, צנארה - זו התורה, התכשיטים שלה - מאתים ארבעים ושמונה מצוותיה, החרוזים והקמיעים שלה הם ממנים על שלש מאות ששים וחמש לא תעשה, ששומרים אותה בהם, וכשמתעלה הצנאר בתכשיטים שלה אל החתן, כמה ריחות טובים עולים בה. זהו שכתוב מי זאת עלה מן המדבר, זה הר סיני שהוא צנארו של עולם. מקטרת מור - זה הקדוש ברוך הוא, שנאמר בו אלך לי אל הר המור, ולבונה - זו הלבנה הקדושה, עליה נאמר ואל גבעת הלבונה, מכל אבקת רוכל - זה צדיק, שהוא כל הכליל בכל.



דָּבָר אַחֵר, צְנֹאֲרָךְ – זו תורה שבעל פה, הַלְכָה לְמֹשֶׁה מְסִינִי, מְקַטְרֵת מֵר – אָמַר מֵר, וּלְבוֹנָה – לְבוֹן הַהֲלָכָה, מְכַל אֲבָקֵת רוֹכֵל – זֶה צְדִיק שֵׁישׁ בּוֹ מְכַל הַמִּינִים, וְזֶה מְאִיר לְתוֹרָה שְׁבַעֲלֵ פֶה, וּמִיד כְּשֶׁהִיא מִתְקַשֶּׁטֶת בְּכָל מִינֵי תְכָשִׁיטִים, יְרוּשָׁלַיִם שֶׁהִיא צְנֹאֲרָ הָעוֹלָם, הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְקִיף אוֹתָהּ, זֶהוּ שְׁכָתוֹב וְאֲנִי אֶהְיֶה לָּהּ נֶאֱמַר יְהוּ"ה חוֹמַת אֵשׁ סָבִיב, וְהוּא מְחַבֵּק אוֹתָהּ בְּשֵׁתֵי זְרוּעוֹת, זֶהוּ שְׁכָתוֹב שְׁמֵאלוֹ תַחַת לְרֹאשֵׁי וַיְמִינוּ תַחֲבַקְנִי.

וַיְדִי הַגְּבִירָה, הַכְּלָה הַקְדוּשָׁה, כָּלֵם רְשׁוּמִים בְּשֵׁם שֶׁל יְהוּ"ה, כְּמוֹ זֶה: (אמר המגיה, הלשון מוטעה ונ"ל שהלשון כך) בַּכָּף י', בְּחֻמֵשׁ אֲצַבְּעוֹת ה', בְּזְרוּעֵ שְׁלָה ו', בְּכַתְף שְׁלָה ה', בְּכַתְף שְׁלָה מְצַיְרִים כְּמָה שְׁרֻטוּטִים כְּמוֹ הָעֲנָפִים שֶׁל עֵץ הַחַיִּים, לְרֹשֶׁם בּוֹ שֶׁהוּא עֵץ חַיִּים. זֶהוּ שְׁכָתוֹב עֵץ חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים בָּהּ וְתַמְכִּיָּה מְאֹשֶׁר. מִימִינוֹ נִתְּנָה תוֹרָה שְׁבַכְתָּב, מְשֵׁמֵאלוֹ תוֹרָה שְׁבַעֲלֵ פֶה, וְאִיפֹה נִתְּנָה? בְּשֵׁנֵי לוֹחֹת, שְׁנֵאֱמַר בָּהֶם שְׁנֵי שְׁדִיךְ כְּשֵׁנֵי עֲפָרִים תְּאָמִי צְבִיָּה.

וַיְעוֹד, ו' הִיא תוֹרָה שְׁבַכְתָּב, שְׁנִתְּנָה בְּשֵׁתֵי זְרוּעוֹת, שֶׁהֵם שְׁשֵׁה פְּרָקִים, וְאִיפֹה נִתְּנָה? בְּשֵׁנֵי לוֹחֹת, שֶׁהֵם שְׁנֵי שְׁדִיךְ, וְהֵם י' (וּבָהֶם צוּרֵת ז'), וּבָהֶם הוּא צָר, זֶהוּ שְׁכָתוֹב וַיִּצָּר, וְהֵם שְׁתֵּי בְּתוּלוֹתֶיהָ שֶׁל הָעֵלְמָה שֶׁהִיא תוֹרָה שְׁבַעֲלֵ פֶה, שְׁנֵאֱמַר בָּהֶם וַיִּשְׁבֵּר אֶתֶם תַּחַת הָהָר, הַחֲתָן שְׁלָה, אוֹתוֹ שְׁאָמַר לֹא נִמְצְאוּ בְּתוּלִים לְנִעְרָה וְעֲנָשׁוּ אוֹתוֹ מְאֹה כֶּסֶף, אֵלּוּ מְאֹה בְּרָכוֹת, וְלוֹ תִהְיֶה לְאִשָּׁה לֹא יוֹכֵל לְשַׁלְּחָהּ לְגִלוֹת כָּל יָמֶיהָ.

שְׁבַחוּ שֶׁל הַגּוֹף, זֹאת קוֹמְתוֹךְ דְּמִתָּה לְתַמָּר, וּמִי שְׁמַכִּיר שְׁעוֹר הַקוֹמָה שְׁלָה, יוֹרֵשׁ אֶת הָעוֹלָם הַבָּא שֶׁהוּא ו', שְׁנֵאֱמַר בּוֹ מְקוֹנָה יִשְׂרָאֵל יְהוּ"ה, הַמְקוֹנָה שֶׁהוּא הַקוֹמָה שְׁלָה, הַשְׁעוֹר שְׁלָה. שְׁעוֹר הַקוֹמָה זֶה צְדִיק, שְׁנֵאֱמַר בּוֹ צְדִיק כְּתָמַר יִפְרָח, וְעֲלֶיהָ נֶאֱמַר דְּמִתָּה לְתַמָּר.

שְׁנֵאֱמַר בָּהּ וַיִּבְאוּ אֱלִימָה וְשֵׁם שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה עֵינַת מִים וְשַׁבְּעִים תְּמָרִים, שְׁנַיִם עֶשְׂרֵה עֵינַת אֵלּוּ הֵם שְׁנַיִם עֶשְׂרֵה פְּרָקִים, שֶׁהֵם שְׁשֵׁה בְּשֵׁתֵי זְרוּעוֹת וְשֵׁשֶׁה בְּשֵׁתֵי שׁוֹקִים. זֶהוּ שְׁכָתוֹב יְדִיו גְּלִילֵי זָהָב מְמֵלְאִים בְּתַרְשִׁישׁ, מֵהוּ בְּתַרְשִׁישׁ? בְּתַרְשִׁישׁ, בְּשֵׁתֵי זְרוּעוֹת שְׁשֵׁה פְּרָקִים, וְכֵן שְׁשֵׁה אַחֲרִים בְּשֵׁתֵי שׁוֹקִים. שׁוֹקִיו עַמּוּדֵי שֵׁשׁ – אֵלּוּ הֵם שְׁנַיִם עֶשְׂרֵה עֵינוֹת מִים, שְׁבַעֲסִים תְּמָרִים שְׁבָהֶם צְדִיק כְּתָמַר יִפְרָח הָרִי



הם חמש אצבעות, ובהן שלשה עשר פרקים – הם שמונה עשר, וכן שמונה עשר ביד ימין – שלשים ושה, וכן שמונה עשר שמונה עשר בשתי רגלים – הרי שבעים ושנים, שבעים שלהם שבעים תמרים, שני צדיקים כתמר יפרח בהם.

ובמהם כתוב מה יפו פעמיך בנעלים בת נדיב, הנעלים שלה נעילת הַחַג ונעילת הפסח, ולא צריך להראות לפני נעלים של חל, שהם שאור וּחֶמֶץ, ועליהם אמר למשה של נעליך מעל רגליך, שתרומה וּחֶלֶין כמו זה, לא צריך לערב תרומה עם קדש, וכן מלאכה של חל לא צריכה להראות לפני מלאכה של קדש, שהיא מלאכת הכהנים, וכן אש של חל לא צריכה להראות לפני אש של קדש, שכלם חל ואחרים קדש, ומשום זה צוה המבדיל בין קדש לחל.

הנה ציון, שהיא השכינה, יוצאת בכל הקשטים שלה, וכל העולם מורים עליה באצבע, זהו שכתוב חזו ציון קרית מועדנו, והחזן יוצא מעטר אליה, וכל העולם אומרים צאינה וראינה בנות ציון במלך שלמה בעטרה שעטרה לו אמו ביום חתנתו וכיום שמחת לבו. חתנתו – השכינה העליונה, שמחת לבו – השכינה התחתונה, היום של שניהם – העמוד האמצעי, המנורה הקדושה, הרי הכלה מקשטת לבעלה שהוא יהו"ה, בן המלך.

תקון שביעי

זהו תקון כ"ז:

זהו בראשית ברא אלהים, בראשית אבא ואמא, יהו"ה אלהינו, ברא יהו"ה, בנם של האב והאם, אלהים הבת, ועליהם נאמר איש אמו ואביו תיראו, כבד את אביך ואת אמך, אביך זה הקדוש ברוך הוא, אמך זו שכינה, היראה שלה – במצוות לא תעשה, הכבוד שלה – במצוות עשה, וכל אלו שמקימים מצוות עשה, נאמר עליהם כי מכבדי אכבד, ועל אותם שעוברים על לא תעשה, עליהם נאמר ובזי יקלו. אמר המאור הקדוש: רבי רבי, ומהו כבוד ובזיון לקדוש ברוך הוא במצוות עשה ולא תעשה? אלא ודאי כשהשכינה בגלות, כל מי שעושה מצוה להקים אותה מן הגלות, כאלו כבד את הקדוש ברוך הוא.

למלך שהיתה לו קטטה עם הגבירה, וזרק אותה מהיכלו, והיא הלכה לשכינה, והלא כל מי שמקבל אותה בביתו ומכבד



אותה, (ודאי שמכבד את המלך), ומכניס שלום בינה לבין בעלה, הלא כל הכבוד שעושה לה, הוא עושה למלך, שאם המלך כועס עליה פעם אחת או פעמים, יהיה לו שלום עמה ויחזיר אותה לביתו, והוא שואל אותה, מי כבד אותך? או מי זלזל בך? או אם גרש אותה למלכות אחרת?

כמו כן הקדוש ברוך הוא גרש את השכינה וזרק אותה מביתו, זהו שכתוב ובפשעיהם שלחה אִמְכֶם, והלא כל מי שמכבד אותה בגלות, הוא כבד את הקדוש ברוך הוא, או מי שמזלזל בה, הוא מזלזל בקדוש ברוך הוא, ומשום זה פי מכבדי אִכְבַּד וּבְזִי יִקְלוּ, שאף על גב שהקדוש ברוך הוא מכר אותה בחטאי בניה בגלות הרביעית, הוא שומר אותה והוא יגאל אותה, וסוד הדבר – וכי ימכר איש את בתו לאמה לא תצא כצאת העבדים, אלא תצא בת חורין, משום שבגלות הראשונה, שלא היה לה בעלה, שהיא התורה, החרות שלה, לא הוציא אותה בת חורין, ויצאה בחפזון כמו עבד שבורח מאדונו ואין לו שטר שחרור, אבל בגאולה האחרונה, שיש לה בעלה שהוא בן חורין, לא תצא בחפזון ולא תצא כמו עבדים, שנאמר בהם עבדים היינו לפרעה במצרים, אלא תצא בת חורין, ומשום זה כי ימכר איש את בתו לאמה לא תצא כצאת העבדים.

ומניין לנו שתורה היא חרות? זהו שכתוב והמכתב מכתב אלהים הוא חרות על הלחת, והוא יהיה לה בגאולה האחרונה חרות ממלאך המות, שלא ימות משיח בן אפרים, חרות משעבוד מלכויות, שלא ישתעבדו בה ובבניה לעולם, ותהיה לה חרות ולבניה מכל החטאים הרעים של העולם, שהם ערב רב, וישראל שהם מצד אותו הנער או מהכסא הקדוש, אף על גב שהיו מחייבים בכמה חטאים, כמו שאומרים אין בן דוד בא עד שיהיה דור שכלו זכאי או כלו חייב, נאמר בהם אם רעה בעיני אדניה אשר לא יעדה, עם כל זה והפדה בגלות, ולא ימשל למכרה בגלות בכגדו בה, משום שבגדו בעבודה זרה.

ועוד כי ימכר איש את בתו לאמה, זו הנשמה הקדושה שמכר אותה לגוף, שהיא האמה שלה, ונאמר ושפחה פי תירש גבירתה, כשתצא מן הגוף, לא תצא כצאת העבדים, שהם נפשות שמשתפים עם הגוף התחתון, שהנאתם אינה לעולם הבא, להשתדל בתורה



שהוא חרות ממלאך המות, אלא לירש את העולם הזה, ומשום הנשמה שמשתדלת בתורה, לא תצא כצאת העבדים מן הגוף בדחק, כמו נשמת עם הארץ שהיא עבד, אלא תצא בת חורין ממלאך המות.

תקון שמיני זהו תקון כ"ח

בראשית, זו באר (באר שית), והם שתיים, אחת באר הפרוה שרים כרוה נדיבי העם, ואחת היא הבאר שנאמר בה ויריבו גם עליה, והשניה באר אחרת ולא רבו עליה. הבאר שרבו עליה זו תורה שבעל פה, שנאמר בה ויריבו רעי גרר עם רעי יצחק לאמר לנו המים, אלו מקשים על אלו, ואלו חולקים על אלו, אלו מטמאים ואלו מטמאים, אלו פוסלים ואלו מכשירים, אלו אוסרים ואלו מתירין, בששה צדדים, והם בראשית ברא שית וכו'.

תקון תשיעי

זהו תקון כ"ט:

בראשית ברא ששה צדדים של אסור והתר כמו שאמרנו, ועליו נאמר ועתה יגדל נא כח אדנ"י, והיא עשרים ושמונה האותיות של מעשה בראשית, בזה (שהוא) עשרים ושמונה תלמידי חכמים, ויחפרו באר אחרת ולא רבו עליה, שהיא הלכה למשה מסיני, קבלה למשה מסיני, ומשה בגללה, בזמן שאמר לו הקדוש ברוך הוא אין שלום בעירך, אמר ועתה יגדל נא כח אדנ"י, והיא התלמוד שנאמר למשה, משה קבל תורה מסיני, המשנה השפחה שלה, זו נעשתה להלכה שהיא בת המלך הלבוש, ובת המלך היא בת קול מבפנים, והברייתא היא שפחה לה מבחוץ, ואלו שני התומכים אותה את בת המלך בגלות - משנה וברייתא.

וייש שפחה רעה שנקראת שטנה, זהו שכתוב ויקרא את שמה שטנה, אשת הנחש שהוא השטן, וזוהי מחלקת וקשיה, ועליה נאמר וימררו את חיייהם בעבדה קשה, שוודאי זוהי קשיה, בחומר - זהו קל וחומר, זה נחש עקלתון. מחלקת, פעם הוא קל בשעבוד של ישראל כשהחטאים קלים עליהם, ופעם שהוא חמור, כבד, ומהצד שלו תכבד העבדה.

והנחש הולך בקשיה ובמחלקת, כמו גלי הים, כמו כן כשחושב אדם שהוא בקשיה ומחלקת למטה בסוף המשנה, מוצא



אותה בראש, וכשחושב שהוא בראש, מוצא אותה בסוף, ואחר כך חולק באמצע המשנה. ויחפרו באר אחרת - זו הפסיקתא, ששם פסקי הלכה, והוא תרוץ ולא רבו עליה, ויקרא שמה רחובות, והפסקים והתרוצים הללו הם לבנים, שהם לבון ההלכה, וזהו ובלבנים. ובכל עבדה בשדה - בודאי זו בריתא, שעליה נאמר כי בשדה מצאה וגומר. את כל עבדתם - זו משנה, השפחה השניה לבריתא, אשר עבדו בהם בפרך, הכל תלוי עד שיבא אליהו, זו השפחה השלישית שנקראת עבודה, (עבוד ה'). קם תינוק אחד, פתח ואמר: צעיר אני לימים ואתם ישישים.

תקון עשירי

זהו תקון ל'

ב"ראשית ב"רא אלהים, זו בכ"א, והן שלשת הכבות שגמרזו בשלשה פנים בראשית ב"רא אלהים, ועליה נאמר על כל דבר פשע על שור על חמור - זו בבא קמא, על שה על שלמה - זו בבא מציעא, על כל אבדה אשר יאמר כי הוא זה - זו בבא בתרא, על השור שבו מתוכחים בעלי המשנה זה עם זה, ויש שור ויש שור, שור תם ושור מועד, ויש חמור ויש חמור, ועל אלו של צד הטמאה נאמר בהם לא תחרש בשור ובחמור יחדו, ויעקב בעבורם אמר ויהי לי שור וחמור. צאן זה שה, שנאמר בו על שה, ועבד ושפחה זהו על כל אבדה.

ושור מועד, עשרים וארבע תולדות של גזיקין תלויים ממנו, וכלם תלויים מארבע אבות, שהן קרן וישן וגוף ורגל. הנגיחה בקרן, שן שהיתה אוכלת בגזל רבצה בגוף על הכלים ושברה אותם, ואין כלים אלא תלמידי חכמים, וכן הזיק ברגליו, וכלם נאמרו במשנה, חמור הוא חמור בחמרה של המשנה, ועל התלמיד החכם ששולט עליו נאמר בו עני ורכב על חמור, ומי הוא ששולט עליו? חכם מ'פלא ו'רב ר'בנן זה השולט עליו, אבל האחר הוא מחמר אחריו בחמרה של המשנה, וכן שור נגח אותם בקשיה ונשך אותם, ורביץ עליהם ושבר אותם, וזוהי מחלקת, וכן ברגל שובר כלים, ומשום זה בשור ובחמור, שהם הממנים של עשו וישמעאל, יבואו רכובים עליהם שני משיחים ושולטים עליהם, ובעלי המשנה שולטים עליהם, ועליהם אמר יעקב ויהי לי שור וחמור, ששולט



עליהם בתלמוד ובמדרשים, ובקשר של תפלין וציצית שולט עליהם, שהם מועדים לקלקל, שנאמר בהם וימרו את חייהם בעבדה קשה בחמר ובלבנים.

מיד יצא קול ואמר: הניחו לתינוק ויעלה למקומו, שהרי ששים הלכות, שהם ששים המה מלכות, תלויים באויר, והוא בא להעלותם למקומם. מיד פרח ולא ראו דבר. אמר רבי שמעון: ודאי זהו תינוק יונק משדי אמו, וזה הנער שמנהיג את האניות בים, שהם תלמידי חכמים שהולכים בים התורה בארבע רוחות, שבהם נאמר כה אמר יהוה מארבע רוחות באי הרוח, ויש ארבע רוחות אחרות מן הצד של השטן שבאים בקשיה ומחלקת, וטובעות הספינות, שהם תלמידי חכמים, בים התורה, ולא יכולים לצאת משם, והגלים עולים ויורדים בהם.

בינתים הנה התינוק יורד, פתח ואמר: מנורה הקדושה, פתח פיך בתורה, שהרי פיך הוא סיני, על הקולות וההבלים שיוצאים מפיו נאמר וכל העם ראים את הקולת ואת הלפידים וגומר, וכלם מקשיבים לקולך, עליונים ותחתונים, שהם ששים רבוא של הישיבה העליונה וששים רבוא של הישיבה התחתונה, ואתה הוא בדמות רבונך, שבזמן שפתח באנכי, שור לא נגח, אריה לא שאג, העוף שהוא נשר לא פרח, וכל החילות שתלויים מהם בכסא הכבוד, ואדם לשבת על הכסא שהוא הקדוש ברוך הוא, הוא מקשיב לדברך, משום שהגבירה שלה, שהיא התורה הקדושה, עולה בפיו.

גדל מעלת למוד הזהר והתקונים

סגלה להנצל מגאווה, להרבות בלמוד זהר הקדוש, בדוק ומנסה.

(ספרי יראים)

לאהובי בני ידיד נפשי, נפשי קשורה בנפשו וכו', וכעת באתי במכתב ששכחתי לדבר עמך קודם נסיעתי שתתחיל לומר תקוני הזהר הקדוש וכו'.

(ספר בית אהרן דף קמ"ט, מכתבים קדש, מהרב הקדוש אדמו"ר רבי אהרן זכר צדיק לברכה)

אחר התפלה בכל יום וכו' יאמר מאמר מזהר הקדוש או מתקונים.

(סדר היום ואזהרות שכתב הרב הקדוש הרב רבי אהרן מקרלין, ספר בית אהרן)



סדר הלימוד ליום כח תמוז [יום 294 בשנה]

תקון אחד עשר. זהו תקון ל"א

מִיָּד פָּתַח וְאָמַר: בְּרֵאשִׁית, בְּרֵאשִׁית, וְהֵם שָׁשָׁה יָמִים, בְּרֵאשִׁית אֱלֹהִים, מֵה זֶה אֱלֹהִים? זֶה הֵימָּה הַשְּׁבִיעִי, וְסוּד הַדְּבָר - כָּל הַנְּחָלִים הַחֲלָקִים אֵל הֵימָּה וְהֵימָּה אֵינָנוּ מְלֵא. עֲלִינוּנִים שְׁמֵעוּ, הַדְּגִים שְׂרוּחַשִׁים בְּיָם הַתּוֹרָה, עֲלֵיהֶם נֹאמַר שֶׁם רָמַשׁ וְאֵין מִסְפָּר חִיּוֹת קִטְנוֹת עִם גְּדוּלוֹת, וְכֹלָם שׂוֹאֲגִים עַל טָרֶף, וּבִשְׂכִינָה נֹאמַר בָּהּ וְתִתֵּן טָרֶף לְבֵיתָהּ וְחֶק לְנַעֲרֹתֶיהָ. כָּל הַנְּחָלִים שֶׁהוֹלְכִים אֵל הֵימָּה הֲרִי הֵם שְׂבָעָה, וְהֵם שְׂבַע הַנְּעֵרוֹת הַרְאוּיוֹת לְתֵת לָהּ, לֹאֵם הַקְּדוּשָׁה, שֶׁהִיא בֵּת שְׂבַע, יָם הָאוֹקֵינוֹס כָּלֹל מִשְׂבָּעָה יָמִים, וְלָמָּה נִקְרָא אוֹקֵינוֹס? מִשּׁוּם שֶׁכָּל מִינֵי מַיִם וְדָגִים וְרִמָּשִׁים שְׂאִינָם שְׁלָהּ, וְיִבְאוּ לְהַכְנִס בָּהּ, הִיא מְקִיָּאָה אוֹתָם, וּמִשָּׁם הֵם שְׂבִים לְלָכֵת, כְּמוֹ תַבַּת נֹחַ שֶׁלֹּא הִיָּתָה מְקַבֶּלֶת מִמֵּין אַחֵר, אֲלֹא מֵאֵלוּ שְׂצוּהָ הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וּמִשּׁוּם זֶה כָּל הַנְּחָלִים, שֶׁהֵם תְּלַמְדֵי הַחֲכָמִים, כָּלָם מִתְעַסְקִים בַּתּוֹרָה, הוֹלְכִים אֵל הֵימָּה, וְרוֹצִים לְהַכְנִס לְשְׂכִינָה, וְהִיא אֵינָה מְקַבֶּלֶת אוֹתָם לְתוֹכָהּ, אֲלֹא רַק אֶת אוֹתָם שְׂצוּהָ הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַכְנִס אֵלֶיהָ (בְּתוֹכָהּ), שֶׁהֵם שְׂבָעָה רוֹעִים, וְאֶת הַשְּׂבָטִים שְׂיוֹצְאִים מֵהֶם, וְאֶת כָּל הַבָּאִים מִצָּדָם וְיִתְעַרְבוּ בָּהֶם, הֵימָּה מְקַבֶּלֶת אוֹתָם וְיִתְעַרְבוּ בְּתוֹכָהּ, אֲבָל אֶת הָאֲחֵרִים אֵינָה מְקַבֶּלֶת אוֹתָם, וּמִשָּׁם הֵם שְׂבִים לְלָכֵת.

שְׂוֵדָאֵי ה' הוא הים, הנחל שלה - ו', כל אותם שיוורשים נשמות מהים והנחל שלה ביראה ואהבה של י"ה, היא מקבלת אותם, ואחרים שהם אינם חלק יהו"ה, היא לא מקבלת אותם, ודוחה אותם משם, ומשם הם שבים ללכת. קמו כלם וברכו אותו, ואמרו: הפה של השכינה, סיני סיני, אשרי האזנים ששומעות הדברים הללו מפיו.

זוהר חדש

פָּרַשַׁת בְּרֵאשִׁית (דף ג ע"א - דף כב ע"ב)

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר (בראשית א ג), אָמַר רַבִּי יִצְחָק, מִכָּאן מִשְׁמַע שֶׁעָקַר הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת הַנְּטִיעוֹת הַלָּלוּ וְשָׁתַל אוֹתָן, שְׂכַתוֹב יְהִי.





רבי יהודה אומר, האור שפכר הנה שנינו. משמע שכתוב ויהי אור. והיה לא כתוב, אלא ויהי.

וכשהסתכל הקדוש ברוך הוא באותם הדורות של הרשעים שלא ראויים לאותו האור, גנז אותו. זהו שכתוב (איוב לח טו) וימנע מרשעים אורם, ולמי גנז אותו? דוקא לצדיקים, כמו שכתוב (תהלים צו יא) אור זרע לצדיק ולישרי לב שמחה. ויאמר אלהים יהי אור, זהו שכתוב (ישעיה מא ב) מי העיר ממזרח.

וירא אלהים את האור כי טוב (בראשית א ד), מה ראה? אמר רבי חייא, כמו שאמרנו, ראה את מעשי הרשעים וגנז אותו. רבי אבא אמר, וירא אלהים את האור כי טוב, לגנז אותו. וירא אלהים את האור כי טוב, שלא נמצא בו רגז. כתוב כאן כי טוב, וכתוב שם (במדבר כד א) כי טוב בעיני ה' לברוך את ישראל, וסוף הכתוב מוכיח, שכתוב (בראשית א ד) ויבדל אלהים בין האור ובין החשך, ומשום כך לא נמצא בו רגז, ואף על גב ששתף אותם הקדוש ברוך הוא יחד.

בא וראה, האור העליון שיהיה האור הזה מאיר, ומאותו האור שמחת הכל בו, והוא הימין להתעטר חקוקי החקיקות עמו, והרי נתבאר, שכתוב (תהלים ל כ) מה רב טובך אשר צפנת ליראיך, זה האור הראשון שגנז הקדוש ברוך הוא לצדיקים לאותם יראי החטא, כמו שאמרנו. ויהי ערב, מצד החשך. ויהי בקר, מצד האור. ומתוך שהם משתתפים יחד, כתוב יום אחד.

רבי יהודה אומר, מה הטעם שבכל יום ויום כתוב ויהי ערב ויהי בקר? להודיע שאין יום בלי לילה ואין לילה בלי יום, ולא נתן להפרידם.

אמר רבי יוסי, היום ההוא שיצא האור הראשון התפשט בכל הימים, שכתוב בכלם יום. אמר רבי אלעזר, ממשמע שכתוב בכלם בקר, ואין הבקר אלא מצד האור הראשון. רבי שמעון אמר, היום הראשון הלך עם כלם, וכלם בו, כדי להראות שאין בהם פרוד והכל אחד.

ויאמר אלהים יהי אור (בראשית א ג), התפשטות האור הזה למטה, ואלו הם המלאכים שנבראו ביום הראשון, שיש להם קיום להתקיים בצד הימין.



וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת הָאוֹר (שם א ד), אֶת - לְהַכְלִיל אֶת הָאֶסְפֶּקֶלְרֵיהָ שְׂאִינָנָה מְאִירָה עִם הָאֶסְפֶּקֶלְרֵיהָ הַמְאִירָה, שְׁנֹאֲמַר בּוֹ כִּי טוֹב. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, אֶת - לְהַכְלִיל וּלְרַבּוֹת אֶת אוֹתָם הַמְלֹאכִים שְׂבָאִים מִצַּד הָאוֹר הַזֶּה, וְכֻלָּם מְאִירִים בְּרֵאשׁוֹנָה בְּקִיּוֹם שָׁלֵם.

יְהִי רְקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם (שם א ה), אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, בְּזֶה נִפְרְדּוּ הַמַּיִם הָעֲלִיוֹנִים מִן הַמַּיִם הַתַּחְתּוֹנִים. הֶרְקִיעַ - הִתְפַּשְׁטוֹת הַמַּיִם. וְהָרִי נִתְבָּאָר (שם) וַיְהִי מִבְּדִיל בֵּין מַיִם לְמַיִם, בֵּין מַיִם הָעֲלִיוֹנִים לְבֵין הַמַּיִם הַתַּחְתּוֹנִים.

וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת הֶרְקִיעַ (שם א ו), שָׁעָשָׂה בּוֹ מַעֲשֵׂה בְּגִדְל עֲלִיוֹן. לֹא כְּתוּב יְהִי רְקִיעַ, אֶלָּא וַיַּעַשׂ, שֶׁהִגְדִּילוּ בְּגִדְל רַב.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, בְּשָׁנֵי נִבְרָא בּוֹ גִּיהֵנָם לְרִשְׁעֵי הָעוֹלָם, בְּשָׁנֵי נִבְרָאָה בּוֹ הַמַּחְלָקָת, בְּשָׁנֵי לֹא נִשְׁלַם בּוֹ הַמַּעֲשֵׂה, מִשּׁוּם כֶּךָ לֹא כְּתוּב בּוֹ כִּי טוֹב, עַד שֶׁבָּא הַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי שֶׁנִּשְׁתַּלַּם בּוֹ הַמַּעֲשֵׂה. וּמִשּׁוּם כֶּךָ כְּתוּב בּוֹ כִּי טוֹב פְּעַמִּים, אַחַד עַל הַשְּׁלֵמַת הַמַּעֲשֵׂה שֶׁל יוֹם שְׁנִי, וְאַחַד לְעֲצֻמוֹ שֶׁל הַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי, וְנִתְתַקַּן הַיּוֹם הַשְּׁנִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי, וְנִבְדְּלָה בּוֹ הַמַּחְלָקָת, וּבּוֹ הַשְּׁתַלְמוֹ הַרְחָמִים עַל רִשְׁעֵי הַגִּיהֵנָם. בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי מִשְׁתַּכְּכִים נִיצוּצֵי אֵשׁ הַגִּיהֵנָם, מִשּׁוּם כֶּךָ נִכְלָל הַיּוֹם הַשְּׁנִי וְנִשְׁלַם בּוֹ.

רַבִּי חֲזִיא הָיָה יוֹשֵׁב לְפָנָי רַבִּי שְׁמַעוֹן, אָמַר לוֹ: הָאוֹר הַזֶּה בַּיּוֹם רֵאשׁוֹן, וְהַחֲשֵׁךְ בַּיּוֹם שְׁנִי, וְנִפְרְדּוּ הַמַּיִם, וּמַחְלָקָת הֵיטָה בּוֹ, לְמָה לֹא נִשְׁלַם בַּיּוֹם הָרֵאשׁוֹן, שֶׁהָרִי הֵימִין כּוֹלָל אֶת הַשְּׂמַאל? אָמַר לוֹ: עַל זֶה הֵיטָה מַחְלָקָת, וְהַשְּׁלִישִׁי הַצֵּטְרָךְ לְהַכְנִס בִּינֵיהֶם, לְהַכְרִיעַ וּלְהַרְבּוֹת בָּהֶם שְׁלוֹם.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תִּדְשָׂא הָאָרֶץ דְּשָׂא (שם א ז), הַתַּחְבְּרוֹת שֶׁל מַיִם עֲלִיוֹנִים עִם תַּחְתּוֹנִים לְעֲשׂוֹת פְּרוֹת. הַמַּיִם הָעֲלִיוֹנִים פְּרִים וְרַבִּים וְעוֹשִׂים פְּרוֹת, וְהַתַּחְתּוֹנִים קוֹרְאִים לְעֲלִיוֹנִים כְּנֻקְבָה לְזָכָר, מִשּׁוּם שֶׁמַּיִם הָעֲלִיוֹנִים זְכָרִיִּים - וְהַתַּחְתּוֹנִים נְקֻבִיִּים.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר: כָּל זֶה הוּא לְמַעְלָה, וְהוּא לְמַטָּה. אָמַר רַבִּי יוֹסִי: אִם כֶּךָ אֱלֹהִים שְׂאֲמַר, מִי הָאֱלֹהִים? אָמַר לוֹ: אֱלֹהִים סְתָם, אֱלֹהִים חֲיִים לְמַעְלָה. וְאִם תֹּאמַר לְמַטָּה, אֶלָּא מַטָּה הִיא תוֹלְדוֹת, כְּמוֹ שְׁנֹאֲמַר (שם ב ד) אֶלֶּה תוֹלְדוֹת הַשְּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהַבְּרָאָם, וְאִמְרָנוּ בְּהֵ"א



בראם. והוא שלמעלה, האבות של הכל הוא. היא עשתה מעשה, ועל כך הארץ עושה תולדות, שהרי היא מתעברת כנקבה מן הזכר. **רבי אלעזר** אמר: כל הכחות היו בארץ, ולא הוציאה את כחה ואת אותם תולדות עד יום הששי, שכתוב (שם א כד) תוצא הארץ וגו'. ואם תאמר, הרי כתוב (שם יא) ותוצא הארץ דשא? אלא הוציאה תקון כחה להתישב כראוי, והכל היה גנוז בה עד שהצטרף, שהרי בראשונה כתוב תהו ובהו, צדיא וריקניא כתרנומו, ואחר כך התקנה והתישבה, וקבלה זרע ודשאים ועשבים ואילנות כראוי, והוציאה אותם אחר כך, וגם המאורות לא שמשו באורם עד שהצטרף.

יהי מארת ברקיע השמים (שם יד), כתוב מארת חסר, להכליל את הנחש הרע שהטיל זמה ועשה פרוד, שלא משמש השמש עם הלבנה. מארת - קללות, ועל כן גרם שנתקלה הארץ, שכתוב ארורה האדמה בעבורך, ומשום כך כתוב מארת.

יהי מארת - זו הלבנה, ברקיע השמים - זו השמש, ושניהם בכלל אחד להזדוג להאיר עולמות למעלה ולמטה, ממשמע שכתוב על הארץ, ולא כתוב בארץ, שמשמע למעלה ולמטה, החשבון של הכל היה בלבנה.

רבי שמעון אמר: גימטריאות וחשבון תקופות ועבורים, הכל הוא בסוד הלבנה, שהרי אינו למעלה. אמר לו רבי אלעזר: ולא? והרי כמה חשבונות ועבורים שעושים החברים! אמר לו: לא כך, אלא החשבון עומד בלבנה, ומשם יכנס האדם לדעת למעלה. אמר לו: והרי כתוב (בראשית א יד) והיו לאתת ולמועדים? אמר לו: כתוב חסר לאתת. אמר לו: והרי כתוב והיו? אמר לו: והיו, שכלם שיהיו בה כאסקפה הזו שמתמלאת מן הכל, אבל החשבון של הכל הוא בלבנה.

בא וראה, נקדה אחת הראשית למנות משם, שהרי מה שלפנים מאותה נקדה, לא נודע ולא נתן למנות, ויש נקדה למעלה נסתרת, ולא התגלתה כלל ולא נודעה, ומשם הראשית למנות כל נסתר ועמק, כך גם יש נקדה למטה שהתגלתה, ומשם הוא הראשית לכל חשבון ולכל מנין.



וַיַּעַל בֶּן כָּאֵן הוּא מְקוּם לְכָל הַתְּקוּפוֹת וְגִימְטְרִיאוֹת וְעִבּוּרִים וְזִמְנִים וְחִגִּים וְשִׁבְתוֹת, וְיִשְׂרָאֵל שְׁדָבְקוּ בְּקָדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, עוֹשִׂים חֶשְׁבוֹן לְלִבְנָה, וְהֵם דְּבָקִים בָּהּ וּמַעֲלִים אוֹתָהּ לְמַעְלָה, שְׁכָתוּב (דברים ד ד) וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בָּהּ אֱלֹהֵיכֶם וְגו'.

מִשְׁנָה. עֶשֶׂר סְפִירוֹת בְּלִימָה: א. שְׁנֵינּוּ אַרְבַּע תְּקוּפוֹת רוּחוֹת הָעוֹלָם, שְׁנֵי צְדָדִים מִמְּשִׁיִּים, מְסַעוֹתָיו עוֹשֶׂה בְּתוֹכָם, הַתְּקִין אֶחָד בְּלִי כְּלוּם, וְהוֹצִיא מִצְפוֹן סֵפֶר אֶחָד, וְשֵׁם עָלָיו שְׁלֹשׁ אוֹתִיּוֹת רְשׁוּמוֹת. הַתְּקִין תַּחְתָּיו שְׁלֹשׁ אַחֲרוֹת, רְשֵׁם אֶחָד עַל שְׁנַיִם וְשֵׁם עָלָיו הָאוֹת ת'.

ב. הוֹצִיא (יִצָּא) מִצְפוֹן סֵפֶר שְׁנֵי, בְּאוֹתִיּוֹת אַרְבַּע, רְשׁוּמִים שְׁנַיִם עַל אֶחָד, וְשֵׁם עָלָיו אֵת הָאוֹת ה'.

ג. שָׁטַח עַל פְּרֻכַת (חֶשְׁבוֹן) שֶׁל סֵפֶר שְׁלִישִׁי, צַד אֶחָד בְּאוֹתִיּוֹת, רוּשֵׁם אֶחָד בְּכֶתֶר מְלֻכּוֹת, תָּלָה עָלֶיהָ מִמַּעַלָּה לְמַעַלָּה, וּמִמַּנְה צַד אֶחָד רְשֵׁם שֶׁל אָמֶן, וְשֵׁם בָּהּ אוֹתָהּ הָאוֹת. בְּאוֹת הַהִיא נִתְקְנָה הָאֲמָנוֹת, וְנִתְקַן צַד הַצְּפוֹן וְנִבְרָא מִמֶּנָּה, תַּחְתֵּיהָ נִתְקְנָה שְׁלֹשֶׁת צְדָדָיו, מִשְׁלֹשׁ זְוִיּוֹתָיו, וְשֵׁם עָלָיו הָאוֹת וָאו'.

ד. הוֹצִיא לְמַעַלָּה הַחֲזֵק שֶׁל הַלִּבְנָה, לָהּ אַרְבַּעָה רְאשִׁים, בְּסֵפֶר רְבִיעִי הַטְּבִיעַ אוֹתָהּ בְּחֻמְדָּה שֶׁל הַתְּהוּם הַגְּדוֹלָה, הִיא הַתְּהוּם רְבָה שְׁנַתֵּן בָּהּ הַדִּין, הַמְּקוּם וּמוֹשֵׁב בֵּית הַדִּין, הֵהוּא שְׁכָתוּב (תהלים לו ד) מִשְׁפָּטֶיךָ תְּהוּם רְבָה. הַשָּׂרָה עָלָיו שְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת רְשׁוּמוֹת בְּטַבְעַת הַמֶּלֶךְ, הִיא הַטַּבְעַת בָּהּ נוֹסְעִים וּבָהּ חוֹנִיִּים, שֵׁם אֶחָד עַל ד' וְהוֹשִׁיב עָלָיו הָאוֹת אֶלֶף.

ה. שָׁטַח עַל עֲלִיוֹנָה (הַדִּין) שֶׁל סֵפֶר חֲמִישִׁי פְּרֻכַת מְסֹךְ, לְהַפְרִיד מִתַּחְתּוֹנִים לְעֲלִיוֹנִים, בָּהּ נִתֵּן רְשׁוֹת אֶל מִי שָׂרוּשֵׁם, מִמַּעַלָּה מִמֶּנָּה נוֹסְעִים בָּהּ שְׁנֵי חֲזָקִים, אֶלֶף עוֹלָמוֹת בּוֹ, יִרְשֶׁת הַנִּחְלָה נִסְמְכָת עָלָיו, בּוֹ חֲמֵשׁ אוֹתִיּוֹת, רְשׁוּמוֹת עִם שְׁנַיִם, שְׁלֹשׁ עַל שְׁנַיִם, הַתְּקִין אֶצְלָן שְׁתֵּים אַחֲרוֹת, רְשׁוּמוֹת בְּסוּד שֶׁל חֲמֵשׁ, חֲמֵשׁ בְּתוֹךְ חֲמֵשׁ, וְשֵׁם עָלָיו הָאוֹת יו"ד.

ו. הוֹצִיא בְּזִיקִים שֶׁל אֵשׁ עַל הַסֵּפֶר הַשְּׁשִׁי שְׁנֵי צְדָדִים, צַד אֶחָד מִרְחִישׁ גְּבוּרוֹת, וְצַד אֶחָד רוּחַ חֲכָמָה שְׁבוּחָתָהּ, וְהִזִּיו הֵהוּא הַשְּׁתַטַּח לְשֹׁלֵשׁ פְּנָיו. וְהִזִּיו שְׁבַצְדוֹ קִיָּם (עוֹמֵד) לְשֹׁלֵשׁ (לְמִשָּׁה). אַרְבַּע



בארבע רשומות, אחד כנגד אחד שולט, אחד רוכב, שתי אותיות רשומות באחד, ושם עליו האות ו'.

ז. שטח על הזיו של הספר השביעי תקף של בלי כלום, מושלים שנבררו, ורוח סערה חזקה בשביעי, בלומים על השביעית, מתנהגים ולא נוסעים, נוסעים ולא הולכים, הולכים ואינם נמצאים, נמצאים ואינם נבראים, נבראים ואינם מתממשים, עליונים ותחתונים, יורדים ועולים, שלש רוכבים, ארבע רשומים, ולאחד חזרו, אחד הוא, מהכח של שביל אחד ששורה עליו, שם עליו האות ד'.

ח. ספירה שמינית - הוציא על ידי העלה של ספירה השמינית, רשום בכוכב אחד, כלומר ברשם אחד. הוא על ארבע, וארבע עליו. שולט אחד באחד. זה עומד וזה יושב. זה מקבל וזה עוזב. זה עולה וזה יורד. מאחד תלויים ומאחד נבראים. קדוש הוא. עליון הוא. הוא הנה, הוא אחד. רשום בתוכו אות ה'.

ט. שטח על הזיו העליון הספר התשיעי הזה, ולא נראה, טמון במאתים וארבעים ושמונה עולמות שהולכים בתוכו, שקול בצלמו של בעל הרשם, בחמש רוכב על חמש, המלך שאותם העולמות עובדים אותו יורד ביום שמאיר, ועולה בלילה שנחשף. רשם עליה שלש אותיות ושם עליה האות י'.

י. הוציא מהסודות שמונה עשר אלפים, ספר עשרה, באותו עשרה, בשם שנחלקק (שנחלק בעשר בלימה) ב' שולט בעשרה, כשהגיע להזדעזע בשמונה עשרה עולמות, ארבעה אותיות הולכים עליה, עשרה עם עשרה רוכב עליה, טבעות של טבעות נאחזים ממנו, הוא ואשתו (ואותיותיו) אחד הוא.

נחלקו עשר הספירות הללו מעשר אותיות של שמו הקדוש, וכנגד זה בעשרה נברא העולם, והוציא כחם בעשר אמירות, שמו נסתר, לא היה מפרש. עשר על חמש, חמש על עשר, שש על חמש, חמש על שש. ברוך הוא וברוך שמו לעולם ולעולמי עולמים אמן ואמן.

סתרי אותיות

רבי שמעון פתח, (תהלים קו ב) מי ימלל גבורות ה' ישמיע כל תהלתו וגו', (ירמיה ז ז) מי לא יראך מלך הגוים כי לך יאתה וגו'.



באותיות רשומות, שחקוקות על גבי הנסתר של צד (סריטה) הקיום, עולות מרכבות עם מרכבות קדושות, כל מרכבה ומרכבה עולה עם אות רשומה. כשנרשמת האות בקיומה, עולה בתוכה אותה המרכבה. כל אות ואות עומדת על קיומה של אותה המרכבה שראויה לה. מכאן עולה הדבר שתפרש כל אות ואות בסוד המרכבה הקדושה בארבעת צדדי העולם.

סוד האות הראשונה, עולה ויורדת, עולה בעטרותיה אל מאה עולמות. כנגד זה עולה האות י' ברצון המחשבה, ונסתרת ולא נודעת.

מתכפית תחת אגוז אחד, שמכסה הטמונה בטמונה, והיא המרכבה שעומדת תחת אותו סוד טמיר, ואותה האות עומדת בגניזה נקדה אחת תחתיה, אותו האגוז עומד עם ששה עמודים, ותומכים אותו בששה צדדים, אותם ששת הצדדים גנוזים בתוך אותו האגוז.

מתוך הצד (הסתר) של האות הזו יוצאת מרכבה אחת קדושה, והמרכבה הזו גנוזה ואינה מתגלה, פרט לכאשר מאיר האור של אותו אגוז טמיר, אז מתגלה אותה המרכבה, ואותה מרכבה טמירה וגלויה.

והיא יוצאת מתוך ההתנוצצות של המאור, כשמודדת המדה תחת הקשר הראשון, ואותו (והוא אחד) ניצוץ. כשמדה קימת זה מאיר, ועולה ויורדת ונסמכת תחת האות יו"ד, והיא נקדה אחת, ואחר כך מתפשט אותו הניצוץ, ומוציאה שלשה ניצוצות אחרים ונסמכים תחת הקוץ התחתון של היו"ד.

אחר כך יוצא מתוך הקשר השני ניצוץ אחר שמאיר ועולה ויורד, ונסמך תחת האות יו"ד בצד אחר. אחר כך מתפשט אותו הניצוץ, ומוציא שלשה ניצוצות אחרים, ונסמכים בצד הזה תחת האות יו"ד. אחר יוצא מתוך הקשר השלישי ניצוץ אחר (בצד אחר), ומתוך זה נקשר הסוד של חו"ל במדת המאור.

נמצאו לאות יו"ד, הנקדה העליונה, תשעה עמודים, על מה שנסמכת, וכלם מרכבה אל האות הזו. אז מאירה ונסמכת על תשעת העמודים הללו, ואז מאירים מתוכה שמונה אחרים, וכלם עומדים בסוד האות יו"ד, הנקדה העליונה הטמירה.



תשעת העמודים הללו שלמטה, עולים בשם ולא עולים, משום שאותם תשעה שנקראים אין סוף, עומדים ולא עומדים ולא נודעו, ונקראים ולא נקראים, ללא ידיעה כלל, ואלו עולים בשם ולא עולים.

וזהו הסוד (שמות לג יט) וקראתי בשם ה' לפניך וחסנתי את אשר אחן ורחמתי את אשר ארחם. אין מי שיעמד בהם ובשמות שלהם, ולא התגלו לעמד בדרכם. ולכן לא עמד משה עליהם, משום שהיו מקדם הדרגה שלו שאותו ניצוץ ראשון כתוב לפניך. וכן כלם עומדים, הקדימו לדרגה שלו. ועל זה לא עומד בדרכי הקדוש ברוך הוא, משום שכלם עולים תוך המחשבה, ומשם מתפשטים דרכיו לכמה צדדים ברצונו של הקדוש ברוך הוא ולא נודעו כלל.

עולה האות הזו עם העמודים הללו למעלה, מכה מי שמכה, שאינו ידוע, והאין סוף מאיר ולא מאיר, ויורד, ואין ידוע ממי שמאיר. כאשר יורד, נכללים בו אותם העמודים ומתפשט, וכשמתפשט יוצא אור אחד כלול, ומתפסים בו, כמי שנכנס להיכל אחד.

אותו ההיכל עומד בשני צדדים, שלהתכסות ולהתגלות למעלה, ואותם תשעת העמודים מאירים בתוך אותו ההיכל, והאות "גנוזה בתוך אותו ההיכל, באותם העמודים, וההיכל ההוא נקרא ה"א.

מוזמן ואינו מוזמן, מתגלה ולא מתגלה, ולא מתגלה כלל. בסוד זה עומדת האות יו"ד, וכלם סומכים, משום שהיא טמירה ובה עומד הכל להתעטר.

לזה יש חמש מרכבות שיוצאות מתוך האור של המאור, כשעולה למקומה ומתכנסת, לאחר שעשתה מדידה.

ואלו נקראים נפלאות, נ' פלאות, על סוד זה רצה דוד המלך לעמד על חמש מרכבות הללו, כמו שנאמר (תהלים קיט יח) גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך, וכשאלו מאירים ומעלה אותה להתעטר, נעשים חמש, להאיר לתוך החמש שלמטה, ושיצאו ממנה.

ואותם נ' פלאות מאירים ומעלים אותה למעלה, ומתעטרים ונקשרים בתוך אותם תשעת העמודים האחרים. ואותם התשעה מעלים את האות יו"ד למעלה למעלה.



בְּאִשֶּׁר יוֹרְדִים וְלֹא יָדוּעַ מִמֵּי יוֹרְדִים, הֵה"א הִזּוּ מִתְעַטְרֶת בְּסוּד אוֹתָם הֵנִי, וְאוֹתָם הַפְּלֹאוֹת, שֶׁהֵם חֲמֻשֵׁת הָעֲמוּדִים לְתוֹכָהּ. וְכֹאֲשֶׁר מִתְעַטְרֶת וּמִתְפַּשְׁטֶת, חוֹזֶרֶת מֵהַסּוּד שֶׁל נו"ן לְתוֹךְ הַסּוּד שֶׁל ה"א.

הַתְּפִשְׁטוּ חֲמֻשֵׁת הָעֲמוּדִים הַלְלוּ לְמַטָּה, אֲזִי עוֹמְדַת עֲלֵיהֶם, וְכִשְׁהִיא מְאִירָה בְּכֻלָּם, אֲזִי יוֹצְאִים מִמֶּנָּה חֲמֻשָּׁה אוֹרוֹת אַחֲרִים, מִשְׁתַּנִּים וְלֹא מִשְׁתַּנִּים, יָמִין וּשְׂמֹאל.

מִכָּאֵן וְהִלָּאָה עוֹמֵד הַדָּבָר לְהַסְמֵךְ עַל סוּד עֲלִיוֹן בְּסוּד הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ, לְהִיּוֹת נִסְתָּר זֶה בְּזֶה, וְלִהְיוֹת כְּלִל הַמְּרַכְּבָה הַקְּדוּשָׁה.

וְאֵלֹו הַחֲמֻשָּׁה הֵם אַרְבָּעָה, וְהֵם חֲמֻשָּׁה כְּנֶגֶד כְּנֶגֶד חֲמֻשָּׁה עֲמוּדִים, וְהֵם אַרְבָּעָה כְּנֶגֶד אַרְבַּעַת צְדָדֵי הָעוֹלָם, וְלִכְלֹ אֶחָד וְאֶחָד יֵשׁ לוֹ מְרַכְּבָה לְבָדוּ.

וְכָל הַמְּרַכְּבוֹת כְּלָן כְּלוּלוֹת, כָּל מְרַכְּבָה וּמְרַכְּבָה בְּאוֹר אֶחָד, וְכָל אוֹר וְאוֹר נְכַלָּל בְּאוֹתָם הָעֲמוּדִים, וְכָל עֲמוּד וְעֲמוּד נְכַלָּל בְּאוֹת ה"א, וְהָאוֹת ה"א הִזּוּ נְכַלָּלֹת בְּאוֹתָם תְּשַׁעַת הָעֲמוּדִים, וְכָל אֶחָד וְאֶחָד נְכַלָּל בְּאוֹת יו"ד הַנִּקְּדָה הָרִאשׁוֹנָה וְהָעֲלִיוֹנָה, שֶׁיְהִיָּה הַכֹּל אֶחָד.

מִכָּאֵן נִמְצְאִים הַמְּרַכְּבוֹת שְׁעוֹלוֹת עַל הָאוֹת ה"א מִמַּטָּה לְמַעְלָה, עֲשָׂרִים וְחֲמִשׁ מְרַכְּבוֹת. וְזֶה סוּד יְבָרְכוּ כ"ה מִמַּטָּה לְמַעְלָה.

מִן הָאוֹת ה' וּמַעְלָה תְּשַׁע מְרַכְּבוֹת, שְׁעוֹמְדוֹת לְבַד בְּלִי חֶשְׁבוֹן עַד הַסּוּד שֶׁל יו"ד, וְהַכֹּל נִסְתָּר בְּתוֹכוֹ. מִכָּאֵן וְהִלָּאָה סוּד הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ שֶׁמִּתְעַטֵּר בְּאוֹתָן הַמְּרַכְּבוֹת, וְלִהְפָּלֵל זֶה עִם זֶה בְּאֵלוֹ הָאוֹתִיּוֹת יְהו"ה.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן: הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נִקְרָא אֶחָד, שְׁכַתוֹב (דברים ו ד) ה' אֵלֵהֶנּוּ ה' אֶחָד. הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נִקְרָא רֵאשׁוֹן, שְׁכַתוֹב (ישעיה מד) אֲנִי רֵאשׁוֹן. הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נִקְרָא אַחֲרוֹן, שְׁנֵאמַר (שם) וְאֲנִי אַחֲרוֹן. בְּרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ לְעוֹלָם וְלְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים.

ה"א סוּד הַכְּתוּב וְאֲנִי אַחֲרוֹן, זֶה ה"א הָאַחֲרוֹנָה שֶׁל הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ, מְרַכְּבָה קְדוּשָׁה בְּאַחֲרוֹן, שְׁכַתוֹב (שם מא, ד) וְאֵת אַחֲרוֹנִים אֲנִי הוּא. אַחֲרוֹן וְאַחֲרוֹנִים, כָּלָם בְּסוּד אֶחָד נְכַלְלוּ אֵלּוֹ עִם אֵלּוֹ. הַסּוּד שֶׁל ה"א הֵם ד', וְאֵלּוֹ הַד' שֶׁנִּקְרָאִים אַחֲרוֹנִים, כָּלָם עוֹמְדִים מֵהַצַּד שֶׁל מַעְלָה וּמֵהַצַּד שֶׁל מַטָּה.



המֶרְכָּבָה הזו, מיכאל גבריאל רפאל אוריאל, אלו הם ארבע, ונקדה אחת שעומדת עליהם הם ה"א. והה"א הזו אינה נקראת אלא בסוד ארבע הללו, והנקדה האחרונה ששורה עליהם. והסוד של ה"א זו היתה דל"ת, ואותה הנקדה ששורה עליהן באמצע נעשית ה"א.

ובסוד של חנוך יש ה"א אחרת למטה שעומדת קשורה עם הה"א הזו, והכל אחד עם אחד, ואז הוא הזמן לבכות, וסימנך אהה.

משום שסבוב הרע למטה, מכסה כמו הדל"ת, ומקיף את הארבע הללו ואת הנקדה הזו, ועומדת בנקדה הזו קלפה חזקה לכסות עליה. ואז מתכסה הלבנה, והאור שלה מתכסה, ואז נתנת הרשות לדון את העולם בדינים רעים. והסוד של ה"א עם ה"א האחרונה, שניהם בנקדה אחת ה"ה, שהרי אז הדין נתן, בסוד הכתוב (דניאל ד, יד) בגזרת המלאכים הדבר ובמאמר הקדושים השאלה בעבור.

המֶרְכָּבָה הזו עומדת בה"א האחרונה, לא נפרדים זו מזו לעולמים, ובכל מקום שנמצא מיכאל שהוא הראש לאלו, שם השכינה. הכל נקשר זה עם זה, והם נקשרים תוך אותה הנקדה, והכל ה"א.

ובש"היא ה"א אחת, והאות אל"ף או האות יו"ד קודמת לה, והיא בנקדה אחת, אז היא באה להיטיב לעולם, א"ה או י"ה, שהרי הקלפה הרעה נשברת מלפניה ולא מכסה עליה. הא' הי' עומדת בסוד זה.

כמו כן, אין לה שם קדוש באותיות הרשומות שלא עומד עם אותה האות המרכבה שלו, באותו השם, על מה שנסתמך, ואותה המרכבה היא התומך שלו. שאין לה מלך שלא בא עם חיליו ולא נמצא יחידי, ועל כן יהו"ה צבאות, הכל כאחד, שלא נפרדות המרכבות מן השם הקדוש, וכל אות ואות כוללת בתוכה את מרכבתה, ואז הכל הוא שם קדוש.

לְאוֹת ה"א הזו יש לה מרכבה באותם השליטים למטה, משום שהאות הזו היא בגלוי, הקטן שמן החברים, אבל לכל האותיות האחרות אין להן מרכבה להתכלל באותן האותיות,



בתחתונים הללו, פָּרַט לְזֹאת. מִשּׁוֹם שֶׁהָאוֹת הַזֹּו נִכְלָלָת בַּתְּחַתּוֹנִים שֶׁבְּחוּץ, וְהָאוֹתִיּוֹת הָאֲחֵרוֹת נִכְלָלוּ בָּהֶן מְרַכְּבוֹת קְדוּשׁוֹת שְׂאִינָם בְּחוּץ, פָּרַט לְכַאֲשֶׁר מִתְחַבְּרִים הַהִיכְלוֹת עִם הִיכְלוֹת, הַתְּחַתּוֹנִים עִם הָעֲלִיוֹנִים, אָבֵל אֵינן נִכְלָלִים עִם אוֹתָן הָאוֹתִיּוֹת לִהְיוֹת אוֹת אַחַת.

וּמִשּׁוֹם כֵּן, אוֹת וְאוֹת מֵהַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ נִכְלָלָת מְרַכְּבוֹתוֹ (כָּל שֵׁם וְשֵׁם מִן הַשְּׁמוֹת הַקְּדוּשִׁים, נִכְלָלָת מְרַכְּבָה קְדוּשָׁה בְּתוֹכָהּ, וְזֶהוּ שֵׁם קְדוֹשׁ כְּרֵאוֹי, וְכֵן לְכֹל אוֹת וְאוֹת מֵאוֹתָן הָאֲרָבַע. וְאוֹתָן אֲרָבַע הָאוֹתִיּוֹת הֵן סוּד הַמְּרַכְּבָה לְמִי שֶׁלֹּא נוֹדַע, וְלִכְל אוֹת וְאוֹת יֵשׁ לָהּ מְרַכְּבָה שֶׁנִּכְלָלָת בְּתוֹכָהּ וְנִרְשָׁמָת בְּאוֹתָהּ הָאוֹת מִמֶּשׁ.

הַה"א הַזֹּו הִיא שְׁנַיִם עֶשֶׂר, וְהַנְּקֻדָּה הַזֹּו שְׁעוֹמְדָת לְמַעְלָה הִיא שְׁלֹשָׁה עֶשֶׂר, וְהֵם שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה מְדוֹת הַרְחֻמִּים לְמַטָּה, כְּמוֹ שְׁלֹמַעְלָה. הַשְּׁנַיִם עֶשֶׂר הֵלְלוּ הֵם שְׁנַיִם עֶשֶׂר תְּחוּמִים, וְהֵם לְאֲרָבַעַת צְדָדֵי הָעוֹלָם, שְׁלֹשָׁה שְׁלֹשָׁה לְכֹל צַד.

וְאוֹתָם הַשְּׁלֹשָׁה הֵם תְּשַׁעָה לְכֹל צַד. לְצַד מְזֻרַח תְּשַׁעָה, לְצַד מְעָרֵב תְּשַׁעָה, לְצַד צְפוֹן תְּשַׁעָה, לְצַד דְּרוֹם תְּשַׁעָה, וְהַנְּקֻדָּה הַזֹּו שְׁעוֹמְדָת עֲלֵיהֶן בְּאֲמָצַע. נִמְצָאת הַנְּקֻדָּה הַזֹּו שְׁמִשְׁלִימָה כָּל צַד לְעֶשְׂרֵה, מִשּׁוֹם שְׁעוֹמְדָת בְּאֲמָצַע. לְצַד מְזֻרַח עֶשְׂרֵה, לְצַד מְעָרֵב עֶשְׂרֵה, לְצַד צְפוֹן עֶשְׂרֵה, לְצַד דְּרוֹם עֶשְׂרֵה, עֶשֶׂר סְפִירוֹת לְכֹל צַד, וְאֵלוּ הֵם מ' אוֹתִיּוֹת שְׁעוֹמְדוֹת בְּסוּד שֶׁל בְּרֵאשִׁית לְמַטָּה, בְּסוּד הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ, וְשְׁתֵּי אֲזַנִּים הֵן לְאַחַז בְּיָמִין וּשְׂמָאל, וְכֻלָּם עוֹמְדִים בְּסוּד שֶׁל ה"א.

עֲבָשׁוּ נִמְצָא שֶׁהַה"א הַזֹּו בְּכֹל אוֹתָם סוּדוֹת עֲלִיוֹנִים: בְּאוֹתָהּ הַמְּרַכְּבָה הַקְּדוּשָׁה, בְּאוֹתָם שְׁנַיִם עֶשֶׂר, בְּסוּד עֶשֶׂר סְפִירוֹת, בְּסוּד שֶׁל אֲרָבַעִים וְשְׁתֵּים אוֹתִיּוֹת הַמְּחַקְּקוֹת שֶׁבְּשֵׁם הַקְּדוֹשׁ. הַכֹּל נִכְלָל בְּדִיוֹקָן הַזֶּה שֶׁל ה"א.

וּכְרָם עוֹמְדִים בְּאֶלְכֶסוֹן, בְּסוּד הַנְּקֻדָּה שְׁעוֹמְדָת בְּאֲמָצַע, שְׁמִכְרִיעָה אֶת כָּלָם בְּדֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל, הַצַּד הַזֶּה בְּצַד הַזֶּה, וְכֵן לְד' צְדָדִים, כָּלָם עוֹמְדִים בְּמִשְׁקַל, הַמִּשְׁקַל שְׁעוֹמֵד לְהִתְקִין הַכֹּל.

בְּסוּד הַזֶּה נִבְרָאוּ וְנִתְתַקְּנוּ כָּל הַתְּחַתּוֹנִים הֵלְלוּ, וְעַל זֶה כְּתוּב (כְּרֵאוֹשִׁית א כו) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשֵׂה אָדָם בְּצַלְמִנּוּ כְּדְמוּתֵנוּ. נַעֲשֵׂה, וְדַאִי שֶׁהוּא ה"א, וְכֹל אֵלֶּה שְׁעוֹמְדִים לְמַטָּה וְנִאֲחָזוּ בָּהּ, בְּדְמוּתָהּ מִמֶּשׁ,



כמו שנקראת ה', פרט למה שיש אחד למעלה במה שלא נראה כלל בדיוקנה, ולא נרשם בה להראות.

בשנקראת ה"א, מזדמנת בכל הסודות הללו. הוא הכל, משום זה עומדת הנקדה הזו בתוך האמצע, משום שנאחזה בכל.

אלו שלצד מזרח נאחזים בה, והיא עמהם. (אלו שלצד דרום נאחזת בה, והיא עמהם. אלו שלצד צפון נאחזת עמם, והיא עמהם). ומשום כך היא בכל, והכל בה, והכל ה"א. ועל זה כתוב נעשה אדם, וכתוב ויאמר אלהים, הכל הוא בסוד עליון כראוי.

וכף הסודות הללו וכל הסודות העליונים כלם נודעים באותיות הללו ונרשמו באותה האות ממש, שיתיחד השם הקדוש כראוי, והכל סוד עליון בשם הקדוש. עד כאן נרמזה החכמה העליונה בסוד האות ה"א, האחרונה שלארבע האותיות. אשרי חלקו של מי שנכנס ויצא, ויודע את דרכי הקדוש ברוך הוא להכנס ללא בושה לעולם הבא.

זכאה חולקיהון ד'ישראל דקודשא בריה הוא אתרעי בהון ויהב להון אורייתא דקשוט, אילנא דחיי, דביה אחיד בר נש (ספרים אחרים: ירית) חיינ להאי עלמא, וחיינ לעלמא דאתי. דכל מאן דאשתדל באורייתא ואחיד בה, אית ליה חיינ (ספרים אחרים: אחיד בחיין). וכל מאן דשביק מלי דאורייתא, ואתפרש מאורייתא, כאלו מתפרש מחיין, בגין דהיא חיינ, וכל מלוי חיינ, הדא הוא דכתיב, (משלי ד) כי חיים הם למוצאייהם, עד כאן לשון הזהר הקדוש.

ומפרש הרב משה זכותא: וכל מאן דשביק וכו', הוא חדוש אחר, והוא שיהי אין הכל זוכים לכתרה של תורה וכו', ומה יעשו מי שלא נגזר עליהם להיות חכמים, לזה אמר שיש להם ב' תקונים, אחד לגרס בעלמא, כי גדול כח התורה גם בפטפוט לחוד ואפלו בלגלוג ויש לו זכות וכו', וכנגד זה אמר, כי מי שאינו עושה כן אלא שביק מלי דאורייתא, מילי דיקא וכו', כאלו מתפרש מתמן, פרוש אף על פי שיעשה מעשים טובים וכו' וכל מילי חיינ, המלות לבד בקריאה וגירסא בעלמא, למה זה דומה? לחולה ששותה משקה רפואה ומועיל בסגלתו אף כי לא ידע בחכמת הרפואה.

(רבינו משה זכותא דף קמח: לפרוש הזהר)



סדר הלימוד ליום כט תמוז [יום 295 בשנה]

הסוד של האות ו"ו המרכבה הקדושה העליונה שעומדת בקיום שלם, זה נחלק לשתי אותיות, שהן שתי ווי"ם ו"ו, זה כמו זה, והם שנים עשר סודות עליונים.

הו"ו העליונה הזו היא עומדת עם חמשת העמודים העליונים, שעומדת עליהם האות ה"א העליונה, והו"ו הזו, אף על גב שהיא שש, והסוד של שש, היא חמש, והסוד של חמש, והכל הוא כראוי.

הראשית בצד הימין, סוד האור הראשון הזה עומד על מרכבה אחת, שהיא שלש שלש, ולא ארבע. ואף על גב שאין מרכבה אלא בארבע, הכל כאן בסוד בשלש שלש. כמו שהאותיות הולכות בשם הקדוש, ומשום כך הכל הולך בשלש שלש.

האות ה"א שאמרת היא הרביעית באותיות, ומשום כך המרכבה שלה היא בארבע, ואף על גב שהיא בארבע, היא בשלש שלש, והכל הולך בדרך ישר לעלות זה כמו זה, להיות אחד.

המרכבה שלצד דרום, שהיא ימין, (אותה מרכבה) בשלשה שיוצאת מתוך המאור, כשעולה הרוח שנושבת ביי"ב רוחות, שמעלים ריח, ולא מעלים, כלולה בשלשה גונים, מאירה באור שנשאב בתוכה, אחד לזהט באש, ואחד לזהט במים, ואחד לזהט ברוח, וזה התפרש, והם שלש.

הרוח הזו, כאשר נפרדת ונהיית שלשה גונים, אלו אינם אש, ואינם מים, ואינם ריח, אלא הרוח הזו כשנפרדת, כל אחד ואחד מאיר ולזהט ונותן תקף למקום שעליו, ואחר כך נעשה סמך תחתיו. גון אחד מתלהט, ומחזיקה בו האש שנכללת בצד הימין הזה. גון אחר מתלהט, ומתחזק בו המים שנכללו בימין. גון אחר מתלהט, ומחזיקה בו הרוח שנכללת בצד הימין הזה, ושלשת הגונים הללו הם מרכבה אחת לצד הימין בסוד האות ה.

ואלו הם כנויים שיש בקדוש ברוך הוא, בסוד של אותם השמות שנקרא בהם, ועל זה שמו של הקדוש ברוך הוא נקרא בכמה שמות, וכלם נכללים בכל סוד וסוד מן הצדדים העליונים הללו, שהם שמות שלא נמחקים.



הצד הַזֶּה שֶׁהוּא יְמִין נִקְרָא אֵל. הַמְרַכְּבָה שֶׁלּוֹ נִקְרָאת גְּדוּל בְּכָלֵל. כְּשֶׁנִּפְרְדַת הַמְרַכְּבָה הַזֶּה שֶׁל אֱלֹהִים, הֵם שְׁלֹשָׁה גְּנוּנִים, כִּי נִקְרָאִים הַשְּׁמוֹת הַלְלוּ: גְּדוּ"ל, חֲסִי"ן, קְדוּ"ש. אֱלֹהִים הֵם הַמְרַכְּבָה לְיְמִין שֶׁנִּקְרָא אֵל, הַסּוּד הַעֲלִיּוֹן מֵאוֹתָם עֲשֶׂרֶת הַשְּׁמוֹת, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוּ.

שְׁלֹשֶׁת הַגְּנוּנִים הַלְלוּ, שֶׁהֵם מְרַכְּבָה לְצַד יְמִין, לוֹהֵטִים וּמְאִירִים לְמִטָּה, וְכָל גְּנוּן וּגְנוּן מְשַׁלֵּשֵׁת אֵלָה נִפְרָד לְשֵׁנֵי אַחֲרֵים לְכָל צַד, עַד שֶׁנִּכְנָסוּ בְּחֻשְׁבוֹן שְׁלֹשָׁה שְׁלֹשָׁה שְׁלֹשׁ, וְהֵם תִּשְׁעָה. וְהַיְמִין הַזֶּה שָׂרוּכָב עֲלֵיהֶם מְשָׁלִים לְעֲשָׂרָה. אַף גַּם כָּל אֱלֹהִים נִקְרָאוֹת סְפִירוֹת עֲלִיוֹנוֹת וּקְטַנוֹת, וְכֻלָּם מְדוּתָיו שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

שְׁנַיִם שִׁיבְּעוּ מֵתוֹךְ גְּנוּן אֶחָד שֶׁהִחֲזִיקוּ בוֹ הַמַּיִם, אֶחָד נִקְרָא רְחוּם, וְאֶחָד נִקְרָא חַנוּן, אֱלֹהִים הֵם מֵאוֹתוֹ הַגְּנוּן שֶׁהִחֲזִיק בְּמַיִם. שְׁנַיִם שִׁיבְּעוּ מֵאוֹתוֹ גְּנוּן שֶׁהִחֲזִיקָה בוֹ הָאֵשׁ, אֶחָד נִקְרָא אַרְךְ אַפִּים, וְאֶחָד נִקְרָא רַב חֶסֶד. אֱלֹהִים הֵם מֵאוֹתוֹ גְּנוּן שֶׁהִחֲזִיקָה בוֹ הָאֵשׁ. הַשְּׁנַיִם שִׁיבְּעוּ מֵאוֹתוֹ גְּנוּן שֶׁהִחֲזִיקָה בוֹ הַרוּחַ, אֶחָד נִקְרָא חֲסִיד, אֶחָד נִקְרָא סוֹלַח. וּבִסּוּד סִפְרוֹ שֶׁל חַנוּךְ זֶה נִקְרָא טוֹב, וְזֶה נִקְרָא יֶשֶׁר, וְסִימְנָךְ (תְּהִלִּים כ"ה ח) טוֹב וְיֶשֶׁר ה'.

וּמֵאֱלֹהִים נִפְרְדִים הָאוֹרוֹת לְמִטָּה, וְכֻלָּם מְרַכְּבוֹת אֱלֹהִים לְאֱלֹהִים, וְכֻלָּם כְּנוּיִים בְּחוּץ, אֲבָל לֹא נִדְבָקִים בְּאֱלֹהִים כְּלָפִי מַעֲלָה, וְכֻלָּם כְּלוּלִים בְּצַד הַיְמִין, וְכֻלָּם אֶחָד אֵל הַצַּד הַזֶּה, וְהַכֹּל בְּסוּד הָאוֹת וְאוֹ. **הָרֵאשִׁית** בְּצַד הַשְּׂמָאל, הַסּוּד שֶׁל חֲשֻׁכָה, שֶׁמִּתְפַּשֵּׁטת בְּחֲשֻׁכָה לְמִטָּה, עַד שֶׁנִּבְרָא מִמֶּנּוּ גִיְהֵנָם, מְלַהֵט מֵאוֹתָהּ הַחֲשֻׁכָה שֶׁל אֵשׁ חֲזָקָה, אֲדָמָה, שְׁחוּרָה, וְכֵאֵן מְלַהֵטִים שְׂבִיבִים חֲזָקִים שֶׁשׁוֹפְעִים וְנִמְשָׁכִים לְמִטָּה, וְכֻלָּם מֵתוֹךְ הַחֲשֻׁכָה שֶׁהִיא הַשְּׂמָאל, לְצַד הַזֶּה.

רַק אֶחָד הָעוֹלָה מֵתוֹךְ מְדִידַת הַמְּדָה מְאִיר לְצַד (שְׂמָאִיר מְצַד) הַיְמִין, וּמֵאוֹתוֹ הָאוֹר מְאִיר לְחֲשֻׁכָה, וּמְגִיעִים אֵל אוֹתָהּ אֵשׁ אוֹרוֹת, וּקְרָבִים אֵל אוֹתָהּ הָאֵשׁ, אֵל אוֹתוֹ הַיְמִין, וּמְאִיר מִמֶּנּוּ.

אֲזִי מִתְפַּשֵּׁטת וּמְאִירָה מֵתוֹךְ הַמְּאוֹר רוּחַ אַחֲרֵת, שְׂמָאִירָה, מְלַהֵטת, זוֹ מִתְפַּשֵּׁטת לְהִיּוֹת מְרַכְּבָה לְאוֹתוֹ צַד הַשְּׂמָאל, מִתְפַּשֵּׁטת בְּסוּד שֶׁל שְׁלֹשָׁה גְּנוּנִים לְצַד הַזֶּה שֶׁנִּקְרָא צְפוֹן, וְהַרוּחַ הַזֶּה אֵין עוֹלָה עִם בְּשָׂמִים וְלֹא רִיחַ, מִשּׁוּם שֶׁהַשְּׂמָאל הַזֶּה נִסְמָךְ עַל אוֹתָהּ הַרוּחַ שֶׁנִּפְרְדָה בְּשִׁלְשֵׁת הַגְּנוּנִים הַלְלוּ.



הגִּוּנִים הָלְלוּ מְאִירִים בְּשִׁלְשָׁה צְדָדִים שֶׁל אֵשׁ, שֶׁהוּא צַד הַשְּׂמָאל.
הָאֵשׁ בְּגִוּן חֲשׂוּד, אֵשׁ בְּגִוּן אָדָם, וְאֵשׁ בְּגִוּן שָׁחַר. שְׁלֹשֶׁת
הַגִּוּנִים הָלְלוּ שְׁנֵפְרָדִים מֵאוֹתָהּ הַרוּחַ שִׁיִּצְאָה מִתּוֹךְ הַמָּאוֹר, תּוֹמְכִים
אֶת שְׁנֵי הַצְּדָדִים.

צִבְע אֶחָד מִתְּלֵהֵט, וּמִתְחִזֵּק בּוֹ אֵשׁ צִבְע חֲשׂוּד, שֶׁהוּא בְּצַד שְׂמָאל.
צִבְע אַחֵר מִתְּלֵהֵט, וּמִתְחִזֵּק בּוֹ אֵשׁ צִבְע אָדָם, שֶׁהוּא בְּצַד
שְׂמָאל. צִבְע שְׁלִישִׁי מִתְּלֵהֵט, וְנִתְקַן בּוֹ אֵשׁ צִבְע שָׁחַר, שֶׁהוּא בְּאוֹתוֹ
צַד שְׂמָאל.

וּשְׁלֹשֶׁת הַגִּוּנִים הָלְלוּ הֵם מְרַכְּבָה אַחַת לְצַד הַשְּׂמָאל בְּסוּד הָאוֹת
ו'ו'. אֵלוּ נִקְרְאִים כְּנֻיִים לְקָדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּסוּד הַשְּׂמָאל.
אֶחָד נִקְרָא אֲדִיר, וְאֶחָד נִקְרָא חֲזָק, וְהַכֹּל בְּכֻלָּל אֶחָד שֶׁנִּקְרָא גְבוּר,
מִשּׁוּם שֶׁהַצַּד הַזֶּה שֶׁנִּקְרָא שְׂמָאל הוּא אֱלֹהִים, וְהָרִי בְּאַרְנוֹ לְכַמָּה
צְדָדִים נִקְרָא אֱלֹהִים.

שְׁלֹשֶׁת הַגִּוּנִים הָלְלוּ שֶׁבְּצַד הַשְּׂמָאל, מְלַהֲטִים מְאִירִים לְמִטָּה, וְכֹל
גִּוּן וְגִוּן מְשִׁלְשֵׁת אֵלָה נִפְרָד לְשְׁנֵי אַחֲרִים לְכֹל צַד, עַד
שֶׁנִּכְנָסִים בְּחֻשְׁבוֹן שְׁלֹשָׁה שְׁלֹשָׁה, וְהֵם תִּשְׁעָה, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוֹ בְּצַד
אַחֵר, וְהַשְּׂמָאל הַזֶּה שָׂרוּכְבַּ עֲלֵיהֶם מְשָׁלִים לְעֶשְׂרָה.

שְׁנַיִם שִׁיִּצְאוּ מִתּוֹךְ גִּוּן שֶׁל אֶחָד שֶׁנִּכְלָל בְּתוֹךְ אֵשׁ בְּגִוּן חֲשׂוּד, אֶחָד
נִקְרָא שׁוֹפֵט, וְאֶחָד נִקְרָא דִּין, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים נ 1) אֱלֹהִים
שׁוֹפֵט, וְכַתּוּב (שם סח 1) אָבִי יִתּוּמִים וְדִין אֱלֹהִים.

שְׁנַיִם שִׁיִּצְאוּ מִתּוֹךְ גִּוּן אֶחָד שֶׁנִּכְלָל מִתּוֹךְ אֵשׁ אֲדָמָה, אֶחָד נִקְרָא
כְּבִיר כַּחַ, וְאֶחָד נִקְרָא אִישׁ מִלְחָמָה. שְׁנַיִם שִׁיִּצְאוּ מִתּוֹךְ גִּוּן
אֶחָד שֶׁנִּכְלָל וְהִתְחִזֵּק בְּתוֹךְ גִּוּן הָאֵשׁ הַשְּׁחָרָה, אֶחָד נִקְרָא פְקֵד עֶוֹן,
וְאֶחָד נִקְרָא מְשַׁלֵּם גְּמוּלָה.

וּמִכָּאן נִפְרָדִים לְמִטָּה לְכַמָּה גְבוּרוֹת שֶׁאֵין לָהֶם חֻשְׁבוֹן, וְכֹלָם
נִכְלָלוֹת בְּצַד שְׂמָאל, וּבְכֹלָם נִקְרָא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְכֹלָם
מְרַכְּבוֹת לְמִטָּה לְכֹל צַד וְצַד, וְהַכֹּל בְּסוּד הָאוֹת ו'ו'.

מִשּׁוּם שֶׁכָּל אוֹת וְאוֹת מְאַרְבַּע הָאוֹתִיּוֹת הָלְלוּ שֶׁבְּסוּד הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ,
כֵּלָן עוֹמְדוֹת עַל מְרַכְּבוֹת קְדוּשׁוֹת וְסוּמְכוֹת עַל מַה שֶׁנִּסְמְכוּ,
וְכֹלָם רְשׁוּמִים עֲלֵיהֶן, כֹּל אֶחָד וְאֶחָד כְּרָאוּי לוֹ, וְהַמְרַכְּבוֹת הָלְלוּ הֵן
כְּנֻיִים לְאוֹתוֹ הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ עַל מַה שֶׁעוֹמְדִים.





וְעַל כֵּן, מי שָׁבַא לִיחַד אֶת הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ, צָרִיף לְדַעַת כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאוֹתָם הַשְּׁמוֹת שֶׁל הַכְּנֻיִים, עַל מֵה קִיַּמִּים, וּמִיְהוּ הַשֵּׁם שְׁשׁוֹלֵט עֲלֵיהֶם, וּבְאוֹתוֹ הֵצַד שְׁעוֹמְדוֹת הַמְּרַכְּבוֹת. וְהַכֵּל בְּסוּד הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ, בְּאַרְבַּע הָאוֹתִיּוֹת הִלְלוּ שְׁנִקְרָא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בָּהֶם. אֲשֶׁרִי אוֹתָם הֵצַדִּיקִים שֶׁהוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁרִיהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְאֲשֶׁרִיהֶם בְּעוֹלָם הַבָּא, שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אוֹהֵב אוֹתָם.

הֲרֵאִשִּׁית בְּצַד הָאֲמָצַע, בְּפֶתַח הַמְּזֻרַח, שֶׁפֶתַח הַמְּזֻרַח הוּא עוֹמֵד בְּאֲמָצַע, נוֹטֵל שְׁנֵי צְדָדִים לְסִדְרָם בְּכַרְיָחִים וּדְלָתוֹת, בְּצַד זֶה וּבְצַד זֶה.

הַפֶּתַח הַזֶּה כָּלוּל מִכָּל אֵלוֹ שְׁאֲמַרְנוּ, וְזֶה עוֹמֵד עַל מְרַכְּבָה עֲלִיוֹנָה, וְהִיא הַמְּרַכְּבָה שְׁעוֹמְדַת בְּסוּד הָאוֹת ו'ו', שֶׁהוּא (זֶה הוּא) ו'ו' כָּלוּלָה שֶׁל כָּל אֵלָה, וְזֶה עוֹמֵד בְּסוּד שֶׁל כָּל שֵׁשֶׁת הַצְּדָדִים הָעֲלִיוֹנִים, וְזֶה עוֹמֵד עַל מְרַכְּבָה אַחַת, שֶׁהוּא שְׁלִשָּׁה בְּיָמִין וּשְׁמָאל. יוֹצֵא מִתּוֹךְ הַמְּאֹר. כְּשֶׁעוֹלָה רוּחַ שְׁנוֹשֶׁבֶת בַּשָּׁנִים עֶשֶׂר רִיחֹת שֶׁל בְּשָׁמִים, שְׁמַעְעִלִים רִיחַ וְלֹא מַעְעִלִים, הַרוּחַ הַזֶּה מְאִירָה בְּאוֹר, וְזוֹהִי רוּחַ שֶׁהִיא שְׁלוֹם וְנִקְרָאת שְׁלוֹם.

וּכְשֶׁנִּפְרְדַת הַרוּחַ הַזֶּה, נִפְרְדַת בְּשִׁלְשָׁה גִּוְנִים מְלֵהֲטִים בְּאֵשׁ וְרוּחַ וּמִים, כְּמוֹ שְׁנִתְּבָאָר בְּיָמִין, וּכְשֶׁנִּפְרְדַת, כָּל אֶחָד וְאֶחָד לוֹהֵט בְּמִקוֹמוֹ וְנוֹתֵן תְּקֵף.

הַמְּאֹר הַזֶּה שְׁמַתְפַּשֵּׁט מֵאוֹתוֹ (מֵאוֹתָהּ) רוּחַ לְכָל צַד וְצַד מֵאֵלּוֹ הַשְּׁלִשָּׁה, גִּוְנֵן אֶחָד לוֹהֵט בְּאֵשׁ וּמִתְחַזֵּק אוֹתוֹ. גִּוְנֵן אַחֵר לוֹהֵט בְּמִים וּמְרַבֵּה אוֹתוֹ. גִּוְנֵן שְׁלִישִׁי לוֹהֵט בְּרוּחַ, וּמְאִיר לוֹ כְּאַרְגָּמָן, מְלֵהֵט בַּשָּׁנִי הַצְּדָדִים הִלְלוּ. וּשְׁלִשָּׁת הַגִּוְנִים הִלְלוּ הֵם מְרַכְּבָה אַחַת בְּסוּד הָאוֹת ו'ו', וְהוּא הַסוּד שֶׁל הָאוֹת ו'ו'.

וְאֵלָּה הֵם הַכְּנֻיִים שְׁנִקְרָא בָּהֶם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, כְּמוֹ שְׁנִתְּבָאָ שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נִקְרָא בְּכָל הַשְּׁמוֹת הִלְלוּ, וְאֵלּוֹ הַכְּנֻיִים נִכְלָלִים בְּסוּד הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ, שֶׁהֵצַד (הַשֵּׁם) הָאֲמָצְעִי הַזֶּה נִקְרָא בּוֹ. וְאַף עַל גַּב שֶׁזֶּה נִקְרָא בְּסוּד הָאוֹת ו'ו', זֶה נוֹטֵל אֶת כָּל הַשְּׁמוֹת הָעֲלִיוֹנִים וְהַתְּחֻתּוֹנִים, וְכָל אַרְבַּע אוֹתִיּוֹת הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ אַחֲזוֹזוֹת בּוֹ, מִשּׁוֹם שְׁנוֹטֵל אֶת כָּל הַצְּדָדִים מֵעֵלָה וּמִטָּה, וְזֶה הַסוּד שֶׁל יְהוָה, כְּאֵן תְּלוּי הַשֵּׁם הַזֶּה.



והוא יהו"ה נוטל שתי אותיות למעלה, ונוטל אחת למטה, והוא עומד באמצע, בין מעלה ולמטה, ומשני הצדדים כמו שאמרנו.

המרכבה שלו היא אש בכלל. כשנפרדת המרכבה הזו, שהיא הרוח הזו כפי שאמרנו, ונפרדת לשלשה גונים אחרים, שנקראים אש, אמת, נוצ"ר חס"ד. אלו הם שלשת אלה, שהן מרכבה קדושה, אל הצד הזה שעומד באמצע.

שלשת הגונים הללו שהם מרכבה קדושה של האות ו"ו, לזהטים ומאירים למטה, וכל גון משלשת הללו נפרד לשני אחרים לכל צד, עד שנעשים בחשבון שלשה שלשה לכל צד, והם תשעה, והשם הקדוש הזה ששולט עליהם משלים לעשרה.

וכך אחד ואחד מהצדדים הללו שלשה כפי שאמרנו, ימין ושמאל ואמצע, כל אחד ואחד בסוד המרכבות שלו, הוא עשרה, משום שהכל מעלה ומטה, בשלמות אחת הן עשר הספירות, עשר האמירות. וכל המרכבות הללו באותו הצד ששולט עליהם נקראים עשר ספירות, עשר אמירות. ומשום כך, כל אחד ואחד מן הצדדים הללו עולה לעשר מרכבות לכל צד עד שעולה כל אחד ואחד לחשבון גדול. ובא ראה, כל המרכבות הללו כשנפרדים לצדדיהם, כלם נקראים באותו השם ששולט עליהם, ובסוד של אותה האות ממש למטה.

שנים שיצאו מתוך נקדה אחת, אחד נקרא נשא עון, ואחד נקרא עובר על פשע. אלו הם מאותו גון שהתחזקו בו המים. שנים שיצאו מתוך הגון שהתחזקה בו האש, אחד נקרא מרום, ואחד נקרא רם.

ובסוד של חנוך, השמות הללו כלולים בסוד של העולם הבא. וקאן בצד הזה, בוחז לבות, מרום, כמו שנאמר (תהלים י ה) מרום משפטיך מנגדו, וכתוב (שם צג ד) אדיר במקום ה', ואף על גב שהשם הזה עומד בעולם הבא, הרי כתוב מרום. ועל כן משתתף העולם הבא בכל אלה, וכך נקרא אלהים כמו הגונים של השמאל, והכל אחד.

הגון השלישי מתחזקת הרוח בו. אותם שנים שיצאו ממנו, אחד נקרא שוכן עד, ואחד נקרא קדוש, ומאלו נפרדים האורות



למטה, וכלם מרכבות אלו לאלו, וכלם כנויים שנקרא בהם הקדוש ברוך הוא, וכלם נודעים בצד ששולט עליהם.

כמו כן יש שלשה צדדים שיוצאים מתוך הצדדים העליונים הללו שאמרנו, שהם ימין ושמאל ואמצע, ואלו יוצאים החוצה מהם, ועומדים בחוץ שנים מהם, וכלם נוטלים מרכבות למטה, כמו שהעליונים האלה, ולא עליונים כמותם.

ואלו שלמטה שיוצאים מתוך אלו הצדדים העליונים שאמרנו, הם כמו שהם (כמותם), אחד נקרא ימין ואחד נקרא שמאל, ואחד שעומד באמצע, בתוך אותו האמצע שאמרנו, וכלם כלולים בשלשת העליונים הללו, וכלם כלולים בסוד האות ו'ו שכוללת את כלם, וכלם מתפרדים במרכבות ידועות בצדם.

ואלו לא נקראים בשמות ידועים, רק באותם הכנויים שלמטה, כמו שאותם הכנויים העליונים, והתחתונים הללו אחוזים בעליונים, ושלשת האחרים הללו כלם מרכבות מבחוץ, והרי בארנו. **בא** וראה, שני העומדים הללו הם תומכים שמבחוץ, והם ימין ושמאל, ונקראים חסדי דוד, והצבאות הללו הם המרכבה שלהם, שנים שעומדים ועושים שליחות בנביאי האמת.

ומשם נפרדים המעשים של העולם בגלוי, וזה סוד הכתוב (תהלים קיא ב) גדולים מעשי ה'. גדולים, שיוצאים מן גדול, ואלו נקראו (שם קיא) רחמיה רבים ה', (שם פט ג) איה חסדיה הראשונים ה', (שם כה ו) זכר רחמיה ה' וחסדיה כי מעולם המה. ואף על גב שבארנו שהם למעלה, (אף כף נפרדים למטה כמו שלמעלה, שכתוב (שם כו ו) כי מעולם המה. מעולם המה למעלה) מעולם המה למטה.

ועל כן לא נקראו בשמות כמו שנקראו בשמות אותם שלמעלה. והם כמו שלמעלה, אבל הם בכלל של אותם שעומדים בחוץ, והם התומכים של התורה שיוצאים מן המרכבות העליונות, ואלו הן שהזכיר דוד המלך, וזה שהזכיר תמיד בכלל, כמו שבארנו.

בא וראה, כל השמות העליונים הללו מאותם העשרה שאמרנו שלא נמחקים, יפה הוא. אלא המרכבות הללו שלהם, שהם השמות שנקראו כנויים, למה הם נמחקים?

אף הסוד הזה הרי נתבאר בתוך ספרו של רב המנונא סבא, שכל השמות העליונים הללו הם קימים כמו גוף לנשמה העליונה,



שלא נודעות ולא התגלו, והכנויים הללו הם לבוש לגוף, כמו שהאגוז שיש קלפה לקלפה, או אלו הפרחים שיש להם קלפה לקלפה, והמח בפנים.

בן גם זה אלו עשרה השמות הללו, כלם כמו שהקלפה הזו למח. ואף על גב שכלם מח, כל האורות העליונים והבשמים העליונים אין מי שעומד במקומם, אבל כלם כמו שהקלפה אל מה שלא ידוע, ואין עומד בחכמה כלל, וכל שכן סוד האין סוף, והכנויים הללו הם קלפה אליהם, והכל זה לפנים מזה, והמח הנסתר לפני ולפנים, שלא נודע כלל, ועל פן הקלפה האחרונה לא אכפת לנו, ואף על גב שנמחקים, עם כל זה לא נתנה רשות למחק אפלו אות קטנה של התורה.

ואם תאמר, אם כך, הה' האחרונה הזו שאמרנו היא קלפה אחרונה לאלו? - לא כך, היא קלפה לעליונים הללו, אבל לאותם הכנויים לא, שהרי לא משתמשים בה, אלא אותם השמות העליונים, ולא אותם הכנויים.

אף כשהיא עולה להתעטר למעלה ולהאחז בסוד הימין והשמאל, כל המרכבות הללו שהן כנויים, כלם מקיפים אותה ומכסים עליה סביבותיה כמו בעל לאשה, שפורש כנפיו עליה, בן הם פורשים את הכנפים של בעלה עליה ומכסים אותה בכל צד, והיא משמשת עם בעלה, וסימן זה (יחזקאל טז ח) ואפרש כנפי עליך, (רות ג ט) ופרשת כנפך על אמתך.

ומשום כך הם בפנים והם לבחון, והיא בפנים והיא בחון, וכך הכנויים הם בפנים והם בחון. מה שהוא בפנים עומד בחון, מה שהוא בחון עומד בפנים, והכל הוא יפה. אשרי חלקם של אותם שיודעים ללכת בדרך ישרה, שלא יטעו לימין ושמאל, כמו שבארנו (הושע יד י) כי ישרים דרכי ה'.

המועין של הבאר שלא פוסק לעולמים, זה עומד בקיום לקים הכל, כל העליונים וכל התחתונים עומדים בזה, לאהבה של תשוקה, משום שזו תשוקה למעלה ולמטה, להאיר הפנים ולהשקות את הגן.



בְּזֶה אינן המְרַכְבֶּה עוֹמְדַת בּוֹ לְגִלּוּי, אֶלֶּא הַכֹּל נִסְתָּר בְּסִתְרָא וְלֹא עוֹמֵד בְּהַתְגַּלּוּת, אֶלֶּא כָּל הַשְּׁמוֹת הָעֲלִיוֹנִים וְכָל הַמְרַכְבּוֹת, כָּלֶם בָּאִים אֵלָיו בְּלַחֲשׁ.

כְּשֵׁאוֹתָם הַשְּׁמוֹת בָּאִים אֵלָיו, הַמְרַכְבּוֹת הִלְלוּ פְּרוּשׁוֹת וּמְכֻסּוֹת אֶת כָּל הַצְּדָדִים לְדַרְגָּה הַזֹּאת וְלְדַרְגָּה שְׁלֵמָטָה, וְאֵלּוֹ נִקְרְאִים הַכְּנָפִים שֶׁל בְּעֵלָה, לְכֻסּוֹת עַל הַכֹּל, וְהַדְרָגָה הַזֹּאת נִכְנָסַת בְּלַחֲשׁ, כְּמוֹ הַמַּעֲיָן לְתוֹךְ הַבָּאָר שֶׁלֹּא פּוֹסְקִים מִיָּמִיו לְעוֹלָמִים וְלֹא נִפְרַד הַמַּעֲיָן לְעוֹלָמִים, וְהַכֹּל הוּא בָּאָר, שְׁכֵתוֹב (בְּמַדְבַּר כֹּא יח) בָּאָר חֲפְרוּהָ שָׂרִים, (בְּרֵאשִׁית כו יט) בָּאָר מִים חַיִּים. וְהָרִי בְּאַרְנוּהָ.

הַמַּעֲיָן הַזֶּה שֶׁל הַבָּאָר הוּא נִסְתָּר אֶל אוֹתָהּ הַבָּאָר, שֶׁנִּכְנָס אֵלָיו בְּלַחֲשׁ, וְזֶה חוֹפֵר לְתוֹךְ אוֹתָהּ נִקְדָּה שְׁאֲמַרְנוּ, הַסּוּד שֶׁל ה"א הָאֲחֵרוֹנָה, וְחוֹפֵר בָּהּ וְנִכְנָס אֵלֶיהָ, וְלֹא נוֹדַע כָּלֶל.

וְזֶהוּ כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוּ לְמַעְלָה, שֶׁכְּשֵׁאֲלָךְ מִתְחַבֶּרֶת עִם ה"א אוֹ יו"ד, הַה"א הַזֶּה הִיא בְּנִקְדָּה אַחַת לְהִיטִיב לְעוֹלָם כְּמוֹ א"ה אוֹ י"ה, וְאִזּוֹ אוֹתוֹ הַמַּעֲיָן שֶׁל הַבָּאָר חוֹפֵר לְתוֹךְ אוֹתָהּ נִקְדָּה וְנִכְנָס בְּתוֹכָהּ וְלֹא נוֹדַע. וְאִזּוֹ אוֹתָהּ נִקְדָּה עוֹמְדַת בְּסוּד שֶׁל קֹדֶשׁ הַקְּדָשִׁים, וְעַל כֵּן סוּד הַזְכָּרוֹן שָׁלָה, הוּא בְּסוּד שֶׁל קֹדֶשׁ הַקְּדָשִׁים, (בְּמִקּוֹם) שִׁיִּצִּיאַת הַרוּחַ עוֹמְדַת בְּבֵית הַגְּרוּן, אֵהִי"ה, מְשׁוּם שֶׁזֶהוּ הַמְּקוֹם שֶׁעוֹמֵד קֹדֶשׁ הַקְּדָשִׁים, קוֹל גְּדוֹל וְלֹא נוֹדַע, וְאִינוּ רוּחַ מְמָשׁ. וְאִזּוֹ הוּא ה"א בְּחִבּוּר שֶׁל אוֹתָן הָאוֹתִיּוֹת הָעֲלִיוֹנוֹת, וְהַכֹּל שֵׁם אֶחָד, לְהָאִיר מִלְּמַעְלָה וּמִלְּמַטָּה (לְמַעְלָה וּלְמַטָּה).

כְּשֵׁחוֹפֵר הַמַּעֲיָן הַזֶּה בְּנִקְדָּה הַזֹּאת וְנִכְנָס לְתוֹכוֹ, אִזּוֹ כָּל אוֹתָם הַשְּׁמוֹת הָעֲלִיוֹנִים וְכָל אוֹתָם הַצְּדָדִים הָעֲלִיוֹנִים שְׁאֲמַרְנוּ, כָּלֶם נִכְנָסִים לְתוֹכוֹ, בְּתִשׁוּקָה, בְּרוּחַ שְׁלֵמָה לְמַעְלָה, בְּתִשׁוּקָה נִכְנָסִים בָּהּ וְלֹא בְּדָבָר אַחֵר. הַכֹּל בְּרוּחַ וְלֹא בְּגוּף, כְּמוֹ בְּעֵלָה שֶׁמִּתְפַּשֵּׁט מִכָּל לְבוּשָׁיו בְּשַׁעֲרָה שְׁבָא לְהַזְדַּג עִם אֲשֶׁתוֹ. כֵּן הֵם כָּל אוֹתָן הַמְרַכְבּוֹת שְׁאֲמַרְנוּ שֶׁלְּמַעְלָה וּמַטָּה, כֵּלָן סוֹכְבּוֹת אוֹתָהּ וּמְכֻסּוֹת עָלֶיהָ, וּבְעֵלָה מִתְפַּשֵּׁט מִכָּלֶם, וְעַל כֵּן לֹא בָּאִים כָּל אוֹתָם הָאֵיבָרִים לְהִתְחַבֵּר עִמָּהּ, אֶלֶּא בְּרוּחַ מְמָשׁ, וְאִזּוֹ הַכֹּל הוּא רְצוֹן אֶחָד.

וְעַל כֵּן, בְּשַׁעֲרָה שֶׁהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְזַמֵּן אֵלֶיהָ, וַיִּשְׂרָאֵל אֵינָם צְדִיקִים, שֶׁהֵם (שִׁיחִי) פְּתִילָה לְהָאִיר, מֵהַ כְּתוּב: פֶּשֶׁטִּי אֶת כְּתָנִי אֵיכָכָה אֶלְבָּשְׁנָה רַחֲצִיתִי אֶת רַגְלֵי אֵיכָכָה אֶטְנַפֵּם. פֶּשֶׁטִּי אֶת



כְּתַנְתִּי, אֵלּוּ אוֹתָם הַכְּנוּיִים שְׁאִמְרָנוּ, שְׁכַאֲשֶׁר כָּלָם מִתְחַבְּרִים, הֵם הַכְּתַנְתִּי שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וּכְשֶׁהוּא מְזַמֵּן אֵלֵיָּהּ, הוּא מִתְפַּשֵּׁט מִכָּלָם, לְהִתְחַבֵּר עִמָּה, וְעַל כֵּן פִּשְׁטָתִי וְגו', לְהִתְתַּקֵּן וְלִהְיוֹת מְזַמֵּן לְהֵיטִיב לָךְ, וְאֵת לֹא מִתְקַנֵּת כְּרֹאוֹי, כַּעַת אֵיכָכָה אֶלְבָּשְׁנָה? וְחוֹזֵר וּמְסַתְּלֵק מִמֶּךָ.

רְחֻצְתִּי אֵת רִגְלֵי אֵיכָכָה אֶטְנַפֵּם, הֲרִי רְחֻצְתִּי אֵת רִגְלֵי מְאוֹתוֹ טְנוּף, וּמָה הוּא? מִשׁוּם שְׁכַאֲשֶׁר הִתְתַּקַּנְתִּי וְהִזְדַּמְנְתִּי אֵלֵיךְ, הֵעֲבַרְתִּי אֵת אוֹתוֹ הַצַּד הָאֲחֵר הַטָּמֵא מִלְּפָנַי רִגְלֵי, כַּעַת אֵיךְ אֲחֻזֵּר לְשֵׁים אוֹתוֹ הַטְּנוּף לְכִסּוֹת עַל הַמְקַדָּשׁ, הוֹאִיל וְאֵת לֹא זְמִינָה בְּתַקְוִינִים לְהִתְתַּקֵּן אֵלַי? כָּאֵן לְמַדְנּוּ, שְׁכַשְׁרוּחַ הַטָּמְאָה עוֹבְרַת מִן הָעוֹלָם, אִזּוֹ הַכֹּל מִתְגַּדֵּל לְמַעְלָה וּלְמַטָּה, וְעַל זֶה רְחֻצְתִּי אֵת רִגְלֵי אֵיכָכָה אֶטְנַפֵּם כְּמוֹ מְקַדֵּם?

וּמִשׁוּם כֶּךָ, כָּל אוֹתָם כְּנוּיִים הִתְפַּשְׁטוּ בְּשַׁעֲהַ שְׁהִמְעִין הַזֶּה כּוֹרָה בְּאוֹתָהּ נִקְדָּה וְנִסְתָּר בְּתוֹכָהּ, וְאִזּוֹ, כְּשֶׁאוֹתוֹ הִמְעִין נִסְתָּר בְּתוֹכָהּ, אִזּוֹ הַכֹּל מְאִיר, וְהַבְּאֵר מִתְמַלֵּאת מְאוֹתוֹ הִמְעִין שְׁנַכְנַס לְתוֹכָהּ וְנִסְתָּר בָּהּ בְּחֻשָׁאֵי, אוֹתָם הַכְּנוּיִים מְכַסִּים עָלֶיהָ וּמִתְפַּשְׁטִים לְצַד זֶה וּלְצַד זֶה.

וְאֵלּוּ הֵם הַגְּלִידִים שֶׁל הָאֲגוּז הַדֵּק שְׁעוֹמֵד וּמְכַסֶּה בְּפָנָיִם הַמֵּחַ, וְאוֹתָהּ הַקְּלִפָּה הַתְּקִיפָה נִשְׁבְּרַת וְלֹא עוֹמֵדֶת שָׁם, וְאִזּוֹ הַכֹּל הוּא בְּסוּד עֲלִיוֹן לְלֶכֶת בְּסוּדוֹת הַלָּלוּ. אֲשֶׁרִי אוֹתָם שְׁמִסְתְּכָלִים בְּרֻצוֹנָם דְּבָרִים שֶׁל סוּדוֹת עֲלִיוֹנִים, לְלֶכֶת בְּדֶרֶךְ אֵמֶת לְזִכּוֹת בְּעוֹלָם הַזֶּה וּלְהֵאִיר לְעוֹלָם הַבָּא, עָלֵיהֶם כְּתוּב וְהַמְשַׁכְּלִים יִזְהָרוּ כְּזֹהֵר הַרְקִיעַ וּמִצְדִּיקֵי הָרַבִּים כְּפּוֹכְכֵים לְעוֹלָם וָעֶד. אֲשֶׁרִיהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא.

דְּיוֹקָן הָאוֹתִיּוֹת, בְּסוּד הַקְּדוֹשׁ ה"א הַתְּחַתּוֹנָה כְּמוֹ שְׁאִמְרָנוּ, סוּד הַמְקַדָּשׁ, כְּשֶׁשׁוֹלְטֵת הַלְּבָנָה וּמִתְקַשֶּׁטֶת לְשִׁמְשׁ לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ אוֹר, הֵם עוֹמְדִים כְּשֶׁנִּי אֶהוּבִים זֶה כְּנֶגֶד זֶה, וְאוֹתָן הַבְּתוּלוֹת שְׁעוֹמְדוֹת עִמָּה, מִתְקַשֶּׁטוֹת וּמִתְתַּקְּנוֹת בְּתַקְוִינִים, אַחַת מֵאַחֲרֶיהָ וְאַחַת מִלְּפָנֶיהָ, וְאַחַת מִצַּד זֶה וְאַחַת מִצַּד זֶה, וְהִיא עוֹמֵדֶת בְּאֶמְצַע. **וְשִׁבְעִים** וְשָׁנִים סִנְהֶדְרִין עוֹמְדִים כְּחֻצֵי גֶרֶן עֲגָלָה לְעֵשׂוֹת גּוֹף לְלְבָנָה, לְקַשֵּׁט אֵת הַגְּבִירָה לְבַעֲלָהּ, וְהִיא עוֹמֵדֶת כְּמוֹ זֶה כ, כְּמִחְצִית הַלְּבָנָה.



וְזוֹ (11) הַנִּקְדָּה הָאֲמֻצָּעִית, שְׁאוֹתָהּ הַנִּקְדָּה נוֹטְלָתָא אֶת אוֹרָה מִן הַשֶּׁמֶשׁ לְהָאִיר לְכָל הַגּוֹף, וְסוּד זֶה, הַנִּקְדָּה שְׁעוֹמְדַת בְּחֻצֵי הָעֵינַן, שֶׁהַכֹּל קָיָם בַּנִּקְדָּה הַזֵּה שְׁעוֹמְדַת בְּאֲמֻצָּע, שֶׁהִיא נוֹטְלָתָא אֶת כָּל הָאוֹר לְהָאִיר לְכָל הָעֵינַן. וְהַלְבָּנָה אֵינָה מְאִירָה אֶלָּא מִתּוֹךְ נִקְדָּה אַחַת שְׁעוֹמְדַת וְנִסְתָּרַת בְּתוֹךְ הָאֲמֻצָּע, אִף עַל גַּב שְׁלֵא נִרְאִית בְּלִבָּנָה.

בא וּרְאֵה, אֵינֶן לָךְ עֵגוּל בְּעוֹלָם שְׁלֵא נַעֲשֶׂה מִתּוֹךְ נִקְדָּה אַחַת שְׁעוֹמְדַת בְּאֲמֻצָּע. וּמִשּׁוֹם כֵּן, הָעֵגוּל שֶׁל הַלְבָּנָה, מִתּוֹךְ נִקְדָּה אַחַת שְׁנִסְתָּרַת בְּתוֹכָהּ בְּאֲמֻצָּע נַעֲשֶׂה הַכֹּל, וְהַנִּקְדָּה הַזֵּה שְׁעוֹמְדַת בְּאֲמֻצָּע נוֹטְלָתָא אֶת כָּל הָאוֹר, וּמְאִירָה לַגּוֹף, וְהַכֹּל מְאִיר.

סוד הַסּוּדוֹת, לְאוֹתָם הַמִּתְבַּוְּנָנִים בְּסוּדוֹת הַחֲכָמָה, הֵיא "ה" הַזֵּה שֶׁהִיא חֻצֵי גוֹף הַלְבָּנָה, וְהִיא בְּעֵגוּל, כְּמוֹ שְׁאֲמַרְנוּ בְּתוֹךְ אוֹתָהּ הַנִּקְדָּה שְׁעוֹמְדַת בְּתוֹךְ הָאֲמֻצָּע, לְמָהּ הִיא חֻצֵי? לֹא חֻצֵי, אֶלָּא סְתוּמָה מְצַד זֶה וּפְתוּחָה מְצַד זֶה, כְּנִקְבָה שֶׁפְּתוּחָה לְזָכָר לְקַבֵּל אוֹתוֹ בְּתוֹכָהּ וּלְהָאִיר מִמֶּנּוּ וּלְהִתְחַבֵּר עִמּוֹ, וְעַל כֵּן הִיא פְּתוּחָה אֵלָיו לְקַבֵּל אוֹתוֹ, וְאֵז (וּמִשּׁוֹם זֶה) נִקְרָא ה"א. מַה זֶה ה"א? כְּמִי שְׁאוֹמֵר הִנֵּה אֲנִי.

ובאשר הִיא מְאִירָה מִמֶּנּוּ, וּמִתְחַבְּרִים זֶה עִם זֶה, וְהַלְבָּנָה מִתְמַלֵּאת, אֲזִי הֵיא "ה" הַזֵּה נִשְׁלֶמֶת, וּמִתְמַלֵּאת הַלְבָּנָה מִן הַכֹּל, וּבְמִקוּמָה שֶׁהִיא ה"א, חֻצֵי הַלְבָּנָה, נַעֲשֶׂה מ"ם, הַלְבָּנָה בְּשִׁלְמוֹת.

ועומדת כְּמוֹ הָאֵם הָעֵלְיוֹנָה שֶׁהִיא מ' סְתוּמָה כְּמוֹ שְׁבֵאֲרָנוּ, בְּסוּד שֶׁל (ישעיה טו) לְסַרְבָּה הַמְּשֻׁרָה, וְכַעַת עוֹמְדַת הַלְבָּנָה בְּשִׁלְמוֹת, הָעוֹלָם הַתְּחַתּוֹן כְּמוֹ שֶׁהָעוֹלָם הָעֵלְיוֹן, וְזֶהוּ הַסּוּד שֶׁל הָאוֹת ס'.

ובא רְאֵה, הָאוֹת ס' הַזֵּה אֵינָה אֶלָּא בְּעֵגוּל, כִּיּוֹן שְׁעוֹמְדַת הַלְבָּנָה בְּשִׁלְמוֹת וְהַכֹּל מִהַסּוּד שֶׁל הָאוֹת ה', כְּמוֹ שְׁנִתְבָּאָר, הִיא בְּרֵאשׁוֹנָה פְּתוּחָה בְּסוּד שֶׁל ה"א, לְקַבֵּל אֶת בְּעֵלָהּ, וְאַחַר שֶׁנִּשְׁלְמָה מִמֶּנּוּ, מִתְמַלֵּאת בְּשִׁלְמוֹת, נַעֲשִׂית ס' כְּגוֹן עֵלְיוֹן שֶׁל הָעוֹלָם הַבָּא כְּפִי שְׁאֲמַרְנוּ, וּמִשּׁוֹם כֵּן ה"א עֵלְיוֹנָה, ה' תְּחַתּוֹנָה. ס' עֵלְיוֹנָה, ס' תְּחַתּוֹנָה. הַכֹּל זֶה כְּמוֹ זֶה, וְזֶהוּ סוּד אֶחָד, עֵלְיוֹן וְתְּחַתּוֹן כְּאֶחָד.

בא וּרְאֵה, הָעוֹלָם הָעֵלְיוֹן פְּתוּחַ בְּרֵאשׁוֹנָה בְּסוּד שֶׁל ה"א, וְכִשְׁמִתְמַלֵּאת מֵאוֹתָם הַשְּׂכִילִים הָעֵלְיוֹנִים וּמְאִיר לְהָאִיר, מִתְפַּשְּׁט וְנִשְׁלֶמֶת וְנַעֲשִׂית ס', וְהַכֹּל בְּסוּד אֶחָד.



הדיוקן של האות ו'ו בסוד קדוש, האות הזו, העולם שלמעלה, פושט התפשטות להאיר למטה, ואותה התפשטות היא בששה צדדים, כלולים כאחד בחבור אחד, זה כמו שזה וזה כמו שזה, וכלם מתחברים עם אותם המרכבות שלהם באות הזו.

והאות הזו היא הרשם שבששה צדדים כלולים כאחד, וזהו שמאיר ללבנה בסוד של ששה צדדים כלולים, שהרי כשמתחברים כאחד, פשוטים מהתפשטות, הכל דיוקן של ו'ו, דיוקן של אדם, שאף על פי שהם ששה צדדים, לא נראו בהתפשטות, פרט לגוף אחד.

סוד הסודות, לאותם המתבוננים בדרך ישרה, בדמיות האותיות, כאן באות הזו כלם בחבור הזה, להראות שכלם קימים בקיום של הגוף, שהוא נוטל הכל. וכשהאות הזו, שהיא ו'ו, עומדת כן בחבור אחד, הרי הוא מזמן לנקבה, פושט ומתפשט מן הכל, הסוד של דיוקן הגוף, דיוקן של אדם. וכשמסתכלים, הזרועות מצד זה ומצד זה מתחברות בגוף הזה, שלא נראים רק הגוף לבדו, משום שכלם כלולים בו.

מתי הם נראים? בשעה שהאות הזו מתפשטת, ונקראת אל"ף. אז, שתי הזרועות, זה מצד זה וזה מצד זה, והגוף עומד ביניהם באמצע. א.

ועל פן, אלה ראש לכל האותיות, משום שתקון זה, כשעומד, הוא ראש לכל מי (מה) שיוצא מן העולם הבא, ואף על גב שסודות עליונים אחרים נאמרו בסוד של אל"ף, אבל זה הוא הברור של סוד הדבר כמו שהוא בספר זה (של אדם), וכאן הוא הברור של הסוד, ומכאן התפשטו אותיות אחרות, כלם בצדן, כל אחת ואחת כראוי לה.

והאות הזו הכל הוא אחד, ו'ו ואל"ף, פרט לכך שזה מסתיר הכל בתוכו וזה מראה את כל דיוקנו, ואם תאמר, שתי הירכים שלא נראות? כך הוא ודאי! שהרי שלשה צדדים הם סוד של שלשה אחרים.

ועוד, אלה הם סוד תורה שבכתב, הכלל של הכל, ומכאן יוצאים כל השאר. כמו כן נביאים וכתובים כלם כאחד, אל"ף הוא אחד, הסוד של שלשה גוונים כאחד, שהם האבות, וכשהאבות



מתחברים כְּאַחַד, הם אַחַד, ועל כֵּן נִקְרָא אֱלֹהִים, אַחַד ראש לְכָל
הָאוֹתוֹת, הַסּוּד שֶׁל תּוֹרָה שֶׁבְכֹתֵב, כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּאֵר.

וַעַל כֵּן, ו' וְאֵלֶיךָ הֵם סוּד אַחַד, הָאוֹת ו' דְּיוֹקֵן שֶׁל אָדָם, הָרֹאשׁ
וְהַגּוּף, הַתְּפֹשֵׁטוֹת אַחַת. אֱלֹהִים הַשְּׁלֵמַת הַדְּיוֹקֵן לְהָרֹאשׁ. וְכִי
תֹאמֵר, ו', שֶׁהִיא הַתְּפֹשֵׁטוֹת אַחַת, הַתְּפֹשֵׁטוֹת אַחַת בְּלִי דְיוֹקְנָאוֹת
אַחֲרָיִם, לְמָה הַסּוּד שֶׁלוֹ שֵׁשׁ, וְהָאֵלֶיךָ שֶׁהִיא שְׁלֹשָׁה דְיוֹקְנָאוֹת, לְמָה
הַסּוּד שֶׁלָּהּ אַחַד?

אָלֶיךָ מִכָּאֵן, הַסּוּדוֹת שְׁעוֹלִים בְּשֵׁם הַקְּדוֹשׁ אֲסוּר לְהִרְבּוֹתָם בְּפֶרֶט,
אֵלָּא לְחַבֵּר אֶת כָּלֶם וּלְיַחַד אוֹתָם כְּאַחַד, לְהִיּוֹת אַחַד, וְכִשְׁהֵם
כְּאַחַד בְּכָלֶל אַחַד, בְּדְיוֹקֵן אַחַד, יֵשׁ לְפָרֵשׁ אוֹתָם וּלְעֲשׂוֹת פְּרָטִים
שְׂיוֹצְאִים מֵאוֹתוֹ כָּלֶל שֶׁנִּרְאָה.

וַעַל כֵּן הַכָּלֶל חוֹזֵר לְהִיּוֹת פֶּרֶט, וְהַפֶּרֶט חוֹזֵר לְהִיּוֹת כָּלֶל. הַכָּלֶל הַזֶּה
ו'ו', שֶׁחוֹזֵר לְהִיּוֹת פֶּרֶט בְּסוּד שֶׁל שֵׁשׁ, וְהִיא פְּשִׁיטוֹת אַחַת
לְבִדָּה. פֶּרֶט אֵלֶיךָ, שְׁלֹשָׁה דְיוֹקְנָאוֹת מְחַבְּרִים כְּאַחַד, וְחוֹזֵר לְהִיּוֹת
כָּלֶל בְּסוּד שֶׁל אַחַד, וְסוּד זֶה - כָּלֶל וּפֶרֶט וְכָלֶל, א' ו' א', וְהַכָּל אַחַד.
אֱלֹהִים פֶּרֶט שֶׁחוֹזֵר לְהִיּוֹת כָּלֶל, וְאַחַר כֵּן חוֹזֵר לְהִיּוֹת פֶּרֶט, וְהוּא
פֶּרֶט וְכָלֶל וּפֶרֶט, ו'ו' כָּלֶל, וְחוֹזֵר לְהִיּוֹת פֶּרֶט, וְאַחַר כֵּן חוֹזֵר
לְהִיּוֹת כָּלֶל, וְזֶה סוּד כָּלֶל וּפֶרֶט וְכָלֶל.

אֱלֹהִים פֶּרֶט, וְחוֹזֵר לְהִיּוֹת כָּלֶל, כְּמוֹ שֶׁבִּאֲרַנּוּ, וְאַחַר כֵּן חוֹזֵר לְהִיּוֹת
פֶּרֶט, מִשּׁוּם שֶׁהוּא אֱלֹהִים, וְכֵן עוֹלָה בְּסוּד שֶׁל אֵלֶיךָ. זְרוּעוֹת
וְגוּף, וְנִפְרָדִים הַסּוּדוֹת לְמֵאָה, וּמִמֵּאָה לְאֵלֶיךָ, עַל כֵּן נִקְרָאת אֱלֹהִים,
בְּסוּד שֶׁל אֱלֹהִים, אֱלֹהִים אַחַד כָּלֶל, אֱלֹהִים אֶלְפָּא פֶּרֶט.

ו'ו' כָּלֶל, וְחוֹזֵר לְהִיּוֹת פֶּרֶט בְּסוּד שֶׁבִּאֲרַנּוּ, וְאַחַר כֵּן חוֹזֵר לְהִיּוֹת
כָּלֶל, הַסּוּד שֶׁל אָדָם אַחַד, סוּד אַחַד, וְהַכָּל עוֹלָה בְּסוּד אַחַד
וּבְמִשְׁקַל אַחַד לְהִיּוֹת הַכָּל אַחַד. ו'ו' חוֹזֵר לְהִיּוֹת כָּלֶל אַחַד, אוֹר
אַחַד, כְּלוּלִים בְּשֵׁשׁ צְדָדִים.

וְסוּד הַזֶּה, (בְּרֵאשִׁית א, ד) וַיִּרְא אֱלֹהִים אֶת הָאוֹר כִּי טוֹב, זו ו'ו' שֶׁהוֹלֵכֶת
וּמֵאִירָה בְּסוּד הַיָּמִין בְּכָלֶל אַחַד, וְאַחַר כֵּן וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין
הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ, הָאוֹת הַזֹּאת חוֹזֵר לְהִיּוֹת אֵלֶיךָ, שְׁתֵּי זְרוּעוֹת, זו מִצַּד
זֶה וְזו מִצַּד זֶה. אַחַר נִקְרָאת אוֹר, וְאַחַת נִקְרָאת חֹשֶׁךְ. נִחְלָקֶת אוֹת זו
(ו'ו') בְּתוֹכָם, וְאֵז נִחְלָקָה הַמַּחְלָקֶת מִשְׁנֵי צְדָדִים שֶׁהֵם אוֹר וְחֹשֶׁךְ,



שְׁכַתּוֹב וַיְבַדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ. מֵה זֶה וַיְבַדֵּל? שְׁנֵי הַבְּדָלָה הַמַּחְלֶקֶת הַהִיא, וְהַסְפִּימוֹ שְׁנֵי הַצְדָּדִים לְהִיּוֹת בְּשָׁלוֹם, וְהַבְּדָלָה הַזֶּה הִיא הַבְּדָלַת הַמַּחְלֶקֶת, לְהַסְפִּים שְׂיִהְיֶה הַכֹּל אֶחָד, שָׁלֵם כְּאֶחָד.

וּמִשּׁוּם כֵּן, א"ו הֵן כְּאֶחָד. וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לְאוֹר יוֹם, זֶה צַד אֶחָד שֶׁל הַסּוּד שֶׁל אֶלֶף. (ולחֹשֶׁךְ קָרָא לַיְלָה, זֶה צַד אֶחָד שֶׁל סוּד שֶׁל אֶלֶף). לְאֶחָד שֶׁנִּפְרְדוּ שְׁנֵי הַצְדָּדִים לְעֲשׂוֹת מַעֲשֵׂה, אֶחָד עֲשָׂה עֶרֶב וְאֶחָד עֲשָׂה בֹקֵר. כִּיּוֹן שֶׁעָשׂוּ מַעֲשִׂים, הַסְפִּימוֹ שְׂנִיָּהֶם וְנִכְלְלוּ בְּאוֹת ו'ו'.

זֶהוּ שְׁכַתּוֹב וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֵר, וַיְהִי עֶרֶב מֵהַצַּד שֶׁל חֹשֶׁךְ, וַיְהִי בֹקֵר מֵהַצַּד שֶׁל הָאוֹר. כִּיּוֹן שֶׁעָשׂוּ מַעֲשִׂים, מִיַּד הַשְּׁתַּכְלִלּוֹ לְאֶחָד, שְׁכַתּוֹב יוֹם אֶחָד. הֵרִי הַסּוּד שֶׁל הָאוֹת ו'ו' שֶׁנִּכְלְלוּ בּוֹ לְהִיּוֹת אֶחָד.

וְזֶהוּ סוּד הַכְּתוֹב וַיְהִי וְלֹא כְּתוֹב וְהָיָה. וַיְהִי, כְּשֶׁנִּרְאִים בְּסוּד שֶׁל אֶלֶף וְעָשׂוּ מַעֲשִׂים וְנִסְתָּרוּ וְלֹא נִרְאוּ, אֲזַי כְּתוֹב וַיְהִי: הָיָה, וְעַכְשָׁיו אֵינּוּ כֵּן, שֶׁהֵרִי נִכְלַל בְּסוּד שֶׁל ו'ו', וְעַכְשָׁיו הַכֹּל יוֹם אֶחָד, (תהלים קו, ב) מִי מִלֵּל גְּבוּרוֹת ה' יִשְׁמִיעַ כָּל תְּהִלָּתוֹ.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִקְוּוּ הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם (בראשית א, ט), זֶה הַצַּד הַתַּחְתּוֹן, צַד אֶחָד שֶׁבְּסוּד שֶׁל אֶלֶף, שֶׁהוּא צַד שֶׁנִּקְרָא חֹשֶׁךְ, וְזֶהוּ מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם, שֶׁהֵרִי מִן אוֹתוֹ צַד נִפְרָדִים הַמַּיִם וְנוֹכְעִים בְּשִׁפְעַ שֶׁל טְמִירוֹת, מִצַּד אֶחָד שֶׁלְמַעְלָה, שֶׁהוּא הַיָּמִין.

הָאוֹר שֶׁנִּגְנַז, בְּאִיזָה מְקוֹם נִגְנַז? בְּסוּד הָאוֹת ו'ו'. וְכִשְׁהִיא נִגְנַזַת, הַכֹּל נִגְנַזִּים, הַצַּד הָאֲחֵר גְּנוּז עִמוֹ. וְעַל כֵּן מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל מְקוֹם אֶחָד, וְזֶהוּ הַצַּד שֶׁנִּשְׁאַר אֶחָד, בְּלִי חֵבֵרוֹ כְּשֶׁנִּגְנַז בְּרֵאשׁוֹנָה. וּמֵאוֹתוֹ הַצַּד, שֶׁנִּחְלְקוּ הַמַּיִם וְהַתְּכַנְסוּ לְתוֹכּוֹ, אֲזַי נִרְאָתָה הַיִּבְשָׁה מֵאוֹתוֹ הַצַּד. וְהַסּוּד הַזֶּה (תהלים מח) הֵרִי צִיּוֹן יִרְכָתִי צְפוֹן קְרִית מְלֶךְ רֵב, שֶׁהֵרִי מֵאוֹתוֹ הַצַּד נִרְאָה וְהַתְּגַלָּה. אַחַר שֶׁנִּגְנַזוּ שְׁנֵי הַצְדָּדִים הַלְלוּ, חִזַּר הַכֹּל לְהִיּוֹת ו'ו', וְנִסְתָּר הַכֹּל בְּתוֹכּוֹ וְנִהְיָה לְאֶחָד.

חֵק וְלֹא יַעֲבֵר לְלַמֵּד הַזֶּה מְסַדֵּר הַשָּׁבוּעַ

בְּיוֹם שֶׁבַת קִדְשׁ יִהְיֶה לָכֶם שַׁעוֹר קְבוּעַ לְלַמֵּד בְּזֶהר הַקְּדוּשׁ מְסַדֵּר הַשָּׁבוּעַ, וְזֶה יִהְיֶה לָכֶם חֵק וְלֹא יַעֲבֵר.

(הַכְּנָה דְרָבָה מִבְּעַל עֲרוּגַת הַבֶּשֶׂם צַעֲהִלִּים)